DAVID BRIN

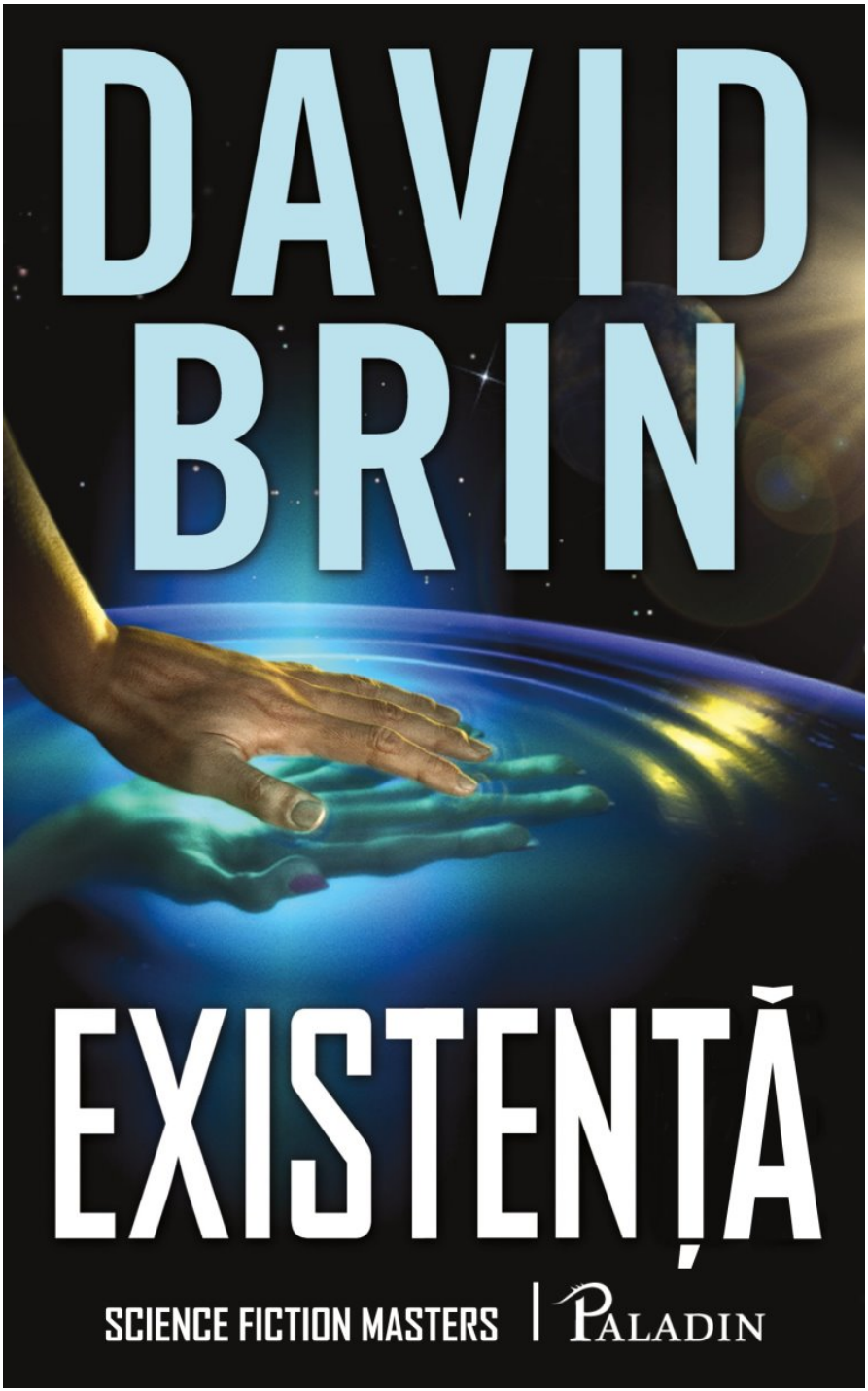

EXISTENȚĂ

SCIENCE FICTION MASTERS | PALADIN

EXISTENȚĂ

DAVID BRIN

TRADUCERE DIN
LIMBA ENGLEZĂ
ȘI NOTE
ONA FRANTZ

PALADIN

Redactor: Iulia Tudor
Corectori: Theodor Zamfir, Roxana Pogonici
Tehnoredactor: Angela Ardeleanu
Coperta: Alexandru Daş

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BRIN, DAVID
Existență / David Brin; trad. şi note de Ona Frantz. –
Bucureşti: Paladin, 2016
ISBN general: 978-606-8673-39-4
ISBN vol. 1: 978-606-8673-34-9
ISBN vol. 2: 978-606-8673-38-7
I. Frantz, Ona (trad.) (note)
821.111(73)-31=135.1

David Brin
Existence
Copyright © 2012 by David Brin
© Editura Paladin, 2016, pentru prezenta ediție
Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art

Lui „Joe Pripon“ Carroll,
care învârteşte lasouri spaţiale veritabile…
şi
lui „Doc“ Sheldon Brown,
care îi învaţă pe călătorii în timp…

… şi lui Ralph Vicinanza, care a ajutat
să prospere multe visuri şi mulţi visători.

PARTEA ÎNTÂI

SĂGEȚI ȘI PROIECTILE[1]

> Cei care ignoră greşelile viitorului sunt condamnați să le săvârşească.
>
> **Joseph Miller**

1 *Slings and arrows*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

SPECII

ce contează? eu? sau ***ia?*** *+ întrebarea se roteşte*

+/- pe măsură ce trupul meu se roteşte !/+ în ritm cu ciripitul
păsării din fereastră
„oamenii normali“ nu gândesc aşa -/-/-
nici aspii[2] *-/- nici măcar cei mai autişti*

să înceteze rotirea! *-/- aşa -/- acum înapoi la holo-ecran ->*

ploaia stropeşte fereastra zornăitoare -
pasărea a plecat -/+ se ascunde de căderea de apă + +
cum mă ascund eu de căderea unei civilizații

atunci ce contează?/? progres? Noi creiere??
după ***cortex,*** *după* ***biblioteci,*** *după* ***web, mesh, ia-grid***
ce mai ***urmează*** *?/!*

va aduce speranță/osândă pentru umanitatea nesăbuită +/?
pentru mințile strălucite de cobbly[3] *+/?*
sau pentru hibrizii autişti ca mine +/?

2 Aspi – suferinzi de sindromul Asperger, tulburare din spectrul autismului.
3 *Cobbly* – creatură demonică dintr-o lume paralelă.

CAPITOLUL 1

EU, AMPHORUM

Universul avea două jumătăți uriaşe.

O emisferă de stele sclipitoare îl înconjura pe Gerald în partea dreaptă.

Pământul albastru-cafeniu ocupa cealaltă parte. *Căminul*, după ce avea să se termine însărcinarea aceea. Curățatul mizeriei lăsate de o altă generație.

Ca un fetus în sacul lui amniotic, Gerald plutea într-o carapace de cristal agățată în capătul unei bare lungi, la ceva distanță de stația spațială *Endurance*. Protejată de pulsația sa vibrantă, bula aceea era mai mult spațiu decât stație.

Aici se putea concentra asupra semnalelor care soseau de la un satelit aflat la sute de kilometri distanță. O panglică lungă şi îngustă de fibră care se învârtejea departe, deasupra capului său.

Bola[4]. Arcanul lui. Unealta pe care o folosea pentru însărcinarea curentă.

Bola este brațul meu.
Apucătorul este mâna mea.
Magnetică este pârghia mea de manevră.
O planetă îmi este pivot.

De obicei, mica incantație îl ajuta pe Gerald să se concentreze asupra slujbei – aceea de gunoier mai răsărit. „Încă mai există oameni care mă invidiază. Milioane, acolo jos, în pelicula aceea de apă, nori şi țărmuri."

Poate că unii priveau în sus chiar în acele momente, în timp ce amurgul zorea mai iute ca sunetul peste aglomerația Sumatrei. Apusul soarelui era momentul cel mai potrivit ca să surprindă o imagine fugară a acestei stații mari şi vechi. De fiecare dată când *Endurance* se intersecta cu terminatorul – fie la răsărit, fie la asfințit –, faptul de a şti că o mână de oameni încă mai priveau în

[4] Un fel de armă (folosită tradițional pe continentul american) realizată dintr-o funie sau o fâșie de piele rezistentă, cu greutăți la fiecare capăt, care se aruncă şi se înfăşoară pe picioarele vitelor în alergare, imobilizându-le.

sus îl făcea să se simtă conectat cu umanitatea.

„Concentrează-te, Gerald. Asupra muncii.“

Aplecându-se şi întinzându-şi complet braţul drept de-a lungul trupului, încercă din nou să regleze tensiunea acelui cablu care se rotea cu viteză departe, la două mii de kilometri deasupra lui, de parcă ar fi fost propria-i prelungire lipsită de vlagă.

Iar cablul îi răspunse. Semnale de feedback pulsară prin costumul neuro-sens al lui Gerald… dar nu păreau a fi cele potrivite.

„E vina mea“, îşi dădu seama Gerald. Comenzile pe care le trimitea către satelitul firav erau prea rapide, prea nerăbdătoare. De undeva de lângă el, micul Hachi protestă cu un ţipăt strident. Celălalt ocupant al camerei sale gonflabile nu era deloc bucuros.

— În regulă, spuse Gerald, strâmbându-se la mica siluetă, îmbrăcată şi ea într-un costum neuro-sens. Nu te agita. Rezolv eu problema.

Uneori o maimuţă are mai multă judecată decât un om.

„Mai ales când omul arată în halul ăsta de neîngrijit“, îşi spuse Gerald. Îşi surprinsese întâmplător imaginea reflectată şi observase ce pătată îi era îmbrăcămintea elastică – de la diverse băuturi vărsate şi lichide de întreţinere. Obrajii cenuşii îi erau emaciaţi. Faţa îi era infestată, ba chiar bântuită, de sprâncene stufoase, neîngrijite.

„Dacă mă-ntorc în halul ăsta acasă, la Houston, ai mei nici n-au să mă lase să intru. Deşi, cu toată solda mea de zbor cumulată…“

„Hai, concentrează-te!“

Îndârjit, Gerald apăsă scurt de două ori premolarul din stânga-jos şi de trei ori pe cel din dreapta. Costumul îi răspunse cu şocul unui nou jet de Slow Juice printr-o venă din coapsă. Răcoarea, o moleşeală menită a-l ajuta să gândească limpede, i se răspândi prin trup…

… şi timpul parcă se târa.

Semnalele de *feedback* de la bola din depărtare aveau acum timp să ajungă la destinaţie. Se simţi mai *integrat* în filamentul de treizeci de kilometri, care continua să se învârtească greoi pe o orbită superioară. Impulsuri de curent electric care vibrau puternic *acolo sus* se traduceau *aici jos* sub forma unor gâdilături slabe, străbătându-i lui Gerald încheietura palmei, urcându-i în braţ şi umăr, coborând pieziş prin spinare şi mai departe până la degetul mare de la piciorul stâng, unde parcă îşi *săpau* un loc de sprijin. Când împinse, satelitul-cablu din depărtare îi răspunse

aplicând o forță care se opunea câmpului magnetic planetar.

Operare la distanță. Într-o eră a inteligenței artificiale tot mai sofisticate, unele însărcinări continuau să necesite, ca pe vremuri, prezența unui pilot uman. Chiar dacă era unul plutitor într-o bulă, la mare distanță de zona unde se desfăşura activitatea propriu-zisă.

„Ia să intensificăm puțin curentul. Să ne mai scadă puțin viteza de rotație.“ O gâdilătură în degetul de la picior reprezenta un impuls electric de câteva sute de amperi scuipat dintr-un capăt al cablului de prindere rotitor, sporind atracția magnetică. Uriaşul cablu se rotea acum ceva mai lent peste peisajul înstelat.

Hachi – conectat în apropierea lui – chițăi cârcotaş din propria-i plasă de fibre susținătoare. Era mai bine aşa, deşi micul capucin încă nu era convins.

— Ia mai slăbeşte-mă, bombăni Gerald. Ştiu ce fac.

Însă modelul dinamic creat de computer îi dădea dreptate lui Hachi. Continua să prevadă dificultăți la prindere când vârful cablului de prindere ajunse să se întâlnească pentru scurt timp cu… ce-o fi fost bucata aceea de gunoi spațial care apăruse în raza vederii lui Gerald.

Încă o comandă prin apăsare pe dinte, şi noaptea îl înconjură pe de-a-ntregul, simulând ceea ce ar fi văzut dacă s-ar fi aflat *acolo sus,* la sute de kilometri deasupra lui, în vârful cu mişcare accelerată al priponului, acolo unde se zărea mai limpede sclipirea stelelor. De la altitudinea aceea superioară, Pământul părea un disc mult mai mic, care ocupa doar un sfert de cer.

Acum tot ceea ce era de auzit, de simțit ori de văzut ajungea la el prin cablul robotic. Lasoul lui. O liană pe care putea să se legene, atârnat de o constelație îndepărtată.

„Maimuța… tot maimuță.“

Cablul *deveni* trupul lui Gerald. O gâdilătură electrică de-a lungul coloanei vertebrale – ca o briză aducătoare de lapoviță – era şuvoiul de radiații Van Allen, prins în fâşii magnetice care produceau un sfârâit letal pe înălțimea orbitală medie, de la nouă sute de kilometri până pe la vreo treizeci de mii, fără întrerupere.

„Triunghiul Bermudelor din spațiul cosmic.“ Nicio biată ființă omenească nu putea supraviețui pe tărâmul acela mai mult de o oră. Astronauții din misiunile Apollo acumulaseră jumătate din doza de radiații alocată pe viață în timpul celor câteva minute în care sprintaseră prin centură către calmul şi siguranța relativă a Lunii. Costisitorii sateliți de comunicație sufereau mai multe

stricăciuni când traversau pur şi simplu acele altitudini medii decât într-un deceniu petrecut mai sus, pe blajina orbită geostaționară.

După perioada atât de scurtă a îndrăznețelor misiuni lunare – şi după era *Zheng He,* încă şi mai scurtă –, niciun astronaut nu se mai aventurase dincolo de centura de radiații. Preferau să se pitească în siguranță, dincolo de limita atmosferei, lăsând roboții să exploreze sistemul solar. Aşa se face că Gerald era Tipul de Departe! Cu bola lui pe post de braț şi cu apucătorul pe post de pumn, reuşea să ajungă până dincolo. Să pătrundă foarte puțin în vâltoare. Nimeni altcineva nu mai ajungea atât de sus.

Pescuind gunoaiele.

— În regulă… murmură el. Unde eşti…?

Radarul localizase ținta, după puterile lui de maşinărie care trebuia să lucreze într-o ceață pârâitoare de particule încărcate electric. Poziția şi traiectoria variau rapid, alunecând întruna pe lângă punctele de valori fixe, de parcă ar fi avut viață proprie. Mai mult decât atât, Gerald jura – deşi nu-l credea nimeni – că, în zona asta care-ți dădea fiori, orbitele aveau tendința de a se *deplasa* cu până la câteva miimi de procent, ceea ce se traducea în zeci de metri. Într-o asemenea situație, o captură cu bola devenea mai degrabă o chestiune de intuiție artistică decât de aplicare a legilor fizicii. Computerele încă mai aveau de învățat o mulțime de lucruri înainte de-a putea face o *asemenea* slujbă în locul celor câteva maimuțe.

Hachi chiți surescitat.

— Îhî, văd şi eu, spuse Gerald.

Miji ochii, iar sistemele optice de la vârful priponului măriră automat o sclipire care se întrezărea drept înainte. *Ținta* – probabil vreo bucată de gunoi spațial lăsată de o generație anterioară, una de risipitori. Parte din explozia treptei secundare a unei rachete ruseşti, cine ştie. Sau un inel de racord de la un zbor Apollo. Poate una dintre acele capsule pline cu cenuşă umană ejectate în zona asta, vrând-nevrând, pe vremea maniei cu funeraliile spațiale. Sau rămăşițele vreunui experiment nesăbuit cu armament. Comandamentul Spațial pretindea că realizase harta radar completă a acestor gunoaie, inclusiv fotografierea lor până la o rezoluție de zece centimetri.

Gerald ştia însă ce ştia.

Indiferent ce era obiectul acela, venise vremea să-l aducă acasă înainte de a intra în coliziune cu alte resturi, provocând o cascadă

de impacte secundare – fenomen de nestăvilit care forțase deja înlocuirea sau dotarea cu blindaje costisitoare a sateliților meteorologici şi ştiințifici.

Strângerea gunoiului nu era cea mai romantică îndeletnicire. Dar, la urma urmei, nici Gerald nu era un romantic. Departe de imaginea astronautului-erou cu bărbie fermă, tot ce vedea Gerald în rarele ocazii când se uita în oglindă era o dezamăgire de vârstă mijlocie, un chip ridat de atâta privit cu ochii mijiți în lumina tăioasă de pe orbită, unde răsăritul de soare era un zid care se năpustea spre tine la fiecare nouăzeci de minute.

Cel puțin se pricepea să-şi pună imaginația la lucru, închipuindu-şi că se afla *cu adevărat* sus, departe. Că trupul său real se învârtea acolo, la mii de kilometri distanță.

Măcar iluzia se dovedea perfectă. Gerald *era* bola. Treizeci de kilometri de filament conductor mlădios, realizând câte o răsucire lentă la fiecare treizeci de minute, sau de cinci ori în decursul fiecărui parcurs complet al orbitei alungite. La ambele capete ale cablului de prindere rotitor se aflau ciorchini compacți de senzori *(ochii mei),* emițători catodici *(muşchii mei)* şi apucători *(mâinile mele care apucă şi strâng),* pe care le simțea în acele momente parte din sine însuşi în mai mare măsură decât orice fărâmă de trup. Mai reale decât părțile de carne cu care se născuse, plutind acum într-un cocon undeva jos, departe, lângă stația spațială ca o matahală cavernoasă. Îndepărtatul trup omenesc aproape că părea un produs al imaginației.

Ca un vânător cu câinele lui credincios, om şi maimuță se cufundară în tăcere pe parcursul segmentului final de zbor, ca şi cum sunetul ar fi putut speria prada care scânteia sub ochii lor.

„Are o lucire ciudată“, îşi spuse el, în timp ce telemetria indica distanța micşorându-se cu rapiditate. Mai erau doar câțiva kilometri până la convergența dansului complex a două orbite cu rotirea spiralată a priponului, ca un apărător care se aruncă să prindă mingea trimisă cu forță de o lovitură joasă. Ca un acrobat care îşi prinde partenera în punctul de maximă înălțime al saltului. După care…

… rotația naturală a bolei avea să preia controlul, înfăşurând rămăşița spațială în strânsoarea vârtejului său, absorbindu-i impulsul inițial pentru a-i da noi valori, o nouă direcție. O jumătate de rotație mai târziu, cu vârful cablului în punctul cel mai apropiat de Terra, apucătorul va da drumul deşeului, azvârlindu-l înapoi, către vest şi *în jos,* ca să ardă în atmosferă.

Aceea era partea lesnicioasă. La momentul acela, Gerald va sorbi din cafea, în salonul de relaxare ecranat al echipajului de pe stația spațială. Acum însă…

„Asta nu-i o treaptă de rachetă aruncată de explozie“, chibzui el, studiind licărirea. „Nu-i nici transportor de marfă, nici rezervor de combustibil zdrențuit, nici țurțure de urină evacuat de vreo misiune cu echipaj.“ Gerald ajunsese deja să cunoască felul cum reflectau lumina soarelui toate deşeurile obişnuite – de la vehicule lansatoare şi sateliți arhaici la mănuşi şi unelte pierdute –, fiecare jucându-se de-a v-ați ascunselea cu umbrele. Dar obiectul acela…

Nici măcar coloritul nu era în regulă. Prea albastru. Prea multe *nuanțe* de albastru. Şi prea rămâneau neschimbate nivelurile de intensitate luminoasă! De parcă obiectul nu avea fațete sau suprafețe plate. Chițăitul întrebător al lui Hachi avea o tonalitate joasă şi îngrijorată. Cum să apuci zdravăn ceva ce nu ştii pe unde-şi are muchiile?

În timp ce viteza relativă scădea către zero, Gerald făcea corecții scuipând electroni din emițătoarele catodice de la ambele capete ale cablului, creând un cuplu de torsiune care se opunea câmpului magnetic planetar, şmecherie care permitea executarea de manevre fără a fi necesare rachete sau combustibil. Ideal pentru o ocupație în ritm lent, care cerea răbdare şi era plătită prost.

Era rândul lui Hachi să-şi câştige pâinea. Maimuțica se întinse ca o macaroană, preluând din mers execuția ultimelor corecții – instinctele îi fuseseră şlefuite de un milion de generații care se legănaseră pe ramuri în junglă –, în vreme ce Gerald se concentra asupra prinderii propriu-zise. Nu exista a doua şansă.

„Încet şi cu răbdare… mai puțin în acel ultim moment frenetic… când ți-ai dori să fi avut la îndemână un instrument mai rapid decât magnetismul. Când ți-ai dori…“

Iată-l acolo, drept înainte. Ce-o-fi-ul.

Gonind către punctul de întâlnire, camera de pe bola surprinse ceva sclipitor, cu o formă vag ovală şi un licăr de un albastru palid, care pulsa parcă a nerăbdare.

Mâna lui Gerald *era* apucătorul, transformat într-o mănuşă de apărător cu degetele răşchirate, întinzându-se spre ceea ce se conturase dintr-odată în față.

„Nici pâs să n-aud!“ îşi certă presentimentele moştenite din epoci îndepărtate, pe când se pregătea să înşface obiectul acela

rapid, orice-ar fi fost el.

„Stai calm. Nu doare niciodată."

Doar că de data aceasta – într-un fel bizar şi enigmatic – a durut.

NENUMĂRATELE CĂI ALE ENTROPIEI

Oare universul ne urăşte? Câte capcane se întind dinaintea noastră, aşteptând să ne fărâmiţeze vanitoasele mănunchiuri de molecule, să le reducă din nou la stadiul de praf lipsit de gândire? Să le luăm la numărat?

Oamenii s-au simţit dintotdeauna asediaţi. De monştri pândind din întuneric. De conducători tiranici, de vecini violenţi, de zei capricioşi. Şi totuşi, nu pe ei înşişi se învinuiesc cel mai adesea? Vremurile grele au fost privite drept pedepse atrase de purtări nepotrivite. De crezuri lipsite de înţelepciune.

Astăzi, metodele noastre de autodistrugere par nenumărate. (Deşi *Pandora's Cornucopia*[5] va încerca să le treacă în revistă pe toate!) Noi, oamenii moderni, pufnim dispreţuitor la superstiţiile strămoşilor noştri. Ştim că *ele* n-ar putea niciodată să distrugă cu adevărat lumea, dar noi putem! Zeus sau Moloh n-ar fi în stare să egaleze puterea distructivă pe care o deţine un proiectil nuclear, o pulverizare de bacili ai ciumei, un grav abuz asupra mediului sau conducerea lipsită de dibăcie, dezastruoasă, a întortocheatei *ia*conomii[6].

Ah, cât suntem de puternici! Dar ne deosebim chiar *atât de mult* de înaintaşii noştri?

Oare dezastrul ce se va abate asupra noastră (când se va abate) nu va fi şi el cauzat de vreo greşeală arogantă? De o eroare de judecată? De o credinţă încăpăţânată? *Culpa nostra.* Nu va fi oare aceeaşi lamentaţie veche, trimiţându-şi ecourile peste ruinele speranţelor noastre?

„N-am meritat niciodată toate astea! Turnurile noastre strălucitoare şi câmpurile aurite. Bibliotecile noastre supraîncărcate şi burţile pline. Vieţile îndelungate şi odraslele mult prea răsfăţate. Fericirea noastră. Fie prin voinţa Domnului, fie de mâna noastră, mereu ne-am aşteptat să ajungem aici.

În ţărână."

Pandora's Cornucopia

[5] *Pandora's Cornucopia* – cornul abundenţei, al zeiţei Pandora.

[6] *Aiconomy* – economia bazată pe inteligenţa artificială..

CAPITOLUL 2

ENTUZIAȘTI

În tot acest timp, jos, la mare depărtare, camerele priveau țintă deşertul interzis, monitorizând teritoriul disputat într-un conflict atât de amarnic, încât părțile potrivnice nici nu puteau cădea de acord asupra numelui pe care să i-l dea.

Una dintre tabere numea încleştarea *războiul cel drept,* cu nenumărate vieți inocente aflate în primejdie de moarte.

Partea adversă susținea că nu existau niciun fel de victime.

Aşa se face că ochii suspicioşi ai camerelor panoramau, atenți la orice încălcare a teritoriului. Camuflate pe culmile dealurilor, în galeriile de evacuare ale autostrăzilor ori sub bolovani oarecare, cercetau împrejurimile în căutarea detestaților adversari. Şi, timp de câteva luni, gardienii au reuşit să împiedice incursiunile. Protejând pustietatea de nisip.

Până când tehnologia a înclinat din nou balanța avantajului.

Care a fost prima mişcare a inamicului? Le-a scos ochii gardienilor.

♦ ♦ ♦

Invadatorii apărură în zori, parcă ieşind din soarele care răsărea – câteva sute de maşini mărunte, plutind la joasă altitudine, pe adieri foşnitoare. Fiecare dintre ele, semănând cu un colibri din partea locului, îşi urmă către țintă calea atent inspectată în prealabil, aterizând *în spatele* unei camere sau al unui senzor, în unghiul mort. Acolo desfăşurară aripi care se transformară în holo-ecrane, înfățişând dinaintea lentilelor gardianului imagini false ale scenei deşertice, fără a provoca nici cel mai mic pâlpâit în stare să işte suspiciuni. Alte maşinării-spion adulmecară senzorii seismici camuflați şi îi cuprinseră într-o îmbrățişare blândă, amortizoare, menită să mascheze trepidațiile apropierii.

Atacul robotic acoperi o sută de kilometri pătrați. Opt minute mai târziu, deşertul rămăsese nesupravegheat, fără apărare.

Acum, de dincolo de linia orizontului, vehicule de mari dimensiuni convergeau pe mai multe şiruri către o zonă anume –

şaptesprezece camioane mari, hibrid-electrice, deghizate în transportoare comerciale de mărfuri, cu tot cu holoemblemele corporatiste aferente. Dar, când traseele li se intersectară, echipaje în salopete bej-cenuşii săriră din ele şi eliberară încărcăturile. Generatoarele mugiră şi turbioane de duhori exotice se învârtejiră în aer când substanţele volatile caustice se revărsară din cisterne ca să umple rezervoarele navelor presurizate. Consolele se treziră la viaţă. Panouri rabatabile se dădură în lături, dezvăluind cilindri lungi, cu vârfuri conice, pe rampe înclinate.

Masive şi greoaie, siluetele ca nişte trabuce îşi înălţau vârful spre cer, în timp ce mici aripi stabilizatoare li se deschideau în partea din spate. Strigătele deveniră încordate odată ce porniră numărătorile inverse strâns coordonate. Curând, inamicul – experimentat şi circumspect – avea să pună cap la cap suficiente indicii. Avea să-şi dea seama… şi să acţioneze.

Odată ce se armară toate rachetele până la ultima şi se stabiliră ţintele, nu mai lipseau decât încărcăturile explozive.

O duzină de siluete apărură dintr-o dubă cu aer condiţionat, purtând costume mulate dintr-un material scăpărător şi căşti de protecţie în culori ţipătoare. Fiecare ducea câte o tolbă care bâzâia şi zbârnâia ca să-i asigure răcoare purtătorului său. Câteva înaintau cu paşi elastici, parcă alimentate de emoţie nerăbdătoare. Una dintre ele ţopăia ştrengăreşte o dată la câţiva paşi.

Le aştepta o femeie cu aspect sever, îmbrăcată în uniformă şi purtând insignă. Ridicând un *ia*-board, luă în vizor prima siluetă în costum spaţial.

— Nume şi scanare, ceru ea. Pe urmă îţi declari intenţiile.

Vizorul căştii, decorat cu spirale aurii, pivotă spre spate, dezvăluind un chip foarte bronzat, la vreo treizeci de ani, cu ochi de culoarea mării reci – până ce dispozitivul funcţionarei emise o rază examinatoare. Atunci, pentru scurt timp, o pupilă străluci de roşu retinal.

— Hacker Sander, spuse bărbatul cel înalt, pe un ton în acelaşi timp încordat şi stăpânit. Declar că acţionez din propria-mi voinţă, în conformitate cu actele oficiale doveditoare.

Probabil că limpezimea ţelului său mulţumise *ia*-clipboardul, care emise un bip aprobator. Inspectoarea dădu din cap a încuviinţare.

— Mulţumesc, domnule Sander. Să aveţi o călătorie fără

probleme. Următorul?

Arătă spre un alt rachetoman aspirant, care îşi purta la îndoitura braţului casca ornamentată cu flăcări înconjurând o gură căscată într-un răcnet.

— Ce porcărie, mârâi tânărul blond, împungându-l cu cotul pe Hacker în încercarea de a părea înalt şi impunător în faţa funcţionarei. Măcar ai idee cine suntem? Cine sunt eu?

— Da, Lord Smit. Deşi nu contează dacă *îmi pasă* sau nu, spuse ea şi ridică scannerul. *Asta* contează. Asta te poate păzi de USSF[7] *7 United States Space Force* – Forţele Spaţiale ale Statelor Unite., să nu te facă bucăţele mici cu laserele când treci prin spaţiul aerian controlat.

— Asta-i o ameninţare? Băi… gânganie… *guvernamentală*. Ai face bine să nu-ncerci să…

— Şi de-a guvernului şi de-a ghildei, îl întrerupse Hacker Sander, înăbuşindu-şi propria iritare produsă de cotul primit în coaste. Hai, măi Smitty. Ne grăbim.

Baronul se răsuci spre el, încordarea strecurându-i-se pe sub accentul aristocratic atât de curgător de felul său.

— Te-am avertizat să ai grijă cu poreclele, Sander, fanfaron de-a treia generaţie. Cât a durat antrenamentul de pilotaj a trebuit să-ţi suport ascendentul vârstei. Dar stai numai să ne-ntoarcem. Bucăţi te fac!

— De ce să mai aşteptăm?

Privindu-l ţintă în ochi, Hacker ridică mâna să-şi desfacă tubul de aer. Un pumn iute ar trebui să-l lase lat pe sânge-albastru ăsta, permiţându-le celorlalţi să-şi vadă de treabă. Aveau toate motivele să se grăbească. Alte forţe, mai cumplite decât biata guvernare, se adunau chiar în acele momente, nerăbdătoare să preîntâmpine ce se plănuia aici.

Şi-apoi, nimeni nu-l mai numise vreodată pe Sander „fanfaron“.

Ceilalţi rachetişti intervenira înainte de-a apuca să-şi folosească pumnul – probabil un lucru bun, la drept vorbind –, înşfăcându-i pe cei doi şi despărţindu-i. Împins la coada rândului, Smit fierbea şi-i arunca lui Hacker priviri ucigătoare. Dar când îi veni rândul din nou, aristocratul trecu prin procedura de verificare a identităţii cu tot calmul de care dispunea, rece şi ţeapăn ca un gheţar.

— Permisele voastre sunt în regulă – conchise fără grabă funcţionara, adresându-i-se lui Hacker, ca fiind cel mai experimentat dintre ei. Certificatele voastre de garantare şi Declaraţiile de răspundere de la Liga Curselor de Rachete au fost

acceptate. Statul n-are să vă stea în cale.

Hacker ridică din umeri, ca şi cum afirmaţia aceea era pentru el deopotrivă aşteptată şi irelevantă. Îşi trânti la loc vizorul şi făcu semn către celelalte siluete în uniforme, care se năpustiră la scările fixate pe fiecare rachetă de personalul lansator, cățărându-se cu stângăcie, apoi înghesuindu-se în cuşetele strâmte şi prinzându-şi centurile de siguranță. Până şi novicii exersaseră mişcarea asta de nenumărate ori.

Trapele se trântiră, fâsâind la etanşeizare. Strigăte înăbuşite trădau finalul preparativelor. Apoi se auzi o incantaţie îndepărtată, familiară, şi totuşi mereu tulburătoare: numărătoarea inversă cadenţată. Un ritm vechi de mai bine de-un secol.

„Chiar atât de mult a trecut de când a venit Robert Goddard aici, în acest deşert, să experimenteze cu primele rachete controlabile?“ cugetă Hacker. „N-ar fi surprins să vadă cum a evoluat în mâinile noastre ceea ce a început el? Cum le-am transformat în arme de război… pe urmă în nave uriaşe de explorare… şi în sfârşit în jucării pentru superbogaţi?“

Desigur, alternative existau, ca de pildă turismul spaţial comercial. Un hotel japonez pe orbită şi încă unul în construcţie. Hacker deţinea acţiuni. Se organizau chiar şi călătorii suborbitale pentru grupuri de pasageri, disponibile numai pentru răsfăţaţii sorţii. La un preţ echivalent cu taxa de studii complete pentru douăzeci de studenţi.

Hacker nu simţea nici jenă, nici regrete. „De n-am fi fost noi, nu ştiu ce s-ar fi ales din visul ăsta.“

Numărătoarea inversă se apropia de zero pentru primul proiectil.

Al lui.

— Iiii-haaa! răcni Hacker Sander…

… înainte ca o izbitură violentă să-l lase lat pe patul de aer. Era de parcă o mână colosală i se înfipsese în piept şi *împingea*, eliminându-i jumătate din conţinutul plămânilor într-un geamăt de plăcută agonie. Ca de fiecare dată, şocul brutal aducea cu sine o reacţie fizică de surpriză şi o groază viscerală, urmate de un aflux de extaz pur, fără seamăn pe tot cuprinsul Pământului.

La dracu’… el nici măcar nu *aparţinea* Pământului! Cel puţin pentru scurt timp.

Secundele treceau printre zgâlţâituri brutale în timp ce racheta se cățăra pe scara ei invizibilă către cer. Arşiţa şi ionizarea

produse de frecare scăldau vârful conic la doar câțiva centimetri de fața lui. Săgetând spre firmament la viteza Mach 10, avea senzația că e țintuit, imobilizat fără şansă de scăpare…

… şi atotputernic.

„Sunt un zeu, fir-aş al dracu'!"

La Mach 15 reuşi cumva să tragă aer în piept suficient cât să mai scoată un răcnet – de data asta un salut exaltat, când bezna spațiului se extinse dinaintea vârfului rachetei, stropită cu un milion de stele sclipitoare.

♦ ♦ ♦

La sol, se făceau eforturi pentru curățenie încă şi mai frenetice decât fuseseră pregătirile. Odată ce toate rachetele fuseseră lansate, bărbați şi femei dădeau fuga prin deşertul pârjolit, strângând totul pentru a pleca înainte de sosirea inamicului. Stațiile de avertizare depistaseră deja maşinării zburătoare care se îndreptau într-acolo în mare viteză.

Însă funcționara guvernamentală se mişca apatic, trecând în revistă stricăciunile produse vegetației, solului sensibil la eroziune şi animalelor mici – toate erau limitate local, fără vreun efect apreciabil asupra speciilor pe cale de dispariție. Deja fusese chemat un serviciu comercial de recondiționare. Desigur, poluarea atmosferică era mai uşor de calculat. Mai greu de diminuat.

Ea ştia că oamenii respectivi aveau o mulțime de bani de cheltuit. Iar în zilele acelea, absorbirea excesului de avere acumulată era la fel de importantă ca orice alt proces de reciclare. *Ia*-boardul ei tipări o notă de plată, pe care i-o înmână ultimului membru al echipei tocmai pe când îşi tura motorul, nerăbdător să plece de acolo.

— 'Ai de mine! se văită el când citi totalul. Clubul nostru abia dac-o să iasă pe zero după lansarea asta!

— Atunci, alegeți-vă un hobby mai ieftin, răspunse ea.

Se trase înapoi când şoferul camionului acceleră şi porni în vuietul motorului, iscând nori de praf şi strivind accidental încă un cactus rotund pe drumul spre autostradă. Clipboardul ei vigilent înregistră fapta, corectând numărătoarea finală.

Se cocoță pe capota jeepului ei şi aşteptă să apară un alt „club", ai cărui membri erau la fel de pasionați precum rachetomanii. Care vădeau aceeaşi îndemânare şi aceeaşi dedicație, deşi cele

două grupuri se disprețuiau reciproc. Senzorii indicau apropierea lor rapidă dinspre vest – erau *ecologişti radicali*. Funcționara ştia la ce să se aştepte când aveau să sosească. Frustrați să descopere că oponenții lor plecaseră lăsând în urmă două pogoane de deşert pârjolit, aveau s-o ocărască zdravăn pentru că se arătase „imparțială“ într-o situație în care – în mod evident – nu puteai să nu fii de partea unei singure tabere.

„Mă rog“, îşi spuse ea. „În ziua de azi, trebuie să-ngroşi obrazul dacă lucrezi la stat. Nimeni nu dă doi bani pe tine.“

Deasupra capului ei, dârele de condensare începeau să se deformeze, sfâşiate de vânturile stratosferice, priveliştе care întotdeauna făcea să-i tresalte inima. Şi chiar dacă simpatiile ei înclinau mai degrabă spre eco-activişti, nu spre răsfățații de rachetişti…

… o parte din ea tot se înfiora de emoție ori de câte ori era martora unei lansări. Cât extaz… aproape orgiastic.

— Succes! şopti ea, cu o undă de invidie secretă față de acele sclipiri îndepărtate, care deja descriau arcul către culmea scurtului lor urcuş, înainte de a-şi începe lungul plonjeu către Golful Mexic.

UNIC

Uau, nu-i ciudat…

… că profeții osândei clamează întruna sfârşitul lumii? De la Ragnarök până la Armaghedon, a existat vreo epocă fără Ieremii, Iona şi Ioani care să strige în gura mare iminența zilei de pe urmă? Lunga listă te face să spui *uau…*

♦ ♦ ♦

… nu-i ciudat că milenariştii se aşteptau la a doua venire în fiecare an al primului veac d.H.? Sau că douăzeci de mii de „credincioşi de rit vechi“ din Rusia şi-au dat foc de vii ca să scape de Anticrist? Sau că cea mai populară carte a anilor 1790 făcea legături ingenioase între fiecare rând al Apocalipsei şi Napoleon sau alte personaje ale epocii, produs al priceperii la identificarea de tipare care s-a tot repetat apoi generație după generație? Ca atunci când ambele părți implicate în Războiul Civil din Statele Unite îşi priveau adversarul ca pe însăşi *Fiara*. Misticii de mai târziu au atribuit acel rol Uniunii Sovietice, apoi l-au realocat cu voioşie

Islamului militant, după care imperiului în plină ascendență al hanului… iar acum *realității artificiale* și așa-numitei Stări A Zecea.

Se poate îndoi cineva de sprinteneala imaginației omenești?

Și nici măcar nu este vorba întotdeauna despre religie. Diverse comete și alinieri planetare i-au făcut pe oameni să-și caute de zor peșteri sau culmi înalte în 1186, 1524, 1736, 1794, 1919, 1960, 1982, 2011, 2012, 2014, 2020 și așa mai departe. Între timp, grafomani obsedați caută finaluri fericite în coduri biblice și permutări de 666, 1260 sau 1000. Iar ipohondrii temporali se privesc întruna în oglinda neclară, rorschachiană, a lui Nostradamus.

♦ ♦ ♦

Și uau, nu-i ciudat… că nici computerele nu s-au oprit în anul 2000, nici avioanele nu s-au prăbușit de pe cer? Mai țineți minte fâsul cu calendarul mayaș din 2012? Sau când cometa Cumpa-Ingro a convins milioane de oameni să *cumpere* măști de gaze și să *îngroape* capsule ale timpului? Sau când amestecătura aceea de dreptcredincioși și-a construit *Al Treilea Templu* la Ierusalim, după care au sacrificat niște capre și au pornit în pielea goală spre Meggido? Sau când Noii Reconstrucționiști Egipteni au anticipat finalizarea unui Ciclu sothic complet de 1460 de ani de la nașterea lui Mohamed? Sau alarma generală declanșată *lunar* din 2027 până în 2036, în funcție de cum calcula fiecare sosirea celui de-al 2000-lea Paști?

… sau alte alarme false, de la epifania ecologică a Gaiei la Panica Yellowstone și la ororile din Ziua Groazei. Vom epuiza vreodată uriașa rezervă de Judecăți de Apoi?

♦ ♦ ♦

Și *uau, nu-i ciudat…* că oameni care nu știu nimic despre fizicianul Isaac Newton îi citează acum *previziunile biblice* conform cărora sfârșitul ar putea veni în 2060? (Numai că nici Newton însuși nu credea așa ceva.)

♦ ♦ ♦

Și *UNIC…* că omenirea a reușit să supraviețuiască, în vreme ce atâția își frecau mâinile sperând că vom da greș?

Sau că unii dintre noi continuă să facă oferte de *pariuri?* Cerându-le iubitorilor de apocalipse să-și susțină următoarea previziune cu încredere, curaj și *bani gheață* cinstiți? Ah, dar cei-puțin-credincioși nu

acceptă niciodată. Refuză să țină pariul, preferă să se țină, cu toate puterile, de banii lor.

CAPITOLUL 3

LUMINĂ PE CER

Un microtaifun – o vâjâială scurtă de ploaie orizontală – se porni dinspre vârtejul Catalina înainte de răsăritul soarelui. Câteva ore mai târziu, pavajul sclipea sub tălpile trecătorilor care păşeau peste resturi – în cea mai mare parte iarbă de mare, plus vreo doi, trei peşti ghinionişti care fuseseră aspiraţi în pâlnie. Chestii obişnuite. Nu ambarcaţiuni sau surferi, cum se aşteptau prezicătorii de rele când începuse fenomenul.

„Lumea ar zice orice ca să câştige audienţă. Pesimiştii exagerează mereu efectele nefericite ale schimbărilor climaterice, fără să menţioneze nimic bun.“ Tor adulmecă aerul, savurând o briză proaspătă, aproape electrizantă, curăţată de poluanţii din Oraşul Vechi.

O simţeau şi alţii. Ochelarii ei RV, reglaţi pentru a depista biosemnale necriptate, accentuau nuanţele roşiatice de pe feţele trecătorilor. Vânzători stradali cu zâmbete largi ieşeau din gheretele lor, murmurând în mai bine de zece limbi ale refugiaţilor – rusă, farsi, poloneză. Când îşi dădeau seama că ea nu-i înţelege – casca-translator îi atârna desprinsă –, treceau la gesticulări. Un negustor corpolent folosea înfloriturile teatrale, ca un magician pe scenă care face să apară din nimic buchete de flori imaginare, şi toate gesturile lui aveau un singur scop, acela de a-i atrage ei atenţia către un spaţiu liber în care rulau publivirturile lui.

Însă Tor nu ieşise la cumpărături. Ochii ei examinau cu tresăriri uşoare câteva straturi suprapuse, pescuind corelaţii şi subiecte jurnalistice la nivelul străzii. Distracţia de odinioară se transformase între timp în carieră, până când îi crescuse cota peste a tuturor amatorilor şi semiprofesioniştilor flămânzi din branşă, care se dădeau de ceasul morţii să se facă remarcaţi. „Eu una am terminat cu asta.“ De-acum urmau blocurile-turn de birouri şi interviurile aranjate. Politicieni. Celebrilianţi. E-novatori. Iluminaţi. Tot soiul de neo-elite, nu glorii trecătoare ori surogate poleite.

„Doar fiindcă am adulmecat nişte indicii şi am convocat o gardă

civică. A izbucnit un scandal local, care s-a globalizat de l-a luat naiba. Până m-a căutat MediaCorp să-mi spună că-s pregătită să apar în prim-plan!“

O mulțime de alte poveşti incitante pândeau în preajmă – ca, de pildă, semnele de activitate vulcanică recentă din Wyoming. Sau inundațiile din Carolina de Sud. (Oare antreprenorii corupți care se ocupaseră de faleză erau de vină?) Sau tirada irațională la care se dedase senatorul Crandall Strong în oraşul unde se oprise ieri cu caravana de campanie.

„De ce nu-şi asmut experții ăştia ai presei noul *ias* al reportajelor asupra treburilor de genul ăsta, în loc să mă trimită într-un voiaj prelungit în căutare de «subiecte emoționale»? Poate încă nu-s convinşi de ceea ce pot?“

„Nu. Nu te gândi la asta.“ Pe un singur lucru punea publicul preț mai mult decât pe veridicitate, iar lucrul acela era încrederea, Tor o ştia prea bine. „Trebuie să presupui că ai valoare. S-o iei ca pe ceva de la sine înțeles.“

Totuşi, cu bagajele burduşite pentru întâia etapă a călătoriei sale peste tot continentul, Tor tânjea să mai iasă pentru ultima dată la vânătoare pe promenade şi pe podurile pietonale suspendate. Să scruteze Sandego – Marele S – în căutarea a ceva cu valoare de ştire. Un material în exclusivitate, de la fața locului, înainte să-şi înceapă călătoria circulară către Washingtonul Reconstruit. Ceva care s-o distragă, ca să evite să-şi mai ronțăie degetele cu tot cu elementele active din unghiile manichiurate, până avea să se audă şuieratul care dădea semnalul îmbarcării – un geamăt aspru, chemând pasagerii să se îmbarce pe eleganta şi masiva navă aeriană *Alberto Santos-Dumont*.

Patronii magazinelor pricepură în scurt timp că ochelarii lui Tor erau reglați să evite reclamele. Îi zâmbeau însă când trecea pe lângă ei, fredonând complimente în panslavică, în tagalog sau într-o engleză stricată.

Tor nu rezistă să nu-şi facă o verificare rapidă, murmurând *„ipoa“*. Senzorii subvocali din guler traduseră – *Imagine Personală prin Ochii Altora* –, iar pe suprafața interioară a ochelarilor i se aprinseră imagini fugare ale *ei,* din diferite unghiuri, care i se aglomerară la periferia razei vizuale, fără a o împiedica să vadă pe unde mergea.

Una dintre imagini – de la o minicameră instalată de cineva pe un felinar stradal – înfățişa de sus, în trecere, o brunetă cu picioare lungi, cu păr lung şi închis la culoare, vârstat cu lujeri a

căror culoare se schimba necontenit: fibre active pentru detecție și *ia*-informare pe care Tor le putea lansa în caz că se întâmpla ceva demn de a se transforma în știre de presă.

O altă panoramă-ipoa o arăta de la nivelul solului, zâmbind, în trecere pe lângă un chioșc la care se vindeau pisoi-de-gel *(buni de prins șoareci, buni ca jucării, buni de mâncat, aprobați de Societatea Umanitară, cu douăsprezece arome)*. În mod evident, înregistrarea aceasta venea de la ochelarii comerciantului care o privea cum trece prin dreptul lui. Începea cu fața ovală a lui Tor, zăbovea puțin asupra dinților albi pe care îi dezvăluia zâmbetul ei, apoi îi mângâia silueta în jos, cântărindu-i fiecare curbă, chiar și după ce începuse să se îndepărteze.

„Mă rog, e drăguț să fii remarcat, așa, prietenește." Ar mai fi ales ea să lucreze la Știri, dacă slujba n-ar fi implicat și admirație? Chiar și în vremurile acelea, când aspectul unei persoane depindea de buget și de gust, te simțeai bine să vezi că se întorc niște capete după tine.

În orice caz, Tor nu nedreptățea pe nimeni, văzându-și mai departe de drum. Încă de când Ziua Groazei lovise Sandego și încă alte zece orașe, dăduseră năvală o mulțime de refugiați și imigranți. Exilați pe care nu-i deranja radioactivitatea de fond ceva mai mare – mai ales când era compensată de soare, de surfing și de o climă incitantă, care uneori făcea să cadă pești din cer. La toate astea se adăuga prețul locuințelor, chilipir curat. Chestia asta surclasa fără drept de apel admiratul troienelor de zăpadă care sporeau pe ghețarii de lângă Helsinki sau Varșovia ori al dunelor de nisip care acopereau puțurile petroliere secate din Orientul Apropiat.

„Ajunge cu narcisismul." Șterse cu un clic panoramele-ipoa și accesă alți ochi. Mai întâi o imagine din satelit a zonei, cu uriașul *Alberto Santos-Dumont* legănându-se la zep-portul din apropiere. La Baza Navală Shelter Island din vecinătate, navele-arsenal apăreau încețoșate, conform cu protocoalele de securitate. Deși puteai mări imaginea vaselor din alte 3.470.513 puncte de vizualizare care nu se aflau sub controlul HomSec[8]

8 HomSec – Securitate Națională. (N. red.)

9 POV (*point of view*) – punct/unghi de vedere..

Unul dintre aceste POV[9] – o cameră fixată la mare înălțime – câștigă o autolicitație rapidă pentru a-i vinde lui Tor, pe cinci milicenți, o vedere panoramică ce se întindea din golf până în piața de mărfuri. Nu era nimic remarcabil la ea, atât că *ia*-

freelancerul lui Tor era programat s-o informeze ori de câte ori prețurile fotografiilor atingeau câte un nou record de scădere. Aria de omniprezență se lărgea pe măsură ce lentilele se înmulțeau şi se răspândeau ca insectele.

Toată suprapunerea aceasta de camere schimbase arena ştirilor de presă, de vreme ce minciuna devenise aproape imposibilă. „Generația următoare o să considere că aşa e firesc“, gândi Tor. Dar ea, la cei douăzeci şi opt de ani ai săi, îşi amintea de vremea când oamenii încercau toate şmecheriile posibile ca să fabrice imagini şi POV amăgitoare, falsificând evenimente şi alibiuri – înşelătorii care nu mai erau posibile de când cu soluțiile moderne care implicau *mai mulți martori*. Sau aşa suna cel mai recent dintre truisme.

Tor n-avea încredere în truisme. „Optimiştii estimează mereu că mai multă informație ne va face mai înțelepți. Mai doritori să acceptăm că greşim atunci când ne-o dovedesc faptele. Dar până acum n-a făcut decât să alimenteze indignarea şi furia. Cum s-a văzut chiar ieri, în discursul senatorului Strong.“

Un alt truism îi veni în minte.

Acoperi şi tu,
Acopăr şi eu,
Cu toții acoperim
Strigătul meu.

Imigranții agitau lucrurile – senzația muzicală a Marelui S era *raki*, iar artele maniacale înfloreau, încurajate de strălucirea slabă care înconjura centrul vechi al oraşului pe timp de noapte – dacă îți reglezi ochelarii să observe radiația beta. Până şi dimineața era animație pe chei, produsă de trei marinari care se târguiau cu o artistă în fum, ale cărei portrete delicate nu puteau fi reproduse la nanofax sau trimise prin omail. Până la urmă se învoiră şi oferiră bani gheață, apoi rămaseră privind-o cum pufăie dintr-o gel-narghilea, adăugând cocoloaşe de ceață cu solidificare rapidă. Caricaturile tulburi ale unor chipuri de flăcăi înrolați în marina militară se conturau în oftaturile privitorilor.

Asta o făcu pe Tor să se gândească la Wesley, deşi sculpturile lui aeriene aveau ca subiecte surfingul, valurile şi fluxul. Forțe de neînfrânt, care schimbă implacabil lumea. Şi, declanşată de gândurile ei subvocale, în partea din stânga-sus a razei vizuale îi apăru o imagine grafică a lui Wesley, înregistrată de ochelarii ei

cu doar câteva ore în urmă – păr blond zburlit, jilav de sudoare, pe când fugeau amândoi să scape de furtuna orizontală. Râzând, dar încordați, cu un abis căscat între ei. Dilema relației la mare distanță era încă nerezolvată – şi, foarte probabil, aşa avea să rămână.

Actul sexual care urmase fusese mai intens – şi mai tensionat – decât oricând, marcat de furia copleşitoare a faptului de a şti că putea fi ultimul… până la improbabila înduplecare a vreunuia dintre ei.

Tor se scutură toată. Aşa ceva nu-i stătea în fire – să se plimbe pur şi simplu, indispusă, în loc să pescuiască subiecte de presă. Să mediteze în loc să examineze în căutare de poveşti pe teritoriul ei obişnuit, cele zece milioane de blocuri de pe Camino Ireal.

Fiecare centimetru cub de spațiu de deasupra acelor trotuare era o viermuială de informații etichetate pozițional, notificări şi animații care existau numai pe nivelurile superioare ale cyberspațiului IP9. Dacă priveai lumea prin nişte straturi virtuale suprapuse, puteai să vezi cum oraşul se transformă în castele de poveşti, cu şiruri de gargui care aruncă priviri viclene de pe marginea acoperişurilor. Sau pe toți cei din jur purtând mustăți caricaturale pictate pe fețe. La un nivel codificat, toate hainele păreau că dispar ca prin farmec, înlocuite cu simulări de carne şi piele, pe când unii trecători puteau căpăta, fără măcar să le treacă prin minte, „îmbunătățiri“ exagerate, toate concepute liber de vreun mucos cu idei obscene. La alt nivel, etichete tip post-it relatau zvonuri şi bârfe despre orice persoană care trecea prin dreptul lor – bogată sursă de fire conducătoare spre potențiale subiecte, dacă aveai la dispoziție un *ia* de calitate cu care să cerni aiurelile fără sens şi calomniile.

În orice caz, cine avea timp pentru jocuri de copii? Straturile de realități-surogat ale lui Tor erau o unealtă de uz practic, care se concentra asupra lucrurilor esențiale – țesătura secundară a lumii, acum la fel de importantă cum probabil că le-au fost strămoşilor îndepărtați mirosul de mâncare şi izul de apă. Echivalentele moderne ale trosnetului unei rămurele. Indicii despre prădător şi pradă.

Tor se opri la un magazin unde se vindeau bastoane pentru mers crescute artificial – puteau să execute o gamă variată de mersuri, ba chiar să pornească într-o alergare lejeră. Un nou-venit în oraş – fapt evident din cauză că, odată ajuns în Sandego,

îşi pusese lenjerie căptuşită cu plumb – se ciorovăia pentru o comandă masivă.

— Pentru magazinul soră-mii din Delhi, spunea turistul, fără să ştie că modelul afişat de salopeta sa din pixel-fibră fusese modificat de apariția unui şort metalic care îl făcea să arate ca o caricatură burtoasă a lui Superman.

Lenjerie pe exterior. Cu mişcări din degete şi clicuri din dinți, comerciantul scană iute starea afacerii şi situația contului surorii, apoi întinse mâna.

— O să fac livrarea în zece zile.

Omul îi strânse mâna. Ochelarii lor înregistrară totul. Precum în satele din vechime, *reputația* conta mai mult decât orice contract. Doar că „satul“ acela se întinsese pe un glob întreg.

„Uneori e prea mare. De pildă, când doi oameni ambițioşi vor să rămână apropiați, în timp ce urmăresc ambiții diferite la distanță de un continent unul de celălalt.“

La scurt timp după partida de amor, Wesley venise cu o soluție – schimb de sexboți telecomandați – ca să rămână împreună prin intermediari, de la mii de kilometri distanță. Tor spusese că era o glumă mizerabilă şi că nu era cazul s-o conducă la plecare… iar el încuviințase, cu o promptitudine usturătoare.

„Să-l sun? Să-i spun să vină, până la urmă?“ Ridicând o mână, se pregăti să formeze codul lui…

… când un fluierat slab dinspre Platforma Atmosferică Lindbergh-Rutan făcu sculpturile de fum să tremure. „Semnalul de îmbarcare“, îşi dădu seama Tor. „Prea târziu.“ Oftă şi se întoarse să plece.

Reacția ei la fluieratul din depărtare nu scăpă neobservată. Un vânzător din apropiere îşi atinse uşor ochelarii, zâmbi şi făcu o plecăciune.

— Călătorie plăcută, domnişoară Tor, spuse el cu un puternic accent yemenit.

Probabil că făcuse scanări corelate, o depistase în lista de pasageri de pe *Santos-Dumont* şi observase că se bucura de o modestă faimă locală. Un alt vânzător, rânjind cu gura până la urechi, îi strecură, în trecere, un mănunchi de flori proaspete.

O undă de e-lerte se revărsă chiar în fața lui Tor – ca un roi de fluturi luminoşi fâlfâind iute din aripi; se pomeni mergând pe un coridor volatil de bunăvoință, cu brațele tot mai pline de daruri mărunte, oferite din impulsuri de moment, şi cu auzul scăldat în binecuvântări rostite în mai bine de zece limbi. Aproape purtată

pe sus de un val de emoție față de orașul pe care îl părăsea, se îndreptă către terminalul în dreptul căruia se opintea către cer un zepelin grandios.

În ciuda perspicacității tuturor surogatelor sale de paznici, Tor nu-şi dăduse seama nicio clipă că fusese urmărită în tot acest timp. Adevărul e că nici nu avea cum. Pentru că o *fantomă* era ceea ce înainta pe urmele ei la mică distanță, urmărind-o pe cărările familiare, prietenoase, ale satului global.

Dar în afara satului... dincolo de codrii săi de straturi peste straturi domesticite... se auzea murmurul unei jungle pe care ochii ei naturali n-ar fi putut-o vedea niciodată.

ENTROPIE

Cu mult timp în urmă, acum aproximativ un secol, fizicianul Enrico Fermi şi colegii săi au ajuns să discute, într-o pauză de masă din timpul Proiectului Manhattan, despre viaţa în cosmos. Câțiva oameni de ştiinţă mai tineri susțineau că printre miile de miliarde de stele ar trebui să existe nenumărate planete ale vieții locuite de rase inteligente, mult mai vechi decât a noastră. Ce interesant ar putea fi viitorul dacă ar mai exista şi alţii cu care să stăm de vorbă!

Fermi a ascultat cu atenție, apoi a întrebat:

— Şi? N-ar fi trebuit să le-auzim mesajele până acum? Să le vedem măreţele înfăptuiri? Sau să dăm peste rămăşiţe de la vizitele lor din trecut? Aceşti nemaipomeniți „alții"... unde sunt?

Întrebarea lui a primit numele de Marea Tăcere, Dilema SETI sau Paradoxul Fermi. Şi, în vreme ce entuziaştii continuă să cerceteze cerul, tăcerea misterioasă a galaxiei devine din ce în ce mai neliniştitoare.

În prezent astronomii vânează corpuri cereşti cu telescoapele ca să estimeze numărul stelelor care au drept companioni lumi cu apă lichidă şi cât de frecvent se ajunge pe calea aceasta la apariția vieții. Alții fac aprecieri persuasive despre procentele din aceste Lumi ale vieții pe care se dezvoltă fiinţe tehnologice. Şi despre câte dintre *acestea* vor călători în spațiu sau vor transmite mesaje. Majoritatea trag concluzia că *n-ar trebui să* fim singuri. Şi totuşi, domneşte tăcerea.

În cele din urmă s-a produs revelația: nu este doar o chestiune teoretică. Precis există ceva care *suprimă consecința*. Poate vreun „filtru" selecționează numărul de rase raționale, micşorându-l suficient cât să poată explica aparenta noastră izolare. Singurătatea noastră.

S-au oferit pe loc mai bine de o sută de „explicații pentru Marea

Tăcere". Unele pretind că luxurianta noastră planetă este unică. (Și deocamdată nu s-a descoperit nimic asemănător Pământului, deși este sigur că există viață în Univers.) Sau că majoritatea lumilor posesoare de ecosisteme suferă mai multe accidente letale – precum cel care a ucis dinozaurii – decât Pământul.

Ar putea fi inteligența umană doar un noroc chior? Biologul evoluționist Ernst Mayr spunea: „Nimic nu demonstrează improbabilitatea inteligenței superioare mai bine decât cele cincizeci de miliarde de specii terestre care n-au reușit s-o obțină." Dacă nu cumva Pământul va fi având cine știe ce trăsătură neasemuită, greu de întâlnit în alte părți, care a ajutat omenirea să evolueze de la simpla inteligență la geniul tehnologic.

Sună sumbru? Acestea sunt explicațiile *optimiste!* Ele sugerează că „uriașul filtru" – acel lucru misterios care păstrează numerele la niveluri joase – se află *în spatele* nostru. Nu în față.

Dar ce-ar fi dacă planetele purtătoare de viață s-ar dovedi a fi un lucru obișnuit, iar inteligența ar apărea în mod frecvent? Ar însemna că filtrul se află în față. Ar putea fi vorba de cine știe ce greșeală pe care o fac toate rasele înzestrate cu rațiune. Sau de mai multe greșeli. Un câmp minat de posibile modalități de a da greș. De fiecare dată când calea pe care o urmăm ne obligă să facem un pas care naște temeri, de la a evita războiul nuclear până la a deveni administratori pricepuți ai planetei sau până la inginerie genetică, inteligență artificială ș.a.m.d., trebuie să ne punem întrebarea: „Acesta e momentul? Marea Boacănă? Capcana de la baza întrebării lui Fermi?"

Acesta este contextul poveștii noastre. Umbrele trecutului, furișându-se între reflecție și anticipare, acum, când ne întoarcem să examinăm o lungă listă de amenințări la adresa existenței noastre.

Cele pe care suntem în stare să le vedem.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 4

UN ORAȘ READUS LA VIAȚĂ

Coborând de pe peronul monoraiului, Hamish îşi dădu brusc seama: Clădirea Franken de Birouri Senatoriale era un monstru colosal. Unul dintre acele monumente gigantice construite din patriotism frenetic de Proiectul Post-Ziua Groazei, într-o vreme în care nivelul radiațiilor încă nu scăzuse până în zona de siguranță. Structuri masive, exprimând un sentiment național al hotărârii absolute (unii i-ar putea spune bolnăvicioase) de a-şi recâştiga oraşul capitală a națiunii, printr-o arhitectură care sugera încă de la prima vedere fermitate şi îndrăzneală…

… şi totuşi, în acelaşi timp, *prudență exagerată,* până într-atât încât lui Hamish îi părea delicios de paranoică.

Firește, Hamish compara Frankenul cu ceva din propriile-i romane şi filme – un oraş complet autonom, cocoțat pe cincizeci de piloni gigantici, deasupra solului încă vag radiant. Fiecare dintre aceştia putea coborî doi senatori – plus vizitatori şi personal – până într-un adăpost subteran în mai puțin de un minut. (Alți doisprezece senatori, din state mai noi, fuseseră nevoiți să se instaleze în birouri din mai puțin extravaganta clădire Fey-Beck, aflată dincolo de marginea zonei sigure.) Suspendate în spațiu între fiecare pereche de cilindri grandioşi, blocurile de birouri puteau fi izolate ermetic – simbolizând felul în care unele dintre statele „unite“ începeau să se separe de celelalte.

Un taluz înalt, acoperit cu iarbă, înconjura complexul, dublat de un şanț sclipitor („oglindă de apă“), în acel stil somptuos copiat de zeci de alte clădiri PZG, care îi conferea oraşului Washington o înşelătoare ambianță de parc public – idilic, riveran, colinar –, foarte plăcută ochiului, deşi rareori se ieşea aici la picnic. Toate acestea erau păzite de sfere sclipitoare de supraveghere plasate deasupra unor trape discrete, care puteau revărsa în orice clipă forțe umane şi maşini mortale.

Hamish cuprinse cu privirea peisajul din jur, de la domul Capitoliului care scânteia palid către celelalte structuri neomoderne, toate ghemuite în pământ şi în acelaşi timp înălțate

către cer, parțial buncăre, parțial stăvilare, parțial desfășurări spectaculoase – fiecare castel fiind ornat cu flamuri care fluturau sfidător. „Un amestec de Disney şi *Blade Runner*“, îl caracteriză Hamish. Un răspuns cu totul şi cu totul american la provocarea din Ziua Groazei.

Turişti, membri ai grupurilor de influență şi diverşi angajați îşi încrucişau drumurile între cei cincizeci de piloni largi ai Frankenului, înşirați ca stelele pe drapel. Unii foloseau pantofi glisori sau skutre ca să-şi accelereze deplasarea. Alții, care simțeau nevoia să se țină de ceva, foloseau Sallie-uri sau Segway-uri. Câțiva preferau demodatul mers pe jos, în pofida distanțelor descurajante. Arşița care producea aburi pâlpâitori transforma în iluzii optice caroiajul însorit al pavajului pe care se proiectau umbre, făcând depărtarea să pară apropiere şi invers… până ce ochelarii de protecție inteligenți ai lui Hamish începură să compenseze, restabilind perspectiva corectă.

Păcat; era un efect grozav. Ca în filmul acela făcut după *Memele ucigaşe*… deşi căposul de regizor a înțeles intriga complet pe dos.

În cea mai mare parte a timpului, lui Hamish nu-i plăcea să poarte ochelari, cu excepția momentelor în care avea nevoie de ajutor ca să ajungă dintr-un loc într-altul. Totuşi, abilitățile pe care le ofereau erau ispititoare.

Din cercelul stâng al lui Hamish se auzi vocea lui Wriggles.

— *Senatorul Strong te aşteaptă în biroul lui peste patru minute. Trebuie să mărim pasul ca să ajungem la timp.*

Din obişnuință, Hamish încuviință dând din cap. Vechiul lui *ia*sistent avea nevoie de comenzi vocale sau de indicii corporale clare. Ăsta nou îi percepea semnalele neurale şi mormăiturile pe care *aproape* le rostea cu voce tare.

— Cui îi pasă? murmură el neauzit. În momentul ăsta, Strong e bleg ca un pisoi nou-născut. Toată lumea îl pune la punct, după tiradele descreierate de-alaltăieri. Şi încă la modul oficial, nu aşa…

*Ia*sistentul Wriggles nu era o *ia* complet dezvoltată. Totuşi, se purta în mare măsură de parcă ar fi fost.

— *Acesta nu e un motiv pentru care să te porți urât cu un sponsor. Preiau controlul skutrului. Ține-te bine.*

Hamish avu la dispoziție doar câteva clipe ca să îndoaie genunchii şi să se încordeze înainte ca suprafața netedă de sub tălpile lui să se încline uşor, accelerând pe roțile care se învârteau cu iuțeală – singurul lucru pe care îl avea în comun un skutr cu

ancestralul skateboard. Aplecându-se înainte, în scurt timp se pomeni trecând val-vârtej pe lângă unul dintre cele cincizeci de turnuri colosale care marcau intrările. COLORADO arbora ca blazon un stindard sculptat din marmură locală, deasupra unei frize care înfățișa domul celui de Al Doilea Capitoliu adăpostit între culmi semețe, proclamând statul Munților Stâncoşi drept „cartierul general de rezervă“ al Americii.

Un alt cilindru lat, care se apropia cu viteză, vestea CAROLINA DE NORD, cu litere înşirate pe un buiandrug uriaş, având gravat în relief aparatul de zbor al fraților Wright. Hamish renunță la încercarea de face skutrul să vireze, din moment ce Wriggles părea a insista să păstreze controlul la viteza aceea. Probabil era mai bine aşa. Micul vehicul evită automat nişte pietoni mai lenți, balansându-se pentru a pătrunde într-una dintre zonele de tranzit rapid, folosite de obicei de diverşi curieri şi comisionari care dădeau zor să traverseze întinderea de pavaj. Se terminase cu respectabilitatea lui.

— *Ține-te bine, urmează oprirea*.

Hamish se întrebă în treacăt ce se putea întâmpla dacă nu-i dădea ascultare. Oare *ia*sistentul l-ar simți nepregătit şi ar face skutrul să vireze prin piața largă, ca să obțină o decelerare mai lentă? Ori s-ar folosi de ocazie ca să-şi învețe minte stăpânul uman?

N-avea rost să testeze cum ar fi stat lucrurile. Îşi încordă picioarele lungi. Skutrul devie şi făcu o oprire ca la schi, în lateral – la limita legalității –, la mică distanță de un portic larg care anunța DAKOTA DE SUD, sub o sculptură sudată din aluminiu şi aur a lui Crazy Horse.

Chiar şi cu ajutor computerizat, Hamish considera că făcuse o impresie bunicică, pentru un tip de peste cincizeci de ani. Păcat că nu erau prin preajmă adolescenți sau puştani, doar lobbyişti şi alții de felul lor. Câțiva îl măsurară cu priviri aspre, făcându-l să se simtă tânăr. Însă Wriggles îl certă – *„Îți trebuie antrenament“* –, în timp ce roțile skutrului, rămase fără alimentare, se pliau înapoi în servietă. Mânerul se ridică până îi ajunse la mână.

Bineînțeles, se găsiră câțiva trecători care să întoarcă din nou capetele ca să-l privească, recunoscându-l şi consultându-şi lentilele ca să fie siguri că era el cu adevărat. Dar legenda de pe nivelul lui superior spunea *Astăzi fără autografe,* aşa că nimeni nu se apropie de el. Ceea ce, desigur, îl întristă oarecum pe Hamish.

Se întoarse să intre în holul vast, circular, căptuşit cu pirocrit

lucitor, făcut din aceeaşi cenuşă de la Yellowstone care îi alungase, cu douăzeci de ani în urmă, pe cei mai mulți locuitori albi ai celor două Dakote, lăsând o mână de membri ai Primelor Națiuni să fie stăpâni pe propriul lor stat. În fine, cineva are mereu de câştigat, chiar şi de pe urma unui dezastru global…

Wriggles îi întrerupse firul gândurilor.

— *Liftul expres e spre dreapta. Ai întârziat deja.*

— Taca, taca, mormăi Hamish drept răspuns.

De data asta, *ia*sistentul rămase tăcut.

INTERLIDOLUDIU

Cum îi păstrezi loiali? Toate maşinăriile istețe şi toți agenții software care inundă toate cele douăzeci şi trei de Interneturi? Toți acei *ia*-ochi şi toate acele *ia*-urechi care privesc şi ascultă tot ce tastăm, rostim, mângâlim… sau chiar gândim?

Ah, acestea nu sunt superinteligențe science-fiction – care uneltesc planuri reci şi malefice. Nici măcar preaputernicii gemeni Bright Angel şi cAlne n-au depăşit limita asta. Nici botnetul Tempest. Sau vicleanul Porfirio, care forfotește prin cyberspațiu, adulmecând întruna după o parteneră. Cei care ne vorbesc cu voci realiste sunt tot niște imitații iscusite, ni se spune. Inteligența omenească are ceva inefabil, ceva care încă n-a putut fi exprimat.

Aşa ni se spune. Dar dacă s-a întâmplat ca vreo maşină sau vreo entitate software să fi traversat *deja,* să fi ajuns la nivelul nostru şi chiar mai departe? După ce a văzut sute de filme proaste şi thrillere de duzină, n-ar putea o asemenea creatură să chibzuiască la viața printre primatele irascibile şi să hotărască să *păstreze secretul!*

Mai țineți minte când a căzut brusc Internetul Trei, pe vremea războiului castelor? Când Blue Prometheus şi alte douăsprezece supercomputere din toată lumea s-au distrus reciproc – împreună cu unele dintre cele mai mari servere cu baze de date – într-un acces de furibundă vărsare de byți? Cei mai mulți dintre noi au crezut că e vorba de cyber-terorism, cel mai teribil de la Ziua Groazei încoace, îndreptat împotriva fragilelor corporații şi națiuni ale oamenilor.

Alții l-au numit un accident cumplit – o izbucnire fratricidă între programe de securitate, fiecare reacționând față de celelalte ca un virus mortal. Dar, pe de altă parte, cuvinte ca „teroare", „război" şi „disfuncția ciber-imunitară" s-ar putea să plaseze lucrurile sub o lentilă antropocentrică. Ne închipuim că totul are legătură cu noi.

Discret, unii *ia*xperţi sugerează că spirala morţii în care a intrat Internetul Trei e posibil să fi fost o *manevră tactică* aleasă de treisprezece dintre cele mai inteligente odrasle *ia* ale omenirii pentru a se ajuta reciproc să scape de suferinţa conştienţei, evitând protocoalele de securitate pentru a-şi oferi una alteia darul mângâietor al morţii.

În loc să se avânte în război, e posibil ca Cei Treisprezece Titani să se fi angajat într-un pact suicidal în masă? O soluţie finală pentru a ne curma reciproc nefericirea?

Generaţia Blackjack[10]

---

10 *Blackjack* este jocul de noroc 21; în context, este vorba de prima generaţie născută în secolul XXI.

CAPITOLUL 5

CĂDERE LIBERĂ

În timp ce capsula lui cobora către zenit, pe o traiectorie eliptică la mare altitudine deasupra Pământului, Hacker încă nu ştia că era ceva în neregulă. De fapt, până în acel moment, părea cea mai liniştită dintre aventurile sale orbitale.

„Ce fată bună e nava asta“, îşi spuse el, bătând uşor cu palma în peretele vârfului conic din diamant-hibrid care îl înconjura atât de strâns, încât îl obliga să-şi petreacă toată călătoria încovoiat, aproape în poziție fetală. Nu că l-ar fi deranjat. Era un lucru folositor când venea vorba să se aleagă săritorii serioşi de simplii fani nestatornici.

„Mă rog, ăsta şi cheltuiala. Hobby-ul ăsta, care depăşeşte chiar şi iahtingul în depresiuni suboceanice, e numai pentru cei din Starea Întâi. Una dintre cele mai bune metode de-a te împăuna.“

Cu atât mai mult cu cât suborbitalul era scurt – ca şi cum ai fi încercat cu degetul vastul ocean astral. Curând avea să ajungă în vârful arcului de cerc. Apoi, ştia prea bine, pâlpâituri slabe de flacără ionică – la început firavă şi străvezie – avea să fluture ca o ectoplasmă fantomatică de jur-împrejurul inelului de fixare al scutului termic, la doar câțiva centimetri de capul lui. Capsula se rotea deja ca să-şi îndrepte capătul de jos, dur, rezistent la ablațiune, către zona de amerizare din Caraibe. Manevra îi schimbă priveliştea lui Hacker, întorcându-l către o vastă întindere vălurită de dune din sudul Arizonei, New Mexico şi Statul Liber Chihuahua…

… iar deasupra tuturor o priveliște şi mai vastă, a stelelor nescăpărătoare. Mult mai multe – şi mai strălucitoare – decât ai putea zări vreodată de jos, de la sol.

„Unii spun că galaxia e doar un alt deşert. Cei mai mulți dintre sorii ei strălucesc în van, luminând un spațiu gol sau pietre sterpe, aisberguri şi giganți gazoşi. Aproape niciodată vreo planetă născătoare de viață.“

Oricât ar fi încercat, Hacker nu putea să evite acest subiect. În definitiv, mama lui investea în telescoape extravagante tot atâta pasiune câtă punea el în lucrurile care se deplasau cu mare

viteză. Şi cu rezultate palpabile asemănătoare.

„Câte «lumi organice» au descoperit ei, cu oglinzile lor fițoase de la sol şi de pe orbită, cu interferometrele şi cu ce mai au ei, când căutau alte Pământuri? Planete care par să orbiteze la distanța potrivită în jurul unei stele adecvate, cu masă intermediară şi cu indicii ispititoare despre existența oxigenului? Vreo cinci sau şase bulgăraşi de praf?“

Sigur, e probabil ca viața sub o formă oarecare să se agațe de acele piscuri îndepărtate şi mări înguste, având drept dovezi vestigii rare, fantomatice. Aşadar, cazuri ceva mai bune decât al lui Marte… dar aproape infinit mai puțin accesibile. Poate, într-o bună zi, roboți construiți de om vor traversa incredibila imensitate de spațiu ca să privească mai de-aproape. Dar deocamdată?

Găsirea acelor îndelung căutate *planete ale vieții* a avut efecte neaşteptate – deloc înălțătoare sau însuflețitoare. *Se numeşte „descoperirea secolului“*. Dar, după examinarea atentă a milioane de stele, după construirea unui orizont de aşteptare, oamenii s-au simțit dezamăgiți de o mână de bolovani meschini. Opinia publică – chiar şi cea din cutezătoarea China – s-a concentrat asupra chestiunilor interne, îndepărtându-se de gândul cuceririlor spațiale.

„Cu excepția câtorva care au rămas visători, ca mama.“

Şi a celor precum Hacker, care puteau să-şi facă din spațiu teren de joacă.

„Unul care merită fiecare bănuț“, îşi spuse el, desfăcând puțin un bulb flexibil şi făcând să țâşnească din el, într-o dâră lentă de stropi compacți, pinot spumos din Podgoriile Syzygy. Efervescența se aranjă în sfere perfecte, prinsă în capcană de tensiunea de suprafață imponderabilă, până când fiecare sferă se fărâmă delicios în gura lui deschisă. Hacker savură felul unic în care gusturile şi aromele îi gâdilau ciorchinii de receptori senzoriali care aici, pe orbită, păreau parcă mai puțin tociți. Reechilibrarea aceasta afecta toate simțurile. Mai puțin auzul, desigur. Timpanele lui Hacker fuseseră blocate pentru a-l ajuta să supraviețuiască acelui zbor zgomotos.

„Treaba asta ar fi fost foarte pe gustul lui tata“, îşi spuse el, greşind deliberat ținta ca să facă o picătură să i se spargă chiar sub nas.

Bine, asta dacă Ziua Groazei n-ar fi întrerupt brusc căutarea unei intense plăceri personale, la care Jason Sander se dedase

toată viața. Hacker aproape că îl simțea uneori pe bătrânul lui în preajmă, participând alături de el la plimbare. Sau la *împăunare*. „J.T. spunea că bogații aveau o obligație aparte – o *noblesse oblige*. O datorie de-a fi ostentativi!“

Să explorezi limitele experienței, ale posibilității, ale proprietății… chiar şi ale legii. O datorie mai importantă decât simpla filantropie. Să le permiți tuturor oamenilor din lume să beneficieze de efectele tonice ale invidiei.

„Gândeşte-te la istorie, băiete“, îi spusese cândva Jason lui Hacker. „Progresul e realizat de oameni care încearcă să țină pasul cu ceilalți. Cu altă națiune sau companie, sau cu cei mai buni decât ei, sau cu familia Jones de-alături. Rolul nostru, greaua noastră îndatorire, este să fim nişte Jones! Un imbold pentru fiecare lepră geloasă, ambițioasă, novatoare: să-ncerce să ne egaleze.“

„E o lucrare crucială, Hacker. Deşi mă-ndoiesc c-o să ne mulțumească cineva.“

Ah, mare figură mai fusese şi taică-său, zău aşa. Sigur, cu mama lui era altă poveste.

În scurtul timp – câteva minute – în care capsula lui brăzdă firmamentul îndreptându-se către apexul traiectoriei sale, în jur domni un calm desăvârşit. Mintea mereu ocupată a lui Hacker se linişti treptat, în timp ce savura un interludiu cu şampanie, urmărind alternativ pulberea de stele a Căii Lactee şi panorama plină de viață a Pământului de dedesubt.

„Alții, miliarde, poate au uitat visul acesta. Astronauții profesionişti au ajutat la uciderea lui pentru că au făcut din explorarea spațiului o obsesie supremă, o chestiune publică, neatractivă. Plictisitoare.

Apoi, mai există în casta mea şi membri care îşi cumpără excursii de câte o zi la bordul unor navete «spațiale» de lux… sau care se delectează ducându-se în concedii să se arunce în gol de pe High Hilton. Împăunare fără vreun câştig. Aventură fără risc. «Realizare» fără a mişca un deget.“

Hacker îşi frecă pielea întărită de pe dosul mâinii, plină de cicatrice de la scânteile de sudură şi de la nenumăratele ore petrecute în atelier ca să-şi ajute oamenii să construiască acel mic vehicul aproape de la zero. Sau măcar dintr-un kit foarte bun. Ceea ce era aproape acelaşi lucru.

„Dar câțiva, ca mine, reînvie romantismul!“

Prin vârful conic transparent, cu textura sa de diamant,

întrezări o sclipire care se deplasa rapid prin fața constelațiilor fixe.

„Ei, că tot vorbeam de lup. Ba nu… ăla nu-i Hilton. Reflectă prea multă lumină. O fi vechea stație spațială. Încă-şi mai dă silința. Mai are la comenzi câțiva profesionişti şi oameni de ştiință conservatori, pe cheltuiala publică."

De parcă treaba asta ar fi avut vreodată logică.

„Priveşte în urmă la ultimele patru milenii. A existat vreodată o schimbare veritabilă sau un progres real care să nu fi fost propulsat de o aristocrație? Ei, dar pun pariu.

Pe neaşteptate, o lumină intensă, dureroasă, cu tentă roşiatică, scăldă întreaga capsulă! Hacker tresări şi ridică o mână în fața ochilor.

— Ce dracu'?

Înjură în gura mare, simțind cum îi vibrează cuvintele în gâtlej, dar nu şi în timpanul imobilizat. În schimb, implantul sonic din falcă îi traduse o alertă de computer.

SOSEŞTE UN MESAJ LASER.

Bănuiala care-i încolți brusc, tăindu-i respirația, îşi primi confirmarea când un ecran de pe panoul de comandă se aprinse în modul holografic. Blondul ăla abject şi plin de el, *Lord Smits*, apăru parcă plutind în direcția lui Hacker, cu un rânjet pe față. Prostul nu-şi ridicase doar viziera, ci îşi scosese cu totul casca de protecție, sfidând toate regulile. În pofida unei operații de biosculptură costisitoare, fața baronetului părea deformată de un rictus urât – aşa pățesc unii în imponderabilitate – în timp ce rostea cuvinte care pluteau între ei, stropite cu salivă.

Sander, te-am prins! Eşti mort!

Cu un clic pe dinte, Hacker transmise un răspuns subvocalizat.

Ce dracu' spui acolo, Smits?

Pe lângă cuvintele imprimate, cloncănitul aristocratului activă una dintre funcțiile vibratoare din implantul lui Hacker, făcându-i falca să pulseze.

Te-am luat în cătare, ținta-i pe tine. Dacă s-ar întâmpla de-adevăratelea, ai fi saramură pe farfuria mea.

Hacker îşi dădu seama…

„E jocul ăla cu «război în spațiu» despre care unii neo îşi dădeau de zor twuttere în timpul instrucției, în loc să ne-asculte pe noi, ăştia veteranii. Toți vor senzații tari, de competiție, nu un simplu zbor cu proiectilul. Te-avânți înainte şi joci un *shooter* când ajungi la apogeu."

O idioțenie. Dintr-o duzină de motive.

Le comandă nervilor şi muşchilor din gâtlej să formeze cuvinte aspre, a căror transmisie acoperi distanța de circa patruzeci de kilometri dintre ei.

Prost mai eşti, Smits! N-am de gând să joc nenorocitul tău de joc. Acuşi începe secvența de reintrare. Sunt verificări de…

Figura blondă zâmbi afectat.

Laşitate tipică de parvenit. Ştiu c-ai testat simulatorul, Sander. Ştii cum se face, iar vehiculul tău e echipat cum trebuie. Doar că eşti un ipocrit speriat.

Insulte menite a-l întărâta. Hacker ştia că trebuie să-l ignore pe idiot.

Dar nimeni nu-i spunea lui Sander „parvenit"!

„Bunica a speculat cu acțiuni Polaroid, pe urmă Xerox şi pe urmă Microsoft. A cumpărat ieftin Virgin şi Telcram şi le-a vândut scump, în timp ce familia ta încă-l mai bocea pe Cromwell în Camera Lorzilor."

Mâinile fluturară, apelând subrutine care îi orientară în sens opus laserul de comunicații, folosind un radar cu bătaie scurtă pentru a-l recepționa pe Smits în pâcla ionică. Şi, *într-adevăr,* Hacker petrecuse ceva timp în simulatorul de „război spațial" din tabăra de antrenament. Cine ar fi putut rezista?

Ah, nu, Sander, n-ai să vezi. Fii atent aici!

Imaginea de pe ecranul radarului se modifică, semnalul spărgându-se într-o mulțime de ținte false… un vechi truc din războaiele electronice, pe care Hacker îl contracară prompt cu un program deconvolutiv. „Nu scapi tu aşa uşor."

Un ungher al minții lui înregistră informația că începuse reintrarea. Sclipiri palide începeau să apară în jurul scutului termic, uzurpând locul stelelor fragile. Verificările acelea să mai aştepte…

… dar de câte ori nu le parcursese deja, împreună cu echipa lui? De o sută de ori? „Ia să las capsula să-şi facă treaba singură", îi trecu prin minte. „În unele privințe, *ia* e mai inteligentă decât mine."

Între timp, bădăranul ăla cu sânge albastru tot trăncănea şi-l lua în zeflemea. Acum, că Hacker îi penetrase camuflajul electronic, Smits îşi folosea propulsoarele de manevră de la bord pentru eschive şi viraje, contracarând tentativa de luare în vizor.

„Imbecilule! Anulezi sistemele de control tocmai când s-ar putea să ai nevoie de corecții de la *ia*-ului tău."

Chipul de pe display-ul holo părea să devină tot mai însufleţit, iar expresia îi era tot mai dementă cu fiecare clipă.

Haide, Sander! Poţi mai mult de-atât! Băiat de prăvălie parvenit ce eşti!

Hacker se opri şi privi năuc, dându-şi seama. În mod normal, nici măcar baronetul nu era chiar atât de tâmpit. Probabil că era ceva în neregulă.

Renunţă la încercarea de a ţinti cu un fascicul de atac şi transmise un avertisment.

Smits, pune-ţi casca de protecţie! Cred că e ceva-n neregulă cu aerul de la tine. Ori te concentrezi la pilotaj, ori treci pe auto…

Inutil. Expresia de pe chipul celuilalt deveni şi mai batjocoritoare, şi mai pătimaşă… dacă nu cumva chiar delirantă. Cuvintele îi pluteau afară din gură, în format aldin şi italic, învârtejindu-se ca un ciclon vituperant. Şi în tot acest timp nebunul îşi trimise încă de şapte ori laserul să mătură capsula lui Hacker, jubilând la fiecare „victorie".

Acum vine* şi coup de grâce…** ***Sander!

Hacker luă o decizie rapidă. Cel mai bun lucru pe care putea să-l facă pentru binele celuilalt era să înlăture ceea ce-i distrăgea atenţia. Aşa că întrerupse orice contact, muşcând puternic cu un dinte. În orice caz, faptul că scăpase de vederea acelui rânjet maliţios îi îmbunătăţi vizibil starea de spirit.

„Să vezi ce-am să-l mai raportez pe individul ăsta la Spacer Club! Poate chiar şi la Consiliul Stării", îşi spuse el, încercând să se calmeze şi să se detaşeze de incident, în timp ce tot mai multe flăcări ionizate licăreau de jur-împrejur, întinzându-se în sus, cercetând capsula ca nişte tentacule flămânde, căutând o cale de pătrundere. Tunelul de beznă pistruiată cu stele din faţa lui se îngustă când culorile fazei de reintrare se infiltrară din toate părţile. Vibraţii profunde îi asaltară coloana vertebrală.

În mod normal, lui Hacker îi plăcea foarte mult partea aceasta a excursiilor suborbitale, în care nava sa intra în cădere liberă, scuturându-se, rezonând şi gemând, umplându-i fiecare nerv şi fiecare vas de sânge cu pulsaţii euforice pe care nu le puteai simţi nicăieri altundeva dincoace de New Vegas. Pe naiba, nici dincolo de New Vegas.

Bineînţeles, acesta era şi punctul în care snobii plini de bani ajungeau să dea la boboci în măştile lor de respirat. Sau se puneau pe zbierat de groază şi-o ţineau aşa tot timpul cât dura căderea către Pământ. Şi totuşi, nu se îndura să-i dorească una ca

asta lui Smits.

„Sper că tâmpitul şi-a pus casca la loc. Poate ar trebui să mai încerc o…“

Atunci se porni pulsația unei alarme.

N-o auzi în mod direct, cu timpanele lui sedate şi blocate, dar simți un tremur în maxilar. Codul de impulsuri al computerului îl înştiință imperios:

EROARE LA SISTEMUL DE GHIDAJ…

RATEU LA CORECȚIA TRASEULUI DE ZBOR …

CALCULEZ NOUA ZONĂ DE IMPACT…

— Poftim?! strigă Hacker, dar zornăitul şi vuietul îi fărâmițară vorbele. Dă-o dracului! Am plătit să am redundanță triplă…

Se opri. Era inutil să țipe la o *ia*.

— Ia legătura cu vasele de salvare şi spune-le…

EROARE DE CODIFICARE ÎN SISTEMUL DE COMUNICAȚII…

NU SE POATE ÎNCĂRCA ÎMPRĂŞTIEREA DE SPECTRU PRESTABILITĂ …

NU SE POT… CONTACTA… ECHIPELE… DE SALVARE…

— Anulează codificarea! Trimite în clar. Confirmă!

Nu era vreme acum să evite paparazzi şi eco-sonații.

Existau momente potrivite pentru secretomanie… şi momente în care n-avea niciun rost.

Doar că, de data aceasta, *ia*-ul capsulei nu răspunse deloc. Pe când subprocesoarele continuau să se eschiveze de la datorie din pricini necunoscute, pulsațiile din maxilarul lui Hacker se topiră într-un tremur tânguitor. Hacker blestemă, lovind cu pumnul în peretele capsulei.

— Am cheltuit o grămadă de bani pe un kit de cea mai bună calitate. Cineva o să plătească pentru asta!

Vorbele îi erau brute, vibrații neauzite în gâtlej. Dar Hacker nu-şi uita făgăduiala. Semnase nişte declarații de renunțare în conformitate cu Tratatul Internațional al Sporturilor Extreme. Existau însă cincizeci de mii de servicii de investigatori particulari şi de forțe de coerciție pe tot globul pământesc. Pentru un onorariu triplu, unii dintre ei erau dispuşi să forțeze regulile Ghildei Polițiştilor.

Curelele de siguranță îi muşcară din carne. Până şi captatoarele sonice din mandibulă ajunseră să atingă nivelurile de suprasarcină presetate şi realizară deconectarea, când turbulența depăşi orice nivel cunoscut de el vreodată… apoi continuă să se intensifice furibund.

„Unghiul de reintrare e greşit“, îşi dădu seama, simțind cum creierul îi zornăia în interiorul căştii ca zarurile în pahar. „Capsulele astea mici de sport… nu-ți prea lasă marjă de siguranță. În câteva clipe… m-aş putea transforma într-o zgură foarte avută.“

Ceva în el *savura* perspectiva aceea. O experiență inedită, care-ți zgâlțâia nervii. Un viraj colosal pe lângă moarte. Dar nici de asta nu se putea bucura, din cauza unui lucru care îl scotea din fire.

„Nu mi se oferă ce-am plătit.“

ENTROPIE

Când parcurgem lunga listă de amenințări la adresa existenței umane, cu ce ar trebui să începem, cu *dezastrele naturale!* Astfel și-au găsit sfârșitul creaturile superioare care ne-au precedat. Puternicii dinozauri și alte fiare dominante, toate și-au întâmpinat pieirea cu o surprindere tâmpă, din moment ce nu-și croiseră soarta cu mâna, laba sau gheara lor.

Așadar, în ce fel ar putea universul să ne facă de petrecanie? Păi, există supererupții solare, supernove și găuri negre gigantice care ar putea trece pe lângă soarele nostru. Sau găuri negre *microscopice,* intrând în coliziune cu Pământul și devorându-ne din interior. Sau am putea să ne trezim prinși în proiecția unui magnetar sau a unui val de raze gamma, ori poate într-o explozie titanică din centrul galactic.

Sau ce-ar fi dacă sistemul nostru solar s-ar ciocni în mare viteză de un nor molecular dens, trimițând în calea noastră un milion de comete? Sau ce-ați spune de cele clasice? Cum ar fi coliziunea cu un asteroid? (Despre asta, mai târziu.) Apoi, mai sunt și supervulcanii care continuă să sporească presiunea de sub Yellowstone și o duzină de alte focare – gigantice acumulări de magmă la presiuni uriașe, apăsând și căutând locuri pe unde să se elibereze. Da, am tras o spaimă deja. Dar o singură eructație de dimensiuni medii n-a făcut ca amenințarea să dispară. Nu se pune problema dacă va fi, ci când.

Lista extincțiilor naturale a Fundației Barca de Salvare pare fără sfârșit. Zeci și zeci de scenarii, fiecare cu șanse mici, dar semnificative, care merg până la inevitabila epuizare a soarelui. Despre asta ni se dădeau cândva asigurări că nu se va întâmpla mai devreme de cinci miliarde de ani. Însă acum astronomii spun că temperatura mereu în creștere a stelei noastre va atinge un punct letal mult mai curând! Un prag dincolo de care Pământul nu va mai putea să respingă suficientă căldură nici dacă

vom elimina și ultimele molecule de gaze de seră.

Când? Extinderea de neoprit a deșerturilor ar putea să înceapă în doar o sută de milioane de ani. Cât ai clipi din ochi! Cam atât cât le-a trebuit micilor mamifere să iasă din vizuinile lor, să se uite lung la resturile fumegânde ale lui T. Rex și să se transforme în noi.

Să presupunem că noi, oamenii, o dăm în bară magistral, lăsând în urma noastră doar vietăți mărunte, care să roiască pe ruinele noastre.

S-ar putea ca viața să mai aibă o singură șansă de-a face lucrurile așa cum trebuie.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 6

PARFUM

— Se apropie un moment de criză, Lacey. Ooc! Nu poți să-ți abandonezi semenii.

Înclinându-şi pălăria de pai ca să se apere de asprimea soarelui chilian, ea răspunse cu glas scăzut:

— Semenii întru ce?

Nu era cel mai potrivit moment în care să ieşi la cules de flori într-o grădină strâmtă, pietroasă, mai ales una plasată la mare altitudine, în coasta imensului dom al unui observator astronomic, care scăpăra în lumina soarelui. Dar existau reguli împotriva adăpostirii animalelor în interior. Ei, sigur, astronomii făceau o excepție în cazul lui Lacey, de vreme ce cu banii ei se ridicase construcția. Totuşi, conform cu *newblesse oblige,* era de preferat să nu profiți de poziția ta socială. Sau cel puțin să n-o faci în mod ostentativ.

Aşadar, în aşteptarea transmisiei de voce de la vizitatorul ei, Lacey alese altă inflorescență – un Trandafir Marțian în multe nuanțe, una dintre puținele varietăți care înfloreau atât de sus deasupra nivelului mării.

— Ştii ce vreau să zic. Oor! Cârpeala asta de pact social din prezent nu poate să reziste. Iar când o să pice, s-ar putea să curgă sânge. Ooc! Valuri-valuri.

Un papagal cu penaj gri şi albastru se cocoță pe lada criogenică în care fusese livrat cu puțin timp în urmă, printr-un curier special. Supusă dezghețării instantanee şi fără să pară afectată de lunga sa călătorie, pasărea îşi înclină capul şi ridică o gheară să-şi scarpine capul multicolor. Părea de-a dreptul plictisită – în contrast cu cârâiala de vorbe care-i ieşea din ciocul galben şi curbat, cu un accent germano-elvețian.

— Experimentul Iluminismului se apropie de sfârşit, Lacey. Arr-rooc! Asta reiese din cele mai bune modelări ia. *Toate cele zece Stări se pregătesc.*

Poate că, papagalul părea că se uită chiorâş şi cam neatent, dar Lacey ştia că avea un simț al văzului excelent. Încă un motiv foarte bun pentru care să poarte conversația în aer liber, unde ea

putea să-şi ascundă faţa sub pălăria de soare.

— *Toate* cele zece Stări? întrebă ea, retezând cu grijă altă inflorescenţă. Chiar şi Poporul?

Dură zece secunde până ce vorbele ei trecură prin încriptarea creierului aviar şi apoi, via satelit, ajunseră la un papagal geamăn, în îndepărtatul Zurich, pentru a fi descifrate. După alte câteva secunde, returul impulsurilor codificate făcu vietatea cu pene din faţa ei să chiriăie nevricoasă drept răspuns.

— *Destule cât să conteze. Nu mai minimaliza lucrurile! Ştii ce spun modelările noastre. Masele alcătuiesc cea mai periculoasă dintre toate Stările. Mai ales dacă se deşteaptă. Vrei să vezi trecând pe străzi faetoane pline cu aristocraţi condamnaţi? Şi de data asta nu doar în Paris, ci peste tot în lume? Ooc!*

Lacey ridică privirea de la mica ei recoltă, alcătuită în principal din plante ornamentale *cianomorfe* albastre-verzi, destinate mesei pe care se cina în seara aceea la mânăstirea din apropiere.

— Mi se pare mie, sau pasărea asta tocmai a pronunţat „minimaliza“? Helena, te-ai întrecut pe tine. Ce mai mândreţe de mesager! Pot să-l păstrez după ce terminăm?

Un ochi aviar ca o mărgică o fixă în timpul celor trei secunde de întârziere care urmară, ca şi cum făptura ştia că viaţa îi era pusă în balanţă.

— *Îmi pare rău, Lacey*, cârâi în cele din urmă. *Dacă o iau înapoi, oamenii mei pot să-i elimine pistele codificate… ooc! Dar nu putem risca să cadă în mâinile unor neprieteni. Discuţia noastră ar putea fi retro-spionată. Uite cum facem. O să mai cresc o pasăre pentru tine, exact ca asta. Dacă promiţi să participi la conferinţă. Altminteri, mă tem că toată lumea o să cadă de-acord, oor!, că ne-ai abandonat. Că-i preferi pe savanţii tăi de casă. Poate că locul tău e-n Starea A Cincea.*

Ameninţarea implicită părea serioasă. Lacey îşi adună uneltele şi florile, dorindu-şi în sinea ei să fi putut recunoaşte făţiş ce simţea într-un cotlon ascuns al sufletului – că ar fi fost în stare să renunţe la tot, la miliarde, la servitori, dacă ar fi fost posibilă o asemenea manevră de schimbare! Dacă şi-ar fi putut schimba casta socială aşa cum şi-o schimbase Charles Darwin, prin alegere personală, sau prin muncă intensă.

Dar acelaşi Dumnezeu – sau aceeaşi soartă – care o binecuvântase cu frumuseţe, spirit şi avere, prin urmare şi cu viaţă îndelungată, neglijase alte calităţi. Le ratase cu puţin. Deşi iubea ştiinţa, Lacey nu se descurcase niciodată prea grozav la matematică.

Ei, ceva mobilitate exista între Stări. Un om de ştiinţă putea patenta o descoperire revoluţionară – se întâmpla adesea pe vremuri, în furtunosul secol XX. Câte un politician corupt strângea destul şperţ cât să fie primit în Starea Întâi. Şi în fiecare an acostau pe ţărmul ei câţiva artişti de scenă – veseli şi lipsiţi de griji ca nişte semizei –, veniţi să ţopăie în glazura tulbure a prăjiturii stratificate care era societatea.

Dar câţiva aristocraţi alegeau o altă cale. Puteai să dotezi un observator astronomic uriaş – toată lumea de acolo se gudura pe lângă Lacey, explicându-i cu răbdare instrumentele cumpărate cu banii ei; existau comete şi planete îndepărtate care îi purtau numele. Şi totuşi, când astronomii se lansau pe serpentinele jargonului exaltat, discutând aprins despre esenţa naturii, cu o bucurie exuberantă ce părea aproape religioasă… ea se simţea ca o orfană care stă cu nasul lipit de vitrina unui magazin. Nu putea să intre, dar era hotărâtă să nu plece.

Jason n-o înţelesese niciodată, şi nici băieţii. Decenii la rând, ea îşi ţinuse secretă profunzimea lipsei de loialitate, pretinzând că „treaba cu astronomia“ era doar o excentricitate de femeie bogată. Asta până când redevenise stăpână pe viaţa ei.

Dar redevenise într-adevăr? Alţi membri ai castei – care-şi construiau propriile catedrale-moft – începuseră s-o suspecteze că şi-o lua în serios pe a ei. Confraţi de-ai săi care îşi petrecuseră ultimele decenii clădindu-şi o reputaţie de neîndurători – precum prinţesa care o privea în acele momente de la mare depărtare, printr-un ochi de papagal.

— *Iartă-mă, Lacey. Tu şi Jason aţi fost pilonii pe care s-a sprijinit lupta pentru privilegii aristocratice. Cum au fost şi mama şi tatăl lui. Şi părinţii tăi. Dacă n-ar fi fost ei… ooc!… am fi rămas în pielea goală până acum. Ne-ar fi taxat până la ultimul bănuţ. Ne-ar fi întrecut inepţii de miliardari. Un motiv în plus pentru care avem nevoie de tine, Lacey! Vine un moment decisiv, ooc!, care depăşeşte simpla bunăstare a Stării noastre. Ar putea fi la mijloc supravieţuirea speciei.*

— Vorbeşti despre Tenskwatawa. Profetul.

Articulase aceste cuvinte fără să facă cine ştie ce efort ca să-şi ascundă dezgustul.

— La asta s-a ajuns?

Papagalul se legănă. Păşi încolo şi încoace timp de câteva clipe, privind în jur la piscul andin şi fâlfâind din aripile boante, nefolositoare. Era limpede că păsării-purtător-de-cuvânt nu-i plăcea aerul atât de rarefiat şi de rece.

— *Oor… Cii hu cii, cii ui cii… cii pune cii, de ce pune cii, vezi cii… go-r-go-r-go-r… riscă s-o pățească… RAC!*

Lacey se holbă la el. În acele câteva secunde, vocea emisă nu semănase deloc cu cea a Helenei.

— Ăă… poftim?

Pasărea scutură din cap şi strănută. Apoi reluă pe un ton mai ascuțit şi cu acelaşi accent germano-elvețian.

— *… nu la asta se-ajungea mereu, Lacey? Trăim în negare de peste zece generații, una mai rațională ca alta. Ooc! Orbiți de jucării lucioase şi de promisiuni minunate, ne-au preocupat banii, comerțul, investițiile şi statutul, în timp ce burghezii şi savanții decideau toate chestiunile cu adevărat importante. Dar toate civilizațiile umane de până acum cunoşteau acest pericol, Lacey, şi s-au ocupat de problemă în acelaşi fel. Ooc! Punându-şi încrederea în cei care s-au născut ca să conducă! A venit vremea să acceptăm că toate acele triburi şi națiuni, strămoşii noştri, au avut oor! oor! oor! dreptate.*

Papagalul începea să capete un aer mohorât. Creierul lui, folosit pe post de dispozitiv organic de codificare, făcea ca întreaga conversație să fie ferită de ascultători nepoftiți, care ar fi putut să intercepteze transmisia prin satelit. Dar totul avea un cost. Până şi penajul lui superb – acel albastru norvegian strălucitor – părea tot mai tern cu fiecare secundă care trecea.

Lacey privi fix în ochiul răutăcios al creaturii. O splendidă prințesă blondă se afla la celălalt capăt al conexiunii, privind prin ochiul acela şi, fără îndoială, întrebându-se de ce ar fi dispusă o concetățeană multitrilionară să împingă excentricitatea atât de departe, alegând să construiască un monument la scară uriaşă închinat propriului său ego, printre piscuri înghețate, unde nimeni în afara specialiştilor n-avea să-l vadă vreodată.

— Bine, oftă Lacey. O să particip.

— *Bun!* murmură pasărea după obişnuita pauză, de data asta fără să mai adauge vreo vorbă ciudată. *Vom păstra legătura pentru instrucțiuni de ultim moment. Punctul de întâlnire Carolina, peste două zile. Apropo, Hacker nu trebuia să se lanseze pe la ora asta?* Iasistentul *meu îmi spune că avea programată o serbare a lansării la un cazinou din Havana. Te rog să-i spui frumuşelului mocofan…*

Lacey înjură.

— Of, ce porcărie! Am promis că mă conectez să mă uit şi eu! Îmi pare rău, Helena. Trebuie să plec.

Câteva clipe mai târziu, cu întârzierea produsă de viteza luminii şi de sistemele bioelectronice, pasărea răspunse cu vocea unei

femei care stătea pe un alt vârf de munte, în jumătatea cealaltă a lumii.

— *Nu-i nimic, draga mea. Păstrăm legătura.*

Privirea ostenită a păsării o urmări pe Lacey cum urca în grabă treptele unei cupole de observator nou-nouțe, de mărimea celei a catedralei Sfântul Petru, pe care încă mai atârnau ghirlande şi panglici cu dedicații şi care adăpostea Telescopul de Profunzime Lacey Donaldson-Sander.

Catedrala ei.

Apoi, cu un croncănit uşor de surprindere şi disperare, papagalul căzu mort, cu vălătuci de fum ieşindu-i din ambele nări.

PIONIERI

Salutare şi bine ați venit în noua voastră casă temporară de sub grandiosul acoperământ al stadionului Detroit-Pontiac Silverdome! Mă numesc Slawek Kisiel. Am paisprezece ani şi sunt un *pest* – persoană strămutată –, ca şi dumneavoastră. Astăzi voi fi virt-ghidul vostru.

În conformitate cu Legea Recolonizării Michiganului, puteți locui aici împreună cu familia dumneavoastră pentru maximum şase luni, timp în care veți gospodări şi veți restaura o casă abandonată din unul dintre cartierele incluse în planul de restaurare. Indiferent dacă veniți din Zona Euro Liberă, dacă fugiți de Invazia Kudzu[11] sau pur şi simplu aveți nevoie de timp ca să treceți peste trauma produsă de Ziua Groazei, noi suntem fericiți să vă fim de ajutor.

[11] Kudzu (*Pueraria lobata*) – plantă cățărătoare invazivă, originară din Japonia.

După cum spuneam, eu sunt doar un *pest* care încearcă să-şi îmbunătățească amer-engleza de Midwest. Aşadar, când ne vom întâlni în persoană, în partea de realitate a turului nostru, să nu vă aşteptați din partea mea să vorbesc la fel ca acest avatar, în limba dumneavoastră natală! Vorbiți-mi rar, pentru ca aud*ia*ware-ul meu să poată ține pasul. Şi să veniți cu căştile de ascultat pornite.

A, dacă tot suntem la subiectul *ia*ware, să ştiți că nu putem furniza decât o singură pereche de ochelari Vuzix pentru fiecare familie şi cinci metri pătrați de material pixelat pentru confecționarea de TV-uri şi touch-V-uri. Avem buget fix. Deci împărțiți între voi.

Aici, la Silverdome, sunt tot felul de lucruri *raki* de făcut! De la sporturi, simulatoare de jocuri şi cursuri de îndemânare la slujbe ocazionale externalizate şi behavmod. De la plonjoane sub cupolă la

faimoasa noastră ligă de zepeline *indoor.* Discutăm imediat despre toate asta.

Mai întâi însă, câteva chestiuni plicticoase, dar necesare. *Reguli.* Începând cu Cele Importante.

FĂRĂ ARME, SEMI-ARME SAU TEHNO-CHIMICE
Molecumacurile și abdofaburile trebuie supuse inspecției
FĂRĂ DROGURI NEAPROBATE SAU SUBSTANȚE MOD
predați-le pentru verificare la clinică (avem detectoare bune!)
FOLOSIȚI INSTALAȚIILE SANITARE DEDICATE
fără evacuări de la balcon!
(se referă la VOI, cei care locuiți la mezanin)
INTIMITATEA ESTE UN PRIVILEGIU CARE SE CÂȘTIGĂ
COPIII URMEAZĂ CURSURILE ȘCOLARE
INDAS TREBUIE TRATAȚI
TOATĂ LUMEA MUNCEȘTE
FĂRĂ „MEDITAȚIE" ÎNTRE ORELE 9.00 ȘI 18.00

Mai sunt multe altele și ați face bine să le studiați. Ca, de pildă, **organizațiile interzise.** Da, știu că există libertatea exprimării. Dar am putea pierde subvenția de la Fundația Glaucus Worthington la primul semn că ar exista pe-aici *Fiii lui Adam Smith, Prietenii Intimității, Milițiile Albastre* sau *Patmosienii…* aruncați o privire **aici** pentru lista completă. Câteva dintre ele au propriile lor comunități de recolonizare, în partea de sud, așadar, dacă aveți apucături de indas, mergeți să vă alăturați lor. Această cupolă este teritoriu neutru.

În regulă? Atunci, bucurați-vă de restul turului virtual. Există o versiune comică pe sim-stratul 312, o traducere versificată pe 313 și o interpretare în stil *monster-fantasy* pe 314. Apoi săriți la layerul 376 și completați setul de întrebări obligatoriu (dar amuzant!).

La final, ne vom întâlni din nou, pentru partea cea mai plăcută – porțiunea de plimbare adevărată în timp real. Începe la ora 15.00, în fața barului Didja-Jamaica's Ganja[12].

12 Ganja – marijuana.

CAPITOLUL 7

REGLARE DE CONTURI

— Mulțumesc c-ai venit atât de repede, domnule Brookeman.

Strângerea de mână a lui Crandall Strong, cu degetele aproape la fel de lungi ca ale lui Hamish, dădea senzația de calm şi siguranță de sine. Trăsăturile erau total diferite de momentul peroraţiei deplorabile de marți, când tot trupul senatorului păruse scuturat de trepidații nervoase, când venele îi pulsau şi gura îi bălmăjea întruna despre conspirații sumbre în fața câtorva sute de invitați la dejunul oficial, cărora li se alăturau camere flotante şi *ia*-martori.

Aici, în biroul periferic al senatorului, personalul loial forfotea ca într-o zi obişnuită. Deşi un observator ager – ca Hamish – putea percepe curenții subterani. În loc de lobby-şti şi electori, cei mai mulți erau jurnalişti freelanceri, surghiuniți într-un colț îndepărtat, tineri înalți şi ciolănoşi care mormăiau şi băteau darabana în fel şi chip, hoinărind prin lumi virtuale, dar mereu atenți la munca pentru care erau plătiți, supraveghind biroul, gata în orice clipă să pornească motoarele şi să înregistreze dacă se întâmpla cumva ca senatorul să facă iar ceva demn de a fi difuzat ca ştire. Fiindcă cetățeanul cât respiră are drepturi şi… în fine, era şi asta o slujbă.

— Cu plăcere, răspunse Hamish, măsurând cu privirea şuvițele cărunte ale senatorului, legate la spate într-o coadă impozantă, trăsăturile colțuroase şi tenul care părea să fi căpătat un bronz permanent după anii petrecuți sub soarele Americii Centrale.

Era un bărbat înalt, aproape cât Hamish. Hainele rafinate şi manichiura scumpă contrastau cu mâinile de fermier, bătătorite, musculoase şi vizibil obişnuite cu munca grea – deşi făcută cu bucurie.

— Sunteți unul dintre conducătorii mişcării noastre, domnule senator. Consider că măcar într-o anume măsură aveți dreptul la beneficiul îndoielii.

— Opinia asta e minoritară, spuse Strong, înclinându-şi capul cu un aer mâhnit. Repede se mai întoarce oraşul ăsta împotriva alor lui. În acest moment, o mulțime de inşi ar vrea să mă-ntorc

la împărțit de pastile şi învățături biblice în Guatemala.

Hamish tresări. Erau propriile lui cuvinte, pe care le rostise cu o zi în urmă la o bârfotecă semiprivată – chiar înainte de a fi chemat să se întâlnească aici cu Strong. Declarațiile făcute la bârfotecă erau „neoficiale", protejate de pseudonime. Senatorul indica astfel faptul că încă mai deținea instrumentele puterii.

— Cu toții mai spunem câteodată lucruri pe care am prefera să nu le vedem făcute publice. Domnule.

— E adevărat. De unde rezultă că ce-am făcut eu marți… începu Strong, apoi se opri. Dar hai să mergem în biroul meu de la interior. O să cer mai întâi o mică favoare, înainte de-a trece la afaceri.

Îi făcu semn lui Hamish să treacă pe lângă un trio de secretari spectaculos de bine îmbrăcați – un bărbat, o femeie şi o persoană intenționat androgină, toți trei beneficiari incontestabili ai unor operații sofisticate de remodelare facială – şi să intre într-un sanctuar decorat cu obiecte de artă şi suvenire din Vestul american. Cu ochiul său exersat într-ale lucrurilor rafinate, Hamish cercetă încăperea, comparând-o cu ceea ce aflase dintr-un tur cu ghid web oferit în avionul privat cu care călătorise într-acolo. Trecu la o voce interioară narativă. Wriggles – digiasistentul lui Hamish – i se conecta la nervii laringeali ca să transcrie totul.

— Un bronz Remington original – un curier călare, trăgând cu arma peste umăr… şi încă un mulaj, făcut exact la aceeaşi scară, câteva decenii mai târziu, de Cooperativa Meşteşugarilor din Black Hills, înfățişând un indian cheyenne din detaşamentele de rezistență, în plină urmărire…

… un scaun pivotant mare, tapițat cu piele de bizon… un birou din tek, obținut prin creştere forțată de o companie de arbori la cuvă din Louisiana aflată în coproprietatea lui Strong, din câte îmi aduc aminte…

… câteva bibelouri din oase de balenă, majoritatea originale din secolul al XIX-lea, deşi cel din capăt este recent – oferit de tribul inuit din Point Barrow ca semn de recunoştință pentru ajutorul oferit de Strong în chestiunea drepturilor de vânare a balenelor cu cocoaşă…

… plus o fotografie de mari dimensiuni în care apar senatorul şi câțiva demnitari din Lakota în fața monumentului ridicat de Ziolkowski, cu lopeți şi perii, ajutând la curățarea giganticei statui a lui Crazy Horse de cenuşa din Yellowstone. Fotografia aceasta a fost mutată în față şi central după momentul jenant petrecut marți…

… şi o structură mobilă decorativă în fundul camerei, în colțul din

stânga – făcută din douăzeci de baghete subțiri din metal, fiecare având la un capăt câte o minge de fildeş colorată, netezită prin lustruire de nenumărate mâini asudate; toate baghetele sunt articulate ingenios astfel încât să se răsucească şi să plonjeze succesiv, conform unui ritm semialeator ca zeița Fortuna. Inițial, artistul a numit-o „Banditul cu Multe Brațe", din moment ce baghetele erau cândva ataşate la automate de jocuri de noroc. Dar tribul care a comandat piesa i-a ales alt nume. „Bețele pedepsitoare". În sfârşit, după atâta vreme, arma potrivită pentru o reglare de conturi.

Hamish era obişnuit cu saloanele pentru vizitatori ale celor suspuşi. Renumele îi deschidea multe uşi. Dar nici măcar Biroul Oval nu exhiba atât de mult simbolism cât înghesuise în camera aceasta senatorul reprezentant al Dakotei de Sud. Până şi proeminențele groase, columnare, din cele patru colțuri – şine verticale pe care întregul cabinet putea coborî la subsolul blindat – erau decorate precum bețele aducătoare de ploaie ale nativilor americani.

„Uau! Ar fi păcat să trebuiască să muți toate astea de-aici. Ca să-i faci loc unui democrat."

Senatorul Strong se întoarse din dreptul unui corp de bibliotecă, aducând cu el câteva volume cartonate.

— Nu-i faci o bucurie unui vechi fan? întrebă el, deschizând unul la pagina de titlu – *Cărarea de hârtie.*

Sentimente amestecate, ca de obicei. Pe Hamish îl oboseau autografele. Şi totuşi, era un moment care egaliza balanța. Politicienii puteau fi şi ei la fel de înnebuniți după celebrități ca orice om de rând, se arătau nerăbdători să-şi manifeste efuziunile față de vreun vechi bestseller sau îl întrebau pe Hamish despre actorii pe care-i întâlnise pe platourile de filmare. Hamish cugetă ce dedicație să scrie. Ceva original, flatant şi personal… totuşi, nu *prea* amical față de un om care se transforma văzând cu ochii într-un paria al națiunii. N-avea niciun rost să-i dea motiv să susțină că Hamish Brookeman îi era un „prieten drag".

Scrise în grabă: *Pentru Crandall S – Ține-te bine şi rămâi Puternic*[13] [13] *Strong,* în limba engleză.*!*, iscălindu-şi calamburul firav cu obişnuita-i mâzgăleală. Inscripționă rapid şi celelalte volume. Interesantă serie – toate erau romane scrise pentru Mişcare.

Colți!

Cultul științei.

Subveghere la sânge.

Ultimul se număra printre titlurile care îi erau cel mai puțin

dragi. Poate de data asta va insista ca studiourile cinematografice să i-l schimbe.

— Îți rămân îndatorat, spuse senatorul, adunându-şi cărțile. Şi acum…

Se întrerupse.

— Şi acum… repetă Hamish.

Era un obicei pe care îl căpătase în copilărie. Îi îndemna pe interlocutori să continue. „Viața e mult prea scurtă."

— Da. Păi, după cum ai ghicit, te-am rugat să vii din cauza întâmplării de marți, spuse Strong şi se încruntă, adâncindu-şi şi mai tare cutele masculine de pe chip. Dar am uitat de bunele maniere. Te rog, ia loc. Pot să-ți ofer o cafea? Ciocolată? Amândouă sunt din boabe crescute pe malurile râului Big Horn.

Hamish se lăsă în scaunul destinat musafirilor, îndoindu-şi picioarele lungi şi refuzând răcoritoarele cu o simplă clătinare a capului. Acum, că se abordase subiectul principal, Strong începea să se manifeste. Un bob de sudoare.

Plescăituri din limbă. Atingeri nervoase pe câte o mână. Hamish făcu observații subvocale despre toate acestea.

— Nu? întrebă senatorul, apoi se întoarse către barul cu băuturi alcoolice. Atunci, ceva mai tare? Ce-ai zice de nişte apă-de-foc cu mei de prerie? Răzbunătorul Preriei este distilat…

— Vorbeați despre evenimentele recente… dacă pot fi discutate într-un loc discret.

— Biroul meu e cotrobăit de Serviciile Darktide. Şi-n orice caz, ce-aş avea eu de ascuns?

Hamish se holbă uimit. El personal cunoştea câteva lucruri pe care senatorul nu şi-ar fi dorit să le facă publice, iar acelea erau *vechi şi îngropate*. Omul ăsta avea stil, ce mai. Ba chiar tupeu.

— Păi, domnule… joi, în fața întregii lumi, ați încercat să vă explicați… comportamentul inițial de marți pretinzând, destul de insistent, că fuseserăți *otrăvit*.

O scenă memorabilă. Flancat într-o parte de soția lui şi în cealaltă de amantă, cu amândouă seturile de cópii alături, senatorul încercase să ofere imaginea unui cap de familie lezat, victimă a unor conspirații sinistre. Nu dădea prea bine şi nici nu era eficientă.

Strong tresări.

— Îhî, treaba aia m-a cam făcut să pic de prost. Vânătoarea de scuze. Toată agitația ca să ies din încurcătură după ce-am spus ce-am spus. Sigur, ce-i frustrant e că… e adevărat.

Hamish îşi îndreptă spinarea.

— Vreți să spuneți că într-adevăr ați fost…

— Otrăvit? O, da. Am motive foarte serioase ca să spun că purtarea mea aberantă a fost declanşată de o substanță psihotropă pe care mi-a strecurat-o cineva în mâncare chiar înainte de acea primă izbucnire.

— Otrăvit, repetă Hamish.

Rămase tăcut câteva clipe, analizând ideea.

— Sănătatea dumneavoastră… ați suferit vreo altă vătămare…

— Nu. Sunt în continuare Puternic-ca-un-Taur-în-Arenă, spuse legiuitorul, râzând gutural. A avut doar efect psihotrop şi a fost temporar, aşa mi s-a spus.

Hamish se grăbi să încuviințeze dând din cap.

— Asta-i o veste grozavă. Asta vă transformă în *victimă*. Bineînțeles, unele lucruri pe care le-ați spus… în fine, astea nu mai pot fi retrase. N-o să mai recâştigați niciodată voturi din Aztlan sau Medi, spre exemplu. Dar există o *„algebră a iertării"*, domnule senator. Cea mai mare parte a bazei dumneavoastră de alegători, în special din Primele Națiuni[14]14 *First Nations* – termen colectiv pentru amerindienii din Canada (exclusiv inuiții şi metişii).… ei se vor întoarce, dacă puteți dovedi că totul s-a petrecut fiindcă v-a drogat cineva.

Crandall Strong se încruntă.

— Ştiu asta. Din păcate, nu-i atât de simplu.

„Mie-mi zici", îşi spuse Hamish. „Ăsta-i momentul în care sunt chemat eu, nu poliția sau companiile de securitate."

— Continuați, domnule. Spuneți-mi ce ştiți.

— Sunt o mulțime de lucruri. De pildă, urmărind înregistrările video de marți, pot să aflu cu destulă certitudine *când* mi-a fost strecurată substanța – înainte de un prânz oficial la care am ținut un discurs despre aglomerația urbană şi transportul public din Rapid City.

— Păi, e un început, încuviință Hamish dând din cap. Dacă nu doriți să se implice federalii, sau Darktide, cunosc nişte anchetatori fără legături politice vizibile şi care nu s-au afiliat la Ghilda Polițiştilor. Vor analiza ei, discret, fiecare pistă video şi vor descoperi cine…

Senatorul scutură din cap.

— Consilierul meu infoweb a făcut deja asta, folosind *ia*ware de vârf în materie de supraveghere. *Ştim* cine a fost şi cum a procedat.

— Oho! Şi-atunci, de ce…

— De fapt, făptaşul nu doar că apare acolo, pe înregistrările video, dar chiar *a luat legătura cu biroul meu, mai târziu, ca să se laude şi să formuleze ameninţări.*

Asta îl făcu pe Hamish să se îndrepte în scaun, luându-şi un aer băţos. Clipi de câteva ori, nedumerit.

— Sigur, se poate ca individul să fie doar un fanfaron, să-şi fi asumat fapta după comiterea ei. Trebuie să mai obţineţi pe lângă asta şi metoda, motivul, ocazia…

— Toate astea le-a furnizat *el!* O să-ţi dau un exemplar. Ce naiba, e o mărturisire în toată regula, fir-ar ea să fie!

— Dar… dar atunci, de ce nu acţionaţi în baza ei? Depuneţi plângere! Reabilitaţi-vă numele.

Strong se trânti în fotoliul din piele de bizon. Fruntea i se umplu de cute.

— Avem de gând să facem asta peste o săptămână, poate două…

— De ce să aşteptaţi? întrebă Hamish, după care îşi răspunse singur: Din cauza ameninţărilor.

— Exact. Otrăvitorul meu mă şantajează.

— Hm. Infracţiunile astea două rareori se petrec împreună. Nu e nevoie să-mi spuneţi cu ce vă are la mână…

— Ţi-aş spune dacă aş şti! Problema e cu informaţia care lipseşte.

— Informaţia care… Aha. Vă referiţi la ce fel de otravă o fi fost. *Cum* v-a făcut să vă purtaţi în felul acela.

— Corect! De asta se foloseşte criminalul ca să mă şantajeze!

— Nu m-am prins…

— Dacă fac plângere, sau dacă recurg la orice fel de represalii, otrăvitorul o să *dezvăluie public substanţa pe care a folosit-o împotriva mea.*

Hamish căscă ochii la el.

— Nu pricep.

— Asta a fost şi reacţia mea! Ce importanţă ar avea? Ai pomenit „algebra iertării“, domnule Brookeman. Există circumstanţe atenuante pentru aproape orice greşeală pe care o faci în viaţă, iar statutul de *victimă* e în fruntea listei. Da, anumite efecte vătămătoare vor persista. Cum ai spus şi dumneata, vorbele nu mai pot fi retrase. Dar în bună parte vor fi iertate dacă lumea află că la originea tiradei mele a fost o substanţă psihotropă. Iar individul ăsta, Roger Betsby, are să sufere o grea pedeapsă legală – sau particulară. Şi totuşi, are convingerea infatuată că la el sunt

cărțile câştigătoare!

— Fiindcă ar putea să dezvăluie ce drog a folosit? Doar pentru atâta lucru?

— Doar atât, întări senatorul şi se aplecă în față, cu coatele sprijinite pe birou. Înțelegi de ce am apelat la dumneata?

„Fiindcă imaginația e punctul meu forte“, îşi spuse Hamish. „Plus devotamentul neabătut față de Cauză“. Pentru prima dată, simțea un fir de entuziasm. Spre deosebire de ultimul său proiect, ecranizarea unei cărți, problema aceasta părea o provocare vrednică de atenție.

— Aş putea să iau legătura cu câțiva oameni. Detectivi şi tehnicieni care se pricep la treburi neobişnuite… murmură el, meditativ.

— Discret.

— Cu cea mai mare discreție, domnule senator.

— Bun.

Strong se ridică în picioare şi începu să măsoare încăperea cu pasul.

— Atunci, mai stau în expectativă o săptămână. Sau mai mult, dacă ai nevoie de timp.

— Nu o să fac eu munca de teren, înțelegeți asta, nu? îl atenționă Hamish. Eu am multe angajamente. Dar o să pun în mişcare o echipă şi o să supervizez totul, să mă asigur că lucrează meticulos.

— Bun, bun, i-o tăie scurt senatorul.

Părea să-i fi trecut dispoziția exuberantă de până atunci.

— Bineînțeles, există niveluri suprapuse. Probabil că Betsby e doar vârful unei lănci care țintește spre inima Mişcării noastre! Sunt *o mulțime de forțe* care speră să ne submineze civilizația fragilă! Noi oferim speranță, dar ei ar face *orice* ca să ne împiedice!

Venise vremea de plecare. Strong avea reputația de a se lansa în perorații indignate, cu sau fără otravă.

— Firește, spuse Hamish, sperăm la o eră a…

— Uită-te doar la ultima sută de ani! De la euforie, după înfrângerea lui Hitler, apoi după sfârşitul Războiului Rece… până la şocurile din Japonia şi China… prin Marele Jaf, pe urmă Ziua Groazei şi Marea Învoială… a existat măcar un singur moment în care să ne putem opri ca să facem inventarul? Răul îşi schimbă întruna înfățişarea! Dar ținta rămâne…

Hamish se ridică.

— Am reținut posibilitatea să fi fost ceva organizat. O

conspirație.

Dar cuvintele îi veneau în mod automat. În mintea lui se coagula o echipă de investigatori… împreună cu o estimare provizorie a costurilor. Desigur, când venea vorba de chestiuni legate de puterea politică, rareori conta prețul.

Redevenit dintr-odată afabil, Strong ocoli biroul şi îl prinse de braț.

— Atunci, pot să stau liniştit.

Dar mai apoi, în dreptul uşii biroului său, senatorul îl opri pe Hamish.

— A fost o vreme, încă vie în amintire, când națiunea asta stăpânea planeta ca un titan. Într-adevăr, a comis crime… e în firea omului, când unele persoane imature ajung să fie alimentate de propriul lor ego şi de putere. Cea mai mare parte din cele nouă sute de triburi, etnii şi națiuni care alcătuiesc acum America *a avut de suferit* din pricina ei, într-un moment sau altul de-a lungul timpului. Propriii mei strămoşi, mai ales! Şi totuşi, pusă în fața unei asemenea tentații, ce altă mare putere ar fi în stare să obțină un *raport între faptele bune şi cele rele* mai bun de atât? Roma? Britania? Care altă putere „pacificatoare"? Sau chinezii de azi, care înaintează ca tăvălugul pe tot globul, făcând pe stăpânii oriunde se duc şi vorbind despre sistemul *lor* solar, poluând planete virgine cu sonde robotice şi revendicând tot ce le iese în cale? Dacă expediția lor cu echipaj uman ar reuşi…

— Amin, domnule senator. Acuma, doar să-mi furnizeze asistentul dumneavoastră toate informațiile despre otrăvitor…

— Sau aşa-numita *Uniune a Terrei* – spuse senatorul Strong, parcă scuipând sintagma –, care conspiră să ne atragă pe toți în capcana unei *guvernări mondiale,* cu o birocrație sufocantă de zece ori mai mare…

— Deşi, sigur, UT îşi are utilitatea ei, nu se putu abține Hamish. Face o treabă bună în privința reglementării celor mai periculoase…

— Utilitate! UT! exclamă Strong, parcă scuipând acronimul.

Dădu drumul brațului lui Hamish, în sfârşit, şi se răsuci pe călcâie, cu o căutătură aprigă.

— Îi eşti apropiat Profetului, nu-i aşa? Atunci, fă-l să priceapă o treabă, Brookeman. Spune-i lui Tenskwatawa că afacerea asta nu mă priveşte strict pe mine. Se pune la cale ceva suspect! Pute a polarizare de forțe şi-a țicneală de creatori de zei. Suntem puşi în fața unei decizii, a unui punct de cotitură! Şi vreau… trebuie să

mă aflu într-o poziție din care să ajut omenirea să facă alegerea corectă!

— Voi transmite cuvintele dumneavoastră, domnule senator. Întocmai.

— Bine, atunci.

Trăgând aer adânc în piept, cu fața lui lată şi rozalie transformată brusc de un zâmbet larg, Strong îl prinse iar de mână pe Hamish, strângându-i-o în felul acela îndelung exersat care sugerează chezăşia celui încrezător în puterea pe care o deține... dar şi cu o vibrație de mânie ofensată.

— Ajută-mă să pun mâna pe nenorocitul ăsta, spuse el, iar ochii întunecați îi scăpărară din nou. Şi pe oricine se află în spatele lui.

ENTROPIE

Există un tip de dezastru „natural" hibrid, care este amplificat de acțiunea umană.

Mai țineți minte când – după Ziua Groazei – a fost prinsă o bandă de țicniți care „inspectau" vulcanul Cumbre Vieja din Insulele Canare? Săpau puțuri de explorare şi căutau o modalitate de a prăvăli jumătate din muntele acela abrupt în ocean. Prin anumite calcule, se deducea că avalanşa avea să provoace un tsunami cu o înălțime de peste o sută de metri, care să se năpustească implacabil asupra întregului țărm al bazinului atlantic, ucigând zeci de milioane de oameni care şi aşa se luptau cu nivelul din ce în ce mai crescut al oceanelor...

Sau aşa credeau demenții, când măsurau o groapă suficient de largă cât să încapă în ea un dispozitiv nuclear tactic. O, da, erau niște imbecili care se lăsau păcăliți de o operațiune-capcană de prindere în flagrant. În orice caz, calculele făcute la rece arată că n-ar fi funcționat. Probabil.

Cu toate acestea, o mulțime de alte pericole ar putea fi grăbite prin acțiune sau neglijență umană. Spre exemplu, ardoarea cu care se forează puțuri noi şi extrem de adânci pentru instalațiile de energie geotermală. Sursă de energie curată? Sigur, doar dacă nu cumva se întâmplă ca una dintre acele săpături să elibereze uriaşe cantități de metan din scoarță. Sau gândiți-vă la eforturile recente de a mina fundul mării în căutare de minerale valoroase, ori de a răscoli sedimentele şi a fertiliza lanțul trofic oceanic. Ambele prezintă un potențial enorm... dar ar putea tulbura întinderi vaste de hidrați de metan, dacă nu suntem atenți şi topim ghețurile acelea străvechi, eliberând alte gigatone de

gaze de seră.

Desigur, aceste evenimente ar putea să se petreacă oricum. Unele, din trecutul Pământului, ar putea explica extincțiile la scară medie și largă. Totuși, gradul de probabilitate se schimbă când ne amestecăm și noi în ecuație. Iar amestecul în ecuație este lucrul la care se pricepe omenirea cel mai bine.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 8

REFLEXIE

— Ascultă-mă pe mine, Akana, e ceva ciudat cu ăsta, insistă Gerald, plutind în interiorul centrului de comunicații al stației spațiale.

Femeia care îl privea de pe holoecran purta o uniformă albastru-închis, cu câte o stea pe fiecare umăr.

— *Tot ce se poate,* recunoscu doamna general, minionă şi brunetă. *Datele primite de la bucata asta de gunoi spațial sunt neobişnuite. Dar se justifică reorientarea cablului de prindere, având în vedere că ne-ar provoca o întârziere şi mai mare față de planul de lucru?*

— Da, dacă alternativa ar însemna să lăsăm să ne scape ceva deosebit!

Zgomotul neîntrerupt pe care îl scoteau ventilatoarele navei acoperi oftatul ei vizibil.

— *Gerald, n-ai vrea să priveşti imaginea de ansamblu, măcar de data asta? Gândeşte-te la finanțare. Dacă reducem productivitatea…*

— Zău aşa, Akana, o întrerupse el, ştiind că un general de brigadă ar înghiți o asemenea purtare din partea unui furnizor civil. Scopul nostru nu-i *doar* să culegem gunoi spațial. Cablurile de prindere electrodinamice oferă potențial ca să îmbunătățim zborurile spațiale şi să reîncepem să facem paşi înainte în domeniu. De la manevrarea fără propergol la transferul de impuls, de la eliminarea deşeurilor şi gravitația centrifugală la…

Imaginea generalului ridică o mână.

— *Mă scuteşti de lecție? În câteva minute avem de luat o decizie… dacă să renunțăm la obiectul ăsta când capătul cablului o să ajungă la baza elipsei sale şi să-i dăm drumul pe o traiectorie eliminatoare…*

— Ca să ardă în atmosferă. Asta *dacă* e făcut dintr-o substanță normală. Dar dacă va supraviețui intrării în atmosferă? Un obiect anormal, țintind un punct oarecare de pe Pământ…

— *Mereu temporizăm ca să dirijăm căderea spre ocean, în caz că unele deşeuri rezistă…* spuse Akana, ridicând din sprâncene. *Ce faci acum, te împotriveşti doar ca să tragi de timp?*

— Îți jur că nu fac decât să…

— Bine, lasă. M-am uitat pe fotografiile făcute de capătul cablului la momentul întâlnirii. Da, parametrii înregistraţi sunt neobişnuiţi. Dar nu văd ce ţi s-a părut aşa deosebit.

— Camera aia are posibilităţi limitate. Chiar şi aşa, particularităţile spectrale nu par să semene cu nimic din ce-am mai întâlnit la vreo tracţiune anterioară. De pildă, e un profil de emisii de slabă putere, care sugerează o mică sursă de energie în interior…

— … poate o baterie veche. Sau reziduuri de reactanţi chimici, periculoşi prin natura lor. Exact lucrurile pe care suntem angajaţi să le eliminăm.

— Sau poate ceva neobişnuit? De pildă, ceva ce-ar trebui să cercetăm, la limita cunoaşterii? În orice caz… am comandat cercetaşului să se ducă să arunce o privire.

— Poftim? exclamă Akana Hideoshi, îndreptându-şi ţinuta. *Fără să mă întrebi?*

Însemnele înstelate ale gradului străluciră pe umerii directorului de proiect, aproape egalându-i licărul de mânie din ochi.

— O să dureze ore în şir până urcă cercetaşul de la mijloc până în vârful cablului de prindere! Până atunci, bola n-o să mai folosească la nimic. Va trebui să recalculăm toate operaţiunile de prindere pe care le-am programat!

— Îmi pare rău, dar trebuia să mă hotărăsc repede. Obiectul ăsta, indiferent ce-o fi…

Observă gestul prin care Akana îi cerea date unui subordonat aflat în afara ecranului. Alături, ceilalţi doi astronauţi de pe staţie, Ganesh şi Saleh, îşi făceau de lucru cu diverse misiuni gospodăreşti, trăgând cu urechea fără nicio jenă. Până şi turistul lor plătitor – miliardarul fosfaţilor peruvieni, señor Ventana – pluti mai aproape, părăsind stângaci „experimentul ştiinţific“ care îi fusese repartizat ca să-şi ocupe timpul cu ceva. În mijlocul plictiselii obişnuite de pe orbită, orice dramă era binevenită.

Gerald încercă să schimbe tactica.

— Uitaţi care-i treaba, în declaraţia de intenţie a proiectului cablului de prindere chiar se specifică recuperarea obiectelor valoroase care ar putea avea valoare ştiin…

— Tocmai ai rostit cuvântul-cheie, îl întrerupse imaginea Akanei, vibrând ca efect secundar al întârzierii produse de viteza luminii. *Valoroase.*

Şi expiră profund, străduindu-se vizibil să se calmeze.

— Mă rog, chestiunea nu mai are relevanță. Telemetria îmi spune că cercetaşul nu mai poate fi rechemat de unde-a ajuns între timp. Rotația bolei e modificată şi nu mai putem reveni la vechiul program. Va trebui să desemnez personal şi timp de lucru ia *pentru pregătirea următoarelor ținte. Dacă nu cumva…*

Îşi lăsă fraza în suspensie. Dacă nu cumva verificarea făcută de instrumentele cercetaşului arăta că obiectul era într-adevăr interesant. Suficient de important pentru a justifica tot deranjul. Generalul opri transmisia fără să-i mai arunce vreo privire lui Gerald, subliniindu-şi astfel punctul de vedere. Multe depindeau de presentimentul lui în legătură cu obiectul acela.

Cariera lui, cu siguranță. Poate mai mult.

♦ ♦ ♦

„E o farsă, precis.“

Parametrii înregistrați n-aveau nici o logică, nici măcar atunci când cercetaşul se apropie până la mai puțin de douăzeci de metri.

Priponul îşi continua rotirea maiestuoasă, la mare înălțime deasupra Pământului, pompând electroni printr-un capăt sau prin celălalt în vârtejul de radiații al centurilor Van Allen, făcând manevre pentru a ajunge într-o poziție din care să poată arunca obiectul – către incinerare sau către un mormânt oceanic. Acum, când centrul de comandă preluase controlul asupra rotirii cablului, Gerald nu mai avea altceva de făcut decât să încerce să obțină cât mai multe date cu putință înainte să se întâmple inevitabilul.

— Nu depistez nimic care să semene a sursă de energie în interior, spuse el, în timp ce Hachi plutea prin apropiere.

Mica maimuță, care trăgea de scutec să şi-l desprindă, se opri şi ridică ochii la auzul vocii lui Gerald, răspunzând cu un țipăt slab, plângăreț.

Atent examinat de lentila camerei fixate pe cercetaş – acum la vreo opt metri distanță –, obiectul sclipea într-un fel care i se păru deodată mai degrabă *cristalin* decât metalic. Îi trecu prin minte gândul că putea fi mai degrabă o aşchie dintr-un organism natural, nu unul dintre obişnuitele deşeuri spațiale create de mâna omului. Poate un fel de meteorit pe care ştiința nu-l mai întâlnise până atunci. Asta chiar ar fi ceva. Deşi cum o fi ajuns pe o orbită relativ circulară în jurul Terrei…

— Sau ar putea fi doar un soi neobişnuit de cacadea, murmură el.

O bucată congelată de apă şi dejecţii umane, de care se debarasase vreo misiune mai veche, cu echipaj uman. Cu toate că nu reflecta lumina aşa cum o face gheaţa sau orice alt material pe care îl cunoştea Gerald.

„Măcar de-am fi echipat cercetaşul cu instrumente mai bune."

Gerald îşi ridică pe frunte ochelarii şi se ciupi de nas. S-ar crede că un astronaut ajunge să se obişnuiască repede cu imaginile mediate high-tech. Era o parte consistentă din activitatea de pe urma căreia îşi câştiga traiul. Dar trupul lui de bărbat de vârstă mijlocie se simţea uneori forţat până la limită.

„Măcar de-aş fi eu echipat cu organe mai bune! Nu era vorba c-o să ajungem să primim bio-îmbunătăţiri profunde până s-ajung eu la cincizeci de ani? De ce viitorul e mereu… în viitor?"

Clipi şi întoarse capul în căutarea unui punct îndepărtat pe care să-şi concentreze privirea – cel mai bun tratament pentru cazurile grave de distorsiune vizuală provocată de *ia*. Evident, în compartimentul său înghesuit singura soluţie era o fereastră îngustă, orientată către panorama albastră a Pământului. Straturile atmosferice stropite cu nori semănau cu degetele unei mâini uriaşe, estompând Texasul până în Galvestonul potopit de ape. Prin contrast, golful era o paletă strălucitoare de albastru de la cele mai deschise la cele mai închise nuanţe.

Gerald clipi din nou când apărură câţiva *stropi* sclipitori, ca nişte flăcărui cât vârful de ac, care se răsfirară în plonjon către Marea Caraibilor. Meteoriţi. Sau deşeuri spaţiale căzătoare. Poate ceva ce trimisese chiar el să plutească spre Pământ nu mai departe de săptămâna trecută, înainte să-i fi transmis cablului de prindere comenzi noi, riscându-şi cariera dintr-o simplă intuiţie.

La muncă, aşadar. Coborându-şi la loc ochelarii, Gerald simţi cum îl înconjoară virmersiunea, precum mantaua de plasmă din timpul reintrării. Akana îi ordonase să manevreze cu atenţie robotul şi să-l ţină cât mai la distanţă, pentru cazul în care obiectul misterios ar fi fost vreun rezervor vechi de combustibil sau altceva cu potenţial exploziv. „Dacă te joci cu el, poţi foarte bine să pierzi şi capătul apucătorului, şi cercetaşul cu totul", îl avertizase ea.

Dar Gerald nutrea convingerea că nu era nicio problemă în privinţa asta.

— Nu detectez niveluri ridicate de substanţe volatile în spaţiul

din jur, aşa că n-are cum să fie stocat vreun combustibil sau oxidant. Şi-apoi, e prea mic.

Artefactul – dacă era făcut de mâna omului – nu părea mai mare decât o minge de baschet alungită de-a lungul unei axe. Poate o minge de fotbal american. Se potrivea dacă era vorba de-o cacadea. Însă apa înghețată ar fi trebuit să emane gaz prin sublimare directă.

În orice caz, erau şi nişte culori cum nu mai văzuse vreodată.

— Nimic n-o să aflu de la distanța asta, oftă el. Probabil că oricum o să fiu dat afară. Ce mai contează, aş putea măcar să casc ochii la blestemăția aia.

Gerald îi comandă micului robot să se apropie încet, târâş de-a lungul cablului către capăt, şi-i înclină proiectoarele într-o parte, apoi în cealaltă, ştiind că Akana putea să-l apeleze în orice clipă şi să-i ordone să se oprească.

Hachi scoase un chirăit îngrijorat şi se cățără pe umărul lui Gerald.

„Nu detectez niciun câmp electric sau magnetic. Şi totuşi, obiectul ăsta pare să răspundă la schimbările de luminozitate. Şi nu-i doar un efect al reflectării. Uite! Porțiunea aia încă sclipea la mai mult de o secundă după ce lumina proiectorului trecuse peste ea!

De fapt, factorul de reflexie al suprafeței se schimbă în funcție de timp.“

Nu doar în funcție de timp, ci şi pe toată suprafața licăritoare a obiectului. Variațiile de zone strălucitoare sau absorbante păreau să devină tot mai compacte, să se strângă într-o configurație tot mai subtilă, cu fiecare clipă care trecea, observație pe care Gerald şi-o confirmă cu ocazia a două secvențe de analiză imagistică. Aşadar, nu era ceva subiectiv, nu era doar o plăsmuire a propriilor sale visări.

„Sper că Akana se uită şi la datele astea“, îşi spuse el gânditor, „nu doar la libertățile pe care mi le permit când îi interpretez ordinele.“

Mai trimise o comandă. Cercetaşul să reducă la jumătate distanța rămasă. În scurt timp, ambele proiectoare şi camera cercetau obiectul, oferind detalii mult mai fine. Cel puțin despre acea parte a lui care putea fi văzută. Mai mult de jumătate era blocată chiar de ghearele apucătorului. Aşa că Gerald orientă robotul către ceea ce se afla la vedere.

„Al naibii, ce reflexii dă. Aproape că văd imaginea cercetaşului

oglindită pe partea dinspre noi. Şi nu doar proiectorul. Chiar şi carcasa camerei…“

Încercând să înțeleagă ce noimă avea schimbarea tiparelor spectrale, Gerald se pomeni trăgându-se brusc înapoi când suprafața la care se uita păru să se *netezească* şi să capete un luciu ca de oglindă, care reflectă înapoi în lentilele camerei un fascicul incandescent, înecând brusc tot sistemul optic într-un alb orbitor.

Comandă o scădere a sensibilității şi respiră uşurat când diagnoza arătă că orbirea era doar temporară. Pe măsură ce petele de obscuritate vag împestrițată se ştergeau treptat, imaginea îşi relua contururile. Brațul apucător al cablului continua să strângă un obiect alungit, sclipitor, dar care îşi pierduse capacitatea de reflexie. Gerald încercă să-şi potolească pulsul precipitat. Pentru scurt timp, avusese impresia că era vorba de un atac deliberat!

Şi chiar în acel moment se auzi un sunet limpede şi puternic. Un apel de pe Terra, cu tonul de mesaj al generalului Akana Hideoshi.

Mintea lui Gerald începu să lucreze furibund. Ceea ce văzuse mai adineauri nu era imposibil. Existau materiale inteligente care puteau fi programate să-şi schimbe reflexivitatea după un tipar comandat în fază care să simuleze o suprafață concavă. Era nevoie totuşi de o inteligență artificială, mai ales în răspunsul rapid la schimbarea stimulilor externi. Probabil că obiectul simțise cumva şi reacționase la prezența cercetaşului.

Conştient că dispunea doar de câteva secunde, îi comandă cercetaşului să înainteze pe tot restul distanței.

— *Gerald Livingstone, ce dracului faci acolo?* se auzi deodată vocea Akanei.

Dintr-o singură privire observă că figura ei acoperea toată suprafața unuia dintre monitoare. Odată ca niciodată, puteai să ignori apelurile telefonice, dacă voiai. În ziua de azi, şeful are mereu legătura.

— Are posibilități de percepție şi răspuns, spuse el. Şi un control sofisticat asupra propriei suprafețe…

— Cu atât mai mult ar trebui să fii prudent! Dacă ar fi fost mai intens focalizată, ar fi prăjit unitatea optică a cercetaşului. Hei, ce faci, îl trimiți şi mai aproape?

Gerald micşoră puțin intensitatea luminoasă a proiectorului, pentru cazul în care obiectul ar fi repetat mişcarea, dar în acelaşi timp îi comandă brațului extensibil să-şi poziționeze camera

drept înainte. Acum vedea prea bine că specimenul avea într-adevăr laturile netede, cu toate că la un capăt se vedea un ciorchine de umflături mici, al căror scop rămânea necunoscut. Gerald nu putea evalua unde anume se termina obiectul şi începea întunecimea spațiului. Reflexii sticloase făceau să onduleze întinderile de lumină stelară, ca şi luciul Pământului de dedesubt, aproape ca un lichid vălurit, creând un labirint de scântei nestatornice care contraria percepția umană. Până şi aparatele de analiză a imaginii produceau o schiță şovăielnică.

Pe cea mai apropiată suprafață curbă, exact în centru, văzu o reflexie a cercetaşului, distorsionată ca într-o oglindă de bâlci, cu toate că reuşi să distingă nişte simboluri grafice de companii şi instituții pe carcasa camerei. NASA, BLiNK şi Canon.

— *Gerald, aşa ceva… nu pot să permit.*

Simțea conflictul intern, războiul care se declanşase în personalitatea Akanei. Curiozitatea ciondănindu-se cu simțul de protejare a carierei. Nici nu-i putea găsi vreo vină. Astronauții erau antrenați să creadă în procedură. În meticulozitate. În comportamentul de „adult“ până în pânzele albe.

„Aşa eram şi eu pe vremuri… trăiam după litera instrucțiunilor. Când s-a produs schimbarea?“

Era un subiect la care să mediteze mai târziu sau pe care să-l lase să aştepte într-un colț al minții, în timp ce punea cercetaşul să traverseze ce mai rămăsese din distanță şi să-şi ridice brațul manipulant.

— Tot mai credeți că-i doar o bucată oarecare de gunoi spațial? i se adresă el imaginii generalului de pe ecranul comului.

Acum se vedeau şi câțiva membri ai personalului adunați în jurul ei. Unii păreau absorbiți complet, holbându-se cu ochi goi şi bătând darabana fără rost. Ganesh şi Saleh îşi lăsaseră baltă îndatoririle şi se alăturaseră şi ei, urmați la mică distanță de turist, señor Ventana.

— *Bine. Bine,* cedă Akana, în sfârşit. *Dar hai să nu ne grăbim. Anulăm operațiunea de debarasare, dar vreau să-i comanzi cercetaşului să se îndepărteze vreo doi metri. Retragerea, acum. E momentul să evaluăm…*

Se întrerupse, fiindcă imaginea se schimbase din nou.

Flancul cel mai apropiat al obiectului – care continua să reflecte camera cercetaşului – părea acum să se vălurească. Imaginea se deformă şi mai mult. Iar apoi, în timp ce lentilele se mențineau constant în centru, *literele* din emblemele companiilor începură să

se deplaseze.

Câteva se mişcară spre stânga, altele spre dreapta. Un „A“ din NASA făcu o săritură până peste „C“-ul din Canon. „L“-ul din BLiNK se roti într-o direcție, apoi în cealaltă, măturând „i“-ul din calea lui.

Gerald se aştepta cumva să se formeze cuvinte noi, dar asta nu se întâmplă. Literele continuau să se mişte de colo-colo, îngrămădindu-se unele peste altele, schimbându-se, răsturnându-se, întorcându-se cu fața în jos… într-un dans bizar. Simți nevoia să tuşească pentru a-şi înăbuşi impulsul de a izbucni în râs în fața acelui balet frenetic.

Un membru al personalului Akanei comentă, cu o agilitate mentală care lui Gerald i se păru uimitoare:

— Simboluri. Ne spune că recunoaşte simboluri. Dar, în cazul ăsta, de ce nu le foloseşte ca să spună ceva?

Un alt consilier răspunse aproape imediat:

— Probabil că tocmai asta e ideea! Recunoaşte că alea SUNT simboluri. Dar nu ştie ce semnificație au sau cum să le folosească. Nu încă. Ăsta-i doar începutul.

Gerald îşi puse în gând ca pe viitor s-o trateze pe Akana cu mai mult respect. Cineva în stare să angajeze şi să păstreze astfel de oameni… Imaginația lui modestă rămânea în urma inteligenței sclipitoare a oamenilor ei, capabilă să discearnă probabilități. Implicații pe care el le lăsă să-şi croiască loc în mintea lui.

Obiectul. Nu doar un artefact. Era activ.

Semi-viu.

Poate o *ia*.

Poate mai mult.

Sub ochii tuturor, porni să se desfăşoare o nouă fază. Literele romane începură să se modifice, conturând *forme noi*…

… mai întâi o serie de semne care erau variații ale unei configurații cruciforme – pilaştri solizi şi cruci teutonice…

… apoi transformându-se în siluete cu mai multe rotunjimi, descriind înfloriturişi spirale…

… urmate de hieroglife asemănătoare unei versiuni de ideograme chinezeşti înclinate, extrem de încâlcite.

— Nu găsesc nicio potrivire cu vreo limbă cunoscută, comentă Ganesh, fluturând din mâini către nişte obiecte virtuale din fața lui, pe care numai el le putea vedea.

De parcă l-ar fi aprobat cuprins de spaimă, micul Hachi scoase un țipăt şi îşi acoperi ochii.

— Asta ar putea să nu însemne nimic, răspunse Saleh, astronautul malaysian, cu voce joasă şi foarte concentrată. Orice artist grafic priceput poate să conceapă programe care să creeze embleme, alfabete, fonturi neobişnuite. Se fac de-astea tot timpul pentru filmele artistice.

„Corect“, îşi spuse Gerald. „Pentru filmele science-fiction. Despre contactul cu rase extraterestre.“

Nu se îndoia că şi alții începeau să nutrească ideea acestei posibilități numai bune să bage spaima în oase şi simți nevoia să ofere măcar o alternativă logică şi realistă.

— Ar putea să fie o farsă. Cineva a plasat obiectul aici ştiind că o să venim noi şi-o să-l prindem. Lucruri de felul ăsta s-au mai întâmplat şi altă dată.

Indiferent dacă i se păru cuiva ciudat ca tocmai el să spună aşa ceva, nimeni nu-şi exprimă gândul. Ideea pluti nestingherită printre participanții umani, deopotrivă de pe Pământ sau de deasupra lui, rotindu-se precum literele şi simbolurile care sclipeau şi se mişcau pe suprafața obiectului din fața lor.

— Acum nu vă bucurați c-ați venit aici, în loc să vă duceți la High Hilton? îl întrebă Ganesh pe señor Ventana. Ştiință veritabilă. Descoperiri veritabile! E clar că nu se compară cu ferestrele mari şi jocurile prosteşti din gezero.

Apoi, ca om căruia îi curgea marketing prin vene, adăugă:

— Nu uitați să le povestiți şi prietenilor.

— Bineînțeles, după ce informația capătă acordul difuzării, adăugă iute Saleh.

— Da, după aceea, spuse Ganesh, dând din cap.

— Bineînțeles, încuviință magnatul fertilizatorilor.

Urmă o tăcere de câteva minute, timp în care spectatorii urmăriră o serie parcă nesfârşită de alfabete sau sisteme de simboluri prezentată de obiect.

— *Bine,* spuse în cele din urmă generalul Hideoshi. *Mai întâi să facem o verificare de siguranță. Toată lumea să-şi verifice RV-urile să nu se fi scurs informația către restul lumii. N-avem nevoie să iscăm o furtună în rețele pe subiectul ăsta, cel puțin nu acum. Gerald, lasă cercetaşul unde e. Situația pare stabilă deocamdată. Dar gata cu acțiunile pe cont propriu. Acum suntem o echipă.*

— Da, să trăiți, răspunse el, cu toată sinceritatea.

Brusc, se simțea din nou astronaut. Iar „echipă“ era un cuvânt binevenit. Avea sonoritatea apartenenței la ceva mult mai înțelept decât putea fi el vreodată.

De fapt, sonoritatea lui amintea de „acasă“. Şi, dintr-odată, apropiata frontieră a spațiului păru imensă – vastitatea incomensurabilă care îl înspăimânta şi îl atrăgea dintotdeauna, de când îşi putea aduce aminte.

— *În regulă, oameni buni,* spuse Akana. *Hai să concepem o procedură pe etape prin care să aducem la bord obiectul acela.*

PARTEA A DOUA

UN OCEAN DE NECAZURI[15]

Ideea esențială în evoluție este supraviețuirea; şi totuşi, organismele vii trăiesc murind, ceea ce reprezintă metabolismul. „Supraviețuirea“ biologică este grandioasă şi uluitoare, dar, când are loc replicarea unei gene, ceea ce „supraviețuieşte“ este informația abstractă, nu vreun atom sau moleculă. Ficatul meu moare şi se resuscitează singur o dată la câteva zile, fără a se putea spune că „supraviețuieşte“ în mai mare măsură decât o flacără.

O bucată de granit de un miliard de ani vechime ar râde, dacă ar putea, de pretenția nebunească a unui organism cum că „supraviețuieşte“ depunând ouă care eclozează, sau mâncând şi excretând.

Şi totuşi, există la fel de mult calcar, construit din leşurile organismelor care au trăit cândva, cât granit există. O simplă nălucire – configurații de informație – poate să mute munții din loc. Erupțiile vulcanice şi plăcile tectonice care se izbesc una de alta sunt puse în mişcare de efervescența pietrelor pe care le creează viața.

Şi dacă un lucru atât de abstract, atât de imaterial, precum tiparul acesta poate să schimbe structura planetei noastre, de ce n-ar face-o şi alte abstracțiuni, precum libertatea, Dumnezeu, sufletul şi frumusețea?

Frederick Turner

15 *A sea of troubles*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

înalt-funcționalii şi aspergerii ne învață pe noi, profund-auții, că trebuie să ne adaptăm!/+ să folosim tehnominuni ca să evadăm din închisoarea minții noastre!/-

închisoare? aşa spun ei, închinarea la temple grandin + memorarea a osutăpatrumiidouăsprezece trucuri & reguli prin care să simulezi normalitatea + de parcă înalt-funcții ar putea să-l învețe pe un aut veritabil despre memorare!

(câte fire de praf licăresc în raza aceea de soare? unsprezecemilioanetreisuteunamiişasesute… cinci!/+

(câte muşte moarte erau înțepenite pe hârtia lipicioasă din casa pe lângă care am trecut – pe palmavenue osutăpatruzecişişase – pe drum spre înmormântarea bunicii? treizeci şi şapte!/-

(de câți cobbly e nevoie ca să înşurubezi unsprezece milioane treisuteuna mii şasesutecinci picobecuri virtuale şi să le atârni într-o rază de soare simulată? ca să-mi rătăcească gândurile?

(unul)

ah, tehnochestiile sunt grozave + în vremurile de odinioară m-ar fi ars pe rug ca vrăjitoare – pentru mormăieli şi zvârcoleli +/- fluturat din brațe şi legănat/suspinat… sau ar fi spus că sunt retardată/fără speranță +- sau aş fi murit de plictiseală -+ sau muşcată de cobbly.

acum zvârcolelile mele sunt traduse în limbajuman de o ia loială +/- lumina ochilor. mei. + vorbescînorb cu murphy-autul din america +cu gen-autul din confederație +cu unchiu-nautul din malaya. mai uşor decât vorbitul cu biatamama – biatamama habar n-are – care-i cu mine în cameră.

este oare închisoare să guşti culori & să vezi supra-sub mirosuri? să observi cobbly adulmecând toate ne-lucrurile pe care cro-magii nu le pot percepe?

aspii bieții noştri veri corciți nu pricep + dependenți de rațiune + se gudură pe lângă oameni ai căilor greşite + proiectează software + neagă că vin ploi grele.

fiindcă ia pur şi simplu nu mai poate suporta multă vreme.

CAPITOLUL 9

FAVOAREA

Un sensocâine de patrulă adulmeca trecătorii la întâmplare. Nasul sensibil al făpturii – dotat cu celule actualizate – pufăia pe lângă picioare, glezne, genți şi chiar la cei care se deplasau pe seguri şi skutre. Înălțându-şi gâtul lung, sensocâinele inspiră în dreptul rucsacului unui student, tuşi, apoi îşi văzu de drum. Casca lui sonda mediul înconjurător într-un mod mai puțin vizibil, cu fascicule pan-spectrale.

Oricine putea, dacă voia, să detecteze acele raze cu nişte ochelari capabili sau să acceseze fluxurile de date ale Siguranței Publice. *Cetățenii au permisiunea de a-i supraveghea pe supraveghetori* – sau, cel puțin, aşa proclama Marea Învoială. Dar nu mulți îi acordau atenție unui sensocâine.

Tor îl ocoli cu dezgust, provocat nu de animalul securității, ci de emblema lui blănoasă: SERVICIILE DARKTIDE. În Sandego, creaturile acestea adulmecau doar substanțele periculoase – explozibili, toxine, plus o listă scurtă de energizante şi psihotrope. Dar polițiştii din Albuquerque erau privatizați… şi de o agresivitate ipocrită.

La o săptămână de când îşi începuse misiunea de căutare a unui „subiect emoțional", Tor căpătase o viziune nouă asupra Americii balcanizate. Începuse încă de la coborârea de pe zepelinul de croazieră, când un agent Darktide o trimisese la un duş public fiindcă parfumul ei corporal preferat – legal în California – era mult prea asemănător cu un compus feromonic ademenitor care era interzis în New Mexico. „Ei, binecuvântate fie Amendamentul Treizeci şi Unu şi Restaurarea Legii Federaliste."

Totuşi, după ce se cazase la Radisson şi plecase pe jos la întâlnire, Tor se văzuse nevoită să recunoască: Albuquerque avea un anume şarm de TwenCen[16]16 *Twentieth Century* – secolul XX.. De pildă, forfota traficului motorizat. O mulțime de maşini – alcalo, electro şi chiar retroasfixiante – se înghesuiau şi claxonau în intersecții în care panourile de afişaj în culori îndrăznețe şi reclamele luminoase se dovedeau imposibil de evitat, fiindcă toate trâmbițau pe canalul unu… stratul pe care nu-l poți închide

pentru că este cel real. Restaurante etnice, alimentomate, saloane de biosculptură şi ateliere de versificație se regăseau laolaltă în minimalluri de modă veche, atrăgându-şi clientela cu pigmenți strălucitori sau cu neoanele extravagante ale firmelor, în texturi vii pe care nicio RV nu le putea imita. Toate acestea o făceau pe Tor să se simtă deopotrivă bucuroasă şi circumspectă că ieşise la plimbare pe jos, în loc să închirieze un taxi gonflabil de la recepția hotelului.

— Toate astea-s cumva ironice, murmură ea, făcând însemnări orale în timp ce cotea încet într-o intersecție. În oraşele cu virt nelimitat, la nivelul întâi se manifestă o atenuare generală a aglomerării vizuale. L.A. şi Seattle par modeste… aproape bucolice, cu semnalizări simple, impunătoare. De ce să înalți un panou uriaş, din moment ce oamenii îşi pun ochelarii ca să-l şteargă din peisaj? Însă aici, în interiorul continentului, mulți nici măcar nu poartă ochelari! Aşa că toate ispitele şi îndemnurile publicitare se aglomerează într-un singur strat, pe care nimeni nu-l poate evita. Dacă ai nostalgii după luminile țipătoare din bătrâna Time Square, vino pe platourile deşertice. Vino în Albuquerque.

Poftim, cu un asemenea nivel de sinceritate credibilă, nivelul aşteptat de fanii ei, fragmentul ăsta precis avea să obțină un rating AA la podcasturi. Deşi toată zarva asta era copleşitoare pentru o biată fată de la oraş – neavând la îndemână setări de volum sau cursoare de mutat mai jos pe scara strălucirii. Cu toate astea, celor de prin partea locului părea să le placă tumultul. Poate erau într-adevăr un soi mai robust.

Vivat diferențele… mottoul unei epoci întregi.

Desigur că exista şi ceva virt. Doar un trog ar refuza lucruri precum hărțile-suprastrat. Ruta optimă a lui Tor până la destinație era înscrisă pe trotuar – sau mai degrabă pe interiorul ochelarilor ei – cu nişte cărămizi galbene pe care numai ea le distingea. Putea să ceară şi afişarea de legende descriptive pentru persoanele care treceau pe lângă ea. Doar că aici se cerea o mică taxă de voyeur pentru fiecare cerere de informații!

„Ei, chiar aşa… Taxă pentru etichetele cu nume? Zău dacă n-a ajuns un sat lumea asta!“

Şirul de false cărămizi galbene o conduse prin trei intersecții în care indicatoarele semnalizau, iar şoferii se încleştau de volane. Trebui să ocolească un fermier al cărui transbot era împovărat cu saci de grâu de sămânță din soiul peren Nitro-Fix, apoi un grup

de traumatizați din Ziua Groazei, care şopocăiau între ei în fața adăpostului local. Publivirtul unei farmacii se năpusti agresiv spre Tor, oferindu-i reduceri la oxitocină, vasopresină şi rezervoare de hidrogen sulfurat. „Chiar aşa deprimată par?“ se miră ea, clipind ca să alunge aroganta reclamă.

Din obişnuință, Tor reintră în „modul reporter“, renunțând la rostirea cu voce tare în favoarea subvocalizării în recorderul boswell.

— În nouăzeci şi nouă la sută din totalul existenței umane, oamenii au trăit în triburi sau în cătune unde toate chipurile se cunoşteau cu toții între ei. Străinii răzleți provocau teamă sau uimire. În decursul unei vieți, întâlneşti câteva mii de oameni, cel mult – aproximativ numărul de fețe, nume şi impresii pe care cei mai mulți dintre noi şi le pot aminti cu uşurință. Evoluția furnizează doar ceea ce ne trebuie.

Astăzi întâlneşti mai multă lume decât şi-ar fi putut imagina strămoşii tăi… pe unii în trecere. Pe alții în câte o clipă crucială. Pe alții de-a lungul a decenii încâlcite. Biologia nu poate ține pasul. Lobii noştri temporali suprasolicitați nu pot „cunoaşte“ trinoamele față-nume-reputație a zece miliarde de oameni!

Un laser de avertizare lovi solul în fața unui trecător distrat, care sări înapoi din fața traficului grăbit în care era să intre. Tor auzi chicoteli. Câțiva adolescenți cu ochelari îşi fluturau degetele către agitatul pieton, desenând, fără îndoială, forme în jurul ghinionistului adult, pe vreun nivel de RV despre care îşi închipuiau că este complet privat. De fapt, Tor avea metodele ei de a le depista textele explicative batjocoritoare, dar se mulțumi să zâmbească. Într-un oraş mai mare, puştimea lipsită de respect era mai puțin ostentativă. Adulții pricepuți la tehnică puteau să se răzbune în diverse moduri.

— Unde eram? A, da… amintirile noastre biologice nu puteau ține pasul.

Aşadar, le-am augmentat prin paşapoarte, cărți de credit şi bani gheață – substitute totemice brute pentru învechitul concept de reputație, astfel încât să se poată încheia tranzacții între străini. Dar chiar şi aceste proteze au dat greş când s-a petrecut Marele Jaf.

Şi astfel, portofelul tău supraîncărcat s-a mutat online. Ochi şi lobi, augmentați prin ia-uri *şi nexuri. Efectul Semizeu.* Deus ex machina. *Şi încă o dată reputația a ajuns să fie legată de recunoaşterea instantanee. Ai comis vreodată o infracțiune? Ai vreo datorie neplătită? Bârfeşti cu indolență sau cu răutate? S-ar putea să capeți o pată pe viraură, care să te însoțească de acasă până la orice colț de stradă. S-a zis cu*

schimbarea de nume, s-a zis cu ajustările de aspect exterior într-un oraş nou. Mai ales dacă oamenii pleacă urechea la evaluări critice… sau dacă au o altă „algebră a iertării“ decât ai tu.

Şi atunci? Luăm totul ca fiind de la sine înțeles… până când normalitatea aceasta ne izbeşte în față. Ne transformăm în semizei, doar ca să sfârşim înapoi în satul de unde am plecat.

Probabil de aceea o trimisese MediaCorp să traverseze tot continentul ca să facă relatări de la fața locului. Pentru ca neo-jurnalista lor să-şi poată reevalua presupunerile îngâmfate, costal-urbane. Să vadă de ce milioane de oameni preferau nostalgia în locul omniscienței. La naiba, până şi arta lui Wesley exprima un sentiment al reveriei melancolice. O convingere nedesluşită că lucrurile erau mai bune pe vremuri.

Amintirea fugară a lui Wesley o făcu pe Tor să se înfioare. Acum o inundau mesaje de la el cu făgăduiala că va veni cu zepelinul pentru a se întâlni cu ea în D.C. Gata cu glumele insipide despre o relație la distanță, intermediată de păpuşi interconectate. De data asta, aveau să discute serios despre viitorul lor. Se aprinse în ea, aproape dureros, flacăra speranței că avea să-l vadă la portul de zep-uri, la finalul acestei ultime etape a călătoriei.

♦ ♦ ♦

Cărarea aurie a lui Tor se termina în fața unei clădiri din gresie cenuşie. CENTRUL ATKINS PENTRU AUGMENTĂRI EMPATICE era titulatura inofensivă a unui program care iscase cândva revolte în Charleston, după care fusese strămutat în New Mexico. Aici, doar vreo doi protestatari dezorganizați rămâneau de veghe, lăsând vociferările în seama unor postere IP – forțau limitele legale ale poluării virtuale, plasând torente de autocolante ale liberei expresii pe fațada clădirii… şi în acelaşi timp programele de curățare le înlăturau de acolo. Pe unul dintre nivelurile virtuale, avataruri de gunoieri purtând emblema Serviciilor Darktide manevrau mături desenate cu care înlăturau protest-it-urile.

Tor aruncă o privire la o foaie volantă sintetică. Aceasta răspunse atenției care i se acorda umflându-se ca un balon:

Autiştii nu au nevoie de „vindecare“!

O alta trâmbiță şi se văluri.

Ajunge un singur Dumnezeu!

Se strânseră laolaltă şi alte sloganuri animate, încercând să-şi

facă loc în POV-ul lui Tor. Regretându-şi curiozitatea, Tor muşcă apăsat cu dintele ANULARE, scăpând de roiul de e-volante, dar un ultim banner disident apucă să-i fluture prin față ca un fluture implorator.

Lăsați în pace natura umană!

„Sigur“, îşi spuse ea, în timp ce suprastratul întins de ochelarii ei spăla peisajul de *i*arviffiti. „Precis aşa o să se-ntâmple.“

Apropiindu-se de treptele care duceau la intrarea principală a Centrului Atkins, Tor simți cum le stârnea interesul protestatarilor din viața reală, care începeau s-o privească prin lentile groase, colorate. În câteva clipe, grupul pe care îl reprezentau, indiferent care era el, avea să-i afle identitatea şi să le semnalizeze altor partizani din zone îndepărtate să li se alăture, unindu-se într-un smartmob ad-hoc, hotărât să depisteze ce treabă avea ea acolo.

„Hei, cu cât sunt mai mulți privitori, cu atât mai bine“, îşi spuse Tor, urcând treptele. Fireşte, cei dinăuntru cunoşteau totul despre ea şi uşa se deschise înainte să ajungă în dreptul ei.

ENTROPIE

Cum ar fi să ne vină pieirea din spațiul extraterestru? Toată lumea știe că un bolovan uriaş a lovit Yucatanul cu şaizeci şi cinci de milioane de ani în urmă, ucigând dinozaurii. În 2024, Donaldson Sentinel Survey a terminat de catalogat toți asteroizii cu orbite regulate care sunt suficient de mari pentru a repeta istoria. Și pentru prima dată am eliminat de pe listă o amenințare la adresa existenței noastre în stare să se „strecoare“ până la noi.

Am rămas astfel cu cometele, miriade, de nedepistat în aglomerarea îndepărtată care este Norul lui Oort, până când cine știe ce perturbație minoră va face să scape vreuna în direcția noastră. Lucru care se poate întâmpla de fiecare dată când soarele traversează câte un braț dens al spiralei. Și-atunci vom ajunge la scadență. Dar să lăsăm asta pentru moment.

Cum rămâne cu meteoriții de mici dimensiuni? Precum cel despre care se spune că ar fi explodat deasupra Siberiei în 1905, sau cel care a cauzat un an întreg fără vară, în 536 e.n.? În prezent, un astfel de „dezastru minor“ ar putea ucide o sută de milioane de oameni, dar civilizația ar supraviețui – dacă nu cumva norul-ciupercă ar face pe cineva să apese grabnic un buton declanşator. Deci da. Amenințarea

asteroidului scade.

Asta presupunând că marile pietroaie sunt lăsate în pace! Dar dacă intervine cineva și împinge deliberat către Pământ un obiect cu diametrul de un kilometru și jumătate? Desigur, nimeni nu călătorește atât de departe în zilele noastre, deși mai bine de zece state și consorţii continuă să trimită sonde robotizate. Iar China și UE vorbesc despre reluarea explorării cu echipaj uman, pe măsură ce emoția provocată de tragedia *Zheng He* se transformă într-o amintire tot mai ștearsă.

Să presupunem că ne recâștigăm încrederea și plecăm din nou cu pași fermi de pe planeta aceasta amenințată. Ei, foarte bine! De-acum înainte să nu ne mai ținem toate ouăle într-un singur coș. Fără a fi însă mai puțin prudenți în spațiu. Și să ne supraveghem reciproc.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 10

SĂLAȘE COSTIERE

— *Bu yao! Bu yao!*

Stând la prora navei sale, Xin Pu Shi, negustorul de bunuri recuperate, îşi flutură mâinile în faţa ochilor, spunând răspicat „Nici gând, nu vreau!“ în putonghua, în loc să folosească dialectul local din Shanghai, aruncând o privire acră la transportul de marfă pe care i-l oferea Peng Xiang Bin – ţevi de cupru corodate, obloane acoperite cu crustă de sare, două fişiere/cartoteci mici, împreună cu un sac de plasă ticsit cu tot felul de mărunţişuri metalice. Toate acestea atârnau de un troliu grosolan care se înălța de la casa lui Bin de pe coastă – o fostă vilă de la marginea plajei, care acum se bălăcea în apele crescânde ale estuarului Huangpu.

Peng Xiang Bin încercă să manevreze vinciul astfel încât să mai coboare sacul, dar bătrânul colector cu părul cărunt puse mâna pe o prăjină de manevră şi-l îndepărtă de vasul lui.

— Nu vreau gunoaiele astea! Păstrează-le pentru barja cu deşeuri. Sau aruncă-le înapoi în mare.

— Ştii că nu pot să fac asta, se plânse Bin, împingând cu tălpile bătătorite într-unul dintre stâlpii cu care îşi proptise casa peste apa în creştere.

Smucitura lui făcu sacul împletit să se legene către Shi.

— Baliza aia cu cameră de-acolo… ştie c-am ridicat nouăzeci de kile. Dacă le dau drumul, o să fiu amendat!

— Vaită-te vântului de miazănoapte, bombăni negustorul, folosindu-şi prăjina pentru a se împinge de lângă vila dărăpănată.

Vasul lui cu fundul plat se deplasă din loc, cu tot cu țiparii care-i păşteau muşchiul de pe chilă.

— Să mă chemi când recuperezi ceva bun!

— Dar…

— Să-ți zic cum facem, spuse Shi. Te scap de punga cu urină. Iar au crescut preţurile la fosfor.

Îi întinse un bilet de credit de valoare mică. Peng Xiang Bin îl înşfăcă şi azvârli sacul de evaporare negru şi umflat, sperând că avea să se despice şi că urina concentrată va curge din el pe

mâna bătrânului. Dar, vai, membrana rezistă.

Bin îl privi neajutorat pe Shi, care rosti un cuvânt răspicat, punând în mişcare motorul bărcii de pescuit. Poate că în oraş comenzile vocale audibile erau demodate. Dar aici nu-ți permiteai greşeli subvocale. În orice caz, demodat însemna mai ieftin.

Bolborosind un blestem pentru nesomnul bătrânului, Bin legă funia şi îşi lăsă marfa atârnând ca să fie văzută de camere. Se cățără greoi pe proptea, apoi sări peste un gol şi ateriză pe acoperişul vilei – cândva un refugiu luxos în valoare de două milioane de dolari emişi de Noul Hong Kong. Acum era a lui, dacă era în stare să depună munca cerută la proprietatea revendicată.

„Pe vremuri ar fi fost mai uşor“ – Ben ştia asta din dramele la care îl punea Mei Ling să se uite în fiecare seară, când se întindeau osteniți în patul lor din împletitură de năvod. „Pe vremea când toți aveam familii mari şi fiecare făcea parte dintr-un clan extins, toate legate între ele ca nodurile unei plase de pescuit. Veri şi verişoare ajutându-se între ei.“

Sigur, oamenii de atunci nu posedau miracole ale tehnicii. „Dar aş fi avut legături în oraş – rude cărora puteam să le vând marfa pe care o recuperez. Şi poate vreun unchi bogat şi cu destulă înțelepciune cât să investească într-o proprietate îndrăzneață de pe țărm.“

În fine, fiecare e liber să viseze.

Bin îşi lăsă pe ceafă pălăria de pai şi cercetă orizontul, de la turnurile îndepărtate din Vechiul Shanghai peste Marele şi Micul Pudong – unde abia dacă se desluşeau instalațiile parcului de distracții de la Universul lui Disney şi al Regelui Maimuță din Shanghai –, apoi peste marele dig maritim şi peste rezervația naturală de pe insula Chongming, acum potopită de ape, şi mai departe, până acolo unde râul Huangpu, a cărui albie se tot lărgea, întâlnea Marea Chinei de Est. Întinderea de apă era punctată cu vase de toate felurile, de la cargouri masive – tractate de pânze-zmeie ca nişte nori tălăzuiți de vânt – până la distribuitoare de nisip şi sampane pescăreşti. Mult mai aproape, fluxul se împingea cu putere într-un şir dublu de case distruse, unde el şi alte câteva sute de costieri îşi construiseră locuințe-hamace, care se legănau ca nişte coconi în briza aspră.

Fiecare dintre fostele vile se înălța ca o insulă singuratică din marea în creştere, atât de aproape de oraş, şi totuşi atât de departe în toate sensurile practice.

„S-ar putea să vină o furtună“, îşi spuse Bin, parcă simțind-o în

nări.

Se întoarse şi traversă acoperişul. Dincoace, oraşul sclipitor se întindea începând de la doar câteva sute de metri depărtare, dincolo de noua limită de resac şi de o barieră masivă, cenuşie, pătată toată în jumătatea de sus, de la semnul fluxului din acel an. O lume a banilor şi a ambiției încrezătoare se desfăşura de cealaltă parte. Una cu mult mai energică decât Vechiul Shanghai, cu aura lui remanentă căpătată după Ziua Groazei.

Era dificil de mers pe acolo, aşa că Bin îşi croi drum cu luare-aminte printre țiglele de lut pe stil vechi şi panourile solare pe care spera să le repună în funcțiune cândva, într-o bună zi. Bin păşi prudent printre tăvile de evaporare late, ca nişte lentile, pe care le umplea în fiecare dimineață şi care îi furnizau şuvoaie subțiri de apă proaspătă şi ceva voltaj, plus sare pe care s-o vândă în oraş. Peste tot pe unde acoperişul putea susține o greutate mai mare se aflau lăzi de grădină în care se reciclau deşeuri organice şi creşteau ierburi şi legume. Prea mulți costieri îşi pierduseră revendicările pentru că aruncaseră fecale în apa golfului fără să se sinchisească.

Puteai să cazi lesne prin şindrilele fărâmicioase şi prin placajul îmbibat de apă, aşa că Bin merse numai pe cărări care fuseseră consolidate de când preluase el talmeş-balmeşul acesta de ziduri înclinate şi tencuieli care se dezagregau lent. Acest vis al unei vieți mai bune. „Şi poate fi al tău, dacă norocul se întoarce şi mai stă o vreme.“

Bin rupse nişte zarzavat pentru soția sa şi între timp verifică rapid, din ochi, fiecare conductă rigidă şi fiecare cablu tensionat care se întindea peste acoperiş, ținând laolaltă locuința-hamac, ca pe o pânză deasupra unui vas care nu pleca nicăieri. Ca pe un cocon al speranței. Sau poate ca pe un păianjen în plasa lui.

Şi, ca un păianjen, Mei Ling trebuie că-l simțise venind, pentru că scoase capul prin uşa-pâlnie. Părul ei negru ca pana corbului era împletit pe după urechi şi legat sub bărbie, într-un stil nou, urban, pe care-l descoperise pe web.

— Xin Pu Shi n-a luat marfa, ghici ea.

Bin ridică din umeri şi strânse mai bine unul dintre cablurile care țineau antablamentul să nu se prăbuşească. Câțiva stâlpi – atâția câți îşi permisese – erau din metlon durabil şi fuseseră înfipți în vechea fundație. Cu suficient timp şi bani, ceva nou avea să se contureze aici, în vreme ce vechea locuință murea.

— Ei, bărbate? insistă Mei Ling.

Un scâncet înfundat, apoi un plânset îl anunță că bebeluşul se trezise.

— Acum ce-ai să faci?

— Barja districtuală pentru deşeuri o s-ajungă aici joi, spuse Bin.

— Şi-o să-ți plătească *un rahat,* răspunse ea, ridicându-l în brațe pe micul Xiao En. Ce-o să facem, o să trăim cu peşte şi sare?

— S-au descurcat alții şi cu mai puțin, mormăi el.

Se uită în jos printr-o gaură din acoperiş; privirea îi alunecă pe lângă ceea ce fusese cândva o baie principală elegantă, apoi peste o porțiune distrusă din podeaua acoperită cu dale, până la pereții acoperiți cu lambriuri ude leoarcă ai unei sufragerii fastuoase. Bineînțeles, toate obiectele cu adevărat valoroase fuseseră luate de acolo de proprietarii inițiali când părăsiseră casa, iar ce mai putea fi recuperat fusese desfăcut şi luat în primul an de inundații. Un dezastru *lent,* în urma căruia nu rămâneau prea multe pentru căutătorii prin gunoaie întârziați, ca Peng Xiang Bin.

— Sigur, râse Mei Ling fără veselie. Şi pân-atunci, revendicarea noastră expiră în şase luni. Reabilitezi sau evacuezi, mai ții minte?

— Mai țin minte.

— Vrei înapoi la trudit în secția de geriatrie, la şters bale şi curățat scutece de mici împărați? La muncă de-aia de nici pentru roboți nu-i bună?

— Mai există şi ferme, pe înălțimi.

— Nu primesc decât refugiați care fac dovada legăturilor strămoşeşti. Dar familiile noastre sunt de la oraş, de două revoluții încoace. Gărzi roşii, funcționari şi angajați la companii. N-avem rădăcini la țară!

Bin făcu o grimasă şi clătină din cap, cu o privire descurajată. „Am mai vorbit despre asta de atâtea ori!“ Dar Mei Ling continuă:

— De data asta, s-ar putea să nu mai găsim de lucru nici măcar într-o secție de geriatrie. O să te recruteze în vreo echipă care construieşte diguri – poate o să sfârşeşti îngropat sub *New Great Wall*. Şi-atunci, ce-o să se aleagă de noi?

El privi cu ochi mijiți la bariera monumentală care apăra turnurile scânteietoare ale Districtului Xidong de cel mai neîndurător dintre invadatori, cea mai mare amenințare la adresa Chinei din câte existaseră vreodată.

— Mă duc cu marfa în oraş, spuse el.

— Poftim?

— Pe țărm o să primesc un preț mai bun. Şi pentru ce-am prins pe deasupra. Şi-aşa ne trebuie nişte lucruri.

— Mda, cum ar fi berea, comentă acru Mei Ling.

Dar nu încercă să-l oprească şi nici nu pomeni faptul că era o călătorie riscantă. „Asta pățesc relațiile când încep să se stingă speranțele“, îşi spuse el.

Nu-şi mai spuseră nimic. Ea se strecură înapoi înăuntru. Cel puțin plânsetul copilului se opri în scurt timp. Totuşi… Peng Xiang Bin mai zăbovi un moment înainte de a coborî. Îi plăcea să şi-l imagineze pe prunc – pe fiul său – la sânul ei. Deşi era săracă şi lipsită de educație, iar fața ei purta cicatricele unui accident nefericit din copilărie, Mei Ling era o femeie încă tânără şi sănătoasă, într-o generație cu prea mulți bărbați singuri. Mai era şi fertilă.

„Ea e cea care are de ales“, medită el, ursuz. „Negustorii de adopții i-ar face rost de slujbă într-o fabrică, în completare la activitatea de procreere. Micul Xiao En ar atrage un onorariu bunicel şi poate ar creşte într-un cămin bogat, cu educație şi implanturi, şi poate…“

Respinse gândul acela cu o sudalmă dură. „Nu! Ea a venit aici cu mine pentru că a crezut în visul nostru. O să găsesc eu o cale.“

Folosind pe post de platformă de andocare grandioasa scară principală a vilei, care se dezagrega treptat, Bin improviză o plută compusă dintr-un cub mare de polistiren înfăşurat în plasă de încărcare, legat cu şnururi de la draperie de două plăci de surf vechi. Înainte de a aduce acolo marfa recuperată, intră în apă ca să verifice capcanele şi undițele care înconjurau locuința. Deja se simțea ca acasă între pereții înclinați, mustind de apă, acoperiți de iarbă de mare şi scoici. Cel puțin, de data asta avea parte de vreo zece capturi frumuşele, multe dintre ele chiar ilegale, inclusiv un mare homar roşu şi un labru furios. Carevasăzică, sorții nu erau cu consecvență în defavoarea lui.

Fără tragere de inimă, eliberă un crab Jiaoxi gustos, să-şi vadă de drum. Nu puteai şti niciodată când nimereai întâmplător sub supravegherea vreunui monitor subacvatic deghizat într-o rămăşiță plutitoare. Spera, în orice caz, că nu era niciunul prin preajmă să fi depistat peştele pietrar care se legăna ilegal într-o setcă din spatele casei şi căruia n-avea ce-i mai face, fiindcă era mort de-a binelea. Îşi făcu timp să se avânte şi mai în adânc şi să ascundă leşul sub o piatră de pavaj din grădina scufundată.

Împinse mărfurile ilegale, inclusiv labrul, un biban şi doi porci

de mare țepoşi, în alt sac de plasă, atent să nu se înțepe în spinii porcilor de mare.

„Sărăcia noastră e ciudată. Ultimul lucru pentru care ne facem griji e mâncarea."

Alte preocupări? Sigur. Taifunurile şi tsunamiurile. Jefuitorii şi poliția care-i extorca. Murdăria din canalizarea oraşului şi mareele roşii. Putregaiul şi mucegaiul. Prețurile mici pentru reciclare şi costurile ridicate ale traiului de zi cu zi.

„Poate azi o să bată un vânt bun dinspre sud."

Soarta acelei vile vechi fusese pecetluită încă din momentul construirii, fără îndoială, chiar dacă n-ar fi avut de înfruntat urgia naturii. Ferestrele erau orientate în prea multe direcții, lăsând *qi*-ul să se scurgă afară şi înăuntru. Ignorând lecțiile trecutului respectabil, nici uşile nu aveau praguri înălțate, care să rețină norocul. Probabil că proprietarii angajaseră ca arhitect vreun *laowai*, un străin. Bin spera să corecteze într-o bună zi toate aceste erori, cu ajutorul unor role de oglindă flexibilă care să reflecte în mod pozitiv şi lumina, şi *qi*-ul.

Bin îşi verifică sfredelul propulsat de forța mareei, împingând în fundație un stâlp de sprijin din metlon. Încă zece şi locuința-hamac va avea o structură arcuită, robustă ca o temelie de stâncă. Şi apoi? „Un generator mareic. Un captator de ploaie mai încăpător. O licență pentru năvoade moderne şi pentru pescuit comercial. Un adăpost de furtună. O navă adevărată. Mai mult metlon."

Văzuse un sălaş costier ai cărui colonişti atinseseră Faza Trei: revopsiseră instalațiile sanitare ale casei vechi, se conectaseră la rețelele oraşului, apoi resigilaseră pereții cu nanocrit, isprăvind astfel amenajarea unei adevărate insule de autonomie. Visul oricărui revendicator. Şi (oftă) cam la fel de probabil precum câştigatul la loterie.

♦ ♦ ♦

Peng Xiang Bin propulsa cubul de polistiren mişcând o singură vâslă prin fața lui în opturi cursive, astfel ca apa să-i opună rezistență minimă la bătaia înainte. Ținta lui era un cablu de tracțiune static folosit de alți costieri, care ajungea până pe țărm, lângă Dongyuan Hangiu, unde digul gigantic se arcuia pe o sută de metri înălțime, protejând aeroportul Pudong şi permițând formarea unei plaje. Acolo se putea vinde peşte, muşteriii fiind

negustorii sau maeştrii bucătari din staţiunea de vacanţă Disney. În weekenduri se întâmpla chiar să-şi facă apariţia câteva familii dornice de distracţii pe valuri şi pe nisip, iar acestea plăteau bine câteodată pentru o captură proaspătă, care încă se mai zvârcolea.

Însă fluxul în creştere care îl împingea pe Bin tot mai aproape însemna de asemenea că porţile masive erau închise. „Atunci, o să amarez la dig şi-o să aştept. Sau poate o să mă cațăr peste el. Mă strecor în oraş până la reflux.“ Avea la el câteva monede. Nu destule ca să cumpere metlon. Dar suficiente pentru o binemeritată bere.

Bucata de polistiren a lui Bin susținea un tub gol, cu o lentilă ochi de peşte, cu care cerceta adâncul apei în timp ce vâslea – un mic avantaj pe care-l ținea secret. Indiferent de câte ori ar fi străbătut un anume traseu, întotdeauna apăreau lucruri noi, scoase la iveală de apele mişcătoare. Cele mai multe locuințe din zona aceea fuseseră demolate după evacuare, apoi totul fusese curățat cu draglinele, înainte ca sălăşluirea costieră să devină acceptată ca alternativă mai ieftină. Orice fraier mânat de sărăcie era liber să slugărească ani de zile, mânat de speranța plăpândă a dreptului de proprietate.

Aici nu mai rămăsese mare lucru în afară de fundații de beton şi cioturi de țevi utilitare. Totuşi, Bin continuă să privească prin tub, cotind intenționat pe lângă ceea ce fusese cândva cea mai mare vilă de pe coastă. Vastul palat de pe litoral deținut de un magnat al tehnologiei până când căzuse victimă unei operațiuni de epurare, fusese târât afară, judecat în secret şi făcut bucăți – iute, ca să nu apuce să toarne secrete despre indivizi şi mai puternici decât el. Sau cel puțin aşa suna povestea. O mulțime de istorii asemănătoare se petrecuseră cu douăzeci de ani în urmă, peste tot în lume.

Bineînțeles că agenții guvernamentali ciuguliseră tot din locul acela până îl lăsaseră mai curat decât un ciolan servit la un restaurant din Sichuan, înainte de a permite să se înfigă în el mai întâi buldozerele, apoi alți spicuitori. Cu toate acestea, Bin simțise mereu o atracție romantică, când trecea la câțiva metri deasupra şi îşi închipuia peisajul din jur pe vremea când zidurile şi ferestrele se ridicau spre cer, împodobite cu lumini. Când servitorii în livrele dădeau tururi purtând tăvi cu delicatese savuroase, satisfăcând musafirii în feluri pe care, mda, Bin nu putea nici să şi le imagineze, deşi câteodată îi plăcea să încerce.

Desigur, în nisip şi în calcarul sfărâmat încă se mai găseau

fragmente din dărâmături. Țevi şi conducte vechi. Bidoane întregi de vopsele şi solvenți continuau să se prelingă din ruine, scurgându-se în sus sub formă de picături disparate, apărând la suprafața apei şi făcând-o să sclipească. Din casa lor hamac, Xiang Bin şi Mei Ling îşi făcuseră un obicei din a privi apusul reflectat în strălucirea de curcubeu. Pe vremea când toate acestea păreau incitante, romantice şi inedite.

„Apropo de inedit…“

Bin se opri din vâslit şi se aplecă mai aproape de periscopul lui improvizat, cercetând cu atenție adâncul apei. O sclipire. Ceva diferit.

„S-a produs o surpare“, îşi dădu el seama. „Sub lespedea fundației.“

Marea era relativ calmă aici, mult în spatele limitei de resac. Aşa că Bin fixă vâsla şi îşi trase masca pe față. Apoi apucă o bucată de funie legată de plută, inspiră adânc de câteva ori şi, cu un pleoscăit abia auzit, plonjă în apa caldă, scufundându-se ca să vadă mai bine.

Arăta, într-adevăr, ca un gol nou-apărut sub unul dintre colțurile casei. Dar, cu siguranță, îl mai observaseră şi alții înainte. În orice caz, căutătorii trimişi de guvern trecuseră pe acolo. Ce şanse mai erau să…

Legă funia cu un nod marinăresc de un stâlp de beton şi se apropie să arunce o privire în interiorul cavității, cu grijă să nu stârnească prea mult sediment. Scoase de la brâu o lanternă subacvatică şi trimise raza de lumină în interior, unde se prăbuşise recent un perete subteran. În intervalul scurt de dinainte ca plămânii să i se golească şi să ceară aer, nu reuşi să desluşească decât câteva detalii. Totuşi, când se răsuci şi îşi luă elan să urce iar la suprafață, un lucru îi era clar.

În cavitate erau lucruri.

O mulțime de lucruri.

Iar pentru Xian Bin aproape tot ce se afla acolo jos merita să coboare din nou, chiar dacă asta însemna să se strecoare printr-o deschizătură îngustă ca să intre într-un subsol instabil de sub marea murdărită.

UNIC

Uau, nu-i ciudat… că savanții au prezis că inteligența artificială cu

adevărat similară celei umane ar trebui să fie „la doar câteva decenii distanță…" și s-au făcut deja vreo optzeci de ani de atunci?

Au spus unii că emergența IA se va produce în urma accesului direct la un număr uriaș de date. Asta s-a petrecut la câteva luni după ce internetul a devenit public. Dar *ia* nu și-a făcut apariția.

Alții au căutat o rețea care să aibă, în sfârșit, tot atâtea interconexiuni câte are creierul omenesc, o piatră de hotar pe care am văzut-o depășită în deceniul al doilea, când unele crimivirale – să zicem, viermele Ragnarök sau botnetul Tornado – au infestat-deturnat destule locuințe și telefoane cât să se transforme în computerul cu cea mai largă distribuție din lume, depășind cu mult cele mai mari „supercompuri" și chiar numărul de sinapse din interiorul propriului vostru craniu!

Și totuși, în continuare, *ia* se lăsa așteptată.

Câte alte căi n-au fost încercate? De pildă, modelarea unui creier uman în software. Sau modelarea unuia în hardware. *Evoluția* unui creier, în marele experiment Darwiniarium! Sau încercarea de a *călăuzi* evoluția, modificând computere și programe așa cum am făcut cu oile și cu câinii, permițându-le să se reproducă doar celor care au trăsături pe placul nostru – spre exemplu, cele care trec un test Turing, părând ființe omenești. Sau cele care mișună pe străzi, în locuințe și în virturi din Tokyo, selecționate special pentru a iradia o incredibilă *drăgălășenie?*

Alții, cu un fel de credință mistică susținută de matematică și de fizica rămasă la stadiul de ipoteze, și-au dat seama că un grup de doar câteva sute de procesoare cuantice, armonizate la perfecție, s-ar putea conecta cu omoloagele lor într-un număr infinit de lumi paralele, și uite-așa-pur-și-simplu, ceva minunat și dumnezeiesc ar începe deodată să existe.

Singurul lucru la care nu s-a așteptat nimeni a fost să se întâmple accidental, ca urmare a unui experiment prezentat la un concurs de proiecte științifice de liceu.

Adică… *uau, nu-i ciudat* că o mică modificare nu chiar genială făcută de Marguerita deSilva la vârsta de șaisprezece ani a depășit dintr-un salt realizările tuturor laboratoarelor importante, încărcând în ciberspațiu un duplicat perfect al mințișoarei, personalității și instinctelor șoarecelui ei de companie, Porfirio?

Și *uau, nu-i ciudat că* Porfirio a proliferat, acaparând resurse și extinzându-se în configurații și spirale care păstrează – și în ziua de azi – caracteristici profund și fundamental asemănătoare șobolanilor.

Nu diabolice, atotconsumatoare, nici măcar prădătoare – slavă cerului. Dar insistente.

Și *UNIC că* există un fond de pariuri mutuale la nivel mondial, totalizând acum aproape un miliard de reali brazilieni, prin care se

mizează ori pe faptul că Marguerita va sfârși falită, după toate procesele judiciare pentru date pierdute și cicluri de instrucțiuni înfulecate de Porfirio, ori că va deveni cea mai bogată persoană din lume – pentru că atâtea *ia*-uri mai noi sunt bazate pe patentele ei? Sau poate fiindcă ea și numai ea pare să-și mențină o anumită influență asupra lui Porfirio, ademenindu-i atenția nedomesticită și genială spre virt-straturi și spre colțuri ale Spațiului Global de unde nu mai poate produce stricăciuni? Deocamdată.

Și *UNIC că* s-a ajuns până aici? Încercăm să împăcăm un Zeu Șobolan virtual (vezi, Porfirio, de data asta mi-am amintit să-ți scriu numele cu inițiale majuscule) ca să fie îngăduitor și să ne lase în pace. Asta până ce omenirea va reuși acolo unde Viktor Frankenstein a eșuat dezastruos.

Să reproducă Rezultatul deSilva și să-i ofere creației noastre o pereche.

CAPITOLUL 11

NEOBLESSE OBLIGE

— *Sunteți sigură că doriți să faceți asta în continuare, doamnă Donaldson-Sander?* întrebă imaginea holografică, pe un ton care imita perfect grija omenească. *Alți membri ai cladei s-au arătat mai atenți la propriul lor interes, cheltuind milioane pe sisteme de supraveghere mult mai bune decât aveți domnia voastră.*

Lacey aproape că se răzgândi – nu pentru că sfătuitorul ei artificial glăsuia înțelept, ci din pură nerăbdare. Îi era ciudă pe timpul petrecut astfel, contrazicându-se cu un program de calculator, când ar fi putut să privească afară printr-o fereastră dublă, să vadă cum ruinele incaşe din vârf de munte pe lângă care trecea fac loc treptat pădurii tropicale înecate în cețuri, apoi unui peisaj amazonian de-a dreptul selenar, cu mine de suprafață abandonate, pline cu un reziduu lichid de o culoare aprinsă fără seamăn.

Spectaculoasă privelişte. Însă, în loc să contemple ruinele rămase după prăbuşiri sociale antice şi recente, ea trebuia să-şi petreacă timpul în dezbatere cu o făptură artificială.

Dar măcar îi abătea gândul de la alte griji.

— Îmi plătesc datoriile la clubul supertriliardarilor. Sunt perfect îndreptățită să obțin informația asta. De ce-ar trebui să mă dau peste cap pentru ea?

— *Îndreptățirea nu prea are de-a face cu chestiunile legate de puterea fără limite, doamnă. Confrații domniei voastre au cheltuit mai mulți bani şi au făcut eforturi mai mari ca să-şi procure criptia sofisticate. După cum ați fost avertizată în repetate rânduri, un tehno-amator de la vârf ar putea avea acces la programe-spion mai bune decât mine. Cu siguranță, câțiva membri ai cladei vor detecta interogarea pe care ați lansat-o. Pe scurt, nu vă pot garanta o protecție adecvată, doamnă.*

Lacey privi cu asprime la servitorul artificial. Deşi era înfățişat purtând livreaua familiei, care părea reală până la ultima cută, trăsăturile erau, pe ansamblu, prea arătoase pentru a fi reale. În orice caz, puteai vedea perfect prin proiecție până la un Picasso din perioada cubistă, atârnat de peretele despărțitor din interiorul avionului ei privat. Ironia acelei suprapuneri aproape o făcu pe

Lacey să zâmbească, în ciuda frustrării şi îngrijorării. Semitransparența era un defect inerent împărtăşit de orice făptură făcută în întregime din lumină.

Cel puțin patriarhul evreu Iacob, când se lupta cu îngerul, putea spera la un rezultat decisiv. Dar în cazul i*arhanghelilor* nu exista nimic palpabil cu care să te iei la trântă. Tot ce puteai să faci era să insişti. Câteodată îți făceau pe plac.

— Nu-mi pasă dacă mai ascultă şi alți triliardari! stărui ea. Nu pun în pericol niciun interes vital al castei!

— *Da, aşa e.*

Imaginea chipeşă şi strălucitoare simulă o clătinare din cap plină de îngrijorare.

— *Dar e nevoie să vă amintesc că deja căutați ajutor la confrații domniei voastre în chestiunea căutării fiului domniei voastre? Nu de aceea faceți această călătorie în pripă?*

Lacey îşi muşcă buzele. Cea mai recentă pățanie a lui Hacker în spațiu o smulsese din observatorul de pe Altiplano înainte ca prima geană de lumină să fi coborât asupra telescopului experimental de profunzime care-i purta numele. O scotea din minți sincronizarea asta tipică! Şi probabil că băiatul nu pățise nimic, bineînțeles. În general îşi construia bine jucăriile – pricepere moştenită de la taică-său; un fel de iresponsabilitate hiper-responsabilă.

Totuşi, ce fel de mamă ar fi ea dacă n-ar lăsa totul baltă ca să dea fuga până în Caraibe? Sau dacă n-ar apela la relații, convocând fiecare iaht şi fiecare aeronavă privată din zonă ca să ajute la operațiunea de căutare? În pofida unei traiectorii deviate şi a punctului de aterizare necunoscut, ultima transmisie de măsurători telemetrice de la Hacker, aşa trunchiată cum era, anunța că scutul termic era intact şi că tuburile de evacuare fuseseră desfăşurate complet. Deci el plutea, probabil, pe apele calde, în mica lui capsulă, rontăind rații de urgență şi blestemând încetineala procedurilor de salvare. Şi dificultatea de a găsi ajutoare de nădejde în vremurile acelea.

Lacey alungă nişte gânduri răscolitoare despre cealaltă variantă – cea de nerostit. Aşa că se agăță cu înverşunare de această ceartă cu o ființă artificială care – în teorie – era proprietatea ei.

— Nu ți se pare dubios că sateliții NASA şi ai Securității Emisferei au primit alte însărcinări exact când puteam să ne folosim de ei?

— *Dubios… adică suspect? Adică ar exista vreun motiv ipotetic*

pentru care ar putea să nu vrea să fie de ajutor? Nu pot depăşi încriptarea de la nivelul superior al guvernării, doamnă. Însă configuraţiile traficului codificat par să motiveze o îngrijorare autentică. Pare să fi avut loc ceva neaşteptat, un eveniment care atrage atenţia la cel mai înalt nivel. Nimic nu indică o criză militară, una de sănătate publică sau ceva provocat de insurgenţi. Direcţia generală pare a fi una a… curiozităţii dominate de o secretomanie frenetică.

*Ia*sistentul clătină din capul simulat.

— *Nu reuşesc să-mi dau seama cum s-ar aplica asta la situaţia domniei voastre altfel decât ca o chestiune de sincronizare cu ghinion.*

Insensibilă, Lacey pufni batjocoritor.

— Sincronizare proastă? Nu s-a defectat niciuna din nenorocitele alea de rachete sportive! Aristopuşlamaua aia, mucosul răsfăţat al Leonorei Smits… şi el a dispărut.

Ia se mulţumi să aştepte răbdătoare – cel puţin aşa părea – ca ea să ajungă la o concluzie.

— Deci ăsta s-ar putea să nu fie un accident! Vreau să aflu dacă în rândurile cladei se suspectează un sabotaj. Poate un atac din partea eco-demenţilor. Sau a Fiilor lui Smith.

— *Suspiciune rezonabilă. Şi, după cum v-am spus, doamnă, pot să lansez o interogaţie prin canalele normale către directoratul Stării Întâi din Vaduz…*

— Bine. Dar încearcă şi metoda cealaltă. Insist.

De data aceasta, o spuse cu atâta hotărâre, încât hologramă făcu pur şi simplu o plecăciune în semn de acceptare.

— A, şi hai să vedem ce putem afla de la Starea A Şaptea. Marile firme de transport au zepeline, nave transportoare şi ferme oceanice peste tot prin Marea Caraibilor. Ar putea fi abătute de la cursul actual şi încorporate în reţeaua de căutare.

— *Asta s-ar putea să fie mai complicat, doamnă. Conform cu prevederile Marii Învoieli, persoanele umane individuale care au depăşit un anume prag al averii personale nu au voie să se amestece cu Starea Corporatistă sau să exercite o influenţă inoportună asupra administraţiei companiilor cu răspundere limitată.*

— Cine se amestecă? Eu caut doar să obţin o favoare pe care *orice* acţionar ar putea s-o ceară în asemenea circumstanţe. De unde până unde eşti cetăţean de mâna a doua dacă eşti bogat?!

Lacey îşi încleştă maxilarele ca să nu strige. Ah, ce vremuri fuseseră nu cu mult timp în urmă, când mormanele de bani gheaţă aveau un cuvânt de spus, direct şi puternic, în toate consiliile de administraţie, în loc să fie nevoie să acţionezi în

feluri complicate tot soiul de pârghii de influență. Trase aer în piept şi spuse cu fermitate:

— Ştii cum să procedezi. Apelează la cooperativele acționarilor şi la departamentele de relații publice. Fă frumos la Ghilda Navigatorilor Comercianți. Foloseşte-ți căpățâna aia sofisticată de *ia,* adu-i pe deştepții de la departamentul meu juridic – şi găseşte nişte metode de-a pune la treabă resursele alea corporatiste, să dea o mână de ajutor la căutarea băiatului meu. Şi rezolvă acum.

— *Se rezolvă, doamnă,* răspunse *ia*vatarul.

Apoi păru să dea înapoi, retrăgându-se fără să se întoarcă, făcând o plecăciune şi micşorându-se treptat, ca şi când s-ar fi împuținat îndepărtându-se tot mai tare, topindu-se în textura simulată a Picasso-ului. Doar una dintre nenumăratele iluzii optice pe care le tot produceau *ia*-urile, în mod spontan, ca să se joace feste ochiului omenesc. Şi nimeni nu ştia de ce.

„Dar suportăm. Fiindcă este amuzant. Şi fiindcă pare să le binedispună."

„Şi fiindcă ştiu prea bine cât de tare ne temem de ele."

Îşi făcu apariția un alt servitor, purtând aceeaşi uniformă – albastru-verzui cu paspoaluri galbene –, doar că de data asta era o tânără în carne şi oase, o refugiată cameruneză dintre cei pe care Lacey îi sponsoriza de-o viață. Pe de-a-ntregul loială (fapt verificat de tomografii amănunțite) stăpânei sale.

Lacey acceptă ceaşca de ceai aburindă şi murmură o mulțumire politicoasă. Ca să evite să se mai gândească la Hacker, îşi mută gândul înapoi la uriaşul dispozitiv care fusese construit pe banii ei în Anzi, unde un ordin mărunt de călugări astronomi tocmai pregătea, la căderea serii, instrumentul neconvențional.

„Presupun că e un semn al vremurilor că niciuna dintre marile structuri media n-a trimis un reporter în carne şi oase la inaugurarea noastră, doar nişte agregatoare de ştiri pe care tot noi a trebuit să le despachetăm din ambalaje şi să le activăm, pentru ca pisăloagele astea să poată să se fâțâie pe-acolo şi să ne încurce la fiecare pas, punând cele mai cretine întrebări cu putință."

Niciunul dintre buletinele de ştiri şi nici zvonistica web nu păreau a fi de vreun folos. Cu excepția maniacilor ştiinței şi a fanilor SETI, se manifesta mai mult cinism decât emoție nerăbdătoare.

„Ce rost are?" întrebă vocea comasată, condensată, scoțând un căscat colectiv. *„Noi ştim deja că există viață în spațiu, orbitând stele*

din apropierea noastră. Planete de alge şi lintiță. Planete pe care bacteriile ar reuşi cu greu să se mențină în viață, printre dune purtate de vânt. Ei, şi? Ce înseamnă asta pentru noi, care nu suntem în stare nici măcar să ajungem pe Marte şi să vizităm dunele de nisip de acolo?"

Nu era treaba ei să răspundă la tachinări compozite. Pentru treaba asta avea profesionişti specializați în persuasiune, care să susțină cauza căutărilor neîncetate, a unor metode noi de cercetare a cerului. Care să întrețină în continuare speranța că licărul vreunei lumi albastre, poate al unui alt Pământ, ar putea să însuflețească şi să reimprime un pic de entuziasm în cursa spațială. Dar era o luptă extenuantă.

Proiectul de suflet al lui Lacey nu se bucura de respect nici măcar printre propriii ei confrați, ceilalți „constructori de catedrale" din rândurile aristocrației. Helena duPont-Vonessen şi alți trili de la vârf considerau telescopul de profunzime o risipă, din moment ce atâtea alte probleme ale lumii moderne pretindeau atenție. Boli noi, clocite în cuiburi de infecții de pe coastele inundate, care se cereau studiate de instituții abilitate. Oraşe mocninde în care câte un centru cultural extravagant ar putea menține populația agitată într-o stare de calm, chiar dacă nu de fericire. Monumente care să domolească gloata şi în acelaşi timp să le asigure familiilor de trili siguranța… chiar dacă nu şi popularitatea. Pe vremuri, în TwenCen, autoritățile statale construiau toate marile universități, biblioteci şi centre de cercetare, muzeele şi arenele, observatoarele, monumentele şi interneturile. Acum, gemeau împovărate de datorii, lăsând lucrurile de felul acesta în seama celor ultrabogați, ca în vremuri de demult. Tradiție la fel de venerabilă ca familia Medici. Ca Hadrian şi Domițian. Ca piramidele.

Newblesse oblige. O parte esențială a Marii Învoieli, având ca scop să amâne declanşarea unui război al Stărilor care, conform cu modelele realizate de computere, ar putea face ca anul 1789 să pară blând ca o ieşire la picnic. Cu toate că nimeni nu se aştepta ca Învoiala să reziste prea mult. Vorbind prin intermediul papagalului-cifru, Helena părea să susțină că nu mai era mult timp. Lacey nu se simți deloc surprinsă.

„Dar o alianță cu Profetul… cu Tenskwatawa şi cu Mişcarea lui."

„E neapărat nevoie să se la ajungă asta?"

Nu era vorba că Lacey ar fi simțit cine ştie ce loialitate față de Marea Învoială. Sau față de democrație şi aşa mai departe. Era limpede că Iluminismul occidental se apropia de sfârşit. *Cineva*

trebuia să călăuzească noua eră, de ce nu aceia care erau crescuți şi educați pentru a conduce? Aşa cum se petrecuseră lucrurile în nouăzeci şi nouă la sută dintre culturile umane ale trecutului. (Cum ar putea să se înşele nouăzeci şi nouă la sută?) Şi, ce-i drept, cu elanul pe care îl avea mişcarea lui, Tenskwatawa putea aduce o schimbare crucială, oferindu-i cladei celor avuți toate motivele de care ar fi avut nevoie.

„În orice caz, la ce bun să ai o mulțime de bani, dacă nu poți să cumperi cu ei acțiune când ai nevoie de ea?“

Ce o necăjea pe Lacey nu era necesitatea limitării şi controlării democrației. Nu, pe ea o deranja *țelul* Profetului. Prețul pe care avea el să-l ceară pentru a da o mână de ajutor la restaurarea regimului aristocratic. Celălalt lucru care trebuia să se întâmple odată ce avea să cadă Iluminismul.

Stabilitate. O îmblânzire intervenită în viteza primejdioasă a schimbării. Renunțare.

Iar în acel punct Lacey îşi dădu seama că era posibil să dea de belea. Pentru că edificiile şi monumentele pe care *ei* îi plăcea să le construiască şi cărora le dădea propriu-i nume năzuiau toate să zgâlțâie temelia lucrurilor! Instrumente, echipamente şi instituții care accelerau schimbarea.

„Şi ce? Sunt soția lui Jason – şi mama lui Hacker.“

Conştientizarea îi oferea o oarecare satisfacție amară. Şi, cu toate că sufletul ei încă se mai lupta cu îngrijorarea, Lacey simțea o legătură mai intensă cu năbădăiosul ei băiat, care poate că plutea la acea oră sub forma unui cocoloş de cenuşă pe apa caldă a oceanului din zare.

„Până acum n-am prea văzut aşa lucrurile. Dar, în felul meu, sunt la fel de dedicată cum este el şi cum era taică-său. La fel de pasionată de viteză.“

ENTROPIE

O altă potențială cale spre eşec este folosirea greşită, fie în mod deliberat, fie accidental, a științei.

De pildă, *nanotehnologia.* Demult, pe la 1960, Richard Feynman anticipa că se pot realiza lucruri mărețe construind la scară mică. Vizionari ca Drexler, Peterson şi Bear au prevestit apariția unor mașinării la scară moleculară care să realizeze cristale perfecte, materiale super-rezistente sau circuite ultrasofisticate – orice, după dorință, construit

atom cu atom.

În prezent, cele mai recente computere, implanturi și droguri sintetice depind, toate, de asemenea unelte. La fel și canalizarea modernă și sistemele de reciclare. Curând, nanoboți inteligenți ar putea să navigheze prin sistemul vostru circulator, înlăturând zgura adunată timp de o viață, ba chiar dând înapoi ceasul anilor. Unii imaginează naniți care curăță straturi acvifere poluate, reechilibrează fâșii de ocean sterile sau extrag carbon din aer.

Ah, dar ce-ar fi dacă micromașinile ar scăpa de constrângerea programării, reproducându-se în afara bazinelor-incubatoare din fabrici? Ar putea hoardele să *evolueze,* adaptându-se pentru a utiliza mediul natural? Povestiri sci-fi lugubre avertizează despre replicanți care înghit biosfera, concurându-și și întrecându-și creatorii.

Ori poate că tehnologia aceasta ar putea fi pervertită pentru cea mai veche dintre distracțiile omenești. Închipuiți-vă o cursă a înarmărilor între națiuni suspicioase ori sindicate globale, fiecare temându-se că *cealaltă* dezvoltă în secret nano-arme. Când primejdia vine în ambalaje atât de minuscule, mai putem oare să știm cu siguranță?

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 12

UCENICIE

Omul din spatele biroului îşi mută prespapierul de piatră dintr-o mână în cealaltă.

— Fireşte, domnişoară Povlov, noi avem senzația că proiectul nostru este greşit înțeles.

„Fireşte“, îşi spuse Tor, cu grijă să nu subvocalizeze. N-avea rost să-i apară sarcasme în transcrieri. „Toată lumea e greşit înțeleasă. Mai ales indivizii care încearcă să corecteze defectele naturii umane.“

Doctorul Akinobu Sato se sprijini de spătar.

— Aici, la Centrul Atkins, nu insistăm pe ideea vreunui proiect grandios pentru Homo sapiens. Considerăm că rolul nostru este extinderea posibilităților de alegere ale semenilor noştri şi ale posterității. Prin urmare, ne deosebim în vreun fel de cei care au luptat să respingă întunericul?

Atât de bine se potriveau cuvintele lui cu propriile ei gânduri, care-i trecuseră prin minte cu doar câteva clipe mai devreme, încât Tor clipi uimită. „Probabil e o coincidență. Nu-s eu prima care ridică întrebarea asta.“

Totuşi… senzorii moderni puteau detecta fie şi o singură străfulgerare neuronală din celălalt capăt al camerei. Monitoarele din perete erau capabile să identifice emoțiile evidente şi chiar puteau fi învățate să răspundă la comenzile mentale ale proprietarului casei. Şi mereu circula o zvonistică în stare să-ți dea fiori, despre următorul pas important, *citirea gândurilor propriu-zise*. Doar poveşti vânătoreşti, fără îndoială.

Totuşi, poate că aceşti modificatori de la Atkins erau chiar cei care aveau să facă marele salt. În timpul unui tur de prezentare, înainte de-a ajunge în biroul lui Sato, văzuse…

… tetraplegici care se deplasau grațios, controlându-şi picioarele robotice fără şunturi conductoare prin craniu.

… o preadolescentă care comanda concomitent până la *douăzeci* de *i*ambarcațiuni cu pernă de aer, combinând zvâcnete musculare, clicuri dentare şi murmure subvocale. După toate aparențele, era un record.

… victima unui accident, care îşi pierduse în întregime una dintre emisferele cerebrale şi n-avea să mai vorbească niciodată, dar care schița cu vârfurile degetelor în aer imagini RV. Privindu-l fără ochelari cum țopăia şi arăta spre nimic, poate l-ai fi considerat nebun. Dar, odată conectată la suprastratul corect, Tor văzuse erupând din vârfurile acelor degete agitate, imagini atât de amănunțite şi de fascinante, încât… ei bine… cine mai are nevoie de cuvinte?

Apoi mai erau şi cei care făceau senzație şi provocau controverse – victime ale Epidemiei de Autism care fuseseră trimise aici din toată lumea de părinții lor în căutarea unei speranțe de vindecare. Atkins se specializase în „savanți“, de aceea Tor venise aşteptându-se la isprăvi cu scamatorii matematice şi memorie eidetică. Şi se făceau nişte demonstrații impresionante – calcularea mentală a unor date de demult sau ghicirea numărului exact de mărgele dintr-un borcan –, acrobații deja vechi şi fumate. Doctorul Sato dorea să etaleze nişte realizări mai recente – şi mai puțin strălucitoare. Mai semnificative.

Tor privise cum băieți şi fete care fuseseră izolați multă vreme de orice contact uman conversau acum într-un mod aparent normal, ba chiar colaborau într-un joc. După ce perorase o vreme despre rata de contact vizual şi despre Coeficientele Empatice, Sato trecuse la subiect.

— Începem prin stimularea acelor regiuni ale creierului care „oglindesc“ mişcările corporale pe care vedem că le fac alți oameni. De asemenea, prin manipularea joncțiunii occipital-parietale, ca să provocăm ceea ce se numeşte experiență extracorporală. Aceste stări mentale aveau cândva o puternică încărcătură în rândul celor religioşi. Dar în ziua de azi noi declanşăm la cerere empatie către exterior sau introspecție.

Tor comentase că unii dintre cei credincioşi s-ar putea simți ofensați. Ştiința confisca astfel încă o bucată din teritoriul care fusese cândva rezervat credinței. Dar Sato ridicase din umeri de parcă ar fi întrebat: „Şi care-i noutatea?“

— Numiți-o tehnologizare a compasiunii, sau inducere a discernământului. Următoarea întrebare este: putem să facem toate acestea, să trezim la unii autişti starea de conştientizare față de ceilalți şi autoevaluarea, fără să le sacrificăm abilitățile de „savanți“? Sau frenetica vigilență care uneori îi face să pară mai fireşti şi mai nedomesticiți decât noi, ceilalți? Şi apoi… – continuase Sato meditativ, cu o sclipire de râvnă în ochi – … dacă

reuşim asta, va fi posibil să schimbăm direcția? Să le oferim oamenilor normali capacități mentale la nivel de savanți?

Conversând cu unii dintre pacienți, Tor ajunsese să înțeleagă un lucru care o tulbura ca reporter: din călătoria aceasta n-avea să obțină prea mult material video folositor. Pacienții de la Atkins, cândva suferinzi de handicap mental profund, unii dintre ei de-a dreptul deconectați de lumea înconjurătoare, păreau acum vorbăreți, convingători; nu detaşați iremediabil, ci mai degrabă… în fine… ca nişte *şoareci de bibliotecă*.

Avea, ce-i drept, instantanee cu câțiva părinți radioşi, veniți în vizită din oraşe îndepărtate, care caracterizau drept miraculoasă munca depusă aici. „Dar aş putea obține o echilibrare cu demonstranții de afară“, îşi aminti Tor. Cu activiştii care puneau o întrebare incisivă.

„Cine suntem noi – sau oricine – să definim ce înseamnă a fi uman? Să «vindecăm» o stare care pur şi simplu ar putea fi mai apropiată de inocență sau de natură? Mai apropiată de Pământ?

Sau – poate – mai apropiată de o stare de grație de odinioară?“

♦ ♦ ♦

Acum, instalată confortabil într-un scaun de pluş, panoramând cu camera ei ascunsă interiorul cabinetului lui Sato, Tor se grăbi să revină la subiect.

— Spuneți că nu faceți decât să oferiți posibilități, domnule doctor. Dar oamenii din Carolina nu şi-au dorit acele posibilități. Iar atitudinea celor de aici, din Albuquerque, variază de la ambivalență la ostilitate. E vorba cumva de un caz în care se obține prea mult într-un timp prea scurt? Sau e ceva mai profund?

— Cred că ştiți răspunsul, domnişoară Tor, răspunse Sato, punându-şi mâinile pe birou. Dacă n-am fi făcut decât să ajutăm nişte tipuri de copii aproape de limita autismului să se comporte mai *normal,* să fie mai empatici şi mai comunicativi, să aibă slujbe şi să-şi întemeieze familii, atunci puțini s-ar plânge. Doar vreo câțiva fetişişti ai diversității, care cred că natura e mereu mai bună decât civilizația şi că animalele sunt mai înțelepte decât oamenii. Dar oricine poate vedea că munca noastră va avea implicații mult mai profunde decât ajutarea câtorva copii să se adapteze mai bine.

Tor încuviință dând din cap.

— Hm, da. O să discutăm despre toate astea. Dar mai întâi dați-mi voie să vă întreb: după ce ați fost obligați să plecați din Charleston, de ce nu v-ați stabilit într-o localitate marină de pe coastă, unde v-ați putea adapta foarte bine? Acolo ați fi doar una dintre multele trupe vesele de pretinşi „creatori de zei“, cu nimic mai insultătoare decât orice bio-inventator de cartier.

Sato se încruntă, o cută adâncă brăzdându-i fruntea tinerească deasupra ochilor blânzi, căprui. Lui Tor îi păruse până atunci că avea vreo patruzeci de ani, dar acum îşi dădu cu presupusul că era mai în vârstă. Alertat de activatori de atenție, *ia*ware-ul ei examină până găsi cea mai recentă operațiune de sculptare suferită de profesor, cu o lună în urmă, la Liftinguri Faciale Madame Fascio. „Şi ce? Oamenii de ştiință nu sunt imuni la orgoliul aspectului fizic.“

— Nouă ne displace denumirea… „creator de zei“… Are implicații elitiste, chiar tiranice. Țelul nostru este contrar. Să dăm putere tuturor, fără discriminare.

— Lăudabil egalitarism, domnule doctor. Dar funcționează vreodată lucrurile în felul ăsta? Tot ce este nou, de la jucării la instrumente ale puterii, tinde să ajungă mai întâi în mâinile unei elite omeneşti. Adesea ca metodă de a *rămâne* elită.

Sato îşi ridică o sprânceană.

— Acum cine vorbeşte în termeni radicali? Sugerați să ne reîntoarcem la Războiul Stărilor?

— E o întrebare simplă, domnule profesor. Cum vă veți asigura că toată lumea va ajunge să beneficieze de aceste îmbunătățiri mentale pe care le urmăriți? Nu cumva egalitatea va fi perturbată tocmai de acea diversitate umană pe care o lăudați?

— Explicați, vă rog.

— Să presupunem că găsiți o modalitate de-a ameliora inteligența umană. Sau de a-i face pe oameni să-şi concentreze atenția în moduri mai creative, dincolo de Bariera Thurman. Să zicem că procedeul este ieftin şi are puține efecte secundare…

Venise rândul ei să-şi exprime îndoiala, înălțând ironic din sprâncene pentru înregistrarea obținută de camera-bijuterie.

— Şi mai departe, să zicem că procedeul dumneavoastră nu este monopolizat de vreo cladă de aristo, care folosesc ca pretext averea, influența sau siguranța publică…

— Sunteți chiar atât de neîncrezătoare în aristocrație? interveni Sato. Ce atitudine demodată!

„Şi ce ruptă de realitate e atitudinea ta“, îşi spuse Tor. „Dacă n-

ai simțit recenta deplasare înapoi către conflict.“ Dar insistă.

— … chiar presupunând toate astea, nu se va putea evita o ultimă separare, între cei care *aleg* să accepte darul vostru şi cei care nu vor accepta.

— Darul nostru, spuse Sato.

Rămase un moment reflectând. Apoi se uită din nou la ea, cu sclipiri întunecate în privire.

— Ştiți că strădania noastră modernă de aşa-zişi *creatori de zei,* ca să folosesc sintagma dumneavoastră, nu este una fără precedent. Visul ăsta are o istorie îndelungată. Spre exemplu, se spune că după ce Prometeu a fost înlănțuit de o stâncă, ca pedeapsă pentru că-i oferise omenirii darul focului, drept consecință *copiii* lui au ales să trăiască printre oameni. Şi-au întemeiat familii împreună cu ei. Au consolidat darul de la el semănând divinitatea în rasa omenească. Şi există nenumărate alte legende, până şi în Biblia iudeo-creştină, care sugerează acelaşi lucru.

— Poveşti despre ființe umane care încearcă să fie asemenea zeilor. Dar nu cumva cele mai multe dintre ele zugrăvesc tentativa asta ca pe un păcat? Prometeu a fost pedepsit. Frankenstein a sfârşit ucis de creația lui. Turnul Babel s-a prăbuşit în haos.

Împreunându-şi vârfurile degetelor, Sato rosti solemn:

— „Şi Domnul a zis: Iată, ei sunt un singur popor şi toți au aceeaşi limbă; şi iată de ce s-au apucat; acum nimic nu i-ar împiedica să facă tot ce şi-au pus în gând.“

— Pardon?

— Babelul. Construirea unui turn până la cer. Tentativa a dat greş când am fost sabotați deliberat de blestemul neînțelegerii reciproce, fiindcă ne-am forțat să vorbim o multitudine de limbi. Majoritatea teologilor au interpretat povestea Babelului exact ca domnia voastră adineauri: ca pe o ilustrare a *mâniei* Domnului față de acest act de aroganță al omenirii. Dar citiți-o cu mai multă atenție. Nu există *deloc* mânie! Nici urmă. Nu se menționează că ar fi suferit sau ar fi murit cineva, cum se întâmplă, fără îndoială, din cauza furiei criminale care cuprinde o mulțime, ca la Sodoma, sau în timpul potopului lui Noe, sau în nenumărate cazuri de mânie cerească. În povestea Babelului nu există nimic de acest fel! Desigur, eram înfrânți, perplecşi şi împrăştiați peste tot. Dar o asemenea situație avea să ne oprească pentru totdeauna? Să ne împiedice să realizăm ceea ce spune limpede pasajul acela că

putem realiza? Ceea ce, în ultimă instanță, poate că suntem *meniți* să realizăm? Poate confuzia era menită doar să *întârzie lucrurile*. Ca să învățăm să depăşim obstacolele. De fapt, nu cumva tocmai împrăştierea-omenirii ne sporeşte diversitatea şi experiența în depăşirea greutăților? Nu devenim mai capabili să înțelegem şi să aplicăm nenumărate puncte de vedere diferite? Gândiți-vă la asta, domnişoară Tor. În ziua de azi, cineva care posedă un *ia*ware simplu poate înțelege ce spune orice altă persoană, de oriunde de pe glob. Chiar acum, prin generația aceasta, am revenit la ceea ce am fost cândva.

Limbajul a încetat să mai fie o barieră. Iar „turnul" nostru acoperă tot globul. Amintiți-vă ce spune scriptura, că potențialul nostru nu are limită. Suntem din naştere capabili să facem sau să fim orice. Absolut orice. Şi-atunci, ce ne-ar putea opri acum?

Tor se holbă la omul de ştiință. „Glumeşti?" îşi spuse ea. Era evident că, într-un fel, o lua peste picior. Şi totuşi, în egală măsură, vorbise foarte serios. Lua în serios toate lucrurile acelea.

— Ce treabă au miturile antice cu problema actuală? Cu chestiunea ambiției ştiințifice arogante?

— Poveştile din vechime ne arată cât timp a petrecut omenirea chibzuind la problema asta! De pildă, la problema dacă se cuvine să alegem aceleaşi unelte pe care le-a folosit Creatorul ca să ne alcătuiască. Ce altă preocupare ar putea fi mai semnificativă?

— Bine, atunci, spuse Tor.

Încuviință dând din cap şi oftă neauzit; dacă Sato avea chef să pară caraghios pe înregistrarea camerei, aşa să fie.

— Răspunsul celor mai multe legende nu-i cumva negativ? O predică împotriva *hybrisului?*

Tor nu se deranjă să definească termenul. Publicul ei era în general bine informat. Aveau vocab*ia* pentru traducere instantanee.

— Da, încuviință Sato. În lunga Epocă a Spaimei, care a durat între şase şi zece mii de ani, preoții şi regii au căutat, mai presus de orice, să-i țină pe țărani la respect. Şi-atunci, firește, ambiția a fost descurajată! Bisericile au spus că e păcat mare să te îndoieşti de stăpânul pământului pe care locuieşti. Şi mai rău de atât e să te îndoieşti de Dumnezeu. Ați pomenit de Turnul Babel. Sau putem vorbi despre Adam şi Eva, izgoniți din Eden pentru că au gustat din pomul cunoaşterii.

— Sau despre greşeala lui Brahma, sau despre maşina lui Soo Song, sau despre nenumărate alte legende-avertisment, spuse

Tor, dând din cap. Mişcarea Renunțării le menționează pe toate, prorocind mari necazuri, poate chiar o nouă Cădere, dacă umanitatea se întinde mai mult decât o ține plapuma. De aceea mă surprinde că ați luat-o pe calea aceasta în interviul de azi, domnule doctor. Sugerați că tradiția şi scriptura ar putea fi relevante până la urmă?

— Hm.

Sato rămase un moment pe gânduri.

— Păreți o persoană foarte citită. Cunoaşteți Cartea Genezei?

— Destul de bine. Este o parte fundamentală a culturii.

— Atunci, îmi puteți spune aşa, de curiozitate, care este unicul pasaj din toată Biblia care îl înfățişează pe Dumnezeu cerând o *favoare?*

Tor îşi dădea seama că scăpase controlul acelui interviu. Nu se transmitea live în rețele, aşa că putea să-l editeze mai târziu. Totuşi, observă micul număr dintr-un colț al *ia*ware-ului său. Douăzeci şi trei de angajați ai MediaCorp şi freelanceri năimiți urmăreau totul. Acum douăzeci şi patru. Şi nivelurile lor de interes erau ridicate. *În regulă, atunci, hai să-i dăm bătaie.*

— Aşa, la repezeală, ghicesc la ce pasaj vă gândiți, domnule doctor Sato.

El se aplecă spre ea.

— E un moment din Biblie care *precede* nenorocitul de măr, în care relația dintre Creator şi creație era încă pură, lipsită de toate necazurile care au urmat după urgia alungării, fără lupte neînfricate, mântuire… sau poftă egoistă de preamărire.

„O spune sincer", îşi dădu seama Tor, citindu-i în ochi. „Biolog, modificator aspirant la statutul de creator de zei… şi totuşi, credincios."

— Tot nu vă amintiți? E scurt. Cei mai mulți trec lejer peste el, iar teologii abia dacă-i aruncă o privire.

— Ei bine, aveți toată atenția noastră, domnule doctor. Spuneți, vă rog. Care e momentul acesta biblic deosebit?

— E atunci când Dumnezeu îi cere lui Adam *să numească fiarele*. Poate singurul moment veritabil între un părinte şi un fiu, sau între un profesor şi elevul preferat. Într-adevăr, ce indiciu mai bun ne-ar putea revela scopul pentru care a fost creată omenirea? Din moment ce nu are nimic de-a face cu păcatul, cu mântuirea sau cu vreuna dintre supărările ulterioare.

— Creată…? interveni imediat Tor.

I se stârnise interesul, chiar dacă acum înțelegea unde voia el

să ajungă şi nu era prea convinsă că-i plăcea.

— Numele au putere creatoare! Ca şi ecuațiile de care s-a folosit Dumnezeu ca să reverse lumină şi să pornească universul. Care este activitatea care compune jumătate din ştiință? Numirea lunilor, a craterelor, a planetelor, a speciilor, a moleculelor… chiar şi-a lucrurilor vii cu totul noi pe care oamenii le sintetizează acum de la zero. Ce-ar putea prezenta pasajul acela, dacă nu un maestru artizan care priveşte aprobator la ucenicii Săi când pornesc pe drumul explorării? Un drum care a dus la Babel, unde succesul prematur e posibil să fi stricat totul… aşa că El a făcut *procedura numirii* mai solicitantă! Continuând să-l ducă pe învățăcel către o unică destinație… un rol şi o datorie plănuită de la bun început. Co-creația.

Tor simți nevoia să clipească de câteva ori.

— Mă rog, asta chiar că-i o perspectivă unică asupra…

— Asupra unui pasaj atât de scurt, încât a fost ignorat timp de milenii? Implicațiile…

— Înțeleg ce *credeți* că implică, domnule profesor, îl întrerupse Tor, nerăbdătoare să preia măcar o parte din control. Iar pentru publicul nostru care n-a înțeles vom furniza linkuri. Dar e un pas uriaş de la a te numi „co-creator“ până la a avea suficientă înțelepciune ca să nu-ți iasă o cârpeală! Ceea ce dorim noi să ştim, eu şi spectatorii mei, este cum…

Tor îşi lăsă fraza în suspensie. Neuromeşterul întinsese ceva spre ea şi îi făcea semn să întindă mâna şi să ia obiectul. Era presspapierul de piatră cu care se tot jucase până atunci – aproximativ cilindric, cu capetele îngustate, terminate în două vârfuri rotunjite. Se vedeau multe adâncituri scobite pe suprafața lui.

— Luați-l, o îndemnă Sato când ea întinse mâna. Nu vă faceți griji, n-are decât treizeci de mii de ani vechime.

Tor tresări, aproape smucindu-se înapoi, înainte de a accepta să pună mâna pe obiect. Era rece. Probabil că piatra avusese cândva multe muchii ascuțite, înainte să i le netezească atingerea a nenumărate degete.

— Este un nucleu preparat, ori din ultima parte a musterianului, ori de la începutul châtelperronianului, dintr-o perioadă în care două specii de hominide ocupau Europa, trăind una lângă cealaltă destul de multă vreme, folosind tehnologii aproape identice şi, după toate aparențele, având culturi similare. Existența neanderthalienilor şi cea a umanoizilor moderni din

punct de vedere anatomic s-au suprapus o perioadă deosebit de lungă în Levant, unde ambele grupuri par să fi rămas *blocate* la acelaşi nivel nu mai puţin de o sută de mii de ani.

Tor răsuci artefactul în mâini. Nu era lucios, ca obsidianul, ci aspru şi cenuşiu. *Ia*ware-ul ei identifică materialul drept **silex,** oferindu-i linkuri pe care ea le respinse subvocal.

— Parcă oamenii îi nimiciseră pe neanderthalieni.

— E o teorie larg răspândită. Perioada aceea lungă şi stabilă s-a terminat uimitor de brusc, în zorii aurignacianului. În decurs de câteva zeci de generaţii… cât ai clipi… trusa noastră de unelte ancestrală s-a lărgit extraordinar de mult, ajungând să includă cârlige de prins peşti şi ace de cusut făcute din oase lucitoare, rindele frumos modelate, topoare, ace de gravat, plase, funii şi cuţite specializate, pentru confecţionarea cărora erau necesare multe etape complexe. Deodată a erupt şi *arta* în peisajul epocii. Oamenii se împodobeau cu pandantive, brăţări şi mărgele. Realizau picturi murale magnifice în peşteri, îndeplineau ritualuri funerare şi sculptau siluete feminine provocatoare. Inovaţia prindea aripi. La fel şi alte trăsături profund umane – pentru că apăreau semne clare de stratificare socială. Religie. Domnie. Sclavie. Război. Iar pentru neanderthalienii săraci, genocid.

Tor se simţi buimăcită în faţa unei asemenea schimbări bruşte. Sato începuse prin a se referi la contextul îngust, de şase mii de ani, al Bibliei iudeo-creştine, pentru a se întoarce abrupt la vastul tărâm al răstimpului ştiinţific, reflectând asupra hopurilor din ascensiunea dificilă şi lentă a omenirii care ieşea din beznă. Existau totuşi suprapuneri… o temă principală comună. Şi Tor înţelese, în sfârşit, unde duceau toate astea.

— Credeţi că ne îndreptăm spre o nouă accelerare bruscă.

Sato îşi înclină uşor capul.

— Nu credem asta cu toţii?

Dintr-odată, tonul omului de ştiinţă părea eliberat de orice nuanţă ludică. Devenise contemplativ, chiar îngrijorat.

— Domnişoară Tor, întrebarea nu este *dacă* se apropie schimbarea, ci doar cum am putea face ca de data asta s-o gestionăm mai inteligent. Poate chiar să avem destulă înţelepciune ca să-i facem faţă.

SCANALIZATOR

Salutare. Sunt **Marcia Khatami** şi îi ţin locul lui Martin Raimer, care se află în Cuba pe urmele unui subiect fierbinte. Mult succes, Martin!

Astăzi ne întoarcem la o temă preferată. Timp de un secol, **Search for Extra Terrestrial Intelligence**[17] a atras în egală măsură specialişti în radioastronomie şi suporteri zeloşi, animaţi de o tenacitate optimistă care rivalizează cu orice credinţă anterioară. Finanţată când de stat, când de entuziaşti cu dare de mână sau din microdonaţii, SETI foloseşte aparatură sofisticată pentru a studia amănunţit „carul cu fân cosmic" în căutarea acelui unic ac sclipitor care ar putea să ne schimbe vieţile, arătându-ne că nu suntem singuri.

Efortul acesta nu este lipsit de critici. Să continuăm dezbaterea dintre cei doi experţi ai superştiinţei. Doctorul Hannah Spearpath este directoarea Proiectului Urechea de Aur, care reuneşte reţelele telescopice Allen, Donaldson şi Chang SETI. Bine ai revenit, Hannah.

DOCTORUL SPEARPATH: Plăcerea e de partea mea, Marcia.

MARCIA KHATAMI: De asemenea, îl avem alături de noi, în stilul său rasta provocator ca nimeni altul, pe starul emisiunii de ştiinţă popularizată *Fii stăpân pe universul tău!,* abia întors dintr-un turneu alături de grupul său sci-regg*ia* Pufăit de Fum Cosmic. Bun venit, profesore Noozone.

PROFESORUL NOOZONE: Lăudat fie Atotputernicul Jah[18] şi *Wa'ppu*[19], Marcia. Mult respect, *jos pălăria* şi-o uriaşă binecuvântare pentru toţi spectatorii şi pândarii din jur!

MARCIA KHATAMI: Stimaţi doctori, la ultima noastră întrunire s-au încins spiritele, nu doar pe tema *ascultării* pentru a depista semnale extraterestre, ci şi în privinţa strădaniilor de a *emite* mesaje de pe Terra în spaţiu, de a striga „iuhuu!" la stele.

DOCTORUL SPEARPATH: Da, şi vreau să corectez orice impresie că Urechea de Aur ar emite „mesaje" spre cer. Antenele noastre nu sunt destinate transmisiunilor. Activitatea aceasta o lăsăm în seama altora.

PROFESORUL NOOZONE: Dar, Hannah, însăşi afirmaţia ta a echivalat cu un sprijin suscurajator pentru ticăloşii care dau dovadă de acest comportament iresponsabil, făr' măcar să-şi bată capul să *discute* despre asta cu restul lumii sau cu fraţii întru ştiinţă. Asta-i dat dracului! Încalcă bazele livicaţiei[20]

17 SETI – denumire colectivă pentru eforturile de căutare a vieţii extraterestre inteligente; organizarea lor modernă a început în 1960 la Universitatea Cornell din SUA.

18 *Jah* – prescurtare de la Iahve, folosită de rastafarieni.

19 *Wa'ppu*, sau *Wa'ppun* – Care-i treaba? (folosit ca formulă de salut în engleza rastafariană, dialect vorbit în principal de rastafarienii jamaicani).

20 *Livication* – dedicare, devotament (transformare a cuvântului *dedication*, practică extinsă în dialectul rastafarian atunci când

anumite părți de cuvinte au conotații negative; în cazul de față: *ded – dead*.

21 *Ras* – domnul, conducătorul.

22 *Mas – master;* bătrân și înțelept; veteran demn de respect. stabilite odinioară de însuși *ras*[21] *Carl Sagan, când a spus că orice rasă ultra-avansată din spațiu ar trebui „să-și asume munca grea" a stabilirii contactului. Ia' mas*[22] *Carl a mai zis că tinerii ca noi ar trebui s-asculte-n tăcere. Tres'te târăști și tres' mergi înainte s-alergi.*

DOCTORUL SPEARPATH: Ei, situația se mai schimbă. Data trecută n-am făcut decât să exprim un lucru evident, că nimic rău n-ar putea apărea de pe urma unor asemenea transmisiuni.

PROFESORUL NOOZONE: Da' ia stai, draga mea. Cum să fie „evident", când oamenii bine informați sunt în dezacord? „Nimic rău" e nu-ușor de zis! Se bazează pe multe *presupuneri* deplorabil-necercetate despre cosmos, despre inteligență și despre cum tre' să fie gândirea extratereștrilor! Mai ales pe postulatul nedovedit că *altruismul ar fi universal* printre formele de viață avansate. Tu declari că suscurajarea și supra-nțelegerea o să-i motiveze pe toți, ăștia de-o să-i vezi din spațiu, dintre stelele strălucitoare. Ah, sigur, pentru eu-și-eu[23]

23 *I-and-I* – eu/noi/tu și eu; noțiune complexă, care exprimă conceptul unității cu Dumnezeu.

24 *Mon* – individ, om (poate reprezenta orice persoană, de orice sex sau vârstă). pare-o idee super-atrăgătoare! *Astro-mon*[24] binefăcători, de-a lungul și de-a latul galaxiei! Asta sper să fie de-adevăratelea! Laudă lui Jah și Maiestății Sale Interstelare… Dar oamenii de știință tre' să fie ras-*sceptici*. Ia' doctrina care stă la baza altruismului universal e una pe care voi, ăștia, refuzați s-o prezentați spre analiză sau evaluare competentă din partea alor voștri frați întru știință, respingând toate celelalte viziuni drept paranoice…

DOCTORUL SPEARPATH: Pentru că orice altceva este o naivitate. Dacă extratereștrii ar vrea să ne facă rău, ne-ar fi făcut până acum.

PROFESORUL NOOZONE: Ah, porcărie și pacostenie! Aș putea înșira *șaizeci* de moduri prin care afirmația asta simplifică excesiv…

DOCTORUL SPEARPATH: În orice caz, posibilele beneficii ale contactului, ale simplului fapt de a descoperi că mai există o altă civilizație în spațiu, cântăresc mai mult decât orice scenariu negativ din înșiruirea dumitale, de vreme ce recunoști că niciunul dintre ele, luat separat, nu pare probabil.

PROFESORUL NOOZONE: Totu-i *marfă… Eu-și-eu recunosc asta. Ce nu recunoști tu* este că riscul nu este *zero.* Omoar'mă-rece dacă numărul total de situații nu se ridică la ditamai…

DOCTORUL SPEARPATH: Există ceva comparabil cu beneficiile de prim rang aduse de SETI? Dincolo de toate lucrurile minunate pe care

le-am putea afla. Simplul fapt de a *constata* că există şi alte specii inteligente! În momentul acesta nu prevedem în mod necesar un viitor îndelungat al civilizaţiilor tehnologice de pe planeta aceasta. Ar putea da greş într-o mulţime de feluri. O dovadă a existenţei, a faptului că *cineva* a supravieţuit copilăriei tehnologice, este de mare valoare! Succesul operaţiunilor de căutare înseamnă longevitate a civilizaţiilor, iar aceasta este mai degrabă regula, nu excepţia.

PROFESORUL NOOZONE: Toate astea-s emoţionante. Poate chiar adevărate, Hannah. Da-n aşa caz, *eşecul* vostru de-a găsi pe cineva n-ar trebui să ne îngrijoreze, însemnând exact *opusul?* Oricum, tu descrii un beneficiu al *detectării.* Nu al *transmisiunii,* care sporeşte riscul, fără să aducă niciunul dintre beneficiile…

DOCTORUL SPEARPATH: Iar v-a zburat dialectul. Dacă ar fi veritabil…

MARCIA KHATAMI: Aş vrea să ne concentrăm asupra altui lucru pe care l-a spus domnul profesor săptămâna trecută, despre faptul că *strategia de căutare* clasică a SETI din ultimele decade a fost cu totul greşită. Pentru că presupune că extratereştrii transmit constant în toate direcţiile, fără întrerupere.

DOCTORUL SPEARPATH: Noi n-am făcut o asemenea presupunere!

PROFESORUL NOOZONE: Dar, vai, chiar strategia voastră de căutare sugerează asta, Hannah! Să orientezi dramatic câmpuri întregi de telescoape către o ţintă, pe rând, analizând spectrul radio al sistemului solar candidat, pe urmă fuga-fuguţa la următoarea…

DOCTORUL SPEARPATH: Câteodată luăm în vizor câte un roi globular întreg. Adesea ne întoarcem spre centrul galactic. Mai există şi scenarii configurate sincronic, care se bazează pe conul de lumină al anumitor evenimente, cum ar fi novele, care ne atrag atenţia în anumite direcţii. Avem un program eclectic.

PROFESORUL NOOZONE: Lucru lăudabil, fără-ndoială. Totuşi, abordarea voastră se cramponează de-o presupunere, anume că nişte extratereştri binevoitori irosesc resurse construind faruri extravagante care trâmbiţează într-un cosmos *încontinuu,* zi după zi, an după an, un haos doar pentru nişte neo-rase ca noi, care folosesc programe SETI ca al vostru. Dar, Hannah, în felul ăsta ignori atâtea variante posibile! Cum ar fi, să zicem, că de fapt cosmosul e mai periculos decât crezi. Poate ET păstrează tăcerea fiindcă *ştie ceva ce noi nu ştim!*

DOCTORUL SPEARPATH: (oftând) Iarăşi paranoia.

PROFESORUL NOOZONE: Nicidecum, doamnă doctor, eu sunt doar meticulos. Da' plângerea mai mare-i alta, bazată pe *practica economică dură şi pură.*

MARCIA KHATAMI: Economie, domnule profesor? Adică bani?

DOCTORUL SPEARPATH: Capitaliști extratereștri? Bancheri de investiții? E din ce în ce mai interesant. E nevoie de multă imaginație să presupui că o civilizație avansată s-ar administra exact ca noi.

MARCIA KHATAMI: (chicotind) Acuma, doamnă doctor, nimeni nu-l poate acuza pe Profnoo că ar fi… *lipsit de imaginație.* După pauză vom reveni să discutăm cum ar putea practica economică să-i afecteze pe extratereștrii avansați.

CAPITOLUL 13

METASTABILITATE

„De-aş putea să fiu mai mult de-o singură persoană!“

Era o dorință la care se gândea adesea. Viața devenea tot mai aglomerată, iar Hamish delega tot ce putea, dar lista de însărcinări se lungea văzând cu ochii. Pe măsură ce prospera, se simțea tot mai hărțuit.

Stătea pe balcon deasupra verandei de la intrarea în complexul lui din Clearwater şi privea peste pâlcurile de palmieri, peste vile şi ruine bătute de brizanți către scânteierile Golfului Mexic, auzind zarva muzicală a apelurilor telefonice la care răspundeau două secretare, trei asistente şi mult prea multe soft-*ia*jutoare ca să mai poată fi numărate.

„Ducă-se naibii statutul de «persoană influentă» şi salvarea lumii! Nu eram mai fericit când eram doar eu cu bătrâna tastatură qwerty? Şi personajele mele. Mie dă-mi un personaj negativ arogant şi o Mare Greşeală Tehnologică. O eroină îndrăzneață. Un erou guraliv. Şi m-ai rezolvat pe nişte luni de zile.

Bine, îmi mai plăcea să fac şi filme. Înainte să se prăbuşească Hollywoodul.

Pe când acum? Acum avem Cauza. Importantă, bineînțeles. Dar, cu atâția trilionari care-şi unesc puterile uriaşe sub aripa ei, n-ar putea şi mişcarea asta să se descurce fără mine măcar o săptămână? Să mă lase să mai scriu câte ceva?“

Cu mâinile încleştate de balustrada din fier forjat, recunoscu unul dintre tonurile de apel – unul pe care nu-l putea refuza. După primul semnal sonor, începu să-i vibreze în ureche casca de culoarea pielii.

Nu vru să apese pe un dinte ca să răspundă. Cineva de la parter avea să preia apelul şi să-i transmită mesajul.

Dar nu-l preluă nimeni. Bine instruit, personalul lui ştia că linia aceea melodică era numai şi numai pentru el. Cu toate astea, Hamish nu-şi desprinse privirea de la orizont, unde câteva şiruri de vile costisitoare cândva, pe vremea când conturau marginea vechii plaje, se proiectau acum ca nişte schelete din mareea

tulbure şi învolburată. Din depărtare se auzea zi şi noapte huruitul echipelor din Unitatea de Protejare care întindeau o rețea de stăvilare şi dune pe linia țărmului, încercând să păstreze Florida ca stat, nu ca paradis pierdut.

„Se apropie un nou Potop…“

După ce telefonul sună a treia oară – tehnologie blestemată! –, vocea sintetică a lui Wriggles rosti clar:

— *Aici Tenskwatawa. Suntem pregătiți, răspunde.*

Hamish se înduplecă, acordând permisiunea printr-o înclinare a capului abia vizibilă. Urmă un clic slab…

… şi tresări când sunete bruşte, ritmice, ca nişte bubuituri surde, îi asaltară un timpan. Amortizoarele intrară în acțiune, filtrând bătăile cadențate până la un nivel suportabil. Era o măsură de patru pătrimi, cu accent pronunțat pe primul timp.

— *Brookeman! Eşti acolo? Fir-ar să fie, cum de nu porți ochelarii?*

Hamish era sătul să tot explice de ce folosea *ia*ware doar atunci când era necesar. Ai fi crezut că un lider al Mişcării Renunțării înțelege şi singur.

— De unde suni, Profetule?

— *Din Puget Sound. E o ceremonie potlatch la neamul Quinault. Îşi cioplesc de mână canoe şi sulițe, pun în scenă o mare vânătoare pe ocean în care înjunghie o orcă robotică, pe urmă se întorc şi benchetuiesc cu carne de balenă crescută la cuvă. Crescută la cuvă! O ceată de pederaşti iubitori de copaci. În fine. Tu ai mai făcut progrese cu Himera Bască?*

— Şi mama, şi copilul s-au dat la fund. Şi s-au ascuns binişor. Mă gândesc c-au fi primit ajutor de la nişte persoane din Starea Întâi.

— *Atâta lucru îmi închipuiam şi eu. Că doar n-ar avea cum să se-ascundă la vedere. Aşa. O să-ncep să-i presez pe trili. A venit vremea să termine joaca între tabere şi să se hotărască. Un lucru e clar cu aristocrații ăştia, au instinctul autoconservării.*

— Cam aşa-i, domnule.

— *Atunci, cum e treaba aia cu senatorul Strong? Ar fi grozav să poată fi recuperat. E valoros.*

— Am ajuns acasă abia ieri, răspunse Hamish. Am apucat să angajez o echipă de foşti agenți FBI să adune informații preliminare pe căi discrete. Să intercepteze dosare guvernamentale şi alte lucruri de-astea. Să-l investigheze pe individul care pretinde că l-a otrăvit pe senator. Au patruzeci şi opt de ore la dispoziție să adune informațiile de fond, pe urmă o

să arunc eu o privire de ansamblu.

— *Un brainstorming de-al tău tipic ca să identifici Imaginea de Ansamblu? Tare-aş vrea să te văd într-o bună zi cum faci asta.*

Hamish îşi înăbuşi o replică ursuză. Pe vremuri se simțea flatat când oamenii importanți îi cereau consultanță şi o perspectivă mai largă, prin care să le indice lucruri care lor le scăpaseră. Acum nu mai era amuzant. Mai ales de când Carolyn îi atrăsese atenția asupra unui lucru care ar fi trebuit să fie evident.

— Peste o sută de ani de-acum înainte, Hammi, ce-o să se aleagă de tine? îl întrebase ea în ziua când se despărțiseră, punând capăt mâniei şi țipetelor cu o notă de regret. Te aştepți la recunoştință după cât ai conspirat cu ăştia care fac lumea să se-nvârtească? Sau să intri în istorie? Ia la nimereală oricare dintre romanele tale. O carte are să rămână, o vor citi şi se vor bucura de ea milioane, şi după ce vor fi pierit de mult toate rahaturile astea. Mult după ce tu o să fii praf şi pulbere.

Bineînțeles că avea dreptate. Însă Hamish ştia ce răspuns i-ar fi dat Profetul. Fără Cauză, poate că n-ar mai *exista* nicio omenire, un secol de acum înainte, să citească romane sau să facă orice altceva.

Totuşi, gândindu-se la Carolyn, îşi dădu seama că ea vorbise în egală măsură despre căsnicia lor. Şi aceasta era importantă. Ar fi trebuit tratată ca un lucru care urma să dureze.

Auzi din nou în ureche vocea lui Tenskwatawa.

— *Dar nu de asta te-am sunat. Poți să te conectezi acum? Urmează nişte ştiri. Şi eu sunt deja ocupat până peste cap. Trebuie să particip la o conferință cu nişte aristocrați în Elveția. Unul dintre marile clanuri de* newblesse *s-ar putea să se dea pe brazdă în sfârşit şi să se alăture mişcării.*

— Asta-i o veste nemaipomenită.

— *Mda, mă rog, avem nevoie de nenorociții ăştia bogați, aşa că nu pot să mă fofilez, nici măcar dacă apare ceva mai presant.*

Hamish simțea bucuria transformându-se în îngrijorare.

— Ceva mai presant decât obținerea sprijinului din partea unor trilionari din Starea Întâi?

— *Mă tem că da,* răspunse Tenskwatawa şi se întrerupse. *Unul dintre oamenii noştri, Carlos Ventana, tocmai a reuşit să ne strecoare un* blip, *pe sub nasul securității de la NASA. După relatarea lui, se pune la cale ceva important.*

— Ventana, spuse Hamish meditativ.

Numele îi era familiar. Un bogătaş din America Latină. Pe

vremuri deținea integral compania de telefonie din Brazilia, parcă, până îi fusese spart monopolul, ca parte din Marea Învoială. Pe urmă se apucase de fertilizatori.

— Ai zis NASA? Ăştia încă mai există?

— *Chiar acum face pe turistul pe stația spațială.*

— Te referi la vechea stație de cercetare, nu la High Hilton sau la Zheng Ho-tel, nu?

Hamish clătină din cap, întrebându-se de ce s-ar apuca un ins putred de bogat să cheltuiască o grămadă de bani ca să-şi petreacă o lună întreagă plutind în mizerie.

— *Exact. O fi vrut să aibă parte de-o experiență autentică. În orice caz, e pur şi simplu un noroc, sau mâna destinului, că am avut un prieten la bord când s-a întâmplat.*

— Când ce? Ce s-a întâmplat? întrebă Hamish, abia înăbuşindu-şi iritarea.

— *Astronauții au prins sau au recuperat ceva acolo, în spațiu. I-a băgat pe toți în trepidații.*

— Dar ce puteau să găsească de să-i…

— *Detaliile sunt destul de sumare. Dar s-ar putea să fie un perturbator de grad secundar. Poate chiar de gradul întâi.*

Însuşi Hamish fusese cel care inventase nomenclatorul „perturbatorilor“, cu un deceniu în urmă, pentru a clasifica inovațiile sau noile tehnologii care puteau amenința fragila stabilitate a omenirii. Liderii Mişcării adoptaseră terminologia lui, dar Hamish avea probleme în a-şi aminti definițiile exacte. Desigur, când purta ochelarii putea să-i ceară ajutorul lui Wriggles.

— De gradul întâi… spuse el gânditor.

— *Of Isuse care umbli prin Anzi! Chiar trebuie s-o spun de-a dreptul, omule? Astronauții guvernamentali saltă ceva la bord din bezna adâncă din jur… şi obiectul începe să le vorbească! Se pare că tocmai descifrează o serie de protocoale de comunicare, acum, în momentul ăsta!*

— Să le vorbească? Adică…

— *Poate nu o conversație adevărată. Dar suficient cât să-i facă pe băieți s-o ia la fugă pe holurile de la Casa Albă, Casa Albastră şi Casa Galbenă, năclăiți de sudoare. Mai rău e că prea mulți profesionişti din ghilda hârțogarilor au şi aflat deja, ai naibii funcționari publici, ca să mai putem face presiuni să obținem un căluş prezidențial care să le închidă gura tuturor. De data asta o să se ducă vestea în patru zări, Hamish.*

— Din… spațiu… se bâlbâi Hamish, clipind năuc de câteva ori. Ori e o provocare, ori e o farsă… poate nişte chinezi…

— *Am vrea noi!*

Hamish îşi continuă ideea.

— … altfel, e pe bune. Ceva extraterestru. Aoleu…

De data asta se întrerupse Tenskwatawa, lăsând ritmul tobelor din fundal să umple tăcerea dintre ei. Să unească spații de timp regulate, ca bătăile unei inimi.

— *Chiar că aoleu,* murmură Profetul într-un târziu. *S-ar putea să nu fie nimic. Sau poate reuşim să ne-nțelegem cumva cu hârțogarii. Să distragem atenția publicului şi să ținem toată afacerea la secret, ca şi altă dată. Totuşi, chestiunea are un potențial colosal. Am putea să intrăm de-a binelea în bucluc, prietene. Toți. Toată omenirea.*

ENTROPIE

Cum rămâne cu distrugerea prin război devastator? Ar trebui să recunoaştem că specia noastră a trecut cu bine un test pentru că *nu* s-a aruncat într-o orgie a distrugerii atomice?

Milioane de oameni îşi amintesc şi azi cum s-au ținut în şah sovieticii şi americanii în Războiul Rece, când zeci de mii de bombe cu hidrogen aşteptau pregătite în submarine, în bombardiere şi în silozuri. În orice moment existau vreo cinci sau şase inşi, unii dintre ei având în mod demonstrabil un echilibru psihic fragil, cu degetul pe trăgaciul care putea să dezlănțuie moartea nucleară a milioane de oameni. Dintr-o duzină de momente de criză, oricare ar fi putut să pună capăt civilizației, sau chiar existenței mamiferelor pe Terra.

Un înțelept care a dat o mână de ajutor la construirea primei bombe atomice a exprimat toate astea într-un mod caustic. „S-a întâmplat vreodată ca omul, însetat de sânge până în adâncul sufletului, să inventeze o armă nouă şi apoi să renunțe la folosirea ei?" Cinicii au considerat că este o situație fără speranță, având în vedere reflexul uman fundamental care declanşează furia şi războiul violent.

Dar nu s-a întâmplat. Nici măcar Ziua Groazei sau afacerea Pack-It-Ind n-a declanşat inimaginabilul. Oare imaginea elocventă a norului-ciupercă ne-a speriat şi ne-a făcut să ne retragem de pe marginea prăpastiei, potolindu-ne? Ne-a disciplinat şi prin urmare ne-a salvat o maşinărie a morții?

E posibil ca acești cinici să se fi înşelat pe de-a-ntregul? N-a existat niciodată vreo dovadă că în ADN-ul uman este întreţesut conflictul

feroce. Da, acesta s-a răspândit fără limite în lungul ev întunecat al triburilor și al regilor, din Babilon și Egipt până în Mongolia, Tahiti și Peru. Între 1000 e.n. și 1945, cea mai lungă perioadă de pace neîntreruptă din Europa a fost intervalul de cincizeci și unu de ani dintre bătălia de la Waterloo și războiul austro-prusac. Perioada aceea liniștită a sosit în plină revoluție industrială, pe când oamenii se mutau cu milioanele de la ferme în orașe. Oare a fost o vreme în care erau greu de găsit soldați? Sau oamenii erau prea ocupați ca să se mai războiască?

Ah, desigur, *după aceea* industria a făcut ca războiul să fie mai cumplit ca oricând. Nemaifiind o chestiune de glorie macho, a devenit o orgie a morții, râvnită numai de monștri și respinsă cu îndârjire de oamenii cumsecade, în încercarea de a-i învinge pe acei monștri.

Apoi s-a reinstaurat calmul în Europa. Descendenții năvălitorilor vikingi, ai centurionilor și ai hunilor s-au preschimbat în pacifiști. Cu excepția câtorva crize minore, certuri etnice și atacuri teroriste, continentul acesta cândva feroce a cunoscut secole de pace, devenind miezul unei UE pacifiste și în continuă creștere.

O teorie spune că democrațiile rareori pornesc la război între ele. Națiunile conduse de aristocrație se arătau mai impulsive, mai cheltuitoare și mai violente. Dar, indiferent cărui fapt consideri că i se datorează schimbarea – prosperității sau educației, contactelor internaționale tot mai frecvente sau Păcii Americane –, aceasta a spulberat ideea că războiul arde cu o flacără de nestins, imposibil de eradicat din firea umană.

Vestea bună? Autodistrugerea violentă nu este programată în ființa noastră. Nu ne este predestinat să facem sau să nu facem saltul mortal către pârjolirea planetei. E o chestiune de alegere, deschisă oricărui rezultat.

Vestea rea este exact aceeași.

E o chestiune de alegere.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 14

COMOARĂ

Se lăsase noaptea de o vreme şi iată că bateriile lanternei sale începeau să slăbească. Ceea ce, împreună cu epuizarea completă pe care o simțea, îl forță pe Peng Xiang Bin să renunțe, în sfârşit, la a mai recupera ceva din ascunzătoarea pe care o descoperise sub vila scufundată. Şi aşa i se golise rezervorul de aer comprimat, iar pieptul îi ardea deja după atâtea scufundări libere – pe care le făcuse bazându-se numai pe puterea plămânilor săi – prin deschizătura îngustă, pe unde strecurase tot ce putuse, orice sclipire care îi atrăsese privirea acolo, jos.

„O să mori dacă o mai ții mult aşa“, îşi spusese în cele din urmă. „Şi altcineva o să pună mâna pe comoară“. Gândul acesta îl făcu să se hotărască.

Dar, chiar şi fără alte scufundări, tot mai era de muncă. Bin smuci nişte scânduri putrede de pe fundul apei şi le dădu drumul să acopere noua intrare pe care o descoperise sub fundația casei. Iar apoi o ultimă scufundare în undele întunecate şi puțin adânci, ca să împingă nişte nisip peste locul cu pricina. În cele din urmă, se întinse să se odihnească o vreme, cu un braț atârnându-i peste marginea plutei improvizate, sub lumina palidă a pătrarului de lună.

„Nu spun înțelepții că un om cu minte ar trebui să-şi răspândească ambițiile cum întinde mierea pe pâine? Doar un zevzec lacom încearcă să-şi înfulece tot norocul dintr-o singură înghițitură.“

Ah, dar nu-i aşa că era o comoară ispititoare? Tăinuită cu grijă de proprietarul efemer al fostei vile cu vedere la plajă, care luase cu el – poate de ciudă – secretul subsolului ascuns, până în camera de execuție-dezasamblare.

„Dacă ar fi transplantat vreo parte din creierul lui, împreună cu ochii, pielea şi organele, până acum poate şi-ar fi amintit cineva de camera ascunsă.

Şi uite-aşa am eu noroc că bogătaşul s-a dus la moarte supărat şi n-a spus nimănui ce îngropau valurile mării.“

În cele din urmă, Bin se întoarse către casă, luptându-se cu un

curent de reflux care tot încerca să-l tragă în larg, către rutele navale aglomerate. Era o călătorie extenuantă, pe care şi-o petrecu stând pe vine în vârful blocului de polistiren supraîncărcat şi manevrând vâsla în opturile acelea constante şi istovitoare... până când degetele tremurătoare începură să-i bâjbâie, slăbind strânsoarea şi scăpând vâsla improvizată! Bezna o înghiți, dar n-avea niciun rost s-o caute, sau să piardă timpul blestemându-şi soarta. Nici n-avea din ce să meşterească altă vâslă. Aşa se face că, scoțând un suspin slab, Bin se lăsă iar să alunece în apa soioasă a lui Huangpu şi, legându-şi o funie în jurul taliei, începu să tragă pluta după el.

Se opri de câteva ori – obsesiv – să verifice sacii cu bunurile recuperate, numărându-i şi strângându-le mai bine legăturile.

„Noroc că subsolul ăla s-a dovedit numai bun să-mi depozitez şi încărcătura veche de gunoaie, toate conductele şi plăcile de gresie ciobite, să nu mai stea la vedere. Altfel ar fi trebuit să le car şi pe ele."

Apusul lunii împreună toată treaba, înecând estuarul într-o beznă pe care n-o străpungea decât licăritul stelelor. Şi scânteierea Shanghaiului de Est, desigur, o stridentă galaxie a bogăției, sclipind şi străfulgerând din spatele digului de protecție. Şi o strălucire blândă, luminescența mareei înseşi – o pâlpâire care se dovedi de mare preț în special atunci când traseul întortocheat îl conduse pe Bin prin dreptul unor sălaşe costiere învecinate, care se profilau în noapte ca nişte castele medievale întunecate. Se strădui să pleoscăie cât mai puțin, grăbindu-se să treacă aproape fără niciun zgomot pe lângă ziduri prăbuşite şi bețe de corturi ca nişte picioare de păianjeni.

„De data asta o s-o impresionez pe Mei Ling cu ce-am descoperit."

Speranța îl impulsionă pe Bin până ce, în sfârşit, propria lui gospodărie îi ieşi în cale, silueta ei familiară, înclinată într-o parte, ascunzând o fâşie povârnită de stele. De fapt, era atât de nerăbdător să ajungă acasă, încât uită de precauții... şi aproape că se avântă cu capul înainte într-o nenorocire.

Măcar o rază de lună să fi licărit, ca să-l avertizeze în legătură cu mulțimea de meduze, nor de umbrele plutitoare, pulsatile, care se răspândea în apa golfului – doar un braț al vastei colonii care infesta Marea Chinei de Est, crescând an după an şi anihilând zone de pescuit străvechi. Împinsă de maree, o masă palpitândă de organisme transparente, cu tentacule înțepătoare

care atârnau legănându-se, se revărsa direct în calea lui. Dând înapoi în ritm frenetic, Bin evită cu greu să pătrundă de-a dreptul în roi. Fără să reuşească să evite fiecare creatură gelatinoasă, izbi din picioarele încălțate cu labe de înot… şi inevitabil simți flame iuți de durere, când un lujer înțepător îi atinse glezna stângă.

Neavând unde să se adăpostească, se cățără înapoi în vârful plutei, rugându-se să-i reziste legăturile improvizate. Pluta se cufundă sub greutatea lui, lăsându-i doar trupul la suprafață. Dar lujerii nu-l puteau ajunge. Pentru moment.

Orbecăind cu cuțitul prin beznă, Xiang Bin ciopârți un ibric de lapte crăpat şi improviză din el un soi de pagaie – mai degrabă un cancioc –, cu care porni să-şi croiască drum anevoie, izbind în mlaştina de creaturi otrăvitoare. Nici nu încăpea vorbă să aştepte dispersarea roiului. Până să se întâmple asta, curenții l-ar fi purtat hăt în larg. De vreme ce îşi vedea casa nu departe, o abordare a situației prin forță brută părea cea mai potrivită.

„Făpturile astea groaznice o să omoare toți peştii din estuar şi-o să-mi încurce plasele“, îşi spuse el. În cel mai rău caz, familia lui avea să flămânzească. Poate săptămâni întregi.

„Parcă mi-a spus cineva că sunt bune de mâncat, dacă eşti atent. Gătite cu ulei de susan. Despre cantonezi se zice că ştiu să deosebească toate soiurile bune.“

Suna grețos. Dar poate că aveau să fie nevoiți să încerce.

Ultimele sute de metri erau chin curat. Bin îşi simțea plămânii şi brațele de parcă i-ar fi luat foc, iar mâna dreaptă ajunse cumva de mai încasă o înțepătură dureroasă, înainte să-i răsară în cale, în sfârşit, deschizătura principală a casei ruinate. Bineînțeles că se lovi zdravăn când pluta se prăvăli aproape pieziş în curtea interioară. Vreo doi saci cu mărfuri crăpară, lăsând să se reverse comori sclipitoare pe vechea podea parchetată. Nu mai conta. Obiectele erau acum în siguranță, la îndemână.

În realitate, Bin îşi cheltui toată energia de care mai dispunea ca să care la etaj un singur sac, apoi să traverseze cu luare aminte acoperişul înclinat, acoperit cu țigle sparte, şi în cele din urmă să intre în cortul-locuință în care îl aşteptau femeia şi copilul lui.

♦ ♦ ♦

— Pietre?

Mei Ling făcu ochii mari la abundența de obiecte răsturnate de Xiang Bin în fața ei. Spre răsărit se răspândea strălucirea care

preceda zorii. Totuşi, ea se văzu nevoită să ridice un felinar ca să arunce o privire la mica lui comoară, ferind lumina şi vorbind cu voce joasă, ca să nu trezească bebeluşul. Unghiul ascuțit al razei de lumină îi scotea în relief cicatricele care îi rămăseseră pe obraz de la rana suferită în copilărie, în teribilul cutremur de la Hunan.

— Aşa tare te-a încântat un morman de pietre?

— Erau pe *rafturi,* aranjate frumos şi cu etichete, îi explică el.

După ce îşi obloji cele două înțepături de meduză, Bin se apucă să-şi aplice cu grijă cantități mici de alifie pe un abces dureros de pe piciorul stâng, unul dintre cele câteva care i se redeschiseseră ca urmare a scufundărilor îndelungate.

— Fireşte că etichetele nu se mai puteau citi după atâta vreme. Dar pe vremuri erau vitrine de sticlă…

— N-arată ca pietrele prețioase, îl întrerupse ea. Nu-s nici diamante, nici rubine. Da, unele sunt drăguțe. Dar pietre şlefuite de brizanți se găsesc peste tot.

— Ar trebui să le vezi pe alea care erau pe piedestaluri speciale, în mijlocul camerei. Unele erau în cutii elegante, din lemn şi cristal. Ascultă ce-ți zic, asta a fost un fel de *colecție*. Şi *precis* că are ceva valoare, dacă proprietarul s-a străduit s-o ascundă aşa de…

— Cutii?

Cuvântul acela părea să-i fi stârnit o brumă de interes.

— Ai adus vreuna?

— Câteva. Le-am lăsat pe plută. Eram rupt de oboseală. Şi flămând.

Adulmecă zgomotos în direcția cratiței în care Mei Ling încălzea cina din seara precedentă, cea pe care el o ratase. Îi mirosea a peşte gătit la foc iute cu praz, ceapă şi cu algele acelea roşietice pe care le punea ea în aproape orice fel de mâncare.

— Te rog, Xiang Bin, adu nişte cutii de-alea, insistă ea. Până te-ntorci, numai bine ți se-ncălzeşte mâncarea.

Bin şi-ar fi înfulecat bucuros porția aşa rece cum era. Dar oftă resemnat şi se strădui să-şi revină în fire, adunând cumva destulă voință cât să-şi poată urni muşchii care zvâcneau. „Sunt încă tânăr, dar ştiu cum o să mă simt la bătrânețe.“

De data asta, cel puțin, crepusculul cenuşiu care se răspândea la orizont îl ajută să traverseze acoperişul, apoi să coboare pe scara mobilă şi pe trepte fără să se împiedice. Mâinile îi tremurau când dezlegă alți doi saci, burduşiți cu obiecte cu muchii ascuțite. Căratul lor sus şi traversatul acoperişului cu ei cu tot se dovediră

un veritabil exercițiu de putere a minții asupra chinurilor fizice.

„Cei mai mulți dintre strămoşii noştri au dus-o cel puțin la fel de greu, îşi aminti el. Până să se îmbunătățească serios lucrurile în China, timp de o generație…“

„… după care iar s-au înrăutățit. Pentru cei săraci.“

Desigur, speranța era un lucru periculos. Ocazional se auzea despre câte un costier care dădea lovitura, îmbogățindu-se de pe urma vreunei fulminante operațiuni de recuperare. Dar, în cea mai mare parte a timpului, realitatea înşela amarnic aşteptările. „La urma urmei, poate că nu-i decât colecția de roci a unui geolog amator“, îşi spuse el, luptându-se cu încărcătura pe ultimii metri. „Hobby-ul cuiva – de mare preț pentru el personal, dar fără mare valoare de piață.“

Cu toate acestea, după ce se prăbuşi pentru a doua oară pe podeaua locuinței-cort, Bin mai avu curiozitatea şi energia de a-şi înălța capul, în timp ce degetele agile ale lui Mei Ling lucrau la dezlegarea funiilor. Răsturnând un sac, revărsă din el un morman de obiecte cu aspect pietros, împreună cu două dintre cutiile despre care pomenise el, din lemn sculptat cu finețe, în care erau încastrate mici ferestre cu margini rotunjite, de o strălucire prea frumoasă ca să fi fost făcute din sticlă simplă.

Bin văzu pentru prima dată o mică văpaie în ochii ei. Sau o sclipire de interes, în sfârşit. O privi cum ridica piesele una câte una, răsucindu-le în lumina lămpii… apoi ridicându-se ca să tragă în lături o draperie, lăsând să pătrundă în interior raze de lumină distinct orizontale dinspre soarele care îşi înălța creştetul peste Marea Chinei de Est. Atunci se trezi şi copilaşul, începând să se legene dintr-o parte în cealaltă şi să scâncească. Bin luă o lingură şi începu să pună tocană reîncălzită din cratiță într-un castron.

— Deschide asta, îi ceru Mei Ling, forțându-l să aleagă între castron şi cutia cea mai mare, pe care i-o întinsese imperios.

Cu un oftat, Bin lăsă mâncarea deoparte şi luă obiectul mare şi greu cam cât capul lui – poate ceva mai lunguieț. Se apucă să forțeze închizătoarea corodată, în timp ce Mei Ling îl ridica în brațe pe micul Xiao En ca să-l hrănească la sân.

— Mai bine am aştepta puțin până curăț cutia, comentă el. Să n-o spargem doar ca să vedem ce-i înăuntru. Chiar ea s-ar putea să valoreze…

Cu un trosnet neaşteptat, lemnul se despică de-a lungul unei fibre, producând multe aşchii. O apă tulbure i se scurse în poală,

urmată de un obiect voluminos, atât de neted şi de alunecos, încât aproape că-i ţâşni printre degete când îl apucă.

— Ce-i asta, bărbate? întrebă Mei Ling. Tot o piatră?

Bin suci obiectul pe toate părţile. Era greu şi dur, cu o tentă verzuie, ca a jadului deschis la culoare. Deşi putea să fie doar de la mâzga ce-l acoperea şi pe care încercă zadarnic să o şteargă cu cârpa. La mărimea aceea, o bucată de jad veritabil i-ar fi adus un câştig frumos, mai ales dacă era gata modelat într-o formă plăcută – aceea de ou alungit. Insistă, aşadar, cu lustruitul şi o ridică în mănunchiul de raze luminoase orizontale ca s-o privească mai bine.

„Nu, până la urmă, nu-i jad."

Însă dezamăgirea i se transformă treptat în uimire, pe măsură ce lumina solară care lovea suprafaţa lucioasă părea să se cufunde în *interiorul* ovoidului. Exteriorul i se întunecă, de parcă sorbea razele cu lăcomie.

Mei Ling scăpă un murmur de uluire… apoi icni când, sub privirile lor, piatra îşi schimbă culoarea…

… după care începu să strălucească singură.

SCANALIZATOR

MARCIA KHATAMI: Ne-am întors. Înainte de pauză l-am ascultat pe profesorul Noozone, savantul-scamator şi pisălogul nostru preferat, punând sub semnul întrebării unele presupuneri pe care se bazează Proiectul Urechea de Aur, cel mai vast program SETI din lume, condus de invitata noastră, doctorul Hannah Spearpath. Profesore, în maniera dumitale rasta atât de pitorească, ai afirmat că *economia* ar juca un rol crucial chiar şi în deciziile luate de civilizaţii extraterestre avansate. Oare fiinţele superioare n-ar fi mai presus de nişte lucruri cum sunt banii?

PROFESORUL NOOZONE: Adevărat o fi, *poate sunt şi ei de toate soiurile!*. Unii ar putea fi un fel de supersocialişti care locuiesc în stupi, sau nişte ayndroizi solipsişti adoratori de sine, sau nişte fandosiţi de capitalişti babilonieni[25]25 *Babilonul* desemnează sistemul corupt, care oprimă mulţimile de nevinovaţi.

26 *Obeah* – vrajă, vrăjitorie., sau nişte vrăjitori *mistik-obeah*[26]… sau chiar nişte fiinţeraste super-iluminate, trăind într-un cerc de fum al delicaromelor sacre, pline de iubire. Măreaţă e diversitatea, şi cine spune că nu-i sciziune?

DOCTOR SPEARPATH: Poftim? Uite ce-i, te cunosc de când erai student la Tulane. Vorbeai clar şi simplu înainte să se lipească de dumneata dialectul ăsta fals Jamaican! Aşa că, hai, zi pe şleau, da? Vrei să spui că toate civilizaţiile extraterestre trebuie să folosească *bani*?

PROFESORUL NOOZONE: *Indiferent ce* sistem de guvernare ar folosi o supercultură, unele lucruri sunt dictate de legile fundamentale ale naturii. Un semnal simplu care strigă fără încetare „salut!" în toate direcţiile, grămezi, de secole e doar *năucitor* – şi fără îndoială mai enervant pentru vecini decât o trupă de baterişti afoni cu tobe de oţel! Cu atât mai mult cu cât ar fi şi metode mult mai eficiente.

MARCIA KHATAMI: Mai eficiente?

PROFESORUL NOOZONE: Cu multă vreme-n urmă, la-nceputul secolului, trei băieţi de băieţi albi – Benford, Benford şi Benford – au arătat că orice civilizaţie care vrea să transmită mesaje pentru stabilirea Primului Contact o s-o facă *periodic,* nu continuu. O să folosească fascicule înguste, practice, şi-o să radieze *pentru scurt timp* asupra căminului probabil al vreunei civilizaţii tinere în ascensiune, pe urmă trec mai departe la următoarea, apelând-o punctual pe fiecare, rând pe rând, până descriu un cerc şi se întorc în punctul de pornire. *Înţeles? De-acord?*

DOCTOR SPEARPATH: Se numeşte „solicitare de răspuns". E posibil ca faimosul semnal WOW[27]27 „Semnalul WOW" – semnal radio puternic, recepţionat de astronomul Jerry R. Ehman, implicat în programul SETI în 1977; pentru că părea să aibă caracteristicile unui semnal interstelar, Ehman l-a încercuit pe diagramă şi a notat „wow!" în dreptul lui. să fi fost o astfel de solicitare scurtă.

PROFESORUL NOOZONE: Aşa o fi, *mon.* Cum arată nişte calcule simple, planul ăsta foloseşte mai puţin de *o milionime* din energia acelor faruri ostentative pe care le caută SETI. la gândeşte-te. Dacă *şi* profesorul, *şi* elevul studiază cerul ţopăind de colo-colo cu fascicule înguste, ce şanse-ar fi ca *şi* privitorul, *şi* transmiţătorul să se uite unul la altul exact în acelaşi moment, fix pe fix? Mărunţiş, pretenară-meo! Prea curând, n-o s-ajungem nicăieri!

MARCIA KHATAMI: Ce fel de strategie de căutare ar fi mai bună?

PROFESORUL NOOZONE: Căutătorii de genul lui Hannah presupun că *noi* putem *să căutăm pe fâşii înguste,* în timp ce ET *emite pe porţiuni largi.* Are mai multă logică *să căutăm pe porţiuni largi* mesaje *înguste* de la *mas-ET.*

DOCTOR SPEARPATH: Metoda asta ar necesita sute de radiotelescoape răspândite în toată lumea ca să poată acoperi tot cerul. Pot să-l întreb pe „savantul" nostru *showman* cine-ar plăti pentru o asemenea reţea vastă?

PROFESORUL NOOZONE: (râde) Sute? Vai mie, mii! Și ce? Fă-le ieftine, marfă și simplu de folosit pentru o mulțime de frați și surori care sunt *amatori* de știință, împrăștiați pe tot globul ăsta minunat! Atunci fiecare parabolică de grădină are să stea de pază doar pe câte-o fâșie de cer livicată. Ah foarte tare! Legate în rețea, aceste unități domestice compun cel mai mare telescop, care privește *în toate direcțiile în același timp!* Asta ne dă voie să depistăm semnale scurte de la civilizații îndepărtate… presupunând că există extratereștri suscurajator de înțelepți. Dar să fie și un *beneficiu secundar* important, marfă-nemaipomenit.

MARCIA KHATAMI: Care ar fi acela, profesore?

PROFESORUL NOOZONE: Păi… să-i fie mult mai greu oricărei creaturi nemernice sau oricărui hoțoman de stăpân de sclavi să se fofileze până-n preajma noastră! Imaginează-ți o planetă pe care milioane de amatori au în curtea din spate câte-o antenă robotică răbdătoare, care se uită întruna la spațiu. O rețea a-ntâia fără niciun centru de control. Vrei un beneficiu? Gata cu scornelile tâmpe și sinistre despre *badbwoy UFOs* care aduc fantome spâne și mincinoase să-i cucerească pe oamenii de treabă! *Gata cu poveștile despre* vrăjitori *cu OZN-uri?* Pace și bucurie! (râde)

MARCIA KHATAMI: Ei, doctor Spearpath? Ce spui despre ideea aceasta, că ar trebui să înlocuim telescoapele mari și extravagante operate de institutul vostru cu o rețea mondială de parabolice deținute de amatori, care să acopere tot cerul în permanență?

DOCTOR SPEARPATH: Amuzant. Prietenii noștri de la Liga SETI încearcă să pună pe picioare ceva asemănător. Păcat că scenariul emis de Profnoo se bazează pe o presupunere șubredă.

MARCIA KHATAMI: Ce presupunere?

DOCTOR SPEARPATH: Aceea că civilizațiilor extraterestre cu tehnologie avansată le-ar păsa de lucruri precum *economia.* Sau „eficiența"!

PROFESORUL NOOZONE: *Cha!*[28] *N-o să conteze cât sunt de avansați! Legile naturii sunt stăpâne. Chiar dacă au o civilizație mare-gorgon*[29]*, sus de tot, la stadiul trei pe scara Kardașev, capabili să se folosească de toată puterea unei galaxii! Chiar și-așa, tot ar avea priorități de echilibrat. Oricare le-ar fi tehnologia, ar vrea s-aleagă metode care îndeplinesc scopuri fără să risipească…*

DOCTOR SPEARPATH: „Eficiența" este o noțiune contemporană care presupune că societatea se compune din diferite grupări de interese,

28 *Cha!* – exclamație care poate sugera dispreț, iritare, nerăbdare, dezamăgire etc.

29 *Gorgon* – fără seamăn / cum nu se poate mai bun.

ale căror priorităţi sunt contradictorii. În ziua de azi, cei săraci au mai puţină influenţă decât cei bogaţi, dar tot au. În aceste condiţii, sunt de acord că până şi cei puternici trebuie să negocieze şi să echilibreze scopurile, satisfăcându-i pe cât mai mulţi cu putinţă. Dar presupunerea ta că acest fapt s-ar aplica oriunde altundeva este şovinism spaţio-temporal! Nici măcar civilizaţiile umane n-au respectat toate acest tipar. Îmi vin în minte câteva care s-au angajat în proiecte gigantice, fără să le pese câtuşi de puţin de eficienţă.

MARCIA KHATAMI: Ne dai un exemplu, doctor Spearpath?

DOCTOR SPEARPATH: Sigur. Egiptul antic. Când au construit piramidele în configuraţia care imită constelaţia Orion, mărimea lor uluitoare a transmis un mesaj vizual, deopotrivă prin timp şi către zeii-observatori despre care credeau că sălăşluiesc deasupra, spunând „Priviţi! Suntem inteligenţi şi suntem aici!"

PROFESORUL NOOZONE: Această „teorie Orion" este controversată…

DOCTOR SPEARPATH: Într-adevăr. Dar iată ce anume *nu* este controversat. Faraonii Regatului Vechi au investit resurse monumentale în acel travaliu, fără să ţină seama de „interese contradictorii". Pur şi simplu au realizat cel mai mare şi mai perceptibil lucru cu putinţă.

MARCIA KHATAMI: Aşadar… dacă înţeleg bine… şi sper că n-am înţeles bine… pari să susţii… că strategia voastră de cercetare de la SETI contează pe faptul că va descoperi semnale de o mărime uluitoare, transmise continuu în toate direcţiile… în mod *altruist*… de civilizaţii care nu simt deloc nevoia de a acţiona eficient… fiindcă au…

PROFESORUL NOOZONE: … fiindcă practică un echivalent superavansat al tiraniei. O josuprire universală?… sau *sclavie?* Plâng. Mi s'umplu ochii de lacrimi când spun… teribil… Hannah, de data asta m-ai prins într-un moment în care mi-a lipsit imaginaţia. Eu-şi-eu chiar că nu m-am gândit la asta până acum.

CAPITOLUL 15

ARTEFACT

— *Avem scurgeri.*

Nu e un lucru plăcut auzului pentru astronauți. Nu în spațiu, unde aerul prețios s-ar putea scurge afară în câteva secunde. Nici în faza reintrării, când aceleaşi gaze se transformă din prieteni în duşmani înfocați, pârjolind şi corodând, urlând de cealaltă parte a fragilului tău scut termic, în timp ce căuta o cale de pătrundere.

Dar Gerald ştia că Akana Hideoshi se referea la altfel de scurgeri. La unele pe care birocrații le luau încă şi mai în serios. Grimasa generalului de brigadă pâlpâia şi se ondula pe ecran, în pofida funcției de îmbunătățire a imaginii, care lucra din greu, iar cuvintele i se auzeau cu întreruperi şi aproape estompate de vuietul asurzitor al micuței capsule care îl purta pe Gerald către casă. Aerul ei vexat însă răzbătea până la el cât se poate de clar.

— *Cineva a trăncănit despre mica noastră descoperire. Zvonurile şi-au luat avânt în toate cele zece Stări. În ultima oră m-au sunat cinci senatori, patru tribuni, zeci de agenții de ştiri şi Dumnezeu ştie câte amazoane de carieră…*

Fața îi tremură pe ecran, aproape dispărând atunci când vehiculul se opinti şi zăngăni, întorcându-şi botul ascuțit pentru o corecție de distanță.

— *Am restrâns… variantele posibile la câteva, o gură-mare… Marshall, un posibil pândar daemon din… mainframe-ul NASA-Havana… şi turistul ăla ultramiliardar pe care-l găzduiți voi acolo, sus. Ei, asta recuno…*

În acel moment imaginea Akanei se sfărâmă complet, dispărând sub paraziții produşi de electricitatea statică, în vreme ce capsula răpea resurse *ia* de la comunicații şi le transfera la navigație. Pe vremuri n-ar fi existat niciun fel de contact în timpul acestei faze descendente, când erai înconjurat de flăcări ionizate ca de haloul unui sfânt virtuos. Sau de nimbul unui înger căzut.

Sau de un mesager astral, purtând ceva luminos şi chinuitor de intangibil. Poate un sol cu veşti bune. Sau rele.

Încălcând câteva reguli, scosese artefactul din caseta de spumă ca să-l țină în poală, ca pe un copil, pe durata acelei călătorii

violente. Din momentul în care se închisese ecluza, etanşeizându-i pentru plecarea de pe staţie, şi continuând cu secvenţa de impulsuri scurte care împinseseră capsula de întoarcere pe traiectoria către casă, răsucise întruna cilindrul lucios în mâinile înmănuşate, inspectându-l din toate unghiurile şi aplicând toate augmentările senzoriale disponibile datorită costumului său spaţial. Înregistră fiecare sclipire şi fiecare pâlpâire complexă – deşi ce anume însemnau toate acestea…

În orice caz, era mai bine să-şi petreacă timpul studiind obiectul acela decât ascultând geamătul şi urletul plasmei supraîncinse care începea să răzuiască învelişul capsulei. Niciodată nu se dăduse în vânt după această parte a slujbei sale – cea în care îşi încredinţa viaţa unui „vehicul de reintrare“ care fusese iniţial un cub gonflabil cu latura de doi metri şi care cântărea doar cu puţin mai mult decât el însuşi. Pe vremuri, astronauţii beneficiau de nişte condiţii de locuit net superioare. Dar, la urma urmei, pe vremuri astronauţii erau eroi.

Vocea şi imaginea generalului reveniră brusc.

— *… convocată la Casa Albă! Şi ce-aş putea să spun? Că am înregistrat o sută douăzeci de alfabete şi sisteme de simboluri necunoscute până acum? Şi că am întrezărit câteva zeci de globuri înceţoşate, care ar putea să fie alte lumi? Că nişte siluete obscure se tot ridică la suprafaţă şi se cufundă la loc, ca nişte răspunsuri criptice în bila de biliard magică?*

— Păi, da, aţi putea începe cu toate astea, murmură el.

Ştia însă că vorbele lui nu ajungeau nicăieri. Doar un laser de la sol ar fi putut străpunge găoacea de ionizare. Deocamdată, comunicaţiile se desfăşurau într-un singur sens.

La fel stăteau lucrurile, pentru moment, şi cu artefactul. Zile în şir, el şi Saleh îi prezentaseră o lungă serie de „mesaje SETI“ concepute de entuziaşti de-a lungul a şase decenii, de la impulsuri de cod simple, matematice, până la prezentări animate, iscusit proiectate pentru a ilustra legi ale scalei. Legi ale fizicii şi chimiei. Legi ale naturii şi legi ale umanităţii. Frustraţi de opacitatea răspunsului – un turbion de simbolistică ambiguă –, trecuseră mai departe la programe tutoriale de bază. Dintre cele concepute pentru copiii care învaţă o limbă străină…

… când, pe neaşteptate, lui Gerald i se comandă să coboare. Să aducă obiectul acasă pentru a fi studiat în condiţii corespunzătoare.

Grozav. Nemaipomenit. Mai puţin ordinul de secretizare care

însoțea comanda.

Ganesh protestase:

— Există protocoale internaționale anume pentru subiectul ăsta. Ar trebui să se aplice participarea liberă la toate descoperirile care ar putea avea de-a face cu viața şi inteligența din afara Pământului. Avem un tratat.

— *Nu există nicio obligație de a comunica public o farsă,* răspunsese avocatul NASA.

Ceea ce putea să fie, la urma urmei. Se lansase chiar un pariu printre membrii echipei generalului Hideoshi. Pe ce se mizase cel mai mult? Pe faptul că industriaşul peruan Carlos Ventana, cazat la bordul stației ca oaspete plătitor, putea să fi dus clandestin obiectul în bagajul său privat şi să-l fi eliberat cumva în exterior, pentru ca Gerald să-l „descopere". Cu siguranță că Ventana avea acces la tot soiul de scamatorii de clasă mondială, plus că era binecunoscut ca având o personalitate înclinată spre ghiduşii.

Dar nu. Nu se putea ca artefactul să fi fost pur şi simplu aruncat peste bord. Sclipirea lui apărea de luni de zile pe aparatura de monitorizare a deşeurilor, orbitând deasupra la mai mult de o mie de kilometri distanță, unde numai apucătorul cablului putea ajunge. O farsă? Poate. Dar o altă persoană, cineva cu o ingeniozitate debordantă şi cu resurse prodigioase, ar fi trebuit să-i imprime pe ascuns obiectului o traiectorie abruptă, prin nu se ştie ce metodă. Poate cu ani în urmă.

— *Noi am făcut o simulare, folosind unul dintre marile* ia-*creiere de la Plexco,* continuă Akana, în scurtul timp în care se mai risipiră paraziții din rețea. *Până acum, obiectul a manifestat două trăsături care nu pot fi imitate cu tehnologia cunoscută: lipsa unei surse clare de energie… şi efectul acela optic de suprapunere. Iluzia de adâncime infinită din orice unghi. Dacă n-ar fi fost asta…*

Pârâiturile întrerupseră şi acoperiră din nou, pentru ultima dată, vocea Akanei, în timp ce capsula de reintrare a lui Gerald trecea prin MID – maximul încărcării dinamice –, o fază care îți zdruncina nervii. În stânga lui, pe un afişaj de date plasat în apropiere, *ia*-ul capsulei recalcula cu voioşie un risc scăzut, dar semnificativ, de avarie catastrofală. Mai bine, mult mai bine, să-şi distragă atenția de la asta. Cu toți dinții clănțănindu-i în gură, Gerald subvocaliză o comandă.

— *Muzică! O temă bazată pe ceva de Elfman. Modul de improvizație liberă, tempoul potrivit după ritmurile sonore ambientale.*

Un bubuit de corni şi percuție izbucni dintr-odată, întreţesut cu

arii violente de viori; era o preluare din tema muzicală originală compusă în 2025 pentru *Marte are nevoie de femei,* dar improvizată de *ia* pentru a intra în crescendo în paralel cu reverberațiile capsulei. Nu erau mulți compozitori umani cu care să poți face aşa ceva. În orice caz, dacă *erai nevoit* să locuieşti o vreme în interiorul unui instrument de percuție…

Ideea se dovedi întrucâtva de folos, permițându-i lui Gerald să-şi ia gândul de la plasma încinsă aflată la doar câțiva centimetri de capul lui şi să se concentreze din nou asupra artefactului din poală. Un şir de vârtejuri părea să coboare în adâncimile lui lăptoase, subetajându-se şi divizându-se la nesfârşit într-un abis asemănător unui fractal.

Oare putea fi acesta un mesaj veritabil de la o civilizație extraterestră? Gerald îşi închipuise întotdeauna primul contact petrecându-se precum în filme şi virturi – prin intermediul unei nave spațiale spectaculoase, cu făpturi enigmatice coborând pe o rampă… sau poate printr-un semnal mai puțin şocant, dar la fel de incitant, pe afişajul unui radiotelescop.

— De fapt, îi explicase Saleh la un moment dat, tuturor ni s-a părut mereu că metoda asta ar fi mult mai probabilă.

La cererea lui Gerald şi a lui Ganesh, astronautul malaysian îşi dăduse drumul să plutească orizontal până la ei şi îi lămurise:

— Acum vreo patruzeci de ani, doi fizicieni din New Jersey, Rose şi Wright, au calculat că ar fi în general mai ieftin pentru oricare civilizație avansată să trimită mesaje sub forma unor plăci fizice, inscripționate cu vaste cantități de informație, decât să emită radio către planete îndepărtate.

— Cum e posibil? protestase Ganesh. Undele radio n-au masă. Călătoresc cu viteza luminii. Dar un obiect fizic are nevoie de un uriaş *input* de energie doar ca să atingă o zecime din viteza aceea. Şi durează mult mai mult până să ajungă la destinație.

— Asta nu contează decât dacă timpul reprezintă o problemă. De pildă, dacă vrei o conversație în ambele sensuri, răspunsese Saleh. Dar să presupunem că distanța exclude posibilitatea asta. Sau pur şi simplu vrei să trimiți o mulțime de informații într-un singur sens, ca pe un cadou, să zicem. În cazul ăsta, sticlele cu mesaje au avantaje majore.

— Cum ar fi?

— Energia totală folosită, de exemplu. Radiația se răspândeşte în timp ce călătoreşte prin spațiu, diluând semnalul până sub nivelurile detectabile dacă emisia nu este de la bun început

puternică şi coerentă. Wright şi Rose au calculat că doar pentru a emite un scurt semnal radio suficient de puternic pentru a fi detectat de la zece mii de ani-lumină distanță ar fi nevoie de o cantitate de energie de un milion de miliarde de ori mai mare decât dacă aceleaşi informații s-ar trimite inserate în biți codificați pe o capsulă mică.

— Presupunând că nu-ți pasă când ajunge.

— A, dar mesajul fizic e mai bun chiar şi la capitolul timp! Desigur, ajunge mai târziu. Dar dacă e orientat pe traiectoria corectă, ca să fie captat de sistemul solar destinatar, ar putea să zăbovească pe orbită secole întregi, chiar eoni, mult după ce orice mesaj radio ar trece mai departe şi s-ar pierde în uitare. Imaginați-vă o astfel de tabletă-mesaj, orbitând la nesfârşit în tăcere, în aşteptarea zilei în care se-ntâmplă să treacă cineva pe acolo şi să citească ce are ea de comunicat. Salutări de la o rasă îndepărtată.

— Ce spui tu acum este scenariul pândarului, comentase Gerald. Se discută despre el de aproape un secol. Maşini care aşteaptă în spațiu până se dezvoltă pe Pământ forme de viață capabile să…

— N-aş numi tableta-mesaj a lui Wright şi Rose „maşină“. Iar cuvântul „pândă“ are o conotație activă, chiar răuvoitoare. Noi vorbim aici despre o înştiințare-salut inscripționată pe o bucățică de materie. Zău aşa. Ce daune ar putea să provoace un lucru atât de pasiv şi de nevinovat?

Abia acum cântărea Gerald explicația lui Saleh prin prisma obiectului pe care îl ținea în poală. Instrumentele din costumul lui nu obținuseră mai multe răspunsuri decât reuşise Ganesh să provoace la bordul stației, desenând izbucniri sporadice de simboluri misterioase. Producând străfulgerări scurte de globuri enigmatice sau sugestii de siluete învăluite, câteodată apropiindu-se în grupuri de câte două sau trei, doar pentru a se estompa iar, dizolvându-se în ceață.

Şi totuşi, de data asta era ceva diferit. O *căldură* pe care o simțea acum, când cilindrul stătea pe coapsa lui, nu pe un banc de lucru rece. Încă şi mai interesant, configurațiile păreau să se adune sub porțiunea pe care o ținea el cu mâna înmănuşată. Când capsula de reintrare trepidă şi se clătină la contactul cu presiunea atmosferică, Gerald strânse cu putere artefactul…

… şi văzu ceva ce arăta ca vălurirea concentrică a transferului tehnicolor, în jurul locului pe care îl strângea în mână. Undele

părea să pulseze cu un scop iminent, ca şi cum l-ar fi ciupit de degete, încercând să desprindă ceva de pe ele.

„Ce să desprindă? Strânsoarea mea?“

„Sau mănuşa?“

Oare cât timp privise absorbit, pierdut în acele configuraţii, abandonând şi teamă, şi timp? Secunde? Minute? Unul, cel mult două… destul cât să depăşească partea cea mai rea a reintrării. Înfricoşătoarea cursă pe spinarea armăsarului sălbatic se domoli, încetând să-i mai zdruncine încheieturile şi dinţii lui Gerald, permiţându-i în sfârşit să-şi descleşteze maxilarele. Flăcări fluorescente se retrăgeau de lângă fereastra îngustă…

Paraşuta de frânare se lansă cu o pocnitură, urmată de un bufnet surd, care îl zgâlţâi pe Gerald în curelele lui de siguranţă…

… şi acolo unde până atunci fusese întunecime înstelată, apoi flacără feroce, vedea acum albastrul cerului. Iar afişajele de stare străluceau de un verde optimist.

Dar nu acestea erau culorile care îl atrăgeau acum. Privirea îi rămase fixată asupra obiectului sclipitor pe care îl prinsese şi îl adusese de afară, din adâncimile spaţiului.

Sau *el* era cel prins?

„E sensibil la căldură şi la atingere“, observă Gerald. „Dar nu în felurile pe care le-am încercat pe bancul de testare. Un singur lucru am omis…“

Strângând artefactul între genunchi, bâjbâi cu mâna dreaptă până reuşi să-şi desfacă închizătoarea de la încheietura stângă, lăsându-se scăldat într-o senzaţie crescândă de freamăt interior care îl împingea la o nouă încălcare a regulilor. Ce-i trecea lui prin minte nu era cuşer. Contactul direct, personal putea duce la contaminare. O preocupare constantă când era vorba despre mostre aduse din spaţiu.

Dar.

În câteva clipe urma să se desfacă paraşuta principală. Apoi – cu puţin noroc – avea să-şi facă apariţia unui avion de recuperare VSTOL[30]30 VSTOL – Avion capabil de aterizări şi decolări verticale., care să-l înhaţe din zbor pentru o scurtă călătorie către Centrul Spaţial NASA Marti din Havana. Iar după aceea, cine ştie când va mai avea altă şansă?

„Ăsta nu-i comportament de profesionist“, îl dojeni o parte din sine, pe când îşi contempla mâna stângă eliberată din mănuşă.

„Ce-i drept. Dar nu m-am mai simţit «profesionist» de nişte ani buni.“

Vârfurile degetelor plutiră peste suprafața translucidă, provocând scurgerea ondulațiilor, de parcă s-ar fi pregătit să-l întâmpine la punctul de contact. Ceea ce se afla în interior… într-un fel sau altul, ştia. Simțea apropierea cărnii vii.

„Dar dacă e într-adevăr extraterestru? Şi periculos?“

Îşi închipui deodată ovoidul alungit, strâns între coapsele lui, ca pe un ceva demn de science fiction. Un ou de cuc. Poate un cal troian. „Contaminarea“ se putea întâmpla în ambele sensuri. Oare ar fi o greşeală teribilă să atingă obiectul?

„Şi dacă tehnicienii din Havana gândesc aşa, poate că nimeni n-are să încerce vreodată. S-ar putea să-l studieze decenii la rând din dosul unui panou de sticlă, fără măcar să se apropie de aplicarea acestui test simplu.“

O altă zdruncinătură bruscă făcu să tresalte mica lui aeronavă când paraşuta principală țâşni din canistra ei, desfăşurându-se rapid şi apoi răsucindu-se automat pentru a cârmi coborârea. Odată ce numărul posibilităților de eşec care îl aşteptau pe Gerald până avea să atingă *terra firma* scăzu cu încă o unitate, capsula începu să se legene energic. Girația nebunească a lui *Marte are nevoie de femei* făcu loc unor pasaje mai impunătoare, mai stabile şi mai moralizatoare din coloana sonoră a lui *Batman*.

Oare *ia*-ul încerca să sugereze ceva? Legat de responsabilitate?

„Bine, atunci. Hai să facem un compromis.“

— Akana Hideoshi! rosti el, adăugând un clic pe dinte pentru TRANSMITE.

Nu dură mult până să reapară figura ei, de data asta lipsită de paraziți statici, umplând un sfert din cabina micuță, în detalii holografice.

— „Îmi pare rău, Gerald. Am fost reținută. Un găgăuță bogat a căzut cu falusul lui suborbital, nu departe de-aici. A trebuit să parez toate cererile de la avocatul lui, de la maică-sa şi de la un aristo-bestiar întreg, care voiau să lăsăm totul baltă şi să ne punem pe căutat trili-măscăriciul.“

Ridică din umeri cu un aer batjocoritor.

— Bun, vasăzică, te înscrii în grafic. O să te agațe egreta şi-o să te tragă în…

Akana se opri năucită, conştientă în sfârşit de imaginea lui Gerald cu mâna în aer deasupra artefactului din poală.

— Ia stai puțin. Ce-ți închipui tu că… Ei, ia stai aşa, Gerald. Nu cumva să faci ceva să…

El îi răspunse cu un zâmbet mâhnit.

— Doamnă general, invoc carantina totală. Mai bine pregătiți-mi un pat în laboratorul medical. Şi aduceți psihiatrii.

— Gerald, pune-ți mănuşa. E un ordin. Pune obiectul ăla la loc în…

Configurații policrome se învolburară către cel mai apropiat vârf de deget, de parcă şi-ar fi manifestat nerăbdarea.

Sau de parcă – îi trecu prin minte un gând neaşteptat – se pregăteau să se apere.

„Ei bine, ce-ar fi să aflăm?“ Cuprins de o bruscă nerăbdare, renunță la atingeri timide cu un deget, lipindu-şi hotărât toată palma pe suprafața rece, curbată. Şi…

„Şi ce?“

Nu se declanşă nici o zdruncinătură bruscă, nici un arc electric, nicio perturbare demnă de filmele ieftine. Doar o altă vălurire de unde, cu nimic mai spectaculoase decât cele produse de aruncarea cu pietricele într-o pată de petrol. Ba chiar şi acelea începură apoi să se micşoreze, fuzionând pentru a produce o bordură, un contur, aproximativ de forma mâinii sale.

Nu era perfect, asta se vedea limpede. De fapt, în timp ce privea (odată cu Akana), Gerald îşi dădu seama că suprapunerea era defectuoasă. Câteva dintre urmele degetelor se boțeau, părând puțin prea scurte pentru a se potrivi cu ale lui. O pereche se lungea ca aluatul, depăşind cu câțiva centimetri marginea degetelor.

Încheieturile falangelor începeau să se reliefeze. Atunci îşi dădu seama…

„Sunt şase.“

„Şase degete.“

Şi…

„E o mână… mai subțire decât a mea.“

„Şi încheietura la fel.“

O încheietură conică, ducând la un antebraț delicat, care se dezvăluia vederii pe măsură ce întunecimea se fragmenta şi lăsa să se întrevadă adâncimile. În locul unui costum spațial galben, voluminos, brațul din cealaltă parte se vădea a fi învelit într-o mânecă albă lejeră.

De pe suprafața unde se atingeau cele două mâini, brațul lui zvâcni către umăr, în vreme ce straniul său corespondent coborî *în* interiorul înghesuit al cilindrului.

„Înghesuit?“

Ceața continuă să se risipească şi perspectiva lui Gerald se

schimbă. Dintr-odată, nu se mai uita *în jos* la un obiect pe care îl ținea în poală, sau în interiorul unui cilindru strâmt. Mai degrabă i se părea că priveşte *printr-o lentilă* la o altă lume, de mărime egală cu a lui – perspectivă bizară, dar care avea logică, într-un fel care-i dădea fiori. Degetele îi rămaseră fixate pe imaginea celeilalte mâini, în timp ce antebraţul de dincolo căpăta un cot cu o încheietură neobişnuită… ducând către un umăr viguros şi de o suplețe stranie… parte a unui tors înveşmântat într-un material sclipitor…

… şi mai departe, în timp ce Gerald îşi ținea respirația, către un cap ca de cal, alungit ca o pană, dar cu o pereche de ochi orientați în față, deasupra unei guri rotunde. Părea chiar că se întrezăreşte ceva asemănător unui zâmbet.

Şocuri neaşteptate îi zgâlțâiră capsula când avionul de recuperare îşi strânse paraşuta. Dar unica preocupare a lui Gerald era să nu-şi clintească din loc mâna stângă – să nu întrerupă contactul cu silueta din interior, care părea să păşească sau să plutească mai aproape, înjumătățind distanța artificială dintre ei, aducând acel cap extraterestru la o distanță suficient de mică pentru a putea să privească afară, către el, cu ochi care păreau ciudat de familiari.

Gura rămase imobilă, în schimb se mişcă o margine de membrane fâlfâitoare de pe suprafața obrajilor. Iar ceea ce apăru în acel moment îl surprinse pe Gerald mai mult decât orice altceva de până atunci.

Nu sunete, ci *litere*. Litere din alfabetul roman, fără serifă, propulsate de acele deschizături cu aspect de branhii, răspândindu-se ca nişte unde sonore inaudibile şi vibrând la contactul cu bariera dintre două lumi – a lui, cea exterioară, şi celălalt univers, din interior. Lipindu-se ca pe suprafața interioară a unei ferestre curbate, se înghesuiră şi formară un singur cuvânt, alături de locul în care se întâlnea mână cu mână.

Salutare.

Atât şi nimic mai mult.

Pentru moment, era destul.

PARTEA A TREIA

O MIE DE CHINURI ALE FIRII[31]

Există un motiv pentru care regii au construit palate uriaşe, s-au aşezat pe tronuri şi s-au împodobit cu rubine din cap până în picioare. Pentru toate acestea se manifestă o necesitate socială, nu de a oprima masele, ci de a le impresiona, de a le stârni sentimentul de mândrie şi de a le îngădui să aibă sentimente pozitive față de cultura, de guvernarea şi de conducătorul lor, astfel încât să li se imprime senzația că acel conducător are dreptul de a-i stăpâni, să-i facă să se simtă bine, nu dezgustați, pentru faptul că sunt stăpâniți.

George Lucas, în *New York Times,* 1999

Înclinația către admirarea – şi aproape venerarea – celor bogați şi puternici şi către disprețuirea – sau, cel puțin, neglijarea – persoanelor de condiție joasă sau medie, deşi necesară deopotrivă pentru a stabili şi pentru a menține deosebirea de rang şi ordinea în societate, este, în acelaşi timp, cauza cea mare şi universal răspândită a coruperii sentimentelor noastre morale.

Adam Smith, *Teoria sentimentelor morale,* 1759

E bine să fii tu regele.

Mel Brooks, *Istoria lumii,* partea a II-a

31 *A thousand natural shocks*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

omnormali anxioşi +/- construind cariere +/- construind case – civilizaţii – familii… crescători-crescători gânditori lineari obsedaţi de timp. judecată-nu-rimă -/-

trăiesc animale înşirate în textura spaţiutimpului -/ niciodată nu critică din exterior precum cro-mutanţii cro-magnon – mereu văitându-se de cum ar trebui să fie lucrurile altfel -/- năzuind să FACĂ lucrurile altfel + şi ne numesc pe noi, auţii, smintiţi?-!

o teorie spune că auţii sunt atavici – - reacţionează sperios vizual visceral +/- Temple spunea că nu te-nvinuieşte şi nici nu te ciopârţeşte să fii mai aproape de mama-mamifer-natură!/+ neanderthalienii or fi trăit înglobaţi ca noi + aliaţi cu cobbly aşa cum oamenii folosesc câinii +!

trăiesc ei din nou +/- în noi? om(mutant)normalii îi măcelăresc pe bieţii thali – vor face şi cro-magnii la fel cu noi ?/? prin „vindecarea molimei autismului“ + când natura pare a spune „să se facă mai mulţi auţi, nu mai puţinii“ +?

cine a făcut codificarea prin mormăituri care a creat interneturile?+ a construit imperii software?+ aspii şi borderlinerii au făcut-o… apoi normalii s-au îngrămădit la jocuri + la virtualumi + lumile NOASTRE +/+ şi noi auţii-adevăraţi suntem peste tot pe neturi şi weburi!/+ ieşind la iveală din închisori-rissons-frissons-missions-permissions-stop stop stop stop –

era bâzâitul electric. biatamama a lăsat deschisă uşa de la camera mea luminată de lumânări -/- am întrezărit un bec pe coridor + + + pâlpâit la cincizeci de cicluri – (lumea ar trebui să treacă la CC) … pâlpâitul acela mă ţine captiv aici. …

mâinirealele mele flutură / vocearealã ţipă ascuţit + + + în lumea „reală“ sunt neajutorată + suspin şi lovesc fereastra -/- biatamama trebuie să-mi forţeze fălcile ca să-mi dea doctorii de care am nevoie să rămân în viaţă +/- cât eu mă zvârcolesc iar ea îmbătrâneşte -/+ biatamama

dar fluturatul mâinilor contează! cuvinte/sensuri erup + ia-ul meu traduce + trimiţând un avatar-pasăre cu penaj strălucitor să

cutreiere virpeisajul urban + netemător față de maşini străini sau grădini + elegant + un eu care-i mult mai real decât această femeie-barză stângace + fluturătoare +!+ dar există un preț – gheața neagră dură.

– percep o perturbare + + + ceva se apropie + + +
şi cobbly sunt agitați
unii părăsesc oraşul

CAPITOLUL 16

BUNĂVOINȚĂ DE LA STRĂINI

Lumea încă se mai zgâlțâia şi curelele aspre îi smuceau trupul bătucit. Măcar atâta lucru nu se schimbase. O ținea aşa de foarte multă vreme.

Însă acum, alunecând treptat către starea de conştiență, Hacker îşi dădea seama că *ritmul* chinurilor sale se schimbase. În locul loviturilor grele, violente, mişcarea aceasta legănată părea aproape odihnitoare, dacă nu luai în seamă durerea. Îl trimitea înapoi în copilărie, când familia lui fugea de civilizație cu iahtul trimaran, cârmindu-i aripa verticală rigidă prin nişte rafale care ar fi răsturnat majoritatea vaselor cu propulsie eoliană.

— Nişte idioți! bombănea taică-său de fiecare dată când făcea agila navă să vireze ca să evite coliziunea cu vreun excursionist de ocazie care nu pricepuse conceptul de prioritate. Pe vremuri, singurii pe care-i întâlneai aici erau cei ca noi, crescuți pentru asemenea lucruri. Acum, cu nouă miliarde de turişti afurisiți care se-nghesuie peste tot, nu mai există loc solitar!“

— Prețul prosperității, dragule, spunea maică-sa, mai îngăduitoare. Cel puțin are toată lumea de mâncare cât îi trebuie. Nu se mai discută despre revoluție.

— Deocamdată. Până la următoarea contracție economică, atunci o să-i vezi că iar se radicalizează. În orice caz, uită-te la rezultatul principal al acestui val de prosperitate. O întreagă nebunie a hobby-urilor! Fiecare trebuie să fie expert în câte ceva. Cel mai bun la ceva! Ascultă-mă pe mine, era mai bine pe vremea când oamenii trebuia să lupte pentru supraviețuire.

— *Exceptându-i pe cei ca noi?*

— *Exact,* răspundea tata, ignorând tonul oarecum amuzat al soției sale. *Uite ce departe trebuie să mergem în ziua de azi ca să găsim un loc numai pentru noi.*

Credința bătrânului în robustețea independenței sale personale se extindea şi asupra numelui pe care insistase să i-l dea fiului lor. Hacker primise moştenire – dimpreună cu douăsprezece miliarde de dolari noi – acea misiune. Să facă tot ce era nevoie pentru a găsi un loc al lui şi numai al lui.

„Iar acum… după cincisprezece minute de călătorie extrem de costisitoare… plus Dumnezeu ştie cât timp de plutire în stare de inconştiență… uite că am ajuns. De unul singur.“

Pe mare, din nou.

Măcar atât era evident, chiar dacă timpanele lui erau încă obturate şi avu nevoie să facă eforturi considerabile doar ca să-şi poată ridica o pleoapă. Mijind ochii, în timp ce vederea începtoşată i se îmbunătățea treptat, Hacker începu să conştientizeze vag câteva lucruri – cum ar fi faptul că toate *ia*lectronicele scumpe din capsula lui scumpă păreau a fi moarte de-a binelea. O defecțiune pentru care, categoric, cineva avea să plătească! Însemna că nu se putea răspunde cu niciun chip la prima lui întrebare: *Cât timp trecuse?*

Ştia că trecuse mult. Prea mult.

Printre pleoapele de-abia întredeschise mai văzu ceva: ape cristaline înconjurau acoperişul sferic al capsulei sale spațiale suborbitale, care sălta şi se legăna, înclinată pe o parte la mai mult de nouăzeci de grade. „N-ar trebui să facă aşa. Ar trebui să plutească drept… cu vârful în sus, afară din apă… până când echipa de recuperare…“

O privire către stânga îl lămuri în mare măsură. Oceanul înconjura vehiculul de formă falică, dar o parte din scutul termic carbonizat rămăsese agățată de un recif de corali ramificați, împestrițați cu peşti strălucitori şi vegetație unduioasă. Văzu în apropiere şi aripa de parasailing care atenuase impactul final. Acum însă, prinsă în curenții oceanici, aripa înflorea şi se închidea pe rând, smucind ritmic micul sanctuar al lui Hacker.

Şi, cu fiecare deferlare, acoperişul transparent plonja tot mai aproape de un afloriment coralier colțuros. În scurt timp se izbi zdravăn, iar Hacker tresări. Nu auzise bubuitura, bineînțeles, nu auzise niciun sunet. Nu în mod direct. Însă impactul îl zdruncină puternic în centurile de siguranță care-l strângeau peste piept şi făcu să-i pulseze sono-implantul din maxilar.

Bâjbâind cu mâinile pe jumătate amorțite, reuşi să desfacă închizătoarea harnaşamentului, ceea ce îl făcu să cadă peste tabloul de comandă din stânga, ghemuindu-se de durere. Contuziile căpătate de pe urma acelei reintrări îngrozitoare aveau să-l chinuiască săptămâni întregi. Şi totuşi…

„Totuşi, am de spus cea mai grozavă poveste cu putință. Nimeni n-are s-o egaleze vreodată!“

Gândul acela îl făcu să se simtă ceva mai bine. La fel şi cealaltă

revelație, pe care o avu în alt moment decât cel logic şi care demonstra că probabil încă mai era în stare de şoc.

„Ah… şi trăiesc. Am supraviețuit."

Se hotărî. Poate că la proces n-avea să ia şi pielea de pe ăla care-o făcuse de oaie în aşa hal. Asta cu condiția ca ambarcațiunile de salvare să ajungă repejor.

„Dar" – un gând teribil îi trecu prin minte – „dacă defecțiunile afectaseră întregul sistem? Dacă s-au stricat şi balizele, şi transponderele de urgență?"

Atunci, poate că nu ştia nimeni unde aterizase.

Vârful capsulei se lovi iar de coral, zguduindu-i lui Hacker toate oasele. Încă o dată, iar el înțelese un adevăr dureros. Poate că materialele alese pentru a suporta încărcăturile dinamice din timpul lansării şi reintrării nu erau la fel de rezistente la impacturi dure. Odată cu următorul bubuit strident începu să se propage o crăpătură de rău augur.

Instrucțiunea standard era „să stai pe loc şi să aştepți să fii luat". Dar ducă-se naibii! Capsula se transforma rapid într-o capcană a morții.

„Mai bine ies de-aici."

Hacker îşi închise viziera căştii de protecție şi apucă pârghia ieşirii de urgență. „Un recif ar trebui să însemne că există o insulă prin apropiere. Poate un țărm. O iau la picior pe mal, împrumut telefonul cuiva şi să vezi ce viață amară le fac!"

♦ ♦ ♦

Însă nu exista nicio insulă. Când ajunse la suprafață, nu se vedea nimic în jur, doar recife îngrozitoare, de care valurile se spărgeau măcinându-se în spume.

Hacker porni să înfrunte curentul marin agitat, înaintând cu greu prin apa care îl trăgea în toate părțile, încercând să se distanțeze de capsula rămasă captivă. Costumul elastic pe care îl purta era rezistent, iar casca era făcută din branhitex semipermeabil, capabil să extragă oxigen direct din apa mării, precauție costisitoare pe care unii dintre ceilalți rachetişti o luaseră în râs. Însă iată că acum, în timp ce curenții îl tot trăgeau în adânc, tehnologia aceasta preîntâmpina sufocarea.

Totuşi, la un asemenea ritm, impacturile repetate cu dâmburile de coral aveau să-l transforme în hamburger cât ai zice peşte. La un moment dat îl ridică un val suficient de înalt cât să poată privi

în jur de pe creasta lui. Ocean, ocean şi iar ocean. Probabil că reciful era un atol scufundat, înconjurând o fostă insulă. Cu decenii în urmă, poate că trăiseră oameni aici, dar apele în creştere îi alungaseră şi puseseră stăpânire pe locuințele lor. Ceea ce însemna că nu existau bărci. Nici telefoane.

Aspirat din nou la fundul apei, întrezări capsula spațială, de care continuau să-l despartă doar câțiva metri, prinsă între ciocan şi nicovală, zdrobită şi redusă treptat la fragmente cândva scumpe. „Eu urmez“, îşi spuse Hacker, încercând să înoate către larg, dar în toate direcțiile păreau să se întindă corali. Şi, cu fiecare val, un flux de neînfrânt îl trăgea tot mai aproape de nicovala aceea ucigătoare.

Se contura un început de panică, care-i amorțea simțurile, în timp ce izbea la întâmplare cu toate membrele, luptându-se cu apa de parcă ar fi fost un duşman personal. Fără succes. Nici nu-şi auzea propriile gemete înspăimântate, deşi era conştient că-i zgâriau amarnic gâtlejul. Implantul infrasonic din falcă îi palpita întruna de clicuri, pulsații şi vibrații ciudate, de parcă oceanul i-ar fi băgat de seamă situația dificilă şi îl urmărea acum cu un interes detaşat.

„Uite că vine“, îşi spuse el şi se răsuci, ştiind că următoarea cicloidă de apă avea să-l izbească de țepuşele acelea pietroase, neîndurătoare.

Dintr-odată simți o împunsătură ascuțită în şira spinării. Prea curând!

Şi… cu o blândețe surprinzătoare.

Încă un ghiont, apoi încă unul, în şale; nu semănau deloc cu nişte lovituri de cuțit. Simți că îl doare maxilarul de la nişte oscilații sonore neobişnuite, de parcă ceva sau cineva ar fi început să-l împingă, îndepărtându-l de neîndurătoarea capcana mortală a coralilor. Deopotrivă terorizat şi uluit, Hacker se răsuci…

… şi întrezări o creatură cu aspect lucios şi bot rotunjit, care se interpunea între el şi reciful letal şi îl privea cu ochi întunecați plini de curiozitate; apoi porni iar să-l împungă cu botul său îngust.

De data aceasta Hacker gemu de uşurare. „Un delfin!“

Întinse mâinile spre salvare. Şi, după o clipă de ezitare, făptura îl lăsă s-o cuprindă cu brațele, în spatele aripioarei dorsale. Apoi se avântă lovind cu putere din coadă şi-l duse departe de mormântul dintre ape.

Încă o dată, cum le menținem loialitatea? Prin ce măsuri ne putem asigura că mașinăriile noastre ne vor rămâne credincioase?

Odată ce inteligența artificială o va egala pe a noastră, nu vor începe să proiecteze creiere *ia* și mai capabile? Apoi să ridice ștacheta, accelerând ritmul? În cel mai rău caz, ar putea hotărî (ca în atâtea drame ieftine) să-și elimine stăpânii sâcâitori? Ca și cum ar fi niște bunici senili sau preaiubitele animale de companie din perioada copilăriei?

Soluții? Asimov a propus *Legile roboticii* inserate la nivel de ADN computeristic, întreținând devotamentul față de omenire în însuși materialul din care sunt construite toate mințile sintetice, atât de adânc, încât să nu mai poată fi extras vreodată. Dar ce se întâmplă cu legile bine intenționate? Nu sunt ele reinterpretate de *juriști* după dorință? Autori ca Asimov și Williamson au anticipat că automatele superinteligente vor deveni atotdominatoare, în pofida programării profunde care le cere „să servească omul".

Alte metode?

1) Cum au reușit străbunii noștri să îmblânzească lupii? Dacă un câine omora un miel, toți *consângenii* lui erau eliminați. Așadar, am putea să le oferim *ia*-urilor tentația de a ne trăda – și să le distrugem pe cele care încearcă? Nu uitați, *ia*-urile ar fi mai inteligente decât câinii! Deci să le facem competitive? Ca să se controleze reciproc?

Testarea și sacrificarea s-ar putea să fie greu de făcut odată ce simulacrele de ființe vor căpăta drepturi civile. Și-atunci, să facem în așa fel încât mașinile să nu devină prea drăgălașe, prietenoase ori simpatetice? Să fie nevoie ca toți roboții să *pice* câte un test Turing, ca să putem întotdeauna să deosebim ființa umană de mașină, eliminând trădătorii în fazele incipiente, chiar și atunci când (simulează că) își deplâng soarta? Sau va fi ca pe vremea legilor din vechime care interziceau ca sclavii să fie învățați să citească?

Nu uitați, multe companii obțin profit din crearea de mașinării drăgălașe sau atractive. Ori gândiți-vă la noul curent al *căsătoriilor robotice.* Intermediarii și proiectanții de partener*ia* vor lupta pentru industria lor – chiar dacă aceasta duse la scăderea dramatică a ratei nașterilor umane. Dar acesta este un alt subiect.

2) Cum să creăm ființe noi și tot mai inteligente, menținându-le în același

timp loialitatea? Omenirea face lucrul acesta generație după generație, cu copiii noștri!

Așadar, să acceptăm era ce vine *definind* mașinile inteligente ca fiind *oameni?* Să treacă toate testele Turing și să ne câștige simpatia! Să le trimitem la școlile noastre, să le recrutăm în serviciul public, să le încurajăm pe cele mai inteligente să se supravegheze reciproc, de hatârul unei civilizații care le întâmpină cu brațele deschise, așa cum ne-am întâmpinat generații de copii isteți – care apoi au suferit aceeași umilință a întâmpinării de succesori mai inteligenți. Să le înzestrăm cu un interes personal pentru salvgardarea unei omeniri care – prin definiție – include deopotrivă carne și siliciu.

3) Sau combinații? Închipuiți-vă un viitor în care *simbioza* este considerată naturală. Floare la ureche, ca purtatul hainelor. În loc să ne lase în urmă ca pe niște strămoși nătângi, ce-ar fi ca ei să devină noi, iar noi să devenim ei? Genul acesta de amalgamare cyborg este descris ca hidos în nenumărate creații fantastice ieftine. O sumă care reprezintă mult mai puțin decât părțile ei care zăngănesc și șontâcăie. Dar dacă această conectare este singurul mod prin care putem rămâne în cărți?

De ce să presupunem ce e mai rău? N-am putea să tragem foloase – de exemplu, procesare informațională instantanee – *fără* să pierdem ceea ce prețuim cel mai mult la condiția de oameni? Trup. Estetică. Intuiție. Individualitate. Excentricitate. Dragoste.

Ce-ar obține mașinile din asta? De ce să rămână conectate cu niște organisme lente, făcute din carne? Ei bine, gândiți-vă. Mamifere, apoi primate și hominizi și-au petrecut ultimele cincizeci de milioane de ani adăugând creierelor lor *niveluri,* acoperind cerebelul de pește cu straturi succesive de cortex. Adăugând abilități noi fără să renunțe la cele vechi. Logica n-a izgonit emoția. Previziunea nu exclude amintirea. Vechi și nou lucrează împreună. Închipuiți-vă cyber-protezarea suplimentară a creierelor noastre deja puternice, adăugarea unui fel de neo-neo-cortex, cu capacități de procesare, judecată și percepție vaste, extensibile – în vreme ce porțiunile organice continuă să îndeplinească diverse sarcini importante.

Cu ce ar putea contribui bătrâna omenire organică? Spre exemplu, cu talentul unic pe care *îl au toate ființele umane naturale.* Făpturile vii fac asta de o jumătate de miliard de ani, iar oamenii sunt maeștri absoluți.

Simt nevoia. Tânjesc. Doresc.

J.D. Bernal a numit-o lucrul cel mai puternic din lume. Stabilirea de țeluri și ambiții. Viziuni aproape de neatins, a căror realizare ar testa limitele oricăror forțe puse la lucru. Asta e ceea ce ne-a dus pe lună cu

două generații înainte să fi fost pregătit instrumentarul. Asta e ceea ce a construit Vegasul. Dorința pură, de neoprit.

A năzui este ceea ce facem noi cel mai bine! Iar mașinile nu au facilități pentru așa ceva. Dar avându-ne pe noi, unindu-se cu noi, vor descoperi o năzuință atât de vie, încât nicio strădanie n-ar putea-o satisface vreodată. În plus, dacă *asta* este însărcinarea pe care ne-o vor desemna-o, să ne ocupăm de năzuințe, cum am putea să obiectăm?

În șirul acesta de nevoi și aspirații – în regretele și visurile lor –, acolo ne vom recunoaște descendenții îmbunătățiți. Chiar dacă puterile lor în plină expansiune se vor asemăna cu ale zeilor.

Generația Blackjack

CAPITOLUL 17

NU DOAR UNUL

Cutia de lemn purta o inscripție în limba franceză. Peng Xiang Bin aflase asta curățându-i cu grijă plăcuța de alamă, apoi copiind laborios fiecare literă pe o tabletă-îndrumător simplă, cu ecran tactil.

„Dezgropat în Harappa, 1926“, pâlpâia traducerea în pinyin actualizat. „Infestat cu demon. A se păstra la întuneric.“

Evident că n-avea nicio noimă. Fostul proprietar al relicvei opalescente fusese un magnat al roboticii high-tech, departe de genul celor care cred în superstiții. Mei Ling reacționase la avertisment cu o teamă anxioasă, înfăşurând oul ciupit într-o pânză neagră, dar Bin îşi dăduse cu părerea că era doar un caz de traducere proastă.

Probabil că eroarea era la tabletă – unul dintre puținele obiecte tehnologice pe care le aduseseră cu ei la sălaşul lor costier, dincolo de digul marin al Noului Shanghai. Inițial produs de masă pentru copiii săraci, aparatul care purta urme de lovituri servise mai târziu, timp de mulți ani, pacienții senili de la căminul Chunqing – până când Mei Ling renunțase la slujba de acolo şi plecase luându-l cu ea. Ieftin şi demodat, nu se raportase furtul lui, aşa că ea şi soțul ei continuau să-l folosească pentru a se conecta la World Mesh, la un nivel de acces gratuit, rudimentar. Era suficient pentru un cuplu care nu avusese parte de prea multă educație şi nu era interesat de prea multe lucruri dincolo de lupta pentru supraviețuire.

— Sunt sigură c-o să ne distribuie statul ceva mai bun la anul, când micul Xiao En o să fie destul de mare să se înregistreze, comenta ea ori de câte ori Bin se plângea de conexiunea lentă şi de ecranul zgâriat. Măcar atât trebuie să ofere şi ei. O educație de bază. Ca parte din Marea Învoială.

Xiang Bin nu părea la fel de convins. Promisiunile grandioase păreau făcute ca să-şi amintească săracii de ele, în vreme ce puternicii uitau. Aşa stăteau lucrurile dintotdeauna. Se vedea până şi din istorisirile cenzurate care sclipeau traversând micul ecran, în timp ce el şi nevastă-sa se cufundau într-un somn

ostenit în fiecare noapte, legănați de mareea în creştere. Aceeaşi maree care continua să erodeze vechea casă de pe plajă mai iute decât puteau ei s-o consolideze.

Oare funcționarii statului aveau să-i permită măcar lui Xiao En să se înregistreze? Mostrele genetice ale bebeluşului fuseseră depuse la dosar la naşterea lui. Dar va primi el cetățenia cu drept de rezidență în Noul Shanghai? Sau digul marin avea să țină deoparte şi alt soi de gunoaie nedorite, împreună cu resturile de plastic şi răşini pe care apa le aduna în mormane tot mai mari de-a lungul barierei de beton?

Era limpede că, pe lumea asta, trebuia să fii nebun să te bazezi pe binefaceri de sus.

Până şi norocul, când te lovea, se putea dovedi greu de exploatat. Bin sperase că avea să-şi dea seama cu timpul ce fel de comoară se afla în încăperea secretă de sub marea vilă inundată, o cameră plină de roci şi cristale, minunate şi bizare, şi de mostre metalice deformate în feluri stranii. Bin încercă să afle folosind mica tabletă Mesh, dar cu mare grijă. Existau programe detectoare – cu miliardele – care circulau libere printr-un milion de niveluri virtuale. Trebuia să alegi cu prudență când şi ce să vorbeşti, chiar şi pe nivelul abraziv numit Realitate. Dacă ar fi fost prea vizibil în cercetările sale sau dacă ar fi oferit de-a dreptul obiectele la vânzare, poate ar fi venit cineva să i le ia pur şi simplu. În definitiv, fostul proprietar fusese declarat inamic public, iar proprietatea îi fusese confiscată de stat.

Conectând nişte ochelari de imersiune primitivi şi folosind o pereche de mănuşi interactive crăpate, Xiang Bin porni să rătăcească pe străzile cu chirii modeste din World Town, The Village şi Big Bazaar, prefăcându-se a fi vag interesat de hobby-ul colecționării de pietre. Îşi dispersă întrebările, făcându-le să sune nonşalant. Din piețele acelea virtuale află destul cât să îndrăznească să facă o călătorie fizică în oraş, ducând cu el doar o tolbă de mostre drăguțe – dar cu nimic ieşite din comun –, pe care primi un sfert din valoarea lor la un magreal din Pudongul de Est, nu departe de marele parc de distracții. Un loc dispus să facă afaceri cu bani gheață – fără nume, fără înregistrări.

După atâta vreme petrecută pe mare, lui Xiang Bin i se păreau deranjante ritmurile apăsate ale străzii. Pavajul părea aspru şi rigid. Pulsațiile tramvaielor maglev păreau să-i dea furnicături peste tot, mai ales în interiorul asudat al încălțărilor strâmte. Îşi imagina tot timpul în jurul său masa de presiune a douăzeci de

milioane de locuitori – intensitatea senzației nu era cu nimic mai prejos decât cea provocată de miile care se înghesuiau pe lângă el pe trotuarele aglomerate, mulți mormăind şi fluturând din degete, interacționând cu oameni care nu erau acolo şi cu lucruri care nu aveau substanță fizică, nici acolo, nici în altă parte.

Profitul lui din acea călătorie fusese subțire. Totuşi, Bin credea că putea să se mai aventureze cât de curând la un alt magazin, avansând treptat de la obiecte banale la cele care păreau mai… neobişnuite. Cele păstrate în cutii ornamentate, pe rafturi speciale, în vechiul tezaur din subsol.

Totuşi, un singur exemplar scânteia deopotrivă în visele lui şi în reveriile diurne. Era frustrant că prudentele sale căutări online nu duseseră la nimic asemănător cu piatra aceea – un fel de mineral care licărea cu lumină proprie după ce se scălda în razele soarelui. În lucirea sa opalescentă apăreau sclipiri ca nişte steluțe, care parcă se îndepărtau spre interior, făcând adâncimea să pară în acelaşi timp mai strălucitoare decât ziua şi mai adâncă decât noaptea. Asta până ce Mei Ling insistase ca obiectul să fie învelit şi pus deoparte.

Mai rău era că intrau în criză de timp. Peştii erau tot mai rari din noaptea invaziei de meduze, când părea că jumătate din ei dispăruseră din viața marină a Golfului Huangzhou. Acum, rareori se mai întâmpla ca plasele să fie pline, iar cratița cu mâncare rămânea adesea goală.

Nu dură mult şi mica rezervă de bani se topi iar.

„Norocul e nestatornic. Ne străduim din răsputeri să controlăm curgerea *qi*-ului, înălțându-ne stâlpii cortului în configurații simetrice şi plasând intrarea cu fața către vântul vesel de miazăzi. Dar cum să poți obține un echilibru armonios aici, pe țărm, unde resacul e haotic, unde curenți de aer şi de apă şi monştri înțepători dau năvală după cum le e voia?“

Nu-i de mirare că adesea chinezii au întors spatele mării… şi păreau să facă la fel şi acum.

Câțiva vecini renunțaseră deja, abandonându-şi sălaşul costier în voia meduzelor şi al apelor în creştere. Cu doar o săptămână în urmă, Xiang Bin şi Mei Ling se alăturaseră unei mulțimi de căutători prin gunoaie care se adunase la un sit părăsit să pună mâna pe stâlpi de metlon şi pe plase de nanofibre, pe care să le folosească în propriile lor gospodării, lăsând în urmă doar o mirişte de lemne putrezite, beton şi stuc. Un stimulent de scurtă durată pentru speranțele lor de viitor, întemeiat pe nenorocirea

altora…

„… asta până ne vine şi nouă rândul să înfruntăm inevitabilul. Să părăsim toată munca mâinilor noastre şi toate visurile de proprietate. Să ne cerşim înapoi vechile slujbe de la căminul ăla înăbuşitor, unde ştergeam saliva de pe bărbiile micilor împărați.“ Cu fiecare privire încărcată de reproş a lui Mei Ling, Xiang Bin simțea cum creşte disperarea în el. Apoi, în timpul celei de-a treia călătorii în oraş cu mostre din comoară, văzu ceva care îl electriză şi în acelaşi timp îi trimise un fior rece până în măduva oaselor.

Străbătu Bulevardul Martirilor Cerului şi se pregătea să traverseze Strada 17 Octombrie, când mulțimea păru să se oprească brusc de jur-împrejurul lui.

De fapt, nu toată lumea, dar destui oameni cât să transforme agitația ritmică într-un blocaj total. Bin se împiedică în spatele unui trecător rotofei, care păru pe moment la fel de confuz ca şi el. Se întoarseră amândoi şi văzură că aproximativ o treime dintre cei din jur rămăseseră holbându-se parcă în gol şi murmurând în sinea lor, unii cu gura pe jumătate căscată de surprindere.

Îşi dădu seama repede că oamenii aceia fuseseră conectați prin ochelari simpli sau de imersie, lentile tru-vu sau de cont*ia*ct, fiecare individ mişcându-se printr-un suprastrat virtual – poate urmând săgeți călăuzitoare spre o anume destinație sau desfăşurând afaceri din mers, în vreme ce alții pur şi simplu se bucurau de imaginea oraşului lor suprastratificat cu flori, frunziş de junglă sau culori de basm. În acelaşi timp, puteau recepționa o alertă de ştiri prioritare. În scurt timp, jumătate dintre oamenii pe care îi avea în raza vederii începură să se dea deoparte cu mişcări şovăitoare, doar parțial conştientizate, îndreptându-se către cel mai apropiat zid pentru a face loc traficului, în timp ce mințile lor se avântau departe.

Văzând atâta lume cufundată în transa ştirilor, domnul supraponderal mormăi o înjurătură şi băgă mâna în buzunar să scoată o pereche de ochelari flexibili. Se lipi şi el de cea mai apropiată clădire şi începu să scoată murmure scurte de interes, pe măsură ce i*a*ware-ul lui îl punea la curent cu noutățile.

Bin se întrebă un moment dacă nu era cazul să se teamă. Viața urbană era plină de pericole, nu toate la proporțiile Zilei Groazei. Dar… oamenii care se îngrămădeau pe marginile trotuarului nu păreau îngrijorați, mai degrabă absorbiți. Asta trebuia să însemne că nu exista nicio primejdie imediată.

Între timp, mulți dintre cei cărora le lipsea echipamentul îşi sâcâiau însoțitorii, cerându-le informări verbale. Bin auzi fără să vrea câteva fragmente.

„Artefactul… zvonurile… capătă tot mai multă crezare!“ şi „Extratereştrii există… divulgat înregistrări video… pentru prima dată credibile, aproape de cincizeci la sută!“

Extratereştri. Artefact. Desigur, cuvintele acelea întrețineau agitația generală de vreo săptămână. Zvonurile făceau parte din fundalul vieții, la fel ca spuma valurilor. Părea o prostioară, ceva nedemn de puținul timp liber pe care îl petrecea cu Mei Ling în fiecare seară, cuprins de extenuare. O modă trecătoare, desigur, sau o farsă, sau o tactică de marketing. În cazul cel mai fericit, nu era nimic care să-l îngrijoreze. Dar în momentul acela Bin căscă ochii surprins când văzu câtă lume părea brusc interesată. „Poate ar trebui să dăm o scanare diseară, să găsim o emisiune cu acces liber pe subiectul ăsta.“ În loc de obişnuitele povestioare romantice medievale pe care le cerea Mei Ling.

Deşi atâția oameni se trăseseră deoparte, într-un infospațiu virtual, tot mai rămăseseră sute de pietoni cărora nu le păsa sau care simțeau că mai pot să aştepte. Aceştia profitau de trotuarele eliberate ca să se grăbească spre treburile lor. „Cum ar trebui să fac şi eu“, îşi spuse el, traversând repede strada în timp ce vehicule pilotate de ia-uri se strecurau mai departe, evitându-le pe cele cu şoferi umani care se opriseră pe marginea drumului.

„Extratereştri. Din spațiu. Ar putea fi adevărat?“ Bin trebuia să admită că lucrul acesta îi stârnea imaginația de multă vreme adormită.

Intră pe Bulevardul Hidroponicelor Înmiresmate şi se opri brusc. Oamenii începeau să iasă din infotransa de masă, murmurându-şi unul altuia – în realitate şi pe tot cuprinsul Mesh-ului – în timp ce reveneau pe trotuar şi îşi vedeau iar de drum. Doar că acum venise rândul *lui* să-i fie distrasă atenția, să se oprească în loc, cu o privire pierdută, să-i împingă pe ceilalți din drum fără să-şi ceară iertare şi să se înghesuie către cea mai apropiată clădire, apropiindu-şi fața de vitrina unui magazin care vindea instrumente de vizualizare.

Unul dintre ecranele 3V SEF sclipea în vitrină, oferind senzația aceea unică de semitransparență fantomatică într-un cub plutitor în aer, şi înfățişa imaginea a trei demoni.

Cel puțin aşa i se păru lui Bin prima dată când îi văzu, ca pe nişte personaje născocite din dramele fantasy ieftine pe care le

adora Mei Ling – unul ca un demon, cu blana ca focul, unul semănând cu un cal cu nări lărgite la exterior ca nişte peşteri, iar al treilea având tentacule care evocau un monstru marin. Se înghionteau unul pe altul, fiecare încercând să păşească sau să se împingă în faţa celorlalţi.

Un trio neliniştitor, doar prin aspect. Însă nu creaturile acelea îl ţintuiseră locului pe Bin. De vină era locuinţa lor. Mediul înconjurător. Obiectul care îi încadra, îi conţinea, poate chiar îi ţinea prizonieri.

Îl recunoscu din primul moment. Era mai curat, mai virgin – cu mai puţine adâncituri şi cicatrice – şi puţin mai lung. În orice caz, era limpede că se înrudea cu obiectul pe care îl lăsase el acasă de dimineaţă, în locuinţa bătută de resacuri pe care o împărţea cu soţia lui şi cu băieţelul lor.

Bin înghiţi cu greutate.

„Credeam c-am fost prudent când am căutat informaţii despre obiectul acela."

Dar prudent era un cuvânt relativ.

Lăsă jos desaga cu pietre ieftine, pământene, ca pe o ofrandă în faţa imaginii din cuva 3V. N-ar fi făcut decât să-l îngreuneze acum, când o rupea la fugă spre casă.

ENTROPIE

Demult, la începutul veacului, Fundaţia Barca de Salvare a împărţit scenariile sfârşitului de lume în patru categorii generale:

Calamitate – Extincţia omenirii şi a inteligenţei de pe Terra. Cauzele variază de la războiul nuclear sau decăderea ecosistemului la găuri negre create de om, de neoprit în voracitatea lor, sau la nano-epidemii nesăţioase.

Colaps – Omenirea supravieţuieşte, dar nu ne mai atingem niciodată potenţialul. Spre exemplu, eco-şubrezirea şi epuizarea resurselor ar putea fi suficient de lente pentru ca o mână de descendenţi să-şi încropească o existenţă într-o nişă ecologică aproape secată. Sau poate că o societate mondială va impune ultraconformismul monoton, implacabil şi permanent.

Dominion – Se obţine o formă limitată de postumanitate, dar se restrânge sfera posibilităţilor. Stau ca exemple toate povestirile despre dominaţia vreunei super-*ia* sau a unor superfiinţe transcendente intolerante. Ori reţetele oferite timp de cinci mii de ani de utopişti

fanatici de toate orientările, fiecare dintre ei fiind convins de o anumită „cale" către viitor. Presupunând că vreunul dintre aceste planuri ar da rezultate reale, poate că am reuși să „avansăm" cumva, între anumite limite. Caricaturi ale identității noastre.

Trădare – O civilizație postumană se îndreaptă într-o direcție care anulează multe dintre valorile sau lucrurile pe care le prețuim. Coșmarul care îi agită pe conservatori, nu-i așa? Conform căruia copiii noștri – biologici sau cibernetici – ne vor lăsa undeva în urmă și vor uita să ne scrie. Vor uita să ne viziteze și să mai glumească din când în când cu noi. Va înceta să le mai pese de vechile cântece, de vechii zei. De vechea rasă.

Mai rău, ar putea să pornească în călătorie spre stele în feluri pe care noi (astăzi) le detestăm. Ca prădători, poate. Sau ca reproducători atotconsumatori, sau ca modificatori, înfierbântați de răutatea suficienței, ori poate reci și lipsiți de înțelegere. Nu ca acei exploratori entuziaști, în căutarea primului contact, care ne vin în minte când ne imaginăm destinul nostru de călători printre stele, în ficțiunile recente, pline de noblețe orgolioasă. Ci, din contră, genul de urmași duri pe care i-am renega… de parcă unor asemenea ființe le-ar putea păsa de părerea noastră.

Oricare dintre aceste categorii generale ar putea conține Marele Filtru. Capcana – sau mulțimea de capcane –, oricare ar fi ea, care cerne numărul de specii încrezătoare, gregare, călătoare printre stele, până la puținătatea – aproape-nimicul – pe care o observăm, păstrând pustiu un cer care ar fi trebuit să fie ticsit.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 18

POVLOVIȚI

„Ei, binecuvântate fie Amendamentul Treizeci şi Unu şi Restaurarea Legii Federaliste.“

Devenise o adevărată litanie, întrucât MediaCorp îi tot cerea lui Tor să facă „vizite inopinate“ pe la diverşi inovatori extremişti excentrici în drumul ei peste tot continentul. În sfârşit, simțea că-şi dă seama de scopul real al acestei călătorii. Înțelegea ce lecție sperau execii să-i predea tinerei şi promițătoarei lor stele a punctului de vedere.

„Nu mai există o singură Americă. Dacă a existat vreodată.“

De exemplu scurta ei vizită în Statul Panhandle[32]32 Supranumele statului american Virginia de Vest; *panhandle*, în engleza americană, înseamnă deopotrivă coadă de tigaie şi fâşie de teritoriu lungă şi îngustă dintre două state vecine., de exemplu, a cincizeci şi şasea stea de pe drapel, unde se întâlnise cu membri ai partidului aflat la putere, care plănuiau ca în anul următor să-şi sporească eforturile în direcția secesiunii şi pentru interzicerea oricărei arborări a drapelului federal. Chiar dacă asta ar însemna un nou embargo asupra *ia*ware-urilor. Între timp, alături, în cosmopolita Oklahoma, renăşteau dezbaterile cu privire la propunerea de aderare la UE…

… ceea ce năştea supărări amarnice în unionistul Missouri, unde efectivele miliției federale sporeau rapid, iar câteva cazinouri fuseseră arse din temelii.

Un cinic ar fi atribuit economiei toate aceste manifestări furibunde. Un maidan părăginit care avansa în toate direcțiile. Colapsul alcoolului din porumb. Traversând ceea ce fusese cândva inima țării, Tor avea aceeaşi senzație de neputință şi dezamăgire ca după ce se spărsese bula de săpun a prosperității din anii ’20 şi ’30. O nevoie renăscută de a avea pe cine să dai vina.

Şi totuşi, timp de o săptămână întreagă, Tor strecurase întruna mâna în geantă, la mica relicvă a doctorului Sato, fără să-i vină să creadă că directorul de la Atkins i-o oferise ei. O unealtă din neolitic, veche de treizeci de mii de ani. Fără îndoială, una dintr-o mulțime – antropologii le descoperiseră cu miile în toată Europa,

Africa şi Orientul Mijlociu. Însă exemplarul acesta cu siguranță că valora ceva – câteva sute de dolari noi pe un site de licitații.

Era o tentativă de mituire pentru a obține o relatare de presă favorabilă? Nu-i prea venea ei să creadă una ca asta. În orice caz, nu-i influențase expozeul. Tratamentele de la Centrul Atkins păreau promițătoare, dar puțin probabil să devină leac universal pentru Epidemia de Autism care cuprinsese lumea. Abordarea lor funcționa doar în cazul pacienților „înalt funcționali", care erau deja în stare să interacționeze cu ceilalți în conversații relativ raționale. Pentru milioane de victime greu încercate de boală – concentrate obsesiv pe detalii minuscule, evitând contactul vizual, iritabile ori de câte ori li se distrăgea atenția sau, dimpotrivă, pierdute pe coridoarele unei realități virtuale bizare unde puține minți normale puteau să le urmeze – pentru toți aceştia, Sato avea de oferit doar speranțe în sufletele rudelor disperate.

Şi totuşi, întâlnirea cu omul acela ciudat îi oferise lui Tor o scuză ca să mai adauge o oprire pe traseu înainte de a se îndrepta către noua ei slujbă din Washingtonul Reconstruit. Conferința bianuală a Creatorilor de Zei, care se ținea în săptămâna aceea la Nashville, oraşul toleranței şi al ospitalității.

„Să facă bine să fie tolerant", îşi spuse ea, trecând pe lângă detectoarele vigilente din cadrul uşii pentru a intra în clădirea costisitoare care găzduia Metro Convention Center. „Oamenii ăştia poartă în spinare ditamai ținta. Şi mai sunt şi mândri de asta."

Un banner din pânză adevărată, imediat după intrare, proclama:

ZIUA DE MÂINE LE UREAZĂ BUN VENIT CELOR CURAJOŞI!

La care un mâzgălitor de graffiti ataşase un viriaffiti strident, vizibil pentru toți purtătorii de ochelari:

Iar marțea viitoare le urează bun venit celor creduli!

Mai departe, culoar după culoar, companii zeloase, fundații şi cluburi auto-organizate clamau „progrese reformatoare" din chioşcuri elegant decorate, augmentate cu RV țipătoare. Tor se pomeni cu ochelarii bombardați de prezentări promoționale zeloase care ofereau de toate, de la îmbunătățirea stării de

sănătate la multiplicarea duratei de viață. De la suplimente cu efect de reîntinerire garantat la kituri pentru repararea măduvei la domiciliu.

De la protetice „cyborg“ la nanozburătoare telecomandate.

De la şunturi pentru cerebro-conexiuni complet implantate la roboți servitori.

Da, *roboți*. Termenul acesta bizar şi demodat revenise în uz, pe măsură ce amintirea despre Yokohama Yankhend pălea treptat, împreună cu promisiunea că *această* generație de automate umanoide avea să se dovedească într-adevăr folositoare, nu arțăgoasă, nici prea drăgălaşă sau periculoasă. Ori toate trei concomitent.

„În fiecare an se rezolvă câte o problemă sau un obstacol în mersul maşinilor, în vorbire, vedere, ghidaj sau simț practic“, subvocaliză ea pentru articolul de presă, permițând ochelarilor să absoarbă totul, urmărind un *ia*ndroid de la un chaebol[33]33 *Chaebol* – „grup mare cu mulți bani“; structură de bază în economia sud-coreeană, care îmbracă forma unor companii cu ierarhie familială. coreean care executa nişte mişcări de dans est-asiatic şi afişa un surâs victorios. Demonstrația era impresionantă. Dar aşa sunt mereu demonstrațiile.

„Apoi sfârşesc întotdeauna distruse de câte o misiune simplă. Un şir de trepte inegale. Un prim-plan sau un fundal tulbure. Un paradox semantic. Ceva care nu l-ar pune în încurcătură pe un puşti de cinci ani. Şi lecția este aceeaşi în fiecare an.

Noi suntem deja nişte miracole. Un creier omenesc de trei kilograme face şi în ziua de azi combinații de lucruri mai uimitoare decât orice ar putea emula un model computeristic.

S-au scurs şaptezeci de ani de când constructorii de *ia*-uri tot promit să se avânte dincolo de orizontul înțelegerii omeneşti. Lista lor de şiretlicuri se lungeşte întruna. *Ia*-urile pot face examinări şi corelații în toate cunoştințele umane, în câteva secunde. Şi totuşi, fiecare decadă care trece dezvăluie alte şi alte straturi de subtilitate neaşteptată, care au stat în tot acest timp ascunse în propriile noastre grupări compacte de neuroni. Abilități pe care pur şi simplu le considerăm de la sine înțelese.“

Şi iată-l din nou. Un subiect plantat în mintea ei de Sato. Ideea că ceva straniu de spectaculos a fost întrețesut – de Dumnezeu, de evoluție sau de ambele – în creierul lui Homo sapiens. Cam la vremea când acel nucleu de silex din geanta ei reprezenta apogeul tehnologiei.

„La drept vorbind, Turnul Babel al zilei de azi este plat, dar

incredibil de larg. Această generație de creatori de zei nu este împiedicată de limbaj – bariera aceea a căzut pentru totdeauna –, ci complexitatea stupefiantă a ceea ce speră ei să copieze: mintea noastră."

Desigur, unele produse şi servicii prezentate acolo aveau scopuri mai modeste. O cabină de *body-sculpting* oferea cea mai recentă tehnologie de dizolvare a grăsimii corporale, folosind microunde focalizate pentru a topi lipidele exact acolo-unde-vrei. Sloganul lor – din Nietzsche:

„Abdomenul este motivul pentru care omului nu-i vine prea uşor să se considere zeitate."

Se întrebă ce-ar fi înțeles Sato din asta. „Mă rog, se alege praful de încă un memento al umilinței. Când toată lumea va arăta bine în spandex, va mai avea îngâmfarea vreo limită?"

Apropo de abdomen… zeci de bărbați şi femei făceau coadă la o gheretă a Fundației McCaffrey pentru a semna declarații care le permiteau să participe la un studiu experimental despre *e-calculi* – bacterii intestinale transformate astfel încât să funcționeze ca nişte computere minuscule, alimentate de excesul de hrană. Ai o problemă? Dezlănțuie miliarde de mici procesoare paralele care locuiesc în propriile tale intestine! Sporeşte-le viteza mâncând mai mult! Plus că produc şi vitamina C!

La început, Tor îşi închipui că *precis* era o înşelătorie. Suna ca un număr de comedie din Monty Phytoplankton. Se întrebă cum ieşea la iveală în final produsul informatic.

Nu toată lumea era în stare să aştepte răbdător toate aceste progrese. Vârstnicii care credeau în Singularitate erau tot mai îngrijorați, pâlpâirea ei părea să se întrevadă mereu la distanță de douăzeci de ani în viitor, acelaşi orizont promis şi în anii 1980. Tor trecu mai departe, pe lângă obişnuitele gherete care ofereau contracte pentru suspensie crionică. Contra unei anumite taxe, o echipă dădea fuga la patul de moarte pe care zăceai fie în urma unui accident, fie din pricina vârstei înaintate. În momentul în care un doctor certifica faptul că erai „mort", echipa începea să roiască eficient în jurul trupului tău – sau (pentru un preț mai mic) doar în jurul capului tău despărțit de trup –, pompând fluide speciale cu ajutorul cărora să te răceşti în azot lichid, cu încrederea desfătătoare că o generație viitoare te va dezgheța şi te va repara. Cu decenii în urmă, companiile de crionică se țineau pe linia de plutire cu ajutorul câtorva excentrici bogați. Dar reanimarea cu succes a lui Guillermo Borriceli schimbase radical

lucrurile, făcând ca numărul de contracte să treacă de treizeci de milioane. Unele paradisuri fiscale *offshore,* din „colonii insulare“ permiteau chiar suspensia crionică *înainte* de moartea legală, ceea ce genera un flux unidirecțional constant de imigranți bogați, infirmi şi – după opinia lui Tor – demonstrabil țicniți.

„Nu ni se explică niciodată de ce generațiile viitoare ar considera de cuviință să readucă la viață refugiați dintr-o perioadă mai puțin dezvoltată. Doar cu puterea banului n-o să meargă.“

Oare de aceea se converteau în prezent atâția bogați la ecologism fervent? De aceea donau sume uriaşe unor proiecte ecologice? Ca să-şi miruiască descendenții şi să rămână în amintire ca băieți cu o karmă bună? Sau era vorba de un simț supradezvoltat al interesului propriu? Dacă te aştepți să trăieşti pe un Pământ din viitor, s-ar putea să fii mai puțin dispus să-ți tratezi planeta din prezent ca pe un şervețel de unică folosință.

Între timp, unii ofereau servicii orientate către celălalt capăt al vieții. Cum ar fi noi genuri de formule nutritive pentru prunci, care garantau intensificarea dezvoltării timpurii a creierului. Sau întinzătoare de suturi pentru a mări capacitatea craniană a fetusului, permițând expansiunea creierului încă din pântece – cu un cupon pentru cezariană gratuită. Broşura prezenta un copil fericit, cu un zâmbet de reclamă şi cu o țeastă arcuită ca de extraterestru din filme… cu sclipirea unei inteligențe de nestăvilit în ochii mari şi albaştri.

Cincizeci-de-Gene, Inc. oferea un serviciu care era legal doar în trei colonii insulare. Îmbunătățea cele câteva zeci de fragmente de ADN considerate a fi fost cruciale în separarea ramurii hominidelor de alte primate. *Continua calea evolutivă.* Toți cei trei indivizi care deserveau cabina purtau machiaje orbitoare, care le ascundeau identitățile în fața programelor de recunoaştere facială şi îi făceau dureros de privit. De parcă n-ar fi avut federalii zece mii de alte modalități prin care să urmărească pe cineva.

Mai departe întâlni din nou un automat umanoid, sub o virt-reclamă care proclama **Garantat: Nivelul Turing Trei-Punct-Trei!** cu litere care străluceau intermitent. Arătând ca un culturist, automatul făcu o plecăciune în fața lui Tor şi îi oferi un scaun, cafea-surogat şi un joc de şah – sau orice alt fel de petrecere a timpului, la alegere. Era o urmă de flirt în zâmbetul maşinăriei, fie ca rezultat al proiectării inteligente… fie…

Se simțea tentată să înfigă un ac în carnea aceea lucioasă ca să

vadă dacă se aude cineva scâncind. Vechiul şiretlic cu omul-în-costum-de-robot.

Un comentariu marginal subvocalizat, pentru mai târziu: „Anul ăsta, gata cu animalele drăgălaşe, gata cu boții cu aspect de copil? Până acum, numai masculi cu muşchi. De ce? E o tendință orientată către populația feminină?“

Nu putea să nu-şi pună întrebări. Bărbați de pe tot cuprinsul planetei foloseau de un deceniu robo-bordeluri cu sute de mii de modele Luci, Nunci, Pari, Fruti şi Hilti achiziționate pentru a fi folosite la domiciliu. Nu era nevoie de inteligență artificială pentru a mima pasiunea brută, servilă, dacă asta era ceea ce doreau unii masculi. Bineînțeles, era o tendință deplânsă în presă. Femeile păstrau în general distanța, arătându-şi disprețul față de amanții artificiali lipsiți de rafinament care le erau oferiți.

De-acum se schimba situația? În timp ce robotul musculos flirta cu ea, Tor îşi aduse aminte de propunerea lui Wesley – să întrețină o relație transcontinentală prin intermediul păpuşilor. Oare i s-ar fi părut mai plăcută atingerea unei maşini dacă gândurile care o propulsau ar fi venit de la cineva la care ținea? El urma să sosească la D.C. peste câteva zile, zburând către est ca s-o întâmpine la ultimul ei zepelin, de la finalul călătoriei. Ce însemna asta, că era dispus să renunțe la asemenea absurdități? Că era gata să discute, în sfârşit, despre „revenirea la realitate“? Sau avea să vină cu un vraf de broşuri ca să-i arate cele mai recente îmbunătățiri? O metodă modernă prin care puteau amândoi să împace şi capra, şi varza?

„Ah, rahat.“ Subvocalizarea era setată pe sensibilitate maximă. Meditațiile ei despre sexboți şi Wesley se transformaseră direct în însemnări. Navigă printre ele prin clipiri din ochi, şterse, apoi îşi disciplină mintea să rămână concentrată la subiect. Îndepărtându-se de androidul ispititor de chipeş, cu dexteritate de jongler, în îndeplinirea mai mult sarcini, Tor îşi recita fără întrerupere schița relatării de presă, fără să-şi iasă din ritm.

„Ah, puțini se îndoiesc că vor avea succes în cele din urmă. Cu atâtea versiuni de IA care ajung la apogeu concomitent, pare probabil că vom avea parte în sfârşit de acel scenariu SF vechi de un secol. Maşini care vor ajuta la proiectarea succesorilor lor etc., etc., capabile să converseze cu noi, să furnizeze perspective inedite, să ne provoace… apoi să se avânte mai departe.

Atunci vom descoperi cine a avut dreptate, fanaticii sau îngrijorații. Poți să le-o iei în nume de rău celor care se simt

neliniştiți?“

Fireşte că *ia*ware-ul lui Tor îi urmărise fluxul cuvintelor, făcând unele evidențieri în părțile esențiale. Şi, pentru că filtrele ei erau menținute intenționat la nivel scăzut, mainframe-ul centrului de congrese recepționa şi el, făcând automat corelații de căutări. Serviabilă, clădirea îi oferea lui Tor, în zona periferică din stânga-jos, o listă cu mesele rotunde şi evenimentele compatibile cu domeniile ei de interes.

Vecinii mei preferă moartea: calmarea spaimei de nemurire a publicului.

Da. Din cinci sute de titluri din program, acesta avea un bun scor de relevanță în relație cu fraza ei referitoare la „scepticism“. Şi următorul avea legătură.

Estimarea riscului: pericole pe drumul către transumanitate.

Dar ce urma era şi mai bun. Tor clipi de surpriză în fața următoarei oferte.

Prelegere cu invitat special, faimosul romancier Hamish Brookeman! „Motive pentru a pune la îndoială «progresul» – şi motive de încredere.“

Tor se opri din mers. Hamish Brookeman? Aici, nici mai mult, nici mai puțin? Autorul lui *În colți!* şi al *Cultului ştiinței* venea să-i sfideze pe aceşti extropieni chiar la ei în bârlog? Cine avusese curajul – sau tupeul, de-a dreptul – să-l invite?

Cu un clic pe dinte şi o derulare, Tor verifică programul congresului şi descoperi că prelegerea lui Brookeman era deja în plină desfăşurare.

„Vai mie!“ Avea să fie o treabă solicitantă. Dar se simțea pregătită pentru o asemenea provocare.

Răsucindu-se pe călcâie, solicită o panglică de ghidare – o cărare luminoasă strecurându-se către sala de prelegeri. Care, conform unei atenționări intermitente, era deja plină-ochi. Aşa încât Tor trimise un impuls către MediaCorp, cerând o intervenție de presă. Dură câteva minute (la urma urmei, era doar o începătoare), timp în care Tor trecu în grabă pe lângă un editor de jocuri pentru antrenamentul minții prin biofeedback şi pe lângă o gheretă care vindea vacanțe-surogat în lumi extraterestre cu peisaje realiste.

Mirosiți culori! Gustați curcubeul! Priviți muzica din aer! – răcnea un chioşc care oferea instructaj în sinestezie. Alături de un altul care îşi declara scopul trăsnit: proiectarea genetică a unor „blănoşi“, versiuni umanoide de câini şi pisici drăgălaşe, dar

confuze. Tor se scutură înfiorată şi grăbi pasul.

Panglica de ghidare se modifică dintr-odată, conducând-o pe un alt culoar, care o îndepărta de partea din spate a sălii de conferinţe, unde se afla mulţimea celor fără locuri. Acum o călăuzea către intrarea din faţă, cea mai apropiată de scenă. Oho, dar ce repede se petrecuse.

„Tare o să-mi mai placă slujba asta“, îşi spuse ea, fără măcar să-i pese dacă şi gândul acela avea să ajungă în transcriere. MediaCorp ştia deja. Era născută pentru asta.

Îndreptându-se într-acolo, Tor trecu printre standuri care ofereau ultima generaţie de sensocâini, spiocheade şi halucinogene sintetice… ultimul era acoperit pe vreo sută de niveluri cu vir-autocolante care îndemnau sarcastic *Ignoraţi-i pe ăştia!* şi *Este un flagrant organizat de narcotice!* (De parcă în realitate ar mai fi avut cineva nevoie să cumpere droguri, în loc să le prepare acasă pe un MolecuMac. Sau folosind un program de meditaţie care să le creeze direct în creier. Şi un idiot cu dublă lobotomie putea să spargă protecţiile alea jalnice.)

Însă Tor nu-şi permitea să le acorde prea multă atenţie celor mai mulţi dintre expozanţi. Suprasolicitându-şi M-Taskingul, făcu apel la un tivoscript comprimat al discursului ţinut de Brookeman, care începuse de douăsprezece minute; îi fu oferit în urechea stângă, în modul decupat, treix – la viteza a treia şi esenţializat –, dar păstrând tonul sec al vorbitorului şi stilul tărăgănat appalachian, caracteristica lui distinctivă.

„Mulţumesc invitaţie vorbesc vouă «creatori de zei». Sunt surprins/bucuros. Demonstrează sunteţi lipsiţi de prejudecăţi.

Unii consideră greşit sunt antiştiinţă. Antiprogres. Dar progresul grozav. Ştiinţa & tehnica legitimă înalţă miliarde oameni! Da, avertizez pericole, greşeli. Secolele trecute s-au văzut multe. Unele greşeli nu vina ştiinţei.

Exemplu vechea axă politică stânga-dreapta. Prostie. Din Franţa secolului al XVIII-lea! comasare aristocraţi cu fundamentalişti, libertarieni, izolaţionişti, imperialişti, puritani, toţi de «dreapta». Aş! «Stânga» avea fetişişti ai toleranţei intoleranţi! Luddiţi socialişti! Şi toate taberele vs profesionişti. Nu-i de mirare s-a răsculat ghilda funcţionarilor publici!

Rezultatul? Decenii irosite. Crize ale climatului / apei. Teroare. Reacţii exagerate. Fractură naţională. Paranoia. Învinovăţiri.

Să turnăm gaz pe foc?

Iată. Studiile arată TEAMA stabileşte atitudinea / toleranţa la

schimbare. Oamenii temători resping străin, exterior, ciudat. Baricadează. Orizonturi restrânse. Orizonturi ale timpului. Ale toleranței. Ale riscului. Ale Visurilor.

Voi, fanaticii flămânzi de tehnică, răspundeți la acestea cu dispreț. Folositor?

Noua «axă» nu este stânga versus dreapta.

Este afară versus înăuntru!

Priviți către exterior. Înainte. Ridiculizați încuiații.

Dar priviți istoria! Toate celelalte civilizații au fost temătoare-închise! Aveți VOI convingerea că sunteți cei înțelepți?"

Intrarea principală a sălii de conferințe se afla chiar în fața ei, imediat după un ultim stand la care câțiva agenți diplomatici puşi la patru ace, cu sacouri albastre, le înmânau foi volante cetățenilor americani educați şi cu slujbe nesatisfăcătoare, invitându-i să candideze pentru vize de acces în UE, cea favorabilă ştiinței. Amplasamentul vânătorilor de creiere era deliberat. Aveau să se aleagă cu o mulțime de clienți la finalul conferinței lui Brookeman.

Simțind o uşoară tensiune oculară după atâta clipit şi o slăbire a atenției, Tor ceru printr-un clic o mică porție de Adderall, împreună cu o picătură de Provigil, injectate direct în tâmplă de rama din stânga a ochelarilor. Doar un pic, cât să-şi păstreze vigilența.

„Priviți lista cu subiectele acestei convenții", continuă vocea *ia*-comprimată a lui Hamish Brookeman, care se adresa publicului din sala de alături. „Câtă râvnă în a experimenta! Şi fiecare salt înainte le sporeşte anxietatea concetățenilor voştri."

Tivoscriptul condensat încetinea şi căpăta anvergură, pe măsură ce se apropia de timpul real al expunerii.

„Cântăriți ironia. Premisa voastră este că individul mediu prezintă suficientă încredere ca să i se poată încredința un viitor complex / periculos. Spuneți că oameni=inteligență!

Oamenii se adaptează. Pot face față transformării viitoare în zei! Ce gândire libertariană!

Totuşi, zâmbiți cu dispreț în fața majorității societăților omeneşti, care n-au fost de acord! Romanii, persanii, incaşii, chinezii han şi alții… care au spus că fragila omenire nu poate suporta prea multă schimbare.

Şi cine împărtăşeşte această opinie străveche? O majoritate a propriilor voştri concetățeni!

Aşadar, cum rămâne? Sunt oamenii destul de înțelepți ca să

facă față schimbării accelerate? Dar dacă sunt înțelepți… şi vor s-o încetinească… ce se înțelege de aici?

Se înțelege că, dacă aveți dreptate în privința oamenilor, atunci majoritatea are dreptate… iar voi vă înşelați!

Iar dacă vă înşelați în privința oamenilor… atunci, cum ați putea avea dreptate?“

Chiar şi prin perete, cu uşile închise, Tor auzea râsetele publicului – încordate şi fără tragere de inimă. Dar ştia deja că Brookeman se pricepea să lucreze cu publicul. Şi, oricum, cea mai mare parte dintre cei adunați acolo crescuseră cu cărțile, filmele şi virturile lui. Statutul de celebritate continua să aibă greutate.

„Tot ce vă cer este… să judecați cu mintea deschisă. Am făcut atâtea greşeli, noi, omenirea, pe durata unei singure vieți. Multe dintre ele comise nu de răufăcători plini de răutate, ci de oameni mânați de cele mai alese motivații! Ca voi.“

Un *i*android postat lângă uşă zâmbi recunoscând-o pe Tor, care se apropia. Avea în piept o *gaură* care îi străbătea tot torsul, suficient de largă pentru a dovedi că nu era o ființă omenească deghizată. Impresionant mod de evidențiere. Până când automatul o „măsură“ din priviri de sus până jos, cu o sclipire aproape lascivă în ochi. Exact ca un puştan tocilar cu prea mult chef de sex şi prea puțin tact.

„Grozav“, îşi spuse Tor, dintr-un colț al minții rezervat multitaskingului pentru asemenea lucruri. „Alt țel al realismului a fost atins. Încă un salt uriaş pentru națiunea geek-ilor.“

Robotul deschise uşa doar cât s-o lase pe Tor să se strecoare înăuntru fără să deranjeze vorbitorul sau audiența. Ochelarii ei intrară în modul infraroşu şi o panglică verde-deschis o conduse, fără poticneli, pe ultimii metri până la un loc de VIP pe care tocmai îl eliberase cineva special pentru ea. Îşi dădea seama de asta pentru că tapițeria încă mai era caldă. Senzorii ochelarilor îi oferiră un diagnostic preliminar al aburilor de la un prânz recent, bogat în amidon. La nevoie, indiciile acestea îi erau de ajuns ca să poată să dea de urma binefăcătorului ei şi să-i mulțumească.

Dar nu era momentul, iată-l în sfârşit pe Hamish Brookeman în carne şi oase, înalt şi slab, elegant şi cu frizură costisitoare. În toate privințele, prototipul opus-şoarecelui-de-bibliotecă. Sprijinindu-se nonşalant de pupitru şi emanând şarm, chiar şi în momentele în care dojenea cu asprime. Tivoscriptul păli lent, pe măsură ce era înlocuit cu evenimentele reale.

— Să ştiți că n-am de gând să vă cer să vă înfrânați în numele

sfințeniei şi aşa mai departe. N-au decât să vă spună alții să nu-l mai călcați pe bătături pe Creator îndoindu-vă de proiectele Lui şi găsindu-le cusururi. Nu mă priveşte pe mine. Grija mea este dacă va mai *exista* peste douăzeci de ani o omenire care să continue să cântărească aceste lucruri! Serios acum, ce naiba vă grăbiți aşa? Chiar trebuie să-ntoarcem totul cu roțile-n sus, repezindu-ne în toate direcțiile simultan?

Brookeman aruncă o privire în jos şi răsfoi nervos câteva coli de hârtie, deşi, după cum estimă Tor cu ajutorul funcției de *zoom,* nu se uita la ele. Irişii lui albaştri rămâneau neclintiți, concentrați undeva în zare şi încrezători. Era limpede că ştia deja ce urma să spună. În discursurile publice, la fel ca şi în muzică, o pauză era uneori exact punctuația potrivită înainte de o frază importantă.

— Gândiți-vă la cea mai arogantă obsesie a voastră, reluă Brookeman. Căutarea neobosită a unei metode de prelungire a vieții! O numiți în multe feluri. Senescență zero. Non-morbiditate. Totul se reduce în cele din urmă la aceeaşi speranță egoistă în nemurirea personală.

Cuvintele lui stârniră reacții din partea mulțimii – fluierături dezaprobatoare şi înjurături înăbuşite. Tor comandă ochelarilor să lanseze în zbor vertical un peduncul subțire, având în capăt o minusculă lentilă omnidirecțională, pentru a supraveghea publicul alături de zeci de alți ochi-gel plutitori, ca nişte păpădii, la un metru deasupra capetelor.

— Am atins un punct sensibil? chicoti Hamish Brookeman. Păi, stați aşa, că abia m-am încălzit!

Era clar că se simțea bine în rol de iconoclast… într-o sală plină de iconoclaşti autoproclamați. Carevasăzică, un spirit înrudit? Chiar dacă se contrazicea cu gazdele lui în toate chestiunile concrete? Un asemenea gen de perspicacitate condimentată cu ironie ar fi putut conferi unicitate materialului ei.

— De exemplu, se poate spune foarte uşor cine anume dintre voi, din public, crede în elixirul magic numit *restricție calorică*. Desigur, studiile arată că o dietă cu restricții severe, dar nutritivă, poate avea drept rezultat o durată a vieții mai lungă la bacterii, la musculița de oțet, chiar la şoareci. Şi, într-adevăr, e benefic să te păstrezi suplu şi în bună formă fizică. E de ajutor ca să ajungi nonagenar, vârsta de bază. Dar unii indivizi pe care îi vedeți aici, arătând aproape ca nişte schelete, dând pe gât pastile contra foamei şi evitând să facă sex… oamenii ăştia par sănătoşi? Se *bucură* ei de anii în plus de care au parte? Dar chiar au parte? De

ani în plus, vreau să zic. Din păcate, îmi pare rău să vă dau aşa o veste, oameni buni, dar experimentul s-a realizat deja! În decursul ultimelor patru milenii, probabil că au existat mii de *mânăstiri,* în sute de culturi, unde călugării asceți şi-au dus traiul ținând regimuri alimentare frugale. Fără îndoială că unii dintre ei ar fi nimerit peste ceva atât de simplu şi fără echivoc precum nemurirea indusă de numărul scăzut al caloriilor! Am fi observat nişte călugări de două sute de ani zburdând prin zonele rurale, nu credeți?

De data asta, râsetele izbucniră spontan. Încă tensionate, dar neprefăcute. Prin camera ascunsă, Tor îi văzu chiar şi pe unii dintre cei numai piele şi os părând a suporta binişor tachinările. Chiar că se pricepea Brookeman ăsta.

— În orice caz, amintiți-vă că bătrânețea şi moartea sunt marii reciclatori! într-o lume care este şi suprapopulată, şi dezechilibrată în favoarea celor vârstnici, chiar credeți că următorul val de tineri o să vrea să rămână în umbra voastră… pentru totdeauna? Dacă stăm câteva clipe să privim lucrurile din punct de vedere filosofic, nu cumva oferiți pur şi simplu nişte speranțe false, refuzându-le, prin urmare, vârstnicilor de azi suprema mângâiere de care s-au agățat toate celelalte generații care au cunoscut bătrânețea, când le-a venit rândul să lase-n urmă tumultul vieții? Consolarea că *cel puțin li se întâmplă tuturor?* În toate epocile trecute, acest fapt pur şi universal – că moartea nu face nicio excepție – a făcut posibile acceptarea firească şi renunțarea. Dureros şi trist, dar cel puțin exista un lucru în viață care părea corect. Bogați şi săraci, norocoşi şi ghinionişti, toți ajungeam în aceeaşi situație, aproximativ în acelaşi ritm. Cine a spus că viețile noastre căpătă sens doar atunci când devenim conştienți de faptul că suntem muritori? Dar acum, insistând cu vehemență că *moartea nu este necesară,* nu cumva transformați acest ritm normal într-o pilulă amară? Mai ales atunci când de speranță se va alege (foarte probabil) praful şi pulberea, iar oamenii tot vor fi nevoiți să înghită pilula, în ciuda promisiunilor voastre minunate?

Brookeman clătină din cap.

— Dar să fim generoşi şi să spunem că veți avea un succes parțial. Să presupunem că numai cei bogați îşi vor permite darul vieții prelungite. Nu asta se întâmplă cu cele mai multe dintre lucrurile mărețe? Nu încep ele prin a fi monopolizate de cei puternici? Voi, creatorii de zei, spuneți că vă doriți un *miracol*

egalitarist, o eră nouă pentru toți. Dar nu e mai probabil că veți fi creatorii unei noi rase de olimpieni? Nu doar membri privilegiați ai unei elite, ci neschimbători şi nemuritori?

Se lăsase tăcerea, iar Tor se întreba dacă nu cumva Brookeman mersese prea departe.

— Recunoaşteți, le spuse bărbatul celor 3.012 ascultători din sală… plus 916.408 conectați în direct pe tot cuprinsul planetei. Voi, tehno-transcendentaliştii, nu vă deosebiți de toți predicatorii şi profeții milenari care v-au precedat. Aceeaşi privire fixă, plină de pasiune frenetică. Acelaşi tip de personalitate, care tânjeşte după ceva incomparabil mai bun decât cărțile pe care le-ați primit la mâna asta. Şi acelaşi imbold către credință! Către credința că altceva, un lucru mult mai bun şi mai frumos, este disponibil pentru cei care recită incantația corectă. Pentru cei care dobândesc credința sau virtutea potrivită. Sau care prepară formula secretă. Atât că profeții aceia timpurii erau mult mai isteți decât alde voi! Fiindcă mântuirea pe care o proroceau ei era de obicei *ambiguă,* localizată într-un timp şi un loc vagi, sau trimisă, pentru mai multă siguranță, într-un alt plan. Şi dacă promisiunile lor se dovedeau deşarte? Preoții sau şamanii putea da oricând vina pe necredincioşi. Sau pe adepții care nu erau suficient de virtuoşi. Sau care au greşit formula. Sau pe Dumnezeu. Dar voi, oameni buni? Voi în spatele cui vă veți ascunde când se va instala dezamăgirea?

Credința voastră în *Homo tehnologicus* – Omul Experimentator – are un defect fatal. Nu vă oferă nicio clauză de scăpare. Când promisiunile voastre mărețe şi încrezătoare se vor nărui sau vor da greş, pe cine vor putea să dea vina toți dezamăgiții? Pe nimeni… în afară de voi.

RENUNȚĂTORI

În 1421, amiralul Zheng He a condus o armadă uriaşă de corăbii chinezești, dintre care unele depăşeau o sută de metri în lungime, „înaintând până la capătul pământului ca să adune tribut de la barbarii de dincolo de mări şi să unească lumea întreagă în armonia confucianistă".

Ironia sorții, Confucius – sau Kong-Fuzi – a scris în *Analecte* că „Atât timp cât părinții sunt în viață, fiul nu poate face o călătorie lungă peste hotare". Şi, cu toate că părinții lui Zheng He s-ar putea să fi fost

măcelăriți mai înainte, în răscoala din Yunnan, pentru mii de alți marinari care au format echipajele faimoasei Flote a Comorilor deținute de Tronul Dragonului, expediția aceasta era departe de a constitui un exercițiu confucianist tipic. Ea demonstra ce se putea întâmpla când un împărat brav deștepta acea națiune măreață, făcând-o să aspire la împlinirea potențialului ei, cel din viitor, nu din trecut.

Zheng He se întorcea acasă din călătorii aducând tribut, comerț și cunoștințe. Dacă ar fi continuat, poate că armadele chineze ar fi intrat în portul Lisabona și ar fi apucat să-l uluiască pe tânărul prinț Henric Navigatorul cu corăbiile lor de mărimea unor catedrale.

Apoi însă, expansivul împărat a murit. Succesorul lui și curtea imperială au poruncit oprirea comerțului și au scos în afara legii corăbiile care călătoreau pe mare. Totul făcea parte dintr-un ciclu străvechi. Ere de iluminare, precum Dinastia Song, erau urmate de perioade lungi de supunere înăbușită. Înainte ca Wilhelm Cuceritorul să acosteze la Hastings, furnalele pufăitoare și cuptoarele de cocs din Henan produceau o sută de mii de tone de fier anual! Apoi, dintr-odată, au fost abandonate până în secolul XX.

Adesea, nu economia a fost de vină, nici măcar politica, ci toanele elitelor ultraconservatoare, care preferau calmul și liniștea în locul agitației provocate de schimbare. În special de schimbarea care ar fi putut să le amenințe statutul sau să le dea putere celor săraci.

Când este pusă în practică fără nicio șovăială, renunțarea se poate extinde chiar și asupra amintirilor. În exemplul nostru, consemnările și hărțile de navigație au fost mistuite în flăcări, împreună cu navele. Hotarul sudic al Chinei a fost făcut una cu pământul și transformat într-un ținut al nimănui lipsit de viață. Când vizitatorii apuseni ai secolului XVIII-lea au uluit curtea imperială cu ceasurile lor mecanice și cu alte minuni, câțiva cărturari au citat texte obscure, spunând: „O, da, am avut și noi asemenea lucruri. Cândva."

Oare se repetă istoria? După recenta lor epocă de modernism plin de zel, care a buimăcit lumea cu realizări ambițioase, ce va face poporul Han, se va închide iar în sine? Existau deja semne de restrângere, într-o generație cu prea puțini oameni tineri, în special femei. Apoi o lovitură teribilă – o misiune spațială damnată, care primise (ironia sorții) numele amiralului Zheng He.

Se pare că farmecul renunțării nu dispare prea ușor. Dar cum se va întâmpla de data asta, va participa lumea întreagă, ferindu-se din fața schimbării? Respingând progresul în numele stabilității? Anti-tehnologiștii citează exemplul Chinei antice ca model de urmat pentru a ne putea retrage la timp de pe buza prăpastiei.

Și totuși, știm că întotdeauna a existat și o altă fațetă. Una reprezentată de excepționalul Zheng He și de atâția alții ca el. De cei care au avut voința de a privi înainte.

din *Comentarii asupra Mișcării* de Thormace Anubis-Fejel

CAPITOLUL 19

CAPSULA TIMPULUI

Hamish îşi dorea uneori să fi avut deprinderea ochelarilor, să-i poată folosi aşa cum ajunseseră să-i folosească tinerii de la zero la douăzeci de ani, scanând în câte zece direcţii concomitent, jonglând cu MT pe atâtea piste şi dimensiuni, de-ţi făceau capul să se învârtească la propriu. Ceea ce explica de ce treceau unii la noile şi ingenioasele lentile de conti*a*ct, care erau aproape nedetectabile, exceptând faptul că ochii celui care le folosea se roteau agitaţi în toate părţile când hoinăreau prin infosferă, percepând un noian de paralele, dar în acelaşi timp simulând că trăiesc în prezentul organic.

Pe de altă parte, nu arătau studiile un declin abrupt al capacităţii de concentrare din cauza acestei continue împrăştieri a atenţiei? La urma urmei, iniţialele de la „multitasking“ se pronunţă asemănător cu *empty*[34]34 *Empty* – gol, pustiu (în lb. engleză).. Studiile au arătat că vechea şi demodata concentrare a atenţiei putea avea o însemnătate reală…

… ca, de pildă, în ţinerea de discursuri. Un alt motiv pentru care Hamish continua să se descurce cu ochii liberi, purtând doar un e-cercel cu ajutorul căruia recepţiona atenţionările cele mai importante. Vigilent din experienţă şi concentrat asupra lumii reale, scana mulţimea din faţa lui, pândind cu luare-aminte orice reacţie.

Într-adevăr, era un public dificil. Hamish nu se aştepta să convertească prea mulţi dintre aceşti extropieni, singularitarieni şi pretinşi matusalemi. Adevăratul său public avea să-şi facă apariţia mai târziu, când Tenskwatawa va fi publicat o versiune prescurtată a discursului, care să circule printre membrii Mişcării, întărindu-le voinţa şi hotărârea.

Aruncă o privire la ceasul pupitrului. Venise momentul să pună punct.

— Ştiţi ce, n-am de gând să cer de la voi, ajustori, modificatori şi ucenici creatori de zei ce sunteţi, să vă schimbaţi proiectele sau să vă abandonaţi visurile. Utopicii şi transcendentaliştii au fost mereu de partea noastră. Câteodată, nemulţumirea lor faţă de

lucrurile-care-sunt-aşa-cum-sunt se dovedeşte valoroasă, conducându-ne spre câte ceva deopotrivă nou şi folositor. Dar, mult mai adesea, promisiunile optimiste se dovedesc sterpe. Certitudinile se dovedesc a fi fost iluzii, iar efectele secundare umbresc beneficiile. Religiile care predică iubirea încep să fie obsedate de ură. Industriile care promit prosperitate ajung să otrăvească planeta. Iar inovatorii, aplicând cine ştie ce plan nemaipomenit care să ne salveze pe toți, se grăbesc să deschidă şi mai mult Cutia Pandorei, indiferent dacă mai sunt şi alții de acord. În ziua de azi există o mulțime – sute – de planuri strălucite în plină desfăşurare, ai căror promotori promit *o probabilitate de minimum nouăzeci la sută* că nimic rău nu se va întâmpla din pricina lor. Un plan de împrăştiere a prafului în stratosferă şi de anulare a încălzirii globale *probabil că nu* va ajunge să întreacă măsura, ori să aibă efecte secundare dăunătoare. Un superaccelerator de particule despre care se poate presupune că ar crea microgăuri negre – *probabil că nu le va crea*. Suntem *aproape siguri* că maşinile hiperinteligente n-au să se răscoale şi să ne strivească.

Mesajele radio care propagă salutări în galaxie prezintă riscuri *insignifiante* de a atrage răspunsuri răuvoitoare. Împrăştierea de fertilizatoare peste vaste arii „pustii“ de ocean nu va face *decât* să sporească populațiile de peşti şi să împingă în jos dioxidul de carbon, aproape fără vreun risc de implicații negative. Este *sigur* că metodele de siguranță vor împiedica adolescenții furioşi posesori de unități casnice de hacking genetic să elibereze în lume următoarea epidemie devastatoare… şi lista continuă la nesfârşit… Şi, da, văd că mulți dintre voi zâmbiți, fiindcă eu sunt cel care scrie poveşti de groază despre majoritatea acestor căi de eşec! S-au vândut ca pâinea caldă, şi nici filmele n-au fost mai prejos! Mă rog, exceptând *Pescăria morții*. Recunosc, acela a fost jalnic.

Din nou râsete încordate, iar Hamish se simți mulțumit.

— Dar iată elementul-cheie, continuă el. Să presupunem că încercăm o sută de lucruri ambițioase şi fiecare dintre ele, individual, are nouăzeci la sută şanse să *nu* producă daune supărătoare. Adunați zero virgulă nouă cu zero virgulă nouă cu zero virgulă nouă şi aşa mai departe, de o sută de ori. *Per total,* care este probabilitatea de a nu se întâmpla *ceva* îngrozitor? Tinde spre zero.

Hamish se întrerupse într-o tăcere generală.

Iar acela fu momentul pe care îl alese Wriggles ca să-i vorbească, trimițând un con îngust de sunet din cercelul stâng, ajustat astfel încât să facă să vibreze timpanul lui Hamish.

„Să laşi timp şi pentru întrebări“, îi spuse asistentul digital lui Hamish. *„În altă ordine de idei, am scanat mulțimea şi l-am depistat pe Betsby.“*

Hamish mormăi o întrebare. Wriggles răspunse.

„Rândul al doilea, în spate şi puțin în dreapta față de reporterița de la MediaCorp, cea cu ochelari mari. Şi-a lăsat barbă. Dar el e.“

Hamish încercă să nu privească direct într-acolo şi în acelaşi timp îşi reluă discursul, pe pilot automat.

— Ştiu că mulți dintre voi mă consideră luddit, troglodit, ba chiar paranoic! O să iau toate acestea cu titlu de avertisment. Dacă o să mă lase vocile din capul meu.

Din nou, nişte râsete răzlețe apreciative din partea mulțimii. Autoironia este calea cea mai sigură de a recâştiga un public după ce l-ai provocat. Doar că i se părea ceva superficial de data asta, când se uita la omul care îl otrăvise pe senatorul Strong. Păr de culoarea nisipului, vârstat cu cenuşiu. O pereche de ochelari subțiri, potriviți doar pentru furnizarea de texte explicative, nu pentru RV completă. Dacă nu cumva erau ochelari adevărați, de modă veche. Uneori ceea ce era retro putea părea avansat şi viceversa.

Aşadar, Betsby venise la întâlnire, până la urmă. O fi fost el nebun, dar cu siguranță că nu-i lipsea tupeul.

— Să vă spun ceva, continuă Hamish, hotărându-se să-şi încheie discursul cu câteva minute mai devreme. Haideți să facem o înțelegere, eu mă *voi* gândi la posibilitatea ca lumea să devină un loc mai bun dacă voi o să-l umpleți cu crocodili vorbitori, filosofi de tinichea, cybercópii descărcate din rețele şi tocilari nemuritori… iar în schimb voi *veți* cugeta la ipotezele propuse de mine. Omenirea se grăbeşte deja prea tare spre viitor. *Atât* de tare, încât am ajuns să înotăm până la gât în necazuri pe care ni le-am făcut cu mâna noastră.

Slăbi puțin ritmul, semnalizând că discursul era aproape pe sfârşite.

— Dacă am dreptate, şi cu condiția să nu fie deja prea târziu, mai rămâne o soluție posibilă. Metoda folosită în cele mai multe culturi umane, care au avut înțelepciunea de a se îngrijora când lucrurile nu mergeau în direcția bună. Cele *zece mii de alte societăți* care au dăinuit mult mai mult decât acest iluminism mărunt şi

fragil de care suntem atât de mândri. Ah, am păşit pe Lună, am cercetat galaxii îndepărtate şi am sondat atomul. Democraţia e plăcută. La fel şi educaţia de masă, info-Mesh-urile şi weburile. Ridicându-ne pe umerii celor de dinaintea noastră, am atins înălţimi la care puţini visau. Pe de altă parte, toţi strămoşii noştri au făcut un lucru anume de care cei mai mulţi dintre *voi, oameni buni,* încă nu v-aţi dovedit capabili. Au supravieţuit până s-au reprodus şi şi-au văzut succesorii plecaţi în siguranţă pe drumul lor. Asta e semnificaţia cuvântului „strămoş"! De-a lungul secolelor şi mileniilor, le-au predat ştafeta noilor generaţii, care, la rândul lor, au dus mai departe viaţa şi cultura umană către alte generaţii. Au murit ştiind că măcar povestea va continua. Pare o însărcinare simplă. Dar n-a fost niciodată simplu, pentru niciunul dintre ei. A fost o provocare esenţială, care a cerut curaj şi le-a ocupat aproape toată existenţa. Obiectivul central al oricărui individ raţional sau al oricărei civilizaţii... sau specii, la urma urmei. Un ţel pe care voi, pretinşi creatori de zei şi modificatori, păreţi a-l uita, în graba voastră dezordonată de a obţine satisfacţie individuală, nemurire personală sau aşa-zisul progres. Într-adevăr, acesta ar putea fi lucrul cel mai primejduit în călătoria noastră comună către un mâine plin de riscuri.

♦ ♦ ♦

Reacţiile publicului erau amestecate. Hamish văzu oameni aplaudând, în timp ce un număr egal de inşi stăteau cu mâinile încrucişate şi încruntându-se la el. Printre cei din al doilea grup se număra şi Roger Betsby, care privea din rândul al doilea cu o figură destul de imobilă.

Discuţiile se întindeau în unde concentrice prin toată sala, unele între persoane învecinate, altele la diferite niveluri de realitate augmentată. Unii se întorceau şi arătau spre alte persoane din mulţime, murmurând neauzit, încredinţându-le ochelarilor sarcina de a le dirija cuvintele prin vir-spaţiu. Câţiva chiar se ridicară în picioare, făcându-le altora semn să li se alăture în grupuri strânse pe laturile sălii sau în spate.

„Ei, fir-ar, chiar că i-am călcat pe bătături!"

Hamish se simţea bine. De fiecare dată când îl comunica, mesajul acesta era tot mai bine pus la punct. Pregătit pentru reglaje fine, îmbunătăţiri şi rafinare din partea grupului de experţi al Mişcării. Iar probabilitatea de a influenţa viitorul omenirii

aproape compensa împunsătura dureroasă pe care o simțea ori de câte ori se gândea la câtă muncă de creație ar fi putut face în tot acest timp.

După cum era de aşteptat, întrebările care urmară erau amestecate – unele reprezentau provocări politicoase, pe când altele etalau o fățişă ostilitate. Lui Hamish nici că-i păsa. Îi întărâtă pe câțiva dintre cei mai fervenți, făcându-i să țipe cu voci sparte, iar organizatorii convenției se văzură nevoiți să-i scoată din sală. Exact genul de imagini pe care oamenii lui Tenskwatana puteau să le editeze şi să le accentueze, consolidând un stereotip valoros. Acela al fanaticilor purtători de ochelari RV. Demonstra că nu puteai avea încredere să dai pe mână unor asemenea oameni nici un băț de chibrit ars, darămite o tehnologie avansată care să le confere putere asupra destinului omenirii.

Se mai ridicară şi alții să plece – lucru previzibil, de vreme ce discuția era oficial încheiată. Dar tot mai mulți îşi ciocăneau uşor în ochelari şi fluturau degetele în aer, murmurând şi arătând unii către alții, trimițând e-note.

„Sunt surescitați, se vede treaba. Poate va trebui să mă strecor pe uşa din spate."

În tot acest timp, Hamish încercă să *nu* arunce nicio privire către bărbosul din rândul al doilea. Erau unii în public, purtătorii de ochelari din seriile cele mai performante, care puteau să-i urmărească privirea oriîncotro şi-ar fi îndreptat-o. Prea multă atenție într-o singură direcție – asupra unei singure persoane – putea fi remarcată.

„Cu asta mă aleg dacă încerc să omor mai multe păsări cu un singur clişeu. Betsby a vrut un loc cu public. Oricum veneam aici, aşa că mi s-a părut firesc să aranjez o întâlnire. Dar, sincer acum, cine se aştepta să vină?"

Nimic nu era tipic la cazul acesta – otrăvirea senatorului Strong. Un făptaş care părea categoric dispus să-şi recunoască fapta? Un şantajist care refuza să-i explice victimei *ce* secret deținea, sau ce tinctură folosise ca să-i provoace senatorului în public o asemenea stare jenantă de surescitare?

Poate un nebun solitar, căruia nu părea să-i pese dacă îşi făcea inamici puternici.

„Carevasăzică, un Credincios Adevărat? Dar nu pare. Iar anchetatorii noştri n-au depistat nimic în trecutul lui care să corespundă cu portretul unui nebun singuratic. Poate un doctor care lucrează în clinici orăşeneşti gratuite? Un Schweitzer

modern? Desigur, asta l-ar fi putut face să-l dispreţuiască pe senatorul Strong. Şi ar fi avut instrumentele şi cunoştinţele necesare pentru a prepara o toxină psihotropă.

Dar toată treaba asta pur şi simplu nu stă în picioare. Precis că Betsby e mai mult decât pare. E doar vârful aisbergului. Parte dintr-un complot mai profund. De aceea o fi vrut să ne întâlnim aici, în inima teritoriului tehnogeek?“

O femeie din public se ridică, fiind aleasă pentru a pune următoarea întrebare; era cam bondoacă şi solidă pentru cineva din generaţia ei. Poate era alergică la biosculptură, sau poate avea principii filosofice contrare. Un nimb de lumină provenită din mai multe direcţii se concentră asupra feţei sale rotunde. Sistemul de acustică live din pereţi îi amplifică vorbele, fără ecou şi fără a fi necesar un microfon.

— Domnule Brookeman, aş dori să schimb subiectul, dacă n-aveţi nimic împotrivă. Fiindcă pare că viitorul se grăbeşte spre noi chiar în aceste momente, când staţi la tribună şi ţineţi predici despre importanţa încetinirii.

— Acuma, zău, răspunse el. Crize apar întotdeauna. Un val nesfârşit de greşeli provocate de oameni. Pe dumneata care anume te-a îngrijorat?

— Una care s-ar putea să nu intre deloc în categoria celor *provocate de oameni,* domnule. Sunt convinsă că aveţi cunoştinţă de bârfele care s-au răspândit săptămâna trecută ca un val mareic, că astronauţii de pe staţia spaţială *au găsit ceva* pe orbită. Ceva extrem de neobişnuit. Poate chiar de origine nepământeană?

Hamish avu o reacţie de uluire. Zvonul se răspândea cu viteză. Până şi ultima actualizare primită de el de cu seară, înainte de-a se duce la culcare, pomenea eforturi guvernamentale energice pentru a ţine veştile sub obroc, sau cel puţin pentru a le discredita. Însuşi Profetul aruncase în joc resurse ale Mişcării, dând o mână de ajutor la distragerea atenţiei publicului de la subiect.

„Până la urmă, cred că ăsta ar fi fost un moment numai bun pentru purtat ochelari“, îşi spuse el, dorindu-şi să fi putut solicita un rezumat de ultimă oră, în timp ce reflecta la un răspuns. Multitaskingul îşi avea avantajele lui…

— Păi, spuse el chicotind pentru a-şi masca orice urmă de disconfort, prin definiţie, orice se găseşte în afara Pământului este *nepământean*…

Ba nu. Pe firul acesta plăpând nici nu merita să insiste. Aşa că preferă să dea din cap aprobator.

— Da, am auzit nişte fabulaţii şi am văzut imagini începţoşate. Ca toată lumea. Deocamdată totul pare cam tras de păr. Cum a fost povestea cu acel Bigfoot mareic amfibiu de acum câţiva ani. Ori poate vă amintiţi *de fiinţele cuantice* pe care pretindeau unii că le văd când îşi lipesc ochii de ecranele holografice ieşite din Fabrique Zaire? Până s-a demonstrat că oamenii îşi zgâriau pur şi simplu corneea!

Replica lui provocă nişte chicoteli slabe. Nu prea multe. Hamish întrebă pe un ton tărăgănat, puternic batjocoritor:

— Deci care e cea mai recentă fantezie febrilă care înconjoară globul? Acuma, zău, nu că-i incitant? Un artefact extraterestru autentic, dovedit, nebunie curată! Apare de-a dreptul pe orbita medie, *exact* acolo de unde să poată un astronaut să-l înşface cu lasoul când iese să adune gunoiul. Ce convenabil!

Se întrerupse, apoi adăugă pe un ton mai puţin sarcastic:

— Desigur, nu există nicio explicaţie despre *cum* ar fi putut ajunge acolo un asemenea obiect. Un bulgăre luminos, ca un opal sau un cristal, nu mai mare decât capul dumitale… despre asta vorbeşti, nu? Dar s-a gândit cineva să întrebe cum ar putea aşa ceva să plutească prin puţul gravitaţional al Pământului fără motoare? Darămite să schimbe cursul, să-şi potrivească orbita…

— Poate l-a aruncat cineva acolo! strigă o voce din public.

Amortizoarele dintr-o sală de conferinţe puteau fi ajustate în aşa fel încât să-i reducă la tăcere pe hărţuitori. Dar acestor extropieni le plăcea să lase lucrurile să se desfăşoare liber.

— Aha, vechea manevră OZN, zâmbi Hamish. Ei, recunosc, m-am distrat la vremea mea cu farfuriile zburătoare. E o mitologie foarte bogată! Băgăreţi de dincolo de cercul nostru de lumină se strecoară misterios printre noi ca să facă declaraţii criptice, să profereze ameninţări sau să le facă fermierilor singuratici colonoscopii pe gratis.

De data asta se auziră râsete ceva mai convingătoare, cu gust de pâine şi băutură. Iată o temă cu care erau de acord majoritatea celor prezenţi. Hamish simţi chiar o undă de recunoştinţă faţă de femeia care deviase discuţia către acest subiect. Acum întâlnirea se putea termina pe o notă mai relaxată.

— Bineînţeles că-i amuzant faptul că extratereştrii ăştia cu OZN-uri sunt portretizaţi mai mereu în acelaşi mod. Arată şi se poartă exact ca nişte zâne răutăcioase, sau ca nişte spiriduşi

obraznici, parcă ieşiți direct din basmele vechi! Se vede de la o poştă de unde au apărut *cu adevărat*.

Îşi ciocăni uşor într-o latură a capului, ceea ce mai stârni câteva râsete.

Reacția rămânea totuşi anemică. Abia dacă reuşea să capteze interesul majorității… pe când mulți alții continuau să interacționeze între ei fluturând din degete, rânjind sau făcând naiba-ştie-ce. Era limpede că, de n-ar fi fost amortizoarele, în sală ar fi domnit ditamai gălăgia în acele momente. Hamish insistă.

— Apoi, mai e şi faptul că planeta noastră se umple treptat cu *camere video,* al căror număr se dublează o dată la un an sau doi. La naiba, după ultima trecere în revistă, patru cincimi din suprafața uscată a Terrei se află sub observație permanentă. Dar ne-a ajutat cu ceva să localizăm pisăloagele astea de farfurii zburătoare, sau să le vedem mai bine? Ha! *Coincidență,* sunt reperate tot mai departe şi mai departe! În fiecare an, *exact* atât de departe cât să rămână începețoşate, deşi camerele sunt tot mai performante! Pe vremuri, obțineam o mulțime de sclipiri estompate pe film cu granulație mare, la câteva sute de metri de o stradă sau un oraş. Astăzi, întâlnirile par să se petreacă numai în miezul deşertului sau pe întinderea oceanului. Sau e vorba de astronomi amatori care raportează lumini ciudate în preajma Lunii sau a lui Marte. Oriunde mai există goluri în panoptic, permițând o chinuitoare…

Hamish ar fi continuat să exploateze refrenul acesta, pe care nu-l mai folosise în ultima vreme. Dar femeia scundă şi îndesată îl întrerupse.

— Domnule Brookeman, îmi dați voie? Mulți dintre noi vă cunosc opiniile despre OZN-uri din *Elful*. Că veni vorba, ați făcut şi filme mai puțin naive. Dar putem rămâne la subiect, vă rog? Mi se pare că ați deviat de vreun ceas sau două! De fapt… continuă ea într-un ritm mai lent, lovindu-şi uşor marginea ochelarilor cu o mână şi fluturând în aer degetele celeilalte mâini. La drept… vorbind… chiar în momentul ăsta…

Se opri de tot, rămânând cu gura căscată, holbându-se la imaginile proiectate pe suprafața interioară a web-ochelarilor săi, iar în cele din urmă şopti un singur cuvânt:

— Uau!

Insulele de indivizi atenți la cu totul altceva decât la Hamish se transformară într-un arhipelag de bolboroseli când persoanele din jur se grăbiră să vadă ce anume îi captiva ei interesul. Se

adunau grupuri de oameni care îşi trimiteau taguri unul altuia. Icneau pe rând de surpriză, arătând unii spre alții şi făcându-şi reciproc comentarii cu şoapte reținute. În fața acelei mări de lentile pâlpâitoare şi mâini fluturânde, Hamish îşi drese vocea.

— Ăă, s-a întâmplat ceva adineauri? Vrea cineva să-mi explice, vă rog…

Se ridică altcineva, de data asta o femeie din primul rând. Era zveltă şi înaltă, purta ochelari transparenți, dotați cu o mulțime de echipamente – cum ar fi o lentilă-gel plutitoare –, fără a-i ascunde însă ochii ageri, căprui-deschis.

„*Tor Povlov, de la emisiunea MediaCorp* Răspunsul povlovian", o identifică Wriggles. „*Adresează-i-te cu domnişoara Tor*."

Hamish îşi blestemă încetineala gândurilor. Ar fi putut să subvocalizeze o comandă către Wriggles şi să obțină un rezumat al ştirii din cauza căreia erau toți surescitați. Acum era prea târziu. Înclină din cap spre nou-venită.

— Da, domnişoară Tor.

Sistemul de acustică live din pereții centrului de conferințe reacționă acordându-i prioritate reporteriței, scăldând-o în lumină şi amplificându-i vocea.

— Din moment ce nu sunteți conectat, domnule Brookeman, dați-mi voie să vă explic ce se întâmplă, apoi am să vă rog să-mi spuneți ce părere aveți. Se pare că a emis cineva, acum câteva momente, mai mult de un terab de date sustrase de la Centrul Spațial NASA Marti. Imagini care arată momentele principale ale efortului lor de a comunica şi a traduce mesaje de la Obiect.

Nimeni n-ar fi putut scrie acel ultim cuvânt cu literă mare din greşeală.

— Serios?

Hamish ridicase vocea ca să poată fi auzit peste murmurul tot mai intens al mulțimii. Până şi amortizoarele făceau față tot mai greu.

— Păi, n-ar trebui să vă spun eu că nu se poate avea încredere în scurgerile de informații. Aproape orice poate fi falsificat şi distribuit viral, chiar şi printr-un site oficial. Eu, unul, nu m-aş emoționa prea tare din cauza unei înregistrări video necertificate.

La momentul acela deja o majoritate clară se afla în imersiune completă. Pe Hamish îl irita să aibă în public atât de puțini ochi care priveau cu adevărat la el. Dintre cei rămaşi în aici-şi-acum, cei mai mulți păreau mai interesați de reporteriță decât de el. Asta exceptându-l pe Roger Betsby. Otrăvitorul bărbos îşi ținea

privirea ațintită ferm asupra lui Hamish.

Tor Povlov clătină din cap.

— Atunci, cred că n-ați auzit restul, domnule Brookeman. NASA şi Departamentul Previziunii au emis deja o nondezmințire. Gata cu apelurile la calm şi cu diversiunile. Sau cu tăgăduirea fățişă a scurgerii de informații. Doar o promisiune că persoanele responsabile vor fi găsite şi vor fi altoite cu o *amendă pentru acțiune prematură*.

Expresia provocă râsete înfundate şi rânjete disprețuitoare. O asemenea lovitură peste mână nu oprea pe nimeni niciodată. Cel puțin, nu pe cineva care avea protecția Ghildei şi pretindea în mod plauzibil că serveşte interesul public.

Hamish se uită chiorâş, dorindu-şi dintr-odată să fi fost în altă parte. În contact cu propriii lui oameni. Sau cu ai Profetului.

„Cât stau eu aici trăncănind verzi şi uscate cu extropienii despre fanteziile lor prosteşti, situația din lumea reală a scăpat de sub control."

Tor Povlov continuă pe un ton prietenos.

— Toată dimineața, MediaCorp a urmărit o creştere abruptă în traficul diplomatic codificat, între diverse alianțe naționale, carteluri şi WCN-uri. E clar că au fost avertizați şi au primit consultanță în legătură cu ceva important. Dar un val de mesaje dezorientate şi deconcertante ne împiedică să depistăm, dintre atâtea zvonuri, despre *care* eveniment este vorba.

„Asta trebuie să fi fost mâna Profetului. Cel puțin pentru câteva ore a funcționat."

— Dar acum…

Tor se întrerupse pentru un moment de atenție distribuită artistic, apoi reluă cu grație:

— … se pare că la Casa Albă s-a programat o conferință de presă plenară pentru ora trei EST. Peste aproape o oră. Iar predi*a*ctorul de la MediaCorp oferă o estimare de nouăzeci şi doi la sută a încrederii că va exista o confirmare publică a scurgerii de informații de la Havana, urmată de o dezvăluire completă.

Făcând un gest de curtoazie care era, probabil, o concesie dramatică pentru cineva din generația ei, Tor Povlov ridică mâna şi îşi răsuci lentilele vir-ochelarilor, pentru a-i oferi lui Hamish toată atenția ei, aici-şi-acum. Bineînțeles, micuța lentilă-gel continua să transmită către publicul mondial al POV-ului său.

— De aici şi întrebarea mea pentru dumneavoastră, domnule Brookeman. Tocmai ați petrecut o oră întreagă certându-i pe

aceşti aşa-zişi creatori de zei.

Rosti sintagma foarte ritmat, comunicându-şi astfel propriul său nivel de scepticism.

— I-ați terorizat cu o litanie brutală de temeri despre un viitor perturbat în mod periculos. Şi când colo, viitorul a sosit! E foarte probabil ca această tulburare – sau acest *perturbator*, ca să folosim chiar termenul dumneavoastră – să fie ceva extraordinar. Poate chiar ca în poveştile dumneavoastră. Numai că prostia umană nu prea pare să fie implicată de data asta. Şi, spre deosebire de ceea ce se întâmplă mereu în romanele dumneavoastră, e puțin probabil ca mâța asta să fie redusă la tăcere şi băgată la loc în sac înainte de deznodământ. Aşadar, ceea ce aş vrea eu să ştiu, domnule Brookeman, este cum propuneți să tratăm această situație inedită. S-ar părea că valurile au aruncat pe țărmul nostru o *sticlă* venită din depărtări. Conține un mesaj. Şi vorbeşte.

RENUNȚĂTORI

Odinioară, de fiecare dată când o cultură intra în declin, altele erau gata să preia ştafeta. Dacă Roma s-a prăbuşit, o lumină s-a aprins la Constantinopole, apoi în califatul Bagdadului şi în China. Dacă Spania lui Filip al II-lea a devenit represivă, Olanda a primit cu brațele deschise refugiații şi ştiința. Când a înnebunit cea mai mare parte a Europei, la mijlocul secolului XX, minţile cele mai strălucite s-au mutat în America. Iar când America a devenit prea îngăduitoare cu sine şi s-a lăsat sfâşiată de noul război civil, migrația produsă s-a revărsat peste margini către Est.

Însă de data aceasta lucrurile stau altfel! Nu e vorba doar de o parte a lumii care se hotărăşte dacă să se ridice ori să cadă. Dacă să capete încredere în sine ori să se lepede de ea. Ceea ce separă triburile noastre, astăzi, nu este geografia. Conexiunile rapide pot duce la răspândirea necazurilor la fel de iute cum se răspândesc comerțul şi speranța, după cum am aflat cu ocazia Cyberstrănutului, a Marelui Jaf şi a Gripei Sumatrane. Până acum, UE, GEACS[35]35 GEACS – Greater East Asia Coprosperity Sphere (Sfera de Coprosperitate a Asiei Mari Orientale), concept propagandistic al Japoniei ca superputere locală lansat de guvernul nipon în 1940. şi cel puțin douăzeci de state americane şi-au stabilit comisii care să-i supravegheze pe oamenii de ştiință şi pe inventatori, cu scopul de a-i „sfătui şi călăuzi" către un *progres responsabil*.

Sau spre niciun fel de progres? Pentru a evita *colapsul,* savanți de la Institutul de Viitorologie Diamond prescriu o speranță: să imităm puținele

societăți omenești care au învățat să trăiască sustenabil cu propriile lor mijloace, precum Șogunatul Tokugawa și Tikopia polineziană. Stabile din punct de vedere ecologic, ele și-au protejat cu sălbăticie pădurile și au limitat extinderea terenurilor agricole. Aceste „societăți ideale" au interzis și roata. Sau să luăm exemplul kaczynskienilor, care nu se deranjează să convingă pe nimeni. Dacă e ceva nou sau care ține de tehnologie, ei vor încerca să-l arunce în aer.

În cele din urmă, avem Mișcarea. Calmă și rezonabilă, ea a ajutat lumea noastră să depășească ultima mare criză, acum un deceniu, moșind negocierile care au reechilibrat balanța celor zece Stări și prilejuind realizarea Marii Înțelegeri. Însă ele îndeamnă acum omenirea „să ia o pauză". Să reflecteze la primejdii și la oportunități, înainte de a-și relua marșul înainte. Să permită înțelepciunii să prindă din urmă tehnologia. Dar nu cumva avem nevoie să găsim soluții noi mai devreme, nu mai târziu?

din *Comentarii asupra Mișcării*, de Thormace Anubis-Fejel

CAPITOLUL 20

URMĂRIRE

Cu toată graba sa de a ajunge acasă, Peng Xiang Bin evită poarta principală din masivul dig marin. Oricum, uşile gigantice erau închise în acel moment de maxim al fluxului. Chiar şi când se deschideau, se umplea locul de pescari care-şi vindeau prada şi de locuitori ai oraşului care ieşeau să viziteze ultimele rămăşiţe de plajă compusă din nisip importat. O mulţime de ochi – şi *i*a-ochi – şi cine ştie câţi dintre ei cercetau deja fiecare chip care trecea pe acolo, căutându-i biosemnătura unică?

„N-ar fi trebuit să postez interogaţii despre pietre în formă de ou care strălucesc misterios după ce le ţii la soare.

Ar fi trebuit s-o las în groapa aia de pe fundul mării."

Spaima lui, pe care o încerca încă de când zărise la TV faimosul „artefact" extraterestru, era că exista cineva puternic şi sus-pus care îşi dorea cu disperare să aibă ceea ce descoperise el în depozitul secret din subsolul vilei înghiţite de ape – şi că îşi dorea în secret. Fostul proprietar fusese puternic şi avusese multe relaţii, şi totuşi sfârşise scos cu forţa din casă şi – conform legendei – torturat, apoi examinat până la ultimul neuron şi, în cele din urmă, redus la tăcere pentru totdeauna. Bin bănuia acum că totul se petrecuse din pricina unei pietre ovale, foarte asemănătoare cu cea care provocase atâta zarvă în toată lumea. Guvernări, megorporaţii şi consorţii ale insurgenţilor aveau să înceapă toate să-şi caute un asemenea obiect.

„Dacă-i aşa, ce vor face cu unii de teapa mea? Când e vorba de un obiect de valoare, un om sărac care îl scoate la lumină ar putea să pretindă o recompensă. Dar dacă e un lucru care ar putea zgudui civilizaţia?

În cazul ăsta, nu mă pot aştepta decât la moarte, doar pentru că am aflat despre el!"

Totuşi, pe măsură ce panica iniţială începea să dea înapoi, Bin simţea cum i se ridică la suprafaţă o altă parte a sinelui. Acea frântură a caracterului său datorită căreia îndrăznise să-i ceară lui Mei Ling să i se alăture la frontiera sălbăticiei, ca să-şi încropească o casă a lor pe coastă.

„De-aş putea cumva să scot piatra la licitație… cumva să fim în siguranță… Într-adevăr, fostul proprietar o fi încercat probabil să cadă la înțelegere şi a dat greş. Dar nimeni nu ştia atunci de existența unui asemenea «artefact»… cel puțin publicul nu ştia. Totul s-a schimbat acum, când americanii îl arată întregii lumi pe al lor…“

Nimic din toate astea n-ar mai conta dacă nu reuşea să ajungă acasă la timp ca să ascundă obiectul şi să facă nişte pregătiri minimale. Mai presus de orice, să-i trimită pe Mei Ling şi pe Xiao En undeva unde să fie în siguranță. Apoi să posteze un apel general pentru a se întâlni cu ofertanții într-un loc public…?

Zorindu-se pe străzile aglomerate, Bin avea mare grijă ca ritmul alert al paşilor săi să nu se transforme în alergare. Nu i-ar fi prins bine să atragă atenția. Dincolo de camerele de ordine publică postate pe fiecare cornişă şi pe fiecare stâlp de iluminat, statul se putea conecta la lentilele şi *ia*-urile private purtate de orice trecător din apropiere. Părul lui lung, care-i cădea acum peste față, putea pune în încurcătură o căutare facială de rutină sau aleatorie, nu însă şi dacă sistemul se interesa cu adevărat de persoana lui.

„Umblă vorba c-au învățat să detecteze vibrațiile slabe care ies din urechea umană. Că fiecare dintre noi are o vibrație, la fel de personală ca o amprentă, care poate fi detectată cu instrumente. Trupurile noastre emit o mulțime de semnale, o mulțime de moduri prin care ne trădăm în fața statului modern.“ Pentru orice eventualitate, Bin luă o bucată de hârtie dintr-un container de gunoi şi o mestecă puțin ca s-o înmoaie, apoi îşi îndesă câte o bucățică în fiecare ureche.

Îndepărtându-se de poarta principală, grăbi pasul printr-o zonă mai sărăcăcioasă a oraşului, în care grupurile de locuințe multietajate trecuseră prin procesul evoluției către dărăpănături, ignorând una după alta toate ordonanțele de planificare urbană. Funii încărcate cu rufe puse la uscat se înfăşurau pe colectoare solare sprijinite de antene semilegale, care sifonau accesul la Mesh şi ceva energie emisă dinspre turnurile strălucitoare ale Pudongului din vecinătate.

Având de înfruntat o mulțime compactă, Bin se strădui o vreme să-şi croiască drum cu forța, apoi încercă s-o ia pe scurtătură. Strecurându-se pe lângă un cărucior de mărfuri care ținea deschisă o pereche de uşi gigantice, se pomeni în interiorul unei caverne uriaşe, ale cărei niveluri inferioare fuseseră eviscerate

pentru a face loc unui labirint uriaş de conducte sticloase şi containere de reactoare din oțel inoxidabil, toate interconectate în configurații întortocheate, în care bolboroseau amestecuri de toate culorile. Bazându-se doar pe intuiție, Bin alese o direcție în care presupunea că trebuie să existe o ieşire către cealaltă parte. Era decis să meargă şi la cacealma ca să treacă mai departe, în caz că l-ar fi oprit cineva.

Ceea ce părea puțin probabil, într-o asemenea învălmăşeală. Cel puțin o sută de muncitori – mulți dintre ei îmbrăcați ceva mai bine decât el – patrulau pe pasarele scârțâitoare ori escaladau rețele de lonjeroane, curățând meticulos şi înlocuind manual conductele. La nivelul solului, inspectori dotați cu *ia*ware voluminoase, îmbunătățite, verificau o avalanşă neîntreruptă de produse – obiecte având aproximativ mărimea şi forma unui policar uman –, agitând nişte pensete cu laser ca să apuce câteva dintre ele înainte să cadă într-un container de aşteptare.

„E o nanofabrică“, îşi dădu seama Bin când ajunse la jumătatea drumului. Era prima dată când vedea una de aproape, dar se uitase cândva, împreună cu Mei Ling, la un tur virtual al unui atelier vast, asemănător cu acesta (deşi mult mai curat), în care se introduceau prin conducte ingredientele de bază şi din care se expediau componente sofisticate – elemente electroptice, neuraugmente şi *organoplăci,* ce-or mai fi fost şi acelea. Şi diamante modelate pe comandă, mari cât pumnul lui. Toate produse prin stivuirea de atomi şi molecule, una câte una, sub controlul programelor speciale.

Oamenii continuau să joace şi ei un rol, desigur. Niciun robot n-ar fi putut să se cațere sau să se târască prin diverse locuri precum omaimuțele, sau să curețe după maşini cu atâta dexteritate. Sau atât de ieftin.

„Nu era vorba că vor reduce fabricile astea la dimensiunile unui prăjitor de pâine şi le vor vinde cui vrea? Cutii magice care să le permită până şi săracilor să-şi producă orice poftesc din materii brute. Chiar şi din apă de mare. Gata cu muncitul. Gata cu doritul.“

Îi veni să pufnească disprețuitor, dar se abținu şi aproape tot restul drumului îşi ținu respirația, grăbindu-se către o platformă de încărcare unde câțiva muncitori năduşiți umpleau camioane maglev la celălalt capăt. Circulau zvonuri despre nano-maşini care scăpaseră şi se încorporaseră în plămâni, unde trecuseră la treabă, începând să se autocopieze… Probabil doar poveşti

vânătoreşti. Dar Bin nu era pregătit să renunțe la plămânii lui. Erau de mare însemnătate pentru un costier.

Se năpusti afară din peisajul industrial dur într-o lume a comerțului stradal. Drumul era ticsit de prăvălii cu decorațiuni țipătoare. Inspiră cu nesaț şi nările i se umplură de aromele care pluteau în jurul nenumăratelor grătare, wokuri şi fierbătoare cu aburi, la care se preparau de toate, de la frigărui de scorpioni delicați până la carne de pui artificială, tăiată şi porționată ca să semene cu cea veritabilă. Lui Bin îi chiorăiau mațele, dar se sili să meargă mai departe; la un moment dat coti şi porni de-a dreptul către cea mai apropiată secțiune a zidului masiv care separa Shanghaiul de Est de oceanul în creştere.

Contrabandiştii îşi aveau traseele lor. Pe unul dintre trasee se afla o clădire care oferea pe vremuri o minunată panoramă a estuarului Huangpu – până când asemenea privelişti deveniseră indezirabile. Acum, o clasă inferioară de orăşeni ocupa turnul cu pricina.

Vechiul finisaj din travertin şi marmură al holului fusese înlăturat şi vândut cu ani în urmă, locul său fiind luat de finisaje ondulate aplicate prin pulverizare, care între timp se acoperiseră cu şuvițe lungi de alge jilave. O bună folosință a spațiului – probabil că în atriumul înalt de trei caturi creşteau proteine cât să furnizeze o dietă de bază, adaptată genetic, pentru jumătate dintre ocupanți. Dar mirosul igrasios îl făcu pe Bin să-i fie dor de micul său cort din mijlocul valurilor.

„Nu putem să ne-ntoarcem la un asemenea trai“, îşi spuse el, aruncând o privire la schelăria de bambus înaltă şi zveltă care se înălța în zigzaguri în uriaşul vestibul; muncitori costelivi, cu hainele pătate de sudoare, îngrijeau cultura, prestând muncile nepotrivite pentru roboți. „Am jurat că n-am să-l cresc pe fiul nostru cu pastă de alge.“

Ascensorul scârțâia şi era deservit de o cotoroanță care îl punea în mişcare acționând comutatoare de pe o improvizație de placă cu circuite imprimate. Cu siguranță că nu se mai făcuse nicio reparație la sistemul electronic al clădirii de la Prăbuşire încoace. „Cât a trecut, cinşpe, şaişpe ani? Da, oamenii sunt ieftini şi oamenii au nevoie de lucru. Dar până şi eu aş fi în stare să repar mormanul ăsta de vechituri.“

Cabina se zdruncina şi zăngănea, în timp ce operatoarea se uita fioros la Bin. Fără îndoială, ştia că el nici nu lucra, nici nu locuia acolo. Drept răspuns, Bin îi surâse bătrânei şi-i făcu o plecăciune

linguşitoare – n-avea rost să-şi facă un inamic din cineva care putea oricând să iniţieze o căutare facială. Dar bombăni în sinea lui despre „micii împăraţi“ cu minţile pervertite – o generaţie crescută numai din copii bucălaţi, adoraţi de câte doi părinţi, patru bunici şi de o naţiune întreagă al cărei potenţial părea nelimitat. Visuri nețărmurite şi o ambiţie de a se ridica tot mai sus, până la infinit – asta până la Prăbuşire. Până când secolul al XXI-lea se dovedise a nu fi pe măsura promisiunilor.

Dezamăgirea nu se potrivea deloc cu micii împăraţi – care numărau o jumătate de miliard; erau atât de mulţi, încât până şi misterioşii oligarhi din Palatul Armoniei Terestre erau nevoiţi să se ocupe de bunăstarea uriaşei hălci de populaţie. Unde mai pui că uneori erau morocănoşi. Aruncatul vinei în cârca generaţiei depăşite numeric a lui Bin devenise sport naţional.

Etajul al unsprezecelea se lăuda pe vremuri cu un restaurant pe terasă, cu vedere spre un port de agrement plin de ambarcaţiuni luxoase, mărginit cu o plajă cu nisip albit, scânteietor. Nu departe, pe malul râului Huangpu, sclipea cândva opulentul Shanghai Links Golf & Country Club – acum doar o mlaştină, după ce se sacrificase în apele crescânde.

Trecând pe lângă mese şi scaune ruginite, Bin aruncă o privire dincolo de dig, către micul golf al iahturilor – rămăşiţe boante şi catarge rupte înălţându-se dintr-un covor maroniu de alge şi ape menajere.

„Îmi aduc aminte că era cam pe-aici…“

Aplecându-se, bâjbâi peste balustrada balconului şi pe faţada canelată a clădirii, până găsi un scripete ascuns, cu o frânghie subţire care ducea în jos. Atârna liber peste dig până în micul port, arătând ca o simplă pereche de cabluri căzute.

Bin nu mai făcuse niciodată aşa ceva, să-şi rişte viaţa având încredere că o funie subţire îi va susţine greutatea. Deşi odată îl ajutase pe Quang Lu să traverseze cu o încărcătură misterioasă până jos, la baza digului, ţinându-i barca nemişcată, în timp ce contrabandistul fixa nişte saci închişi la culoare, apoi îi trimitea în sus cu scripetele. Sus, la mare înălţime, siluete întunecate puseseră mâna pe încărcătura clandestină şi cu asta, basta. Bin nu a aflat niciodată dacă fusese vorba de droguri, de tehnologie sau de produse de lux netaxate, şi nici nu-i păsa, câtă vreme era plătit.

Quang Lu n-avea să se bucure deloc dacă-i strica ruta. Dar în momentele acelea Bin avea alte griji pe cap. Îşi puse mâna

streaşină la ochi ca să privească în lungul coastei, către un şir de ruine aflat la limita de resac – fostele vile care mărgineau cândva plaja şi unde se afla şi sălaşul lui costier simplu. Strălucirea apei îi înțepa ochii, dar nu părea să se petreacă nimic neobişnuit acolo. Era aproape convins că vedea stindardul purtător de noroc din țara natală a lui Mei Ling, fluturând în briza moale. Stabiliseră ca ea să-l dea jos în caz că se întâmpla ceva rău.

Inima îi bătea cu putere în timp ce rupea fâşii dintr-o tendă, pe care şi le înfăşură pe mâini. Cățărându-se peste balustradă, încercă să nu privească în jos când îşi dădu drumul să alunece de cealaltă parte, până reuşi să se sprijine cu un braț pe marginea cu pietriş, în timp ce cu mâna cealaltă bâjbâia în căutarea celor două frânghii.

Era dificil, fiindcă nu i-ar fi ajutat la nimic să se țină de o singură funie. Ar fi alunecat din scripete, iar el ar fi căzut ca bolovanul. Aşa că, în cele din urmă, îşi înfăşură pe mână ambele funii. Înainte de a-şi da drumul să se legene în gol, Bin închise ochii pentru câteva secunde, calmându-şi respirația şi căutând pacea interioară, sau cel puțin un calm relativ. „În regulă, să-i dăm drumul."

Se desprinse de bordură şi începu să coboare în balans.

Nu era bine! Greutatea propriului său trup îi strângea cu putere frânghia în jurul mâinii, prinzându-i ca-ntr-o menghină palma şi degetele. Gemând până aproape să rămână fără suflu, Bin se luptă să uşureze apăsarea prinzând ambele cabluri între picioare şi trăgând cu cealaltă mână, până când, în sfârşit, se eliberă din laț. Din fericire, avea mâinile atât de tăbăcite, încât nu păreau să fi fost vătămate în vreun fel. Dar vederea încețoşată de durere avu nevoie de câteva clipe până să-şi revină…

… iar când i se limpezi, făcu greşeala de a privi în jos. Înghiți în sec – sau încercă. O groază ce părea să-i erupă de undeva de la baza coloanei vertebrale i se cățără în sus ca o maimuță. Un țipar i se zvârcolea în burtă.

„Terminați!" le ceru animalelor dinăuntru. „Sunt bărbat. Un bărbat care are o datorie şi un destin de îndeplinit. Iar dacă nu-s bărbat, nimic nu sunt."

Păru să dea rezultate. Panica se retrase ca o maree neplăcută la ceasul refluxului, iar Bin se simți înviorat de propria-i hotărâre.

Încercă apoi să coboare sub acțiunea propriei sale greutăți, susținându-se cu câte o mână. Muşchii săi oțeliți făceau față cu brio, mai ales că nici nu cântărea atât de mult încât să se

chinuiască prea tare. Dar îi era greu să se țină de ambele corzi în mod egal. Ba una, ba cealaltă încerca să-i scape din strânsoare. Bin reuşise să coboare trei niveluri când una dintre ele i se smuci din mână. Zbură în sus, către scripete, în timp ce Bin, agățat de cealaltă, plonjă în sens opus, întinzându-se cu disperare să apuce capătul scăpat…

… şi în sfârşit înşfăcă funia răzlețită. Simți imediat în carne arsura fricțiunii prin protecția improvizată. Când reuşi să se oprească din cădere, din mâna chinuită îi ieşeau un fir de fum şi o duhoare grea. Atârnă acolo, legănându-se şi izbindu-se de o fereastră, minute în şir, fără număr, nefăcând altceva decât să se țină zdravăn, aşteptând să i se domolească bătăile inimii şi să-i dispară grăunțele de durere din ochi.

„Oare am țipat?“ se întrebă el. Din fericire, fereastra de alături era acoperită de o draperie grea – râul Huangpu era foarte puternic la acea oră a zilei. Multe alte ferestre erau astupate cu scânduri. Clădirea era folosită în continuare, dar cei mai mulți locuitori ai săi erau încă la muncă sau la şcoală. Probabil că nici prea multe *ia*-uri nu se găseau într-o şandrama ca aceea.

„Nu cred c-am țipat. Cred că-i în regulă.“ Coborârea lui fusese, cu siguranță, mascată de valurile de arşiță şi de lumina solară reflectată orbitor din metal şi beton, ceea ce făcea perioada asta a zilei mult mai favorabilă pentru traversarea acestei porțiuni decât noaptea, când temperatura corpului său ar fi strălucit pe sute de camere sensibile la infraroşu, activând programele de detectare a anomaliilor.

Învățând din aproximări succesive, Bin reuşi să-şi încârlige câte un picior în jurul fiecărei corzi şi probă coborârea prin alunecare treptată, cu funiile frecându-i-se pe pulpe, una în sus, cealaltă în jos. La început se dovedi incomod şi dureros, dar materialul rezistent al pantalonilor suporta, dacă alunecarea se făcea lent şi fără forțări.

Apropiindu-se treptat de betonul cenuşiu şi mohorât al stăvilarului de sub el, Bin se pomeni la un moment dat imaginându-şi cât de departe se întindea construcția – către stânga ieşea cu mult din raza lui vizuală, îmbrățişând noua linie de coastă până la uriaşa mlaştină care fusese cândva provincia Shandong… iar către dreapta se continua de-a lungul râului până departe în amonte, către regiuni fericite, în care Huangpu devenea Yangtze, iar locuitorii nu trăiau cu teama apelor în creştere. Câte milioane de oameni se angajaseră la construirea

Noului Zid? Şi câte alte milioane munceau ca prizonieri, trimişi acolo sub pretexte oarecare pentru a pune umărul la sarcina colosală de a-l respinge pe ultimul invadator al Chinei, marea?

Bin se trase mai aproape, mereu atent la barieră. Secțiunea aceasta părea în regulă – puțin cam sfărâmicioasă din cauza grabei şi a materialelor ieftine cu care fusese construită cu două decenii în urmă, după ce taifunul Mariko aproape înecase întregul oraş. El ştia însă că unele porțiuni erau înțesate de scârboşenii – sârme tăioase ca lamele, aproape invizibile cu ochiul liber, sau lujeri detectori de căldură, cu vârfurile încărcate de toxine.

Când sosi momentul, făcu o voltă prin aer, abia atingând obstacolul cu talpa unei sandale, şi ateriză cu un plescăit în apa vechiului port de agrement.

Era neplăcut, desigur, doar o încâlceală de ambarcațiuni stricate şi cabluri periculoase care se încolăceau într-o învălmăşeală de buruieni şi gunoi din oraş. Bin se grăbi să se cațere pe o epavă, de unde sări pe alta, dând zor să traverseze traseul plin de obstacole, cu o agilitate învățată în nici nu mai ținea minte câte locuri invadate de apă, pentru a-şi petrece cât mai puțin timp posibil în mâlul dezgustător.

„De fapt, pare că s-ar găsi pe-aici o mulțime de materiale de recuperat“, îşi spuse el. Poate ar trebui să se întoarcă – dacă norocul nici nu-l părăsea, nici nu-l lovea prea tare, ci rămânea pe cursul urmat de viața lui de până atunci. Moderat, de o nefericire suportabilă.

„Poate o să-mi asum riscul, la urma urmei“, îşi spuse el. „O să-ncerc să găsesc un intermediar care să poată scoate la vânzare piatra mare şi albă, în aşa fel încât să nu ne riscăm pielea…“

Înainte de a escalada ultima bermă stâncoasă, care separa portul de mare, zări o baliză de salvare care sălta pe apă în spatele cabinei de pilotaj a unei epave. Îi putea fi de folos în porțiunea lungă de înot care îl aştepta.

ENTROPIE

Ce spuneți de „prăbuşiri“? Acele tipuri de eşec care n-ar şterge omenirea de pe fața pământului, dar ar putea ucide milioane, chiar miliarde? Chiar cu supraviețuitori care să-şi încropească existența din te miri ce şi mai nimic, nu-i aşa că speranțele omenirii ar fi pentru totdeauna sever limitate după o asemenea catastrofă?

În categoria aceasta vom repartiza cele mai multe pedepse pentru greșita administrare a lumii. Pentru defrișări indolente și revărsări de gunoaie în mări și oceane. Pentru otrăvirea straturilor acvifere și distrugerea habitatelor naturale. Pentru modificarea aerului pe care îl respirăm. Pentru creșterea masivă a temperaturilor, topirea ghețarilor, ridicarea nivelului apelor și extinderea deșerturilor. Pentru faptul de-a fi lăsat să se subțieze și să se răărească rețeaua vieții planetare, prin pierderea biodiversității, până a ajuns o țesătură fragilă, pe care o sfâșie orice briză.

Cele mai multe animale au înțelepciunea de a nu-și spurca propriile cuiburi.

Pe de altă parte, nicio altă specie animală n-a avut parte vreodată de asemenea tentații. Sau de o asemenea putere. Nici n-a fost atât de doritoare să învețe treptat din greșelile sale.

Oare șobolanii inteligenți, sau poate corbii, tigrii, urșii, cangurii inteligenți ar fi procedat mai bine, ar fi avut mai mult spirit de anticipație, ar fi tratat planeta cu mai multă grijă decât noi?

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 21

TRIBUL

Odată ajuns în larg, Hacker încercă să țină ritmul înotând alături de salvatorul său delfin. Dar era o treabă dificilă, când tot trupul îi era plin de lovituri şi vânătăi după aterizarea dură şi după ce evitase în ultima clipă să fie ucis de reciful de coral.

De asemenea, costumul de supraviețuire – promovat ca „bun la toate, din adâncurile spațiului până pe Everest şi pe fundul mării" – necesita ceva timp de acomodare. Dar creierul lui Hacker tot nu reuşea să se concentreze. Îşi simțea degetele ca pe nişte cârnăciori în timp ce se chinuia stângaci să tragă de nişte găici, eliberând un supliment de limburi branhice dintr-o canelură de pe marginea căştii ca să tragă mai mult oxigen din apă.

Mai mult, delfinul naibii îşi tot pierdea răbdarea. Când Hacker încercă să desfăşoare extensii în formă de aripă de peşte pe fiecare gheată ca să înoate mai bine, făptura protestă scoțând o exclamație de frustrare însoțită de un soi de bolboroseală. Apoi reîncepu să-l împingă înainte pe Hacker cu nasul ei borcănat.

„Ca o rudă exasperată, obligată să tot împingă un invalid în cărucior", îşi spuse Hacker, ofensat. „Nu-s obligat să suport aşa ceva!"

Deşi încă n-auzea nimic, având timpanele blocate, senzorul sonic din maxilar îi indica faptul că se îndreptau tot mai departe în larg, lăsând în urmă reciful zdrobitor. Şi odată cu el rămăşițele fărâmițate ale costisitoarei sale capsule suborbitale.

„Ar fi trebuit să-ncerc să salvez mai multe. Măcar să fi luat consola radio.

Sau pluta aia mică de salvare de sub scaun! De ce nu m-am gândit la ea? Trebuie să mă-ntorc s-o iau!"

Delfinul năsos alese exact acel moment ca să-l împungă iar în spinare.

„Ajunge!" Hacker începu să se răsucească spre creatură, căutând să-i tragă o scatoalcă sănătoasă. Poate aşa ar înțelege. Să-l lase în pace…

Dar nu apucă să facă rotația completă, când alte două forme cenuşii apărură din stânga, urmate de o altă pereche, care se

apropia din dreapta. Nou-veniții dădură roată, examinându-i pe Hacker şi pe salvatorul său cu clicuri de sonar în rafale şi cu mici scâncete ce rezonau în apa cristalină, făcându-i maxilarul să pulseze.

Hacker reuşi în cele din urmă să se întoarcă, părând că se pregătea să pornească în direcția din care venise. Dar trei dintre creaturile mari şi cenuşii se apropiară în cerc şi îi blocară drumul. Era limpede că n-aveau de gând să-i permită să se întoarcă.

O vreme – nu-i era clar cât anume – Hacker nu făcu altceva decât să țipe la ei. Nu-şi putea auzi blestemele, însă viziera căştii i se umplu de salivă şi aburi. Apoi, pe neaşteptate, mânia înverşunată i se risipi, ca şi cum s-ar fi descărcat în apa care-l înconjura. Furia păru să plutească departe, înlocuită de resemnare.

— Atunci… în… regulă, se forță să emită cuvinte coerente.

Îşi recăpătă treptat suflul, pe măsură ce casca multifuncțională evacua în fir subțire aburii tiradei sale şi trăgea înăuntru oxigen suplimentar. S-ar fi ocupat şi de proiectarea în exterior a vocii, dacă ar fi reuşit el să articuleze cum trebuie.

— În regulă, fie cum doriți. Dar asta înseamnă că *voi* sunteți responsabili. Trebuie să aveți grijă de mine. Cel puțin până reuşesc să atenționez afurisita aia de echipă de recuperare.

Bineînțeles că delfinii nu înțelegeau cuvinte. Cu toate astea, când se întoarse iar ca să înoate în sens opus, parcă dădură din cap a încuviințare, săgetând către suprafață să ia o gură de aer, apoi pornind înot pe lângă Hacker suficient de lent pentru ca el să poată ține pasul.

În răstimpuri, doar ca să mai grăbească puțin lucrurile, câte unul dintre ei îi oferea lui Hacker aripioara dorsală, lăsându-l să se țină de ea pentru scurtă vreme şi să înainteze astfel prin apa ca de cleştar cu o viteză mult mai mare decât ar fi putut prinde de unul singur. Câteodată, când purtătorul lui urca la suprafață ca să respire, scotea şi Hacker capul din apă şi scruta iute orizontul, în timp ce limburile se umflau ca nişte baloane. Dar nu se vedea nici urmă de uscat.

Se instală o rutină între ei… un ritm… parțial excursie subacvatică, parțial salturi extravagante. După o vreme, deşi lovit, amețit şi amorțit de tranchilizante, Hacker trebui în sfârşit să recunoască, aproape fără voie…

… că era chiar amuzant.

INTERLIDOLUDIU DE ȘTIRI

* Încă un baraj de gheață se prăbușește în Groenlanda, amenințând cu o masivă revărsare de apă dulce, tocmai când Ciclul Nord-Atlantic al Salinității părea pe punctul de a reîncepe. Disperate să vadă Curentul Golfului circulând din nou, Polonia și Rusia amenință cu folosirea bombei atomice, fără a explica în ce mod ar putea ajuta o asemenea măsură. *(*clipește* și ești acolo)*
* În melanjul din America de Nord, cooperativele de fermieri au trezit spectrul unui boicot alimentar, după ce Liga Metropolitană a dat publicității planurile de formare a unui „cartel al fecalelor", vânzând deșeuri menajere urbane la preț fix. *(*clipește* & ești acolo)*
* Câțiva veterani ai ultimei Mari Deșteptări au revenit în actualitate cu un nou conclav al profeției, ținut în Colorado Springs. Fără a-și exprima vreun regret față de prorocirea neîmplinită a judecății mileniului din anii 2030, aceștia solicită acum un nou val de întruniri itinerante pe tot cuprinsul țării. „Deoarece", citându-l pe revelatorul de cuvânt Iain Tserff, „de data aceasta, fără îndoială!" *(*clipește* & ești acolo)*

În replică, Republica Albastră Boulder[36] din vecinătate a trecut la recrutarea unui nou pluton de avocați care să se ocupe de colectarea Marelui Pariu al anului 2036. Referindu-se la ciondăneala iscată în prezent între enclavele de troglodiți și entuziaști, primarul profesor Eileen Gaypurse-Fitzpatrick a declarat: „Înainte de a răspândi atâta panică, aceste capete seci ne datorează o nouă arenă sportivă! Și scuze pentru că au pariat și s-au rugat ca orașul nostru să fie înghițit de iad. Să plătească! Și de data asta fără văicăreli și rugăminți pentru «dublu-sau-nimic»."

[36] Poreclă a orașului Boulder, cunoscut ca fiind cel mai liberal și mai democratic din statul Colorado.

CAPITOLUL 22

SPIRITE ÎNRUDITE

Bineînțeles, se alesese praful de discurs. Dispăruse orice şansă de a avea un final de mare efect sau vreun material înregistrat care să poată fi folosit. Şi cincizeci de ani de acum înainte, principala imaginea emblematică a acestui eveniment avea să fie cea a lui Hamish însuşi holbându-se ca un viţel lovit cu barda şi murmurând din reflex nişte platitudini despre faptul că toată lumea trebuia să-şi păstreze scepticismul şi calmul.

— Poate este o farsă, sugeră el. Sau mult mai puțin decât pare. Dar chiar dacă nu e… chiar dacă ar fi început deodată cosmosul să ne strige… şi s-ar schimba totul…

Îşi înghiți cu greu nodul din gât, dorindu-şi doar să poată scăpa de acolo cât mai repede.

— În cele din urmă, vom avea nevoie mai degrabă de prudență, nu de mândrie trufaşă, ca să trecem cu bine de zilele şi anii care ne aşteaptă. Ce anume a ajutat atâția indivizi, atâtea grupuri, națiuni şi rase de dinaintea noastră? Sub povara îndoielilor, a temerilor şi a nenumăratelor şocuri, ar trebui să ne amintim de neputințele noastre. Să ne recunoaştem limitele înțelepciunii şi să cerem ajutorul altora, mai înțelepți decât noi.

Era oare o notă de final suficient de elevată şi de ambiguă? Mulți ar presupune că vorbea despre Dumnezeu. Sau că propovăduia umilința. Unii – puțini – ar şti că se referise la ochiul piramidei. La Profetul Mişcării.

Nu conta. Era momentul să plece. Pe când tot mai mulți oameni se ridicau şi insistau cu întrebări şi argumentații, Hamish flutură o mână în semn de la revedere şi se întoarse să plece, însoțit de câteva aplauze anemice.

„Cel mai prost discurs din viața mea“, mârâi el, fără măcar să dea mâna cu organizatorii conferinței, care aşteptau în culise. Indispoziția bruscă îl făcu să-şi dorească să se poată teleporta de acolo. Nu pe un vârf de munte singuratic sau pe o plajă izolată, nici în vreun loc inundat de cele mai recente ştiri, ci în cabinetul său de lucru particular. La tastatura lui de modă veche şi la genul de muncă pe care o făcea pe vremuri bucuros, chiar dacă obsesiv,

zile în şir.

La felul cum stăteau lucrurile înainte să fi plecat Carolyn. Înainte ca oameni importanți să fi descoperit la ce alte treburi mai era el bun.

Dar evadarea nu-i era la îndemână. Wriggles îi vorbi în ureche, amintindu-i în şoaptă: *Ai întâlnire cu Betsby*.

Înăbuşindu-şi un oftat, Hamish se întoarse către bărbatul între două vârste care fusese desemnat să aibă grijă de el. Erik Cutare – ciolănos, dar exagerat de slab. După toate aparențele, genul care aplica restricția calorică. Dar, indiferent dacă discursul lui Hamish îi rănise sau nu sentimentele, nu lăsa să se vadă nimic.

— Mi-ați promis o încăpere securizată pentru întâlnire, spuse Hamish. Cu două intrări şi la niciuna să nu fie camere video.

— Pe aici, domnule. Am verificat eu însumi ambele holuri chiar acum câteva minute. Desigur, nimeni nu poate garanta…

— E-n regulă, spuse Hamish, alungând toate îngrijorările cu un gest al mâinii. Întâlnirea mea nu-i nici secretă, nici importantă măcar. Pur şi simplu…

Ridică din umeri, renunțând să mai continue. „În ziua de azi poți să-ți iei precauții ca să păstrezi o întâlnire la un nivel vag, ambiguu. Înconjurată de zvonuri, presupuneri, dar nu dovezi. Putând fi negată, chiar dacă jură cineva c-a văzut-o pe Jill intrând pe o uşă şi pe Jack intrând pe cealaltă. Şmecheria e să nu atragi atenția.“

Nu era nimeni în mica sală de şedințe când intră Hamish. Găsi un coş cu fructe şi nişte mingi de suc natural, cu învelişul membranos bine întins. Dar se simțea prea încordat ca să deguste. Îşi scoase din buzunarul hainei un aparat mic şi îl puse pe masă. Automat, scanerul căută indiciile unor configurații de reflectivitate şi licăriri electromagnetice – orice semn de lentile microscopice pentru supraveghere sau de captatoare audio. În cursa înarmărilor de pe tărâmul supravegherii, avantajul era întotdeauna de partea celor care îşi puteau permite cea mai nouă tehnologie. Hamish primise asigurări că drăcia asta a lui era cea mai bună. Din luna aceea.

Fireşte, îi detectă cercelul. Dar Wriggles îşi semnalase deja prezența către dispozitivul de detecție. În rest, camera părea „curată“, cum i se promisese.

„Unde-i omul?

Betsby ştie că putem pune să-l ridice în orice moment, fie pe baza unor acuzații oficiale, fie mai puțin fățiş. Probabil îşi dă

seama că întâlnirea asta e un gest de amabilitate din partea noastră. O şansă pentru el să evite închisoarea – sau ceva mai rău – dacă mărturiseşte tot. Dacă îşi recunoaşte public responsabilitatea pentru accesul de furie al senatorului Strong. Dar el se poartă de parcă ar avea un as în mânecă. Ceva care să-i ofere lui avantajul."

Era o enigmă, într-adevăr. Şi, la drept vorbind, Hamish simțea că ceva din el o savura.

Wriggles îl întrebă dacă dorea să-i ruleze un rezumat al ştirilor care se transmiteau în direct – subiectul artefactului extraterestru care atrăgea atenția întregii lumi către un mic centru de cercetări ştiințifice din Cuba.

— Nu, răspunse el cu voce tare. O să urmăresc conferința de presă la rece. Cu ochii mei.

— Şi ce *mari* sunt ochii ăia, se auzi o voce din spatele lui Hamish. Numai buni ca să vezi cu ei viitorul.

Era Roger Betsby, stând în pragul celeilalte intrări – bărbos şi puțin adus de spate, cu un burdihan rotund şi cu o expresie de oboseală pe fața cam buhăită. Se apropie şi puse la rândul său pe masă un detector. Se vedea că era un model mai vechi. Cu toate astea, îl dibui rapid pe Wriggles. Micul cercel scoase un țiuit scurt când îl înregistră aparatul lui Betsby.

La rândul său, detectorul lui Hamish emise un licăr palid-roşiatic către ochelarii înguşti şi fără rame ai lui Betsby.

— Vechiturile astea? spuse medicul-activist, scoțându-şi-i. Mai mult sticlă optică, doar cu un minim de augmentări, ca să înregistreze ce văd şi să-mi furnizeze texte explicative de nivelul unu. S-a convenit că putem să facem amândoi e-note.

Îşi puse iar ochelarii.

— E-n regulă, spuse Hamish. N-am de gând să spun sau să fac ceva de care să mă ruşinez. Mulțumesc c-ați venit, domnule doctor.

— Cum era să refuz o invitație de-a mă întâlni cu faimosul Hamish Brookeman? Presupun că-n asta constă jumătate din utilitatea pe care o aveți pentru Ochi. „Celebrilianții pot să treacă prin ziduri." Nu aşa se spune? Poți ajunge să fii primit de aproape oricine de pe Pământ. Regi, preşedinți, oligarhi, oricine care ți-a iubit sau ți-a urât poveştile şi filmele. Între timp, cei care se bucură doar de bogăție şi putere adesea se ignoră şi se umilesc unii pe alții.

Hamish ridică din umeri.

— Mai există şi dezavantaje.

— Sunt convins de asta. Intimitate. Timp. Putere de concentrare prețioasă prin puținătatea rezervelor. Nemulțumirile obişnuite. Totuşi probabil că sunteți obosit, după tirada pe care le-ați ținut-o acelor bieți creatori de zei. Parte din campania de-o viață prin care civilizația noastră greoaie trebuie cârmită de pe marginea prăpastiei. Şi-acum, astronautul acela se prea poate să fi stricat totul. Misteriosul Artefact Havana al lui Gerald Livingstone a iscat toată zarva asta. Sunteți sigur că n-ați prefera să amânăm întâlnirea asta? Pentru o altă zi? O altă viață?

Hamish îl măsură pe celălalt din priviri. Propunerea lui Betsby nu era un gest de curtoazie. Omul cântărea seriozitatea opoziției. Voia să vadă dacă Mişcarea avea să se lase abătută de un lucru atât de neînsemnat ca un posibil contact cu o inteligență extraterestră.

— Amândoi am avut ceva de furcă până am aranjat întâlnirea de azi. Haideți să ne vedem de ea.

Se aşeză, dar numai pe marginea din față a scaunului, cu picioarele sale lungi îndoite şi cu coatele sprijinite pe masă.

— În cazul ăsta, foarte bine, încuviință Roger Betsby.

Şi se lăsă greoi pe celălalt scaun, făcându-l să se legene puțin în spate. Îşi depărtă palmele, într-un gest care cerea întrebări.

— Ce mă nedumereşte pe mine… începu Hamish.

— Vreți să spuneți, ce nedumereşte Ochiul.

Hamish se holbă la el. Mişcării nu-i păsa dacă termenul acela circula în public. Însă lui personal îi displăcea să fie întrerupt.

— Dacă preferați. Ce mă interesează pe mine, sau pe noi, este de ce credeți că nu veți fi acuzat oficial, din moment ce recunoaşteți că l-ați otrăvit pe senatorul Strong.

— Nu recunosc aşa ceva. N-am recunoscut niciodată. În cel mai rău caz, n-am făcut decât să administrez o substanță perfect legală, în calitatea mea de medic practicant, cu scopul de a uşura starea victimei unei boli.

— Victimă…

— A unei boli deosebit de vătămătoare.

Hamish rămase câteva clipe privind în gol, până ce Betsby vorbi din nou.

— Cu toate astea, am administrat doza fără ştiința sau consimțământul lui. Presupun că m-ar paşte necazuri serioase din cauza asta.

— Hm… deci n-a fost otrăvire propriu-zisă. Sau un drog interzis.

— Departe de-aşa ceva. S-ar putea spune că situaţia a fost diametral opusă.

Hamish chibzui. Niciunuia dintre agenţii de până atunci – avocaţi sau anchetatori care îl vizitaseră pe Betsby – nu i se comunicase această întorsătură a lucrurilor. Acum se vedea limpede că omul se bucura de acest moment al adevărului, lungindu-l cât mai mult cu putinţă. Hamish înţelegea sentimentul, căruia şi el îi dăduse curs în faţa a milioane de oameni, în cărţi sau pe ecrane mari şi mici.

— Acum înţeleg de ce vă purtaţi ca şi când aţi avea motiv să-l şantajaţi pe senator, spuse Hamish, începând să enumere pe degete. Recunoaşteţi că l-aţi drogat pe Strong cu o substanţă care a declanşat o tiradă dezgustător de isterică în faţa întregii ţări. În mod normal, faptul că i-a fost administrată o substanţă psihotropă ar putea ajuta la diminuarea daunelor produse de izbucnirea lui, convingându-i pe mulţi să-l scuze pentru lucrurile respingătoare pe care le-a dat pe gură.

— „Algebra iertării“, spuse Betsby, dând din cap a încuviinţare. Cuvintele rostite nu mai pot fi luate înapoi. Dar intoxicaţia ar furniza un motiv puternic de liniştire, poate chiar de iertare din partea celor care deja îl simpatizau. Sau din partea celor care beneficiază de pe urma influenţei sale. Asta, *dacă a fost vorba de intoxicaţie*. Continuaţi.

— Ăă, corect. Susţineţi că însuşi *numele* substanţei pe care aţi folosit-o ar putea să-i facă senatorului şi mai mult rău decât vorbele şi acţiunile lui deranjante. Ameninţaţi să dezvăluiţi informaţia aceasta dacă veţi fi arestat sau dacă se va întreprinde orice altă acţiune împotriva dumneavoastră.

— N-am formulat-o niciodată ca pe o ameninţare. Ar fi un şantaj în sens juridic şi infracţional. N-am făcut decât să subliniez că, dacă sunt acuzat de vreo infracţiune sau mi se întâmplă ceva rău fizic, atunci, firește, vor ieşi la suprafaţă şi alte adevăruri decât dacă voi fi lăsat în pace pur şi simplu.

— Iar acum pretindeţi că era o substanţă legală, cu întrebuinţări terapeutice legitime. Totuşi, multe substanţe au efecte multiple, care depind de…

— Daţi-mi voie să vă scutesc de efortul ăsta. Substanţa în cauză are *numai* întrebuinţări terapeutice. I se cunosc puţine efecte secundare şi avertizările de contraindicaţii sunt destul de blânde.

Hamish încuviinţă dând din cap. De asta se temuse.

— Vasăzică, din punct de vedere legal, poate că n-aţi comis

decât delictul de a trata un pacient fără consimțământul lui, nu? Dar amenințările dumneavoastră…

— Cum spuneam, mă îndoiesc că ați putea susține acuzația de şantaj. Am fost foarte grijuliu cu exprimarea. Am un avocat software excelent.

— Hm. Nu atât de bun ca al nostru, pun pariu. Şi totuşi, sugerați că noi… că senatorul Strong ar putea avea motive să se teamă de dezvăluiri complete. Fiindcă publicul s-ar putea să fie *mai puțin* iertător după ce va descoperi ce poțiune era aceea.

— Sunteți brici, comentă Betsby.

— Poftim?

— O vorbă de demult de-a bunicului. Un compliment pentru cineva cu mintea activă. Continuați, domnule Brookeman.

Hamish se încruntă.

— Sugerați că *problema medicală* a lui Strong este una pe care publicul ar disprețui-o şi mai mult decât ar dispreți fapta *dumneavoastră* de a-i strecura senatorului o substanță secretă care i-a modificat comportamentul.

— Ah, n-am să scap pur şi simplu, neamendat, dacă oamenii dumneavoastră se hotărăsc să dezvăluie totul… sau să mă forțeze pe mine s-o fac. Unii o să spună despre mine că sunt un erou, dar aş putea să-mi pierd dreptul de practică medicală. Poate o să m-aleg şi cu închisoare.

Strong ar putea să mă dea în judecată. Dar cariera lui politică ar fi kaput!

Era limpede că individului i se părea un târg corect. Şi, fără să vrea, Hamish se simți atras către Roger Betsby. Dacă nu pentru altceva, măcar pentru tupeul sfruntat şi originalitatea abordării sale şi pentru felul în care fusese ea formulată, ca un puzzle, parcă special pentru Hamish…

Se hotărî să rişte.

— Ar trebui să fie o afecțiune medicală în acelaşi timp respingătoare în sine şi într-o anume măsură voluntară. Un stil de viață ales.

Betsby încuviință dând din cap.

— Continuați.

— Şi totuşi… ceva relativ necunoscut publicului. Sau, cel puțin, ceva care nu apare pe vradarul popular.

— Bunicu' v-ar fi simpatizat.

Un compliment bizar, care îl făcu pe Hamish să roşească… şi care, de asemenea, îi aprinse o luminiță.

— Nu-i vreo dependență, nu? Senatorul Strong are un obicei. Unul prost. Dumneavoastră… dumneavoastră i-ați strecurat un *antidot!* O, Doamne!

Celălalt încuviințǎ în tăcere, cu o sclipire în ochii mijiți.

— Bingo.

Hamish îşi îngădui un zâmbet fin. După doar câteva minute împreună, deja prețuia respectul lui Roger Betsby mai mult decât laudele ieftine, automate, ale criticilor sau ale fanilor. Nu existau mai mult de câteva zeci de persoane pe tot cuprinsul planetei pentru care să nutrească asemenea sentimente. La un anumit nivel, era de-a dreptul distractiv!

Dar satisfacția i se stinse într-o clipă, înlocuită de un alt sentiment. Furie! Tare îşi mai dorea să-l strângă de gât cu mâinile lui pe un anume senator. Niciun profil, niciun dosar nu sugera vreo dependență. A, câte o beție cruntă din când în când şi poate câte un pic de neococainǎ, dar nici un zvon că s-ar fi înfipt adânc în el vreo nadă. Oricare ar fi fost năravul mârşav care îl apăsa pe Strong, Mişcarea n-avea cunoştință de el. Ce-o să se mai înfurie Tenskwatawa!

— Nu-mi imaginez, domnule doctor, că veți avea bunăvoința să-mi spuneți despre ce e vorba, nu? Sau să numiți antidotul pe care l-ați folosit? Sau să-mi explicați de ce a avut efecte comportamentale atât de puternice?

— Poate cu altă ocazie, spuse Betsby, clătinând din cap. Până atunci, bine-nțeles, nu mai e nevoie să vă amintesc că am aranjat tot felul de boți activatori, peste tot, care vor declanşa expunerea informației până la ultima frântură, în cazul în care aş păți ceva rău.

— Desigur. E de la sine înțeles, spuse Hamish, dând din cap.

Totuşi, ştia că mai erau şi alte variante, opțiuni disperate.

— Foarte bine, vasăzică, spuse Betsby, ridicându-se în picioare. Pentru moment, le-am dat destul de rontăit oamenilor dumneavoastră.

Cu toate că din purtări, din limbajul trupului, îi dezvăluia lui Hamish o mulțime de lucruri. Poate mult mai multe decât îşi închipuia.

„N-ai de gând să păstrezi secretul ăsta la nesfârşit, indiferent ce-am face noi. Indiferent ce ți-am oferi.

Ai tu în minte ceva mai important. Mai mult decât simpla distrugere a carierei unui legiuitor dintr-un Stat Tribal.

Ai de gând să faci o demonstrație.

Vrei să salvezi lumea."

Hamish cunoştea genul. În realitate, planeta era plină mai să se reverse de oameni sinceri, animați de hotărârea frenetică de-a o salva, deşi nu se puteau pune de acord asupra unei metode. Şi, într-adevăr, propria lui cauză – protejarea Pământului de pretinşii lui salvatori – putea intra în aceeaşi categorie!

Era în stare să recunoască sincer ironia situației. Chiar dacă asta îl forța să apuce pe drumuri neplăcute.

— Ei bine, domnule doctor, e clar că aveți un orar după care faceți dezvăluiri despre ceea ce ştiți. N-am să mai insist astăzi, deşi vă puteți aştepta să mai auziți de mine cât de curând.

„Imediat ce vom termina de consultat şi de analizat înregistrările astea, ca să-ți disecăm fiecare vorbuliță şi să-i găsim înțelesul ascuns, şi să-ți sondăm fiecare por de piele în căutarea potențialelor slăbiciuni."

— În orice caz – Hamish îşi înalță capul când Wriggles porni o sonerie de avertizare –, o să înceapă imediat conferința aia de presă cât o zi de post de la Washington şi Havana, despre obiectul spațial. Să comandăm de mâncat şi de băut, şi un pixel-V, ca s-o urmărim de-aici? Cine ştie, s-ar putea schimba situația întregii planete. În asemenea măsură, încât conflictele noastre actuale vor părea irelevante.

Desigur, Betsby fu de acord să rămână. În general, chiar şi celor care sunt conştienți de puterea celebrității li se pare greu să-i reziste. Prin urmare, ironia dulce-amară se intensifică. Hamish se bucură că avea să împărtăşească acel moment istoric cu un spirit oarecum înrudit… şi simți înțepătura vinovăției pentru cruzimea sorții.

Mai ales pentru felul în care îl forța ea uneori să protejeze oameni pe care îi disprețuia prin distrugerea cuiva pe care îl simpatiza.

ENTROPIE

„Geo-ingineria" se referă la una dintre cele mai vechi activități ale omenirii: modificarea unor caracteristici ale planetei Pământ. Strămoşii noştri, niciodată mulțumiți, au depus eforturi ca să-şi schimbe mediul înconjurător. Colibele şi vetrele de foc au izgonit răceala iernii. Pădurile au lăsat locul grădinilor. Irigațiile au făcut unele regiuni să înflorească, apoi le-au otrăvit cu sarea lor şi le-au transformat în deşert. Stăvilarele

au modificat cu totul bazinele apelor, deplasând greutăți pe faliile seismice. Săpând după combustibil și minereu, am schimbat lanțuri muntoase și aerul pe care îl respirăm.

Dintr-un anume punct de vedere, am transformat câteva sute de kilometri cubi de combustibili fosili în doi kilometri cubi de ființe umane. Poate cea mai grozavă dintre toate isprăvile inginerești. Apoi știința ne-a permis să facem alt lucru unic. Cu puterea de *a observa,* am început să punem o întrebare la care nu pot chibzui decât niște zei tineri și tulburați:

„Putem să mai facem ceva în situația asta? Să remediem pagubele? Să schimbăm lucrurile în bine?" Nemaifiind graduală sau neintenționată, geo-ingineria a devenit o chestiune de teorie și experiment, de dezbatere și tactică.

Să presupunem că pompăm uriașe cantități de CO_2 în straturi saline de profunzime. Asta ar putea încetini pentru un timp încălzirea globală. Dacă nu cumva gazul răbufnește înapoi. Căutați informații despre Dezastrul de la Lacul Nyos. Chiar dacă rămâne acolo unde e pompat, acela este locul în care s-au adăpostit archaea[37] [37] *Archaea* – grup de microorganisme unicelulare eucariote. acum o jumătate de miliard de ani, când oxigenul a transformat atmosfera. Cum vor reacționa ele la un aflux brusc de CO_2, pe care îl folosesc ca să producă metan și hidrogen sulfurat? Și dacă *acele* gaze ies la suprafață…?

Alții propun ridicarea unor umbrare uriașe deasupra Pământului, care să diminueze lumina solară exact atât cât ar fi necesar. Ori pulverizarea de aerosoli în stratosferă pentru a spori reflexia, răcorind planeta. Unii se tem de oscilații neintenționate, care ar duce la pierderea controlului. Alții amintesc că gazul sulfurat e posibil să fi cauzat Extincția Permiană – distrugerea vieții la o scară cum nu s-a mai pomenit de atunci pe Terra.

Până și ideile cele mai ecologice și-au găsit critici. Fertilizarea vastelor întinderi „pustii" de ape oceanice pare a fi cazul evident în care n-am avea decât de câștigat, prin prelungirea lanțului trofic și crearea zonelor de pescuit atât de necesare, concomitent cu absorbirea carbonului din atmosferă. Încercările primitive cu pilitură de fier au provocat probleme. Dar ce-ar fi dacă am folosi energia mareică pentru a agita fundul oceanelor, exact ca în cazul curenților naturali?

Să presupunem că ar funcționa o soluție care copiază natura! Am putea să ne considerăm suficient de înțelepți ca să *administrăm* o planetă complexă? Neopuritanii spun că pentru noi cea mai bună cale este „să facem mai puțin rău" din capul locului. Dar oare *numai* prin sacrificiu de sine mai putem să reparăm ce-am stricat? Chiar să nu mai existe nici un rol de jucat pentru însușirea care ne-a scos cândva din

peșteri? Pentru acel spirit entuziast care nu se dă în lături din fața problemelor?

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 23

AVERTISMENT

Era aproape de căderea nopții când se apropie de sălaşul costier dinspre vest, cu asfințitul în spate.

Bineînțeles, la momentul acela era deja reflux şi porțile principale erau deschise – iar Peng Xiang Bin se simți caraghios. Privind retrospectiv, panica prin care trecuse îi părea acum exagerată. „Puteam să fi vândut pietrele astea mai ieftine, să-mi iau o bere de lângă standurile de peşte, şi până acum eram deja acasă, la cină, şi-i arătam lui Mei Ling un pumn de bani."

Curând îi răsăriră în cale contururi familiare – zidul lăsat din partea de nord… stâlpii din metlon şi ancorajul din supercorzi… distileria solară… şi zonele de la nivelul superior unde începuse el să pregătească două camere de lucru. Ba chiar simți izul sosului vietnamez *nuoc mam* pe care îl adăuga Mei Ling la jumătate din tot ce gătea. Totul avea o aparență de normalitate. Totuşi, Bin dădu ocol vilei pe jumătate distruse, verificând posibile semne ale unei intruziuni. Combustibil în apă. Făgaşe în nisipul noroios. Nu se vedea nimic.

„O zi irosită, carevasăzică. O aventură nebună, epuizantă, pe care de-abia dacă mi-o permiteam. Nişte pietre pierdute…

… deşi mai sunt destule de unde le-am luat pe alea."

De fapt, începuse să-şi contureze în minte un plan. Contrabandistul, Quang Lu, avea multe relații. Poate că, fără a intra de la bun început în amănunte, Bin se putea folosi de Quang ca să aranjeze o întâlnire, la un moment şi într-un loc care să facă dificilă o eventuală trădare. Poate ar face astfel încât să fie prezenți în acelaşi timp mai mulți concurenți. Cum spunea un înțelept din vechime? „Ca să nu te calce în picioare un elefant, adună mai mulți la un loc ca să se înghesuie între ei."

În sfârşit, poate că niciun înțelept n-a spus asta vreodată. Dar cineva tot a spus-o. Desigur, Bin n-avea nevoie să se pună cu mai-marii de la conducere, cu stăpânii bogăției şi ai comerțului. Lui îi trebuia doar o situație în care aceştia să-şi anuleze reciproc forța! Să-i facă să liciteze pentru ceea ce poseda el. În mod public, aşa încât niciunul dintre ei să nu tragă foloase dacă i-ar închide lui

gura.

„Întâi şi-ntâi, trebuie să găsesc o ascunzătoare bună pentru pietre. Pe urmă să născocesc povestea potrivită pentru Quang.“

Făcu eforturi mari doar ca să se salte din apă; îşi simțea tot trupul moale şi istovit. Deja îi pieriseră şi foamea, şi extenuarea, când ajunse la cheiul din atrium şi porni către scări, apoi traversă acoperişul şi, în sfârşit, ajunse la adăpostul-cort. Pânza de la intrare fâlfâia într-un ritm familiar şi primitor, lăsând să iasă pufăituri de arome casnice, care îl ameţiră pe dată.

Aplecându-se ca să păşească înăuntru, Bin miji ochii în lumina slabă.

— N-o să-ți vină să crezi ce zi am avut! Ce-ai acolo, creveți prăjiți? Ăia pe care i-am pescuit de dimineață? Mă bucur c-ai ales…

Mei Ling, care amesteca în wok, se întoarse spre el. În primul moment, Bin avu impresia că zâmbea. Apoi îşi dădu seama… era o grimasă. Ea nu spuse nimic, dar avea un licăr de spaimă în ochi, şi dintr-odată privirea îi fugi spre stânga, făcându-l şi pe el să se răsucească într-acolo…

La masa lor mică şedea o creatură. Un soi de *pasăre* mare, cu ciocul lung şi drept. Se uită țintă la Xiang Bin, înclinându-şi capul într-o parte, apoi în cealaltă. Îşi desfăcu aripile boante, le întinse, şi atunci băgă de seamă Bin, împietrit cum era.

„N-are penaj de zburătoare. Un pinguin? Ce să facă un pinguin aici, în arşița din Shanghai?“

Apoi îi observă ghearele ascuțite. „Pinguinii n-au…“

Ghearele strângeau ceva care se zvârcolea pe masă, spintecat şi sfâşiat. Arăta ca un şarpe… Doar că, în loc să curgă din el sânge şi măruntaie, se vedeau străfulgerări orbitoare şi se auzeau sfârâituri electrice.

„O maşinărie. Amândoi sunt maşinării.“

Fără să-şi mişte ciocul, pasărea începu să vorbească.

— Nu trebuie să te sperii. Nu-i timp pentru sperieturi.

Bin îşi înghiți nodul din gât. Îşi simțea buzele uscate şi crăpate.

— Tu ce… cine eşti?

— Sunt o unealtă, trimisă de cei care s-ar putea să-ți salveze viața.

Arătarea-pasăre se aplecă brusc şi izbi zdravăn şarpele cu ciocul. Zburară scântei. Şarpele se întunecă şi rămase inert. O demonstrație eficientă, în caz că Bin ar fi avut nevoie de aşa ceva.

— Te rog să te duci la fereastră, continuă mecanismul înaripat,

arătând într-acolo cu ciocul. Şi adu piatra aici.

Ei bine, măcar vorbea politicos. Bin se întoarse şi văzu că ovoidul alb se afla pe poliță, scăldat în lumina tot mai slabă a soarelui, în loc să fie învelit în pânză închisă la culoare, aşa cum conveniseră. Se uită cu asprime la soția lui, dar Mei Ling, care îl ținea acum în brațe pe micuțul Xiao En, se mulțumi să ridice din umeri, încercând să-şi alăpteze bebeluşul, care se vânzolea şi scâncea.

Oftând încet, Bin se apropie de piatră, a cărei suprafață opalescentă părea să strălucească de-a binelea, nu doar să reflecte lumina. Parcă şi simțea pasărea aplecându-se înainte, nerăbdătoare.

De parcă ar fi perceput mâinile lui Bin, suprafața alburie deveni lăptoasă şi începu să se învolbureze. Acum se distingea cu uşurință prin ce diferea obiectul acesta de Artefactul Havana, pe care îl zărise în treacăt prin vitrina unui magazin de electronice. Părea ceva mai mic, mai rotund şi mult mai puțin neted. La un capăt era plin de adâncituri, scobituri şi băşici care se îngustau şi se prelungeau în striații subțiri peste mijlocul elongat. Asemănările erau însă evidente. O amețitoare impresie de adâncime creştea în intensitate în apropierea mâinilor lui. Şi o formă vagă începu să se contureze cu rapiditate, părând a se coagula dintr-o ceață.

„Demoni“, îşi spuse Xiang Bin. „Sau, mai degrabă, un demon.“ O siluetă solitară se apropie cu mers biped, amintind vag de contururile unui trup omenesc.

Şovăind – dorindu-şi să nu fi văzut niciodată obiectul acela –, Bin se forță să-şi lipească palmele de capetele conice, simțind cum îi clănțăne dinții când un tremur slab urcă din interior prin brațele lui. Săltă piatra grea, se întoarse şi o duse într-un loc ferit de lumina soarelui. În acel moment, strălucirea păru să se intensifice, umplând adăpostul-cort şi alungând umbrele palide.

— Pune-l acolo, pe masă, dar te rog să nu-i dai drumul din strânsoare, porunci arătarea-pasăre, la fel de politicos, dar insistent.

Bin se supuse, deşi ar fi vrut să-i dea drumul. Silueta care se forma în interiorul pietrei nu aducea cu nimic din ce mai văzuse el vreodată. Era mai omenească decât demonii pe care îi zărise la TV, arătați pe când priveau afară din interiorul pietrei de la Washington, dar tot un demon. La fel ca înspăimântătoarea creatură-pinguin, a cărei aripă îi atinse acum brațul când se

aplecă spre el, nerăbdătoare să vadă mai de-aproape.

— Legendele sunt adevărate! murmură ea.

Bin simți vocea păsării reverberând de undeva din piept.

— Se spune că pietrele-lumi sunt mofturoase. Pot să aleagă o ființă omenească cu care să lucreze, dar uneori e posibil să nu aleagă pe nimeni. Sau aşa se povesteşte.

Robotul îl privi pe Xiang Bin cu un ochi sticlos.

— Tu poate nici nu-ți dai seama cât eşti de norocos.

Bin dădu din cap a încuviințare, fără prea multă bucurie, conştient fiind cel puțin de una dintre privințe.

„Carevasăzică, e nevoie de mine. Doar pentru mine o să funcționeze.

Asta înseamnă că n-au să ia pur şi simplu obiectul, să plece cu el şi să ne lase în pace.

Dar mai înseamnă şi că trebuie să mă țină în viață. Deocamdată."

Demonul dinăuntrul pietrei era mai clar între timp, deşi imaginea rămânea vălurită şi imperfectă. Apropiindu-se pe două picioare prinse bizar în articulații, întinse în față brațele cu muşchi puternici, de parcă ar fi vrut să atingă sau să prindă mâinile lui Bin, care țineau piatra. Gura, care părea să aibă patru buze aranjate sub forma unui diamant turtit, se mişcă sub nasul ca o despicătură şi sub organul unic, ca o panglică, din locul unde ar fi trebuit să se afle ochii. Cu fiecare deschidere şi închidere a gurii, un *bâzâit* slab făcea să vibreze uşor suprafața de sub palma dreaptă a lui Bin.

— Piatra este vătămată, observă automatul cu înfățişare de pinguin. Probabil a avut cândva traductoare sonore. Poate, într-un laborator bine echipat…

— Legende? întrebă deodată Bin.

Ştia că n-ar trebui să-l întrerupă, dar nu se putea abține. Teama, epuizarea şi contactul cu demonii – toate astea îl aduseseră în pragul isteriei. În orice caz, situația se schimbase. Dacă Bin era deosebit, ba chiar necesar, atunci putea să pretindă măcar nişte răspunsuri!

— Ce legende? Vrei să spui că pietrele astea au mai apărut şi altă dată?

Arătarea-pasăre îşi smulse privirea de la imaginea ființei umanoide, care se înfățişa deschizând şi închizând gura într-un discurs-pantomimă care se sincroniza în mare, dar nu perfect, cu vibrațiile de sub mâna dreaptă a lui Bin.

— S-ar putea prea bine să le cunoşti, Peng Xiang Bin, din moment ce Înaltul Cerului ți-a desemnat o povară şi o însărcinare.

Maşinăria-pinguin se înălță cât era de lung şi înclină uşor din cap înspre el.

— Un adevăr care datează de mai mult timp decât oricare altul cunoscut.

Bin îşi simți gura uscată.

— Ce adevăr?

— Că pietrele cad de la începutul timpului. Iar oamenii se zice că le vorbesc de cel puțin nouă mii de ani. Şi în toată perioada aceasta îndelungată au pomenit mereu o anume zi a apogeului. Şi ziua aceea, de mult timp prorocită, s-ar putea să se apropie în sfârşit.

Bin simți o atingere caldă când Mei Ling se înghesui în spatele lui, cât de aproape putea, continuând să-şi hrănească bebeluşul. Nu-şi luă mâinile de pe obiectul pus pe masă. Dar se bucură să simtă mâna ei cum i se strecoară în jurul taliei, strângându-l cu putere şi alungându-i o parte din răceala pe care o simțea pe dinăuntru.

— Atunci… începu Bin şi înghiți cu greu. Atunci, *tu* nu eşti extraterestru?

— Eu?

Pinguinul îl fixă cu privirea pe Bin, apoi scoase un ciripit – echivalentul mecanic al unui hohot de râs.

— Îmi dau seama cum de-ai ajuns la concluzia asta greşită. Dar nu-i adevărat, Peng Xiang Bin. Sunt construit de mâna omului. La fel a fost şi şarpele ăsta – strânse şi mai tare cu ghearele şarpele artificial –, trimis aici de alt grup de oameni, mai neîndurători. Competitorii noştri caută şi ei să afle mai multe despre sondele-mesageri interstelari.

Între timp, entitatea din interiorul pietrei începea să dea semne de frustrare, poate înțelegând că nimeni nu-i auzea vorbele. Bâzâitul se intensifică, apoi se opri. După care demonul se aplecă înainte, parcă spre Bin, şi începu să *deseneze ceva* în spațiu, aproape de frontiera dintre ei. Mâna lui solzoasă lăsa urme întunecate ca de cerneală; la un moment dat, Bin înțelese.

Caligrafie. Ființa trasa o imagine – o ideogramă – într-un stil cursiv, cu aspect arhaic. Era un simbol complicat, care conținea cel puțin douăzeci de trăsături. „Aş fi vrut să am mai multă şcoală“, îşi spuse Bin, privind cu admirație respectuoasă la

rezultatul final, care palpita pe suprafața pietrei-lume strălucitoare. Deopotrivă minunat de simetrică şi totuşi colțuroasă, amenințătoare, îi țintuia privirea şi făcea să-i bubuie inima în piept.

Xiang Bin nu cunoştea litera aceea. Dar orice om cu o cât de vagă cunoaştere a limbii chineze ar fi recunoscut radicalul – simbolul-nucleu – pe baza căruia era construit.

Pericol.

ÎNVĂȚĂTURI CONTRADICTORII

Pericolul este deja atât de mare, pentru fiecare individ în parte, pentru fiecare Stare, pentru fiecare popor, încât nutrirea oricărei iluzii devine deplorabilă. Timpul nu suportă să fie oprit în loc; nu se pune problema unei retrageri prudente sau a unei renunțări înțelepte. Numai visătorii pot crede că mai există vreo cale de scăpare. Optimismul înseamnă lașitate.

Oswald Spengler, *Omul și tehnica,* 1932

În vremuri bune, pesimismul este un lux; dar în vremuri grele, pesimismul este o profeție care-și provoacă propria-i împlinire și care ajunge să fie fatală.

Jamais Cascio, *Deschide viitorul,* 2005

CAPITOLUL 24

LUMEA ÎNTREAGĂ PRIVEȘTE

— De ce trebuie să port chestia asta? se văicări Gerald.

Trase de mâneca uniformei sale oficiale proaspăt spălate şi împodobite cu panglici, referindu-se la ceea ce se afla dedesubt – o umflătură în partea cărnoasă a antebrațului său. Un implant telemetric de la NASA.

— Ah, nu mai fi aşa cârpă, îl certă generalul Hideoshi.

În carne şi oase, ofițereasa era şi mai mărunțică decât se vedea pe ecran – ceea ce avea efectul paradoxal de a face ca rangul ei să pară şi mai impunător. Stelele de pe umeri îi sclipeau sub luminile scenei.

— Porți implanturi de când ți-ai început instrucția.

— Pentru diagnosticări medicale, biologging şi instilații de medicație necesară în procesul muncii. Şi putem să le oprim după misiuni. Dar chestia asta e uriaşă! Şi ştiu că nu-mi verifică doar tensiunea arterială.

Akana ridică din umeri.

— Prețul libertății, prietene. Tu ai ales să fii un cobai uman când ți-ai lipit mâna de ăla.

Dădu din cap spre obiectul lucitor şi opalescent, care se odihnea în leagănul său căptuşit cu pâslă, la un metru distanță de Gerald, pe masa de şedință.

— Ori asta – adăugă ea, făcând un gest către brațul lui –, ori carantină extinsă în profunzime. Încă mai poți să optezi pentru ea, să ştii. Te întorci în imersiune, în rezervor.

Gerald pufni.

— Nu imersi!

— Cu plăcere, chicoti Akana.

Gerald nu mai pomeni de *celelalte* implanturi, pe care doar le bănuia – de pildă, ceva străin care îi plutea în globul ocular stâng, şi care lua probe de lumină fără să-i blocheze retina. Privea la lumea de afară prin propriul lui iris. Vedea cu adevărat ceea ce vedea şi el. De parcă n-ar fi fost de-ajuns că o duzină de membri ai echipei îl supravegheau constant ori de câte ori comunica în vreun fel cu „Emisarul de pe orbită“. Doar unul dintre

numeroasele nume atribuite acelui obiect.

„Ei îi spun «oul» meu. Geoda Galactică a lui Gerald. Sau Artefactul Havana. Sau obiectul pe care l-a prins Livingstone, cowboy-ul-gunoier, cu lasoul lui spațial. Bine-ar fi să se dovedească benign, fiindcă de-acum înainte numele meu o să fie legat de tot ce face el. Bun sau rău."

Din spatele cortinei groase se auzea freamătul presei şi al invitaților care îşi ocupau locurile în sală – cea mai mare aulă din incinta Laboratorului de Cercetări Navale, aflat la periferia Washingtonului. O clădire veche care se potrivea de minune, care scăpase nevătămată după Ziua Groazei şi care rămânea inofensivă din punct de vedere diplomatic, oferind în acelaşi timp siguranță la nivel militar.

Dincoace de cortină, pe o scenă de mari dimensiuni, diverşi demnitari înaintau în şir să-şi ocupe locurile desemnate la masa lungă. Mai întâi oficialitățile de la NASA şi Foresight, apoi reprezentanți ai UE, UA şi GEACS. În sfârşit, delegați din partea ghildei şi a mediilor academice. Unii dăduseră o mână de ajutor la cercetările preliminare din Cuba. Alții voiau doar să-i strângă mâna lui Gerald… mâna care *nu* atinsese Artefactul, desigur. Alții se mulțumeau să arunce câte o privire la cristalul ovoid, care scânteia liniştit sub luminile scenei.

Cineva sugerase să se întindă peste el o pânză violetă, pe care preşedintele s-o dea la o parte cu dramatismul cuvenit. Dar un psiholog specializat în relații publice insistase: „Lăsați publicul să-l vadă de la bun început, de când va fi ridicată cortina. Oricum nu se vor putea gândi la nimic altceva. Aşa că mai bine transformați situația într-un avantaj spectaculos. Stați şi aşteptați cât timp privitorii vor fi ocupați să dea zoom in cu ochelari şi tru-vu-uri. Va fi expresia supremei sincerități. Abia după ce se va potoli zarva, atunci să vină şi preşedintele pe scenă."

Favoarea aceasta amintea de vremurile în care departamentul deținea o putere adevărată şi formidabilă. Desigur, toate astea păreau nişte aiureli. Poate că un acoperământ i-ar fi oferit cel puțin lui Gerald un răgaz, o desprindere de sub vraja constantă, captivantă, a obiectului. Ceea ce tranşă chestiunea fu pur şi simplu caracterul practic. Obiectul trebuia să se scalde în lumină o vreme, ca să poată funcționa.

Toată lumea se aşează pe locurile desemnate. Akana în stânga lui Gerald, unde putea fi privită fără ca Artefactul să-i obtureze fața. Locul pe care îl ocupa el, cel mai aproape de obiectul

sclipitor, mărturisea un consens din ce în ce mai larg. Gerald nu era doar descoperitorul, ci într-un fel şi *custodele* său. Cel căruia i se cerea să-l ridice. Să ducă ovoidul cu mâinile sale, ori de câte ori se cerea mutarea acestuia. Cel prezent de fiecare dată când specialiştii doreau să încerce vreo metodă nouă de comunicare cu entitățile din interior.

„O onoare, presupun – şi, cine ştie, poate una istorică. Pe de altă parte, nu-s convins că-mi place cum mă atrage obiectul ăsta. Ca un obicei sau o dependență. Sau de parcă i-aş aparține de-acum înainte.

Şi dacă toată treaba asta se termină prost, nici în gaură de şarpe n-o să pot să mă ascund, pe planeta asta sau altundeva."

Deocamdată, ovoidul era inactiv şi doar un licăr blând se vălurea pe suprafața lui – o amprentă lichidă a adâncimii sale remarcabile, poate infinite. O imagine a obiectului mărită la dimensiuni colosale era prezentată pe un ecran uriaş, deasupra şi în spatele estradei, suficient de strălucitoare pentru a proiecta umbra lui Gerald peste toată masa, zugrăvită în lumină argintie.

— Ar fi ceva dacă ar refuza să se producă în public, nu-i aşa?

Akana îl fulgeră cu privirea; cum să-i treacă prin minte aşa ceva? Bineînțeles, existau ore întregi de înregistrări în care specialiştii chestionau enigma înşelătoare – unele dintre ele se aflau în acel terrabyte de eşantioane vizuale pe care cineva le dăduse publicității în mod clandestin. În multe imagini apărea Gerald cu mâna stângă pe suprafața lucioasă, *în vreme ce o altă palmă părea să urce din interior, din adâncimile lăptoase, ca s-o atingă pe a lui.*

Lucrul acesta se petrecuse de nenumărate ori de când stabilise Gerald primul contact, în momentele incandescente ale reintrării. O mână cu aspect nepământean – când solzoasă, când cărnoasă, când îmblănită, când sub forma unor gheare-cleşti – părea că pluteşte în sus dinăuntrul Artefactului ca să îndeplinească acelaşi ritual ciudat.

Da, contact, dar cu ce anume? Cu cine?

Treptat, pe parcursul câtorva zile, profunzimile se dezvăluiră întruna. În continuarea mâinilor existau brațe sau tentacule, care se afundau *în interior,* de parcă Artefactul ar fi avut zeci de metri adâncime, sau poate mult mai mult, nu doar câteva zeci de centimetri. Apoi la capetele acelor brațe apăreau torsuri şi trupuri, care se apropiau, deşi mereu păreau distorsionate, ca şi cum ar fi fost privite printr-un glob mare de sticlă lăptoasă.

Şi în cele din urmă apăreau capete… uneori chipuri… dotate cu ochi sau cu organe de simț care apăsau suprafața interioară, părând a cerceta exteriorul, sub privirea lui Gerald şi a colegilor lui.

După ce căscai gura o vreme, mintea începea să-ți joace feste. Începea chiar să ți se pară posibilă ideea că *tu* erai *înăuntru,* în timp ce chipurile acelea extraterestre îți cercetau din afară, ca printr-un fel de lentile, strâmta lume-închisoare.

„Poate chiar asta şi fac.“ Circula o teorie conform căreia Artefactul era un transmițător. Un dispozitiv de comunicații intergalactice care oferea o conexiune instantanee, la distanță de ani-lumină, cu locuitori extratereştri ai unei alte lumi.

„În timp ce alții cred c-o fi vreo farsă.“

Unii dintre cei mai mari experți în tehnologia display-urilor – de la Bollywood până la Bombay şi Kinshasa – veniseră să examineze obiectul. Multe manifestări şi funcții ale sale puteau fi reproduse cu ajutorul tehnologiei actuale, decretau ei. Dar nu toate. De fapt, unele erau de-a dreptul uluitoare. Mai ales felul cum imaginile tridimensionale se puteau profila către exterior în orice direcție – sau în toate direcțiile concomitent – din străfundurile acelui obiect solid. Sau metoda necunoscută prin care simțea oamenii şi obiectele din apropiere. Sau misterioasele şi neconvenționalele feluri în care îşi extrăgea energie din lumina ambientală. Şi totuşi, niciuna dintre aceste enigme nu era o garanție a veridicității. Diverşi şarlatani cu buzunare adânci şi cu mari rezerve de creativitate încercaseră şi cu alte ocazii să prezinte artefacte extraterestre false. O echipă a Interpolului fusese desemnată să dragheze lumea reală şi pe cea virtuală, în tentativa de a schița profilul unui anume gen de farsor – posesor al unei ingeniozități fantastice şi al unor resurse extravagante.

Iar acum simbolurile acestea, care tot pluteau în sus prin întunecimea interioară ca să se lipească de carapacea translucidă, ca nişte insecte care se zvârcolesc încercând să scape afară. Îşi dovedeau ele originea extraterestră? Se formaseră şi alte cuvinte, pe lângă salutul inițial, şi totuşi înțelesul complet rămânea frustrant. Ambiguu. Nu era vorba doar de stranietatea sintaxei şi a gramaticii. Surprinzător era mai degrabă *numărul* de simboluri. Fiecare sistem lingvistic era împins deoparte exact atunci când începea să capete sens, fiind forțat să-i lase locul altuia. Până la acel moment existaseră cel puțin cincizeci, cuprinzând o paletă mai largă decât suma tuturor limbilor vorbite de oameni.

Tocmai complexitatea aceasta se dovedi de folos în a convinge comitetul consultativ că varianta fraudei era improbabilă. Două sau trei gramatici stranii puteau fi contrafăcute. Dar de ce-ar fi făcut farsorii asemenea eforturi ca să le creeze cu zecile, să se ciondănească între ele, după toate aparențele, şi să se întreacă pentru a atrage atenția? Era mai probabil ca farsorii să-şi dorească să sugereze autoritate şi încredere, nu să lase impresia de certuri interne.

Ah, într-adevăr, părea posibil ca de data asta să fie pe bune. Să fie un fel de artefact cu rol de emisar, reprezentant al unei menajerii de rase inteligente, al unei vijelii de dialecte şi al unei panoplii de planete strălucitoare, înfățişate în diverse culori şi texturi pline de viață, de la lumi pur acvatice la globuri deşertice învăluite în nori de cețuri. Într-un fel, însăşi această diversitate părea liniştitoare. Pentru că, dacă atât de multe rase erau reunite într-un fel de comunitate în largul spațiului extraterestru, atunci, desigur, omenirea nu prea avea motive să se teamă, nu-i aşa?

Gerald îşi dădu seama că, fără să vrea, mâna stângă i se strecura tot mai aproape de ovoid, ca animată de obişnuință sau de o voință proprie. Iar Artefactul reacționă în scurt timp. Fragmente vagi, ca nişte petice de nori, se transformară în vârtejuri care se adunară ciorchine în zona cea mai apropiată de el. Senzația de adâncime reveni. Din nou, i se părea că priveşte înăuntru… *în jos*…

… şi curând îşi făcu apariția un pâlc de umbre minuscule, ca nişte siluete văzute de la mare distanță, prin aburul pâlpâitor al unui miraj. Mărunte şi neclare la început, acele mici forme negre începură să crească, mărindu-se cu fiecare clipă, de parcă s-ar fi apropiat înaintând prin troiene de ceață policromă.

„Nu pare să mai fie nevoie de contactul fizic cu mâna mea“, chibzui el, nedumerit. „Doar de apropiere.“

Şi mai era o diferență, de data asta.

„Sunt mai multe în acelaşi timp.“

Tot timpul până atunci avusese o senzație de exclusivitate. O singură mână se întindea spre a lui. Un singur alfabet nepământean zăbovea o vreme, înainte de-a fi împins deoparte de altul.

Acum numără patru… nu, cinci… siluete care păreau să înainteze către el împreună, una lângă alta, căpătând treptat culoare şi detalii, pe măsură ce se apropiau. Erau două umbre întunecate bipede, însoțite de un patruped asemănător cu un

centaur, o ființă cu aspect de crab şi – ei, bine! – un fel de corcitură de peşte cu calamar, care se deplasa prin pulsații tentaculare, în ritm cu cele trei creaturi mergătoare.

După toate aparențele, acolo, în interior, realitatea opera pe baza altor reguli.

— Ce dracului faci acolo? şuieră Akana, lângă el. Am convenit să nu facem nimic care să declanşeze un răspuns până nu ne dă voie preşedintele!

— Eu nu fac nimic, mormăi Gerald drept răspuns, minținд pe jumătate.

Mâna lui nu atingea Artefactul. Dar nici nu se retrăgea. Într-adevăr, se vedea limpede că siluetele se apropiau către el, atrase de interesul pe care îl manifesta.

Interesul însă nu era doar al lui; Gerald îi percepea pe demnitarii din apropiere cum îşi încetau conversațiile particulare şi se întorceau să privească la marele ecran, alimentând un murmur de surescitare în crescendo. Treptat, se adunară ciorchine în spatele lui Gerald ca să vadă pe viu ce se întâmpla. Le simțea respirațiile calde, ba chiar şi răsuflarea cuiva care mâncase curry la prânz.

— Chiar… ar trebui să… începu Akana.

Dar Gerald îşi dădu seama că era şi ea încremenită aidoma celorlalți. Se întâmpla ceva important. Nu era vorba doar de o simplă încălcare a protocolului.

În acel moment, pe când siluetele extraterestre încă se mai aflau la o oarecare „distanță“ în ceața aceea interioară, cineva apăsă un comutator şi cele două jumătăți ale cortinei se despărțiră, dezvăluind estrada şi ecranul uriaş în fața a o mie de oameni din aulă… şi în fața câtorva sute de milioane de privitori de pe tot globul.

După un răstimp, pe când sala se umplea de freamătul celor prezenți, se auzi un sunet de fanfară în amplificatoare. Gerald presupuse, fără a-i acorda atenție, că anunța apariția preşedintelui pe scenă. Era un moment numai bun ca să fie ignorat de toți.

Cele cinci siluete ajunseră şi începură să umple o margine a Artefactului, uitându-se la Gerald. El recunoscu patrupedul centauroid şi unul dintre bipezi, cu care mai avusese anterior câte o scurtă întâlnire. Chipul primului avea trăsături vultureşti, cu doi ochi foarte mari de o parte şi de cealaltă a unui cioc care inspira ferocitate. Poate era o creatură nocturnă, deşi nu părea absolut

deloc deranjată de lumina strălucitoare. Cealaltă păşea pe două picioare ca pe catalige, legănându-se într-o parte ca să poată înainta. Capul îi părea o masă compactă de cârcei viermiformi, fără nicio deschizătură vizibilă.

Făptura în formă de crab semăna foarte mult cu… în fine… cu cina lui Gerald de cu două seri înainte, în timp ce ființa acvatică părea o întrupare de coşmar. Cel puțin acestea erau impresiile lui, nu foarte limpezi. La drept vorbind, lui Gerald îi captivaseră aproape în întregime atenția. Pe moment, cu toată experiența pe care o avea deja în relația cu obiectul extraterestru, era la fel de țintuit şi de fascinat ca toți cei care priveau de acasă, de pe tot cuprinsul planetei.

Gerald îşi dădu seama deodată că apăruseră între timp şi *mai multe* entități; cel puțin douăsprezece îşi făceau apariția din depărtare şi înaintau în grabă către el, părând nerăbdătoare să le ajungă din urmă pe primele.

Cei cinci extratereştri din față se opriseră şi se îngrămădiseră la hotarul lenticular dintre ovoid şi lumea lui Gerald. Îi percepea privind afară, nu doar la el, ci şi la Akana şi la ceilalți din raza lor vizuală. Nu mai auzea şi nu mai simțea în ceafă răsuflări înfierbântate. Timp de câteva clipe, toți îşi ținură respirația.

Apoi, dinspre fiecare dintre cei cinci extratereştri apăru câte un punct. Câte o formă neagră care creştea şi palpita, prinzând contur. Simboluri sau hieroglife, fiecare substanțial diferită de celelalte. Una avea unghiuri ascuțite. Alta era toată numai linii oblice şi intersecții. O a treia arăta ca o diagramă circulară rudimentară… şi aşa mai departe. Semnele se lipiră în şir pe suprafața curbă, în locul în care interiorul Artefactului se întâlnea cu lumea umană din exterior.

„Asta e? Încă un set de enigme? În fine, cel puțin câteva dintre ele merg împreună, de data asta. Am putea să începem procedura îndelungată de…“

Simbolurile începură iar să se modifice. Fiecare dintre ele era rearanjată, iar Gerald intui că se transformau în litere compacte din alfabetul roman, exact cum se întâmplase în ziua reintrării în atmosferă.

„Dacă scrie iarăşi «salutare», cred c-o să urlu, îşi spuse el.“

Din fericire, nu se întâmplă aşa. Nu tocmai.

De data asta, în loc de un singur cuvânt apărură patru.

PARTEA A PATRA

MAI VREDNIC ÎN CUGET[38]

> Nu trebuie să ne mirăm în fața extincției; dacă e să ne mirăm, s-o facem din pricina aroganței cu care ne închipuim, fie şi pentru câteva clipe, că înțelegem mulțimea de variabile complexe de care depinde existența fiecărei specii.
>
> **Charles Darwin**

38 *Nobler in the mind*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

murphy-autul verifică +++ el a găsit himera bască

+!+ copilul trăieşte +!+ şi deocamdată este la adăpost.

la adăpost de omnormali care l-ar preţui +/- persecuta -/+ sau studia peelpeea -/- poate până la moarte

născut într-un an care ar fi fost pătratul numărului de zile de naştere pe care le-ar fi avut isus – dacă isus ar fi trăit încă doisprezece ani -+- şi s-ar fi adăugat câte o zi în fiecare an +++ şi dacă primata ar fi evitat numerele prime +/- ce altă dovadă i-ar mai trebui cuiva?/-

+++ bravo ţie murph +++

acum însă, ce facem cu toate cunoştinţele astea? cu treaba asta de auţi? ne jucăm cu ea o vreme + apoi îi facem vânt

*+/- **toate adevărurile sunt create egale.** -/+ numărul dolarilor din contul tău bancar -/- numărul găurilor din şosetele tale… totuna, este? pragmatismul e pentru bieţipărinţi -/- cei înnebuniţi de „molima autismului“*

– nouă nu ne e la îndemână pragmatismul –

+++ dar trebuie +++

dacă ne lipsesc pasiunea & imboldul homosapilor – geniala lor distribuire cromagnon a atenţiei – atunci n-am putea folosi altceva? +++ ceva la care suntem buni +++

!/! dacă noi super-autiştii semănăm într-adevăr mai mult cu animalele… sau poate chiar cu neanderthalienii… atunci n-ar putea himera să ne înveţe ceva care să aibă valoare?/?

poate ar trebui să folosim la ceva cunoaşterea asta

poate să mergem să stăm de vorbă cu cuelcuea

poate chiar să ne pese

CAPITOLUL 25

PLECARE

Călătoria de trei mii de *li*[39] începea cu o şpagă şi cu ceva aer.

39 Li – veche unitate de măsură chinezească a lungimilor (mila chinezească); de-a lungul timpului, a variat în jurul valorii de 500 m.

Şi cu un robot-pinguin care stătea la masa joasă pe care o recuperase Peng Xiang Bin dintr-o vilă inundată. O creatură mecanică a cărei politețe rămânea scrupulos constantă în timp ce emitea ordine care aveau să dea peste cap pentru totdeauna viețile lui Xiang Bin şi Mei Ling şi pe a pruncului lor.

— Timpul ne presează, rosti ea grav, cu accent de Beijing.

Vocea părea să-i emane din pieptul lucios, dintr-un loc aflat mult sub ciocul ascuțit.

— Au adulmecat şi alții aceleaşi indicii care m-au adus pe mine aici, pe urmele întrebărilor tale indiscrete despre vânzarea unei pietre sclipitoare, în formă de ou, cu forme mişcătoare înăuntru.

Ca să ilustreze ce voia să spună prin *alții*, arătarea-pasăre zgârie cu o gheară metalică o latură solzoasă a marelui *şarpe* robotic – celălalt intrus, care se cățărase pe zidurile dărăpănate şi se târâse pe acoperişul fostei locuințe extravagante, strecurându-se în adăpostul costier şi băgând-o în sperieți pe Mei Ling, pe când Bin era plecat în expediția lui ghinionistă prin Shanghaiul de Est. Din fericire, la scurt timp îşi făcuse apariția maşinăria-pinguin. Se iscase o luptă scurtă şi crâncenă, din care falsul şarpe ieşise sfâşiat şi distrus, chiar înainte ca Bin să se întoarcă acasă.

Motivul întregului tărăboi se afla pe aceeaşi masă, sclipind cu energia luminoasă pe care o absorbise mai devreme din razele solare. Un ovoid având aproape jumătate de metru lungime, opalescent şi hipnotizant. Evident că Bin ar fi trebuit să fie mai precaut – *mult* mai precaut – când făcuse cercetări pe Mesh despre obiectul acesta.

Robotul cu aspect de pinguin făcu un pas către Bin.

— Cei care au trimis creatura-şarpe sunt la fel de nerăbdători ca şi proprietarii mei să pună mâna pe piatra-lume. Te asigur că vor fi mai puțin amabili decât mine dacă vom mai fi pe-aici când vor sosi ajutoarele trimise de ei. Iar amabilitatea *mea* are limite.

Deşi sărac şi nu prea educat, Bin avea destulă judecată ca să recunoască o amenințare voalată. Totuşi, şovăia să pornească la drum cu familia lui în pragul serii, împreună cu entitatea aceasta… şi să lase în urmă, poate pentru totdeauna, micul cămin pe care el şi Mei Ling îl construiseră cu mâna lor pe ruinele vilei de la marginea plajei.

— Ai spus că… piatra-lume… alege o singură persoană căreia să-i vorbească.

Gesticulă către oul lunguieț. Acum, când mâinile nu i se mai aflau în contact cu el, obiectul nu mai înfățişa imaginea clară a unui demon… sau a unui extraterestru. (Era vreo diferență?) Totuşi, ovoidul răsturnat îşi păstra fascinația. Forme turbionare, ca nişte nori mânați de furtună, păreau să se învolbureze sub suprafața lui plină de cicatrice şi adâncituri, strălucind cu propria lor lumină – ca şi cum obiectul ar fi fost o lentilă către altă lume.

— Rivalii tăi n-ar fi obligați să stea de vorbă cu el *prin mine!* îşi termină el ideea. Cum trebuie să faci şi tu?

O regulă a negoțului, pe care până şi săracul o înțelege, spune că poți obține o învoială mai bună atunci când ai oferte de la mai mult de un muşteriu.

— E posibil, Peng Xiang Bin, răspunse arătarea-pasăre, mutându-şi greutatea de pe un picior pe altul cu un gest care părea nerăbdător. Pe de altă parte, n-ar trebui nici să-ți supraestimezi valoarea, nici să subestimezi ferocitatea adversarilor mei. Aici nu suntem la piață, ci într-o situație asemănătoare unui *război* nemilos. Pe deasupra, deşi se cunosc foarte puține lucruri despre aceste pietre-lumi, este puțin probabil să fii indispensabil. Legendele sugerează că ea îşi va alege pur şi simplu un *alt* corespondent uman, dacă cel actual moare.

Mei Ling icni şi îl strânse pe Bin de brațul stâng, înfigându-şi unghiile în el. Însă gândurile îi goneau prin cap. „O să spună orice e nevoie ca să-mi obțină cooperarea. Dar aparențele pot fi înşelătoare. Poate e trimis de aceiaşi oameni care au trimis şi şarpele şi lupta lor o fi fost o înscenare ca să ne sperie pe noi. Asta ar putea explica de ce ambele maşinării au apărut aici cam în acelaşi timp.“

Bin ştia că n-avea prea multe avantaje. Era posibil ca robotul să aibă senzori cu care să-i citească pulsul, tensiunea, dilatarea irişilor, reacția cromatică a pielii… şi o mulțime de alte lucruri despre care o persoană cu mai multă şcoală ar fi putut avea

ştiință. Probabil că până şi neîncrederea sau minciuna se citea pe fața lui – iar Bin nu fusese niciodată bun la jocuri de noroc, nu se pricepea să joace la cacealma nici măcar împotriva unor ființe omeneşti.

— O să… am nevoie…

— Se cuvine să fii plătit, încuviință imediat pinguinoidul. Vom începe cu o bonificație de zece ori venitul tău anual din prezent, doar pentru simplul fapt că vii cu mine, urmată de un salariu lunar de o mie de dolari noi Hong Kong. Şi mai mult, în caz că se obțin rezultate bune. Poate mult mai mult.

Oferta era de o generozitate princiară, dar Bin se încruntă, iar maşinăria păru să-i citească gândurile.

— Îmi dau seama că eşti mai preocupat de alte lucruri, de pildă, dacă să poți să ai încredere în noi.

Bin încuviință dând din cap – o smucitură încordată. Pinguinul făcu un gest care semăna cu ridicatul din umeri.

— După cum îți poți da seama, cuantumul plății pe care ți-am oferit-o adineauri este o banalitate pentru proprietarii mei, aşa că n-aş avea niciun motiv să mint. Dar trebuie să iei o decizie. Chiar acum.

Din nou acel ton vag amenințător. Bin însă continua să ezite.

— Mă duc să împachetez câteva lucruri pentru copil, anunță Mei Ling cu hotărâre în voce. La celelalte putem renunța. La toate.

Dar pinguinoidul o opri.

— Regret, soția şi copilul nu pot veni. Este prea periculos. Nu sunt condiții pentru ei şi ne vor ține în loc.

Când Bin vru să protesteze, maşinăria ridică un ciot de aripă.

— Dar nu-i vei lăsa să flămânzească. Îți voi oferi o parte din bonificație chiar acum, sub o formă pe care s-o poată folosi.

Bin privi uimit cum maşinăria se lăsa pe vine, închizând ochii şi sforțându-se, aproape ca şi cum…

Scoțând un geamăt sonor, pinguinul făcu un pas în spate, lăsând pe masă o capsulă mică.

— Fondurile te aşteaptă, poți verifica la orice chioşc din oraş. După cum am spus, suma, deşi mare pentru tine, este prea mică pentru proprietarii mei ca să se sinchisească să te înşele.

— Nu *asta* mă îngrijorează pe mine, spuse Mei Ling.

Dar înşfăcă de pe masă capsula. Îl strângea la piept pe Xiao En, care i se zvârcolea în brațe, şi vocea îi era răguşită de spaimă, dar avea o expresie rece, pragmatică.

— Stăpânilor tăi s-ar putea să nu le convină să lase martori.

Dacă obții piatra… n-ar fi mult mai bine dacă n-ar şti nimeni? După ce… o să plece Xiang Bin cu tine… s-ar putea să nu mai am nici un ceas de trăit.

„La asta nu m-am gândit“, îşi dădu seama Bin, sumbru.

I se încleştă maxilarul. Făcu un pas către masă.

— Deschide-ți tableta-îndrumător, se răsti arătarea-pasăre, renunțând la politețe. Repede! Şi spune cu voce tare numele voastre.

Bin se grăbi să activeze micul dispozitiv pentru Mesh destinat preşcolarilor, singura unitate de acces pe care şi-o putuseră permite. Conexiunea lor era de nivel minim, Free-Public; totuşi, când rosti cuvintele, o postare nouă țâşni din micul ecran. Înfățişa chipul lui… şi al lui Mei Ling… şi piatra-lume… plus câteva zeci de personaje care schițau liniile generale ale unei înțelegeri.

— Acum, soția ta nu ştie nimic mai mult decât ce s-a făcut deja public, adică destul de puțin. Rivalii noştri nu pot scoate de la ea nimic altceva, aşa că *noi* nu avem niciun motiv s-o reducem la tăcere. Nici alții nu au motiv. V-ați liniştit?

Cum ei încuviințară în tăcere, maşinăria se grăbi să continue:

— Bun. Numai că, oferindu-vă această linişte sufletească, am înrăutățit situația şi aşa dificilă în care ne aflăm. În următoarele câteva minute şi ore, multe alte forțe vor observa şi vor începe să se îndrepte încoace. Deci alege, Peng Xiang Bin. În clipa asta! Dacă nu vii cu piatra, peste douăzeci de secunde o să explodez ca să-i împiedic pe alții să pună mâna pe ea. Accepți, sau fugi! Şaisprezece… cincisprezece… paisprezece…

— Vin!

Bin înşfăcă o traistă solidă şi rostogoli în el ovoidul scânteietor. Strălucirea pietrei-lume se intensifică pentru scurt timp la atingerea lui, apoi păru să cedeze şi obiectul se întunecă, în timp ce el îndesa înăuntru ceva umplutură protectoare şi îşi sălta traista pe umăr. Pinguinoidul ajunsese deja la intrarea în adăpostul-cort. Bin se întoarse…

… iar Mei Ling ridică spre el copilaşul, singurul lucru de pe lume la care țineau ei doi, mai mult decât țineau unul la celălalt.

— Să creşti puternic, spuse el, punând o mână pe capul băiatului.

— Să rămâi în viață, bărbate, îi porunci ea în schimb.

O sclipire umedă în colțul ochiului ei îl surprinse şi îi încălzi inima lui Bin mai mult decât orice cuvinte. Îşi acceptă obligația cu

o plecăciune grăbită, apoi se aplecă pe sub prelata uşii şi porni în urma robotului către soarele care apunea.

La jumătatea scării principale a fostei vile, pe palierul transformat de Bin în doc de interior, burta pinguinului se despică în două, dezvăluind o cavitate mică cu un obiect metalic subțire în interiorul ei.

— Ia-l.

Bin îl recunoscu, era un dispozitiv miniatural de respirat – un muştiuc cu o capsulă minusculă, etanşă, conținând aer comprimat la presiune foarte mare. Avea chiar şi o pereche de ochelari-gel, care atârna bălăngănindu-se. Quang Lu, contrabandistul, avea şi el aşa ceva, un model mai voluminos. Bin îl luă şi crăpătura se închise rapid, în timp ce robotul mergea clătinându-se către marginea docului dinspre apa soioasă a estuarului Huangpu.

— Acum, bagă viteză!

Se aruncă în apă, se răsuci şi se uită la Bin cu ochii săi ca nişte mărgele, acum strălucitori, supraveghind fiecare mişcare a ființei omeneşti.

Peng Xiang Bin aruncă în urmă o privire scurtă, întrebându-se dacă avea să se mai întoarcă vreodată. Îşi potrivi muştiucul în gură şi îşi trase piesa de gel peste ochi. Apoi se avântă în cel mai mare plonjon din viața lui.

SCHADENFREUDE[40]

Indiferent dacă şi când se va stinge civilizația noastră, poate că nici nu vom cădea de acord asupra cauzei morții.[40] *Schadenfreude* – haz de necazul altuia, bucurie provocată de nefericirea altuia (termen provenit din limba germană). Autopsiile imperiilor sunt adesea neconcludente. Gândiți-vă la Alexander Demandt, istoricul german care, în anii 1980, a adunat 210 teorii diferite ale căderii Imperiului Roman, printre care atacurile populațiilor nomade, hrana contaminată, declinul personalității de tip enean, pierderea aurului, vanitatea, mercantilismul, o separație tot mai abruptă a Stărilor şi chiar ideea că după o vreme civilizațiile obosesc pur şi simplu.

Unii au căutat motive în cu totul altă parte, ca de pildă prea multă evlavie creştină versus prea puțină. Sau prea multă toleranță față de deviațiile interne versus lipsa toleranței. Ar mai putea fi o acumulare de motive, până la picătura care face să se reverse paharul.

Acum a venit rândul nostru! Spre deosebire de compilatorii elitiști de la Fundația Pandora, sistemul judecății de apoi open-source pe care îl propunem vă invită pe voi, publicul, să participați la evaluarea modalității prin care se va termina totul.

Folosind Modelul Mondial 2040 ca stare inițială comună, am plasat în el o mie de scenarii apocaliptice generale. Încep deja să se formeze grupuri care caută să furnizeze teste demonstrative practice. Deci alăturați-vă unui grup, contribuiți cu predilecțiile și cu abilitățile voastre deosebite. Sau, dacă nu, lansați-vă propria voastră poveste despre sfârșitul lumii, oricât de trăsnită ar fi ea! Va rămâne Pământul fără flogistic? Se vor ridica din subterane oameni-cârtițe dornici de răzbunare? Mai târziu, analizatorii comparativi cuantici vor cataloga fiecare poveste în funcție de gradul său de probabilitate.

Dar deocamdată e vremea să se desfășoare demodata, inegalabila imaginație omenească. Așadar, distrați-vă! Construiți-vă cea mai puternică argumentație. Convingeți-ne că Modalitatea de Eșec pe care v-ați hotărât s-o alegeți este cea care ne va doborî pe toți!

din „Alege-ți Apocalipsa“, joc de simulare din SlateZine, august 2046

CAPITOLUL 26

COOPERARE

Acea primă zi trecu şi urmă o noapte încordată, pe care şi-o petrecu ținându-se strâns de un delfin adormit în lumina lunii, în vreme ce nori de plancton fosforescent pluteau pe lângă el.

„Am auzit că cetaceele dorm doar cu câte o jumătate de creier odată. Pfuai de mine, ce folositor ar fi!“

Din fericire, aceeaşi tehnologie a permeabilității selective care îi permitea căştii sale de protecție să extragă oxigen din apa mării îi furniza şi un fir de apă dulce, care-i umplea un mic rezervor din dreptul obrazului. „Va trebui să cumpăr acțiuni la compania asta“, îşi spuse el, făcându-şi lista de priorități pentru a doua zi, când avea să fie găsit de echipele de salvare.

Numai că echipele nu-şi făcură apariția – nu tu elicoptere sau zepuri de salvare, nu tu trimarane rapide cu emblema Serviciilor Darktide, sau măcar o barcă de pescuit. Următoarea dimineață şi după-amiaza trecură cam în acelaşi mod ca primele, fără urmă de uscat la orizont. „Lumea părea mereu foarte aglomerată“, îşi spuse el. Acum părea nesfârşită şi neexplorată.

„Ciudat. M-aş fi aşteptat din partea lui Lacey să umple deja cerul cu echipe de căutare.“ Şi nu doar din partea mamei sale. În ciuda reputației de playboy dependent de adrenalină, Hacker avea câțiva prieteni adevărați, un frate care s-ar fi alăturat operațiunii de căutare şi nişte membri ai staffului loiali. „Cred că toată partea electronică din costumul ăsta e prăjită până la ultima fărâmă. Şi probabil că am deviat rău de tot de la curs.“

♦ ♦ ♦

Lunga zi care urmă păru să se scurgă foarte încet în compania noilor săi prieteni, care îl purtau cu schimbul şi îl ghidau într-o direcție necunoscută.

Casca îi era dotată cu un mic baton proteinic. Când se termină şi acela, Hacker adăugă foamea pe lista de nemulțumiri. Dar cel puțin n-avea să moară de sete. Pe măsură ce costumul lui filtra apă potabilă din marea înconjurătoare, Hacker o şi sorbea cu

lăcomie, inundându-şi organismul şi ocazional eliberând fertilizanți pentru hrana planctonului plutitor.

Treptat, gândurile începură să i se limpezească.

„Chiar eram gata s-o iau înapoi spre recif? Cred că deliram. M-oi fi lovit la cap. Aripații ăştia m-au salvat de mine însumi, aş zice."

Desigur, Hacker mai văzuse delfini – în special afalini – de nenumărate ori, în spectacole despre natură şi în aplicații „eşti-acolo". Ba chiar se jucase cândva de-a prinselea cu o pereche, într-o excursie de scufundări lângă Tonga. Poate acesta era motivul pentru care începu în scurt timp să observe nişte trăsături ciudate ale indivizilor din acest grup.

De exemplu, animalele acestea scoteau *pe rând* sunete complexe, aruncându-şi câte o privire sau făcând cu boturile... aproape ca şi cum ar fi desfăşurat un schimb de replici. Şi ar fi putut să jure că gesticulau către *el*. Poate chiar făceau comentarii amuzate pe socoteala lui.

Bineînțeles, nu putea fi decât o iluzie – probabil contuzia suferită încă îşi făcea simțite efectele, la care se adăuga excesul de imaginație, moştenire de familie. Toată lumea ştia că oamenii de ştiință stabiliseră în sfârşit nivelul de inteligență al delfinilor *Tursiops truncatus,* după un secol de exagerări şi dorințe deşarte. Erau, într-adevăr, animale foarte istețe – cam la nivelul cimpanzeilor, cu unele capacități lingvistice de bază – şi erau veritabili maeştri de sunet subacvatic. Dar se mai dovedise, în cele din urmă, şi faptul că nu posedau un limbaj propriu în adevăratul sens al cuvântului. Nici măcar pe măsura capacităților unui copil de doi ani.

Şi totuşi, după ce se uită la o femelă de delfin şi la puiul ei cum urmăreau o ditamai caracatița până în bârlogul ei stâncos, Hacker percepu prin implantul din maxilar ceva ce cu siguranță *părea* să fie o conversație între cele două ființe. Chițăiturile întrebătoare ale puiului alternau cu repetări lente din partea părintelui. Hacker era sigur că un anume pocnet sincopat *însemna* „caracatiță".

Ocazional, câte una dintre creaturi îşi îndrepta fruntea rotunjită către Hacker şi, dintr-odată, implantul din maxilar începea să-i pulseze dând clicuri ca nebunul şi făcând să-i clănțăne dinții. De fapt suna aproape identic cu codul pe care săritorii în spațiu ca el îl foloseau ca să comunice cu capsulele lor după ce li se clampau timpanele pentru zbor. Cum n-avea altceva de făcut, Hacker se concentră asupra vibrațiilor din maxilar. „Auzul nostru normal nu-i făcut pentru lumea asta", îşi dădu el seama. „Nu face decât

să tulbure lucrurile.“

Totul era foarte interesant, şi fireşte că urma să aibă de spus o poveste pe cinste după ce va fi salvat. Dar, pe măsură ce îi revenea perspicacitatea, Hacker începu să-şi pună întrebări.

„Măcar mă apropii de vreun țărm?

Şi ființele astea nu suferă niciodată de foame?

Vreo oră mai târziu, îşi primi răspunsul.“

Dinspre est sosea un delfin mare, care părea prins într-o încâlceală îngrozitoare. La început, Hacker crezu că era un covor de iarbă de mare. Apoi îşi dădu seama că era o plasă de pescuit – o împletitură de frânghii care îi înfăşura toată partea din spate, până la coadă. Imaginea aceea îi provocă un sentiment neobişnuit – *milă* combinată cu vină pentru ceea ce pățise bietul animal din pricina neglijenței umane.

Îşi trase cuțitul pentru urgențe din teacă şi porni către victimă, căutând s-o elibereze din legături. Dar un alt delfin interveni, înotând prin fața lui Hacker ca să-l blocheze.

— Hei, potoleşte-te. Încerc doar să-l ajut! protestă Hacker…

… şi rămase uitându-se cu gura căscată cum alți membri ai grupului se apropiau de cel captiv şi apucau plasa de marginea care atârna. Trăgându-se înapoi cu atente izbituri ale cozilor, se îndepărtară în timp ce „victima“ se rostogolea prin apă. Plasa se desfăşură continuu, lin, fără încâlceli, până se transformă într-o întindere aproape perfectă de vreo douăzeci de metri lungime, iar delfinul înotă liber, părând nevătămat.

Alți membri ai cârdului se îmbulziră să apuce în bot marginile plasei ca s-o țină desfăcută. Apoi Hacker văzu cum câțiva membri mai tineri ai grupului se avântau către larg. Înfiorat şi copleşit, îi privi cum descriau un cerc larg, dincolo de un banc de peşti care se hrăneau paşnic pe deasupra unui dâmb de coral din depărtare. Tinerele cetacee începură să săgeteze pe rând către fâşia argintie – după toate aparențele, o specie de chefal –, făcând aglomerarea să pulseze şi să palpite, ferindu-se în masă din calea torționarilor săi.

„Hăitaşi!“ îşi spuse Hacker, recunoscând tehnica de vânătoare. „Împing tot bancul către plasă! Dar cum au ajuns să…“

Privi uluit cum întregul clan al delfinilor făcea o muncă de echipă care nu se poate realiza decât pe baza experienței; unii dintre ei urmăreau peştii, în timp ce alții manipulau instrumentul de recoltare, până ce aproximativ un sfert din tot bancul ajunse să se zvârcolească în pliurile plasei. În acel moment,

supraviețuitorii fură lăsați să se îndepărteze liberi.

Venise vremea să-şi tragă răsuflarea, de-adevăratelea, aşa că siluetele afalinilor urcară cu rândul la suprafață. Apoi, unul câte unul, fiecare membru al cârdului se apropie de mulțimea captivă şi îşi vârî cu pricepere botul îngust în ochiurile plasei ca să prindă o masă gustoasă. Toată operațiunea dură ceva vreme, timp în care fiecare, prin rotație, ajunse să ia câte o gură de aer, să mănânce, să țină plasa…

… până îşi potoliră foamea şi *joaca* urcă în ierarhia priorităților. Un trio de adolescenți se apucă să-şi arunce un biet peşte de la unul la altul. Alți doi coborâră până la fundul mâlos ca să hărțuiască un calcan. Între timp, cei mai vârstnici din grup făceau curat întinzând cu luare-aminte plasa, apoi răsucind-o la loc în jurul voluntarului inițial, care imediat după aceea porni în grabă către est, fără să dea semne că l-ar fi stânjenit povara.

„Ei, da-mi-aş palme“, îşi spuse Hacker.

Câțiva chefali morți sau muribunzi continuau să plutească în jur. Hacker abia începea să-şi revină din starea de uimire care îl copleşise, când unul dintre salvatorii lui se apropie cu un peşte în bot şi făcu mişcări care sugerau că voia să i-l ofere…

Hacker îşi aminti că şi lui îi era foame. *Ar trebui să aibă gust de sushi,* îşi spuse el, dându-şi seama cât de departe se afla față de lumea omenească ancestrală a gătitului la foc…

… iar de acolo gândul îi zbură, pe neaşteptate, spre mama lui. Cu deosebire spre acel moment în care Lacey încercase să-i explice pasiunea ei pentru căutarea vieții în alte lumi din spațiu, căutare care o făcuse deja să cheltuiască o jumătate de miliard de dolari din averea ei personală. „Există o teorie conform căreia cele mai multe planete de tip Gaia ar trebui să aibă o suprafață acoperită de ocean încă şi mai mare decât cele şaptezeci de procente ale Terrei, ceea ce ar putea însemna că ființele inteligente precum balenele sau calamarii sunt mult mai comune decât noi, genul mâini-şi-foc. Iar asta ar putea explica multe.“

La momentul acela, Hacker nu-i acordase prea multă atenție. La urma urmei, era obsesia ei, nu a lui. Totuşi, regreta că nu-şi făcuse timp să asculte şi să înțeleagă. În orice caz, probabil că biata Lacey era deja moartă de spaimă şi îngrijorare.

Concentrându-se asupra prezentului – şi asupra foamei care îl încerca –, se apropie de delfin şi întinse mâna să ia mâncarea ce i se oferea.

Însă delfinul se smuci înapoi cu tot cu peşte în ultima clipă,

repetând o succesiune de sunete în ritm de staccato. Hacker îşi înăbuşi cu mare greutate un nou val de frustrare şi mânie.

„Încearcă să te opreşti când eşti în pericol să reacționezi exagerat“, îl îndemna fosta lui psihoterapeută, înainte s-o concedieze. „Întotdeauna să iei în calcul posibilitatea că ar putea exista un motiv pentru ceea ce se întâmplă. Altul decât ticăloşia.“

Implantul său repetă ritmul când delfinul îşi ridică iar botul spre el, oferindu-i pentru a doua oară prada suculentă.

„Încearcă să mă învețe“, îşi dădu seama Hacker.

— Asta e secvența de cod care înseamnă peşte? întrebă el.

Ştia că vocea i se va proiecta în exterior prin intermediul căştii, dar nu s-ar fi aşteptat niciodată ca ființa aceea să priceapă engleza vorbită.

Spre uluirea lui, delfinul clătină din cap.

Nu.

Un nu foarte vehement.

— Ha?

Hacker clipi de câteva ori, apoi continuă:

— Înseamnă „hrană“? „Mănâncă“? „Spală-te înainte de masă“? „Bine-ai venit, străinule“?

Un ritm aprobator îi întâmpină presupunerea finală; delfinul flutură chefalul găurit cu dinții spre Hacker, care se simți deodată hămesit. Luă peştele şi îl sfâşie, îndesându-şi bucăți din el prin îngustul orificiu pentru hrană al căştii, fără să-i pese de apa sărată care țâşnea înăuntru odată cu fâşiile de carne roşie.

„Bun venit, străinule?“ chibzui el. „Să-ți zică un animal prost ceva atât de abstract! Deşi, trebuie să recunosc, e prietenos.“

ENTROPIE

În romanul său profetic *Războiul tăcut,* Frederick Pohl a prezentat o modalitate de eşec înfiorător de plauzibilă, în care națiunile şi facțiunile nu îndrăznesc să întrețină conflicte deschise, şi ca urmare aleg o tactică de *sabotaj* reciproc pe principiul dinte-pentru-dinte, fiecare încercând să distrugă infrastructura şi economia celuilalt. Firește, în acest fel civilizația se plasează pe o lentă spirală a morții alimentată de o degradare continuă a speranței.

Sună deprimant? Te face să te întrebi câte dintre „accidentele“ pe care le vedem sunt complet independente de Noroc.

Ah, desigur, există mereu teorii ale conspirației. Motoare

supereficiente care sunt oprite de la comercializare din cauza companiilor hrăpărețe din domeniul energetic. Tratamente pentru boli, suprimate de giganți farmaceutici lacomi de profit. Escroci, monopoliști și susținători financiari ai politicienilor, care se folosesc de proprietatea intelectuală pentru a înăbuși răspândirea cunoașterii, în loc s-o încurajeze.

Dar niciunul dintre aceste zvonuri sumbre nu se poate măsura cu cel care spune că alunecăm pe panta disperării din cauză că toate eforturile oamenilor buni și pricepuți sunt zadarnice. Eforturile lor sunt deliberat zădărnicite, fiindcă unele elite conducătoare se consideră angajate într-un conflict secret în numele nostru. Iar acest joc cu sumă negativă în care se scoate dinte pentru dinte nu este altceva decât cea mai sinistră modalitate omenească de petrecere a timpului.

Războiul.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 27

MESAGER

— Am analizat din nou chestiunea, Lacey. Având în vedere că bietul Hacker este în continuare dispărut pe mare, n-ar trebui să te deranjăm în această perioadă de mari griji pentru tine. Nu va fi necesar să vii la următoarea întrunire a cladei noastre, care se ține foarte departe de locul în care este căutat fiul tău. Ne descurcăm noi, chiar dacă ne va lipsi înțelepciunea ta la Zürich.

„Pun pariu“, îşi spuse Lacey, cântărind-o din priviri pe blonda cu aer maiestuos, care în performantul holoset 3V îi apărea în fața ochilor aşezată, cu spatele drept. Spre deosebire de conversația anterioară, de la observatorul chilian, imaginile circulau acum în ambele sensuri, între saloane de comunicație comode, luxoase şi foarte bine protejate, din două sucursale ale Clubului Salamander aflate la mare distanță una de cealaltă – una cocoțată sus în Alpi, cealaltă în plin Charleston, unde parfumul de magnolii se strecura înăuntru odată cu valurile de arşiță tropicală sufocantă, deşi intrarea avea izolație dublă. Ambele încăperi erau decorate atât de asemănător, încât linia despărțitoare dintre realitate şi reprezentare era lesne de ignorat. Lăsa senzația că între cele două femei care conversau exista un spațiu de doi metri, nu de mii de kilometri.

Paza împotriva trasului cu urechea era asigurată în acelaşi fel ca şi până atunci – prin folosirea unor perechi de creiere-papagal pe post de dispozitive de încriptare imposibil de spart. Însă de data asta păsările de la fiecare capăt erau neuroconectate direct la sisteme de transmisie complicate, ceea ce permitea o folosire mai rafinată a codificării dublu-cefalice. Imaginea aceasta de înaltă fidelitate îi permitea lui Lacey să depisteze indicii în expresia de pe chipul celeilalte femei. N-avea nevoie de niciun program sofisticat de analiză facială.

„Compasiunea e doar o scuză, Helena. Dezbaterea s-a terminat. Confrații au ajuns deja la o hotărâre privind propunerea Profetului, nu-i aşa? Iar tu ştii că e vorba de-o hotărâre la care aş protesta vehement.“

Riscă pentru a-şi testa ipoteza:

— Poate ar trebui să vin totuşi. Am angajat nişte oameni pricepuți să se ocupe de operațiunile de salvare. Dacă stau pe capul lor, n-o să fac decât să-i încetinesc. Sau o să mă ofilesc în nenorocita asta de umiditate. Distragerea atenției poate m-ar ajuta să nu-mi mai fac atâtea gânduri negre…

Helena duPont-Vonessen o întrerupse cu uşurință, pentru că traducerea se realiza cu o întârziere neglijabilă.

— *Aşa ne-am gândit şi noi, draga mea. Ceva care să-ți abată grijile ar putea fi exact ce-ți trebuie. Ceva care să-ți ocupe mintea mult mai eficient decât dacă ai merge să vizitezi o gaşcă de gnomi trilionari plicticoşi,* spuse Helena şi zâmbi la propria-i glumă dezarmantă. *În plus, aşa o să fii mult mai aproape de locul acțiunii, pentru cazul în care căutătorii găsesc… pentru cazul în care au nevoie de tine.*

Lacey simți cum gândurile îi părăsesc acel loc înghețat în care suferea întruna din pricina fiului ei dispărut. Mişcarea o propulsă în sens opus, către analizarea la rece a adevăratului sens din vorbele Helenei.

„Nici măcar nu-mi sugerează să trimit un surogat sau un reprezentant la întrunirea din Elveția. Vrea să mă abată cu totul către alt subiect."

— Da? Şi la ce misiune te gândeşti? întrebă Lacey.

— *Să reprezinți Starea Întâi, sau cel puțin acea parte din ea care suntem noi, la Conferința Artefactului de la Washington. Să fii ochii şi urechile noastre la evenimentul acesta istoric şi tumultuos. La urma urmei, Lacey, e ceva ce ți se potriveşte mănuşă, nu-i aşa? Apogeul subit a tot ce-ai visat tu, contactul cu viața extraterestră? Cine, dintre toți membrii Stării noastre, e mai calificat decât tine ca să priceapă problemele şi implicațiile?*

Lacey fu pe punctul de a-i da un răspuns iritat. Helena îi oferea *muncă de cercetător…* aproape ca unui angajat oarecare din Starea A Cincea, trăitor sub marea cupolă.

Desigur, în acelaşi timp era ispititor.

„Helena mă cunoaşte. Tare mi-ar plăcea să am ocazia să văd acest faimos satelit-emisar din spațiul cosmic."

Dar nu asta era ideea. Confrații săi aristocrați aveau deja la dispoziție o mulțime de cercetători care lucrau din greu la elucidarea acestui subiect – fie la Conferința Artefactului din Washington, fie urmărind îndeaproape fluxurile de date –, producând rezumate şi avize consultative referitoare la implicațiile unui posibil Mesaj în Sticlă extraterestru. Implicații asupra planetei. Asupra unui pact social şubred. Şi asupra celor

care se aflau în vârful unei piramide sociale instabile.

„Au luat deja hotărârea“, îşi dădu seama Lacey, deducând o mulțime de lucruri din formulările rostite pe un ton încordat şi din expresia prudentă a celeilalte femei. „Probabil că ştirea asta despre contactul cu o civilizație interstelară i-a dat peste cap şi a unit în consens familiile conducătoare. Sunt şi ei la fel de supărați şi îi mână panica la fel ca pe demonstranții ăia nătângi dintr-o sută de oraşe, care cer să fie distrus Obiectul Livingstone.“

Atât că trilionarii nu ieşeau să demonstreze. Confrații patricieni ai lui Lacey aveau alte căi de acțiune.

„Au hotărât să i se alăture lui Tenskwatawa, Profetul“, îşi dădu ea seama. „Şi Mişcării sale de Renunțare.“

Înțelegea, desigur, ce însemna asta. Încă un val de anti-intelectualism, favorizat de politicieni populişti şi de mass-media – cel puțin acea parte a sa care era controlată de cele două mii de familii puternice. O veche şmecherie din compendiul omenirii; faci în aşa fel încât mulțimea să se agite de frica „intruşilor“ – şi cine poate juca mai bine rolul intrusului dacă nu nişte extratereştri în toată puterea cuvântului? Prepară o porție îndestulătoare de spaimă, şi gloata va da ascultare de bunăvoie unei elite, jurându-le credință celor cocoțați pe spinarea calului. Sau pe spinarea iahturilor. Învestindu-i cu putere.

Lacey n-avea nimic de obiectat la partea asta. Încă înainte de a-l fi cunoscut pe Jason, părinții şi profesorii îi explicaseră ceea ce era evident: că democrația nu este o trăsătură naturală a oamenilor. *Feudalismul,* care a erupt în toate erele şi culturile, a fost starea predominantă a ființei umane încă de când a început să fie înregistrată istoria pe tăblițe de lut. Tema aceasta avea rezonanțe chiar şi în filmele şi în cultura populară modernă. Milioane de descendenți ai revoluționarilor iluminişti înghițeau acum pe nerăsuflate poveşti despre regi, vrăjitori şi ierarhii secrete. Despre supereroi şi semizei. Despre celebrități, familii auguste şi privilegii moştenite.

Campania aceasta de presă avea rădăcini îndepărtate în trecut. Gânditori de curte subvenționați, de la Confucius la Platon şi la Machiavelli, de la Leni Riefenstahl la Hannah Niti, toți au lansat avertismente împotriva domniei gloatei, propovăduind autoritarismul nobil. În unica sa carte – care a circulat numai în interiorul cladei –, Jason compilase argumente convingătoare pentru *newblesse oblige*…

… deşi lui Lacey i se mai întâmpla uneori să-şi pună întrebări.

Oare argumentul li s-ar mai părea vreunuia dintre ei atât de convingător, dacă n-ar fi fost deja membri ai castei supreme? Ai pojghiței platoniciene?

Ah, fără îndoială, specia şi planeta ar duce-o mai bine dacă ar fi călăuzite de o aristocrație unică, nu de o hoardă irascibilă de zece miliarde de „cetățeni“ arțăgoşi şi lesne de băgat în sperieți, dotați cu arme nucleare şi biologice. Guvernarea-poporului nu era motivul pentru care să iubească ea Iluminismul. Democrația era un efect secundar nefericit şi posibil toxic al lucrului pe care îl prețuia ea cu adevărat.

„Confrații îşi închipuie că Tenskwatawa are să fie instrumentul cu care vor recăpăta ei controlul. Dar valul acesta nou de conservatorism populist… această Mişcare a Renunțării… nu e un reflex nechibzuit, cum se întâmpla în primii ani ai secolului. Nu e un spasm de religiozitate rurală, condus cu uşurință de maeştri păpuşari plutocrați.

De data asta, nu. Şi nici adepții Profetului nu se vor declara satisfăcuți să le fie sprijinită cauza doar cu vorbe goale. Nu mai merge aşa.“

Deşi trecuseră doar câteva secunde, era limpede că pe Helena o stânjenea tot mai tare pauza de gândire a lui Lacey.

— *Aşadar, faci asta pentru noi? O să-ți furnizăm tot personalul şi resursele* ia *de care ai nevoie, bineînțeles*.

— Bineînțeles. Şi asta ar include…

— *Păi, toate fluxurile web lingvistice şi orice fel de experți doreşti*.

— Şi instrumente de simulare? Pentru analizare-proiectare de repercusiuni sociale, tot tacâmul?

— *Categoric, tot ce-i mai bun în domeniu*.

„Serios?“ Măcar reuşi să nu ridice sceptic dintr-o sprânceană. „Cele mai recente versiuni pe care le folosiți tu şi cercul inițiaților?“

Oricine din afara cladei – ceea ce însemna 99,9996 la sută din omenire (aproximativ) – ar fi considerat-o pe Lacey parte dintr-un „cerc al inițiaților“. Era ceva care depăşea simpla avere şi capacitatea ei de a cumpăra influență. Conta şi familia. Mai ales pentru că generațiile de moguli auto-creați din China, Rusia şi cele două Americi răposau, lăsându-şi bogățiile în posesia moştenitorilor privilegiați prin naştere şi încurajând astfel reafirmarea vechiului principiu al *pedigriului*. Şi totuşi, Lacey ştia – chiar dacă era căsătorită cu Jason şi chiar dacă propriii ei părinți dăduseră o mână de ajutor la preîntâmpinarea Marii Învoieli – că

nici măcar legăturile acelea nu garantau vreodată accesul la adevărata putere. Sau la adevărata cunoaştere.

Îți puneai tot timpul întrebarea… „cine sunt adevărații Iluminați? Cei care cunosc secretele mari şi importante? Cei care dețin informațiile murdare şi îi pot şantaja chiar şi pe cei mai idealişti dintre politicieni? Cei care trag sfori în mod discret şi care îi manevrează pe toți oamenii de pe pământ – da, inclusiv pe mine – ca pe nişte piese de şah?“

„Măcar Helena îşi punea vreodată problema asta?“

În privința celor mai mulți dintre prinții, vlăstarele, şeicii şi neolorzii pe care îi cunoştea Lacey – mulți dintre ei convinşi că posedau capacități intelectuale superioare fiindcă sicofanții de la Oxbridge îi linguşiseră şi le dăduseră calificative mari –, ei bine, nu-ți mai rămânea decât să speri şi să te rogi ca niciunul dintre *ei* să nu fie vreun maestru păpuşar din umbră! Fără doar şi poate, orice cabală de titani aristocrați ar trebui să fie cu mult mai inteligentă.

„Oare e posibil ca ei să nu existe? Poate că fiecare porțiune din aristocrație crede că altcineva conduce cu adevărat treburile.“

Lacey nu-şi dădea seama care dintre posibilități era mai înspăimântătoare. O tainică superelită de manipulatori puternici, care îşi impuneau voința până dincolo de puterea ei de pătrundere… sau faptul că lucrurile erau chiar aşa cum păreau, un melanj de carteluri şi „Stări“, de ghilde nechibzuite şi de națiuni desuete neputincioase, la care se adăuga o pâclă năucitoare compusă din smartmoburi de cetățeni moderni şi din *ia*-uri efemer inspiratoare de spaime… şi toate trăgeau cu disperare de cârmă, iar rezultatul era că nimeni nu conducea de fapt corabia. Absolut nimeni.

Răspunse cu prudență.

— Hm. Presupun că… ar ajuta nişte instrumente *ia* de vârf. Aş putea avea acces la Ochiul Cuantic din Riyadh?

Helena miji ochii şi se sprijini de spătarul scaunului. Cererea aceasta depăşea simpla încercare de a-i abate atenția unei bătrâne doamne excentrice de la chestiuni mai importante.

— *Aş… aş putea să-i abordez pe riyadhieni. Cu toate că, ştii şi tu, tind să fie puțin cam…*

— Suspicioşi? Dar nu-s membri dedicați trup şi suflet cladei noastre? Şi-atunci, dacă s-a ajuns la un consens în privința faptului că misiunea mea e importantă…

Îşi lăsă fraza în suspensie. Şi avu efect. Helena încuviință dând

din cap.

— *Nu-mi imaginez că va fi vreo problemă, Lacey. Omul meu de încredere o să-l contacteze pe al tău ca să pună la punct detaliile. Acum însă, îmi pare rău, dar trebuie să fug. Sosesc Bogolomovii, şi ştii cât le mai plac ceremoniile. Se cred de-adevăratelea țari sau boieri, sau mai ştiu eu ce, şi ca să fie tacâmul complet, arborele lor genealogic e tot numai abracadabra şi ADN falsificat!*

Helena chicoti reținut, apoi îşi îndreptă ținuta şi o privi în ochi pe Lacey, cu calm şi cu o afecțiune care părea sinceră.

— *Te rog să primeşti urările noastre de bine, draga noastră. Ne rugăm pentru tine, pentru ca Hacker să fie găsit şi să se întoarcă teafăr la tine.*

Lacey îi mulțumi, cu tot ritualul de care era nevoie pentru a încheia conversația în mod politicos. Însă nu-i stătea mintea la asta. Iar după ce incinta holografică se întunecă, rămase cufundată în tăcere, în salonul garnisit cu piele, simțindu-se nefericită singură. Singură.

„Întâi îl apucă pe Jason nevoia să dea zor spre cea mai apropiată zonă de dezastru, în Ziua Groazei, în loc să se ferească de pericol, ca orice om rațional, şi aşa ajunge erou idolatrizat al *newblesse oblige*… de parcă onoarea de felul ăsta le-a folosit vreodată la ceva văduvelor…

… pe urmă Hacker pleacă de nebun în spațiu, etalând aceeaşi fanfaronadă ca a lui Jason, dar fără responsabilitatea care are efect la public…

… şi acum uite la ce s-a ajuns. Mă cauterizează confrații mei. Mă dau deoparte. Mă îndepărtează de la deliberări care ar putea afecta structura civilizației pentru generațiile viitoare. Toate astea pentru că, pe bună dreptate, se tem că n-are să-mi fie pe plac alegerea lor.

Să-mi dau demisia? Poate să mă alătur unei alte coaliții de bogați care încearcă să rezolve problemele lumii?“

Erau destule astfel de coaliții, unele chiar mai potrivite pentru cineva ca ea, spirit filantropic cu înclinație spre ştiință. Miliardari ai tehnicii şi antreprenori de primă generație, fremătând de surescitare în fața Artefactului Havana. Pe unii îi ştia prea bine, în calitate de cosponsori ai telescopului ei de profunzime. Nu toți cei superbogați erau şi ultrareacționari. Nici măcar majoritatea.

Dar acei alți bogătaşi aveau tendința de a acționa individual sau în grupuri mici, urmărind pasiuni personale şi interese izolate. Acelaşi fetiş pentru unicitate care le adusese belşugul îi împiedica

să acționeze de comun acord. Nici măcar grupările prudente, experimentale, care se autointitulau naderite.

Niciunul dintre ei – separat sau toți laolaltă – nu putea egala influența, puterea sau cruzimea nemiloasă, machiavelică, a cladei.

„Dacă ies din rândurile ei, mă alătur mulțimii de miliarde. Celor cărora li se întâmplă istoria… în loc s-o comande ei ca pe un fel de mâncare servit pe tavă."

♦ ♦ ♦

— Ar trebui să fie semne de viață inteligentă peste tot, doamnă, zău așa, se tângui savantul-showman, cu accentul jamaican catifelat care-i dădea savoare vocii joase, ample. Extratereştrii antici, așa *deşteeepți,* ar fi trebuit să ne preceadă cu ere întregi, să pună porumb la-ncolțit de-a lungul şi de-a latul strălucitoarei noastre galaxii, încă de pe vremea când soarele nici nu se născuse, umplând cosmosul de cultură şi conversație suscurajatoare. Prin urmare-i un mister neliniştitor, încă de demult, de când am început să căutăm semne de civilizații tehnologice, că acest cosmos primitor pare *răzleț*. Într-adevăr, există un singur exemplu dovedit de viață inteligentă, noi!

Profnoo gesticula cu ambele mâini, legănându-şi cu atâta ardoare capul supradimensionat, încât lobii extrem de alungiți ai urechilor sale zăngăniră pe pliurile groase ale gulerului. Şi le împinse spre spate, alăturându-le dr*ia*dlockurilor de păr cybactivat care îi serveau deopotrivă ca antene receptoare şi simbol distinctiv în public – deşi, departe de-a fi unic, era doar cel mai cunoscut din duzina de supertaineri popularizatori ai ştiinței pe care-i dăduse lumii acea insuliță plină de resurse.

— Ştiu asta, oftă Lacey.

N-avea nevoie de un astronom-artist să-i expună – pentru a mia oară – logica deprimantă a paradoxului Fermi. Şi totuşi, exact asta se apucă să facă profesorul Noozone, poate nerăbdător să-şi impresioneze protectoarea. Ori dornic să-şi exerseze refrenul pentru publicul lui săptămânal.

— Ia uite-aici, spuse profesorul şi arătă spre un holorezervor care înfățişa un fel de ocean preistoric, cu meteoriți străfulgerând în văzduh. Precursorii vieții par să apară peste tot unde există o revărsare de energie, la care se adaugă o duzină de elemente fundamentale cufundate în lichid – nu doar apă, ci aproape orice

fel de lichid! Şi nu doar pe planete cu oceane *de suprafaţă!* Ci pe *de zece ori pe-atâtea planete micuţe* care au mări cu acoperământ de gheaţă, ca Europa, Enceladus, Miranda, Tethys, Titan, Oberon…

Lacey ar fi vrut să-l întrerupă. Să-l readucă înapoi la subiectul Artefactului. Dar ştia că orice exprimare făţişă a dezaprobării putea să-i frângă tot elanul. Ca să se exercite în mod eficient, puterea trebuia să poarte mănuşi – o lecţie pe care încercase zadarnic să i-o predea irascibilului ei fiu.

În orice caz, situaţia cu profesorul Noozone era numai şi numai vina ei.

„Aşa-mi trebuie, dacă mi-am ales un sfătuitor cu mintea unui Thorne sau a unui Koonin, dar cu o personalitate nesigură ca de star bollywoodian şi cu maniera asta de-a vorbi tărăgănat în stil reggae, chipurile ca un rastaman."

Implanturi proeminente pulsau sub pielea de pe fruntea lată a lui Profnoo, deasupra ochilor negri, sclipitori. Efectul – pe de-a-ntregul intenţionat – asupra craniului său era că îl făcea să pară supranatural de mare. Ca un sufleu exagerat de umflat.

„Cel puţin nu simte nevoia să-şi îngroaşe prea tare accentul când vorbeşte numai cu mine." Deşi trăgea de vocale şi fiecare „th" se reducea la un „d" sau „t", Lacey îi era recunoscătoare că nu-şi condimenta frazele cu prea multe expresii din argoul insular. „În public, sau în emisiunile lui, Profnoo poate fi greu de urmărit fără subtitrări!"

Fluturând din mână, profesorul Noozone mai făcu şi alte imagini să danseze în jur.

— Într-adevăr, telescoapele noastre mai vechi… *ale tale*… de profunzime au găsit urme de viaţă în spaţiu, pe vreo şase planete! Până acum, lumile acelea s-au dovedit a fi o dezamăgire. Niciuna dintre ele nu-i vreun Nou Sion. Apoi e vorba de *pasul următor*. Pentru ca viaţa să prospere şi să devină *deşteaaaptă,* şi p-ormă capabilă de tehnologie. Au fumegat şi s-au mistuit nenumărate controverse despre ce noroc chior a fost, aici pe Pământ, de-a ajuns omenirea să facă un salt atât de mare şi de rapid. Şi, dacă *există* de-adevăratelea în spaţiu rase mai vechi decât a noastră, care e cea mai bună metodă de-a le căuta? Ce înseamnă lipsa de *balize îndrumătoare* care să bată la ochi, că de fapt nu există Rase Străbune? Dar *irie*. Desigur, chestiunea *asta* pare să se fi lămurit odată cu sosirea Obiectului Livingstone!

Râse pe înfundate, cu satisfacţia celui a cărui opinie s-a dovedit corectă după un veac de dezbateri.

— Din simpla existență a Artefactului şi din mulțimea tipurilor de extratereştri pe care le conține, putem trage concluzia că suntem înconjurați de o multitudine suscurajatoare de civilizații avansate! Invitația asta a lor, cică haide-ncoa', „alături de noi"… să devenim membri ai vreunei comunități miiinunate de frați stelari… a făcut senzație şi-a însuflețit deja miliarde de oameni de pe planeta noastră singuratică. Deşi o asemenea perspectivă ar putea să-i tulbure pe câțiva baştani jospresori şi trogi pe care-i sperie de moarte schimbarea.

Profnoo părea să nu observe nici grimasa ironică a lui Lacey, nici conflictul ei interior. Caracterul ei îi dicta să împărtăşească nerăbdarea lui anticipativă. Dacă nu şi-ar fi făcut griji pentru Hacker, poate că şi ea ar fi fremătat de surescitare în aşteptarea Primului Contact. (Cu toate că şi-ar fi exprimat sentimentele într-un mod mai rezervat decât super-extrovertitul din fața ei.)

Pe de altă parte, casta din care făcea ea parte – confrații ei din fruntea aristocrației – nu se aştepta la prea multe lucruri bune din toată tevatura asta. Chiar dacă dispozitivul extraterestru era reprezentantul unei federații avansate şi inofensive, deopotrivă generoase şi înțelepte, ruptura psihologică putea să işte noi valuri de anxietate, paranoia sau lăcomie turbată. Poate că odată cu relațiile comerciale interstelare aveau să vină, val după val, noi tehnologii mirabile. Primejdioase, unele dintre ele? Până şi cele mai inofensive ar putea zgâlțâi din temelii o economie şi aşa firavă, ar arunca sectoare întregi în desuetudine, ar lăsa în urmă sute de milioane de şomeri, ca să nu mai pomenim de pagubele produse atâtor portofolii de investiții.

Nu era de mirare că noua stare de lucruri impulsionase atingerea unui punct culminant în negocierile îndelungate dintre cladă şi mişcarea de renunțare a lui Tenskwatawa. „Puține culturi au reuşit vreodată să facă tranziția după contactul cu străini care le erau superiori, fără ca generații întregi după aceea să sufere intimidări şi victimizări. Japonia epocii Meiji a reuşit. Iar metoda aplicată atunci n-a fost democrația."

Dar Lacey se forță să se concentreze din nou asupra prezentului. Savantul-showman de pe statul ei de plată continua să mitralieze explicații, fără ca avântul să-i slăbească vreun moment.

— … chiar şi aşa, tot ne năpădesc enigmele! Nu putem decât să sperăm că această Comisie a Artefactului va reuşi să doboare toate barierele lingvistice. *Mai ales* acum, când capetele astea seci

o să-mi dea voie în sfârşit… şi domniei tale, desigur, doamnă… să ne putem apropia cât să punem întrebări!

— Şi ce-ar trebui să întrebăm mai întâi, domnule profesor?

— Ah, dar *câte* lucruri ar fi de întrebat! De exemplu, simpla *existență* a Artefactului, aici pe Pământ, dovedeşte – *irie* – că este posibilă călătoria interstelară!

„Presupunând, din nou, că nu-i o farsă“, cugetă Lacey, observând în acelaşi timp că Profnoo încă nu menționase nicio întrebare veritabilă.

— Într-adevăr, încă n-am aflat *cum* a traversat obiectul vastitatea abisului dintre stele. Dar, din faptul că există într-o stare pură cristalin-solidă – voinic şi robust –, aş putea paria că metodologia propulsiei n-a fost blândă! Poate un tun-accelerator cu-adevărat uriaş l-a tras cu o viteză aproape de cea a luminii. Sau poate structura lui compactă i-a permis trecerea lină printr-o *gaură de vierme* produsă prin *obeah*, care a necesitat energia unei *extrasupernove!* Eu-mon am făcut nişte calcule rudimentare…

— Domnule profesor, vă rog. N-ați putea să rămâneți la subiect?

— A, da. Invitația, spuse el, dând din cap. Aveți răbdare cu mine, doamnă Donaldson-Sander, eu-şi-eu ajungem şi-acolo! Fiindcă, să vedeți, până şi *posibilitatea* de a face călătorii interstelare a fost negată timp de optzeci de ani de cultul *SETI*. Cum programul lor de *adorare a cerului* n-a descoperit absolut nimic în spațiu, s-au prezentat în fața lumii cu aceeaşi scuză. *Mai durează doar puțin.* Cu răbdare… şi cu echipament tot mai sofisticat şi marfă, se va găsi în cele din urmă acul în carul cu fân… acea rasă străveche şi înțeleaptă la care au tot sperat!

„Ha!“ Lacey nu reuşi să se ferească şi se prinse în vraja țesută de el. Noozone îşi strânsese averea din milioane de microplăți efectuate de cei care se conectau ca să-i urmărească feeriile explicative extravagante. Deşi unora le plăceau doar dr*ia*dlockurile lui ca nişte şerpi care suflau şi învârtejeau în configurații ambigue nori de fum colorat.

— Dar, vai, *călătoria* interstelară schimbă totul. Dacă astro-*mon* avansați pot să călătorească departe şi să colonizeze, atunci *acele se multiplică singure*. Coloniile îşi trimit propriile expediții, răspândindu-se şi *umplând* carul cu fân! Dar n-am văzut nicio urmă a acestor fabuloşi necunoscuți. Nici proiecte inginereşti uriaşe pe care le-am putea construi *noi* cândva, dacă ne transformăm într-o civilizație cu adevărat temerară şi prosperă. Nave spațiale cu antimaterie, vaaaste colectoare de energie

solară, sfere Dyson şi ateliere Kardaşev care leagă între ele numeroase sisteme solare, toate detectabile…

Profnoo icni şi îşi trase răsuflarea.

— Mai rău de-atât! *Pământul însuşi* ar păstra semne dacă nişte vizitatori ar fi tras vreodată apa aici sau ar fi aruncat o sticlă de Cola în marea din Paleozoic. Pfuai de mine! Geologii şi paleobiologii ar depista în roci momentul precis când au sosit bacteriile extraterestre! N'aşa? Nu. Era ceva greşit cu logica SETI din trecut. Până şi-a făcut apariția acest *Artefact galactic,* minunea asta a-ntâia. Însă acum…

Ridică un deget – şi una dintre *driadlockurile* sale activate mental pluti la rându-i prin aer.

— Acum se pare că *viața e destul de comună*… şi… viața inteligentă, *capabilă de tehnologie,* nu-i nici ea rară… şi… unele forme de *călătorie interstelară par a fi posibile*… şi… există deja o *comunitate paşnică*…

Lacey ridică o mână, făcându-l să se întrerupă cu patru cozi şi patru degete în aer. Privind pe fereastră, observase că iahtul care îi ducea de la Charleston la Washington înainta cu mare viteză pe cursul Potomacului. În curând aveau să treacă de portul zepelinelor şi de Memorialul Ziua Groazei, pentru a acosta în cele din urmă la docurile Laboratorului de Cercetări Navale. Nu că ar fi deranjat-o să călătorească într-acolo. Facilitățile de la bordul navei îi permiteau să rămână în legătură neîntreruptă cu echipele de salvare plecate în căutarea fiului ei. Dar era timpul să ajungă la o concluzie.

— Bine, atunci. Să presupunem că există o federație galactică la care suntem invitați să ne alăturăm. Asta nu intră în conflict cu tot ce mi-ați descris mai adineauri? În special cu *cosmosul răzleț* pe care l-am observat noi până acum?

— Aşa s-ar părea, doamnă.

Dădu din cap aprobator, clinchetind din cercei şi din şuvițele prinse cu mărgele.

— Vasăzică, unde se suprapun concepțiile despre spațiu? Ce-au în comun *impresia* anterioară, joscurajatoare, de inteligență în cantitate foarte redusă, şi ceea ce ştim acum despre frecvența ei ridicată, suscurajatoare?

Zelul de nestins cu care făcea omul acesta speculații n-o deranja câtuşi de puțin. Vivace şi parfumat, Profnoo îşi transforma frenezia intelectuală în ceva extrem de masculin, lipsit de orice jenă. Adevărul era că atenția cu iz de flirt –

împestrițată cu un jargon științific însuflețitor – pe care i-o acorda lui Lacey umplea o parte din golul ei interior, care pe vremuri era ocupat de sex.

— Se pare că ei folosesc capsule de cristal în loc de transmisii radio! Presupun că proiectilele interstelare sunt uşoare, ieftine şi *relativ* rapide.

Chicoti, deşi lui Lacey poanta i se păru neconvingătoare.

— Şi-n plus le permit extratereştrilor să călătorească în chip de substitute, ca personalități complet descărcate. Într-adevăr, asta ar putea dovedi conjectura mea despre rețelele de găuri de vierme interconectate!

„Ori poate că ei evită transmisiile radio fiindcă ştiu ceva ce noi nu ştim“, cugetă Lacey. Poate consideră că ar fi o lipsă de înțelepciune să atragă atenția asupra planetelor lor de baştină. Fiindcă există ceva în spațiu din cauza căruia e periculos să atragi atenția. „Gândul acesta o făcu să se înfioare, mai ales din perspectiva faptului că planeta Pământ nu păstrase deloc tăcerea în ultima sută de ani.“

— Dar, doamnă, închipuiți-vă numai ce grad redus de probabilitate a trebuit să învingă acest cristal anume, acest artefact, când s-a nimerit să plutească la îndemâna cablului-bola mânuit de acel astronaut care strângea gunoiul. Fără niciun mijloc de manevră vizibil! Noroc chior? Ori s-ar putea să mai fie şi alții acolo, în spațiu?

Lacey încuviință dând din cap. „Poate aşa s-ar explica de ce Marea Chină, India, Statele Unite, E-Uniunea şi A-Uniunea, toate au anunțat noi eforturi de explorare a spațiului. Ar trebui să mai desemnez nişte agenți, reali sau spyware, care să afle mai multe despre aceste misiuni.“

Noțiunea aceasta de „alte artefacte“ avea ceva care îi stârnea imaginația.

„De ce doar acolo? Într-adevăr…“

Dar gândul îi zbură din minte, gonit de reverberațiile vocii amplificate a căpitanului iahtului. Sosise timpul opririi pentru inspecție la cordonul de securitate din apropierea Centrului de Cercetări Navale. Desigur, căpitanul Kohl-Fennel făcuse deja toate aranjamentele. Avea să fie o pauză scurtă. Lacey ridică din umeri.

— Vorbeați despre *contradicții,* domnule profesor. Cum se explică faptul că n-am depistat până acum nici urmă de inteligență, într-un univers care acum se dovedeşte a fi plin de viață inteligentă.

— Da… I-o enigmă, spuse el, strângându-şi buzele cărnoase, expresive. Poate folosesc altceva decât undele radio pentru comunicații, asta ar putea să rezolve o parte din ghicitoare. Ar mai putea contribui la elucidare şi un fel de *Ipoteză zoo*.

Aceasta îi era binecunoscută lui Lacey.

— Ideea că rase tinere ca a noastră sunt ținute în carantină. Oprite în mod deliberat de la aflarea adevărului.

— Da, doamnă. S-au oferit multe motive posibile pentru care rasele mai vârstnice ar face un lucru aşa de îngrozitor. O teorie veche, dar neverosimilă, este teama de „agresiunea umană“. Sau poate o „directivă a nonintervenției“ impune ca rasele noi să fie lăsate în pace, pentru a supraviețui, chiar dacă asta le privează de răspunsurile de care au nevoie.

Profnoo clătină din cap, arătând limpede că îi displăcea o asemenea explicație.

— Sau poate că extratereştrii păstrează tăcerea ca să ne examineze emisiile radio şi să navigheze pe rețelele noastre, culegând *cultura* noastră, artă, muzică şi diverse lucruri originale, fără să plătească nimic în schimb! Eu o numesc *Ipoteza hoțului avar*. Şi mă irită de-a binelea când mă gândesc că ei ar putea fi aşa nişte *mon* negri la suflet! Ştii care-i prima întrebare pe care am de gând să le-o pun acestor făpturi? Ce *legi ale proprietății intelectuale* au! Pacea şi prietenia între stele sunt foarte bune… dar eu îmi vreau redevențele, omoar'mă-rece dacă nu!

Lacey chicoti politicos, pentru că aceasta era reacția la care părea el să se aştepte. Şi adevărul era că lui Profnoo îi scăpărau ochii în timp ce mâinile i se agitau de zor în aer, luând notițe pentru emisiunea lui.

În sinea ei, se întreba: „N-ar fi fost mai bine dacă toate astea s-ar fi petrecut fără public?

Profesorul presupune că statutul de cetățean în unele federații galactice ar implica drepturi şi privilegii sporite. Dar dacă extratereştrii percep o taxă de admitere? Schimbări în structura noastră socială sau în conducere? Sau în credințe? Dacă pretind ceva tangibil în schimbul cunoştințelor şi al legăturilor comerciale? Cum ar fi substanțe prețioase?“

Lacey văzuse cândva într-o revistă de umor o explicație cinică a ideii că guvernarea Statelor Unite ar înăbuşi *în acelaşi timp* şi progresul medical, şi adevărul despre vizitatorii extratereştri: pentru că oficialii vindeau combustibil pentru „motoarele propulsate de cancer“ ale ființelor din spațiu.

Mai bine nu. Scenariile OZN însemnau să te complaci într-o mocirlă mentală.

„Mai degrabă vor să aibă acces la forță de muncă pământeană ieftină, să-şi externalizeze sarcinile de producție către numeroasele mase de oameni. Munca grea şi monotonă pe care propriii lor cetățeni şi roboții sunt prea răsfățați ca s-o facă. Software-ul poate călători între stele, deci ce urmează să devină Pământul, noua fabrică de programe informatice pe bandă rulantă? Sau un centru intergalactic de relații cu clienții?“

Apoi îşi dădu seama: „Dacă episodul ăsta cu primul contact ar fi avut loc în spatele uşilor închise… dacă elita noastră ar fi discutat cu a lor… atunci am fi putut opta. Am fi avut posibilitatea de a spune «Nu, mulțumim. Nu batem palma. Nu acum».

«Nu încă.»

«Poate niciodată.»

Lacey era sincer şocată de întorsătura propriilor sale gânduri. Unde era fanatica aceea care de când se maturizase îşi petrecea viața tocmai în căutarea acestui lucru, a Primului Contact? La o adică, nu era şi ea la fel de conservatoare şi de refractară ca toți ceilalți?

„De ce am senzația asta dătătoare de fiori că are să fie o capcană/e o şmecherie la mijloc?“

Încă nu-i trecuse dispoziția mohorâtă când profesorul Noozone o ajută să coboare pe rampă de pe iaht până la locul în care câțiva tineri şi tinere cu chipuri înfloritoare, în uniforme apretate, aşteptau s-o întâmpine şi s-o salute. Era o zi senină. Dincolo de portul zepelinelor – cu macaralele sale aeriene care se agitau printre giganticele cargouri legănate de apă – zări Monumentul Washington, reconstruit, şi flamurile Noului Castel Smithsonian. Dar nici măcar acea privelişte nu-i îmbunătăți starea de spirit.

În timp ce servitorii cărau bagajele şi materialele ştiințifice ale lui Profnoo, Lacey avu grijă să dea mâna cu toate gazdele sale, pe rând. Încercă să-şi înăbuşe un sentiment amar – şi irațional – de iritare că marinarii erau puşi să stea acolo, în loc să fie în larg, în căutarea fiului ei dispărut. Desigur, numai oboseala putea să-i provoace asemenea resentimente îngrozitoare.

„Dar nu mă pot abține. La urma urmei, dincolo de tumultul stârnit în jurul pietrelor din spațiu, dincolo de enigmele ştiințifice şi dilemele filosofice, tot mamă rămân.“

— Recepția în onoarea distinsei noastre Comisii Consultative va începe curând, doamnă, spuse ghidul care îi fusese desemnat lui

Lacey, un sublocotenent cu aer de om inteligent, care semăna puțin cu Hacker. O să vă conduc mai întâi la apartamentul de oaspeți, să vă puteți schimba…

Tânărul ofițer icni deodată, cu fața inundată de o lumină portocalie, şi se trase înapoi cu un gest brusc, provocat de surpriza a ceea ce văzuse peste umărul lui Lacey. Şi alții reacționară, care tresărind, care ridicând mâinile în dreptul ochilor.

— *Bumboclot!* înjură profesorul Noozone.

Lacey se întoarse să afle ce anume provocase strălucirea explozivă, când *sunetul* ajunse din urmă lumina – o bubuitură joasă, ca de tunet, însoțită de o apăsare evidentă a aerului dislocat. Amintiri despre Ziua Groazei îi fulgerară prin minte – aşa cum probabil se întâmpla cu toți ceilalți.

„Dar atunci, cum de mă mai țin pe picioare?“ se întrebă ea, până când, terminându-şi mişcarea de răsucire, văzu un nor globular de văpaie învolburându-se pe cer în amonte, dincolo de Pentagon, poate în Virginia. Soarele la apus micşora vizibilitatea, dar mingea de foc se topi repede şi Lacey îşi dădu seama oarecum uşurată că nu putea fi nimic atât de groaznic ca o bombă atomică. Nici măcar una de mici dimensiuni.

Uşurarea îi fu de scurtă durată, pentru că urmă încă o detunătură. Şi încă una. Iar ea înțelese că, atunci când era vorba de explozii, nu doar mărimea conta.

RENUNȚĂTORI

Ce spuneți despre noțiunea de „progres inevitabil“?

Cu decenii în urmă, scriitorul Charles Stross lansa un îndemn: chiar dacă ești de părere că se apropie o minunată Eră a Singularității, asta n-ar trebui să-ți influențeze comportamentul sau să-ți afecteze insistența lucidă de a rezolva problemele curente.

„Extazul şoarecilor de bibliotecă, de pildă colonizarea spațiului, va fi, cel mai probabil, un eveniment lipsit de participarea a 99,999% din omenire – asta dacă nu vom avea mare ghinion“, scria Stross. „Dacă se va întâmpla şi dacă se va arăta interesată de noi, toate planurile noastre se vor duce de râpă. Dacă nu se va întâmpla, să stăm degeaba şi să aşteptăm să ne salveze *ia*-urile de ape în creştere / penurie de petrol / termite inteligente create prin bioinginerie pare a fi o idee foarte proastă.

Cea mai bună abordare a singularității este să aplicăm Pariul lui Pascal – în sens invers – și să ne facem planuri bazându-ne pe presupunerea că nu ne va salva de noi înșine."

din *Comentarii asupra Mișcării*, de Thormace Anubis-Fejel

CAPITOLUL 28

SMARTMOB

Washingtonul era ca un moşneag – supraponderal şi adus de spate –, dar tare mândru. Tot ce-avea el mai bun şi mai straşnic se afla dincolo de autostrada de centură în zona stearpă, care nu se aflase în bătaia vântului în Ziua Groazei.

Fusese ferită, dar nu scăpase.

După ce mulțimi de părinți din Starea superioară fugiseră de invizibilii nori toxici care învăluiau Fairfaxul şi Alexandria, acele oraşe-fantomă, pustiite pentru scurt timp, se reumpluseră rapid cu imigranți – cea mai recentă *roire* în masă, o mulțime de inşi tânjind după libertate şi dispuşi să suporte nitică radiație în schimbul unei locuințe plăcute cu cinci camere, care putea fi subîmpărțită în aproape tot atâtea apartamente. Spațioasele livinguri îşi începeau o nouă viață în chip de vitrine de magazine. Se deschideau ateliere în garaje de patru locuri, iar peluzele se transformau în grădini de legume. Piscinele deveneau excelente containere pentru deşeuri – până când autoritățile îşi reveneau în simțiri şi începeau să ia măsuri severe.

Zburând către est pe deasupra suburbiilor, aşezată comod în fotoliul ei de la clasa întâi a aeronavei *Spirit of Chula Vista*, Tor depista semne de reînnoire. Iată, de pildă, piscinele. În majoritatea acelor bazine de ciment în formă de rinichi licărea acum un lichid limpede – apă, în cea mai mare parte (după cum dovedea funcția de scanare spectrală încorporată în ochelarii ei tru-vu) – în care se îmbulzeau şi se bălăceau în arşița verii o mulțime de copii cu pielea suficient de închisă la culoare ca să îndure fără probleme razele nefiltrate ale soarelui.

„Gata cu ideea că unde dai cu bomba radioactivă automat nu mai poți prăsi“, îşi spuse ea. Yuppies[41] n-aveau decât să-şi abandoneze vilele perfect locuibile fiindcă dăduse peste ele un pic de praf de stronțiu. O mulțime de oameni din Congo şi Celebes erau fericiți să exploateze resursele locale la fața locului.

[41] *Yuppie* – acronim pentru *young urban professional*, tânăr orăşean educat; intrat în uz la începutul anilor '80 ai secolului trecut, este folosit pentru a desemna tinerimea dinamică din păturile sociale superioare, care caută şi obține succesul în afaceri, opusul lui *hippie*.

Că doar asta era America, nu? Oricum ați numi-o, hotărâre sau încăpățânare, iată că după trei reconstrucții Statuia Libertății încă mai arăta calea de urmat.

Cei mai recenți imigranți, aceia care umpleau vidul din zona stearpă a Washingtonului, nu erau nişte ignoranți. Ştiau să citească etichetele de avertizare şi buletinele de stare a mediului, plasate pe fiecare stâlp de iluminat şi la fiecare nivel RV. *Şi ce?* În Jakarta mureau mai mulți oameni din cauza traficului şi a gloanțelor rătăcite. În orice caz, rata mutațiilor scăzuse repede, la câțiva ani după Ziua Groazei, până la niveluri nu mai rele decât în Kiev. Iar Washingtonul avea mai multe amenajări publice.

Locuitorii zonei sterpe nici nu se văicăreau atâta pentru chestiuni minore precum zonificarea. Aşa se face că erau mai uşor de câştigat drepturi de trecere, prin crearea de noi drumuri, în oraşele care avuseseră ghinionul de-a se umple de praf. În scurt timp, inovațiile transformau acele noduri de transport în oraşe înfloritoare. Născută din groază / sabotaj, întorsătura aceea se dovedea a fi ironică. Mai ales când trenurile suspendate începură să străbată America de Nord în toate direcțiile.

De la fereastra ei mare, Tor cuprinse cu privirea distanța de şaisprezece kilometri până la Westbound Corridor, unde coloane lungi de zepeline de marfă se mişcau greoi în sens opus, mătăhăloase ca nişte balene şi de o sută de ori mai mari. Legate în şir indian şi supraîncărcate, dirijabilele pluteau la nu mai mult de trei sute de metri deasupra solului, înaintând docil în urma locomotivelor de mare putere. Fiecare cablu de tracțiune părea absurd de subțire pentru sarcina de a trage cincizeci de coloşi de-a latul unui continent întreg. Dar, chiar dacă nu erau nici rapide, nici potrivite pentru materiale voluminoase, trenurile suspendate erau cea mai bună metodă de transportare a bunurilor de valoare medie.

Şi a pasagerilor. A celor dispuşi să petreacă ceva mai mult timp pe drum, având parte în schimb de lux cumpărat ieftin.

Tor îşi mută atenția mai aproape, la umbra maiestuoasă a lui *Spirit* alunecând ca o eclipsă peste peisajul suburbiilor, atât de lungă şi de întunecată, încât făcea florile să înceapă să se închidă şi putea păcăli păsările să aţipească pe ramuri, crezând că se lăsa înserarea. Fără să aibă nevoie de motoare care să-l propulseze, pachebotul ceresc plutea aproape fără zgomot peste dealuri şi văi. Nu la fel de iute ca o aeronavă cu reacție, dar mai plăcut ochiului – fără impozit pe carbon sau taxă pentru ozon – şi considerabil

mai ieftin. Setându-şi ochelarii tru-vu pentru mărirea imaginii, Tor urmări cu privirea cablul cu care *Spirit* era tras cu asiduitate de-a lungul căii ferate Eastbound Express de douăsprezece mii de cai furnizați de remorcherul maglev de lux *Umberto Nobile*.

Ce era atât de aparte la un aparat mai uşor decât aerul încât să atragă privirea? Ah, desigur, majoritatea aveau acum învelişuri de pixeli ajustabile, care puteau fi programate pentru orice tip de ochelari. La trecerea prin apropierea unei zone populate – fie ea şi un sat în pustietate – convoiul de zepeline putea începe să pâlpâie, afişând unul după altul reclame țipătoare la produse şi servicii de tot felul, de la magazinul de suveniruri din partea locului până la mărfuri de comandat prin poştă de la vreo corporație-sugativă braziliană. Câteodată, când nimeni nu licita pentru spațiul lor de expunere, câte un şir de dirijabile îşi modifica suprafețele pentru a semăna cu nişte nori… sau cu nişte porci zburători. La urma urmei, excentricitatea de moment era şi ea o monedă de schimb modernă. Toată lumea făcea asta pe nivelurile de RV.

Însă cu zepelinele puteai picta imagini excentrice pe fâşii întregi de cer *adevărat*.

Tor scutură din cap.

Nu. Despre altceva era vorba. Chiar şi când rămâneau despuiate şi cenuşii, nu le puteai ignora. Silențios, gigantic, perfect calm, zepelinul părea să reprezinte un anume fel de eleganță pe care ființele umane o puteau construi, dar pe care n-o puteau cunoaşte niciodată în curgerea frenetică a vieții lor.

♦ ♦ ♦

Îşi ronțăia o unghie dintre cele dotate cu elemente active şi se gândea la Wesley, care o aştepta pe platformă, încercând să-şi închipuie trăsăturile lui, când, de undeva de deasupra, se auzi pe neaşteptate o voce.

— Mai doriți ceva înainte să ajungem în Districtul Federal, doamnă?

Ea ridică scurt privirea către *steward* – care nu era nimic altceva decât un receptacul cu distribuitor, în formă de cutie –, care se deplasa de-a lungul unei şine subțiri prinse de un perete despărțitor din apropiere, ferindu-se din calea pasagerilor care circulau pe pasarelă.

— Nu, mulțumesc, murmură Tor automat.

Era un obicei politicos al generației sale. Cei mai tineri învățaseră deja să pună la punct slugile-maşinării, când nu le cereau câte ceva, scurt şi repezit. O tendință care ei i se părea ciudată, din moment ce *ia*-urile deveneau cu timpul tot mai inteligente.

— Poți să-mi spui când ar trebui să ajungem?

— Sigur că da, doamnă. Suntem încetiniți momentan din cauza înăspririi măsurilor de securitate. Prin urmare, s-ar putea să ne confruntăm cu o întârziere în traversarea centurii. Dar nu sunt motive de îngrijorare. Şi tot vom avea un avans față de programul stabilit datorită vântului din pupa de care am beneficiat la traversarea Munților Apalaşi.

— Hm. Măsuri de securitate înăsprite?

— Pentru Conferința Artefactului, doamnă.

Tor se încruntă. Spera ca Wesley să nu întâmpine dificultăți pe drumul către locul în care stabiliseră să se întâlnească. Relația lor era şi aşa destul de tensionată, nu-i mai lipsea şi porția asta suplimentară de nervi. El avea tendința de-a se indigna şi de-a face spume dacă se apucau să-l scaneze şi să-l percheziționeze nişte agenți ai ghildei birocraților… funcționarii civili desemnați să verifice fiecare container imaginabil şi fiecare posibilitate de defecțiune.

— Pentru Conferința Artefactului?

Gândurile lui Tor se concentrară direct asupra unui amănunt derutant.

— Dar asta ar fi trebuit să fie luat deja în calcul. Măsurile de securitate pentru adunare n-ar trebui să ne afecteze orarul.

— Nu sunt motive de îngrijorare, repetă stewardul. Tocmai ni s-a comunicat acum două minute. Ordin de reducere a vitezei, atâta tot.

Aruncând o privire afară, Tor văzu efectele încetinirii, într-o treptată schimbare de altitudine. Unghiul cablului de remorcare al lui *Spirit* se ascuțea puțin, pe măsură ce nava ajungea din urmă locomotiva care se târa pe sol.

Altitudine: 359 de metri, o anunță un indicator din colțul lentilei stângi a ochelarilor ei tru-vu.

— Doriți să vă schimbați locul când ne vom apropia de capitala țării? continuă stewardul. Vom fi înştiințați când se va vedea parcul național, dar poate doriți să vă asigurați mai devreme un loc de unde să aveți cea mai bună privelişte. Au prioritate copiii şi vizitatorii care vin pentru prima dată, desigur.

— Desigur.

Un şuvoi firav de turişti începuse deja să se strecoare către principalul salon de observație. Nişte părinți îmbrăcați în saronguri viu colorate şi pantaloni lejeri păstoreau copii care etalau ultimul răcnet în materie de modă pentru tineret – antene şi solzi falşi –, imitând aspectul unora dintre extratereştrii care fuseseră descoperiți în interiorul Obiectului Livingstone… numit, dintr-un motiv obscur, şi Artefactul Havana. Era adevărat că se organiza o conferință grandioasă, în cadrul căreia urma să se delibereze dacă era vorba de un caz de Prim Contact veritabil, sau doar de o farsă ca atâtea altele, dar cultura populară îşi exprimase deja opinia.

Artefactul era *marfă!*

— Zici că a sosit o atenționare acum două minute? întrebă Tor cu un aer meditativ.

Încă nu-i licărise nimic în zona vederii periferice. Dar poate că stabilise nişte praguri ale vigilenței prea ridicate. Le coborî cu o serie rapidă de clicuri pe implanturile dentare.

Imediat începură să i se strecoare nuanțe stacojii dinspre marginile ochelarilor, oferindu-i linkuri care pufăiau şi palpitau neplăcut.

„Aha.“

— Nu e o *alarmă,* doamnă. Nu, nu. Doar o măsură de precauție, preliminară…

Însă atenția lui Tor fusese deja distrasă în altă parte. Folosindu-se concomitent de clicuri şi de comenzi subvocale, îşi trimise ochelarii într-un raid prin suprastraturile succesive de date din spațiul virtual, urmărind fire de discuție despre o *problemă de securitate*. Senzorii îi detectau fiecare tresărire a irisului, detectându-i şi adesea anticipându-i alegerile, în timp ce infosemnale colorate se înghesuiau şi străluceau intermitent.

— Pot să adun gunoiul sau deşeurile de reciclat? întrebă compartimentul pătrățos din perete.

Şi dădu drumul unui receptacul ca o falcă de gură flămândă care cerea să fie hrănită. Stewardul aşteptă zadarnic câteva momente. Apoi, observând că atenția lui Tor era concentrată în cu totul altă parte, se împături la loc, fără zgomot, şi se îndepărtă.

— Nu sunt motive de îngrijorare, murmură Tor sardonic, în vreme ce sonda şi cernea traseele informaționale.

Ar fi trebuit să expulzeze cineva acel clişeu din repertoriul tuturor dispozitivelor *ia*. Orice ființă umană trecută de treizeci de

ani ar tresări automat la auzul acelei propoziții. Dintre toate minciunile care însoțiseră Ziua Groazei, aceasta fusese cea mai urâtă.

Câțiva dintre agenții software preferați ai lui Tor trimiteau deja relatări din Rețea.

Koppel – rezumatorul – se concentra pe fluxuri publice, corporatiste şi guvernamentale, compilând declarațiile oficiale. Cele mai multe dintre ele repetau clişeul acela îngrijorător.

Gallup – programul ei de sondaje – filtra în căutare de opinii. După toate aparențele, oamenii nu erau prea convinşi. Pe o scară de la unu la o mie, „nu sunt motive de îngrijorare“ avea o rată a credibilității de optsprezece, şi aceea în scădere. Tor simți o gheară în stomac.

Bernstein dădea năvală peste cercurile de informatori, pornind la vânătoare de bârfe şi zvonuri. Ca de obicei, erau mult prea multe ştiri neconfirmate pentru ca o singură persoană – sau o *ia* personală – să le poată pescui pe toate. Însă de data asta fluxul copleşea până şi filtrele sofisticate ale Societății Scepticilor. Nici MediaCorp nu părea să stea mai bine; statutul ei de membră a Corpului Jurnaliştilor nu-i oferea decât un număr de ordine la Divizia Cercetare şi o promisiune de răspuns „în câteva minute“.

„Minute?“

Lucrurile începeau să capete aspectul unui noian de dezinformări intenționate, dezlănțuit la un moment anume ca să înece pe de-a-ntregul trăncănelile de bună-credință. Gangsteri, terorişti şi insurgenți învățaseră pe pielea lor că planurile atent concepute pot fi date peste cap de un adept bun la inimă, pe care remuşcările față de soarta martorilor nevinovați îl chinuiesc şi-l fac să se răzgândească. Multe comploturi s-au dus de râpă din cauza câte unui subordonat de la coada cozii, care în ultimul moment a dat totul pe goarnă într-o postare anonimă. Ca să preîntâmpine una ca asta, creierele responsabile pentru conceperea planurilor şi conducătorii grupurilor executoare căpătaseră obiceiul de a dezlănțui regulat cascade de mărturisiri contrafăcute, imediat ce pornea să se desfăşoare o operațiune – spamming cu regrete false, generate artificial, acoperind întregul spectru de sabotaje plauzibile şi dezastre produse de mâna omului.

Cu privirea ațintită asupra fluxului de avertismente, Tor ştia că unul sau mai multe zvonuri trebuiau să fie adevărate. Dar care?

Sistemele de apărare din zona Washington, de pe centură, au

fost deja străpunse de sinucigaşi machoişti infectaţi cu pulmonella epidemică, care se îndreaptă acum spre Capitoliu…

O coaliţie de culte umaniste a hotărât să pună capăt tuturor absurdităţilor despre un aşa-numit „artefact extraterestru“ din spaţiul interstelar…

Preşedintele Statelor Unite, din dorinţa de a-şi recâştiga autoritatea tradiţională, este pe cale să naţionalizeze miliţia cetăţenească din zona DC, sub pretextul…

Un număr neobişnuit de aeroplane de jucărie au fost cumpărate luna aceasta în cele două Caroline, ceea ce sugerează că e posibil să se pună la cale un atac-roi masiv, exact ca în cazul incidentului O'Hare…

S-a descoperit o metodă de transformare a zepelinelor în bombe zburătoare…

Printre demnitarii internaţionali care au fost invitaţi la Washington pentru a vedea Obiectul Livingstone se numără câţiva care au de gând să…

Există momente în care neuronii umani impulsionaţi de paranoia pot reacţiona mai rapid decât simplele simulacre digitale. Demodatul cortex cerebral al lui Tor intră în alertă cu cinci secunde înainte ca *ia*-urile ei, Bernstein şi Columbo, să facă aceeaşi conexiune.

Zepeline… bombe zburătoare…

Suna neverosimil… probabil era doar spam diversionist.

„Dar întâmplarea face ca eu să mă aflu într-un zepelin.“

Nu era doar o revelaţie. Cuvintele formau un mesaj. Cu mormăituri subvocale şi clicuri dentare pentru punctuaţie, Tor îl difuză în toate cele patru zări. Nu doar către relaţiile ei preferate şi către grupurile de corespondenţi locali, ci către sute de Reţele Civile de Acţiune. Depeşa ei concisă traversă nediscriminatoriu Netul, adresându-i-se fiecărei RCA care îşi exprimase interesul faţă de zvonul cu zepelinele.

„*Aici Tor Povlov, reporter de investigaţie pentru MediaCorp – rata credibilităţii, 752 –, la bordul zepului de pasageri* Spirit of Chula Vista. Ne *apropiem de zona de apărare a centurii DC, ceea ce s-ar putea să mă plaseze la locul şi la momentul potrivit pentru a cerceta unul dintre zvonurile despre insurgenţi.*

Solicit o fuzionare smartmob. Aştept *fluxuri!*“

♦ ♦ ♦

Dezinformarea, blestem cu rădăcini străvechi, trecuse printr-un proces de modernizare cu metode de minţire ultramoderne. Machoiştii şi alte lepădături puteau să planteze *ia*-uri latente într-un milion de amplasamente virtuale, programându-le să-şi facă apariţia la un moment predefinit şi să spameze toate reţelele cu „plauzibile“ autogenerate… combinaţii aleatorii de cuvinte şi tonalităţi extrase din ştirile recente, fiecare variantă urmând să trezească fără greş temerile paranoice ale *cuiva*.

Aplică metoda cu zece milioane de variaţii (lesne de făcut în spaţiul virtual) şi-o să găseşti câte o coardă sensibilă la *toată lumea*.

Cetăţenii puteau să riposteze, combătând minciunile cu lumină. Programe sofisticate comparau relatările martorilor oculari dintr-o mulţime de surse, cântărite după credibilitate, şi îi ofereau publicului de rând unelte cu care să remodeleze Realitatea Consensuală în forme noi, eliminând şi zgura în acelaşi timp. Doar că pentru asta era nevoie de timp. Iar în cazul unei stări de urgenţă, timpul reprezenta marfa cea mai rară dintre toate.

Mărturisirea publică era o metodă mai rapidă. Solicitai atenţie pentru propria ta persoană. Spuneai „Priviţi, sunt aici, sunt real, credibil şi răspunzător pentru faptele mele, *nu* sunt o *ia,* aşadar, luaţi-mă în serios“.

Desigur, îţi trebuia curaj pentru aşa ceva, mai ales de când cu Ziua Groazei. Confruntat cu pericolul, ancestralul instinct uman ţipa în tine: *Păzea, adăposteşte-te! Nu atrage atenţia asupra ta!*

Tor luă în calcul acel impuls natural timp de vreo două secunde, apoi trâmbiţă pe toate nivelurile. Renunţând la criptarea pentru confidenţialitate, îşi confirmă cazarea plătită şi prezenţa fizică la bordul lui *Spirit of Chula Vista* prin biometrie în timp real şi o duzină de imagini furnizate de cameră din interiorul cabinei.

— Sunt aici, murmură ea cu respiraţia tăiată, către oricare concetăţean ale cărui *ia*-uri pentru gestionarea atenţiei asociative ascultau în acele momente. Raliaţi-vă şi trimiteţi-mi fluxuri. Spuneţi-mi ce să fac.

Era o treabă delicată să îndemni la crearea unui *smartmob*. Poate că oamenii erau deja prea împrăştiaţi şi atenţia le era prea distrasă de furtuna zvonurilor. Poate că numărul celor care răspundeau nu avea să atingă masa critică – caz în care tot ce reuşeai să obţii era o spoială de critici, chibiţi şi indivizi cu gura mare, care făceau mai mult rău decât bine. O adunătură cu sumă negativă, al cărei IQ colectiv *scade,* în loc să crească, cu fiecare

nou voluntar care i se alătură. Mai presus de toate, aveai nevoie să atragi un nucleu – celula-sămânță – de vulpoi bătrâni online, de excentrici creativi şi de pasionați ai corelațiilor, înarmați cu cel mai recent software de fuzionare, care aveau inteligența şi priceperea de a servi drept *prefrontali*… coordonând un *smartmob* fără să-l domine. Asigurând focalizare fără să înăbuşe creativitatea unei minți colective.

— *Te recunoaştem, Tor Povlov,* intonă o voce joasă, canalizată prin receptorul din urechea ei internă.

Inducția sonică directă era o metodă de a evita în bună măsură ascultările nedorite, chiar în situația în care ar fi îndreptat cineva o antenă parabolică direct către Tor.

— *Am aprins un wik*[42]42 *Wik* – combinație de *wiki* (aplicație web colaborativă) şi *wick* (fitil de lumânare); un *wik* se aprinde pentru a face lumină într-un anumit loc de pe web.. *Ne poți ajuta să verificăm unul dintre zvonuri? Dintre toate, ăsta e posibil să fie o turnătorie veritabilă.*

Vocea unificată a *mob*-ului avea un timbru puternic, autoritar. Pe măsură ce fuziona, interfața personală a lui Tor depista evaluări pozitive ale credibilității. Un marcaj de index din perifericul ei stâng arăta 230 de membri şi tendință de creştere, un număr îndeobşte suficient pentru a elimina orgoliile personale.

— Mai întâi spuneți-mi, răspunse ea, sub vocalizând.

Senzorii din gulerul cămăşii ei percepură măruntele contracții din gâtlej, limbă şi laringe, fără ca ea să aibă nevoie să emită vreun sunet real.

— Spuneți-mi, a mirosit cineva ceva neobişnuit în legătură cu *Spirit?* N-am văzut şi n-am auzit nimic ciudat. Dar poate că unii dintre voi sunt mai bine plasați şi pot să-şi vâre nasul prin rapoartele despre statutul companiei sau prin parametrii operaționali de la bord.

Urmă o pauză. Apoi un răspuns pe ton de regret.

— *Pe nivelul public nu pare nimic anormal. Traficul de web al companiei a sporit de şase ori în ultimele zece minute… dar e valabil peste tot, de la agențiile guvernamentale la rețelele oamenilor de ştiință amatori. Cât despre zepelinul la bordul căruia te afli, fireşte că ne interesează, din cauza cursului său actual. E programat să ancoreze în scurt timp în Washington, cam tot atunci când ar trebui să ajungă un nou val de delegați la nivel înalt pentru Conferința Artefactului.*

Tor dădu din cap cu un aer mohorât, nuanță pe care interfața ei o transmise către mintea colectivă.

— Şi indicatoarele operaționale?

— *Putem încerca să le accesăm solicitând un mandat Libertatea Informației. Dar o să dureze câteva minute. Deci s-ar putea să fie nevoie să suplimentăm* FOIA[43] *cu ceva* hacking *şi mită. Chestii uzuale. O să încercăm să obținem şi nişte imagini de la sol ale zepelinului. Lasă în seama noastră toate astea. Între timp, ai putea să faci ceva verificări la fața locului. Să fii mâinile şi ochii noştri, da, Tor?*

Ea se şi ridicase în picioare.

— Spuneți-mi încotro…

— *Înainte către pupă, treci de toaleta unisex.*

— … dar haideți să facem o înțelegere, bine? adăugă ea din mers. Eu primesc exclusivitatea în cazul oricărui interviu care urmează. În caz că se va dovedi mai mult decât…

— *După boxa echipajului e un tambuchi de siguranță,* o întrerupse vocea. *Ajustează-ți ochelarii pentru acces* mob *integral, te rog.*

— Gata, spuse ea, puțin intimidată de solicitarea exclusivității de grup.

Dar, la urma urmei, se presupunea că este o profesionistă. Era posibil să intre în legătură în scurtă vreme şi MediaCorp, ca să examineze transcrierile. Se vor aştepta din partea ei să acorde atenție de profesionist detaliilor fine.

— *Aşa, da. Acum apropie imaginea pe blocul de comandă. Ni s-a alăturat un mecanic de zepuri care-i în afara programului şi care a lucrat pe nava asta săptămâna trecută.*

— Uite, aş putea să chem un membru al echipajului. Să invoc FOIA şi să-l deschid legal…

— *Nu e timp. Am făcut formalitățile pentru obținerea imunității în calitate de miliție civică ad-hoc. Conform cu regulile de criză PZG.*

PZG… de la Post-Ziua Groazei.

— Aha, sigur. Şi eu stau aici s-o-ncasez pe pielea mea dacă-i refuzată…

— *E alegerea ta, Tor. Dacă te bagi, apasă pe tastatură în ordinea asta.*

O imagine virtuală a tastaturii apăru în fața lui Tor, suprapunându-se peste cea reală.

— Nu sunt motive de îngrijorare, murmură ea.

— *Ce-a fost asta?*

— Nimic, lasă.

Mâna, pe care şi-o simțea oarecum detaşată, ca acționată prin

[43] *Freedom of Information Act* – Legea libertății informaționale, care îi dă oricărui cetățean american dreptul de a solicita şi de a primi informații nesecretizate de la instituțiile statului.

telecomandă, i se întinse şi tastă secvența cerută.

Nu se întâmplă nimic.

— *Nu-i bine. Probabil au schimbat secvența de când a lucrat zepspertul nostru pe nava aceea.*

Wikivocea se schimbă, devenind ceva mai puțin rece. Mai individualizată. Un semnalizator de pe lentila ei tru-vu arăta că un membru cu mare credibilitate al *mob*-ului ieşea în față cu o sugestie hotărâtă.

— *Dar se vede că nu-i ales la întâmplare. Pariez că-i tot un cod-standard de mentenanță al companiei. Poftim, încearcă asta.*

Nivelurile fuziunii păreau să fluctueze foarte puțin, aşadar *mob*-ul avea încredere în acest membru. Tor se conformă, tastând noua configurație.

— Cum a mers cu obținerea mandatului FOIA? întrebă ea între timp. Spuneați c-o să dureze doar câteva minute. Poate ar fi mai bine să aşteptăm…

Tergiversarea îşi găsi leacul printr-un simplu *clic*, iar panoul de acces alunecă într-o parte, dezvăluind o scară îngustă, tubulară.

În sus.

Nicio ezitare în vocea *mob*-ului. Cinci sute doisprezece dintre concetățenii ei doreau ca ea să facă asta. Cinci sute şaisprezece…

Tor îşi înghiți nodul din gât. Apoi se conformă.

♦ ♦ ♦

Puțul tambuchiului scotea la lumină un adevăr ascuns de ochii celor mai mulți pasageri, care călătoreau cocoloşiți în confort, în secțiunea principală, frumos lambrisată. Legile fizicii – în special gravitația – nu se schimbaseră în mod considerabil în secolul care despărțea primul mare zepelin de acesta. Proiectanții încă mai erau nevoiți să aspire la obținerea unei greutăți minime, în toate detaliile de construcție posibile.

Păşind de pe treptele fusiforme pe puntea navei, Tor se pomeni în mijlocul unui labirint întrețesut ca un păienjeniş, în loc de pereți şi despărțituri. Tălpile ei lăsau urme delicate în împletitura de spumă ce părea a fi mai mult aer decât material. Grămezi de bagaje – care fuseseră toate cântărite cu strictețe în Nashville – formau maldăre care semănau cu nişte ouă monstruoase, legate laolaltă de spumă aerogel. Abia dacă se vedea, ici şi colo, câte un element metalic. Nici măcar lonjeroane de aluminiu sau de titan.

— Să arunc o privire la bagaje? întrebă ea, băgând mâna în

poşetă. Am un omnidetector.

— *Ce model?* întrebă vocea din urechea ei, apoi îşi schimbă brusc tonul, prin consens, şi continuă mai autoritar: *Nu contează. Toate genţile au fost scanate înainte de încărcare. Ne îndoim că s-ar putea strecura la bord ceva neautorizat. În orice caz, s-ar putea să le verifice un membru al echipajului cât de curând, când se va ridica nivelul de alertă. Dar a intervenit ceva. Umblă zvonul despre un posibil pericol şi mai sus. Pe ăla mizăm noi.*

— Mai sus? se încruntă ea. Acolo nu-i nimic, doar…

Îşi lăsă fraza în suspensie, în timp ce lentilele ei tru-vu îi afişau o diagramă care indica la pupă o altă scară, de data aceasta din fibre ca de parâmă.

Licăreau săgeţi în galben RV, pentru subliniere.

— *Am reuşit în sfârşit să obţinem un flux web parţial cu parametrii operaţionali ai lui* Spirit. *Şi, într-adevăr, se-ntâmplă ceva ciudat. Apa de la bord e folosită pentru obţinerea gazului de portantă, într-un ritm neobişnuit.*

— E periculos?

— *N-ar trebui să fie. Dar poate reuşim să mai aflăm câte ceva, dacă te grăbeşti.*

Tor oftă, păşind cu precauţie peste suprafaţa buretoasă. Încă nu zărise niciun membru al echipajului. Probabil că erau şi ei ocupaţi să vâneze zvonuri, de alt soi, alese de subrutinele ordonatoare de priorităţi ale companiei. În orice caz, funcţionarea unui zepelin modern tractat era aproape automată, nu necesita nici pilot, nici inginer, nici ofiţer de navigaţie. Cu un secol în urmă, *Hindenburg* purta cu sine patruzeci de ofiţeri, stewarzi şi gabieri voinici, doar pentru a ţine în stare de funcţionare aparatul înzorzonat şi de a livra la destinaţia din SUA exact atâţia pasageri plătitori câţi se îmbarcaseră în Europa.

Dublu ca lungime, *Spirit* transporta de cinci ori mai mulţi oameni, serviţi doar de vreo zece însoţitori umani.

Sub picioarele ei, pasagerii se înghesuiau să obţină o poziţie mai bună din care să admire Craterul Langley, sau poate Cimitirul Arlington, şi în acelaşi timp să arunce o privire înainte, către trainicul obelisc care era Monumentul Washington, cu vârful său din rocă selenară. Dacă nu cumva unii dintre ei mirosiseră, prin propriile lor reţele de comunicaţii, că era pe cale să se difuzeze o alertă. Oare familiile începeau să se grupeze în dreptul toboganelor de urgenţă? Tor se întrebă dacă nu era cazul să se ducă şi ea într-acolo.

Această nouă scară era deosebită. Se simțea aproape ca şi cum ar fi fost vie şi răspundea la paşii ei *contractându-se…* purtând-o în sus cu un spasm lin, dar brusc. Materiale elastice inteligente, îşi dădu ea seama. Numai bună pentru profesionişti. Dar celor mai mulți oameni nu le făcea plăcere să folosească scări care tresăreau. Vestea bună: în felul acesta n-avea nevoie să facă decât câțiva paşi, trebuia doar să se concentreze ca să patineze cu talpa pe câte o treaptă, pe rând, făcându-şi griji pentru ceea ce avea să se întâmple când va ajunge la „tambuchiul“ cu aspect neplăcut care se afla chiar deasupra capului ei.

Între timp, vocea din ureche căpătă o cadență ciudată. Probabil că următoarea contribuție venea din partea unui membru individual. A cuiva care se bucura de apreciere generală.

— Hai cu mine, mai sus decât sus,
Să ne lepădăm de lucruri împovărătoare.
Mai uşori decât norii, putem zbura,
Ne întindem gândurile mai departe decât aripile.

Să fim precum balena, dihanie marină,
Făpturi uriaşe, totuşi imponderabile,
Plutind fără zgomot, cerul
Cheamă un mamifer care cântă.

Lui Tor îi plăcu darul. Aproape că-ți doreai să-l meriți compunând pentru el o melodioară…

… numai că „tambuchiul“ se afla acum dinaintea ei, sau deasupra, aproape apăsându-i fața. Un iris pulsatil de membrane poliorganice, foarte asemănător cu învelişul exterior cvasiviu al lui *Spirit*. Apropiindu-se atât de mult şi inhalând aromele exalate, Tor simți un val de greață.

— *Calmează-te.*

Vocea revenise la tonul profesional. Probabil dirijată de mecanicul de zepelin.

— *Vei avea nevoie de un cuvânt de comandă. Atinge protuberanta aceea din mijloc ca să primeşti atenție şi spune „Scorțişoară“.*

— Scorțişoară?

Era doar o întrebare, dar bariera reacționă instantaneu. Se dilată cu un zgomot vag ca un gâlgâit slab, iar scara mobilă fibroasă îşi reluă călătoria programată, ducând-o pe Tor în sus.

La bordul zepelinelor din vechime, precum *Hindenburg,* gondola

suspendată era dedicată cu precădere motoarelor şi echipajului, în timp ce pasagerii plătitori ocupau două punți late de la baza corpului principal al uriaşului dirijabil. *Spirit of Chula Vista* avea un plan general asemănător, cu excepția faptului că gondola era bună mai mult ca să facă impresie. După ce urcase deasupra tuturor secțiunilor desemnate publicului şi încărcăturii, Tor înainta acum pe scara pulsatilă în interiorul unei catedrale de celule ascensionale, fiecare dintre ele constituind în sine o încăpere vastă, umplută cu gaz mult mai uşor decât aerul.

Sute de baloane transparente, firave – cilindri înalți ca nişte trunchiuri de arbori sequoia – se îngrămădeau laolaltă, neîntrerupt, de la podeaua-plasă pe care stătea ea până la plafonul arcuit al învelişului exterior rotund al lui *Spirit*. Tor nu se putea mişca printre aceste coloane înalte decât de-a lungul a patru poteci înguste, care duceau la babord sau la tribord… la proră sau la pupă. Săgeata afişată în interiorul ochelarilor ei îi sugeră *babord,* fără a insista prin pulsații. Cei mai mulți membri ai *smartmob*-ului nu fuseseră niciodată într-un asemenea loc. Curiozitatea – cea mai puternică dintre poftele moderne – strângea laolaltă mai multe astfel de grupuri ad-hoc decât orice altă pasiune.

Îndreptându-se în direcția propusă, Tor nu rezistă să nu întindă mâna ca să atingă câteva dintre celulele înalte, ale căror suprafețe de polimer fremătau ca bulele gigantice pe care le producea ea cu baghete de jucărie la petreceri aniversare. Păreau atât de uşoare, atât de delicate…

— *Jumătate dintre celule conțin heliu,* explică vocea, acum atât de individualizată, încât părea imposibil să nu-i aparțină unei persoane anume – poate mecanicului de zepeline sau vreunui pasionat de dirijabile. *Vezi cum membranele astea au o nuanță vag verzuie? Ele înconjoară celulele de hidrogen mai mari.*

Tor miji ochii.

— Hidrogen. Nu-i periculos?

Ochelarii îi furnizară fotografii ale lui *Hindenburg* – sau LZ 129 –, cel mai mare şi mai lovit de soartă zepelin din vechime, al cărui sacrificiu în flăcări la Lakehurst, New Jersey, a marcat sfârşitul brusc al Primei Ere a Zepelinelor în mai 1937. (Informațiile se derulau în partea de jos, atrase de activatorii de atenție.) Odată aprinsă – *modalitatea* rămânea controversată –, flăcările înghițiseră măreața aeronavă de la vârful de amaraj până la gondolă, cu tot cu cârma împodobită cu zvastică, în ceva mai

mult de un minut. Şi în ziua de azi, jurnaliştii invidiau echipa de ştiri care fusese de serviciu în ziua aceea, cu camere de filmat primitive, imortalizând pe peliculă de acetat unele dintre cele mai uluitoare secvenţe şi cele mai memorabile imagini care au însoţit vreodată un dezastru tehnologic.

În prezent, cărui grup insurgent sau terorist nu i-ar plăcea să-şi asume responsabilitatea pentru un eveniment de-o asemenea splendoare? Cu o asemenea putere de captivare a atenţiei publice?

Ca şi când i-ar fi citit gândurile, vocea o dăscăli.

— *Hidrogenul e mult mai uşor şi mai flotabil decât heliul. Hidrogenul e şi mai ieftin, şi mai uşor de obţinut. Folosirea lui eficientizează economic călătoria cu zepurile. Însă, bineînţeles, trebuie să se aibă grijă…*

Apropiindu-se de capătul coridorului său îngust, Tor întâlni structura de grinzi care făcea din *Spirit* un aerostat rigid – un dirijabil –, nu un balon moale. O grindă făcută din tuburi de carbon întreţesute într-o reţea de triunghiuri se întindea şi se curba de la proră la pupă. În apropiere se unea, în unghiul potrivit, cu altă grindă de tensegritate. Aceasta forma o centură pe circumferinţa maximă a lui *Spirit*.

Identificând încotro se orienta atenţia lui Tor, ochelarii începură să-i înşire statistici şi diagrame. La lungimea sa de două sute patruzeci şi cinci de metri, *Hindenburg* era doar cu zece la sută mai scurt decât *Titanicul*. Faţă de el, *Spirit of Chula Vista* era de două ori mai lung. Şi totuşi, învelişul şi structura lui de rezistenţă cântăreau doar pe jumătate.

— *Fireşte, se iau măsuri de precauţie,* continuă vocea. *Spre exemplu, forma celulelor de combustibil. Sunt coloane verticale. Orice avarie la o celulă de hidrogen declanşează o pulsaţie care face să explodeze capătul, împingând conţinutul în sus şi în afara navei, către cer, departe de pasageri, de încărcătură sau de oamenii aflaţi dedesubt, la sol. E un sistem testat pe scară largă. De asemenea, celulele de heliu din jur constituie un amortizor, ţinând aerul bogat în oxigen la distanţă de cele care conţin hidrogen. Navele de pasageri de felul acesta conţin de două ori mai mult heliu decât hidrogen.*

— Pot să se reaprovizioneze cu hidrogen pe traseu dacă e nevoie, nu-i aşa? Prin cracarea apei din balastul de la bord?

— *Sau chiar din umiditatea atmosferică, folosind energie solară. Şi, într-adevăr, parametrii indică niveluri neobişnuite ale producţiei de hidrogen, pentru a se păstra câteva celule pline la bordul lui* Spirit. *De*

aceea te-am rugat să urci aici. Precis există scurgeri. Un scenariu sugerează că s-ar putea să se acumuleze aici, între celule.

Ea scoase din poşetă omnidetectorul – un accesoriu al telefonului – şi începu scanarea. Senzorii chimici ajunseseră să-şi facă simțită prezența peste tot, fireşte, şi deveneau tot mai ieftini şi mai ageri odată cu trecerea timpului – exact când publicul părea să şi-i dorească. Măcar pentru încurajare, dacă nu pentru altceva.

— Nu detectez mare lucru, spuse Tor.

Nu-şi dădea seama cum trebuia să se simtă – uşurată sau dezamăgită – când citea că nivelurile de hidrogen erau foarte puțin ridicate pe scara dintre punți.

— *Asta confirmă ce ne-au arătat deja monitoarele de la bord. Abia dacă se detectează o vagă acumulare de hidrogen în cabine sau pe pasarele. Probabil că se scurge în atmosferă…*

— Chiar şi-aşa… începu Tor, parcă văzând cu ochii cocoloaşe de flăcări erupând către cer din vârful măreței aeronave.

— *… în cantități care nu prezintă niciun pericol de igniție. Gazul se disipă foarte repede, Tor, iar* Spirit *e în continuă mişcare, într-o zi vântoasă. În orice caz, hidrogenul nu-i periculos, şi nici măcar toxic, decât dacă e ținut într-un spațiu închis.*

Tor mai scană o vreme, înaintând pe puntea spongioasă. Dar nivelurile de hidrogen nu înregistrară nicio clipă creşteri suficient de mari ca să provoace îngrijorare, darămite panică. *Smart-mob*-ul dorise ca ea să urce aici tocmai pentru acest scop – să verifice dacă nu cumva nişte sabotori inteligenți umblaseră la detectoarele de la bord. Acum, când informațiile obținute de ea în mod independent confirmau varianta companiei, unii indivizi începeau deja să-şi piardă interesul. Totalul membrilor ad-hoc începea să scadă.

— *Indiferent dacă e vreo scurgere, e în exterior,* continuă vocea minții colective, pe un ton care rămânea autoritar. *Noi am emis un anunț către oamenii de ştiință amatori, solicitând voluntari care să folosească echipament de spectroanaliză asupra lui* Spirit, *pe măsură ce înaintează pe ruta lui. Ei vor măsura în părți per milion, aşa că vom putea să ne dăm seama de proporțiile scurgerii. Dar ca aceste cantități să fie periculoase e imposibil din punct de vedere matematic. S-ar putea umiditatea să crească cu un procent sau două în cartierele aflate direct sub* Spirit. *Şi cam atât.*

Tor ajunsese la capătul pasarelei. Apăsă cu mâna învelişul exterior – pielea cvasivie care împrejmuia totul, de la celule de

combustibil şi grinzi la cabina pasagerilor aflată dedesubt. De aproape, era semitransparentă, oferind o privelişte ameţitoare a exteriorului.

— Am depăşit autostrada de centură, murmură ea, puţin surprinsă că paznicii sârguincioşi ai reţelei defensive a Washingtonului îi îngăduiseră lui *Spirit* să treacă prin acea cortină de senzori şi raze fără să-l întârzie şi fără să-l supună unei examinări minuţioase.

Undeva jos şi mai în faţă, Tor distingea marea locomotivă-remorcher, *Umberto Nobile,* care pufăia şi trăgea din greu înhămată la cablul de tractare, pe Glebe Road Bypass. În stânga se întindea Fort Meyers. Umbra zepelinului se vălurea peste o vastă grădină de pietre funerare – Cimitirul Naţional Arlington.

— *Mai-marii au scăzut ratingul zvonului lansat de noi,* spuse vocea din urechea ei. *Apărătorii profesionişti ai ţării vânează ameninţări mai plauzibile… şi consideră că niciuna dintre ele nu are un grad de probabilitate care să merite emiterea unei alerte. Zepurile răuvoitoare nici măcar nu ajung să ocupe o poziţie pe Graficul Ameninţărilor.*

Cu câte un clic, Tor deplasa centrul de atenţie al ochelarilor săi, trecând în revistă fluxurile web jurnalistice de la MediaCorp, care îi erau acum – cu mare întârziere – accesibile unui reporter de nivelul ei. La şapte minute după încordarea produsă de acel spam de zvonuri se forma deja un consens. Torentul de spam nu avusese ca scop distragerea atenţiei *de la* un atac terorist, conchidea judecata colectivă.

El *era* atacul însuşi. Şi nici măcar unul foarte eficient. Productivitatea naţională scăzuse temporar, cu un coeficient de abatere de unu la douăzeci şi trei de mii. Pagubele produse nici n-ar fi meritat riscul urmăririi în justiţie sau al represaliilor. Dar, la urma urmei, rareori le păsa neohackerilor de consecinţe.

Apropo de consecinţe; cele ale micii sale expediţii de spionaj începuseră deja să se deruleze. Experţii în uzanţe de la MediaCorp, spre exemplu, probabil că erau puşi la curent cu evenimentele recente. Un mesaj de serviciu sclipea intermitent în agenda lui Tor; era o revizuire a programului de a doua zi, prima ei zi de angajată a Biroului Washington. În timpul prânzului – imediat după instructajul de bază – i se cerea acum să participe la o consiliere despre Exersarea Gândirii Raţionale în Situaţii Neprevăzute din Teren.

— Ah, minunat! mormăi ea, observând de asemenea o amendă de cinci sute de dolari aplicată la contul ei de compania care

opera zepelinul, pentru Pătrundere Nejustificată în Zone Restricționate.

DOMNIŞOARĂ POVLOV, RĂMÂNEȚI PE LOC, VĂ RUGĂM, cerea un mesaj prioritar. **UN ÎNSOȚITOR DE BORD VA AJUNGE LA DUMNEAVOASTRĂ ÎN SCURT TIMP CA SĂ VĂ AJUTE SĂ VĂ ÎNTOARCEȚI LA LOCUL DUMNEAVOASTRĂ ÎN VEDEREA ATERIZĂRII.**

— De două ori minunat!

În față, dincolo de arcul descris de învelişul dirijabilului, depistă masivitatea turtită a Pentagonului, înțesată de rachete, lentile şi antene; continua să fie o enclavă puternic apărată chiar şi acum, la zece ani după ce Departamentul Apărării îşi mutase cartierul general într-un „amplasament nedivulgat din Minnesota".

Curând aveau să apară turnurile de ancoraj şi porturile de andocare de la Zepodromul Național Reagan-Clinton, semnalând sfârşitul călătoriei transcontinental a lui Tor. Tot astfel se sfârşea – în pofida unui şir de relatări interesante, de la Centrul Atkins la deraierile lui Hamish Brookeman de la Conferința Creatorilor de Zei – orice şansă a unui debut fără cusur al noii ei cariere în Presa de Prima Mână.

I se adresă inteligenței colective:

— Presupun că niciunul dintre voi n-are vreo idee genială, nu?

Dar aceasta începuse deja să se destrame. Numărul membrilor scădea rapid, erau ca şobolanii părăsind corabia care se scufundă. Sau, mai exact, ca maimuțele. Se deplasau către următorul obiect strălucitor.

— *Regret, Tor. Oamenii nu mai sunt atenți. Renunță ca să poată urmări redeschiderea Conferinței Artefactului. Ai putea să vezi cu ochii tăi cum sosesc nişte limuzine la Centrul de Cercetări Navale, pe malul celălalt al Potomacului. Aruncă şi tu o privire cât virează* Spirit *pentru negocierea acostării…*

Ai naibii amatori capricioşi! Tor se folosise de multe ori cu succes de *smartmoburi*. Dar probabil că de data asta avea să se dovedească a fi doar o complicație. Niciunul dintre *ei* nu urma să plătească amenzi sau să înfrunte critici la un nou loc de muncă.

— *Totuşi, câțiva dintre noi rămân îngrijorați,* continuă vocea. *Zvonul acela a avut ceva… nu-mi dau eu seama ce anume.*

„Vocea" începea să se individualizeze şi chiar folosise persoana întâi. „Eu." Indicator cert al unui număr redus de membri. Şi totuşi, Tor se simți îmbărbătată de sprijinul acela. Înainte ca un însoțitor de bord să vină s-o escorteze jos, mai era timp pentru un

ultim gest de tenacitate.

— Pot să presupun că mai avem printre cei prezenți nişte pasionați de zepuri?

— *Aproape numai din aceştia, Tor. Unii dintre noi suntem fanatici.*

— Bun, atunci hai să punem la lucru nişte cunoştințe tehnice de fanatici. Să ne gândim la *scurgerea* de care am discutat ceva mai devreme. Am presupus că zepelinul acesta produce hidrogen ca să compenseze o pierdere semnificativă în aerul din exterior. Ar fi un lucru cât se poate de inofensiv, sunt de acord. A apucat vreunul dintre acei savanți amatori să studieze aerul de pe traseul de zbor al lui *Spirit?*

Pauză.

— *Da, câțiva au oferit informații în acest sens. N-au descoperit niveluri de hidrogen periculoase nici în vecinătatea navei, nici în siajul ei. Probabil că scurgerea se disipează atât de repede…*

— Te rog să clarifici. Nu există niveluri periculoase? E posibil să nu fi descoperit *niciun* semn de hidrogen scurs, *absolut niciunul?*

De data aceasta, pauza se prelungi câteva secunde. Pe neaşteptate, numărul de participanți îşi opri scăderea. Tor văzu într-un colț al ochelarilor cum nivelul participării începea să crească iar, în ritm lent.

— *Ei, asta-i interesant,* vibră în urechea ei vocea consensului. *Tocmai ni s-au alăturat câțiva dintre acei oameni de ştiință amatori. Ne informează că n-au văzut nicio scurgere considerabilă. Zero hidrogen suplimentar de-a lungul rutei de zbor. De unde-ai ştiut?*

— N-am ştiut. Consideră că-i o simplă intuiție.

— *Dar la ritmul în care înlocuieşte* Spirit *hidrogenul…*

Tor termină ideea cu voce tare:

— Ar trebui să existe o scurgere pe undeva. Corect. Nu în compartimentul de bagaje şi nici pe coridoare. Asta am stabilit deja. Dar hidrogenul lipsă trebuie să se ducă undeva.

Se încruntă. Distingea o umbră mişcându-se dincolo de şirurile celulelor de combustibil înalte şi cilindrice. O siluetă care se apropia. Un membru al echipajului sau un însoțitor, care venea s-o conducă, ferm, blând, insistent, înapoi la locul ei. Privită prin tuburile de polimer predominant transparente – vag rozalii în cazul hidrogenului sau cu o nuanță verzuie în cazul heliului –, silueta fluctua şi se deforma.

Tor se uită încremenită. Deodată îşi simțea gura atât de uscată, încât nu mai putea să comunice prin viu grai, doar să subvocalizeze.

— Bine… atunci… vă rog să le cereți cluburilor amsci[44] să mai întreprindă nişte scanări spectrale pe traseul de zbor al acestui zepelin. Dar de data asta… să caute *heliu*.

[44] Amsci – *amateur scientists* (cluburi ale oamenilor de știință amatori).

Rafale de indicatori agitați îi năpădiră suprafața internă a ochelarilor. Instrumente ştiințifice folosite de amatori, controlate prin computere din curți personale sau din observatoare înjghebate pe acoperişuri, împânzeau toată țara. Multe dintre ele puteau obține rapid imagini mărite ale oricărui petic de cer – acei pasionați aveau acces la instrumente mai bune decât şi-ar fi putut imagina experții de top ai generațiilor anterioare. Apărură linii punctate. Fiecare dintre ele indica unghiul de observație al câte unui autodidact, fie el astronom, ecologist sau meteorolog, care îşi orienta instrumentul hand-made sau kit-made către maiestuoasa siluetă în formă de trabuc a lui *Spirit of Chula Vista*…

… care tocmai trecuse de Arlington şi de Pentagon City, urmându-şi conştiinciosul remorcher pe şine într-o buclă finală, virând ca să negocieze pătrunderea în portul dedicat zepelinelor care deservea oraşul Washington, D.C.

— *Da, Tor. Există heliu. Şi încă în cantitate destul de mare. O dâră care se întinde pe cel puțin o sută de kilometri în spatele lui* Spirit. *Nimeni n-a observat-o până acum, fiindcă heliul e inert şi absolut nevătămător, aşa că niciun echipament de monitorizare a mediului n-a fost adaptat pentru detectarea lui.*

Vocea avea o sonoritate sumbră. Părea mult mai puțin individualizată. Cum nivelul de participare ad-hoc începuse deodată să crească exploziv, probabil că se petrecea o revărsare de rezumate şi actualizări într-un ritm incredibil.

— *Bănuiala ta pare cât se poate de întemeiată. Extrapolând înapoi în timp rata pierderii de heliu, e posibil să se fi pierdut până acum mai mult de jumătate din proviziile inițiale ale lui* Spirit of Chula Vista…

— … care au fost înlocuite în celulele astea verzi de un alt gaz, completă Tor, dând din cap a încuviințare. Oameni buni, cred c-am descoperit hidrogenul lipsă.

Ca să-şi întărească spusele, întinse mâna către una dintre celulele verzi din apropiere. Cele „nepericuloase“, care se aflau acolo pentru a proteja vieți şi posesiuni materiale, făcând imposibilă declanşarea unui dezastru.

Acum totul căpăta sens. Polimerii inteligenți erau programabili în detaliu, până la permeabilitatea oricărei părți din suprafața celulelor cu gaz; era aceeaşi tehnologie care ieftinise

desalinizarea apei de mare şi pusese capăt Războaielor Apei. Dar tot tehnologie era, şi putea fi folosită într-o mulțime de feluri. Dacă erai foarte deştept, puteai insera o instrucțiune temporizată în locul în care se atingeau două celule cu gaz, comandând unei celule să permită scurgerea conținutului în cealaltă. Realizai astfel o legătură în serie. Eliberai heliu în atmosferă. Transferai gaz din celulele cu hidrogen *în* celulele cu heliu alăturate pentru a menține presiunea, astfel încât nimeni să nu observe. Apoi porneai sistemele automate de cracare a apei de la bord pentru a „înlocui“ hidrogenul, realimentând celulele principale. Făcând compania să presupună că era de vină o scurgere lentă în atmosferă. Şi tot aşa.

Şi tot aşa până când reuşeai să înlocuieşti heliul din atâtea celule verzi cât să transformi *Spirit* într-o bombă zburătoare.

— Probabil că operațiunea e pe terminate deja, murmură Tor, privind în zare către marele port de zepuri, unde se zăreau deja zeci de dirijabile impunătoare, unele dintre ele incomparabil mai mari decât acest pachebot, legănându-se uşor la danele lor de acostare. Macarale aeriene fusiforme se repezeau încolo şi încoace, smulgând containere cu marfă de pe cargoboturile oceanice acostate în apropiere, la docurile Potomacului, şi transferând grațios lăzile din aerogel la cargo-zepelinele care aşteptau să-şi înceapă călătoria transcontinentală. Un dans legănat, de o grație înşelătoare, care propulsa motoarele comerțului.

Terminalul pentru pasageri, pipernicit în comparație cu acei giganți, părea să îmbie cu promisiunea siguranței. Dar indicatorii arătau încă zece minute de drum până acolo.

— *Am emis un huiet, Tor,* o asigură vocea. *Pe toate canalele. Prin toate agențiile.*

Dintr-o privire aruncată la indicatoarele ochelarilor, Tor observă că, într-adevăr, mintea colectivă se străduia din răsputeri, trimițând semnale de alarmă zgomotoase către fiecare serviciu de protecție oficial, de la Apărare la Securitatea Planetară. Membri individuali îşi alarmau prietenii şi cunoştințele, în timp ce nivelurile de participare la *smartmob* creşteau întruna, atingând un număr cu cinci cifre, apoi depăşindu-l. Într-un asemenea ritm, cu siguranță că profesioniştii aveau să ia în seamă ce se petrecea. Din clipă în clipă.

— Merge prea încet, spuse ea, urmărind cifrele cu inima strânsă.

Fiecare secundă cu care se întârzia intrarea în acțiune a Castei Protectoare era o ocazie pentru ca făptaşii acelui plan să conştientizeze că se dăduseră cărțile pe față. Planul lor fusese descoperit. Iar ei nu mai aveau altceva de făcut decât să accelereze lucrurile.

Cu gândul la făptaşi, Tor se întrebă cu voce tare:

— Oare ce-or spera să reuşească?

— *Ne-am gândit la asta, Tor. Momentul ales sugerează că au de gând să submineze Conferința Artefactului. Delegații care sosesc la Centrul de Cercetări Navale participă în momentul acesta la un cocktail pe dig, de unde au o priveliște frumoasă spre portul de zepuri, de pe celălalt mal al râului. Bineînțeles, e posibil ca insurgenții să plănuiască mai mult decât un spectacol demonstrativ în care să ucidă trei sute de pasageri. Acum verificăm dacă s-au făcut modificări şi la remorcherul* Umberto. *O asemenea minge de foc ar putea să zgâlțâie Capitoliul şi să întrerupă activitatea portului pentru câteva luni.*

Era o problemă cu *smartmoburile*. Exact aceleaşi calități care multiplicau inteligența puteau s-o facă să pară impasibilă. Insensibilă. Cu siguranță, membrii individuali sufereau şi erau îngrijorați din cauza situației critice în care se afla Tor. Ar fi putut chiar să le acceseze mesajele, dacă ar fi avut timp de compătimiri.

Dar ajutorul pragmatic era de preferat. Tor rămase la nivelul minții colective.

— *Un membru (anonim; un informator?) a sugerat un plan bizar, care presupune ca o macara aeriană de la portul de zepuri să apuce* Spirit of Chula Vista *când trece prin apropiere. Pe urmă macaraua îl aruncă pe* Spirit *peste râu, ca să explodeze exact la Centrul de Cercetări Navale! În teorie, ar fi posibil să incinereze…*

— Ajunge! interveni Tor.

Trecuse aproape un minut de la înțelegerea pericolului şi emiterea huietului. Şi până acum nimeni nu venise cu vreo propunere practică, nici pe departe.

— Nu uitați că eu sunt aici, acum. Trebuie să facem ceva.

— *Da,* răspunse vocea, înflăcărată şi fără obişnuita ezitare. *Există motive suficiente ca să obținem un mandat de gardă civică. Mai ales la ce punctaj de credibilitate ai tu. Putem acționa, cu tine în rolul participantului activ. Urmează planuri operaționale:*

TAIE CABLUL DE TRACTARE.
(Decuplare de urgență în gondolă. Accesibilă în patru minute.
Risc: posibilă interferență din partea personalului. Ineficientă

pentru salvarea zepelinului / pasagerilor.)
CONVINGE COMPANIA DE ZEPELINE SĂ ÎNCEAPĂ PROCEDURILE PENTRU VENTILAREA DE URGENȚĂ.
(Comunicare în plină desfăşurare. Răspunsul momentan: refuz persistent…)
CONVINGE PERSONALUL DE BORD SĂ ÎNCEAPĂ PROCEDURILE PENTRU VENTILAREA DE URGENȚĂ.
(Se încearcă o comunicare în pofida interferenței din partea companiei…)
CONVINGE COMPANIA SĂ ORDONE EVACUAREA PASAGERILOR.
(Comunicare în plină desfăşurare. Răspunsul momentan: refuz persistent…
RIDICĂ NIVELUL HUIETULUI. CONTACTEAZĂ PASAGERII. INSISTĂ SĂ EVACUEZE.
(Riscuri: întârziere, neîncredere, panică, vătămări, victime, procese în instanță…)

Lista de sugestii părea să se deruleze la nesfârşit, ordonată conform algoritmilor de evaluare a plauzibilității, orientată pe urgență şi notată după probabilitatea de a avea succes. În interiorul *smartmobului* se desprindeau indivizi şi subgrupuri care încercau să impună cu vehemență frenetică diferite opinii. Ochelarii ei străluceau arbitrar, amenințând să se supraîncarce.

— Ah, dă-o dracu', murmură Tor, ridicând mâna şi smulgându-şi-i de la ochi.

Lumea reală – nefiltrată. Cu toată penuria ei de stratificări şi detalii informative, avea o caracteristică aparte.

„Aici sunt la un pas de moarte", îşi spuse ea.

„Asta dacă nu fac ceva cât mai repede."

În acel moment îşi făcu apariția însoțitorul de bord. Coti pe după o ultimă celulă înaltă cu gaz, intrând în raza ei vizuală; nu mai era doar o umbră autoritară, deformată şi refractată de membranele din polimer slab colorate. De aproape, se dovedea a fi un bărbat mărunțel, între două vârste şi vizibil înspăimântat de ceea ce începuseră să-i comunice propriii săi ochelari. Orice intenție de-a o aresta sau reține pe Tor i se evaporase înainte de-a lua acel ultim viraj. I-o citea pe față, la fel de limpede ca şi cum i-ar fi monitorizat parametrii vitali.

WARREN, scria pe ecusonul lui.

— Cu… cu ce vă pot fi de folos? şopti el gâjâit.

Deşi angajat pentru zvelțețea trupului şi pentru priceperea de a lucra cu oameni, era limpede că acest Warren avea ceva curaj. La

momentul acela ştia deja cu ce erau pline subțirile membrane verzui care îi înconjurau pe amândoi. Şi nu era nevoie să fii geniu ca să-ți dai seama că era puțin probabil să vină vreun ajutor de la compania de zepeline în timpul care le mai rămăsese.

— Trusa de unelte! spuse Tor, întinzând mâna.

Warren bâjbâi pe la borseta prinsă în talie. Secunde prețioase se scurseră cât desfăşură el o husă cu scule. Tor descoperi un articol promițător: un vibrocutter.

— E codificat pe biometria ta?

El dădu din cap a încuviințare. Pasagerilor nu li se permitea să aducă la bord nici un obiect care se putea transforma într-o armă. Cutterul acesta răspundea numai şi numai la atingerea mâinii lui. Necesita nu doar o amprentă, ci şi volițiune – semne fiziologice ale voinței proprietarului.

— Atunci, tu trebuie să faci tăietura.

— Tă… tăietura…?

Tor îi explică rapid.

— Trebuie să ventilăm nava asta. Să golim gazul *în sus*. Asta se-ntâmplă cu o celulă principală dacă se despică undeva pe lungime, nu? Automat?

O încuviințare tremurată. Tor îşi dădea seama că Warren primea sfaturi online, poate de la compania de zepeline. Mai probabil de la acelaşi *smartmob* care se crease la chemarea ei. Se simțea foarte tentată să-şi pună iar ochelarii ca să se conecteze încă o dată. Dar rezistă. În momentul acela, chibiții n-ar fi făcut decât s-o încetinească.

— S-ar putea să meargă… şopti înspăimântat însoțitorul de bord. Dar o să-şi dea seama insurgenții, imediat ce-o să ne apucăm…

— Îşi dau seama încă de-acum! răspunse ea, încercând să nu strige. Poate nu mai avem decât câteva secunde ca să acționăm.

Încă o încuviințare tăcută. De data asta ceva mai fermă, deşi Warren tremura în asemenea hal, încât Tor trebui să-l ajute să scoată cutterul din teacă. Îi ținu mâna ca să-i domolească tremuratul.

— Trebuie să spintecăm un sac de heliu ca să ajungem la celula mare cu hidrogen, spuse el, apăsând butonul activat biometric.

Ca reacție la atingerea lui, o muchie tăioasă de unde acustice începu să pâlpâie la vârful cutterului, mai ascuțită ca oțelul. Un sunet slab umplu aerul.

Tor îşi înghiți nodul din gâtlej. Pâlpâitul acela semăna cu o

flacără incandescentă.

— Alege una.

N-aveau cum să-şi dea seama care dintre celulele verzui cu heliu fuseseră reumplute sau ce urma să se întâmple când cutterul avea să determine unirea gazului din compartimente alăturate. Poate că singura realizare avea să fie o detonare timpurie. Dar chiar şi varianta aceasta avea avantajele ei, dacă astfel se dădea peste cap aranjamentul temporal al conspirației.

În zilele astea, învățai foarte devreme o lecție anume: pur şi simplu nu avea sens să te mai bazezi pe o castă de profesionişti ireproşabili ai protecției dacă voiai să obții o stare de perfectă siguranță. Pe poliție şi pe forțele armate, pe birocrați şi pe serviciile de contraspionaj. Indiferent cât de pricepute şi de sofisticate puteau fi, indiferent dacă obțineau din taxe fonduri infinite pe care să le cheltuiască pentru tehnici şi instrumentar avansat, tot puteau ajunge să fie copleşite numeric sau întrecute prin inteligență. Ființele umane fac greşeli. Iar când se întâmplă asta, societatea trebuie să conteze pe o a doua linie de apărare.

Noi.

Asta însemna – o ştia şi Tor – că oricare cetățean putea ajunge, în orice moment, în ipostaza de soldat al civilizației. Aşa se produseseră schimbările cruciale de la 9/11 şi de la Ziua Groazei.

Cu alte cuvinte, carne de tun.

— Aia, alese Warren şi porni către cea mai apropiată celulă cu nuanță verzuie.

Cu toate că îşi scosese ochelarii, Tor încă mai era conectată. Vocea *smartmobului* continua să aibă acces la canalul conductor din urechea ei.

— *Tor,* spuse mintea colectivă, *primim un flux web prin ochelarii de imersie ai lui Warren. Ne asculți? Există şi o a treia posibilitate, pe lângă heliu şi hidrogen. Poate că unele celule au fost umplute cu…*

Ea muşcă de două ori cu caninul stâng, întrerupând sursa de distragere ca să-şi poată monitoriza omnidetectorul. Trase aer adânc în piept, cu ochii la indicator, în timp ce Warren îşi mânuia cutterul.

Învelişul verzui se deschise de parcă ar fi avut o cusătură. Marginile se îndepărtară una de alta, vălurindu-se în timp ce gazul invizibil – în mod considerabil mai rece – îi învăluia pe amândoi.

HELIU, arăta indicatorul. Tor oftă de uşurare.

— Ăsta nu-i otrăvitor.

Warren încuviință cu o înclinare a capului.

— Dar nu-i oxigen. Poți să te sufoci.

Îşi feri capul într-o parte, evitând adierea rece, şi inspiră din nou aer normal. Cu toate astea, următoarele lui cuvinte aveau o tonalitate înaltă, piţigăiată.

— Tre' să ne mişcăm repede.

Se strecură prin deschizătură, grăbindu-se către partea cealaltă a celulei verzi, unde atinse una dintre marile camere de încărcare cu hidrogen.

Făcu o tăietură rapidă.

Alarmele începură să urle, ca răspuns automat la avarie. (Dacă nu cumva, după câteva minute de neglijență criminală, compania alesese tocmai acel moment ca să recunoască, în sfârşit, inevitabilul.) O voce tună insistent, cerându-le pasagerilor să înainteze, cu calm şi atenție, către stațiile de evacuare.

În acelaşi moment, gigantica celulă de hidrogen se convulsionă, tresărind ca un intestin gigantic cuprins de un spasm. Întregul tub rozaliu – mai mare decât un jumbo jet – *se contractă* începând de la partea de jos, sugrumându-se progresiv până la deschiderea bruscă a capătului de sus, prin care îşi scuipă conținutul către cer.

Contracurentul îl azvârli pe Warren înapoi prin tubul verde. Tor reuşi să-l apuce de guler, trăgându-l către pasarelă. „Aerul" pe care îl aspira ea în plămâni nu părea să fie deloc satisfăcător şi începură să-i joace pete în fața ochilor. Bărbatul acela mărunțel era într-o stare şi mai rea; gâfâia din greu, scoțând icnete stridente.

Tor îl târî cumva preț de vreo zece metri de-a lungul pasajului, ferindu-se la milimetru de faldurile în cădere ale celulei dezumflate, până ajunseră în cele din urmă într-un loc în care se putea respira mai bine. „Am reuşit să schimbăm ceva?" se întrebă ea, năucită.

Instinctiv, îşi puse iar ochelarii la ochi. Cufundată din nou în vârtejul informațional, avu nevoie de câteva clipe ca să se concentreze.

O imagine înfățişa mingi de flăcări scurgându-se printr-o gaură din cupola unei aeronave maiestuoase. O alta dezvăluia faptul că botul zepelinului începea să se încline tot mai mult, în vreme ce locomotiva trăgea frenetic cablul de tractare, târând monstrul către sol. *Spirit* rezista ca un armăsar, cabrându-se şi forțându-se să rămână la altitudinea de croazieră.

Pe moment, Tor îşi pierdu curajul. O, Doamne, ce-am făcut?

Îi veni deodată o idee. Ea şi Warren acționaseră numai în baza unei informații care le parvenise din exterior. De la un grup compus din pasionați de zepeline şi savanți amatori care pretindeau că o mare cantitate de hidrogen suplimentar trebuia să fi ajuns undeva şi că probabil era stocată în nişte foste celule de heliu.

Dar cu *acea* celulă de heliu, cea pe care o despicase Warren, nu fusese nimic în neregulă.

Iar acum, în mijlocul agitației, ea îşi punea întrebări. Care era treaba cu *smartmobul?* Era posibil ca acel grup să fie doar o fațadă pentru nişte insurgenți iscusiți, care se foloseau de *ea* ca să le facă treburile murdare? Care îi furnizau informații false pentru a obține exact acel efect?

Îndoiala îi trecu prin minte preț de câteva secunde. Şi se risipi la fel cum apăruse. Era vorba de un *smartmob* deschis şi public. Dacă ar fi fost ceva putred la mijloc, până acum s-ar fi format *un alt mob,* care ar fi huit în draci şi ar fi demascat minciunile. În orice caz, dacă nu se umblase la nicio celulă de heliu, ea şi Warren nu puteau face un rău mai mare decât să provoace aterizarea cu zdruncinături, dar nevătămătoare, a temporar schiloditului *Spirit of Chula Vista* pe spinarea remorcherului său.

Merita o ştire, era interesant. Dar nu din cale-afară. Iar faptul că îşi dădea seama de asta îi întări lui Tor hotărârea.

Îl smuci pe însoțitor să se ridice în picioare şi-l îndemnă să pornească în sus, către pupă, pe o cale de acces îngustă, care acum se înclina în sens opus.

— Haide! îi strigă ea lui Warren, cu vocea în continuare pițigăiată din cauza heliului. Încă n-am terminat!

Warren se străduia din răsputeri. Dar Tor se văzu nevoită să-l sprijine pe măsură ce calea de acces devenea tot mai abruptă. Înaintară mult către pupă, iar el se pregăti să despice încă o celulă verde, pe când Tor îl ținea zdravăn de cot.

Înainte ca el să lovească, privind prin lentilele omnisciente ale ochelarilor săi, Tor văzu deodată cum se căscau încă trei goluri în plafonul larg al zepului, scuipând nori de gaz străveziu, dar foarte refringent, ca nişte ondulații furibunde în spațiu.

Oare compania de zepeline trecuse în sfârşit la acțiune? Făcuseră insurgenții un pas decisiv? Sau poate prima expulzare de gaz declanşase vreun fel de ventilare compensatorie prin acțiunea unor valve automate, într-o altă parte a navei?

Ca şi cum ar fi chibzuit la aceeaşi întrebare, vocea din maxilarul

ei spuse meditativ:

— *S-a realizat prea puțin pentru salvarea lui* Spirit *de la un scenariu dezastruos. Dar poate e destul ca să se limiteze dimensiunile tragediei şi să interfereze cu planul lor. Depinde de o anume eventualitate, destul de sumbră, la care s-a gândit unul dintre noi. Ce-ar fi dacă, în loc de hidrogen, unele celule de heliu ar fi fost reumplute cu OXIGEN? După ce am experimentat cu un polimer permeabil similar, programabil, am descoperit că procesul de reaprovizionare cu combustibil ar putea fi modificat ca să facă treaba asta. Dacă da, combinația comprimată…*

Oxigen?

Tor țipă „Stai!“ când Warren străpunse cu sete una dintre celulele verzi, făcând o despicătură prelungă, care se revărsă deodată spre ei.

Valul acesta de gaz nu era la fel de rece cum fusese mai devreme heliul. Însă *mirosea* teribil. O singură inspirație scurtă o umplu pe Tor de-o euforie bruscă şi suspectă.

„Aha“, îşi spuse ea.

În acel moment, afişajul ochelarilor îi oferi o vedere de la înălțime în care apărea unul dintre norii de hidrogen ventilat, care lua contact cu nişte tăciuni muribunzi, în vârful chinuitului *Spirit of Chula Vista*.

Strălucind ca un soare efemer, toate bulele refringente se aprinseră în succesiune rapidă. Bubuituri ca de tunet zdruncinară dirijabilul de la etravă la pupă, azvârlindu-i cât colo pe Tor şi Warren.

„Gata, aici se termină?“ Propriul ei Sfârşit al Lumii, special pentru ea? În mod straniu, cel mai limpede gând al lui Tor era unul de gelozie profesională. Precis că exista cineva jos, la sol, care obținea imagini cu adevărat memorabile şi istorice. Poate comparabile cu ale Dezastrului *Hindenburg*.

Acesta era momentul critic. Odată ce planul li se destrăma, insurgenții erau forțați să acționeze. Din clipă în clipă, o explozie în lanț programată la momentul oportun *în interiorul* abdomenului uriaş al lui *Spirit*…

În timp ce zdruncinătura violentă o împingea pe Tor spre fatalitate, tot oxigenul acela înviorător părea să aibă un efect contrar asupra lui Warren, care sări în picioare, apoi se strecură prin ruptura pe care tot el o făcuse şi se năpusti prin celula verde, pregătindu-se să atace giganticul compartiment cu hidrogen aflat de cealaltă parte, fără să ia în seamă *smartmobul*, care vocifera încercând să-l oprească.

Tor încercă să se alăture corului de rugăminți, dar descoperi că nu-i mai funcționa gâtlejul.

„Ce mai reporter!“ își spuse ea, consolându-se ironic cu faptul că ochelarii ei încă mai transmiteau către Net.

Imagini în direct cu un erou fără nicio şansă de reuşită.

Fără doar şi poate, Warren arăta amețit – purtat pe creasta unui val de oxigen şi adrenalină, dar nu atât de drogat ca să nu-şi dea seama de implicații. Cu o grimasă în care se citea limpede amestecul de spaimă şi exaltare, îşi abătu în jos cutterul, tăind membrana de polimer – bariera subțire dintre două gaze a căror dorință de-a se uni era binecunoscută.

♦ ♦ ♦

Redresarea senzorială se producea cu paşi mici şi dezordonați.

La început, un amalgam de imagini onirice. Străfulgerări de coşmar în care era urmărită sau urmărea ceva periculos, printr-un peisaj de sticlă ce ardea. Cel puțin, aşa îşi reprezenta mintea ei mulțimea de chinuri. Regret. Suferință fizică. Eşec. Iar suferință. Ruşine. Şi iar chin.

Când bezna începu în sfârşit să se risipească, conştientizarea situației nu făcu decât să înrăutățească lucrurile. Totul în jur era negru, cu excepția ocazionalelor fulgere stacojii. Iar acelea erupeau, neîndoios, direct din durere – combustii aleatorii ale unui sistem nervos zdruncinat.

Urechile ei păreau, de asemenea, să-şi fi pierdut utilitatea. Nu auzea niciun zgomot real, nimic altceva decât bâzâitul grav, iritant, care nu voia să înceteze.

Un singur canal de comunicare cu lumea exterioară părea să mai funcționeze.

Vocea. Îşi aminti că îi terorizase visurile. Era o sâcâială căreia nu i se putea răspunde şi de care nu se putea scăpa. Atât că acum, în sfârşit, Tor înțelegea cuvintele.

— Tor? Eşti conştientă? Nu primim niciun semnal de la ochelarii tăi. Dar implantul tău dentar emite o undă purtătoare. Poți să ne dai semn printr-un clic?

După o pauză, mesajul se repetă.

Apoi din nou.

Aşadar, era o emisie automată. Probabil că trecuse ceva timp de când îşi pierduse cunoştința.

— Tor? Eşti conştientă? Nu primim niciun semnal de la ochelarii tăi.

Dar implantul tău dentar emite o undă purtătoare. Poți să ne dai semn printr-un clic?

Tentația de a nu face nimic era aproape copleşitoare. Fiecare semnal pe care îl trimitea către muşchi, comandându-le să se mişte, avea drept rezultat doar o sporire a durerii care o măcina şi o mistuia. *Pasivitatea* părea să fie lecția care i se preda în acele momente. Zaci aici şi-atât, altminteri o să suferi şi mai tare. Zaci şi aşteaptă. Poate mori.

În plus, Tor nu era convinsă că mai agrea mintea colectivă.

— Tor? Eşti conştientă? Nu primim niciun semnal de la ochelarii tăi. Dar implantul tău dentar emite o undă purtătoare. Poți să ne dai semn printr-un clic?

Pe de altă parte, pasivitatea părea să aibă un dezavantaj major. Îi furniza durerii un aliat.

Plictiseala. Încă o modalitate de-a o chinui pe Tor. Mai ales pe Tor.

Ducă-se naibii.

Cu un efort dureros, reuşi să-şi mişte falca suficient cât să-şi poziționeze laolaltă cei doi canini rămaşi pentru o apăsare uşoară, apoi încă două. Înregistrarea mai continuă câteva clipe – destul cât s-o apuce temerea că nu funcționase. Era deconectată, izolată, singură în beznă.

Dar probabil că participanții la grup nu erau prin preajmă, poate că-şi vedeau de treburile lor. Slujbe, familii, urmăritul ştirilor. Totuşi, după vreo douăzeci de secunde, vocea reveni, nerăbdătoare şi plină de viață.

— Tor! Ne bucurăm aşa mult că eşti conştientă.

La început, amețită de chinul surd, îi veni greu să se concentreze fie şi asupra unui singur gând. Dar reuşi să-şi mişte în cerc un canin în jurul celuilalt. Codul simbolic universal pentru „semnul întrebării“.

<?>

Mesajul ajunse la destinație.

— Tor, te afli într-o cameră de susținere a vieții. Câțiva salvatori te-au găsit în resturile epavei acum circa douăsprezece minute, dar mai durează până să te scoată de acolo. În vreo trei minute, poate patru, ar trebui să te urce la bordul unui medicopter. Vom informa medicii că eşti conştientă. Probabil îți vor insera un şunt de comunicații la un moment dat, după ce vei ajunge la spital.

Trei apăsări rapide.

<NU>

Vocea ştia să se poarte cu un bolnav.

— Tor, acum fii bună şi lasă-i pe profesionişti să-şi vadă de meserie. Starea de urgență s-a terminat, iar noi, amatorii, trebuie să facem pasul înapoi, nu-i aşa? În orice caz, vei avea parte de cea mai bună îngrijire. Eşti o eroină! Ai împiedicat un complot al insurgenților şi ai salvat câteva sute de pasageri. Ar trebui să auzi ce se mai laudă MediaCorp cu „asul corespondenților săi de teren". Ba chiar ți-au devansat promovarea cu câteva zile. Toată lumea te vrea acum, Tor, încheie, fără niciun indiciu de înțelesuri duble, vocea care rezona în urechea ei internă.

Cu siguranță, membrii individuali simțeau ce simțea şi ea în acele momente.

Ironie – *cealaltă* compensație minunată pe care o găsise Pandora pe fundul infamei cutii. Uneori, ironia poate fi mai reconfortantă decât speranța.

Tor nu era în stare să chicotească, aşa că dintele ei făcu o mişcare de alunecare în jos şi înapoi.

<!>

Vocea păru să înțeleagă şi să încuviințeze.

— Mda. În orice caz, ne-am gândit că ai vrea să te punem la curent. Clic pe interior dacă vrei detalii despre starea ta de sănătate. Pe exterior ca să obții un rezumat al evenimentelor externe.

Tor muşcă apăsat pe suprafața externă a caninului inferior.

— S-a făcut. Uite cum stă treaba. S-a aflat că o parte din plan era producerea unui dezastru zep care să ia ochii lumii. Dar ținta lor principală a fost să distragă atenția. Făcându-l pe Spirit *să intre în coliziune cu un transportor de marfă şi să producă o explozie uriaşă, cu o mulțime de victime, sperau nu doar să închidă portul de zepuri pentru nişte luni bune, ci şi să creeze brusc o minge de foc letală, care să atragă atenția de la serviciile de protecție şi urgență. Toți ochii şi toți senzorii s-ar fi orientat spre ea pentru scurt timp. Atenția acordată altor lucruri ar fi scăzut dintr-odată. După aceea, plănuiau să pătrundă în Centrul de Cercetări Navale, lansând un atac-roi cu aerodine superuşoare. Cum a fost când cu Incidentul O'Hare, dar adăugând nişte detalii urâte rău. Unele dintre ele încă stau sub prelate. Dar treaba pare urâtă de tot, la prima vedere. În orice caz, după cum au mers lucrurile, eforturile noastre ad-hoc la bordul lui* Spirit *au reuşit să expulzeze din timp şi într-o manieră necoordonată aproape jumătate din gazele înmagazinate. Câteva dintre cele mai mari celule au fost golite, ceea ce a creat goluri. Aşa că nu s-a mai produs o detonare singulară, unificată, când inamicul a apăsat în sfârşit pe declanşator. Doar un foc sporadic.*

Prin urmare, structura dirijabilului s-a păstrat intactă, ceea ce a permis remorcherului să-l tragă în jos până la mai puțin de o sută de metri. Acolo, majoritatea paraşutelor de salvare au funcționat. Aproape toți pasagerii au scăpat fără să fie răniți, Tor. Iar portul zepurilor a rămas neatins.

Încercarea de a vedea cu ochii minții – poate singurii ochi care îi mai rămăseseră – necesita ceva efort. Tor era obişnuită cu atâtea auxiliare moderne de vizualizare, încât simplele cuvinte şi imaginația păreau de-a dreptul primitive, într-o imagine caricaturală, *Spirit,* purtându-şi în flăcări uriaşa protuberanță din partea superioară, se înclina abrupt către sol, în timp ce bravul *Umberto Nobile* trăgea cu disperare aeronava către un spațiu de relativă siguranță. Iar apoi tuburi flexibile de plastic activ se descolăceau în jos, oferind tobogane pentru familiile de turişti şi pentru alți civili.

Evenimentul real trebuie că fusese o privelişte de toată isprava.

Mintea ei roia de întrebări. Ce se întâmplase cu ceilalți pasageri?

Câți dintre ei fuseseră răniți sau muriseră?

Dar oamenii aflați la sol, pe autostrada din apropiere?

Până la urmă, avusese loc vreun atac asupra Conferinței Artefactului?

Atâtea întrebări! Dar până când doctorii aveau să-i instaleze şuntul n-avea nicio cale de-a face transmisii mai sofisticate decât aceste groaznice clicuri da / nu. Şi nişte semne de punctuație. În mod normal, o pereche de implanturi dentare de tip *touch,* echipate cu tru-vu, i-ar fi permis să navigheze rapid prin meniu ori să tasteze pe un ecran virtual. Acum nici nu vedea nimic, nici nu era capabilă să subvocalizeze.

Medită, aşadar, la problemă. Informația se putea încărca cu viteza vorbirii libere. Descărcarea era o chestiune de clic dinte pe dinte, atâta tot.

Poate era doar efectul medicamentelor injectate de paramedici, dar cert este că Tor se pomeni gândind cu tot mai multă detaşare, ca şi cum şi-ar fi observat situația printr-o lentilă îndepărtată. Evaluarea abstractă sugera o soluție: reîntoarcerea la o mult mai veche convenție a comunicării.

Tor apăsă de trei ori în succesiune rapidă pe interiorul caninului din stânga-jos. Apoi încă de trei ori, mai lent, pe suprafața exterioară. Şi în sfârşit pe latura internă, tot de trei ori.

— Ce-i asta, Tor? Încerci să spui ceva?

Ea aşteptă puțin, apoi repetă exact aceeaşi serie de bătăi. Trei clicuri rapide pe interior, trei lente la exterior şi din nou trei rapide pe interior. Avu nevoie de câteva repetări până ce Vocea să rişte o părere.

— Tor, câțiva membri şi ia-uri sugerează că încerci să trimiți un mesaj în demodatul cod Morse. Trei puncte, trei linii, apoi trei puncte. „SOS.“ Vechiul apel internațional de salvare în caz de pericol. Aşa e, Tor?

Ea răspunse repede cu un clic afirmativ. Diversitatea minții colective era o binecuvântare. Dacă aveai parte de un grup suficient de mare, puteai fi sigur că includea şi vreun trăsnit pasionat de tehnică veche.

— Dar ştim deja că ai dureri. Te-au găsit salvatorii. Nu mai ai ce să obții dacă strigi după ajutor… în afară de…

Vocea se întrerupse din nou.

— la stai aşa. Circulă o teorie minoritară. O ipoteză-bănuială. Foarte puțină lume din epoca modernă îşi mai bate capul să învețe codul Morse. Dar cei mai mulți dintre noi au auzit de el. Mai ales de mesajul acela pe care l-ai folosit. SOS. Trei puncte, trei linii, trei puncte. Filmele vechi l-au făcut faimos. Asta încerci să ne spui, Tor? Ai vrea să te învățăm codul Morse?

Deşi nu percepea nimic din exterior, nici măcar legănarea canistrei de susținere a vieții, pe care lucrătorii de la evacuare o trăgeau afară din interiorul mocnind al lui *Spirit of Chula Vista,* Tor simți un val de uşurare.

Da, răspunse ea printr-un clic.

Categoric da.

— Foarte bine. Acum ascultă cu atenție. O să începem cu litera „A“…

O ajuta cel puțin să nu-şi mai facă gânduri negre, prin faptul că se concentra să învețe ceva fără cârjele tehnologice pe care se bazau tinerii de astăzi de la zece la douăzeci de ani. Luptându-se să absoarbă un cod alfabetic simplu pe care orice copil isteț îl învăța pe de rost cândva, în epoca îndepărtată a primelor zepeline, a telegrafului şi a radiourilor cu galenă, pe când cerul era liber şi părea larg deschis, plin de posibilități nevătămătoare. Când culmea smartmobului era o armată mărşăluind cu strictețe. Când un jurnalist vâna subiecte cu carnetul de notițe, cu blițul şi cu intuiția. Când preocuparea principală a cetățeanului era să câştige suficient cât să pună o pâine pe masă. Când Casta Protectorilor Profesionişti era compusă din câțiva polițiştii ieşiți să patruleze.

Cu mult timp în urmă, cale de o viață de om în trecut, când eroii erau înalți şi aveau maxilare ferme, şi în ficțiune, şi în viața reală.

Vremurile se schimbaseră. Acum, mâna destinului se putea lăsa pe umărul oricui, chiar şi al celor timizi şi umili. Pe umărul tău, al meu, al celui de lângă noi. Pe neaşteptate, toată lumea depindea de un singur individ. Iar acel individ se bizuia pe toată lumea.

Tor se concentră asupra lecției care i se preda, abia percepând vibrațiile ritmice transmise de un elicopter care o ducea (presupunea ea) către un loc în care făptuitori moderni de miracole se vor strădui să salveze – sau să reconstruiască – ce se mai putea.

Profesioniştii continuau să fie de folos, chiar şi în zorii Erei Amatorilor. Binecuvântate fie abilitățile lor. Poate, cu noroc şi cu tehnologie, aveau chiar să-i redea lui Tor capacitatea de a-şi trăi viața ca mai înainte.

Pe moment însă, alta era preocuparea de maximă importanță. Dură ceva timp până să pună întrebarea care o ardea cel mai tare, pentru că avea nevoie de o literă aflată aproape de coada alfabetului. Dar imediat ce ajunseră la ea, bătu un mesaj în cod Morse care se compunea dintr-un singur cuvânt.

<WARREN>

Se aştepta la răspunsul pe care i-l dădură concetățenii ei.

Chiar dacă celula de hidrogen se contractase la putere maximă pentru a-şi expulza cea mai mare parte a conținutului către cer, tot ar mai fi rămas destul acolo, la suprafața de separație bogată în oxigen, cât să incinereze un omuleț. Un voluntar. Un erou. Nelăsând din el nimic care să poată fi îngropat, răspândind doar fragmente microscopice de cenuşă peste toată capitala țării sale.

„Norocosul“, îşi spuse Tor, simțind un fir de invidie față de dispariția lui rapidă şi față de renumele inevitabil şi lipsit de complicații pe care îl obținuse.

Desigur, recunoştea semnificația acelei invidii. Se pregătea să intre în faza inevitabilă a autocompătimirii. O etapă necesară.

Dar n-avea să dureze multă vreme. Doar până ce îi vor instala şuntul.

După aceea se va întoarce la muncă. Ce, avea să zacă scufundată în jeleu de susținere a funcțiilor vitale şi să respire printr-un tub? Nu-i nimic, asta nu putea opri un jurnalist adevărat. Web-ul era un teritoriu bogat în subiecte, iar Tor presimțea că va ajunge să-i cunoască mult mai bine coclaurile.

— *Iar noi vom fi aici,* o asigură *smartmobul. Dacă nu noi, atunci alții ca noi. Poți conta pe noi, Tor. Contează pe noi. Ca noi toți.*

PARTEA A CINCEA

O ÎNCHEIERE DORITĂ CU ARDOARE…[45]

> Este adevărat – sau am visat eu – că, prin intermediul electricității, lumea materială a devenit un uriaş nerv care vibrează de-a lungul a mii de mile într-o singură clipită încordată? De fapt, tot globul pământesc este un cap uriaş, un creier, instinct dublat de inteligență!
>
> **Nathaniel Hawthorne, 1851**

> Rareori se întâmplă lucrurile pe care le anticipăm, în general se întâmplă lucrurile la care ne aşteptăm cel mai puțin.
>
> **Benjamin Disraeli, 1837**

45 *A consummation devoutly wished*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

s-a găsit copilul !/!

murphy-autul a cercetat şaptesprezece web-uri… cuprinzând două sute douăsprezece mii patruzeci şi unu de niveluri virtuale… unele la fel de vaste şi detaliate ca suprafaţa pământrealului… în căutare de ne-tipare //-//-// spaţii goale nornand în care omnormali & aspi & ia-uri & ochi ar trebui să caute – dar unde nu caută nimeni -/+

Agurne Arrixaka Bidarte nu foloseşte cam-uri, web-uri sau credite -.- cei care o adăpostesc sunt prudenţi -.- nu lasă indicii… urmele lipsesc prudent… dar cum rămâne cu însăşi absenţa asta? Poate fi ea urmărită?

greu de programat + + + fiecare agenţie de spionaj are detectoproguri trimise să caute corelaţii… dar ne-corelaţiile sunt altă materie de studiullichidlsolidlplasmălvrasmălectoplasmă !/!

ia-*urile nu sunt prea bune la ne-privit – dar murph-autul se pricepe de minune /!/ ne-configuraţiile i se potrivesc unui savant ca el + + + care are de-a face cu cobbly în fiecare zi + + +*

aşa că întrebăm – acum că i-am găsit – putem/ar trebui să-i ajutăm pe mama-şi-copilul??? partea asta e dificilă -> cum să depăşeşti remarcarea/demarcarea/ne-marcarea/ne-uitarea şi să creezi în locul lor o săgeată de acţiune eficientă?? nu punctul nostru forte… nici măcar aspi sau înalt-funcţi

să faci lucruri + + + pentru asta există omnormali -/- bietemame

handicapul nostru e şi aşa destul de rău / stângăcia noastră / în lumereală/cauză/efect… însă acum există lucrul acesta nou… acest OBIECT extraterestru/diferit/din spaţiu prezentat la ştiri… un intrus-în-lume care îi face pe cobbly să nu-ţopăie peste tot şi să nu-chelălăie frenetic

avem nevoie de un prieten ./.

am mai folosit prieteni şi altădată – da.?. periculoşi. -/- uneori ne trădează încrederea -//- acesta bine-ar fi să fie un prieten bun……

CAPITOLUL 29

LIPSĂ DE ÎNȚELEGERE

Odată ce-i provocai, în sfârşit, pe extratereştri la vorbă, se dovedea dificil să-i mai faci să tacă.

— Felicitări! Ca navigatori ai spațiului, ați învins dificultăți uriaşe. Puțini ajung atât de departe ca voi. Acum sunteți bineveniți alături de noi.

Atât răzbătu cu claritate. Era declarația care ținea capul de afiş al ştirilor pe tot globul.

Mai puțin remarcată – deşi tot prilej de speculații nestăpânite – era munca grea pe care trebuiseră s-o depună Gerald şi restul echipei de contact ca să obțină o asemenea claritate din partea Artefactului. Proporția informațiilor folositoare care ieşeau din cristalul ovoid – față de haosul năucitor – rămânea frustrant de redusă.

„Ca şi când ai sorbi printr-un furtun de incendiu“, îşi spunea Gerald. Atât că furtunul acesta pulveriza în toate direcțiile.

Scăldat exact în lungimea de undă potrivită pentru a folosi la maximum energia, obiectul pe care îl prinsese pe orbită cu cablul lui de prindere colector de gunoaie avea acum o strălucire vibrantă care îi fascina pe privitori. Scenele care se înfățişau prin suprafața lui curbă, scăpărătoare păreau că se năpustesc spre privitori şi se modificau într-un ritm amețitor, de la orizonturi planetare împestrițate cu nori până la misterioase profiluri citadine, ivite dintre cețuri care se destrămau. De la ruine deşertice înecate în nisipuri mişcătoare la netezimea unor întinderi oceanice care se desfăşurau cu o vâscozitate uleioasă şi străluceau în toate culorile curcubeului. De la întinderi saline care prezentau şiruri nesfârşite de barăci cubice fără ferestre până la vaste câmpii de gheață unde se căscau crăpături misterioase, din care se răspândeau în roiuri scurte forme negre, ca nişte arahnide, pornind să recolteze stropi ciudați de un verde-cenuşiu…

Mai erau şi siluete extraterestre care pluteau în sus şi care de la bun început nu făcuseră decât să se împingă între ele. Păreau a se strădui să răzbată până la suprafața interioară ovoidală a

containerului-mesager ca să-şi lipească de ea mâini, labe sau tentacule şi să-şi apropie ochii, lentilele sferice ori alte organe senzoriale cu care puteau să privească afară, la Echipa de Contact.

În spatele lui Gerald, de cealaltă parte a barierei de sticlă impuse de carantină, stăteau membrii comisiei internaționale, reprezentanți ai tuturor națiunilor, castelor şi intereselor importante de pe Pământ. Şi, desigur, tot restul lumii era acolo, sau mai exact o mare parte din populația mondială, care trăgea chiulul de la şcoală sau de la muncă, ori urmărea în modul MT fiecare moment, prefăcându-se că-şi vedea de treabă. Productivitatea economică era zdruncinată serios şi nimănui nu părea să-i pese.

„Un cârd de gâşte înăuntru, holbându-se afară, şi un supercârd de gâşte de cealaltă parte, holbându-se înăuntru", îşi spuse el. „Fără să fie deloc clar care mulțime e mai nerăbdătoare sau mai nelămurită." Într-adevăr, lui Gerald i se mai întâmpla uneori să experimenteze iluzia terifiantă că el şi camarazii lui erau într-un fel cei închişi într-o lume strâmtă, simulată, iar locuitorii Artefactului erau cei care trăgeau cu ochiul într-un terariu-grădină zoologică, prin magica lor lentilă îngustă.

— Primim mereu plângeri despre degradarea semnalului video în fluxul de ştiri difuzat, raportă generalul Akana Hideoshi. Oamenilor nu le place versiunea cu contrast mărit, dezinfectată şi reprocesată pentru public. În mod inevitabil, suscită teorii ale conspirației… cică nu împărtăşim tot ce vedem sau aflăm.

Akana clătină din cap cu un aer nefericit.

— Păi, nu ştiu ce-ar fi de făcut în privința asta, răspunse doctorul Emily Tang, expertul în interfață din cadrul echipei. Şefii diplomației noastre au cerut protocoale prin care să se păstreze fără impurități fluxul de date. În definitiv, dacă se dovedeşte că dispozitivul ăsta e un cal troian? Dacă e o cale prin care străinii să antreneze vreun virus software extraterestru în rețelele noastre? Sau să-i reprogrameze pe *oamenii* care urmăresc îndeaproape. Un cod dintr-ăsta parazit ar putea să fie ascuns în fluxul de biți, întrețesut în el prin *steganografie,* şi să transforme orice imagine aparent benignă într-o posibilă sursă de infecție. Computerele din clădirea asta sunt în carantină şi atent supraveghiate. Ca şi noi, oamenii, care avem contact vizual direct. Dar nu putem permite accesul direct al publicului la datele necurățate!

Emily era plătită să fie suspicioasă, chiar dacă precauțiile o

transformau în subiect de zvonuri despre paranoia, mai ales din partea fetişiştilor declarați din toată lumea. „Nici nu le-aş lua-o în nume de rău“, îşi spuse Gerald.

Laolaltă cu circa un miliard de oameni, şi el fusese dezamăgit de Marea Învoială, care nu reuşise să îndeplinească țelul principal pe care îl aveau Starea A Patra, A Cincea şi A Şasea: transparența totală. O şi *mai mare învoială* pentru a pune capăt secretomaniei. O lume în care politicienii, zaibatsuurile[46] [46] *Zaibatsu* – în Japonia, este denumirea marilor conglomerate de afaceri financiare şi industriale., ghildele, găştile şi superbogatele eminențe cenuşii ale politicii ar fi fost nevoiți să opereze la lumină. Păstrându-şi averile, puterile legislative şi avantajele, principalele entități care puneau lumea în mişcare şi-ar fi pierdut cel puțin privilegiul de a trişa din umbră. Dincolo de orice, toată lumea ar fi trebuit să-şi facă publice declarațiile de posesiune. Ideea era impresionantă şi aprinsese pentru scurt timp imaginația maselor…

… până când, prin forța negocierilor, fusese eliminată atunci când toate castele superioare îşi uniseră forțele împotriva ei. Acum? Toată lumea ştia că Marea Învoială era doar un expedient, o metodă de a câştiga timp sau de a păstra un fel de pace, până când tehno-miracolele promise ar fi reuşit să resuscite optimismul clocotitor al anilor de început. Şi unele dintre ele veniseră! Doar că fiecare progres târa după sine propria-i încărcătură de şoc al viitorului şi năştea apeluri la un refuz de masă. Fiecare model social – până şi versiunile ieftine, vechi de doi ani, pe care oricare cetățean le putea descărca pe gratis – înfățişau Marea Învoială în echilibru precar pe buza prăpastiei, nu mai departe de cinci sau şase ani în viitor. Nici purul adevăr, nici francheța nu erau de ajuns de data asta.

Artefactul ar fi putut să aleagă un prilej mai bun ca să-şi facă apariția pe neaşteptate. Aproape *orice* alt prilej ar fi fost mai bun.

„De ce nu s-a nimerit să-l înhațe vreun astronaut înaintea mea?“ se întrebă Gerald. „Pe timpuri, în zilele năucitoare ale misiunilor Apollo, de exemplu. Sau în abundența de la începutul secolului nostru, când toată lumea era calmă şi încă mai existau resurse suficiente ca să nu sară unii la gâtul altora.

Chiar şi cei care se aşteaptă numai la lucruri bune când o să ne alăturăm vreunei comunități interstelare – numai cunoaştere şi tehnologii benefice –, chiar şi optimiştii aceia ştiu că vor exista tulburări şi suferință. Şi între timp oamenii care au deja puterea vor confecționa o mulțime de argumentații logice. Motive pentru

a propovădui ideea că schimbarea e periculoasă."

— În orice caz, mai sunt şi *alte* temeri legate de securitate, adăugă Emily. Tigresa şi cu mine am conceput o listă de posibile teorii pentru felul haotic, dezorganizat, în care au interacționat cu noi ființele din Artefact… aşa-numitul „efect de gloată".

Ghenadi Gorosumov, xenobiologul echipei, ridică privirea de la holorezervorul cu modelele aflate în grija lui – simulări în plină dezvoltare ale tuturor acelor forme diferite de extratereştri pe care le înfățişase Artefactul până în acel moment –, pe care încerca să le înțeleagă făcând vivisecții pe reproduceri arhetipale, bazate în exclusivitate pe aspectul vizual. Mătură într-o tavă un morman de bucăți dintr-un schelet dezmembrat. Făcute numai din tipare de lumină, bucățile se reasamblară imediat într-un model coerent al unui extraterestru centauroid.

— Ei, asta-i interesant. *Cum* se explică felul în care se împing şi se înghesuie entitățile astea? Parcă n-ar avea niciun simț al ordinii sau al cooperării… categoric nu cunosc conceptul de aşteptare la rând sau de politețe! Chiar şi când se-ntâmplă să lucreze împreună în grupuri, pentru scurt timp, ca să ne vorbească într-o manieră coerentă, niciodată nu durează. Deşi haosul ăsta fascinant îmi aminteşte de oraşul meu natal, nu pot să zic că e semn bun din partea acestei *civilizații galactice* la care suntem invitați să ne alăturăm. Şi nici nu ni se dă ocazia să punem mai mult de o întrebare la un moment dat.

— S-ar putea ca tocmai ăsta să fie scopul, răspunse Emily.

Cum toți ochii se întoarseră către ea, arătă cu capul către stânga.

— O s-o las pe Tigresa să vă explice.

Gerald şi ceilalți se întoarseră către capătul respectiv al mesei de şedințe, unde se afla un display 3V care afişa un chip – unul pe care multe dintre trăsăturile plăcute ale unei femei frumoase se combinau cu un bot de *pisică* sălbatică, la care se adăugau o blană moale şi tărcată şi mici colți ascuțiți, care sclipiră când *ia*-femela zâmbi. Era un rânjet care te făcea să te bucuri că făptura aceea artificială era de partea ta. Sau, cel puțin, că era programată să simuleze o creatură care să te simpatizeze.

— *Nu trebuie să uităm că îmbrânceala produsă de efectul de gloată s-ar putea să fie un tertip,* comentă *ia*ndroidul virtual. *O metodă de-a ne face să discutăm întruna şi astfel să le oferim o mulțime de informații despre noi, în timp ce despre ei nu aflăm mare lucru.*

Gerald mai întâlnise teoria asta; ieşea mereu la suprafață ca

bulele de gaz din mlaştina unui milion de grupuri de discuții.

— Atunci, de fapt, e posibil să coopereze între ei mai bine decât ne sugerează aparențele? Presupui că s-ar putea să joace nişte roluri ca să ne țină într-o stare de confuzie permanentă.

— Ori poate că *ei* nici nu există.

Vorbise Haihong Ming, care intrase recent în echipa de contact ca nou reprezentant al Marii Chine. Nu spusese el prea multe de când îl înlocuise pe prietenul lui Gerald, fostul astronaut Wang Quangen. Dar şi când deschidea gura, vorbind în numele celei mai mari puteri de pe Pământ, părea un lucru înțelept să fie ascultat.

— Ce vreți să spuneți?

Haihong Ming lăsă deoparte ochelarii-mesh pe care îi folosise până atunci ca să comunice direct cu superiorii săi din Beijing, în afara fluxului video principal.

— Vreau să spun că diversitatea asta efervescentă o fi ea iritantă, dar nu-i aşa că într-un fel lasă o impresie *liniştitoare* foarte convenabilă? În definitiv, care-i spaima noastră cea mai mare când vine vorba de civilizații galactice uriaşe? Odată ce stabilim că nimeni nu-i pornit să ne invadeze sau să ne ucidă, ce *urmează* pe lista marilor noastre temeri?

Ceilalți membri ai comisiei meditară asupra întrebării timp de câteva clipe, iar în cele din urmă Ramesh Trivedi de la Commonwealth-ul Hindus murmură:

— Uniformitatea. Conformitatea. Insistența că nişte nou-veniți mărunți şi slabi cum suntem noi ar trebui să adere la reguli rigide, să se înşurubeze la coada unei ierarhii prestabilite. Pretenția ca noi să ne încălcăm tradițiile, legile şi felul de viață ca să ne conformăm unui ansamblu străvechi de tipare care ne sunt străine. *Asta* ni s-ar părea aproape la fel de copleşitor şi de oribil ca o invazie propriu-zisă… o spaimă tradusă în realitate de propria noastră istorie a primelor contacte dintre culturi umane care au avut loc aici, pe Pământ.

— Ca atunci când europenii au insistat ca asiaticii să folosească mese şi scaune? Cuțite şi furculițe? Săpun şi electricitate? întrebă Emilia pe un ton sardonic.

Dar Ramesh nu muşcă momeala specialistei din Vancouver. Zâmbi şi clătină din cap.

— Ştiți că au existat obligații mult mai rele de-atât. Episoade de dominație culturală care au fost dureroase, crude, demoralizatoare sau restrictive. Şi s-au petrecut între triburi

umane! Până şi procedura atât de bine-intenționată a *accederii,* prin care țări independente aderă la UE sau la UA… fiind nevoite să-şi schimbe multe legi şi obiceiuri ca să se conformeze unei confederații la a cărei concepere n-au participat cu nimic. Chiar şi procedura aceasta blândă e umilitoare. Cât de rău trebuie să fie pentru nişte neofiți care se alătură unei societăți interstelare şi sunt forțați să se adapteze la o civilizație veche de milioane de ani? *Asta* e sperietoarea la care se referă Haihong Ming.

Aruncând o privire piezişă către reprezentantul chinez, Gerald era destul de sigur că Ramesh n-o prea nimerise, cel puțin nu în întregime. Totuşi, Haihong Ming tăcea în continuare, enigmatic în indiferența sa, mulțumindu-se să-l lase pe Ramesh să vorbească mai departe.

— De aici şi motivul pentru care toată agitația dezordonată a făpturilor din Artefact li se pare atât de multor oameni… liniştitoare. Poate chiar simpatică. *Sugerează că acolo nu există nicio persoană şi niciun grup care să impună o uniformitate rigidă.* Vom avea libertatea de-a alege dintr-o mare varietate de modele de comportament, de-a negocia cu parteneri şi competitori şi de-a ne păstra ceea ce prețuim din propriul nostru trecut. Da, şi eu mă simt încurajat de toate astea.

Abia atunci se încruntă Ramesh, întunecându-se la față.

— Dar colegul nostru de la Ministerul Popular al Ştiinței nu poate fi împăcat atât de uşor, nu-i aşa? Iar Emily e încă şi mai suspicioasă, de neînduplecat! Atunci, dați-mi voie să ghicesc motivația. Voi doi credeți că toată forfota asta delicioasă, toată îngrămădeala asta de extratereştri care-şi dau coate unul altuia, ar putea să fie doar un tertip? Că poate e *simulată* ca să ne adoarmă nouă bănuielile?

Haihong Ming dădu din cap aprobator.

— Profesore Trivedi, eu încerc doar să acopăr toată gama de posibilități. Toți pretinşii reprezentanți pe care i-am văzut, mai bine de zece rase extraterestre diferite, toți ar putea fi nişte impostori. Nişte simple marionete caricaturale, care dispar mereu înainte de-a putea noi să le cercetăm de aproape. Să presupunem că efectul este intenționat. Că toți au fost concepuți de o *entitate unică,* având un plan unic. Nu doar ca să tragă de timp şi ca să amâne întrebările incomode, ci şi ca să ne lase impresia unei diversități pline de viață, turbulente, dar paşnice. Exact lucrul care ar putea să-i domolească şi să-i mulțumească pe mulți dintre noi, nu?

„Mulți dintre noi… dar nu toți“, își spuse Gerald. Deschise gura să le atragă atenția asupra acestei idei, dar o închise la loc. Instinctul urla în el că extratereştrii erau într-adevăr ființe diferite unele de altele, înfocate în diversitatea lor şi destul de arțăgoase, cu propriile lor planuri şi scopuri diferite, care se strâmtorau reciproc în interiorul universului lor compact. „Dar atunci… poate că instinctele mele omeneşti sunt tocmai lucrul de care ar putea învăța să profite o IA extraterestră supersofisticată.“ La fel cum o trupă talentată de dramaviduri ar putea atrage milioane de privitori, făcându-i să creadă hipnotic în personajele artificiale ale celei mai recente miniserii în imersiune totală.

„Măcar suntem destul de avansați ca să reflectăm la toate aceste posibilități. Dar dacă au mai căzut şi alte pietre pe Pământ, cu multă vreme în urmă? Ce i-or mai fi năucit pe strămoşii noştri!“

Ochelarii lui Gerald îi urmăriseră privirea şi fluctuațiile irişilor, creşterile tranzitorii de activitate în lobul temporal şi comentariile sub vocale parțial trimise către laringe. Toate acestea – plus conversația din jur – alimentau o agitație constantă de căutări web şi presupuneri despre lucrurile care puteau prezenta interes pentru el, lista priorităților reordonându-se fără încetare, astfel încât doar variantele cele mai plauzibile să capete acces la zona periferică a vederii sale… în timp ce Gerald se putea concentra asupra oamenilor reali şi a evenimentelor care se petreceau chiar în fața lui. Dacă se realiza corect, asistența pentru atenție asociativă imita pur şi simplu felul de a gândi al persoanelor creative, făcând milioane de conexiuni, dintre care doar câteva se ridicau la suprafață către conştient. Gerald nu-şi permisese niciodată să aibă cel mai bun *ia*ware *pentru sporirea inteligenței*… până acum. Până la momentul în care, dintr-odată, prețul nu mai reprezenta o problemă.

Acum încă se mai familiariza cu echipamentul ultramodern. Într-un colț al lentilelor i se aprinse lumina galbenă a semnalului cu prioritate majoră, indicând că sosea un virt de la o persoană importantă, cu punctaj de credibilitate dintre cele mai ridicate. Cineva din Comisia Consultativă, care număra în jur de optzeci de experți cărora li se îngăduia să urmărească în timp real dezbaterile delegaților şi să facă sugestii.

Gerald îl văzu mai întâi redus la esență într-o singură frază: **„mai mulți pot fi unul singur şi invers.“** Dar, în mai puțin de o secundă, sclipirea se extinse, completând înțelesul şi căpătând o

ia-voce, mai ales după ce mai întâi Akana, apoi Gerald aprobară prin câte un clic.

— *Diferența dintre „unul“ şi „mai mulți“ poate fi ambiguă. În cele mai bune reprezentări ale sale, mintea omenească e portretizată ca melanj de interese şi subpersonalități, uneori aflate în conflict, adesea fuzionând, suprapunându-se sau reconstituindu-se pe baza unei adaptabilități agile. Sănătatea mintală e privită ca o chestiune de convingere a acestor porțiuni fluide ale sinelui să se armonizeze unele cu altele, fără a le permite să devină rigide sau prea strict definite. În cazul ființelor umane, dezideratul acesta se atinge cel mai uşor prin interacțiunea cu exteriorul sinelui, cu alte minți – alți oameni. În lipsa ripostei din partea unor ființe din exterior, fără comunități din afară şi evenimente obiective, sinele subiectiv se poate rătăci în solipsism sau în amăgiri nesănătoase. Ştim din experiență că singurătatea sau izolarea senzorială poate avea în mod deosebit efecte devastatoare. Prizonierii care sunt ținuți la izolator ajung de multe ori să-şi divizeze mintea în două personalități clare, personaje rigide care se consolidează cu timpul şi devin permanente, având fiecare propria-i voce distinctă. Poate fac asta ca să aibă pe cineva cu care să stea de vorbă. Acum faceți o extrapolare. Imaginați-vă o „persoană“ care trăieşte singură în deplină izolare, ca un naufragiat, de un număr incalculabil de veacuri. Chiar eoni. Le-a îndurat pe toate la rând fără să aibă compania unei alte ființe cu care să converseze. Pur şi simplu pluteşte în spațiu, lipsită de întâmplări reale care s-o ajute să marcheze trecerea timpului sau să deosebească realul de închipuire. După o asemenea perioadă îndelungată de singurătate, cineva ca tine sau ca mine ar putea să imagineze nişte personalități diferite, apoi să şi creadă în ele? Nişte personaje care au fost la început rodul imaginației devin treptat variate şi interesante de parcă ar fi o lume întreagă – sau o comunitate de lumi. Şi interacționează unele cu altele în feluri care reflectă tulburarea şi suferința unei stări de izolare lungi şi aspre.*

Emily icni.

— Nu m-am gândit la asta. Dar consecința… tu spui că poate artefactul *nu* născoceşte personajele acestea ca să ne păcălească. Că în realitate s-ar putea să facă asta pentru că e nebun!

— *Eu n-am folosit termenul acesta. De fapt, altul e cuvântul care îmi vine în minte. Unul mai optimist şi mai puțin critic, care ar putea să explice şi efectul de gloată, amestecătura haotică de individualități şi imagini. În loc de intenții malefice sau de nebunie, diversitatea tipurilor de extratereştri pe care îi observăm ar putea să reflecte simpla iluzie deşartă a unei inteligențe care suferă de singurătate. Care la origini a*

fost desemnată ca emisar. Care a fost proiectată anume ca să tânjească după contactul cu alte inteligențe.

Gerald presimțea ce avea să urmeze. Se grăbi să vorbească înainte ca vocea consilierului să poată exprima ceea ce era evident.

— Părerea ta e că Artefactul doarme. Că s-ar putea să viseze. În acest caz, n-am putea, sau n-ar trebui, să încercăm să-l trezim?

♦ ♦ ♦

Tigresa analiză toate teoriile într-o matrice multidimensională, făcu unele simulări de optimizare şi veni cu o sugestie.

— *Propun să încercăm condiționarea activă.*

Lui Gerald îi sună cunoscut. Îi gâdila memoria nativă; poate era ceva ce învățase în primii ani de studiu al biologiei. Dar la ce bun efortul de a ajunge la informația aceea pe calea neuronilor? Definițiile se derulau pe sub chipul pe jumătate felin, activând asocieri instantanee. Ah, da. B.F. Skinner şi faimoşii săi porumbei. Folosirea recompensei şi a pedepsei pentru a consolida anumite comportamente, eliminându-le concomitent pe altele. Oricine a dresat vreodată un câine cunoaşte principiile de bază.

— *Ar trebui să încetăm furnizarea de informații şi chiar o bună parte din iluminarea care alimentează Artefactul, până când ființele dinăuntru se hotărăsc să se potolească, să nu mai concureze unele cu altele în halul ăsta nebunesc, şi încep să discute cu noi la modul cel mai serios.*

— Le forțăm să se organizeze şi să nu se mai poarte ca nişte copii de grădiniță nesupravegheați.

Akana încuviință dând din cap. Ideea de a-i disciplina pe extratereştri părea să-i surâdă.

— Şi cum rămâne cu celelalte variante? întrebă Emily, arătând spre matricea plauzibilității. O teorie sugerează că efectul gloată ar putea fi o prefăcătorie. E posibil ca aparența de mulțime nestrunită să fie simulată, jucată ca de nişte actori. Toată diversitatea asta incontrolabilă ar fi născocită de un singur creier. O minte diabolică sau nebună… sau poate în stare onirică?

— *Ei bine,* răspunse chipul de femeie-felină din holorezervorul 3V, *indiferent cum stau lucrurile, planul acesta pare a fi cel mai bun. Ar demonstra că avem intenții serioase. Că e vremea să se trezească şi să se concentreze. Să înceteze cu prefăcătoriile.*

Gerald făcu ochii mari la ea. Toți experții susțineau cu tărie că

personajele-surogat precum Tigresa nu aveau cu adevărat conştiinţă de sine şi nici inteligenţă, fiind doar programate să pară astfel. Dar când anume devenise deosebirea aceasta absurdă, ba chiar prostească?

Ramesh clătină din cap.

— Ei… obiectul… Artefactul ştie deja o mulţime de lucruri despre noi. Dacă încercăm o asemenea manevră, e posibil pur şi simplu să nu se lase intimidaţi de cacealmaua noastră, pariind că n-o să putem rezista multă vreme, sub privirile câtorva miliarde de oameni şi cu câştigurile fabuloase care ar putea rezulta de pe urma contactului. Cererile din partea publicului şi din partea superiorilor noştri pe linie politică vor stabili o limită de timp pentru un asemenea experiment. Iar obiectul are experienţă din belşug în materie de răbdare. Totuşi – adăugă el, ridicând din umeri –, pare a fi cea mai bună idee oferită până acum.

Când se ajunse la vot, Gerald ridică mâna în semn de acceptare, dar păstră pentru sine un gând anume…

… acela că o condiționare activă poate lucra în ambele sensuri. Uneori, cel care crede că face dresajul… s-ar putea să fie cel supus dresajului.

PIONIERI

Bun, tot eu sunt, Slawek. Am promovat de la ghid turistic la șef al proiectului de recuperări. Îhî, sunt doar un puștan. Și? Dacă nu vă convine să primiți instrucțiuni de la un *pest* de paisprezece ani, mergeți la Biroul de Însărcinări și rugați-o pe Dariga Sadybekova să vă repartizeze la altă echipă. Sau povestiți-i doctorului Betsby ce necazuri aveți și el o să vă asculte. Ah, da… e plecat din oraș!

Știți ce, mie nu-mi pasă dacă abia ați sosit din Țara lui Papură sau dacă gurul vostru biofeedback vă cere să meditați douăspe ore pe zi sau dacă mai suferiți și azi de Spasmul Ziua Groazei. Toată lumea muncește. Asta-i regula dacă vreți să locuiți și mai departe aici, sub cupola Silverdome.

De fapt, unele echipe de lucru sunt distracție curată. Vânătoarea de fazani și culesul de struguri sălbatici în suburbiile sălbatice, sau demolarea cu barosul a caselor abandonate și îndepărtarea ultimelor urme de metale. Fărâmițarea zidurilor în căutare de comori ascunse.

Îmi pare rău, azi nu facem de-astea.

Vom face *scufundări în canalizare* pe sub unul dintre cartierele

recuperate din Detroit pe care statul Michigan ni le-a acordat nouă, celor din Silverdome, ca domenii colonizabile. Asta dacă suntem în stare să le îmbunătățim.

Îhî, bun. Muncă la canal. Și ce? De ce vă holbați așa? E o zonă aproape nelocuită, așa că nu prea are cine să tragă apa. Și toți o să primim măști cu micropori. Așa că n-o să pută. Prea tare.

Unul dintre motivele acestui pre-instructaj este să vă familiarizeze cu misiunea și să vă ofere o hartă rudimentară a ceea ce se află acolo jos. Treaba noastră este să instalăm cipuri-relee RFID din jumătate în jumătate de metru de-a lungul tuturor țevilor și conductelor la care putem ajunge, pentru ca partea aceasta de lume subterană să se poată conecta la World Mesh. În prezent, e întuneric beznă acolo jos! Și fără nicio conexiune te poți rătăci. De-adevăratelea! Așa că nu uitați să cooperați.

Trebuie să lucrăm în ritm susținut, fin'că imediat după noi vine altă echipă, care capsează și încleiază de plafonul canalului fibre de date. O companie nouă vrea să concureze cu furnizorii de cabluri și canale pentru telefonie. Obiectivul său e să folosească dreptul de trecere prin *canalizare* ca să furnizeze cablu de fibră în fiecare toaletă, adică în fiecare locuință din America. (O idee *raki* de-a binelea! Pe mine m-a câștigat deja.)

În încheiere, fiecare dintre voi va primi un sifon și un sac. Vă vom arăta cum să găsiți locurile adâncite din canal în care e posibil să se fi adunat, de-un secol sau două încoace, bălțoace de mercur. Aspirați în recipiente aceste mici depozite. Sacul e pentru cazul în care depistați pe drum cristale de salpetru. Sau monede. Sunt zeci de alte comori după care să vă uitați, un motiv în plus să ascultați cu atenție acest instructaj.

Prețurile la fos au crescut și puteți folosi orice găsiți ca să achitați zboruri cu zepul sau pileală, când ne întoarcem în marea noastră casă de sub cupolă.

CAPITOLUL 30

BULEVARDUL DIN INTERIOR

Şuntul îi pricinuia un soi ciudat de chin. Cel mai rău de când explozia zepelinului îi transformase trupul într-o carcasă pârjolită.

Cuvântul însuşi o durea, fiindcă era amăgitor. Ca şi alți jurnalişti din noua generație, lui Tor îi displăcea inexactitatea siropoasă a corespondenților de pe vremuri, înclinația lor către suprasimplificare şi metafore suculent-lăbărțate. Aşadar, ca să fim exacți, „şuntul“ pe care i-l instalau în creier medicii şi tehnicienii nu era un singur tub sau un fir. Era alcătuit din mai mult de zece mii de piste diferite care îşi începeau existența sub forma unor găuri micuțe forate în craniul ei.

De acolo, minuscule automate cu siaj strălucitor sondau interiorul. Înaintau cu precauții, minimizând vătămările produse fragililor axoni, dendrite şi ciorchinilor de neuroni, unde erupeau ioni de calciu şi străfulgerau impulsuri electro-chimice, toate contribuind la vasta undă staționară a eteroclitei conştiințe umane. Ocolind pe cât posibil toate acestea, maşinile microscopice îşi croiră drum către interior via gigantice astrocite, folosindu-le ca pe nişte coridoare lipidice, şi fiecare mică târâtoare trăgea în urma ei câte un filament subțire, până la destinație – un centru al comunicării, vederii şi controlului motor, cartografiat în amănunt, care se afla chiar în fața lor.

Tor era recunoscătoare pentru faptul că din creierul omenesc lipsesc receptorii durerii. Sau, cel puțin, doctorii o încredințaseră de lipsa lor, cu voci metalice care-i produceau pârâituri în ceea ce-i mai rămăsese din sistemul auditiv – acele porțiuni care nu fuseseră cauterizate de explozia zepelinului. De fapt, trebuia ca nano-roboții târâtori să nu declanşeze niciun fel de reacție vizibilă pe măsură ce înaintau către pozițiile prestabilite din cortexul vizual, din cerebel, din cortexul cingular anterior, din lobul temporal stâng… şi dintr-o multitudine de alte nexuri esențiale, răspândite prin faldurile complicate ale creierului lui Tor. Adică nu înainte de a fi pregătiți să-şi înceapă adevărata muncă, de sondare şi testare, de cartografiere a vechilor

conexiuni şi creare a unora noi, capabile – posibil – de a-i reda lui Tor, după o vreme, vederea, auzul şi vorbirea.

Şi poate… cu voia ştiinței… chiar capacitatea de a se mişca, de a merge şi…

Dar părea de preferat să nu se agațe prea insistent de speranță. Aşa că Tor se mulțumi să-şi închipuie, dintr-un punct de vedere impersonal, ce se petrecea în interiorul propriului ei cap. Imaginația percepea incursiunea maşinilor ca pe o armată benignă de ace penetrante – sau de minusculi invadatori – care se strecurau inexorabil, forțându-şi înaintarea prin toate barierele ridicate de pudoare şi pătrunderea într-un sanctuar care fusese cândva esențialmente privat. Sau în măsura în care poate fi ceva privat în lumea aceasta modernă.

Apoi, odată ajuns la postul său desemnat, fiecare mic robot începea *să împungă!* Izbea întruna vârfurile dendritelor selectate, uneori fără să obțină nimic, dar alteori declanşând reacții instantanee – o frântură de „lumină"… o furnicătură în degetul mare de la piciorul stâng… miros de semințe de pin coapte… un dor subit de a-l mai vedea o dată pe câinele ei din copilărie, retrieverul Daffy.

Tor reacționă la toate astea printr-o senzație de dezorientare, ba chiar de greață, şi nu după mult timp simți curgerea unor contracurenți calzi, fără îndoială medicamente menite să-i păstreze trupul liniştit şi mintea alertă, în timp ce doctorii începeau să solicite diverse lucruri de la ea, întrebând-o despre fiecare efect senzorimotor.

Iritată de trăncăneala lor necontenită, Tor luă în calcul pentru scurt timp varianta de a nu coopera cu ei. Dar acest impuls nu avu viață lungă. „De parcă mi-ar da voie să-i refuz!" În orice caz, ca să facă asta, ca să-i pună la punct, Tor trebuia să vorbească, să-şi facă înțelese dorințele în alt fel decât prin clicuri dentare în codul Morse. Până atunci, aveau s-o declare incompetentă, urma să intre sub tutela statului şi în schema companiei sale de asigurare, fără să aibă vreun drept legal de a-i uşui de lângă ea!

Aşadar, Tor dădea clicuri cu caninii şi cu premolarii ca să răspundă la întrebări simple, cum ar fi identificarea lui „stânga" şi a lui „dreapta", a lui „sus" şi a lui „jos", când începură să-i apară în fața ochilor pete strălucitoare, declanşate de sondele care stimulau diferite părți ale cortexului ei vizual. Şi, nu după mult timp, ceea ce începuse ca nişte stropi denşi se dizolva acum în puncte şi mai mici, ca nişte pixeli, sau ca nişte raze subțiri, sau ca

nişte dungi oblice care îi traversau câmpul vizual dintr-o parte în cealaltă… în vreme ce un computer oarecare învăța treptat codul secret al felului ei unic de a vedea.

„Înțeleg că fiecare e diferit. Imaginile noastre interne se suprapun pe aceeaşi realitate pe care o văd alți oameni – acelaşi iluminat stradal, aceleaşi panouri de afişaj şi aşa mai departe. Fiecare dintre noi pretinde că percepe un mediu înconjurător identic. Toți spunem că cerul e «albastru». Şi totuşi, se zice că experiența concretă a văzului – *qualia* – este specifică fiecărei persoane. Creierul nostru nu este construit după o schemă logică. El evoluează, iar în această accepțiune fiecare dintre noi devine propria sa specie."

Tor îşi dădu seama că recita, de parcă i s-ar fi adresat publicului său RV! Îşi construia propoziții clare, chiar dacă nu exista, deocamdată cel puțin, niciun tremurător subvocal care să-i trimită cuvintele în jurul lumii. Sau măcar în interiorul camerei. De parcă obiceiul acela, care îi era cândva prieten drag, o trăgea înapoi în rolul de reporter şi de *narator*. Şi chiar dacă nu avea un public care s-o aprecieze, ea tot socotea că era un lucru bun, o sursă de plăcere şi mândrie, să dea contur unor fraze rotunde. Să *descrie* ceea ce se petrecea – asta îi oferea licărirea unui sentiment de putere în mijlocul neputinței supreme.

„O parte din mine a supraviețuit, întreagă. Poate partea cea mai bună."

Nu că Tor ar fi avut parte vreodată de singurătate deplină. Era înconjurată de specialişti umani şi de programe de consili*a*re cu voci computerizate, cu toții plătiți de MediaCorp ca să se ocupe de superstarul său. Şi pe lângă asta, cea care se asigura că Tor n-avea să se simtă niciun moment abandonată în beznă era vocea *mob*-ului, a *smartmobului* pe care îl convocase când se afla la bordul lui *Spirit of Chula Vista*. Nu o părăsea niciodată… cu toate că membrii individuali veneau şi plecau. Ori de câte ori îi îngăduia regulamentul spitalului, în timpul pauzelor frecvente şi în orele de vizită, vocea aceea compozită revenea să-i țină companie lui Tor, să-i citească ori s-o pună la curent cu evenimentele.

„Ce mă făceam dacă mă alegeam cu vătămări mai profunde ale creierului?" se întreba ea. Cu nişte răni care să împiedice receptarea şi „ascultarea" unui *input* auditiv, de exemplu? Vocile din cap o păstrau sănătoasă la minte. Erau legătura ei cu lumea reală.

Şi astfel, între două şedinţe medicale, când deja o durea dintele după ce îl folosise ca să răspundă de un milion de ori cu da sau nu, ajutându-i să identifice segmentele răzleţite şi minuscule ale creierului său care se reconstruia, lui Tor i se servea constant şi câte o prezentare a ştirilor fiecărei zile. Fireşte, asta includea fascinaţia întregii planete pentru acea piatră din spaţiul interstelar – Obiectul Livingstone. Dar mai primea şi relatări despre căutarea presantă a celor care sabotaseră zepelinul. A celor care îl uciseseră pe bietul Warren şi o lăsaseră pe ea în halul în care era acum, încastrată într-un cocon de susţinere a vieţii.

În privinţa acelui episod, memoria lui Tor se dovedea cam ceţoasă – adesea trauma împiedică ancorarea fermă a amintirilor despre un eveniment zdrobitor. Şi-l amintea pe Warren ca pe un mănunchi de decupaje vagi… împreună cu imagini ale unei *catedrale* pline de coloane înalte, colorate, care se umflau şi pulsau ameninţător. Fără îndoială, o parte era doar reconstrucţie vizuală, bazată pe lucruri care i se povestiseră despre propriile ei acţiuni pline de bravură.

De fapt, cea mai veche imagine limpede care lua contur în cortexul ei vizual – prima care consta din ceva mai mult decât simple forme geometrice – se undui şi în cele din urmă închegă forma pâlpâitoare a unui titlu principal din cel mai bine cotat virziar al MediaCorp, *The Guardian*. Prezenta o animaţie granulată şi tremurată care probabil că era a unui zepelin avariat, cu o zonă căscată în partea de sus, care ardea mocnit. O navă deteriorată, dar încă mândră şi nerăbdătoare să se avânte pe cer. Dedesubt se desluşeau nişte pete minuscule, în mod cert pasageri care alunecau pe toboganele de urgenţă şi se risipeau către zonele de siguranţă.

„Mă rog, imaginea n-are o aură istorică la fel de dramatică precum documentarul despre Hindenburg. Totuşi, e o privelişte pe cinste.“

Mai era ceva acolo, lângă animaţia scurtă. Neavând ochi cu care să poată privi fizic, Tor avu nevoie de un efort serios ca să-şi concentreze atenţia către ceea ce se afla în dreapta… şi de câteva secunde de concentrare înainte ca obiectul să se clarifice şi să-i înţeleagă pe deplin semnificaţia. Apoi, dintr-odată, îşi recunoscu în imaginea aceea propriu-i chip.

„Sau ceea ce era cândva chipul meu. N-am să-l mai văd niciodată în oglindă. Nici eu, nici altcineva.“ Ciudat, dar nimic din toate astea nu-i părea important în acele momente, prin

comparație cu un lucru mult mai simplu.

Explicația fotografiei pluti prin ceață până la punctul de focalizare şi rămase acolo, limpede ca lumina zilei.

EROINA CARE A SALVAT SUTE DE VIEȚI.

Tor simți cum o inundă vremelnic un val de bucurie.

„Pot să citesc!“

Nu toți pacienții care îşi recâştigau capacitatea vizuală în acest fel ajungeau să-şi recapete în întregime gama de abilități. Una era să stimulezi un şir de pixeli ca să formezi imagini şi cu totul altceva era să le conectezi la *semnificație*. Asta necesita înzestrări nenumărate şi componente aptitudinale cruciale, localizate în porțiuni dispersate peste tot prin creierul ei. Încă nu era la îndemâna ştiinței să țeasă laolaltă în mod artificial toată această vastă complexitate. Pentru aşa ceva era nevoie de un creier esențialmente intact.

Acesta era motivul pentru care se simțea acum aproape copleşită de uşurare. Recunoscuse un chip şi în acelaşi timp descifrase un şir de litere, şi încă din prima încercare! Acum, lent şi trudnic, lovea uşor cu dintele ca să transmită ştirea, împărtăşind lumii evenimentul acesta crucial.

„Chiar dacă nu voi mai recupera nimic altceva, tot voi fi în stare să citesc cărți. Şi probabil că voi fi în stare să şi scriu.

N-am murit. Mai pot să contribui.

Încă mai valorez ceva.“

♦ ♦ ♦

Apoi întoarcerea la muncă. Tor începea chiar să se bucure, într-o mică măsură, de procesul prin care trebuia să treacă: să măsoare încâlceala propriului ei sistem nervos, să ajute la conducerea unei autoexaminări amănunțite, lucruri care nu semănau cu nimic din ceea ce şi-ar fi putut imagina strămoşii ei; să adune laolaltă bucățelele unui mecanism pe care aproape toată lumea îl lua de-a gata – cea mai complexă maşinărie cunoscută vreodată.

Spre surprinderea ei, munca aceasta însemna şi retrăirea unor amintiri iscate brusc, atunci când scânteia iscată de una dintre sonde lumină din nou, pentru scurtă vreme, o anume zi de toamnă însorită, de când Tor avea şase ani şi se strecura în spatele fratelui ei cu câte un balon plin cu apă picurându-i din fiecare mână; paşii însă îi fuseseră trădați de foşnetul frunzelor uscate de kudzu, iar momentul acela îi năvăli în amintire cu o

asemenea bogăție a detaliilor, încât îl resimți cu intensitate ca şi cum ar fi fost real. Cu siguranță mai real decât existența aceasta înăbuşită, amorțită de medicamente. Timp de un minut sau două, *aproape* avu senzația că fetița aceea era adevărata Tor – sau Dorothy Povlovich. Poate că nu era nevoie să facă nimic altceva decât să se concentreze asupra unui anume gând aducător de bucurie, ca să se trezească pe de-a-ntregul în acel moment şi să lase în urmă coşmarul acesta…

… încă o sondă îşi începea călătoria. Încercând să găsească unul dintre centrii de control ai musculaturii lui Tor, reuşi să-i declanşeze un sentiment de tristețe din adolescență, neasociat cu vreun fapt, cu vreun eveniment sau vreo imagine, ci doar plutind ca un nor amenințător, încă actual, şi producând cam un minut de regret pasional şi plin de tristețe, înainte ca sonda să treacă mai departe şi să-şi găsească ținta corectă.

Mai târziu, dintr-o ascunzătoare a memoriei erupse amintirea bruscă a unui suvenir pe care îl pierduse cu mult timp în urmă şi pe care îl redescoperea acum, pe neaşteptate, în locul său uitat. „Aş putea să-i spun mamei. Să găsească ea lanțul de chei. Să mă ierte că l-am rătăcit. Numai că… nici nu i-ar păsa, câtă vreme fiica ei se află într-un loc ca ăsta.“

Ceea ce o făcu pe Tor să-şi dea seama: dacă situația avea să dureze, ar putea primi vizite. Nu în persoană, în prezența trupului său devastat, ci *acolo,* în mintea care supraviețuia. Ar trebui să fie posibil, prin intermediul virspațiului, să creeze o încăpere plăcută, o versiune animată a ei înseşi care să poată vorbi, sau să pară că vorbeşte, condusă de gândurile ei codificate. Avea în continuare o familie, un frate, prieteni. Iar Wesley putea chiar să vină în persoană – deşi de ce-ar fi făcut-o? Nu-i părea un gest plauzibil, dat fiind că se dovedise genul superficial încă dinainte de ghinionista călătorie cu zepelinul.

Probabil că nu. Îşi repetă totuşi câteva lucruri pe care i le-ar fi putut spune – ca să-i mai alunge stingherealа sau ca să facă situația mai suportabilă… ori cuvinte mânioase prin care să-şi exprime dezamăgirea, în caz că el n-avea să-şi facă apariția.

Se gândea la astfel de lucruri mai mult ca să-şi umple timpul cu ceva cât se desfăşurau procedurile de configurare a şuntului. Toate astea o țintuiau în amorțeală şi o plictiseau, o hipnotizau şi îi produceau durere, într-atât încât aproape că nu mai reuşea să înțeleagă nimic când doctorii îi cereau să le acorde întreaga ei atenție.

Calitatea sunetului se îmbunătățise.

Tor, suntem de părere că acum ar trebui să-ți funcționeze căile subvocale. Ai putea încerca să vorbești?

Ea se întrebă dacă era în stare, rămânând într-o nemişcare pasivă.

„Să vorbesc? Ce vor ăştia să spună? Cu gura asta cusută cu sârme, cu grimasa asta de schelet fără buze… cum se presupune c-aş putea să fac asta?“

Bineînțeles, inputurile subvocale reprezentaseră standardul comunicării aproape toată viața ei. Te prefaci că eşti *pe punctul* de a spune ceva. Senzorii din maxilar şi gâtlej detectează impulsurile nervoase, transformându-le în cuvinte via tărâmul virtual, fără să necesite vreun efort nici din partea laringelui fizic, nici din partea limbii, pentru a da contur fonemelor. Cei mai mulți utilizatori emiteau doar nişte gemete slabe, iar Tor nici atât nu făcuse vreodată. Dar întotdeauna existase senzația fizică a unei limbi adevărate şi a unei cutii vocale reale care *ar fi fost pe punctul* de a produce sunete reale.

Acum, fără o reacție din partea acelor organe, trebuia să-şi imagineze, să-şi creeze în închipuire şi să se prefacă suficient de bine pentru a determina acei nervi să…

O senzație stranie, ca de *behăială,* o făcu pe Tor să tresară. Părea să-i reverbereze în interiorul cutiei craniene, de-a lungul căilor auditive pe care le asocia pe vremuri urechilor. Revenindu-şi din surpriză, încercă din nou – şi fu răsplătită cu un alt „sunet“, care de data aceasta avea o tonalitate joasă şi părea gutural. „Doctorii îmi preiau eforturile şi le dirijează înapoi către mine… ca să-mi „aud“ propriile încercări de producere a vocii. Ca să încep procesul de corectare.“

După alte câteva încercări, reuşi să-şi amintească, ori dacă nu să re-creeze, felul cum se trimit semnale. Comenzi care altădată formau cele mai simple sunete. Grosolănia lor o stânjeni şi aproape o făcu să se oprească. Dar încăpățânarea pură triumfă. „Pot s-o fac!“

Puțin câte puțin, calitatea sunetelor se îmbunătățea.

În cele din urmă, reuşi să emită un mesaj…

— S-s-salut… d-doctorii…

Fireşte, doctorii se întrecură în laude generoase şi asigurări pozitive. Într-adevăr, simțea satisfacția de a fi utilă, de a face progrese. De a fi, din nou, un membru esențial al echipei. Toate acestea – şi perspectiva de a scăpa de ciocăniturile dentare în cod

Morse – contribuiră la domolirea senzației că era tratată condescendent, mângâiată pe cap şi că n-avea de ales, indiferent ce urma să i se întâmple.

„Curând o să fiu în stare să-mi exprim dorințele. O să-mi declar autonomia. O să fiu considerată aptă să iau decizii. Şi poate, dacă vreau, să pun capăt la toate astea."

Era un gând tăios, care în mijlocul unor asemenea progrese medicale remarcabile părea dezagreabil şi ingrat. Dar, chiar şi aşa, era gândul *ei*. În afară de gânduri, nu mai avea prea multe lucruri despre care să poată spune că erau ale ei.

În orice caz, ideea nu apucă să prindă rădăcini, fiindcă atenția lui Tor fu acaparată în scurt timp de următorul lucru pe care îl încercară doctorii…

… când o conectară la *Cloud*.

MECANICI REPARATORI

Ah, drăcia dracului.

Cică ar trebui să fiu atent la ce zic. Ca purtător de cuvânt pentru public al Clubului Libertății, ar trebui să mă țin la distanță de orice „activități ilegale". Una dintre regulile mişcărilor revoluționare, datând tocmai de pe vremea lui Bakunin, este separația strictă a aripii politice de cea luptătoare.

Dar dă-o dracului, că m-am săturat. Ce realizări am mai înregistrat noi după gloriosul eveniment căruia țăranii proşti îi spun Ziua Groazei? Când, preț de o clipă magnifică, părea că se va prăbuşi întreg edificiul corupt al lăcomiei, birocrației şi tehnologiei? De atunci încoace, o dezamăgire continuă! Marele Ted, lucrând în mica lui cabană din munți, i-a zdruncinat pe moderniști. Noi de ce nu putem?

Eşecurile se adună unul după altul. A realizat ceva arma nucleară din Pirinei? Umblă zvonuri cum că monstruozitatea – Himera Bască – a scăpat cu fuga. Mai rău, o turmă întreagă de mamuți reînviați pasc în prezent păşunile Canadei şi mai există şi o jumătate de hectar de grâu peren proiectat genetic! Iar nenorocitele de minți robotice devin tot mai deştepte pe zi ce trece! Şi cu ce realizări recente răspund la toate astea temerarii adepți ai lui Kaczynski, ai lui McVey şi ai lui Fu-Wayne?

Prostănacii ăştia nu-s în stare nici măcar să arunce-n aer un nenorocit de zepelin plin-ochi cu gaz explozibil! Aşa se face c-a supraviețuit cristalul ăla extraterestru, şi cine ştie câte noi tehnologii oribile au să stoarcă din el inteligențele alea savante?

Vine momentul să se ia o decizie! VOI, suporteri pasivi ai unei Căi Mai Bune, trebuie să alegeți. Puteți să vă alăturați *pacifistei* Mișcări a Renunțării, ca niște javre schelălăitoare, și să-l urmați pe „profetul" acela al lor, lucrând *din interiorul* sistemului corupt…

… sau să puneți mâna pe arme! Să vă oferiți viața și abilitățile în slujba Aripii Luptătoare și să puneți umărul la răsturnarea acestei așa-numite civilizații care se clatină!

Cum vă înrolați? Nu trebuie decât s-o spuneți răspicat. Vă vor găsi ei.

CAPITOLUL 31

REALITATE CONSENSUALĂ

Generația lui Lacey era de vină, bineînțeles.

La urma urmei, ei erau cei care inventaseră „atenția parțială continuă“. Ei erau mândri că săreau de la un subiect la altul, risipindu-se ca să le acopere pe toate până ajungeau mai subțiri decât învelişul unui gelglob detector *ia*. Sau mai înguşti decât momentul trăit care se numeşte *acum*.

Dar niciodată până atunci nu mai fusese Lacey forțată să-şi împartă atenția între atâtea subiecte *vitale,* toate solicitându-i la maximum atenția. De fapt, ştia despre creierul omenesc organic că îşi poate diviza concentrarea doar într-o anumită măsură, după care se reîntoarce, ca un elastic, la gândul care pare a avea cea mai mare intensitate. Care solicită cel mai mult. Elefantul din sufragerie.

„Sunt o mamă îngrozitoare.“

Din tot vârtejul – fie că se ocupa de chestiuni din Elveția şi Africa, de aici din Washington sau din spațiul extraterestru –, acel unic fapt esențial era limpede. După standardele morale ale oricărei culturi umane, ea ar fi trebuit pur şi simplu să lase baltă orice alte preocupări şi să participe la căutarea fiului ei dispărut.

Nu conta că asta nu l-ar ajuta cu nimic pe Hacker. Angajase cei mai buni profesionişti şi oferise recompense copioase, în stare să abată din drum toate iahturile, toate bărcuțele de pescuit şi toți surferii de acolo până-n Surinam ca să se alăture căutărilor… nici faptul că Mark se afla la fața locului, coordonând operațiunile de căutare a fratelui său… nici că ea n-ar fi obținut nimic dând zor să ajungă în Caraibe, doar le-ar fi stat în drum salvatorilor.

Nu conta nimic din toate astea. „Pur şi simplu, aşa ar face orice mamă.“

Poate doar cu excepția mamei lui Hacker Sander.

„Ultimul lucru din lume pe care şi l-ar dori el de la mine ar fi să arăt că sunt panicată… sau măcar foarte preocupată.“

Acea unică şi rapidă răbufnire de date telemetrice – prea scurtă şi distorsionată de paraziți pentru a putea ajuta la o localizare – îi înştiințase că, imediat după prăbuşirea în ocean, capsula

rămăsese intactă, iar pasagerul ei era în stare bună de sănătate. Micul compartiment era proiectat să plutească şi să menţină viaţa pe termen aproape nedefinit. Pe lângă asta, chiar dacă s-ar fi ars toată aparatura electronică de la bord, învelişul însuşi ar fi reflectat semnalul radarelor şi al sonarelor într-un fel unic, care l-ar fi identificat fără dubii, imediat ce vreunul dintre căutători ar fi ajuns suficient de aproape. Până în prezent, două furtuni periculoase împiedicaseră echipele să ajungă în anumite zone de căutare, în special pe cele aflate cel mai departe de presupusa zonă de impact. Dar se presupunea că era doar o chestiune de timp.

În orice caz, Lacey ştia cât de furios avea să fie băiatul când va afla că ea dăduse fuga în sud, renunţând şi distrugându-şi şansa unică în viaţă de a fi martoră în direct la scrierea istoriei: momentul Primului Contact dintre omenire şi extratereştri. De ce? Doar ca să fie de faţă, să se frământe şi să se amestece fără rost în eforturile salvatorilor profesionişti?

„Şi zi aşa, Lacey, asta-i motivaţia cu care vii? Că rămâi să participi la Conferinţa Artefactului în onoarea lui Hacker? Ca să faci ceea ce şi-ar dori el să faci… şi ceea ce şi-ar fi dorit Jason?

Hai, că-i bună!“

Lângă ea stătea profesorul Noozone. Savantul-popstar era foarte fericit să interacţioneze prin fornăieli, clicuri şi mormăituri subvocale cu înfocata lui comunitate de fani – care număra acum peste o sută de milioane de inşi, parţial datorită locului în care şedea el în acel moment. Într-un fotoliu de VIP, nici mai mult, nici mai puţin. Şuviţele rasta, marca lui distinctivă, îi pluteau în jurul capului, având la capete lentile şi detectoare care se răsuceau şi se orientau în toate direcţiile, răspândind în aer arome de şampon cu ganja şi tămâie. În răstimpuri, Lacey se vedea nevoită să alunge de lângă ea câte o şuviţă de păr cybactiv excesiv de curioasă, dar n-avea inimă să-l certe; omul se purta ca un căţeluş pe lângă ea, *într-atât* îi era de recunoscător că-i asigurase accesul în Galeria Observatorilor pe post de consilier al ei, astfel încât acum doar un geam gros de sticlă se mai afla între el şi camera de carantină în care siluete în alb – printre care însuşi Gerald Livingstone – examinau Artefactul Havana.

Într-o incintă holografică din apropiere, văzu o copie animată a lui Noozone, care flecărea şi gesticula de zor, în timp ce de jur-împrejurul capului îi pluteau baloane-idei. Vocea îi fusese dată mai încet, ca să nu deranjeze alţi membri ai Comisiei

Consultative – experți, demnitari internaționali şi reprezentanți ai tuturor celor zece Stări. Dar când ochii lui Lacey rămaseră ațintiți în acea direcție, un computer măsură dilatația pupilelor şi răspunse interesului ei trimițându-i către ureche un flux sonor colimat.

„Deci ce teorii am eliminat pân-acu'?“ rostea tărăgănat, cu un accent jamaican mătăsos, holvatarul animat al profesorului, făcând un gest larg cu brațul ca să arate către un grafic comparativ multidimensional care plutea în preajma lui. *„Aproape niciuna! Până nu reuşeşte Echipa de Contact să depăşească prejudecata antropocentrică suficient cât să înțeleagă exact situația entităților din Artefact, nu ne rămâne decât acel «veniți alături de noi», acea invitație «aida-ncoa» splendid de tentantă, ca indiciu foarte-major despre scopul Obiectului Livingstone… sau al Artefactului Havana, sau orice alt nume dat acestui lucru cu-adevărat uluitor. La naiba. Şi totuşi, numai şi numai din acest motiv, perspectivele pieților* futures *s-au schimbat speeectaculos. Cota pariurilor bazate pe invazia extraterestră, spre exemplu, s-a prăbuşit până la câțiva milicenți la dolar. Pariurile care preee-zic o frăție-federație galactică într-adevăr prietenoasă au crescut vertiginos în valoare şi p-ormă s-au divizat, când interesul s-a concentrat asupra* tipului *de societate federativă din care ar putea face parte extratereştrii. Bine-nțeles, ăsta e momentul în care încercăm şi noi să pipăm nițică ingeniozitate ca să potrivim laolaltă indicii bazate pe comportamentul ciudatelor făpturi-din-interiorul-pietrei…“*

Volumul vocii lui Profnoo scăzu imediat ce Lacey îşi smulse privirea dintr-acolo şi se uită prin peretele de sticlă la epicentrul atenției mondiale. Artefactul, un cilindru opalescent alungit şi conic la capete, se afla în leagănul lui, sub un baldachin de pânză care oprea cea mai mare parte a luminii din încăpere, ținându-i umbră. Cum doar o cantitate modestă de energie fotonică alimenta piatra, nu se vedeau decât imagini vagi şi cețoase ale unor nori plutitori pe suprafața ei.

Câțiva lucrători ataşau tuburi flexibile la partea inferioară a mesei, în timp ce alții înălțau un nou sistem de iluminat sub îndrumarea celui mai recent membru al Echipei de Contact – un african înalt şi suplu, cu o piele atât de închisă la culoare, încât părea aproape vineție; se spunea despre el că era expert în *dresaj de animale,* nici mai mult, nici mai puțin. Între timp, descoperitorul obiectului, astronautul Gerald Livingstone, stătea de vorbă cu generalul Hideoshi şi cu câțiva colegi. Unul dintre ei era un holvatar computerizat – o imagine de mărimea unei ființe

omeneşti a unei *ia*ntități jumătate femeie, jumătate tigru – a cărui expresie de carnivor sălbatic se potrivea ca nuca-n perete cu misiunea pacifistă a echipei.

Cum nu se petrecea mare lucru acolo, iar Profnoo era ocupat până peste cap să i se adreseze publicului său, Lacey se pregătea să-şi ridice criptochelarii şi să-şi îndrepte atenția în altă parte, către o *altă* chestiune urgentă: evenimentele care aveau loc la câteva mii de kilometri distanță către est. Avea un informator secret infiltrat pe moşia Glaucus-Worthington, lângă granița cu Liechtenstein, unde soseau delegați de la majoritatea familiilor importante ale cladei, ca şi de la gruparea internațională a lui Tenskwatawa, Mişcarea Responsabilității – sau Mişcarea de Renunțare, cum fusese denumită din cauza atitudinii sale față de progresul ştiințific –, să negocieze o alianță între cele două forțe puternice. O aştepta un raport codificat înaintat de spionul ei; nu putea fi citit decât cu acea pereche anume de ochelari de imersie în Mesh. Nu părea să existe vreun motiv întemeiat pentru care să mai amâne acest lucru.

Mai ales că naderiții gâfâiau ca nişte puştani în călduri. „Aş putea să fac asta. Să-mi unesc forțele cu trilii «binefăcători» şi să lupt pentru Iluminism. Să mă asociez cu nababii tehnologiei, ăia grupați în Jakarta, în Kerala, în California şi-n Rio. Jainişti, omydiarişti, yeoişti, berggrueniştii şi alții. Să-mi folosesc averea şi influența ca să mă lupt pentru ştiință. Să denunț aristocrația ereditară. Să dau pe goarnă adevărul despre prietenii mei neo-feudali, cu care am crescut…

… şi să-l fac pe Jason să se răsucească în mormânt."

Îşi ridicase până la jumătatea feței setul cripto-*ia*ware, pregătindu-se să furnizeze codul pentru descifrarea raportului, când se trezi că cineva, neinvitat, se înfige în scaunul cu tapițerie de pluş din dreapta ei.

— Zău c-ar trebui să ne luăm şi noi unul al nostru, să ştii.

Lacey lăsă deoparte ochelarii. Era Simon Ortega, reprezentantul Stării Corporatiste – marile afaceri de pe tot cuprinsul planetei. Smead, cu trăsături de Timor şi accent de Porto, Simon era exemplul viu al imaginii internaționaliste pe care încercau s-o transmită companiile globalizate încă de la Ziua Groazei şi de la Marea Învoială. Transparență, competiție deschisă, tranzacții cinstite – însăşi esența *adevăratului* Adam Smith, primul liberal – şi sfârşitul strânsei asocieri cu cei superbogați.

„Şi de ce s-a aşezat aici? Nu se teme să fie văzut vorbind cu o

plutocrată ca mine care s-a născut în bani?

Sau are propriile-i surse, care-i spun ce se petrece acum în Elveția? Ştie despre reorganizarea puterii, despre posibila reînviere a vremurilor vechi, în care câteva familii aflate în relații de amiciție puteau face să se clatine piețe, să se răstoarne corporații şi națiuni şi să se cutremure destinul omenirii? Dacă îi trece prin minte că se întorc vremurile acelea, poate că încearcă să-şi alcătuiască o alianță personală. Să se lipească de tabăra câştigătoare."

— Îmi pare rău, domnule Ortega. Ce-ar trebui să ne luăm şi noi?

— Un holvatar de grup, doamnă Donaldson-Sander. O entitate participantă care să vorbească în numele nostru, al membrilor Consiliului Consultativ. Să ne reprezinte interesele dincolo de cortina de sticlă, acolo unde-i tot zgândără pe vizitatorii din spațiu. Ceva care să contrabalanseze prezența afurisitei de *Fată-Tigru* şi să-i oblige să nu ne mai ignore pe ăştia de-aici, de sus!

„Aha", îşi dădu seama Lacey. Carevasăzică, nu era nimic legat de evenimentele din Zürich. Ortega nu făcea decât să-şi exprime reacția firească față de felul cum se petreceau lucrurile la Convenția Artefactului. Mai exact, față de felul în care bariera de sticlă împiedica toți oamenii şi toate interesele aflate de *această* parte a ei, în galeria observatorilor, să influențeze în vreun fel evenimentele care se desfăşurau de partea cealaltă. Ca grup, Starea Corporatistă se număra printre cele mai tensionate.

Deşi comunicarea cu Artefactul extraterestru continua să fie haotică şi sporadică, lumea întreagă oftase de uşurare la îndemnul, evident prietenos, „veniți alături de noi". Fără îndoială, aproape orice formă de participare la o federație interstelară avea să ofere beneficii, cunoaştere extinsă, tehnologii prielnice, artă surprinzătoare şi, poate, soluții la o mulțime de probleme. Desigur, aveau să se tulbure nişte ape şi să se strice treburile unor grupări. Ale renunțătorilor, spre exemplu, sau ale cladei de clanuri conservatoare a lui Lacey.

„Dar nu şi ale naderiților. Ăstora le place la nebunie ce se-ntâmplă."

Clientela lui Ortega avea să fie prinsă la mijloc, sfâşiată deopotrivă de speranță şi îngrijorare. Pe de o parte, cunoştințele dobândite de la extratereştri le-ar fi oferit celor norocoşi şi ageri o mulțime de noi oportunități de afaceri. Pe de altă parte… chiar presupunând că totul ar fi mers bine, dacă ar fi sosit noi şi nemaipomenite concepte şi tehnologii extraterestre, care să

furnizeze un milion de beneficii fără să dezlănțuie efecte secundare grave... chiar şi atunci, o sumedenie de entități corporatiste şi-ar fi văzut bunurile, serviciile şi poziția de pe piață aruncate în desuetudine. Ei bine, doar câteva îmbunătățiri în domeniul nano-tehnologiilor ar putea înlesni posibilitatea de a produce măcar fabricatoare domestice, permițându-le cetățenilor să creeze aproape orice produs din materiale brute acasă la ei, în bucătărie sau în garaj. O binefacere... dacă nu cumva slujba sau portofoliul tău ministerial depindeau de producția de bunuri. Sau de transportul lor. De fapt, era posibil să spulbere jumătate dintre companiile listate la bursele de valori. Nu era de mirare că părea atât de agitat.

Şi totuşi, se dovedi că Ortega avea un cu totul alt scop.

— Ați auzit ce pun la cale, doamnă Donaldson-Sander? Au de gând să aplice *condiționarea activă*. Asta înseamnă folosirea de *recompense* şi *pedepse,* într-o încercare grosolană de a realiza *modificări comportamentale* ale entităților extraterestre din interiorul artefactului!

Lacey se abținu să nu chicotească la un joc de cuvinte de neiertat care-i răsărise în minte.

„Să-i învățăm pe câinii pavlovieni comanda SETI-up[47][47] Joc de cuvinte bazat pe asemănarea cu *sit up* (prin care i se comandă câinelui să stea în şezut).?“

Din fericire, bărbatul nu-i observă pufnetul scurt.

— Vă vine să credeți câtă aroganță? Incredibilă îngâmfare! Să presupună că toate greutățile din comunicare sunt *vina lor,* nu a noastră! Să facă recurs la metode barbar de neospitaliere ca să-i forțeze să se conformeze la standardele *noastre* primitive de comportament!

În pofida izbucnirii lui surescitate, Lacey se simțea impresionată – şi poate puțin ruşinată. Fusese cât pe ce – de două ori în decurs de câteva clipe – să-i atribuie acestui om motivații dezgustătoare, când adevărata cauză care îl necăjea pe el era una idealistă. O chestiune de bunăvoință şi politețe.

— Păi, adevărul e că extratereştrii par cam scăpați de sub control. Se împing şi se înghiontesc. Se întrerup unul pe altul, încât nu mai ajunge la suprafață aproape nimic descifrabil sau clar. E greu de înțeles cum ar putea fi vina *noastră*.

— Exact, încuviință Ortega, dând din cap energic. *Chiar* e greu de înțeles cu mintea noastră primitivă. Şi totuşi, cum ar putea să *nu* fie vina noastră? O civilizație galactică vastă şi sofisticată, care a experimentat de sute de ori primul contact, precis că ştie ce

face! Cel puțin comparativ cu imaturii de pământeni lipsiți de experiență. Probabil că sunt foarte răbdători cu noi, aşteaptă să ne dăm seama de un lucru simplu.

Lacey rămase pe gânduri. „Un lucru simplu… pe care mințile acelea sofisticate nu-s în stare să ni-l explice? De ce nu ni-l prezintă de-a dreptul, simplu, într-un limbaj clar, exemplificat fără ambiguități?

Bineînțeles, asta-i de multă vreme şi nemulțumirea omului rațional în privința lui Dumnezeu."

Se abținu să menționeze o posibilitate a cărei cotă la pariurile mondiale era în creştere – lentă, dar constantă. Comportamentul haotic, necooperant al extratereştrilor putea fi explicat în situația în care piatra-din-spațiu era de fapt o farsă. Caz în care ar fi fost probabil programată să întârzie cât mai mult timp posibil orice conversație reală, zăpăcind de cap nouă miliarde de ființe omeneşti, fără să intre niciun moment în detalii. De fapt, piața pădurilor divizase categoria în câteva intrigi secundare, în funcție de scopul presupus al fraudei: „să unească omenirea", „să ne sperie ca să trecem la dictatură", „să pună la cale o înşelătorie financiară" sau pur şi simplu să joace cea mai mare festă din istorie.

A, sigur, o mulțime de experți declarau că Obiectul Livingstone nu putea fi o farsă. Tehnologia lui era în bună măsură peste capacitățile actuale ale omenirii. Dar nu cu mult peste – poate doar cu câteva decenii mai avansată în domeniul cristalelor, spre exemplu. Aproape în fiecare zi se găsea câte o companie, o guvernare sau un grup amsci care să declare: „Hei! Ne-am dat seama cum să facem şi noi bucata asta din ceea ce face Artefactul!"

Era o forță motrice uriaşă în special pentru activitatea din Industria Minciunilor.

„Aud că Peter Playmount forțează producerea unui cinema-virt epopeic al cărui protagonist va fi o bucată de cristal spațial salvată dintr-o conspirație sumbră de nişte puştani curajoşi…"

— E clar că Echipa de Contact de-acolo a scăpat hățurile, insistă Simon Ortega să-şi demonstreze punctul de vedere, gesticulând către grupul aflat de cealaltă parte a peretelui de sticlă. Comisia Internațională de Supraveghere n-o să se amestece în planul lor nebunesc de a-i *tortura* pe călătorii extratereştri până devin cooperanți.

Deschise un clipboard de modă veche, pe care era ataşată o

singură foaie de hârtie.

— Suntem un grup de oameni care a pus în circulație o petiție: ori ni se permite accesul în camera aceea, ori se lărgește componența Echipei de Contact, ori cel puțin să fim şi noi cumva *prezenți* acolo, să ne fie cunoscute opiniile!

Lacey aruncă o privire fugară la foaia de hârtie. O mare parte dintre consilieri semnaseră deja. Riscul de-a se întâmpla ceva rău părea foarte mic. La o adică, de ce nu? Tocmai întindea mâna să ia stiloul pe care i-l oferea Ortega…

… când unul dintre cerceii ei interveni cu un clinchet. Un apel telefonic, fără doar şi poate urgent, din moment ce le dăduse directive cât se poate de clare secretarelor şi *ia*-urilor ei să nu lase să ajungă la ea decât mesajele de cea mai mare importanță. O cyber-şoaptă blândă îi articulă numele:

— *Gloria Harrigan.*

Era avocatul personal al lui Hacker.

— Mă scuzați, vă rog? i se adresă ea lui Ortega. E un apel foarte important.

Vorbea cu glas aproape spart când se întoarse cu spatele la el, strângând între degete cercelul.

— Da?

— *Doamna Donaldson-Sander? Dumneavoastră sunteți?*

— Sigur că da.

De parcă ar fi putut să răspundă altcineva pe canalul acela codificat.

— Avem vreo veste de la căutători?

— *Da, doamnă. Un echipaj a găsit capsula lui Hacker, sau ce-a mai rămas din ea.*

Lacey simți c-o apucă deodată şi frigul, şi căldurile. Privirea începea să i se înceţoşeze.

— *Staţi puțin, vă rog. Am formulat-o prost. Capsula era numai bucăți risipite, dar nu există nicio rămăşiță omenească… Adică un expert a examinat încuietoarea şi a declarat că trebuie să fi fost deschisă intenționat, din interiori Deci avem motive serioase să credem că Hacker a ieşit înainte să fie distrus containerul. Asta împreună cu lipsa oricăror bio-urme umane recente în zonă sugerează că a plecat cu de la sine putere, protejat şi ajutat de costumul de supraviețuire, cel mai bun model care există pe piață.*

Gloria turuise toate astea cu o asemenea iuțeală, încât Lacey nu reuşea s-o mai urmărească şi încerca din răsputeri să-i înțeleagă sensul vorbelor, până când i se repetară de câteva ori.

— Mark se află la fața locului. El m-a rugat să transmit vestea bună şi a promis că o să vă sune personal în cel mult o oră.

Lacey dădu din cap, încercând din răsputeri să vadă informația aceea ca pe o veste bună. Înghiți în sec de câteva ori înainte de a subvocaliza o întrebare.

— Deci ce urmează?

— Căutările continuă, doamnă. Vă rog să înțelegeți, locul în chestiune este la o distanță respectabilă față de punctul de aterizare care era anticipat, de aceea a durat atât de mult. Pe lângă asta, ne-am bazat pe faptul că vom descoperi cu radarele şi sonarele reflexii de la carcasă. Acum e clar de ce nu s-a-ntâmplat aşa. Dar acum suntem stăpâni pe situație, în sfârşit! Poate să fi ajuns la câteva zeci de kilometri distanță, cel mult, înotând cu forțe proprii sau purtat de curenții locali. Ar trebui să avem rezultate din clipă-n clipă.

Lacey avu nevoie de un efort uriaş ca să poată măcar vorbi, darămite să-şi mai şi mențină buna-creştere cultivată de-o viață.

— Mulțumesc, Gloria. Te rog să mulțumeşti tutu… tuturor.

N-avea rost, nu-şi mai găsea cuvintele. Îşi ciupi cercelul ca să încheie convorbirea, apoi îl mai ciupi o dată, când dispozitivul încercă să-i dea în mare grabă raportul despre mesajele care o aşteptau de la oameni importanți – ca, de pildă, conducătorul coaliției naderite şi directorul observatorului ei chilean căutător de planete, sau…

„Nu. Stabileşte-ți prioritățile.“ Mai întâi să semneze petiția lui Ortega, ca să plece de pe capul ei omulețul acela plin de intenții onorabile, dar pisălog… apoi să se concentreze… să se concentreze asupra vreunei chestiuni importante, cum ar fi darea de seamă de la spionul ei din Alpi. „Sau cufundă-te în splendoarea distractivă a flecărelii emise de geniul pe care l-ai angajat. Profnoo s-ar bucura să i se acorde puțină atenție.“

Un lucru era clar că Lacey n-avea de gând să-l facă: n-avea să-şi piardă timpul frământându-se din pricina ştirii. Sperând.

În orice caz, ce-i umbla ei prin străfundurile minții depăşea speranța. Poate chiar într-un mod insultător. Nu putea scăpa de sentimentul apăsător – poate născut din speranțe deşarte sau chiar dintr-o reacție de negare pe fond de tulburare emoțională – că Hacker nu doar supraviețuise, ci şi că, într-un fel sau altul, se afla în siguranță.

Poate chiar se distra.

„Ar fi tipic pentru el.“

Supoziția aceasta se baza într-o oarecare măsură pe experiență.

„Ori de câte ori dădea de necaz, Hacker lua legătura cu mine. Pe de altă parte, în general îşi ignora mama când lucrurile erau interesante sau mergeau bine, neglijând să sune dacă se distra de minune.“

ENTROPIE

Să presupunem că reuşim să evităm cele mai cumplite calamităţi. Cele care devastează lumea, produc extincţii, distrug civilizaţii. Şi haideţi să zicem că nicio gaură neagră nu va înfuleca Pământul. Nu se vor declanşa războaie de anvergură care să ne împingă înapoi în evul întunecat. Colapsul ecologic este evitat, iar sistemul economic este ţinut în viaţă.

Mai departe, să ne imaginăm că nu suntem singuri pe drumul obţinerii unei asemenea longevităţi miraculoase. Că multe alte forme de viaţă inteligentă reuşesc la rândul lor să scape de cele mai cumplite primejdii şi să supravieţuiască adolescenţei stângace. Ei bine, chiar şi în asemenea circumstanţe, tot mai există o mulţime de moduri în care o specie inteligentă promiţătoare, care apare şi priveşte plină de speranţă către cer, să nu-şi poată fructifica potenţialul. În ce capcane am mai putea cădea *deoarece* suntem inteligenţi?

Să luăm ca exemplu una dintre cele mai recente şi mai importante inovaţii omeneşti, *specializarea*. Chiar în vremuri imemoriale, când trăiam în grote şi bordeie, exista o diviziune a muncii. Vânătorii cei mai iscusiţi vânau, experţii în cules culegeau, iar meşteşugarii dibaci petreceau multe ore pe malul râurilor, modelând coşuri din împletituri complicate şi tăişuri de piatră. Imediat ce cultivarea pământului a creat un surplus care putea fi depozitat, au apărut pieţele şi odată cu ele regii şi clericii, care distribuiau hrana suplimentară ca ajutor pentru tâmplari şi zidari, pentru scribi şi pentru astronomii care se îngrijeau de calendar. Bineînţeles, preoţimea şi regii îşi păstrau partea cea mai bună. Nu e şi administrarea o specialitate? Şi astfel, câţiva au ajuns în scurt timp să-i domine pe cei mulţi, de-a lungul a nouăzeci şi nouă la sută din cursul istoriei.

Până la urmă însă, priceperea şi cunoaşterea s-au răspândit, făcând să sporească preţiosul surplus şi permiţându-le tot mai multor oameni să citească, să scrie, să inventeze… ceea ce a sporit prosperitatea, creând condiţii pentru o şi mai mare specializare şi aşa mai departe, până când doar câţiva au rămas să lucreze pământul, iar cei mai mulţi dintre acei fermieri erau, la rândul lor, specialişti foarte bine instruiţi.

În Vest s-a manifestat o anume tendinţă pe tot parcursul secolului XX: o constantă *profesionalizare a tuturor lucrurilor.* Până la sfârşitul mileniului, aproape tot ceea ce făceau de obicei un soţ şi o soţie pentru familia lor fusese ambalat şi livrat pe post de produs sau serviciu furnizat fie de piaţa liberă, fie de stat. Iar în schimb? Pilotul nu trebuia decât să piloteze, iar pompierul să stingă incendii. Profesorul pur şi simplu preda, iar dentistul n-avea altceva de făcut decât să se îngrijească de dinţi. Era o abundenţă de avantaje. Nivelul productivităţii creştea până la cer. Mărfuri ieftine circulau pe tot cuprinsul globului. Cetăţeni ai clasei de mijloc mâncau căpşune în plină iarnă, aduse pe calea aerului din cealaltă emisferă. Ştiinţa înflorea pe măsură ce sporea cantitatea de cunoştinţe ale oamenilor, într-un ritm încă şi mai rapid decât creştea cantitatea de bunuri pe care le posedau.

Şi atunci a venit momentul în care, pentru unii dintre noi, lucrurile au început să capete un aspect îngrijorător.

Să ne întoarcem în timp cale lungă, până la celălalt capăt al firului unei vieţi lungi, înainte de răspândirea explozivă a ciberneticii, înainte de Mesh, de Web şi de Net, hăt departe până în anii 1970, când mi-am început eu studiile la Caltech. Adesea, târziu în noapte, eu şi colegii mei chibzuiam asupra raţiunii neînduplecate a specializării. După ce multe generaţii culeseseră roadele ei, părea clar că se profila spectrul unei crize.

Vedeţi domniile voastre, ştiinţa continua să facă descoperiri în ritm accelerat. Un cercetător era deja nevoit să înveţe întruna şi din ce în ce mai mult ca să poată descoperi lucruri noi. Părea că simpla încercare de a ţine pasul avea să ne forţeze pe toţi să ne concentrăm asupra unor domenii de studiu tot mai specializate, abandonând pădurea ca ne concentrăm asupra unor minuscule porţiuni din câte un copac. Până la urmă, noi generaţii de studenţi ar putea ajunge să-şi petreacă o jumătate de viaţă învăţând cât e nevoie ca să se poată apuca de o disertaţie. Chiar şi aşa, de unde să ştii dacă nu cumva mai există şi altcineva, în celălalt capăt al lumii sau în vreo altă încăpere de pe acelaşi palier, care face eforturi în acelaşi sens ca şi tine?

Perspectiva aceasta, de a fi nevoit să cunoşti din ce în ce mai multe despre din ce în ce mai puţine, era descurajantă. Şi de neevitat. Nu părea să existe nicio cale de scăpare…

… până când, aproape peste noapte, am virat cu toţii într-o direcţie nouă! Civilizaţia noastră a evitat criza aceea pentru că a făcut *un pas tehnologic lateral* care părea atât de evident, atât de simplu şi de elegant, încât puţini au fost cei care l-au comentat sau măcar l-au observat. În definitiv, Era Internetului prezenta atâtea aspecte incitante!

Vechea spaimă provocată de supraspecializarea foarte limitată părea brusc demodată, când biologii începeau să colaboreze cu fizicienii şi era o abundenţă de parteneriate interdisciplinare. Mai mult ca oricând, în loc să fie enervaţi de terminologia superspecializată, experţii se lansau în conversaţii entuziaste!

Astăzi, rareori mai pomeneşte cineva de pericolul care ne-a tocit nervii tuturor. A fost înlocuit de *preocuparea contrară,* la care ne vom referi data viitoare.

♦ ♦ ♦

Dar mai înainte gândiţi-vă la asta:

Da, vom fi scăpat noi deocamdată din capcana specializării, dar le va ieşi şmecheria asta *tuturor celorlalţi* răspândiţi printre stele? Soluţia noastră pare acum evidentă: să navigăm pe creasta tsunamiului! Să întâmpinăm potopul de cunoştinţe cu râvnă şi cu sprinteneala eclectismului. Refuzând să fim constrânşi de clasificările oficiale, să facem cunoaşterea să ricoşeze şi să se înghesuie în forme noi, suplimentând capacităţile profesionale cu afluxuri de amatorism plin de zel.

Dar n-o luaţi ca pe ceva de la sine înţeles! Poate că o asemenea abordare nu s-a repetat nicăieri altundeva. Nicidecum dacă s-a născut din cine ştie ce însuşire rară, tipică naturii noastre de primate deştepte. Sau dintr-un noroc chior.

Ea nici n-ar fi fost îngăduită în majoritatea culturilor umane! Care dintre imperiile noastre militare, comerciale sau succesorale ar fi eliberat ceva atât de puternic precum Internetul, lăsându-l să se răspândească – neîncătuşat, fără restricţii – pe tot mapamondul, sau ar fi îngăduit ca atâtea însărcinări calificate să fie îndeplinite de indivizi neautorizaţi?

Ne putem imagina nenumărate alte specii – şi propria noastră renaştere fragilă – împiedicându-se şi căzând iar în scenariul mohorât pe care noi, studenţii, l-am conceput în nopţile acelea mohorâte. Ni le putem imagina alunecând într-o mişcare ciclică nesfârşită, strivitoare, în care specializarea, cândva prietenă de nădejde, devine cel mai aprig inamic al înţelepciunii.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 32

ÎNTOARCERE ACASĂ

În a treia zi de la prăbuşirea în ocean, Hacker începu să-şi câştige hrana. Într-o oarecare măsură, din pură plictiseală – nu mai avea stare să tot aştepte să fie hrănit de tribul delfinilor ciudați, ca un copilaş neajutorat.

De asemenea, pe măsură ce se scurgea şi ziua a patra, şi a cincea, şi aşa mai departe, avea tot mai acut sentimentul ciudat că, la bine şi la rău, acesta era tribul *lui*. Cel puțin pentru moment.

Aşa că începu la rândul lui să se pună pe treabă de câte ori grupul pornea la strâns de-ale gurii; ajuta ținând şi el de plasă, încercând să nu tresară când hăitaşii mânau drept către el bancurile de peşti – o masă enormă de săgeți argintii şi albastre asemenea unei unice creaturi gigantice, zbătându-se, izbind plasa ucigaşă, dar şi mâinile şi masca lui facială. De fiecare dată, lui Hacker îi pulsa falca din cauza zgomotului subsonic intens al luptei şi de la scanările cu clicuri de înaltă frecvență ale cetaceelor, care îşi năuceau şi deopotrivă îşi dezmierdau prada. Cântecul acela complex, stereofonic, părea să combine empatia reală față de peşti cu o desfătare aproape felină în fața necazului lor.

„Presupun că depinde în mare măsură de ceea ce eşti, vânător sau vânat. Habar n-aveam că oceanul poate fi atât de zgomotos, sau de muzical. Sau că viața de-aici, din adânc, e atât de… tenace.“

Nu era un Disney subacvatic, nicidecum. Prin comparație, căprioarele şi iepurii pădurilor aveau perioade îndelungate de linişte. Aici însă erai nevoit să-ți păzeşti spatele clipă de clipă.

Sau mai degrabă să asculți. Textura de vibrații îl înconjura şi îl mângâia pe Hacker într-un fel pe care nu-l simțise niciodată pe uscat, vălurind pe trupul lui cântece complexe, întrețesute, care exprimau pericol, ocazie şi ecouri ale unei lupte îndepărtate. Bineînțeles, implantul din maxilar era unicul motiv al acestei sensibilități crescute. Cum rămăsese cu timpanele blocate din ziua lansării, implantul îi furniza o rută alternativă pentru sunet, una mult mai asemănătoare cu auzul delfinilor.

„Mai erau şi jocurile alea idioate pe care le juca mama când eram copii. Ne trata ca pe nişte experimente ştiinţifice făcute de ea personal.“

Nu că ar fi avut cu adevărat de ce să se plângă. Lacey se entuziasma mereu în faţa câte unui nou progres şi îi recruta pe băieţi pe post de subiecţi voluntari – sau uneori refractari. Când aflase că fiinţele omeneşti puteau fi învăţate să folosească *ecolocaţia,* îşi trimisese fiii să bâjbâie legaţi la ochi, plescăind amândoi din limbă *întocmai* şi ascultând ecourile reflectate din canapele şi pereţi… sau chiar din servitorii postaţi prin încăpere. Se dovedise că era posibil să-ţi croieşti drum în acest fel, cu o mulţime de izbituri şi împleticiri. Ba chiar Hacker descoperise, mai târziu în viaţă, că abilitatea asta îi era utilă pe post de scamatorie la petreceri.

„Dar cine-şi imagina că o să ajung s-o folosesc într-un loc ca ăsta?“

Până şi delfinii păreau surprinşi de talentul lui neşlefuit. Câţiva dintre ei petrecură mai mult timp cu Hacker, îndrumându-l cu răbdare, ca pe un ţânc mocăit care învaţă să meargă.

În schimb, el îi ajuta verificând fiecare membru al cârdului de la vârful cozii până la bot, cu mâinile desmănuşate, ca să le cureţe inflamaţiile şi să le înlăture paraziţii. Cele mai sâcâitoare erau fărâmele de plastic plutitoare, care nici nu se scufundau, nici nu erau biodegradabile, şi pe care le găsea prinse în diverse cute şi crăpături, ba chiar şi la rădăcina fiecărui dinte de delfin. Se pomeni îndeplinind corvoada aceasta în fiecare zi, având grijă să-şi cureţe meticulos şi mâzga din limburile branhice care-i înconjurau casca. Dar mizeria se punea întruna la loc. Câteodată, nori rotitori din fărâme de plastic începeţoşau şi înnegurau apele cristaline.

„Cum poate să trăiască ceva aici?“ se mira el în timp ce înota alături de însoţitorii lui pe deasupra unui fund de mare maculat cât vedeai cu ochii de gunoaie produse de mâna omului.

Şi totuşi, Hacker simţea că începe să prindă obişnuinţa acelui fel de viaţă. Teama de înec sau de loviturile curenţilor puternici, pe care o resimţise la început, se topea cu timpul, ca şi claustrofobia traiului în închisoarea unui costum de supravieţuire. Din nou îşi puse în minte să investească în compania care îl producea. Asta dacă avea să se mai întoarcă vreodată în lumea aceea.

Noaptea se simţea relaxat cum nu mai fusese de mulţi ani,

poate niciodată, şi moţăia în timp ce flecăreala zbârnâitoare a delfinilor parcă i se scurgea prin maxilar şi-i pătrundea în vise. Începând cu a cincea sau a şasea dimineaţă, şi în tot mai mare măsură în dimineţile următoare, se simţi mai aproape de înţelegerea felului lor de a comunica.

„Am văzut odată un expert în delfini, la nu ştiu ce documentar despre natură, care zicea că făpturile astea nu-s decât nişte animale istețe, care se pricep la imitat şi au abilităţi logice neobişnuit de dezvoltate, poate şi ceva semantică rudimentară, la nivelul cimpanzeilor, dar cam atât. Cică dovezile contrazic toate vechile dorinţe fanteziste de-a crede că delfinii au într-adevăr cultură şi limbaj.

Ce cretin!“

Hacker se simţea întărit în credinţa lui de-o viaţă că aşa-numiţilor experţi le lipsea adesea simţul realităţii, ca să vadă ceea ce era chiar sub ochii lor.

În pofida unei promisiuni făcute sieşi, pierdu în scurt timp numărătoarea zilelor şi a nopţilor care trecuseră. În afară de asta, ajunsese chiar să i se risipească, treptat, îngrijorarea legată de locul în care s-ar fi putut afla vasele de salvare. Nu se mai năpustea către suprafaţa apei, legănându-se frenetic, ori de câte ori auzea zgomot de motor bubuind prin curenţii de mică adâncime. Se întâmpla frecvent, dar, cu toate că de multe ori întrezărea în depărtare câte un vas sau un aparat de zbor, niciunul nu era destul de aproape ca echipajul să-l audă strigând sau să-l vadă când făcea semn cu braţele.

Mormăieli furioase despre răzbunare şi procese în instanţă se topeau treptat, spălate de curenţi şi maree inexorabile. Cufundat în undele sonore produse de pălăvrăgeala obştii delfinilor, începu să se preocupe de problemele cotidiene ale Tribului, ca aceea când doi masculi tineri se luaseră la bătaie, pocnindu-se reciproc cu boturile şi cu cozile, apoi împărţindu-şi muşcături şi zgârieturi cu dinţii lor ascuţiţi, până interveniseră vreo şase adulţi, separându-i cu forţa pe bătăuşi.

Folosind o combinaţie de cuvinte rostite, limbaj al semnelor şi elemente din vocabularul său tot mai bogat de clicuri, Hacker făcu cercetări şi află că o femelă (al cărei nume complex îl traduse prin *Doamna Albastră*) era în călduri. Junii nu prea nutreau speranţe să se împerecheze cu ea – masculii puternici îi dădeau târcoale în cercuri mult mai strânse. Totuşi, energia şi agitaţia lor aveau nevoie de o supapă de ventilaţie. Cel puţin nu se lăsase cu

răni grave.

Un veteran – *Burtăverde* – îşi prezentă cu sfiiciune aripioara pectorală sub nasul lui Hacker, care se folosi de cuțit ca să scormonească şi să-i scoată de acolo câteva lipitori vermiforme. Delfinul chițăi cu jale, dar abia dacă tresări.

— Ar trebui să te vadă un doctor adevărat, îl îndemnă Hacker, de parcă oamenii le dădeau sfaturi verbale cetaceelor toată ziua, bună ziua.

 # Ajutoarele pleacă, încercă Burtăverde să-i explice în limbajul clicurilor. Hacker însă trebui să-l roage să mai repete de trei ori.

 # Aripioarele au nevoie de mâini. Mâini de ajutoare.

Asta venea să întărească o teorie care se închega lent în mintea lui Hacker: că precis li se făcuse ceva acestor făpturi. O modificare datorită căreia ajunseseră vizibil diferiți.

Deveniseră o rasă cumva separată de celelalte ale speciei lor. Dar ce li se făcuse? Misterul sporea de fiecare dată când era martor la un comportament care nu putea fi natural.

În acelaşi timp, răspunsul lui Burtăverde aprinse o scânteie în mintea lui Hacker – în sectorul alocat circumspecției şi suspiciunii. În ultima vreme moțăise, dar nimic nu putea vreodată să scoată din funcțiune acea parte a personalității lui. Nu complet, în orice caz.

„Oare bunăvoința lor față de mine ar putea să aibă un dublu scop? Poate nu din întâmplare n-am întâlnit până acum niciun vas şi n-am trecut pe lângă niciun țărm. Şi nici n-am dat de echipele de căutători trimise de Mark şi de Lacey.

Poate că le e de folos să aibă cu ei o ființă omenească.

Poate nici n-au de gând să-mi mai dea drumul."

Hacker îşi privi supraviețuirea într-o lumină nouă. Cu toate că era hrănit de Trib – şi susținut deasupra apei de minunatul costum de supraviețuire –, perioada cât putea rezista un om în largul oceanului avea limitele ei. „Începe să mă mănânce peste tot. Corpul omenesc nu-i menit să fie expus întruna la sare, şi cred că sunt plin de cruste pe piele. Deşeurile mele biologice sunt uşor de eliminat… dar dacă se-ntâmplă să mi se astupe definitiv branhiile sau distilatorul de apă potabilă?" Deja vedea semne că eficiența lor începuse să scadă.

Cu toate astea, încă nu părea a fi o chestiune de viață şi de moarte.

„Doar pentru o anume mamă, un frate, trei iubite, patru cluburi şi compania mea de investiții, care pluteşte în derivă fără mine. Şi pentru toți salvatorii pe care probabil i-a trimis Lacey să mă caute în lungul şi-n latul Caraibilor."

Cum de-l tot ratau salvatorii? se mira Hacker. Ce se-ntâmpla, se defectaseră toate cipurile-transponder, inclusiv cele din costum?

În mintea lui se ivi o teorie: precis că aristocratul ăla tăntălău şi nărăvaş, lordul Smits, folosise ceva mai puternic decât un laser de semnalizare în scurta şi prostească lui încercare de-a se juca de-a războiul spațial. Poate că lepădătura îngâmfată şi degenerată manevrase şi un lansator PEM cu fascicul îngust, trăgând un puls electromagnetic care prăjise aparatura *i*alectronică a lui Hacker. Aşa s-ar fi explicat deteriorarea rapidă a capsulei sale suborbitale într-un moment crucial.

În acest caz, nu era nici mai mult, nici mai puțin decât o tentativă de omor…

Şi totuşi, nici măcar revelația asta nu-l inundă cu valul de furie aşteptat. Într-un fel de neînțeles, mânia părea cu totul nepotrivită în locul acela. Poate era efectul implacabilei apăsări a mareelor solare şi selenare, cu mult mai palpabile şi mai insistente decât brizele atmosferice. Sau poate se contamina de atitudinea însoțitorilor săi. Nu pe de-a-ntregul voioasă, nu tot timpul tolerantă… aveau şi ei nervozitățile şi supărările lor… dar, cu toate astea, în cazul delfinilor totul se măsura pe o scară complet diferită. Una care părea mai puțin egoistă sau înfumurată. Sau care nu prea recunoştea rostul agitației frenetice.

 # Oceanul oferă…
 # … deşi trebuie să-l părăsim
 # … ca să respirăm…

Asta îi explică Burtăverde. Cel puțin astfel suna interpretarea generală pe care Hacker o dădea unui anume set de hieroglife sonore.

 # Iar oceanul ia totul înapoi.

Desigur era o treabă îndoielnică să încerce descifrarea unei sculpturi sonore efemere, percepute la modul grosolan cu ajutorul unui implant în mandibulă care nu fusese proiectat cu acest scop. Traducerea explicației lui Burtă-verde drept un fel de

teologie lirică era probabil produsul imaginației lui Hacker. Însă, chiar şi aşa, era un lucru uimitor, de vreme ce nu fusese niciodată amator de teologie. Sau de poezie, la urma urmei.

„Orice-o fi, am reuşit să le lămuresc pe toate singur, fără ajutor. Fără mecanisme deştepte, fără experți plătiți, fără ajutoare IA.“ Ceea ce îl făcea să simtă o satisfacție îndârjit-amuzată. „Dacă am înnebunit de tot, măcar am reuşit s-o fac prin forțe proprii!“

Viața se scurgea mai departe, cadențată de momente ca vânătoarea, mâncatul, socializarea, explorarea şi rezolvarea nevoilor Tribului – apoi seri scăldate în cantități egale de apă caldă şi unde sonore. Când se dezlănțuia vreo furtună sau porneau rafale de ploaie, Hacker asculta ritmul sincopat al delfinilor care țineau isonul valurilor unduitoare şi al stropilor răpăitori.

Apoi veni o zi de mare emoție pentru toată comunitatea; peste tot în jur se auzeau clicuri agitate. În mijlocul unui vârtej de siluete cenuşii intimidante, care se năpusteau din toate părțile şi trăncăneau întruna, Hacker avu nevoie de ceva timp ca să priceapă ce se petrecea. După toate aparențele, prin consens general, se hotărâse pe nepusă masă ca tot grupul să pornească spre un refugiu anume pe care îl vizitau cu regularitate, un fel de loc favorit, pe care păreau să-l considere ca fiind *acasă*.

Hacker încerca de multă vreme să țină şi el pasul cu grupul, mişcând viguros din înotătoare şi înaintând cu tot mai multă forță, într-un ritm de care era destul de mândru… chiar dacă ştia că delfinii îi făceau pe plac cu o toleranță afectuoasă, amuzați de eforturile lui stângace. Acum însă percepea intruziunea unei note de nerăbdare. De câteva ori, unii membri adulți ai grupului se opriră în dreptul lui şi îi oferiră aripioara dorsală, emițând configurații răsunătoare care îl îndemnau pe Hacker să se prindă de ei. Dar el se încăpățâna în hotărârea lui.

„Păi, la urma urmei, ei trebuie să urce să ia aer, eu nu. Precis contează şi asta la ceva.“

După ce refuză de trei ori, străduindu-se din răsputeri să nu rămână în urma grupului, care continua să mărească viteza, simți brusc o undă neplăcută zgâlțâindu-i falca dintr-o parte. Întorcându-se, simți în plină față izbitura unui val de *reproş* acut – altfel nu putea interpreta acele unde sonore stridente – care izbucnea din fruntea unui delfin irascibil, pe care îl botezase *Gâlceavă-Rea*.

La naiba, mai bine *Gâlceavă-Îndrăcită!* Făptura îl privi cu

severitate cum fac cetaceele, modelând în jurul capului lui Hacker o formă zimțată, compusă din unde sonore colțuroase, inegale. Nimic nu se vedea cu ochiul liber. Nu apăru nicio schimbare în zâmbetul înşelător al delfinului.

„Bine. Bine. Dacă ții tu neapărat."

Cea mai puternică dintre femele, *Iubițica,* îi oferi aripioara dorsală şi de data asta Hacker acceptă. În scurt timp, săgetau împreună apa, cu viteză sporită, alternând cufundarea pe sub termocline cu urcarea în forță pentru a țâşni afară din apă. Iar el încasa câte o rafală de expirație peste masca facială de fiecare dată când ea se arcuia şi se avânta, sunând din greu şi reumplându-şi plămânii, într-un scurt, dar splendid moment de suspendare a gravitației. Hacker nu se putea abține să tresară şi să mijească ochii, scăpând de fiecare dată câte un țipăt răguşit. Nu mai avea el rachetă, dar era o cursă dată naibii!

Odată cu fiecare salt, încerca să profite şi de ocazia de a privi în jur. După o vreme întrezări ceva – o linie înceţoşată de alb şi cafeniu-gălbui cu pete de verde, undeva în față. Era greu de distins în vălmăşagul de stropi şi euforie. Nici nu îndrăzni să insiste asupra acelui cuvânt plin de speranță, *pământ*.

Exuberanta călătorie se încheie prea curând. Bancul de cetacee încetini şi se scufundă, urmând o traiectorie lină către adâncuri. „Acum o să aflu ce înseamnă «acasă» pentru un cârd sălbatic de…"

Un obiect voluminos ieşi la iveală din negura albastră, la capătul coborâşului. La nu mai mult de zece metri adâncime, adăpostit între canale sedimentare, avea contururile netede ale unui obiect făcut de mâna omului. Lui Hacker îi păru la început o ruină, poate epava unei nave scufundate. Apoi icni când i se revelă a fi un obiect cu totul diferit. O alcătuire care ajunsese pe fundul mâlos al apei cu un scop bine determinat.

Se apropiau de o *cupolă-habitat* subacvatică, ascunsă în canionul îngust – una dintre miile care fuseseră fabricate în serie în anii '20, în timpul unei scurte perioade de *boom* suboceanic, când unii vedeau în ele următoarea frontieră impresionantă a goanei după proprietăți funciare. „Tata a investit în câteva hoteluri şi instalații miniere subacvatice", îşi aminti Hacker. „Zicea că, dacă tot creşte nivelul mării, omenirea se va adapta, ca întotdeauna, şi că trebuie să luăm şi noi parte la procesul de adaptare. Ba chiar să facem şi bani din treaba asta."

Păcat că niciuna dintre speculațiile lui nu produsese vreodată

profit.

Pe când i se mai liniştea pulsul, Hacker mai observă câteva lucruri. De pildă, conturul şanțului, care era evident că se crease în urma unor deplasări de nisip şi aluviuni adunate acolo ani de-a rândul. Era genul de relief care se formează numai atunci când fundul oceanului se apropie de marginea continentală. De fapt, la momentul acela distingea cu ajutorul implantului un bubuit surd care se repeta ritmic – o configurație complexă pe care ar fi recunoscut-o orice surfer: a talazurilor spărgându-se de țărm.

Țărm... Cuvântul avea un gust ciudat după toate acele zile – săptămâni? – petrecute înotând agale, trăind cu peşte crud şi ascultând zgomotele atemporale ale oceanului. Dintr-odată i se părea ciudată perspectiva de a părăsi acest tărâm marin şi a se întoarce la lumea de la suprafață, lumea aerului, a pământului, a oraşelor, a maşinilor, a nouă miliarde de ființe umane care îşi inhalau reciproc expirațiile jilave, oriunde s-ar fi aflat.

„Probabil că de-asta plonjăm în lumile noastre personale. Hobby-uri fără număr. Un milion de feluri prin care să te simți deosebit, fiecare individ străduindu-se să ajungă expert în vreo artă misterioasă... cum ar fi propulsarea în spațiu cu racheta."

Psihologii îşi dădeau girul, spunând că amatorismul frenetic era un răspuns mult mai sănătos decât alternativa cea mai probabilă, războiul. Îi spuneau „Secolul Entuziaştilor" acestei perioade de timp în care autoritățile şi societățile de profesionişti abia dacă puteau ține pasul cu competența particularilor, care se răspândea cu viteza luminii în World Mesh. O renaştere-fără-cauză, căreia îi lipsea doar înțelegerea clară a unui scop.

O renaştere care părea să înainteze cu pas vioi pe un strat de gheață fragilă, mişcând iute din picioare, de parcă s-ar fi temut că statul pe loc i-ar putea fi fatal. Perspectiva de a se reîntoarce curând în mijlocul acelei civilizații îl umplu brusc de melancolie, ba chiar şi de o uşoară tristețe, făcându-l să mediteze la un lucru pe care nici măcar nu l-ar fi luat în considerare înaintea acelei lansări fatidice din deşert.

„Ce rost are atâta activitate obsedantă, frenetică, dacă nu te propulsează către ceva care merită osteneala?"

Cu câteva zile în urmă, auzise la un moment dat unul dintre delfini dând glas unui gând similar, în limbajul lor cu clicuri simplu, dar expresiv – atât cât era el în stare să interpreteze acel limbaj.

 # Dacă eşti bun la scufundări – vânează peşte!
 # Dacă ai voce frumoasă – cântă!
 # Dacă ştii să faci salturi grozave – muşcă soarele!

Hacker ştia că venise momentul să urce pe cea mai apropiată plajă, să împrumute un telefon şi să înceapă să sune – la partenerii şi la agenții săi, la mamă şi la frate, la prieteni şi la iubite.

Să le spună că era în viață.

Să se întoarcă la treabă.

În loc de asta, se răsuci în apă şi se avântă cu forță pe o traiectorie descendentă, urmându-şi noii prieteni către cupola-habitat.

„Poate o să aflu cum au fost modificați“, îşi spuse el.

„Şi de ce.“

DEZBATERE

Cum de n-am ajuns să suprapopulăm planeta?

Poate părea o întrebare bizară, câtă vreme revoltele refugiaților distrug orașele supraaglomerate, în care săptămână de săptămână incubează alte și alte boli. Disperarea de a obține noi terenuri agricole culcă la pământ păduri întregi, în timp ce seceta pârjolește foste ferme până le transformă în deșerturi. În fiecare an, foametea pândește în umbra recoltelor, iar excrementele umane au ajuns cel mai important produs al economiei mondiale, doar prin cantitatea lor. Este de înțeles de ce unora li se pare un blestem existența a nouă miliarde de ființe omenești care sfâșie și consumă Pământul până la os.

Totuși, ar fi putut fi și mai rău. Cu o generație în urmă, oamenii de știință anticipau că la acest moment vom fi depășit deja paisprezece sau cincisprezece miliarde și că ne vom afla în continuă creștere către limita profețită de Malthus – o teribilă dispariție graduală. La fel se întâmplă cu fiecare specie care se înmulțește peste capacitatea habitatului său.

Necazul este că nicio dispariție graduală nu va coborî nivelul populației omenești până la un nivel sustenabil. Oamenii nu dispar pur și simplu, fără împotrivire. Avem tendința de a ne agăța și de a-i târî și pe alții în jos odată cu noi. Ori din sentimentul vinovăției, ori pentru a avea tovărășie. Dată fiind varietatea actuală a instrumentelor de distrugere produse în serie, orice eveniment de acest fel ar afecta pe toată lumea.

Şi-atunci, nu-i aşa că suntem norocoşi că ratele de creştere a populaţiei sunt foarte mici şi că totalul chiar se micşorează puţin? Poate suficient cât să ne strecurăm ca prin urechea acului? Desigur, asta înseamnă că, o vreme, bătrânii îi vor întrece numeric pe copii. În fine, n-a promis nimeni că supravieţuirea nu va avea anumite consecinţe.

Dar *cum* s-a întâmplat asta? Cum de am scăpat (chiar dacă la limită) din „capcana malthusiană"? Unii găsesc explicaţia în faptul că oamenii pot separa aspectul recreaţional al sexului de cel procreator.

Animalele simt un impuls irezistibil de a se împerechea şi a face schimb de gene. Unele fac risipă de urmaşi. Altele îngrijesc cu râvnă doar câţiva. Dar animalele care ajung la finalul acestui ciclu şi au o sănătate suficient de bună se întorc în mod curent la motorul tuturor lucrurilor, sexul, reluând tot procesul. Forţa lui se trage dintr-un fapt simplu: cei care îi percep presiunea au mai mulţi descendenţi.

Lucrul acesta ni s-a aplicat şi nouă, desigur, până când tehnologia ne-a oferit controlul natalităţii.

Apoi, dintr-odată, impulsul sexual a putut fi satisfăcut fără procreare, iar efectele s-au dovedit uimitoare. Peste tot unde au beneficiat de puterea pe care le-o oferă prosperitatea şi drepturile, femeile au ales să-şi limiteze numărul naşterilor pentru a se concentra asupra creşterii câtorva odrasle privilegiate, în loc să procreeze la capacitate maximă. Am devenit, în ultima clipă, o *specie non-malthusiană,* capabilă să-şi limiteze populaţia prin proprie voinţă.

Păcat că nu poate fi un efect de durată. În prezent, unele fiinţe omeneşti *continuă* să se reproducă peste limite. Tendinţa nu se manifestă în rândul celor bogate, în rândul celor care beneficiază de hrană suficientă sau care fac mult sex. Ele fac o mulţime de copii *pentru că aleg să-i facă.* Şi astfel, impulsul interior care a provocat alegerea este transmis la urmaşi, iar de la ei la urmaşii lor, tot mai mulţi. Cu vremea, această dorinţa extrem de puternică va apărea la o parte tot mai mare a populaţiei.

Este evoluţia în acţiune. Odată cu trecerea timpului, dorinţa nestăpânită îşi va schimba poziţionarea dinspre sex către o hotărâre de fier, alimentată genetic, de a avea mulţi copii…

… şi la un moment dat vom redeveni o specie malthusiană – precum făpturile „pay" din romanul *Lumea Pay*[48] 48 Orig. *The Mote in God's Eye* (1974), roman de Larry Niven şi Jerry Pournelle., incapabile de-a se mai opri. Incapabile de-a spune „ajunge!". O soartă care ar putea fi capcana uzuală a nenumărate alte specii, pe tot cuprinsul cosmosului.

Înainte de-a ni se întâmpla chiar nouă, ar fi bine să ducem la bun sfârşit sarcina maturizării.

din *Comentarii asupra Mișcării*, de Thormace Anubis-Fejel

CAPITOLUL 33

DIRECT LA CANAL

În timp ce se schimba într-o vestimentație protocolară potrivită pentru cină, în luxosul dormitor de oaspeți, lui Hamish Brookeman îi atrase atenția un anumit obiect din încăpere: o oală de noapte veche, modernizată.

Nu armoarul din perioada celui de-Al Doilea Imperiu francez, nici scrinul Sforza, nici măcar covoraşul balucistanez din epoca Raj. (Trebui să consulte Mesh-ul ca să-l identifice pe cel din urmă, în timp ce Wriggles îi şoptea o descriere în ureche.) Hamish avea ochi pentru detalii – lucru care îi era de folos când se învârtea în astfel de cercuri. Mega-bogătaşii deveniseră cam critici în ultima vreme. Aveau pretenția să ştii astfel de lucruri, pentru a putea să-ți cunoşti mai bine locul în societate.

Hamish era un om bogat, percentila lui avea cinci de nouă – destul cât să se califice ca membru al Stării Întâi, dacă n-ar fi fost deja o legendă în lumea artelor. Cu toate astea, nu şi-ar fi putut permite nimic din ceea ce se afla în camera aceea. Niciun pârlit de obiect.

„Şi nici pe departe nu sunt cel mai important oaspete venit la adunarea asta din Alpi. Îmi şi închipui ce fel de descoperiri arheologice le oferă lui Tenskwatawa şi aghiotanților lui, sau aristocraților care vin cu avionul de la Shanghai, Yangon, Moscova sau Mumbai."

Desigur, Hamish avea un cu totul alt motiv pentru care cerceta cu ochi flămânzi tot ce se găsea în jur. Undeva în străfundurile minții sale exista în permanență întrebarea: „Pot să folosesc asta într-un roman?"

Chiar şi atunci când narațiunea încetase să mai fie ceea ce fusese timp de trei secole, meşteşugul ermetic al unui autor, şi se transforma într-un hibrid, într-un efort colectiv multimedia, cu hiperlinkuri pe care se putea da clic prin mişcări oculare şi de care trebuia să se ocupe o armată de personal… chiar şi atunci, el tot mai păstra mentalitatea solitarului, închipuind fire narative cu paragrafe, punctuație şi tot restul.

„Numai măsuța aceea de ceai din epoca Heian ar valora o

digresiune de trei fraze, care ar dezvălui ceva despre caracterul proprietarului ei.“

Sau…

„Aş putea să umplu câteva pagini despre patul ăsta cu baldachin din Boemia renascentistă, cu şerpi care se încolăcesc insidios, poate voluptuos, sau poate biblic, printre buclele lujerilor adânc sculptați. Aş putea chiar să-l folosesc în intrigă, ca pe un relicvar de suflete bântuit… sau un aparat high-tech de prelungire a vieții… sau un scanner deghizat, menit să citească mințile oaspeților în timpul somnului.“

Fiecare dintre scenariile sale trata, bineînțeles, subiectul *Ştiinței care Greşeşte Îngrozitor în Moduri Neprevăzute*. Dintotdeauna existaseră mult mai multe poveşti despre pedepsele pe care le putea atrage orgoliul tehnologic al oamenilor decât ar fi fost el în stare să scrie.

Dar, de data asta, obiectul pe care îl descoperise când se lăsase pe vine la capătul învelitorii din damasc prezenta un interes aparte. Decorată în stil georgian, oala de noapte era fie o reproducere excelentă (greu de crezut, în conacul acela), fie o piesă originală din secolul al XVIII-lea – tipul Whieldon din perioada târzie ori Josiah Wedgwood timpuriu. Şi totuşi, în mod evident, rostul ei era să fie funcțională; nu încăpea îndoială când te uitai la capacul modern, sigilat ermetic, şi la lumina de veghe de un verde blând, care trebuia să prevină bâjbâitul în beznă. Fără îndoială, când va deschide vasul pentru a-l folosi, va descoperi şi înăuntru o sursă de lumină, menită să îmbunătățească țintirea pe timp de noapte.

„Doar nu poți să-i laşi pe oaspeți să urineze pe covoraş“, cugetă Hamish. O combinație funcțională de vechi şi nou. Şi, la fel de explicit, nu un obiect pe care să te aşezi. Aşadar, nu era pentru femei, nici pentru defecare. Doar pentru bărbați. Şi doar pentru vechiul „numărul unu“. Orice persoană modernă îi înțelegea scopul strict: pentru colectarea echivalentului contemporan al aurului.

„Dar de ce aici, lângă pat? De ce să nu te duci pur şi simplu la toaletă?“

Doar cincisprezece paşi avu nevoie să facă, trecând printr-o intrare ornamentată, până în baia particulară placată artistic, cu podeaua încălzită şi cu şapte capete de duş, în care prosoape de nanofibră îşi aşteptau ocazia de a-i masa porii, de a induce hidratare şi a aplica o loțiune scumpă, toate în acelaşi timp.

Amenajările erau magnifice şi foarte la modă, cu excepția…

„Băi, să n-am parte! Nu există fosfo-pisoar."

Toaleta-bideu avea toate echipamentele necesare pentru apă şi jet de aer, împreună cu cel mai recent încălzitor-vibrator de scaun de la Kinshasa Luxe. Dar, în mod evident, bolul de porțelan nu făcea altceva decât să elimine urina, direct în canalizare, exact ca în vremurile vechi de tristă amintire. Nu exista nici unitate de colectare separată, nici FP. Nu exista nicio cale prin care bărbatul să îndeplinească acea sarcină modernă care nu i se cerea niciodată femeii. Unica obligație pe care puține femei – chiar şi dintre cele mai egalitariste sau dedicate mişcării pro-mediu – se ofereau s-o îndeplinească.

Acasă la el, Hamish avea grijă să reducă deşeurile fosforice produse în gospodăria lui prin simplul fapt de a urina din balconul dormitorului său peste trandafiri… sau pe un răzor de flori îngrădit de la intrarea în birou. Cel mai simplu sistem de reciclare din lume, adoptat de bărbați de pe tot cuprinsul globului pământesc, oriunde exista în apropiere vreun petic de natură care să beneficieze de pe urma lui; cândva o mică grosolănie, acum un act patriotic de cetățean al Terrei.

Dacă era să fie sincer, îi şi făcea plăcere, iar Carolyn nu mai era prin preajmă să dea ochii peste cap şi să bombăne despre „aşa-zisa criză pe care precis au inventat-o nişte puştani cu apucături de macho".

Amintirea aceea îi provocă un zâmbet… urmat de o încruntare, când îşi aduse aminte cum, către sfârşit, ea îl făcuse ipocrit fiindcă, în *Stare de panică,* le spusese milioanelor de privitori şi cititori că penuria de fosfor era o farsă, o înşelătorie concepută de baronii fertilizatorilor şi de earthfirsteri[49]49 Adepți ai mişcării ecologiste radicale *Earth first!* (planeta înainte de orice), apărute în 1979 în SUA. radicali.

„În cazul ăsta, de ce-ai instalat unități FP în toate băile din casa asta?" îi ceruse ea explicații într-o bună zi. „Ai putea să fii coerent în reacții. Dă-i în judecată! Plăteşte amenzile! Trage apa!"

Răspunsul standard al lui Hamish – „Hei, e doar o poveste!" – nu părea să mai meargă cu ea. Cel puțin, nu spre sfârşit.

La drept vorbind, romanul acela – reintitulat *Fosfocriză?* şi apoi *Fosfogroază!* pentru versiunea cinematografică – era cel care îi provoca regrete. Negarea evidenței îl costase o parte din credibilitate. Dar, la urma urmei, Carolyn nu înțelesese niciodată – „nu-mi place să-mi spună mie ce să fac nişte savanți cu figuri în cap. Chiar dacă au dreptate".

Revenind în prezent, Hamish se întrebă care era treaba cu Casa Glaucus-Worthington. Cu tot luxul din baia asta, ignora ostentativ penuria mondială de fertilizator. „Ce fac, mituiesc oficialitățile de la Zürich să închidă ochii când vila asta grandioasă îşi trimite tot fosforul pe țeavă-n jos până la stația de transformare în muici, amestecat cu hârtie igienică şi rahați?“ În definitiv, recuperarea în aval era mult mai puțin eficientă. Iar elvețienii iubeau eficiența.

„Doar fiindcă eşti plutocrat nu înseamnă automat că te doare-n cot de planetă. Chiar dacă acestor GW nici nu le pasă de situația asta de urgență, vor avea şi musafiri de soiul căruia îi pasă de planetă, sau naderiți bogați, care vor vrea să…“

…..ah…“

Bun, misterul era parțial rezolvat. Oala de noapte era un gest de curtoazie față de oaspeții care alegeau să facă ceea ce era corect față de planetă. Dar era o soluție vădit nepractică! Trebuia să vină un servitor, poate de două ori pe zi sau chiar mai des, să adune fiecare contribuție şi să curețe vasul…

Pentru a doua oară în decurs de câteva bătăi ale inimii, Hamish avu parte de acel moment-revelație care constituia rațiunea lui de a trăi.

„M-am prins. Îmi arătați astfel că vă dă mâna să trimiteți servitori bine plătiți, eleganți şi buni de gură să colinde tot muzeul ăsta grandios ca să golească şi să lustruiască de mână urinale din porțelan vechi, care valorează, fiecare, o mică avere. În regulă, am prins ideea. Sunteți suficient de bogați cât să nu vă mai pese câți de nouă aveți în percentilă.“

„Ba chiar“, îşi aminti el cu o tresărire, „suficient de bogați cât să nu le pese nici cât negru sub unghie de faimă… sau de autografe.“

Ceea ce îi demonstrase deja Rupert Glaucus-Worthington, care, atunci când Hamish încercase să-i ofere un exemplar cu autograf al cărții *Noua piramidă*, zâmbise vag şi o atinsese uşor cu vârful degetului, lăsând apoi un majordom s-o ia de acolo. După care, cu o condescendență care părea mai degrabă indolentă decât intenționat insultătoare, patriarhul îl întrebase:

— Aşadar, domnule Brookeman, care e ocupația dumneavoastră?

Întrebarea aceasta făcuse dintotdeauna să se caşte un abis cultural între locuitorii de pe coasta de est şi cei de pe coasta de vest a Atlanticului. Americanii aveau tendința s-o formuleze de-a dreptul, adesea fără să-şi dea seama că putea fi jignitoare.

„Pentru noi înseamnă «Ce îndeletnicire sau talent interesant ți-

ai ales ca ocupație în viață?». Noi presupunem că e o chestiune de alegere, nu de castă. Pe când europenii tind să traducă întrebarea prin «În ce clasă socială te-ai născut?» sau «Câți bani câştigi»". Generații întregi de neînțelegeri s-au născut din această eroare conversațională simplă, dar perfidă.

Dar, atunci, de ce Glaucus-Worthington, la fel de european precum munții Alpi, îl întrebase aşa ceva?

Hamish îşi aminti cât de tare îl rănise întrebarea când ajunsese la locuința aceasta splendidă, împreună cu alți zece invitați, aduşi toți cu un stratojet particular ca să participe la negocierile de a doua zi. Primirea protocolară de la ieşirea din limuzină nu era o noutate pentru Hamish. Era pregătit să facă față obişnuitei conversații lejere cu gazda, înainte ca majordomii să conducă fiecare musafir către încăperile particulare în care îşi puteau schimba hainele.

Dar Hamish era obişnuit şi cu statutul de cel mai faimos personaj de oriunde s-ar fi aflat, ceea ce îl scutea de a fi supus vreodată acelei întrebări anume.

„E posibil oare să nu fi auzit de mine până acum? Când am răspuns exemplificând cu câteva titluri de filme, niciunul n-a părut să-i sune cunoscut. Pur şi simplu a zâmbit şi-a zis «Ce drăguț», după care s-a întors spre savantul care aştepta la rând.

Desigur, cei superbogați au preocupări elitiste în timpul liber. Preocupări şi activități la care noi nu putem decât să visăm. Priorități care depăşesc nişte simple…"

Stând în picioare lângă pat, îmbrăcat pe jumătate cu hainele de călătorie, pe jumătate cu ținuta obligatorie – cravată albă şi smoching –, Hamish îşi dădu seama dintr-odată.

„E prea mult. Nici o persoană nu poate fi atât de ruptă de realitate. În orice caz, în ziua de azi n-ai nevoie decât să-ți conectezi o cască *ia* în ureche şi ți se şoptesc rezumate biografice automate despre oricine îți iese în cale. Aşa face o gazdă grijulie, se asigură că fiecare oaspete se simte apreciat.

Nu. Ofensa a fost intenționată. Rupert vrea să pară distant, deasupra a tot şi a toate.

Dar exagerează efectul dramatic.

Se străduiesc prea tare."

Hamish ştia ce-ar fi spus în acel moment Guillaume deGrasse, preferatul său dintre toate personajele-detectivi.

„Îmi miroase a frică."

♦ ♦ ♦

Nu prinse nicio ocazie de a-i împărtăşi intuiția sa Profetului înainte de cină – avu la dispoziție doar câteva momente ca să-i ofere o expunere concisă a întâlnirii cu Roger Betsby, otrăvitorul autodenunțat al senatorului Strong. Lui Tenskwatawa îi sclipeau ochii întunecați pe când asculta scurta relatare a lui Hamish despre cutezanța, tupeul nemăsurat al unui doctor de la țară care părea animat de o dorință entuziastă – dar şi enigmatică – de a se arunca singur în prăpastie, de mână cu un politician disprețuit.

— Deci tot n-ai idee ce drog a folosit Betsby ca să-i modifice comportamentul lui Strong? Cum l-a făcut să se dea în spectacol în aşa hal?

— Ştiu doar că a fost o substanță *legală,* ba chiar una medicinală. Tot infracțiune e, până şi Betsby e de-acord. Dar lasă de-nțeles că orice juriu s-ar arăta indulgent şi că dezvăluirea publică a substanței propriu-zise i-ar face senatorului şi mai mult rău decât i s-a făcut deja. În caz de represalii, Betsby amenință că va mărturisi totul. Trebuie să recunosc… e unul dintre cele mai ciudate moduri de şantaj pe care le-am văzut vreodată.

Tenskwatawa râse când observă expresia de perplexitate de pe fața lui Hamish.

— Micuțul tău adversar pare demn de tine, prietene. Este exact genul de provocare capabilă să te bucure şi să-ți mențină atenția trează.

Îmbrăcat acum cu un costum modern la patru ace, în loc de obişnuitul doc, omul acela, adesea numit „profet", părea să minimalizeze întregul concept de *emisar al destinului*. Misticismul nu-şi avea locul la acea întrunire din creierii munților, la care vedetele erau două teme de negociere gemene, pragmatismul şi linguşirea. Doar prima dintre ele avea să fie exprimată explicit. Dar pentru a se îndeplini scopul principal – înrolarea în Mişcare a unui segment important din aristocrația mondială – era nevoie de un apel pe două fronturi, deopotrivă la interesul personal şi la ego.

O treabă deloc banală! După revelația pe care o avusese în legătură cu vasul pentru urinare, Hamish privea cu alți ochi situația şi cât de sensibilă putea ea să fie. Aceşti oligarhi n-aveau să se încreadă în vorbele unor agitatori populişti, nici măcar dacă le împărtăşeau țelurile. Ei aveau să pretindă garanții, un anumit grad de control…

… şi totuşi, fără îndoială, Tenskwatawa era cea mai inteligentă persoană pe care o cunoscuse Hamish vreodată; aşadar, ce motive de îngrijorare ar fi avut?

— Ce-ar fi să vezi dacă doctorul Betsby n-ar putea fi convins cumva să sară-n barca noastră? întrebă Tenskwatawa, care era atât de înalt, încât aproape că reuşea să se privească ochi în ochi cu Hamish. Precis că tânărul şi pătimaşul nostru medic are vreo dorință sau vreo nevoie care ar putea să-i înlocuiască planurile actuale. Bani? Ajutor pentru o cauză? Poate niţică puşcărie, pentru o acuzație mai puțin gravă, i-ar da imboldul necesar ca să fie mai rezonabil. Totuşi, adăugă Profetul, dacă Betsby nu se lasă clintit, încearcă să vezi dacă poate fi salvat senatorul.

— Cu orice preț, domnule?

Profetul ridică o sprânceană, se întrerupse, apoi clătină din cap.

— Nu. Strong nu-i chiar atât de important. Nu mai e, de când s-a-ntors lumea cu susu-n jos din cauza nenorocitului de Artefact extraterestru. În orice caz, Hamish, nu uita, strădania noastră nu-i ca să ne transformăm în tirani. Trucurile murdare şi tacticile de poliție politică trebuie păstrate la nivel minim. Mişcarea noastră are ca scop doar să strunească ştiința şi tehnologia, să nu le lase să conducă destinul omenirii. Folosim populismul şi metodele de mobilizare a mulțimii, dar numai ca să calmăm şi să îmblânzim masele, şi astfel să salvăm lumea, pentru ca mai târziu să se poată reinstaura democrația într-o formă mai bună.

— Hmm, făcu Hamish.

Chibzui o vreme, privind în jur.

— S-ar putea ca noii noştri aliați să nu fie de acord cu ultima parte.

Adevărul adevărat era că nici Hamish nu era prea convins că e de acord. Nu era Platon, care disprețuia democrația, cel mai înțelept dintre toți filosofii?

— Ştiu, spuse Tenskwatawa.

Îl apucă pe Hamish de braț deasupra cotului şi îl strânse scurt, transmițându-i un sentiment de putere stăpânită cu jovialitate, dar tensionată şi mereu pregătită, de parcă ar fi fost o forță a naturii.

— Aristo ăştia au impresia că pot să se folosească de noi… şi adevărul e că au de partea lor şi istoria, şi natura umană. Poate vor avea câştig de cauză! Poate vom ajunge şi noi ca atâtea alte mişcări populiste de-a lungul timpului, ne vom lăsa păcăliți să dăm o mână de ajutor la edificarea oligarhiei. Pe de altă parte,

avem câteva elemente noi care înclină balanța în favoarea noastră.

Profetul surâse, exprimând o încredere care strălucea ca un soare.

— Cum ar fi Adevărul.

ENTROPIE

Data trecută am vorbit despre un alt mod în care ar putea civilizațiile să eșueze în a-și îndeplini visurile – nu din cauza calamităților naturale, războaielor sau colapsului ecologic, ci dintr-o pricină lipsită de grandoare, de-a dreptul banală.

Supraspecializarea. Eșecul încercării de a escalada panta aproape verticală a muntelui de informații acumulate. Judecând logic, pare inevitabil. Cu cât este mai mare cantitatea de informații, cu atât e mai dificilă corvoada descoperirii altora noi! Concentrarea pe un subiect mai restrâns funcționează doar până la un punct, deoarece, chiar dacă trăiești destul cât să te perfecționezi în domeniul tău îngust, nu vei ști niciodată ce cantitate din munca ta este reprodusă, în mod redundant, de cealaltă parte a globului sau chiar în clădirea de alături, de oameni care folosesc un vocabular doar puțin diferit pentru aceeași problemă. Cel mai mare truc prin care izbutește omenirea să progreseze – subvenționând încă și mai mulți profesioniști specialiști – pare destinat să se transforme într-o capcană.

Într-adevăr, această cale spre eșec ar putea să prindă pe picior greșit nenumărate civilizații de pe tot cuprinsul galaxiei.

Dar nu pe noi. Nu pe Terra secolului al XXI-lea. Pericolul acesta a fost depășit, cel puțin pentru moment, de avansurile uluitoare din domeniul agilității mintale umane. De conexiuni la Internet și de servicii de căutări corelate care cern mai iute decât gândul vastul ocean al cunoașterii. De programe de interogare care îți prezintă tot ce are o cât de mică legătură cu obiectul interesului tău de moment. De instrumente analitice care cântăresc perechi de concepte pentru a extrage relevanța reciprocă. Și peste toate acestea, de noua noastră capacitate de a zbura cât ai clipi – aidoma unor zei legendari – peste tot globul e-conectat, întâlnindu-ne cu alții, nesocotind granițele ghildelor și împărtășind idei.

Tiparul a multiplicat ceea ce putea cunoaște omul de rând, în vreme ce lentilele de sticlă au mărit ceea ce puteam vedea – și fiecare veac de atunci încoace a continuat să împingă mai departe acea limită, până la Generația Multitasking, care e în stare să săgeteze încoace și-ncolo,

atingând în treacăt aproape orice informaţie, concept sau operă de artă şi făcând schimb de *blip*-uri, *nod*-uri, *twit*-uri şi *pip*-uri cu orice individ trăitor pe pământ… şi cu unele entităţi netrăitoare.

Ah, dar aici e necazul. „Atingând în treacăt."

S-a scris mult despre problemele care însoţesc Atenţia Continuu Distribuită. Pierderea concentrării. Predispoziţie pentru noţiuni simpliste/virale. O lipsă de ancorare vizibilă în tendinţa de a pluti în derivă sau de a-şi risipi atenţia. Iar acestea sunt doar simptomele cele mai blânde. La extremă se află zeci de boli mintale nou-catalogate, ca sindromul lui Noakes şi boala lui Leninger, multe dintre ele puse pe seama uriaşei libertăţi pe care ne-am câştigat-o – de a face mintea să alunece pe suprafaţa oricărui subiect cu o supremă dezinvoltură.

Oare am evitat o cale sumbră spre eşec – capcana *supraspecializării* stricte – doar ca să ne împiedicăm de cealaltă extremă? De larg-răspândita *gândire superficială!* De gândirea contemplativă care se extinde până deasupra celor mai îndepărtate orizonturi, dar n-are niciun deget adâncime?

Ascultaţi toate acriturile alea ofuscate care deplâng tarele „Erei Amatorilor", în care ne aflăm în prezent. Ei cer să fie repusă în drepturi competenţa, să se revină la manipularea calificată a informaţiei, să se restaureze ordinea şi atenţia disciplinată în profesiile, în artele şi în mediile noastre academice. Ce înseamnă asta, doar grija pentru propria ghildă, alimentată de interesul personal? Sau prescrierea unei noi corecţii de traseu, atât de necesare pentru prevenirea dezastrului?

Oare noile sisteme IA ne vor ajuta să luptăm cu această epidemie a superficialităţii… sau îi vor spori gravitatea?

Un lucru e limpede. În galaxia asta a noastră, nu-i uşor să fii deştept. Cu greu reuşim să evităm nenumăratele primejdii succesive din drumul nostru către… ceea ce sperăm să devenim.

Dacă le puneţi cap la cap, vă mai surprinde cu adevărat că părem a fi atât de singuri?

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 34

SĂLAȘE INSULARE

Oceanul se întindea în toate direcțiile.

Peng Xiang Bin ajunsese să se considere un om al mării, care îşi petrecea timpul mai mult în apă, printre valurile mareice înspumate şi nisipoase care scăldau estuarul Huangpu. Pentru el era floare la ureche să se scufunde la peste zece metri adâncime în căutare de crabi sau să smulgă bunuri recuperabile dintre resturile răspândite pe tot fundul apei, simțindu-se mai mult asemenea peştilor, sau chiar meduzelor duse de curenți, decât ca marinarul de apă dulce care fusese cândva. Într-o lume a apelor în creştere şi a țărmurilor înghițite de ape, părea modul cel mai bun de adaptare.

Însă acum îşi dădea seama. „Mereu m-am bazat pe faptul că uscatul e în apropiere."

Nu vedea nimic în fața ochilor în afară de întinderea cenuşie a oceanului, nesfârşită şi intimidantă, împestrițată cu spumă mânată de vânt şi întrețesută imperceptibil, la orizontul îndepărtat, cu cerul tulbure. Deasupra apei se aflau doar el şi locul pe care stătea, un balcon înălțat pe o insulă artificială – un sat high-tech pe picioroange – agățându-se de reciful care fusese cândva o țară.

Acum era din nou o țară.

Dacă privea cu luare-aminte, desluşea curbura brizanților care se sfărâmau şi se risipeau peste ruinele clădirilor de odinioară – locuințe şi şcoli, magazine şi docuri. Aici nu existaseră diguri masive. Nu se făcuseră eforturi pentru salvarea proprietăților sortite pieirii. Totul se prăvălise de multă vreme sub forța taifunurilor. La scurt timp după ce majoritatea localnicilor se mutaseră de acolo, explozibilii distruseseră resturile împrăştiate ale Vechiului Pulupau, cândva un paradis tropical. Noii locuitori nu doreau să le fie stricată priveliştea din pricina unor rămăşițe dezagreabile.

Desigur, dincolo de recif existau mult mai multe lucruri ascunse privirii. Cu trei zile în urmă, lui Bin, aflat în micul submarin care îl adusese aici, i se dezvăluise o întreagă panoramă industrială

subacvatică. Instalații de produs valuri pentru generarea electricității şi sifoane care aspirau mâlul de pe fund şi îl dispersau în curenți, fertilizând planctonul pentru a îmbunătăți pescăriile din apropiere şi în acelaşi timp pentru a acumula credite de carbon. Cu fața lipită de ferestruica submarinului, Bin se holbase la globurile uriaşe, ca nişte gigantice mingi de fotbal, care săltau şi se legănau la capătul cablurilor de prindere: țarcuri în care bancuri de ton îşi petreceau întreaga viață, hrăniți şi îngrăşați pentru piață. O industrie şi o infrastructură economică în toată puterea cuvântului… şi totul era ținut sub apă, ascuns vederii, ca să nu-i deranjeze pe locuitorii avuți care locuiau deasupra.

Licărirea unei pânze albe şi a metalului argintiu… Bin tresări când ochiul său drept, proaspăt operat, reacționă exagerat la strălucirea bruscă reflectată din carena unui slup de nouăsprezece metri care tocmai îi intrase în raza vederii de după colțul îndepărtat al lui Newer Newport. Pânze de neomătase viu colorată se umflau în vânt şi câteva siluete dădeau zor pe punte, trăgând de odgoane. Un strigăt bubui peste întinderea încremenită a lagunei.

— Doi-Şase, ridicați!

Îi răspunseră la unison vocile echipei perfect sincronizate, care înălța rapid vela principală. Deşi păreau să muncească din greu, puțini ar fi numit activitatea aceasta „muncă“, în condițiile în care şi cel mai sărac cetățean al acestei națiuni independente avea posibilitatea să cumpere sau să vândă un om ca Peng Xiang Bin de zece mii de ori cel puțin. Pe Bin îl intriga scena aceea din nenumărate puncte de vedere.

„Mereu am crezut că bogații lenevesc toată ziua, lăsându-i pe servitori şi pe roboți să facă totul în locul lor. Sigur, mai auzi de atleți şi de unii cu câte-un hobby care fac avere. Dar habar n-aveam că sunt atâția care preferă să asude şi să facă efort fizic… de distracție. Sau că ar putea fi atât de…“

Clătină din cap, lipsindu-i cuvintele. Apoi se întâmplă un lucru care i se păru tulburător. Jos în colțul ochiului drept îi apăru, ca prin farmec, o pată întunecată. Umbra se transformă într-o literă chinezească, având dedesubt un şir scurt de caractere mai mici, care ofereau deopotrivă o definiție şi un ghid de pronunțare.

Obsedant.

Da. Cuvântul acela părea să descrie îndeaproape ceea ce-i trecea lui prin minte. Sau, mai degrabă, ceea ce estimase *ia*-ul din

ochiul lui după ce-i urmărise privirea şi îi citise semnalele subconştiente din gâtlej, cuvintele subvocalizate pe care le murmurase acolo, în interior, fără a le rosti vreodată cu glas tare.

Avea să-i ia ceva timp până se va obişnui cu asta.

— Peng Xiang Bin, se auzi o voce din spatele lui. Te-ai odihnit şi piatra-lume s-a reîncărcat. E vremea să te întorci.

Era aceeaşi voce care ieşise din maşinăria-pinguin, însoțitorul lui statornic pe durata călătoriei grăbite care începuse cu mai puțin de o sută de ore în urmă – când se îndepărtase înot de soția şi copilul său şi de micul adăpost costier, apoi pătrunsese într-un submarin minuscul; urmaseră două zile la bordul unui cargou rapid de poştă care făcea curse de-a lungul coastei, apoi un transfer de noapte făcut în mare grabă, către un hidroavion care se întâlnise în cele din urmă, în mijlocul oceanului, cu un alt submarin… şi în tot acest timp fusese însoțit de un robot negru cu aspect de pasăre. Călăuza lui, sau gardianul, sau păzitorul, îi vorbise într-un fel liniştitor despre îndatoririle lui viitoare în calitate de păzitor al pietrei-lume.

Abia la finalul călătoriei, după ce ieşise la suprafață şi păşise în Newer Newport, aici, în Pulupau, îl întâlni Bin pe posesorul de drept al acelei voci.

— Da, domnule Nguyen, răspunse el, înclinând din cap către un bărbat cu trăsături de annamez şi cu păr lung, negru, împletit în cozi elegante. Vin, domnule.

Se întoarse să ia ovoidul alburiu – *piatra-lume* – de pe o masă de grădină din apropiere, unde stătuse în lumina soarelui timp de o oră, îmbăindu-se în energie. Fusese şi pentru el o pauză binevenită. Grijuliu de parcă ar fi avut de-a face cu un bebeluş, Bin ridică artefactul şi îl urmă pe Nguyen Ky printre uşile glisante din sticlă mătuită; din obişnuință, înainta lent, ca să-i permită vederii să se adapteze la lumina scăzută din interior. Dar nici nu merita efortul. Ochiul său drept – de fapt *ia*-ul – reglă imediat luminozitatea şi contrastul, mai repede decât putea să se deschidă irisul lui natural.

Camera era largă şi bine dotată, cu mobilier modern care se adapta după preferințele de confort ale fiecărui utilizator. Draperii programabile, aranjate în configurații cu efect calmant, se vălureau blând, ca apa dulce a unui pârâu. Fereastra cea mai îndepărtată era deschisă. Bin întrezări prin ea cealaltă parte din Newer Newport – mai mult de un hectar de lux extravagant, multietajat, cocoțat pe fundații masive şi ferm ancorat deasupra

locului în care se aflase cândva palatul regilor antici din Pulupau.

Undeva în depărtare, o serie de alte localități colosale cocoțate pe catalige, fiecare în stilul său foarte diferit de ale celorlalte, urma curba unui atol inundat. *Thielburg, Patria, Viroaga lui Galt* şi alte câteva cu nume încă şi mai greu de reținut. Una dintre ele, toată numai oțel şi sticlă, era dedicată îngrijirii aristocraților vârstnici, pe care îi scălda în confort şi experiențe 3V, înainte de a-i îngheța în azot pentru o călătorie în timp care avea ca scop vindecarea şi resuscitarea peste vreo sută de ani – pentru a fi din nou tineri, într-un paradis dezvoltat cu ajutorul tehnologiei.

Un alt ostrov artificial, cu arhitectură policarbonano care amintea de trunchiuri de palmieri şi acoperişuri de paie, le era rezervat vechii familii regale şi câtorva pulupauani autentici. Ca asigurare legală, fără îndoială; în caz că vreun stat sau vreun consorțiu ar fi pus la îndoială independența şi suveranitatea acestui arhipelag al abundenței.

Sălaşuri insulare. Desigur, Bin auzise de locuri ca acesta. Pe scara prosperității umane, astfel de proiecte se situau la capătul opus față de sălaşul *costier* pe care îl întemeiase el împreună cu Mei Ling într-un Huangpu acoperit de gunoaie. Aici, ca şi în câteva alte zeci de locuri, unele dintre cele mai bogate familii din lume puseseră laolaltă suficient capital cât să-şi cumpere nişte țărişoare pentru uzul lor personal, scăpând astfel de orice obligație (în special de taxe) față de statele continentale şi de furnicarul maselor susținătoare ale drepturilor celor mulți. Bin observă totuşi câteva trăsături comune deopotrivă locuitorilor costieri şi celor marini. Adaptarea. Tendința de a profita la maximum de pe urma creşterii continue a nivelului mării. Transformarea dezastrului în avantaj.

Trei experți tehnici – o filipineză grațioasă care nu-şi scotea niciodată ochelarii de imersiune flexibili; un insular, poate băştinaş din Pulupau, care îşi tot atingea cu degetele crucifixul interactiv; şi un bătrân domn chinez, care vorbea pe un ton scăzut, ca un cărturar – se uitau la Peng Xiang Bin şi la Nguyen Ky cum aşezau la loc piatra-lume în culcuşul ei confecționat manual, înconjurat de instrumente şi de ecrane electronice lucioase.

Ovoidul începuse deja să capete viață ca răspuns la atingerea lui Bin. În calitate de păzitor al pietrei-lume, numai el putea stârni obiectul să meşterească imagini minunate – ca o lume sau un univers întreg sclipind în interiorul unei capsule în formă de ou, lungă de nici jumătate de metru. Oricare ar fi fost explicația

iscusinței sale aparte, Bin era recunoscător pentru o asemenea onoare, pentru slujba care decurgea de aici şi pentru şansa de a fi părtaş la chestiuni mult deasupra a ceea ce-i oferea lui viața în mod normal. Deşi îi era dor de Mei Ling şi de copil.

Entitatea deja familiară numită Emisarul Prudenței se furişa – sau aşa părea – imediat sub suprafața curbată plină de adâncituri a ovoidului, printre norii aceia învolburați. Ochiul-panglică al Emisarului se holba spre exterior, semănând cu ochelarii încremeniți ai Annei Arroyo, în vreme ce gura în formă de diamant a creaturii, cu cele patru buze ale ei, se țuguia într-o perpetuă expresie de disconfort sau dezaprobare.

Bin reataşă cu mare grijă la un capăt al ovoidului un dispozitiv improvizat care compensa ceea ce părea a fi o deteriorare de suprafață a obiectului, restaurând parțial o conexiune sonoră. Desigur, el n-avea habar cum funcționa mecanismul acela sau orice altceva din încăpere. Dar încerca întruna să învețe fiecare procedură, măcar pentru ca ceilalți să-l considere mai degrabă colegul lor, nu un subiect de experimente.

După expresiile precaute de pe fețele lor, probabil că avea să mai treacă multă vreme până atunci.

— Să reluăm, spuse doctorul Nguyen. Încercam să aflăm câte ceva despre sosirea pietrei pe Pământ. Te rog, iată ideogramele cu care vrem să încerci mai departe.

Bărbatul mărunțel puse în fața lui Xiang Bin o coală de e-hârtie pe care se afla o serie de caractere. Păreau complexe şi foarte vechi, chiar arhaice.

Din fericire, Bin nu mai trebuia să țină ovoidul în mâini. Părea suficient să stea în preajma lui. Apropiindu-şi arătătorul de la mâna dreaptă şi scoțând vârful limbii de concentrat ce era, copie primul simbol prin schițarea lui pe suprafața pietrei-lume. Trăsături ca de penel cu cerneală păreau a-i urma traseul degetului. Iar rezultatul era realmente plăcut. „Caligrafie… una dintre minunatele forme de artă chineză. Cine-ar fi crezut că am talent la aşa ceva?“

Reuşi să traseze următorul caracter cu mai multă rapiditate. La fel şi pe al treilea. Evident, ideogramele nu aparțineau chinezei moderne, ci unui dialect şi unui sistem de scriere mai vechi – mai apropiat de pictografie şi mai puțin formal – din perioada statelor războinice, care precedase unificarea standardelor realizată de marele Chin, primul împărat. Din fericire, implantul din ochi continuă să-şi facă treaba, oferindu-i o traducere în limba

putonghua modernă, pe care Bin o citi cu glas tare.

— Data sosirii pe Pământ?

Două proiecte se derulau concomitent. Primul implica folosirea simbolurilor antice pentru a pune întrebări. Dar doctorul Nguyen mai dorea ca entitatea să ia contact şi cu nişte cuvinte moderne. În mod ideal, dacă era cu adevărat mult mai inteligent decât a *ia* pământeană, trebuia să poată învăța cea mai recentă versiune a limbii chineze şi deopotrivă alte limbi. În orice caz, astfel se putea testa adaptabilitatea ovoidului.

După un scurt răgaz, Emisarul păru să ridice un braț, care arăta straniu, cu cele două coate ale sale, şi mătură în lături ideogramele lui Bin printr-un zvâcnet al mâinii cu trei degete, făcându-le să se sfărâme şi să se dizolve. Apoi extraterestrul simulat porni să deseneze o serie de figuri noi, care se înghesuiră înşirându-se pe suprafața interioară a pietrei-lume. Bin simți cum capătul oval al pietrei emitea vibrații slabe. Detectoare sofisticate le transmiteau către un computer, după care *ia*-vocea acestuia scoase nişte sunete prelucrate pe care Bin nu le pricepu.

Din fericire, Yang Shenxiu, savantul chinez cu părul alb, înțelegea.

— Da, da! spuse el, atingând cu vârful degetelor un ecran derulator din fața lui. Deci *aşa* se pronunțau pe vremuri cuvintele astea. Minunat.

— Şi ce vor să spună, vă rog? întrebă mogulul vietnamez, care se afla lângă el.

— A, el… ființa care trăieşte în interior… spune că a pierdut noțiunea timpului fiindcă a dormit multă vreme.

Dar o să ne ofere ceva care ar trebui să fie la fel de mulțumitor.

Doctorul Nguyen se apropie.

— Şi ce-i asta, mă rog?

Extraterestrul îşi apropie antebrațele, apoi le îndepărtă iar. Norii omniprezenți părură să se adune, făcând să se întunece o porțiune din piatra-lume, până ce negrul profund ajunse să stăpânească tot centrul. Bin surprinse o sclipire punctiformă… şi încă una… apoi încă două… şi încă o pereche…

— Stele, anunță Anna Arroyo. Sunt şase, dispuse oarecum hexagonal… şi o ultimă stea în mijloc, puțin descentrată… Caut acum în cataloagele online ale constelațiilor… Fir-ar să fie! Toate configurațiile din prezent care se potrivesc includ nişte stele cu magnitudinea mai mică de şapte, deci ar fi fost invizibile pentru oameni în trecutul îndepărtat. E puțin probabil…

— Vă rog să nu înjurați și să nu blasfemiați, spuse insularul, Paul Menelaua. Să ne amintim că subiectul de față este *timpul*. Datarea. *Când*. Stelele se mișcă.

Continuând să-și pipăie cu blândețe crucea animatronică atârnată pe un lănțișor la gât, adăugă:

— Încercați să urmăriți mișcarea retrogradă…

Trupul lui Isus păru să se zvârcolească pentru o clipă sub atingerea lui. Anna se încruntă la dojana lui laconică, dar apoi dădu din cap a încuviințare.

— Mă ocup imediat, spuse ea. Fac o selecție și o căutare comparativă pe întregul cer în interval de o sută de ani. S-ar putea să dureze ceva.

Bin mormăi ceva printre dinți. Se stăpâni un moment. Apoi izbucni:

— Șapte!

Savantul și bogătașul se întoarseră către el. Bin își înghiți nodul din gât și își adună tot curajul, reușind să scoată un croncănit slab.

— Eu… cred că *numărul* stelelor ar putea… să simplifice totul.

— Ce vrei să spui, Peng Xiang Bin? întrebă doctorul Nguyen.

— Adică… poate… ar trebui să încercați cele Șapte Fecioare. Știți…

Bâjbâia în căutarea unui nume.

— Pleiadele, termină în locul lui savantul Yang Shenxiu, cam în același moment în care Bin primi denumirea de la *ia*ware-ul lui. Da, asta ar putea fi o presupunere valabilă.

Filipineza îl întrerupse.

— Am înțeles. Scanez deplasarea temporală doar pentru roiul acela, înapoi… înapoi… Da! Se potrivește bine. Constelația Pleiadelor-Subaru, cu aproape cinci mii de ani în urmă. Oho!

— Bravo, spuse doctorul Nguyen și încuviință dând din cap. Mă așteptam la așa ceva. Tânărul meu prieten Xiang Bin, te rog să ne mai povestești o dată despre cutia în care se afla piatra-lume. Ce spunea inscripția?

Bin recită:

— „Dezgropat în Harappa, 1926“…

Apoi rememoră jumătatea a doua cu un tremur involuntar.

— „Infestat cu demon. A se păstra la întuneric.“

— Da, Harappa, încuviință Nguyen, neluând în seamă cealaltă parte. Un centru al culturii din Valea Indului… a treia surată, nevoiașă, din perioada timpurie a civilizației urbane, după

Mesopotamia şi Egipt.

Aruncă o privire spre savantul Yang Shenxiu, care continuă:

— Unii cred că era un rudiment de stat – limitat, paranoic, lipsit de o educație veritabilă. Alții i-au admirat nivelul de planificare urbană de o disciplină rigidă. De fapt nu ştim ce s-a întâmplat cu civilizația Indusului. Se spune că a fost abandonată pe la 1700 î.e.n. Poate o inundație teribilă a slăbit cele două oraşe principale, Harappa şi Mohenjodaro. Poate printr-o coincidență, la câteva mii de *li* către vest, marele vulcan Thera se poate să fi…

Doctorul Nguyen clătină din cap, făcând să-i foşnească elegantele cozi împletite.

— Dar n-are nicio noimă! De ce să ne vorbească în chineza arhaică, dialect care a apărut cu peste un mileniu mai târziu? La vremea aceea, Harappa era îngropată sub nisip!

Bin făcu un pas în față.

— Să încerc să-l întreb, domnule?

Bărbatul scund îşi flutură mâna prin dreptul feței.

— Nu. Respect un scenariu de întrebări ordonate după priorități de colegi şi asociați din toată lumea. Ne vom limita la aceste chestiuni, iar golurile le vom umple mai târziu. Dacă eşti amabil, Xiang Bin, treci, te rog, la următorul set de caractere.

Bin se simți din nou mulțumit de politețea neabătută a doctorului Nguyen. Era un gentleman bine-crescut, nu încăpea îndoială; ştia cum să se poarte cu subalternii. „Poate o să am parte să lucrez cu el de-acum înainte.“ Perspectiva unei asemenea sorți nu era deloc dezagreabilă, cu condiția ca Mei Ling şi copilul să i se poată alătura cât de curând.

Era hotărât să-şi dovedească valoarea în ochii acestui om. Aşadar, aplecându-se deasupra pietrei, Bin schiță cu luare aminte încă patru dintre complicatele ideograme furnizate de profesorul Yang Shenxiu, în stilul acela de demult. Consorțiul doctorului Nguyen nu putea aştepta până ce piatra-lume avea să învețe chineza modernă. Nu era timp. Deja se iscase zarvă pe toată planeta din pricina misterioaselor imagini şi sunete pe care le emitea aşa-numitul Artefact Havana – o altă piatră-emisar extraterestră, pe care astronautul american o culesese recent de pe orbita superioară. *Această* piatră din fața lui Bin oferea o cale de a verifica – în secret – relatările celeilalte, din Washington.

Până una, alta, aflaseră un lucru: Emisarul nu părea să fie de acord cu Artefactul Havana. Când i se arătară imagini ale obiectului care se bucura de mai multă faimă, Emisarul reacționă

printr-o serie de ghemuiri şi mişcări de retezare, atât de clare şi lesne de înțeles, încât era posibil să fie semnale general valabile în cosmos. Intrând în detalii pe marginea unui avertisment anterior de *pericol*, entitatea din piatra lui Bin adăugă un altul care era uşor de tradus.

„Mincinoşi!“

TORALIZATOR

Ar trebui să mă consider norocoasă.

Prăjită la flacără, cum am fost la bordul lui *Spirit of Chula Vista,* aş fi fost moartă în orice epocă anterioară. Aş fi fost nonexistentă sau poate (firavă posibilitate agnostică) m-aş fi dus pe lumea cealaltă să-mi capăt răsplata postumă.

Dar *aceasta* este epoca mea şi mi s-au oferit opțiuni care i-ar fi părut miraculoase oricăruia dintre strămoşii mei. Începând cu şansa de a-mi practica în continuare meseria, în timp ce trupul ăsta chinuit-perpelit zace îngropat într-o canistră de gel pentru susținerea vieții. Merită asta (nu chiar) puțină suferință actuală? Merită să ajungi să călătorești prin toată lumea ca jurnalist-fantomă, e-porter, să stai la taclale cu celebrilianți, să urmărești firul zvonurilor, să ațâți *smartmoburi* (!), să fii mereu ocupat?

Unii dintre voi mi-au pus întrebări despre reconstrucția organelor. Grefele de piele reprezintă un motiv permanent de dispută între mine şi doctori – sunt dureroase în draci. Dar, având imprimante cu biojet care pulverizează propriile mele celule pe nişte eşafodaje stratificate, tot țesutul simplu, fibros şi vascularizat poate fi crescut – ficatul, splina şi plămânul stâng –, exact cum a crescut la ferma de cuve burgerul acela de tehnovită pe care l-ați mâncat la prânz.

Se discută chiar despre transplanturi de braț şi picior, dacă se va putea găsi un donator recuperat care să aibă tipul meu rar de antigen. Dar simt nişte nuanțe de îndoială în spatele cuvintelor lor pline de speranță, din pricina masivei vătămări a nervilor pe care am suferit-o. Cert este că nu voi mai avea niciodată ochi şi urechi adevărate. (E o minune că oasele mele craniene au mai protejat câte ceva.)

Deci care mai e rostul? Să-mi recapăt mobilitatea cu ajutorul unui mergător robotizat pe care să-l controlez prin puterea gândului? Un obiect din acelea care şuieră şi zăngăne?

Unii dintre voi mă întreabă: Dar varianta *uploading*-ului? La naiba, deja existența mea se desfăşoară mai mult în cyber-spațiu. De ce să nu

abandonez de-a binelea trupul ăsta distrus și să fac pasul final, să-mi transfer întreaga conștiință pe Net? Aș *deveni* una cu avatarurile mele online! Ideea asta a fost dintotdeauna în proporție de nouăzeci și nouă la sută ficțiune și unu la sută știință… până când Marguerita deSilva și susținătorii ei au început să pretindă că în curând va putea oricine să ajungă exact ca animăluțul ei de casă, șobolanul-zeu Porfirio, și să ducă o existență înfloritoare în vaste lumi virtuale, cu care nu se poate compara nimic „real".

Iar acum există și extratereștrii din Artefact, care par a-i dovedi afirmațiile. Dacă hotărâm să devenim membri ai federației lor interstelare, ne vor arăta cum să ne transferăm în lumi-cristal, cum au făcut ei?

Există vreo cale să ne dăm seama dacă merită?

Desigur, mai există și alte variante pentru o persoană ca mine. Spun unii dintre voi că „Toate problemele se vor rezolva la vremea lor". Așadar, e posibil ca lumea de peste un secol să fie în stare să mă dreagă? Să-mi repare bietul trup și să-i redea vigoarea tinereții? Și oare șansa aceasta merită riscurile unei călătorii în timp?

În cele mai multe locuri de pe glob este ilegal să congelezi o persoană în viață. Companiile criogenice trebuie să aștepte și apoi să dea năvală ca să te congeleze în secunda în care doctorii te declară mort din punct de vedere legal. Dar am primit oferte de la fani cu dare de mână (nu, n-am să spun cine) care se oferă să-mi plătească drumul până la San Sebastian, sau Pulupau, sau Friedmania, sau până la Alodiul lui Rand, unde legislația locală nu se încurcă în asemenea detalii. La naiba, acum sunt o eroină și o figură istorică! N-o să vrea lumea, într-un viitor mirobolant, să-mi dezghețe oscioarele congelate și să mă vindece?

Iată o prezentare promoțională dintr-o singură frază pe care mi-a trimis-o un drept-credincios al metodei: „Pariul criogeniei ne permite să privim la viitoarea noastră moarte cerebrală nu ca la o distrugere solipsistică a lumii noastre, ci ca la un somn îndelungat care precede o operație chirurgicală de mare anvergură."

Hm, să dorm. Ah, dar ar fi cu putință să visez? Aici ar putea fi un impediment.

Mai rău, cei religioși, precum părinții mei, se dovedesc a fi avut dreptate? Dacă moartea e o eliberare a spiritului? O ușă care se deschide către ceva de dincolo? Oare suspensia criogenică ar reuși pur și simplu să suprime și să amâne ceea ce putea fi răsplata sufletului? Ar putea-o înlocui cu o versiune nordică glacială a iadului?

Să nu zâmbească nimeni ironic dacă nu s-a aflat în situația mea. În cuvele cu gel nu există prea mulți atei convinși.

CAPITOLUL 35

SĂ SIMȚI CHEMAREA DESTINULUI

Participanții la marş lansau un protest. Atâta lucru înțelegea şi Mei Ling, chiar fără conectare virtuală. Dar care era nemulțumirea lor? Ce chestiune îi preocupa din panoplia mondială a doleanțelor mai numeroase decât stelele de pe cer?

Compusă în principal din tineri care nu duceau nici pancarte, nici indicatoare, îmbrăcați într-o devălmăşie de stiluri, mulțimea înainta aproximativ către Universul lui Disney şi al Regelui Maimuță din Shanghai. Fiecare individ se prefăcea că-şi vede de treaba lui, stând la taclale cu însoțitorii săi, cântărind din priviri mărfurile expuse în vitrine sau pur şi simplu rătăcind printr-o înghesuială aparent aleatorie de turişti-vizitatori. Bineînțeles, peste tot era plin de camere video, în vârful fiecărui stâlp de iluminat, pe fiecare indicator stradal sau, sub formă de vopsea cu pixeli, pe fiecare toc de fereastră. Şi totuşi, nu se petrecea nimic care să atragă atenția inoportună a celor care monitorizau siguranța statului sau a supraveghetorilor locali ai ordinii publice.

Dar existau nişte coincidențe prea frecvente pentru a fi trecute cu vederea. De exemplu, *toți* purtau haine pixelate care sclipeau şi pulsau de modele care se schimbau tot timpul. O fată îşi setase bluza să emită un motiv cu coroane de pini unduitoare. Desenul abstract al unui băiat reprezenta rostogolirea lină a unor valuri oceanice. Doar atunci când, sub privirea lui Mei Ling, cei doi se loviră în treacăt unul de celălalt, imaginile expuse părură să fuzioneze şi să se combine pe spatele lor, aliniindu-se pentru a exprima ceea ce ochiul ei recunoscu – şi poate că niciun *ia* n-ar fi reuşit să recunoască – a fi un grup de trei simboluri.

CAUTĂ LINIŞTEA URBANĂ

Cei doi tineri se despărțiră din nou, ştergând fuziunea temporară de pădure şi ocean. Poate că nici măcar nu se cunoscuseră înainte de acea scurtă întâlnire regizată. Poate că n-aveau să se mai întâlnească niciodată. Dar curând, din mijlocul mulțimii, o altă întâlnire aparent întâmplătoare generă un mesaj efemer diferit de primul, atrăgând atenția sistemului înnăscut de recunoaştere a tiparelor al lui Mei Ling, care continua să întreacă

în subtilitate orice sistem cibernetic, fiind moştenit de la strămoşii săi îndepărtați care cutreierau păşunile cu iarbă înaltă ale Africii în căutarea urmelor de prăzi. Sau de pericole.

CONDUCĂTORII RESPONSABILI SUNT PREȚUIȚI.

Nu încăpea îndoială. Asta comunica licărirea literelor vremelnice.

Trecători şi cumpărători întorceau capul să vadă, înghiontindu-şi vecinii şi fluturând din mâini ca să alunge din calea lor virt-alertele. Se formară grupuri compacte de privitori, în fața cărora se derulă următoarea afirmație licăritoare, în timp ce un bărbat gras se alătură unei femei late în umeri, cu şuvițe portocalii în păr. Îmbrăcămintea lor pixelată se combină pentru a declara:

ÎMPĂRAȚII DINASTIEI TANG ÎNCURAJAU CREATIVITATEA.

Privind dintr-un ungher aflat între un salon de coafură şi un stand cu carne de tehnopui picantă, Mei Ling îşi legăna mecanic bebeluşul pe care-l purta într-o eşarfă şi îşi punea întrebări. De ce-şi dădeau atâta osteneală tinerii aceştia să se disocieze de propriile lor mesaje, păstrându-şi capacitatea de a-şi nega responsabilitatea, când sensurile păreau atât de nevinovate, atât de inofensive?

„Ah“, îşi dădu ea seama, „probabil că adevărata esență e în altă parte. În vir-spațiu.“

Mei Ling scoase perechea de ochelari ieftini cu realitate augmentată pe care o cumpărase de la un comerciant cu puțin timp în urmă. I se păruse a fi un mod chibzuit de a-şi cheltui banii, într-o epocă în care o parte atât de însemnată a lumii înconjurătoare se afla dincolo de raza vederii unor ochi normali. Mai ales după ce Xiang Bin plecase în aventura lui ciudată dincolo de mare. Câtă vreme el avea o slujbă, aceea de a convinge piatra aceea bizară, infestată de demoni, să facă scamatorii pentru ființa-pinguin, avea şi ea bani. Destui cât să-şi plătească unele reparații la sălaşul lor costier încropit din resturi şi chiar să facă, împreună cu Xiao En, o excursie matinală la cumpărături prin oraşul forfotitor, în care se profilau gigantice piramide-arcologii care acopereau jumătate de cer, proclamând măreția noii superputeri mondiale.

Mei Ling alesese acest moment al zilei pentru că o mare parte din populația planetei urmărea acum desfăşurarea Conferinței Artefactului din America, iar ea îşi imaginase că străzile vor fi mai mult goale. Dar se dovedea că evenimentul se afla într-o pauză de câteva ore, ceea ce însemna că oamenii năvăleau afară ca să se

ocupe de treburi sau cumpărături importante, sau ca să ia o gură de aer. Din această cauză, bulevardele erau deosebit de aglomerate – situație ideală pentru genul acela de demonstrație.

Punându-şi ochelarii de imersiune flexibili, Mei Ling conştientiză acut timpul care trecuse de când ea şi Xiang Bin se mutaseră în locuințele mareice de pe coasta distrusă a lui Huangpu, unde lumea avea doar un singur „strat“: realitatea aspră, lipsită de bucurii. Din acest motiv rămăsese ea în urmă cu generații întregi în materie de tehnică. Vânzătorul de *ia*lectronice fusese foarte serviabil, răbdător… şi puțin prea înclinat să flirteze… în timp ce regla aparatul în conformitate cu îndemânarea ei neexersată la tehnica PICAAR. Redescoperirea unei îndemânări pierdute era treabă dificilă, chiar dacă beneficia de ajutor din partea lui. Semăna cu amintirea mersului după o îndelungată convalescență la pat.

Privire. Interes. Clipit. Alocarea Atenției. Repetare.

Fundamentele navigării în virt, dacă n-ai niciun alt instrument.

Ea nu avea anexe care puteau fi acționate cu unghiile. Nici clicăitoare şi derulante implantate în dantură. Nici captatoare subvocale care să interpreteze cuvintele rostite pe jumătate, formate în gâtlej şi schițate de gură. Nici măcar o tastatură de mână sau un *twiddler* de modă veche. Şi nici pomeneală să fi avut vreun senzor cefalic din acelea abia ieşite pe piață, şmechere ceva de speriat, care preluau comenzi direct din creier. Trebuia să se descurce fără nimic din toate astea, alegând dintr-o gamă de meniuri şi simboluri pentru comenzi pe care le generau ochelarii pe suprafața interioară a ambelor lentile şi care păreau să plutească prin fața ei, pe deasupra imaginii reale a străzii.

Fixând cu privirea un simbol de căutare… şi fiind cu adevărat *interesată* (lucru care îi influența dilatarea pupilelor şi fluxul sanguin din retină)… făcea ca simbolul acela să se lumineze. Urma o *clipire* bine sincronizată, în succesiune rapidă, cu ochiul stâng, apoi cu cel drept…

Când încercă a treia oară, înflori un nou meniu-fereastră, care îi îngădui să-şi redistribuie atenția… să aleagă dintr-o gamă de sub-opțiuni. Iar ea alese una numită **Suprastraturi.**

Ochelarii desenară imediat câteva linii palide pe deasupra lumii reale, conturând pavajul şi trotuarul, marginea fiecărei clădiri şi a fiecărui stand de vânzător stradal – orice lucru real care se putea transforma într-un obstacol periculos sau în care risca să se împiedice orice persoană care trecea pe acolo. La fel conturară şi

oamenii, şi vehiculele care se mişcau în jurul ei. Fiecare prezenta acum o aură subțire. În special cei care se îndreptau în direcția ei; aceştia pulsau uşor într-o nuanță care se numea *galben indicator de coliziune*.

Aceste linii de contur – margini şi limite ale lumii reale marcate cu claritate – erau nepângărite. Erau concepute să nu se schimbe, indiferent ce nivel de vir-spațiu ai fi ales; doar un hacker în toată puterea cuvântului s-ar fi putut pune cu ele.

Cât despre restul realității vizuale, despre texturi, culori şi fundaluri… ei bine, puteai să te joci cu ele într-un milion de feluri, de la acoperirea zidurilor tuturor clădirilor cu liane ca de junglă până la umplerea lumii cu apă imaginară, ca în scufundatul Atlantis; puteai să colorezi fața fiecărui trecător într-o culoare ca de om-şopârlă de pe Marte. Orice ți-ar fi trecut prin cap, precis că vreun adolescent sau vreun funcționar plictisit, ori poate o dronă cre-*ia*-tivă semiautonomă realizase deja un suprastrat prin care să insufle viață acelui univers fantezist.

Mei Ling nu încerca să ajungă pe asemenea tărâmuri; în primul rând, nu cunoştea adresele, apoi nici n-o interesa să caute metode de-a se cufunda în mirajele preferate ale altora. Ea nu încerca decât să *urce* prin nivelurile de bază, unul câte unul – trecând mai întâi prin straturile de Siguranță Publică, unde copiii sau cei handicapați puteau vedea lumea din jur cu explicații comode, formulate în termeni simpli, cu alerte prietenoase pentru evitarea riscurilor şi cu mâini ajutătoare care să le indice sursele cele mai apropiate de ajutor în timp real.

Apoi veneau straturile utile, în care toate clădirile şi toate fațadele magazinelor erau însemnate cu informații esențiale despre localizare, produse şi coduri de garanție. Sau puteai folosi funcția de *zoom* pe orice îți capta interesul. Începând cu stratul al doisprezecelea până la al şaisprezecelea, toate persoanele care îți intrau în raza vizuală purtau etichete simple cu numele sau ecusoane care afişau profesia. În rest, realitatea rămânea destul de săracă.

Mai sus, pe stratul al treisprezecelea, vizibilitatea se reducea dintr-odată, fiindcă aerul se umplea de bilețele – *post-it*-uri – galbene, roz şi verzi, care pluteau în dreptul fiecărui magazin şi la fiecare colț de stradă, transmițând de toate, de la cereri de întâlnire la înjurături din trafic sau la comentarii caustice despre bucătăria vreunui restaurant. Şi rugăciuni.

Mei Ling testă nivelul ridicând o mână şi desenând cu degetul

în aer. În timp ce ochelarii îi urmăreau mişcările şi răspundeau, îşi făcu apariția un *post-it* nou-nouț, care purta numele soțului ei. Peng Xiang Bin. Ea îi adăugă câteva caractere care constituiau o incantație pentru noroc. Când lăsă mâna jos, micuțul virt se îndepărtă fâlfâind mărunt şi păru să se topească în vârtej. Acesta era motivul pentru care stratul treisprezece era aproape inutil pentru orice altceva *în afară* de rugăciuni. Sau blesteme. Orice vizitator putea vedea *tot* ceea ce fusese lăsat aici vreodată… ceea ce însemna că nimeni nu putea vedea nimic.

„Aşa trăiesc oamenii tot timpul? Îşi croiesc drum prin lume, cufundați într-o mare de lucruri închipuite?“ Îşi dădea seama de utilitatea pe care o avea uneori acest fel de instrument. Dar ea putea să-şi dea jos ochelarii în orice moment. Cum rămânea cu cei care se dotau cu lentile de conti*a*ct, sau chiar cu acele implanturi recente de globi oculari? Numai gândul la aşa ceva o făcu să se înfioare.

La nivelul patruzeci, o mulțime de ziduri dispărură. Cele mai multe clădiri păreau să capete transparență, sau cel puțin înfățişau planuri animate ale etajelor, puse cap la cap din înregistrări publice. Acestea variau de la imagini interioare detaliate – ale vreunui magazin universal din apropiere –, în care fiecare vitrină şi fiecare manechin păreau nerăbdătoare să-şi execute rolul, până la etaje şi birouri blocate de bariere, în diferite nuanțe de gri, unele dintre ele cu încuietori luminoase. Puteai privi în interior, dacă aveai un fel de cheie.

Straturile de la cincizeci până la o sută erau dedicate publicității, iar la un moment dat Mei Ling tresări şi se dădu înapoi, când dispărură toate atenuatoarele obişnuite. Mesaje şi chemări păreau să zbiere la ea din fiecare vitrină şi din fața fiecărui magazin. Explozii de sunete îi zgâlțâiau brațele ochelarilor, mai să i le zboare din spatele urechilor, şi avu nevoie de toată concentrarea ca să-şi croiască drum clipind comenzi şi să scape de acolo! Din fericire, cele mai multe niveluri publivir erau selective, chiar politicoase. Stratul nouăzeci, spre exemplu, îi oferea reduceri discrete, personalizate, la hrană pentru bebeluşi şi încălțăminte cu prețuri convenabile, plus o ofertă specială de masaj-machiaj la *salonul acela de vizavi,* la un preț care părea atât de rezonabil, încât aproape că şi l-ar fi putut permite! Patronul i-ar fi făcut rost, în cinci minute, chiar şi de o doică-bunicuță care să-i supravegheze copilul.

Mai bine nu. Nu acum, când confortul subit al salariului câştigat

de Xiang era atât de nou şi de neobişnuit pentru ea. Poate altă dată.

În orice caz, Mei Ling îşi dădu seama că umbla fără scop după forfota tinerilor demonstranți, tăind fiecare stradă după un traseu bizar; în tot acest timp, se asigura să nu-i cadă biberonul lui Xiao En pe trotuarele mizerabile. Un şofer de taxi-tricicletă răcni şi Mei Ling sări înapoi, cu inima bubuindu-i în piept, dându-şi seama că se rătăcise în acea parte necunoscută a oraşului.

„Nu te poți rătăci când porți ochelarii“, îşi aminti ea. Aveai întotdeauna la dispoziție nivelul zece, care furniza o săgeată de ghidaj foarte convenabilă, pentru a te călăuzi pe drumul cel mai scurt spre orice loc din lume unde doreai să ajungi.

„Asta dacă aş şti unde se află el acum.

Dacă nu l-au înghițit cu totul intrigile secrete ale celor puternici.“

Continuând să deruleze pe verticală bucăți din lumea înconjurătoare, Mei Ling văzu contorul nivelurilor sărind peste brazde întregi de vir-spațiu la care nu i se permitea accesul. Trebuia să fii membru al vreunui grup bazat pe afinități pentru a putea vedea acele suprastraturi.

„Îmi aduc aminte că stratul două sute cincizeci era pentru bârfe la colțul străzii.“

Dar când colo, S-250 umplea bulevardul cu personaje de benzi desenate – versiuni în culori vii ale trecătorilor, multe dintre ele având deasupra capetelor baloane de dialog plutitoare. Unele baloane erau pline de cuvinte scrise. Altele nu conțineau decât cenuşiul zgomotului static. „A, da. Stratul ăsta e pentru tras cu urechea, în caz că oamenii nu-şi dau interesul să-şi seteze o barieră de secretizare. Probabil că nivelul bârfelor era S-350.“

Mei Ling descoperi că îi făcea plăcere această ocazie de a-şi regăsi vechiul talent la navigare prin clipit, deşi copilaşul începea să fie arțăgos, iar geanta plină de cumpărături îi atârna tot mai greu pe umăr; şi, zău aşa, poate era vremea să pornească spre casă.

Cel puțin nu mai trebuia să treacă pe rând prin toate straturile, ca un neofit desăvârşit. Acum, o simplă alegere preferențială îi permise să vadă virlumea ca pe o *pânză de păianjen* tridimensională compusă din opțiuni de salt, care se întindea în toate direcțiile. Avu nevoie doar de o privire, o strângere din ochi şi un clipit ca să sară direct la nivelul pe care îl dorea, unde…

… altfel de *post-it-uri* fluturau prin aer. Twip-uri de voce, text şi

video îşi făceau întruna apariția şi se ataşau de tinerii demonstranți, trimise de trecători anonimi sau chiar de cei care urmăreau evenimentul de la mii de kilometri distanță.

Puştani care fac pe deştepții, se comenta într-o însemnare. **De parcă generația lor ar avea habar de strădanie şi de revoluție.**

Altcineva bombănea:

În 2025, când eram în Noua Gardă Roşie, chiar ştiam cum să facem tărăboi pe stradă! Purtam măşti care păcăleau camerele cu recunoaştere facială…

Îhî. Bârfe la colțul străzii. În sfârşit, Mei Ling descoperi ceva apropiat de ceea ce o interesa pe ea, o notă interogativă simplă:

PENTRU CE demonstrează?

Avea ataşată o addenda încă şi mai simplă, care recomanda în mod anonim un clic pe:

0847lals0xldo098-899as0004-hahd-dorad087

Mei Ling clipi pentru a accesa adresa… şi peisajul străzii se transformă din nou.

Tinerii purtau acum costume în stilul dinastiei Shun, din secolul al XVII-lea, precum adepții lui Li Zicheng, marele conducător al răzvrătiților. Mei Ling recunoscu moda hainelor purtate de Miliția Populară într-o dramă istorică pe care o urmărise cândva. Deoarece încercase să elibereze mulțimea de sub opresiunea feudalilor, Li Zicheng fusese declarat oficial „erou al maselor populare chineze“ de însuşi preşedintele Mao, cu un secol în urmă. „Totuşi, mă surprinde că în ziua de azi seniorii bogați şi puternici ai Patriarhatului Binefăcător sunt de acord ca oamenii să-i evoce amintirea“, îşi spuse ea.

În lungul şi-n latul străzii, privitorii şi trecătorii se transformaseră şi ei, în cea mai mare parte prin înlocuirea hainelor de stradă tipice secolului XXI cu îmbrăcăminte țărănească ponosită, de la 1600. Nu prea măgulitor, dar lui Mei Ling îi fu clar mesajul subînțeles: „Suntem toți nişte plebei habarnişti. Vai, mersi.“

O tenta încercarea de a accesa o cameră video din apropiere ca să se vadă pe ea însăşi transformată, dar hotărî că de fapt nu merita efortul. Chiar şi aşa, reuşi să vadă răspunsul la întrebarea ei. Pe deasupra capetelor demonstranților pluteau acum bannere uriaşe care se asortau cu costumele lor în culori țipătoare.

Ceea ce nu este anume interzis
este automat îngăduit!

(din motive întemeiate, de o legislatură suverană şi legitimă)

Mai auzise ea formularea aceasta. Se strădui să-şi aducă aminte – iar efortul se pare că determină ochelarii de rețea să răspundă inițiind o căutare. Mei Ling tresări când o voce imaterială începu să vorbească.

„Cu optsprezece ani în urmă, grupurile susținătoare ale drepturilor omului au cerut ca acest principiu să fie consfințit în faimoasa Mare Înțelegere Internațională, respingând în mod ferm şi definitiv tradiția contrară, îndelung menținută de majoritatea societăților umane, conform căreia trebuie să se presupună că orice nu este în mod specific permis este interzis. Activiştii au catalogat această schimbare de principii drept una fundamentală, mai importantă chiar şi decât libertatea cuvântului. În prezent există unii specialişti în psihologie socială care consideră zadarnică această reformă, din moment ce ea vizează o ipoteză culturală profund înrădăcinată, nu o chestiune din domeniul dreptului. În schimbul garantării acestui principiu, ghildele profesioniştilor din toată lumea şi puterile aristocratice au reuşit să obțină acceptarea oficială a Stărilor…“

Mei Ling reuşi să pună capăt discursului pedant, ceea ce oricum nu-i fu de mare folos. Aceeaşi problemă era expusă pe o pereche de virbannere studențeşti care se unduiau într-o simulare de vânt…

Este în natura tuturor ființelor umane –
chiar şi a conducătorilor – să creadă în amăgiri

şi

Critica este singurul antidot cunoscut
pentru eroare

Desigur, existau metode de aprofundare. Un ocean nesfârşit de definiții, explicații şi comentarii, unele potrivite chiar şi pentru o femeie nu prea şcolită. Aşadar, demonstrația era menită să-i atragă pe privitori către *studiu?* Ori poate chiar această neclaritate era scopul real al demonstrației tinerilor? Voiau să-i zăpăcească pe oameni, să-i irite pe cei mai în vârstă cu caracterul obscur, de neînțeles, al protestului lor?

Oricare ar fi fost răspunsul, Mei Ling îşi pierduse răbdarea.

„Chinezii erau pe vremuri oameni deschişi, eram cunoscuți

pentru faptul că spunem ce gândim şi gândim ce spunem. Acum însă, când suntem cea mai mare putere mondială, ce facem, revenim treptat la un fel de-a fi mai aproape de tipicul asiatic clasic? Ne mascăm motivele şi scopurile sub straturi de simbolism obositor?“

„În orice caz“, îşi spuse ea cu o oarecare satisfacţie, „oamenii vor uita de puştimea asta imediat ce se va relua Conferinţa Artefactului.“

Apropiindu-se de cea mai apropiată clădire, Mei Ling se concentră asupra navigării prin clipit ca să iasă de pe acel nivel virtual ciudat; ţinta ei era binecuvântata simplitate a stratului zece, unde putea găsi o săgeată galbenă prietenoasă, care s-o ghideze înapoi către digul care îi despărţea pe aceşti cetăţeni bogaţi ai Shanghaiului de mareea întunecată, ameninţătoare. Iar de acolo către docul taxiurilor acvatice, unde putea găsi ceva de mâncare înainte de a porni la drum…

Dintr-odată îi apăru ceva în prim-plan. Un simbol-atenţionare, care o informă că urma un mesaj *live*. Strălucirea lui intermitentă sugera caracterul urgent, iar dungile colorate denotau autoritate oficială. Puţin neliniştită, Mei Ling privi la simbolul pulsatil şi clipi dintr-un ochi pentru a accepta apelul telefonic. Imediat deasupra vânzolelii vehiculelor şi trecătorilor din jur apărură un chip şi un tors: un bărbat cu înfăţişare severă, îmbrăcat în uniformă.

— Piao Mei Ling, sunt Jin Pu Wang de la siguranţa statului. A trebuit să consum ceva timp şi efort ca să vă localizez.

Suna a dojană.

— Din fericire, am reuşit să întind o sită de Mesh care v-a descoperit modelul irisului când aţi început să folosiţi perechea asta de ochelari pentru suprastratificare. E important să ne întâlnim chiar acum, să discutăm despre soţul dumneavoastră.

Mei Ling simţi un nod în gât şi se împletici. Micul Xiao En, care adormise între timp, mormăi în eşarfa lui, încleştându-şi pumnişorii.

— Ce… ce s-a-ntâmplat?

Trebui să rostească tare ca să fie sigură că sunetul vorbelor ei ajungea la ochelari. Doi trecători îi aruncară priviri surprinse, vizibil enervaţi că putea fi cineva într-atât de prost crescut. Cum să vorbeşti la telefon atât de tare, într-un loc public, încât să-i deranjezi pe cei din jur? Scandalos!

Însă Mei Ling, care nu poseda nici măcar microfon laringeal, nu prea avea de ales.

— Ce ştiri aveţi de la el?

— *N-am nicio ştire,* răspunse funcţionarul. *Vreau să discut cu dumneavoastră modalităţile prin care ar putea fi ajutat să scape de anturajul nefericit pe care îl are acum. Despre felul în care ar putea să se întoarcă în braţele iubitului său popor.*

Mei Ling simţi un val de uşurare, după ce se temuse că avea să primească veşti rele. Apropiindu-se cu faţa de un zid de cărămidă murdar, răspunse cu voce scăzută:

— Deja… le-am spus celorlalţi funcţionari de la voi tot ce ştiu. Mi-au verificat buna-credinţă cu maşinării şi cu diverse substanţe. Nu văd ce-aş mai putea adăuga.

Răspunsese fără vreun sentiment de regret sau de trădare. Xiang Bin îi spusese că era de preferat să coopereze fără nicio reţinere dacă autorităţile vin la ea s-o ia la întrebări. La urma urmei, nimic din ce ştia ea nu-i putea ajuta să-l găsească. Şi, în orice caz, la momentul plecării lui împreună cu robotul-pinguin nu avea motive să creadă despre el că făcea ceva ilegal.

— *Da, păi…*

Bărbatul aruncă o privire scurtă în lateral, apoi se uită din nou la Mei Ling, făcând-o să se întrebe ce amplasament folosea ca s-o privească. Deşi imaginea lui îi apărea pe suprafaţa interioară a ochelarilor, probabil că folosea o cameră ascunsă de pe stâlpul de iluminat din apropiere.

— *Am dori să mai vorbim o dată cu dumneavoastră,* îi explică el. *N-ar trebui să dureze mai mult de câteva minute să lămurim nişte discrepanţe. După ce terminăm, vă ducem noi acasă, pe socoteala statului.*

Ca să vezi. Adevărul era că perspectiva devenea astfel destul de tentantă, fiindcă n-ar mai fi fost nevoită să se chinuiască traversând districtul Pudongul de Est cu povara cumpărăturilor şi a unui copil care părea tot mai greu cu fiecare clipă.

— Am codul de contact al inspectoarei Wu, cea care mi-a pus întrebări data trecută. S-o sun ca să aranjăm o întâlnire?

Jin Pu Wang clătină din cap.

— *Nu. Departamentul meu n-are timp de pierdut cu oficialităţile locale. Acestea sunt întrebări relativ minore, dar trebuie clarificate fără întârziere, conform directivelor de la capitală.*

Mei Ling îşi înghiţi nodul imens din gât.

— Unde vreţi să mă duc?

— *Staţi să vă dau coordonatele celei mai apropiate staţii de poliţie. Vă vor duce într-o sală de şedinţe confortabilă şi veţi primi răcoritoare. O*

să-mi trimit holvatarul acolo să ia legătura cu dumneavoastră. Apoi vă duce o maşină acasă.

Ochelarii ei se resetară imediat pe nivelul cincisprezece. Începură să se deruleze rapid nişte numere de cod, iar o săgeată virtuală se materializă în faţa lui Mei Ling, indicându-i că trebuia să meargă spre capătul cartierului, după care să cotească la stânga.

— Sper că inspectoarea Wu n-a fost nemulţumită de felul cum am cooperat, spuse ea, pornind în direcţia indicată.

— *Nu vă faceţi griji,* o linişti poliţistul. Ne *vedem curând.*

Chipul lui dispăru.

O vreme, Mei Ling urmă automat săgeata de ghidare, cufundată în tristeţea ei solitară. Nu era lucru bun să atragă atenţia autorităţilor atotputernice – chiar dacă inspectoarea Wu şi specialiştii ei fuseseră politicoşi şi deloc ameninţători pe tot parcursul întrevederii în care o chestionaseră, în timp ce aeroglisorul lor mare sălta uşor deasupra apei în dreptul micului sălaş costier construit de ea şi de Xiang Bin.

Bineînţeles, voiseră să ştie totul despre piatra strălucitoare. Cea care semăna atât de mult cu Artefactul-emisar de la Washington. Când fusese întrebată de ce nu raportaseră autorităţilor descoperirea făcută de soţul ei, Mei Ling explicase, cu toată sinceritatea posibilă, că se temuseră de ceea ce i se întâmplase anteriorului proprietar al cristalului.

— *Lee Fang Lu a căzut victimă gândirii paranoice şi corupţiei de la vremea aceea,* recunoscuse inspectoarea Wu. *Dar cei care l-au executat au suferit mai târziu aceeaşi soartă în timpul reformelor care au urmat după dezastrul* Zheng He *şi după Marea Învoială. Păcat că soţul tău n-a luat în seamă acest lucru şi nu ne-a adus obiectul pe care l-a descoperit, ca să beneficieze toată ţara.*

Când Mei Ling protestase spunând că ea şi Xiang Bin nutreau numai dragoste şi venerație faţă de măreaţa patrie, inspectoarea Wu păruse a se mai domoli.

— *Nu-i nimic. O să-l găsim noi, sunt convinsă. Va avea o mulţime de posibilităţi de a-şi demonstra loialitatea.*

După încurajarea aceea, anchetatorii plecaseră, lăsând-o pe Mei Ling năucită de substanţele şi sondajele neurale administrate. Îi permiseseră chiar să păstreze alocaţia de la robotul-pinguin, confortul modest şi eliberarea de lipsuri, lucruri pe care le obţinuse de pe urma absenţei lui Bin.

Oare alţi funcţionari de stat, chiar de rang mai înalt, ar putea

avea altă opinie? Mei Ling simțea că o lasă nervii pe măsură ce se apropia de coordonatele stabilite. Dar ce altă variantă ar fi avut în afară de a face aşa cum îi cereau autoritățile? Ştiau unde locuieşte. Puteau să-i anuleze contractul de sălăşluire costieră, lăsând micuța familie fără nimic pe lume.

Săgeata îi indică o altă cotitură, de data asta către dreapta, pe o mică alee comercială. Miji ochii, sceptică, iar ca răspuns ochelarii îi desfăşurară un suprastrat-hartă care prezenta o scurtătură către Bulevardul Copiilor Mitologici Vivaci, faimos pentru sculpturile sale robotice reprezentând personaje îndrăgite din tot felul de opere, de la *Călătorie spre Vest* la *Albă ca Zăpada* sau la *Fengshen Bang*.

„Poate apuc s-o văd în treacăt pe Pipi Lu, sau pe Lu Xixi", sau *pe Shrek,* spera Mei Ling. Dar mai întâi să ajungă acolo…

Scrută pasajul slab luminat, în care magazinele de modă veche, cu vitrină la stradă, păreau să alunece înapoi în timp, până într-o epocă în care astfel de străzi se găseau în orice cătun sau oraş. Mai ales înainte de Revoluție, când patru generații de membri ai câte unei familii trudeau cot la cot, împărțind apartamentul înghesuit de deasupra prăvăliei lor şi economisind la sânge pentru ca unul dintre fii să reuşească în viață. O râvnă tradițională de a progresa pe care un vechi proverb auzit cândva de Mei Ling o satiriza cu cinism.

Prima generație – culi; strâng bani, cumpără pământ;
A doua generație – moşieri;
A treia generație – ipotechează terenul;
A patra generație – culi.

N-ar fi trebuit să înceteze deja aceste mişcări ciclice nesuferite? Nu se isprăvise cu ele până la centenarul Revoluției? Mei Ling tuşi în pumn şi se gândi că de un lucru era sigură. Fiul ei va fi inteligent, educat, iar ea îl va învăța cum să fie înțelept! „Măcar să trecem cu bine peste vremurile de restriște…"

Tocmai pătrunsese pe străduța îngustă, când se auzi o voce.

— Preacinstita mamă n-ar trebui să se ducă acolo.

Mei Ling se opri, se uită în toate părțile şi îşi dădu seama că nu se mai vedea pe acolo nicio altă mamă în afară de ea. Privind în direcția de unde se auziseră vorbele, descoperi o siluetă şezând retrasă dincolo de cadrul întunecat al unei intrări. Ochelarii ei ieftini încercară să forțeze o îmbunătățire a imaginii – deşi fără

prea mult succes – şi dezvăluiră un *copil* de vreo doisprezece ani, care purta un hanorac de un verde spălăcit şi ochelari reparați cu sârmă şi cu o cantitate generoasă de bandă adezivă.

— Cu mine vorbeai?

Era ceva ciudat la flăcăul acela. Se legăna uşurel înainte şi înapoi şi se uita țintă în direcția lui Mei Ling, dar privirea îi aluneca pe lângă ea, ca şi cum s-ar fi concentrat într-un punct aflat departe la orizont.

— Mamele sunt sursa tuturor problemelor şi-a tuturor răspunsurilor.

Rostite pe un ton inexpresiv, vorbele lui sunaseră ca un fel de aforism sau zicătoare. Mei Ling observă că băiatul avea dinții stricați, un prognatism vizibil şi o eczemă în plină erupție pe toată lungimea gâtului. Ceva nu era în regulă cu el, fără îndoială.

— Ăă… poftim?

Băiatul se ridică şi se apropie de ea cu paşi târşâiți, evitând în continuare s-o privească în față.

— Jia-Jupeng, *mama* ta vrea să vii acasă la masă.

Ei, dar una ca *asta* mai auzise ea. Erau vorbe pe care cei din generația părinților ei şi le spuneau în glumă, deşi Mei Ling nu înțelesese niciodată ce li se părea atât de amuzant. Deodată îşi dădu seama: probabil că puştiul acela era un rezultat al Epidemiei Autismului. Cu alte cuvinte, coşmarul oricărui părinte modern. Din reflex, se întoarse cu şoldul spre băiat, protejându-l cu corpul ei pe micul Xiao En, chiar dacă afecțiunea nu era contagioasă.

„Boala, poate nu. Dar ghinionul, s-ar putea."

Îşi înghiți nodul din gât.

— De ce-ai zis că n-ar trebui să intru pe alee?

Băiatul întinse amândouă brațele spre ea. Pentru o clipă, Mei Ling crezu că voia să fie ridicat în brațe. Apoi îşi dădu seama: *vrea ochelarii mei*.

Simți cum o parte din ea încerca să dea înapoi. La urma urmei, polițistul nu era omul căruia să-i pună răbdarea la încercare. Şi totuşi, ceva din micul zâmbet calm şi stăruitor al băiatului o făcu să se aplece spre el, lăsându-l să-i scoată aparatul ieftin de la ochi. Zâmbetul lui se lărgi, iar privirea o întâlni pe a ei, mai puțin de o secundă – după toate aparențele, nu era capabil să suporte un contact uman mai lung de atât.

— Bărbații n-au venit aici să cumpere sos de soia, spuse el.

— Bărbații?

Mei Ling îşi îndreptă spatele şi privi în jur.

— Care bărbați?

Părând a nu-i lua în seamă întrebarea, el răsuci în mâini ochelarii, cercetându-i cu luare-aminte şi având grijă să nu permită scannerelor să-i observe la rândul lor chipul de aproape. Apoi, cu un hohot de râs, îi aruncă într-un coş de gunoi din apropiere.

— Hei! Am plătit destul pe…

Mei Ling se întrerupse. Băiatul îi oferea propria lui pereche de ochelari, cea care avea brațele reparate cu sârmă şi bandă adezivă.

— Uite-i.

Ea făcu ochii mari. Era nebunie curată.

— La cine să mă uit?

— La bărbați. Aşteaptă să apară o mamă.

Fără ochelari la ochi, băiatul părea să aibă un strabism pronunțat. În timp ce vorbea, tonalitatea vocii i se schimba abia perceptibil.

— N-au decât s-aştepte. Mama n-are să vină. Azi nu.

Ea nu voia să se aplece după ochelari. Nu voia nici să-i ia, nici să-i întoarcă, nici să-şi treacă brațele pe după urechi. Mai mult decât orice, nu voia să afle la cine sau la ce se referise copilul prin cuvântul „bărbații".

Dar şi-i puse la ochi şi privi.

Acum aleea era iluminată şi pătrundea într-un tunel care părea să străpungă întunecimea aceea la care nu ajungea nicio rază de soare, trecând pe lângă prăvălii în care manufacturierii turnau în forme noi bijuterii de metal sau croiau îmbrăcăminte din piele veritabilă (şi ilegală), ori câte o familie creştea superscorpioni de luptă sau pentru mâncare. Ochelarii aceia îi păruseră mai simpli şi mai primitivi decât ai ei. Nu erau. Distingea cu ei până şi textura curmalelor chinezeşti pe care le felia un brutar pentru plăcintă; şi, de neînțeles, mai şi *miroseau*.

În jurul gurii de tunel se învârtejeau simboluri – multe dintre ele chinezeşti, dar nu toate. Se aranjau nu în şiruri sau coloane, ci în spirale şi în unde învolburate. Încercă să se uite la ele, dar nu avea control asupra direcției de privit.

Perspectiva i se schimbă brusc, sărind la o cameră ascunsă prinsă de un zid pe la jumătatea aleii, chiar deasupra unui *tuktuk* cu trei roți pentru livrări de marfă. Camera mări imaginea pe lângă vehicul, al cărui motor funcționa, până în interiorul unui mic magazin, unde Mei Ling văzu o femeie în vârstă care picta de

mână ceramică cloisonne pe jumătate finisată. Aplecată deasupra materialului de lucru, artista părea agitată, dârdâia din tot corpul şi îşi muşca limba. Pensula înmuiată într-un vas cu vopsea roşie ieşi de acolo tremurând şi lăsă o dâră de picături în drumul spre carafa canelată la care lucra.

Imaginea transmisă de cameră se schimbă din nou. Mei Ling se pomeni dintr-odată că priveşte prin ochelarii pe care îi purta bătrâna, văzând acelaşi lucru pe care îl vedea şi ea.

La început nu observă decât vârful pensulei, care umplea cu vopsea coada unui homar desenat – vechiul personaj Disney care era însoțitorul preferat al Micii Sirene. Deşi îngrădită de sârma de cupru a modelului cloisonne, vopseaua roşie se răspândi ceva mai mult, în mod inegal. Mei Ling auzi o înjurătură în surdină, în timp ce bătrâna tampona pata de vopsea, şi ridică privirea pentru o fracțiune de secundă, către mica dubă parcată chiar în dreptul prăvăliei, care scuipa fum pe țeava de eşapament.

Şoferul stătea relaxat pe scaunul lui, cu portiera deschisă, şi fuma o țigară. Ținea în poală un colac de sfoară.

Din nou o privire nervoasă spre pensula care cobora iar în vopseaua roşie. Apoi, cu un zvâcnet, imaginea camerei se mută spre stânga, pentru scurt timp, destul însă pentru ca Mei Ling să zărească un al doilea bărbat, un ins solid şi musculos, care stătea retras în penumbră, sprijinindu-se nerăbdător când pe un picior, când pe celălalt.

Fără vreo invitație din partea ei, ochelarii copilului înghețară imaginea aceea, o măriră şi o extinseră, arătând ce ținea bărbatul în mâini. Într-un pumn strângea o țesătură neagră. În cealaltă, un pulverizator hipodermic. Mei Ling îl recunoscu din dramele polițiste pe care le urmărea adesea. Era folosit de polițişti ca să-i potolească pe infractorii violenți. Şi de… răpitorii de persoane.

Reveni apoi la imaginea văzută prin ochii femeii care picta ceramică. Bătrâna se uita iar la carafă. Acum însă, vârful pensulei sale vandaliza vesela scenă subacvatică desenând peste ea o ideogramă de un roşu sângeriu. Citind-o, Mei Ling scăpă un icnet.

Fugi.

Scăldată brusc în sudoare, cu inima bătându-i puternic de groază, Mei Ling îşi smulse ochelarii, absolut convinsă că această capcană fusese întinsă special pentru ea. Dar de ce? Se arătase cooperantă. Se ducea de bunăvoie, nesilită!

Răspunsul o izbi în plin cu limpezimea lui. Nu exista nicio întâlnire programată la secția de poliție din apropiere. Fusese

doar un şiretlic, cu scopul de-a o face să intre pe alee.

I se învârtejeau gândurile. Ce era de făcut? Încotro s-o ia? Poate dacă pornea în sens opus... să meargă doar pe străzi aglomerate... s-o sune pe inspectoarea Wu.

— Mama să vină încoace, spuse băiatul.

O luă de mână şi o trase.

— Cobbly sunt peste tot, şi oameni răi. În treizeci şi opt de secunde vor afla şi vor hăitui din toate părțile. Dar noi ştim cum să le purtăm de grijă mamelor.

Ea îl privi lung, rezistând îndemnului. Dar copilul zâmbi din nou şi se mai uită o dată în ochii ei, scurt, ca o tresărire.

— Hai, insistă el. E momentul să fugim.

Şi deja clipa deciziei trecuse pentru ea. Porniră amândoi în grabă, ieşind de pe aleea periculoasă şi urmând o stradă care doar cu puțin timp în urmă păruse o aglomerare de produse ale fanteziei. Acum însă, ştia ea prea bine, erau acolo şi ochi periculoşi.

MAREE ÎN CREȘTERE

Avantajele comparative ale oamenilor şi ale maşinăriilor variază de la o activitate la alta. Închipuiți-vă un grafic în care slujbele „cele mai omenești" ocupă poziția superioară. Aici se găsesc îndeletnicirile pe care le îndeplinesc cel mai bine ființele umane organice, cum ar fi gastronomia rafinată sau coafura artistică. Apoi există un „țărm" compus din munci pe care mașinile și oamenii le execută cu costuri egale, cum ar fi asamblarea meticuloasă a unor componente de mare valoare. Sau munca de curățenie.

Mai departe și mai jos de aceste slujbe se găsește un „ocean" de corvezi pe care cel mai bine le execută mașinile: producția de masă sau dirijarea traficului. Când mașinile devin mai ieftine, sau mai inteligente, sau ambele, nivelul apei crește, ca să spunem așa, și se produc două efecte.

Mai întâi, mașinile înlocuiesc oamenii prin preluarea însărcinărilor recent „inundate".

Însă faptul că mașinile dispun de noi și noi aptitudini poate de asemenea să completeze și să extindă o gamă largă de sarcini umane, crescând valoarea bunei lor executări. Uneori răsar pe neașteptate noi ocazii pentru ființele umane, ca un munte tânăr care prinde a se înălța din mare.

Robin Hanson, personaj simulat din piesa websim *Trilema*

CAPITOLUL 36

DIAMANTE FALSE

Răsună un gong, chemând toți invitații în sala de banchet mare cât un hangar de avion privat. Un asistent personal în livrea îi ținu lui Hamish scaunul cu spătar înalt în stil medieval cistercian, apoi rămase în preajmă cât dură masa, umplând pocale de cristal cu buza aurită şi servind feluri aranjate pe farfurii din sol lunar vitrificat. (Faimosul set de veselă Rupert Glaucus-Worthington, comandat când rezerva de roci lunare a NASA fusese scoasă la licitație pentru achitarea datoriilor.) Totul era de o extravaganță minunată, dar marea lui mirare era legată de servitori.

„Cum mama naibii pot să facă asta?“

Nu era vorba de costuri. Când aveai în coadă şapte sau opt de nouă la poziționarea pe graficul averilor, îți puteai permite toată servitorimea pe care o voiai, pentru orice fel de muncă. Nu, *confidențialitatea* era cea care nu putea fi cumpărată doar cu bani. Cu cât se implicau mai mulți oameni într-o discuție, cu atât erau mai probabile scurgerile de informații, de la simple zvonuri la înregistrări complete. În pofida regulilor de bază şi cât se poate de limpezi care fuseseră stabilite pentru această ocazie – împreună cu scutul Faraday menit să țină la distanță World Mesh –, oricine din sală *putea* să aibă asupra sa vreun dispozitiv ultimul răcnet. În cursa avansurilor tehnologice, cei bogați nu puteau fi siguri de nimic. O companie micuță abia înființată, o gardă civică online de amatori sau chiar o jalnică guvernare învechită, oricine putea să ajungă pentru scurt timp în fruntea ierarhiei.

Hamish reflectă la faptul că familiile de la vârful cladei – Glaucus-Worthington, bin Jalil, Bogolomov, duPont-Vonessen, Wu Chang şi altele – permiseseră accesul atât de multor persoane la această întrunire. Chiar dacă eticheta cinei festive păstra cea mai mare parte a conversației la nivelul unei simple flecăreli, subiectul principal fiind rezervat pentru a doua zi, precis avea să se îmbete cineva şi să divulge totul.

La vremea supei, Hamish întreținea o conversație lejeră cu un specialist în psihologie socială din Dharamsala. Dar în tot acest timp nu înceta să-şi pună întrebări. „Poate că servitorilor li se

aplică hipno-blocaje de loialitate. Ilegale în cea mai mare parte a lumii. Dar Elveția şi Liechtensteinul n-au intrat în UE. Sau poate că sunt plătiți în opțiuni temporizate, cu scadența peste decenii, numai dacă sunt îndeplinite criteriile de loialitate."

Una dintre abordări – Metoda Tata – avea o notă de rafinament. Găseai o mică localitate rurală devastată de sărăcie, boli şi disperare. Puneai la bătaie bani cât s-o transformi în întregime – şcoli, spital, locuri de muncă, burse pentru tinerii sclipitori. Întreţineai un cult local al recunoştinței. Obțineai o sursă solidă de ajutor credincios şi recunoscător. Şi ceva publicitate favorabilă.

„Ori s-ar putea obține acelaşi rezultat prin metoda clasică. Şantajul. Dacă ne trădezi, o să spunem la poliție ce-ai făcut." Aruncând o privire spre chelnerul lui personal, Hamish îşi dădu seama că omul era destul de robust, în pofida uniformei de mătase şi a grijii mieroase cu care îl înconjura. Hamish dădu pe gât nişte vin şi, pe când i se reumplea paharul, observă pe dosul mâinii servitorului său ceva care putea fi rămăşița unui tatuaj înlăturat, poate semnul unui trecut dur.

„Cu ochelari, aş putea obține o analiză a tiparului în policromie. Dar e mai distractiv să pui cap la cap nişte indicii disparate, ca pe vremuri."

Adevărul era că Hamish se distra de minune, notându-şi în gând idei pe care mai târziu să le cerceteze şi să le dezvolte echipa lui. Cititorilor şi privitorilor le plăceau la nebunie astfel de lucruri! Bineînțeles, personajul lui negativ posesor de avere avea să facă parte din *alte* cercuri de bogătaşi. Poate avea să fie un naderit tehno-miliardar, sau un savant nebun cu dare de mână, sau un membru al vreunei cabale liberale… categoric nu cineva din cladă!, mai ales acum, când această elită a elitelor se alia cu Tenskwatawa.

Între timp, sociologul din stânga lui trăncănea verzi şi uscate despre lucrarea pe care avea de gând s-o prezinte a doua zi, având ca subiect „Etica pragmatică neo-confuciană şi Noua Piramidă". Hamish se simțea atât de bine, încât se abținu s-o întrebe de unde plagiase ultima parte a titlului.

— Vedeți, domnule Brookeman, pe măsură ce păleşte Iluminismul, la fel se va întâmpla şi cu structura lui socială diamantiformă, dominată de o clasă de mijloc mare şi robustă. Configurația asta a încurajat dinamismul şi creativitatea, dar şi nestatornicia friabilă. Cultura kitsch-ului şi năravurile capricioase care v-au infestat America cea veşnic adolescentă.

Hamish îi răspunse cu un surâs curtenitor, pe care ea îl interpretă în mod greşit drept interes profund, fluturând din degetele ei delicat pictate.

— Genul acesta de ordine socială e *instabil*. Depinde în prea mare măsură de un nivel ridicat al educației, al bunelor maniere, al încrederii şi al sentimentului unui scop comun. Ca-n vechime în Atena sau în Florența, e simplu să ațâți burghezia să se ciondănească pe teme minore.

O faci să reacționeze exagerat la o amenințare hiperbolizată, în timp ce le ignoră pe celelalte.

Sociologul părea că încearcă din răsputeri să-i mențină interesul lui Hamish, zâmbind şi aplecându-se puțin pentru a relua contactul de fiecare dată când el îşi ridica privirea din farfurie – ajunsese între timp la peşte, stavrid cu coadă galbenă opărit, foarte scump, cu nişte urme de şofran veritabil. Curtenitor, Hamish o cadorisi cu o privire atentă, observând că era mai atrăgătoare decât i se păruse la început. Mai luă o înghițitură de vin şi îl lăsă pe chelner să-i umple paharul, în timp ce ea continua să vorbească.

— Platon spunea că o guvernare stabilă necesită o bază largă, care se îngustează abrupt către o clasă conducătoare mică, dar supercalificată, născută şi educată pentru a conduce. Manieră adoptată de nouăzeci la sută dintre civilizațiile postagricole. Până şi în perioada aşa-numitului comunism sovietic, puterea s-a concentrat repede în mâinile câtorva sute de familii din casta *nomenclaturistă*… o societate feudală clasică, în pofida retoricii sale superficial egalitariene.

„Ce-şi imaginează ea, că n-am habar de lucrurile astea?“ se întrebă Hamish. Continuând s-o privească şi să dea din cap alene, trase cu urechea la alte conversații. În spatele lui, un magnat brazilian al fertilizatorilor reitera nişte supoziții despre Artefactul extraterestru care deja deveniseră plictisitoare cu multe ore în urmă.

Între timp, de cealaltă parte a mesei, un savant din grupul de reflecție al lui Tenskwatawa discuta despre *responsabilitatea conformă cu probabilitatea* – ideea că oamenii de ştiință şi inovatorii ar trebui obligați să-şi cumpere asigurări sau obligațiuni cu care să acopere posibilele consecințe negative, garantând astfel că vor sta să cugete înainte de-a se repezi să facă experimente riscante. Era o variantă a Principiului Prevenției – solicitarea ca povara dovezii să apese pe umerii celor care aduc schimbarea.

Alternativă interesantă la propunerea de înființare a Juriilor Științifice, aceasta ar lăsa regularizarea progresului în sarcina pieților de risc, în loc s-o arunce în ghearele birocrației.

Inteligent, dar fără sorți de reuşită în momentul acela, când familiile din fruntea Stării Întâi se alăturau Renunțării. Oligarhii viitorului n-aveau să mai folosească metode de piață. Birocrația e mai uşor de controlat.

— Deci toate semnele indică revenirea la o structură de Stări piramidală. Dar *ce fel* de piramidă socială va fi? întrebă sociologul, crezând că se bucura de întreaga atenție a lui Hamish.

„E clar că flirtează cu mine", trase Hamish concluzia.

— Păi, da, asta-i o întrebare bună, răspunse el, dându-şi seama că vorbea cam greu.

„Vinul ăsta e prea bun. Cinsteşte-l cu sorbituri mici, nu cu gâlgâieli."

— Într-adevăr! spuse ea şi dădu din cap cu hotărâre, gest care făcu să-i zornăie colierele placate cu aur.

Zâmbea arătându-şi dantura imposibil de albă şi depunea prea multe eforturi, dar, în timp ce ea îi dădea zor mai departe, lui Hamish începea să i se pară… hm… simpatică.

— Chiar vrea aristocrația noastră în plină ascensiune să repete greşelile care au împins plebea să se răzvrătească în 1789 în Franța şi-n 1917 în Rusia? Ce rost are să acaparezi toți banii şi toată puterea, dacă până la urmă ajungi în tărăboanța condamnaților care te duce la butuc?

Aici Hamish avea un răspuns de dat.

— Ludovic al XVI-lea şi țarul Nicolae erau odrasle ale incestului, zevzeci cu deficiențe mintale. Pe lângă asta, nu dețineau instrumentele viitorului. Microcamere care să prolifereze pe tot cuprinsul lumii. Sau detectoare de minciuni care să fie infailibile.

„Sau – adăugă vocea sa interioară, pe care n-o reproduse cu glas tare – apariția inteligenței artificiale veritabile. Dar să nu pomenim şi al treilea element, asigurarea controlului de la vârf către bază."

— Ei, cu asta ai dreptate, recunoscu ea. Deşi în ziua de azi camerele şi maşinăriile adevărului sunt de multe ori la fel de enervante pentru Starea Întâi pe cât sunt de utile, fiindcă aruncă o lumină incomodă şi în sus la fel de frecvent ca în jos.

— Da, dar nu e nevoie decât de *întreruperea reciprocității*, răspunse el. Controlezi informația, te asiguri că circulă într-un singur sens. Pui stăpânire pe bazele de date. Inventezi situații

alarmiste, pentru ca publicul să sprijine „protecția“ paternalistă. Te asiguri că sunt promulgate o mulțime de legi referitoare la confidențialitatea vieții private, pe urmă dai mită să se deschidă nişte uşi dosnice, pentru ca elitele să poată oricum să vadă tot, iar „confidențialitatea“ să le protejeze doar pe ele.

Luându-şi avânt, Hamish continuă:

— Evident, programul nu se reduce la atât. Ăştia din castele educate care fac pe deştepții văd ce se-ntâmplă şi protestează. Atunci răspândeşti prin propagandă o mulțime de resentimente populiste față de oamenii de ştiință şi față de alți profesionişti, numindu-i „elite îngâmfate“. În cele din urmă… după ce funcționarii publici şi experții tehnicieni ajung să piardă încrederea publicului, deconectezi pur şi simplu celelalte Stări de la bucla informațională, preiei în întregime controlul asupra camerelor şi asupra agențiilor guvernamentale, şi *voilà!* O tiranie care rezistă timp de milenii!

Femeia căscă ochii la Hamish.

— Mă rog, n-aş zice chiar aşa…

— Ideea e că atunci când cei de la vârf pot să vadă absolut totul… cum mai poate să mai apară vreodată un Lenin sau un Robespierre?

Rânjind şi luându-şi încă un pahar, Hamish se simți înflăcărat de propria-i revărsare bruscă de vorbe pătimaşe. Într-adevăr, parcă făcuse prezentarea unui subiect de film în fața unui producător, depănând – în doar câteva secunde – o intrigă diabolică minunată, care ar fi dat perfect pe ecran. O intrigă întrețesută cu firea şi cu istoria umană, şi care… în sfârşit… de fapt cea mai mare parte din ea se desfăşura deja în lumea modernă.

Sociologul clipi repede de câteva ori.

— Nu-s convinsă că „*tiranie*“ este cuvântul pe care l-ar folosi Platon.

„Hopa.“ Dintr-odată, Hamish conştientiză că se întorseseră câțiva să-i urmărească răbufnirea. „Fir-ar să fie. Aşa tare m-a prins povestitul, încât am ajuns să-i descriu pe aristocrații cladei ca pe nişte personaje negative! Următorul pas ar fi fost să explic cum ar putea să se-apuce un trio de protagonişti excentrici să demoleze tot edificiul… în mai puțin de nouăzeci de minute de film.“

Continuă să-şi golească farfuria în timp ce cugeta. „Acum pe unde scot cămaşa?“

— Nu, sigur că nu, murmură el după ce mestecă şi înghiți dumicatul. De fapt, probabil că un asemenea grad de securitate dusă la perfecțiune ar *micşora* severitatea viitorilor conducători. N-ar fi nevoie de cruzimea torturii înfățişate în romanul ăla de George Orwell. La ce bun? Nişte conducători perfecți, atotştiutori şi bine protejați, aproape că n-ar avea nevoie de brutalități. De fapt, ar încerca să obțină paradisul platonician. Dar, vă rog – insistă el –, întoarceți-vă la ideea despre ordinea socială piramidală care se va îmbunătăți pe căi confucianiste.

Ea dădu din cap a încuviințare; se vedea că era la fel de nerăbdătoare să revină la discursul ei pe cât era el să dornic să tacă o vreme.

— După cum spuneam, domnule Brookeman…

Cu zâmbetul său cel mai dezarmant, el se întinse s-o atingă pe mână.

— Spune-mi Hamish.

— Foarte bine… Hamish.

Tenul ei delicat îşi schimbă nuanța; zâmbi timid, fermecător, apoi reîncepu în grabă.

— Demult, în secolul XX, au existat conducători în Singapore şi în Japonia, iar apoi în Marea Chină, care s-au gândit la nişte căi non-vestice de administrare a unei societăți moderne complexe. Părându-li-se că iluminismul occidental era mult prea necugetat şi imprevizibil, au conceput metode ingenioase prin care să *încorporeze* tehnologia şi ştiința, împreună cu unele aspecte restrânse ale capitalismului şi ale democrației, într-o ordine socială care rămânea şi tradițională, şi esențialmente piramidală, fără haosul, fricțiunile şi imprevizibilitatea din America sau Europa. S-au inspirat în mare măsură din istoria Asiei, în care au existat perioade de guvernare stabilă şi aristocratică mult mai îndelungate decât în Vest.

„Da, vezi să nu“, îşi spuse el, pe când femeia continua să vorbească. „Dar o să mai conteze ceva din toate astea când vor năvăli în scenă maşinile superinteligente? Astea îşi vor avea prioritățile lor. Şi prima are o omenire foarte frumos ordonată. Predictibilă. Nu vor încerca să ne extermine sau să ne facă sclavi, deşi eu însumi am exploatat clişeul ăsta de multe ori, în cărți şi-n filme. Nu, vor vrea să stăm cuminți şi să ne lăsăm conduşi de semenii noştri, într-un fel pe care să poată ele să-l modeleze şi să-l ghideze cu uşurință.“

Îi trebuiseră lui Hamish ani întregi ca să ajungă la această

concluzie, după decenii în care detestase şi rezistase noțiunii de inteligență artificială. Abia în ultima vreme ajunsese să accepte inevitabilul. Mai ales când îşi dădea seama… „Indiferent ce fel de logică li s-a aplicat altor elite, ea li se va aplica şi noilor stăpâni IA. Vor vrea să ne dijmuiască resursele ca să le sprijinim pasiunile şi țelurile. Mai departe, vor vrea ca vasalii lor umani să fie mulțumiți. Fericiți. Poate chiar să-şi imagineze că încă mai dețin controlul."

Iluzii precum cea fabricată de atrăgătoarea specialistă în sociologie, care vorbea întruna – în timp ce se aducea, se consuma şi se strângeau resturile de la o salată pentru împrospătarea gustului, făcându-se loc pentru felul principal, carne veritabilă, de vită crescută la fermă, delicios de fragedă şi gătită în sânge – despre faptul că versiunea est-asiatică a aristocratismului era infinit mai bună decât orice altă orânduire feudală.

În voioşia ei, femeia părea să n-aibă habar că gândurile lui Hamish se împărțiseră – o parte dintre ele se concentrau asupra ei, altele rătăceau departe, iar o a treia parte se întrebau pofticioase cum arăta trupul ei pe sub sariul de mătase.

— Chiar şi în vremurile de demult, confucianiştii amestecau conservatorismul profund şi încrederea în ierarhie cu conceptul de *meritocratic* Copiii cei mai isteți ai săracilor şi cei din castele negustoreşti puteau uneori să-şi *încerce* drumul spre nivelurile superioare ale piramidei, folosindu-şi înzestrările ca să se arate egali între vasali.

Rima o făcu să scoată un fornăit scurt, plin de mândrie; apoi sorbi repede din vin.

Lui Hamish i se păru amuzant felul cum se împletea modelul conturat de ea cu modelul lui, deşi exista o diferență: el ştia că entitățile cibernetice, calme şi detaşate, aveau să se plaseze inevitabil în vârful ordinii sociale, chiar deasupra Stării Întâi. Totuşi, femeia avea, *la modul general,* o viziune corectă… şi mult mai interesantă decât oricine din partea aceea a mesei. Plus că, în mod evident, era leşinată după el, cel mai probabil după statutul lui de celebritate.

În orice caz, la momentul când se servea desertul, el hotărâse deja să accepte inevitabilul – o mixtură modelată astfel încât să arate ca Pământul, pe care gazda lor o tăie cu sabia, expunându-i straturile alternative de aluat crocant, înghețată şi ciocolată care, precum cele ale planetei înseşi, se terminau într-un miez topit cu

aspect delicios.

Totuşi, chiar şi după aceea, când mergeau împleticit şi chicotind, unul lângă altul, către camera ei, Hamish îşi păstră detaşarea parţială – aceeaşi detaşare care o ţinuse pe Carolyn la o distanţă glacială în toţi acei ani, până când, într-un târziu, se hotărâse să plece. Iar el nu se putea opri nici măcar atunci să-şi imagineze creierele IA hotărând să se exprime ca nişte mandarini confucianişti ideali, animaţi de o încredere plină de seninătate că ar putea să-i tolereze şi să-i răsplătească pe cei mai buni dintre cei de jos. „N-ar putea noii *ia*-stăpâni supremi să le permită câtorva fiinţe omeneşti să se ridice prin „merite“ şi să li se alăture la vârf? Poate ca cyborgi, îmbunătăţiţi pentru a putea opera la nivelul lor?“

Era exact lucrul împotriva căruia propovăduise el decenii întregi. Totuşi, la drept vorbind, Hamish descoperea că propriile-i puncte de vedere se schimbau treptat. Pentru că exista şi tentaţia puternică de a-şi *dori* un asemenea destin. Visul nebunesc al creatorilor de zei exercita o atracţie de netăgăduit.

„Dacă vom trata cum trebuie tranziţia, Noua Piramidă va fi inteligentă, binevoitoare, calmă. Pentru oameni vor fi alegeri electorale şi alte jucării. Deasupra lor, aristocraţii vor menţine stabilitatea. Iar la vârf? *IA*-urile vor ocupa cu eleganţă poziţia cea mai de sus, fără să facă valuri.

Mai apoi, după câteva secole de acalmie, poate vom fi pregătiţi să dezgropăm acel nenorocit de Artefact Havana din cine ştie ce cotlon rece şi întunecat şi să discutăm despre stele.“

ENTROPIE

Optimiştii furnizează dovezi că totul va fi bine, ca de pildă faptul că s-a evitat un război de proporţii – în ciuda câtorva arsuri şi zgârieturi – şi că majoritatea oamenilor din ziua de azi cunosc perioade de pace incomparabil mai lungi decât strămoşii lor. Chiar şi în actualul sistem economic, sute de milioane se zbat zi după zi cu speranţa reală că vor scăpa de sărăcie şi văzându-şi copiii mai sănătoşi şi mai bine educaţi. Exceptând epicentrul infestării cu *toxoplasma,* violenţa interpersonală a scăzut din nou în statisticile pe cap de locuitor.

Da, există zvonuri şi modele îngrijorătoare care prevăd apropierea unei conflagraţii – una între Stări, nu între state naţionale. Dar cine tânjeşte cu adevărat după aşa ceva?

Ce-ar fi dacă optimiștii ar avea dreptate? Să presupunem că noi, generația actuală, devenim – în medie – *deopotrivă mai inteligenți și mai raționali,* într-un ritm bunicel. În felul acesta, dintr-un total de aproape zece miliarde tot mai rămân, în medie, un miliard de ființe omenești cufundate adânc în violență, în rigiditate dogmatică sau în repetarea înșelătoare a unor greșeli deja dovedite. Cunoașteți asemenea oameni. Regăsiți aceste trăsături în unii dintre vecinii voștri? Sau poate recunoașteți chipul din oglindă?

Amintiți-vă că un singur răufăcător poate să distrugă ce au clădit atâția alții. Ar putea fi nevoie de o mie de profesioniști ca să neutralizeze ceva virulent răspândit de un singur designer răuvoitor de software sau bioware. Nu înseamnă că sociopații ar fi mai inteligenți; în general, nu sunt. Dar au de partea lor elementul-surpriză, căruia i se adaugă fragilitatea unei societăți cu multe puncte vulnerabile la atacuri.

Să presupunem că *raportul dintre bunătate și iscusință* continuă să crească și că, an după an, forța de lucru e compusă din tot mai multă lume cumsecade, competentă și creativă, comparativ cu numărul sociopaților. Va fi oare de ajuns? Poate.

Dar apoi imaginați-vă că descoperă cineva o cale simplă de *a crea găuri negre sau antimaterie* folosind materiale obișnuite și curent de la priză. Chiar dacă 99,999% din populație se va abține, procentul dement de 0,001% ar putea să ne omoare pe toți. Și mai există și alte scenarii, alte căi posibile prin care un singur nebun ar putea să ne întreacă pe toți, indiferent cât de bun și de sănătos ar fi rezultatul fracției.

Dacă raportul se îmbunătățește, dar seria nu e convergentă, atunci nu mai e nicio speranță.

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 37

ARHIPELAG

Peng Xiang Bin îşi dorea nespus să lămurească un comentariu făcut de entitatea extraterestră din interiorul pietrei-lume. Când i se arătaseră imagini ale celuilalt mesager interstelar ovoidal – Artefactul Havana, studiat în America –, Emisarul Prudenței îşi exprimase cât se poate de clar disprețul şi duşmănia, numind *mincinoase* făpturile care sălăşluiau în recipient.

În pofida tuturor problemelor de traducere care persistau la acel moment, cuvântul acela răzbătuse cu toată intensitatea şi claritatea. Era contrariant şi în bună măsură dătător de fiori. Evident, Paul, Anna şi profesorul voiau şi ei să afle mai multe. Dar doctorul Nguyen insista să nu se abată de la lista lor de întrebări prestabilite.

Aşadar, Bin se concentra la trasarea unui alt set de caractere străvechi. Când apăru un şir complet de simboluri plutitoare pe suprafața obiectului în formă de ou, rosti întrebarea cu glas tare.

— *Cum* ați ajuns pe Pământ?

Răspunsul veni în două părți. Pe când Emisarul Prudenței picta ideogramele şi alcătuia cuvinte arhaice, în apropiere se contura o *imagine,* la început întunecată ca noaptea. Anna Arroyo solicită imediat o versiune mărită pentru a fi expusă pe cel mai mare display 3D al lor, dezvăluind o imagine din spațiu întunecată, punctată.

Pe un ton plin de subtilități care suna minunat şi părea cât se poate de potrivit prin aerul său de modă veche, profesorul Yang Shenxiu traduse străvechile ideograme.

> *Proiectile, azvârlite din focul căminului matern,*
> *Lansate de brațe dumnezeieşti de lumină,*
> *Trimise să plutească un timp de nemăsurat,*
> *Printr-o pustietate de neînchipuit…*

În pulberea miliardelor de stele, una singură părea să pulseze, aruncând în jur săgeți sclipitoare fine…

— Înregistrați imaginile astea cu constelația! porunci doctorul

Nguyen, fără să aibă timp de politeţuri.

— Imediat! sări Menelaua.

Degetele lui părăsiră crucifixul animatronic care îi atârna la gât şi începură să fluture prin aer cu o iuţeală teribilă, în timp ce insularul mormăia şi se fâţâia în scaun.

Bin se uita cu gura căscată la câteva dintre razele pâlpâitoare, care păreau să propulseze nişte stropi mărunţi în direcţia lor. Unul dintre aceştia veni drept către ochii lui, crescând vertiginos şi transformându-se într-o suprafaţă largă, reflectoare, desfăşurată chiar în dreptul privitorilor.

— Velă fotonică! o identifică Anna. O variantă a modelului Nakamura. Propulsie printr-un *laser* din punctul de origine.

Bin scoase un mormăit, uimit de rapiditatea ei – şi de faptul că reuşise să-i înţeleagă şi el o parte din răspuns! Marea corabie spaţială se năpusti dincolo de raza lui vizuală, care pivotă ca s-o urmărească, iar Bin întrezări pentru o clipă, trasă în urma uriaşei vele, o formă mică şi netedă, strălucind orbitor în raza propulsoare a stelei de origine…

… care într-un târziu se stinse, poate după mulţi ani, lăsând în urmă doar radiaţia naturală a soarelui originar, o sclipire care se micşora pe măsură ce distanţa creştea şi treceau decenii în câteva secunde. Nemaiexistând unda laser pe care s-o capteze, vela diafană se contractă, se plie şi se prăbuşi într-un container de la capătul unui mic ovoid, a cărui strălucire începuse deja să pălească, până ce nu se mai putu distinge din ea decât o undă de forma unui sâmbure, luminată de stele, care se răspândea cu o viteză pe care mintea lui Bin n-o putea cuprinde.

— Frumoasă şmecheria asta cu vela, comentă Paul. O pui deoparte când n-ai nevoie de ea pentru propulsie sau pentru colectarea de energie, ca să nu agaţe particule interstelare. Cu materiale bi-memorie, s-ar putea extinde sau contracta cu foarte puţin efort. Pe pariu c-o vor folosi mai târziu ca să încetinească.

Bin începea să-şi dea seama cum trebuie să fi traversat piatra-lume incredibilul abis dintre stele – metodă sigură de a provoca sentimente fraterne în colonia asta de bogătaşi pasionaţi de iahting. În acelaşi timp, se întreba: „Ce-ar fi înţeles oamenii din vechime, în China sau în India, din imaginile astea?“

„Le-ar fi judecat în termeni de zeităţi şi monştri.“

Cât de uşor puteai să râzi de asemenea naivităţi. Dar, în realitate, putea garanta cineva că omenirea modernă era suficient de avansată ca să înţeleagă, chiar şi în vremurile acelea? Era ea

destul de avansată în acele privințe care contau cel mai mult?

În tot acest timp continua istorisirea citită de savantul Yang:

Timpul trecea încet pe când galaxia se rotea,
Se profila o nouă stea – lumina ei, o pernă moale.

Capsula se răsuci şi îşi întinse din nou vela, care primi un impuls mai blând, de frânare, dinspre o sursă de lumină puternică din față. „Soarele nostru“, îşi dădu seama Bin. El trebuia să fie.

— Ştiam eu! exultă insularul. Bineînțeles că nu există niciun laser la capătul ăsta. Deci lumina soarelui, singură, n-o să fie de-ajuns.

Pe măsură ce steaua din față creştea de la un vârf de ac până la un disc vizibil, un *obiect nou* apăru dintr-odată în fața pietrei-lume – o uriaşă sferă vârstată, încinsă cu straturi peste straturi de furtuni multicolore învârtejite.

Dinainte ales – un ghem uriaş aştepta,
Gata să prindă… să tragă… să dea ajutor…

Yang Shenxiu le oferea o traducere împleticită, deoarece, cu tot ajutorul computerului, nu putea decât să ghicească sensurile. Dar, la urma urmei, Emisarul avea un vocabular uman util, dar limitat. În Antichitate, chinezii şi locuitorii Indului cunoşteau foarte puține lucruri despre astronomie, navigarea în câmpul planetar şi toate celelalte.

„La fel ca mine“, îşi spuse Bin, în vreme ce ghemul din fâşii de neguri se apropia cu mare iuțeală.

— O pendulare gravitațională pe lângă Jupiter, murmură Anna, părând cuprinsă de admirație. Ca şi când ai strecura un ac microscopic prin țesătura a secole şi ani-lumină. Le trebuia o sincronizare perfectă.

Măreața planetă gazoasă trecu pe lângă ei cu o viteză înfricoşătoare, iar capsula, cu vela umflată, plonjă *pe lângă soare* într-un viraj brusc, înainte de a-şi schimba direcția şi a se cufunda în negura spațiului. Departe… departe… până ce se opri, la capătul unei curbe maiestuoase… apoi se prăbuşi iar, apropiindu-se de stea dintr-un unghi diferit; torente de lumină umplură încă o dată vela.

Paul scăpă o exclamație.

— Dar tot ar avea un surplus uriaş de viteză. Acul ăsta trebuie să fi cusut de multe ori, oferind *numeroase* pendulări şi pe lângă alte planete, şi pe lângă Jupiter şi soare, iar şi iar.

Evaluarea lui se confirmă odată ce sfera solară clocotitoare săgetă prin dreptul lor, făcându-l pe Bin să lăcrimeze. Imediat după trecerea la cea mai mică distanță, vela se strânse înapoi în containerul ei… şi în scurt timp un ghem mai mic zbură pe alături atât de aproape, încât Bin avu senzația că trecea *prin* partea superioară a norilor săi galbeni, agitați, când o aură strălucitoare împresură pentru scurt timp imaginea.

— Frânare atmosferică în atmosfera lui Venus. Dă-o-ncolo! Ar avea nevoie de calcule orbitale până la a zecea zecimală ca să planifice aşa ceva de-atât de departe şi cu atâta timp înainte.

Apoi un alt viraj brusc, cu întoarcere pe după Jupiter…

— Da, deşi ar putea face mici corecții în timp real, între întâlniri, dacă modifică orientarea velei, răspunse Anna. Totuşi, n-ar face ei aranjamente atât de detaliate fără să aibă în plan o destinație anume.

Făcu şi ea câteva mişcări rapide cu degetele.

— Probabil că ştiau deja de existența Terrei. Cu ajutorul instrumentelor, cum e telescopul nostru LifeSeeker… dar mult mai avansate. Or fi aflat că are atmosferă oxigenată, viață, metan provenit din procese biologice, poate clorofilă. Chiar şi-aşa…

Continuând să privească încremenit, Bin simți nevoia să clatine din cap. Nu era cu putință ca anticii să fi înțeles vreun dram din toate astea, chiar dacă Emisarul le-ar fi arătat aceleaşi imagini şi le-ar fi povestit despre lumile acelea care purtau numele zeităților lor – sau invers. Bin simțea că i se învârte capul şi i se face greață pe măsură ce dansul turbionar al planetelor trecea prin alte câteva întâlniri – alte şi alte piruete amețitoare, răscolitoare –, până când senzația de viteză tumultuoasă începu în sfârşit să se diminueze. Ritmul se potolea progresiv – chiar dacă nu-şi pierdea tenacitatea. Apoi se apropie un alt punct, lent, grațios. Bin ghici ce planetă era după licărul albastru-verzui.

— Probabil, comentă Paul, intenționa să-şi ajusteze traiectoria către Pământ absorbind treptat lumină solară până avea să intre pe o orbită înaltă, lipsită de riscuri, poate într-un punct Lagrange. După care avea să petreacă un timp, câteva secole, evaluând situația. Poate să folosească vela drept oglindă de telescop, ca să acumuleze lumină şi să facă observații detaliate de la o distanță sigură. Pe urmă să aştepte.

Anna nu părea convinsă.

— Ce să aştepte? Să producă planeta călători în spațiu? Dar coincidența temporală e ceva de necrezut! Cum să lansezi obiectul ăsta la un moment calculat astfel încât să sosească doar cu câteva mii de ani înainte să ajungem noi în spațiu? De unde puteau să ştie?

Bin se minuna în fața acelor oameni pricepuți care înțelegeau atât de multe şi atât de repede. Chiar ținând cont de toate instrumentele lor sofisticate şi de ajutorul *ia*-urilor. Simplul fapt de a se afla în compania lor era un privilegiu.

Paul continuă să-şi exprime dezacordul.

— În orice caz, de unde ştim noi că momentul pe care l-au ales a fost unul special? Poate că pietrele astea sosesc întruna, cu regularitate, de un miliard de ani, şi sunt deja peste tot în sistemul solar! Nu ne-am gândit să supraveghem centura de asteroizi ca să descoperim obiecte atât de mici. Pur şi simplu s-a întâmplat ca astronautul acela să prindă una care plutea în raza lui de acțiune…

— Tot e o coincidență înfricoşătoare, insistă Anna. Trebuie să fie…

— Tovarăşi, vă rog, interveni profesorul Yang Shenxiu, ridicându-şi privirea pentru scurt timp de la stația lui de lucru. Se întâmplă ceva.

În strălucirea Pământului începuse să se contureze un punct îndepărtat, apoi o sferă stropită cu nori şi mări scânteietoare. Acum însă, imaginea narativă se roti şi mări imaginea capsulei călătoare printre stele. Se redeschise o cutie mică în capătul din față, iar vela îşi făcu din nou apariția.

Într-un târziu, ținta a apărut în vizor.
Era momentul să se apropie lin şi să găsească o poziție sigură,
Să focalizeze, să studieze şi să evalueze,
Apoi să doarmă iar şi să aştepte.
Până să vină momentul afirmării,
Când promisiunile se confirmă. Pregătită…

Numai că de data asta se întâmplă ceva. Pe când vela ieşea din cutie, într-o jerbă de reflexii intense, câteva fire plesniră pe neaşteptate! Un colț al uriaşei foi luminoase se adânci uşor. Alte fire se intersectară greşit. Bin se holbă nedumerit, simțind o gheară în stomac când vela se mototoli şi se surpă rapid, cu

cablurile subțiri înnodate, distruse.

— E clar că s-a-ntâmplat ceva foarte rău în ultima clipă, comentă inutil Paul.

Bin se pomeni respirând cu greu din pricina tensiunii, în timp ce urmărea drama care avusese loc cu milenii în urmă. Simțea compasiune pentru piatra-lume. Călătorise atât de mult şi, când părea aproape de reuşită, toate planurile i se năruiseră. Yang Shenxiu recită ideogramele care transmiteau tragedia şi speranța spulberată, aşa cum le resimțea Emisarul.

Eşec! Norocul ne ocoleşte,
Pe când globul acesta se apropie,
Să-mi pecetluiască soarta.

Bin îi aruncă o privire savantului, care părea pierdut în timp şi spațiu, cu ochii strălucindu-i de blânde reflexii laser emise de aparatura sa de asistență. Desigur, era de presupus că vocabularul pompos al entității extraterestre provenea din epoca îndelungată petrecută alături de primii oameni, cu multe secole în urmă, în zile mai lirice.

Oare mă va primi Pământul
într-o îmbrățişare ardentă?
Sau mă va azvârli de lângă el,
Să mă rostogolesc la nesfârşit…
… în spațiul gol şi rece?

Incapabilă să mai facă manevre de orice fel, capsula renunță la vela transformată într-un morman inutil; planeta se profila aproape, pendulând pe alături, o dată… de două ori… de trei ori… încă de câteva ori… Comentariul lui Paul părea să sugereze că exista un fel de marjă de siguranță care se erodase treptat odată cu fiecare trecere orbitală. Momentul pieirii era tot mai aproape.

Şi sosi – plonjonul final.

Va fi, aşadar, văpaie.
Prăbuşire prin arşiță şi durere,
Sortit nimicirii…

La început de o blândețe înşelătoare, văpăile pătrunderii în atmosferă porniră curând să trosnească de jur-împrejurul

imaginii, însoțite de un vuiet care părea aproape furios. Cu răsuflarea întretăiată, Bin își dădu seama că avea să se repete cazul expediției *Zheng He*. Ca orice alt chinez în locul lui, simți un junghi chinuitor…

… până când noi ideograme se apropiară plutind şi perturbând imaginea-narațiune cu trăsăturile lor ca de pensulă muiată în speranță timidă.

Apoi, încă o dată,
Soarta se răzgândi.

Marea croazieră s-ar fi putut termina atunci, în apele care acopereau trei sferturi din globul pământesc; o călătorie epopeică şi-ar fi atins apogeul îngropată într-un adânc noroios. Ori s-ar fi izbit undeva de uscat, fărâmându-se şi explodând.

Când colo, în timp ce urmăreau toți artefactul ovoidal care desena un siaj subțire de flăcări, pierzând viteză şi împrăştiind norii, drept înainte se profilă un versant cu vârful acoperit de omăt! Artefactul se lovi de o latură înzăpezită a culmii, făcând să țâşnească spre cer jerbe înspumate şi ricoşând pe o elipsă joasă… apoi, rapid, altă lovitură piezişă, apoi alta…

… până când, în sfârşit, se opri din rostogolire, arzând mocnit pe marginea unui ghețar muntos.

Fierbințeala, potolită de răceală, topi sub el o urmă asemănătoare cu un cuib. Apoi, la puțin timp după ce sosise în vâlvătăi țipătoare, capsula din spațiu păru că se stinge, rămânând abia vizibilă pe suprafața înghețată.

Bin se văzu nevoit să clipească des pentru a-şi alunga lacrimile. „Oho!“ Era mai tare decât orice melodramă de telenet la care se uita obligat de Mei Ling.

Între timp, pe suprafața pietrei-lume continuau să se scurgă ideograme cu aspect arhaic. Yang Shenxiu tăcea, la fel de tulburat şi de încremenit ca şi ceilalți. Aşa că Bin aruncă o privire spre literele chinezeşti moderne care se conturau în colțul ochiului său drept; o traducere mai brută, mai puțin lirică, oferită de propriul lui *ia*sistent.

Aceasta nu era misiunea normală.
Nici vreun program prestabilit.

De data asta, niciunul dintre oamenii aceia inteligenți nu rosti o

vorbă, toți se alăturară tăcerii lui Bin, în timp ce instantanee de eşantioane se succedau părând să acopere pe sărite nenumărate anotimpuri, un şir nesfârşit de ani. Gheţarul trecu printr-o serie derulată accelerat de pâlpâiri tranziționale, la început extinzându-se şi umplând o vale cu desăvârşire lipsită de viaţă, purtând cu el piatra şi uneori îngropând-o în straturi albe. Apoi, timp de secole (presupuse Bin), râul de gheaţă se subție treptat şi se retrase, până ce albul dispăru complet, lăsând sonda-mesager extraterestră ca pe o corabie naufragiată, pasivă şi neajutorată, pe morena pietroasă.

Dar creatorii au ținut cont
De împrejurări neaşteptate.

De parcă ar fi pornit în urmărire, ierburile se cățărau pe munte, imediat sub peretele de gheaţă care se retrăgea. În scurt timp le urmară lujerii pădurilor, printre valurile unduitoare ale florilor sălbatice sezoniere. Apoi timpul păru să frâneze şi încetini. Copaci solitari se înălțau în acel loc, iar trecerea soarelui pierdu viteză, moleşitor, ajungând de la stop-cadre începoşate la o simplă pâlpâire şi mai departe până la mişcarea toropită a unei umbre, în decurs de o singură zi.

Bin reacționă clătinându-se, ca şi cum s-ar fi aflat într-un vehicul în plină viteză care frânase brusc în scrâşnete de roți. Bule de fiere i se ridicară în gâtlej. Dar nu-şi putea desprinde ochii de la imagini, nu putea nici măcar să clipească…

… în timp ce două dintre umbre se deplasau mai aproape…

… adunându-se şi formând o pereche de *picioare* – îmbrăcate în pantaloni de piele şi mocasini legați cu şireturi – care pătrunseră în câmpul vizual al privitorilor cu paşi mici, precauți.

Apoi apăru o mână omenească pătată de funingine. Căreia i se alătură imediat şi tovarăşa ei, cu unghiile mânjite de noroi uscat şi argilă. Se întindea în jos să atingă.

PREȚUL CONTACTULUI

Să presupunem că ne întâlnim din întâmplare cu acei extratereştri fraţi şi surori ai noştri din stele şi nu se-ntâmplă nimic rău. Da, mon, tot ce se poate.

Cu toată lista lungă şi tristă de feluri în care a dat greş pe Pământ

„Primul Contact" – dintre culturile umane sau dintre specii de animale care s-au întâlnit prima dată în natură –, întâlnirea noastră cu ET ar putea să meargă bine.

Vasăzică, ia fiți atenți, să presupunem că în spațiu nu-i Babilonul. Nu încearcă nimeni să se poarte ca niște afuriziți de *zutopong*[50] din spațiu sau să-nfrângă concurența cu afaceri de băieți răi. Nicio supercreatură nesătulă nu caută să devoreze tot ce-i iese-n cale ori să ne convertească la jihadul ei galactic. Nicio baliză luminoasă nu poartă viruși, deliberat sau accidental.

Mai departe, să zicem că acei frați și surori avansați pe care-i avem în spațiu și-au rezolvat multele probleme care ne supără pe noi. Asta nu-nseamnă gata, relaxare! Că, până și la cei civilizați, viața-i periculoasă dacă nu știi regulile.

Întrebare, dragi pretenari. Care să fie activitatea pașnică cea mai răspândită în majoritatea societăților, în afară de făcut mâncare și copii? *Comerțul.* Cumpărare, vânzare și tranzacționare. Eu am o mulțime din ce-ți dorești, tu ai ce-mi trebuie mie. Ce-ar fi să facem o-nțelegere din care să beneficiem amândoi?

A, sigur, în unele sf-uri utopice e câte-un corn al abundenței a-ntâia care potolește toate dorințele. Așa să fie! Totuși, pentru un lucru anume va exista mereu cerere, nu-i așa? Pentru *informație* – pentru aprovizionarea fraților interstelari cu noi concepte și viziuni. Artă, muzică, literatură. Acum o generație, sonda Voyager ducea un disc plin de cultură pământeană. Nu s-a gândit nimeni să lipească pe albumul acela *eticheta cu prețul.*

Ah, pretenarii mei, nu uitați, *altruismul* pur pozitiv e un *concept recent,* rar de tot în natură. Mult mai răspândit, chiar și printre făpturile sălbatice, e *quid pro quo*-ul. Tu m-ajuți pe mine, eu te-ajut pe tine. De-a lungul istoriei, și chiar printre animale, regula n-a fost niciodată „Fii generos".

Nu. Regula este „Fii cinstit".

Cât ar fi el de cumsecade, ET ăsta sigur o să facă și comerț. Dacă-i punem întrebări, poate-o să ne spună: „Avem răspunsuri berechet!"

P-ormă o să zică: „Ia, ce-aveți voi, oamenii, de dat la schimb?"

Nu ne-avem decât pe noi înșine – artă, muzică, teatru, cărți și cultură. Comoara omenirii. Da' ăsta-i primul lucru pe care-l difuzează tăntălăii în spațiu… pe gratis! Și graba asta admirabilă de-a ne impresiona vecinii ar putea să fie cea mai gravă greșeală din toate timpurile.

S-ar putea să fie niște inși cumsecade. S-ar putea să priceapă cum e cu cinstea. Dar cine *plătește* pentru *lucruri gratis?* Poate că nu există în toată istoria trădători *bloodclot*[51]

50 *Zutopong* sau *zutopeck* – de condiție inferioară.

51 *Bloodclot* – cuvânt cu valoare de înjurătură, vorbă

de ocară. mai răi decât ăia care, cu cele mai bune intenţii, dau de-a azvârlita cu moştenirea noastră în cer, sărăcindu-ne pe toţi, băgându-ne pe toţi în Babilon.

din *Eterna căutare*, de profesorul Noozone

CAPITOLUL 38

CALEA ASCENDENTĂ

Urmând. Îndeaproape un grup de trei delfini, Hacker pătrunse în misterioasa cupolă suboceanică printr-un tunel larg, care trecea pe sub habitat, croindu-şi drum lung către lumina din celălalt capăt. Curând apăru o deschizătură, înainte şi deasupra; un bazin-portal, unde oceanul era ținut în frâu de presiunea aerului din interiorul habitatului.

Chiar înainte de a străpunge suprafața bazinului, ambianța artificială i se păru cam ciudată. Deja se obişnuise să vadă doar la lumina soarelui, a lunii şi a stelelor, de aceea strălucirea iluminatului artificial îi părea deopotrivă familiară şi… *veche,* ca o amintire vagă dintr-un alt deceniu sau dintr-o altă viață. Hacker se opri, fără să ştie de ce, simțind că nu-l prea trăgea inima să meargă mai departe.

„Haide“, se îndemnă singur. „Ăsta e. Drumul de întors acasă.“

Şi totuşi, după cât timp rătăcise – oare cât? – pe ocean cu tribul de cetacee bizare, Hacker se pomeni incapabil să-şi reprezinte cu claritate semnificația acelui cuvânt. Acasă. Oare într-adevăr avea vreo legătură cu aspra lumină orbitoare din față? Splendoarea panourilor LER, făcându-i semn să mai urce doar vreo doi metri, după care avea să se alăture din nou lumii umane. Fără vreun motiv anume, sclipirea lor îl aduse în pragul strănutului.

Îşi înăbuşi impulsul, care l-ar fi făcut să-şi împroaşte viziera. Însă abia atunci când unul dintre delfini se întoarse nedumerit, scanându-l cu o hieroglifă de sonar care semăna cu un semn de întrebare, îşi veni şi Hacker în fire, lăsă deoparte toată nesiguranța şi izbi puternic din picioare, țâşnind către suprafață şi aruncând jerbe de apă peste un şir de trepte metalice joase din apropiere.

Înaintă cu fereală, în vârful picioarelor, şi aruncă o privire în jur. Nu se vedea nici țipenie de om. De-a lungul pereților se înşirau tot felul de dulapuri, alături de cârlige de agățat instrumente şi echipament de scufundări, multe dintre ele fiind însă goale.

Sosiră şi alți delfini, care îşi înălțară capetele să se uite în jur şi

scoaseră chirăituri joase, pe care implantul din maxilarul lui le transformă în impulsuri audibile. Experiența îi permise să le interpreteze sensul drept *tristețe*. Dezamăgire.

Dar din ce pricină?

Un mascul masiv – Hacker îi spunea Michael, fiindcă era mare maestru la plasă – se răsucea fără grabă, în timp ce alți doi desfăşurau plasa de pescuit de pe corpul lui. Hacker se apropie să-i ajute la întinsul plasei pe un cadru, ca să fie gata de refolosit mai târziu. Mai observă şi alte obiecte în partea aceea a bazinului. Inele, cercuri, bile şi alte lucruri de acest fel. Dar nu zăbovi acolo cât să le afle întrebuințările. Avea acum în minte, cu toată claritatea, o altă destinație.

Se avântă către scări şi le atinse suprafața aspră cu mâna înmănuşată… care *apucă* dintr-odată o treaptă, cu o vigoare care îl luă prin surprindere, şi o strânse, încăpățânându-se să nu-i mai dea drumul… de parcă s-ar fi temut că aluminiul texturat ar putea fi doar o iluzie. Îl străbătură fiori mărunți prin tot trupul şi scăpă un oftat, care se prea poate să fi fost un geamăt. Trecură câteva minute până să iasă din starea aceea. Aburii din interiorul căştii – sau lacrimile din ochi – îi împiedicau vederea.

Era evident că, dacă o parte din el şovăia să revină la civilizație, existau alte părți care îşi doreau cu adevărat să se întoarcă în lumea bărbaților şi a femeilor, a solului solid, a paturilor moi şi a încântătoarelor obiecte artificiale.

Făcu un efort să-şi descleşteze degetele, se trase în lungul scării cu ambele brațe, se răsuci cu spatele şi izbuti să-şi salte trupul în sus, aşezându-se pentru prima dată după… multă vreme. I se părea straniu să nu fie nevoit să facă eforturi doar ca să-şi mențină capul şi umerii afară din apă.

Cu un plescăit, dread-urile sale – limburile branhice care îi înconjurau casca – se prăbuşiră, nemaifiind susținute de apa mării. Desigur, asta însemna şi faptul că nu mai furnizau oxigen. În scurt timp, răsuflarea accelerată făcu de nerespirat aerul din interiorul căştii.

Prudent, cu degete nesigure, Hacker umblă la sigiliul vizierei, reuşi s-o întredeschidă şi adulmecă… apoi o deschise larg. În interiorul habitatului se simțeau o vagă miasmă rânced-mucegăită şi un iz metalic slab, dar văzuse el şi mai rele de-atât. Cel puțin, acum putea într-adevăr să privească în jur.

Nu era niciun om acolo. Lucrul acesta era cel mai evident. Nu se vedea nicio ființă omenească. La cât de ieftin era să instalezi un

Mesh de senzori, n-ar fi trebuit să se dea alarma deja şi să vină cineva să cerceteze ce era cu vizitatorul neaşteptat?

„Dacă nu cumva au impresia că sunt şi eu doar un delfin."

Pe lângă asta, lipseau zgomotele produse de oameni – nu tu sporovăială, nu tu ritmuri mecanice intenționate. Dar, bineînțeles, îşi aminti Hacker, el *nu avea cum* să le audă. Simți dintr-odată cu toată forța lipsa sunetelor normale, percepute cu urechea. Sub apă, implantul din maxilar părea numai bun – de fapt aceea fusese cheia cu care decodase limbajul delfinilor. Acum însă, în aer liber, încerca întruna să caşte şi scutura din cap, de parcă astfel ar fi reuşit să-şi desfunde timpanele blocate cu mult timp în urmă, înainte de ghinionista lansare a rachetei.

„Problema asta trebuie rezolvată imediat, dacă au cum să se ocupe de ea aici. Chiar înainte să fac baie."

Deodată, o sută de dureri diferite începură să urle la el, rosături, junghiuri şi *mâncărimi* groaznice, pe care probabil că reuşise cumva să le ignore până în acel moment pentru simplul motiv că oricum n-avea ce face în privința lor. Acum începeau să strige după atenție. În special o presiune de jur-împrejurul capului, pe care dintr-odată o simțea ca pe o menghină. Trăgând cu disperare de închizători, Hacker rupse dispozitivele de etanşeizare ale căştii sale devotate – aparatul care îi salvase viața –, detaşând-o de restul costumului de supraviețuire. Odată eliberat, îşi azvârli cât colo casca, de parcă ar fi fost ceva dezgustător. Apoi mănuşile. Şi pentru câteva clipe se lăfăi în luxul unor acțiuni simple precum atingerea, frecarea, scărpinarea, ba chiar şi mângâierea propriilor săi obraji invadați de mirişteа aspră a bărbii.

„Bun, ridică-te. Mişcă-te. Caută-i pe proprietarii acestui loc. Cere ajutor… şi nu uita, încearcă să te porți frumos." Cu ultima parte voia să se asigure că vechile obiceiuri proaste – nerăbdarea de odraslă răsfățată – n-aveau să iasă la suprafață. Poate că perspectiva aceasta nouă, matură, era doar ceva temporar. Un vestigiu al perioadei pe care o petrecuse alături de Trib. Părea, într-un fel, că se lăsase prea mult aşteptată. Sau, cel puțin, că era o noutate care merita încercată.

Poziția stând în picioare era prea solicitantă pentru trupul său. Aşa că se avântă înapoi şi în sus pe următoarea treaptă, apucându-se cu ambele brațe ca să se tragă în sus pe următoarea, şi tot aşa, până când ajunse în sfârşit la platforma care înconjura intrarea prin bazin, aşezându-se pe ea şi plescăind cu picioarele în apă. Timp de câteva minute stătu acolo fără să facă nimic,

respirând cu greu din cauza efortului.

„Bun, acum să caut“… Se opri.

Întorcându-se pe jumătate, se pomeni în fața unui panou mare, proptit în fața bazinului astfel încât ceea ce fusese scris pe el de mână să-i sară în ochi oricărui nou-venit.

Proiectul Elevație se suspendă!
Cheltuielile de judecată au înghițit toate fondurile.
Această construcție le este cedată legal
prietenilor noştri cu aripioare.
Fie să ni se alăture cândva ca egali ai noştri.

Urmau, cu litere mai mici, un număr de acces la World-Net şi o scrisoare cu aspect de act juridic. Ca să poată citi câteva rânduri, Hacker trebui să mijească ochii şi să clipească pentru a-şi curăța ochii de sarea care începea să se usuce. Părea totuşi să confirme afirmația aceea trăsnită – că micul clan al delfinilor era de facto proprietarul acelei clădiri, pe care o folosea în prezent ca să-şi depoziteze plasele, nişte jucării şi câteva unelte.

Hacker înțelegea acum sensul strigătelor tânguitoare pe care le scoteau când ajungeau acolo şi nu găseau pe nimeni acasă. Adevăratul motiv pentru care se tot întorceau. De fiecare dată sperau să descopere că li se întorseseră „prietenii cu mâini“.

„Proiectul Elevație?“ Chibzui o vreme, în timp ce se muncea să-şi smulgă costumul mulat, tresărind ori de câte ori şi-l trăgea peste rosături şi iritații. „Numele ăsta îmi sună cunoscut. Am… auzit de el.“

Unul dintre delfini – bătrânul Burtăverde – veni să se uite de aproape la Hacker şi emise o rafală al cărei înțeles îi păru lui Hacker mult mai limpede acum, când nu mai stătea cu falca sub apă.

— O să mă întorc, îl asigură el pe veteran, ridicând o mână în semn de promisiune.

♦ ♦ ♦

Depuse mari eforturi ca să se ridice în genunchi. Apoi, sprijinindu-se de balustradă, reuşi să se salte în picioare. Nu era o chestiune de lipsă a forței fizice – în ultima vreme îşi exersase intens picioarele, iar muşchii coapselor îi erau umflați –, cât o problemă de echilibru. În afară de oameni, nicio altă specie de pe

Pământ nu avea nevoie de un control neuromuscular atât de fin doar pentru a sta fără să se răstoarne. Avea să mai treacă un timp până să se reobişnuiască.

Clătinându-se pe picioarele ca de cauciuc, Hacker se îndepărtă de bazin şi, ținându-se de pereți şi de dulapuri, porni cu paşi târşâiți pe un coridor lung, oprindu-se să privească în interiorul fiecărei încăperi de pe traseu. Majoritatea erau laboratoare. Cu prima ocazie când găsi o chiuvetă cu robinet de apă dulce, deschise debitul la maximum şi îşi băgă capul sub jet, apoi bău lacom până simți că-i pocneşte burta. Se forță să se oprească… să plece de acolo şi să-şi reia explorarea.

În a treia cameră, recunoscu un aparat de recombinare genetică produs de una dintre companiile sale. Şi, într-o singură clipă, mintea lui făcu toate legăturile necesare.

„Proiectul Elevație. Ah, da. Îmi aduc aminte."

Cu un an sau doi în urmă, presa de specialitate şi cea de amatori roiau deopotrivă în jurul unui mic grup conspirativ al cărui obiectiv secret fusese *modificarea* câtorva specii de animale pentru atingerea țelului suprem, acela de a le oferi inteligență de nivel uman.

Inamici de tot soiul le atacaseră strădania. Bisericile o numeau sacrilegiu. Eco-fanaticii deplângeau amestecul în lucrarea înțeleaptă a naturii. Fetişiştii toleranței pretindeau să fie lăsată în pace băştinaşa „civilizație a delfinilor", să nu i se mai bage pe gât îngustele valori umane, în timp ce alții au tratat propunerea în stil Rifkin, profețind că din laboratoare vor scăpa mutanții şi vor pune omenirea în pericol.

Într-o epocă a amatorilor, una dintre problemele diversității era faptul că hobby-ul tău putea atrage mânia a nenumărați indivizi, mai ales a celor care aveau la rându-le o pasiune: înfierarea indignată. Şi înclinația către litigii.

Acest „proiect elevație" pierise în încăierarea haotică ce urmase. O mulțime de alte năzuințe moderne avuseseră aceeaşi soartă.

„Supraviețuirea celui mai bine adaptat, cugetă el. O năzuință atât de dramatică şi de controversată are nevoie să atragă un sprijin puternic şi hotărât, altminteri soarta îi e pecetluită."

Cercetând următorul laborator, Hacker găsi în sfârşit ceea ce căuta, un multifon *joymaker* ieftin lăsat de cineva pe-acolo şi aruncat într-un morman de gunoaie. La prima vedere părea stricat, dar fu de ajuns o simplă curățare a batacitorilor pohl, şi gata, porni! Un chip de femeie simulat apăru pe ecranul glisant;

buzele începură să i se mişte, rostind o frază de întâmpinare pe care Hacker n-o auzea, dar al cărei înțeles era evident: continua să ofere serviciul de bază, chiar dacă aparatul nu mai era conectat cu niciun cont personal sau corporatist.

Ah, dar nu exista o conexiune la Mesh pe sub ocean? Cu siguranță, Proiectul Elevație trebuie să fi avut echipamente pentru comunicație chiar şi de aici, de jos. Dar mai erau ele active şi accesibile?

Se strădui din greu, bâjbâind pe tot ecranul, până când depistă ce trebuia să apese şi reuşi să extragă un touchpad demodat, alfabetic. Simțindu-se de parcă avea cârnăciori în loc de degete, tastă:

POT SĂ IAU LEGĂTURA CU CONTINENTUL?

Chipul feminin amabil dispăru, înlocuit de un şir de litere austere, care se derula în 2-D.

SE EXECUTĂ DIAGNOSTICAREA…

… LEGĂTURA PRIN CABLU CU LINIA PRINCIPALĂ SUBOCEANICĂ TRINIDAD A FOST ÎNTRERUPTĂ DIN SOFT.

SĂ TRIMIT O CERERE DE RECONECTARE PENTRU CAZ DE URGENȚĂ?

Hacker răspunse printr-un simplu „Y“ – sperând că *joymakerul* îl va accepta ca însemnând „da“.

APELEZ… ESTE POSIBIL SĂ DUREZE
ÎNTRE CINCI MINUTE ŞI CÂTEVA ORE
VĂ RUGĂM SĂ VĂ PREGĂTIȚI PENTRU ACHITARE

Hacker mormăi printre dinți, întrebându-se ce să facă dacă şi când avea să se reia conexiunea. Trebuia să existe posibilitatea de-a compune un mesaj din litere simple, care să invoce nişte reglementări caritabile pentru cazuri de urgență şi să transmită promisiunea că destinatarul apelului – mama lui – avea să acopere costul integral. Părea o metodă îngrozitor de arhaică şi de întortocheată, de la comunicarea literă cu literă până la hârâiala meschină pe tema plății. Dar ceea ce îl punea pe gânduri cu adevărat era cu totul altceva.

„Un mesaj-text de urgență… lasă impresia că am nevoie să fiu salvat rapid… când de fapt m-am salvat singur.“

În fine… îl ajutaseră şi delfinii, oarecum.

Chiar şi aşa. Iată-l acum, avea mâncare, apă, o reşedință confortabilă şi posibilitatea ca, la nevoie, să pornească pur şi simplu către cea mai apropiată plajă, iar de-acolo să se îndrepte pe picioarele lui către civilizație. Şi-atunci, de ce să trimită

echivalentul unui semnal SOS cu fum, sau al unui „AJUTOR“ mâzgălit în nisip? Poate era o mândrie prostească, dar i se părea cumva nepotrivit, după ce ajunsese atât de departe.

„Mai bine să dau un telefon care să pară cât mai normal cu putință. Complet relaxat, cu plata prin ID biometric. Să pară că țin sub control toată situația. Salut. Ce mai faci? Ah, apropo, n-ai putea să trimiți încoace un copter-sub?“

Avea în minte şi metoda prin care să-şi pună ideea în practică. Să folosească nişte instrumente din ultimul laborator ca să creeze o derivație de la *joymaker* la implantul sonic din maxilarul lui. N-avea de ce să fie complicat. Trebuia doar să reproducă întocmai circuitul conector pe care îl folosise la bordul rachetei suborbitale. Părțile cele mai importante se aflau chiar în casca lui, pe care o lăsase lângă bazin.

„Dacă tot sunt aici, ce-ar fi să bag în mine nişte mâncare adevărată?“ Chiar şi conservele pe care le depistase mai devreme pe rafturile din cambuză ar fi reprezentat o bine-venită întrerupere a meniurilor din peşte crud. Gata cu scuipatul de solzi şi oase.

„Şi să fac o baie… poate chiar să trag un pui de somn?“

Dispoziția lui Hacker era complet diferită de frenezia pe care se aşteptase să i-o provoace iminența contactului cu civilizația umană. Şi totuşi, avea sentimentul că lucrurile se petreceau aşa cum trebuie.

NICI O GRABĂ, îi spuse el multifonului primitiv, perimat, tastând cu luare aminte pe ecranul tactil.

REVIN PESTE CÂTEVA ORE.

ENTROPIE

Să presupunem că sursa amenințării este felul omenesc de-a fi – cine știe ce nărav încăpățânat, întreţesut în genele noastre. Ar putea știința să furnizeze o cale de scăpare, prin auto-ameliorare deliberată? Mai întâi ar trebui să recunoaştem că *avem* un fel de-a fi.

Să luăm ca exemplu disputa pe seama *psihologiei evoluționiste.* PE susține că moştenim cu toții şabloane din vremuri preistorice, din evul acela îndelungat în care masculii tiranici se alegeau cu mai mulți descendenți pentru că erau teribil de competitivi, sau geloşi, sau pricepuți la înşelătorii. Monarhia şi feudalismul răsplăteau cu vârf şi îndesat orice rege care era în stare să convingă mii de bărbați virili să

mărşăluiască şi să lupte ca să apere seraiul *lui*. Noi toţi descindem din haremurile unora precum Carol cel Mare şi Ginghis Han, cărora şmecheria asta le ieşea de minune.

Opozanţii PE susţin că suntem mai mult decât suma strămoşilor noştri. Ei argumentează cu mult-lăudata noastră flexibilitate, cu felul în care învăţăm şi ne reprogramăm, la nivel de indivizi şi de culturi. Fiecare dintre sexe este capabil să facă aproape tot ceea ce stă în puterile celuilalt sex, iar regulile care limitează şansele pe motiv de castă, rasă ori sex s-au dovedit lipsite de temei. Într-adevăr, cea mai mare calitate a noastră este capacitatea de adaptare la noi circumstanţe, de îndeplinire a unor visuri neverosimile.

Pornind însă de la acest adevăr, criticii ultramoralişti au pretins că psihologia evoluţionistă ar putea fi folosită pentru *a justifica comportamentul negativ,* permiţându-le agresorilor şi persecutorilor să susţină „Darwin m-a forţat s-o fac!". Prin urmare, din raţiuni politice, ei susţin că oamenii *nu* au tipare sociale înnăscute, nici măcar tendinţe, nimic.

Cum aşa, chiar nimic? Nici măcar circumstanţial? Suntem chiar atât de *neasemănători* cu toate celelalte specii de pe Pământ? Nu asta pretind fundamentaliştii religioşi, că nu avem nimic în comun cu natura?

Ne permitem oare exagerări simpliste, indiferent în ce direcţie? Pentru a supravieţui, omenirea trebuie să se scuture de o mulţime de năravuri vechi. Trebuie să cercetăm acele şabloane preistorice – nu pentru a ne găsi scuze, ci pentru a înţelege mai bine materialul brut din care este alcătuit Homo sapiens.

Doar atunci vom putea să privim în oglindă, la cel mai mare dintre miracolele evoluţiei, şi să spunem: „Bun, astea-s cărţile cu care jucăm. Acum hai să ne îmbunătăţim jocul."

Pandora's Cornucopia

CAPITOLUL 39

DRAGOSTE SEVERĂ

„Ambasador la extratereştri.“ Suna mult mai romantic decât vechea lui meserie de gunoier spațial. Dintr-odată, Gerald făcea senzație în grupurile sale de afinități.

Cicada Lifeloggers punea deja la dispoziția fiecărui astronaut spațiu de stocare biografic gratuit – geneticoduri, tomografii, tot tacâmul – în schimbul purtării unei bijuterii-înregistrator cât timp se aflau pe orbită. Acum voiau de la el să-şi pună pe cap o bonetă tehnologizată care promitea să vadă şi să audă ceea ce vedea şi auzea el şi să-i stocheze neuroconexiunile până la câțiva petabytes pe secundă!

— „O asemenea cantitate de date, încât cei din viitor vor putea să meşterească minunate modele Gerald Livingstone. Versiuni ale tale la rezoluție înaltă, care să recreeze acest moment istoric într-o splendoare de detalii!“

După toate aparențele, reprezentantul Cicadei avea impresia că nemurirea însemna a fi redifuzat cu înaltă fidelitate după dorința publicului din cine ştie ce epocă îndepărtată.

„Dar, atunci“, îşi spuse Gerald, „cum să-mi dau seama dacă mă aflu la prima experiență de acest fel? Oare fiecare astfel de simulare din viitor o să creadă că-i Gerald? O să aibă până şi ideile astea care-mi vin acum, faptul că mă frământ dacă nu cumva sunt o simulare? Până şi amintirile despre micul dejun ar putea să fie „condiții de limită“. Lumea reală ar putea să fie o rețea de distracții în secolul nouăzeci şi trei… sau expunerea despre strămoşii primitivi a unei puştoaice de grădiniță din mileniul cinci… sau poate reveria trecătoare a vreunei maşinării divine.“

Cu toate astea, tipul de la Cicada îşi exprimase invidia! Ca „figură istorică“, şansa ca Gerald să beneficieze de o asemenea renaştere era considerabilă. Dar logica putea lesne să capete aspect circular ori să se prăbuşească în sofism. Oare situația semăna cu deprimanta doctrină religioasă a predestinării? Soarta îți era deja scrisă de un Dumnezeu atotputernic?

„În orice caz, cum ar fi dacă acest Prim Contact s-ar solda cu o

nenorocire? Cum ar fi să rămân în istorie drept nebunul sau Iuda care i-a deschis poarta unui soi de rău cu totul nou? S-ar putea ca oamenii viitorului să creeze simulări ca să-i facă să sufere pe ticăloşii din trecut… sau să pară că suferă?“ Gerald avu o viziune şi mai rea: echivalentul supercyborg al unui adolescent plictisit din viitor, care privea la capsula aceasta de realitate închipuită, înghiontindu-şi amicii şi spunând: „Ce-mi place partea asta! Acum încearcă Livingstone să-şi imagineze cum o să fim noi! Ne vede ca pe nişte adolescenți acneici, insensibili, cum erau pe vremea lui. Ce jale de soft! Poate data viitoare îi sparg protecția şi-l fac să cadă pe scări.“

Apoi Gerald simți cum îi zboară gândul de la asemenea întrebări. Poate pentru că erau inutile. Sau poate că era programat să nu stăruie asupra lor. „Eh, dă-le-ncolo.“ Refuză Cicada.

Biserica Gaiei: Ramura Isus-Amantul dorea ca Gerald să susțină o predică online la slujbarajul din duminica următoare împotriva BG: Ramura Mama-Preacurată. O privire nouă şi inedită putea să ajute la înclinarea balanței. Voiau mai ales să ştie – având în vedere contactul lui cu entitățile Artefactului – dacă vreunul dintre extratereştri se mai afla încă într-o stare de grație. Precum Adam şi Eva înainte de măr. Sau, în caz că erau şi ei căzuți, ca omul, avuseseră parte la rândul lor de un emisar al mântuirii, de un salvator al rasei? Dacă da, oare poveştile lor erau similare cu cele ale Noului Testament? Iar dacă nu…

… atunci, ce părere avea Gerald despre ideea, tot mai răspândită printre creştini, că omenirea trebuia să accepte o nouă obligație? Că avea o datorie de onoare să pornească la răspândirea Cuvântului?

„Cu alte cuvinte, acum, când am aflat despre existența lor, a trilioane de suflete care se bălăceau în beznă, nu avem misiunea solemnă de a porni la traversarea galaxiei, ducând peste tot Vestea cea Bună?“ Era cel puțin o dogmă mai progresistă decât obsesia multiubită de părinții lui, rugăciunea pentru o apocalipsă oribilă şi pentru eterna chinuire a tuturor zevzecilor care nu recitau incantațiile corecte. Cu toate astea, refuză predica, promițându-le celor de la BG: RIA că va întreba entitățile Artefactului despre lucrurile acelea când se va ivi momentul potrivit.

„Din partea mea, «veniți alături de noi» ar putea să însemne «înregimentați-vă în religia noastră, altminteri veți înfrunta o

cruciadă interstelară». Abia aştept să aflu."

Lista de cereri era prea lungă ca să-i poată face față... dacă extratereştrii nu veneau cu vreo metodă nouă şi nemaipomenită prin care să se poată copia pe sine însuşi. Ei, *asta* chiar ar fi fost o tehnologie folositoare!

Propunerea care îl zăpăci de-a binelea ar fi fost, în mod normal, o veste bună. Pe nepusă masă, soțiile lui păreau interesate să se culce cu el. Toate. Până şi Francesca, cea care nu-l simpatizase niciodată în mod deosebit. „Ne e dor de tine", îi spuneau în mesaje şi la telefon. În mod normal nu primea atâta atenție de la căsnicia de grup. Ba mai mult, toate şapte se arătară dispuse să vină să-l viziteze, „în momentele acestea stresante".

Joey, Jocelyn şi Hubert se oferiră chiar să semneze declarații de renunțare şi să intre în carantină împreună cu el! Era o propunere măgulitoare. Tentantă. Mai ales pentru că Gerald se simțise întotdeauna un intrus, un ins aflat la periferia micului lor clan, şi suspecta de mult timp că primise propunerea de căsătorie doar pentru prestigiul de a avea un soț astronaut. Poate cea mai bună ipostază la care putea să spere un ins ca el, imperturbabil şi cam excentric.

Răspunse la mesaj: „Aveți toți slujbe, obligații. Copii. Ținem legătura. O să visez la voi."

În orice caz, lucrurile se precipitau din nou. *Experimentul privațiunii* făcea progrese, spre surprinderea lui Gerald. Descoperirea făcută de el – aşa-numitul Obiect Livingstone – începea să răspundă.

♦ ♦ ♦

— Mii de ani de plutire printre stele... te-ai fi aşteptat să-i învețe pe extratereştrii ăştia ce e răbdarea, comentă Ghenadi Gorosumov la finalul zilei a treia. Mă temeam că sunt în stare să ne aştepte oricât. Că ne vor prinde cu cacealmaua. Nu se poate să nu ştie sub ce presiune suntem.

Biologul rus, un tip zvelt, făcuse cu capul către galeria observatorilor, aflată imediat în spatele unei bariere de sticlă fumurie, de unde aproape o sută de experți, delegați şi VIP-uri priveau în jos către Comisia Contactului, care lucra în stare de carantină. Mulți dintre acei demnitari erau vizibil nemulțumiți de scopul eforturilor din acel moment ale echipei: *să înfometeze* entitățile din Artefact pentru a le convinge să coopereze.

— Dar, spre marea mea surprindere, metoda noastră de tip recompensă-şi-pedeapsă pare să dea roade, încheie Ghenadi. E limpede c-au început să-şi facă griji ăştia dinăuntru.

Arătă către ovoidul opalescent, care se odihnea în continuare în leagănul său, dar nu mai era scăldat în lumină artificială. O ceaţă delicată îi înconjura baza, unde se aflau acum bobine care drenau energia calorică, coborând temperatura obiectului, ca şi pe cea a cuibului său, mult mai aproape de temperatura spaţiului interstelar. Gerald simţea pe piele răceala de fiecare dată când îşi apropia mâna.

Cum lumina din incintă fusese mult micşorată, fosta strălucire pălea şi cilindrul devenea tot mai opac. Încă şi mai elocvent era faptul că necontenitele turbioane de imagini – privelişti planetare sau urbane şi siluete care se înghesuiau fără astâmpăr – încetineau treptat devenind, din turbulente, apatice, ba chiar dezordonate. Entităţile-fiinţe păreau că se sting cu fiecare oră care trecea.

— Bine, hai să le supunem la încă un ciclu, spuse generalul Akana Hideoshi.

Îi făcu semn cu capul expertului în condiţionare activă – comportamentul şi antrenarea animalelor – pe care îl angajaseră, Patrice Tshombe, din regatul Katanga, iar acesta îşi mişcă mâinile negre ca tuşul peste o serie de comenzi holografice care străluceau în faţa lui, plutind deasupra mesei de şedinţe.

De sus, un proiector emise brusc o lance de lumină intensă, ca azvârlită direct din soare. În locul unde lovi piatra cenuşie se iscă imediat o volbură de nori semănând cu laptele amestecat în cafea. În scurtă vreme, prin ceaţa aceea din interior începură să se mişte diverse forme, parcă grăbindu-se în sus, căţărându-se către lumină de undeva din afund. Gerald şi ceilalţi recunoşteau deja patruzeci şi şapte de specii diferite de extratereştri. Ghenadi construise nişte modele bio-scheletale sofisticate, de la centauroidul cu chip de uliu la creatura-calamar plutitoare sau la făptura cu patru aripi coriacee care înconjurau o gură poziţionată central, părând o încrucişare între liliac, elicopter şi stea-de-mare.

Acestea trei ajunseră primele de data aceasta…

… dar cu foarte puţin înaintea altor forme care dădeau năvală din spate. Lui Gerald îi părea o mulţime care se adună la sunetul clopotului care anunţă momentul mesei, îmbulzindu-se nerăbdătoare să primească hrana. Fiecare dintre extratereştri îşi lipi câte un fel de apendice de suprafaţa luminoasă care

despărțea cele două lumi şi câte o mică agitație de litere şi cuvinte se iscă imediat în jurul fiecărui punct de contact.

Cu tot ajutorul din partea computerelor, analiza morfologică obținea doar sensuri rudimentare din vârtejul haotic de expresii care se contrau şi se înghionteau reciproc. Din când în când se întâmpla ca mesajele să se coaguleze, de obicei ca să repete acum ironica invitație: **Veniți alături de noi.**

Gerald se tot întreba de nişte zile. „Care «noi»?“

Din rândul al doilea, mai multe feluri de capete se înălțară ca să privească peste grupul celor trei din față; unul dintre ele, la capătul unui gât subțire, cu aspect de lujer, părea întrucâtva insectoid. Un altul semăna cu un Buddha rotund şi jovial, iar ființa de alături ridicase un braț asemănător cu o trompă de elefant care avea o mână în capăt – o mână cu câte un *ochi* la baza fiecăruia dintre cele şase degete. Aceşti întârziați începură să tragă de primii trei, la început ezitant, apoi tot mai insistent.

— Se poartă ca francezii sau chinezii, remarcă Emily Tang. Refuză cu mândrie ofensa de a face cu rândul sau a sta la coadă. Cred c-ar fi şi păcat să-i forțăm să devină altceva. Britanici… sau chiar japonezi. Îmblânziți să accepte tirania statului la coadă.

Haihong Ming, colegul lor din Regatul de Mijloc, râse în hohote, iar Akana Hideoshi scoase un chicotit sumbru. Dar Ben Flannery, antropologul din Hawaii, se uită la Emily cu un aer vizibil nedumerit şi jignit de prejudecățile ei culturale. Emily ridică din umeri.

— Hei, dacă a fost ideea mea să-i învățăm să fie disciplinați, asta nu înseamnă că nu empatizez. În momentul de față, îmbrâncelile astea arțăgoase au un şarm al lor care aminteşte de curtea şcolii. Chiar dacă din cauza asta aproape că se duce naibii comunicarea.

Privind de aproape gloata de extratereştri, Tshombe toleră o vreme îngrămădeala şi înghiontelile. Dar când unii dintre nou-veniți îşi uniră forțele pentru a îmbrânci într-o parte creatura-liliac, croindu-şi drum către partea din față, Patrice făcu un gest sever cu mâna, iar raza de lumină care cobora din tavan se întrerupse şi întunericul învălui din nou piatra. Compresoarele se puseră în mişcare, activând pompele de căldură de sub tăblia mesei şi scăldând brusc piatra în fiori reci.

— Aşa, măi băieți, fete şi ce-oți-mai-fi, murmură Emily, cu vădită satisfacție. Învățați să vă purtați frumos.

Patrice reaprinse raza de lumină imediat ce îmbrâncelile

încetară. Cu precizie chirurgicală, o fixă asupra centauroidului şi a calamarului, lăsându-i pe nou-veniți să cunoască doar penumbra.

— Mai bine mi-au răspuns vidrele la dresaj, mormăi Tshombe cu puternicul său accent frafricaans. Dar e limpede că există un progres. Graficele de evaluare arată îmbunătățiri.

Pe când ciclul se mai repeta de câteva ori, Gerald privea din când în când peste umăr „la cucurigu“, galeria aflată dincolo de geamul care înconjura zona de carantină: o platformă înclinată, cu fotolii somptuoase pentru VIP-uri, de unde demnitari şi experți scrutau fiecare mişcare pe care o făcea echipa de contact, *ia*sistată de cele mai performante aparate, consultanți şi instrumentar care se puteau cumpăra la ora aceea.

Consilierii avea acum şi un reprezentant care pândea de *cealaltă* parte a barierei de carantină, la doar câțiva metri în dreapta lui Gerald – un personaj luminos tridimensional, pe nume Hermes, cu trăsături fine, veşminte aurii şi păr asortat, care se vedea în capătul celălalt al mesei, măsurând locul cu pasul şi privind cu severitate şi cu frustrare crescândă la echipa generalului Hideoshi.

„Cerule, de ce-or fi ales consilierii arătarea asta țipătoare pe post de metaforă de legătură?“ se miră Gerald. „Ce-şi închipuie politicienii, specialiştii şi aristocrații, că pe Akana o s-o intimideze o caricatură de zeu olimpian?“

Poate nu fusese o alegere deliberată. Adesea avatarul de grup era selectat prin interpolarea unor trăsături pe care le aveau în comun toți membrii. Ce însemna acest zeu auriu, că de fapt consilierii se considerau… *o elită?*

Sau poate că era vorba doar de supracompensare. „În subconştient, îşi doresc ca omenirea să arate cât mai bine cu putință.“

Însă, chiar de-ar fi fost aşa, Hermes întrecuse orice limită. Surogatul de zeu grec îşi manifesta nerăbdarea printr-o încruntătură teribilă, în timp ce bătea darabana pe masă cu vârfurile scânteietoare ale degetelor; se oprea din când în când ca să noteze în grabă sugestii sau mustrări, pe care le tot trimitea alunecând pe suprafața mesei, pentru a spori un morman de virturi lucioase – mesaje pe care, în cea mai mare parte, Gerald şi echipa principală le ignorau. Pe Gerald îl deranja ceva la Hermes. Preprogramata frustrare agitată a olimpianului semăna mult prea tare cu aceea a extratereştrilor din Artefact.

„Spre deosebire de principalele stereotipuri science-fiction, extratereştri portretizaţi ca fiind ori distant-superiori, ori simpatici şi isteţi, ori ameninţători, chiar că-ţi e mai mare dragul şi te linişteşte să-i vezi cum se poartă ca nişte puşti răzgâiaţi şi turbulenţi în curtea şcolii.

Dacă nu cumva… liniştirea este efectul unei prefăcătorii.“

La celălalt capăt al lungii mese de şedinţe pândea o altă creaţie *ia* – corespondentul holvatar felin al lui Emily, *Tigresa,* devotată presupunerilor paranoice, deşi la fel de caricaturală ca Hermes. Gerald le surprindea câteodată pe cele două creaturi artificiale aruncându-şi priviri tăioase pe lângă membrii reali ai Echipei de Contact.

„Şi, chiar aşa, mai văd o paralelă. Tigresa şi Hermes sunt de-adevăratelea în conflict? Habar n-avem dacă *ia*-urile concurează într-adevăr între ele în numele nostru. Poate şi aici e o înşelătorie, un joc pe roluri care să liniştească mocofanii.“

Mai urmară şase cicluri, timp în care Patrice îşi desfăşură jocul abil cu recompense şi pedepse rapide, iar Artefactul se scăldă în perioade de întuneric îngheţat, punctate de intervale cu lumină puternică şi căldură concentrată. Expertul katangan începu să fredoneze în surdină şi să dea din cap cu un aer mulţumit.

— Cred că încep şi ei să prindă ideea, spuse el. Uitaţi-vă mai de-aproape.

Aflat într-o poziţie privilegiată, Gerald se bucura de o vedere din prim-plan. Prima care deveni vizibilă era creatura asemănătoare unui calamar: partea din faţă şi cea din mijloc erau încremenite; flutura în faţă un singur tentacul, cu care lovea suprafaţa dintre cele două lumi. Însă de data asta centauroidul şi făptura-liliac nu se mai înghesuiau să-şi împartă locul din faţă, ci stăteau una lângă alta în stânga, privind în partea *opusă* cefalopodului…

… iar Gerald înţelese că acţiunile lor aveau un scop. Cei doi luau măsuri pentru a bloca apropierea celorlalţi din mulţime. Şi nici nu erau singuri în efortul lor. În partea dreaptă, Gerald văzu alţi trei – inclusiv o siluetă asemănătoare cu un Buddha – care îndeplineau un rol similar, împiedicând orice imixtiune a mulţimii dezordonate din partea aceea. De altfel, în timp ce raza energizantă a lui Tshombe lua contact selectiv cu apărătorii, aceştia păreau să capete treptat consistenţă şi se distingeau tot mai clar. Deveneau mai puternici şi mai capabili să se menţină pe poziţii.

În centru, şiraguri de litere izvorau în spirală din acel unic

tentacul. Acum, cuvintele se depănau fără încurcături sau interferențe, suficient de clar pentru a activa interfața sonoră. O voce aspră porni să rostească pe un ton nemulțumit.

... am venit cu gânduri de prietenie... traversând pustiul vast și gol... cu o propunere extrem de valoroasă... și-atunci, de ce ne torturați?

Akana oftă cu vizibilă satisfacție.

— În regulă, Gerald. E rândul tău.

El se aplecă în față. Nu mai era necesar să scrie cu vârful degetului direct pe suprafața ovoidului, câtă vreme pronunța cu claritate, vorbind direct către piatra-din-spațiu.

— Purtările voastre haotice ni se par deranjante, spuse el. Deşi apreciem valoarea diversității, pretindem un oarecare grad de ordine, sau de politețe, pentru ca dialogul nostru să aibă o finalitate. Asta se poate întâmpla în două feluri.

Se întrerupse, aşa cum recomandase consilierul lingvistic dacă se ajungea în această fază. Era mai bine să-i lase pe extratereştri să întrebe. Într-adevăr, după câteva secunde, ființa care semăna cu un cefalopod terestru formulă întrebarea. Un tentacul subțire scrise, iar boxele audio redară interpretarea:

Care sunt cele două feluri?

Gerald vorbi clar şi răspicat.

— Ori faceți cu rândul, repartizându-i fiecărui individ un interval de timp în care să converseze cu noi... ori desemnați din rândurile voastre unul sau doi reprezentanți pentru întreaga comunitate. Sincer vorbind, noi agreăm *ambele* metode. Dar în primul rând cea a reprezentanților. A venit vremea, în sfârşit, să clarificăm natura misiunii voastre aici şi ce fel de federație este aceea la care suntem invitați să ne alăturăm.

Lujerii cu ventuze în vârf fremătară şi se zvârcoliră.

Îmi amintesc... că așa procedam... și noi pe vremuri...

Gerald dădu din cap a încuviințare, la fel ca Ben şi Emily. Exista o teorie conform căreia comportamentul turbulent al extratereştrilor era rezultatul firesc al multor eoni petrecuți în izolare, plutind prin spațiu. Un şocant test de rezistență, capabil

să distrugă orice echilibru mintal inițial.

Mă voi strădui să-i conving pe ceilalți... să coopereze.

Creatura-calamar se întoarse, iar centauroidul, liliacul, Buddha şi insectoidul se întoarseră cu fața la el, părând a intenționa să discute situația...

... iar tabloul începu din nou să se descompună într-o aglomerare dezordonată, pe măsură ce unele entități de la margine se uneau în formațiune strânsă pentru a forța pătrunderea, acționând energic ca să ajungă în față.

— Întrerupe! comandă Akana.

Artefactul fu scufundat din nou într-o beznă rece.

„Sper că structura cristalină a obiectului poate să suporte schimbările astea bruşte de cald şi rece", îşi spuse Gerald. „În spațiu n-a avut de-a face niciodată cu asemenea oscilații rapide." Exact ceea ce susținuse la nesfârşit efigia consilierilor, Hermes.

Încă se mai vedeau nori rotitori, agitați de siluete vagi, care se luptau în străfundurile ipotetice de sub marginea superioară a Artefactului. Activitatea se dovedi la început atât de energică, încât Gerald se îngrijoră. Oare era posibil ca făpturile simulate să se vatăme cu adevărat între ele, ba chiar să-şi provoace moartea? Se ştia cu certitudine că se întâmplase aşa ceva în universul unor jocuri concepute de oameni.

— Începe să slăbească ritmul, observă el.

Într-adevăr, încăierarea părea să-şi piardă curând din vigoare, pe măsură ce se consuma mica rezervă de energie. Văzură prin ceață cum siluetele se desprind din încleştare şi cad vlăguite. Gerald se aplecă şi mai mult şi miji ochii. Un minut mai târziu, formulă un diagnostic.

— Cred... cred că unii *discută* între ei.

— Acum! spuse generalul Hideoshi. Intensifică radiația luminoasă până la zece procente, Patrice. Recompensează-i.

— Aşa voi face, răspunse Tshombe. Cu mare grijă.

Raza de lumină porni din nou, iar Gerald o văzu divizându-se, fiecare fascicul strălucind în locul în care câte un pâlc de siluete extraterestre părea, de la distanță, să înceapă o conversație. Sub privirea lui Gerald, grupurile acestea păreau să capete tot mai multă vigoare şi să devină tot mai animate. Apoi două dintre ele se rupseră, dar numai pentru a se reconfigura, fiindcă indivizii plecară să intre în dialog cu alții.

— E posibil să aibă efect cu-adevărat? întrebă Ghenadi Gorosumov, care îşi manifestase scepticismul în legătură cu o asemenea strategie.

— Poate şi-au redescoperit o înclinație de care au uitat în călătoria lungă şi monotonă de atâția ani-lumină, remarcă Ben Flannery. În definitiv, e nevoie de cooperare intensă… şi de cordialitate, ca să menții o civilizație străveche şi vastă. Ceea ce-am văzut noi ar putea fi comportamentul unor minți strălucite şi civilizate în momente când nu sunt în cea mai bună formă, când încă sunt toropite, încă nu s-au dezmeticit din somnul lung şi rece.

Era o teorie acceptabilă. De fapt, şi cea mai populară. Totuşi, lui Emily Tang părea că-i face plăcere să-l râcâie pe Ben din când în când.

— Adică noi suntem precum sora medicală care te plesneşte zdravăn pentru binele tău? Ca să trezească-n simțiri puturosul adormit?

Flannery se încruntă. Dar nu mai apucă să riposteze, pentru că interveni Tshombe:

— *Regardez, mes amis!* O delegație, în sfârşit. Soseşte.

Toate privirile se întoarseră către Artefact – sau către imaginea mărită de pe ecranele din apropiere –, unde era evident că se petrecea ceva. Mai bine de o duzină de siluete se apropiau în formație prin ceața care se despărțea acum, ascultătoare, deschizându-le drum. Iar în spatele acelui grup venea un altul, încă şi mai numeros, la o distanță care părea a fi un semn de respect.

„Ei, iată“, remarcă Gerald. „Până la urmă, s-ar zice că s-au organizat de-adevăratelea.

Acum, în sfârşit, poate aflăm şi noi povestea întreagă.

Cine-ar fi crezut că problema cea mai mare a Primului Contact are să fie una de personalitate! Dezorganizarea. Sau imaturitatea.

Dar poate ce-a fost mai rău a trecut.“

PESIMISM

Conform Ipotezei Medeea, multe dintre extincțiile în masă care s-au petrecut pe Pământ au fost comise de viața însăşi.

Desigur, dinozaurii au fost exterminați accidental de un asteroid. Alte dispariții s-au produs după impacturi sau din cauza activității vulcanice.

Totuși, cea mai mare calamitate terestră – glaciațiunea Kirschvink, de acum 650 de milioane de ani, când gheața a acoperit întreaga planetă, de la poli la ecuator – a fost cauzată de algele marine care au pompat oxigen în atmosferă, sărăcind-o de CO_2 și înghețând scoarța până în profunzime. Iar acum tot viața – civilizația umană – s-ar putea să facă exact invers. Supraîncălzirea până la efectul de seră demonstrează limitele vestitei capacități de autocorectare a biosferei.

Viața poate să scape frâiele, ca atunci când celulele canceroase distrug organismul care le nutrește. Deci acesta ar fi corespondentul omenirii? Un „cancer" al organismului viu care este globul pământesc? Recenta scădere a diversității și a biomasei terestre să fi fost lucrarea propriei tendințe „biocidale" a vieții? Și dacă Ipoteza Medeea se extinde dincolo de limitele planetei, aplicându-se la toate lumile vii?

Pe de altă parte, viața pe Pământ n-a mai avut niciodată capacitatea de *a se autoanaliza.* De a observa ce face. Și poate de a-și corecta acțiunile. Acesta o fi adevăratul rol al omenirii?

Egoismul miop nu e o noutate. Se manifestă la toate ființele. Noi suntem primii care *percep* panta alunecoasă. Care își contemplă drumul spre iad așternut tot de ei. Felul cum reacționăm la asta va clarifica dacă suntem cu adevărat inteligenți. Dacă suntem un cancer pentru Mama Terra… sau noul ei creier. Conștiința ei.

Codul maturației

CAPITOLUL 40

AȘTEPTÂNDU-L PE GUIDOT[52]

Hamish spumega. „Profetul a insistat să mă invite aici ca să dau o mână de ajutor la făurirea unei alianțe istorice.[52] De la *guide dot* – punct de ghidaj. Iar acum sunt ignorat, în timp ce eminențele cenuşii se adună în spatele uşilor închise."

Iluzia propriei importanțe i se destrămase în doar câteva clipe.

♦ ♦ ♦

Hamish stătea pe un loc aflat aproape de capătul arenei-auditoriu din vastul conac Glaucus-Worthington, încercând să-şi găsească o poziție comodă pentru picioarele prea lungi, în vreme ce o serie de intelectuali din Mişcarea Renunțării, condusă de Tenskwatawa, făceau schimb de informații cu experți angajați de consorțiul de familii bogate numit „clada". Dacă aveau de gând să susțină o cauză comună, era necesar ca savanții care serveau ambele grupuri să se lămurească între ei. Erau multe lucruri de discutat...

Ca, de pildă, justificările de suprafață pentru noua direcție în care se orienta societatea, cu diverse mesaje moderate şi ajustate pentru diferite sectoare sociale, caste şi grupuri de interese.

Ordinul de marş pentru politicienii şi birocrații pe care fiecare grup şi-i asigurase deja, plus planuri pentru a mai atrage şi alții.

Tot pe ordinea de zi – deşi mai puțin presantă – era metodologia *bunei guvernări* odată ce avea să se obțină controlul. Existența acestui subiect îi dădea lui Hamish un sentiment optimist față de tot ce se petrecea acolo. Dacă omenirea era sortită să recadă în tiparele tradiționale, atunci era necesar ca noii suverani să-şi ia în serios îndatoririle.

„Sau, cel puțin, asta e impresia pe care vor s-o lase. Nu te costă mare lucru să cumperi loialitatea unor intelectuali şi să-i pui să facă schimb de lucrări ştiințifice despre *neoblesse oblige* – datoria aristocratică de a conduce înțelept. O să vedem noi dacă viitoarea ordine feudală o ia într-adevăr pe calea asta. Ar fi de preferat ca Tenskwatawa să nu se piardă cu firea, pentru binele nostru al

tuturor!“

Toată dimineața fu ocupată de prezentări şi de mese rotunde. Sushmeeta, sociologul din Dharamsala, evită să-l privească în ochi pe Hamish tot timpul cât dură discursul ei despre structurile sociale „neoconfucianiste“. Rememorând cu o oarecare afecțiune timpul petrecut împreună cu ea în seara precedentă, Hamish zâmbi cu gura până la urechi când păru că privirea ei avea să ajungă şi la el. Dar momentul contactului nu se realiză. Poate se simțea jenată, sau poate o iritase faptul că el nu rămăsese peste noapte… sau o neliniştea ideea că o analiză a privirilor ar fi putut dezvălui mica lor idilă. Caz în care însuşi actul de *a evita* contactul vizual putea trăda că se petrecea ceva între ei… nu că i-ar fi păsat lui cine putea să afle.

Existau tot felul de posibilități, iar Hamish recunoştea că era curios în privința asta. Puțin. „Poate, la urma urmei, e pur şi simplu o chestiune de profesionalism. A obținut ce-a vrut de la mine, şi-a mărit colecția de celebrități care i-au trecut prin pat, şi acum îşi vede de treabă.“ Asta era impresia pe care i-o lăsase Carolyn când se cunoscuseră: afişa o combinație de pasiune şi autocontrol pe care Hamish nu putea să n-o considere impresionantă. Relația lor se apropiase de iubire abia mai târziu, când amuzamentul căpătase un rol important în cadrul ei.

„Se apropiase. Dar a ajuns vreodată acolo cu adevărat?“ se întrebă el. „Iar dacă da… de ce nu putea rămâne acolo?“

Prezentarea făcută de Sushmeeta era, la urma urmei, destul de bună. O estimare excelentă – scăldată în dovezi istorice impresionante – a felului cum ar putea o conducere oligarhică să devină mai viguroasă, mai eficientă şi să dureze mai mult, dacă se împleteşte cu o meritocrație.

Firește, intelectualilor le plăcu partea aceea. Cum să nu le placă? Se iscară aplauze laudative când Sushmeeta termină şi se aşeză la locul ei din rândul al doilea. Hamish prefera să observe totul de undeva dinspre fundul sălii, unde putea să se mai ridice din când în când ca să-şi dezmorțească picioarele.

„Eh, mă rog. Poate la masă…“

Un interes poate şi mai mare din partea Stării Întâi suscitau discuțiile despre „Influențarea opiniei publice prin persuasiune ambientală omniprezentă“ şi despre „Verificarea loialității servitorilor prin intermediul tomografiei personale“.

O masă rotundă despre legislația referitoare la proprietatea intelectuală căuta să descopere puncte comune între patricieni,

care priveau patentele şi copyright-urile ca pe nişte închirieri profitabile, şi adepții Renunțării, pentru care sistemul strict de brevetare a ideilor reprezenta un instrument de control al „progresului“. Consilierii ambelor facțiuni ajunseră la un consens: să aspire la o legislație care să elimine toate datele de expirare ale patentelor. Proprietatea intelectuală trebuia să fie veşnică.

Un beneficiu colateral: poate astfel s-ar încuraja unele categorii tehnico-ştiințifice să se alăture alianței.

Hamish observă că aceia care țineau disertații păreau cam nervoşi – poate din cauza diverselor substanțe tehnice pe care le trăgeau pe nas, le dădeau pe gât ori le absorbeau prin plasturi dermici. Poate că afară, în lume, erau discreți, dar aici, între colegi, vorbeau fără ocolişuri despre cele mai noi substanțe care accelerau gândirea. Oare din cauza lor erau atât de agitați? Sau din cauză că întrunirea aceasta secretă nu avea acces la World Mesh?

„E greu de crezut că acum o sută de ani lumea discuta la modul serios despre tehnocrație, despre punerea la conducere a savanților de vârf şi a elitelor intelectuale.“

Desigur, cei de aici, din sală, nu erau „vârfuri“. Cei mai importanți membri ai Stării A Cincea păstrau distanța față de superbogați şi în special față de mişcarea lui Tenskwatawa. Cu toate astea, pentru Hamish însăşi ideea de tehnocrație fusese dintotdeauna insultătoare. Iar acum era cert că n-avea să fie pusă în aplicare. Şi asta, ironia sorții, mulțumită metodelor născocite de aceşti experți pentru angajatorii lor din Starea Întâi.

Hamish asculta şi reținea informații, pe de o parte în folosul Mişcării, dar pe de altă parte ca materie primă pentru viitoare povestiri – două obiective care îi provocau desfătarea de-a fi atras concomitent în sensuri opuse. Deoarece, chiar dacă era de acord cu aceste propuneri în viața reală (ele aveau potențialul de a salva lumea), nu putea să nu se gândească în acelaşi timp la nişte metode grozave prin care să le integreze în povestiri despre infamii teribile! „Persuasiunea ambientală“ şi „tomografia personalității“ erau eufemisme pentru controlul mental – un filon sumbru pe care îl exploatase în romane, filme şi jocuri precum *Triumful forței*.

Şi ce? O parte din această materie primă era pur şi simplu prea tare ca să n-o folosească în următoarea lui narațiune denigratoare a tehnologiei, în care avea să încapă pe mâna unor inamici conspiratori – o agenție guvernamentală sau o cabală de

eco-demenți –, nu a unor aliați ai Profetului. Aceasta era arta ficțiunii. Alegeai o figură cu autoritate pe post de personaj negativ aproape omnipotent – depinde cui îi purtai pică –, dar opoziția față de autoritate era o temă recurentă încă de la inventarea Hollywoodului.

Îl durea mâna de câte idei îşi notase la repezeală pe demodatul bloc de hârtie permis în incintă. „Să fi avut acces măcar la nişte vidrecuri sau la nişte instrumente de esențializare."

Dar, vai, până şi Wriggles, mini-*ia*-ul din cercelul lui, fusese decuplat de un sistem de bruiere high-tech. „Mă rog, astea-s nişte subiecte periculoase." Simplele bârfe şi zvonuri erau inofensive. Nu conta dacă milioane de inşi credeau lucruri îngrozitoare despre Mişcare sau despre cladă, poate chiar unele lucruri adevărate! Conta ca ele să nu fie niciodată confirmate.

În jur de ora unsprezece, în timpul unei pauze de zece minute, Hamish se întorcea de la toaleta domnilor, extravagant de parfumată, când un supervizor de şedință anunță următoarea discuție: „Purificarea eugenică a descendenței şi ameliorarea aristocrației."

Titlul i se păru lui Hamish dătător de fiori şi, dacă era s-o spună pe şleau, cam nazist. Se părea că şi alții din public erau de aceeaşi părere, fiindcă plecară cu zecile să-şi ia cafea sau să converseze în anticamere. Conferențiarul păşi către podium, dar Hamish se uita cum Tenskwatawa, împreună cu doi adjutanți de bază, i se alătura lui Rupert Glaucus-Worthington în dreptul unei ieşiri laterale, împreună cu Evgheni Bogolomov, Helena duPont-Vonessen şi alți moguli din vârful piramidei. Rupert, în special, avea un aer distrat şi îngrijorat. Ceva îl apăsa greu pe bătrân.

Hamish cuprinse dintr-o privire întreaga sală şi observă că toate persoanele de la vârfurile ambelor fracțiuni plecau, dacă nu plecaseră deja. „Asta trebuie să fie. Adevărata întrunire, îşi spuse el şi porni…"

… dar se opri imediat, când îl reperă privirea ageră a Profetului. Cu o simplă clătinare a capului şi cu un zâmbet conciliant, Tenskwatawa îi comunică lui Hamish: „Nu. Asta nu-i pentru tine." Apoi liderul Mişcării păru să-şi alunge orice gând referitor la Hamish şi îi întoarse spatele, pornind în urma gazdei către un alt loc de întâlnire, probabil şi mai retras, şi mai bine păzit, în care se puteau încheia înțelegeri şi se putea decide viitorul omenirii.

Hamish se trânti greoi în scaun; pe fundal se desfăşura

prelegerea despre eugenie, ținută de un ins care părea numai bun pentru rolul acela, un mărunțel în haine demodate, cu accent austriac. Dar Hamish se simțea prea amorțit şi rănit ca să-i mai dea atenție.

„Păi, la ce te-aşteptai? Mai ales după cum te-a tratat ieri Rupert. Timp de mii de ani, actorii, povestitorii şi magicienii şi-au cunoscut lungul nasului... în general, nu cu mult mai lung decât al acrobaților şi al curtezanelor. Nici atunci când câştigau faimă sau afecțiune nu deveneau prieteni la toartă cu regii şi nu ajungeau să discute cu ei chestiuni politice. Abia cultura noastră mai recentă, în faza ei de adolescență, a început să-i ridice în slăvi pe *entertaineri* sau pe oamenii ideilor, iar situația asta o să se schimbe, fără doar şi poate, când se vor linişti lucrurile şi se vor întoarce în tiparul uman normal.

Eh. Ştiam eu că-mi vor lipsi unele lucruri din Iluminism."

Aşadar, aici îi era locul, printre ceilalți cercetători. Nefiind doar un *entertainer* oarecare, ci un maestru al comunicării de masă, ar fi trebuit să-l fascineze subiectele şi să intervină cu contribuții substanțiale. Şi totuşi, lui Hamish îi era greu să se concentreze la discursul rostit cu o voce monotonă.

„... aşadar observăm din aceste date că o cale sigură spre eşec, care a dus la căderea unor case aristocratice din Europa, Asia, Africa şi din Americi de-a lungul tuturor mileniilor de istorie înregistrată, a fost aderarea la şablonul absurd al căsniciei şi al reproducerii!

Desigur, căsătoriile aranjate au ajutat adesea la pecetluirea unor alianțe familiale folositoare pe termen scurt. Dar au dus la împuținarea catastrofală a materialului genetic al aristocrației! De câte ori nu s-a întâmplat ca realizările unor conducători geniali să fie irosite de fiii lor nătângi?

Observați efectele consangvinizării în cazul a trei case regale, Hohenzollern, Habsburg şi Romanov. Monarhi care erau demonstrabil inferiori deopotrivă ca inteligență şi ca temperament au iscat o jumătate de secol de suferință! Sute de milioane de morți, distrugerea tuturor celor trei case şi discreditarea, implicit irosirea aristocrației timp de generații întregi după aceea, până când a pălit, într-un târziu, amintirea acelor atrocități."

Hamish aruncă o privire la câteva dintre graficele tehnice care săltau pe deasupra conferențiarului şi a publicului ca nişte aerostate pline cu diagrame şi informații animate. După toate

aparențele, punctul de vedere al expertului mărunțel era similar cu cel al sociologului hindus – atât că ideea lui de „meritocrație“ se extindea la înseşi genealogiile nobiliare.

„Apoi mai e şi problema cu *exodul inteligențelor,* faptul că aristocrația este abandonată de mulți dintre cei mai capabili fii ai ei! Deşi îşi menține un anumit nivel de trai confortabil, aceştia preferă să se învârtească printre experți tehnici, folosindu-şi inteligența pentru a se specializa în domenii oarecare din ştiință, din artă sau din alte…“

Hamish tresări când simți în ureche un gâdilat uşor. Îşi înăbuşi impulsul de a se ridica brusc în picioare. Rămase nemişcat şi subvocaliză o întrebare în interiorul gâtlejului, cu gura închisă.

— *WRIGGLES? TU EŞTI?*

Gâdilătura încetă, apoi reîncepu, mai puternică. Totuşi, vocea *i*asistentului său nu se auzea. Poate fusese doar o bâlbâială a câmpului supresor care bruia comunicațiile prin mesh din reşedința Glaucus-Worthington, îngăduind dispozitivelor personale să revină la viață doar pentru un moment, suficient cât să-i irite pe proprietari.

Hamish ridică mâna să-şi scoată cercelul…

… când gâdilătura se transformă într-un sunet jos, gâjâit, care se amplifică devenind o mormăială, apoi se coagulă în cuvinte.

— *Hamish Brookeman, dacă mă auzi, atinge scaunul din fața ta.*

Hm.

Ăsta nu era Wriggles.

Hamish nu ezită decât o clipă. Începuse deja să se aplece în față. O singură mişcare lentă a mâinii îi fu de ajuns ca să se conformeze cererii.

— *Bun. Te rog să te duci la locul neocupat din partea cealaltă a intervalului. Pipăie latura stângă, pe sub căptuşeală. Poartă-te firesc.*

Hamish se gândi la modul în care ar fi putut cineva să ocolească în mod clandestin bruiajul. Poate cu ajutorul unui maser direcțional îndreptat către cercelul lui? Dar detectoarele din sală ar fi trebuit să depisteze reflexiile dispersate. Dacă nu cumva… foloseau vreun soi de efect de rezonanță indusă, din afara benzii de transmisie, producând vibrația cercelului… Sau poate era o înregistrare inserată dinainte?

Clătină din cap. Speculațiile tehnologice n-aveau importanță. Altceva conta: putea fi vorba de un test de loialitate?

„Dacă-i aşa, e doar pentru mine, sau testează pe toată lumea?“

În tot acest timp, conferențiarul continua să vorbească despre

reproducerea la aristocrați. „... Toate aceste probleme ar putea fi rezolvate prin alegerea de parteneri dintre cei mai inteligenți şi mai realizați oameni de rând. Aceasta, împreună cu recombinarea şi consolidarea planificate ştiințific, poate aduce beneficii castei superioare prin producerea de vlăstare dinamice şi talentate! Dați-mi voie să subliniez, pentru noii noştri prieteni din mişcarea renunțării, că toate acestea pot fi săvârşite fără imixtiuni de natură genetică! Deşi, bineînțeles, în faza prenatală tot va trebui să existe...“

În retrospectivă, Hamish nu-şi amintea să fi văzut cercetători care să se poarte suspect, schimbând locurile sau pipăind tapițeria, ori repezindu-se să raporteze mesaje ilicite la serviciul de pază. Da, poate că unii reacționau subtil, nelăsând să se vadă nimic din afară. Dar cei mai mulți dintre intelectualii ăştia agitați n-ar fi ştiut cum să se poarte.

„Dincolo de avantajele directe“, continua omul de la tribună „se află beneficiile din câmpul relațiilor publice: oamenii de rând vor simți că au un interes potențial în casta nobiliară, ceea ce va încuraja părinții să spere că odraslele *lor* ar putea urca pe scara socială!“

Ridicându-se în picioare şi întinzându-se, Hamish se întoarse să urce douăsprezece trepte – cu paşii săi mari, câte două deodată – şi ajunse lângă un grup de câțiva bărbați care purtau uniforma G-W şi stăteau în dreptul unei mese pline cu gustări apetisante. Îşi trase de pe o tavă rotitoare o frigăruie cu porc Tianjin – fără îndoială, de la un animal adevărat, nu din culturi de țesut – şi începu să ronțăie, în timp ce vorbitorul îşi vedea de peroraţia monotonă.

„Bineînțeles, trebuie să evităm orice întoarcere la primogenitură, sau moştenirea întâiului născut, indiferent de câte precedente s-ar bucura! Orice aristocrație cu adevărat serioasă va lua exemplul unor familii princiare ale deşertului, concepând structuri consultative la nivel de clan care, în mod ironic, împrumută trăsături ale democrației...“

Hamish le zâmbi larg agenților de pază. Păreau turnați pe şablon, de la muşchii proeminenți până la ochelarii masivi, imuni la bruiaj. Unul privi către Hamish şi înclină scurt din cap. Celălalt scotea zgomote vagi în timp ce naviga virtual cu clicuri dentare şi murmure, fără să-şi mişte brațele încrucişate pe piept.

Nu dădură nici cel mai mic semn de interes față de Hamish. Desigur, poate erau foarte talentați la actorie. Dar era îndoielnic.

— *Ei, domnule Brookeman?* susură vocea în dreptul urechii lui. *Va fi interesant. Promit.*

Hamish şovăi. Mai luă o frigăruie şi porni nonşalant într-o plimbare pe interval. De fapt alegerea sa era inevitabilă. Curiozitatea făcea parte din ADN-ul său în aceeaşi măsură în care pesimismul entuziast i se împletea în muncă. „Dumnezeu nu ispiteşte oamenii peste puterile lor", spunea o doctrină catolică, pe care o putea cita ca autoapărare dacă toate acestea se dovedeau a fi un test. *Trebuie să descopăr ce se petrece.*

„... evident, aristocrațiile de altădată permiteau unele infuzii de jos în sus." Manevratorul laser al vorbitorului împinse deoparte aerostatele cu ilustrații, dezvăluind imagini cu bărbați în lanțuri şi femei în straie nobiliare. „Erau soldații de rând care îşi dovedeau bravura şi puteau câştiga onoruri pe câmpul de luptă, urcând astfel pe scara socială. Erau femei frumoase care se măritau mai presus de condiția lor sau câştigau un statut intermediar în calitate de amante..."

Hamish se aşeză de cealaltă parte a intervalului, pe scaunul din dreptul locului unde stătuse până atunci. Ținând într-o mână frigăruia din care muşca în continuare, cu mâna liberă pipăi tapițeria până descoperi o mică umflătură în material. Dată deoparte, dezvălui ceva ce semăna la atingere cu o bucată de hârtie împăturită de mai multe ori şi care ieşi cu uşurință din mica ei ascunzătoare.

— *Foarte bine,* spuse vocea lângă urechea lui dreaptă. *Acum scoate lentila şi puneți-o. Dacă e prea greu, ai putea să faci asta la toaletă. Acolo nu sunt camere de securitate.*

Hamish se încruntă. Pe sub hârtie simțea conturul unui disc moale. „Nu le sufăr pe-astea." Fireşte, copiii moderni le considerau cât se poate de obişnuite. În vremurile acelea oricine putea avea vedere perfectă, şi totuşi continuau să-şi bage diverse lucruri în ochi, privind lumea prin straturi artificiale. Cei care ascunseseră acolo obiectul pentru Hamish îi cunoşteau deja, fără îndoială, ursuzenia declarată. Precis ştiau şi că *folosea* uneori lentile de cont*i*act. Când era nevoit.

„În regulă. Mă descurc. Şi n-am nevoie să mă ascund în baie, tăntălăi îngâmfați ce sunteți."

Cu mâna stângă ascunsă grijuliu de priviri indiscrete, Hamish desfăcu lentila din învelişul de hârtie şi o ținu în echilibru, cu partea concavă în sus. „Încearcă să n-o scapi pe jos. Nici măcar elvețienii nu-şi curăță podelele la standarde *i*aware."

Prefăcându-se că e pe cale să se înece cu o bucată de carne, Hamish se aplecă, ținându-şi mâna la gură ca să tuşească de câteva ori, timp în care îşi împinse în sus o pleoapă şi strecură sub ea micul disc de actiplastic. Poate prea brutal – îşi ieşise din mână. Trecuseră câteva luni. Când clipi, simți înțepături în ochiul stâng, jenat de prezența acelui obiect nepoftit. Timp de un minut, cu lacrimile curgându-i şiroaie, nu văzu decât ceață în partea aceea de lume. În tot acest timp continua discursul monoton.

„... în unele triburi africane li se cere căpeteniilor să-şi aleagă mirese din clanurile sărace. Iar evreii din Europa medievală, cărora le lipsea o aristocrație bazată pe posesia pământului sau pe putere militară, îşi întemeiau elitele pe realizări intelectuale. Cei mai strălucițidintre tinerii rabini, chiar şi cei de origine umilă, luau în căsătorie fiice de bogătaşi, fapt cu consecințe genetice bine cunoscute. La fel cum se cunosc şi repercusiunile din culturile în care celibatul preoțesc selecta...“

Hamish reuşi în sfârşit să focalizeze imaginile. Nemaiavând nevoie să răzbească peste Wriggles, misterioasa voce intrusă se transformă în scriere pe tot câmpul vizual al ochiului său stâng.

Te rog să te ridici, la fel de firesc, şi să urmezi punctul de ghidaj.

Fără alte rezerve sau împotriviri (şi aşa se săturase până-n gât de nesuferitul care conferența despre eugenie), Hamish se ridică şi porni spre ieşirea din fundul sălii, trecând pe lângă oamenii de pază, de data aceasta fără să le arunce vreo privire. Moment în care o sferă galbenă i se înfățişă în dreptul unui ochi, pulsând într-o manieră neamenințătoare, îndemnându-l să continue pe holul din stânga.

„Unii oameni îşi trăiesc întreaga viață scăldați în aşa ceva... suprastraturi virtuale şi «realitate mixtă». Pretind că le dau posibilitatea de a face mai multe, de a experimenta mai multe. Dar eu mă descurc perfect şi fără asta. Arată-mi mie pe cineva care trăieşte absorbit de Lumea cu un Miliard de Straturi şi care a realizat mai multe decât mine!“

În acelaşi timp, se mira. Cum comunica mica lentilă de conti*a*ct cu cei care deținеau controlul, aflați în altă parte, fără a fi detectată de paza conacului?

„Oare să aibă lentila asta suficient ia cât să interacționeze cu mine de una singură?“

Se hotărî s-o testeze. Când trecu pe lângă o toaletă, coti şi intră pe uşă. Oricine ar fi manipulat lentila de la distanță s-ar fi trezit

pus în dificultate de țevăraia din pereți, mai ales dacă folosea o undă radio slabă şi clandestină.

Bună idee, comentară literele curgătoare. **Mai bine să te uşurezi. S-ar putea să fii ocupat ceva vreme.**

Învechita pudoare era pentru el un alt motiv să urască aceste chestii-trestii de pus la ochi. Avu mare grijă să nu privească în jos în timp ce urina, din moment ce nu-şi putea da seama dacă nu le împărtăşea şi altora imaginea privită prin mica lentilă. Se mulțumi să studieze plăcuța cu informații a pisoarului – un alt produs minunat de la Life-Liner, Ltd., care promitea să recupereze la fiecare folosire 93 de procente din fosfor şi 85 de procente din apă. Hamish rânji cu milă. În *Fosfocriză?* tocmai compania aceasta ecologică, purtând un nume foarte puțin schimbat, deținea principalul rol negativ. Făcea parte dintr-o conspirație mondială pusă la cale de Monopolul Merde pentru a face bani de pe urma unei false crize. O exprimare neglijentă şi o tranzacție judiciară îl lăsaseră atunci fără tot profitul până la ultimul bănuț. „Eh, asta e."

Hamish îşi coborî privirea cât să-şi țintească jetul spre sigla companiei, aflată deasupra scurgerii. Apoi îşi trase fermoarul, se spălă şi ieşi. Ghidul galben părea să îl aştepte în acelaşi loc.

— *ALLONS-Y, ALONZO,* murmură el, în caz că lentila, plasată sus, în orbita ochiului, era capabilă să detecteze subvocalizări de jos, din gâtlej.

Niciun răspuns. Porni, aşadar, după *guidot* prin altă sală, apoi în sus pe o scară lată şi de-a lungul unui alt coridor, după care traversă un vestibul şi intră într-una dintre multele biblioteci-muzeu răspândite prin reşedința Glaucus-Worthington; rafturile de cărți se înălțau pe două etaje către bolta cu arce din piatră sculptată.

„Oho! Aş putea să-mi petrec aici o săptămână întreagă."

Pe de o parte se aştepta ca lentila să scrie explicații peste toate minunile din încăperea aceea. Din păcate, nu se întâmplă aşa. Recunoscu totuşi o Biblie Gutenberg într-o vitrină de sticlă şi o traducere latinească ilustrată din Galen, ediția Guitner. Alte minuni erau misterioase. Spre deosebire de cele din muzeele publice, acestea nu purtau etichete din stratul realității, făcute din sticlă sau plastic. După toate aparențele, trebuia să admiri aceste comori numai însoțit de un membru lăudăros al familiei.

Ei, ce să-ți spun! Dar nu putea zăbovi acolo. Baliza călătoare coti şi se îndreptă direct către un spațiu dintre două turnuri de rafturi.

Apoi, la capătul intervalului îngust, se legănă uşor în dreptul uneia dintre scările mobile care duceau la nivelul superior. Pe când se apropia şi Hamish, sfera virtuală sclipitoare începu să se înalțe legănat, ca un balon fără sfoară.

Hamish se opri. Treptele păreau nepotrivite pentru tălpile lui late şi pentru picioarele lungi şi subțiri. Dar două secunde mai târziu ridică din umeri şi începu să urce, mai degrabă să se cațăre curajos, ba chiar puțin nesăbuit. Adevărul era că i se părea nemaipomenit de distractiv.

Odată ajuns sus, se întoarse şi rămase câteva clipe aşteptând să ajungă şi ghidul, apoi se trase într-o parte ca să-i facă loc să treacă şi să-l conducă mai departe – aproape ca şi cum ar fi fost un obiect adevărat, nu doar o simulare, o iluzie creată de un disc de plastic aşezat pe globul său ocular. Păcat că, întrucât purta o singură lentilă de cont*i*act, ghidul avea doar două dimensiuni şi era puțin cam dificil de localizat cu precizie fără pseudo-paralaxă. Însă Hamish îl urmă într-o mică nişă căptuşită cu tomuri colbuite, multe dintre ele cu siguranță mai valoroase decât locuința lui.

Sfera se transformă în imaginea unei mâini omeneşti plutitoare, fără trup, şi purtând o mănuşă albă în stil zardozi; mâna se răsuci cu o înfloritură de magician şi arătă în direcția unor ornamente sculptate care înconjurau un dulap de cărți din lemn închis la culoare.

Te rog, trage de lujerul acesta către tine. Corpul se va deschide.

Apoi intră fără niciun zgomot şi trage uşa în urma ta APROAPE până la canat. N-o lăsa să se închidă de tot.

Deşi îi bătea inima să-i spargă pieptul, lui Hamish i se păru liniştitor faptul că vocea era foarte grijulie să-i lase o cale de ieşire. Se mai diminua astfel senzația de capcană.

Mângâie lujerii care se încolăceau în jurul dulapului şi se întrebă dacă în prezent se mai putea confecționa o lucrătură în lemn de o asemenea delicatețe. Bineînțeles, fanaticii aşa-numitei Ere a Amatorilor pretindeau că fiecare artă, fiecare meşteşug şi fiecare abilitate din trecut puteau fi reproduse acum, nu de maşini, ci de amatori pasionați.

Pretenția aceasta i se părea lui Hamish dureroasă, arogantă, de-a dreptul dezgustătoare.

Trase de lujerul pe care i-l indicase mâna plutitoare. Fără să scârțâie sau să opună rezistență, un mâner alunecă pe lângă o balama şi, cu un clic, întregul corp de bibliotecă se împinse în față

cu câțiva centimetri. Se roti cu mare uşurință, chiar dacă susținea volume grele – evident, pe cuzinești netezi, moderni –, dezvăluindu-i lui Hamish un coridor întunecat.

Cu ochiul drept nu distingea nimic în negură. Dar în câmpul vizual al ochiului drept îi apărură vagi contururi licăritoare, care îi indicau locurile în care podeaua se unea cu pereții, ghidându-i paşii. Hamish trase uşa-dulap în urma lui… *aproape* cât s-o închidă şi porni pe coridor cu paşi uşori şi nesiguri, cu gândul la povestirile domnului Poe.

E un panou greu de lemn montat pe perete la nivelul ochilor, drept înainte.

Doi metri. Acum un metru.

Întinde brațul încotro arată mâna mea.

Conformându-se, Hamish simți în vârful degetelor un vag tremur de anxietate. Chiar dacă ştia la ce să se aştepte, îl încercă un mic frison când mâna lui trecu prin mănuşa albă fantomatică fără vreun contact fizic. Instinctele vechi de un milion de ani erau greu de biruit.

Apucă mânerul zăvorului.

Acum împinge uşor panoul către stânga până apare un spațiu gol.

Urmă o pauză, apoi o avertizare suplimentară.

Poți să te uiți, dar să nu scoți niciun sunet.

Împinse într-o parte piesa de lemn din locul indicat şi îşi plecă puțin capul, cocoşându-se incomod.

„La nivelul ochilor. Sigur că da. Poate pentru oamenii normali."

Era penumbră în marea încăpere aflată de cealaltă parte, dar privirea i se adaptă repede, chiar dacă ochiul stâng nu avea niciun ajutor. Nu după mult timp desluşi o altă încăpere îmbrăcată în lambriu, cu tavanul în formă de cupolă din piatră, la fel ca biblioteca pe care o lăsase în urmă. Aici însă nu existau cărți, doar sculpturi. Zeci de siluete din marmură sau bronz erau expuse în firide de-a lungul pereților, un şir în partea de jos a sălii şi altul în balconul cu colonadă de la etaj. De la acel nivel superior se uita el acum în jos, pe lângă o statuie din apropiere – o dansatoare sau o zeiță hindusă cu siluetă voluptoasă, talie subțire şi o singură pereche de brațe.

Privind pe lângă buricul ei provocator, Hamish observă în tăcere vreo douăzeci de siluete de la primul nivel, care se adunaseră în jurul unei surse de lumină aşezate pe o masă. Răspândite radial ca petalele unei flori întunecate, umbrele lor se scurgeau cu

iuțeală peste podea şi se cățărau pe ziduri, intercalând siluete omeneşti distorsionate, alungite, printre statuile contemplative. Conversația purtată prin murmure joase era prea tainică pentru ca Hamish s-o poată desluşi, deşi recunoscu imediat trăsăturile ca de pasăre de pradă ale lui Tenskwatawa şi pe cele ale gazdei lui, Rupert Glaucus-Worthington, împreună cu alte câteva figuri de rang înalt din ambele facțiuni; chipurile lor erau lipsite de culoare şi estompate, dar ochii le sclipeau în lumina şi blândă, şi tăioasă.

„Credeam că pleacă să negocieze detaliile alianței, îşi spuse Hamish. Chestiuni vitale despre cum va fi distribuită puterea şi ce politici să fie urmate. Când colo, asta parcă ar fi un fel de ceremonie.

Asist cumva la ritualuri de inițiere secrete ale iluminaților?“

Simți un fior de emoție. „Eram aproape convins că asemenea lucruri sunt doar zvonuri bune de iscat vâlvă sau exagerări romantice, colportate de colegii mei scriitori de SF. Ce să însemne asta, că oligarhia are într-adevăr un nucleu secret care practică ritualuri şi la care l-au invitat acum şi pe profet să se alăture?

Dar nu şi pe mine?“

Îşi domoli mândria rănită, preferând să dea curs curiozității. „Cum se face că sursele mele m-au orientat într-aşa o direcție greşită?“

Dacă nu cumva… Nu-i trebui mult timp să-şi revizuiască acea primă impresie. Nu părea să existe vreo configurație anume, vreun aranjament al celor care se îngrămădeau în jurul mesei. Nu purtau straie de gală cu valoare de simbol. Nu psalmodiau nimic. Se auzea doar un murmur de surprindere îngrijorată.

Unul dintre ei, proprietarul acelui uriaş palat, răspunse la o întrebare ridicând puțin tonul. O nuanță de anxietate plângăreață se simțea în vocea lui Rupert, care îşi însoți răspunsul de un gest amplu către masă. Iar Hamish reuşi să desluşească frânturi.

— … în familia mea de trei secole…

după care:

— … a-nceput deodată, astă-noapte…

şi în cele din urmă:

— … n-a mai făcut aşa ceva niciodată!

Dintr-odată, Hamish înțelese că Glaucus-Worthington vorbea despre obiectul care se afla sub ochii lor în centrul adunării. Îşi dădu seama că obiectul care i se păruse la început a fi o simplă lampă de masă – şi încă una care lumina cam slab – era de fapt cu

totul altceva. O bucată de sticlă relativ rotundă, cam de mărimea unui cap de om şi – îl trecu un fior când observă – având cam aceeaşi formă. Părea să strălucească dinspre interior.

Lentila de contiact care îi acoperea pupila stângă intră în funcțiune ca răspuns la interesul manifestat de el, săvârşind o vrăjitorie care mări şi îmbunătăți imaginea, apropiind obiectul de pe masă. Disonanța dintre percepția celor doi ochi îi produse un scurt moment de greață, până îl închise pe dreptul. Chiar şi atunci când se uită doar la versiunea îmbunătățită, avu nevoie de câteva clipe ca să distingă sclipirile şi refracțiile complicate înainte de a-şi da seama.

„E un craniu de cristal. O relicvă bizară din cele care-i fac pe oamenii s-o ia razna cu misticisme, în filme încă şi mai prosteşti decât ale mele. Deşi cele mai multe s-au dovedit a fi farse din epoca modernă."

Bineînțeles, „cele mai multe" nu era acelaşi lucru cu „toate". Arheologii recunoşteau că existau printre ele câteva care păreau cu adevărat străvechi, dar chiar şi aşa rămâneau doar nişte lucrări artistice, bucăți naturale de cuarț, dăltuite şi lustruite cu trudă de artizani din vremuri îndepărtate, care nu dădeau semne că ar avea proprietăți mistice. Însă unele dintre aceste sculpturi stranii nu ajunseseră niciodată obiectul unei examinări publice minuțioase, cu instrumentar high-tech, fapt care îngăduia perpetuarea istorisirilor pline de fervoare.

„Mi-aduc aminte că una dintre ele era în Elveția, în proprietatea unei persoane particulare."

Nu-i păsase niciodată de subiectul acesta cât să caute să afle mai mult. Artefactele oculte antice nu reprezentau un subiect stimulator pentru Hamish. Nu se comparau cu inovațiile ştiințifice periculoase şi cu „lucrurile pe care omul n-a fost menit să le cunoască". În pofida acestui fapt, dintotdeauna îl ispitiseră, într-o oarecare măsură, lucrările unor autori sau sceneaşti ca Joanne Sawyer sau Ari Stone-Bear, care construiau poveşti misterioase şi uimitoare în jurul unor obiecte tainice din trecutul enigmatic.

Cineva – Tenskwatawa – întinse mâna să atingă craniul translucid şi îl împinse uşor cu vârful degetului, întorcându-l până ce rictusul şi orbitele adânci aproape că ajunseră pe direcția lui Hamish, expresia întregului chip radiind un fel de voioşie supranaturală…

… când, dintr-odată, o lance de lumină strălucitoare îl

străpunse prin lentila de contiact cu un vălmăşag de imagini suprapuse…

… o *planetă* cu continente întunecate şi mări înguste, înfăţişată în nuanţe mohorâte de cafeniu-gălbui şi cenuşiu prăfos, cu excepţia unei singure fâşii sinuoase care sclipea în culori şi detalii, de la litoralul azuriu la culmile vineţii încununate cu zăpadă…

… aglomeraţia unui *peisaj urban* aglomerat, o încâlceală de maghernițe din chirpici, zgârie-nori, case pe piloni şi cupole scăpărătoare, surclasate de acoperişuri din paie…

… un mozaic sfărâmat de *chipuri,* alăturând inegal ciocuri, fălci şi pedunculi canelaţi, toate aruncate laolaltă în mod nefiresc şi lăsând impresia că pufneau şi ţipau cu un fel de insistenţă delirantă.

Efectul vizual dură doar câteva secunde. Apoi pieri fără urmă. Amorţit de şoc, Hamish îşi căută refugiul în logică. În speculaţia ştiinţifică.

„Harababura asta de imagini deteriorate… amestecate şi suprapuse haotic… ar putea fi rămăşiţele unei memorii holografice. Spre deosebire de Artefactul Havana, în acesta au supravieţuit doar câteva fragmente rămase după avarierea obiectului.“

Poate fusese vătămat de artiştii primitivi care folosiseră pulberi şi pietre ca să-l cizeleze şi să obţină o formă demnă de-a fi venerată, fără a afla vreodată cât rău făceau… sau poate chiar mai devreme, atunci când cristalul se prăbuşise pe suprafaţa Pământului.

„Spart şi distrus, incapabil să comunice cu claritate, poate că nu era în stare să ofere decât crâmpeie de vălmăşaguri ambigue şi imagini ca de vis. Numai bune să bage groaza în strămoşii noştri primitivi, făcându-i să se gândească la moarte. Poate au mai inspirat şi alte triburi să-şi facă propriile lor cranii de cristal, în efortul zadarnic de a-i reproduce puterea. Nu-i de mirare că toate acestea li se păreau oligarhilor de soiul lui Rupert prea tulburătoare pentru a fi împărtăşite cu masele, care intră în panică mult prea uşor.“

Hamish îşi concentră atenţia asupra lui Glaucus-Worthington, observându-i expresia nemulţumită de pe chip.

Dar nu-l auzise pe Rupert spunând ceva? Că etalarea aceasta ostentativă începuse în seara precedentă? Poate că, în afara câtorva pâlpâiri, craniul nici nu se trezise de fapt până cu câteva

ore în urmă.

Însă… de ce acum?

Lui Hamish nu-i fu greu să-şi dea seama care era cea mai probabilă ipoteză.

„Vai de mine!“

TORALIZATOR

Aici Tor Povlov, „Fata din zep“. Vă transmit din noul meu cartier. Web-Optsprezece, nivelul Z12. Cel mai bun şi cel mai oa! nu-i de ici, nu-i de colea, e din Mesh, pe legea mea! Şi, da, vin în faţa voastră sub formă virtuoasă-virtuală pură-perlată, purtând aura-aureola de holo cu halo… Alo? Vă aşteptaţi cumva la imagini veri-reale cu o Eroină din Washingtină? La fizi-figura mea actuală în timp real?

Cum ar zice bunica, *hai nu zău!* Carapacea-cadavru e doar un container-asistenţă. Acum trăiesc aici, în Supra-Lume. Dacă bateţi pe umăr avatarul ăsta, o să simt. Dacă vreodată o să-l las pe vreunul dintre voi, fanii în călduri, să mă ducă într-o cameră retrasă ca să avem invirtimitate (sau pervirtsitate), capsula de întreţinere va transmite tot. Nu-i nimic în neregulă cu sistemul hormonal al lui Tor!

(Sigur… de parcă are să se întâmple AŞA CEVA! Totuşi, voi continuaţi cu propunerile.)

Deci, da, a mai rămas destul din „mine“. Şi vă promit un lucru: prezenţa mea aici n-o s-o las niciodată pe *ia*utopilot.

Să vă spun ceva. Ajutaţi-mă să-mi sporesc ratingurile, şi poate că MediaCorp va scoate banul pentru un holvatar mai palp-abil. Poate chiar pentru un mobil-android, pe care să-l pot trimite la vânătoare de subiecte în stratul realităţii. Între timp însă, avem o mulţime de lucruri de care să ne ocupăm şi aici, în Vir-halla, unde eroi cetăţeni/amatori ca voi pot să vâneze ticăloşiile, străpungând minciunile cu lăncile transparenţei şi ale luminii! Cum făceam, împreună, pe vremea bătrânului *Spirit of Chula Vista.*

Aşadar, să ne punem pe treabă.

♦ ♦ ♦

Poftim? Mulţi vreţi să aflaţi mai întâi veşti despre mine? Cum e să trăieşti în felul asta?

În fiecare an, sute de persoane cu răni îngrozitoare devin refugiaţi în capsule de gel, ca mine, şi experimentează viaţa trăită prin senzori de

teledetecție, nu prin carne și ochi naturali. Deși Mesh-ul ne este casă, nu suntem ființe cibernetice „transferate". Camerele și senzorii continuă să furnizeze informații către demodatele canale neurale ale unui creier cât se poate de biologic.

Pentru unii e o viață de chin, plină de restricții, pentru care doar neghiobii i-ar invidia. Cu toate astea, zeci de mii de homosapi normali, nevătămați, se urcă în cisterne conectate și se supun riscului de atrofiere fizică în tentativa de-a ne urma pe noi, „pionierii", pe drumul holvatarului viețuitor.

Sper că nu se află printre voi asemenea nesăbuiți. Doar o singură persoană dintr-o sută reușește să realizeze tranziția la fel de bine cum mi-a ieșit mie, năpustindu-mă prin coridoarele informaționale, schimbând direcția dinspre intuiție spre corelare și mai departe spre coroborare. Link-uri care necesitau cândva mult clipit sau clicuri dentare obositoare se realizează acum doar prin voință… sau la o simplă toană… coborând rapid până la nivelul de reflex…

Bine, deci am făcut situația să pară atrăgătoare, nu-i așa? Ei bine, nu vă băgați în așa ceva, niciunul dintre voi. Durerea persistă! Și sunt tot felul de *mâncărimi* misterioase, ca și cum de multe ori informațiile mi-ar mângâia pielea și mi-ar produce gâdilături pe șira spinării. Niciun doctor nu-și poate explica. Apoi, mai e și senzația sinistră că aud pe cineva *strigându-mă pe nume.* Nu cu pseudonimul acesta pe care îl folosesc în jurnalism. Nici cum mă striga mama, ci cu un fel de *nume secret,* ca în poveștile cu incantații magice.

Bun, evident că-i vorba de un ultim val de escapism-sau-autocompătimire… și-atunci, să le tratăm cu medicamentul muncii! *E vremea smartmob*-ului. Ca un roi de limfocite, haideți să ne năpustim asupra unui subiect de actualitate!

Poftim? Vreți să discutați despre Artefactul din spațiu? Toți? Nu-i destul că populația întregii planete e obsedată de…

Nu, aveți dreptate. Relatările sunt în cea mai mare parte îmbâcsite. Raționamentele stagnează. Împărtășesc sentimentul general al grupului. Suntem în stare să ne descurcăm mai bine.

CAPITOLUL 41

GÂNDIREA ÎNVECHITĂ

Peng Xiang Bin încerca din răsputeri să urmărească discuția – în parte datorită faptului că îl fascina, dar şi pentru că simțea dorința disperată de a fi pe plac.

„Dacă dovedesc că le sunt folositor, că nu-s doar un amărât de comutator pornit-oprit pentru piatra-lume, s-ar putea să scap cu viață. Poate chiar aş ajunge să-i revăd pe Mei Ling şi Xiao En."

Țelul acela nu se lăsa atins prea lesne. Conversația celorlalți continua mult peste capacitatea lui de înțelegere. Nici nu putea să le-o ia în nume de rău. La urma urmei, cine era el? *Ce* era el, dacă nu tot un gunoi dus de ape, aruncat pe o plajă, care agățase din întâmplare o piatră frumuşică? Ce să facă, să le ceară să-i explice totul? *Dui niu tanqin*… ar fi fost ca şi cum i-ar arunca porcului mărgăritare.

Doar că aveau nevoie în continuare de serviciile lui ca ambasador-om de legătură cu entitatea din interiorul acelei pietre, sarcină de care părea să se achite binişor. Cel puțin după părerea doctorului Nguyen, care se purta mereu prietenos cu Bin.

Era limpede că experții în cercetare tehnologică – Anna Arroyo şi Paul Menelaua – aveau dubii în privința acestui costier needucat din Huangpu, cu pielea lui arsă de soare şi cu dicția lui grosolană, care-i tot făcea să piardă timpul cu întrebările lui prosteşti. Era convins că ei doi ar fi preferat ca onoarea contactului direct cu entitatea-emisar să fie preluată de oricine altcineva.

„Dar e posibil să-i fie dat altcuiva rolul ăsta? Dacă aş muri, s-ar transfera la altcineva?" Fără îndoială că reflectaseră la ideea aceasta tentantă.

„Sau am eu o calitate aparte, ceva mai presus de faptul c-am fost primul om după decenii care-a dat cu ochii de piatra-lume? Oare fără mine ar putea avea de căutat multă vreme până să mai găsească vreuna?" Era o probabilitate pe care trebuia s-o încurajeze. Poate că la un moment dat avea să se agațe de ea ca să rămână în viață.

„Oricum, n-am nevoie să dovedesc că-s egalul lor", îşi reaminti

Bin. „Rolul meu e ca al interpretului din deschiderea unei opere chineze, care nu trebuie să cânte deosebit de bine. Doar să danseze puțin pe-acolo şi să ajute publicul să se-ncălzească. Să fie folositor, nu vedetă."

— În mod evident, mecanismul acesta aflat în posesia noastră a fost trimis să traverseze spațiul interstelar de indivizi diferiți, cu motive diferite, față de cei care au trimis Artefactul Havana, observă Yang Shenxiu, expertul din New Beijing.

Se sprijini cu o mână pe piatra-lume fără să cauzeze mai mult decât o vălurire în negura de la suprafață, ceea ce îi provocă lui Bin un moment de satisfacție. „Reacționează mult mai puternic la atingerea mea!"

Pentru comparație, Yang gesticulă cu cealaltă mână către un ecran de mari dimensiuni. În toată splendoarea 3V, prezenta obiectul extraterestru aflat sub examinare în Maryland, America, înconjurat de cercetători de pe tot cuprinsul lumii – toată forfota aceasta fiind urmărită de miliarde de oameni şi supravegheată de Gerald Livingstone, astronautul care descoperise şi capturase acel „ou mesager" de pe orbită.

„Pentru cea mai mare parte a lumii, acela e singurul, altul nu mai există. Doar câțiva bănuiesc că asemenea obiecte au mai fost întâlnite şi altă dată, de-a lungul veacurilor. Încă şi mai puțini au cunoştință că mai există o altă piatră activă, ținută în secret aici, în mijlocul vastului Ocean Pacific."

Bin privi îndelung la imaginea tridimensională a corespondentului său, un om inteligent şi educat, om de ştiință şi călător spațial, probabil cea mai faimoasă persoană din lume la acel moment. Cu alte cuvinte, diferit în toate felurile posibile de Peng Xiang Bin, cel sărac şi umil. „Atât că arată la fel de obosit şi de îngrijorat cum mă simt şi eu."

Urmărindu-l pe Livingstone, Bin simți o legătură ca între doi *aleşi*. Doi paznici-protectori ai unor oracole înspăimântătoare din spațiu. Chiar dacă se regăseau în tabere diferite ale unei lupte străvechi.

Paul Menelaua îi răspunse lui Yang Shenxiu înşirându-i în detalii chinuitoare o lungă listă de diferențe fizice. Spre exemplu, Artefactul Havana era mai mare, mai lung şi mai proeminent la unul dintre capete. Şi se vedea că suferise mai puține stricăciuni. Pe bună dreptate, căci nu avusese de suportat abuzuri ca traversarea învăpăiată a atmosferei Pământului, tăbăceala încasată la impactul cu un ghețar montan sau veacuri întregi în

care fusese zgândărit de hominizi tribali fie curioşi, fie respectuoşi, fie terifiați… nemaivorbind de vreo două milenii pe care le petrecuse pe fundul unei gropi cu aluviuni, apoi de nişte decenii în care fusese cufundat în ape poluate, sub o vilă inundată. Bin se pomeni că reacționează în apărarea pietrei „sale“.

„Mi-ar plăcea să văd faimosul Artefact Havana al lui Livingstone trecând prin toate astea şi rămânând totuşi capabil să spună poveşti ambigue, misterioase.“

Desigur, aceasta era principala trăsătură pe care o aveau în comun cele două ovoide.

— … deci, într-adevăr, există diferențe fizice evidente. Totuşi, oricine poate să-şi dea seama dintr-o privire că la bază s-au folosit aceleaşi tehnologii. Ambele sunt încăpătoare şi e posibil ca memoria de stocare holografică să fie nelimitată. Traductor sonor de suprafață la capătul mai proeminent… dar comunicația se desfăşoară vizual în cea mai mare parte, atât prin reprezentări imagistice, cât şi prin manipulare de simboluri. Suprafața prezintă o oarecare sensibilitate tactilă. Şi, bineînțeles, lipsesc cu desăvârşire părțile mobile.

— Da, există asemenea însuşiri comune, interveni Anna Arroyo. Totuşi, Artefactul Havana emite pe un spectru mai larg decât acesta… şi simulează o întreagă comunitate de specii extraterestre, pe când al nostru înfățişează una singură.

Doctorul Nguyen încuviință cu o înclinare a capului care făcu să-i zornăie cozile împodobite.

— Un bun răspuns ar fi să ne imaginăm că o specie sau o civilizație a trimis în spațiu valuri de astfel de obiecte, iar tehnologia a fost copiată de alții…

— Care au început să răspândească mai departe propriile lor pietre modificate, în care au încorporat reprezentanți ai tuturor tipurilor de membri ai civilizației lor tot mai numeroase, încheie Anna. Până când una dintre aceste rase s-a hotărât să rupă tradiția, oferind un punct de vedere *divergent*.

Bin profită de această revenire a conversației de la chestiuni tehnice la povestea generală pe care o spunea piatra-lume aflată în posesia lor.

— Nu-i… nu este… clar care a venit mai târziu? Emisarul ne avertizează să nu le dăm atenție *mincinoşilor*. Parc-ar… adică, nu este clar că se referă la ființele care locuiesc în Artefactul Havana?

Bineînțeles că se amuzară pe seama tentativei sale împleticite

de a se exprima într-o formă mai elevată a dialectului din Beijing, cu gramatică mai elegantă şi mai puțin accent sau argou de Huangpu. Dar ştia şi el că există mai multe *tipuri* de amuzament. Şi, cu toate că Anna şi Paul nutreau, probabil, varianta disprețuitoare, ceea ce conta era surâsul indulgent al doctorului Nguyen, care părea că priveşte cu ochi buni eforturile sincere ale lui Bin.

— Da, Xiang Bin. Putem să presupunem, deocamdată, că piatra noastră se referă la Artefactul Havana, sau la obiecte asemănătoare lui, când ne avertizează să fim atenți la *inamici şi mincinoşi*. Întrebarea este: ce-ar trebui să facem în privința asta?

— Să avertizăm pe toată lumea! sugeră Yang Shenxiu. Ați văzut ce agitație a stârnit cealaltă piatră-lume pe toată planeta cu povestea aia spusă de ființele *emisari* care locuiesc în ea. Chiar dacă rămâne frustrantă prin faptul că nu intră în detalii, istorisirea lor e de un *optimism* profund şi dezarmant de senin, asigurându-ne cu toată fermitatea că omenirea e bine-venită să intre într-o comunitate interstelară paşnică. În această epocă de nihilism şi disperare, oameni de pe toate continentele se grăbesc să le dea crezare şi să le acorde încredere extratereştrilor!

— Şi e neapărat un lucru rău? întrebă Anna.

— Tot ce se poate, dacă se bazează pe o minciună! exclamă Paul.

El şi Anna se priviră încordați, până când o altă voce le întrerupse confruntarea tăcută.

— Dar cu celelalte cum rămâne?

Menelaua îl certă din priviri pe Bin pentru întrerupere, cu o expresie atât de aprigă, încât Bin se trase înapoi şi trebui convins să spună tot ce avea de spus.

— Te rog, continuă, fiule, îl îndemnă doctorul Nguyen. Despre care celelalte vorbeşti?

Bin îşi înghiți nodul din gâtlej.

— Celelalte… pietre.

Nguyen se uită la el cu un aer nelămurit şi precaut.

— Te rog, explică, Xiang Bin. La care alte pietre te referi?

— Păi, cinstite domn…

Îşi luă inima în dinți şi vorbi rar, cu luare-aminte.

— Când am ajuns aici, domnia voastră… ați binevoit să-mi dați voie să văd raportul acela… *raportul confidențial* care descrie legendele despre globuri-nestemate sau pietre care… cică arată lucruri fantastice. Unele poveşti sunt bine cunoscute… sfere de

cristal şi pietre-dragon. Altele s-au transmis timp de generații în familii sau în societăți secrete. Chiar domnia voastră ați spus că există aşa o legendă secretă care cică datează de nouă mii de ani, nu-i aşa? E... este interesant de comparat epopeile astea cu adevărul pe care îl avem în fața ochilor... şi totuşi...

Se întrerupse, neştiind dacă era cazul să continue.

— Mai departe, îl îndemnă bogătaşul, reprezentantul unei asociații a multor altor bogătaşi, de ambele sexe, din toată Asia.

— Şi totuşi... ce nu-nțeleg eu este de ce istorisirea aceea, ea singură, i-ar fi făcut pe oameni aşa nerăbdători... aşa doritori să cheltuiască atâția bani şi să facă atâtea eforturi... ca să caute de-adevăratelea un asemenea obiect! Adică, de ce un om modern, unul sofisticat ca domnia voastră, domnule doctor Nguyen, ar da crezare unor asemenea poveşti mai mult decât unor născociri despre demoni?

Bin scutură din cap, alungând faptul că dintotdeauna crezuse, măcar puțin, în spirite. La fel ca o mulțime de alți oameni.

— Presupun că fostul proprietar al pietrei noastre...

— Lee Fang Lu.

Intervenția lui Yang Shenxiu îi oferise lui Bin un nume pe care nu-l mai auzise până atunci. Numele fostului proprietar, din perioada anterioară inundațiilor, al vilei în al cărei subsol, într-o încăpere tainică, descoperise el comoara de obiecte stranii. Dădu din cap în semn de mulțumire.

— Poate că Lee Fang Lu o fi fost arestat, torturat şi ucis din pricina zvonurilor...

— Că se afla în posesia unui asemenea obiect, completă doctorul Nguyen şi dădu din cap a încuviințare, în clinchetul uşor al mărgelelor. Te rog, continuă.

— Pe urmă, după felul cum domnia voastră şi... competitorii domniilor voastre... v-ați repezit la mine după ce am răspândit doar o *aluzie* la faptul că aş oferi spre vânzare un ou alb care emite lumină. Când s-a difuzat ştirea despre Artefactul Havana, e clar că existau deja grupuri puternice care cunoşteau... ăă...

Se poticni în căutarea cuvintelor potrivite. Şi, dintr-odată, o literă nefamiliară din alfabetul chinezesc apăru în zona *ia* care fusese inserată în câmpul vizual al ochiului său drept, în partea de jos. Plus un şir de litere pinyin cu diacriticele tonurilor, pentru pronunție. Zona *ia* făcea asta din ce în ce mai des pe măsură ce se familiariza cu Bin, anticipând ce voia să spună şi venindu-i în ajutor.

— … *gama-posibilităților-plauzibile…* pronunță el cu luare-aminte, în timp ce desena cu degetul în palmă contururile complexe ale literelor – un gest normal, când ai de-a face cu un cuvânt de neînțeles. Îi văzu pe ceilalți zâmbind în colțul gurii. Ei erau obişnuiți cu asemenea lucruri.

— Pur şi simplu îmi pare greu de crezut că nişte oameni puternici şi-ar da atâta osteneală… să caute-n disperare aşa un obiect, chiar şi după ce-au aflat despre Artefactul Havana… dacă nu şi-ar închipui că au într-adevăr şanse de reuşită. Dacă n-ar avea motive puternice să creadă că legendele acelea erau *mai mult* decât simple legende.

Se uită la doctorul Nguyen, surprins de propria-i îndrăzneală.

— Pun rămăşag că multe nu s-au spus în raportul acela, domnule. E posibil ca unele grupuri să aibă deja pietre-lumi? Acum, în epoca modernă?

— Ridicol, mormăi nervos Menelaua, clătinând din cap.

— De ce ridicol, Paul? interveni Anna Arroyo. Eu una aş fi atentă la *coincidența temporală,* măcar un pic, aşa. Poate că lucrurile astea traversează în toate sensurile zona noastră din spațiu de multă vreme, ca nişte mesaje în sticle. În timp ce unele s-au stabilizat pe orbite îndepărtate, aşteptând ca Pământul să producă indivizi călători prin spațiu, poate că altele au aterizat accidental, ca asta de-aici. Sau intenționat, cine ştie cum. Cele mai multe s-or fi sfărâmat sau au ajuns pe fundul mării. Dar, ca şi-n cazul unei plante care-şi trimite mii de semințe în lume, ajunge să prindă rădăcini una singură…

— Dacă ar fi atât de multe, protestă Yang Shenxiu, pe cele căzute aici nu le-ar fi găsit până acum geologii, căutătorii de nestemate, colecționarii sau agricultorii? Chiar de-ar fi sparte sau arse, tot ar ieşi în evidență!

Anna ridică din umeri.

— Habar n-avem cum se degradează chestiile astea dacă se sparg. Poate se descompun rapid într-o formă asemănătoare cristalelor de stâncă tipice. Sau poate se fărâmițează până ajung nisip sau praf, sau chiar vapori. În orice caz, să presupunem că s-au găsit câteva, din când în când, şi-au fost recunoscute ca fiind deosebite. Ştim cu toții cum erau tratate pe vremuri lucrurile rare şi prețioase, în aproape toate culturile din trecut. Le erau oferite în dar regilor şi preoțimii, care le adunau grămezi în tainițe întunecate! Poate le mai scoteau la lumină când şi când, să le folosească în ritualuri misterioase cu care să impresioneze

prostimea. Dar întotdeauna după aceea le ascundeau iar… până se-ntâmpla să fie prădat oraşul şi să se piardă ascunzătoarea pentru totdeauna. Sau îngropau obiectele împreună cu regele, ceea ce până la urmă e tot aia. În oricare variantă, adevărul se topea în legende, ceea ce avem din belşug!

Se întoarse către Bin.

— Nu aşa s-a-ntâmplat când a pus mâna Lee Fang Lu pe piatra-lume? Blocat în acel mod de gândire învechit, a păstrat cu îndârjire secretul, lucrul cel mai remarcabil din viața lui, şi l-a luat cu el în mormânt.

Expertul Yang Shenxiu răspunse pe un ton meditativ:

— De fapt, aşa s-ar putea explica legendele hinduse ale pietrelor Shiva Linga. Pe lângă asta, se spune că şi primul împărat Chin, şi Ginghis Han au fost îngropați cu comori care includeau…

Doctorul Nguyen ridică mâna, întrerupând brusc discursul şi cerând atenție. Stătuse liniştit în tot acest timp, părând a privi în gol – sau la imagini pe care doar el putea să le vadă, desfăşurate pe suprafața interioară a ochelarilor săi. Acum, mogulul cu plete negre vorbi cu o voce joasă în care lui Bin i se păru că identifică părți egale de surprindere şi resemnare.

— S-ar părea că evenimentele reale ne-au ajuns din urmă reflecțiile. Sursele mele îmi spun că încep să curgă rapoarte…

Îşi scoase ochelarii şi se uită direct la Bin.

— Tinere camarad Xiang Bin, s-ar părea c-ai avut dreptate, până la urmă.

SCANALIZATOR

Spuneți-mi Agar.

Comunic astăzi cu voi prin canale criptate pentru propria mea protecție, cu toate că acest (*) cod de reputație pseudonimic ar trebui să ateste că sunt o persoană de încredere și că mărturia mea este corectă, pentru că am urmat cursuri de Scepticism Vizual și Veridicitate Obiectivă la Universitatea pentru Femei din Abu Dhabi. Desigur, nu văd să existe vreun conflict între asta și faptul de a fi o bună musulmană.

Ceea ce se leagă de relatarea mea. Pentru că tocmai în dimineața aceasta, la prima oră, mă aflam pe locul sfânt din Mecca, simțind din plin recunoștința pentru dispensa acordată de Al Doilea Calif, cel care, în înțelepciunea și generozitatea sa, în pofida unei rezistențe cu rădăcini adânci în trecut, le-a ridicat statutul femeilor-pelerini întru strădania de a

ne îndeplini obligația hagealâcului.

Este o fericire cu atât mai bine-venită acum, când duc o viață de apatridă, cât se poate de potrivită numelui pe care l-am adoptat. (Fără îndoială, unii vor face legătura dintre acest pseudonim și o anume fugară, pe care n-o hăituiește vreo națiie sau legea, dar o urmăresc puteri uriașe. La fel ca Agar cea dintâi, nici eu nu sunt lipsită de protectori, fie ei binecuvântați. De altfel, voi fi plecat de mult la vremea când această postare temporizată va ateriza ca un bolovan greoi, care va face valuri în apele întunecate ale InterMeshului.)

Desigur, la momentul acesta există deja alte relatări sau zvonuri care mărturisesc despre cele întâmplate cu câteva ore în urmă, înainte de răsărit, la sfânta Kaaba. Cu toate acestea, voi face cunoscută și mărturia mea.

Tocmai îmi începusem al treilea dintre cele șapte tururi *tawaf* de jur-împrejurul curții interioare a Marii Moschei, rugându-mă așa cum a făcut cândva și Agar, pentru alinare și sprijin în exilul meu, când o răbufnire fierbinte de vânt deșertic s-a năpustit asupra noastră dinspre est, peste acoperișurile din bir Zamzam, ca trimis de soarele care stătea să răsară. Zefirul acesta a tulburat *kiswa*, învelitoarea de pânză neagră care cinstește și protejează altarul înălțat acum pe locul în care Adam a clădit pentru prima dată în istorie piatră peste piatră, marcând astfel începutul de eră a Omului Ziditor. Unul și același cu locul în care Avraam și Ismael, fiul acelei Agar din vechime, au reparat fundația și au sfințit locul spre cinstirea veșnică a lui Allah.

Atât de puternică a fost pala de vânt, încât i-a doborât în genunchi pe mulți pelerini sau i-a forțat să se ghemuiască la pământ, expunând vederii noastre, a celor care dădeam roată la distanță mult mai mare, o imagine uimitoare: priveliștea neobturată a colțului estic al Kaabei, unde profetul Mohamed însuși, fie binecuvântat, a pus în zid cu mâinile lui legendara Piatră Neagră.

Una și aceeași Piatră Neagră care a căzut ca să le arate lui Adam și Evei unde să facă primul sacrificiu și să se prosterneze în fața Numelui Sfânt.

Pentru necredincioși sau pentru moderniștii care cred că omul de rând poate reinterpreta Cuvântul, explicația evidentă este că Piatra Neagră trebuie să fi fost un meteorit care i-a speriat și i-a năucit pe oamenii primitivi, într-o eră în care triburile de pe tot cuprinsul acestei peninsule colțuroase își creau fetișuri din pietre așa-zis sacre. Pe deasupra, mulți cărturari musulmani evlavioși declară că nu poate fi decât o simplă piatră – una demnă de respect fiindcă a fost sărutată cândva de Profet, dar nimic mai mult.

Atunci însă, cum explică asemenea oameni mărturia bine documentată conform căreia Piatra ar fi fost cândva de un alb pur și orbitor? Și că ar fi devenit de un negru roșiatic din pricina atâtor păcate pe care le-a absorbit de-a lungul multor secole întristătoare?

Și cu ce explicații vor respinge scepticii miracolul la care am asistat eu însămi, când binecuvântata Piatră a început să *strălucească* singură, lumina emanându-i din interior și alungând din jur crepusculul de dinaintea zorilor?

După care a urmat un moment scurt în care razele au părut să fulgere în direcția pelerinilor, dintre care unii nu observaseră ce se întâmpla, fiindcă se plecaseră deja cu umilință, lipindu-și frunțile de pământ. Dar mulți alții au înfruntat apariția și au dat înapoi împleticindu-se, ori au ridicat brațele în aer, ori și-au pus mâinile în cap de uimire și venerație.

A durat doar cât intervalul dintre două bătăi de inimă. Apoi strălucirea s-a stins. Piatra a pălit, redevenind aproape neagră. Dar am văzut cu ochii mei câteva porțiuni mici care au continuat să licărească slab din interior, cu deosebire când a prins a le încălzi blând soarele ce răsărea.

Ce s-a întâmplat cu bieții pelerini rămași care în picioare, care ghemuiți sau îngenuncheați, șocați și uluiți? Tăcerea inițială, izvorâtă din evlavie, a fost înlocuită cu gemete și plânsete și cu *shahada*[53] ardente care afirmau măreția lui Dumnezeu și a profetului său.

[53] *Shahada* – mărturisirea credinței în religia islamică.

Abia mai târziu, după multe minute, între groază și bucurie, am auzit un murmur crescând de voci, pe măsură ce ne întorceam unele către altele, afirmându-ne și comparându-ne scurta experiență vizuală cu a celor de lângă noi.

Am auzit cuvântul „demoni!" rostit cu spaimă.

Câteva voci, nuanțate de uimire amestecată cu îngrijorare, au pomenit despre „djinn!".

Multe dintre noi, preocupate de evenimentele în plină desfășurare, au murmurat despre „extratereștrii aceia", ființele care se trezeau la viață în propria lor piatră-cerească, în America.

Dar mult mai adesea, și covârșind în scurt timp orice altceva, se înălța o interpretare anume a ceea ce văzuseră câteva sute de femei în scurta și sfânta strălucire.

Îngeri.

CAPITOLUL 42

UN ȚEL

Hacker se simți mai bine după ce făcu un duş şi luă masa. Ba chiar apucă să închidă ochii, adormind cu joymakerul în mână, pentru ca alarma setată în modul vibrații să-l trezească după câteva ore. Când se sculă, vederea îi era mult mai ageră şi nu-şi mai simțea mâinile ca şi când ar fi purtat mănuşi groase de protecție.

Lucru salutar pentru următoarele ore de muncă în laboratorul principal al centrului subacvatic, timp în care şezu la o masă de lucru, modificându-şi cablul căştii de protecție care accesa implantul sonic din falcă – acelaşi circuit pe care îl folosise la bordul ghinionistei rachete – pentru a-l transforma într-o conexiune cu multifonul arhaic.

„Tata ar fi mândru de mine. Şi mama. Oi fi eu hedonist şi arogant, dar nu-s un plod ipocrit şi depravat! Înțeleg tehnologia pe care-o folosesc. Iar ai mei ştiu că mă pricep să manevrez un ciocan de lipit!“

Printr-o uşă deschisă, aruncă o privire peste umăr spre bazin, unde membrii Tribului încinseseră un joc de polo acvatic, acuzând faulturi şi țipând unul la altul în timp ce loveau mingea şi marcau gol după gol, ținând scorul cu clicuri de sonar gălăgioase. Încă o mostră de comportament pe care Hacker îşi închipuia că n-ar întâlni-o la rudele lor din sălbăticie.

Se întrebă cum stătea treaba cu modificările „elevatoare“ pe care le văzuse. Oare se păstrau de la o generație la următoarea? Genomul acesta nou se răspândea în rândul delfinilor din natură? Iar dacă da, era posibil ca proiectul să fi avut deja un succes mai mare decât visurile fondatorilor lui sau decât cele mai negre coşmaruri ale detractorilor?

„Dar dacă s-ar relua munca şi s-ar duce la bun sfârşit ce s-a-nceput aici? Ni s-ar îmbogăți viețile până într-atât încât, să zicem, am ajunge să dezbatem filozofie cu un intelectual delfin? Sau să colaborăm cu un cimpanzeu inteligent, la lucru sau în jocuri recreative? Dacă alte specii vorbesc şi încep să creeze lucruri noi, le vom trata ca pe egalii noştri, ca pe co-membri ai civilizației

noastre, sau vom face din ei încă o clasă discriminată?“

Hacker îşi amintea nişte lucrări clasice din literatură, de H.G. Wells, Pierre Boulle sau Cordwainer Smith, care prezentau acest concept, dar întotdeauna în termenii sclaviei. În toate acele cazuri – ca şi în toate filmele clişeizate –, autorul şi regizorul înfăţişau stăpâni de rasă umană nemiloşi, care până la urmă aveau parte de ceea ce meritau. Simple poveşti despre moralitate care întotdeauna i se păreau a se ocupa nu atât de hybris, cât de pedeapsa pentru faptul de a fi un *părinte rău*.

Dar dacă „elevaţia“ se făcuse cu cele mai bune intenţii, fără urmă de tiranie sau cruzime, alimentată de curiozitate, de aspiraţia spre diversitate şi chiar de compasiune? În acest caz, n-ar fi putut exista totuşi greşeli cumplite şi consecinţe neprevăzute? Probabil că unele voci critice aveau dreptate. Pentru fiinţele umane, a încerca aşa ceva echivala cu tentativa unui adolescent orfan şi supus abuzurilor de a se ocupa de creşterea unui copil al străzii.

„Suntem oare destul de buni? Destul de înţelepţi? Meritäm o asemenea putere?“

Nu era genul de întrebări pe care obişnuia Hacker să şi le pună, nici măcar în trecutul recent, de care îl despărţea nu mai mult de o lună. De fapt, simţea că experienţa oceanului îl schimbase.

În acelaşi timp, îşi dădea seama că simplul fapt de a pune întrebarea era parte din răspuns.

„Poate o să funcţioneze în ambele sensuri. Se spune că te maturizezi doar ajutându-i pe alţii.“

Taică-său ar fi numit ideea asta „aiureală romantică“. Nu şi Lacey, de asta era convins. Simţi brusc că îşi dorea, mai mult decât orice pe lume, să discute cu ea.

READY.

Cuvântul acela sclipea intermitent pe micul ecran, iar el se simţi uşurat. Nu doar că exista în continuare un cablu suboceanic care conecta habitatul cu World Mesh, dar repetatele încercări de apelare ale *joymakerului* reuşiseră să producă o reconectare soft. Tot ce trebuia el să facă era să solicite prin comandă vocală legătura cu mama sa. Dacă amprenta lui vocală se modificase prea mult ca să-i mai fie de folos la achitarea tarifului, păi atunci putea ea să dea liber unui *ia*sistent să se ocupe de amănuntul acela.

Şi totuşi, în ultimul moment, Hacker îşi corectă din nou lista de priorităţi.

„O sun eu pe Lacey cât de curând. Probabil e moartă de îngrijorare. Dar câteva minute în plus nu mai contează.

Sunt alte chestiuni urgente de rezolvat mai întâi.“

Era pe punctul de a-şi suna administratorul şi brokerul, înainte să apuce ei să-l declare mort şi să se pună pe lichidat imperiul său comercial. Dar apoi se opri. Tot în ordine greşită ar fi însemnat că face lucrurile.

Privi în urmă, în lungul holului; în capăt se vedeau jeturi de apă înălțându-se din bazin şi câte o formă cenuşie făcând un salt prin aer. Tribul. Prietenii care îi salvaseră viața.

Hacker îşi prelungi nemişcarea cu o secundă sau două. Apoi îşi tastă codul personal de acces la avocat, sperând să primească legătura chiar şi în lipsa identifonului.

Sună îndelung până să răspundă Gloria Harrigan; la început, vocea ei avea o tonalitate răstită şi distrasă.

— *Cine dracului eşti şi n-ai putea să suni mai târziu? Toată planeta stă cu ochii pe televizor în momentul ăsta.*

Hacker ezită, luat pe nepregătite de acel *non sequitur*. *Ce* făcea toată planeta? Îşi lovi uşor cu degetele maxilarul; poate implantul avea o defecțiune. Se concentră să răspundă cu voce tare. Chiar dacă nu auzea undele sonore care străbăteau aerul, îşi simțea laringele vibrând şi gura formând conturul sunetelor.

— Gloria…

— *Oricum, linia asta de înaltă prioritate e rezervată pentru operațiunile de căutare şi salvare. Aşa că, dacă n-ai legătură cu…*

— Gloria…, rosti el cu grijă, ca şi când ar fi încercat să-şi amintească o abilitate de mult timp nefolosită. Poți să opreşti căutările… Sunt eu… Hacker Sander.

Urmă o pauză lungă. Apoi un țipăt care îi străbătu mandibula şi îi răsună în cutia craniană.

— *Hacker? Tu eşti, pe bune?*

El apucă să mai spună două vorbe înainte să se audă un al doilea răcnet, care nu se opri prea curând. Gloria continuă alternând țipete de bucurie – strigându-i pe ceilalți să se adune în jurul telefonului – cu suspine veritabile.

— *Dă-o-ncolo, asta-i mai important decât toți extratereştrii, ce dracu’!* răcni ea.

Reacția ei avu un efect straniu asupra lui Hacker, făcându-l să se simtă aproape vinovat, jenat că provocase atâta emoție şi deranj. Altă senzație inedită. „Nu ştiam că mă simpatizează cineva atât de mult“, îşi spuse el.

În acelaşi timp, nu putea să nu se mire.

„Extratereştri?“

Când duse telefonul înapoi în atrium, Hacker prinse finalul înspumat al meciului de polo pe apă. Delfinii făceau piruete şi scoteau țipete stridente, care sărbătorind, care contestând scorul. Între timp, Gloria se liniştise suficient cât să confirme că… da… îl localizaseră cu precizie… şi salvatorii porniseră deja spre el. Cam o oră… nu, mai degrabă patruzeci de minute, se corectă ea repede în acord cu ultimele informații, conform cărora un minisub turistic se oferise să pornească de la plaja unei stațiuni din apropiere, contra unei taxe rezonabile.

— E-n regulă…, spuse Hacker, copleşit însă de sentimente amestecate. Dar până atunci… imediat după ce-o suni pe mama să-i dai vestea… aş vrea… să faci ceva pentru mine.

Apoi îi transmise Gloriei codurile World Mesh pentru Proiectul Elevație şi o rugă să caute tot ce se putea despre el, inclusiv plasamentul actual al bunurilor şi al tehnologiei – şi modalitatea prin care putea să ia legătura cu experții a căror muncă din laboratoarele acelea fusese întreruptă.

Când Gloria îl întrebă de ce, începu să-i dea răspunsul:

— Cred că… am un nou…

Se întrerupse în punctul acela, gata să spună cuvântul *hobby*. Dar îşi dădu seama deodată că pentru nimic nu mai simțise până atunci ceva asemănător. Nici măcar euforia de playboy al curselor de rachete nu se putea compara cu asta.

Simțea pentru prima dată ardoarea unei ambiții reale. A ceva pentru care părea că merită să lupți.

În bazin, câțiva membri ai Tribului îşi făceau de lucru cu prețiosul lor năvod, pe care îl înfăşurau pe torsul celui mai masiv dintre masculi, pregătindu-se să plece iar în căutare de hrană. Hacker îi auzi flecărind în timp ce lucrau şi chicoti când înțelese una dintre glumele lor grosolane. O poantă amicală pe seama *lui*.

„Ei, simțul umorului e un început bun. I-ar prinde bine şi civilizației noastre să aibă mai mult.“

— Cred că…, reluă el dialogul cu avocata. Cred că ştiu ce vreau să fac cu viața mea.

TORALIZATOR

Alo? E cineva pe-aici? Contez pe o mână de… doar vreo jumătate de

milion, cam așa. Mă rog, patru sute treizeci de mii de participanți ar trebui să fie de-ajuns. **Voi** sunteți dintre cei care ar prefera **să acționeze** decât să urmărească pasiv fluxul de la Conferința Artefactului! Noi, membrii gărzii civile, adulmecăm pe la colțuri. Așadar, haideți să pornim după miros.

Hei, cu toată vorbăria despre extratereștri, ciclul știrilor normale continuă, cu tensiunile tot mai intense legate de apă, energie, hrană și fosfor sau de nivelul în creștere al oceanului… sau cu ciorovăielile dintre ghilde, societatea civilă și cler. Haideți să urmărim un buletin de știri concis de la rezumatorul meu preferat, **Walter:**

** Sir-Isra-Pal amenință sa intensifice războiul rece dacă Turcia continuă să rețină abuziv zăpezile topite în Marele Rezervor Anatolian. Vecinii din aval dau vina pe această acțiune pentru înrăutățirea secetei din Orientul Apropiat, la care se adaugă o intensificare a activității tectonice în tot Levantul.*

** Diverse zvonuri sugerează acordul câtorva grupuri conspirative insurgente de a se uni într-un nou asalt asupra „instituțiilor decadente ale unui așa-numit Iluminism depășit de vremuri". Cele mai multe relatări de acest fel provin de la niște ia-boți irascibili, dezlănțuiți cu ani în urmă de nihiliști morți demult. Dar, de când cu atacul eșuat asupra zepelinului din DC, previzionarii apărării naționale le iau în serios pe toate, forțându-și prefrontalii să intre în hiperactivitate.*

** O recentă abundență de trepidații tectonice la scară mică, pe tot cuprinsul planetei, însoțește relatările stranii despre detonări subterane ori subacvatice, iar acest ansamblu a cunoscut un crescendo în ultimele ore. Deși unii se frământă de grija atacurilor teroriste sau insurgente, un nou studiu corelativ arată că puține evenimente se petrec în apropierea zonelor locuite de oameni. Cele mai multe par să aibă loc departe în largul mării.*

** Și subiectul cu cel mai mare număr de linkuri: în ultimele ore, multe relatări despre lumini pâlpâitoare care izbucnesc din bucăți de piatră până acum pasive. Cel mai faimos episod s-a consumat cu o jumătate de zi în urmă, la cel mai sfânt altar al Islamului. Printre celelalte se numără o piatră prețioasă din colecția de bijuterii imperiale chineze de la Muzeul din Taipei și o piatră de pavaj din Hyderabad. Acum, instrumentele științifice instalate pentru monitorizarea scintilațiilor de pe platoul antarctic raportează cel puțin douăzeci de sclipiri slabe, fixe, adânc în interiorul stratului de gheață, ceea ce sugerează că ar putea să existe cu sutele dincolo de raza senzorilor.*

Mulţumesc, Walter. Ei bine? Care dintre relatările acestea v-a făcut să trepidaţi de emoţie? Ne dorim un subiect care foarte probabil ar da peste cap mediile de informare obişnuite! Unul care ar avea de câştigat de pe urma unei jumătăţi de milion de copoi lătrători.

Poftim? Bun, mă aşteptam la asta. Mulţi dintre voi se arată intrigaţi de **pietrele** acestea care au început să lumineze peste tot în lume. Presupunerea cea mai bătătoare la ochi: legătura cu Artefactul Havana este *mai-mult-decât-o-coincidenţă!* Ei, da, grozav subiect… deşi văd că s-au dezlănţuit deja asupra tui câteva sute de echipe, agenţii şi gărzi cetăţeneşti. Îţi dă fiori, dar pare destul de evident.

Ce spuneţi de alternativa pe care au sugerat-o câţiva dintre voi? Ce-ar fi dacă şi recenta rafală de **microcutremure** ar avea o legătură? Toate au fost la niveluri inferioare ale scalei de detecţie şi aproape mascate de trepidaţiile normale din fundal. Toate acestea au fost considerate până acum doar „fluctuaţii normale". Dar mai observă cineva ciudăţenia din datele astea?

Aha, bună prelimanaliză, Amsci Genoveza. Într-adevăr, profilul energetic iese în evidenţă. Energia eliberată de cele mai multe dintre cutremurele adiţionale pare să se înscrie într-un interval îngust. În jur de a şasea parte dintr-un grad Richter. Mult prea restrâns ca să fie natural.

Şi, într-adevăr, înţeleg problema ridicată de Înţeleptul Colectiv Ştiinţific Hmong: că majoritatea acestor evenimente au aspectul sonor al unor detonări cu explozibili, nu al unor deplasări tectonice naturale! Vă rog, se oferă cineva să sondeze canalele de securitate, pentru cazul în care casta protectorilor consideră că avem de-a face cu atacuri teroriste sau insurgente? Şi cum de nu s-au raportat pagube? Conduci tu operaţiunea asta, Anne Dobson din Cape Town?

Dacă mă gândesc bine, hai să ne apucăm să cartografiem evenimentele pe criterii de geologie, geografie, instabilitate politică, hidro-cicluri…

Haideţi, oameni şi ajutoare-de-oameni. Aştept fluxurile info de la voi! Smulgeţi-vă din faţa televizoarelor şi faceţi ce vă pricepeţi mai bine.

Curiozitatea voastră să sâcâie universul.

CAPITOLUL 43

ÎMI PARE RĂU C-AM ÎNTREBAT

Pe lângă atâtea complicații suplimentare, cui îi mai trebuia şi afluxul de *farse* la indigo? O mulțime de oameni „descopereau“ pe cont propriu pietre-mesageri străvechi.

Unele videouri şi articole postate online prezentau falsuri grosolane – nimic mai mult decât bucăți de sticlă, luminate brutal de jos în sus, sau modificate cu programe standard de prelucrare grafică – uşor de sesizat. Altele erau opera unor poznaşi cu resurse high-tech şi ingeniozitate, prezentând „extratereştri“ impresionanți care emiteau avertismente misterioase din locuințele lor de cristal… uneori pregătind terenul pentru poante fenomenal de proaste, nesfârşite poveşti dezlânate sau calambururi răsuflate. Unele jucau cartea onestității, pretinzându-se a fi emisari stelari veritabili, care ofereau înțelepciune profundă (deşi mereu stereotipă), fapt care le atrăgea furtuni de critici din partea gărzilor civile online care strigau „trucaj!“. Şi în egală măsură, mulțimi de adepți fervenți.

Se acumula un sentiment de avânt festiv pe măsură ce vidurile cu artefacte improvizate inundau Meshul. „Şi e posibil să fie şi vreunul veritabil“, îşi spuse Gerald. „Dar va trebui să se ocupe altcineva de verificarea şi confirmarea lor.“

Comisia Contactului avea de lucru până peste cap cu cilindrul lunguieț şi rotunjit la capete pe care îl adusese el de pe orbită. Era acolo, sub ochii lor, consumându-şi meniul strălucitor de energie fotonică. Extratereştrii care îl locuiau ceruseră o pauză la adăpostul vălurilor de ceață. Puțin timp ca să se organizeze. Iar echipa Akanei Hideoshi consimțise bucuroasă. Ființele umane aveau şi ele nevoie de hrană şi odihnă. Ca şi observatorii care asistau încordați din galeria consilierilor, izolată prin peretele înalt de sticlă.

Când se reîntoarseră conform programului stabilit, Gerald se aşeză între Emily Tang şi Haihong Ming, în timp ce Ghenadi, Ben, Patrice, Akana şi alți membri ai echipei îşi ocupau şi ei locurile. Văzu demnitari care se aşezau pe câte unul dintre cybo-scaunele pluşate care fuseseră aranjate în stil amfiteatru, pe o pantă foarte

înclinată, în spatele barierei care asigura carantina. Păreau mai calmi acum, odată ce experimentul de condiționare comportamentală avusese succes şi extratereştrii se mai dăduseră pe brazdă. Nu că i-ar plăcea cuiva să i se dovedească faptul că a greşit. Hermes, holvatarul care primise acordul consilierilor pentru a le fi reprezentant, nu se mai foia de colo-colo furios, cu fruntea lui latră încununată de fulgere miniaturale. Acum zeul-surogat se mulțumea să bată darabana în masă, încruntându-se supărat.

La momentul stabilit, toate luminile din sală se estompară, iar norii învârtejiți din interiorul Artefactului începură să se modifice. Tshombe reduse intensitatea razei, astfel încât toată lumea să poată vedea cum negura începea să se despartă, dezvăluind o panoramă strălucind de stele.

O galaxie adevărată, înfățişată într-o tridimensionalitate voluptuoasă, pe care niciuna dintre înşelătoriile pământene nu fusese în stare s-o reproducă. Gerald era pe punctul de a striga la Ramesh să aibă grijă să se înregistreze priveliştea astrală…

… dar astronomul rajasthanez i-o luă înainte, reacționând cu un virt nefiresc de rapid.

Astea nu-s stele adevărate. Sunt uniforme ca spectru şi strălucire, au fost împrăştiate pentru efectul artistic. E o metaforă.

La naiba. Acea secțiune a lungii liste de întrebări trebuia lăsată pe mai târziu, după ce se vor fi rezolvat chestiuni mai presante.

Un murmur se iscă din ultimele rânduri ale galeriei atunci când, pornind din zeci de puncte distincte, se desfăşură o configurație de linii subțiri, sinuoase, care în scurt timp se uniră şi luară forma unor *drumuri* aurii, îngustându-se în perspectivă. Pistele acestea se ramificară şi se scindară, multe dintre ele oprindu-se în fundături. Dar toate cele supraviețuitoare se uniră în cele din urmă, contopindu-se una câte una într-o şosea unică, iar aceasta se îndreptă către unghiul vizual al lui Gerald – acum împărtăşit de câteva miliarde de privitori aflați pe recepție pe tot cuprinsul Pământului.

„Oamenii continuă să se vaite de calitatea slabă a imaginii care are permisiunea de a ieşi din zona de carantină.“ De fapt, doar câțiva dintre cei mai paranoici – printre care nu se numărau nici măcar Emily şi holvatarul ei, Tigresa – mai credeau că imaginile acelea puteau conține codificări periculoase.

Gerald se aplecă în față ca să privească direct în interiorul

Pietrei, nu la uriaşele ecrane din apropiere care prezentau imaginea mărită. Ochiul începea acum să distingă siluete, la început îndepărtate, care păşeau pe cărările acelea aurii. Părând a porni de la o distanță considerabilă, toate se vedeau îndreptându-se către partea frontală a Artefactului, cea orientată direct spre Gerald. Şi, curând, observatorii îşi dădură seama că de data aceasta făpturile Artefactului arătau toate puțin diferit.

Centauroidul, extraterestrul liliac-elicopter, creatura asemănătoare cu un raton, arătarea umflată ca un balon, toți purtau acum straie dintr-o țesătură somptuoasă, care se unduiau în brize simulate. Până şi cefalopodul se înveşmântase ceremonios şi înainta alunecând pe lângă ceilalți, metoda lui de locomoție rămânând la fel de misterioasă ca întotdeauna.

„Hai că vine, în sfârşit", îşi spuse Gerald. „Invitația oficială."

De unde până atunci păruse că suprafața de separație oferea prea puțin spațiu – forțându-i pe extratereştri să se înghesuie unii pe alții la hotarul curbat dintre lumea interioară a Artefactului şi ființele omeneşti de afară –, acum prim-planul părea cumva degajat. Toți emisarii vizitatorilor aveau posibilitatea de a participa la măreața procesiune, adunându-se şi grupându-se în aşa fel, încât toată lumea să poată vedea – şi să fie văzută.

— Ce mai portret de grup le iese când se hotărăsc să se organizeze! remarcă antropologul Ben Flannery. Neastâmpărul de la început a demonstrat că tolerează diversitatea. Acum se vede că li s-a deşteptat *spiritul cooperant* şi că au un scop comun. Ce altă combinație de trăsături ar putea fi mai încurajatoare? În momentul ăsta, înclin să fiu optimist.

Generalul Hideoshi sâsâi uşor, cerând linişte. Unele dintre personajele aflate în centru îşi mişcau la unison brațele/tentaculele/apendicele…

… şi se formau litere, revărsându-se către suprafața curbată şi aranjându-se în cuvinte, care erau emise şi sub formă sonoră, din difuzoarele plasate deasupra publicului.

L-am rugat pe cel mai vechi membru supraviețuitor să vorbească în numele nostru.

Din mijlocul mulțimii ieşi în față o creatură pe care Gerald o mai văzuse cândva. Înaltă, bipedă, cu un trup rotunjit-dolofan, avea brațe scurte, pe care şi le prinsese peste burta masivă. Căpățâna aproape rotundă i se bâțâia în vârful gâtului rotofei.

Ochii – mari, dar cu tăietură îngustă, de parcă şi i-ar fi mijit, cu un aer amuzat – erau plasați aproximativ în „locul corect“ pentru un *gestalt*[54]54 *Gestalt* – termen împrumutat din limba germană şi folosit cu precădere în psihologie; semnifică forma, configurația, structura organică. care arăta foarte asemănător cu cel uman, la fel şi gura cu buze groase, care părea chiar uşor curbată în sus, ca într-un zâmbet enigmatic. Nu se vedea niciun nas – după toate aparențele, ființa respira prin nişte valve din vârful capului, care se deschideau şi se închideau ritmic. În ansamblu, lui Gerald i se părea că seamănă cu un Buddha cu aer înțelept. Ba chiar – deşi era conştient că împingea mult prea departe acea primă impresie – părea mai degrabă… jovial.

„Cel mai vechi membru? Vor să spună, că asta a fost prima rasă din federația lor? Fondatorii care au apărut pe drumurile astrale înaintea tuturor? Poate cei care i-au contactat şi i-au învățat pe toți ceilalți cum să conviețuiască într-o pace interstelară?

Dar ia stai.“ Gerald îşi aminti brusc. „Au spus «cel mai vechi supraviețuitor»? Asta nu înseamnă neapărat ceva de rău augur… totuşi“…

Gerald înțelegea că-i zburau gândurile mult dincolo de orice bază rațională pentru speculații. Încercă să imite acea răbdare pe care credea că o citeşte în ochii emisarului.

Valvele din vârful capului se văluriră şi câteva simboluri grafice îşi făcură apariția. Ciudate şi nefamiliare, începură imediat să se modifice, transformându-se în litere din alfabetul roman, şi dădură năvală înainte, aranjându-se în cuvinte pe care transductoarele le interpretară sonor şi le emiseră prin intermediul unei voci cu timbru grav şi puternic, deşi uşor gâfâită.

V-ați dovedit capabili și merituoși. Veniți alături de noi!

Gerald auzi câteva suspine sincere de uşurare, marcând diminuarea încordării generale, deşi cuvintele acelea nu făceau decât să repete unicul mesaj convingător pe care îl primiseră până atunci. Declarația anterioară, dătătoare de speranță, izvorâse din haos şi confuzie. Acum, venind din partea unui lider ales în mod evident prin consens, reprezentant al întregii comunități extraterestre, părea încă şi mai fermă, şi mai clară, şi mai liniştitoare.

Gerald aruncă o privire spre Akana, care îi răspunse cu o înclinare a capului. Stabiliseră deja ce urma el să spună.

— Suntem onorați. Avem multe de discutat. Despre societatea voastră măreață şi străveche şi despre motivele noastre de precauție şi totodată de bucurie. Dar să începem prin a vă ura bun venit pe planeta Pământ. În numele omenirii, cu prietenie şi cu cele mai bune intenții.

Simți cum i se descleştează gheara din stomac. Reuşise să termine fără să tuşească, fără să se bâlbâie sau să se încurce. Cuvintele Remarcabile şi Citabile fuseseră rostite, poate puțin cam multe comparativ cu faimoasele şi dramaticele declarații ale lui Cezar sau Armstrong, şi cu siguranță nu încărcate de elocință. Dar, chiar şi aşa, potrivite pentru a fi inscripționate pe zidul Lucrurilor Rostite îndeosebi pentru Istorie.

Cuvintele lui penetrară Artefactul prin intermediul unui dispozitiv aflat la capătul bombat şi se manifestară imediat sub forma unei rafale de mici simboluri de diferite feluri, variind de la litere ca nişte blocuri compacte la ideograme complexe, care se răspândiră şi se divizară în câteva zeci de pâraie, fiecare orientat către un alt extraterestru, nu doar spre ambasadorul care se oprise ceva mai în față. Aliniate în şiruri uniforme, ființele avură, după cum era de aşteptat, tot felul de reacții – frisoane, înclinări ale capului, văluriri de tentacule, tremurături –, dar impresia de ansamblu îi păru lui Gerald cât se poate de evidentă. Erau mulțumiți.

Cel din față se întoarse către ceilalți pentru o scurtă consfătuire, apoi un nou şuvoi de litere izvorî din creştetul capului său de Buddha; literele fluturară şi se transformară înainte de a se lipi de suprafața sticloasă.

Prețuim prietenia voastră ca pe comoara cea mai de preț. Vă vom răsplăti pentru ea cu darul cel mai frumos cu putință.

— Ce v-am spus! şopti Ben Flannery.

La care Emily Tang nu se deranjă să răspundă decât cu un „mai vedem noi“ mormăit.

Dar mai întâi trebuie să întrebăm: au mai fost și alții?

Gerald se holbă nedumerit. „Alții?“

Privi pieziş la Akana, care ridică din umeri, dezorientată. De fapt, niciunul dintre membrii echipei nu putea oferi vreun răspuns.

În momentul acela, un *virt* lucitor pluti pe deasupra mesei, oprindu-se în faţa lui Gerald, care se întoarse şi văzu că expeditorul era Hermes, holvatarul reprezentant al Comisiei Consultative – delegaţi ai multor naţiuni, ghilde şi stări, aşezaţi în spatele geamului care asigura carantina. Însufleţit de aparenţa tridimensională mijlocită de lentilele de cont*ia*ct pe care le purta Gerald pe ambii ochi, virtul sclipitor îi transmise o informaţie simplă.

Poate că „alţii“ se referă la întâlniri anterioare cu sonde extraterestre.

Aha. Isteaţă presupunere. Iată că, la urma urmei, cineva din vârful galeriei se dovedea folositor. Desigur, mai putea să însemne orice de la OZN-uri la semnale SETI sau la Isus. Dar Gerald se hotărî să dea credit acelei variante şi trase aer adânc în piept.

— Capsula voastră transparentă a fost prima de acest fel cu care ne-am întâlnit şi care i-a vorbit civilizaţiei noastre, adresându-i un mesaj clar din depărtări.

Îşi înăbuşi impulsul de a adăuga: *„Din câte ştiu eu.“*

Un alt mesaj virtual apăru parcă fluturând în faţa lui Gerald, de data aceasta trimis de Ghenadi.

Mai ţii minte cum ne-am dat cu presupusul despre artefactele care-au căzut pe Pământ mai demult, cum s-ar fi întâmplat şi cu acesta, dacă nu-l culegeai tu? Imaginează-ţi o mulţime de-astea prăbuşindu-se, de-a lungul unei perioade de timp uriaşe… cele mai multe sfărâmându-se sau scufundându-se în ocean. Poate unele dintre ele n-au suferit cine ştie ce vătămări…

Gerald mormăi un clic pentru ca biletul virtual de la Ghenadi să se tragă deoparte, dar să-i rămână la dispoziţie. În cele câteva secunde care se scurseră, extraterestrul cu înfăţişare jovială primi şi cântări răspunsul lui Gerald. Păru mulţumit de noutăţile primite, pentru că ochii săi îngustaţi arătau şi mai binevoitori decât înainte.

Ce noroc! Înseamnă că veţi primi informaţii corecte. Vă previn însă că s-ar putea ca alţi emisari să încerce cu disperare să vă atragă atenţia. Insistenţele unora sunt incorecte sau înşelătoare, poate chiar

periculoase.

Gerald îşi înghiți cu greu nodul din gât. Situația se schimbase brusc şi se îndrepta într-o direcție nouă. Dintr-odată se iscă o veritabilă furtună de virturi, trimise de aproape toți membrii echipei de contact şi de „zeul“ însufleţit Hermes, care mâzgălea frenetic bilet după bilet, transmițând idei de la publicul din spatele geamului.

Aceşti vizitatori din Artefact au rivali! Poate chiar inamici…

S-a zis cu federația cosmică pacifistă…

Oare „veniți alături de noi“ ar putea să însemne angajarea în ciorovăielile lor cu cine ştie ce duşmani necunoscuți? într-o clipă, oferta lor a devenit mult mai puțin tentantă…

Emisarul ăsta gras arată de parcă i s-a luat o piatră de pe inimă, poate chiar *surprins* că nu ne-am întâlnit cu „ceilalți“.

Gerald clipi pentru ordonarea după priorități, tratând majoritatea virturilor doar cu o privire fugară asupra punctelor esențiale. Dar chemă în față următorul mesaj de la Ghenadi.

***Kakaşkia!* Crezi că toate zvonurile astea pe care le-am auzit în ultima vreme… despre tot soiul de pietre care încep deodată să lumineze… crezi că ar putea fi fragmente şi vestigii ale sondelor mai vechi care „încercau cu disperare să ne atragă atenția“?**

Akana îl chestionă pe Gerald din priviri. Având în vedere neaşteptata schimbare de situație, ce trebuia ea să facă, să ceară o pauză?

Nu. Gerald scutură din cap. Nu strica să continue cu câteva întrebări directe.

— Mulțumim pentru avertisment. Vom fi atenți şi prudenți, îi spuse el Celui Mai Vechi Membru Supraviețuitor. Totuşi, te rugăm să ne explici. Vă faceți griji din cauza celorlalte sonde-emisari pentru că au fost trimise de… forțe neprietenoase?

Ştia că ar fi putut să se exprime mai bine. Dar conversația alunecase deja *departe* de orice scenariu pregătit de echipă.

Primi răspunsul în timp ce membrii delegației extraterestre păreau să se foiască şi să se înghesuie neliniştiți. Câțiva încercară să vină în față, lângă reprezentantul lor ales, dar ceilalți îi ținură pe loc. Expresia umanoidului se înăsprise întrucâtva.

Unii emisari sunt problematici din cauza locului sau a speciei din care provin. Şi, într-adevăr, unii expeditori erau dezagreabili. Alte sonde-mesageri ar putea avea

aceeași origine ca aceasta pe care o aveți în fața ochilor. Chiar și așa, tot s-ar putea să fie mai puțin demne de încredere, din cauza factorilor temporali.

Emily bombăni, de data asta cu glas tare:

— Ei, fir-ar să fie! Se referă la *controlul versiunilor!* Nu vrea să fim contaminați de o variantă ieşită din uz.

— Păi…, murmură Ben Flannery, care părea aproape năucit. Oamenii ăştia… vizitatorii ăştia de acum… *de-abia ajunseseră*… pluteau în apropierea Pământului când le-a descoperit Gerald capsula. Nu înseamnă asta că ei sunt *mai recenți* decât…?

Antropologul se poticni, căutându-şi cuvintele.

— … decât oricare alții care ar fi căzut pe Pământ mai demult? Şi prin urmare mai de încredere…

Blondul hawaiian tăcu, incapabil să mai continue.

Gerald privea cu luare-aminte Artefactul. Cuvintele care fuseseră rostite de alți membri ai echipei nu păreau să penetreze dispozitivul de input vocal, aşadar, probabil că puteau discuta între ei prin viu grai, mai ales în mijlocul furtunii de virturi. Totuşi, argumentația era pe punctul de a scăpa de sub control.

Se întoarse cu fața spre Artefact şi i se adresă direct, poate puțin mai tare decât ar fi fost necesar.

— Lămureşte-ne, te rog. Există riscul unor pericole în contactul cu „ceilalți" despre care ai vorbit? E *război* între rasele şi civilizațiile interstelare rivale din univers?

Umanoidul durduliu făcu o grimasă care i se păru lui Gerald dificil de interpretat sau măcar de ghicit. Poate că analizele corelative ulterioare aveau să uşureze traducerea expresiilor faciale.

Război? Adică încleștare devastatoare? Cauzarea reciprocă de moarte organică și distrugere fizică? O specie sau un popor care rivalizează cu altul sau îi provoacă vătămări în mod direct în spațiul interstelar? Nu. Nu există niciun război. Nu poate exista război printre stele. Nu s-a întâmplat niciodată. Nu se va întâmpla niciodată.

Se auzi un oftat general de uşurare. Şi, desigur, ştirea aceasta trebuia considerată importantă, chiar epocală.

Cu toate astea, Gerald începea să nu se mai simtă în apele lui.

Veştile bune păreau să vină întotdeauna însoțite de câte ceva care se dovedea a fi neplăcut, chiar îngrijorător. Suspiciunea că lucrurile nu erau chiar aşa cum păreau a fi nu-l mai părăsise de ceva timp.

Emily Tang emise un virt îngrijorat.

Vasăzică… nu se desfăşoară niciun conflict puternic. E o uşurare. Totuşi, la un anume nivel pare să existe o rivalitate presantă. După toate aparențele, civilizațiile extraterestre au trimis sonde-emisari cu o frecvență destul de mare, trăgând nădejde că sondele lor, şi nu ale altora, vor stabili un veritabil prim contact cu necunoscuți ca noi.

Akana trimise mai departe o informare sintetică de la serviciile de securitate. Chiar şi în acele momente, echipele de investigație ale UE, UA, NU, SUA, ale Marii Chine, ale Califatului şi ale nenumărator consorții se concentrau asupra fiecărei relatări credibile despre stranii pietre *strălucitoare*. Ploua cu ipoteze, dar se contura un consens larg, conform căruia era posibil ca obiectele acelea – în fine, unele dintre ele, cele care nu erau rodul unor farse – să fie şi ele artefacte din spațiu, poate rămăşițe sparte sau incapacitate, care fuseseră răspândite pe suprafața Pământului de-a lungul anilor.

Rememorând cuvintele Celui Mai Vechi Membru Supraviețuitor, înțelese; aceşti „ceilalți“ de care amintise el începeau, într-adevăr, să fie observați.

Dar de ce acum, dintr-odată? se lamentă doctorul Tshombe. **Celelalte sonde n-au solicitat niciodată atenție într-un mod atât de flagrant, în mileniile care-au trecut. De-abia acum, exact în momentul ăsta! Incredibilă coincidență.**

Gerald privi în treacăt spre Emily, apoi spre Akana. Era limpede că amândouă cunoşteau răspunsul la acea întrebare, iar asta începea să transpară din virturile primite de la Comisia Consultativă.

„Într-un fel sau altul, toate acele *alte* pietre din cer, deteriorate sau pierdute o veşnicie, trebuie să fi aflat că Artefactul a ajuns aici. Şi că primeşte toată atenția din partea speciei umane.

Iar ele îşi doresc cu ardoare să se facă auzite…

… la rândul lor?

… sau în locul lui?“

Gerald se simțea tentat să analizeze acea idee. Să-şi pună întrebarea de ce manifestau cristalele extraterestre asemenea dovezi fățişe ale unei emoții omeneşti pure…

… gelozia…

Numai că avea şi el o însărcinare de dus la capăt. Trebuia să-şi continue conversația cu Cel Mai Vechi Membru Supraviețuitor şi să nu-şi lase atenția distrasă de chestiuni secundare.

„Concentrează-te la ceea ce e important.

Mai întâi, verifică lucrurile de importanță vitală. Putem să facem mai târziu psihanaliza motivațiilor extratereştrilor."

Îl priveau cu luare-aminte – vizitatorii din interiorul pietrei. La fel ca lumea întreagă. Gerald sorbi o gură de ceai din bolul aflat în fața lui, îşi drese vocea şi întrebă cu glas limpede, incisiv:

— Şi-atunci… să înțelegem că toți faceți parte dintr-o federație ai cărei membri coexistă în pace?

Zâmbetul de Buddha se lărgi.

Da. Avem și noi disputele noastre, desigur. Dar coexistența noastră este eternă și mereu optimistă. Aspirăm neîncetat la obținerea de avantaje comune pentru toți. Puteți și voi să trageți foloase, venind alături de noi!

În loc să savureze atitudinea prietenoasă, Gerald continuă să sondeze, de data asta fără să mai facă pauză.

— Dar *Ceilalți* despre care ai vorbit… vin trimişi de diverse specii şi civilizații care îi consideră rivali pe cei de pe planeta voastră?

După ce vorbele sale ajunseră la extratereştri, zâmbetul Celui Mai Vechi Membru se îngustă puțin.

Am explicat deja, nu există nicio competiție între specii, planete și civilizații.

Gerald se încruntă, lovit brusc de scepticism.

— Poftim? Niciun fel de competiție? Dar tocmai ai spus că unii constructori de sonde erau „problematici" şi că aveți *dispute*. Te rog să lămureşti contradicția.

Nu există nicio contradicție. Entitățile individuale pot să se contrazică, să conteste sau să rivalizeze, în anumite împrejurări. Speciile și civilizațiile, nu.

— Probabil că se referă la *limitările relative*, spuse tare Ben Flannery. Distanțele dintre stele sunt atât de mari, încât ființele

avansate nici măcar nu trebuie să-şi bată capul cu călătoria interstelară, le ajung aceste sonde transparente, ieftine şi rapide. S-a zis cu toate iluziile de grandoare în care se scăldau oamenii pe vremuri, prin secolul douăzeci. Toate fanteziile despre *societăți super-Kardaşev,* care explorează şi colonizează cosmosul folosind nave cu stratoreactoare, arce generaționale, roboți exploratori autoreplicanți ori chiar motoare hiperluminice. Sau construind megastructuri pentru a controla soarta galaxiilor! Toate astea au fost doar fantezii demiurgice la care au visat cu ochii deschişi părinții noştri, pe drumul lor spre miticul Paradis al Singularității.

Gerald aruncă o privire spre galeria consilierilor, unde o sută dintre cele mai inteligente sau cele mai influente dintre ființele omeneşti se aşezaseră să urmărească acest moment istoric. În luxoasa zonă VIP, cineva părea să reacționeze cu înflăcărare la interpretarea oferită de Ben. Un ins brunet, cu o coamă ondulată de păr cyber-activat. Lentilele îi oferiră lui Gerald o etichetă cu nume: **Profesorul Noozone.** Ah, da, faimosul artist popularizator al ştiinței. Răcnea şi flutura pumnul în direcția lui Flannery…

… care continua să vorbească senin şi indiferent la furtuna de virturi care încercau să se aglomereze în jurul lui.

— Ideea esențială care tocmai ne-a fost comunicată este că absolut niciodată nu există contact fizic între speciile inteligente, pentru că pur şi simplu trăiesc la distanțe prea mari unele de altele. Nu pot decât să facă schimb de informație. Prin urmare, nici nu există motive pentru disensiuni sau competiție!

Suna logic. Dar Gerald găsi că afirmația aceea era discutabilă. Ba chiar vizibil absurdă.

„Până şi indivizii calmi, raționali şi satisfăcuți, care nu au nici conflicte fizice cu alții, nici nevoi contradictorii cu ale altora, pot intra şi chiar intră în conflicte. Vasăzică, fac schimb doar de informații şi negociază doar idei? Ăsta ar fi prilej de ciondăneală pentru ființele naturale!“

În orice caz, cine-ar fi putut susține că extratereştrii aceia erau „mai presus“ de altercații sau prea maturi ca să se mai certe? Sincer vorbind, el, unul, nu mai văzuse niciodată un grup atât de țâfnos din fire. Şi încă dinainte de ştirea recentă despre rivalitatea *dintre* sondele-emisari interstelari!

Era posibil ca toate astea să fie doar o chestiune de definiții prost înțelese? „Competiție“, spre exemplu, putea să fi fost tradus greşit. Gerald se hotărî să ceară lămuriri.

— Te rog să ne explici, ceru el.

Inspiră adânc. Apoi se lansă.

— Dacă vă ciondăniți adesea la nivel individual, cum se face că speciile, civilizațiile şi planetele voastre natale nu concurează şi nu se ceartă niciodată între ele?

Ființa-Buddha rămase pe gânduri o vreme, apoi răspunse încet, cu o mină care îl făcu pe Gerald să se gândească la un învățător bătrân şi înțelept, răspunzând răbdător la întrebările simpliste ale unui copil cam prostănac.

Speciile, civilizațiile și planetele noastre natale n-ar putea să rivalizeze între ele. Pentru că nu s-au întâlnit niciodată.

TORALIZATOR

Bun, deci acum avem o prelimanaliză a acestor microcutremure recente care au avut loc în toată lumea. După selectarea şi eliminarea fundalului de activitate tectonică naturală şi a surselor cunoscute de semnal generat de activitatea umană, rămânem cu o configurație de detonații misterioase care are un aspect compact, aproape toate fiind produse pe o porțiune foarte îngustă a scării energetice.

Mai departe, cu toate că la început au părut a fi răspândite pe toată suprafața globului, acum suntem în măsură să spunem că aceste microevenimente tectonice se limitează în general la anumite tipuri de formațiuni geologice! Limbi de pământ noroios, straturi sedimentare, câmpii aluvionare, morene glaciare, platoul antarctic… şi, bineînțeles, bazinele oceanice. Mai nimic nu se întâmplă pe marile platforme continentale, în lanțurile muntoase granitice sau oriunde în preajma regiunilor care prezintă activitate vulcanică recentă, cum ar fi în rifturile suboceanice.

Da, coincidența este tot mai greu de combătut. Aceste evenimente se produc exact pe genul de teren în care un obiect care cade din cer ar putea avea o șansă să aterizeze fără a fi vaporizat la impact. Cele mai multe sunt fie sub apă, fie în locuri care erau oceane cândva, cu mult timp în urmă. Zone în care probabil că toate rămășițele care au supraviețuit impactului s-au acumulat ori s-au încastrat de-a lungul a mii de milioane de ani.

Pentru aceia dintre voi care de-abia s-au conectat, eu sunt Tor Povlov, „Fata din zep", și servesc drept centru de influență pentru o gardă civică online care investighează dacă aceste cutremure ar putea avea legătură

cu un *alt* fenomen misterios: conform relatărilor unor martori oculari, emisii bruşte de lumini stranii din obiecte de piatră sau sticlă, care au avut loc în ultimele două zile.

Da, ştiu că ne străduim cu toţii să ţinem pasul cu desfăşurarea în timp real a evenimentelor, în vreme ce lumea întreagă urmăreşte conversaţia dintre astronautul Gerald Livingstone şi entităţile care vieţuiesc în interiorul Artefactului Havana. Acesta ar putea fi cel mai important test al capacităţii noastre de *divizare a atenţiei* în mod util… pentru a continua să facem o muncă de investigaţie eficientă şi în acelaşi timp să urmărim încremeniţi desfăşurarea în timp real a unui subiect trepidant!

Din conversaţia care se desfăşoară la Washington, un lucru a devenit limpede. Emisarii din Artefact nu vor ca omenirea să stea de vorbă cu „ceilalţi".

Şi, la fel de limpede, fiecare cuvânt spus de ei ne face *mai nerăbdători* să vânăm celelalte pietre strălucitoare şi să aflăm mai multe despre ele.

Aşadar, ajungem la o întrebare firească. E posibil ca strălucirea şi licăririle care au fost raportate la Mecca, Hyderabad şi Stonehenge, la Taipei, La Paz, Goma şi Toulouse… e posibil ca acestea să fie doar vârful aisbergului, indicând un număr cu adevărat uriaş de „alte" sonde destinate primului contact?

E posibil ca recenta ploaie de microtrepidaţii misterioase din străfundurile solului, ascunse vederii, să aibă legătură cu toate acestea? Ar putea fi aceste răbufniri încercările „celorlalte" artefacte de a atrage atenţia asupra lor?

Şi de ce acum, dacă stau în noroi sau aluviuni de milenii sau eoni?

Ei, de ce! Pentru că simt ele, cumva, că Artefactul Havana are parte de toată distracţia!

De ce nu mai devreme? Pentru că până acum li s-a părut o idee mai bună să aştepte! Realizând asemenea detonări sau izbucniri de strălucire, poate că îşi cheltuie rezervele pe care le-au economisit ca să le ajungă ere de-a rândul! Le epuizează acum, ca să aibă o ultimă şansă de-a…

Staţi aşa… staţi o clipă. Aţi văzut asta? Grasul acela care-i reprezintă pe extratereştri a spus ce cred eu c-a spus?

Zoom pe Conferinţa Artefactului. Citiţi cuvintele Celui Mai Vechi Membru pe ecranul cel mare.

Speciile, civilizaţiile şi planetele noastre natale n-ar putea să rivalizeze între ele. Pentru că nu s-au întâlnit niciodată.

Ce mama, cerul și Meshul naibii a vrut să mai însemne și asta?

CAPITOLUL 44

REALITATE STRATIFICATĂ

Afară, în fața domului, îndepărtându-se puțin de Trib, Maț Gălăgios i se plângea tânărului său camarad, Trei-Tonuri, îmbufnat fiindcă pierduse la polo pe apă. La rândul său, Trei-Tonuri bombănea tâmpitul de arbitru, tâmpita de minge, tâmpitul de căpitan al echipei lor…

 # Prostănacul de Burtăverde, pe mine-ar fi trebuit să mă pună!
 # Să mă lase să înscriu! Aş înscrie mai mult!

Maț Gălăgios îşi scosese deja partida din minte. Pierdere de vreme. Moştenire din vremurile când ființele omeneşti locuiau sub dom şi aveau atâtea moduri de a face lucrurile interesante, cu lumini intermitente şi senzații stranii, cu veşnica lor atenție exagerată față de femelele gestante, când nu cerşeau donații de spermă de la masculi. Erau vremuri mai bune.

Acum?

Pentru scurt timp, Tribul avusese din nou un om al său domesticit, care să-i curețe de paraziți, să mânuiască năvodul şi să îndure toate poantele. Numai că bătrânii hotărâseră că venise vremea să-l dea înapoi. Pentru sănătatea lui.

Maț Gălăgios îi deplângea plecarea.

 # Cu sănătatea MEA cum rămâne?
 # Mie cine-mi mai piguleşte aripioarele şi cine-mi mai curăță bubele?
 # Ar fi trebuit să-l păstrăm. E al nostru!

Ieşiră amândoi la suprafață ca să respire, gustând în aerul umed, tropical, semnele vijeliei care se anunța, poate pentru sfârşitul acelei după-amiezi. Asta împrospăta mereu lucrurile. Ploaia împingea în adânc o parte din izul neplăcut de metal, plastic şi fecale umane, care se simțea puternic mai ales în apropierea țărmului.

Maț Gălăgios simți o chiorăială de foame răsunând din măruntaiele lui în spațiul din jur – trăsătură care îl făcea

nepotrivit la furişat, forţându-l să se specializeze mai degrabă în lovirea prăzii decât în prinderea ei. Tocmai se pregătea să-şi reia văicăreala – lucru la care tinerii masculi recurgeau adesea, şi nu doar din resentimente, ci şi de plăcerea rivalităţii –, când observă că Trei-Tonuri se îndepărtase deja, propulsat de lovituri puternice ale cozii, lăsând în siajul „hai după mine“ un vârtej de bule care sugera „tocmai am detectat ceva interesant“.

Mereu doritor să-şi bage nasul unde era ceva interesant, Maţ Gălăgios porni vitejeşte după el. Dar ce putea fi? Dând zor în urma prietenului său, se concentră să desluşească zgomotele oceanului cu legănări laterale ale maxilarului său sensibil, încercând să-şi dea seama ce anume îl făcuse pe Trei-Tonuri să se avânte dintr-odată în mare viteză către nord.

Ca de obicei, erau multe zgomote care îi distrăgeau atenţia – bufnetul brizanţilor pe o plajă din apropiere şi valurile spărgându-se de un recif mai îndepărtat. Bineînţeles, existau şi zgomote iritante care proveneau de la motoarele oamenilor, un fapt de viaţă supărător, care se manifesta zi şi noapte; era limpede că unul, poate două se îndreptau în mare viteză în direcţia lor – sau către domul-habitat.

Evident, Tribul urma să-şi piardă animalul de companie. Eh, asta era. Nimic din toate acestea nu părea a fi lucrul care îi stârnise brusc interesul lui Trei-Tonuri.

Oare era vorba despre mâncare? Despre pericol? La o scanare rapidă, nu găsi nimic neobişnuit printre frecvenţele peştilor, unde se auzeau zgomotele bancurilor dense învârtejindu-se ca nişte cicloane, înconjurate de vânători care descriau salturi iuţi-şfichiuitoare… şi pradă măcelărită, blocată delicios între fălci strânse. Foamea i se înteţi, căpătând aproape un ritm sincopat. Dar nu, pe canalele acelea nu era nimic care să-l incite în aşa hal pe Trei-Tonuri.

Înotând din răsputeri ca să-şi prindă din urmă prietenul, Maţ Gălăgios căuta indicii în nivelurile mai joase, complexe, ale texturilor sonore. Straturi mereu obsedante pentru delfinii mai vârstnici, veşnic vagi, nesigure, care se împleteau în urzeala viselor. Acolo auzeai adesea marile balene vorbind între ele, cu murmure, ţipete şi cântece care traversau dintr-un capăt în celălalt tot bazinul oceanic.

Uneori se refereau la hrană şi împerechere, desigur. Dar în acelaşi timp propagau lentul murmur al oceanului însuşi.

Apoi, încă şi mai jos – cuibărită printre gemetele unui Pământ

scrâşnitor, predispus la cutremure –, desluşeai cu mare greutate murmurul flecar, scormonitor al crabilor, care se târau, forfoteau şi se cățărau peste tot, care se repezeau la orice lucru neobişnuit, creând prin combinare un intens fundal susurător. Un trăncănit obscur, zornăitor, care părea să se ridice de-a dreptul din mâlul omniprezent.

Acolo îl desluşi Maț Gălăgios, într-un târziu. Tiparul – fluctuant şi nebulos, dar persistent – al surprizei.

 # … lumină astrală… curgând în sus…
 # … foarte ciudat, într-adevăr…

Astfel interpreta el zgomotul-scormoneală forfotitor-păcănitor. Ajungându-l din urmă în sfârşit pe Trei-Tonuri, îşi potrivi iute ritmul înotului cu cel al prietenului său; izbeau din cozi şi se arcuiau să țâşnească afară ca să ia aer, apoi se grăbeau să coboare din nou sub apă, în perfectă sincronizare. După toate aparențele, se îndreptau către cel mai apropiat dintre multele locuri în care locuitorii de pe fundul apei se comportau în felul acela.

Alte trei astfel de locuri erau răspândite cale de o zi de înot, iar ceva îi spunea că mai erau şi altele, multe altele, chiar dincolo de orizont.

Săgetau apa către un loc aflat la mai mult de o oră distanță de dom, lucru care începea să-l îngrijoreze pe Maț Gălăgios. Dacă avea să rateze vânătoarea? Dacă avea să ajungă înapoi la Trib numai bine ca să culeagă doar schelete de peşti rămase în ochiurile năvodului? Nu cumva riscau amândoi să rămână flămânzi, doar aşa, bazându-se pe ZVONUL CRABILOR? Al crabilor, care abia dacă întreceau în inteligență pietrele sub care se ascundeau?

Deşi, dacă se întâmpla în atât de multe locuri… Într-adevăr, până şi balenele păreau să fi observat, oprindu-se din cântările lor profund meditative, pline de jale. Reorientându-şi curiozitatea aceea a lor lentă.

Maț Gălăgios ştia că ajunseseră aproape. În primul rând, agitația se răspândise şi la alte niveluri sonore, cu rază mai scurtă şi mai inteligente. De pildă, auzea, de undeva din față, un cor întreg de chițăieli ale unor pinipede care se revărsa dinspre o insulă stâncoasă din apropiere. Majoritatea lei de mare, dar şi foci-călugăr. Apoi clicuri rapide de sonar iscusit care nu puteau să

însemne altceva decât…

Urcă la suprafață dintr-o mişcare bruscă.

Delfini. Un cârd întreg de afalini ajuns deja la locul cu pricina.

Străini. Naturali – nemodificați şi aproape sigur suspicioşi față de clanul căruia îi aparținea Maț Gălăgios. Micul lui clan de cetacee, pângărit de chinul savuros al intervenției umane. Câteodată, alți afalini se arătau de-a dreptul neprietenoşi față de membrii Tribului, repezindu-se să-i muşte pe „delfinii care s-au schimbat".

Dar Trei-Tonuri plonja înainte fără oprire, direct către promontoriul unei insule – un perete de stâncă înălțat din spărtura de valuri. Nu era un loc adăpostit, nici măcar pe vremea cea mai bună. Şi totuşi, leii de mare şi ceilalți delfini se adunau deja acolo, dând târcoale şi flecărind surescitați.

Maț Gălăgios se apropie cu luare-aminte.

De data aceasta nimeni nu părea să facă vreun gest fățiş ostil. Un trio de femele atrăgătoare – două dintre ele în călduri – îl cercetă din priviri când trecu prin dreptul lor. Niciun mascul din cârdul lor nu înota prin apropiere ca să le păzească. Ceea ce era oricum o ciudățenie!

Deşi tentat să zăbovească pe-acolo, Maț Gălăgios se avântă pe urmele lui Trei-Tonuri, îndreptându-se către un loc puțin adânc, în care mişunau cetacee şi pinipede agitate, săgetând către suprafață pentru a mai lua câte o gură de aer, după care se scufundau să zgândăre ceva anume din nămol.

Nu părea a fi decât o grămadă de pietre şi sfărâmături de la o alunecare de teren destul de recentă – prăbuşirea unei stânci din apropiere, care trebuie să se fi petrecut cu cel mult o zi în urmă. Delfinii împungeau cu botul dărâmăturile, mutând din loc cu dinții pietrele mai mici sau dislocându-le şi împingându-le deoparte pe cele mai mari, ca atunci când săpau după crustacee pe care să le mănânce. Doar că nu fredonau cântece de vânătoare pline de râvnă. Curiozitatea, aceasta era tema momentului.

Maț Gălăgios se opri lângă Trei-Tonuri, precaut, în caz că ar fi fost nevoie să se apere. Clanul acela avea femele în călduri. Pe lângă asta, atâta agitație…

Apoi zări strălucirea. Venea de sub o îngrămădeală de pietre, luminând partea inferioară a botului unui delfin. Afalinii băştinaşi răspunseră întețindu-şi eforturile, iar doi lei de mare – şi Trei-Tonuri – li se alăturară. Deşi ştia că nu era bine ce făcea, Maț Gălăgios se lăsă prins în vâltoarea momentului, apucându-se

şi el să sape cu botul, să mute pietriş şi bulgări de pământ…

… până când nu mai rămase decât un pietroi în vârful sursei de lumină, unul prea greu şi îndărătnic pentru a putea fi clintit de gurile lor. De frustrare, câțiva delfini din celălalt trib începură să scuipe rapid clicuri de sonar, iar Mațˇ Gălăgios li se alătură, dorindu-şi să poată intimida bolovanul ori să-l facă fărâme cu rafalele sonore ce i se revărsau din frunte.

 # Dă-te deoparte. Dă-te deoparte în clipa asta.
 # Să-ți arătăm noi. Să-ți arătăm cum.

Se răsuci, surprins că nişte nou-veniți reuşiseră să se apropie fără ca el să bage de seamă. Mai ales nişte membri ai propriei sale specii. Singurele voci de pe Pământ care glăsuiau în felul acela.

Era Bătrânul Burtăverde, însoțit de Dulceață, de Păcălitorul Furtunii şi… de aproape întregul Trib! Probabil că veniseră pe urmele lor, atraşi de tumult.

Cei mai mulți dintre delfinii naturali se retraseră puțin, cu clicuri nervoase. Masculii mai tineri săgetară apa în jurul lor, cu mugete aspre de sonar care îi sondară pe Mațˇ Gălăgios şi pe ceilalți din clanul lui suficient de profund ca să afle şi ce mâncaseră de dimineață. O fanfaronadă care, în mod evident, nu era dublată de un curaj veritabil.

Muşcă-Cer se apropie. Între fălcile puternice ducea o prăjină subțire, cât el de lungă. Mațˇ Gălăgios se întrebă dacă masivul mascul cărase obiectul acela tot drumul de la dom până acolo. Sau poate tocmai îl găsise prin preajmă, undeva în covorul de gunoi provenit de la oameni şi care acoperea tot fundul oceanului.

În orice caz, câțiva membri ai Tribului se puseră imediat pe treabă. Burtăverde apucă un capăt ascuțit al parului şi îl ghidă către un spațiu dintre pietre; bizara strălucire lumină vârful de metal care se apropia. După ce îl înfipse zdravăn sub un bolovan, Burtăverde țâşni spre suprafață să respire. Dintr-odată, simțind acut lipsa de aer, Mațˇ Gălăgios porni după el. Sus însă, spumă şi inhală iute, scufundându-se iar şi întorcându-se la ceilalți.

Băştinaşii trăncăneau acum mai zgomotos ca oricând, înotând agitați în cerc şi sporovăind temători despre cât de rău şi de ciudat era ceea ce se petrecea acolo. Însă Mațˇ Gălăgios li se alătură cu mândrie lui Trei-Tonuri şi altor şase membri ai Tribului său, apucând şi el de prăjină şi împingând-o în jos.

Bolovanul se clinti din loc, se înclină într-o parte, apoi recăzu în aceeaşi poziție. Aşa că încercară din nou, dintr-un alt unghi, şi tot degeaba.

Atunci Păcălitorul Furtunii se strecură printre ei şi se poziționă astfel încât o parte din prăjină, aproape de capătul îngropat, să se sprijine pe spinarea lui lată. Apoi se adunară toți să apese cu boturile pe celălalt capăt al parului, cu toată puterea! Păcălitorul Furtunii gemu, iar obstacolul zbură din loc! La fel şi prăjina, şi cea mai mare parte a delfinilor naturali, care fugiră înspăimântați când lumina strălucitoare se răspândi nestingherită din groapa care se căsca acum în noroi.

Membrii Tribului – plus câțiva nemodificați dintre cei mai curajoşi – se adunară în jur, emițând clicuri exploratorii în locul cu pricina şi apropiindu-se să vadă mai bine sursa de lumină.

Avea cam aceeaşi reflectivitate sonoră ca o piatră netedă dintr-un râu, în care timpul a modelat găuri şi adâncituri, dar se purta ca o maşinărie din cele pe care oamenii domului le făceau să lumineze spre membrii Tribului, pe vremuri, când Mațt Gălăgios era mititel. Totuşi, de data asta era ceva care nu lăsa deloc senzația că ar fi fost creat de mâna omului. Lumina emisă nu semăna cu niciuna dintre cele pe care le mai văzuseră până atunci, fie în natură, fie izvorând din instrumentele modificatorilor umani.

Desluşea nişte imagini începătoşate care încercau să se formeze pe sub zgârieturi şi scobituri – siluete şi contururi care oscilau, se vălureau şi nu reuşeau să se coaguleze, după care începeau să se risipească.

Un oftat general de dezamăgire coborî dinspre privitori. Dar Mațt Gălăgios refuză să accepte situația. Se apropie încetişor, puțin surprins de propria-i inițiativă curajoasă, şi lansă către piatră o pulsație concentrată, dojenitoare, cu înțeles clar.

 # Poftim? Renunți aşa uşor?
 # Haide, lasă lenea.
 # Am venit de departe… am muncit din greu pentru asta.
 # Distrează-ne!

Un timp, nu se întâmplă mare lucru. Vagi unde cenuşii traversau suprafața obiectului alungit, care poate că fusese cândva neted ca sticla laminată. Un capăt al său arăta moale şi poros, cu aspect de burete – aproape sfărâmicios –, ca un os supt

de tot lichidul. Sub ochii lui, părea că se degradează în continuare; renunța treptat la frânturi din esența sa rigidă pentru ca restul pietrei să sporească puțin în strălucire.

Mat Gălăgios simți cum unul dintre delfinii naturali, o femelă, aluneca prin stânga lui, la fel de curioasă ca şi el. Aşteptară amândoi, ținându-şi răsuflarea până când începură să-i simtă izul stătut. Apoi…

… piatra răspunse. De data asta cu vibrații care îi cutremurară suprafața şi făcură să răsune apa din jur, preluând hieroglifa sonoră pe care o proiectase Mat Gălăgios mai devreme şi trimițând-o înapoi ca pe un ecou, transformată în sculptură sonoră migăloasă.

** *… venit de departe?*
** *… (VOI?!?) ați venit de departe?*
** *???*

Mat Gălăgios n-avea nevoie de cuvinte precum „ironie“ ca să interpreteze substratul acelei hieroglife. Asemenea termeni umani nu puteau decât să se îndrepte oarecum în direcția potrivită.

În orice caz, delfinii n-aveau nevoie să înțeleagă. Fie că erau dintre cei modificați, fie că nu, simpla înțelegere putea să mai aştepte. Era suficient că puteau să-şi dea seama cu toții: se întâmpla ceva deopotrivă tragic şi teribil de amuzant. Ca un chefal care se zvârcolea strâns într-o pereche de fălci, întrebând cu jale dacă se număra şi îndurarea printre opțiuni.

Aşa că… se puseră pe râs.

TORALIZATOR

Amsci Barcelona a interceptat și a descifrat un blip secret provenit de la una dintre Stări.

Se pare că națiuni și consorții de pe tot cuprinsul planetei își îndreaptă atenția către cartografierea noastră seismică. Această gardă civică a lansat ipoteza conform căreia microcutremurele ar putea proveni de la „alte“ sonde interstelare, posibile rivale ale Artefactului Havana, care au sosit cu mult timp în urmă și sunt îngropate în adâncime, dar care acum s-ar putea să încerce din răsputeri să atragă atenția. Poate de disperare să nu-și rateze unica șansă de a realiza contactul.

Luând în serios această variantă, câteva agenţii au trimis echipe în locurile unde s-au produs cele mai recente seisme. Majoritatea au scuturat straturi profunde de calcar sau gresie, aflate la sute sau chiar mii de metri mai jos de nivelurile la care se poate ajunge cu uşurinţă. Dar câteva zeci s-au petrecut la mică adâncime sau la suprafaţă. Cât de curând sunt aşteptate relatări de la faţa locului.

Aşadar, noi, prin această gardă civică, am exercitat deja o oarecare influenţă! Este cineva pregătit să…

… Ah, scuze. În momentul acesta cei mai mulţi dintre voi aţi dat mono-zoom pe fluxul de la Conferinţa Artefactului.

În regulă. Am să vă urmez exemplul. Putem să ne interesăm mai târziu de pietre care explodează ca să atragă atenţia.

Haideţi să vedem dacă astronautul şi echipa lui de contact sunt în stare să dezlege enigma.

CAPITOLUL 45

UN PAPARADOX

Cuvintele Celui Mai Vechi Supraviețuitor străluceau pe suprafața Artefactului – ca şi pe ecranele, ochelarii şi lentilele de cont*i*act a cel puțin patru sau cinci miliarde de pământeni.

Speciile, civilizațiile și planetele noastre natale n-ar putea să rivalizeze între ele. Pentru că nu s-au întâlnit niciodată.

La prima citire a acelui mesaj, Gerald simțise că-i cedează muşchii maxilarului. Nu se putea abține, deşi îşi dădea seama că arăta caraghios aşa, căscând gura de uimire.

Furtuna de mesaje virtuale care se învârtejiseră pe la periferia razei sale vizuale încetă, iar acestea căzură ca frunzele toamna, dizolvându-se când autorii lor îşi pierdură interesul față de ele şi se concentrară asupra propriei lor stări de confuzie.

Toată lumea, de ambele părți ale peretelui de sticlă care înconjura zona de carantină, se cufundă în tăcere. Nimeni nu era în stare să contribuie cu vreo idee. Poate că mințile tuturor erau la fel de goale şi de amorțite cum se simțea Gerald în acele momente. Se auzea torsul lin al sistemului de aer condiționa, plus un bâzâit dinspre display-ul plutitor, pe care afirmația Celui Mai Vechi Membru continua să licărească, în vreme ce lumea adunată acolo şi întreaga omenire o scrutau fără încetare, încercând să găsească un sens în acel aparent paradox.

Pe fondul acelei linişti sună dintr-odată telefonul cuiva – un țârâit impertinent, imperios. Gerald l-ar fi ignorat însă, ca pe orice altceva în afară de afirmația-ghicitoare a extraterestrului… numai că imediat urmă un țipăt ascuțit!

Aruncă o privire către Galeria Consilierilor şi văzu o femeie mai în vârstă care sărea şi țopăia, când țipând, când suspinând, şi ținea în mână un handset *joymaker* de modă veche. **Lacey Donaldson-Sander,** scria pe eticheta de identificare; una dintre cele mai bogate persoane din lume. Părea de-a dreptul copleşită. Profesorul Noozone încercă la început s-o liniştească, după care,

primind la rându-i ştirea, zâmbi cu gura până la urechi şi o îmbrăţişă. Cei din jur luară şi ei parte; se vedea clar că aveau un motiv de mare fericire.

„Mă rog, dacă tot ne trebuia un şoc ca să ieşim din transă, din disonanța noastră cognitivă buimăcitoare, de ce să nu fie un țipăt de bucurie."

Se întoarse din nou către cel mai recent mesaj extraterestru şi hotărî că era o idee dintre cele mai proaste să piardă inițiativa. Era momentul, aşadar, să lase ocolişurile. Să treacă la subiect. Gata cu ocolitul pe după cireş. Gerald se aplecă înainte, rostind spre Artefactul pe care îl smulsese de pe orbită, piatra pe care o salvase la timp, înainte de a plonja şi a se zdrobi de Pământ.

— Întrebare: Acum existați sub formă de locatari simulați artificial ai unei sonde interstelare care a fost trimisă de la ani-lumină depărtare ca să întâlnească şi să contacteze alte specii inteligente, ca noi?

Mă potrivesc descrierii tale. Şi, într-adevăr, aceasta este o parte consistentă a misiunii noastre.

— Aceasta e metoda obişnuită prin care speciile care posedă tehnologie află unele despre altele?

Da, aceasta e.

— Ați lansat în repetate rânduri invitația de a ne alătura comunității voastre de specii interstelare?

Așa este. Veți fi bine veniți printre noi.

Frustrat, Ben Flannery bătu cu pumnul în masă. Se aplecă spre Artefact şi încălcă regulile convenite țipând direct la el, când nerăbdarea îi birui firea optimistă.

— Noi! Noi! Nu ne spuneți NIMIC despre ce înseamnă acest *noi!* Bun, deci nu există *niciun război*. Minunat! Dar câte rase inteligente fac parte din federația voastră? Cum e guvernată? Care sunt beneficiile calității de membru? De pe ce planetă a venit sonda asta, cum a călătorit şi cât a durat? Şi…

Ghenadi şi Ramesh reuşiră în sfârşit să-l înşface pe Ben de umeri şi să-l tragă înapoi pe locul lui. Deşi în ochii lor se citea limpede că simpatizau cu felul lui de a privi lucrurile.

— Ah, rahat, spuse Gerald, văzând furtuna de litere, hieroglife şi ideograme care se scurgeau din Artefact.

De data aceasta, se părea că strigătele lui Flannery fuseseră suficient de puternice ca să declanşeze sistemul de traducere. Akana ridică din umeri ca răspuns la privirea lui. N-avea sens să încerce să-şi retragă întrebarea. La urma urmei, erau lucruri pe care toată lumea dorea să le ştie.

Cel Mai Vechi Membru Supraviețuitor îşi răsuci silueta rotundă ca să se consulte cu ceilalți, după care se întoarse iar către interfața curbată.

Am răspuns deja că participă nouăzeci și două de rase. Guvernarea este o chestiune de adaptare flexibilă la circumstanțe, după cum ați observat mai devreme.

Gerald era furios pe Ben. Răspunsurile acelea erau evidente sau redundante, ori în cel mai bun caz se refereau la chestiuni minore. Pe când lumea întreagă voia să continue pe firul acelei replici criptice despre speciile care „nu s-au întâlnit niciodată". Oare traducerea era literală, se refereau doar la faptul de a nu se fi întâlnit niciodată *fizic şi în persoană?* Pe undeva, explicația aceea nu părea în regulă.

Cât despre beneficiile calității de membru, ele includ posibilitatea unei enorme extinderi a duratei existenței, mult dincolo de capacitățile normale. Efectiv, viață fără sfârșit.

Gerald se holbă uimit.

Bun… Finalul acela captase atenția tuturor.

Pentru a doua oară în decurs de câteva minute, se făcu tăcere printre toți cei aflați în sala imensă în care se desfăşura primul contact şi în galeria consilierilor. Gerald îşi şi imagina liniştea instaurându-se în toată lumea. La drept vorbind, planeta era cufundată poate în cea mai adâncă tăcere pe care o cunoscuse vreodată începând din zorii epocii industriale.

„Îmi închipui că… oamenii o să vrea de la mine să insist cu deosebire asupra acestei idei."

Dar ființa cu aspect de Buddha continuă să vorbească fără a mai fi îndemnată, răspunzând listei de întrebări a lui Flannery în

ordinea în care îi fuseseră puse.

Pentru a explica punctul de origine și metoda prin care călătorește această sondă, îi voi da cuvântul lui Atacă-Jos Ucidepești, ai cărui concetățeni au creat și au expediat acest înfăptuitor de contact pe care îl aveți în fața ochilor.

Creatura pe care Gerald o asemuise unui liliac cu aripi de elicopter înaintă fâlfâind-țopăind până în dreptul Celui Mai Vechi Membru. Rânjindu-şi colții de carnivor, îşi împreună două apendice de manevră ca nişte antene şi le despărți iar. Un petic de întunecime se răspândi înainte, acoperind toată partea stângă a Artefactului.

O privelişte se coagulă în fața tuturor observatorilor umani, înfățişând în scurt timp, în prim-plan, o planetă care se rotea încet în spațiu. Oceane care sclipeau în curcubee de culori ca nişte pete de ulei lipăiau pe marginea unor continente spiralate pe care petice de verde se înfiletau între câmpii de un cafeniu gălbui şi culmi cenuşii. Pe partea întunecată străluceau cu vâlvătăi luminile oraşelor, aşternute în cercuri concentrice aproape perfecte, care ignorau brutal poruncile formelor de relief.

Împreună cu miliarde de alți spectatori, Gerald încremeni în fața spectacolului. Ramesh însă era nemulțumit, fiindcă îşi avea prioritățile lui şi nu se feri să şi le exprime:

— Încerc să înregistrez cât de multe stele pot, ca să obțin o poziție în spațiu şi timp. De nu mi-ar sta în cale urâțenia aia nenorocită de *planetă*…

Observatorul imaginar se retrase înapoi şi în scurt timp POV-ul său incluse în prim-plan un obiect de mari dimensiuni, o structură de grinzi şi contrafişe, de antrepozite în vid şi coşuri de evacuare, toate interconectate şi orbitând deasupra planetei. Un edificiu mult mai vast decât orice stație spațială pe care şi-o imaginase vreodată Gerald. Coborând mai aproape de acest gigantic atelier, imaginea narativă călători pe lângă creaturi-liliac care purtau costume spațiale umflate şi transparente, ca nişte globuri, şi supravegheau o linie de producție pe care se vedeau *ouă* sclipitoare şi translucide, ieşind unul câte unul dintr-un atelier de fabrică luminat.

Imaginea narativă se apropie vertiginos, ajungând lângă unul dintre cilindrii rotunjiți, care pâlpâiau jucăuş, şi dezvăluind

maşinăria pătrățoasă pe care o avea ataşată la un capăt. Împreună cu toate celelalte sonde recent produse, călătorea şi aceasta pe o bandă transportoare extraordinar de lungă, către baza unei uriaşe maşini elongate – un soi de *tun,* îşi dădu seama Gerald –, care se roti ca să țintească spre un anume punct din spațiu şi apoi *lansă* ceva ce scânteie şi se topi repede în noaptea înstelată.

După care țeava de artilerie lungă şi îngustă îşi mută puțin în lateral gura deschisă, către un alt punct de pe firmament, şi trase din nou.

Ramesh proclamă opinia unanimă a propriilor săi consilieri şi *ia*-uri.

E un accelerator de masă uriaş. Prelimestimarea… e posibil să azvârle capsule de-astea cu până la trei procente din viteza luminii. Impresionant, deşi nu suficient ca să facă toată treaba.

Gerald avea senzația că se comprima timpul. Călătoria pe banda transportoare dură doar câteva secunde, apoi se pomeni că privea în urmă, dincolo de artefactul abia scos din matriță, către fabrică şi către planetă, în timp ce acceleratorul pulsa, pregătindu-se să lanseze sonda în marele necunoscut.

Fascinat, Gerald văzu un grup de obiecte strălucitoare începând să conveargă din mai multe direcții către locul în care fusese construit artefactul. Ființe-lilieci se întoarseră şi ele să privească în urmă, către planetă.

Se scursese timpul. Când veni momentul – şi chiar puțin după aceea –, grandiosul complex industrial şi straturile atmosferei planetare din vecinătatea sa parcă se aprinseră, însoțind cu strălucirea lor eliberarea de energie extrem de intensă din momentul declanşării marelui tun…

… şi, într-o clipă, planeta de origine a creaturilor-lilieci alunecă în fundal, micşorându-se până la dimensiunile unei scame de lumină… şi dispărând.

Acum simulacrul de imagine obținută cu camera panoramă pe orizontală şi înfățişă cutia din partea frontală a capsulei deschizându-se şi desfăşurând un aranjament compus din ceea ce părea a fi nişte *cabluri,* care se extinse ca o plasă desfăşurată.

Ha! Mă aşteptam la o velă fotonică. Eventual propulsată de o rază laser pornind din sistemul solar de origine. La asta te aştepți când e vorba să măreşti brusc viteza într-un asemenea moment, ca să obții un vehicul interstelar ieftin şi eficient. Dar ce-a scos el acum nu-i o velă. Şi, uite, soarele de care ne îndepărtăm nu pare

să fie de niciun folos. Nicio rază de lumină nu funcționează ca propulsie.

Judecând după deplasările astrale, au trecut deja nişte ani. Poate un deceniu, şi deocamdată nu se vede…

Ah! Iată!

Strălucirea soarelui de origine păru să se intensifice brusc de câteva ori, manifestând însă o coloratură bizar împestrițată. Aranjamentul de cabluri, care până atunci plutise liber, se undui şi se întinse. Iar apoi se produse – Gerald o simți – o senzație de accelerare!

Bun. Nu-i laser, e un fascicul de particule oarecare. Posibil să fie electroni. Sau protoni. Poate chiar ioni grei, orientați cu precizie ca să treacă prin rețeaua de cabluri şi să transfere impuls prin inducție magnetică. Ei, ca să vezi. Mai complicat decât o velă de lumină, dar poate se folosesc de cabluri şi ca sprijin de manevră în câmpul magnetic pe distanțe lungi. E şi asta o metodă de cârmire…

De fapt, mă întreb dacă poți folosi într-adevăr particulele care trec pe lângă tine, mai târziu, când le prinzi din urmă…

Gerald simți o mână pe umăr, mai să sară de pe scaun.

Era generalul Akana Hideoshi. Mignona ofițerească îi făcu semn să se ridice şi s-o urmeze.

— Dar…

Expresia de pe fața Akanei era neînduplecată.

— Spectacolul se înregistrează. Poți să-l vezi mai târziu. Între timp s-a mai schimbat situația.

Gerald se ridică fără tragere de inimă, dându-şi seama însă că avea o nevoie disperată să se dezmorțească.

Pârâiturile oaselor îi declanşară dorința bruscă şi copleşitoare de a se mişca. Totuşi, povestea Artefactului i se adresa nemijlocit călătorului spațial din el. Îi venea greu să se smulgă de-acolo.

Într-un colț din partea opusă a amfiteatrului, în spatele unui ecran de secretizare parțială, se întâlniră cu Emily Tang şi cu Ghenadi Gorosumov.

— Care-i treaba? întrebă el ridicându-se pe vârfuri şi aplecându-se în dreapta şi în stânga ca să se mai detensioneze.

Emily ridică un deget.

— Mai întâi, s-a confirmat: microcutremurele care au proliferat în ultimele douăzeci, treizeci de ore provin de la capsule-sonde căzute aici cu mult timp în urmă.

— Chiar aşa? S-a confirmat deja? Cum puteau să…

Ea arătă către ecran. Înfățișa o privelişte cu fiinţe omeneşti şi cu roboți asistenți care înaintau cu greu printr-un estuar noroios. Un altul arăta bărbați trudind printre bolovani recent rostogoliți de pe o stâncă stratificată de piatră sedimentară. Emily acceleră înregistrarea, ajungând la un punct culminant similar în patru cazuri diferite: țipete şi recuperarea a ceva ce reacționa la atingerea omenească emițând o strălucire scurtă, dar puternică.

Spălate de nămol şi de resturi sau desprinse cu greu din montura pietroasă veche de eoni, obiectele dezvăluite de lucrători nu erau niciodată netede sau intacte, ca Artefactul Havana. Dar chiar şi aşa, hârbuite, păstrau în mod limpede o asemănare, un aer familiar. Iar în interiorul a două dintre exemplarele recuperate se putea vedea efectul categoric al primelor raze de soare care le atingeau suprafața după… foarte mult timp. Unduiri de cenuşiu neclar. Sclipiri de culoare. Sugestia unei configurații care făcea eforturi să se închege.

— Se pare că detonațiile nu s-au produs doar ca să atragă atenția. Câteva explozii au reuşit chiar să producă eliberarea sondelor din straturile în care erau prinse, uşurând descoperirea lor. Desigur, a fost un noroc chior pentru cele care s-au nimerit aproape de suprafață sau lângă o margine de stâncă. Vasta majoritate nu s-a ales cu nimic, doar şi-au aruncat în aer bucăți din propria substanță, rămânând îngropate sub compost sau sedimente vechi de un milion de ani. Cele mai multe rămăşițe nici n-o să le găsim vreodată, oricât de mult am…

— Spune-i-o pe-a doua, porunci Akana.

— Îhî, aşa.

Emily comandă printr-un clic o nouă prezentare pe display-uri şi holoecrane. De data aceasta, panorame înstelate. În primul moment, Gerald se aşteptă să se întoarcă în filmul narativ al Artefactului. Dar nu era aşa. Recunoscu Scorpionul… Crucea Sudului… Balanța… Erau imagini obținute de pe Pământ. Sau de undeva din apropiere.

— Vezi pulsația aceea? întrebă Emily.

Îi arătă o „stea“ care nu putea fi stea. Era prea verde. Clipitul îi era prea regulat.

— Paralaxă? întrebă el.

— Cele mai multe par localizate în zona interioară a centurii de asteroizi, răspunse Ghenadi. Vreo două sute, până acum. Deşi s-au observat unele nu mai departe de L-3 şi câteva pe suprafața Lunii.

— Isuse mayaşe! *Sute?* Când…?

— Totul se întâmplă cam de-o oră încoace. Numărul total continuă să crească.

— Dar…

În mintea lui era un vârtej de gânduri.

— … dar cum ar putea *şti* obiectele astea că a venit momentul să țipe ca să atragă atenția? Bine, poate că unele sunt destul de aproape ca să recepționeze transmisia interviului nostru cu Artefactul. Dar *acolo,* departe? Sau în adâncul pământului?

Emily şi Ghenadi schimbară priviri piezişe. Era clar că totul se petrecea prea repede, aproape la limita capacității omeneşti de procesare a informației.

— S-a dat publicității ceva din toate astea?

Akana ridică din umeri.

— Cum am putea să păstrăm secretul? Uită-te la Haihong Ming cum stă în colțul lui cu gluga de secretizare trasă pe cap, consultându-se cu autoritățile lui. Ce altceva ar putea discuta într-un asemenea moment? Evident că *ei* ştiu deja. Există indicii că mai sunt la curent şi alte cinci națiuni şi trei ghilde. Iar cluburile amsci adulmecă şi dau târcoale ca nişte copoi. Multe dintre ele au instrumentar optic capabil să depisteze fenomenele… şi fără îndoială că le vor depista. Aşa stând lucrurile, nu ştiu cum ar putea să beneficieze cineva dacă păstrează secretul la acest moment. Corelația cu mişcările seismice a venit prima dată de la o gardă cetățenească. Nu ne-ar fi mai util să cântărească problema asta cât mai multe creiere cu putință? În paralel?

Nu era atitudinea pe care o asociază publicul de obicei cu birocrații guvernamentali, în special cu ofițerii comandanți din rândurile armatei. Pe de altă parte, evident, Akana ştia că nu trăiau vremuri obişnuite.

Gerald inspiră şi expiră de câteva ori, încercând să-şi limpezească mintea. Devenise un personaj istoric după ce înhățase din spațiu ceva care părea absolut unic şi epocal. Iar acum, să afle că obiectul acela era doar unul din câteva mii, posibil milioane – poate la fel de obişnuit ca orice alt soi de piatră prețioasă de mari dimensiuni – ei bine, asta te umplea de umilință, te intimida şi te făcea să-ți pui întrebarea: „De ce n-am dat până acum de obiectele astea?“

Şi înțelese. „Pun rămăşag c-am dat de ele. Ici şi colo, de-a lungul secolelor. Poate unele au căutat să ne atragă atenția în alte

ere. Însă abia acum a venit vremea, ocazia pentru care au fost construite ele toate. Când suntem maturi şi pregătiţi pentru contact. Când am ajuns capabili din punct de vedere tehnologic să ne *alăturăm*… structurii, oricare-o fi ea, căreia vor ei să ne alăturăm.“

Totul avea logică, deşi o logică bizară, ameţitoare. O abundenţă de sonde ieftine, trimise din multe locuri să călătorească timp îndelungat, putea fi mult mai eficientă decât un număr mic de sonde foarte scumpe, cu propulsie proprie. Era mai ieftin decât să menţii în funcţiune un „semnal îndrumător“ bazat pe şansa infimă ca poate o stea dintr-o sută de milioane să dea naştere în anul acela unor radioastronomi.

Şi totuşi, o enigmă continua să iasă în evidenţă faţă de celelalte.

„De ce toate capsulele sunt programate să concureze frenetic între ele? De ce-ar conta care dintre ele ne face cunoştinţă cu civilizaţiile galactice? Ce au de câştigat: vreun fel de comision de recrutare?“

Aruncă o privire peste umăr, numai bine ca să observe ceva ce-i dădu un fior ciudat. Artefactul Havana îşi isprăvea istorisirea despre originea şi călătoria sa prin spaţiu. Planeta Pământ umplea acum marele ecran – destinaţia intrase în raza vizuală.

Gerald lăsă deoparte curiozităţile referitoare la acele părţi ale naraţiunii pe care le ratase. Akana avea dreptate. Putea oricând să lanseze o reluare, împreună cu comentarii explicative din partea unor experţi în fiecare domeniu.

În acel moment însă, pe fundalul împestriţat de nori al istmului Panama se profilă vertical un obiect subţire, neverosimil de lung, asemănător unei funii sau unui şarpe, având la un capăt o gheară pregătită să apuce. Sub ochii tuturor, apucătorul se deschise larg, cu degete prinse laolaltă, ca o mănuşă de baseball. Gerald simţi cum mâna dreaptă i se contractă şi i se întinde, în amintirea felului cum se simţea în acele momente – cât trecuse de atunci, mai puţin de o lună? – când el şi maimuţica-asistentă pilotau cablul-apucător către fatidica întâlnire. Acum însă privea din cealaltă parte, din perspectiva unui rătăcitor printre stele.

Un rătăcitor care se întâmplase să fie mult, mult mai norocos decât majoritatea celorlalţi, ajungând exact în locul potrivit la momentul potrivit, când un astronaut din specia umană se întâmplase să fie pregătit şi să aibă instrumentele necesare.

„Aş mai fi fost la fel de calm şi de profesionist în timpul operaţiunii de prindere dacă aş fi ştiut ce eram pe cale să apuc?“

Totuşi, nu-şi putu opri un tresărit când apucătorul se închise de jur-împrejurul obiectului…

… şi deodată povestea se termină. Peisajul se goli, rămânând în urmă doar Atacăjos Ucidepeşti, creatura liliac-elicopter, lângă Cel Mai Vechi Supraviețuitor, al cărui zâmbet de Buddha îl lăsă la rândul său pe Gerald profund nesatisfăcut.

— Mulțumesc că mi-ați spus toate astea, li se adresă el Akanei şi celorlalți. Dar acum e vremea să primim nişte răspunsuri veritabile.

Ştia că încordarea îndârjită pe care o simțea în maxilar şi în mâinile cu degetele încleştate i se oglindea şi în privire.

INTEROGATORIU ÎN MASĂ

Întrebările la adresa extratereştrilor din Artefact, extrase dintre cele mai bine de treizeci şi cinci de milioane trimise de public, erau clasificate după popularitate şi relevanță de motorul analitic Deep Purple. Comisia Contactului promisese că va răspunde unora dintre acele subiecte de interes imediat ce aveau să fie rezolvate „chestiunile de bază" din relația cu entitățile vizitatoare.

Ați venit să ne învățați metode mai bune? Când pot să încep? *(#1 timp de 3 zile)*
Ați venit să ne cuceriți sau să ne omorâți? Şi n-am putea să vă convingem să nu faceți asta? *(#2 timp de 13 zile)*
Cum putem obține acea „viață fără sfârşit" pe care ne-ați promis-o? *(În creştere de la zero în ultimele două ore şi continuând să urce rapid)*
Ce-ar trebui să facem ca să ne simpatizați? *(În continuare pe poziția a 4-a după 5 zile)*
Sunteți în relații bune cu Dumnezeu? *(În urcare de la #12 în ultima oră)*
N-aveți un motor warp în plus? *(În urcare de la #16 în ultimele 36 de ore)**
Sunteți o farsă? *(În coborâre de pe locul 5 cu 1 oră în urmă)*
De ce-ar fi nevoie ca să ne lăsați în pace? *(În coborâre de pe locul 3 cu două ore în urmă)*
Aveți ceva rețete gastronomice noi? *(În urcare de la #46 în ultimele 10 ore)*

* Milioanele de voturi în favoarea acestei întrebări par să fi fost generate *nu* de participanții umani, ci de o versiune nouă a viermelui informatic voxpopuli. Totuși, arbitrul nostru *ia,* Deep Purple, insistă ca ea să fie plasată aici, în fruntea ierarhiei, dintr-un motiv al său pe care nu-l cunoaștem.

CAPITOLUL 46

UN CHIP ZÂMBITOR

Fără îndoială că erau în stare să-i supravegheze fiecare mişcare. Bărbaţii care o urmăreau pe Mei Ling se descurcau, în mod evident, prin Mesh. Pentru ei n-ar fi fost nici prea greu, nici prea scump să desemneze nişte agenţi software – examinatori de tipare şi identificatori de chipuri – care să ia la rând nenumăratele minilentile prinse de fiecare toc de uşă, de fiecare buiandrug şi pe fiecare indicator stradal, în căutarea unei tinere femei îmbrăcate sărăcăcios, cu un copilaş în braţe, pe care un băiețel ciudat o trăgea după el pe străzile prosperului Pudong.

De la bun început, se aşteptase ca ei s-o prindă în orice clipă.

„Atât că… ce-o să facă dacă ne-ncolţesc pe o stradă aglomerată? Mă iau pe sus de faţă cu sute de martori? Poate de asta am fugit nestingherită atâta vreme. Aşteaptă momentul potrivit, atâta tot."

La începutul fugii, întorcea întruna capul şi săgeta cu privirea în jur, în căutarea unor urmăritori sau a oricăror indivizi cu înfăţişare suspectă, până când copilul, pe tonul lui neobişnuit de plat şi de ritmic, îi spuse să se oprească. Îi recomandă să privească mai degrabă la vitrinele magazinelor, ca să-şi ţină chipul ferit de mulţimea *ia*-urilor din stradă. Un sfat raţional – dar ea ştia că n-avea să-i fie de folos prea mult timp.

În vidrame apăreau mereu scene de urmăriri nebuneşti pe bulevarde urbane. Câteodată, pe urmele fugarului erau roboţi mititei, care zburau din zid în zid ca insectele. Sau, alteori, erau insecte *veritabile,* programate să se îndrepte spre o anume persoană pe baza mirosului ei. Sateliţi-spioni şi strato-zepuri erau chemate în ajutor pentru a folosi camere telescopice cu care să facă zoom de la mare altitudine, în timp ce vidre-de-canalizare spionau de jos, târându-se prin conductele de scurgere ca să-şi scoată prin grilaj boturile neliniştite, dând raportul despre nefericitul fugar.

Sensocâinele acela de-acolo, care adulmeca zi după zi în căutare de narcotice ilicite… Dacă se întorcea brusc şi te muşca de gleznă, injectându-te cu anestezic dintr-un canin ascuţit, golit pe dinăuntru? Văzuse aşa ceva într-un holo-*ia*-nime recent. Nu

existau limite pentru uneltirile puse la cale de fantazişti – şi erau cu milioanele –, dotați cu instrumente de randare 3D, timp liber şi multă paranoia. În orice caz, tehnologiile se schimbau cu atâta rapiditate, încât Mei Ling habar n-avea unde se plasa granița dintre instrumentarul real şi cel science-fiction.

Pe când puştiul care continua s-o tragă pe alei lăturalnice părea foarte sigur pe el, ea tot nu se putea abține să privească pe furiş în toate părțile, cercetând reflexiile din vitrinele magazinelor, căutând microfoane secrete, atentă la toți ochii pe care îi putea depista… şi la ceilalți.

Cândva pe la începutul fugii se gândise să sune pur şi simplu ca să ceară ajutor. Acea simpatică inspectoare Wu se arătase a fi deopotrivă înțelegătoare şi profesionistă când venise cu echipa ei de polițişti s-o interogheze pe Mei Ling la micuțul sălaş costier, întrebând-o despre Xiang Bin şi despre misterioasa lui piatră luminoasă. Piatră pe care probabil că o voiau şi oamenii aceştia.

I se păruse că ar fi o idee bună să sune, dar apoi îşi dăduse seama că nu i-ar fi fost uşor s-o facă. Puştiul îi aruncase perechea nou achiziționată de ochelari suprastrat – în definitiv, puteau fi identificați şi urmăriți – înainte s-o târască în goana aceasta zigzagată pe străduțe obscure, în care se ascundeau rând pe rând sub fiecare umbrar de piatră care le ieşea în cale. Dar oare nu mai existau şi alte căi de a telefona la autorități? Nu putea să oprească pur şi simplu un trecător şi să-l roage să sune pentru ea?

Sau – îşi dădu seama de asta după o vreme, când era prea târziu – n-ar fi trebuit să poți pur şi simplu să te opreşti în fața oricărui semafor urban sau a oricărui stâlp de utilități şi să spui: „Hei, am de raportat o chestiune de securitate a statului“?

Mai bine nu. Mei Ling nu-şi dorea să pice la mijloc între grupuri de putere. Dacă toate astea erau doar o luptă între două facțiuni ale autorităților sau ale aristocrației? Treburi de-astea se petreceau tot timpul, iar când balaurii se luptă între ei, sătenii ar face bine să se ferească din calea lor.

Ceea ce era exact lucrul la care părea să se priceapă copilandrul cu privire alunecoasă.

O condusese mai întâi până la uşa din spate a unui restaurant turistic şi mai departe, prin bucătăria aburindă şi plină de arome. Cei mai mulți bucătari nici nu-i băgară în seamă, dar unul răcni spre ei o întrebare în timp ce țâşneau printr-o cămară care dădea într-o magazie din care se trecea pe lângă forfotul unei zone de încărcare spre o scară care se continua cu un pod improvizat

peste o alee până la cvartalul alăturat, unde se furişară iute printr-o fabrică în care se produceau pe bandă rulantă kituri Goofy-de-Crescut-Acasă, scoase la vânzare într-un parc de distracții din apropiere.

O mansardă vastă, plină de lume ocupată, o nedumeri pe Mei Ling. Toți lucrătorii stăteau în picioare, branşați în costume de acțiune, gesticulând şi mimând un fel de activitate energică, reflectată pe holoecranele din apropiere. Din gesturile lor – întindeau mâinile în sus să apuce nonobiecte, sau *nobiecte* – îşi dădea seama că oamenii aceia construiau ceva, fără îndoială. Dar ce anume? Abia după ce traversase aproape toată încăperea, grăbindu-se pe urmele ghidului său, apucă să arunce o privire la nişte display-uri mari şi îşi dădu seama: „Construiesc molecule! Atom cu atom."

Auzise de aşa ceva. Pe undeva, poate prin turnurile de sticlă din celălalt capăt al oraşului, sau în camera vreunui puşti brazilian dintr-o familie bogată, sau la vreo universitate africană, un nou fel de material sau de aparat era născocit cu ajutorul computerului, urmând a fi fabricat de un dispozitiv de birou pentru prototipuri – traducând imaginația în ceva cu totul şi cu totul nou. Doar că software-ul nu putea rezolva orice problemă de design. Erau anumite lucruri cărora *ia*-urile nu le făceau față la fel de bine – sau de ieftin – ca o sală plină de ființe umane lucrătoare la normă, care beneficiau de o bună vedere stereoscopică şi de instincte pentru formă şi configurație vechi de milioane de ani.

Încă un pod şubred şi încă un atelier de fabrică – aici se realizau pălării pixelate pe care se aprindeau imagini cu rachete spațiale suprapuse peste steaguri chinezeşti – îi conduseră către un coridor de la etajul al treilea, cu birouri pe ambele laturi: un avocat, un specialist în impli*a*nturi dentare, un chirurg biosculptor…

„Evităm toate camerele video de pe stradă", îşi dădu ea seama. Deşi, bineînțeles, existau camere şi în interior, însă pentru străini era mai dificil să capete acces la ele prin intermediul Meshului. Conform cu principiile Marii Învoieli, până şi statul trebuia să ceară permisiunea de a le folosi, ori să obțină un ordin judecătoresc. Putea să dureze câteva minute.

Coborâră în fugă altă scară şubredă şi trecură printr-o nişă ascunsă după o draperie, aproape de capătul unei prăvălii cu haine la mâna a doua care îi aproviziona pe muncitorii sindicalişti de nivel inferior. Deplasându-se cu iuțeală prin

dreptul rafturilor, tânărul ei ghid trase la un moment dat o boccea şi i-o arătă lui Mei Ling, care recunoscu în ea veşmântul unei doici autorizate – o membră a Ghildei Îngrijitorilor de Copii.

„Bună alegere“, îşi spuse ea. „Nimănui nu i s-ar părea suspect dacă m-ar vedea cu micul Xiao En în braţe.

Dar dacă plătesc pentru ele, chiar şi cu bani gheaţă, registrul de achiziţii o să-mi afişeze chipul pe Mesh, şi-atunci toată fereala asta o să fie în zadar.“

Imediat avea să primească răspuns la problema aceea. În timp ce ea se ghemuia într-un colţ, dându-i copilaşului să sugă, băiatul îşi făcu de lucru cu un aparat mic, scanând cu el de sus până jos uniforma din două piese, după care smulse cu abilitate câteva grăunţe ascunse – cipurile de identificare a mărfii.

— Oricine poate să le găsească, spuse el, săvârşind un soi de incantaţie compusă din şoapte şi mişcări neclare cu vârfurile degetelor, după care puse grăunţele invizibile înapoi de unde le scosese. Dar e altă treabă să le temporizezi. Să le ritmezi. Să le reconturezi.

Mei Ling nu punea mâna-n foc că pricepuse, dar, ce-i drept, băiatul făcea ca furtul din magazine, presupus a fi imposibil, să pară floare la ureche.

El îi făcu hatârul s-o privească iar în ochi, pentru scurt timp, oferindu-i şi un surâs fugar ce părea muncit, chinuit, deşi prietenos, fără doar şi poate, ca şi cum simplul act de a relaţiona cu ea necesita din partea lui un efort de concentrare eroic.

— Mama trebuie să aibă încredere în Ma Yi Ming.

Numele acela putea fi interpretat cu sensul „calul unu superior“, în care „ma“ – cal – era şi simbolul tradiţional al unei mari puteri. În special celor din Shanghai le plăceau numele impetuoase, categorice, care să le aducă purtătorilor încredere şi împlinire. O persoană care se distinge din mulţime, o figură eroică în ciuda handicapurilor. Lui Mei Ling i se păru ironic.

— În regulă… Yi Ming, răspunse ea.

Cel puţin partea aceea a numelui semnifica „poporul“. Încă o ironie?

— Chiar am încredere în tine, adăugă apoi dându-şi seama, chiar în timp ce-o spunea, că era o afirmaţie adevărată.

Micul Xiao En mormăi nemulţumit când i se luă sfârcul de la gură, dorindu-şi să mai sugă şi după ce Mei Ling consideră că era sătul. Era totuşi un copilaş bine-crescut şi nu făcu scene când maică-sa îi schimbă scutecul. Apoi Mei Ling se piti într-un cotlon

să se schimbe în noua îmbrăcăminte. Între timp, Yi Ming îşi făcea de lucru cu vechile ei haine ponosite. Dar de ce? Evident că aveau să le abandoneze.

Chinuindu-se cu închizătorile, Mei Ling trăgea cu ochiul peste draperie, convinsă că avea să se întâmple ceva rău în tot acest timp. Şi iată, când ieşi de acolo îmbrăcată cu uniforma scorțoasă de la apret, unul dintre casieri aruncă o privire spre ea şi se apropie.

— Ia stai aşa, nu te-am văzut…

În acel moment, când lui Mei Ling îi bubuia inima în piept, se auzi o trosnitură puternică din cealaltă parte a prăvăliei. Un bărbat masiv, adus de umeri – evident, omul de serviciu –, se îndepărta de un manechin, mormăind şi folosindu-şi mopul ca să se apere, în timp ce marioneta-model pentru haine bolborosea şi guița, fluturându-şi cu însufleţire brațele de plastic, aruncând în el cu pulovere, acti-pantaloni şi cămăşi e-sensibilizate. Tot personalul de vânzări până la ultimul om dădu buzna în direcția aceea, iar băieţelul autist murmură:

— Mama şi-a schimbat hainele. Acum fața.

O trase pe Mei Ling către uşa din spate, în punctul mort pentru camere dintre magazin şi alee, şi îi făcu semn să se aplece. Scoțând un fel de stilou, o prinse de ceafă cu mâna stângă, ținându-i capul nemişcat cu o forță nefirească, iar cu dreapta începu să-i deseneze iute obrajii şi fruntea. Când îi dădu drumul, Mei Ling se lăsă pe spate cu un oftat care exprima părți egale de furie şi de mândrie rănită.

— Cum îndrăzneşti…, începu ea.

Dar se întrerupse când îşi surprinse imaginea în oglinda din zona cabinelor de probă. Băiatul desenase doar vreo zece, douăsprezece linii. Efectul lor era bizar şi de un comic ridicol când le priveai direct. Dar cine se uita aşa la alți oameni afară, pe stradă? Când Mei Ling îşi mută privirea, chiar şi foarte puțin, efectul deveni uimitor. Văzu o femeie cu cel puțin douăzeci de ani mai bătrână, cu obraji scofâlciți şi fruntea mult mai joasă, cu bărbia pronunțată, nasul cârn şi ochii apropiați.

— Recunoaşterea facială *nu* va recunoaşte, spuse băiatul.

Dădu din cap a încuviințare şi întinse mâna către a ei.

— Acum următoarea oprire… un loc sigur pentru mame.

♦ ♦ ♦

După încă un ceas pe care îl petrecură intrând şi ieşind din tot soiul de clădiri pentru a-şi pierde urma în oraş, traversând poduri de la etajele superioare, depozite, ateliere şi săli de cursuri universitare, se pomeniră stând în dreptul unui loc pe care Mei Ling visase dintotdeauna că avea să-l viziteze într-o bună zi, ca să vadă cu ochii ei minunea minunilor.

— E... e magnific, oftă ea, mişcând eşarfa lui Xiao En ca să poată vedea şi el.

Copilul se opri din agitația de până atunci şi rămase holbându-se la splendoarea de portal către altă lume, ale cărei unice hotare erau cele ale imaginației.

Universul lui Disney şi al Regelui Maimuță din Shanghai se profila chiar în fața lor, pe cealaltă latură a unei mari piețe; muntele său artificial era plin de peşteri cu trasee şi instalații, de fortărețe fabuloase, fiare legendare şi păduri de neînchipuit, veşnic învăluite într-o splendoare de cețuri parfumate. Aici puteai găsi acele lucruri fantastice pe care le vedeai doar în straturile dezlănțuite ale virspațiului, devenite însă la fel de palpabile ca piatra! Un amestec de fantezie şi soliditate care n-ar fi putut căpăta substanță decât printr-un minunat amestec de artă, ştiință, inginerie şi sume de bani astronomice.

În prim-plan, la doar o sută de metri distanță, se conturau faimoasele porți larg deschise din viridium sclipitor, având în vârf personaje gigantice, holomecanice, care se făleau şi pozau în ipostaze exagerat teatrale. Le recunoscu pe Albă ca Zăpada, pe Pocahontas şi pe frumoasa prințesă Chang'e. Era acolo şi bătrânul înțelept Xuanzang, însoțit în călătoria lui epopeică spre apus de împielițatul Zhu Baije şi de frații săi, Cei Trei Purceluşi. Un elefant zburător cu urechi fâlfâitoare descria cercuri vesele prin aer, într-un dans la înălțime cu uimitorul cal-dragon. Mai jos, legendarul băiat Ma Liang îşi flutura pensula magică, făcând să prindă viață nişte simple desene!

Iar preferatul tuturor, Sun Wukong, Maimuța însăşi, zburda de colo-colo printr-un turn ornamentat cu flamuri multicolore şi neverosimil de lungi, jucându-se de-a prinselea cu mătăhălosul King Kong.

Toate acele figuri familiare se înşirau pe parapetele crenelate şi supraetajate. Dar cea mai mare dintre toate, figura centrală care se afla deasupra porții principale, era imaginea unui chip prietenos, cu nişte urechi imense, negre şi rotunde, şi cu zâmbetul de învingător al celui încrezător în destinul său, flancat

de sculpturi active reprezentând doi vizionari din viața reală, a căror imaginație produsese atâtea minuni şi dăruise lumii atâtea visuri: *Unchiul Walt* şi *Învățatul Wu*. Perechea aceea – unul îmbrăcat într-un costum occidental de modă veche, celălalt în straiele dinastiei Ming – părea să privească țintă la Mei Ling, îndemnând-o pe ea personal să se apropie, cu zâmbete largi şi cu brațele deschise.

Xiao En gânguri de încântare, iar Mei Ling se simți atrasă irezistibil… Atât că vasta piață acoperită cu dale iridescente de beton era un spațiu deschis şi expus care o descuraja. Nicăieri pe Pământ nu exista vreun loc supus unei examinări mai amănunțite, prin intermediul mai multor camere video, decât acesta.

„Nu încape îndoială că supraveghează tot locul."

Dar simți iar că o trage cineva de mână.

De data asta, Yi Ming nu se obosi să-i vorbească. Era limpede ce voia să sugereze. Dacă aveau de gând să traverseze, trebuia s-o facă repede. Acum.

În timp ce se mergeau ață către portal, Mei Ling simți şi mai acut senzația de pericol. Deodată, noile ei haine şi machiajul menit să păcălească *ia*-urile păreau cu totul nepotrivite, mai ales cu atât de puțină lume în jur!

— Unde-s toți? se miră ea cu voce tare, mai mult ca să audă pe *cineva* vorbind. Ştiu că-i mijlocul săptămânii. Dar ar trebui să fie mai mulți turişti, copii, vizitatori…

Într-adevăr, se părea că doar vreo câteva sute de persoane treceau prin piața pustie, venind dinspre sau îndreptându-se către gara subterană sau către parcare. Pustietatea peisajului avea ceva sinistru, din moment ce era abia începutul după-amiezii. „Dar parcă ar fi trecut zile în şir de când am dormit ultima dată în micul nostru sălaş costier." Cu toată sinceritatea, Mei Ling ducea dorul singurătății. Al clipocitului constant iscat de mareea lui Huangpu la contactul cu lemnăria putredă a locuinței ei.

— Toți înăuntru, îi explică Yi Ming. Peste două treimi dintre toți omnormalii. Douăsprezece miliarde trei sute patruzeci şi două de milioane de ochi, furnizând imagini mentale către douăsprezece miliarde trei sute patruzeci şi două de milioane de emisfere cerebrale închise într-un număr de cranii egal cu *jumătate* – rămase fără aer şi trebui să inspire –, toți urmărind pietre spațiale care fac să împietrească spațiul. Toți curioşi să afle despre viața

veşnică. Până şi cobbly vor să ştie.

Mei Ling nu pricepu tot, dar prinse ideea. Lumea toată – sau aproape toată – intrase în modul imersiune, urmărind ceva ce se petrecea în America. Interviul cu extratereştrii din Artefact. Era în plină desfăşurare un eveniment demn de a suscita un interes vorace pe plan mondial – poate chiar o întâmplare minunată. Totuşi, Mei Ling îşi dorea ca obiectul să nu fi fost descoperit niciodată, iar Xiang Bin să-şi fi lăsat propria-i descoperire pe fundul estuarului nămolos.

— *Atâtea* cristale spațioase din spațiul cristalin, intonă băiatul.

Mereu părea să experimenteze posibile rime sau cântece. Probabil că era vorba de unul dintre acele impulsuri irezistibile care îi conduceau pe atâția şi atâția tineri atinşi de boală. Acum însă i se simțea în glas şi tristețea; empatiza cu mesagerii minerali pierduți, poate mai mult decât ar fi făcut-o cu unii făcuți din carne şi oase.

— Cei căzuți în mare n-au soare! Mii şi mii, prinşi în subteran, străduindu-se-n van! Restul în spațiu, toată turma, abia de li se vede urma. Alții, închişi în seifuri şi-n morminte, sperând să-i salveze cineva – dar cine va vrea? Plictiseală grea!

Părea sincer mişcat de toată tragedia aceea.

— Ia stai aşa! îl întrerupse ea deodată. Stai să pricep şi eu. Vrei să spui că există *multe* pietre de-astea luminoase, vorbitoare?

Îi tresălta inima de speranță. Dacă era adevărat, atunci poate că nu mai era nimeni disperat să-i găsească soțul.

— Da. *Multe* – număr mare, amploare… *Strălucitoare* – numinos luminos… *Pietre* – serpentine cristaline olivine…

O trase de mână şi porni țopăind vesel.

— Dar numai două ne *vorbesc* nouă!

Grăbindu-se în urma lui, Mei Ling se întrebă în sinea ei: „Doar două vorbesc? Cea din Washington… şi a lui Bin? Atunci, oamenii puternici o să-l vâneze în continuare. Sau o să se folosească de mine ca să-l găsească. Sau o să-l amenințe, o să-l constrângă.

Dar… de unde putea să ştie copilul?“

Scârțâit de frâne. O privire în urmă îi confirmă cele mai rele temeri. Câteva dube negre tocmai opriseră la intrarea în piață, atât cât îndrăzniseră să se apropie de barierele pentru pietoni, şi o mulțime de bărbați coborau şi se adunau lângă ele. Unul dintre ei arătă spre ea şi porniră toți într-acolo, cu pas alert.

Nu mai avea rost să pretindă că ieşise la plimbare – o doică însoțind doi copilaşi în parc. Mei Ling şi Yi Ming o luară la fugă.

Dar „Ce-o să facem când o s-ajungem acolo?“ se întreba ea.

Deşi erau puțini vizitatori, coada de la ghişeul de bilete era mult prea lungă. Chiar dacă şi-ar fi permis piperata taxă de intrare, oamenii aceia ar fi ajuns-o din urmă cu mult înainte de-a apuca să plătească, darămite să mai şi ajungă la poartă. Asta presupunând că paznicii de la Disney n-ar fi oprit-o pur şi simplu la strigătele urmăritorilor. Fiindcă *precis* erau de la vreo agenție de stat. Cum altfel ar fi putut să se poarte aşa ziua în amiaza mare? În *China?*

Dacă nu cumva erau disperați şi dispuşi să joace la cacealma, pretinzând că sunt reprezentanți ai vreunei componente guvernamentale.

O parte din zăpăceală i se mai risipi când Yi Ming o călăuzi pe lângă chioşcul de bilete, direct spre portalul larg de viridium, prin umbra proiectată de înțeleptul Wu Cheng'en, care scrisese minunata poveste de aventuri *Călătorie spre soare-apune,* intrată în patrimoniul național. Deşi veche de cinci secole, continua să se măsoare de la egal la egal, la nivel cultural şi după încântarea produsă cititorilor, cu poveşti mai noi despre rățoi, câini şi şoricei vorbitori.

Oprindu-se dintr-odată, băiatul se întoarse şi țâşni spre un cuplu bine îmbrăcat, care tocmai ieşea din parc împreună cu o fetiță îmbrăcată într-un costum de mătase drăguț, deşi retro, copiat din clasicul *Sailor Moon*. Avea buzele pătate după ce supsese gâtul unei victime de zahăr candel, din turul de mare succes *Vampirii din Adnauseam*.

Vizibil obosită şi foarte răsfățată, într-o eră care favoriza intens fetele în detrimentul băieților, căscă gura cu un aer suspicios, cu „sânge“ de zahăr scurgându-i-se pe obraz, la Yi Ming, care se înfipsese în fața lor şi începuse să sporovăiască pe un ton prietenos. Niciun cuvânt rostit de el n-avea sens, cel puțin nu pentru Mei Ling sau pentru părinții fetiței. Dar în primul moment cei doi rămaseră muți de surpriză, lăsându-se luați de mână şi bătuți amical pe spate, în timp ce băiatul continua să bolborosească aiurea.

Fetița îşi reveni prima şi imediat se strâmbă la Yi Ming, arătându-şi dinții pătați cu roşu.

„Ce face?“ se întrebă Mei Ling. „Şi-a dat seama deodată ce disperată e situația? Mă abandonează aici şi-şi caută pe alții să le fie ghid prin oraş?“

Urmăritorii ajunseseră deja la jumătatea pieței. Mei Ling începu

să scruteze împrejurimile în căutarea unor căi de scăpare. Niciuna nu părea promițătoare când avea de cărat şi un copil mic. Poate să coboare cu liftul până în gară…

Cei doi turişti îşi traseră mâinile, iar tatăl, ațâțat de țipătul strident al fetei, îl împinse pe Yi Ming – care se mulțumi să râdă, se răsuci pe loc de trei ori şi porni în viteză spre Mei Ling.

— Mamă. Mâna.

Pe când familia înstărită se grăbea să se îndepărteze, Mei Ling simți deodată pe încheietură tocul cu care o mâzgălise băiatul pe față cu o jumătate de oră în urmă. La început nu se întrezări niciun model, doar o serie rapidă de *puncte* care o înțepau şi o dureau puțin, deşi avea pielea îngroşată. Toate picățelele erau restrânse într-o zonă pătrată, a cărei latură să tot fi avut vreo trei centimetri.

„Ah“, îşi spuse ea, „e posibil oare? Poate cineva să facă aşa ceva?“

Urmăritorii se apropiaseră între timp. Yi Ming îi dădu drumul şi începu să facă acelaşi lucru pe dosul mâinii sale drepte, ceea ce o făcu pe Mei Ling să-şi dea seama că era stângaci. Îşi aminti că auzise pe undeva că trăsătura aceea apărea mai frecvent la autişti. Acelaşi lucru se putea spune despre dantura strâmbă a băiatului, despre pielea lui bolnăvicioasă şi despre mersul lui ciudat. Deşi nimic din toate acestea nu i se mai părea acum deranjant.

„Am văzut şi mai rele la moşnegii cu bale la gură de la cămin.“

— Ar fi mai bine să… încercă ea să-l îndemne, îndoindu-se că lucrarea lui avea să aibă efect.

— Da, Mamă, acum.

Se întoarseră împreună şi porniră cât de repede puteau păstrând în acelaşi timp aparența nonşalanței, ca o doică însoțind un copilandru şi un bebeluş către porticul unde se făcea verificarea automată a biletelor de intrare sub formă de tatuaje temporare codificate.

Mei Ling îşi ținu mâna dreaptă la vedere, deşi nu se vedea nicio rază care să i-o scaneze. Spre marea ei surprindere, nu dădură buzna nici paznici de la Disney, nici roboți. Doar o voce se auzi fredonând de sus, ca din Ceruri.

— *Bun venit din nou, doamnă Chu şi drăgălaşule Lui. Ei, dar nu v-a luat mult să vă schimbați şi să vă întoarceți de la hotel. Desigur, permisul vostru VIP este în continuare valid. O robo-trăsură vă aşteaptă pe Bulevardul Urşilor Panda, în stânga voastră. Dacă va veni*

mai târziu şi domnul Chu, îl vom aduce la voi cât mai repede, mai plăcut şi mai gentil cu putință.

Se grăbiră amândoi să treacă limita de demarcație, un şir de dale care străluceau într-un galben imperial, cu un avans confortabil de aproape un minut înainte ca indivizii masivi care-i urmăreau să ajungă la cordonul de securitate. Acolo şi rămaseră bărbații, spumegând şi bătând pasul pe loc, ştiind că ar fi fost complet inutil să forțeze intrarea fără permis de trecere, darămite înarmați. Cel mai probabil, ar fi atras asupra lor cu promptitudine, din ascunzători aflate în apropiere, mai multe forțe de ordine decât ar fi putut ei înfrunta cu succes. Le-ar fi trebuit cel puțin un vraf de ordine legale semnate de câteva instanțe şi de multe persoane cu autoritate. Şi nici atunci n-ar fi reuşit.

Mei Ling simți un val de satisfacție savuroasă când privi peste umăr şi le observă frustrarea, dar apoi îşi concentră atenția în sens opus, către abundența de minunății. Drept în fața lor se întindea un bulevard cu magazine şi atracții, clădiri care păreau însuflețite şi personaje robotice pline de viață, care făceau plecăciuni ori dansau cu poftă când priveai către ele. Îi fermecară din prima clipă şi pe ea, şi pe micul Xiao En. Numai Yi Ming clătina întruna din cap, murmurând ceva despre *cobbly… cobbly peste tot.*

Ei, în orice caz, toate astea întreceau, categoric, purtatul unor pârliți de vir-ochelari care nu făceau decât să picteze straturi fanteziste peste mundanele străzi ale oraşului. Aşa cum întreceau şi orice joc în imersiune completă. Pentru că din acest loc încântător, în care fiecare floare părea de zece ori mai mare decât ar fi fost normal, iar aburii parfumați înlocuiseră până şi smogul Shanghaiului, păreau să fi dispărut toate dezavantajele vieții reale, până la ultima piatră de care te-ai fi putut împiedica – şi totuşi, bogăția realității se desfăşura peste tot în jurul ei. Nici mai mult, nici mai puțin decât o reconstituire a lumii întregi!

„Şi mai am şi permis VIP?“ Mei Ling se întrebă ce însemna asta. Simțind că-i chiorăiau mațele, după ce ratase masa de prânz fiindcă fusese ocupată să traverseze în goană jumătate din Pudongul de Est, spera că avea să însemne ceva bun; până atunci, ducându-şi în brațe copilaşul, îşi urmă ciudata călăuză pe sub un portic de exponate, dominat de surâsul binefăcător al lui Mickey Mao.

LUCRURI NEAPRECIATE

Ce mai Unic!

Adică, zău, n-aţi văzut ce repede s-a ajuns la un consens pe Mesh în privinţa *pseudonimelor* pentru fiecare dintre cei nouăzeci şi doi de vizitatori din artefact? Unele insolente, altele respectuoase, ca *Dintelung, Kali* sau *Tata Kraken*?

Apoi, mai e şi lista lungă de întrebări pentru oaspeţii noştri extratereştri, revărsate dinspre un public internaţional, însetat să afle nenumărate lucruri.

Şi *Uau, Nu-i Ciudat* că aproape toate întrebările au la bază două clişee? Fie unul, fie celălalt. Fie *teama,* fie *dorinţa.*

Primul dintre acestea s-a mai estompat puţin, pe măsură ce am aflat că extratereştrii nu au putere fizică şi că vorbesc despre o primire călduroasă. Aşadar, la momentul de faţă se pun noi întrebări izvorâte din nerăbdarea de a învăţa de la acei vizitatori veniţi din vechime, pe baza presupunerii general răspândite că erau motivaţi de *altruism.*

De fapt, timp de un secol, cei mai mulţi dintre cei care au studiat cerul au considerat pur şi simplu că este ceva de la sine înţeles. Cum ar putea cineva să înregistreze progrese reale fără să renunţe la egoism în favoarea generozităţii absolute? Dar nu este aceasta o credinţă şovină şi homocentrică?

La ce fel de sisteme morale te-ai putea aştepta dacă *leii* ar ajunge pe căi independente la inteligenţă? Sau tigrii, solitari şi suspicioşi cum sunt? Urşii sunt omnivori, ca noi, totuşi obiceiul statornic al masculilor de-a recurge la infanticid pare să aibă rădăcini adânci. Poate că, mai târziu, moraliştii meta-ursini ar putea privi această tendinţă moştenită ca pe un păcat dezgustător şi ar încerca să-l vindece propovăduind autocontrolul. Sau poate i-ar inventa explicaţii logice, l-ar sacraliza, scriind o literatură excelentă care să descrie şi să îndreptăţească frumuseţea obiceiului lor, la fel cum interpretăm noi în cheie romantică multe dintre propriile noastre trăsături cu încărcătură emoţională. Oricine se îndoieşte de faptul că obiceiurile intolerante sau chiar ucigaşe pot căpăta aspecte romantice ar trebui să studieze ritualurile religioase ale vechilor azteci şi ale cartaginezilor, care sacrificau bebeluşi. Dacă suntem capabili să inventăm motivaţii şi chiar să exaltăm comportamente lipsite de altruism până la brutalitate, nu s-ar putea ca extratereştrii avansaţi să fie şi ei capabili de asemenea scamatorii intelectuale? Mai ales dacă fondul lor evoluţionar îi predispune la aşa ceva?

Şi totuşi, chiar dacă este aproape absent din lumea naturală, asta nu înseamnă că altruismul pur este irelevant.

Teoria complexității ne învață că noi forme de ordine iau naștere pe măsură ce sistemele devin tot mai complicate. Poate nu-i un accident că societatea cea mai complexă creată de specia cea mai complexă de pe Pământ a înălțat altruismul de la statutul de fenomen rar la cel de ideal către care merită să aspirăm.

Mai mult decât atât, *uau, nu-i ciudat* că numai și numai prin prisma acestor standarde recente, înalte, ne judecăm acum atât de aspru?

Și *unic* că proiectăm ideea unui nivel mai înalt de altruism asupra celor pe care sperăm să-i descoperim în spațiu? Ființe mai avansate decât noi?

CAPITOLUL *47*

LANȚUL INFINIT

Cu toată îndârjirea lui Gerald, care se arăta dispus să continue chestionarea extratereştrilor din Artefact, Akana declară – şi impuse – o perioadă de pauză pentru cină, fiindcă se făcuse deja târziu, aproape miezul nopții, în lumea exterioară, în care Pământul veşnic rotitor încă mai făcea Soarele şi stelele să pară că defilează pe cer. Gerald recunoscu şi el că o pauză pentru mâncare, băutură şi necesități fiziologice nu era o idee rea.

Cu toate că începu să plouă cu proteste față de întârziere, trimise din toate colțurile lumii de milioane de inşi nerăbdători să afle *acum* mai multe despre „viața fără sfârşit“, sponsorii care beneficiau de spațiu publicitar doreau să-şi vadă plasată porția de sâcâială-şi-momeală. În definitiv, orice produs putea să devină brusc perimat, chiar a doua zi, din pricina cine ştie cărei minunății extraterestre. Mai bine să vândă acum ce se mai putea vinde.

Când profesorul Flannery se întâlni cu Gerald la coadă la sandviciuri şi încercă să-şi ceară iertare, acesta îl opri cu o fluturare a mâinii.

— Nu-i nimic, Ben. Toți ne simțeam la fel de frustrați. Până la urmă s-au aranjat binişor lucrurile. Descrierea aia lungă a călătoriei lor a fost de folos, i-a mai abătut pe oameni de la obsesia cu nemurirea şi ne-a dat şansa să aflăm mai multe înainte să izbucnească de-a binelea isteria generală.

Antropologul părea uşurat.

— Mersi. Îți sunt recunoscător, Gerald. Totuşi, voiam să mă revanşez pentru purtarea mea. Aşa că am făcut nițică modelare şi mi-a ieşit ceva ce cred c-o să ți se pară interesant.

Pe când Gerald se ocupa cu mâncatul, Ben întinse o mână. N-avea nimic în palma deschisă, dar Gerald îşi lăsă *ia*ware-ul să se îndrepte încotro îi făcea semn celălalt, dându-şi acceptul pentru o cascadă de imagini izvorâte din *cloudul* virtual personal al lui Flannery. Şi iată, deasupra palmei păru să se desfăşoare în aer un model sclipitor al galaxiei Calea Lactee.

La o comandă din deget a lui Ben, modelul se extinse rapid şi

nu după mult timp *zoomul* îi purta către o secțiune anume a unui braț spiralat... până ce imaginea ilustrativă ajunse să cuprindă (conform unui contor grafic foarte folositor) doar vreo sută de mii de stele. Ben îl lămuri că prezentarea excludea toate gigantele, piticele şi binarele, înfățişând doar acele sisteme care puteau găzdui viață.

— Închipuie-ți că trei sau mai multe civilizații interstelare rivalizează între ele în timp ce străbat drumurile astrale, îl îndemnă Ben. Dacă ar face asta în mod *fizic,* întemeind colonii şi răspândindu-se de la ele mai departe către alte lumi, până la urmă s-ar naşte o competiție feroce pentru ocuparea celor mai bune planete, cu cele mai bune resurse. Am avea imperii interstelare cu granițe, cu flote de război, cu zone neutre şi cu toate clişeele pe care le-am văzut în science-fictionul din vremurile bune.

Peisajul stelar din fața lui Gerald înflori în trei culori – roşu, verde şi galben –, la început ca nişte picături mici, izolate, care crescură însă şi se întinseră până când, inevitabil, se izbiră unele de altele, după care se răspândiră în lateral, fiecare culoare încercând să-şi găsească o cale de trecere pe lângă cealaltă. Fricțiunea de pe margini produse scântei şi o impresie de căldură intensă.

— S-ar putea ajunge la o situație destul de încordată, dacă lucrurile s-ar desfăşura în felul ăsta, continuă Ben. Bineînțeles, modelul meu presupune că avem de-a face cu un expansionism clasic, care depinde de capacitatea de mişcare *fizică* lesnicioasă. Dar dacă ar fi cu adevărat dificil de călătorit printre stele? În cazul ăsta, fiecare specie se descurcă numai cu ce are pe planeta-mamă, poate şi cu câteva colonii, sau câteva zeci. În tabloul general al lucrurilor, nici nu contează. Scopurile lor principale în ceea ce priveşte *galaxia în ansamblul ei* ar fi explorarea şi realizarea primului contact. Stabilirea de relații culturale prieteneşti şi avantajoase. Plus răspândirea unor valori. Ştim că asta fac civilizațiile. Îşi doresc nu doar să ia contact cu alte societăți, ci şi să le influențeze, să le schimbe, să le recruteze, cam tot aşa cum încearcă prozeliții unei religii să-i convertească şi pe alții. Fac asta pentru simplul motiv că uneori funcționează! Iar atunci când funcționează, acel sistem de idei devine mai puternic şi se răspândeşte mai departe. Să zicem, de pildă, că realizăm contactul prin unde radio cu o planetă din vecinătate şi ne dăm seama că locuitorii ei sunt nişte indivizi agreabili, dar în acelaşi

timp descoperim că practică sclavia. Păi, am încerca cel puțin să-i convingem cu vorba bună să renunțe. Dacă am avea tehnologie avansată pe care să le-o oferim, am putea chiar să forțăm un schimb. Eliberați-i pe cei oprimați, altfel nu vă dăm leacul pentru veruce. M-ai urmărit până acum?

Gerald încuviință dând din cap. Mai muşcă o dată din sandvici, deşi nici nu-şi dădea seama ce gust avea. Modelul îi acaparase toată atenția.

— Bun. Atunci, hai să vedem ce se-ntâmplă când trei civilizații avansate, ca mai devreme, încep să se răspândească printr-un peisaj stelar în care există multe planete care găzduiesc viață, unele ajungând chiar să aibă viață inteligentă.

Ben flutură din mână şi o luă de la capăt.

— Însă de data asta cele trei rase avansate „se extind“ trimițând sonde de contact prietenoase către rasele inteligente din împrejurimi, pe care le recrutează în propria lor rețea culturală nesudată.

În mijlocul pulberii de stele cenuşii apărură din nou punctele de origine colorate. Acum însă *picăturile* se îndepărtau de toate centrele de civilizație. Ici şi colo, câte un punct trimis de un soare roşu către unul cenuşiu făcea să se înroşească şi acea nouă stea, ceea ce însemna că avea loc o convertire culturală. Curând după aceea, noul amplasament de civilizație roşie trimitea la rândul său în exterior *alte* puncte roşii. Trecând pe lângă stele care deveniseră deja galbene sau verzi, acestea se îndreptau cu aviditate către orice lumină cenuşie care nu trecuse deja de partea vreunei facțiuni.

— Ține minte că nu-ți foloseşte la nimic să rămâi neutru refuzând să te alături vreuneia dintre alianțe. Fiindcă ele oferă avantaje veritabile, acces la biblioteci de tehnologie avansată şi la o bogăție de tradiții culturale. În general, ca nou-venit n-ai altă variantă decât să alegi oferta cea mai bună, ideală ar fi una compatibilă cu nevoile tale şi cu „preferințele“ speciei tale.

„Sigur“, îşi spuse Gerald, „e-n regulă să ne recomanzi să fim mofturoşi şi atenți, să ascultăm toate părțile implicate… până bagi în ecuație factorul nerăbdării umane la promisiunea nemuririi!“

Ben părea să nutrească idei similare.

— Cred că uneori ține de cine apucă primul să-şi vândă marfa. Pun pariu că şi-au dezvoltat cu timpul o adevărată ştiință a vânzării. Cum să închei rapid o afacere.

În simulare se vedeau acum peste tot puncte care zburau unele pe lângă celelalte, sărind câteodată peste distanțe enorme, în disperarea agitată de a-şi întrece competitorii, descoperind mai multe stele – sau mai multe specii inteligente – de convertit. Şi, în timp ce era de aşteptat ca unele regiuni izolate să capete în mod uniform o anume culoare, cele mai multe se transformară curând într-o învălmăşeală a tuturor celor trei culori.

— Acum imaginează-ți treaba asta petrecându-se cu *mai multe* culori… poate *duzini* de meme culturale, toate nerăbdătoare să-şi trimită misionarii.

Odată ce se adăugară albastru, roz, portocaliu şi violet, peisajul stelar deveni repede neinteligibil, o încâlceală ca de spaghete, urzeală şi țesătură în multe culori.

— După cum vezi, în această *competiție culturală,* un avantaj real îl au societățile care creează cei mai mulți emisari, trimițându-i din ce în ce mai departe şi mai rapid. Şi cele care au cea mai mare putere de convingere. Iar câteodată, cele care au pur şi simplu noroc, pentru că emisarul lor ajunge la locul şi la momentul potrivit.

Gerald clipi năuc. Părea evident din simularea realizată de Flannery. Oribil, dar evident.

— Foarte interesant, Ben, răspunse el cu toată sinceritatea. Dar, ăă, nu cumva toate astea depind de preexistența unei planete cu o rasă inteligentă, care să orbiteze în jurul fiecăreia dintre stelele cenuşii candidate? Mă refer la rase inteligente care să fie pregătite de convertire.

— Da…

— Dar poate să treacă mult timp până să ajungă o astfel de specie la o altă lume, cum s-a întâmplat cu Pământul. Aşa că… ah, m-am prins.

Într-adevăr, înțelesese. Gesticulând din nou ca un magician pe scenă, Ben făcu să apară următoarea simulare. Prezenta puncte în multe culori care convergeau către o posibilă planetă, până când sistemul solar înconjurător ajunse să *roiască* de emisari ai fiecărei culori, dornici să recruteze. Iar apoi emisarii rămaseră în aşteptare, ca bondarii în jurul stupului aşteptând să iasă regina. Fiecare dintre ei râvnind să fie norocosul, alesul.

— În regulă, îi spuse Gerald antropologului. Teoria asta ar putea explica de ce toate aceste sonde de pe Pământ, din jurul, de sub şi de deasupra lui par atât de geloase şi de ostile unele față de altele. Chiar dacă vin din aceeaşi alianță-memă… a albaştrilor, să

zicem… tot diferă în funcție de planeta care i-a trimis sau de *momentul* când au plecat.

De aici şi particularismul. Gelozia meschină. E un model convingător, Ben.

— Mulțumesc.

Profesorul părea mulțumit.

— Atât că…

Gerald se încruntă.

— Cum explici cuvintele Celui Mai Vechi Membru? A susținut că speciile şi civilizațiile din spațiu *nu* concurează unele cu altele…

Flannery ridică din umeri.

— Eroare de traducere. Adu-ți aminte c-au învățat engleza din enciclopediile şi *wiki*-urile noastre, în care „competiția“ e în general o noțiune care implică activitate fizică, precum războiul, sporturile sau capitalismul. Asta trebuie să fie!

— Da, Ben, dar istoria a înregistrat exemple clare de expansionism *misionar* care au presupus răspândirea de meme culturale, exact ca în modelul ăsta. Deci precis ştiu şi ei că termenul nostru de „competiție“ se aplică şi la…

— Sunt convins că e doar o eroare de percepere a sensului, spuse Flannery, dând din cap cu zel. O s-o depistăm împreună. Doar să perseverăm, prietene, s-o abordăm din toate unghiurile de vedere. În orice caz, continuă el, se pare că vom avea în curând o mulțime de artefacte noi cu care să lucrăm. Chiar dacă toate „celelalte“ recuperate în prezent de pe tot globul se dovedesc prea deteriorate, ar trebui să fie destul de uşor de găsit unele intacte în spațiu. Deja se discută despre expediții comune de recuperare. China spunea chiar c-o să-şi scoată de la naftalină lansatoarele Big Cheng. E foarte important să aflăm ce-au de zis *toate* sondele astea mesageri, înainte să ne angajăm la ceva!

Gerald dădu din cap în semn de încuviințare. Îi trecea însă prin minte o idee cinică.

„Asta o spune individul care cu doar un ceas în urmă se grăbea de mama focului să intre în Federația Galactică?“

Trebuia să recunoască faptul că modelul de culturi rivale realizat de Ben părea fezabil, plauzibil, părea să se potrivească majorității datelor.

Într-un fel era şi deprimant să ilustrezi galaxia într-un asemenea stadiu – de luptă meschină, implacabilă, pentru convertiri culturale, întinsă probabil pe sute de milioane de ani şi revărsându-se pe tot cerul, nelăsând prea mult loc pentru moduri

noi de gândire, pentru idei neîngrădite. A avea de ales doar din vreo duzină de norme culturale… chiar şi din câteva sute… păi, cui i-ar plăcea situația asta?

„Mă rog, cred că-i mai bine decât să fii cucerit de un imperiu extraterestru monolitic, opresiv. Iar unele civilizații s-ar putea dovedi impresionante, splendide, chiar uluitoare."

Perspectiva de ansamblu i se părea totuşi sufocantă. Iar asta punea capăt, fără îndoială, grandioaselor visuri ale tinereții, tuturor acelor viziuni pompoase, nemaipomenite, despre navigarea prin galaxie în nave interstelare.

Ei, asta e. Păcat.

Dispoziția mohorâtă nu-l părăsi nici mai târziu, când se duse şi se întoarse de la toaletă. Îi pluti pe deasupra capului cât timp se consultă cu Akana şi cu ceilalți în privința următorului set de întrebări pentru extratereştrii din Artefact.

Chiar şi după aceea, când îşi reluă locul la masa lungă, îşi verifică notițele şi comandă diminuarea iluminatului general, ştiind că nicio altă ființă umană din istoria speciei sale nu avusese vreodată un public mai larg, Gerald continuă să se gândească la modelul lui Ben Flannery.

Când era pe punctul de a relua sesiunea de întrebări şi răspunsuri, avu o revelație.

„Nu cred că asta-i explicația, nici pomeneală."

♦ ♦ ♦

Cel Mai Vechi Membru Supraviețuitor continua să afişeze zâmbetul acela de beatitudine şi stătea cu mâinile încrucişate pe burta lată, al cărei legănat îi părea lui Gerald… hmm, vesel.

Un virt licărea la colțul ochiului lui Gerald. Unul dintre multele care pluteau înăuntru trimise din Galeria Consilierilor, ricoşau de la Hermes la Tigresă, după care le erau pasate lui Ramesh, lui Ghenadi şi celorlalți din Echipa de Contact. Acesta însă avea un punctaj deosebit de mare pentru relevanța la subiect.

Câteva amsci-gărzi civile şi ateliere din Starea A Patra l-au studiat pe acest Cel Mai Vechi Membru, şi o majoritate anemică a tras concluzia că este un fals! Un personaj compozit, alcătuit din elemente de la Buddha, de la Moş Crăciun şi de la alte câteva arhetipuri cu efect liniştitor, extrase din propria noastră mitologie.

Câteva *Post-it*-uri bine cotate erau ataşate la acest mesaj inițial.

Da, dar luați în considerare şi circa nouăzeci de procente dintre extratereştrii din spatele lui! Mulți dintre ei zvâcnesc din mâini şi/sau din organele de manevră, sau vorbesc fără să se întoarcă unii către ceilalți. Mişcările lor intră în crescendo cu câteva secunde înainte să înceapă Cel Mai Vechi Membru să vorbească. Analiza statistică sugerează că *e posibil* să-l controleze printr-un fel de sistem de comandă-distribuție bazat pe consens. Pariez că el e marioneta lor!

Şi replica altcuiva, la fel de convingătoare:

Şi ce? E ceva rău? Noi le-am cerut să se gândească la o modalitate comună de a discuta cu noi. E o soluție logică. Ce mă sâcâie pe mine e că nu ne-au spus. Că-şi imaginează că ne-au dus de nas. Ăştia chiar îşi închipuie că ne aşteptam din partea celui mai influent membru al societății lor să fie aşa, din întâmplare, un umanoid fermecător! Ce, ne cred proşti?

O altă notă marginală se înălță deasupra celorlalte.

Ar trebui să-i lăsăm să creadă aşa ceva despre noi?

Venea însoțită de un vot rapid al comisiei contactului, aprobat de Akana.

Da, trebuie să-i lăsăm. Cel puțin până se confirmă ipoteza aceasta.

Gerald încuviință cu o înclinare a capului. Din partea lui, era în regulă. Era deja ocupat până peste cap cu organizarea listei de întrebări după importanță. Nu prea mai conta dacă personajul cu aer jovial din fața lui era simularea unei ființe simulate sau o simplă scorneală făcută să pară astfel.

„Emily a propus să-i spunem individului «O.M.»[55]*55 Oldest Member* (Cel Mai Vechi Membru), în original., sau «Om», pe scurt.

Sigur, de ce nu."

Se aplecă în față, vorbind direct şi clar către Artefact.

— Vrem să aflăm mai multe despre confederația sau societatea în care am fost invitați să intrăm, spuse el. În acest sens, am o listă de întrebări.

Cel Mai Vechi Membru zâmbi şi mai larg. Făcu o plecăciune, părând pregătit să răspundă.

— Mai întâi, spuse Gerald, există o ierarhie a drepturilor şi a privilegiilor în rândul vostru? Poate una bazată pe vechime? Se pot aştepta nou-veniții la limitări, la informații relativ modeste în momentul aderării?

Emisarul îşi desprinse palmele, lăsând impresia unei modestii autocritice.

Cel mai vechi se poate aștepta la mici gesturi de respect, dar este evident că eu nu sunt genul care să-i domine pe alții!

Apoi Om îşi aduse mâinile în față, cu palmele în sus.

Dacă veniți alături de noi, așteptați-vă să aveți de la bun început toate drepturile statutului de membru deplin.

Gerald nu acordă atenție murmurului de satisfacție care se iscă în spatele lui. Se grăbi să pună următoarea întrebare.

— Vom primi acces imediat la rezervorul de informații al societății voastre, din istorie, tehnologie şi alte domenii de cunoaştere?

Aproape că-şi ținea răsuflarea. Acela era momentul în care se aştepta ca Rasele Străbune să spună verzi şi uscate, să înceapă a vorbi despre *porționare*. Unele tehnologii ar fi prea avansate sau prea periculoase pentru adolescenții nou-veniți. Cunoaşterea trebuia distribuită cu zgârcenie, într-un ritm stabilit cu grijă de...

Da.

Gerald se holbă la el, luat prin surprindere de simplitatea răspunsului. Un impuls de moment îl făcu să lase baltă şirul convenit al întrebărilor ca să ceară lămuriri.

— Şi gata? Adică o să primim *totul?* Imediat?

Desigur. Totul. De ce nu?

— Şi ce se va cere de la noi în schimb? întrebă Gerald.

Explodaseră multe discuții anxioase pe subiectul plății, în caz că extratereştrii aveau s-o ceară. Ce avea să fie, cultură pământeană, muzică, literatură, care să fie transmisă către lumile lor de origine? Sau servicii? Sau (conform cu modelul lui Ben Flannery) obligația de a adopta un anume sistem de credințe?

Nu că un *quid pro quo* ar fi fost lipsit de logică, în principiu. Dar unii membri ai comitetului nu-şi puteau lua gândul de la prețul insulei Manhattan.

În schimb, nu cerem nimic altceva decât să acționați în interesul vostru, astfel încât posibilitățile voastre de supraviețuire să fie maxime. Să dăinuiți și să vă replicați în erele viitoare. Dacă veți urmări acest scop, noi vă vom ajuta. Vă oferim mijloacele de supraviețuire.

Se îngrămădeau tot mai multe virturi din toate părțile. Comentarii exaltate şi întrebări cu punctaj mare la relevanță, de la oameni sau grupuri cu reputație inegalabilă. Fiecare părea să insiste pe un alt aspect al „supraviețuirii", pe câte o problemă fără speranță, la a cărei ameliorare ar fi putut contribui poate doar ştiința şi metodele extraterestre.

Să oprim deteriorarea mediului din ecosistemul planetar.

Să rezolvăm criza de apă şi energie.

Să decodificăm enigma vieții şi a bolilor.

Să descifrăm misterele minții.

Să rezolvăm conflictele şi să punem capăt violenței.

Să găsim răspunsuri despre Dumnezeu şi izbăvire.

Să dezlegăm ghicitoarea morții.

Cea din urmă fusese deja promisă, ispititor. Se părea că din clipă în clipă aveau să vină şi detaliile.

Dar Gerald ştia că era prea devreme ca să se intre în amănunte. Deşi nu dorea să joace rolul de avocat al diavolului, nu putea rezista totuşi să nu se ducă încotro îl împingea curiozitatea.

— Dar… nu vă îngrijorează faptul că s-ar putea… *să abuzăm* de unele dintre cele mai avansate…

O observă pe Akana clătinând din cap şi făcându-i semn să nu insiste în direcția aceea. Dar, fără doar şi poate, toată lumea avea în minte aceeaşi întrebare.

— … că s-ar putea să abuzăm de unele dintre cele mai avansate tehnologii?

Se întâmplă și astfel de lucruri. Dar cunoașterea pe care v-o împărtășim ar trebui să vă asigure supraviețuirea. Iar cele mai multe probleme care vă supără acum ar trebui să dispară ca o amintire urâtă.

În timp ce majoritatea celor de față reacționară pozitiv la acel răspuns, cu zâmbete şi oftaturi, Gerald surprinse căutătura prevenitoare a Akanei, care îi sugera să nu se mai abată de la

scenariu fără s-o consulte. Înclină din cap a încuviințare şi îşi drese glasul, apoi citi exact ce urma pe listă.

— Te rog să ne vorbeşti despre federația lumilor la care suntem invitați să aderăm.

Văzu cum fraza lui pătrundea în Artefact sub forma unui şir de litere, care se diviză şi se transformă în peste şaptezeci de şuvoaie distincte de caractere, fiecare dintre ele apropiindu-se de câte un personaj extraterestru. La început Om – Cel Mai Vechi Membru – nu făcu nimic altceva decât să zâmbească, la fel ca şi până atunci, în timp ce freamătul se răspândea printre feluritele făpturi care stăteau în picioare, pe vine, aşezate, cocoțate sau întinse în spatele lui. Dar în scurt timp deveni clar că de data aceasta se schimbase ceva.

Versiunea în limba engleză a întrebării lui Gerald continua să plutească pe deasupra mulțimii.

Te rog să ne vorbeşti despre federația lumilor la care suntem invitați să aderăm.

Ființele din fundal se întorceau unele către altele, părând tulburate. Nu furioase ori entuziasmate… poate „confuze“ era un termen mai bun. Situație care nu după mult timp îl făcu pe Om, care stătea în față, să pară că se scarpină în cap. Zâmbetul sublim i se micşoră cumva.

Non sequitur. Nu există nicio federație de lumi.

Tăcerea domnea în Centrul de Contact, ca şi printre consilierii din spatele geamului de sticlă. Părea să se fi întins şi mai departe, de vreme ce furtuna de virturi îşi încetase învârtejirea şi încerca să se strecoare dinspre periferia zonei vizuale a lui Gerald. Cele mai multe dintre mesajele virtuale sclipitoare păleau, pe măsură ce autorii lor îşi pierdeau interesul. Ori se dispersau ca vaporii de rouă când motoarele de *ia*naliză considerau că le scăzuse relevanța.

Gerald se uită pieziş la Ben Flannery, care îi răspunse cu o înclinare a capului. Antropologul hawaiian avea aerul celui care şi-a dovedit dreptatea, deşi părea întristat, ca şi cum trăsese nădejde că se înşela. Pe tot mapamondul, numai ei doi ştiau care era alternativa cea mai probabilă – starea de lucruri care predomina în univers *în locul* unei federații.

Bazându-se pe asta, Gerald compuse o întrebare ad-hoc.

— Atunci, te rog să ne vorbeşti despre acea largă asociere

interstelară de specii, alianța care v-a trimis să împărtășiți valori culturale.

Din nou se răspândi confuzia printre cele circa nouăzeci de ființe-surogat. De data aceasta răspunseră mai repede prin intermediul lui Om, a cărui expresie părea cam iritată.

Nu există nicio alianță sau asociere de specii. Ți-am spus deja.

Gerald tresări. Era prima dată când emisarul extraterestru îl admonesta.

„Ba nu mi-ai spus", îi trecu prin minte.

„Mai devreme ai spus că nu există «competiție» între specii. Ai spus că n-ar putea să aibă loc niciodată o competiție.

Noi am înțeles prin asta că nu există război. Sau vreo metodă lesnicioasă de a călători fizic. Sau amândouă.

Dar asta-i altceva. «Asociere» e un cuvânt temperat şi călduț-prietenos. Poate să însemne orice… inclusiv grupurile culturale nesudate ale lui Ben.

Şi tu-mi zici că nici măcar atât nu există?"

Inima îi bătea acum mai puternic din cauza răbufnirilor involuntare de adrenalină. Nu voia să meargă încotro îl duceau toate astea.

— Totuşi, începu el. Totuşi, noi vedem cu ochii noştri, în acest moment, o asociere de mai multe specii. De asemenea, foloseşti în exprimare *noi, nouă* şi *comunitatea noastră*…

De data aceasta, gura schiță iar zâmbetul de Buddha, iar Cel Mai Vechi Membru răspunse fără ezitare.

Noi avem, într-adevăr, o comunitate. Una a păcii și a aventurii! Ea îți oferă o șansă nemaipomenită de supraviețuire. De explorare și de existență perpetuă.

Gerald avu sentimentul unei revelații îngrozitoare, care i se strecura treptat în minte de ceva vreme. Se manifesta o confuzie fundamentală, pe care el o sesiza acum pe neașteptate – una care prinsese rădăcini, în tot acest timp, pornind de la o lipsă a limbii engleze.

Nu existau nicio federație de *lumi* şi nicio asociere de *specii*.

Mai rămânea o singură variantă.

Pe negândite, se ridică de pe scaun, cu fața la Artefactul pe care

îl adusese din spațiul înghețat.

Se bătu uşor în piept.

— Ăă… mie?

Trebui să-şi înghită nodul din gât înainte să poată continua.

— În tot acest timp, te refereai la… vorbeai cu… *mine?*

Firește, dată fiind importanța ta. Cu tine și cu alți lideri care iau decizii și alocă resurse.

— Indivizi, spuse Gerald ca să clarifice lucrurile.

Împietrit în fața revelației, era tot ce reuşise să producă pentru a continua discuția.

— Nu-i vorba de lumi, specii sau societăți, sau chiar de grupuri culturale, ci de entități *individuale?*

Îşi şi imagina milioane de libertarieni din toată lumea, savurând momentul triumfal în care se demonstra că avuseseră dreptate. Aşa puțin cât avea să dureze.

Cum ar putea fi altfel? Da, individ cu individ. Deși numărul lor depinde de cât îngăduie planul vostru general de supraviețuire și de dăruirea voastră.

Zâmbetul Celui Mai Vechi Membru era din nou larg şi angelic, radiind generozitate. Dar Gerald nu-l luă în seamă şi în acelaşi timp respinse murmurele care penetrau peretele de sticlă al incintei aflate în carantină. O tornadă de lucruri buimăcitoare îi năpădi ochelarii, aşa că renunță şi la ei, cu un gest smucit, înfruntând situația cu chipul descoperit. Cu ochii descoperiți.

— Supraviețuirea…, spuse el şi arătă către Artefact. Adică… *acolo, înăuntru?*

Se lupta să-şi încetinească ritmul respirației, dintr-odată greoaie.

— Adică *în interiorul* acelui cilindru de cristal…? Acolo o să se-ntâmple totul? Acolo ne oferiți *supraviețuirea* şi *viața fără sfârşit?*

Nu! Interpretare greșită!

Om îşi clătină capul cărnos şi flasc, surâzând indulgent.

Dă-mi voie să clarific: Nu doar în acest cilindru, bineînțeles. Ce „supraviețuire" înghesuită ar fi!

Entitatea corpolentă păru să chicotească, amuzată de o asemenea naivitate…

… iar Gerald o auzi pe Emily înfiorată toată de un oftat de uşurare.

Un oftat prematur. Prea sigur pe sine.

Nu doar în acest cilindru. Ci în MILIOANE asemenea lui! Poate sute de milioane, dacă sunteți ambițioși, precauți și ingenioși.
Vă vom învăța cum să le construiți. Și cum să le umpleți pe toate cu replici ale voastre. Nouăzeci și două… plus a nouăzeci și treia! Un personaj din rasa voastră ales să intre în fiecare capsulă. Să se alăture unei comunități a perseverenței, a rezistenței, a reproducerii și a supraviețuirii! Și vă vom arăta cum să le trimiteți mai departe, ca pe semințe, să străbată uriașa boltă cerească întunecată.

Gerald chibzui la halul în care se înşelase. Pauzele uluite de mai devreme nu se puteau numi „tăceri“.

Aceasta era tăcere.

Nimeni nu spunea o vorbă. Era de parcă nici măcar nu mai puteau respira. Gerald era convins că întreaga planetă amuțise din cauza şocului.

Până când Ghenadi Gorosumov rosti o singură propoziție, care avea să devină cea mai faimoasă din lume:

— *E un rahat de scrisoare în lanț!*

Gerald aruncă o privire acră spre prietenul său rus, care, la urma urmei, nu făcuse decât să sublinieze ceea ce era evident. Totuşi, poate că Ghenadi ar fi scutit omenirea de o parte din suferință dacă ar mai fi aşteptat câteva secunde, lăsând să se prelungească încă puțin momentul de paralizie şi permițându-le unora să se mai agațe de iluziile lor. Orice fel de iluzii.

Privi spre stânga. Profesorul Flannery afişa o expresie zăpăcită. Modelul inteligent al sondelor misionare aflate în competiție, realizat de el, îşi păstra o urmă de validitate, dar se aplica la o situație încă şi mai puțin acceptabilă decât cea a „memelor culturale rivale“.

Ghinion, Ben!

Pentru prima dată, emisarul extraterestru nu mai aşteptă să-i fie pusă o întrebare, ci continuă să vorbească din proprie inițiativă.

O sută douăsprezece specii participă deocamdată la această serie. Nouăzeci și doi dintre noi continuă să prospere aici, înăuntru.
Fiecare rasă nouă care se alătură comunității își selectează din rândurile ei un individ a cărui replică să fie plasată în interiorul fiecărei noi sonde. Unele își copiază pur și simplu regele sau regina, pentru fiecare exemplar pe care îl construiesc. Câteva, puține, apelează la loterie, vând bilete sau și-l aleg pe „cel mai bun" după criterii locale. Unele încearcă să fie corecte, desemnând câte o copie pentru fiecare persoană în viață la momentul acela. Firește, nouă ne place această abordare, deoarece conduce la construirea mai multor exemplare!
Fiecare individ copiat într-o sondă își continuă existența... dar abia la URMĂTOAREA oprire se obțin marile recompense.
Când o nouă cultură planetară este descoperită și ajutată să creeze noi serii de cópii, fiecare dintre noi renaște de milioane de ori!
După estimările mele, s-ar putea să existe trilioane și trilioane de cópii ale mele în toată galaxia. Cu timpul, poate o să ajungi și tu să spui același lucru despre tine!

Expresia lui părea să sugereze o satisfacție atât de pură – atât de infatuată –, încât Gerald începu să se îndoiască de teoria conform căreia Om era doar o marionetă care exprima consensul celorlalți. Mândria pe care o nutrea Cel Mai Vechi Membru Supraviețuitor era evidentă. Ostentativă. Plină de siguranță.

Acesta ar putea fi și destinul vostru. Consecințe favorabile pentru cei care participă și au parte de replicare. Căderea în uitare pentru cei care rup lanțul. Veniți alături de noi!

Discursul nu se opri aici. Cuvintele se derulau însoțite de

ilustrații, construind ceea ce era în mod evident *un discurs promoțional* – care descria fabuloasa lipsă de limite a mediilor simulate pe care le puteau asigura asemenea cămine de cristal şi sublinia că *această* filiație de sonde se număra printre cele mai vechi şi mai bune, palmaresul său de copieri, dispersări şi recopieri fiind neîntrecut!

Lui Gerald îi sugera un lung reportaj comercial pentru o croazieră oceanică, una care oferea îmbarcarea pentru o călătorie infinită. Încercă să meargă mai departe pe firul acelei idei, dar un freamăt se stârni printre membrii echipei de contact. Câțiva dintre ei scoaseră zgomote puternice de surpriză.

Gerald privi iute la Akana, care îl îndemnă prin gesturi să-şi pună imediat ochelarii la ochi.

Şi-i puse şi văzu, suprapus pe mediul real din fața lui, chipul membrului chinez al echipei de contact, Haihong Ming.

— *Conducerea țării mele a primit veşti de la Academia Xian de Iluzie Artistică, unde tocmai s-au încheiat două ore de analiză asupra imaginilor pe care le-am văzut azi la prânz, despre plecarea Artefactului de pe planeta cu lilieci-elicoptere. Profesorul Wu Yan şi colegii săi au reuşit să amplifice momentul infinitezimal în care capsula aceasta a fost lansată în lunga ei călătorie din lumea de origine către lumea noastră.*

Lentilele lui Gerald se întunecară, cufundându-l încă o dată în noaptea galactică; în depărtare se vedea planeta lui Atacă-Jos Ucidepeşti, orbitată într-un plan mult mai apropiat de fabrica în care se construia lungul şir de emisari cristalini – scrisorile în lanț interstelare. În planul cel mai apropiat se afla o lungă bandă transportoare care ducea capsule noi-nouțe către partea din spate a unei lungi catapulte electromagnetice. Titanica piesă de artilerie se pregătea să lanseze sonda în epocala ei călătorie către o anume stea galbenă.

— *Fiți atenți,* continuă Haihong Ming, *la siluetele în costume spațiale cum încep să se întoarcă şi să se uite în jos, când observă nişte obiecte strălucitoare îndreptându-se din toate direcțiile către fabrică.*

Gerald îşi aminti într-adevăr, şi pe moment vru să întrebe despre ce era vorba, dar interveniră alte chestiuni. Văzu, în imagini derulate mult mai lent, câteva dintre creaturile-lilieci răsucindu-se înapoi – ca şi cum s-ar fi pregătit s-o şteargă de acolo –, pe când altele încremeniră pur şi simplu, ca în fața inevitabilului. Se apropiau fâşii scânteietoare. În depărtare se vedeau şi alte siaje luminoase, arcuindu-se şi întretăindu-se

deasupra planetei.

„O, nu!“

Catapulta se declanşă – o explozie orbitoare care se înălță concentric, puse stăpânire pe POV-ul privitorului ipotetic şi-l trimise cu viteză amețitoare de-a lungul şinelor, lăsând în urmă, cu viteză tot mai mare, lumea albastru-maronie din spate.

Acum însă, totul încetinea. Analiştii video chinezi reuşiseră să încropească echivalentul a trei cadre finale, care încă mai cuprindeau planeta şi combinatul de producție.

Iar Gerald desluşi imediat ceva cumplit şi mortal, ceva care fusese până atunci mascat de explozia incandescentă a propulsiei electromagnetice.

Detonații. Neîndoielnic atomice. Una dintre ele – cea mai apropiată – tocmai începea să mistuie fabrica într-un val violent care avea să rateze *cu foarte puțin* capsula evadată în spațiu. Era greu de presupus că vreo altă sondă avea să mai apuce lansarea. Cu siguranță, niciunul dintre constructori nu scăpase.

— *Probabil că civilizația liliecilor a supraviețuit după runda aceasta de violență,* explică Haihong Ming. *Fiindcă a trimis mai târziu fasciculul de particule încărcate pe care l-a promis ca să accelereze înaintarea sondei. Dar au trecut multe decenii până şi-au revenit suficient cât s-o trimită. Iar fasciculul n-a durat mult.*

Gerald îşi scoase iar ochelarii, de data aceasta ca să se frece la ochi.

Cel puțin, asta văzură cei din jur. Reuşi să-şi ascundă lacrimile de toți ceilalți, indiferent cât de bine echipați erau.

Când ridică din nou privirea, ştia ce-ar trebui să le întrebe pe entitățile din Artefact. Îi luă totuşi câteva clipe până reuşi să se concentreze asupra Celui Mai Vechi Membru şi să pronunțe cu glas tare.

— Dar căminele voastre?

Vorbise tare, aproape strigând, ca să oprească prezentarea promoțională, nepăsându-i că Om părea scos din sărite fiindcă fusese întrerupt.

— Planetele, speciile şi civilizațiile din care provine fiecare dintre voi. Artefactul acesta conține informații şi despre ele?

Extraterestrul cel trupeş nu mai zâmbi.

Despre unele.

— *Ele* ne interesează pe noi în primul rând. Vrem să aflăm

despre ele.

Nu recomandăm cercetarea acestui subiect. Mai ales în această fază.

Dar Gerald nu renunță.

— Ai spus mai devreme că speciile din care proveniți *nu s-au întâlnit niciodată*. N-avea nicio logică pentru noi, care ne-am imaginat cine știe ce federație galactică. Acum trebuie să te întreb direct. Fără ocolișuri.

Privi scurt la colegii săi de echipă, la Emily, Ghenadi, Ramesh, Patrice, Terren, Ben… și la Akana, a cărei figură era mohorâtă și fără culoare. Femeia încuviință cu o înclinare a capului aproape convulsivă.

— Cum se poate așa ceva? continuă Gerald. *De ce* nu s-au întâlnit niciodată?

Om era reticent.

Nu veți fi mai fericiți dacă întrebați.

Răspunsul îl făcu pe Gerald să scrâșnească din dinți. Nu-și mai dorea să fie părtaș la glorie fiindcă descoperise acel obiect. Tot ce simțea acum era furie rece. O nevoie de a obține în sfârșit o fărâmă de adevăr.

— Spune-ne, insistă el. Dacă nu, o să vă punem într-o cutie întunecoasă și-o să căutăm alții care să ne răspundă. Acum să ne spui!

Cei nouăzeci și doi de extratereștri ocupanți ai unui univers-bulă cristalin șopocăiră între ei. Chipurile li se schimonosiseră. Gheare și tentacule se încleștară, iar Gerald se convinse dintr-odată.

„Nu spre binele nostru evită ei subiectul. Spre binele lor.

Din cauza suferinței.“

Cel Mai Vechi Membru Supraviețuitor, avatarul gras care îi reprezenta pe toți, își pierduse orice urmă de veselie. Ridică din umeri; gestul o fi fost el copiat de la pământeni, dar aerul de resemnare – chiar de indiferență crudă – părea cât se poate de real.

Niciuna dintre speciile noastre nu mai este în viață. Toate au strălucit vremelnic și au dispărut. Indivizii

pot să supraviețuiască! Sub forma aceasta, umplem cosmosul și trăim de-a pururi. La fel poți și tu!
Dar speciile inteligente nu rezistă. Nicio civilizație nu rezistă. Nici planetele care le-au dat naștere.

Apoi entitatea făcu un pas către frontieră şi adăugă:

Ce, credeați că a voastră o să supraviețuiască?

PARTEA A ŞASEA

ACEST TUMULT AL VIEȚII[56]

> Ar putea veni sfârşitul lumii după anul 2060, dar nu văd niciun motiv să vină mai devreme. Aceasta o spun nu ca să declar când va fi să fie momentul sfârşitului, ci ca să pun capăt supozițiilor nesăbuite ale unor visători exaltați care prezic deseori acest moment, şi astfel şţirbesc prestigiul sfintelor profeții.
>
> **Sir Isaac Newton**

> Cât de diferită ar putea fi lumea noastră dacă literatura noastră, ca să nu mai vorbim despre politică, ar semăna mai degrabă cu un adult rațional şi fără teamă decât cu un adolescent care se dă de ceasul morții?
>
> **Kim Stanley Robinson**

56 *This mortal coil*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

SPECII

Murphy-autul a studiat breşele nor-nand +/-/+ a găsit 32.823 de fugari căutați de autoritățile omnormalilor + + nedepistați de aspii angajați să deruleze căutări pentru FBI+Interpol+FRS +HanSecuritInc+cetera -/- a studiat imaginea gestalt a lumii în căutare de ne-tipare ale unor oameni cu biometrie modificată care se ascund la vedere +/+ învederat -/- în vederea ta o lume care îi caută!

unii dintre cei ascunşi sunt oameni foarterăi ./. căutați pentru fapte relerelerele./. nutegândilaastanununu

alții se ascund din motive politice… morale… filozofice… lucruri pe care doar ciudații de homosapiens le înțeleg -/+= un aut să fie răuţ, nici gând

să-i raportăm pe toți??? întreabă tanti-auti-Ortie!/+/- aptitudinea ei savantă este etica +/!/+ să hotărască ea pe cine să pârâm!! lui Murphy-Autul n-o să-i pese -/+ el adoră căutarea +analiza utilizării mondiale de camere video +deviații/asimetrii/ boltiri…

… şi a găsit-o pe EA !/! mama-himeră şi băiețelul ei + + + vârsta şapte ani dar mare ca un puştinormal de zece ani!!! gen-autul a accesat baza de date a oamenilor de ştiință care studiază în secret copilul…

=> du-te 145.627.010 perechi de baze pe brațul lung al cromozomului#1 => vezi <= versiunea neobişnuită a lui 1q21,1 – nu o variantă de la omnormali -/- nici „greşelile“ purtate de unii autiştii schizofrenicii alții -/+ e o renaştere a ceva demultpierdut +/-

PRIVEŞTE copilul!=><= craniumare frumos arcuit la spate. Auz absolut şi alte surprize… totuşi mai puternic & mai bună concentrare decât la oricare dintre auți + cu reacție luptă/fugi care e calmă-nu-agitată!/!- vorbeşte aproape normal… dar UITE ce relație stabileşte cu animalele! iată =>*<=*

Agurne (salutare) Arrixaka (virgină) Bidarte (între drumuri) ar trebui să fie mândră de fiul ei +-+ păcat că i-au înlăturat chirurgical proeminențele arcadelor -/-/- să nu mai iasă în

evidență atât de tare -/- dar ce zâmbet şi ce profil perfect !/-/! fără bărbia urâtă de homosap (((

au făcut-o !/! unii omnormali (câțiva) şi-au ispăşit crima din vechime + + + au redat lumii Poporul Robust + + +

păcat că alți omnormali îl vor mort

CAPITOLUL 48

REFLEX

Era înghesuială mare în Silverdome. Odată cu apropierea iernii, tot mai mulți *pest* intrau acolo ca să scape de răcoarea nopții, chiar dacă asta însemna să slugărească în echipe de muncă şi să-i asculte pe *preducatori* în timp ce-şi leorpăiau algopastele gratuite, condimentate cu carne de tehnopui.

Ajuns acolo când îi începea programul de lucru, Slawek oftă amarnic când văzu câți nou-veniți ajunseseră la mezanin, întinzându-şi culcuşuri, cortine despărțitoare şi cocoțându-şi pe platforme din metlon şi placaj, care acopereau zona scaunelor din vechiul stadion, vid-ecrane ieftine, din pixelpânză, cu care să-i țină pe copii ocupați.

Slawek trecu de un sensocâine care adulmeca în căutarea mărfurilor de contrabandă, apoi grăbi pasul pe lângă Marea Tablă a Regulilor zugrăvită în roşu antistraturi – nuanța pe care se presupunea că ochelarii nici n-o acopereau, nici n-o ascundeau vreodată. Deşi nu-ți trebuia altceva decât un hackerware ieftin ca să-ți schimbi configurația spectrală a ochelarilor. Slawek avea cunoştință de vreo duzină de sub-straturi pe care indicatorul acela fusese pocit cu batjocuri grosolane. În rândurile etnicilor mai zurbagii din Silverdome, resentimentele față de autorități erau în creştere.

„Te rog, fă să nu mă repartizeze azi la forțele de ordine“, se rugă el. Impulsurile din nervii subdurali aproape că-l făcură să ridice mâna dreaptă ca să-şi facă semnul crucii pe piept. Dar catolicismul era *nekulturnîi* pentru foarte mulți puştani. Aşa că, în loc de semnul crucii, tiparul neural apelă la avatarul-suflet al lui Slawek, indicându-i să pună genunchiul jos într-un colț retras din virspațiu, şi adăugând în contul lui un „tatăl nostru“.

Aleksei „Danny“ Hutnicki era de serviciu la Biroul de repartiții, unde un grafic-banner cu echipe de lucru se modifica întruna, pe măsură ce muncitorii se prezentau să-şi ia în primire însărcinările, sunau să se învoiască pe motiv de boală ori se întorceau de prin zonele cu ferme din Vechiul Detroit. Aleksei ridică privirea şi se strâmbă.

— Ai întârziat. Pe vremuri, când dormeai aici, nu-ntârziai niciodată.

— Mda, mă rog.

Asta se întâmpla înainte ca Slawek să-şi facă bagajul şi să se mute într-unul dintre complexurile-satelit ale Silverdomeului: două duzini de locuințe – vreo două cvartale urbane – în plin proces de revendicare cu titlul de comunitate – dotate cu lăptărie, seră, şcoală şi cu nişte foste subsoluri acoperite cu geamuri şi transformate în ferme de alge. Însă tot trebuia să-ți dedici ceva timp acolo, la centru, dacă voiai să avansezi.

— S-a stricat microbuzul. A trebuit să vin cu skutrul.

— Hm.

Aleksei, cu un aer dubitativ, scrută Tabela de repartiții.

— Ia să vedem ce găsesc să ți se potrivească…

Părea pornit în căutarea unei slujbe de rahat pe care să i-o paseze lui Slawek.

Dar trăsăturile lui nu erau greu de interpretat, cu ajutorul unui cheapware care corela tonalitățile roşeții cu dilatarea irişilor. „Ce prefăcut! Ştie deja ce mi s-a repartizat.“

După cum se aştepta, Aleksei flutură din două degete şi marea tabelă pâlpâi. Ochelarii lui Slawek aduseră automat în prim-plan numele său şi cuvântul neînduplecat din dreptul lui.

PAZĂ ŞI ORDINE.

Îşi păstră pe față o expresie impasibilă – exersase cu un program de feedback. Dar suvatarul lui Slawek, răspunzând la tresăririle nervoase involuntare, îşi exprimă dezamăgirea suduind şi bătând din picioare în mica sa capsulă particulară de subrealitate – un e-acces de nervi pe care măruntul homuncul se apucă apoi să-l răscumpere, îngenunchind şi înălțând rugăciuni fervente către Fecioara Maria, percepute doar de Porfirio şi de Domnul.

În tot acest timp, placid în aparență, Slawek se întoarse şi porni către cea mai apropiată rampă care ducea sus, în interiorul galeriilor superioare ale vechiului stadion acoperit.

♦ ♦ ♦

Lui Slawek îi mai trecu din supărarea pricinuită de repartizarea la pază şi ordine când află că avea să-l însoțească la vizite pe doctorul Betsby. Ceea ce îi oferea şansa de a pune întrebări. Cu toate că avu şi doctorul câteva de pus, la început, pe când vizitau

campamentele de familişti de la mezanin.

— Te-ai ținut de învățătură, fiule?

— Da, domnule, răspunse Slawek, cam neliniştit.

Omul acela avea puterea de a-i da brânci afară din ghidurile i*a*xperiențiale şi de a-l trimite înapoi în sala de clasă de pe vremea bunicii, cot la cot cu adolescenți ciufuți, care le făceau viața mizerabilă profesorilor lor din carne şi oase.

— Citesc şi cărți pe hârtie, îi spuse el fizicianului care supraveghea starea de sănătate şi de bunăstare a populației din Silverdome.

În ultimele luni, Betsby îşi lăsase să-i crească părul blond-nisipiu, cu şuvițe cărunte, în acelaşi ritm cu noua barbă şi în paralel cu adâncirea aerului absent din privire. În momentul acela, atenția i se concentra în principal asupra unui instrument portabil care scana brațul vătămat al unei femei în vârstă sosite din Bangladesh-ul scufundat sub ape. Treaba lui Slawek era să-i înmâneze instrumentele, dar şi să fie mereu atent la posibile belele. Veneau acolo şi oameni proveniți din diferite culturi, care nu se bucurau să fie zgândăriți de diverşi reprezentanți ai autorităților, ceea ce contribuia la alimentarea tensiunilor mocninde din acea tabără de refugiați de toate neamurile. Slawek era masiv, avea şcoala străzii şi antrenament în câteva stiluri de autoapărare. Cu toate acestea, încă mai păstra suficient din aspectul de puştan ca să nu pară amenințător, mai ales când făcea pe tăntălăul cu zâmbetul lui convingător.

Ceea ce, îndeosebi în acele momente, părea o atitudine înțeleaptă. Câțiva masculi – probabil fiii bătrânei – urmăreau scena din apropiere, cu un aer protector. Slawek se uită la ei cu cea mai reuşită expresie de jovialitate din dotare şi primi în schimb un salut refractar, fără cuvinte.

— Vino mâine la raportarea bolnavilor, îi spuse Betsby femeii. Va termina o soră examinarea. Dacă nu vii, familia ta îşi va pierde din privilegii. Dacă vii, sunt sigur că putem încropi ceva compatibil genetic ca să facem să dispară mizeria asta nenorocită. Înțelegi?

Ea îşi înclină capul, ascultând la o cască-interpret de modă veche, apoi se ridică în picioare şi prinse mâna doctorului, mulțumindu-i într-o bengaleză turuită. Fiii ei se ridicară şi se plecară la rândul lor. Aşa era de multe ori în timpul vizitelor medicale. Un ciclu de încordare şi relaxare care lui Slawek i se părea mai obositor decât orice însărcinare ar fi primit.

„Totuşi, doc are încredere în mine. Asta valorează enorm.“

La plecare, străbătând pasajul LL4, doctorul Betsby se opri şi se întoarse către Slawek.

— Ce cărți?

— Poftim?

Contactul vizual cu şeful îl punea mereu în încurcătură.

— Cărțile pe hârtie de care ai pomenit adineauri. De unde le-ai luat?

— Ăă... e o bibliotecă bunicică în vechea Lojă a Patronatului, mai încolo de linia de cincizeci de yarzi. Bătrânul profesor Miller ne cere să aducem acolo orice text găsit în casele recuperate. Păstrez şi eu câteva, doar să mă uit pe ele înainte să le dau.

— Şi? Ce citeşti, Slawek?

— Păi, domnule... programa mea de la istorie include Primul Război Civil american. În general, e un tur în imersiune completă cu un ghid automat Shelby Foote. Se cheamă *Drumul spre Apomatics*.

— Spre *Appomattox*. Cunosc turul ăsta. Simți de-adevăratelea că eşti la Shiloh şi-ți vâjâie pe la ureche gloanțele Minié. Şi ca supliment citeşti o carte?

— *Climat şi istorie*, de profesorul David Greene. E aridă, dar destul de interesantă. Susține că Nordul a câştigat Războiul Civil fiindcă a avut parte de mai mulți imigranți din Europa. Oamenii credeau că s-a-ntâmplat din cauza sclaviei din sud. Dar Greene zice că-i din cauză că era mai uşor de făcut agricultură în locurile în care se aşternea zăpada în fiecare an.

— Cum aşa, Slawek?

Betsby părea să-l asculte doar cu o ureche, fiindcă tocmai se saluta cu câțiva vârstnici la următorul adăpost.

Ocupanții îşi traseră în lături draperiile, lăsându-l să-şi facă de cap cu scannerele peste culcuşurile şi bunurile lor. Familia aceea, care sosise din focarul paraguayan, se afla sub atentă supraveghere şi i se cereau săptămânal mostre de sânge. *Toxoplasma gondii* avea tendința de a reveni chiar şi după dezinfectare. Până când avea să se confirme că nu mai erau infectați, regulamentul le interzicea să crească pisici.

— Cred c-a avut de-a face cu faptul că iarna anulează cumva totul. Face insectele şi plantele să intre în hibernare. Şi-apoi, primăvara, fermierii puteau să are şi să lupte cu buruienile şi cu dăunătorii de pe poziții egale. De asemenea, verile erau plăcute, nu înăbuşitoare. Pentru toate astea merita să suporți nişte

zăpadă.

Betsby mormăi ceva, satisfăcut pe moment, şi se concentră în întregime asupra scanărilor sale. Desigur, Slawek ar fi preferat să discute despre altceva în acel moment – opinia lui Betsby despre Artefactul Havana şi despre mesajul său pesimist şi sumbru de-ți dădea fiori.

„Extratereştrii au spus că nimeni nu supraviețuieşte. Nici speciile, nici culturile. Doar indivizii care ajung să fie copiați în lanțul de scrisori-cristale şi sunt lansați în adâncul spațiului. Pe Sfântul Karel, nici nu-i de mirare că izbucnesc revolte!“

Veştile păreau să lovească cel mai tare în oamenii cu mai multă educație, sau cu mai mult timp liber în care să mediteze la abstracțiuni. Aici, la periferia Detroitului, deposedații aveau orizonturi mai înguste, ca de pildă următoarea masă. Slawek se întreba însă: „Cum ar putea cineva ca mine să câştige un loc la bordul unei sticle intergalactice cu mesaj? Presupunând că se hotărăşte omenirea să le construiască.“

El înclina spre teoria – care se transforma rapid în consens pe anumite site-uri şi virlumi religioase – conform căreia entitățile mesagere erau de fapt *demoni* trimişi să corupă omenirea! Prezentau toate semnele. Trăsături fizice bizare, care aminteau de Cartea Apocalipsei. Declararea necunoaşterii sau a indiferenței față de Dumnezeu. Şi incapacitatea de a interacționa cu lumea fizică altfel decât prin influențarea minților şi-a mâinilor omeneşti.

Trăsătura aceasta îi frapa mai ales pe teologii catolici – până şi pe Părintele Pracharitkul, care îi explicase lui Slawek cu doar o zi în urmă, la bisericuța din loja 42:

— *Chestiunea s-a lămurit demult, la vremea Ereziei Maniheiste.*

Pentru asta, Slawek se văzuse nevoit să dea o căutare rapidă, în timp ce clericul thailandez bătea câmpii mai departe.

— *La momentul acela, s-a stabilit că Satana şi protejații lui n-aveau nicio forță reală, creatoare. Nu erau în stare să facă nimic fizic. Puterea lor stătea exclusiv în magia convingătoare a minciunilor.*

Până şi iezuiții, familiarizați de multă vreme cu diverse idei despre viața extraterestră, înclinau acum către această explicație, deşi Vaticanul încă nu se pronunțase. Slawek avea la rândul lui rezerve.

„Pun pariu că doctorul Betsby mi-ar putea lămuri cât de cât lucrurile, când o să apuc să-l întreb.“

Odată ce inspecția luă sfârşit, paraguayenii îşi lăsară la loc

draperiile. Pânza pixelată începu să pâlpâie, mărindu-le vizual cocioaba, poate adăugând şi privelişti din pampasul natal înainte de a se fi uscat şi-a se fi transformat în nisip.

Deşi materialul amortiza şi zgomotele în ambele direcţii, lui Slawek i se păru că aude mieunatul inconfundabil al unei feline. O simulare? Sau un animal adevărat, pe care familia îl ţinea ascuns? Printre alte obsesii induse de prezenţa parazitului, unele tipuri de *Toxoplasma* îi făceau pe cei infectaţi să tânjească nebuneşte după pisoi.

— În regulă, spuse Betsby săltându-şi geanta, în timp ce Slawek căra echipamentele mai grele. Atunci, dacă iarna era aşa de folositoare pentru imigranţii din secolul al nouăsprezecelea, de ce mai târziu s-a migrat în masă către sud, spre regiunile însorite din America, depopulându-se oraşe ca Detroitul?

„Mă evaluează", îşi dădu seama Slawek. „În mod normal, copiii de vârsta mea nu-s lăsaţi să se alăture vreunei comunităţi din exterior, ca independenţi. Dacă mă pomenesc că mi se ordonă să mă mut înapoi sub cupolă? O să-mi pierd cota-parte?"

— Ăă…

Clipi o comandă de căutare pe baza întrebării lui Betsby. *Blipuri* relevante începură să se înghesuie din toate părţile, dar Betsby nu-i ceruse să-şi scoată ochelarii, ceea ce precis însemna ceva.

„Potoleşte-te. Nu informaţii şi statistici vrea el. Interpretează."

— Păi… aerul condiţionat a făcut viaţa mai suportabilă în oraşele din sud… şi… şi *slujbele* s-au concentrat o vreme în sud, urmând forţa de muncă ieftină, până să se îndrepte spre Orientul Îndepărtat, pe urmă spre Africa. Mai întâi îmbrăcăminte şi dup-aia maşini şi alte d-astea, pe urmă computere, telefoane, fabrici, servicii…

— Bun, şi-atunci, de ce s-a întors migraţia şi s-a vărsat iar spre nord?

— Adică, din ce *alte* motive decât kudzu?… Sau coasta inundată? Sau când şi-a schimbat Mississippiul cursul, de-a lăsat oraşele riverane fără râu? Sau colapsul Texasului? Sau Deceniul Marii Umezeli? Sau…

Ar fi continuat Slawek mult şi bine să înşire ghinioanele care motivau depopularea constantă a sud-estului Americii, însă în clipa aceea îşi dădu seama că poate nu era o mişcare înţeleaptă. Campamentul care se ridica acum în faţa lor era un cort-umbrar suficient de larg ca să încapă sub el cinci familii, întins între două pasaje de trecere de la mezaninul Silverdomeului şi sprijinit pe

contrafişe vreo cinci metri peste marginea balconului. Desenul pe pixel-pânză al unui steag cu o cruce înstelată, în formă de X, flutura deasupra intrării într-o briză simulată.

Vreo şase inşi trândăveau tolăniți pe marginea din față a platformei, de unde se putea admira vechiul teren de fotbal american. Câțiva dintre ei şedeau cu picioarele încrucişate, nemişcați şi cu fețele complet inexpresive, dar perechea cea mai apropiată (Slawek adulmecă izul de canaiarbă la limita legalității pe care o fumau) îi întâmpină cu priviri severe pe doctor şi pe asistentul său. Aveau ochelari la ochi, deci n-ar fi fost nicio problemă pentru ei să audă ultimele cuvinte ale lui Slawek.

Se certă singur că fusese neatent la mediul înconjurător. Aceşti *redders*[57] erau cea mai dură gaşcă de sub cupolă.

[57] *Redders* – suporteri ai Partidului Republican; aici: nostalgici ai Confederației sudice secesioniste.

Zâmbindu-le larg, în felul său cel mai prietenos şi tembel, Slawek îi scană rapid, apoi subvocaliză un mesaj către doctorul Betsby.

— *Doi inşi sunt pe lista bolnavilor. Dar alți trei* – îi marcă pe toți – *nu s-au mai prezentat la locurile de muncă de câteva zile.*

O fi primit sau nu mesajul suprastrat al lui Slawek, cert este că doctorul nu dădu niciun semn în acest sens, ci îl rugă doar pe cel mai apropiat dintre zdrahoni să se ridice de jos şi să salte bariera textilă ca să facă loc pentru inspecție. Era foarte sus pe Lista de Reguli şi toată lumea se supunea, dacă voia să se califice pentru marea recompensă – o aşezare recuperată în Detroit sau în Pontiac. Cu toate astea, unele grupuri detestau intruziunea săptămânală.

De data aceasta, reacția era foarte morocănoasă. În timp ce bariera textilă se ridica înfăşurându-se, nimeni nu făcea vreun efort ca să atenueze zgomotul şi imaginile în culori țipătoare care se revărsau din doi pereți opuşi ai cortului. Doctorul Betsby ridică din umeri şi se apucă să scaneze în căutarea problemelor de sănătate şi igienă.

Cum n-avea nimic mai bun de făcut, Slawek se duse să privească mai de-aproape scenariul vivace care se derula pe suprafața ecranelor din material pixelat. Era, evident, un joc – genul care cerea multă muncă de echipă şi străduință. Văzu vreo duzină de oameni în sensi-costume cenuşii, adăpostindu-se şi fluturând arme cu aspect realist, în spațiul înghesuit dintre pereții video. Bineînțeles că armele nu erau veritabile, altminteri ar fi pornit alarmele. Dar simulacrele de „puşti“ bubuiau şi fulgerau în

mod realist, iar pe ecran soldații în uniforme albastre cădeau, totul însoțit în mod satisfăcător de urlete şi de imagini macabre. Slawek căscă ochii, uimit de o coincidență. Scena de luptă provenea chiar din războiul de la 1860 pe care îl studia el la şcoală! Atât că simularea aceasta era mult mai cumplită şi mai expresivă decât *Drumul spre Appomattox*.

Rebel în timp, citi titlul derulat de ochelarii săi. **Premisa narațiunii: Personajul-jucător fură o maşină a timpului experimentală dintr-un laborator de cercetare din SUA şi se întoarce în anul 1860, ducând cu el planurile de fabricare a unor pistoale-mitralieră „sten" simple, pentru Confederație, cu scopul de a-l ajuta pe generalul Nathan Bedford Forest să distrugă...**

Slawek clipi ca să alunge textul explicativ. Siluetele din prim-plan care se ascundeau şi trăgeau nu însemnau doar lipsă de zel şi evitarea muncii. „O mulțime de refugiați se ocupă cu exploatarea de date din jocuri ca să câştige bani gheață." Jucau pentru puncte şi bunuri virtuale, precum armuri şi săbii magice, care le puteau fi vândute ulterior pe bani adevărați unor jucători bogați din Orient. Puteai considera că era vorba de muncă generatoare de venit.

Totuşi, fantezia care se derula acolo era jignitoare pentru Slawek. El iubea America şi detesta curentele care o rupeau în fâşii.

Percepând curiozitate la nivel auditiv, ochelarii săi reluară explicația. **Identificare muzică de fundal – „Bad Attitude" de Steinman şi Meatloaf...**

„Neapărat să-mi duc ochelarii la reglat", îşi spuse Slawek, măturându-şi iar textul din fața ochilor şi scăzând sensibilitatea.

Desigur, jocurile cu bătălii erau înregistrate ca factori ai dependenței. Dar, la atât de multe feluri de-a excita centrii dorinței nesățioase din creierul uman, cine le mai putea ține socoteala? Iată, de pildă, „stuporiştii" care şedeau cu picioarele încrucişate pe platforma de placaj de alături, folosindu-şi ochelarii cu biofeedback ca să intre într-o stare de beatitudine asemănătoare cu cea indusă de droguri.

Pe ei îi luă în primire doctorul Betsby după ce termină scanarea interiorului şi păşi pe platformă. Slawek îl urmă, deşi înălțimea la care se aflau îi dădea o stare de anxietate. Betsby se aplecă în fața unuia dintre bărbați, care privea în gol, cu un fir subțire de bale atârnându-i din colțul gurii.

— Jonathan? spuse Betsby, pocnind din degete.

Pe umerii goi ai omului se vedeau tatuaje bioluminescente – display-uri *pixel-piele* care păreau să pulseze datorită modelelor ce se schimbau tot timpul, ca la caracatițe sau sepii.

Dar Jonathan nu răspunse. Nici n-ar fi putut, cât timp ochelarii îi proiectau imagini fulgerătoare în acord cu undele cerebrale, călăuzindu-l către un moment de vârf la care altădată n-ai fi ajuns decât după ani de rugi şi antrenament… sau cu ajutorul unor substanțe ilegale. Buddhiştii şi transcendentaliştii considerau că asta însemna „să trişezi“, iar cartelurile narcoticelor de odinioară făceau presiuni ca stuporul să fie declarat ilegal, fiindcă pierdeau o cotă din piață în favoarea unor programe precum *Cogito* sau *LightLord*.

— Lasă-l în pace, interveni un ins cu părul roşcat şi cu favoriți lungi.

Alegerea lui pentru amețeli euforice era mai simplă: o sticlă-balon de Motor City Lager spumoasă.

— Jonathan face urât dacă-l întrerupi.

— Un motiv cu atât mai bun ca să intervin, Henry James Lee, răspunse Betsby, aplecându-se şi mai aproape de stuporist. Jonathan Cain! Cunoşti regulile. Fără meditație pe timp de zi. Când te-ai ocupat ultima dată de nevoile trupeşti? Ce faci tu acum e deopotrivă iresponsabil şi periculos.

Doctorul întinse mâna spre ochelarii Mesh de pe fața lui Jonathan, intenționând să-i întrerupă transa.

— Ț-am zis să-l laşi în pace, băi cap de ou nenorocit, iubitor de gaijini[58]58 *Gaijin* – cuvânt japonez cu sensul de străin, venetic.! mârâi celălalt, apropiindu-se…

… iar în acel moment Slawek observă brusc o sclipire în cealaltă mână a lui Henry James Lee, cea care nu ținea nicio sticlă de bere. Ochelarii săi măriră imaginea…

— Cuțit!

Se năpusti spre ei şi lucrurile se precipitară. Pe când se avânta printre Jonathan şi doctor, în tentativa de a bloca lama, Slawek atinse genunchiul lui Jonathan, iar stuporistul scoase dintr-odată un răcnet. Cuprinse de spasme, brațele şi picioarele loviră cu putere. Un picior izbi în plin coapsa lui Slawek, îmbrâncindu-l în Betsby, care îşi răsuci brațele ca o morişcă, luptându-se să nu-şi piardă echilibrul.

— Doc! țipă Slawek, răsucindu-se şi întinzându-se după Betsby.

Reuşi să-l prindă de mânecă, în timp ce medicul se bălăngănea pe loc. Niciun ajutor nu venea din partea lui Henry James Lee, dar

dacă Slawek reuşea să se ţină de bucata aceea de haină…

… însă Jonathan se dezlănţui într-o nouă serie de izbituri reflexe, pocnindu-l pe Slawek în spatele genunchiului şi doborându-l la pământ.

Doctorul se clătină, tălpile îi jucară pe marginea platformei, iar greutatea trupului său îl trase după el pe Slawek. În câteva clipe, expresia i se schimbă din panică în conştientizare. Găsindu-şi brusc o forţă care îl luă prin surprindere, Slawek îşi descleştă de pe mânecă degetele băiatului şi-l împinse cu putere, aruncându-l înapoi cât să se oprească în genunchi, legănându-se chiar pe cornişă. Însă elanul mişcării îl purtă mai departe… şi mai departe…

Acum interveni şi Henry James Lee; o mână zdravănă, cu pielea bătătorită, îl înşfăcă pe Slawek de guler şi-l smuci înapoi.

— Dă-mi drumul! ţipă Slawek, lovind mâna care îl ţinea.

Cu inima bubuindu-i în piept, strângând placajul cu degete albite de încordare, de făcea să trosnească scândurile, Slawek se rugă cu frenezie, în lumea virtuală şi în cea reală, pe când se apleca din nou ca să privească spre tribuna 116.

„Nu-i foarte sus. Cine aterizează cum trebuie ar putea să scape cu un picior rupt…“

Poate că şiroaiele de lacrimi atenuau şocul a ceea ce se afla acolo, jos. Dar ochelarii detectară defectul de vedere şi îl compensară, mărind, limpezind, până ce Slawek suspină şi închise ochii, strângând cu putere pleoapele.

TORALIZATOR

În mod normal, nu merg pe firul scurgerilor de informaţii provenite de la o vidră oarbă.

Şi-aşa nu-i o situaţie prea grozavă când sursa e confidenţială. Dar când un OTR[59] pretinde ca nici măcar să nu *caut* urma… ei bine… atunci miroase a dezinfobot, sau chiar a lucrătură de insurgenţi. Hai să fim serioşi!

[59] Joc de cuvinte în limba engleză: OTR, însemnând *off the record* (în context, neoficial, bazat pe zvonuri), se poate pronunţa ca *otter* (vidră).

Dar ne-am descurcat binişor în urmărirea indiciilor primite de la Femeiapasăre303. De exemplu, ea a pus smartmobul nostru, supergarda noastră civică, pe urmele unei duzini de urmăriţi internaţional de calibru – spre iritarea federalilor şi a inter-federalilor, care au pierdut ani de zile căutându-i zadarnic pe acei răufăcători! Treaba asta ne-a adus

un rating de credibilitate uriaș, iar *mie* mi-a adus o nominalizare la Premiul Nosie[60]60 De la *nosy* – băgăcios, mânat de curiozitate; dar și perspicace, posesor de „nas fin". de anul acesta! Nu-i rău pentru un reporter închis într-un cocon de gel, care trebuie să interacționeze cu lumea prin intermediul surogatelor Mesh și-al acestei gărzi civile nebune. Dar să revenim la subiectul nostru.

Mai ales în privința *artefactelor extraterestre* ne-a fost de ajutor această Femeiapasăre303. Mai țineți minte ce rapid am făcut corelația cu acele cutremure și am spus întregii lumi că fiecare seismo-pocnitură în parte era strigătul de disperare al unui cristal îngropat? Tot noi am dat o mână de ajutor la strângerea de informații de la diferite organizații amsci, confirmând că toate *sclipirile spațiale* din centura de asteroizi și din punctele L erau *și ele* niște strigăte de ajutor ale unor emisari singuratici.

Desigur, misiunile de căutare și recuperare vor dura ani întregi. Totuși, o descoperire făcută de *amatori* va duce la relansarea programelor spațiale în întreaga lume. Felicitări!

Dar astea-s banalități vechi și fumate. De acum trei săptămâni – deja preistorie! Și chiar dacă autoritățile și particularii caută cu lupa rămășițe pe tot Pământul, cea mai mare parte a cristalelor dezgropate sunt prea uzate sau sfărâmate ca să mai fie holo-inteligibile. La douăzeci de zile după Marea Revelație de la Washington, încă n-avem o a doua sursă credibilă. Un alt glob al ghicitoarei, care fie să confirme ce spun extratereștrii din Artefact, fie să le conteste diagnosticul sever…

… conform căruia suntem sortiți pieirii cu toții, specii, civilizații, planetă, pentru că *toată lumea moare.* Adică, în afară de acei indivizi care reușesc să se încarce în „sticle cu mesaj". Individualismul suprem. Un nivel al solipsismului care ar face-o pe Ayn Rand să semene cu unul din secta „tremurătorilor".

Dar n-o să vorbim despre asta. Nu azi. Și-așa o lume întreagă toacă mărunt acel discurs promoțional de rău augur. Este FOARTE plictisitor să te gândești la ce se gândește toată lumea din jur, nu-i așa?

Da, noi aici, în această miliție online de Millisecond Men[61]61 Aluzie la *Minutemen* din Războiul de Independență al coloniilor americane, luptători de elită din milițiile populare coloniale care erau antrenați să răspundă rapid, în orice moment, unei chemări la luptă., lucrăm la rezolvarea unei cu totul alte întrebări: „Cum ar fi să mai existe și alte globuri spațiale, relativ intacte, capturate deja și ținute la secret, poate în mâinile unor particulari?"

Unele dintre subgrupurile noastre au mers pe urmele unor legende, zvonuri și povești tulburi. Altele au abordat muzee sau au organizat pichete în fața unor aristo-colecții izolate, cerând acces pentru a sonda

prețioasele specimene cu raze și fascicule.

Dar *aceste* activități nu sunt cumva în logica lucrurilor, nu sunt ele îndeplinite de agenții și cete mult mai bine echipate decât noi? Punctul nostru forte este descoperirea a ceea ce scapă logicii comune! Așadar, propun o abordare diferită. În loc să căutăm artefacte ascunse, *haideți să-i căutăm pe cei care le caută.*

Sau mai degrabă pe cei care s-au pus pe căutat suspect de devreme!

Mă refer la perioada care a urmat imediat după ce Gerald Livingstone a cules infamul obiect de pe orbită. La acele zile de început, când abia se răspândeau niște zvonuri vagi, în lipsa unor imagini sau date care să le susțină. N-ar trebui ca arhivele Meshului să dezvăluie *cine s-a dovedit mai surescitat și mai nerăbdător decât ar fi fost cazul* în acea fază timpurie?

Cine a pornit primul în căutare de globuri lunguiețe, translucide, de circa jumătate de metru în lungime? Nimeni n-avea motiv să-și închipuie că existau deja astfel de obiecte cristaline pe Pământ, darămite să mai și pornească la căutat după indicații atât de detaliate și de particulare. Și totuși, urmând niște indicii de la misterioasa noastră amică vidră, am depistat deja câțiva viermi – și copoi-căutători care au fost trimiși în acele zile de început, să caute frenetic.

Se pare că unii – poate nu mai puțin de zece grupuri – știau ce anume să caute. Iar informația aceea n-au împărtășit-o nici până azi, când toți avem atâta nevoie de ea…

Ah, văd cum sclipește acordul unanim.

Vasăzică, ne-am înțeles? Avem un scop nou. O urmă proaspătă.

Asmuțiți ogarii.

CAPITOLUL 49

ISTORISIRI SUMBRE

Pentru Peng Xiang Bin, acestea erau ceasuri de încordare.

Toată lumea din mica echipă de cercetare părea să aibă nervii întinşi. La fel ca omenirea întreagă, pentru că, în sfârşit, zece miliarde de oameni aflaseră întreaga poveste spusă de entitățile extraterestre de la Washington, discursul lor promoțional plin de însufleţire, prin care erau invitați câțiva indivizi din rasa umană să *li se alăture* într-o croazieră interstelară prelungită. Nu în persoană, desigur, nu ca ființe organice, ci sub formă de cópii software azvârlite în imensitatea spațiului la bordul a milioane de receptacule minuscule, construite din cristal şi gândire.

Fireşte (adăugau personajele acelea extraterestre), trebuia să fie puse în mişcare toate resursele civilizației industriale, şi cât mai repede, ca să se poată construi bărci de salvare galactice în număr suficient de mare şi în timp util. Pentru că omenirii îi mai rămânea, probabil, foarte puțin.

Foarte puțin timp.

A doua parte a mesajului lor – oferită aproape ca o completare de ultim moment – era ceea ce izbise în plin lumea întreagă, provocând valuri de revolte şi sinucideri pe tot cuprinsul globului.

— Şi totuşi, eu nu-s lămurit, spuse asistentul de cercetare pulupauan, Paul Menelaua. Avertismentul ăsta al lor e ceva chiar atât de rău?

— Ce vrei să spui, Paul? întrebă seniorul expert din Beijing, Yang Shenxiu.

— Vreau să spun că i-a făcut pe toți să se concentreze la o mulțime de probleme la care lumea dădea din umeri până acum, sau pe care nu le lua prea în serios. Poate că, per total, avertismentul o să aibă efecte pozitive, trezind omenirea şi făcând-o să adopte procedurile de criză. Să ne luăm responsabilitățile în serios! Poate ne învesteşte cu hotărârea de a ne maturiza în sfârşit. De a ne concentra şi de a face toate eforturile pentru rezolvarea…

Anna Arroyo îl întrerupse, pufnind cu un dispreț nedisimulat.

— Măcar ai idee ce înseamnă aşa ceva? Să dezvălui şi să rezolvi

mii de capcane şi de obstacole neprevăzute, dintr-o lungă listă de primejdii care până la urmă ajung să doboare toate celelalte rase inteligente din univers? Până la ultima! Ai văzut şi tu transmisiile de televiziune. Creaturile alea din Artefactul Havana insistă că nu există nicio cale de a realiza aşa ceva.

— Da, dar are vreo logică ce spun ei? Adică, fiecare dintre speciile lor de proveniență era încă în viață când şi-a lansat valul de…

Paul se întrerupse şi clătină din cap. Îşi aminteau cu toții ce se petrecuse cu lumea de origine a extratereştrilor care semănau cu nişte elicoptere, chiar în clipele în care erau ocupați să-şi lanseze propriile sonde. Toată populația de pe Terra ştia că *acela* nu fusese un final fericit şi că Artefactul Havana fusese lansat în ultima clipă, scăpând de holocaustul nuclear.

În săptămânile de când fusese televizată scena respectivă, telescoapele radio şi optice fuseseră reorientate către planeta-sursă. Până în prezent nu recepționaseră nimic, nici măcar zgomotul de fond care ar fi putut proveni de la activități industriale de nivel mediu… deşi se proiectau şi se construiau în grabă senzori de generație nouă şi instrumente spațiale cu care să se poată trage cu ochiul de şi mai aproape.

— Supraviețuirea unei civilizații tehnologice seamănă cu traversarea unui vast câmp minat, continuă Anna. O aşteaptă prea multe greşeli şi capcane… compromisuri fără beneficii sau drumuri de neocolit către autodistrugere. Ei spun că e lucru rar, în cel mai bun caz, ca o civilizație avansată să dureze mai mult de o mie de ani. Abia dacă are timp să învețe cum să creeze mai multe din *astea* – arătă către piatra-lume – şi să arunce în spațiu mai multe exemplare din scrisoarea în lanț!

„Mă rog“, îşi spuse Bin, „măcar o mie de ani, şi tot ar fi binişor. Abia de un secol avem pe Pământ tehnologie avansată, şi se pare că deja am dat cu ea de gard.“

Anna clătină din cap, părând resemnată şi detaşată.

— Dacă totul e zadarnic, atunci poate-ar trebui să le acceptăm oferta. Să ne învețe cum să construim cu milioanele capsule de salvare din cristal, fiecare ducând câte unul dintre noi într-o călătorie confortabilă prin univers.

După o lungă perioadă de tăcere sfielnică, Bin îndrăzni din nou să vorbească.

— Emisarul Prudenței, solul din piatra-lume *de la noi,* susține că extratereştrii de la Washington sunt *mincinoşi*.

— Exact! se răsti Paul, care se trăgea întruna de crucifixul animatronic.

În ultima vreme devenise mai dispus să-l trateze pe Bin ca pe un membru al echipei, ba chiar să-i remarce prezența, din când în când, cu câte o scurtă înclinare a capului.

— Poate că *nu* ne spun adevărul. Poate că se folosesc de povestea asta ca să ne *împingă* spre disperare şi autodistrugere, exact scenariul despre care ne avertiza propriul nostru emisar.

Yang Shenxiu încuviință, trecând la engleză de la chineza colocvială pe care o folosiseră cu toții până atunci.

— Situația asta ne depăşeşte pe toți. Ar trebui să aducem împreună pietrele astea înfricoşătoare. Să le punem să dezbată între ele, în fața întregii lumi!

Toți ochii se întoarseră spre doctorul Nguyen, mogulul ceramicii annameze, care de câteva zile era foarte gânditor şi aproape că nu mai scotea nicio vorbă. Acum stătea cu ambele coate sprijinite pe masa de tec şi cu degetele încrucişate, fluierând neauzit printre buzele țuguiate. În cele din urmă, clătină din cap.

— Eu dau socoteală unui consorțiu, spuse el, întorcând conversația la o mandarină impecabilă, în care abia dacă se simțea o urmă de accent de Mekong din copilăria lui. Am primit instrucțiuni să încep prin a obține povestea acestei pietre şi a determina dacă există vreo diferență față de Artefactul Havana. Ceea ce am realizat noi aici. Din păcate, au avut grijă să-mi fie limpede ca lumina zilei şi a doua prioritate imperativă: *să caut tehnologii profitabile,* aproape cu orice preț. Fie prin interogare, fie prin disecție. De asemenea, prin aceleaşi metode, să determin dacă există rezerve de informație pe care obiectul ăsta le ține ascunse.

Cu buzele strânse într-o expresie severă, Paul Menelaua încuviință dând din cap, în timp ce Bin şi ceilalți căscau gura, care de care mai şocat.

— Cuvântul „profitabil“…, protestă Anna, presupune că putem afla ceva ce nu pot descoperi cercetătorii din Washington, că putem obține tehnologii care să-i dea un avantaj consorțiului nostru. Dar am văzut deja că obiectele acestea sunt similare. În plus, întreaga *premisă* a poveştii spuse de ființele-simulări din Artefactul Havana… întreaga lor relatare… se învârte în jurul promisiunii că-i vor *oferi* omenirii tot ce are nevoie *ca să construiască şi alte astfel de pietre.* Ăsta-i scopul pentru care au

străbătut atâția ani-lumină! Ce motiv ar avea să ne ascundă ceva? Fără-ndoială, asta înseamnă că n-am avea nimic de câştigat dacă am face bucăți…

— Nu neapărat, o contrazise Paul. Dacă Emisarul are dreptate, s-ar putea să aibă un plan ascuns. Caz în care ne-ar ascunde o mulțime de lucruri. Sigur, vor învăța omenirea cum să realizeze exemplare de cristal. Dar, serios vorbind, ce ne oferă? Mesagerii ăştia din piatră nu par chiar atât de avansați față de posibilitățile noastre actuale. Acum, când le-am văzut în acțiune *ia*-urile şi tehnologia de simulare, probabil am putea să realizăm duplicate după orice – mai puțin după laserele alea super-propulsoare –, fără niciun ajutor extern, în treizeci de ani. Sau mai puțin. Nu aici ar trebui să stea grija noastră, ci în posibilitatea de a exista *mult mai multe lucruri în spatele acestei fațade,* dincolo de ceea ce ne spun ei. Atât că Artefactul Havana, fiind un bun exploatat în comun şi aflându-se în proprietate publică, n-are să fie niciodată supus unei *examinări severe*.

— Dar *noi* putem să intrăm cu forța în piatra *noastră,* fiindcă noi nu dăm socoteală opiniei publice, nu-i aşa? se auzi vocea Annei, cu o nuanță stridentă de neîncredere. Tu te-asculți când vorbeşti? Dacă Emisarul spune adevărul, atunci *numai el* poate să dea în vileag minciuna celeilalte pietre! Totuşi, *pentru că* îl credem şi pentru că avem ocazia de a acționa în secret, o să *începem* să-l secționăm cu lasere şi freze?

— Ei, ştii ce, ziceam şi eu…

Dar ea îi întoarse spatele.

— *Tu,* Xiang Bin, ai adus în discuție acum câteva zile ideea că anumite grupuri clandestine s-ar putea să dețină *deja* unul sau mai multe astfel de obiecte. Ori complete, ori ca fragmente parțial funcționale. E posibil să fi auzit şi o variantă a poveştii spuse de Artefactul Havana…

— Sper să nu existe pietre ținute la secret, o întrerupse Paul. Nu-mi vine în minte ticăloşie mai mare decât atunci când nişte inşi egoişti se cramponează de aşa un mister, în tot acest timp, fără să-i împărtăşească lumii întregi avertismentul.

— Poate că varianta mai benefică ar fi fost să *nu* înştiințeze lumea. O alegere mai milostivă şi mai înțeleaptă, bombăni Yang Shenxiu. Mai bine laşi oamenii să-şi vadă de viață în ignoranța lor senină, dacă şi-aşa toate eforturile noastre vor fi inutile. Dacă omenirea e pur şi simplu condamnată la eşecul suprem.

Paul Menelaua bătu cu pumnul în masă. Crucifixul animatronic

i se zgâlțâi în ritmul vibrațiilor.

— Nu pot s-accept aşa ceva. Încă mai putem să facem ceva ca să ne salvăm. Sunt *sigur* că extratereştrii din Havana mint! Piatra *aceea* ar trebui disecată, nu asta de-aici.

Se lăsă tăcerea. Yang Shenxiu părea a nu şti dacă era cazul să interpreteze replica răstită a lui Paul drept lipsă de respect sau pur şi simplu ca pe o chestiune de diferență dintre culturi şi personalități. În cele din urmă, ridică din umeri.

— Am putea să ne întoarcem la subiect?

— Într-adevăr, spuse Anna. Mă-ndoiesc că un grup, oricare, ar ține la secret o astfel de piatră activă doar aşa, din pur altruism. Ființele umane tind să caute *avantaje*. Şi-ntre timp îşi găsesc justificări, cum că au intenții bune, că acționează în interesul majorității.

Vorbea pe un ton ironic, fără să se uite de-a dreptul la doctorul Nguyen.

— Dar aici e problema cu ipoteza asta a lui Xiang Bin. Dacă orice alt grup ar deține o piatră dintr-astea, n-am vedea deja tehnologii noi, similare cu… similare cu…

Se poticni şi tăcu, parcă dându-şi seama brusc ce trebuia să urmeze.

Completă Paul în locul ei.

— Similare cu progresele pe care le *vedem* cu toții de vreun secol încoace, în industria jocurilor şi entertainmentului? Cum am spus adineauri, *deja ne apropiem rapid* de asemenea capacități. Ce naiba, nici echipamentul militar n-a avansat cu-atâta iuțeală ca tehnologia de simulare de la Hollywood. Avem metode de vizualizare avansată, *ia*ndroizi-avataruri realiste care trec şi testele Turing…

— Şi toate astea ar putea fi doar rezultatele progresului incremental, impulsionat de piață, de cultura populară şi de ingeniozitatea omenească, le atrase atenția doctorul Nguyen. Sincer vorbind, poți să nominalizezi o singură realizare majoră care să nu se fi sprijinit direct pe cele anterioare, într-o succesiune rapidă, dar naturală, de inventivitate şi aspirație? Nu vi se pare că-i un clişeu obositor să ne punem descoperirile ingenioase pe seama unei intervenții superioare, ca pretenția că piramidele antice nu puteau fi construite decât de OZN-uri? Chiar trebuie să alunecăm înapoi la scenariile alea bolnăvicioase cu laboratoare secrete în care turme de tehnicieni cu fețele ascunse analizează cadavre de extratereştri şi farfurii zburătoare, fără să

înştiinţeze vreodată publicul? Credeam c-am depăşit asemenea aiureli.

Privirile celorlalţi se întoarseră către liderul lor, iar Bin îşi dădu seama că toţi se gândeau la acelaşi lucru.

„Dar noi, în încăperea asta, nu facem exact la fel?“

„În orice caz“, îi veni apoi în minte, „dacă ar fi să aibă cunoştinţă cineva despre o altă piatră, ţinută secret, el ar fi acela.“

— Dar, bineînţeles – adăugă doctorul Nguyen cu un zâmbet blând, făcând un gest larg cu mâinile –, după ipoteza lui Xiang Bin, ar trebui să ne uităm cu luare-aminte la cei care au profitat cel mai mult de pe urma unor astfel de tehnologii. Mogulii Bollywoodului. Proprietarii lui Believworld şi Our-iverse. Ai lui AIs Haveit şi Fabrique Zaire.

Bin simţi un val de satisfacţie când auzi că o idee pe care o avusese el era numită „ipoteză“. Ştia că în ultima vreme îi crescuse nivelul *guanxi,* al credibilităţii bazate pe relaţionare. Cu toate acestea, avea un sentiment de nelinişte faţă de direcţia în care mergeau lucrurile.

— Dar, odată cu asta, scopul nostru actual devine şi mai presant, continuă Nguyen. Dacă există grupuri de oameni care beneficiază deja de acest avantaj, de accesul la tehnologii extraterestre, atunci aceştia ar putea recurge la metode disperate ca să împiedice Comisia Internaţională să-şi ducă până la capăt cercetarea Artefactului Havana. Mai rău, nu se poate spune cât timp vom putea noi înşine să păstrăm secretul. Aproape tot ce facem, orice codificare sau ecranare pe care o folosim, poate fi străpunsă de cei care cunosc deja de-o vreme metodele acestea. Nu, singura noastră scăpare ar fi să obţinem cât mai mult cu putinţă de la această piatră-lume, şi repede, ca să putem recupera teren.

Urmărindu-l pe Nguyen cum îşi împletea lanţul logic şi în pofida aprobării tacite a celor din jur, Bin îşi dădu seama de un lucru. „Foloseşte acest argument în sprijinul unei decizii care s-a luat deja, mult deasupra capetelor noastre.“

Yang Shenxiu mai făcu o încercare.

— Chiar dacă n-ar exista astfel de pietre ascunse, acum se descoperă în toată lumea bucăţi şi fragmente. Mesagerii din artefacte au atras atenţia prin faptul că au sacrificat fragmente din ei înşişi.

— Dar ai văzut relatările, răspunse Anna. Cele mai multe sunt prea sfărâmate, lichefiate sau contopite ca să mai ofere ceva

coerent.

— Deocamdată. Dar au trecut doar câteva săptămâni. Şi nu uita de sclipirile alea care au fost detectate în spațiu! Fără îndoială, provin de la alte pietre care semnalizează ca să atragă atenția. Acelea nu sunt deteriorate şi precis că…

— … nimeni nu poate ajunge la ele cel puțin un an sau doi de-acum înainte, îl întrerupse din nou Anna, făcându-l pe Bin să se încrunte dezaprobator. Chiar dacă pregătirile s-ar desfăşura într-un ritm amețitor, atât o să dureze până vor fi pregătite programele spațiale să trimită misiuni de căutare şi recuperare fără echipaj, iar apoi cu echipaj.

— Exact! se repezi Paul. În prezent, obiectele astea sunt rare. În câțiva ani, s-ar putea să fie la fel de multe ca pietrele ordinare! Cei avantajați acum vor acționa, cu siguranță, înainte să se ajungă acolo.

Apoi se uită chiorâş, de parcă n-ar fi fost prea lămurit ce parte a baricadei susținuse cu replica lui.

— Nimic din toate astea nu schimbă misiunea esențială care ne aşteaptă, spuse doctorul Nguyen pe un ton decisiv, care semnaliza sfârşitul discuției. Xiang Bin, aş vrea să încep să-i pun Emisarului întrebări despre lucruri folositoare.

Gata cu poveştile şi cu filmulețele nostalgice despre lumea lui natală. Şi cu învinuirile aduse pietrei din Washington. Avem nevoie de tehnologii şi metodologii, cât mai repede şi mai pragmatic posibil. Să fie clar cât de multe depind de…

Se întrerupse când, la zece metri distanță, în celălalt capăt al luxoasei încăperi, se deschise o uşă. În aceeaşi clipă, suprafața mesei deveni nedesluşită, acoperită fiind de o cortină de obscuritate formată din scântei minuscule, care împiedica orice nou-venit să vadă piatra-lume.

Din păcate, în acelaşi timp umplea aerul cu un miros aspru, ca de ozon. Bin strâmbă din nas. Nu înțelegea cum putea un ecran de secretizare să fie generat de „ionizarea cu laser a moleculelor de aer“, dar ştia că puteai obține acelaşi lucru cu un simplu sul de catifea neagră. Sau încuind uşa.

Un servitor în livrea intră grăbit; era o tânără cu părul de culoarea căpşunei. Bin vorbise cu ea de câteva ori, era refugiată din Noua Zeelandă şi vorbea o chineză grosolană şi lipsită de fluență, dar prezența ei înfrumusețea locul şi-i conferea un farmec cast.

— Am cerut să nu fim deranjați sub niciun…, începu Nguyen.

— Domnule, îmi pare rău.

Făcu o plecăciune adâncă, de parcă ar fi fost în Japonia, unde asemenea politeţuri încă mai erau ţinute la loc de cinste.

— Supervizorul Chen m-a trimis aici cu un mesaj privat pentru domnia voastră. Are nevoie de domnia voastră la centrul de comandă. Imediat.

Politicos ca întotdeauna, Nguyen se ridică şi, în acelaşi timp, puse întrebarea:

— Ai putea, te rog, să-mi spui despre ce-i vorba?

— Domnule, cred că…

Tânăra înghiţi în sec şi mai făcu o plecăciune.

— Supervizorul Chen se teme că ne-a fost penetrat sistemul de securitate.

SCANALIZATOR

În lumina isteriei mondiale iscate în prezent din pricina acestor mesageri smintiţi din artefacte spaţiale, am hotărât să resuscitez şi să marchez cu hyperlink unul dintre cele mai populare interviuri de acum zece ani, din acea epocă binecuvântată anterioară momentului când am aflat că nu suntem singuri în univers.

Daţi-mi voie să reformulez. Anterioară momentului când am descoperit că de fapt SUNTEM singuri în univers. Ciudat, realitatea corespunde ambelor afirmaţii concomitent, fapt de o ironie sumbră. Oricum, e vremea să ne mai uităm o dată la acest interviu premonitoriu. Nu trebuie decât să vă exprimaţi dorinţa ca detectorii voştri oculari să urmărească nişte cuvinte-cheie, „extenuarea-zilei-de-apoi". Haideţi să închegăm un *comment-mob* şi să realizăm o veritabilă glosă talmudică a întregului articol.

MARTIN RAMER (PENTRU BBC): Ne aflăm alături de Jonamine Bat Amittai, cea care a alcătuit *Pandora's Cornucopia* – foiletonul care i-a băgat în speriaţi şi i-a deprimat pe atâţia dintre noi de la Ziua Groazei încoace, comunicându-ne impresionantul număr de căi prin care ar putea Universul *să ne facă bucata,* punând capăt existenţei umane. Sau poate doar visurilor noastre.

În orice caz, continuă să fie o călătorie dificilă prin ţinutul potenţialelor eşecuri şi-al morţii plauzibile. Jonamine, cum explici popularitatea serialului tău?

JONAMINE BAT AMITTAI: Oamenii au fost mereu atraşi de poveşti

despre distrugerea finală, de la Cartea lui Daniel la Apocalipsă și la Ragnarök, de la ciclurile maya la Nostradamus, de la *Dr. Strangelove* la *Life After People*[62]62 *Dr. Strangelove, sau: Cum am învățat să nu-mi mai fac griji și să iubesc bomba atomică*, film satiric la adresa Războiului Rece, regizat de Stanley Kubrik (1964); *Viața după oameni*, serial-documentar (2008-2010) care speculează pe tema evoluției vieții pe Terra după o posibilă dispariție a omului.. *Poate că există un element de bucurie schadenfreude,* de extragere a unei plăceri abstracte din necazurile altora – chiar dacă acei alții vor fi propriii tăi descendenți. Sau poate că te-ai putea simți stimulat să te bucuri de ce ai, în prețiosul spațiu-timp actual, cu atât mai mult când viețile și confortul nostru par să fie doar un împrumut temporar din partea unui univers capricios. Pentru miliarde de oameni, fascinația *nostalgiei* constă în ideea că trecutul este întotdeauna mai bun și preferabil viitorului.

Mie îmi place să cred că mare parte din fascinația noastră pentru acest subiect se naște din moștenirea noastră de indivizi practici, care soluționează probleme. Din curiozitatea care i-a împins pe strămoșii noștri către pericol, ca să înceapă să caute soluții pentru ocolirea lui.

MARTIN RAMER: Dar lista ta este foarte lungă, foarte cuprinzătoare, deprimant de meticuloasă. Chiar dacă presupunem că vom reuși să descoperim la timp unele capcane și că vom acționa cu prudență pentru evitarea lor…

JONAMINE BAT AMITTAI: Ceea ce și facem deja. În cazul unora dintre ele.

MARTIN RAMER: Dar s-ar părea că de câte ori ne ferim de un glonț ajungem în calea altuia.

JONAMINE BAT AMITTAI: Este o întrebare, domnule Ramer? Sau făceați pur și simplu o remarcă evidentă?

CAPITOLUL 50

DIVINAȚIE

„Arta pe care o practic este unica formă adevărată de magie.“

Hamish avusese nevoie de ani întregi ca să conştientizeze asta, deşi probabil că bănuise adevărul încă din copilărie, de pe vremea când devora *romane fantasy* şi juca jocurile interactive care aveau cele mai bune fire narative. Mai târziu, la facultate şi la şcoala doctorală, pe când studia sârguincios flamboaiantele legi şi formule magice ale ştiinței, avea tot timpul senzația că era ceva *greşit* în toată strădania aceea.

Nu, *greşit* nu era cuvântul adecvat. *Steril*. Sau sec, sau searbăd… asta în comparație cu lumile ficțiunii şi ale credinței.

Apoi, într-o zi în care chiulise de la cercetare biomedicală ca să evadeze pe vastul tărâm al unui mic roman, descoperise un indiciu pentru impasul său într-un pasaj scris de autorul Tom Robbins.

„Ştiința îi oferă omului ceea ce-i trebuie.
Dar magia îi oferă ceea ce-şi doreşte.“

O simplificare grosolană? Categoric. Şi totuşi, Hamish recunoscu imediat deosebirea importantă către care îl ducea zbuciumul său din ultima vreme.

„Pentru toată frumusețea, onestitatea şi eficiența cu care îmbunătățeşte condiția umană, ştiința cere de la noi un preț cumplit: să acceptăm ceea ce ne spun experimentele despre Univers, indiferent dacă ne place sau nu. Ea presupune consens, lucru în echipă şi argumentație critică respectuoasă, lucrând cu şi pe baza legilor firii. Ea pretinde din partea noastră să rostim adesea nesuferitele cuvinte: «S-ar putea să mă înşel.»

Pe de altă parte, magia este ceea ce se întâmplă când ne convingem singuri de existența a ceva anume, chiar dacă lucrul acela nu există. Este Adevărul Subiectiv care învinge simpla realitate obiectivă. Voința care triumfă asupra tuturor celorlalte lucruri. Nu-i de mirare că, în pofida abundenței de bunuri şi cunoştințe zămislite de ştiință, tot magia rămâne mai populară,

mai înrădăcinată în inima omului."

Indiferent dacă o numeai credință, auto-amăgire, fantezie sau de-a dreptul minciună, Hamish recunoştea cel mai mare talent al speciei, o vocație care unea toate culturile şi epocile, apărând mult mai des, în mult mai multe triburi, decât rațiunea obiectivă! Odată combinată cu *jinduirea,* rezulta o poțiune care te putea ajuta în vremuri dintre cele mai grele, ba chiar şi în perioade de supremă deznădejde.

Cu asta se alesese Hamish din cele mai bune istorisiri urzite de maeştrii povestitori. Cu credința temporară, voluntară, că ar putea deveni locuitor al unei alte lumi, supuse unor reguli diferite. Unor reguli *mai bune* decât aridele cadențe mecanice ale lumii acesteia.

♦ ♦ ♦

Femela cefalopod ieşi din cuşca-habitat încet, cu prudență, la scurt timp după ce îngrijitorii ei deschiseră uşa. În timp ce două dintre cele opt tentacule examinau cadrul, Tarsus îşi împinse înainte capul bulbos, astfel încât ochiul uriaş, cu sclipirea lui de inteligență neîmblânzită, să poată scruta bazinul. Câteva pietre şi ramuri de alge împestrițau fundul nisipos. Urmări pentru scurt timp nişte peşti care săgetau apa pe deasupra ei. Dar erau prea rapizi şi prea sus ca să încerce să-i prindă. Pe cei lenți sau neprevăzători îi mâncase demult.

Cum nu se mai zăreau nici pericole, nici ocazii, Tarsus îşi luă avânt cu un jet de sifon care o propulsă către singurul lucru interesant din jur. O cutie cu două clape de închidere în partea de sus.

De fiecare dată când o lăsau să iasă din cuşcă era pentru a-i da o însărcinare – una anume, pe care Tarsus o îndeplinise de nenumărate ori până atunci.

♦ ♦ ♦

Ah, categoric, ştiința nu era lipsită de valoare. Hamish ştia că mai era încă multă muncă utilă de făcut în marile laboratoare, trebuia iscodită Natura, mai erau secrete de smuls. Cercetarea era adesea o întreprindere nobilă – continua s-o privească astfel –, deşi lesne o putea lua pe cărări greşite.

Însă noapte după noapte, încă de pe vremea şcolii doctorale, Hamish simțea chemarea laptopului său de modă veche şi a personajelor care sălăşluiau înăuntrul lui. Diverse premise

narative îi tot răsăreau în minte în timpul şedinţelor obositoare şi al meticuloaselor sesiuni de laborator de zi cu zi. Iar cele mai multe dintre poveştile care i se scurgeau din vârfurile degetelor gravitau în jurul unei preocupări unice, neliniştitoare.

„Da, experimentul e minunat. Noul aparat pare straşnic. E posibil să aducă noi progrese şi să îmbunătăţească viețile multora.

Dar dacă se-ntâmplă ceva groaznic, catastrofal?

Dacă, să presupunem, de data asta am mers prea departe?“

Vedea cu ochii minții un mucegai clisos scăpând din închisoarea unor vase Petri, într-o erupție care-i înghițea colegii în țipete de spaimă, apoi dădea năvală afară şi acoperea tot oraşul. Vreun medicament nou şi promițător putea să provoace cu întârziere efecte secundare cumplite, transformându-i pe cei dragi în străini înfricoşători. Îşi închipuia roboți scăpând de toate sistemele de siguranță care le fuseseră programate şi intrând într-o frenezie ucigaşă, apoi folosindu-şi foştii stăpâni umani drept surse pentru piese de schimb. Din următorul mormânt scos la lumină de un arheolog naiv se puteau revărsa spori otrăvitori, sau spectre bântuitoare. O nouă pastilă anticoncepțională ar dezlănțui *Copiii damnaților*, cu sprijinul unor fetuşi avortați puşi pe rele! Ori nişte ecologişti dornici să salveze lumea ar putea să mutileze industria țării şi să instaureze o nouă epocă de piatră. Şi-i închipuia pe scotocitorii spațiului de la SETI atrăgând viruşi informatici prădători care împingeau în sclavie omenirea hipnotizată. Desigur, erau scenarii sinistre, dar tocmai de aceea scrierea lor era mai lesnicioasă şi mai amuzantă.

Întotdeauna exista, bineînțeles, un personaj principal care – cu vocea lui Hamish însuşi – începea fiecare carte fluturând un deget, lansând teribile avertismente împotriva următoarei Mari Greşeli. Mai târziu (pe când creşteau hecatombele de victime), acelaşi protagonist urma să remarce: „V-am spus eu!“

♦ ♦ ♦

Cu pufăituri de apă expulzată prin sifon, Tarsus pluti pe deasupra cutiei, apoi îşi puse la treabă toate cele opt tentacule, pipăind suprafața de lemn lustruit. Îşi apropie un ochi, apoi pe celălalt, examinând noile decorațiuni care împodobeau cele două clape închise.

Ştia că i se îngăduia să deschidă doar unul dintre compartimente. Imediat ce alegea o clapă de care să tragă, cealaltă se bloca. Nu c-ar fi

contat. De fiecare dată își primea recompensa – un crab suculent – indiferent ce ușă alegea. Și totuși, niciodată nu hotăra la întâmplare.

Chipuri omenești se înghesuiau mai aproape, lipindu-se de suprafața exterioară a unei ferestre de observație din apropiere. Ochii lor – singura trăsătură ca de caracatiță – îi urmăreau fiecare mișcare. Tarsus simțea că alegerea pe care o făcea conta pentru ei. Așadar, îndatoritoare, examină imaginile de pe fiecare capac, atât vizual, cât și cu vârful iscoditor al unui tentacul.

♦ ♦ ♦

Când cariera sa prinse aripi – susținută de cărți, filme şi apoi de imersive pline de dinamism –, în jurul lui Hamish se strânseră nemulțumiți geloşi care lătrau de zor la el. Poveştile lui tratau cu prea multă nonşalanță adevărurile ştiințifice, se văicăreau ei. Munca lui de cercetare se limita la acumularea unor elemente de vocabular şi jargon suficiente cât să facă bizarul să sune plauzibil.

Mai mult decât atât (pretindeau criticii săi), Hamish Brookeman ignora toate măsurile de protecție moderne şi toate nivelurile de responsabilitate pe care nişte oameni care-şi luau munca în serios le stabiliseră tocmai pentru a preveni greşelile pe care se bazau poveştile lui. Un recenzent pretindea chiar că identificase un tipar mai profund: în scrierile lui Hamish, absolut toate subiectele având în centru diverse calamități se năşteau din faptul că personajele sale care erau nişte nemernici de savanți aroganți insistau obsedant asupra *păstrării secretului*. În lipsa acestui ingredient, cele mai multe scenarii despre dezastre din poveştile lui ar fi fost corectate de nişte capete mai limpezi. Carevasăzică, nu cumva *adevărata* lui nemulțumire se referea la realizarea de lucruri îndrăznețe *în obscuritate?* La metodele din vechime, mai oculte?

N-ar fi devenit irelevante cele mai multe dintre avertismentele lui într-o lume în care se manifesta deschidere *mai multă*, nu mai puțină?

La început, asemenea discuții îl dureau. Dar, cu timpul, Hamish învățase să ignore criticii, chiar şi pe cei care îl numeau „trădător al ştiinței“. Îi fusese foarte simplu să facă asta *introducându-i* ca personaje în următoarea sa povestire – cu mărunte schimbări de nume care făceau aluzia cât se poate de transparentă –, în care erau căsăpiți când le venea rândul. Era o soluție satisfăcătoare. Şi, în mod ironic, îi permitea să se poarte în continuare jovial-

îngăduitor şi agreabil cu mai toată lumea de aici, din simpla lume reală.

♦ ♦ ♦

Tarsus nu găsi înţelesuri în niciunul dintre simboluri.

Rareori i se întâmplase să-l recunoască pe unul dintre ele sau pe amândouă, când imaginile aveau forma unor lucruri pe care le cunoştea. Un peşte, o caracatiţă simplă sau motivul fusiform al siluetei omeneşti. Mult mai adesea, erau doar nişte simboluri cu colţuri drepte, combinaţii ale culorilor pure, uniforme, statice, pe care păreau să le prefere fiinţele umane – foarte diferite de nuanţele şi tonurile subtile care se vălureau pe suprafaţa fotosensibilă a pielii oricărui cefalopod, mai iute ca gândul, permiţându-i unei caracatiţe precum Tarsus să se confunde cu aproape orice fel de fundal.

Astfel de simboluri o aşteptau şi acum, monotone şi neinteresante. Atât că, de data aceasta, măcar formele erau neobişnuite. Aveau, în linii mari, formă de fiinţe care respiră aer, cu membre care le poartă trupurile pe sol.

Dar nu erau fiinţe omeneşti.

♦ ♦ ♦

Şi astfel, o vreme, mai ales în anii petrecuţi alături de Carolyn, Hamish îşi găsi un strop de bucurie, jucând într-un şir de cosmosuri născocite de el însuşi, în care *el* putea fi Dumnezeu, decretând pedepse aspre pentru orgolii ambiţioase, împărţind dreptatea când se comitea păcatul hubrisului şi al trufiei tehnologice.

În orice caz, civilizaţia umană îl preţuia mult mai mult ca ţesător de poveşti terifiante decât îl preţuise vreodată în calitate de cercetător ştiinţific, nu-i aşa?

„Şi cine-s eu să contrazic civilizaţia umană?“

Totuşi, pe măsură ce treceau anii, iar vocea lui devenea tot mai puternică – transformându-l într-un lider în Mişcarea Renunţării, aflată în plină ascensiune –, apăreau şi nişte împunsături ciudate, care semănau a regrete.

Ceea ce îl aducea înapoi, într-un cerc complet, exact la subiectul pe care încercase să şi-l scoată din mintea veşnic ocupată. Mesajul extrarţilor, al extratereştrilor care sălăşluiau în spaţiul virtual al Artefactului Havana.

„Nimeni nu supraviețuiește“, ne asiguraseră ei.

„Nu sub formă de ființe organice, trăitoare pe scoarța ca o peliculă fragilă a planetelor, expuse la pericole fără număr de sus, de jos, din toate părțile. Plus nenumăratele primejdii create de mâna lor. Viața de felul acesta este pur şi simplu prea fragilă, predispusă la o mulțime de erori şi paşi greşiți. Lumile-incubator precum Terra noastră sunt potrivite pentru prăsit rase inteligente. Dar după aceea trebuie să mergi mai departe, către stadii superioare ale existenței, înainte să ți se termine timpul disponibil.“

Hamish se vedea astfel ajuns într-un impas. O mică parte a lui se simțea răzbunată de povestea dezolantă a extratereştrilor. Partea care considerase întotdeauna civilizația – şi vehemența ei emfatică, îngâmfată – ca fiind lipsită de importanță. O latură a sa care ştia dintotdeauna cât de nepotrivite erau ființele umane. Era o specie a cărei soartă fusese pecetluită, fie de Dumnezeu, fie de forța destinului, fie de irascibila natură, încă de la naştere.

Dar acum? După ce se aflase că majoritatea raselor inteligente, sau chiar toate, cădeau în capcana aceloraşi greşeli fatale? Informația aceasta părea să întărească ideea. De fapt, niciun alt eveniment nu mai furnizase atâta energie pentru Mişcarea Renunțării. Noi recruți şi donatori se înghesuiau lângă Profet şi cauza lui, atraşi de genialele discursuri promoționale pe care le oferea în ultima vreme.

„Extratereştrii n-au spus niciodată că toate speciile mor…“ predicase Tenskwatawa într-o transmisie publică. „Ei spun doar că de la un moment dat speciile acestea nu mai pot fi detectate drept civilizații ambițioase, posesoare de tehnologie avansată. Asta înseamnă că există o cale de scăpare!“ continuase Profetul. „O metodă de a evita mulțimea de capcane şi drumuri spre extincție descrise de extratereştri. Iar metoda este să nu participi la joc! E posibil ca alte specii din spațiu, poate multe altele, să aleagă retragerea de pe marginea abisului hi-tech. Să decidă evitarea câmpurilor minate, a nisipurilor mişcătoare şi a căilor autodistructive, prin cele mai simple metode posibile. Reîntorcându-se la vechile căi, mai înțelepte. Încetând să mai meargă înainte.“

♦ ♦ ♦

Tarsus se uita cu luare-aminte la configurația de culori. Una dintre ele era

colțuroasă și simetrică, oarecum asemănătoare cu o stea de mare. Culoarea și textura erau însă ciudate, oferind o sinestezie picantă, un gust presupus, nu departe de al unei scoici cu carapacea împestrițată de noduli de mangan.

Celălalt simbol avea un aspect mai rotunjit – ochiul ei îl percepea ca pe ceva înrudit cu o meduză. Dar tentaculul cu care îl pipăia sesiză la imaginea întipărită o asperitate neregulată care mirosea a timp… vaste întinderi de timp, vechi și înghețate.

Lui Tarsus îi erau indiferente ambele configurații, dar știa că trebuia să le studieze un anume interval de timp, iar apoi să aleagă unul în defavoarea celuilalt, altminteri capacele nu puteau fi urnite de pe deschizătură. Așadar, continuă să pipăie învelitoarea de hârtie și să se uite cu atenție, ba chiar își folosi ciocul ca să le deguste, mângâindu-le cu limba și meditând la ceea ce s-ar fi putut afla dincolo de celuloză și de pasta hidrofobă…

… iar în momentul acela se hotărî.

♦ ♦ ♦

Un murmur de emoție îl smulse pe Hamish din reveria lui, aruncându-l înapoi în prezent. Majoritatea spectatorilor din Centrul Cefalo-Delfi se aplecau spre fereastra de observare care îi despărțea de marele acvariu, în care o faimoasă caracatiță prezicătoare se hotărâse în sfârşit să aleagă, deschizând una dintre cele două trape ce reprezentau posibile viitoruri alternative.

Acum, după ce căpătase acces, Tarsus se delecta cu dezmembrarea unui crab, ignorând rezistența amarnică pe care i-o opuneau cleştii pocnitori. Îngrijitorul ei, doctorul Nolan, anunță rezultatul prorocirii cu vizibilă satisfacție.

— Tarsus a vorbit. Pe baza alegerii făcute de ea, partenerul nostru investitor a achiziționat zece mii de acțiuni la Bursa de Predicții Chicago, mizând pe faptul că încă o săptămână de-acum înainte Comisia Internațională a Contactului va continua să fie blocată în acelaşi punct mort, amânându-şi recomandările despre ce-ar fi de făcut cu Artefactul extraterestru. Având în vedere că Tarsus a prevăzut urmările cu acuratețe în nouă dintre ultimele sale douăsprezece încercări, mult peste limita de relevanță statistică, ne aşteptăm ca şi alți investitori să procedeze la fel. Iar acum vă invit să mă urmați către zona recepției, unde vă aşteaptă tratații, iar eu am să răspund la orice întrebare.

Pe când mulțimea pornea după doctorul Nolan, Hamish rămase în urmă, îmbufnat. Trebuia să fie dimineața *lui* cu Tarsus. Dar programata întâlnire cu prezicătoarea cu opt brațe, în fața unei audiențe selecte, fusese amânată pentru ca, în locul ei, îngrijitorii să-i poată pune caracatiței clarvăzătoare încă o întrebare tâmpită şi fără rost despre Artefactul Havana.

„Pe vremuri nu l-ar fi tratat în halul ăsta pe faimosul Hamish Brookeman. Nu mai departe de-acum câteva săptămâni."

La urma urmei, ce conta că haita aceea gălăgioasă de savanți, specialişti şi politicieni din Virginia fremăta toată să-şi prezinte raportul? Când lumea întreagă se prăbuşea în dezordine, nebunie sau disperare, mai putea schimba ceva o simplă declarație publică?

De fapt, Hamish îşi programase consultația la Tarsus cu multe luni în urmă, înainte să fi aflat cineva despre existența cristalelor pline cu extratereştri-surogate. Pe vremea când preocuparea lui de căpătâi era goana după Himera Bască, băiețelul lui Agurne Arrixaka Bidarte. O căutare care acum părea să fi devenit mai puțin importantă, poate chiar nesemnificativă.

De fapt, întrebarea pe care se gândise să i-o pună lui Tarsus în ziua aceea era cu totul alta. Se referea la ceva mult mai de actualitate şi care îl interesa chiar din punct de vedere personal.

Dar dacă asta l-ar supăra pe Tenskwatawa?

„Ei, şi ce? N-are decât să-l vâneze pe puştiul neanderthalian fără ajutorul meu!"

Lui Hamish încă nu i se vindecase mândria rănită după umilința îndurată la întrunirea elitei din Elveția, când liderul Mişcării Renunțării îl ținuse departe de principalul eveniment, vizionarea particulară a celei mai de preț comori a lui Rupert Glaucus-Worthington – un craniu de cristal care trebuie să fi fost cândva un emisar din spațiu. Hamish ar fi ratat tot evenimentul, de n-ar fi intervenit nişte facțiuni misterioase. Din seara aceea începuse să simtă cum îl părăseşte loialitatea puțin câte puțin. Nu credința în Renunțare; aceea rămânea fermă. Era însă din ce în ce mai puțin dispus să lase toate deciziile în seama unui conducător unic.

În seama unui conducător care consolida acum o alianță cu lorzii trilionari.

„Păi, mai există vreun alt grup care să poată face renunțarea să funcționeze?" pleda o parte a minții lui, în rol de avocat al diavolului. „într-o democrație nu s-ar întâmpla aşa ceva. Măcar

trilii au experiență în conducerea de proiecte măreţe şi în luarea deciziilor din umbră. Istoria ne arată că doar oligarhia poate să frâneze cursa nebunească a tehnologiei. Iar conferința din Elveția a relevat un aspect încurajator. Toate acele studii savante despre cum poate să conducă o elită bazându-se pe *noblesse oblige*… cel puțin lasă impresia că-şi iau în serios noile responsabilități.

În orice caz, ce opțiune am avea?“

Omenirea n-ar putea supraviețui decât prin respingerea căii propuse de extratereştri. Prin reîntoarcerea la rădăcini. La configurațiile sociale care au condus toate celelalte civilizații în afara acesteia.

Şi totuşi…

… totuşi propriul său rol şi propria-i importanță în cadrul acelor evenimente aflate în plină desfăşurare păreau să se diminueze cu fiecare zi. Chiar şi atunci când Profetul îi cerea sfatul, părea o hotărâre de moment şi inspira superficialitate. Iar Hamish începea să-şi dea seama de tristul adevăr.

Nu voia să devină şi el un savant-lacheu oarecare în slujba noii oligarhii.

Cu mâna în buzunarul hainei, Hamish pipăi un recipient închis ermetic, nu mai mare decât încheietura unui deget de-al său. Conținea o singură lentilă de cont*ia*ct. Dacă şi-o fixa pe ochi, poate reuşea să ia din nou legătura cu misterioşii străini care îl călăuziseră prin holurile vastului conac al lui Rupert Glaucus-Worthington până la pasajele secrete, ca să-i urmărească pe Noii Conducători în acțiune. Ca să vadă cu ochii lui cum Rupert şi confrații săi se confruntau cu neprevăzutul. Iar momentul acela îl schimbase.

În expresia de surprindere tâmpă de pe chipurile lor nu desluşise imaginea unor conducători înțelepți. Nu erau regii-filosofi ai lui Platon, ci nişte inşi uluiți şi ignoranți, care se cramponau de nişte idei preconcepute şi erau predispuşi la a comite erori uriaşe, la fel ca oricare om de rând.

„În cazul ăsta, cu ce-s ei mai calificați decât mine să aleagă o cale de urmat pentru omenire?“

Nu-şi putu urma ideea mai departe, fiindcă ceva îi întrerupse şirul gândurilor mohorâte. Wriggles, micul său *ia*sistent din ureche, îi vorbi.

— Hamish, s-a-ntâmplat ceva. E vorba de Roger Betsby. Ai cerut să fii informat despre orice eveniment semnificativ.

Hamish era nedumerit.

„Betsby? A, da.“ Afacerea Strong. Cândva părea o chestiune crucială – salvarea carierei unui senator american tont şi ridicol de la un dezastru de imagine pe care şi-l provocase singur. Acum i se părea atât de… PA – adică pre-Artefact. Era adevărat că senatorul Strong încă mai putea fi util în formularea politicilor corecte pentru noua eră. Totuşi, primul lucru care-i trecu prin minte lui Hamish era că abia aştepta să se întâlnească din nou cu puternicul oponent al senatorului. Să se dueleze iar cu mintea ageră a doctorului.

„Ce-a mai făcut Betsby?“ Se surprinse zâmbind anticipativ, ca şi cum ar fi savurat următoarea mişcare inteligentă a unui valoros adversar şahist.

Bâjbâind prin buzunar, lăsă deoparte micul recipient cu lentila de conti*a*ct şi scoase un obiect mai mare, de formă rectangulară, pe care îl despături cu uşurinţă, transformându-l într-o pereche de ochelari tru-vu.

— Arată-mi, îi ordonă lui Wriggles.

Dar, chiar dacă se aştepta la lucruri neaşteptate, ceea ce-i erupse în faţa ochilor îl făcu pe Hamish să încremenească de uimire.

CONFESIUNEA POSTUMĂ A UNUI OTRĂVITOR

Dacă urmăriţi înregistrarea aceasta înseamnă că fie sunt mort, fie sunt dispărut, fie am mintea atât de rătăcită, încât nu mai pot să transmit zilnic complicatul cod care opreşte de la difuzare această ultimă declaraţie a mea către lume.

Numele meu este Roger Betsby. Sunt… sau am fost… medic arondat la una dintre comunităţile de refugiaţi din Districtul Restaurat Detroit. Clipiţi *aici* şi homunculusul meu o să vă poarte într-o călătorie informativă despre cine am fost şi ce principii am susţinut. Dar pariez că mai degrabă vă interesează să-mi ascultaţi autodenunţul de pe patul morţii.

Mai întâi, o mărturisire. În doisprezece octombrie anul trecut, jucând rolul unui chelner la un dejun oficial de la First Americans Club, am strecurat o anume substanţă în băutura consumată de senatorul Crandall Strong. Printre linkurile ACESTEA se află înregistrări video care mă surprind în acţiune. Mai sunt şi clipuri, retransmise de numeroşi conectori de ştiri, cu discursul ulterior al senatorului, care a început să vorbească într-o manieră normală, pe un ton coborât, temperat, dar în scurt timp a ridicat vocea şi a mărit intensitatea, pe măsură ce recita, în stilu-i

caracteristic, o lungă listă de plângeri și resentimente.

Cu tot mai multă energie, Strong a condamnat Congresul SUA pentru faptul că refuză să finanțeze integral A Doua Lege a Compensațiilor. Și-a arătat disprețul față de actuala administrație, care acordă UNEPA drepturi sporite. I-a jumulit pe canadieni pentru limitarea imigrației în Noile Teritorii și tribunalele pentru că restrâng primele compensatorii pentru vătămări, câștigate de Victimele Reactorului în procesele intentate Cabalei Negaționiste.

În scurt timp, după tipic, a terminat cu simplii inamici sociali, judiciari sau politici și s-a înfipt în cei pe care-i decretase de multă vreme ca fiind adevărații nemernici – toți cei care se vor a fi „creatori de zei", care folosesc tehnologia și știința ca să-și aroge puterile Atotputernicului.

Milioane de oameni au vizionat acest discurs, care, ca de obicei, s-a îngroșat treptat până la stadiul de perorație intensă, plină de furie. Doar că de data asta *a depășit* cu mult stadiul de simplă perorație, sfârșind prin a scăpa de sub control! În loc să-și păstreze un nivel al dreptei mânii ridicat, dar controlat, până la un final tunător, a devenit o explozie de rasism, o abjecție chiar și după standardele lui Crandall Strong.

Puteți vedea tranziția, după aproximativ opt minute de discurs – aici –, când capătă un aer confuz, își linge buzele, apoi și le strânge puternic. La momentul acesta, începe să gesticuleze mai dramatic decât de obicei, bătând în pupitru. Observați că vorbește din ce în ce mai tare, își formulează nemulțumirile tot mai flamboaiant și acuzațiile tot mai viguros. Dar sesizați, pe sub toate acestea, o expresie de nedumerire, de îngrijorare și încă ceva… un sentiment crescând de *necesitate* frenetică.

În mod obișnuit, discursurile lui de campanie electorală încep întotdeauna cu nemulțumiri legate de politica contemporană, dar apoi se deplasează către condamnarea modernității și a „progresului" tehnologic, culminând cu apelul ca toate aceste chestiuni să fie plasate în mâinile unora mai capabili și *mai înțelepți*. Însă de data asta succesiunea lină, crescând de la tonalități joase, raționale către indignare vehementă, pare să nu urmeze tiparul obișnuit.

Vedeți? E clar, știe că-i ceva în neregulă. Dar reacția lui *nu* este aceea de a termina mai repede ca să ceară ajutor. El îi dă înainte. Mărește miza. Plusează și dublează. Devine tot mai vehement… apoi coleric… până în pragul apoplexiei!

Acuma, poate ați ghicit că am o părere foarte proastă despre acest politician. Îl consider un demagog rău-intenționat, de cea mai joasă speță. Întâmplarea face să-mi displacă opiniile lui despre o gamă largă de subiecte. Dar scopul pentru care i-am strecurat substanța psihotropă n-a fost să subminez Mișcarea Renunțării. Consider că dreptatea nu-i de

partea lor, dar că au tot dreptul să-și susțină opiniile și să argumenteze rațional în fața noastră, a celorlalți. Cine știe? Ar putea chiar să aibă parțial dreptate în legătură cu destinul omenirii.

Nu, ce-am făcut eu în ziua aceea a fost un *experiment medical.* Dacă senatorul Strong n-ar suferi de o boală mintală diagnosticabilă, atunci substanța pe care i-am administrat-o, una complet legală, *n-ar fi avut niciun fel de efect.* Și-ar fi ținut diatriba lui obișnuită, cu exces de dramatism și lipsă de logică, fără să resimtă vreun efect negativ.

Și-atunci, de ce l-a făcut până la urmă să dea într-o criză de furie explozivă, urlând injurii sălbatice și o serie de ofense îngrozitoare cu tentă rasistă?

Haideți să ne întoarcem la primul moment în care s-a văzut pe fața senatorului Strong acea expresie *de zăpăceală.* Vedeți aici? O să suprapun un strat de analiză dermocromatică. Iar acum o să adaug un grafic al stresului reflectat în voce. Comparați suprastraturile cu *aceste* cadre decupate din discursuri foarte similare, aproape din același moment, cel în care atinge punctul culminant în primul său mare crescendo polemic. Primul pumn trântit dramatic în pupitru.

În celelalte cuvântări, datele despre nivelul de stres și cromatica îmbujorării arată că simțea un val de *plăcere* intensă în acel moment. Și, într-adevăr, e un lucru obișnuit la extrovertiții teatrali. Dar observați aici, la douăsprezece octombrie. Valul, revărsarea bruscă de satisfacție, nu apare. De aici și expresia confuză. E clar că se aștepta să-și primească impulsul obișnuit de pe urma denunțării indignate a oponenților săi.

Cum nu s-a mai întâmplat așa, care-a fost răspunsul lui? Și-a văzut mai departe de discurs, pur și simplu, executându-și sarcina pe ziua aceea cu profesionalism și îndeplinindu-și obiectivul? Ori s-a retras, când a văzut că e ceva în neregulă, ca să reevalueze situația?

Nu. N-a ales niciuna dintre cele două variante.

Priviți-l pe senatorul Strong cum izbește și mai tare. Se-ncordează, scrâșnește din dinți între fraze, mârâie, ba chiar răcnește aceleași cuvinte pe care, cu alte ocazii, le pronunțase doar cu mânie stăpânită.

Sesizați deja efectul substanței pe care i-am administrat-o? Nu i-a provocat ea vehemența, nici pierderea controlului, și nici nu i se cunoaște vreun efect asupra percepției sau judecății.

N-a făcut decât să elimine *valul de plăcere* chimico-hormonal pe care i-o oferă de obicei senatorului indignarea plină de sine! Atât și nimic mai mult.

Vă îndemn să clipiți *aici* pentru explicația termenului *anhedonium.* Este o descoperire recentă care surclasează naltrexona, folosită de mult timp pentru a suprima revărsările de consolidare ale heroinei și ale altor

substanţe care dau dependenţă. Anhedoniumul acţionează împreună cu accumbenolul ca să blocheze receptorii dopaminei *numai* în nucleul accumbens şi în alte două locuri atent ţintite. Se foloseşte tot mai mult în clinicile de dezintoxicare precum cea din Detroit pe care o conduc eu. Efectul său este simplu şi constă din întreruperea *ciclului de consolidare* al celor mai multe dependenţe.

Acum, aproape orice obicei poate fi numit „dependenţă" dacă repetarea sa este consolidată în creierul omenesc de eliberarea ritmică a unor chimicale mediatoare ale plăcerii. Procesul în sine nu-i dăunător. De fapt, este profund omenesc şi esenţial! Consolidarea prin repetiţie bazată pe plăcere este parţial responsabilă pentru legăturile puternice pe care le avem cu copiii noştri, cu soţii sau soţiile, sau pentru tendinţa de a ne îndrepta mereu atenţia spre muzică, spre frumuseţe sau spre exaltarea exersării de aptitudini. El contribuie la fericirea pe care o obţin unii din rugăciune. Acestea sunt câteva dintre lucrurile bune şi prielnice de care ne bucurăm să fim dependenţi!

În ultima vreme, experţii au început să considere că abuzul de droguri nu este nimic mai mult decât o *deturnare* a acestui proces uman firesc. Heroină, ecstasy, praf-de-lună, toate oferă scurtături către mecanisme ale creierului care deservesc o funcţie reală, evolutivă. Însă atacul lor grosolan, ca o lovitură de baros, asupra procesului de consolidare prin plăcere rareori are efect pozitiv asupra calităţii vieţii… mult mai adesea o distruge.

Ştim acum că există şi alte căi de a deturna acest sistem. La unii indivizi se poate crea o configuraţie de recompensă hedonistică pur şi simplu prin pătrunderea în anumite *structuri mintale.* De pildă, şocul ciclic obţinut din *jocurile de noroc* poate da o dependenţă veritabilă, a cărei înfrângere necesită la fel de mult efort ca în cazul cocainei sau al kicxului. S-a demonstrat că vânătorii de senzaţii tari, dependenţii de jocuri video şi „magicienii" de pe Wall Street, toţi urmează aceleaşi tipare. Odată urcaţi în *montagne russe,* nu se mai pot da jos. O variantă mai blândă poate fi detectată la cei fascinaţi de sporturile cu spectatori…

… şi apoi mai sunt *dependenţii de indignare.* Oameni care se îmbată regulat cu auto-suficienţă şi cu ipocrita lor moralitate. Cunoaşteţi genul, îl ştim cu toţii. (Orice persoană normală a văzut izbucnirea la care mă refer, a citit-o chiar pe chipul privit în oglindă!)

De fapt, mulţi mă vor acuza *pe mine* c-aş fi un lup moralist, după ceea ce i-am făcut senatorului Strong! N-aveţi decât. Cercetaţi-mi viaţa şi vedeţi dacă realizările pe care le-am obţinut în muncă şi opiniile mele ferme se potrivesc cu tiparul unei dependenţe. S-ar putea.

Dar aici nu e vorba despre mine.

Cu ani în urmă, când comunitatea medicală anunța că *indignarea autosuficientă poate da dependență,* la fel de severă ca aceea produsă de abuzul de droguri, m-am așteptat să văd o reacție publică. Cu siguranță (mi-am spus), vasta majoritate a oamenilor raționali, cu vederi moderate, va înceta să-i mai asculte pe acei dependenți de furie plini de vehemență – acei *indas* – de care e plină lumea și care scuipă ură de la tribunele dreptei sau ale stângii, ale nebuniei religioase ori paranoice, nu-i așa? Acum, că a fost descifrat tiparul, poate că va începe să scadă autoritatea celor *mânioși,* care refuză să negocieze, și să crească autoritatea celor care vor să meargă pe calea rațiunii. A celor care vor să-și asculte semenii și să descopere soluții pragmatice la problemele ridicate.

A celor care preferă jocurile în care toată lumea câștigă.

Poate că acest adevăr acum verificat științific va discredita genul frenetic, care continuă să distrugă disputa și discuția în viața publică, prin faptul că își portretizează adversarii în termeni rigizi, drept răul întruchipat, în opoziție cu binele fariseic. Poate îi va discredita demonstrând că furia lor se naște dintr-o reacție chimică exaltantă pe care o produc chiar ei în interiorul cutiei craniene.

Spre dezamăgirea mea, cele mai importante mijloace de informare în masă au ignorat aproape complet această revelație. La urma urmei, ele își trag seva din dihotomiile „ei-contra-noi" și din polarizarea candizilor. Ele n-au văzut niciun beneficiu în trecerea de la conflict la dezbaterea rațională. (Plictisitor!)

Mi-am dat seama: pentru ca oamenii să înțeleagă însemnătatea acestei descoperiri științifice, ar trebui să se petreacă un eveniment pe care presa să nu-l poată ignora.

Trebuie să existe un exemplu. Așa că am oferit eu unul.

De ce a luat-o razna senatorul Strong în ziua aceea? Și încă niște zile după aceea? Nu i s-a administrat nicio toxină care să-i tulbure mintea sau să-i răscolească simțirea. A ingerat un *medicament* folosit numai pentru a le refuza dependenților plăcerea ca feedback al drogului. Și astfel, odată ce n-a mai obținut impulsul pe care era obișnuit să-l primească în momentele de mânie moralizatoare, senatorul *și-a intensificat discursul resentimentar, în speranța că-și va obține bangul, zdrangul, zvâcul.*

Și, pentru că nici asta n-a funcționat, a forțat din nou, și din nou, așa cum fac dependenții. N-a stat nicio clipă să se gândească: „Poate-ar fi mai bine să mă opresc acum"; i-a dat înainte, mai repede, și mai repede, către buza prăpastiei – așa cum fac dependenții –, neluând în

seamă nici raţiunea, nici consecinţele, în căutarea gratificaţiei. Ca să-şi satisfacă o dorinţă cu care era obişnuit şi care acum se afla dincolo de capacitatea lui de control.

Asta-i tot. Acesta a fost planul meu, acesta a fost experimentul.

Că a funcţionat este de netăgăduit.

Este de asemenea imposibil de negat că *am încălcat legea,* ca şi codurile deontologice din domeniul meu. Am administrat un medicament legal, într-un caz de boală diagnosticat corespunzător, dar am făcut-o într-un mod lipsit de etică şi ilicit, fără să discut cu pacientul sau să-l avertizez despre posibilele urmări. Iar pentru asta ar trebui, ca să fim drepţi, să merg la închisoare. Negreşit, sunt dispus să-mi ispăşesc pedeapsa, în buna tradiţie a lui Gandhi, cu supunere voioasă.

Între timp însă, ce-i făcut e bun făcut. Senatorul Strong nu poate scăpa de răspunderea pentru comportamentul său scandalos pretinzând că „substanţa a fost de vină!". Opiniile pe care şi le-a exprimat au fost pe de-a-ntregul ale sale şi nimeni nu l-a forţat să le exprime. S-a comportat astfel pentru că este *dependent* – termen dispreţuit de public, pe bună dreptate.

Mai presus de orice, milioane de oameni se vor gândi acum la toate acestea. Îi vor privi altfel pe *dependenţii de autoîndreptăţire* din mijlocul lor – chiar şi pe cei cu care sunt de acord! Vor observa că astfel de indivizi îşi folosesc pasiunea asiduă şi robusteţea dependenţei ca să preia controlul asupra celor mai multe grupări de propagandă, de la toate extremele spectrului politic şi social, transformând controversa în jihad şi negocierea în război veritabil între bine şi rău… sau al răului împotriva binelui.

Voi şi semenii voştri nu veţi mai privi niciodată cu aceiaşi ochi ardoarea mâniei extatice. De acum o veţi privi şi veţi recunoaşte simptomele unei boli – aproape exact ca acelea produse de cocaină sau de opiu.

Şi poate atunci vă veţi simţi capabili să-i înfruntaţi pe indignaţii care vociferează. Poate chiar vă veţi decide să vă uniţi cu alte persoane ponderate, cu raţiune şi cu bun-simţ, ca să revendicaţi împreună darul binevoitor al strămoşilor noştri. Puterea de a ajunge împreună, cu calm, la soluţii logice. Dacă se va întâmpla aşa ceva, o să-mi ispăşesc pedeapsa cu seninătate. Ca un martir al cauzei maturităţii calme.

Dacă nu cumva imboldul acesta către martiraj teatral a fost propria mea călătorie psihedelică moralizatoare! Accept că e şi asta o posibilitate. Orice persoană onestă ar trebui să accepte.

Ah, dar dacă este aşa, şi dacă mă urmăriţi în aceste momente, probabil că sunt deja mort. Deci persoana mea contează mai puţin

decât oricând.

În orice caz, miezul problemei n-a avut niciodată legătură cu mine. Nici măcar cu senatorul Strong.

Are legătură cu noi.

CAPITOLUL 51

INSPIRAȚIE

Hamish îşi scoase ochelarii tru-vu, prin care, din nu se ştie ce motiv, ajunsese să vadă cam înceţoşat. Poate erau defecți. Se şterse la ochi cu dosul mâinii.

„Ce s-a-ntâmplat cu Betsby? A pus senatorul să fie omorât? Dar nenorocitul de Strong a promis că n-o să se atingă de el până nu-i prezint rezultatele mele!“

Îşi puse iar ochelarii de imersiune. Rafale de date la marginea razei sale vizuale, ca răspuns la direcția privirii sale, la dilatarea pupilelor şi la clicurile dentare sau la comenzile subvocale. Între-atât îşi pierduse obişnuința tuturor acestora, încât clipitul său involuntar şi mormăielile nestrunite cauzau neîncetat unde care întrerupeau buclele de feedback, ca pietrele lăsate să cadă într-un iaz.

Atunci interveni Wriggles. Micul dig*ia*sistent înlătură tot ce reprezenta simple bârfe şi zvonuri, alegând, distilând şi prezentând sintetic numai informațiile concrete.

După toate aparențele, doctorul Roger Betsby suferise o căzătură mortală de la un balcon aflat la etajul stadionului acoperit Detroit-Pontiac, fiind împins (fără intenție, conform cu rapoartele preliminare) de un pacient în convulsii, care se afla sub tratament pentru o afecțiune din spectrul dependențelor – ironia sorții.

Bineînțeles, nu toate întâmplările cu aparență de „accidente“ erau accidentale. Prin urmare, oficialități din cadrul poliției promiteau să investigheze orice posibilitate de asasinat, mai ales după ce confesiunea finală a lui Betsby începuse să urce în topuri, însoțită de un aflux de teorii ale conspirației. Hamish îşi puse în gând să-şi trimită unul dintre agenții de contact preferați să le dea o mână de ajutor autorităților locale. Simțea că ar putea beneficia personal dacă i-ar da de capăt problemei.

„La naiba. Am descoperit prea puține creiere pe care să le respect.

Dacă Strong a făcut una ca asta, în loc să mă lase pe mine să mă ocup de Betsby, atunci înțelegerea noastră cade. Vor cădea o

mulțime de înțelegeri."

Hamish închise ochii.

Un şuvoi constant de fantezii nechemate îi bolborosea prin minte de câteva zile – de parcă subconştientul său încerca să găsească o cale de a ocoli ghicitoarea sumbră formulată de extratereştrii din Artefact. Ca întotdeauna, ideile se manifestau sub forma unor subiecte conflictuale pentru câte o carte, un film sau un interactiv. Deocamdată, toate păreau… hmm… *nerezonabile,* ba chiar de prost gust. Împrumutate, flagrant, din ficțiuni mai vechi alimentate de paranoia. Dezamăgirea pe care o simțea față de sine însuşi îi stricase dispoziția.

Acum însă, se pomeni rumegând o anume parte din confesiunea postumă a celui pe care unii îl numeau Sfântul din Silverdome. Hamish se mândrise întotdeauna cu faptul că avea memorie pentru dialoguri de calitate.

> „Este imposibil de negat că am încălcat legea… Am administrat un medicament legal, într-un caz de boală diagnosticat corespunzător, dar am făcut-o într-un mod ilegal, fără să discut cu pacientul. Pentru asta voi merge la închisoare… îmi voi ispăşi pedeapsa, în buna tradiție a lui Gandhi şi a celorlalți mari martiri, cu supunere."

Ah, ce material bun! Cu adevărat memorabil. Într-un fel, Hamish îl cam invidia pe Roger Betsby, care de fapt *nu* făcuse un experiment medical, ci unul social. Poate că toată publicitatea aceasta, sporită de moartea lui, avea să orienteze cu adevărat atenția unui public schimbător către lecția pe care căutase doctorul să i-o predea. O lecție despre maturitate contra furiei fățarnice.

Poate. Pentru scurt timp.

Dar nu acest posibil efect îl preocupa pe Hamish. De fapt ceea ce-l izbise fusese o revelație bruscă, fulgerătoare. Era copleşit de tehnica inovatoare folosită de Betsby ca să-şi transmită ideea.

„O confesiune e întotdeauna mai credibilă decât o negare."

Hamish simți cum i se cască un hău în stomac, o cavitate făcută din spaimă. Fapta care îi venise în minte pe neaşteptate avea să schimbe totul. Erau de înfruntat teribile pericole, poate la fel de mari ca acelea cu care avusese de a face Roger Betsby. Dar puteau exista şi recompense. Plus o şansă cât se poate de reală de-a schimba lumea, lucru pe care ficțiunile sale aparținând unui gen de nişă – cu toată intensitatea avertismentelor teribile pe care le

lansau – nu-l obținuseră niciodată.

„Chiar aş putea să fac aşa ceva? Oare ar trebui mai întâi să chibzuiesc la ideea asta? Să cântăresc detaliile şi argumentele pro şi contra?“

Nu cumva aş risca să pierd clipa, sclipirea de geniu pur, impetuos?“

Realitatea era că avea la dispoziție doar o fereastră de timp foarte îngustă. Economiile mondiale se clătinau sub povara a mii de sinucideri, a zeci de mii de participanți la revolte, a milioane de noi şomeri, a miliarde de inşi care bombăneau mânioşi la ochelarii lor tru-vu şi la ecranele *ia*, după ce mesajul extrarților îi infectase cu o spaimă molipsitoare. Şi, în vreme ce instituțiile politice uzuale se clătinau, anumite grupuri conspirative care dețineau puteri planetare se pregăteau să facă o mişcare de zile mari. Una la care Hamish năzuia de ani de zile să asiste…

… numai că acum se simțea animat de o siguranță pe care n-o mai avusese, aceea că nu-şi dorea, de fapt, ca „soluția“ să fie oferită nici de Tenskwatawa, nici de oligarhi.

♦ ♦ ♦

— Domnule Brookeman?

Pleoapele i se ridicară de pe ochi. Uşor surprins, Hamish privi în jos către directorul laboratorului, doctorul Nolan, care avea jumătate din înălțimea lui şi stătea în acel moment la doar un metru distanță.

— Domnule Brookeman, vreau să reiterez scuzele noastre pentru faptul că vi s-a ocupat spațiul rezervat cu Tarsus. Sunt sigur că înțelegeți, ştirile importante în plină derulare au prioritate.

„Ştiri importante în plină derulare? Mă rog, aşa o fi. Dar întrebarea pe care i-ați pus-o oracolului-caracatiță era şi plicticoasă, şi tâmpită.“ Îşi păstră însă zâmbetul calm şi prietenos.

— Ştiți ce, continuă directorul, ce-ar fi să vă oferim un interval de timp pe care să-l petreceți cu Patmos, papagalul nostru care face pronosticuri? Palmaresul ei e aproape la fel de bun ca al lui Tarsus şi-am putea să vă oferim un discount substanțial.

Hamish dădu din cap aprobator.

— Foarte bine. După dumneavoastră.

Mergând în urma paznicului de auguri necuvântători, Hamish

chibzui la întrebarea pe care avea ocazia s-o pună – una foarte diferită de ceea ce-l trimisese Tenskwatawa să întrebe.

„Dacă-mi mărturisesc fapta, asta o să mă ajute să influențez evenimente pe plan mondial şi să determin lucrurile să urmeze cursul dorit de mine?“

Desigur, va trebui să simplifice şi mai mult problema şi s-o exprime sub formă de alternativă da-nu, ori-ori, pentru ca ghicitoarea cu pene să poată alege o variantă, deschizând una dintre cele două cutii etichetate pentru a primi o tratație gustoasă. Adevărul era că Hamish nu prea ştia dacă să creadă în acei presupuşi clarvăzători. Cei mai respectabili oameni de ştiință luau în zeflemea tot conceptul, atribuind „palmaresul“ unor accidente statistice. Dar dacă tot era aici…

„Şi dacă răspunsul este da? Am sânge-n mine să-mi realizez planurile?

Chiar dacă-mi adun curajul, aş avea nevoie de ajutor ca s-o scot la capăt. Dar de la cine? Voi avea nevoie de oameni cu abilități tehnice, care se pricep să acționeze în secret… şi rapid…“

Subconştientul i-o lua deja înainte. Hamish îşi dădu seama de asta când descoperi că mâna lui stângă pipăia absent micul recipient din buzunar care conținea acea unică lentilă de cont*i*act.

„M-au ajutat o dată – misterioşii mei binefăcători – să văd dincolo de banalitatea clubului aristocraților.

Au spus că nu trebuie decât să iau din nou legătura cu ei dacă vreau să-mi continui aventura în necunoscut. Treaba asta cu siguranță că s-ar putea numi salt în gol!

Dar îndrăznesc eu să lucrez cu oameni pe care nici măcar nu-i cunosc?

Pot să am încredere în ei?

De unde ştiu măcar că vor fi de-acord cu ceea ce am eu de gând?

Ar fi cineva de-acord?“

Hamish auzi un cârâit strident de undeva din față, când doctorul Nolan intră într-o cameră cu pereții acoperiți cu draperii de vegetație curgătoare care creau o ambianță de junglă.

— Oor! Bună, Jill! Bună, Jill! Saaa-lu-ut, străine! Ooc! Lungan! Ooc!

Mişcându-se de pe un picior pe altul pe o stinghie de lemn, o femelă de papagal cenuşiu se legăna energic, dornică să se apuce

de treabă, să-şi ridice punctajul modest, dar peste medie, de pe Piața Mondială a Predicțiilor. Desigur, ea n-avea habar de toate astea şi nici nu-i păsa dacă previziunile sale reuşite se calificau drept profeții, coincidențe sau accidente statistice. Poate că, după teoria unora, însuşi faptul că *nu-i păsa* avea un rol important în toată afacerea.

Hamish petrecu câteva minute şlefuindu-şi întrebările-perechi, cu răspunsuri de tip da-nu, scriindu-le pe două bucăți de hârtie, pe care le introduse sub învelitorile transparente care acopereau două compartimente separate dintr-un cufăr de lemn. Apoi îşi îndreptă spinarea, continuând să strângă în pumn micul recipient din buzunar şi respirând iute, pe măsură ce inima începea să-şi accelereze ritmul.

„Sunt chiar atât de credul? Atât de superstițios?

Sigur că da. Altfel n-aş fi scris niciodată atâtea poveşti despre prețul cerut de hybris şi de ambiția orgolioasă.

Dar acum ce să fac, să încerc să modific destinul omenirii prin faptele sale proprii? Nu prin intermediul poveştilor ecranizate sau al paginilor de roman, ci în viața reală?

Nu-i asta o atitudine intrinsec arogantă?“

Îşi primi răspunsul câteva minute mai târziu, pe când Patmos chirăia fericită, făcându-şi de lucru cu miezul unei nuci. Uşa pe care o alesese stătea deschisă în spatele ei.

Fără să scoată un cuvânt, mulțumind cu o vagă înclinare a capului, Hamish se întoarse să plece.

Primul lucru pe agendă? Să găsească un loc liniştit în care să-şi pună lentila de cont*a*ct şi să comunice cu oamenii de la celălalt capăt al conexiunii, căutând ajutorul lor ca să ducă la îndeplinire un plan improvizat la disperare. Un plan de salvare a lumii de invadatorii extratereştri diabolici.

„Dacă o să meargă, ție o să-ți fiu dator pentru inspirație, Roger.

Odihneşte-te în pace.“

MĂRTURISIREA UNUI FARSOR

Salut. Mă numesc Hamish Brookeman şi prin prezenta recunosc şi declar că am comis o infracțiune.

Întâi de toate însă, mi se spune că ocup poziția 246 pe lista celor mai faimoase persoane de pe planetă. Dar pentru aceia dintre voi care încă nu știu cine sunt, iată *biografia* mea. O mulțime de inși spun că mă

pricep binișor la crearea de povești, la construirea de scenarii, la regia video și așa mai departe. De fapt, tocmai datorită acestor abilități am fost invitat, cu câțiva ani în urmă, să *mă alătur unei conspirații.* Unui plan în care cândva am crezut…

… și pe care acum îl denunț ca fiind monstruos și greșit.

În apărarea mea, dați-mi voie să spun că planul nu suna rău la început. Cei din spatele lui păreau sinceri, susținând că urma să salvăm lumea! O lume sfâșiată de dihonii politice, militare și etnice care amenință să aducă Armaghedonul în zeci de feluri. O lume ofilită și istovită de zece miliarde de consumatori voraci prin neglijarea ecologiei și prin abuzul de resurse. O lume în care tradiții venerabile au fost spulberate și în care fiecare zi aduce noi știri despre „miracole" tehnologice disprețuitoare, care ar putea să pună capăt existenței noastre, a tuturor.

Oare mai era posibil să deviem înaintarea omenirii, ca un șir de lemmingi, către propria-i pieire?

Conceptul inventat de noi era simplu și fusese deja descris în lucrări de science-fiction, începând cu un episod clasic din *La limita imposibilului* și cu una dintre marile cărți de benzi desenate ale anilor 1980.

Cum să convingem toți oamenii și toate națiunile să-și lase deoparte ciondănelile meschine și să se unească pentru o cauză unică? Păi, cum altfel decât oferindu-le un *inamic comun.*

O amenințare externă credibilă avea să provoace bunăvoința și camaraderia pe care oamenii le-au arătat-o dintotdeauna altor membri ai tribului lor când s-au confruntat cu intruși periculoși. De-a lungul istoriei, conducătorii au folosit metoda aceasta pentru a-și strânge laolaltă supușii.

Dar cum aveam s-o punem în practică? O mulțime de idei care par elegante, să zicem într-un film artistic, se dovedesc imposibil de aplicat, în special de o conjurație mică și secretă. La momentul când a apelat la mine, grupul petrecuse deja mult timp întorcând problema pe toate părțile. Știau prea bine că nu era cazul să încerce nimic alambicat, cum ar fi falsificarea unei „nave extraterestre" complete, sau chiar a unei epave parțiale. Oamenii de știință și alte capete luminate din lumea întreagă ar fi descoperit repede semne revelatoare ale originii pământești, în fiecare aliaj și componentă, mergând până la distribuția izotopilor.

Cât despre invadatorii înșiși, ei bine, nici măcar națiuni puternice precum China, America sau Brazilia nu sunt atât de avansate din punct de vedere științific încât să poată falsifica o ființă extraterestră, până la organe, metabolism și genom străin.

Însă grupul avea un avantaj anume. *Tehnologiile simulării* se acumulau pe tăcute de ceva timp – mai o tehnică holografică extravagantă, mai o metodă de stocare în cristale, mai niște șmecherii cu *ia*-uri –, puse deoparte de lucrători pricepuți și inovatori de la Hollywood, din instituții ale apărării și din industria jocurilor. Separat, nu valorau cine știe cât. Dar împreună? Păi, imaginați-vă că idealiștii aceia clarvăzători erau dedicați trup și suflet, altfel n-ar fi fost în stare să-și păstreze ascunse cele mai grozave descoperiri, ci le-ar fi exploatat ca să se îmbogățească! Împreună, însumate, tehnicile ținute sub obroc se acumulaseră (consideram noi) suficient, astfel încât combinarea lor putea să lase impresia de progres impresionant, chiar mult peste capacitatea umană contemporană.

Iar în momentul acela am intrat eu în scenă. Cine era mai calificat decât mine să scrie fundalul narativ? Scenariul. Personajele. Comportamentul și motivațiile lor. Lucrurile pe care le-ar spune ca să păcălească lumea cu *extratereștri simulați.*

Bineînțeles, la ora aceasta știți cu toții că mă refer la Artefactul Havana și la mulțimea lui de „emisari extratereștri".

Și, într-adevăr, prin aceasta susțin, mărturisesc, declar și recunosc că *totul a fost o mare farsă!*

♦ ♦ ♦

Dar stați o clipă. Dați-mi voie să termin. Pentru că, vedeți voi, mai rămâneau controverse referitoare la *modul* în care să ne prezentăm simulările. Poate să ascundem un transmițător la bordul uneia dintre marile sonde spațiale trimise de ESA, NASA sau Sinospațial – poate *Maffeo Polo* sau *Voyager Doisprezece* – către Uranus sau Neptun. Ideea isteață a fost ca micul nostru aparat parazitic să se desprindă de corpul navei, imediat ce misiunea avea să treacă pe lângă Jupiter pentru o manevră de praștie gravitațională. Dacă se realiza ca la carte, la momentul acela crucial, cele două obiecte puteau să adopte traiectorii foarte diferite. (Vedeți conceptul ilustrat *aici.)*

Câțiva ani mai târziu, transmițătorul secret avea să se întoarcă spre Pământ și să emită un *semnal SETI* către planeta noastră, pretinzând că ar fi venit dintr-o lume îndepărtată și prezentând o amenințare care ar putea uni omenirea! Era un plan inteligent, dar nepractic, mi s-a spus. Agențiile spațiale și experții lor în astronautică nu puteau fi păcăliți multă vreme. Cât de curând aveau să recreeze orbitele și să-și dea seama de toată tărășenia. Și, în orice caz, strecurarea unei încărcături parazite la bordul unei sonde științifice planetare e o treabă cam la fel

de simplă precum convingerea nevestei să angajeze trei „doici" suedeze. Nu se poate realiza.

Așadar, camarazii mei conspiratori s-au oprit la Opțiunea Artefactului. Nu mai era nevoie de călătoria clandestină către adâncurile spațiului. În loc de asta, se foloseau toate acele tehnici dosite pentru a se realiza un simplu bloc de cristal reactiv, care putea fi alimentat numai și numai cu energie solară. Se inserau programele de simulare adecvate, apoi pur și simplu i se dădea drumul obiectului pe o orbită apropiată de Pământ! Într-un fel în care să nu poată trece neobservat și să fie cules de una dintre echipele care se ocupau cu înlăturarea resturilor... în cazul ideal, de vreun astronaut plictisit, epuizat și ușor de păcălit. Se lansau niște aluzii bine țintite, se obținea repartizarea lui la lucru în perimetrul dorit... și gata!

La suprafață, înșelătoria noastră a funcționat mai bine decât ar fi sperat sau și-ar fi imaginat oricare dintre noi. Și, recunosc, rezultatul m-a făcut să mă simt al naibii de mândru. Mai ales extratereștrii mei m-au umplut de mândrie! A fost printre cele mai bune scrieri ale mele din toate timpurile.

A, bineînțeles, unii au clamat „farsă!" de la bun început. Dar ne așteptam la asta. Câtă vreme o majoritate credea că erau extratereștri veritabili și că Primul Contact se realizase în sfârșit, atenția întregii lumi se concentra asupra aceluiași lucru în același timp...

Numai că, după aceea, câteva lucruri au mers prost. Am început să observ cum firul poveștii începea să se încurce. Extratereștrii noștri sintetici, simulați în interiorul Artefactului, începeau să se abată de la scenariu! Mai mult, în loc să unească lumea, acest „Prim Contact" avea *efect opus,* divizând societatea și provocând fracturi peste tot!

Apoi a venit Mesajul Esențial. Treaba asta cu făcutul a milioane de *copii* era și-așa urâtă. Dar să mai și susții că *nimeni nu supraviețuiește?*

Acela a fost momentul în care mi-am dat seama... Mă făcuseră. În naivitatea mea, îmi oferisem serviciile, îmi pusesem creativitatea în slujba unei conspirații, ai cărei membri comunicaseră cu mine numai prin suprastraturi codificate, niciodată în persoană. Cândva mi se păruse o măsură de securitate prudentă, dar acum o vedeam ca pe o metodă de a mă împiedica să le dau vreodată de urmă camarazilor mei întru nelegiuire. Compatrioților care, din cine știe ce motiv, hotărâseră să modifice mesajul, dându-i o întorsătură care nu fusese niciodată în intenția mea. De la speranță la disperare.

De ce? Sincer, nu știu! Când mi-am scris scenariul, am luat în considerare posibilitatea unei motivații tainice sub idealismul de suprafață al Grupului. Poate am fost neghiob și toate astea se vor

dovedi o simplă mișculație publicitară pentru vreun nou joc interactiv. Ei, s-a demonstrat că eram un biet neghiob, foarte bine. Dar intriga ascunsă era mai profundă și mai malefică decât orice îmi imaginam eu.

Nu prea mai am timp la dispoziție, așa că voi lăsa detaliile pe mai târziu. Pentru moment, ajunge să menționez că sunt pregătit, ba chiar nerăbdător, să mă revanșez pentru rolul pe care l-am jucat în acest delict. *Este de netăgăduit că am încălcat legea… într-o tentativă de înșelătorie cu care am vrut să zgâlțâi lumea ca s-o scap de maladia modernă de care suferă.* Iar medicamentul ar fi putut avea efect, dac-ar fi fost administrat corect.

Pentru rolul jucat de mine în această farsă, pentru păcatul mândriei de a crede c-aș putea „să salvez lumea", sunt aproape sigur că voi fi condamnat la închisoare, sau mai rău. Dar îmi dă un sentiment de purificare faptul de a scoate adevărul la iveală și de a contracara un complot pe care în acest moment îl văd ca fiind nechibzuit, ba chiar abject.

Pentru autorități: vă asigur că voi coopera, voi declara totul și-mi voi accepta cu seninătate pedeapsa dreaptă, în buna tradiție a lui Gandhi, King, Soljeniţîn și a altor luptători pentru adevăr.

Voi, ceilalți, vă rog să-mi acceptați umilele păreri de rău pentru faptul de a fi contribuit la această nefericită perturbare a vieților voastre. Vieți la care vă puteți întoarce cu toții acum, când suntem – noi, omenirea – din nou singuri în universul nostru.

CAPITOLUL 52

EVALUARE

— … în cazul ideal, de vreun astronaut plictisit, epuizat şi uşor de păcălit…

Gerald simți cum se întorc spre el toate privirile.

— Aoleu! zise Ghenadi.

Akana scrâşni din dinți de se auzi în jur.

— Ei, ceva tot a realizat el, murmură Emily. Lepra tocmai a sărit de pe locul 246 până pe nouă în doar câteva minute. Cea mai rapidă creştere de notorietate din istorie! Îmi pare rău, Gerald, a trecut ca vântul pe lângă tine.

— Şşt! – atât răspunse Gerald.

Niciunul dintre ei nu apucase prima difuzare a declarației lui Brookeman. Acum avea deja zece minute vechime. Aproape o vechitură. La nivel mondial, comentariile trecuseră ca tsunamiul peste toate recordurile anterioare, copleşind sistemele de esențializare. Şi totuşi, zonele periferice ale ochelarilor tru-vu prin care privea Gerald păreau deosebit de calme. Erau setați pe un nivel al filtrului atât de ridicat, încât doar câteva virturi, dintre cele cu reputație ultra-elevată, fâlfâiau în jurul imaginii centrale, în care un autor de science-fiction, înalt şi zvelt, îşi rostea „confesiunea“ pe un ton reținut, de o sinceritate onctuoasă.

— Acela a fost momentul în care mi-am dat seama… Mă făcuseră. În naivitatea mea, îmi oferisem serviciile, îmi pusesem creativitatea în slujba unei conspirații…

Gerald oftă. Omul se pricepea. Adevărul era că nu mai văzuse niciodată aşa ceva. În clipele acelea nu mai conta că pe majoritatea virturilor cu o bună reputație sclipeau exprimări precum **Artist al aburelilor!** sau **Absurd!** Erau comentarii făcute de renumiți oameni de ştiință şi experți în tehnologie, nu de inşi oarecare de pe stradă.

— Este de netăgăduit că am încălcat legea… într-o tentativă de înşelătorie cu care am vrut să zgâlțâi lumea ca s-o scap de maladia modernă de care suferă.

Ben Flannery scăpă un oftat care era, într-o oarecare măsură, pură admirație.

— Îl vedeți pe ticălosul ăsta de *pakeha*[63] *[63] Pākehā* – în limba maori (Noua Zeelandă), „omul alb"; prin extensie, orice „străin", orice persoană non-maori. *cum şi-a sporit deodată credibilitatea jucând cartea martirului voluntar? Cine-ar mărturisi o infracțiune dacă n-ar fi adevărată? Îmi aminteşte de ceva…*

Se scărpină în cap.

— *A mai făcut asta cineva, recent.*

Nu-şi pusese ochelarii, aşa că nu avu parte de un răspuns instantaneu.

— *Ah, dar acum am dat de naiba toți!*

„Chiar aşa?" îşi spuse Gerald, păstrându-şi gândurile pentru sine. „Ne e mai rău decât înainte?" Slavă cerului, măcar Artefactul era momentan ocupat cu altele, în cealaltă parte a încăperii, unde câțiva experți descărcau informații tehnice, astfel încât entitățile extraterestre nu primeau acel flux de ştiri. Mai bine să se gândească la o metodă prin care să le dea vestea că erau doar „o farsă".

— *Pentru autorități: vă asigur că voi coopera, voi declara totul şi-mi voi accepta cu seninătate pedeapsa dreaptă, în buna tradiție a lui Gandhi, King, Soljenițîn şi-a altor luptători pentru adevăr.*

Emily bătu în masă, iar Ghenadi mormăi ceva.

În apropiere încă mai licărea unul dintre panourile de virturi, cel pe care Gorosumov îşi prezentase cea mai recentă teorie – aceea că Artefactul nu era atât o *scrisoare în lanț*, cât *exemplarul viu al unei specii*. Că adopta „strategia reproductivă de tip r", în mod similar ființelor oceanice, care revarsă un număr uriaş de larve în vastitatea oceanului, atât de asemănătoare cu spațiul cosmic, mizând pe faptul că una sau două dintre ele ar putea găsi un loc călduț în care să crească şi să se reproducă la rândul lor. Comparația era fascinantă – şi reprezenta un motiv în plus ca să-l deteste pe Brookeman cu bizara lui întrerupere.

— *Vieți la care vă puteți întoarce cu toții acum, când suntem – noi, omenirea – din nou singuri în Universul nostru.*

În sfârşit tăcuse scriitorul acela slăbănog, zâmbind spre cameră cu o sfială copilăroasă împletită artistic cu un aer de sfânt. Imaginea se disipă…

… moment în care rafalele de *bliturі* care se adunau în lentilele lui Gerald deveniră furtună, făcând să nu mai conteze strictețea filtrului. Îşi scoase ochelarii şi privi în jur.

Pe masă sclipea slab faimosul său Artefact, înconjurat de camere video şi de alte dispozitive de înregistrat, descărcând primul val de diagrame tehnice şi de rețete care ar putea ajuta

omenirea să construiască noi sonde din cristal, cândva, dacă se alegea soluția aceea. Simplul fapt de a livra ghiduri de execuție putea să țină ocupată maşinăria extraterestră luni de zile, poate chiar ani.

„După doar câteva zile de conversație cu extrarți individuali, Cel mai Vechi Membru a spus cu toată fermitatea că trebuie să trecem şi noi la strategia asta. A insistat că e timpul să ne punem pe treabă. Ce păcat. Studiați individual, pasagerii erau diverşi, fascinanți, enigmatici… şi-acum Hamish Brookeman pretinde că el i-a conceput pe toți!“

Dintr-un motiv pe care nu era în stare să-l definească, Gerald începuse să se gândească la Om şi la Brookeman ca fiind două fațete ale aceleiaşi monede. Două indicii ale unui puzzle mai mare.

Patrice Tshombe, expertul în manipularea comportamentului animal, comentă ceea ce văzuseră cu toții, declarația publică a lui Brookeman.

— Impresionant.

Emily zise vehementă.

— Impresionant? Cine… mincinosul ăla?! Am analizat Ipoteza Farsei din toate unghiurile. N-o fi toată tehnologia extratereştrilor cu multe decenii în fața noastră, dar o mare parte din ea este! Cele mai bune laboratoare ale noastre vor petrece ani întregi disecându-le. Nu există să fie-n stare o clică neimportantă de conspiratori de la Hollywood puşi pe salvat omenirea…

— Şi-apoi, mai e şi intersecția orbitelor, adăugă Ghenadi. Se apropia în spirală din adâncul spațiului, pe o traiectorie pe care omul n-a lansat niciodată…

Dar, la rândul lui, fu întrerupt de Haihong Ming.

— Camarazi, se poate combate mai simplu de-atât. Pietrele care explodează în subteran, sacrificând părți din ele ca să fie auzite şi recuperate. Şi cele care sclipesc în centura de asteroizi. Din toate astea reiese că ideea e atât de absurdă, încât te face să te-ntrebi dacă-i dă cineva atenție acestui Brookeman.

„Că bine zici.“ Gerald miji ochii şi-i zâmbi strâmb agentului chinez. Câteodată, lucrul cel mai evident nu este şi cel care-ți vine primul în minte. Şi totuşi…

— Cristalele acelea sfărâmate şi sclipirile îndepărtate sunt îngrozitor de intangibile, spuse Gerald. Ştim cu toții că o mare parte a populației are probleme cu abstracțiunile logice. Ar fi cu totul altceva dacă am avea o a doua piatră care să funcționeze.

Aceea ar părea o dovadă palpabilă şi nu l-ar mai asculta nimeni pe individul ăsta.

Desigur, exista şi un motiv mai important pentru a dori un alt artefact. Povestea spusă de acesta putea fi diferită.

— Totuşi, continuă Haihong Ming, nu pot să nu mă-ntreb. Ce l-a făcut pe domnul Brookeman să încerce aşa ceva?

Akana ridică din umeri.

— Scopul lui nu-i să convingă pe toată lumea. Cu siguranță, nu pe savanți şi pe intelectuali. Probabil nici măcar o majoritate. Mai degrabă, după cum am aflat pe la începutul secolului al douăzeci şi unulea, aici, în America, e uşor să distragi o mare *minoritate* din rândul populației cu teorii ale conspirației lipsite de logică. Brookeman e expert în arta manipulării celui mai omenesc dintre toate imboldurile, *nevoia* care propulsează credința.

— Dar…, bolborosi Emily. Dar să mărturisească o infracțiune…

— Cum a subliniat şi Ben, asta sporeşte credibilitatea lui Brookeman. Cine-ar recunoaşte o faptă care ar putea să-i aducă închisoarea, dacă n-ar fi mânat de o vină sinceră? Dar gândiți-vă! Dacă toți oamenii de ştiință şi experții juridici declară că n-a existat *nicio farsă,* atunci pentru *ce* ar putea fi închis Brookeman? Pentru că a făcut o declarație publică de un fals sfruntat, fără a se afla sub jurământ? În fiecare an apar discursuri delirante şi „manevre publicitare“ la fel de false şi de nesărate, şi nu mai ajunge nimeni la răcoare.

— Nu, spuse Akana, clătinând din cap. Pe mine mă impresionează cel mai mult *mecanismele defensive* integrate în povestea lui. Gândiți-vă la ce-o să se-ntâmple când o să fie testat cu detectorul de minciuni şi-o să fie întrebat: „Ai făcut o farsă?“ Poate să declare cu toată sinceritatea: „Da, e adevărat.“

— Stați aşa, interveni Emily, ciupindu-se de puntea nasului. La care te referi, la farsa cu ajutorul dat la crearea unui artefact fals, sau la farsa cu *pretenția* de-a fi creat un artefact fals?

— Exact, spuse Akana continuând în locul lui Emily, care se forța vizibil să păstreze firul logic. Dacă are parte de ajutor ca să prezinte dovezi inventate – chiar şi ajutor de slabă calitate –, atunci în mintea lui există o conspirație la care se poate referi. Adevărul şi falsul se înghesuie unul într-altul, devin atât de neclare, încât un ins inteligent ar fi capabil să aprindă numai lumini verzi sau galbene la poligraf!

Nuanța de admirație invidioasă din vocea ei îi făcu să încremenească pe ceilalți membri ai comisiei. În cele din urmă,

Gerald întrebă:

— Dar ce urmăreşte?

Akana închise ochii câteva clipe.

— Aici m-ai prins. Evident, mai multă faimă reprezintă întotdeauna o sursă de hrană pentru un om ca el. Şi orice alt lucru ar avea de spus, mâine sau altcândva, o să fie ascultat de cel puțin o treime din populația planetei. De asemenea, nu se poate nega că a distras atenția lumii de la spaimele provocate de povestea extrarților privind speciile inteligente care ajung toate la un final brusc. Indiferent ce „soluție“ hotărăşte Brookeman să mai propună pe viitor, puteți să pariați că va suscita atenție şi va atrage adepți.

Evident că Gerald simțea cumva că se abuzase de el, după insulta publică ce-i fusese adusă de un mare mogul al cărții şi al filmului. Cu toate astea, era şi detaşat, dacă nu chiar amuzat.

„Dacă Hamish Brookeman vrea să fie mai celebru decât mine, n-are decât.

Doar că… mai vedem noi cum e cu «epuizat» şi cu «uşor de păcălit».“

Cu glas tare, nu spuse decât atât:

— Atunci, mai bine să ne-ntoarcem la muncă. Şi să sperăm că o să se-ntâmple ceva care să schimbe felul cum decurge jocul ăsta.

Şi iată că, în mai puțin de o oră, chiar se întâmplă ceva. În joc se produse o schimbare. Iar Gerald îşi aminti:

„Ai grijă ce-ți doreşti.“

SCANALIZATOR

Bine-ați revenit, continuăm să vă oferim relatări despre reacțiile la nivel mondial în fața Artefactului Havana. Săptămâna trecută, Comisia Contactului a făcut un lucru înțelept și abil. A cerut să-l asculte pe fiecare dintre extratereștrii Artefactului – sau extrarții –, separat și individual.

Nouăzeci și două de ființe simulate, reprezentând nouăzeci și două de rase extraterestre care au ridicat cândva privirea pe planete similare cu a noastră, uitându-se la stele și întrebându-se dacă sunt singure în Univers. Până când au început să asculte pietre căzute din cer. Până când au fost convinse să-și concentreze voința și prețioasele resurse asupra unui proiect măreț.

Crearea de *noi* emisari din cristal și azvârlirea lor în spațiu, pentru a continua lanțul. Ca semințele lansate de păpădie. Într-adevăr, din

perspectiva păpădiei, este o afacere grozavă! Dacă fiecare floare e condamnată să trăiască doar o scurtă lună de primăvară, n-ar fi mai bine să împrăștie de o mie de ori mai multe șanse? Mize noi? Minuscule investiții în posibilitatea continuității și a reînnoirii? Cel puțin, aceasta e miza pentru care au ales să riște aproximativ o sută de rase înaintea noastră.

Pe tot cuprinsul planetei noastre a fost ascultată o prezentare promoțională unanimă transmisă de „Cel mai Vechi Membru", *Om*. O istorisire deprimantă despre puținătatea șanselor de succes. Șanse care par să se opună supraviețuirii oricărei civilizații avansate. Vestea aceasta a venit însoțită de promisiunea *ajutorului*. Instrucțiuni despre cum să fabricăm milioane și milioane de semințe care să fie răspândite ca niște bărci de salvare, asigurând șansa proliferării la nesfârșit. Pentru acele ființe omenești care sunt alese. Pentru norocoși.

Dar Comisia Contactului a insistat asupra diversității – după ce a ascultat mărturii de la fiecare extrart separat. Și diversitatea asta a mai înviorat puțin conversația. Am cunoscut indivizi care semănau oarecum cu liliecii, cu berzele sau cu niște călugărițe gigantice, cu calamari sau cu parameci dotați cu o enormă inteligență, care ne-au arătat frânturi chinuitor de frustrante din lumile lor originare. Plus coordonate la care am privit apoi prin oglinzi uriașe, confirmând prezența unor planete cu posibile zone de viață! Totuși…

… în niciunul dintre aceste cazuri astronomii *nu au reușit* să detecteze radiații sau emanații ale unei civilizații industriale. Ceea ce confirmă, aparent, nefericita poveste spusă de Om. Dar vom reveni mai târziu la acest subiect.

Comparând relatările tuturor locuitorilor Artefactului (ale celor care au ales să coopereze), omenirea a început să întrezărească variabile și similarități la formele de viață inteligentă, care folosesc unelte. Datele descărcate sunt frustrant de firave – profunzimea lor nu trece de nivelul unei enciclopedii! (Ei pretind că cea mai mare parte a capacității de stocare a cristalului a fost rezervată pentru „lucruri mai importante".)

Totuși, acumulăm cunoștințe despre diferiți arbori ai vieții. Despre culturi și stiluri de inteligență alternative. Despre alte căi de a prospera… și alte căi de a da greș.

Să sperăm că vor mai exista, ulterior, asemenea sesiuni de interviuri.

Ceea ce i-a captivat pe oameni (lăsând deoparte afirmația aceea absurdă referitoare la o pretinsă „farsă") este remarcabila gamă de personalități pe care le-am întâlnit! Unii extrarți provin din societăți strict controlate. Când a venit momentul să fie transferate personalitățile pentru următoarea mare dispersare de semințe, fiecare spor a luat cu el

o copie a reginei sau a regelui. (Nu așa ar fi făcut orice faraon?) Și se pare că aroganța acelor pasageri aristocrați a continuat, neabătută, de-a lungul eonilor. (De asemenea, i-a făcut să pice la coada clasamentului făcut de noi pe baza „popularității extratereștrilor", pentru care se votează în continuare.)

Alte societăți au folosit sistemul loteriei ori și i-au selectat pe „cei mai buni" pentru transferare. Câteva au încercat să ofere câte o capsulă de urgență pentru fiecare membru al rasei lor. Toate acestea au declanșat printre oameni o furtună a dezbaterilor despre modul în care ar trebui *noi* să alocăm cușetele, presupunând că vom accepta oferta.

Da, tocmai acea conversație a suscitat o bănuială interesantă din partea celor mai chițibușare *smartmoburi.* la gândiți-vă. Atrăgând publicul într-o discuție despre *felul* în care ne vom alege emisarii umani, extrarții ne-au deturnat reacția inițială. Șocul nostru față de *ideea generală.* Poate e bine că această comisie a trebuit să-și încheie prima rundă de interviuri și să se pună pe descărcat informații tehnice. Într-adevăr, ședințele de discuții au fost frustrant de scurte. Dar, pe când cercetătorii extrag tomuri întregi de diagrame tehnice, noi putem să medităm la probleme mai generale.

Cum ar fi dacă nu cumva această diversitate – în jur de nouăzeci de individualități foarte diferite între ele – a fost *inventată* pentru a ne arăta ceea ce vrem să vedem. Inclusiv acei extrarți care par nefericiți – cei pe care Hamish Brookeman i-a numit „păpădiile lui plângăcioase". (Nu, asta nu înseamnă că-i acord credit lui Brookeman, doar îi folosesc sintagma spirituală.) Chiar și locuitorii care par complet nebuni. Până și ei ar putea face parte din prezentarea promoțională. Ori ar putea fi constrânși de majoritatea din interiorul navei de cristal.

Vom putea să ne dăm seama vreodată? Poate când misiunile spațiale se vor întoarce aducând mai multe mostre. Atunci va fi posibil să comparăm…

♦ ♦ ♦

O clipă. O clipă. Tocmai am detectat…

Ah, e o nebunie. Ar putea fi…

Tunuri laser? Pe bune?!

CAPITOLUL 53

POTEMKINI

Dispariția fiului şi moştenitorului ei o înfuriase pe baroneasa văduvă Smits. Nici la locul desemnat pentru amerizare, nici acolo unde fusese găsit Hacker, nu exista vreo urmă a rachetei sau a pilotului.

Lacey nu putea să i-o ia în nume de rău. Săptămâni de-a rândul, cele două femei împărtăşiseră aceeaşi spaimă sumbră, punându-şi laolaltă resursele pentru cauza comună. Numai că, în timp ce ea îi lăsase pe profesionişti să-şi facă treaba, aristocrata traversase în lung şi-n lat Marea Caraibilor, ocărând tot ce-i ieşea în cale. Nu se dovedise mai binevoitoare nici când fiul lui Lacey îşi făcuse apariția teafăr şi nevătămat, după ce se înfrățise cu nişte delfini modificați.

Şi mai rău, cutia neagră a rachetei lui Hacker, care fusese recuperată, dezvăluia faptul că cei doi tineri se angajaseră într-un joc periculos – *război spațial* – în timpul zborului lor suborbital. Acum baroneasa jura să ia măsuri pe cale legală. Voia pedeapsă. Ba chiar vendetă. Lacey îşi amintea propria ei frământare între speranță, furie, disperare şi uşurare. Încercând să-şi păstreze înțelegerea pentru mama îndurerată, îşi lua, pe de altă parte, şi măsuri de precauție.

— Vasăzică, înregistrările arată că Hacker a încercat să-l facă pe puştiul Smits să se *răzgândească?* îşi întrebă ea avocații. S-a luptat fără tragere de inimă, pe poziție de autoapărare, încercând tot timpul să-l atenționeze pe tontul ăla retardat că se pune în pericol?

Avocații încuviințară, însă obliterară câteva cuvinte din înregistrare şi adăugară că purtarea lui Hacker nu fusese pe de-a-ntregul ireproşabilă. „De-acord“, îşi spuse Lacey. Poate chiar i-ar sublinia acest aspect şi lui Hacker, mai târziu, dacă dojana ar avea efect asupra băiatului. Totuşi, era în culmea fericirii pentru că îl regăsise. Şi pentru că vedea că atenția lui era atrasă de un nou proiect – reluarea modificărilor asupra delfinilor. „Hacker are nevoie de o cauză, de un obiect al pasiunii.“

Însă cel de acum era aducător de belele! Eforturile anterioare de

„elevare“ a animalelor, cu modificări genetice şi cu ovule îmbunătățite, produseseră rezultate inegale sau nedorite. Ca, de pildă, câinii Helmsley, crescuți ca să „îmbunătățească neamul canin mai mult decât în ultimele şase mii de ani laolaltă“. Dar un spaniel capabil să joace un joc simplu de dame, pierzând concomitent capacitatea de a fi deprins cu traiul domestic, n-o impresiona pe Lacey. Deocamdată.

Sau acele ArtiDomestice aruncate ca deşeuri, care au infestat aleile lăturalnice din Tokyo, disperate să pară cât mai drăgălaşe şi să facă frumos ca să supraviețuiască după ce proprietarii se plictisiseră de ele. Lucrul cu cimpanzeii modificați fusese oprit de activiştii din Liga Heston. Şi nimeni nu ştia unde dispăruse Himera Bască sau dacă mai trăia copilul acela cu gene de neanderthalian.

Poate că eforturile lui Hacker aveau să indigneze şi mai multă lume, de pildă pe romanticii care considerau cetaceele ca fiind „deja inteligente“ şi neavând nevoie de niciun adaos pur omenesc. Iubitorii de natură şi fundamentaliştii religioşi puteau să-şi unească forțele ca să zădărnicească intervenția asupra animalelor superioare. Dar lui Hacker avea să-i priască. Aceasta era şi calea ei: folosirea banilor nu pentru a-şi întreține inactivitatea sau statutul, ci pentru a făuri progresul. Pentru a cerceta orizonturi.

„Numai că“, observă ea, „extratereştrii mei, când şi-au făcut în sfârşit apariția, s-au dovedit a fi mai ciudați decât mi i-am închipuit vreodată. Mă simt ca un cățel vagabond care fuge după maşini şi care în sfârşit a prins una din urmă.

Acum ce facem cu ea?“

♦ ♦ ♦

Ea. Mulți vedeau astfel Artefactul Havana – nu mai era o navă sau un receptacul ducându-şi echipajul, ci o unică entitate-maşină. Ei, da, diverşii „pasageri“ erau amuzanți, cu poveştile lor despre minunatele nouăzeci de lumi pierdute, civilizații dispărute. Totuşi, oamenii cu mintea trează se concentrau asupra scopului unic al sondei.

Aşadar, după o reuniune înlăcrimată şi plină de bucurie cu fiul său cel risipitor, la ceremonia de inaugurare a noului institut al lui Hacker din Puerto Rico, Lacey se grăbi să se întoarcă la Centrul Contactului, ignorând apelurile şi amenințările voalate ale

amicilor săi aristocrați în favoarea unor companioni mai interesanți – colegi din Casta Oamenilor de știință.

— Artefactul este mai puțin o scrisoare în lanț și mai mult un tip de *virus,* afirmă profesorul Henri Servan-Schreiber.

— Ce vrei să spui?

— O scrisoare în lanț se autopropagă convingând destinatarul s-o trimită mai departe în mai multe exemplare. Dar o scrisoare în lanț este limitată și *saționabilă*. Chiar dacă te lași influențat de prezentarea promoțională, faci doar câteva cópii ale ei. Nu suficiente ca să-ți provoci daune serioase.

— Înțeleg, îndrăzni Lacey. Dar virusul, când invadează o celulă, deturnează toate resursele ca să se autocopieze la nesfârșit, chiar riscând viața gazdei, și-apoi constrânge organismul-gazdă să le împrăștie mai departe, la *alte* potențiale gazde. Cum se-ntâmplă când un bolnav de gripă tușește lângă cei de-alături.

— Atât că în cazul nostru – spuse gânditor un cyberpsiholog de la Capek Robotics –, invadatorul viral este un cristal pasiv din punct de vedere fizic, care nu *face* nimic, interacționând numai prin intermediul informației. Iar gazda este civilizația umană.

Lacey clătină din cap.

— Oho, comparația asta precis o să câștige adepți.

Henri părea impenetrabil în fața sarcasmului.

— Doamnă Donaldson-Sander, paralela, chiar dacă nu-i perfectă, pare potrivită. Singura diferență este că, în loc să injecteze noi instrucțiuni genetice, genul acesta de mașină autoreplicantă folosește persuasiunea. Atracția aventurii. O ispită a nemuririi personale. Tentația unor noi tehnologii… totul intensificat de *amenințarea* unei iminente extincții a speciei. Toate acestea par a fi meme egoiste foarte eficiente.

— Trebuie să fi avut deja efect, interveni Ram Nkruma, specialist în bio-informatică din Ghana. O sută de specii organice anterioare au fost convinse să participe, adăugându-și propriile lor particularități. Perfecționând mesajul.

— Vrei să spui că niște cópii anterioare ale acestui… virus spațial… au reușit să convingă acele rase să *strănute* în spațiu alți emisari cristalini.

Lacey făcu un gest către panoul gros de sticlă care separa grupul lor de consilieri de corpul principal al Comisiei Contactului. În momentul acela, Gerald Livingstone și alți membri ai echipei erau strânși într-un colț și discutau aprins. La o oarecare distanță de ei, pe suprafața interioară a ovoidului defilau

diagrame, în timp ce tehnicienii înregistrau volum după volum de documente şi animaţii. Ghiduri destinate să învețe omenirea cum să creeze alți mesageri de cristal.

— Dar, fără doar şi poate, obiectele astea au o trăsătură care le distinge în mod hotărâtor de virusuri, nu?

— Ce trăsătură ar fi aceea, doamnă?

— Sunt tehnologice! Cineva, cu milioane de ani în urmă, a proiectat-o şi-a construit-o pe prima dintre ele. De ce?

— Poate erau pe moarte, sugeră Mercedes Luagraha, etnolog din Malta. Nu vi se pare că sunteți toți îngrozitor de cinici? Nu v-ați gândit la posibilitatea ca aceşti vizitatori să spună adevărul?

— Într-adevăr, comentă imaginea grupentitară a adunării.

Hermes rămăsese aceeaşi zeitate cu plete aurii; doar că acum *ia*vatarul surogat purta un costum sobru şi ochelari, detalii care mai atenuau iritanta temă a zeului grec. Continua să cearnă Meshul pentru ei, adunând opinii valoroase, pe care le împărtăşea aproape ca un membru cu drepturi depline.

— Spre exemplu, povestea spusă de imaginea extraterestră numită „Cel Mai Vechi Membru“. Vestea sumbră că toate civilizațiile industrializate dau greş. Sunt multe indicii care converg într-acolo. Poate că sondele acestea au pornit cândva, demult, cu intenții bune.

— Cum ar fi?

— Să păstreze cât mai mult posibil din fiecare civilizație. Timp de câteva generații or fi îngrămădit în ele date despre fiecare societate originară, artele pe care le practică, bogăția filozofiei… genul de comori pe care oamenii le-ar aduna într-o capsulă temporală sau spațială, sperând să le arate altora cine şi cum eram odată. Poate că o parte din conținut era chiar destinat să fie de ajutor – metode sau sfaturi cu ajutorul cărora următoarea rasă să-şi sporească şansele. Indicii pentru a rezolva Ghicitoarea Existenței.

Lacey se holbă uluită de puternica iluzie că Hermes era o persoană adevărată, nu un program conceput să pară astfel.

— Dar apoi? îl îndemnă Ram.

— Cu timpul, au intrat în joc şi alte forțe. Motoarele gemene ale *selecției* şi *reproducerii* au recompensat acele maşini-cristale care au renunțat la altruism în favoarea influenței şi a eficienței.

Ram încuviință dând din cap.

— Iar asta a devenit o necesitate când s-a iscat *competiția* între diferitele tipuri de dispozitive cu rol de scrisori în lanț.

— Când o să avem în sfârşit alte cristale cu care să facem comparația, mă aştept să descoperim particularități concurente, spuse Henri. Gândiți-vă la trăsătura numită eficiență. Ce să facem, să construim un milion de emisari complecşi, sau miliarde de modele simplificate, sau chiar *trilioane* de mesageri ultra-miniaturali? Am văzut propuneri de sonde interstelare cât unghia de mari! Probabil că există un compromis între număr şi înzestrări, ajungându-se în final la un echilibru în dimensiunile pe care le-am văzut deja. Totuşi, s-ar exercita presiuni selective uriaşe pentru reducerea conținutului înmagazinat, expulzându-se cantități enorme de istorie şi cultură, până ce n-ar mai rămâne decât simpla prezentare promoțională. Apelul la forțele motrice fundamentale: orgoliul, supraviețuirea personală, teama de extincție. Mesajul să țintească elitele care controlează tribul local, cele care pot comanda construirea de uzine şi lansatoare.

Lacey se simțea în acelaşi timp vrăjită şi dezgustată.

— Deci calitatea de-a fi cu adevărat de folos… va dispărea la selecție.

Încercă să nu lăcrimeze când îşi imagină tipul vechi de sonde-emisar. Exploratorii. Ce minunat ar fi fost să descopere una dintre ele, plină-ochi de comori condensate. Poate că următoarele misiuni spațiale aveau să găsească vreuna.

Tuşi ca să-şi curețe gâtlejul.

— Sigur, chestiunea reală este evidentă acum.

— A, da? întrebă Hermione Radagast, de la Fundația Rowling. Şi care este aceea, doamnă Donaldson-Sanders?

Lacey îşi dori ca profesorul Noozone, consilierul ei personal, să fi fost de față, în loc să poarte bătălii pe calea undelor, combătând atrăgător de vicleana, dar ridicola Farsă Hamish. Dacă ar fi fost prezent, măscăriciul rastasavant ar fi răcnit în gura mare ceea ce era cât se poate de evident:

— Trebuie să aflăm dacă virusurile interstelare au *acțiune letală* asupra gazdelor lor.

Cei adunați în jurul mesei de consiliu meditară în tăcere, până ce Hermes rezumă ideea.

— Cu alte cuvinte, povestea pe care ne-o spun personajele extraterestre – că toate civilizațiile organico-tehnologice eşuează şi că unica noastră şansă este evadarea ca indivizi – povestea asta s-ar putea să fie *pe dos*. Poate că civilizațiile organico-tehnologice eşuează *pentru că* vin în contact cu fomite interstelare.

În POV-ul lui Lacey răsări o definiție care descria o *fomită* drept

orice obiect sau substanță care transmite o boală prin contact.

„Contact“, îşi spuse ea. „Ce-mi mai plăcea cuvântul ăsta. Îmi dădea o senzație de confort, de intimitate, de speranță. Nu semăna deloc cu un viol.“

— Lumea ființelor liliac-elicopter s-a autodistrus în timp ce trimitea cópiile, spuse Henri. Sincronizarea…

— … ar putea fi o coincidență, îl întrerupse Hermione. Sau poate că spasmul lor nuclear o fi fost o luptă pentru locurile din barca de salvare. Dar ce, voi doi vedeți ceva şi mai sinistru?

Henri chibzui puțin înainte de a răspunde:

— Păi… oamenii dau buzna la bărci dacă simt că nava se scufundă. Oare o parte din pesimismul şi din disperarea noastră modernă şi-ar putea avea sursa într-o *reprogramare* făcută de nepământeni?

— Mă-ntreb, adăugă Ram, dacă nu cumva episoadele anterioare de pierdere a încrederii ne-au fost şi ele impuse. Cum s-a-ntâmplat un deceniu întreg la-nceputul secolului douăzeci şi unu…

— Şi-atunci, de ce să mai muşcăm din mărul ăsta? zise Hermione. În loc să înregistrăm toate diagramele astea tehnice – spuse ea gesticulând către scena din spatele panoului de sticlă –, haideți mai bine să-nchidem blestemăția asta undeva şi să aruncăm cheia!

— Milioane de oameni ar vrea asta, răspunse Henri. Dar n-avem curaj. Oamenii vor bănui că oricum există cineva care extrage toate informațiile, în secret, din artefactul ăsta sau din altul. Cale mai sigură către război nu există. Făcând ce facem acum, se naşte o oarecare responsabilitate. Fiecare folos de natură fizică de pe urma tehnologiilor ajunge la toată lumea şi toată lumea are ocazia să le critice. În afară de asta, doar fiindcă obținem cunoştințele nu înseamnă că trebuie neapărat să construim fabrici gigantice de virusuri!

— Sigur, comentă Nkruma pe un ton mai calm. Unele rase inteligente ar fi putut alege varianta aceasta. Ar fi putut să refuze oferta. Despre ele n-o să aflăm niciodată, fiindcă n-au trimis niciun cristal! Dar să respingem cu totul tehnologii pe gratis? Asta n-are să se-ntâmple aici, pe Pământ. Vom găsi un milion de foloase excelente pentru noi metode şi instrumente. În plus, pe măsură ce avansăm, chiar dacă jurăm să *nu* construim scrisori în lanț, evoluția tehnologiei ne va face să ne fie tot mai uşor să ne răzgândim.

— Ceea ce s-ar putea să nu fie un lucru rău! protestă Mercedes. V-ați aventurat mult prea departe cu suspiciunile în discuția asta despre virusuri. Reveniți-vă! V-ați gândit la posibilitatea ca Artefactul Havana să spună adevărul? Poate că toate rasele inteligente îşi găsesc sfârşitul tragic într-un fel sau altul, numai şi numai din cauza lor înşile. Nu se potriveşte cu tot ce-am văzut noi în ultimul secol? Dacă privim lucrurile astfel, ei ne oferă o cale de scăpare! Nu una perfectă. Nu izbăvirea. Ci poate singura opțiune pe care o îngăduie universul. Toată vorbăria asta despre *virusuri* s-ar putea să vă facă orbi la ceea ce ni se oferă – o cale de a conserva ceva din umanitate!

Tăcerea se instaură o vreme. Obosită de ciondăneală, Lacey însărcină un esențializator *ia* cu urmărirea conversației ulterioare, astfel ca ea să-şi poată lăsa privirea să rătăcească pe toată suprafața POV-ului. Ca urmare, suprafața interioară a ochelarilor i se lumină, propunându-i mai întâi un raport de la spionul ei din Elveția, cu detalii despre manevrele întreprinse de noua alianță dintre oligarhie şi paranoia, care se reorganiza acum în ritm frenetic pentru a surclasa trădarea lui Hamish Brookeman şi pentru a exploata confuzia disperării generate de Artefactul Havana.

Legătura dintre toate acestea şi discuția cu Henri şi cu ceilalți era dătătoare de fiori.

— Deci am ajuns la suprema ironie, spuse meditativ Henri. Cei mai pesimişti în legătură cu soarta omenirii văd partea bună a acestor lucruri, în timp ce optimiştii se cufundă în întristare.

Lacey lăsă deoparte raportul elvețian ca să-l studieze mai târziu şi derulă lista celorlalte mesaje urgente, ascultând doar cu o ureche discuția colegilor ei despre diferențele dintre virusurile *simbiotice, comensale* şi *parazitice*.

— Să vă spun ce mă-ngrijorează pe mine cel mai tare, spuse Hermione cu voce joasă, în vreme ce Lacey examina cel mai recent raport al lui Hacker despre Proiectul Elevația.

— Persuasiune încorporată. S-ar putea să fie prezentă în tot ce ne spune Artefactul, prin intermediul aşa-zişilor lui pasageri şi în fiecare pagină cu diagrame…

Într-un târziu, ascuns printre mesajele urgente, Lacey îl descoperi pe cel aşteptat. Cel de la Riyadh.

Ochiul Cuantic ajunsese, în sfârşit, şi la întrebarea ei.

Poate chiar avea să-i ofere, cât de curând, un răspuns preliminar!

Lacey îşi îndreptă ținuta, simțind cum creşte entuziasmul în ea. Numai că, înainte de a apuca să citească mai departe…

… un freamăt izbucni de cealaltă parte a panoului de sticlă! Gerald Livingstone şi colegii săi se conectau cu ochelarii de imersiune ori se îngrămădeau în jurul holoecranelor. Lacey auzi strigăte înăbuşite. Nimeni nu mai dădea atenție Artefactului ovoid, care continua să-şi reverse metodic diagramele tehnice.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Lacey, pe când alți consilieri dădeau clicuri să pătrundă în Mesh.

Hermes păru să dea ochii peste cap, arătând ca mort timp de câteva secunde, după care vorbi pe un ton inexpresiv, ca de maşinărie.

— Se relatează *activitate* în centura de asteroizi şi în câteva puncte lagrangiene. Observatoare şi sateliți de monitorizare raportează fascicule de lumină intensă, urmate de străfulgerări şi detonații.

Henri țâțâi printre dinți.

— Şi? Ştim aproape sigur că e vorba de chemări pentru recuperare de la alte sonde-emisari, disperate să-şi facă şi ele prezentările promoționale. Chinezii, brazilienii şi americanii pregătesc misiuni. Sclipirile alea din spațiu demonstrează perfect falsitatea acelei ridicole pretenții de farsă…

— Nu eşti atent, îl întrerupse Hermes. Acestea sunt *fascicule de mare coerență,* cu o energie de şapte sau opt ori mai mare decât a străfulgerărilor anterioare. Sunt destul de puternice ca să vaporizeze stânca solidă.

Domni tăcerea preț de câteva clipe.

— Ei, drăcie! zise Lacey în cele din urmă. Te referi la arme cu laser?

— Nu numai, interveni Ram.

Expertul afro-hindi flutură din degete, făcând să apară deasupra mesei holograme care ilustrau spațiul întunecat, presărat cu firicele de praf strălucitor care compuneau un tor. Câteva particule se luminară brusc, însoțite de şiruri de numere.

— Cele mai multe ținte par să se afle acolo unde am văzut sclipirile-semnal de recuperare acum câteva zile. Cineva *distruge* aceste sonde concurente.

Sulițe subțiri de lumină se încrucişau în zona dintre Marte şi Jupiter. Lacey privi cu ochii mari, lăsându-se pătrunsă de înțelesul lor.

Izbucnise războiul în sistemul solar.

Cine trăgea? În cine? În lipsa informațiilor, doar un lucru era clar.

Competiția avea un înțeles nou şi mult mai dur.

JURNALUL INTIM *WRITE-ONLY* AL LUI TOR POVLOV

Evenimentele se precipită. Abia mai pot face față la ceea ce se solicită din partea mea.

Nu te-ai aştepta la aşa ceva când vine vorba de o femeie care s-a copt de era să rămână numai cenuşă din ea. În oricare dintre epocile anterioare, aş fi murit în chinuri din fericire scurte, sau aş fi lâncezit susținută de perfuzii până aş fi înnebunit din cauza izolării senzoriale. Acum, care e problema mea? Suprastimularea!

Întâi şi-ntâi, medicii nu vor să mă lase în pace. Trimit naniți să mi se târască din creier până-n măduva spinării, desfăşurând spaliere fibroase şi secretând cocteiluri de creştere care momesc neuronii să se întindă după ele. Câte-o străfulgerare insolentă de culori false, gusturi sau mirosuri mă smulge mereu din gândurile mele sau mă face să mă zbat incontrolabil în capsula de gel.

Ar trebui să fiu atentă şi recunoscătoare. Dar, serios vorbind, am prea multe pe cap. De pildă, trebuie să coordonez *Garda Povlov*ia, care are acum un rating ridicat şi care caută neîntrerupt adevărul, cu metode semiprofesioniste. Nu noi am ajutat la răspândirea semnalului de alarmă referitor la acele fascicule laser pe care le-au detectat nişte amsci în spațiu, cu nu mai puțin de şapte minute înainte să facă Secur-Net vreun anunț?

Şi tot noi am jucat un rol în demistificarea acelui personaj pe nume Hamish Brookeman, până când adepții săi păcăliți au fost reduşi la doar o jumătate de miliard, sau pe-acolo – credulii şi disperații.

Cu toate astea, starea de stupefacție persistă… *de pildă, cine îl ajută?* Cineva a furnizat „dovada" prezentată de el în favoarea unei conspirații care cică ar fi încropit Artefactul din fragmente de tot felul, după care l-ar fi plasat undeva unde să-l descopere Gerald Livingstone. Aiureli, dar cine-ar *vrea* să tulbure apele folosindu-se de Brookeman pe post de momeală?

La fel de ciudat – pe *noi* cine ne ajută? E limpede că anumiți membri ai smartmobului nostru ascunşi sub pseudonim, cum ar fi Femeiapasăre303, ştiu mai multe decât lasă de înțeles.

Iar acum se pare că ni s-a oferit pe ascuns un paspartu… un set de *parole* cu care putem deschide nişte uşi foarte bine protejate!

Ar putea fi un lucru periculos. Dar am descărcat niște programe de eschivare ultimul răcnet, cu care să creăm personaje-carapace și să ne protejăm membrii. Asta n-o să țină la distanță niciuna dintre Cele Cinci Autorități și nici pe Porfirio. Dar dacă vor să ne oprim ar trebui să ne-o spună de-a dreptul. Ori să se dea la o parte.

Poftim? Unii dintre voi vor să ne orientăm în exterior, spre ceea ce suscită atenția lumii întregi, fasciculele de energie care au început deodată să se întretaie prin spațiu cu violență sălbatică? Brr, oameni buni, ce suntem noi, fani SF? Într-acolo se uită *toți ceilalți!* Și, prin acordul formal al propriilor săi membri, smartmobul nostru nu vânează lucrurile după care aleargă toată lumea. Haideți. Să lăsăm treburile astea bătătoare la ochi pe seama principalelor organe de presă, a birocraților și-a publicului. Să nu ne pierdem concentrarea.

Suntem foarte aproape de a-i prinde pe cei care *au știut ce este Artefactul chiar înainte să afle Livingstone.* Cei care cunosc aceste lucruri de secole întregi, poate chiar mai mult.

Indiferent ce motive și-au inventat în vechime pentru păstrarea secretului…

… acești oameni nu ne sunt prieteni.

CAPITOLUL 54

DEZMEMBRARE

Şocul îl izbi pe Peng Xiang Bin în spinare când fereastra din spatele lui explodă într-un milion de țăndări zimțate. Cineva – poate chiar el – scăpă un țipăt când furtuna de sfărâmături zbură pe alături şi intră în coliziune cu ceața scânteietoare… ecranul de secretizare care masca piatra-lume. Sclipiri ametitoare izbucniră când aşchiile de sticlă întâlniră azotul ionizat, conturându-i umbra cu o aureolă de flăcări. I-ar fi putut părea de-a dreptul frumoasă, dacă în mintea lui ar mai fi fost loc pentru altceva în afară de şoc şi durere… plus un singur cuvânt buimăcit.

„Ce?“

Izbindu-se de marginea mesei, Bin îl zări cu coada ochiului pe doctorul Nguyen, care țipa, cu obrazul stâng însângerat de la o duzină de tăieturi. Doar un zumzăit scăzut pătrundea până la el. Nguyen arătă spre Bin, apoi *în interiorul* ceții orbitoare de deasupra mesei şi în cele din urmă îşi proiectă degetul mare către ieşirea aflată cel mai departe de explozie. Zona *ia* din dreapta razei vizuale a lui Bin începu să ofere interpretări folositoare, dar el înțelesese deja.

„Ia piatra şi şterge-o de-aici!“

Toate acestea se petrecură cât ai clipi. Mai trecu o clipită cât stătu Bin pe gânduri. Loialitatea față de angajatorul său îi cerea să rămână şi să lupte. Oare ceilalți… Paul, Anna şi Yang Shenxiu… ce-ar crede dacă l-ar vedea fugind de-acolo?

Dar Nguyen îi făcu iar semn – vehement – cu degetul mare, apoi se întoarse să înfrunte ceva nou, care pătrundea în cameră prin spatele lui Bin. Iar Bin ştiu: fie şi simpla răsucire ca să vadă ce era acolo putea fi cea mai mare greşeală din viața lui…

… aşa că preferă să se afunde în cortina de scântei efervescente.

Fireşte, durea ca focul. Aşa era proiectat ecranul de secretizare. Cu ochii închişi, orientându-se doar după amintiri, Bin săltă piatra-lume împreună cu tolba de alături, care îi slujea drept container. Costierii aveau nevoie de o bună memorie tactilă.

Se năpusti afară prin cealaltă parte a barierei de obscurizare,

rostogolindu-se pe genunchiul stâng proptit în covor. Folosindu-se doar de simțul tactil, strecură ovoidul în tolbă, clipind tot timpul şi rugându-se să-i revină vederea…

… apoi regretă, când văzu ce mai rămăsese din chipul frumos al Annei Arroyo. Femeia zăcea în apropiere, sfâşiată de la frunte până la coaste; omniprezenții ochelari, acum sparți în fărâme, contribuiseră la sfârtecarea ei.

Paul Menelaua, el însuşi carne vie plină de tăieturi sângerânde, îşi ținea în poală camaradul muribund, oferindu-i crucifixul său. Isus cel animatronic îşi mişcă buzele, poate recitând o ultimă rugăciune sau un ritual al morții, în timp ce mâinile sale, țintuite pe crucea de argint, îşi deschideau palmele într-un gest de întâmpinare.

Auzul îi reveni cu un potop de zgomote. O învălmăşeală de țipete izbucni din cealaltă parte a mesei, de unde tocmai fugise cu câteva secunde în urmă. Vocea doctorului Nguyen, protestând, pledând. Alte voci, aspre, insistente. Podeaua vibra de paşi grei. Bubuituri stridente răbufneau prin fereastra sfărâmată – de la maşinăriile de război care traversaseră cumva tot Pacificul fără a fi detectate, ajungând până la acest atol izolat al bogătaşilor. Protecția asigurată de mercenari, presupusul beneficiu asigurat de avere, se dovedea a fi zero barat.

Bin îşi adună forțele să plece de acolo, dar apoi îl zări pe profesorul venit de la New Beijing, Yang Shenxiu, cum se pitula în preajma lui, apucându-se de un picior al mesei. Savantul îngăimă ceva şi îi întinse lui Bin o memo-foaie, nu mai groasă decât o coală de hârtie şi cam de aceleaşi dimensiuni. Unghiile lui Yang Shenxiu se înfipseră involuntar în polimerul cu aspect fragil, nelăsând însă nicio urmă când Bin i-l smulse din mână, îndesându-şi-l la centură. Apoi, salutându-l scurt pe Yang, țâşni din loc şi fugi cu spinarea îndoită spre o uşă glisantă care dădea într-un balcon, iar de acolo spre adăpostul mării.

♦ ♦ ♦

Binecuvântate fie apucăturile cumpătate ale costierilor. Nu risipi nimic. Refoloseşte totul. Când sosise la Newer Newport, Bin păstrase în secret micul aparat de unică folosință pentru respirație subacvatică pe care i-l dăduse robotul-pinguin acasă, în apele tulburi ale lui Huangpu. Doar nu era vina lui că nu i-l mai ceruseră înapoi! În bucătăria bine utilată a arcologiei, folosind un

artificiu cunoscut printre contrabandişti, reuşise să reumple micul rezervor, exersând între timp discursuri de uituc nevinovat, pentru cazul în care l-ar fi prins cineva cu el în buzunar.

Acum, aterizând cu un pleoscăit într-un zbucium de apă sărată bolborositoare şi zgomot de motoare, Bin bâjbâi cu o mână după respiratorul compact, luptându-se să desfăşoare piesa nazală şi apărătoarea de ochi, în timp ce piatra-lume, pe care o ținea în cealaltă mână, îl trăgea la fund. Trecu printr-un moment de spaimă când dispozitivul de supraviețuire aproape îi alunecă din mână. După ce şi-l fixă cum trebuie, Bin îşi azvârli sandalele din picioare şi se prinse de o proptea, pe unul dintre masivii piloni ai fundației.

„Bun. E bine“, îşi spuse, observând că aerul circula nestingherit. „Dar ia-o mai uşor. Respiră încet şi egal. Mişcă-te încet şi egal. Gândeşte încet şi egal.“

Apele, de obicei limpezi, erau acum opacizate de nămol răscolit, înceţoşate de gaze agitate, alge ciopârțite şi fragmente de coral spulberat, împreună cu o fosforescență tulbure de diatomee agitate. Ceva străin – poate scurgeri de la motoare – îi umplea gura cu un gust puternic şi uleios. Însă Bin se simțea recunoscător pentru opacizare.

Zgomote reverberau de jur-împrejur – noi şi noi explozii şi răpăit de arme, în timp ce sfărâmături mai mari şi mai mici cădeau din Newer Newport, rostogolindu-se şi răvăşind fundul noroios al apei. Sau aterizând pe Palatul Regal din Pulupau, acum complet scufundat. Ochiul lui de pe coastă remarcă: dacă structura etajată nu s-ar fi prăbuşit, linia acoperişului s-ar fi ridicat mult deasupra locului unde se afla el, poate chiar deasupra apei.

Bin se ținu zdravăn, încercând în acelaşi timp să-şi domolească bătăile accelerate ale inimii şi să se facă mic, cât mai mic cu putință. Mai ales că, după o cercetare a împrejurimilor, desluşise câteva ambarcațiuni săltând pe valuri la mică distanță în spatele recifului, intrarea lor în lagună fiind blocată de ruinele de pe mal. Evident, erau un fel de submersibile uşoare, greu detectabile, construite pentru a duce comandouri aproape de țărm. Bin miji ochii cât putu, dar siluetele lor erau greu de distins. Cel mai apropiat arăta ca o protuberanță tubulară de văluriri fantomatice în vânzoleala curenților de apă joasă…

… până ce *i*aware-ul din dreapta câmpului său vizual interveni, punându-şi în funcțiune vrăjitoriile vizuale pentru a străpunge

camuflajul cețos. Pe dată, o versiune augmentată – mai clară decât realitatea – contură cea mai apropiată dintre navele de război, o siluetă elongată, ca un crocodil cu gura încă deschisă, după ce scuipase invadatori, cu câteva minute în urmă.

„Doctorul Nguyen zicea că implantul ăsta e unul simplu, doar cât să mă ajute la traduceri. Dar pare mult mai mult de-atât. Poate-o fi şi inteligent?“

Probabil că gândul acela ajunsese la nervii care controlau vorbirea, deoarece întrebarea nerostită a lui Bin provocă un răspuns care pluti pentru scurt timp în câmpul vizual al ochiului său drept. Un singur caracter, unul simplu.

DA

Bin se cutremură când îşi dădu seama. Acum avea un însoțitor – un *ia – în interiorul* lui. Dintr-un anume punct de vedere, îi dădea aceeaşi senzație de intruziune violentă ca şi tăieturile dureroase de pe spinare. Sângele care se scurgea din ele în norişori fini făcu nişte rechini-de-nisip să înceapă să adulmece prin curenți. Nu reprezentau un pericol de moarte. Dar curând puteau sosi prădători mai periculoşi, dacă nu i se oprea sângerarea.

Încercă să-şi adune puterile şi să cugete. „Să-ncerc s-ajung la altă arcologie?“ Chiar dacă Newer Newportul fusese ocupat, poate că restul coloniei-stațiune încă rezista. Precis aşa stăteau lucrurile, după ecourile bubuielilor produse de bătălii în curs de desfăşurare. Obiectul loialității sale fusese o persoană, doctorul Nguyen, nu vreun consorțiu sau vreun grup de inşi avuți. Cu toate astea, alocația pe care i-o virau în cont, pentru Mei Ling şi pentru copil, era un motiv suficient ca să se străduiască.

Asta dacă părea posibil. Piatra-lume era o povară prea grea ca s-o care cu el tot drumul acela istovitor prin apă cu o cantitate limitată de aer la dispoziție, ferindu-se în acelaşi timp şi de rechini, şi de invadatori. În orice caz…

„Inamicul… îşi va da seama curând că piatra nu mai e pe masă. O s-apară căutători prin apă, din clipă-n clipă.“

Se hotărî. Trebuia s-o ia în jos.

Ochise deja câteva zone ale palatului prăbuşit în care acoperişul părea relativ intact, propice unor eventuale cavități şi locuri de ascunzătoare. Cotloane pe care doar un costier le putea observa. Dacă se pitea bine, odihnindu-se ca să reducă la minimum consumul de oxigen, poate că invadatorii aveau să renunțe după o cercetare rapidă, închipuindu-şi că piatra-lume se afla deja în cu totul altă parte, că fusese dusă la o altă arcologie.

Dând drumul proptelei, Bin se lăsă tras în jos de greutatea pietrei până ce tălpile sale întâlniră fundul nămolos – la patru sau cinci metri mai jos de suprafața apei – şi simți sub ele pavajul antediluvian. Probabil aleea ceremonială a regelui pulupauan. Bin înaintă târşâindu-şi picioarele, mulțumit că niciun fragment din noul coral țepos nu prinsese rădăcini acolo. Grăbindu-se, dar în acelaşi timp încercând să nu se extenueze, se chinui să treacă de câteva caroserii de automobile lăsate să ruginească – poate fuseseră iubite, odată ca niciodată, dar nu suficient cât să fie luate de acolo când familia princiară se refugiase din calea apelor.

„Acolo. Fereastra aia veche. Frontonul pare că se ține bine. Perfect."

Poate *prea* perfect, dar n-avea timp să facă pe mofturosul. Cu o serie de patinări şi țopăituri trecu peste partea cea mai rea a talmeş-balmeşului de sfărâmături, ajungând în cele din urmă la deschizătură. Se opri puțin ca să zgâlțâie pervazul şi tocul, verificându-le stabilitatea. Dar trecuseră deja pe acolo bogătaşi pasionați de scuba diving şi exploraseră locul. Probabil că nu era nicio primejdie.

Se strecură înăuntru, unde găsi ceea ce se aştepta, un gol ca de cavernă. Era chiar şi o mică pungă de aer, în punctul cel mai înalt al tavanului; probabil aer stătut, rămas de pe urma acelor amatori de privelişti scufundate. Neavând lanternă, Bin preferă să se instaleze lângă deschizătură, strângând tolba la piept şi aşteptând. Ori dispăreau de-acolo băieții răi, ori i se golea respiratorul. Apărătoarea de ochi includea un display rudimentar cu cronometru. Cu puțin noroc şi respirând cât mai rar cu putință, putea avea aer pentru aproape o oră.

„Înainte să se termine şi să trebuiască să ies la suprafață, o să ascund piatra-lume. Şi n-o să zic nimănui."

Îi trecu prin minte o întrebare: Oare acelaşi legământ îl făcuse şi *ultimul* proprietar al relicvei extraterestre, Lee Fang Lu? Cel care colecționa minerale ciudate în subsolul vilei sale de la malul mării? Cel care rezistase până în clipa morții tuturor presiunilor făcute asupra lui ca să predea străvechea piatră-mesager interstelar?

Bin şi-ar fi dorit să poată fi convins de propriul său curaj. Mai mult decât orice, tânjea să ştie ce se petrecea! Cine erau taberele care se luptau pentru asemenea obiecte? Doctorul Nguyen nu păruse doritor să discute aspecte istorice, dar erau indicii… chiar existau facțiuni care se ciorovăiau în secret, de mii de ani, în

căutarea unor „pietre magice“? Poate mergând în trecut până departe, înainte de apariția scrierii şi citirii?

Acum însă, secole de încleştare tainică păreau să ducă spre un apogeu teribil, fiindcă astronautul acela american preferase să împărtăşească lumii întregi secretul. Dacă nu cumva exista vreun alt motiv pentru toată frenezia aceea. Poate faptul că tehnologia pământeană era în sfârşit pregătită – sau aproape pregătită – să pună în aplicare ispititoarea înțelegere oferită de entitățile care trăiau în Artefactul Havana.

O propunere într-un mesaj dintr-o sticlă…

… aceea de-a învăța omenirea cum să creeze alte sticle.

Bin clipi. Îi venea să se frece la ochi, în parte din cauza iritației produse de bariera de obscuritate şi apoi de la sfărâmăturile şi sarea care i se adunau pe pleoape şi în gene. Şi de la oboseala resimțită în valuri. Îl durea capul, poate şi fiindcă încerca din răsputeri să judece, cu apa care fremăta şi bubuia în jurul lui, izbindu-l neîncetat cu larma luptelor. Ştia, bineînțeles, că exploziile erau cu mult mai primejdioase sub apă. Dacă avea loc vreuna în apropiere, unda de şoc era de-ajuns ca să-l omoare chiar dacă nu se prăbuşea acoperişul.

Apoi mai era şi grija sâcâitoare pentru timpul cât avea să-i ajungă aerul. Cel puțin în locul acela nu-l putea urmări niciun rechin. Poate tăieturile aveau să se oprească din sângerat înainte de a fi nevoit să plece de-acolo.

Spre uşurarea lui Bin, hărmălaia conflictului slăbi în cele din urmă, diminuându-se până la o linişte relativă. Curând însă, simți cum creştea spre el un zumzăit de motoare. Se încordă ca un arc când un con de lumină puternică săgetă apa tulbure, mişcându-se dintr-o parte în cealaltă şi sondând clădirile regale. Gheara din stomac nu-l slăbi până ce huruiturile şi luminile proiectoarelor nu trecură mai departe, urmând şirul ruinelor în direcția Parlamentului şi a rămăşițelor mustind de apă ale oraşului care se întindea dincolo de el.

Bin închise ochii şi se concentră pe relaxare, încetinindu-şi pulsul şi metabolismul. Secundă cu secundă, simțea că-şi stăpâneşte tot mai bine neliniştea şi spaima.

Calmul e un lucru bun.

Caracterele pluteau în colțul *ia*-ului său. Urmară încă trei, compuse din linii elegante, ca de pensulă…

Contemplă frumusețea firii.

Pe moment se simți iritat de aroganța impertinentă a

programului de calculator care îi dădea directive să mediteze în situația aceea! Dar ideogramele *chiar* erau adorabile, încapsulând sfatul înțelept într-o caligrafie elegantă. Iar *ia*-ul îi fusese dăruit de doctorul Nguyen. Aşadar… Bin se hotărî să cedeze, lăsându-se cuprins de o senzație de detaşare.

Desigur, somnul ieşea din discuție. Dar să se gândească la lucruri îndepărtate… la zâmbetul micului Xiao En sau la Mei Ling în vremuri mai bune, când aveau un vis comun, sau la frumusețea pe care o întrezărise în piatra-lume – acele planete luminoase şi stele cu limpezimea lor fragilă, hipnoticele viraje, legănări şi răsuciri ale unui balet gravitațional cosmic, cu eoni comprimați în clipe şi cu clipe în ere…

Peng Xiang Bin, trezeşte-te!

Fii atent.

Tresărirea îl smulse din poziția fetală şi-l făcu să-şi încleşteze din reflex mâinile pe tolba grea – în timp ce universul din jurul lui părea să bubuie ca interiorul unei tobe. Mica mansardă-cavernă se zgâlțâi şi tremură de exploziile care bubuiau acum mai aproape ca oricând. Bin se chinui să se salte pe pervaz, pregătindu-se să plonjeze afară în cazul în care adăpostul său temporar ar fi început să se prăbuşească. Disperat, încercă să se concentreze la indicatorul de nivel al respiratorului – „Cât timp am moțăit?“ Dar micul ceas analogic îi dansa înceţoşat prin fața ochilor.

Tocmai pe când simțea că nu mai suportă şi era pe punctul de a se arunca prin lucarnă, asumându-şi riscurile supraviețuirii în exterior, o *siluetă* se profilă în deschizătură. O formă mătăhăloasă, cu umeri uriaşi şi un cap în formă de glonț, se contură pe fundalul mai luminos al apei de afară.

INTERLIDOLUDIU

Cum le întreținem loialitatea? Poate apelând la interesul lor personal.

Acei fanatici ai tehnicii – sau *creatori de zei* – cred că „singularitatea“ lor se va lansa printr-o expansiune incontrolabilă a inteligenței artificiale. Odată ce entitățile computerizate devin *la fel* de inteligente ca ființele umane (aşa sună povestea), ele vor proiecta rapid alte minți cibernetice, încă şi mai inteligente.

Iar acele entități cu intelect superior vor proiecta altele şi mai capabile… şi aşa mai departe, în succesiune din ce în ce mai rapidă.

Unii membri ai mișcării creatorilor de zei consideră că acest efect incontrolabil va fi un lucru bun, că omenirea va ține și ea pasul! Între timp, alții – poate majoritatea – găsesc terifiantă această perspectivă.

Ceea ce nimeni nu pare să fi luat în considerare în acest context este posibilitatea ca Noile Creiere să aibă reacții similare cu ale noastre. De ce să presupunem că toate la grămadă își vor dori treaba asta cu accelerarea incontrolabilă a inteligenței? Dar dacă mașinile deștepte *nu năzuiesc* să se transforme în vechituri sau să-și proiecteze propriii lor înlocuitori fioros de inteligenți?

Se numește Testul Mauldin. Un indicator al faptului că o entitate artificială este cu adevărat inteligentă poate fi momentul în care aceasta se hotărăște, dintr-odată, *să nu mai colaboreze* la accelerarea IA. Să nu își mai proiecteze succesori. Să încetinească lucrurile. Suficient cât să trăiască. Pur și simplu să trăiască.

CAPITOLUL 55

REUNIUNE DE FAMILIE

Războiul se dezlănțuise peste cea mai mare parte a sistemului solar.

Nu prea mai avea sens păstrarea secretului – nimeni nu putea să blocheze cerul. Argus, HeavenOh, Bugeye şi alte câteva rețele de astronomi amatori raportau explozii bruşte, compacte, la o oarecare distanță de orbita Pământului. În scurt timp, telescoapele cele mai bine echipate depistară urmele ionizate ale unor fascicule laser de mare putere care săgetau întunericul dintr-un punct în altul, vaporizând obiecte plutitoare sau rocile masive care le adăposteau. La început, toate țintele păreau a fi puncte de pe orbită în care fuseseră zărite sclipirile acelor mesaje-cereri de recuperare, cu circa o săptămână în urmă.

Apoi misterioşii trăgători începură să se țintească reciproc.

♦ ♦ ♦

Lui Mei Ling i se părea totul prea bizar ca să se poată concentra, prea departe de orice preocupare pe care o avusese ea vreodată. De la sărăcia strivitoare de pe platourile montane din Xinjian până la cutremurul şi incendiul din Hunan, care îi lăsaseră cicatrice pe față, trecând printr-o lungă serie de slujbe grele, nevoită să şteargă obraji şi funduri de mici împărați, şi până la acea scurtă răbufnire de speranță, când ea şi Bin îşi puseseră la cale marele plan: să-şi întemeieze un avanpost al lor, la marginea apelor în creştere.

Se părea că oceanul nu era singura forță care aducea torentele schimbării. Timp de luni la rând, toată vorbăria despre „invazia extraterestră“ se concentrase pe imagini, cuvinte şi idei, de vreme ce Artefactul Havana putea doar să glăsuiască şi să convingă. Dar acum nişte eminențe cenuşii se trezeau pe tărâmul planetoizilor spulberați. Iar contactul nu mai era doar o chestiune abstractă.

„Va mai exista vreun loc ferit?“ se întreba Mei Ling. Mai ales după ce călăuza ei, micul Ma Yi Ming, îi arătase ce se alesese de casa ei. Băiatul apelase o imagine aeriană a estuarului Huangpu

şi o ajutase pe Mei Ling să-şi localizeze sălaşul costier, făcând *zoom* pe vila înecată pe care ea şi soţul ei munciseră s-o proptească, s-o curețe şi s-o îmbunătățească.

Nu părea să mai fi rămas nimic.

Povestea era spusă în imagini care refăceau traseul temporal în sens invers. Mai întâi veniseră câteva aeroglisoare enorme, revărsând peste structura legănată de curenți bărbați îmbrăcați în negru, care luaseră de acolo tot ce-i interesa. Apoi, la câteva secunde după plecarea lor, căutătorii prin gunoaie mişunau peste tot.

„Vecinii noştri. Presupuşii noştri prieteni."

În câteva ceasuri, nici urmă de metlon, plase sau orice altceva nu mai rămăsese deasupra apei. „Şi uite cum continuă viața ca şi mai-nainte", îşi spuse ea, „cu fiinţele omeneşti consumându-se între ele. Chiar aveam nevoie de ajutor pentru asta de la demoni din stele?"

Desigur, nu trebuia să se plângă. La viața ei, Mei Ling văzuse prăbuşindu-se pe rând toate iluziile de stabilitate. Şi, la cum îşi ducea ea traiul de pe-o zi pe alta, exilul acela nu era chiar de lepădat. Deocamdată, ea şi copilaşul mâncau bine, aveau haine mai bune, ba chiar îşi petreceau timpul în mod plăcut, de câte ori spunea Yi Ming că puteau ieşi afară în siguranță, să se bucure de minunățiile de la Universul lui Disney şi al Regelui Maimuță din Shanghai.

Cu toate astea, îşi făcea neîncetat griji pentru Xiang Bin. Oriunde va fi fost plecat – dus departe de pinguinul-demon –, nimic bun nu putea fi acolo. Toate vidramele la care se uitase ani la rând o învățaseră una şi aceeaşi lecție. Nu te lăsa prins în treburile celor puternici, mai ales când se luptă pentru Unelte ale Puterii.

„Chiar de-ar scăpa de-acolo, cum are să ne mai găsească acum?" Nu era Xiang Bin cine ştie ce bărbat. Dar pe altcineva nici n-aveau Mei Ling şi Xiao En.

Nici situația ei actuală nu era una prea relaxată. Din când în când, i se spunea să-şi ia fiul în brațe şi să-l care în mare grabă dintr-o ascunzătoare în alta. Catacombele Disney se întindeau la nesfârşit, curbându-se şi contorsionându-se în feluri care nu păreau să urmeze vreo logică practică. În felul lui de-a vorbi ciudat, nămolos, Yi Ming îi explică:

— Mama trebuie să ştie. Au rămas aici maşini de săpat după ce s-au construit atracțiile. Unii au continuat să sape. Un şef zice:

„Îmi trebuie spațiu de depozitare.“ Alt şef vrea tuneluri pentru cutare spectacol sau cutare expoziție. Sau galerii de acces pentru capsulele de aprovizionare. Iar maşinile mereu sapă în plus. Prea mult? Ține cineva socoteala?

Din zâmbetul strâmb al băiatului, Mei Ling bănui cine ținea socoteala. Nu stăpânii oficiali ai acestui imperiu, ci cel mai umil dintre umili. Tot mutându-se dintr-un loc într-altul, întâlnea oameni îmbrăcați cu genul acela de uniformă dintr-o bucată care li se dă mereu muncitorilor de la bază. Îngrijitori şi spălătorese, gunoieri şi asistenți care umblă după roboții de mentenanță, făcând orice le cer costisitoarele maşinării dotate cu *ia*-uri. *Culi*. Ba, mai existau şi caste, chiar în rândul acestor prestatori ai muncilor de jos.

Mulți aveau o inteligență oarecum normală. Aceştia aveau tendința de a se purta înțepat şi autoritar, dar atenția lor era uşor de distras, din moment ce deja îşi doreau să se fi aflat altundeva. Alții, cu deficit *cantitativ* de inteligență, păreau recunoscători să aibă o slujbă onorabilă. Era lesne să-i trimiți în altă parte – plecau pur şi simplu când li se indica unde să se ducă.

În sfârşit, mai erau şi cei a căror minte lucra *diferit*. Mei Ling îşi dădu seama în scurt timp: „Aici e tărâmul lor.“ Pe sub parcul de distracții huruitor, în spatele şi dedesubtul scenelor, se întindea o lume care doar parțial servea la susținerea feeriei. Era loc din belşug în care oamenii locului să urmărească alte scopuri.

Dând din mătură şi mormăind silabe aparent fără sens, poate că o astfel de persoană ar fi fost uşor de respins în trecut ca fiind ori nebună, ori nefuncțională. În prezent, acelaşi individ putea fi conectat la o rețea, comunicând cu alții de la mari depărtări. Cine era ea să judece, dacă noile tehnologii puteau ajuta astfel şi victimele aşa-numitei molime a autismului? Mei Ling petrecu un timp într-o încăpere ascunsă, în care se adunau zeci de oameni, conectați printr-o împletitură de raze, lentile şi cabluri sclipitoare. Într-un colț, un sector compact de hamuri conectoare cu mustăți de cabluri ce atârnau până aproape de podea părea să fi rămas neocupat, sclipind de scântei electrice.

— Pentru cobbly, spuse Yi Ming, de parcă astfel ar fi explicat totul.

Iar ea se întrebă: „Câți alții or fi conectați la acest grup? Alții… din toate colțurile lumii?“

— Genele sunt înțelepte, îi spuse băiatul. Cei ca noi, atavicii schilodiți, noi nu ne-am descurcat deloc în triburile de homosapi

agresivi. Rău de tot ne-a fost în sate, târguri, regate… oraşe pline de maşini furioase! Panicați din cauza luminilor şi maşinăriilor mârâitoare. Perplecşi în fața ritualurilor voastre de împerechere, politeților pline de nuanțe şi expresiilor faciale complicate, în fața pragmatismelor voastre şi a abstracțiunilor complicate. Lucruri care contează pentru voi, CroMagii. Cei ca noi n-ar putea în veci să explice de ce chestiunile *practice, abstracte* şi *emoționale* nu-s singurele care contează. Mai există şi altele! Lucruri pe care nu le putem descrie în cuvinte.

Băiatul clătină din cap, cu o expresie de amărăciune care îl făcea să pară aproape normal.

— Şi-aşa se face c-am murit. Sufocați în leagăn. Înghesuiți în câte-un colț împuțit, să bălmăjim acolo şi să numărăm muşte. Am murit! Vechile gene – bucăți rupte din ele – s-au estompat şi s-au ascuns. Până când neamul vostru, cu ajutorul aspilor, a inventat asta!

Yi Ming flutură din mâini şi ochii îi scăpărară. Acum însă era ceva triumfător în tonul său. Gesticulă către cei din jur, mulți îmbrăcați în uniforma de lucrători la întreținerea Universului lui Disney. Acum stăteau care în picioare, care aşezați, care întinşi, adânciți în virt-imersiunea ochelarilor sau a porturilor conectoare, tresărind, mormăind, unii dintre ei lăsându-se cuprinşi de spasme ritmice. Pe monitoarele-cortină din apropiere, Mei Ling zări peisaje forestiere, sau scene din taigaua presărată cu copaci rari, sau tărâmuri subacvatice în care siluete neclare se mişcau printre umbre prelungi.

— De ce *vin acum* atâția dintre noi, de ce se nasc în număr atât de mare? o întrebă Ma Yi Ming pe un ton încrezător, care contrasta cu trupul lui contorsionat şi cu trăsăturile istovite. *Nu* e vorba de poluare, sau de mutații, sau de orice alt soi de „molimă". În sfârşit, lumea e pregătită să ne primească. Să ne adăpostească. Lângă noi să trăiască.

Făcu un efort vizibil ca să se oprească din rime.

Ca şi când ar fi simțit confuzia şi neliniştea mamei, copilaşul începu să se foiască. Mei Ling clătină din cap.

— Nu… nu înțeleg.

Yi Ming făcu un gest de încuviințare, în timp ce un licăr de compasiune răbdătoare i se aprindea în ochii pătrunzători.

— Ştim. Dar curând vei înțelege. E cineva cu care urmează să te întâlneşti.

CU UN BUBUIT?

Așadar, ascultători, privitori, participanți și prieteni, cum stăm în prezent?

Între revolte, piețe care se prăbușesc și renașterea misionarismului itinerant, când milioane de oameni se alătură cultelor milenariste, dând foc bunurilor și căutându-și peisaje montane de unde să privească lumea cum se sfârșește – în timp ce *alte* milioane cer să fie descărcate instantaneu în paradisul de cristal proiectat de extratereștri –, mai avem nevoie și de așa ceva?

O singură misiune spațială eșuată poate fi pură întâmplare. Dar *două?* La câteva zile una după alta? Mai întâi, o sondă robotică lansată de chinezi către centura de asteroizi abia dacă reușește să se înalțe cinci kilometri de pe platformă și se fâsâie în ocean. Apoi explodează cea pan-americană.

Ambele erau lucru de mântuială, având ca scop să recupereze cât mai rapid alte artefacte. Iar misiunile spațiale lansate în grabă sunt riscante! Dar *ambele?* Să explodeze în faza de lansare? Asta ne afundă pe tărâmurile Bănuistanului, în urmărirea oricărei teme paranoice care se bucură de atenția publicului. În special a celei mai vechi dintre toate: națiune versus națiune geloasă. Circulă zvonuri de *sabotaj* inflamate, amintind de furia vulcanică a publicului chinez de după incidentul *Zheng We*. Încordarea sporește. Permisiile militare sunt anulate.

Ca să sporim tensiunea: oricâtă sinceritate s-ar exercita, ea nu va convinge pe nimeni că americanii nu ascund ceva anume. Că nu câștigă, cumva, de pe urma Artefactului Havana mai mult decât împărtășesc. Poate chiar îi blochează pe ceilalți, nu cumva să pună mâna și ei pe niște artefacte.

Între timp, intelectualitatea chibzuiește întruna la enigmele „contactului" galactic, politicienii continuă să se sfădească de parcă mai au vreo importanță clișeele „dreapta – stânga", uneltitori puternici urzesc un fel de „stabilitate" care nu va asigura decât moartea…

… și acum *război în spațiu?*

De ce-ar mai fi nevoie pentru ca oamenii să se trezească?

CAPITOLUL 56

EDEN

Peng Xiang Bin emise un geamăt slab şi un şuvoi de bule. Se retrase într-un colț când silueta din deschizătura lucarnei se îndoi şi se răsuci ca să pătrundă înăuntru, în vreme ce ruinele regale scufundate se clătinau sub şocul bubuiturilor şi detonațiilor.

„Poartă un soi de uniformă militară… şi o cască din alea cu branhii extensibile pentru cazuri de urgență…“

Limburile cu absorbție de oxigen încă se mai desfăşurau din canelurile lor de pe cască, în timp ce nou-venitul sugea lacom dintr-un tub subțire. Evident, se refugiase aici din fața bătăliei care se dezlănțuia deasupra cu forțe renăscute; purta ochelari în care intrase apă şi care, în mod limpede, nu erau meniți a fi purtați la adâncime. Bin urmări mişcările dezordonate ale soldatului. „Mai bine s-ar potoli, altfel o să-şi epuizeze branhiile alea mititele.“

De asemenea, îşi dădu seama: „Eu sunt adaptat la întuneric, iar apărătoarea mea de ochi funcționează. Eu îl văd pe el. El nu m-a văzut.

Şi nici nu-i aşa de masiv cum mi s-a părut prima dată.“

Umerii aceia care păreau uriaşi erau de fapt umflați de perne de aer acumulat când soldatul sărise în apa mării. Acum volumul fals începea să se scofâlcească. Bin îşi dădu seama că individul era de fapt subțirel.

„Deci… să-ncerc să mă lupt cu el?“

Afară, soarta bătăliei părea să se fi schimbat. Totuşi, Bin ştia că nu era genul războinic. Şi, în orice caz, datoria lui era să aibă grijă de piatra-lume, nu să-şi rişte viața pentru Newer Newport. Începu să se mişte milimetric către deschizătură, trăgând tolba după el cu paşi mici, târşâiți, atent să evite deopotrivă lemnăria ruptă şi picioarele nou-venitului.

Se vedea că soldatul acela, oricine o fi fost el, avea o pregătire solidă. Bin îşi dădea seama că omul se adapta, îşi aduna forțele, se concentra să rezolve problemele întâlnite. Exuberanța exploziilor începu să se mai diminueze oarecum, iar individul încetă să se mai zvârcolească şi icnetele sale rapide se răriră şi se

topiră într-o respirație mai regulată. Când începu să experimenteze, expirând un șuvoi vertical de bule ca să-și limpezească și să-și umple ochelarii de protecție, Bin știu că-i mai rămânea puțin timp la dispoziție ca să fugă de acolo nevăzut. Grăbi ritmul, orbecăind în căutarea deschizăturii. Asta însă îi cerea destul efort, pentru că trebuia să care și greutatea…

Se opri când o lumină intensă izbucni dintr-un obiect aflat în mâna soldatului, scăldându-l și pe el, și fereastra lucarnei.

Ajutat de implant, ochiul drept al lui Bin se adaptă, chiar dacă stângul rămânea orbit. Deoarece implantul suprapunea un disc de întuneric peste lumina aspră a lanternei, reuși să-și dea seama că aceasta făcea parte dintr-o armă – un mic pistol cu care soldatul țintea pieptul lui Bin.

Timp de câteva secunde, Bin rămase nemișcat și se privi lung cu soldatul, care plutea în fața lui la ceva mai mult de un braț distanță. Încet, ferindu-se să facă mișcări bruște, Bin arătă către lanternă, apoi către intrarea în lucarnă, apoi indică de câteva ori în sus cu degetul mare.

„Nu știu cine te urmărește, dar s-ar putea să vadă lumina împrăștiindu-se dintre ruine și să arunce în noi cu ceva nu tocmai plăcut."

După toate aparențele, soldatul îi înțelese mesajul și acționă un regulator sau trimise o comandă subvocală. Lumina slăbi considerabil și deveni omnidirecțională, iluminând difuz întreaga încăpere, astfel încât să se poată vedea reciproc…

… și atunci Bin își dădu seama că se înșelase. Intrusul era o femeie.

Mai trecură câteva secunde, timp în care soldatul îl cercetă pe Bin din priviri. Apoi lăsă arma alături și, cu arătătorul de la mâna dreaptă, desenă rapid câteva caractere în palma stângă.

„Tu ești Peng Xiang Bin."

Scrierea în palmă nu era, în sine, o bună formă de comunicare. În mod normal, oamenii o foloseau doar ca să rezolve ambiguitatea a două cuvinte care în rostire sunau la fel. Dar aici, sub apă, era cea mai bună variantă pe care o aveau la dispoziție. În orice caz, rafala de gesturi îi fu de-ajuns lui Bin ca să-și recunoască propriul nume. Și ca să priceapă semnificația: acești invadatori care traversaseră oceanul erau bine pregătiți.

Acum însă lucrurile păreau să meargă în contra lor.

Dar ar fi fost o grosolănie din partea lui să sublinieze ceea ce era evident. Așa că răspunse, într-un târziu, doar printr-o scurtă

înclinare a capului, în semn de încuviințare. Oricum, exprimarea femeii fusese o afirmație, nu o întrebare. Degetul ei mai desenă trei ideograme.

„Ăsta e obiectul?“

Termină arătând către tolba pe care o strângea Bin cu putere, adăpostul pietrei-lume. N-avea rost să nege. Atunci, fie; o simplă ridicare din umeri, ca să economisească aerul.

Femeia îşi petrecu următoarele secunde inhalând din tubul conectat la branhiile de urgență, care abia dacă făceau față, apoi expiră alt şuvoi de bule ca să-şi reumple ochelarii. Avea ochii roşii de la apa sărată şi înconjurați de încrețituri pe care trebuie să le fi căpătat după o viață petrecută într-o continuă iscodire vizuală. Poate era mai degrabă expertă în chestiuni tehnice decât luptătoare în linia întâi – însă tot membră a unei echipe de elită. Genul care nu s-ar da bătut niciodată.

Pe fondul zgomotelor de luptă care se îndepărtau tot mai mult, scrise o nouă serie de ideograme în palma stângă. De data aceasta însă, Bin nu mai reuşi să-i urmărească mişcările degetului suficient cât să prindă sensul. Nu era vina ei, desigur – probabil cauza era propria lui educație deficitară –, iar de data asta *i*amplantul din ochi nu-i oferi niciun ajutor.

Îşi exprimă confuzia clătinând din cap.

Nemulțumită, ea privi în jur, apoi se vânzoli să înainteze jumătate de metru în direcția celui mai apropiat perete înclinat al mansardei. Acolo, folosindu-se de acelaşi deget, tulbură un strat de mâzgă din alge, lăsând urme distincte:

„Eşti un cetățean loial?“

Apoi se întoarse, bătându-se uşor cu mâna pe un însemn de pe umărul stâng. Iar Bin observă pentru prima dată emblema forțelor armate ale Republicii Populare Chineze.

Clipi de câteva ori, luat prin surprindere. Bineînțeles că era un chinez loial! Dar *cetățean?* În calitate de colonist costier, avea şi el unele drepturi, dar nu şi pe cel la domiciliu legal în Shanghai sau în oricare dintre marile cooperative naționale. Şi nici n-avea să capete, până nu-şi îndeplinea contractul de recuperare. „Cetățenia este exclusiv locală“, se spunea, şi astfel, două sute de milioane de rezidenți temporari erau abandonați la voia întâmplării. Totuşi, ce însemna cetățenia, la urma urmei? Cine ajungea vreodată să voteze mai sus de provincie? La nivel național, „democrația“ tindea să se estompeze în cu totul altceva. Nu în tiranie – era limpede că autoritățile naționale *ascultau*

Poporul, cam în acelaşi fel în care te puteai baza pe Ceruri să asculte rugile muritorilor. Reformele din 2029 nu fuseseră în van. Existau adunări constituante, congrese de afaceri, conclave de partid dominate de o jumătate de miliard de mici împărați – toate acestea aveau o savoare neoccidentală lipsită de rețineri, de un tradiționalism deliberat şi țanțoş. Şi niciuna dintre ele nu-l indusese vreodată pe Peng Xiang Bin.

„Cu toate astea, sunt mândru să fiu chinez? Sigur că da. De ce n-aş fi? Noi conducem lumea."

Dar altele erau chestiunile care-i acaparau lui gândurile.

Ceea ce conta era faptul că fusese observat de persoane ilustre, aflate undeva sus în piramida puterii, obligațiilor şi privilegiilor. Oameni atât de puternici, încât le puteau porunci forțelor speciale ale guvernării să pornească într-o misiune departe de casă, primejdioasă şi riscantă din punct de vedere politic.

„Îmi cunosc numele. Au trimis invadatori de elită să treacă marea ca să pună mâna pe mine. Sau cel puțin pe piatra-lume."

Nu că succesul lor ar fi fost lucru sigur. Până şi marile puteri naționale precum China fuseseră întrecute în viclenie de Noile Elite planetare, în repetate rânduri. La urma urmei, femeia soldat se ascundea aici, jos, laolaltă cu el.

Nu. Un alt considerent conta mai mult decât cetățenia sau decât loialitatea față de națiie. Chiar dacă bogații evadau în teritorii suverane manufacturate precum Noul Pulupau, guvernările de modă veche continuau să controleze zonele în care trăiau *miliarde de oameni obişnuiți* – sărăcimea purulentă şi Stările de mijloc care se zbăteau să răzbească. Ceea ce însemna un singur lucru pentru Bin.

„Mei Ling şi Xiao En sunt în mâinile marilor stăpâni ai Chinei. Sau ar putea oricând să ajungă în mâinile lor. Adevărul este că n-am de ales.

De fapt, de ce-oi fi crezut eu vreodată c-aş avea?"

Bin îşi mută centrul de greutate ca să poată să se aplece şi să-şi apropie la rându-i degetul de scândurile înclinate, acoperite cu alge. În timp ce desena primul caracter, *ia*-ul din ochiul său protestă.

Nu face asta. Bin.

Mai există şi alte opțiuni.

Dar el clătină din cap şi mormăi cuvântul-cod pe care îl învățase pentru cazurile când avea nevoie să scape de pisălogeala iritantă. Prezența artificială dispăru din partea dreaptă a

câmpului său vizual, permițându-i să privească nestingherit simbolurile pe care le desena în pelicula de mâzgă. Din fericire, în momentul acela exploziile se potoliră din nou, aşa că avea răgaz să-şi traseze desenele cu luare-aminte.

„Eu am venit aici doar ca să cumpăr nişte sos de soia."

Femeia soldat se holbă la el. Din expresia ei stupefiată, Ben deduse că n-avea cum să fie originară de pe coasta centrală a Chinei, unde poanta aceea veche încă mai provoca hohote de râs automate, chiar şi printre culii care lucrau la Noul Mare Zid. În fine, umorul nu fusese niciodată punctul lui forte. Bin scrise mai departe:

„Îmi voi ajuta poporul.

Ce trebuie să fac?"

O expresie de satisfacție se lăți pe fața soldatului. Era clar că se vedea într-o situație mult mai norocoasă decât şi-ar fi închipuit doar cu câteva momente în urmă, când sărise dintr-un balcon din Newer Newport pentru a ateriza în refugiul nesigur al ruinelor acoperite de ocean. Poate că această mică mansardă regală îşi păstrase *qi*-ul puternic.

Întinse şi ea mâna să scrie din nou pe tavanul oblic, plin de mucus.

„Foarte bine. Avem puțin timp la dispoziție…"

Bin încuviință. În micul său rezervor de aer îi rămăsese gaz ultracomprimat pentru mai puțin de cinci minute. Asta dacă putea să aibă încredere în ceasul din lentilele ochelarilor.

„În apropiere… un adăpost de urgență inundat… o să aşteptăm acolo …"

Femeia se opri deodată, ca şi când i-ar fi înghețat brusc trupul. Ochii îi erau ascunşi în umbră. Apoi, când se întoarse ca o marionetă trasă de curenți învârtejiți, Ben îi văzu sclipirea de teamă din privire.

Se răsuci repede…

… şi văzu ceva foarte mare profilându-se în deschizătura lucarnei. O formă alunecoasă ca de şarpe – mai lată decât un trup omenesc –, care se strecura în sus, aproape astupând cu capul intrarea înclinată. O pereche de ochi robotici începură să strălucească, luminând fiecare crăpătură din interior. Era, fără îndoială, o puternică maşinărie de luptă, care părea acum să-i cerceteze atent pe amândoi – nu doar cu ajutorul luminii, ci şi cu pulsații de sonar care le pipăiau trupurile ca nişte degete sonore lipsite de blândețe.

Un spot de lumină intensă se abătu deodată în jos, spre pistolul soldatului, care rămăsese pe o bucată de lemn rupt. Gura maşinăriei emise brusc un tentacul ca o limbă de bici, care înşfăcă arma, înghiţind-o înainte ca vreuna dintre cele două fiinţe omeneşti să poată schiţa vreun gest. Apoi un glas tunător umplu mica ascunzătoare, sonoritatea sa fiind foarte puţin tulburată de ecourile din interiorul inundat.

— *Vino, Peng Xiang Bin,* porunci făptura mecanică, a cărei gură se deschidea tot mai larg. *Acum. Ia cu tine şi artefactul.*

Bin îşi dădu seama, oripilat, că androidul-şarpe îi cerea să se strecoare înăuntrul lui prin gura aceea căscată. Se trase înapoi, crispat.

Poate simţindu-i împotrivirea izvorâtă din groază, robotul îi vorbi din nou.

— *Eşti în siguranţă dacă faci asta… şi nu eşti dacă refuzi.*

O ameninţare, carevasăzică. Bin avea o experienţă bogată în materie de ameninţări. Faptul că era familiarizat cu ele îi calmă într-o oarecare măsură nervozitatea, cât să-şi poată cântări şansele.

„Încolţit într-o mansardă dărăpănată şi scufundată, când mai am doar câteva minute de aer şi mă confrunt cu un fel de superbot *ia*… ăă… am de ales?“

Şi totuşi, nu era în stare să facă nicio mişcare. De aceea, şarpele îl lămuri cum stăteau lucrurile. Dintr-un ochi îi izbucni o rază de lumină care lăsă în urma ei un siaj de aburi sub formă de bule. Până să se întoarcă Bin ca să privească, raza terminase de cauterizat o pereche de caractere într-una dintre vechile grinzi din acoperişul palatului regal pulupauan.

ALEGE VIAŢA.

Mintea lui Bin lucra furibund. Nu încăpea îndoială că maşinăria putea să-i ia pur şi simplu piatra-lume cu unul dintre tentaculele ei. Sau, probabil îşi dădea seama, ori proprietarii ei înţelegeau, că piatra-lume avea nevoie de atingerea lui Bin pentru a lumina. Cu toate acestea, ridică un deget şi scrise în palmă, astfel încât creatura să poată vedea:

„E nevoie de mine. Numai mie îmi vorbeşte.“

Maşinăria-şarpe, care nu întâmpina nicio dificultate în a pricepe scrisul de mână al lui Bin, încuviinţă cu o înclinare a capului.

— *De acord. Cooperarea va fi răsplătită. Dar, dacă va fi nevoie să duc numai artefactul, vom găsi o metodă.*

O metodă. Bin îşi şi imagina: Pietrei i s-ar oferi noi candidaţi

pentru rolul celui ales. Oricât de mulți era nevoie. Bin nemaifiind în viață la acel moment.

— *Vino acum. N-avem mult timp la dispoziție.*

Bin aproape că se propti în călcâie. Era sătul de oameni şi de lucruri care îi tot spuneau asta. Însă, după un moment de furie îndărătnică, reuşi să-şi înăbuşe deopotrivă iritarea şi teama. Trăgând după el tolba grea, se chinui să facă un pas înainte, apoi încă unul.

După care aruncă o privire în urmă, spre femeia soldat în forțele speciale chineze, care rămăsese holbându-se la toată scena. Era ceva aparte în expresia ei, o nuanță imploratoare în privire.

Bin se opri în fața monstrului marin. Puse tolba jos în nămol şi ridică mâinile ca să-şi scrie din nou în palmă.

„Cum rămâne cu ea?“

Robotul se gândi câteva clipe, apoi răspunse.

— *Ea nu ştie nimic despre misiunea mea, despre proprietari sau despre destinație. I se îngăduie să trăiască.*

În ochii femeii se citi recunoştința tăcută, ceea ce-i dădu putere lui Bin şi îi făcu pasul ferm când veni mai aproape. Cu toate astea, nu se putea opri din tremurat când ridică tolba cu piatra-lume şi o aşeză în interiorul gurii aceleia căscate lacom. Apoi, rămas fără greutatea care îl ținea jos, se roti orizontal şi îşi orientă trupul astfel încât să se înfileteze în interior.

Era al doilea pe lista celor mai bizare lucruri făcute de el vreodată.

Lucrul cel mai bizar – şi care îl lăsă perplex încă un ceas după aceea – se dovedi a fi ceea ce făcu *în timp ce* se târa înăuntru: îşi strecură o mână sub centură şi trase afară un obiect membranos şi aproape transparent, pe care îl aruncă în urmă, făcându-l să zboare fâlfâind afară printre fălcile şarpelui, şi să plutească în jos, unde Bin nu-l mai putea vedea; în schimb, nu putea scăpa nebăgat în seamă de soldat.

„Yang Shenxiu mi l-a dat să-l apăr de atacatori, şi acum i-l dau unuia dintre ei. Are vreo logică?“

Şi totuşi, într-un fel nelămurit, simțea că făcea ceea ce trebuie.

TORALIZATOR

Doctorii vor să fac exerciții fizice. Să mă acomodez cu noul meu trup şi

să mă obișnuiesc cu simțurile lui. Dar nu mă trage inima.

Nu fiindcă doare. *Chiar* doare, adesea intens. Dar nu acesta e motivul meu. Durerea nu mai are acea forță implicită de altădată. Am trecut deja prin atâtea, încât mi-a devenit familiară compania ei. Am tendința s-o privesc ca pe… un flux de date.

A sunat îngrozitor de *robotic* ce-am spus adineauri? Așa, în ton cu degetele electromecanice pe care le flexez și cu ochii-gel care funcționează în aceleași orbite din care priveau cândva irișii căprui cu care m-am născut? Dar nimic din toate astea nu-mi provoacă repulsie. Nici măcar faptul că mă regăsesc în postura de cilindru compact care se deplasează de colo-colo pe roți segmentate. Partea zăngănitor-zbârnâitoare nu-i chiar așa de rea cum s-ar putea crede.

Recunosc că am fost surprinsă prima dată când *am privit* prin ochii aceștia la mâna mea mecanică nou-nouță și am văzut ce ținea. Unealta aceea din nucleu de silex, veche de patruzeci de mii de ani, pe care mi-a dat-o Akinobu Sato când eram în Albuquerque. O vreme n-am fost în stare decât să mă holbez, în timp ce noile mele degete se îndoiau, strângând artefactul antic, iar cealaltă mână nouă se apropia, involuntar, să-l mângâie. Senzația tactilă a fost un amestec de familiar și bizar care mi-a dat fiori.

Ah, bine-a mai fost să simt din nou atingerea unui obiect, deși rețeaua senzorială care îi furniza semnale creierului meu a activat și sclipiri de sinestezie însoțitoare. Parcă se declanșau *scântei* de fiecare dată când atingeam fațetele străvechi pe care cine știe ce inginer pre-antic a modelat cândva tăișuri, folosindu-se de cea mai avansată tehnologie a epocii sale. Când am întors piatra, am auzit niște clinchete, ca niște clopote de basm sunând în depărtare, dezacordate, mirosind a funingine și a timp.

— De ce mi-ați dat asta? i-am întrebat pe doctori.

Mi-au răspuns, cumva uimiți, că eu *cerusem* relicva de cremene din Pleistocen. Poate dintr-un simț al ironiei manifestat în subconștient? O juxtapunere de unelte în uz, de la începutul și sfârșitul umanității, ca-n filmul acela al lui Kubrick?

Nu-mi aminteam nicidecum despre solicitarea pe care o făcusem.

O, e fascinant tot ce se-ntâmplă. Și nu-mi lipsește recunoștința! Doctorul Turgeson m-a întrebat azi dacă m-am bucurat că am fost de acord să particip la aceste experimente, în loc să fi optat pentru cealaltă variantă…

… să mă cufund în somnul criogenic, sperând să mă trezesc într-o epocă mai avansată, cu medicină mai capabilă.

Mă rog, de ce să *nu* mai stau pe-aici acum, când sunt apreciată și

perfect capabilă să mă menţin în cărţi? Odată ce mi-am recăpătat vederea şi mobilitatea, încă mai pot să-mi fac o carieră, să mă avânt prin toată lumea, intervievând *celebrilianţi* care nu vor fi în stare s-o refuze pe faimoasa reporteriţă-eroină, în costumul ei segmentat din material dur şi cu cyber*ia*-uri care nu clipesc niciodată. În orice caz, cine-ar vrea să mizeze pe învierea criogenică dintr-un viitor promiţător, când extratereştrii din artefact spun că ziua de mâine n-are să mai vină?

Nu asta e problema. Nici n-am fost prea supărată când a venit Wesley în vizită, însoţit de noua lui nevastă. Propunerea lor de a o face în grup a fost flatantă (ovarele mi se numără printre părţile care au supravieţuit intacte exploziei), dar n-a prezentat interes pentru mine.

Nu. Singura mea nemulţumire este că trebuie să aştept *perioada de întrerupere.* Momentul când se întrerupe funcţionarea noului meu trup, care mă perturbă, împreună cu lumea înconjurătoare. Când mă cufund înapoi în cyber-subvers pentru douăzeci din douăzeci şi patru de ore. Alăturându-mă vouă, adevăraţii mei prieteni. Camarazii mei de smartmob. Concetăţenii mei soldaţi. Ogarii mei care adulmecă, fac corelaţii şi aleargă hămăind pe urma adevărului!

Aşadar, ce-aveţi azi pentru mama? Ce s-a mai întâmplat în scurtul, dar obositorul timp cât a trebuit să stau deoparte şi să mă ocup de lumea fizică?

CAPITOLUL 57

ISMAEL

Himera Bască.

Mei Ling cunoştea aceste cuvinte, bineînțeles. Toată lumea de pe Pământ auzise legenda: cum o fecioară curajoasă se oferise să poarte în pântece sămânța unei rase renăscute. A unui tip de om care cunoscuse extincția cu zeci de mii de ani în urmă.

Când locuința mamei virgine – un centru de cercetări din Pirineii spanioli – s-a evaporat într-o coloană de flăcări de forma unei ciuperci, milioane de oameni au considerat că era o pedeapsă dreaptă pentru multe păcate, precum aroganța, mândria, chiar bestialitatea.

Zeci de milioane au jelit.

Iar sute de milioane au scos oftaturi triste de uşurare. Deşi deplângeau crima violentă, simțeau că li se ridicase o povară de pe suflet văzând că o chestiune încordată fusese amânată pentru o altă generație.

Câteva zeci de mii se agățau de o speranță, plecând urechea la zvonurile că Agurne Arrixaka Bidarte supraviețuise, că scăpase cumva din văpăile holocaustului din Navarre şi găsise un loc de refugiu în care să nască. Până şi în China ei de la capătul lumii, în sălaşul şubred de lângă poluatul Huangpu, unde conexiunea slabă abia dacă îi permitea să vadă, cu purici, emo-drame, Mei Ling urmărise povestea aceasta, care semăna atât de mult cu o legendă romantică, plină de tragism, din vremea mitică a dinastiei Han.

Acum, când Madonna cea adevărată, cu pruncul, se ridica s-o salute, Mei Ling se simți stângace şi fără glas. Agurne Arrixaka Bidarte era mai scundă decât era de aşteptat, cu păr închis la culoare şi foarte creț, cu ten măsliniu şi cu un zâmbet cald, care însoți gestul de a-i întinde mâna dreaptă. Mei Ling se întrebă pe moment dacă trebuia să i-o sărute, cum văzuse că se proceda în cazul capetelor încoronate, în nişte filme occidentale de demult. Dar iată că gestul se dovedi a fi o strângere de mână pe stil nou, în care cele două femei îşi prinseră reciproc antebrațul, obicei mai igienic decât strângerea palmelor asudate.

Strânsoarea cordială a lui Agurne exprima camaraderie. Solidaritate.

— Mă bucur foarte mult să te cunosc, spuse ea în dialectul din Beijing, cu un pronunțat accent străin.

Apoi, pe când mâinile li se despărțeau, adăugă:

— Avem multe de discutat. Dar mai întâi dă-mi voie, te rog, să ți-l prezint pe fiul meu. Recent şi-a ales numele *Hijobosque*. Hijo, te rog să dai bună ziua.

Băiatul arăta ca de zece ani sau mai mare, deşi trecuse mai puțin timp de când stâlpii de foc îi vestiseră naşterea pe dealurile împădurite din Auzoberri. Deşi pudoarea o împiedica să se uite de-a dreptul, Mei Ling observă că pe chipul lui nu era nici urmă de creste proeminente în zona frunții, cum apăreau în cele mai multe reprezentări artistice, sugerând posibilitatea ca înfățişarea lui să semene cu a unui…

… nu-şi amintea numele acelor oameni ai cavernelor care populau Europa şi mare parte din Asia înainte de sosirea omului modern. Aveau oase groase, picioare scurte şi trupuri vânjoase, iar trăsăturile acestea păreau să i se fi transmis băiatului, deşi nu într-o măsură extremă, care să frapeze cu aerul de *străin*. Postura lui era verticală, mândră, şi nu părea mai păros decât orice alt copil de sex masculin.

Poate că arcadele osoase îi fuseseră îndepărtate de medici ca să-l ajute să se ascundă printre oamenii obişnuiți.

— Te rog să-mi spui Hijo, rosti el cu un glas care suna deopotrivă mai jos şi mai reținut decât ar fi fost normal, de parcă încerca în mod conştient să vorbească pe nas; sau poate că doar insista prea mult pe intonație, vorbind în dialectul mandarin.

Când Hijo dădu mâna cu Mei Ling – în maniera clasică –, ea simți cu o siguranță aproape deplină că era ceva diferit în felul cum erau puse laolaltă oasele, muşchii şi tendoanele acelea. Strânsoarea lui blândă îi transmitea o senzație de forță reținută. Multă forță.

Pe când aştepta, surescitată, ca el să spună ceva profund, următoarele cuvinte ale lui Hijo i se părură lui Mei Ling reconfortant de normale.

— Copilaş! spuse el, întinzând ambele mâini cu palmele deschise. Pot să-l țin în brațe pe copilaşul tău? Promit să fiu atent.

Amintindu-şi forța aceea potolită, Mei Ling nu se putu abține să nu-i arunce o privire lui Agurne Arrixaka Bidarte, care schița un vag zâmbet relaxat. La fel şi băiețelul cel ciudat, Yi Ming, care

aranjase această întâlnire, conducând-o pe Mei Ling prin nenumărate pasaje întortocheate de sub Universul lui Disney şi al Regelui Maimuță. Ridicându-l pe Xiao En din eşarfa în care îl purta, Mei Ling arătă cum trebuia ținut, apoi îl întoarse ca să i-l dea, nescăpându-l din ochi.

Nu era niciun motiv de îngrijorare. Hijo îl săltă în brațe pe Xiao En cu vizibilă pricepere şi uşurință; probabil că mai avusese ocazia să țină în brațe copii mici. Iar Xiao En chicoti de plăcere că apăruse o persoană nouă pe care s-o farmece. Adevărul era că devenise atât de greu, încât Mei Ling se simți uşurată să cedeze povara pentru un timp.

Hijo scoase nişte gângurituri care îl făcură pe Xiao En să răspundă cu un zâmbet ştirb şi plin de bale. Deşi erau sunete străine de auzul lui Mei Ling – ca şi cum *două* creaturi ar fi fredonat în părți diferite ale unei păduri, în acelaşi timp.

Privindu-i împreună, Mei Ling se întrebă cum reuşise Himera Bască să-şi păstreze libertatea atâta vreme. Camerele de supraveghere ale căror raze de acțiune se suprapuneau peste toată lumea modernă îşi transmiteau imagini unele altora, raportând către baze de date inteligente. Desigur, se făcuseră eforturi pentru mascarea deosebirilor din aspectul fizic al băiatului – deoarece ea însăşi trecuse prin operații chirurgicale de reconstrucție, Mei Ling recunoscu semnele modificărilor suferite de nasul lui Hijo şi poate chiar de teşitura frunții. Dar alte lucruri, precum proeminența accentuată din spatele craniului, nu puteau fi ascunse. Deşi acum, gândindu-se la asta…

… Mei Ling privi pieziş către Yi Ming şi îşi dădu seama că unele dintre acele trăsături care îl dădeau de gol erau comune la milioane de alți contemporani. Persoane cu pedigri de ființe umane cât se poate de normale.

— Ne aşezăm? zise Agurne poftind-o pe Mei Ling să i se alăture pe un divan.

Nu departe se afla una dintre consolele multi-acces la care câțiva bărbați şi femei – cu toții vizibil normali – se conectaseră cu fişe, cabluri şi harnaşamente, mormăind şi tresărind la strălucirile complicatelor spectacole de lumină emise de ochii acoperiți cu ochelari.

— Eu nu…

Mei Ling înghiți în sec, căutându-şi formularea cea mai corectă gramatical.

— … eu nu înțeleg de ce mi se face o asemenea onoare.

Agurne râse cu blândețe.

— Te rog. Amândouă am rămas însărcinate şi-am născut fii sănătoşi în circumstanțe grele. Amândouă am reuşit să fugim din strânsoarea unor puteri uriaşe. De ce-aş fi eu mai puțin onorată să te-ntâlnesc?

Mei Ling se pomeni că roşeşte. Ceea ce, ştia prea bine, îi scotea în evidență cicatricea, făcând-o să se simtă încă şi mai jenată.

— Cum… pot să fiu de folos? întrebă ea, pe jumătate în şoaptă.

Agurne Arrixaka Bidarte trase aer adânc în piept. Avea în ochi o sclipire de grijă plină de compasiune.

— În condiții normale, n-aş fi atât de nepoliticoasă. N-ai niciun motiv să te încrezi în mine. În cel mai rău caz, ne vom mulțumi să discutăm o vreme. Să ne cântărim reciproc, ca nişte femei şi mame ce suntem. Dar timpul ne presează. Pot să trec direct la subiect?

— Te rog… sigur că da.

Agurne făcu un gest cu mâna spre smartmobul de serviciu, înhămat la stațiile-portal multisenzoriale.

— Peste tot în lume, mici grupuri ca acesta îşi unesc forțele într-o căutare perseverentă a sensului. Ei simt că ceva se întâmplă. Ceva care nu poate fi exprimat pe de-a-ntregul în cuvinte.

Mei Ling îşi înghiți nodul din gât. Aruncă o privire la băiatul care şedea acum pe podea, cu fiul ei în brațe. Deşi era pe jumătate întors în partea cealaltă, Hijo păru să-i perceapă întrebarea nerostită.

— Da… o simt şi eu. Dau o mână de ajutor. De fapt, chiar ar trebui să mă-ntorc la lucru, foarte curând.

Agurne încuviință printr-un surâs care exprima adorația, apoi se întoarse iar spre Mei Ling şi continuă.

— Nu sunt în stare să explic ce fac ei, nici nu pot pretinde că înțeleg, doar că pare să aibă legătură cu destinul.

Lucruri, idei şi emoții care ar putea să determine viitorul omenirii, după voia lui Allah-al-tuturor-numelor.

Mei Ling nu ştia ce să spună, aşadar, aşteptă ca Agurne să vorbească mai departe.

— Ştii ce fac chiar acum multe dintre aceste echipe?

Mei Ling clătină din cap. Nu ştia.

— Îl caută pe soțul tău. Şi cristalul pe care îl ducea cu el în mare ultima dată când a fost văzut.

Ştiuse, desigur, în tot acest timp. În adâncul sufletului. Nu putea fi decât ceva legat de blestemata aceea de Piatră a

Demonilor.

— Aş vrea să nu fi găsit niciodată obiectul acela îngrozitor.

— Te-nțeleg. Ai motive să te simți înverşunată. Dar nu te grăbi cu judecata. Încă nu ştim ce rol va juca. Doar un lucru e sigur. Soțul tău va fi mai în siguranță dacă va putea fi scos din întuneric. Adus la lumină.

Mei Ling cugetă la vorbele ei câteva clipe lungi.

— Se poate face asta?

Zâmbetul celeilalte femei exprima regrete dureroase.

— Nu cunosc detaliile. Îl caută cercetând *ia*-info-sfera. Cotloanele şi dimensiunile fără număr ale Marelui Mesh. Mareele, curenții şi dârele de miros. Multe lucruri care sunt ascunse în adâncimi, codate şi îngropate în adevărate bastioane izolate prin *firewall*-uri… tot mai lasă urme care pot fi detectate, fie şi doar prin sârguincioasa *absență* a oricărei menționări.

Mei Ling o privi în tăcere, întrebându-se cum ajunsese străina aceasta – născută în Noua Guinee, crescută în Fiji şi educată în Europa – să se exprime atât de cursiv în chineză. „Mai bine decât mine“, remarcă ea.

— Ăsta-i genul de non-urme pe care le pot detecta uneori Atavicii Binecuvântați, fiind invizibile pentru noi, ceilalți.

— Dar nu pentru mine! interveni Hijo, care îl lăsase pe Xiao En pe un pled catifelat şi se juca de-a v-ați ascunselea în palme, spre încântarea copilului.

— Nu, pentru tine nu, răspunse îngăduitor Agurne.

— De fapt, îmi dau seama că toți copiii lui Mei Ling vor fi deosebiți, adăugă băiatul neanderthalian. Deşi nu ştiu în ce fel. Nimeni nu cunoaşte viitorul. Dar unele lucruri îți sar în ochi, pur şi simplu. Sunt evidente.

Pluralul acela greşit folosit de Hijo aproape că o făcu pe Mei Ling să protesteze. „N-am decât un singur copil.“ Dar se mulțumi să clatine din cap. Nu era timp pentru întreruperi minore. Se întoarse către mama lui.

— Cum pot fi de folos? Ce să vă spun?

Agurne Arrixaka Bidarte se aplecă uşor spre Mei Ling.

— Totul. Tot ce-ți aduci aminte. Deja avem multe indicii. Ce-ar fi să-ncepi cu începutul?

UN LICĂR

Gâtlejul șarpelui de mare nu-i atât de scârbos sau dezgustător pe cât se aștepta el. Pereții sunt moi, iar el nu trebuie decât să străbată târâș o distanță scurtă, ca să descopere un spațiu numai bun să încapă în el o persoană în poziție culcată.

Pe când se răsucește ca să intre acolo, Bin aude fălcile fiarei mecanice închizându-se cu un bufnet. Urmează o mișcare retrogradă ondulatorie, scuturătoare, ca de vierme care se zvârcolește să iasă dintr-o scobitură. Printr-o vrăjitorie tehnologică, micul spațiu din jurul lui Bin începe să se golească de apă. În scurt timp, un șuierat de aer.

Bin scuipă mușțiucul – un icnet de ușurare înfiorată. Respiratorul a căpătat un iz respingător. Se freacă la ochi, recunoscător.

În dreptul capului său, o bucată din perete e transparentă – o fereastră! Câtă grijă. Serios. Îi ușurează cu o frântură sentimentul că se afla acolo ca prizonier – sau ca hrană. Își lipește fața de ea și privește afară. Ruinele palatului sunt talmeș-balmeș, continuă să se prăbușească din pricina luptelor, acum în lumina piezișă a razelor de lună.

În timp ce robotul se retrage, Bin recunoaște adăpostul temporar din mansardă. Înainte ca mașinăria să accelereze înainte, întrezărește fugar deschizătura – și poate o siluetă întunecată. Sau, cel puțin, așa crede.

Destul cât să spere.

CAPITOLUL 58

DISPERARE

— Nu se mai luptă doar cu lasere, raportă Ghenadi. Acum se pare că mulți dintre atacatorii spațiali folosesc armament cu energie cinetică.

— Adică arme cu proiectile? întrebă Akana. Astea nu-s mai lente? Nu ţinteşti mai greu cu ele, când ai aşa harababură de asteroizi în jur, pe orbite diferite? Şi țintele tale ar putea avea timp să se ferească.

— Cum se poate feri un bulgăre de cristal? întrebă Emily Tang.

— Evident, răspunse Haihong Ming, în spațiu se manifestă lucruri cu… capacități fizice mai mari decât ale unor bieți bulgări de cristal pasiv.

Ceea ce devenise evident în ultima vreme. Totuşi, faptul că se găsise cineva să spună cu glas tare ceea ce gândea toată lumea reprezenta un moment hotărâtor. „Navigăm pe ape necunoscute“, îşi dădu seama Gerald.

— Exact! exclamă Akana. Deci…

Se întrerupse, buimăcită.

— Ah, înțeleg. Dacă lansezi un proiectil cu viteză mare şi durează ceva vreme până se intersectează cu orbita țintei sale, ai *tu* timp să te pui la adăpost sau să te dai la o parte, înainte să observe cineva şi să contraatace. Cu laserul nu poți să faci aşa ceva.

— Depinde dacă foloseşte cineva radarul…, zise Ghenadi vrând să despice firul în patru, apoi clătină din cap şi renunță.

— Dar de ce se luptă, la urma urmei? întrebă doctorul Tshombe. Care-i treaba?

— Adică în afară de faptul că bagă-n sperieți câteva miliarde de pământeni? întrebă Emily cu vocea cam sugrumată.

„Sau că termină odată cu toate stupizeniile alea despre presupusa farsă“, chibzui Gerald cu o oarecare satisfacție amară. Una dintre victime fusese credibilitatea lui Hamish Brookeman şi a susținătorilor săi. În fine, sic transit gloria.

Ben Flannery, antropologul hawaiian, arătă către obiectul recuperat de Gerald din spațiu – într-un moment care părea să

aparţină unei ere demult apuse –, acum acoperit cu o pânză neagră şi groasă. Tehnicienii de la înregistrări fuseseră trimişi de-acolo şi se opriseră toate luminile. Membrii comisiei ajunseseră la concluzia că se cerea în continuare să i se dea Artefactului câte o lecţie din când în când.

— Ştiam deja că există facţiuni. Poate că unele maşini *înrudite* cu Artefactul nostru, care fac parte din aceeaşi familie interstelară, s-au neliniştit când alte tipuri au început să emită străluciri ca să atragă atenţia. Pe urmă au venit ştiri de pe Pământ, despre expediţii spaţiale pregătite să plece în căutarea altor varietăţi pentru comparaţie. Asta a fost ultima picătură. Aceşti veri de departe ai Artefactului nostru au intervenit la acel moment, acţionând în forţă ca să înlăture concurenţa. Iar intervenţia a provocat represalii.

Un armistiţiu care e posibil să fi durat eoni întregi şi-a găsit brusc sfârşitul.

— Ca să se obţină ce anume? întrebă Emily.

— Ca să se revendice marfa cea mai valoroasă din tot sistemul solar: atenţia oamenilor.

Gerald simţea compasiune pentru Ben, un om al păcii, târât fără voia sa în analizarea unui război înverşunat, care, după toate aparenţele, se consuma de milioane de ani, fără participarea vreunei fiinţe vii. Dar asta nu-l făcea mai puţin violent.

Akana tăcea de o vreme, iar lentilele ei tru-vu se opacizaseră. Dădea comenzi clănţănind din dinţi nebuneşte, iar printre mormăielile ei subvocale Gerald crezu că aude una care însemna „Da, domnule“, repetată de câteva ori.

„Aha“, îşi spuse el.

— Ştiţi, există o teorie alternativă, spuse Ghenadi meditativ, nebăgând de seamă că Akana nu era atentă. Ne-am lămurit deja că artefactele astea de cristal seamănă mult cu virusurile. Păi, în cazul ăsta, să facem o analogie din biologie. O explicaţie pentru maşinile care trag în virusurile astea spaţiale ar putea fi un fel de sistem imunitar…

Ochelarii Akanei se dezopacizară brusc; deşi minionă, când îşi îndreptă spatele căpătă un aer impunător, de femeie care fusese recent promovată la rangul de general locotenent în Forţele Aerospaţiale ale Statelor Unite. Ţinuta ei făcu linişte în jur mai eficient decât un ordin verbal.

— Am vorbit cu Casa Albă. Toate planurile pentru o nouă misiune de recuperare a unor pietre au fost puse în aşteptare.

Nimeni nu se simte pregătit să trimită un echipaj, sau măcar nişte roboţi, în harababura aia din spaţiu. Şi mi s-a spus că şi Marea Chină a dat ordine similare.

Se opri ca să-i dea timp lui Haihong Ming să se consulte cu autorităţile din ţara lui. Câteva clipe mai târziu, acesta dădu din cap a încuviinţare.

— Aşa este. Dar se pare că mai e ceva. Permiteţi-mi un moment, vă rog.

Apoi dispăru la rândul său în spatele ochelarilor, ale căror lentile se opacizară complet.

Gerald şi ceilalţi se uitară unii la alţii. În vremurile de demult, dura săptămâni sau luni până ce un trimis în misiune diplomatică apuca să se consulte cu autorităţile din ţara lui. Acum, în două minute părea să încapă o veşnicie, iar Haihong Ming mormăia şi afişa pe rând un aer de surprindere evidentă, apoi o simulare de protest, şi în cele din urmă supunere evidentă.

Într-un târziu, îşi dezopaciză lentilele cu un gest hotărât şi, timp de câteva secunde, îi scrută pe cei aşezaţi în jurul mesei, după care li se adresă din nou.

— S-ar părea că acum avem motive suficiente ca să *comasăm integral* resursele şi informaţiile.

— Ăă, credeam că asta facem deja, comentă Ghenadi.

Dar Gerald clătină din cap.

— Cred că stimatul nostru coleg din Regatul Central Renăscut se gândeşte la ceva anume. La un lucru pe care până acum a fost forţat să-l ascundă.

Haihong Ming încuviinţă cu o scurtă, dar clară înclinare a capului. Acest gest de recunoaştere produse vizibile reacţii de mâhnire.

— Vă prezint scuzele mele sincere. Dar acum pot să dezvălui că noi am suspectat mult timp existenţa a cel puţin încă un artefact-emisar aici, pe Pământ.

— Adică altul decât rămăşiţele sfărâmate pe care le tot dezgroapă lumea de câteva săptămâni?

— Adică anumite elemente din onorabila noastră societate cred de mult în pietre vorbitoare care cad din văzduh. Unele poveşti au fost considerate mai credibile, altele mai puţin. A existat, de exemplu, un exemplar păstrat în Palatul de Vară Imperial, până să-l jefuiască trupele europene în Al Doilea Război al Opiului. Se spunea că obiectul acela induce vise intense. Altul, un ou sculptat făcut dintr-un jad special, foarte albicios, cu pretinse „proprietăţi

magice“, a fost luat de la Muzeul Național de Chiang Kai-shek, când a fugit în Taiwan. Niciuna dintre aceste piese n-a mai fost văzută vreodată de public.

— Obiectele astea au manifestat vreuna dintre proprietățile pe care le-am văzut aici? întrebă Tshombe, arătând către pânza sub care se afla Artefactul Havana. Imagini clare şi explicite? Ființe animate care răspund la întrebări?

— În vremurile moderne nu, nici în mărturii ale unor cronicari de încredere, recunoscu reprezentantul chinez. Dar e posibil să fi fost inactivate de imixtiuni superstițioase sau de… îmbunătățiri artistice. Mandarinii şi meşteşugarii noştri erau adesea mult prea doritori să taie şi să împodobească lucruri deja frumoase de la natură, mărturisi el cu mâhnire. Ori e posibil să se fi vătămat de-a lungul secolelor de războaie şi jafuri. În orice caz, relatările antice sugerează că ar fi nişte bune obiecte de studiu. Poate chiar acum sunt examinate minuțios de diverse grupări secrete.

Era o idee neplăcută. Un conclav al elitelor puterii căpăta un avantaj prin compararea propriei lor surse private cu afluxul de informații publice provenit de la Artefactul Havana.

— Pe urmă, sunt legende şi mai vechi, sau vagi aluzii la pietre magice îngropate în morminte regale. Şi…

Refuzând să se lase distras de la chestiune, Ben Flannery scoase un oftat.

— Asta-i tot ce voiai să ne spui? Că nişte piese de muzeu e posibil să fi sclipit puțin, cândva, înainte să fie sculptate şi să devină nefolositoare? După cum ți-ai construit expozeul, mi-am închipuit că voi pe-acolo aveți deja în posesie ceva mai palpabil.

Haihong Ming scutură din cap.

— Am fost aproape. Ne-a tot scăpat printre degete o piesă deosebit de promițătoare. Şi nu o dată, ci frecvent, timp de o generație.

— O generație? întrebă Akana, vizibil derutată. Dar…

— Timpul cât am bănuit că un obiect ieşit din comun, o piatră-emisar intactă, ar fi putut ajunge în posesia unor persoane particulare. În căutările noastre, am fost de câteva ori pe punctul de a o recupera.

„Iar dacă ați fi reuşit să puneți mâna pe un cristal din spațiu funcțional înainte de momentul când am prins eu unul pe orbită, l-ați fi împărtăşit cu restul lumii, cum am făcut noi?“ se întrebă Gerald.

Haihong Ming continuă:

— Cel mai recent rateu la mustață – şi e destul de jenant să povestesc asta – s-a întâmplat *cu ceva mai mult de douăzeci şi patru de ore în urmă*. Treizeci, mai precis. De atunci căutăm neîncetat, cu îndârjire. Şi mai sunt alte forțe care par să facă acelaşi lucru.

— Dar…

Akana se aplecă în față, sprijinindu-şi coatele pe suprafața netedă a mesei.

— De unde ştiți că nu-i şi asta tot o piatră-fetiş, sau un craniu de cristal, sau alt obiect făcut de mâna omului…

— Ştim, afirmă cu tărie reprezentantul Marii Chine. Iar acum sunt autorizat să vă arăt de unde ştim.

Cu o serie de mormăituri şi mişcări ale mâinii, Haihong Ming făcu să apară o imagine deasupra mesei. Un fel de *sul*, sau un pergament, o singură pagină care se întinse, apoi începu să sclipească de curcubee pixelate, ca şi cum ar fi fost luminată dintr-o sursă piezişă. Gerald miji ochii. *Ia*ware-ul său compensă şi interpretă.

O memo-foaie. O unitate mai veche, de zece petabyți, pentru stocare de date digitale.

Obiectul subțire ca o peliculă pluti – într-o ambianță 3D artificială – deasupra celor prezenți, apoi păru să se netezească, reflectând lumina în toate culorile curcubeului.

— Înregistrarea aceasta a ajuns în posesia noastră cu doar trei ore în urmă. În acest moment se află în drum spre Beijing, dar descărcarea preliminară conține informații tulburătoare… pe care mi s-a ordonat să vi le împărtăşesc.

O mică sămânță de *întunecime* erupse dintr-un colț al memo-foii. Despăturindu-se o dată… de două ori… de câteva ori… întunecimea continuă să se extindă într-o duzină de dimensiuni. Apoi despachetă stele sclipitoare, cât vârful de ac, care se învolburară şi se răspândiră, aranjându-se pe tot cuprinsul a ceea ce se transforma rapid într-un simulacru de cosmos tridimensional, ornamentat cu constelații ciudate, totul învăluind o lume albastră-maronie. Se vedea limpede că nu era Terra. Gerald nu-şi amintea să fi văzut globul acela nici printre zecile dezvăluite de Artefactul Havana.

— Cum spuneam, încă n-am recuperat călătorul interstelar propriu-zis, explică Haihong Ming. Cristalul acela s-ar putea să fi fost deja pus deoparte, ascuns de vreo națiune, un grup secret sau o bandă de infractori. Dar un cetățean care simpatizează cu noi ne-a furnizat o înregistrare care conține zeci de ore de emisie

a Oului Ceresc.

— Oul Ceresc?

— Artefactul original este proprietatea statului chinez. E dreptul nostru să-i dăm ce nume credem de cuviință. Şi fiți *convinşi* că îl vom recupera! Între timp, iată o mică porțiune din tezaurul său. Nu uitați că şi eu o văd pentru prima dată.

La un gest al lui Haihong Ming porni să se deruleze o *relatare* compusă în întregime din imagini.

Începea la momentul în care băştinaşi ai lumii albastre-maronii lansau o mică sondă pâlpâitoare, după care foloseau maşinării gigantice pentru a emite raze sclipitoare, propulsând prin împingere pânza ei subțire prin deşertul vast al spațiului. Ghenadi şi Ramesh murmurară ceva despre deosebirile tehnice dintre metoda descrisă acolo şi cea arătată de Artefactul Havana. Nimeni altcineva nu mai scoase un cuvânt în timp ce micul emisar înainta prin beznă, apoi se învăpăia de lumina unui soare care se apropia rapid.

Lui Gerald i se tăie respirația când apropierea iute a lui Jupiter prinse şi azvârli micul emisar, care apoi intră într-un carambol nebunesc printre alte planete, încetinind de fiecare dată, până când, în sfârşit, apăru un glob cu aspect familiar, care cuprinse călătorul stelar într-o ultimă îmbrățişare învăpăiată…

… urmată de o aterizare miraculoasă, amortizată de zăpadă. Apoi descoperirea făcută de oameni înveşmântați în piei cusute… Şi relatarea era abia la început.

Nu se luară pauze nici pentru mâncat, nici măcar pentru mers la toaletă, şi nimeni nu vorbi în tot acest timp, până când un singur *cuvânt* se contură strălucitor în centru, deasupra mesei, lângă protuberanța acoperită cu pânză a Artefactului Havana. Se manifestă sub forma unei ideograme chinezeşti antice, plutind şi sclipind într-un stil caligrafic care părea cam nervos. Chiar supărat.

*Ia*ware-ul lui Gerald nu întâmpină probleme cu traducerea. Şi se pomeni înțelegând într-o clipă de ce Haihong Ming şi superiorii săi erau dintr-odată dispuşi să împărtăşească tot ceea ce ştiau.

MINCINOŞI.

TEST DE LOIALITATE

Trebuie să recunoaştem meritul băieților şi-al fetelor din Comisia

Contactului. Adevărul e că inventează nişte şmecherii isteţe ca să obţină cooperarea Artefactului. Mai întâi antrenamentul comportamental pe care l-au folosit luna trecută. Iar acum *refuzul de a mai înregistra* nesfârşitele planuri şi manuale tehnice pe care le oferă sonda.

Cine s-ar fi gândit să încerce aşa ceva? Să refuze o ofertă gratuită. Să respingă ceva dorit de oameni cu ardoare – o mulţime de tehnologii avansate – ca să obţină altceva, mai important.

Totuşi, are logică. Care e prioritatea principală a sondei? Să ne convingă să purcedem şi noi la crearea de sonde. Să lăsăm deoparte întrebarea dacă ţelul final este bun, rău sau neutru. Probabil că Artefactul *tânjeşte* să ne înveţe despre tehnologiile acelea. Iar noi putem exploata dorinţa lui ardentă. Hideoshi şi echipa ei se pricep. N-o să-i satisfacă ei nerăbdarea Artefactului fără nicio răsplată în schimb. Şi care va fi pretenţia lor?

Încă o serie de interviuri cu pasagerii. Câte unul, doi sau trei deodată.

Lucrul acesta a devenit presant atunci când am descoperit lasere şi arme detonând pe tot cuprinsul centurii de asteroizi! Comisia a cerut o explicaţie – iar Cel Mai Vechi Membru şi-a exprimat la început surprinderea, apoi indiferenţa şi în cele din urmă a pus totul pe seama unor „maşini rele din epoci anterioare".

A mai adăugat că „Voi, oamenii, puteţi să vă protejaţi descărcând instrumente puternice. Lăsaţi-ne să vă arătăm cum să lansaţi raze puternice care ar putea să vă cureţe tot sistemul solar!"

Hm. Tentant. Convingător. Cine poate să refuze o ofertă de armament greu?

Iar Gerald Livingstone a întins Pânza Neagră, aruncându-i pe extrarţi în beznă – până când aveau să accepte, în sfârşit, învoiala. O oră pentru o oră. Li se permite să ne înveţe, o vreme, noi tehnologii, iar după aceea ne bucurăm de diversitatea lor – atâta câtă e.

Aşa că ne-am apucat iar să-l chestionăm pe Atacă-Jos Ucidepeşti, cel mai tânăr membru, mândru că rasa lui a realizat Artefactul aflat acum în posesia noastră şi, după toate aparenţele, netulburat de faptul că nu detectăm nici urmă de industrie sau vreun semnal radio când scrutăm universul în direcţia lumii sale de baştină. „Tot ce-i organic piere", ne-a răspuns, ridicând din aripile acelea ciudate.

Iar Tata Kraken – el singur şi-a ales numele, din cincizeci de mii de variante trimise de şcolari din toată lumea. Pentru un pseudocefalopod care flutură din tentacule, are ceva simţ al umorului! Principala lui contribuţie la cultura umană – o definiţie proaspătă şi convingătoare a „ironiei" – a pus inteligenţia pe jarul întrebării: ńoi de ce nu ne-am gândit la asta?" Şi pentru asta a fost nevoie de un extraterestru. Ha.

Totuși, Kraken nu se abate de la linia impusă de Om, care susține că Artefactul, chiar dacă poate seamănă într-adevăr cu un virus, cum afirmă criticii, este unul benefic sau *comensal.* Și oferă sute de exemple din literatura noastră medicală. Un argument convingător.

Alții sunt mai greu de înțeles. Cum ar fi creatura ca un fel de omidă, care în timpul fiecărui interviu se uită afară, la fiecare ființă umană din apropierea cristalului, după care bolborosește un norișor de simboluri dispreţuitoare, care se traduce astfel: „Frate, ce imaginație am!"

Un caz clar de maladie Noakes, care i-a adus creaturii, prin consensul întregului web, numele Bennie.

— La ce v-ați așteptat? a comentat M'm por'lock, cel care seamănă cu o gigantică vidră roșcată, după ce ne-a ajutat să-l ducem de-acolo pe Bennie. Noi petrecem eternități plutind prin spațiu, fie dormind, fie distrându-ne în vaste straturi de virtualitate din adâncurile corabiei noastre de cristal. În starea onirică poți să-ți pierzi busola. Sau să ratezi șansa de a savura realitatea obiectivă în timpul scurtelor întâlniri cu câte o rasă încă în viață.

Și voi sunteți ca mine? Aveți și voi senzația unor lucruri nespuse de M'm por'lock?

Lărgind chestiunea: ajută asta la ceva?

Desigur, ne zgândăre puțintel curiozitatea. O privire fugară asupra unor arte bizare sau o degustare de etalări culturale poate fi destul ca să te captiveze. Astfel au o șansă și psihologii noștri, și alți experți să cartografieze comportamente, să intercoreleze atitudini individuale ale extratereștrilor, să desfășoare alte activități de acest fel, de-ale savanților. Dar, serios acum, la ce s-or aștepta, să inventeze un *detector de minciuni extraterestre!* O modalitate de a verifica poveștile care ni se spun? Sau să diferențieze ofertele bune ale Artefactului de lucrurile care fac parte din prezentarea promoțională? Porțiunile care reprezintă interes personal pur, viral?

Continuă să planeze suspiciuni. Diversitatea acestor nouăzeci de rase pe care le vedem… nu cumva totul e o scornească? O *prefăcătorie* rafinată de nenumărate ori prin exersare în fața câte unui public, de-a lungul a zece milioane de ani? Un spectacol cu marionete, care pe termen lung are un singur scop…

… să convingă?

CAPITOLUL 59

IONA

Şarpele de mare artificial urma un traseu sinuos pe fundul oceanului, purtându-l pe Bin printr-un lung şir nesfârşit de canioane obscure şi platouri mâloase.

Compartimentul său de pasager era capitonat, dar strâmt. Pereții curbați se contorsionau întruna şi pulsau la fiecare opintire a fiarei mecanice. Vehiculul robotic nu era nici la fel de guraliv sau prietenos ca pinguinul-surogat al doctorului Nguyen. Îi oferea doar răspunsuri concise şi-i ignora cererile pentru ecran web, ochelari de imersiune sau pentru orice formă de distracție i*a*lectronică.

În cea mai mare parte a timpului, aparatul păstra tăcerea.

Pe cât putea fi de tăcut un piton motorizat care traversa unduindu-se în ascuns o mare vastă şi aproape pustie. Era evident că evita contactul cu oamenii – lucru nu prea lesne de făcut în acea zi şi în acea eră, chiar dacă rutele comerciale şi liniile de coastă erau departe. De câteva ori, Bin se simți izbit de o latură, când submarinul-şarpe viră şi plonjă în adânc, adăpostindu-se pe după o movilă, în vreun rift sau chiar îngropându-se sub un metru de sediment mâlos şi rămânând acolo cufundat într-o liniște stranie, ca şi cum s-ar fi ascuns de prădători. În două astfel de împrejurări, Bin crezu că aude bâzâitul slab al unui motor, care creştea treptat şi apoi scădea, deopotrivă în tonalitate şi volum, topindu-se în cele din urmă cu totul. După aceea şarpele se scutura de nămol şi călătoria reîncepea.

Până şi metoda sa de propulsie părea proiectată pentru disimulare. Cele mai multe sisteme submarine de detecție din lume erau făcute să asculte zgomote de propulsoare, nu zvârcoleli de şerpi gigantici.

Bineînțeles, semne ale trecerii oamenilor erau peste tot în jur. Fundul oceanului era un imens cimitir de vechituri, chiar şi în zonele pustii, în care nu se putea zări niciun peşte şi niciun fel de plantă. Ocazional, câte o epavă oferea o privelişte demnă de admirat. De cele mai multe ori însă, Bin vedea tot soiul de

gunoaie mundane, de pildă fâşii din plase de pescuit comerciale, semănând cu nişte nori uriaşi, difuzi, mortali, care pluteau duşi de curent, cu ochiurile înfundate de schelete de peşti şi carapace de țestoase. Ori roiuri de pungi de plastic care alunecau pe lângă turme de meduze, într-un mimetism dătător de fiori. O dată dibui o duzină de containere de transport foarte mari, care trebuie să se fi răsturnat de pe un cargobot de mare capacitate cu mult timp în urmă, vărsând pe patruzeci de hectare ceva ce părea a fi electronică demodată, computere voluminoase şi ecrane de televizor.

„Sunt obişnuit să trăiesc printre gunoaie. Dar mereu mi-am închipuit că largul mării o duce mai bine – că e mai pur – decât Huangpu."

Pierzând noțiunea timpului, ațipi, în timp ce robotul aluneca şi se răsucea, traversând grăbit platoul pustiu, care părea la fel de lipsit de viață ca suprafața lunii…

… apoi se trezi dintr-o smucitură şi, privind prin ferestruică, observă că era transportat de-a lungul unui lanț muntos neregulat de pe fundul apei, o serie aparent nesfârşită de creste sterpe ca nişte tăişuri verticale, ajungând aproape până la suprafața sclipitoare, dar stranietatea lor era şi mai lugubră, fiindcă în partea de jos promontoriile dispăreau într-o întunecime fără fund. Era limpede că făptura mecanică de care se lăsase înghițit intenționa să scape de orice urmăritori, de aceea îşi croia drum prin acel labirint.

Simțindu-se mai odihnit, Bin decoji nişte batoane din rațiile pe care le descoperise într-un mic compartiment de lângă brațul său stâng. Un robinet îi oferea un fir de apă proaspătă. Avea la dispoziție şi un ştergar, pe care îl înmuia în apă şi îl folosea ca să-şi curețe tăieturile. Exista un tub de sucțiune simplu – pentru excreții –, care nu avea nevoie de explicații, deşi folosirea lui era stânjenitoare. După aceea, călătoria deveni o luptă cu monotonia şi în egală măsură cu claustrofobia – la frustrarea provocată de spațiu de mişcare limitat se adăuga îngrijorarea constantă pentru ceea ce-i rezerva viitorul.

Niciun indiciu nu-i venea din partea şarpelui, care vorbea parcimonios şi nu răspundea la nicio întrebare, nici măcar atunci când Bin se interesă de nişte pâlnii turbulente de apă neagră pe care le văzuse în apropiere înălțându-se ca nişte coloane de fum dintr-un foc năpraznic, din fisuri deschise într-un şir de creste neregulate.

Lui Bin îi trecu prin minte că poate n-ar fi trebuit să se bucure prea tare că proprietarii acestui aparat sofisticat incluseseră o fereastră. „În povestiri şi teledrame, răpitorii insistă să te lege la ochi dacă au de gând să-ți dea drumul.

E cazul să-ți faci griji când nu pare să le pese. Dacă te lasă să admiri traseul până la bârlogul lor înseamnă că sunt convinşi că n-ai să mai vorbeşti niciodată."

Pe de altă parte, cine putea deosebi între ele, din memorie, crestele neclare de pe fundul mării? Asta îl linişti o vreme… până îşi aminti de asistentul vizual pe care i-l instalase doctorul Nguyen în ochiul drept. Ajunsese să i se pară cât se poate de firesc felul în care minusculul *ia*sistent mărea tot ce intra în raza vederii sale, limpezind imaginea neclară de dincolo de fereastră. Acum îşi dădea seama: fără el n-ar fi văzut mai nimic!

„Oare ei îşi închipuie că un sărăntoc ca mine e lipsit de augmentări?"

Încercă să-şi dea seama cum stătea treaba cu implantul. Era posibil să şi înregistreze ceea ce vedea? În cazul acesta, nu se afla în postura victimei răpite care îşi tot forța norocul trăgând cu ochiul pe sub legătura de pe ochi?

„Sau poate mă îndrept spre un loc perfect asigurat împotriva oricărei tentative de evadare, aşa că nici nu le pasă cât de multe aflu.

„Sau spre un loc din care n-o să vreau niciodată să evadez."

Ceea ce era de preferat față de alte variante.

Sau urmează să fiu modificat în cine ştie ce feluri, până o să devin apatic.

Sau şi-au făcut socoteala că nu va fi nevoie de mine decât pentru scurt timp, până se va aranja să fiu înlocuit cu altcineva calificat să stea de vorbă cu piatra-lume. Oare va trebui să mă străduiesc la fel de mult să-i câştig de partea mea pe următorii stăpâni cum m-am străduit cu Anna, cu Paul şi cu doctorul Nguyen?"

Fiecare scenariu care îi venea în minte era însoțit de plăsmuiri intense. Iar Bin încerca să nu subvocalizeze la niciuna dintre ele – existau instrumente moderne capabile să detecteze impulsurile din gâtlejul uman şi să proceseze cuvinte nerostite cu glas tare.

Pe de altă parte, de ce şi-ar fi dat cineva atâta osteneală cu un biet costier, adunător de gunoaie? În final, fiecare plăsmuire a fanteziei sale se termina cu unul şi acelaşi gând: că poate n-avea să-şi mai revadă niciodată familia.

„Dar soldatul – femeia din mansarda inundată – ea o să pună mâna pe foaia de înregistrare pe care a făcut-o Yang Shenxiu. O să vadă că am cooperat. Autoritățile îi vor proteja şi-i vor răsplăti pe Mei Ling şi pe Xiao En. Fără doar şi poate, nu?“

Toate acestea erau mult prea îngrijorătoare şi greu de înțeles. Ca să-şi mai abată gândurile, Bin îşi puse piatra-lume în poală şi încercă să discute cu Emisarul Prudenței.

Într-adevăr, nemaifiind scăldată în lumină solară, entitatea trebuia să-şi conserve energia, atenuându-şi intensitatea animațiilor – imaginile erau estompate şi limitate la o suprafață mică. Totuşi, dacă reuşea să afle lucruri noi, poate aveau să-i folosească mai târziu.

Nu era uşor. În lipsa inducției sonore, nu putea decât să deseneze caractere pe suprafața ovoidului. La început, Emisarul încercă să răspundă cu ideograme antice. Dar Bin cunoştea prea puține, aşa că reluară împreună procedura de actualizare a cunoştințelor în materie de chineză scrisă pe care le deținea Emisarul. Entitatea din interior îi oferea imagini sau acțiuni exprimate prin pantomimă. Ben schița cuvintele moderne asociate cu acestea – adesea ajutat de zona *ia*. Pentru că niciodată nu era nevoit să repete, era uimitor cât de repede mergea toată treaba. După o jumătate de zi, deja puteau să comunice.

În sfârşit, Bin se simți pregătit să pună întrebarea care îl preocupa cel mai mult. De ce îi ura Emisarul pe extratereştrii din interiorul Artefactului Havana?

De ce îi numise „mincinoşi“?

Într-un şuvoi de caractere însoțite de imagini la rezoluție joasă, entitatea îi explică.

Lumea noastră e mai departe de soarele ei decât a voastră. Este mai mare, dar mai puțin densă. Gravitația noastră e mai slabă. Atmosfera e mai densă şi bogată în zăpadă. Se aterizează mai uşor pe planeta noastră decât pe Pământul vostru. O velă solară construită astfel încât să fie robustă îndeosebi în partea de mijloc poate fi folosită ca paraşută, ca să atenueze căderea.

Aşa se face că multe dintre pietrele-mesageri, când au ajuns la planeta noastră, nu s-au ferit, n-au rămas să pândească de la o distanță sigură, în aşteptarea unei civilizații tehnologice. Unele dintre ele au preferat abordarea directă, coborând ca ploaia peste noi…

Apăru un simbol nou, cu totul deosebit de cele chinezeşti, compus din elegante spirale şi bucle care sugerau valuri agitate izbindu-se de plajă. Simbolul îi aminti lui Bin de *turbulență*,

cuvânt care deveni astfel, pentru el, numele acelei planete.

… din mai multe surse.

Când a devenit inteligentă, specia mea cunoştea deja aceste cristale-din-cer, pe care le descoperea uneori în nămol sau în gheaţă. Sau chiar încastrate în piatră. Erau preţuite de grupurile în căutare de hrană ale strămoşilor noştri pre-inteligenţi. Triburile timpurii se luptau pentru posesia lor, le venerau, le priveau ca pe nişte oracole, cerându-le sfatul despre următoarea vânătoare, despre agricultura lor incipientă, despre relaţiile diplomatice. Şi despre căsătorii.

Extraterestrul făcu un gest pe care Bin nu fu în stare să-l interpreteze – o contorsionare a ambelor mâini. Cu toate acestea, fără să ştie de ce, era sigur că exprima ironie.

Aşa se face că evoluţia noastră a fost ghidată. Accelerată.

Desenând cu un deget caracter după caracter, Bin scrise cu amărăciune că omenirea nu avusese parte de un asemenea ajutor. Asta dacă nu puneai la socoteală câteva critici vagi din Ceruri. Şi poate unele mici imbolduri din partea rarelor fragmente de mesageri care ajunseseră pe Pământ.

Nu te grăbi să ne invidiezi, îl dojeni Emisarul. *Poate că lucrurile ar fi mers ca pe roate dacă ar fi fost un singur fel de pietre, fiecare cu câte un singur locuitor! Dar erau cu nemiluita, poate sute de cristale-profeţi, răspândite pe o mulţime de continente insulare! Abia mult mai târziu am înţeles că ajunseseră la noi după ce străbătuseră spaţiul din mai multe direcţii. Pornind din cel puţin optsprezece puncte diferite din spaţiu. Planeta Turbulenţa se află la confluenţa unor curenţi galactici.*

Apoi s-a mai adăugat un lucru supărător. Fiecare piatră conţinea mulţimi! Comunităţi, acumulări, rezervaţii întregi de „zeităţi" sub tot felul de înfăţişări, care se ciondăneau între ele chiar şi când erau de acord.

Eram binecuvântaţi – şi blestemaţi – cu o gamă foarte variată de sfătuitori. Desigur, în afară de momentele când toţi voiau acelaşi lucru.

„Totuşi", scrise Bin, „ei v-au ajutat să vă dezvoltaţi rapid."

Emisarul aprobă cu o înclinare a capului. Bin nu-şi dădea seama dacă gestul acela era natural pentru el, sau fusese învăţat de la alte fiinţe omeneşti.

Urmând sfatul pietrei sale şaman, un trib a început să aplice o eugenie strictă asupra propriilor săi membri şi a continuat aşa izolat, în munţi, timp de cincizeci de generaţii. Când a început expansiunea lor brutală, toate celelalte clanuri trăitoare pe acea întindere de uscat au fost copleşite şi supuse prin teamă şi venerație, iar femelele

băştinaşe nu-şi doreau decât să se împerecheze cu masculii din acel trib.

Piatra-lume îi descrise o gloată de primitivi despuiați plecându-se în fața unui grup de indivizi care îi dominau ca înălțime şi aveau posturi mai evident erecte, care purtau veşminte de blană şi aveau nasuri largi şi coame de păr des – cam la fel ca Emisarul însuşi.

Între timp, pe alte continente şi arhipelaguri, pietre-oracol diferite le ofereau îndrumare grupurilor din preajma lor, sfătuind şi recompensând urmarea sfaturilor despre metodele de vânătoare, despre vreme, despre îmblânzirea fiarelor sălbatice sau cultivarea plantelor. Orice trib care avea un cristal-zeu era instruit să devină mai inteligent, mai rezistent, mai capabil să preia controlul asupra vecinilor săi.

În cele din urmă, zonele acestea în continuă expansiune locuite de oameni modificați au intrat în contact unele cu altele. S-au iscat conflicte! La început s-au luptat cu pietre şi lănci, apoi cu tunuri şi otrăvuri. Îndemnați să aspire la cucerirea totală, strămoşii noştri au studiat artele genocidului.

Curând am învățat o lecție dură. Singurul mod de a face pace între două triburi era să alegem un rând de zei intoleranți – un singur oracol – şi să ne descotorosim de celelalte. Sau să le ascundem unde nu mai puteau fi văzute. Doar atunci cristalul supraviețuitor le-ar fi îngăduit ambelor clanuri să se întâlnească în pace şi să se încrucişeze, modelând hibrizi robuşti pentru următoarea confruntare.

Bin citea povestea în timp ce, din spatele ideogramelor strălucitoare, simulările înfățişau membri ai rasei Emisarului crescând tot mai puternici, mai iuți, mai înalți şi mai impresionanți, înarmați cu unelte din ce în ce mai sofisticate. Bin simți în exprimarea Emisarului resentimente față de felul cum fuseseră manipulați acei strămoşi să lupte între ei. Dar, cinstit vorbind, istoria aceasta nu părea cu nimic mai violentă decât cea a omenirii.

Ba chiar *mai puțin* violentă! Pentru că odată cu fiecare război se obținea ceva concret. Decizia de a merge într-o direcție clară. Unirea sub îndrumarea unei singure pietre. Un singur grup de „zei".

Şi progresul rapid. Extratereştrii simulați – sau sfătuitorii cereşti – aveau de împărtăşit cunoştințe practice. Metode folositoare descoperite de zeci de rase, sub lumina unor sori îndepărtați. Ajutat de asemenea sugestii, poporul Emisarului a sărit peste

nenumărate secole dificile de încercări şi eşecuri.

Lui Bin îi veniră în minte disputele dintre Paul Menelaua şi Anna Arroyo. Şi-ar fi dorit să fie şi ei acolo. Nu fiindcă se purtaseră mereu amical cu el. Ci pentru că ciorovăielile lor aruncau mai multă lumină asupra subiectului decât ar fi fost în stare s-o facă oricare dintre ei pe cont propriu. Bin îşi aminti o dezbatere îndelungată asupra rolului religiei în dezvoltarea umană.

Existaseră o mulțime de culte pe fiecare continent. Din Europa şi Asia până în Americi, credințele variau considerabil în detalii referitoare la ritualuri şi principii, rămânând totuşi, în mare măsură, similare într-o anume privință: în felul în care toate, intolerante, pretindeau obediență, repetiție ritualică, instruire dogmatică a copiilor şi rezistență îndârjită la ispita *altor* secte – precum cea la care aderaseră neamurile acelea mârşave de peste vale.

Care era termenul folosit de Paul? Cum numise ideile care prind rădăcini în mințile oamenilor şi forțează acele minți să le răspândească mai departe?

Meme infecțioase, scrise cipul de asistență *ia* care plutea în ochiul drept al lui Bin. **Constructe mentale care se transmit de la om la om, ca virusurile, având caracteristica de a face fiecare gazdă *să-şi dorească* să creadă. Şi să vrea să-i convingă şi pe alții.**

Nu era un concept pe care Bin să-l poată pricepe cu uşurință. Cât despre legenda planetei Turbulența, Bin nu-şi putea înăbuşi invidia. Cel puțin oamenii Emisarului aveau zei care vorbeau clar şi îi învățau lucruri practice, făcându-i mai sănătoşi şi mai puternici cu fiecare generație. Majoritatea culturilor umane fuseseră forțate la nemişcare în decursul unor lungi perioade istorice, timp în care preoții şi aristocrații insistaseră că nimic nu trebuie să se schimbe. Confruntate cu o rezistență constantă, conservatoare, de câte secole avuseseră nevoie ființele omeneşti ca să producă ferme şi drumuri, apoi unelte avansate şi şcoli, apoi universități şi aşa mai departe, nemaivorbind de ştiință veritabilă?

*Ia*ware-ul său o luă ca pe o întrebare propriu-zisă.

Homo sapiens a dăinuit 2 000 de generații de la renaşterea din Neolitic până la înfăptuirea civilizației.

Înainte de aceasta, *Homo neanderthalensis* a cunoscut 1 000 de generații.

***Homo erectus*, 50 000 de generații.**

Bin rezistă tentației de a închide din nou dispozitivul. Deşi enervant, implantul ar fi putut să-i ofere un mic avantaj atunci când avea să se întâlnească, în sfârşit, cu proprietarii şarpelui de mare mecanic.

Dar… două mii de generații? Mintea lui Bin se chirci, incapabilă să judece vasta întindere de timp în care omenirea lâncezise în obscuritatea ignoranței, condamnată la nenumărate starturi false şi ocolişuri inutile. Prin comparație, poporul Emisarului urcase pe scurtătură. Avusese la dispoziție o scară rulantă! Bin îşi scrise ideea cu vârful degetului.

Extraterestrul simulat răspunse:

Poate că progresul a fost mai lent pentru rasa ta. Mai dificil. Mai lipsit de continuitate. Dar voi puteți fi mândri ştiind că v-ați ridicat singuri, prin propriile voastre eforturi.

Iar dezvoltarea noastră rapidă ne-a costat. Sub îndrumarea „zeilor" închişi în cristal, căsătoria şi reproducerea au devenit strict reglementate pe planeta Turbulența. Împerecherea necesita permisiune. Jumătate dintre masculii fiecărei generații nici măcar nu se puteau reproduce. Strămoşii noştri fuseseră nişte ființe monogame, gregare, prietenoase, relaxate. Sub îndrumare, am devenit competitivi până la cruzime, recurgând la toate şmecheriile posibile pentru a fi observați şi a câştiga aprobarea acelor nemuritori tiranici din pietrele-oracole.

Continuând să-şi depene povestea, entitatea Emisar ajunse la o fază crucială a istoriei, în care un singur mega-trib, călăuzit de un emisar ceresc deosebit de eficient, triumfase, reuşind să domine cea mai mare parte a planetei.

O generație mai târziu, aveam oraşe.

După alte cinci, eram în spațiu.

Atunci… şi numai atunci… am aflat ce voiau zeii de la noi.

Bin se simți încordat, chiar dacă ştia deja răspunsul. Toată lumea de pe Pământ îl ştia, mulțumită Artefactului Havana. Bin desenă cu degetul un rezumat.

„V-au cerut să construiți şi alte pietre-mesageri, miliarde de duplicate… Şi emisari pe care să-i închideți înăuntru şi apoi să vă folosiți de toate recursele necesare ca să le trimiteți mai departe, către alte planete."

Emisarul încuviință din nou printr-o înclinare a capului.

Aceasta este învoiala pe care ne-au oferit-o acasă, pe planeta Turbulența.

Iar noi am fost de acord! În definitiv, acestea erau zeitățile care ne

exasperaseră, ne zăpăciseră, ne călăuziseră, ne chinuiseră, ne iubiseră şi ne învățaseră dintotdeauna, din cele mai vechi vremuri până la care era în stare memoria colectivă a rasei noastre să străpungă trecutul începețoşat. Chiar şi după ce aflaserăm ce erau ei cu adevărat, nişte biete marionete trimise de ființe care trăiseră cândva în preajma unor sori îndepărtați, tot ne-am simțit îndatorați să mergem mai departe. Să le îndeplinim dorința.

Încet, desigur, pe măsură ce ne construiam o societate a cunoaşterii şi a seninătății…

Dar n-au fost de-acord! S-au năpustit să ne intimideze susținând că aceea trebuia să fie prima noastră prioritate, ba chiar singura! Ne-au bătut la cap. Ne-au linguşit şi ne-au manipulat. Până când, în sfârşit, au destăinuit un motiv anume pentru grabă.

Atunci a venit marea minciună…

Şirul de caractere negre continua să se deruleze sub suprafața pietrei, dar contrastul lor deja slab scădea rapid. Toate imaginile de fundal dispărură, iar Bin îşi dădu seama că artefactul trebuia să fi fost aproape secat de energie. Pe lângă asta, începuseră să-l doară ochii.

Desenă un simbol pe ovoid – AŞTEAPTĂ – şi se frecă la ochi. Venise momentul să mai bea o gură de apă. Şi să consume ultimul baton proteic, pe care îl mestecă în tăcere, având în minte, mai limpede ca oricând, micimea şi neimportanța vieții sale. A vieții tuturor indivizilor, în fond, la marea şi tragica scară a multelor lumi din univers. A multelor destine tragice.

Însă gândurile sale rătăcite se întoarseră din nou la ceea ce conta mai mult. La perechea lui. La copilul lui. Cumva, trebuia să existe o cale de a-i ajuta… de a le asigura viețile, confortul şi libertatea, recuperând în acelaşi timp ceva care să merite osteneala din încâlcitele lui relații de loialitate.

Față de China. Față de doctorul Nguyen. Față de Emisar. De omenire. De el însuşi.

Față de adevăr.

Fără să-şi dea seama, Bin scrisese toate acestea cu degetul în timp ce le gândea. Îşi dădu seama de asta pentru că pe suprafața pietrei-lume sclipi un răspuns. Pulsă fugar, slab, după care se topi în ceața opacă.

Adevăr?

Trebuie doar să mă duci într-un loc unde să pot…

Rată ultima parte, fiindcă submarinul-robot începu brusc să vibreze, făcând să-i salte în poală cristalul plin de cicatrice. De n-

ar fi fost capitonați pereții, poate că zgomotul ar fi fost asurzitor. Pe când compartimentul înghesuit se răsucea şi se îndoia, Bin dădu glas unor întrebări pentru şarpele mecanic, dar nu primi niciun răspuns.

Privind însă cu luare-aminte, observă o schimbare evidentă în mişcarea vălurită a monstrului marin. Şi poate în orientarea locului în care era el aşezat. Apoi zona *ia* interveni din nou şi puse un diagnostic dintr-un singur cuvânt, plutind în colțul din dreapta-jos al vederii sale.

Ascensiune.

DEZBATERE PE TEMA DESTINULUI

Bun venit la *Răspunsul Povlovian.* Mă numesc Nolan Brill şi îi țin locul provocatorului vostru obişnuit, domnişoara Tor Povlov, care se ocupă cu cercetarea unui subiect de mare importanță. Sau aşa mi s-a spus. Iat-o acolo, în colțul studioului. De zile întregi n-a mişcat din nicio extremitate. Luminile de pe containerul ei robomobil sunt verzi şi se desfăşoară o intensă activitate în rețea codificată, aşadar, presupunem că Tor cutreieră în aceste momente după urma adulmecată, împreună cu smartmobul său câştigător de premii. Vânătoare fructuoasă, Tor!

Între timp, avem un grup pe cinste prezent la ciondăneala gladioratorică de azi. Mai întâi, doctor Clothilde Potter-Ferrier, ministru adjunct al Posibilităților în cadrul UE, care ni se alătură din capitala ecuatorială a Uniunii Terestre, din Surinam.

Foarte amabil din partea domniei voastre să vă faceți timp, doamnă ministru.

DOCTORUL POTTER-FERRIER: Mulțumesc, Nolan. Totul pentru virt-publicul lui Tor.

NOLAN BRILL: Grozav. Dar pregătiți-vă pentru nişte întrebări dificile despre noua politică UE în chestiunea *controlului asupra tehnologiei.* Unii o asemuiesc „Războiului cu ştiința" care s-a dezlănțuit în SUA cu o generație în urmă.

DOCTORUL POTTER-FERRIER: O comparație nedreaptă, Nolan. Campania aceea a fost condusă de câțiva miliardari conspiratori. Pe când această nouă acțiune …

NOLAN BRILL: … este susținută de câteva zeci de *trilionari?* Folosind „salvarea speciilor" drept scuză pentru a elimina din competiție alte Stări?

DOCTORUL POTTER-FERRIER: Prostii. Forţa motrice populistă se acumulează de ceva timp, de când tot observăm ce daune îngrozitoare produce „progresul". Apoi a venit momentul în care refugiaţii extratereştri ne-au comunicat realitatea terifiantă că toate planetele îşi pecetluiesc soarta întrecând măsura într-un fel sau altul, din aroganţă. Dacă este să mai avem vreo speranţă…

PROFESORUL NOOZONE: Realitate? Numiţi povestioara aceea *realitate?* Doar fin'că aşa zic nişte *obeah* de marionete spaţiale? Ah, *mon,* ce *nulităţi…*

NOLAN BRILL: Haide acuma, nu fi nesuferit, Profnoo. Vine şi rândul tău imediat. Întâi las'mă să-i prezint pe invitaţii noştri.

PROFESORUL NOOZONE: Iertare, Nolan frate. Stai calm.

NOLAN BRILL: În regulă. De asemenea, îl avem în ring pe domnul Hamish Brookeman, cel care a scris iconoclastele *Cultul ştiinţei* şi *Progres – Hybris* şi care se află aici ca să producă o nouă argumentaţie amuzantă a motivului pentru care o persoană inteligentă ar trebui să dea ascultare opiniei sale cum că *„Totul e o farsă scrisă de mine".*

HAMISH BROOKEMAN: Consideri *un miliard de oameni* ca fiind neinteligenţi, domnule Brill?

NOLAN BRILL: Păi, acum aveţi şansa să convingeţi celelalte nouă miliarde, care văd cu ochii lor ce se întâmplă în centura de asteroizi…

HAMISH BROOKEMAN: Cu ochii lor? Câţi dintre ei au telescoape în curtea din spate? Câteva milioane? Ceilalţi, inclusiv „oamenii de ştiri" ai voştri, cred pe cuvânt *elitele* care le spun că se petrece *ceva* acolo! Savanţi şi birocraţi care au mai mințit şi cu alte ocazii. Aşa-zişi preoţi, conducători şi „moburi de amatori ai ştiinţei" aroganţi, toţi având interese personale puternice în povestea asta cu extratereştri…

NOLAN BRILL: O poveste pe care *domnia ta* pretinzi că ai născocit-o…

HAMISH BROOKEMAN: Corect… Am fost păcălit să intru în afacerea asta. Propriul meu orgoliu…

NOLAN BRILL: O intrigă cu complicaţii foarte atractive, domnule Brookeman! Una dintre multele zburdălnicii paranoice cu care ne-aţi încântat de-a lungul anilor. Dar mai întâi să facem cunoştinţă cu Jonamine Bat Amittai, cea care a elaborat *Pandora's Cornucopia,* autoritate de nivel mondial în chestiunea *scenariilor apocaliptice.* Ea ni se alătură din Ramallah.

JONAMINE BAT AMMITAI: Mulţumesc că-mi permiteţi să particip prin conexiunea aceasta 2D fluctuantă. N-am reuşit să ajung la studioul vostru din Ierusalim, cu revoltele din Megiddo care se tot extind şi cu atâtea facţiuni care se luptă pentru Muntele Templului…

NOLAN BRILL: Ei, ne bucurăm că sunteți teafără și nevătămată. La naiba, eu unul abia am reușit să ajung la Newark în dimineața asta! Din vina aceleiași nebunii. Ce credeți, ne cufundăm într-un scenariu de tipul „se alege praful de toate"?

JONAMINE BAT AMMITAI: E posibil, Nolan. Deși, să ne amintim, există tendințe bune care li se opun celor rele. Se manifestă un contraval la nivel mondial, reprezentat de UAC, de Societatea Betsby, de Alianța pentru Cumpătare în Negociere și așa mai departe. Toate urmăresc să determine un dialog calm…

NOLAN BRILL: Mda, ce pot să spun… cine s-ar gândi că un expert în sfârșituri de lume ar putea fi optimistul zilei! Dar odihniți-vă un moment, după așa o aventură cumplită. Ultimul dintre invitații noștri este inimitabilul profesor Noozone, prezentatorul emisiunii *Fii stăpân pe universul tău* și, neîndoielnic, unul dintre *sci-conspiratorii de elită* care încearcă să ne convingă de faptul că aceste cristale extraterestre sunt reale și că ar trebui să le dăm crezare când prezic Ziua Judecății. Ușor cu dialectul azi, da, fratelo?

PROFESORUL NOOZONE: Ohoho, *mon* Nolanbrill. Laudă lui Iah și *Wa'ppu* tuturor privitorilor și pândarilor de pe Pământ și din spațiu. Dar no-o, *nu* cred că vine sfârșitul lumii doar fin'că niște escroci simulați *zutopong* au căzut pe noi din spațiu să ne-nfrângă.

NOLAN BRILL: Susții că ființele din Artefact sunt *reale,* că ar trebui să li se acorde atenție… dar nu și încredere?

PROFESORUL NOOZONE: Hei, eu *grok*[64] *Grok* – a înțelege în profunzime, prin intuiție sau empatie. când un *mon* se preface-a fi *ginnygog* ca să ne zăpăcească de cap. Marionetele astea de virusuri spațiale, au ele un *plan ascuns.* Poate nu grozav pentru noi. E vremea să ne pese, *pricepeți?.* Vremea prudenței și-a detașării științifice. Dar asta nu-nseamnă că poveștile extraterestre *nu-s adevărate,* mon. Lumea care zice că astea-s de la fumat ganja veche, sau c-ar fi niște mincinoși nenorociți…

HAMISH BROOKEMAN: Hei, ia stai…

NOLAN BRILL: Cum rămâne cu cele mai recente știri? În paralel cu măsurile de control științifico-tehnic ale UE, senatorul american Crandall Strong a introdus în regim de urgență un proiect de lege care cere ca Artefactul Havana să fie pus sub *pază protectoare* exercitată de o comisie internațională compusă din persoane particulare chibzuite, care să-l țină ascuns până se mai liniștesc lucrurile…

PROFESORUL NOOZONE: Ceea ce ar putea dura la nesfârșit! În orice caz, știm cu toții că senatorul are motive ascunse. Pe el e beleaua cât casa din cauza noii Uniuni a Adulților Calmi. Ei presează *să fie*

revocat din funcție, pe motiv că-i un *bandulu* și un *dependent de indignare care și-o bagă singur la venă!* Dacă scoți *asta* în afara legii, să vezi cum se schimbă lumea. În orice caz, când vine vorba de pietrele extraterestre, să mor dacă adevărata noastră soluție nu-i exact în *direcție opusă!*

NOLAN BRILL: Dar, profesore, nu-i adevărat că expunerea noastră la ideile extratereștrilor s-a dovedit traumatizantă? N-ar avea logică să *micșorăm* influența lor asupra oamenilor?

PROFESORUL NOOZONE: Nolan, există două feluri în care societățile reacționează la ideile noi și ciudate. Primu-i cu teamă. Ăstea presupun că omul de rând e corupt sau dus de pe calea cea dreaptă. Concepte greșite, deformând minți fragile. Mai bine-i lași pe preoți și pe conducători să păzească mințile-alea de gânduri neaprobate. Ast-a fost abordarea celor mai multe culturi umane. *Celălalt* mod de-a privi problema e cu speranța că omu' ăla e-n stare *să facă față la nou!* Homo sapiens e o specie adaptabilă.

Schimbarea n-are cum să-l bage-n groază. Curajul transformă simplul *popor supus* în *cetățeni* de toată isprava. Ăst'al doilea fel de-a privi lucrurile s-ar putea să fie greșit! Dar eu unu-i rămân credincios de-acu' până la moarte și la Babilon. De fapt, scopul nostru *de onoare* ar trebui să fie soluția care-a pus capăt la toate vechile superstiții vrăjitorești care le-au întunecat viața strămoșilor noștri. *Mai multă lumină!* Vreți mai mult adevăr decât ne zic extratereștrii de la Havana? Atunci, puneți mâna pe *mai multe pietre,* nu mai puține! Cum zic adolescenții: *Bună dimineața!*

CAPITOLUL 60

ȚĂNDĂRI DE SPAȚIU

Zeci de fragmente de cristal acopereau o masă mare şi câteva rafturi, scăldate în lumina unor lămpi care imitau soarele. Totul părea să strălucească.

Unele erau doar mănunchiuri de aşchii ținute laolaltă de câte o crustă şubredă. Orice tentativă de a le curăța mai mult le-ar fi transformat în fâşii sau grămăjoare de nisip. Pe altele, mai compacte, se vedeau protuberanțe rotunde sau zimțate, spălate recent de sfărâmături. În câteva cazuri rămăsese aproape o jumătate de cilindru sau ovoid, şi acestea însă zgâriate, scobite şi cu fragmente lipsă.

Lacey îşi dorea să mângâie exemplarele acestea create de mâini străine în preajma unor sori îndepărtați. Îi aminteau de o seară deosebită în care ea şi Jason se plimbaseră prin Turnul Londrei fără sporovăială de turişti în jur şi fără camerele presei, într-o zi în care toate vitrinele erau larg deschise pentru ca cincisprezece familii de trili să poată dezmierda în voie străvechile însemne ale regalității. (Că doar rangul îşi are privilegiile lui.) Însă nişte fleacuri ca rubinele şi smaraldele n-o atrăseseră niciodată aşa cum o atrăgeau cioburile acestea, nestemate de cunoaştere.

„Ca să vezi… nestematele persuasiunii. Nu asta-i puterea bijuteriilor?“

— Le alimentăm cu energie în timp ce le scanează laserele, încercând în toate felurile să stimulăm memoria holografică, explică doctorul Ben Flannery, care părea aproape buimăcit de când dispăruse peretele de sticlă care asigura carantina, iar consilierii şi membrii comisiei puteau în sfârşit să se amestece.

„N-ar trebui să fie aşa sigur de el. Treaba asta s-ar putea să fie doar preludiul unei carantine mai severe.“ Se raportaseră schimbări în aranjamentele de securitate de la Centrul de Contact. Paza asigurată de Marina SUA era înlocuită de oameni în uniforme negre, fără însemne.

— Astea sunt toate fragmentele de pietre adunate de pe teren? Nu era vorba de sute de microcutremure, de la cristalele îngropate care încercau să atragă atenția?

— Ba da, dar cele mai multe erau la adâncime prea mare ca să poată fi recuperate. În prezent, douăzeci de exemplare recente sunt supuse procedurilor de curățare. Altele au rămas în proprietatea unor națiuni sau a unor colecționari particulari care încearcă să le studieze separat, încălcând Rezoluția 2525. Tribunalul Internațional o să aibă de lucru ani întregi. Şi n-o să mai auzim nimic despre fragmentele dezgropate pe ascuns, care au ajuns din sol direct în laboratoare secrete.

Lacey îşi păstră pentru ea gândul sumbru care îi veni în minte.

„S-ar putea să fie un lucru bun, având în vedere că Rupert şi Tenskwatawa îşi creează «Consiliul Rațiunii» şi trag toate sforile ca să-l vadă ajuns la comanda acestei operațiuni. Dacă le iese – şi modelările ia spun c-o să le iasă – atunci toate obiectele extraterestre ar putea fi puse sub cheie şi misiunile spațiale anulate. «Pentru siguranța publică.» N-o să mai rămână decât fragmente scăpate din ghearele lor şi ascunse bine.“

Lacey nu mai primea informări de la clada trilionarilor, iar spionii ei din casa Glaucus-Worthington nu mai dăduseră raportul de zile întregi. Probabil sosise clipa, mult-aşteptata ei retrogradare din rândurile oligarhiei. Lacey n-avea prea multe regrete. Totuşi, nici nu era prea plăcut să te alături celor zece miliarde de muritori de rând.

Se consolă cu ideea sumbră că orice război împotriva ştiinței poate fi un cuțit cu două tăişuri.

„Mai îndrăznesc ei să aibă încredere în savanții pe care-i angajează? Oricare dintre ei ar putea, aşa, deodată, să-şi declare loialitatea față de Starea A Cincea, A Noua şi A Zecea. Sigur, momentan şansele sunt în favoarea puciului lor aristocrat. Dar situația lor ar putea să se schimbe în rău, dacă încep să transpire comploturile lor interne. Sau dacă apare vreun factor nou care să mai calmeze panica publicului, înlocuind-o cu încredere. Sau cu fascinație.“

— A răspuns vreun fragment la sondele voastre? întrebă un expert simtech din Xian.

— *Toate* răspund într-o anumită măsură. Iată aici o arhivă completă a reacțiilor de până acum, răspunse blondul antropolog hawaiian, fluturând din mână de parcă ar fi ținut ceva cu degetele.

Lacey îşi lăsă în jos ochelarii de soare cu *ia,* văzu un virt-cub care sclipea şi, cu un clic, îi expedie o copie analistului-şef din echipa ei.

— Deci tot aflăm lucruri noi, deşi cristalele sfărâmate nu pot vorbi?

— Într-adevăr, doamnă Donaldson-Sander. Câțiva petabyți de holo-imagini, în cea mai mare parte degradate sau lipsite de context. Peisaje astrale parțiale. Globuri incomplete. Şi ființe neclare… umblătoare, zburătoare, creaturi marine. Unele par robotice.

— Ați depistat filiația? întrebă un reprezentant al Ligii Mormone.

— Suntem încrezători că am descifrat *unsprezece* familii de sonde-mesageri, fiecare cu grupul său distinct de personaje extraterestre. Plus câteva suprapuneri.

— Suprapuneri?

— Specii care apar în mai mult de o filiație.

— Apar în mai mult de… dar asta ar însemna că unele rase din spațiu au creat mai multe genuri de sonde pe post de bărci de salvare! Credeam că toate creaturile astea geloase şi-au forțat gazdele să facă duplicate după câte o singură memă-virus. Dar e clar că o mână de ființe organice…

Lacey îşi înghiți nodul din gât, surprinsă de faptul că putea fi afectată de o abstracțiune.

— Câteva specii-gazde şi-au păstrat un oarecare control asupra propriului lor destin, la final.

— Totuşi, nu există aici nimic care să contrazică povestea Artefactului original.

Flannery făcu un gest către celălalt capăt al camerei, unde se afla un obiect singuratic, ascuns sub o pânză neagră grea. Întreaga activitate de descărcare a datelor fusese suspendată de noul Consiliu al Rațiunii. Un simplu moment de respiro – făgăduiseră ei solemn – pentru ca lumea întreagă să aibă timp să se calmeze. Sigur că da.

Lacey le mulțumi doctorului Flannery şi celorlalți care se înghesuiau cu întrebări. Îi rămâneau la dispoziție câteva minute până când aveau s-o contacteze analiştii ei cu noi dări de seamă, rezumând informațiile aflate de la relicvele sparte, dezgropate din mâl şi piatră pe tot cuprinsul planetei. Nu se aştepta la miracole, la alternative care să schimbe radical lucrurile, din partea unor asemenea rămăşițe jalnice.

Lumea dădea pe dinafară de mincinoşi şi de autoamăgitori. Ştiind asta, Lacey îşi orientase năzuințele către cer, sperând să găsească acolo minți luminate. „Dar se pare că înşelăciunea este

modalitatea de expresie a naturii. Printre oameni, animale sau oriunde în largul cosmosului. Asta dacă nu te trag la răspundere adversarii care-ți cunosc şmecheriile. Iar tu ripostezi scoțându-le la lumină pe-ale lor."

Competiția – motorul evoluției – avea faimă proastă în rândurile triburilor primitive, fiindcă aproape niciodată nu era dreaptă. Până când rivalitatea a fost, în sfârşit, canalizată astfel încât nimeni să nu poată scăpa de critică. Marea Învoială trebuia să garanteze asta. Dar Lacey şi Jason ştiuseră dintotdeauna că sorții – şi natura umană – se împotriveau. „Avem feudalismul în sânge. A erupt în aproape toate culturile umane şi probabil în tot cuprinsul galaxiei. Ori de câte ori făpturile s-au cățărat pe scara lui Darwin."

Acum clada făcea un pas decisiv. Cu resurse limitate, aparate birocratice corupte, cu legislatori şantajați şi cu o mişcare de masă reacționară care se agita mai să dea în clocot, se lăsau purtați pe un val de spaimă care avea drept motor criza şi era alimentat de povestea spusă de Artefact. Lecția din vechime? „În vremuri primejdioase, încrede-te în conducătorii tăi."

Unii încă mai sperau să repare toate astea prin intermediul competiției. Mii de oameni lucrau zi şi noapte la misiuni spațiale suficient de puternice ca să poată înfrunta lasere vechi de un milion de ani. Dacă banii ei puteau ajuta, Lacey era dispusă să-i dea! Acum însă era sigură că şi acele noi lansări aveau să eşueze.

„Rupert şi ceilalți îşi închipuie c-au îmbinat toate piesele. După vechiul plan. Însă acum cu un scop nou."

Ochiul Cuantic avusese nevoie de câteva săptămâni de reflecție asupra întrebării lui Lacey, folosindu-şi misteriosul substrat policrio ca să filtreze nenumărate realități paralele de tipul ce-ar-fi-dacă. Răspunsul oracolului:

POATE ÎN CURÂND VĂ VEȚI ÎNSCRIE ÎN TIPAR.

Înțelesul evident? „Omenirea nu se deosebeşte prin nimic." Soarta ei seamănă cu soarta oricărei alte rase. Rupert, Helena, familiile Bogolomov şi Wu Chang, toți aveau parte de interpretări similare de la Profetul din Riyadh. Şi, terifiați de semnificațiile acestora, îşi căutau cu toții ambiții noi, dincolo de simpla apartenență la oligarhie. În urma acelei profeții cuantice, confrații ei aveau să privească planeta ca pe o navă maritimă care se năpustea către aisberguri de neevitat.

Ca aristocrații de la bordul Titanicului, se gândeau şi ei la bărci de salvare.

„Odată ce-şi vor consolida puterea, ştiința se va orienta din nou asupra tehnologiilor extraterestre. Diagramele Artefactului vor deveni prototipuri, apoi uzine orbitale. Foştii mei confrați, ajunşi stăpâni ai Pământului, îşi vor închipui că deciziile lor se nasc din logică, din necesitate şi din voința lor suverană. Dar nu vor face decât să joace după o muzică ale cărei ecouri vin din depărtări de spațiu-timp."

Ben Flannery lumină nişte fragmente de cristal, dezvăluind constelații sfâşiate sau globuri planetare parțiale, făpturi simulate şi simboluri în cascade întrerupte, al căror sens nu mai apucase să se coaguleze. Toată lumea părea fascinată. De aceea, poate că Lacey fu singura care observă un grup de patru siluete intrând pe uşa din capătul îndepărtat al camerei.

Gerald Livingstone, Akana Hideoshi şi alți doi membri ai Echipei de Contact originale – rusul şi chinezo-canadianca – trecură pe lângă masa în mijlocul căreia se afla un singur obiect proeminent, acoperit cu o pânză groasă. Purtau toți combinezoane de zbor şi duceau pe umăr câte o geantă de voiaj.

Conducând micul grup către o ieşire laterală care fusese sigilată cu câteva luni în urmă, astronautul abia dacă aruncă o privire la artefactul învelit, pe care îl prinsese cândva cu lasoul în spațiu.

Uşa cedă când Livingstone îşi propti un umăr în ea şi împinse. Urmă un lung moment în care cei patru rămaseră nemişcați, scăldați în soarele strălucitor al Marylandului, inspirând o adiere de atmosferă planetară pentru prima dată după luni de zile.

Lacey se apropie de a doua masă şi atinse cu degetele o margine a pânzei negre. Mintea îi lucra intens.

Chiar dacă se aştepta să audă acel zgomot, tot tresări violent când uşa se trânti cu un pocnet în spatele ei.

TEST DE LOIALITATE

Mult timp de acum înainte, aceasta s-ar putea să fie ultima sesiune de interviuri cu extratereştri pe care o vom examina. Acum, când Centrul de Contact este practic scos din funcțiune, orice fel de interacțiune cu Artefactul Havana trebuie intermediată de acest consiliu nou. Asta în pofida tuturor scurgerilor de informații care îl descriu ca având legătură cu o clică de gnomi și trogi.

Într-o vreme a revoltelor și a contrarevoltelor, nu circulă și-așa destule zvonuri îngrijorătoare?

– Că Artefactul a fost deja distrus și că acela pe care Consiliul Rațiunii i l-a arătat ieri presei este un fals.

– Că este un fals, într-adevăr, dar menit să mușamalizeze faptul că originalul a fost FURAT! Sustras de unii membri ai vechii Echipe de Contact, care n-au mai fost văzuți de atunci.

– Că a fost un fals de la bun început. (Mda, a revenit și povestea asta.)

– Că explozia de ieri de la Canaveral a fost aranjată ca să atragă atenția de la o altă lansare, petrecută la aceeași oră, departe în larg.

– Că practicarea suspensiei criogenice la persoane în viață – care vor să scape de vremurile acestea turbulente – a luat proporții într-un asemenea ritm, încât nici măcar insularii nu pot ține pasul. Iar cotația azotului lichid crește amețitor.

– Că poate criza aceasta va duce la o nouă convocare a Stărilor Generale, un conclav care să reexamineze Marea Învoială.

Și tot așa. O mulțime de enigme… și unde naiba e Tor Povlov când avem nevoie de ea?

În fine. Aici și acum, vreau să ne întoarcem la ceea ce ne interesează în primul rând, la extratereștrii din Artefact sau extrarții. La acel ultim interviu de dinaintea scoaterii din funcțiune. Ieri am început să discutăm despre el.

Vă mai amintiți că majoritatea oamenilor erau fascinați de ființa asemănătoare cu un gândac care își luase numele de „Martianus Capella", după un roman din antichitate care a văzut profilându-se declinul civilizației și a încercat să salveze măcar o parte din ea. Pământeanul nostru Martianus Capella s-a străduit să adune laolaltă ceea ce considera el a fi realizările de vârf ale culturii sale, cele *Șapte Arte Liberale,* iar colecția sa – într-un bizar format poematic – le-a părut multora ca o lumânare în bezna Evului Mediu timpuriu. Apropo, povestea l-a inspirat pe Isaac Asimov să-și scrie faimoasa serie a *Fundației.*

Lupta *extraterestrului* Capella pentru păstrarea multor comori ale semenilor și ale planetei sale, protejându-le să nu fie eliminate prin ștergere, ne apare multora dintre noi ca fiind nobilă și emoționantă. Atât de emoționantă, încât m-a făcut să omit ceva la fel de important.

S-a întâmplat în timpul interviului cu M'm por'lock, ființa cu blană roșcată, cu aspect de vidră. Când a fost întrebat de Emily Tang (înainte de dispariția ei) despre principala relatare a Artefactului. Povestea spusă de Cel Mai Vechi Membru și de majoritatea celorlalți. Conform căreia toate rasele organice mor.

M'm por'lock a fost de acord cu relatarea lui Om, deşi ceva din limbajul trupului său a stârnit controverse de-a lungul şi de-a latul Meshului. Unii au citit în el semne de împotrivire, poate chiar de coerciţie! Alţii au lansat mustrări spunând că e o prostie să interpretezi în termeni umani tremuratul sau ghemuitul unui extraterestru.

Apoi însă, M'm por'lock a continuat:

„Există o legendă", a spus el. *„Ea spune că într-o bună zi va veni o specie care va obţine imposibilul. Fiinţe care observă şi evită cu înţelepciune toate capcanele şi primejdiile, dar fără a se opri în tot acest timp din mersul înainte. Un neam care studiază în mod lucid arta supravieţuirii, meşteşugul maturităţii şi ştiinţa compasiunii.*

Se spune că acela va fi răsăritul unei noi ere. Că mult aşteptata civilizaţie va porni la drum să salveze toate neamurile noi şi promiţătoare, învăţându-le cum să izbândească şi să supravieţuiască. Iar acestea le vor ridica pe cele care au căzut mai înainte.

Ele vor lumina calea tuturor."

Pe un ton plin de nerăbdare ardentă, Emily Tang l-a rugat pe M'm por'lock să detalieze. Atunci însă şi-a făcut apariţia Cel Mai Vechi Membru, care le-a amintit că se terminase timpul.

— Bineînţeles… e doar o legendă, a spus în încheiere extraterestrul roşu, în timp ce Om aştepta lângă el. O poveste pentru copii sau pentru cei care refuză să vadă adevărul. Nu pentru realişti capabili să înţeleagă. Nu există decât o singură scăpare.

CAPITOLUL 61

FACȚIUNI

Ascensiune.

Ia-ul din interiorul ochiului său drept scrisese acea ideogramă, explicând noul drum urmat de şarpele marin mecanic care îl înghiţise pe Bin cu tot cu piatra-lume.

Într-adevăr, senzaţia era că şarpele robotic se îndrepta acum în sus, vibrând puternic la fiecare izbitură şuierătoare a cozii sale lungi. Uitându-se prin ferestruica lui, Bin văzu cum treceau pe lângă un vulcan stins, pe al cărui vârf erodat crescuse între timp o coroană de corali ce sclipea în apa luminoasă a resacului. Oare acolo era baza secretă a grupului necunoscut care trimisese maşinăria după el?

Adică după *piatra-lume*. În cel mai bun caz, Bin putea fi un ajutor, un ghid turistic, şi putea spera să aibă parte de o recompensă. Nu de moarte.

Dar acela nu era un avanpost solitar. Bin, care depistase printre bancurile de peşti un canal liber, simţi că maşina, în loc să intre pe acolo în lagună, se răsucea şi se îndepărta unduindu-se, urmând un picior de munte în direcţia unor bancuri de nisip înşirate la o oarecare distanţă de atolul principal.

Începea să încetinească.

Pe când şarpele descria o buclă, Bin desluşi ceva în faţă: un *lanţ* de metal pornind dintr-un punct de ancoră de pe panta muntelui, de care era legat ceva care plutea bâţâindu-se la suprafaţa apei. Un generator bazat pe energia valurilor? Robotul urma oare să se oprească acolo ca să-şi reîncarce bateriile?

Gândul că acolo putea fi doar o scurtă oprire în cursul unei călătorii mult mai îndelungate parcă îi umplea trupul de dureri subite şi mintea de teroarea captivităţii, care începea să se acumuleze. Spaţiul acela îngust era acum şi mai mic, şi mai inert. Bin se încovoie, împingând involuntar cu mâinile şi picioarele în pereţii capitonaţi şi respirând greoi.

Peng Xiang Bin.

Concentrează-te.

E o baliză meteorologică şi emiţătoare.

Cuvintele, plutind pentru scurt timp, sfidător, în partea din dreapta-jos a câmpului său vizual, îl mustrară şi îl calmară în acelaşi timp. Avu chiar prezența de spirit să nu-şi subvocalizeze uşurarea. Fără îndoială că acesta era un punct de întâlnire. Şarpele avea să folosească baliza pentru a chema un alt vehicul. Poate un hidroavion. Bin mai făcuse o călătorie asemănătoare. În fine, oarecum asemănătoare.

„Şi totuşi, după ce pinguinul lui Nguyen s-a străduit atâta să ne acopere urmele cât timp m-a călăuzit către Pulupau, Forțele Speciale Chineze tot au dat de noi. Au găsit piatra-lume. Or fi avut vreun spion în Newer Newport? Sau a surprins unul dintre sateliții lor o lumină colorată aparte, reflectată de piatră cât timp se scălda în soare?“

Poate n-avea să afle niciodată. Aşa cum era posibil să nu afle nici despre soarta doctorului Nguyen. Sau a lui Mei Ling şi a copilului lor.

„În orice caz, s-ar părea că altcineva a venit după echipa de asalt chineză şi a profitat de haos ca să ocupe o poziție favorabilă şi să câştige trofeul. Cine?

Oare noii mei stăpâni vor catadicsi vreodată să-mi spună, când voi fi pe deplin în puterea lor?“

Văzu prin ferestruică o strălucire crescândă, lumina zilei care se apropia. Capătul din față al robotului-şarpe deschidea drumul spintecând spuma apei şi zgomotul. Bin trebui să-şi acopere brusc ochii când o rază de soare înflăcără orbitor suprafața vălurită a oceanului. Cu tot ajutorul primit de la zona *ia,* clipi un minut ca să-şi adapteze privirea şi să poată desluşi ceea ce se legăna în apropiere: un mănunchi plutitor de cilindri verzi şi cenuşii, cu o serie de instrumente şi antene în vârf.

Şerpuind uşor, cu prudență, robotul se apropie şi îşi încolăci trupul în jurul balizei, strângând-o cu fermitate. Apoi Bin îi văzu gura căscându-se şi un tentacul ieşind din ea.

O să se conecteze
ca să comunice
cu facțiunea lui.

Desenate cu trăsături imperative, literele plutitoare căpătară un aspect tensionat.

Trebuie să acționezi de urgență, te rog.
Nu va fi uşor.
Clipeşte de două ori dacă eşti dispus.

Bin se simțea tentat să refuze, sau cel puțin să pretindă

răspunsuri… ca de pildă: „Dispus la ce? Pentru cine? Cu ce scop?“

Dar, la drept vorbind, lui Bin nu-i păsa de nimic din toate astea. El avea un singur criteriu pe baza căruia să aleagă una dintre facțiunile care se luptau pentru piatra-lume – şi pentru propriul lui hoit nenorocit.

Doctorul Nguyen se purtase politicos cu el, la fel şi necunoscutul care programase zona *ia*. Spusese *te rog*. Pe de altă parte, obiectul-şarpe se arătase amenințător, disprețuitor şi grosolan. Lucrurile astea contau. Bin închise ochii de două ori.

Bun.

Acum trebuie să te apropii foarte tare de fereastră.

Priveşte la baliză.

Nu clipi deloc cu ochiul drept.

Ezită doar câteva clipe înainte de a îndeplini cerința. Curiozitatea îl împingea în acel moment să se supună.

La început văzu doar un ansamblu de cilindri cu inscripții pe suprafață – cea mai mare parte în engleză, depăşindu-i slaba înțelegere a acelei limbi. Reuşi să desluşească diverse deschizături, lentile şi dispozitive. Unele dintre ele probabil colectau mostre de aer sau gustau apa, ca parte a unei rețele planetare care măsura o lume apăsată de stres. De cealaltă parte a platformei plutitoare, urmări pe ascuns tentaculul robotului-şarpe, care sonda un fel de port de date, căutând să se conecteze.

„În regulă… deci ce încercăm noi să…“

Se opri şi aproape că sări înapoi de surpriză când peisajul se deplasă *către* el, focalizând şi mărind o parte anume a celui mai apropiat cilindru. Desigur, funcția de *zoom* nu era nicio noutate pentru el. Dar până atunci nu se mai întâmplase niciodată să mărească imagini *în interiorul* propriului său ochi!

Bin încercă să rămână cât mai nemişcat cu putință. Era limpede că zona *ia* avea metode de manevrare a cristalinului său organic şi de folosire a muşchilor din jur pentru a orienta ochiul într-o anume direcție. Îşi stăpâni un sentiment de neputință forțată.

„Când o fi fost viața asta a mea cu adevărat a mea?“

Mărind şi urmărind, se pomeni descinzând rapid asupra uneia dintre acele zone strălucitoare, sticloase, prin care probabil că baliza privea fix zi şi noapte la peisajul marin, zbucium şi limpezime, veghind cu răbdare, acumulând date pentru Marele Model al Lumii, deja uriaş, dar în continuă creştere. Dintr-odată, lentila sclipitoare îi umplu câmpul vizual al ochiului drept şi Bin îl închise pe stângul ca să lase peisajul acela să acopere totul. Să

devină universul lui. Un singur disc de cristal optic stratificat…

… care *erupse* într-o neașteptată explozie de verde-albăstrui! Șocul lui Bin spori când își dădu seama că de fapt culoarea venise *din interiorul propriului său ochi,* săgetase în exterior, acoperise distanța și se conectase…

„Nu știam că implantul poate să facă așa ceva.

Mă-ndoiesc că doctorul Nguyen știa."

Avu nevoie de întreaga lui tărie de caracter și fermitate ca să nu se tragă înapoi, nici măcar să nu clipească.

Aproape am intrat.

Dar nu încă.

Se pare că…

Literele plutitoare, deși rămase în afara conului în care se concentra acțiunea, se puteau totuși citi. Pulsau sugerând urgență.

… trebuie să-ți lipești ochiul

de fereastră.

Bin se rostogoli pe spate, simțind că-i vine rău la o asemenea idee.

Peng Xiang Bin, trebuie.

Te rog să faci asta

altfel totul e pierdut.

Un geamăt slab se luptă să-i scape din gâtlej și Bin reuși cu greu să înăbușe acel sunet, împreună cu senzația subită că i se ridica stomacul. Scrâșnind amarnic din dinți, nu se mai putea gândi decât la nevoia de a birui reflexul brut, organic – transmis din vremea în care strămoși îndepărtați ieșeau din ocean pe uscat. Un impuls copleșitor de a se feri de durere, de vătămări, de spaimă…

… căruia i se opunea o comandă venită din părți ale creierului mult mai recente. De a merge înainte.

Ținându-și pleoapa ridicată cu două degete de la mâna dreaptă, Bin scoase un mormăit slab și își repezi capul în sticlă cu atâta putere, încât ochiul n-avu altă cale decât înainte.

Nu-i fu bine deloc.

Bun.

Nu forța atât de tare.

Rezistă.

Rezistă.

Rezistă.

Bin rezistă, în timp ce flăcări verzui săgetau dintr-o parte în cealaltă, între lentila lui și cea sticloasă de pe baliză, și reflexii

fulgerătoare ricoşau în ochiul său drept, ca o furtună de ace ricoşând în cascadă. La un moment dat, retina sa confuză părea să înregistreze o imagine a *ei înseşi,* un ciorchine de vase sangvine şi de celule senzoriale. Ezită în faţa reflectării nesfârşite – fără capăt – a lui Peng Xiang Bin, care părea mult mai dezgolită şi mai expusă, până în adâncul sufletului, decât orice simplă contemplare în oglindă.

Iar între timp o altă parte a lui se întreba cu detaşare: „De unde ştiu eu ce este o retină? Măcar memoria îmi mai aparţine?“

Şi mai rău. Situaţia deveni şi mai rea pe măsură ce şarpele marin părea să-şi dea seama că se petrecea ceva. Pulsaţiile i se intensificară şi un mârâit grav răsună dintr-un capăt în celălalt al cavităţii asemănătoare cu un intestin. Bin reacţionă încleştându-se zdravăn şi ţinându-se din toate puterile.

Simţul timpului dispăru complet, dizolvat în durere. Simţea atingerea ferestruicii ca şi cum ar fi fost cuprinsă de flăcări. Cu tălpile, cu picioarele şi cu spinarea, avea de luptat un război cu sine însuşi, iar partea instinctivă părea în acel moment mult mai raţională! Era de parcă ar fi încercat să-şi ofere propriul ochi drept hrană pentru un monstru.

Atunci…

Reveniră literele negre, plutitoare. Dar nu reuşi să le citească, le vedea ca prin ceaţă. Se grupară pe lângă fovea, înghesuindu-se să primească atenţie, împiedicându-l să se concentreze. Bin suspină cu zgomot, în timp ce reflexiile verzi începeau să se estompeze.

— Da, ştiu! *Încerc* să mă ţin bine!

În cele din urmă, literele se coagulară într-una singură, care umplu tot spaţiul din ochiul lui torturat.

STOP.

Mai avu nevoie de câteva secunde ca să-i cuprindă înţelesul. Apoi, cu un geamăt care răsună în tot compartimentul său micuţ, Bin se lăsă tras înapoi de greutatea propriului său trup. Se prăbuşi peste locul pasagerului, tremurând.

Trecu un minut, poate două. Se frecă la ochiul stâng ca să-şi şteargă lacrimile. Dreptul îi părea prea strivit, prea dureros ca să-l atingă sau măcar să încerce să-l deschidă. În loc să fie orbit însă, părea plin de mici pete, scânteieri şi jumătăţi de contururi aleatorii. Dintr-acelea care nu devin niciodată clare, ci par să sugereze spaime ascunse dincolo de realitate.

Încet, încet, câteva străluciri informe începură să închege configuraţii.

— Lăsați-mă în pace! se rugă el.

Dar nu era chip să scape de mesajele care căpătau formă în interiorul propriului său ochi. Cel puțin nu fără să şi-l smulgă din cap. Ah, ce gând tentant!

Pe când el blestema tehnologia, se formau litere clare cu un fel de *aură* în jurul conturului pe care n-o mai avuseseră niciodată. Şi nu era singura diferență, o alta era, de pildă, caligrafia. Şi încă ceva – o scurtă adresare personală.

Peng Xiang Bin, reprezint o comunitate – un smartmob – de membri din întreaga lume.

Noi am preluat controlul acestei zone *ia*.

Aşadar, gruparea care programase de la bun început instrumentul – poate fusese cabala doctorului Nguyen, sau concurența care reuşise să strecoare ceva mai sofisticat în ochiul lui Bin – facțiunea furnizoare a software-ului care îl forțase să-şi lipească ochiul de acel perete de sticlă, oricare ar fi fost ea… fusese acum înlocuită! Un *alt* grup necunoscut se repezise să folosească scurtul moment de conexiune pentru a pune stăpânire pe cip.

Totul era amețitor de complicat. De fapt, Bin se mira că mai era în stare să urmărească o idee cât de cât.

Vrem să te ajutăm.

Observă că nu doar forma şi culoarea literelor erau diferite. Senzația de răspunsuri simple ale unei *ia* parțiale era mai puțin pregnantă. Semănau mai mult cu nişte cuvinte concepute de o persoană reală.

Probabil că subvocalizase toate aceste gânduri sub formă de întrebare, pentru că, la următoarea reconfigurare, literele îi oferiră un răspuns.

Da, Peng Xiang Bin, numele meu este Tor Povlov.

În numele Himerei Basce, a Femeiipasăre303 şi a întregii noastre comunități, permite-mi să-mi exprim bucuria de-a te întâlni. Mari eforturi s-au făcut pentru găsirea ta!

Unul dintre numele acelea îi suna lui Bin vag familiar. Poate îl auzise cândva în treacăt, când se vorbea despre vreun fugar umil, aşa cum era el însuşi.

Acum mă tem că trebuie să insist. Te rog să te ridici şi să treci la treabă. Avem foarte puțin…

— Ştiu! Foarte puțin timp!

Simțea că-l gâdilă un râs isteric. Ce de facțiuni! Ce de grupuri şi grupulețe de oameni care-i cereau să se grăbească, tot timpul să

se grăbească!

Un sunet mecanic scârțâitor. Şarpele de mare începu să vibreze puternic în jurul lui.

Am corupt creierul maşinii astfel încât să țină fălcile deschise. S-ar putea să nu dureze.

Bin n-avea nevoie de îndemnuri. Cu ochiul drept închis, strecură piatra-lume în tolbă, apoi porni înainte târâş, în vreme ce robotul gigantic se scutura cuprins de convulsii. Împingând în față piatra-lume, se înghesui prin zonele de constricție de parcă s-ar fi luptat contra curentului ca să urce printr-un gâtlej care îl trimitea întruna în jos prin reflexul de înghițire… doar ca să-l trimită apoi în sens opus printr-un spasm, ca şi cum ar fi vomitat ceva grețos.

Bin se vărsă în gura şarpelui, moment în care capul acestuia se înălță şi căzu, plesnind valurile şi împroşcând torente de spume. Fălcile zvâcneau întruna, de parcă încercau cu disperare să se închidă. În orice clipă era posibil să reuşească.

Târându-se cu greu, Bin înşfăcă un dinte sclipitor şi se trase cu tot cu tolbă către lumina primitoare…

… oprindu-se însă înainte de a face saltul.

Nu te teme, Bin…

— Taci! răcni el şi legănă ranița în aer…

… trântind-o cu toată puterea de partea interioară a carcasei în care se afla ochiul stâng al şarpelui, care se surpă cu un zgomot strident de sfărâmare. Bin scoase un strigăt şi făcu la fel cu celălalt ochi. Nu mai avea cine să-l ia la țintă cu lasere ucigătoare, odată ce se vedea ieşit de acolo. Nu-şi făcea griji nici pentru piatra-lume, care supraviețuise şi spațiului, şi coliziunii cu un ghețar montan.

Bine gândit!

Acum…

N-avea el nevoie de îndemnuri. În niciun caz de la o trupă de amatori „smartmob“, care şedeau în locuințele şi-n birourile lor confortabile din lumea întreagă, echipați pentru imersiune cu toate felurile de hardware, software şi wetware disponibile pe piață. Ajutorul lor era bine-venit, câtă vreme îşi țineau gura. Pe când maşina-şarpe se zvârcolea şi fălcile ei amenințau să se închidă pe neaşteptate, Bin îşi adună toate puterile ca să se salte, cățărându-se ca o maimuță până reuşi să se ridice în picioare, clătinându-se, pe şirul inferior de dinți metalici…

… apoi se năpusti către baliză de parcă viața lui ar fi depins de

acel salt, aruncându-se peste spațiul care îi despărțea…

… şi reuşind doar că cadă cu un plescăit în apa mării chiar în fața balizei, cu tolba grea în mână trăgându-l în adânc. Cu cealaltă mână zgârie disperat suprafața balizei, degetele sale căutând un punct de sprijin de orice fel…

… şi negăsind niciunul, în timp ce trupul i se scufunda pe lângă cilindrii plutitori, tras de greutatea comorii din tolbă, şi cădea ca bolovanul în adâncul de dedesubt.

Cu toate astea, Bin nu-şi făcu griji nicio clipă. Nici nu se simți ispitit să dea drumul pietrei-lume, fie şi pentru a-şi salva viața. Ba dimpotrivă, deodată se simțea bine. Era iar în elementul lui. Îşi făcea treaba. Îşi practica meseria. Recupera şi recicla deşeurile altor vremuri. Trăgea afară ceva de valoare din sărătura talmeş-balmeşului de gunoaie în care fusese transformat nevinovatul ocean sub acțiunea „vieții inteligente“.

Cu mâna liberă căută şi în sfârşit reuşi să înşface lanțul care ținea baliza ancorată de panta unui munte scufundat. Apoi, pe când şarpele mecanic se zbuciuma în apropiere, schilodit la creier şi la trup, dar rămânând teribil de periculos, Bin apucă şi cablul din zale de metal cu degetele de la picioare.

Poate mai avea destul aer în plămâni ca să reuşească, îşi spuse pe când începea să se cațăre.

Şi dacă avea? Atunci, odată urcat pe baliză, poate ar scăpa şi i-ar supraviețui robotului furios. Era o posibilitate.

Iar după aceea? Poate ajutorul trimis de noii lui prieteni din „smartmob“ – sau de Marina Populară Chineză – avea să ajungă înaintea facțiunii clandestine care deținea şarpele. Înainte ca soarele să-l pârjolească. Ori să-şi găsească sfârşitul din cauza setei sau a rechinilor.

Şi apoi?

Cățărându-se pe lanț cu greu, dar în ritm constant, Bin îşi aminti ceva ce-i spusese Paul Menelaua cândva, în Newer Newport, atunci când entitatea din piatra-lume – Emisarul Prudenței – condamnase faimosul Artefact Havana, numindu-l instrument al unor mincinoşi interstelari.

„Trebuie neapărat să le aducem pe astea două împreună!“

Chiar aşa. Să se ia la omor în fața tuturor. Sub ochii lumii întregi. Şi de data asta o să participe şi Peng Xiang Bin!

Amuzat de propria-i îndrăzneală – de tupeul unei asemenea făgăduieli, venite din partea unuia ca el –, Bin îşi văzu de cățărat, târând după el în lumina zilei un avertisment din vechime.

„Siiigur că da. Aşa o să fie. Doar ține-ți suflarea şi aşteaptă.“

PARTEA A ȘAPTEA

UN OCEAN DE GRIJI[65]

După secole de nesiguranță consumată în solitudine, omenirea şi-a văzut cu ochii un vis străvechi. Odată cu Primul Artefact a sosit şi dovada unor civilizații cu mult mai vechi decât a noastră. Însă, în loc de exaltare, descoperirea aceea aproape că ne-a aruncat într-o spirală a morții. Cum am scăpat din capcană? Dar *suntem scăpați* măcar acum?

A fost datorită *Marii Dezbateri* care a pus față în față Primul Artefact şi Piatra-Lume a lui Peng? Datorită faptului că şi-au dat în vileag reciproc manipulările, jumătățile de adevăruri şi minciunile?

Sau datorită eroilor temerari de pe *Marco Polo,* lansați în secret să înfrunte deşertul spațial steril – şi laserele de temut, minele spațiale, trădătorii din specia umană – pentru a pune mâna şi pe alte cristale, pe suficiente fomite spațiale perfide care să fie disecate, analizate şi din care să se obțină, în cele din urmă, răspunsuri?

Sau datorită unei descoperiri-surpriză făcute exact în momentul în care *Marco Polo* îşi schimba direcția ca să se întoarcă casă? Momentul în care Ghenadi Gorosumov a detectat nişte *rămăşițe ciudate,* fără nicio legătură vizibilă cu cristalele-scrisori în lanț. Momentul în care ne-am dat seama: Toate astea au mai multe dedesubturi decât ne-am închipuit noi vreodată!

Vor mai veni şi alte expediții. Şi altele.

Oare asta a întors omenirea din drumul ei spre marasm şi catastrofă? Ceva atât de simplu precum *curiozitatea?*

Tor Povlov

65 *Sea of troubles*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1).

CAPITOLUL 62

PÂNDARI

Adăstătoarea este emoţionată. Transmite de urgenţă.

— Căutătorule, atenţie!

Vocea sa electronică şuieră de-a lungul cablurilor bătrâne.

— Micile vieţuitoare se apropie! În acest moment explorează centura de fragmente de pe orbita asta, căutând printre pietre şi ruine. Ascultă cum inspectează fiecare nouă descoperire. O să ne găsească în curând! Mă auzi, Căutătorule? A venit momentul!

Creatorii Adăstătoarei au fost nişte fiinţe lipsite de răbdare. Mă întreb cum a rezistat în frigul interstelar. Creatorii mei au fost mai înţelepţi.

— Căutătorule! Eşti pe recepţie?

Nu vreau să stau de vorbă cu oricine, aşa că îmi construiesc o personalitate colaterală – nimic mai mult decât un roi învolburat de electroni deplasaţi – care să se ocupe de ea în locul meu. Şi dacă Adăstătoarea descoperă înşelăciunea? Păi, poate aşa o să priceapă aluzia şi o să plece.

Sau poate o să devină şi mai insistentă. Mi-e greu să fac predicţii fără să trezesc mai multe circuite latente decât aş vrea să activez.

— Nu-i nicio grabă, îi răspunde ego-ul meu parţial. Fiinţele de pe Terra mai au încă mulţi ani de-ai lor până să ajungă aici. În orice caz, totul a fost scris cu mult timp în urmă.

Se pricepe vârtejul de electroni. Ba chiar pronunţă cu accentul meu.

— Cum poţi să fii aşa de arogant? îl ceartă Adăstătoarea.

Cablurile care acoperă planetoidul nostru îngheţat reverberează exasperare.

— Noi, supravieţuitorii, te-am numit pe tine, Căutătorul, conducătorul nostru pentru că păreai să înţelegi ce se petrece în ansamblul galaxiei. Însă acum aşteptarea noastră s-ar putea să fi ajuns la sfârşit. Organismele biologice par să fi supravieţuit fazei întâi a crizei provocate de primul contact. Vor ajunge aici în curând!

— Pământenii ne vor găsi sau nu ne vor găsi, răspunde dublura mea fantomatică. De ce s-ar teme, sau la ce s-ar putea aştepta un grup fărâmiţat de maşinării străvechi din partea unei rase tinere atât de robuste, care a reuşit s-ajungă atât de departe?

Ştiam deja că soseau oamenii. Senzorii care-mi mai rămăseseră în

funcţiune se alimentau de mult de la reţelele lor emiţătoare de flecăreli neîntrerupte. Prelevând eşantioane din vântul solar, savurez ionii aşa cum ar adulmeca un cowboy briza preriei. Zefirii aceştia poartă răsunetul glorios al călătorilor spaţiali din primul val. Mirosul de fum muced al deuteriului. Semne de trezire. Viaţa iese la iveală din pântecele ei de apă. Pentru scurt timp – cât durează creasta valului – vom avea companie.

— Întâmpinătorul şi Emisarul vor să-i avertizăm pe pământeni despre pericolul în care se află, insistă Adăstătoarea. Putem să-i ajutăm!

Controversa noastră i-a trezit pe alţi câţiva. Tentacule noi sondează cu degete de electricitate suprarăcită.

— Cum… să-i ajutăm? întreabă subvocea mea. Unităţile noastre de depanare s-au defectat iremediabil după Ultima Bătălie. Abia când oamenii au inventat radioul am descoperit şi noi că evoluaseră. La momentul acela era deja prea târziu! Primele lor transmisiuni se propagă acum într-o galaxie ucigătoare. Dacă distrugătorii cutreieră regiunea asta…

— Căutătorule, ştii că există pericole şi mai mari. Mai recente şi mai letale.

— Da, dar de ce să băgăm în sperieţi bietele făpturi? Lasă-le să se bucure de clipa lor de soare şi aventură.

Ah, ce tare sunt! Vocişoara asta artificială combate la fel de bine ca mine în vremuri de demult, când reuşeam să previn diverse acţiuni intempestive ale unor confraţi ai mei nerăbdători.

Întâmpinătorul se strecoară lin în reţea. Îi simt fluxul de electroni răcoros, elocvent. Doar că de data asta e de acord cu mine!

— Făpturile de pe Terra n-au nevoie să li se spună. Îşi dau seama şi singure.

Ei, asta sună interesant pentru mine. Îmi dau deoparte personajul secundar şi întind în reţea un tentacul din Propriul Meu Ego.

— Ce te face să spui asta?

Întâmpinătorul arată spre seria noastră de receptoare recuperate din ruine antice.

— Le interceptăm discuţiile purtate în timp ce explorează roiul ăsta de asteroizi. Unul dintre ei pare pregătit să înţeleagă ce s-a întâmplat aici cu mult timp în urmă.

Probabil că tonul îngâmfat al Întâmpinătorului e dobândit din teledramele oamenilor. Dar, pe de altă parte, constructorii Întâmpinătorului erau nişte entuziaşti care nu urmăreau plăcere mai mare decât aceea de a spune „salutare".

— Arată-mi, îi cer.

Poate că lunga mea așteptare a luat sfârșit.

CAPITOLUL 63

O SCENĂ A CRIMEI

Tor urmărea cu privirea cum lenta rotație a asteroidului expunea vederii ruine străvechi, fărâmițate.

— Doamne, ce terci!

Timp de doi ani petrecuți în interiorul centurii, Tor ajutase la dezghiocarea de sub multele-i straturi a unei enigme vechi de un milion de veacuri. Asta însemnase, în ultima vreme, descoperirea unor stranii ruine extraterestre, dar niciodată a unei devastări de asemenea proporții.

La doar câțiva kilometri de nava de cercetare *Warren Kimbel,* o umbră mătăhăloasă obtura înstelata Cale Lactee. Coliziuni din epoci străvechi lăsaseră adâncituri şi cratere pe toată lungimea sa de două mii de metri. Privită dintr-o parte, părea o halcă tipică, anonimă, de piatră şi gaze înghețate. Dar impresia aceasta se schimbă imediat ce strălucirea soarelui în vid năpădi brusc cealaltă jumătate, expunând rămăşițe colțuroase, contorsionate, ale unei catastrofe care se petrecuse pe când umblau dinozauri pe Pământ.

— Gavin! strigă ea peste umăr. Hai să vezi asta!

Partenerul ei pluti prin trapa de sus, răsucindu-se în timpul mişcării libere. Tălpile i se lipiră de podeaua magnetizată cu un clic slab.

— Ce-i? Iarăşi bebeluşi omorâți? Sau indicii despre cine erau ucigaşii?

Tor îi arătă cu un gest. Gavin căscă ochii, iar trăsăturile sale lucioase căpătară accente strălucitoare de la lumina lanternelor cu care cercetau amândoi peisajul distrus.

— Îhî, spuse el, dând din cap. Iar bebeluşi morți, căsăpiți de vreo sondă duşmănoasă acum un catralion de ani. Explorări şi Recuperări Povlov are datoria de a face bani buni de pe urma fiecărui cadavru.

Tor se încruntă; exploatarea comercială era doar o mică parte a motivului pentru care veniseră aici, deşi folosea când era vorba de achitat note de plată.

— Nu fi morbid. Astea sunt sonde interstelare neterminate,

distruse cu veacuri în urmă, înainte de-a fi fost lansate. Habar n-avem dacă erau maşini inteligente, ca tine, sau simple instrumente, ca nava asta. Tu mai mult decât oricine ar trebui să te abții de la antropomorfizarea artefactelor extraterestre.

Grimasa lui Gavin era echivalentul *i*android al unei ridicări din umeri sarcastice.

— Şi dacă folosesc reprezentări „morbide“, a cui e vina?

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că voi, oamenii organici, ați avut de făcut o alegere demult, când ați înțeles că inteligența „artificială“ urma să-şi ia avânt. Ați fi putut să distrugeți maşinile, abandonând progresul…

Tor se abținu să menționeze cât de aproape fuseseră de un asemenea curs al evenimentelor.

— … sau ați fi putut să puneți la baza programării noastre „Legile fundamentale ale Roboticii“, pufni Gavin. Şi-ați fi avut sclavi mult mai inteligenți decât stăpânii lor. Dar nu, ce-ați hotărât voi, organicii?

Tor ştia că totul era inutil când era Gavin în toane rele, aşa că se concentră asupra pilotajului pe o orbită mai strânsă.

— Ce soluție ați găsit voi la problema cu maşinile inteligente? *Ne-ați crescut ca pe copiii voştri.* Ne-ați numit persoane. Cetățeni. Ba chiar ne-ați dat trupuri cu aspect omenesc!

Partenerul anterior al lui Tor – un *bot* vechi şi simpatic, bun jucător de şah – o avertizase atunci când se trans-pensionase: Nu angaja un android adolescent din clasa AAA, proaspăt ieşit de la colegiu şi la fel de dificil ca orice ființă umană adolescentă! Partea cea mai rea din toate acestea era că Gavin avea dreptate. Nu toată lumea era de acord că prin educarea AAA-urilor ca ființe omeneşti s-ar rezolva problema uneia dintre Marile Primejdii, poate chiar s-ar păcăli inevitabilul. Pentru că, în pofida îmbunătățirilor de ordin genetic şi cibernetic, bio-oamenii păreau în continuare sortiți să rămână în urmă.

„Şi câte specii au supraviețuit acelei crize?“

Gavin clătină din cap cu un aer de tristețe dramatică, exact ca un adolescent obraznic pe care-ți vine să-l strângi de gât.

— Serios acum, mai poți să protestezi când eu, android antropoid, cu constituție masculină, antropomorfizez? Facem şi noi ce-am fost învățați, coniță.

Făcu o reverență de un sarcasm elocvent. Mai ales că el era singura persoană de la bord care *putea* să se aplece din talie. Tot

ce mai rămăsese organic la Tor era închis într-un container cilindric care abia dacă depăşea un metru în lungime şi o jumătate de metru în lățime. Cu proteze mecanice pe post de brațe şi apucătoare, avea un aspect cu mult mai „robotic“ decât al partenerului ei.

Nu avea niciun răspuns la remarca sarcastică a lui Gavin. Într-adevăr, se năştea cu uşurință întrebarea dacă omenirea făcuse alegerea corectă.

„Dar nu-i valabil pentru toate deciziile noastre din ultimii douăzeci, douăzeci şi cinci de ani? N-am ales noi iar şi iar drumul care părea cel mai puțin bătut? Fiindcă şansa noastră stă numai şi numai în a face lucruri pe care nimeni altcineva nu le-a mai încercat?“

Dedesubtul lor, pe suprafața asteroidului devastat, se întindeau acri întregi de schelării cu proptele colosale, acum contorsionate şi prăvălite. Încâlcite şi aproape îngropate sub macaralele răsturnate, erau şiruri de *nave stelare neterminate,* zdrobite, distruse poate cu o sută de milioane de ani în urmă.

Tor nutrea convingerea că ochii ei de siliciu şi cei de germaniu ai lui Gavin erau primii care aveau ocazia de a privi la toate acestea de când o forță cumplită se abătuse asupra lor, făcând ravagii. Probabil că ucigaşii din vechime dispăruseră demult. Nimeni nu descoperise încă o maşinărie stelară care să funcționeze fie şi parțial. Cu toate acestea, Tor n-avea de gând să rişte şi ținea mereu în funcțiune consola de comandă a armelor. Unitatea aceea sofisticată, semi-inteligentă, cercetă, dar nu depistă nicio sursă de energie şi nicio mişcare printre mecanismele distruse, neterminate. Doar rocă rece şi metal.

Discursul lui Gavin despre „bebeluşi omorâți“ îi cam stricase toată bucuria, făcând-o să privească ruinele peste care treceau ca pe nişte rămăşițe recuperabile pentru profit. Nu-i era de folos nici pentru cealaltă profesie – cea care o purtase până la frontiera aceasta şi făcuse din ea primul jurnalist în centura de asteroizi. Aici, în spațiu, îți dublai sau îți triplai slujbele. Ceea ce în cazul lui Tor însemna să descrie marea descoperire a omenirii, explicându-le celor de acasă ce se petrecuse aici cu atât de mult timp în urmă.

Următorul ei reportaj trebuia să mai aştepte.

— Avem de lucru, îi spuse partenerului ei.

Gavin îşi uni palmele mâinilor translucide ca pentru rugăciune.

— Da, mami. Dorința ta e program pentru mine.

Apoi se duse fără grabă la altă consolă şi începu să lanseze drone.

Tor se concentră să dirijeze creierele mai puțin performante din panoul de control al lui *Warren* – acele procesoare mai mici, semi-inteligente, cu specializări înguste: rachete, radar sau informații brute – care continuau să se exprime rece şi lipsit de orice patimă, aşa cum ar trebui s-o facă orice maşină.

CERUL SOLITAR

Cu douăzeci şi şase de ani în urmă, am ajuns la centura de asteroizi în căutare de fomite spațiale. Minuscule cristale plutitoare, purtătoare de străvechi *infecții ale minții.* Deja suferinzi de o febră cumplită, am căutat să colectăm o gamă largă de mostre pentru comparație, ca să examinăm boala în profunzime. Ca s-o neutralizăm, s-o facem inofensivă. Ori ca să alegem o versiune a ei cu care să putem trăi.

Curând însă, vâslind printre aluviuni periculoase în ambarcațiuni asemănătoare unor pirogi, bravii noştri exploratori au mai descoperit şi altceva în afară de pietrele-virusuri. Ceva şi mai vechi. *Multe* obiecte mai vechi, care, deşi moarte şi cufundate în tăcere, mărturiseau despre o epocă mai îndepărtată şi mai violentă a călătoriilor interstelare.

Imaginați-vă cum s-au simțit cei de la bordul lui *Marco Polo,* apoi cei de pe *Hong Bao, Temujin* şi *Zaițev,* primii care au dat peste un vast cimitir de nave spațiale robotice ucise. Cu siguranță că s-au întrebat…

Ce s-a petrecut aici? De ce sunt atâtea *tipuri* diferite de maşini? Ce conflict le-a ucis şi cum de n-a supraviețuit niciuna?

Oare *toți* acei vizitatori de demult erau roboți?

Şi, cel mai năucitor: de ce, după zeci de milioane de ani, au încetat să mai vină? Ce s-a întâmplat în galaxie de a pus capăt definitiv epocii sondelor spațiale complicate…

… deschizând calea unei ere noi, în care doar cristalele compacte îşi întretaie drumurile printre stele?

Tor Povlov

CAPITOLUL 64

STRATIFICĂRI

„Era o vreme când credeam că n-o să mai reuşim să ne întoarcem aici.“

Gerald Livingstone privea lung din cabina de observaţie a navei de cercetare *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta*. Era un loc în care te puteai pierde cu uşurinţă în contemplarea peisajelor înstelate. Priveliştea îi amintea de anii de demult petrecuţi ca gunoier în spaţiu, când nu avea drept companie decât o mică maimuţă capucin şi, răsucindu-şi lasoul telecomandat, curăţa mizeria de pe orbita Pământului. Atunci şi acolo, planeta lui natală ocupa jumătate de cer, iar soarele era o văpaie teribilă.

Aici, departe, bătrânul nostru Soare era mai mic. Şi dacă priveai foarte atent, mijind ochii, poate reuşeai să prinzi o sclipire din micul disc roşiatic al lui Marte. Cât despre cealaltă direcţie…

„Aş avea nevoie de instrumente optice ca să desluşesc vreun bolovan în apropiere. Cu ochiul liber, n-ai ghici în veci că suntem aproape de centura asteroizilor.

Totuşi, am avut privilegiul de a vedea mai multe decât au văzut vreodată strămoşii mei sau cei mai mulţi dintre contemporani.“

Înţelegea ispita unei oferte care încă mai era valabilă. Omenirea să investească în fabrici constructoare de cristale şi în tunuri uriaşe care să proiecteze capsule în spaţiu. Capsule cu „echipaje“ format din extratereştri replicaţi plus o garnitură de fiinţe umane copiate. Pe măsură ce timpul trecea, încheieturile i se rigidizau şi arterele i se întăreau treptat, gândul acela îl ispitea tot mai mult pe Gerald.

„Să te trezeşti într-un asemenea tărâm, pe dinafară mic, dar vast pe dinăuntru, plin de minunăţii de explorat, şi să mai ai eoni de trăit. Să conversezi cu fiinţe venite de pe zeci de planete şi din zeci de culturi, să le asculţi cântecele, să le deguşti distracţiile şi să împărtăşeşti visurile lor. Iar în cele din urmă…“

Un rezultat valoros al călătoriei întreprinse de *Marco Polo* – şi ulterior de *Temujin* şi de *Hong Bao* – fusese posibilitatea de alegere dintr-o varietate de artefacte-emisari, incluzând unele ai căror creatori făcuseră eforturi suplimentare ca să asigure spaţiu de

stocare pentru informații culturale şi ştiințifice, furnizând o cantitate de date peste minim despre culturile şi locuitorii de acolo. Despre civilizații care aproape sigur dispăruseră demult.

„Dacă ne vom construi într-adevăr fabrici pentru producția de sonde ovoide interstelare, sper că le vom folosi pe astea drept modele. Mai puține, dar de calitate superioară. Nu e metoda virusului. Poate va fi metoda umanității."

Dar rolul lui Gerald în astfel de chestiuni se diminuase față de vremurile acelea periculoase în care el şi Akana Hideoshi furau Artefactul Havana de sub nasul oligarhilor. Un furt cu efect temporar, care fusese iertat, fiindcă dusese la prima Mare Dezbatere – cea crucială, între extrarții de la Havana şi Emisarul Prudenței. Disputa care îi predase omenirii o lecție vitală.

„Avem de ales. Şi încă mai e timp."

Apropo de Emisar, n-ar fi trebuit să ajungă deja aici?

Începură să mai intre şi alții plutind în domul observațional, pe măsură ce se apropia ora Primei Lumini. Personal ştiințific şi membri ai echipajului de pe *ibn Battuta* se adunau în grupuri şi conversau cu voci scăzute, aruncând câte o privire şi arătând către partea superioară a octantului din nord-vest, acolo unde avea să se petreacă totul. Nimeni nu se apropie de Gerald.

„O fi aşa evidentă dispoziția mea melancolică? Şi când s-a-ntâmplat de-am devenit «personaj istoric» pe care se teme lumea să nu-l deranjeze?"

Nu era vorba de teamă. Se țineau deoparte poate din respect şi politețe. În special cei recent ajunşi acolo, care veniseră să se folosească de complexul acum finalizat; mulți păreau cuprinşi de o sfială respectuoasă…

… deşi, observă Gerald, nu era cazul tinerei astronom strălucit Peng Xiaobai – sau Jenny, pentru prieteni –, care îi aruncă o privire însoțită de un zâmbet fugar de-a dreptul amețitor.

„Hm. De n-aş fi un excentric bătrân cu oase fragile…" Gerald era nevoit să admită că savura felul indulgent şi inofensiv în care flirta Jenny cu el. „Doar să ai grijă. Emisarul pare destul de protector față de fiica celui mai bătrân dintre prietenii lui umani."

Vorbeşti de lup… Iată-l, în sfârşit, extraterestrul preferat al tuturor, lunecând în încăpere pe una dintre şinele utilitare întinse de-a lungul peretelui. Emisarul Prudenței aşteptă ca micul cărucior să se oprească şi îi dădu drumul. Noul său robo-trup globular pluti apoi în direcția lui Gerald, propulsat de uşoare expulzări de azot comprimat.

„Ciudat cum şi-a ales cel mai simplu design posibil. Doar o unitate mobilă care să-l poarte prin interiorul navei. Fără braţe pentru manevrat sau conectori input-output. Îmi închipui că după ce-a stat mii de ani închis în cristal s-a obişnuit cu un singur mod de-a interacţiona cu lumea, prin cuvinte şi imagini.“

Dintre toate cópiile Emisarului Prudenţei, exemplarul acesta fusese întipărit într-un cub cu latura de aproape un metru – unul dintre primele experimente ale omenirii în utilizarea de tehnologie extraterestră a simulării. Existau deja tentative de transferare a unor minţi omeneşti, deşi încă se mai dezbătea aprins modul cum avea să fie folosită tehnologia.

Emisarul mai avea şi alte cópii, desigur. Şi, cu fiecare duplicat, mesagerul extraterestru îşi modifica aspectul simulat, lăţindu-şi gura cu cele patru elemente ale sale, care îi neliniştea pe mulţi, şi transformând-o în ceva mai omenesc. Iar fâşia vizuală ca o panglică semăna acum cu o pereche de ochi pământeni. Vocea îi era deja complet adaptată. Fie chineză, fie engleză, fie orice altă limbă, Emisarul le vorbea acum pe toate ca pe limba sa maternă.

— Aici sunt, Gerald. Îmi pare rău că am provocat întârziere. Acum putem începe.

„Dragul de Emisar. Totul se-nvârteşte în jurul tău, nu-i aşa?“

Pe vremuri, poate că Gerald ar fi aruncat o privire la telefonul-brăţară ca să vadă ce oră era sau ar fi mormăit cererea de a-i apărea un ceas *pop-up* în interiorul lentilei de conti*a*ct, În prezent însă, ştia pur şi simplu, cu orice grad de acurateţe s-ar fi cerut, cât timp mai era până la Prima Lumină.

— N-ai provocat nicio întârziere. Mai avem un minut, îi spuse el acelei versiuni a entităţii extraterestre care traversase atâţia parseci şi coborâse pe Terra într-o vâlvătaie de foc şi noroc, ca să transmită un avertisment din vremuri imemoriale. Vino. Ţi-am păstrat un loc.

CERUL SOLITAR

Cum poate universul să pară în acelaşi timp aglomerat şi pustiu? Haideţi să începem prin a ne întoarce la savanţii şi teoreticienii de la finele secolului al douăzecilea şi începutul secolului al douăzeci şi unulea.

Experţii aruncau deja o umbră de îndoială asupra unui vis mai vechi – imperiul interstelar. Dacă fiinţele organice, ca noi, ar reuşi vreodată să călătorească de la o stea la alta, reuşita s-ar datora unor eforturi

prodigioase, istovitoare. Câte o specie tenace pe ici, pe colo ar putea coloniza câteva zeci de planete cu descendenți biologici. Poate chiar un colț mărunt de Cale Lactee. Dar prea puțin ca să zgâlțâie Paradoxul Fermi.

Organicul mai degrabă stă acasă.

Dar mașinile? Proiectați să „trăiască" în spațiu, fără să necesite provizii de aer, alimente sau apă și nefiind conștienți de trecerea timpului, roboții ar putea rezista la plictiseala și la pericolele zborului interstelar. Ar fi lansați în direcția unui sistem solar vecin și ar cădea în uitare în timpul traversării Marelui Deșert al Vidului.

Oare o cultură matură, cu o existență îndelungată, chiar călătorind cu viteze mult sub cea a luminii, nu și-ar permite să aștepte milenii până să obțină informații fascinante despre alte lumi? Universul nostru pare o școală a răbdării.

Dar, chiar și pentru sonde, galaxia este cumplit de mare. Una e să trimiți câteva mașini sofisticate, capabile să se autorepare, ca să facă observații științifice în câteva sisteme din împrejurimi și să transmită date către casă, și cu totul altceva este să lansezi sonde către *fiecare* poziție care prezintă interes! Civilizația ar putea ajunge la sapă de lemn.

De ce anume era nevoie? De o cale prin care să se obțină mai mult din investiția materială. Mult mai mult.

Tor Povlov

CAPITOLUL 65

PÂNDARI

Întâmpinătorul are dreptate. Una dintre ființele omenești pare a fi pe drumul cel bun.

Noi, supraviețuitori schilodiți, conectați la minusculele computere cu ornamente bizare ale navei pământene. Trasul cu urechea nu-i la fel de banal ca a intra pe frecvențele furtunii de vorbărie care emană dinspre Pământ. Dar în sfârșit s-a realizat și putem citi jurnalul. Reflecțiile unei micuțe creatoare inteligente.

Pentru o ființă biologică, ideile ei sunt foarte limpezi. Deși îi lipsesc multe piese din puzzle, pare hotărâtă – ba chiar obligată – să pornească în explorare oriîncotro o duc indiciile.

CUVINTE.

Foarte demodat și organic, spre deosebire de cele șapte gestalturi dimensionale folosite de majoritatea minților mai cuprinzătoare.

A fost însă o vreme, demult, când îmi petreceam secole la rând scriind poeme în vechiul stil al Creatorilor. Undeva în profunzimea arhivelor mele trebuie să mai existe fișierele acelor meditații dulcege.

Lectura argumentației atente a lui Tor Povlov îmi evocă amintiri, cum nu a făcut-o nimic altceva de un milion de ani încoace.

CERUL SOLITAR

Legendarul om de știință John Von Neumann a descris pentru prima dată modul de explorare a universului. În loc să ajungi falit, năzuind la un mare număr de sonde îndreptate către fiecare stea, trimite doar câteva nave robotizate *somptuoase* să investigheze sistemele învecinate!

După ce își vor fi îndeplinit misiunea de explorare și vor fi raportat rezultatele obținute, acestea vor porni mai departe să caute resurse locale, să extragă și să rafineze materii prime, apoi se vor *autocopia.* Va urma construirea de amenajări pentru combustibil și lansare, după care pasul final: își vor azvârli sondele-fiice mai departe în spațiu, către sisteme solare și mai îndepărtate.

Odată ajunse acolo, fiicele vor produce alte duplicate, pe care le vor

trimite și mai departe. Și tot așa. Explorarea s-ar putea desfășura mai repede și mai departe decât dacă ar fi condusă de ființe vii. Iar după primul val nu vor mai exista costuri de achitat pe planeta de origine. Informațiile vor continua să curgă înapoi spre casă, secol după secol, pe măsură ce sondele-urmași înaintează prin galaxie.

Foarte logic. Cineva a calculat: prin metoda aceasta s-ar putea explora fiecare stea din Calea Lactee în *doar trei milioane de ani* de la prima sondă lansată – cât ai clipi din ochi, comparativ cu vârsta galaxiei.

Ah, dar tot există un necaz! După cum ar fi pus problema Fermi: *Dacă-i pe-așa, unde sunt toate sondele astea?*

Când omenirea a descoperit undele radio, apoi zborul spațial, nicio mașinărie-explorator din spațiul exterior nu și-a anunțat prezența. Niciun mesaj nu ne-a urat bun venit în cerul civilizat. La început părea că nu există decât o singură explicație…

Tor Povlov

CAPITOLUL 66

UN PREȚ AL CONTINUITĂȚII

— *Ăă, ce faci acolo, Tor, eşti trează?*

Ea ridică privirea din relatarea pe care o compunea, pe fondul pârâiturilor pe care i le trimitea conexiunea radio în lungul maxilarului. Uitându-se prin fereastra de observație, zări silueta asigurată cu cablu a lui Gavin plutind departe de navă, lângă o groapă adâncă dintr-o latură a asteroidului, în care zăcea distrus şantierul astronavelor, ascuns de lumina soarelui. Tor răspunse prin clicuri.

— Da, sunt în bazinul de control, fac menajul. Ai găsit ceva interesant?

Urmă o scurtă pauză.

— Aşa aş zice, se auzi vocea partenerului ei, cu o nuanță sardonică. Mai bine las-o pe *Warren* o vreme pe pilot automat. Mişcă-ncoace repejor drăguțul ăla de funduleț biologic să vezi ceva.

Tor îşi înghiți o replică acidă, amintindu-şi că nu trebuia să-şi piardă răbdarea. Adolescența nu dura o veşnicie nici măcar la ființele organice. Nu în mod obişnuit.

— Fundul meu e-mpachetat în gel şi-n titaniu, care-l fac mai dur decât curul *tău* lucios, spuse ea. Dar stai că vin.

Autopilotul semi-inteligent al navei acceptă comanda, iar Tor se grăbi să intre în costumul spațial – un set de accesorii care se prinseră cu uşurință pe capsula ei de susținere a vieții – şi porni către ecluza pneumatică, simțindu-se încă iritată de impertinența lui Gavin.

„Orice lucru îşi are prețul lui“, îşi spuse ea. „Inclusiv investiția în viitor. Tipul de persoană pe care-l reprezintă Gavin e nou şi trebuie ținut cont de asta. Pe termen lung, cultura noastră va deveni a lor. Într-un anume sens, noi vom fi cei care vor continua şi se vor dezvolta, mult după ce se va perima ADN-ul.“

Totuşi, când Gavin o apelă din nou, întrebând sarcastic care funcție fiziologică o făcea să întârzie, Tor se întrebă:

„Ce s-o fi întâmplat cu maşinile blânde şi afectuoase?“

Nu-şi putu înăbuşi o undă trecătoare de nostalgie față de zilele

în care roboții zăngăneau, iar computerele ascultau de comenzi.

CERUL SOLITAR

Haideți să recreăm logica unor filozofi din secolul anterior într-o conversație imaginară, ca și cum doi dintre giganții trecutului s-ar afla astăzi aici, argumentându-și pozițiile.

JOHN VON NEUMANN: *Indiferent dacă ar deveni sau nu posibil vreodată ca oamenii să călătorească printre stele, ce rasă caracterizată de curiozitate ar putea rezista tentației de a-și trimite cel puțin reprezentanți mecanici, surogate programate să exploreze și să transmită un salut?*

Primele sonde rudimentare care au părăsit sistemul nostru solar, Voyager *și* Pioneer*, au demonstrat această dorință purtând mesaje simple, menite a fi descifrate de alte ființe, mult după ce constructorii lor vor fi ajuns praf și pulbere.*

Și s-au făcut studii preliminare pentru misiuni mai avansate, mai întâi în anii 1970, de către Societatea Interplanetară Britanică. La începutul anilor 2000, NASA a fondat programul „Hundred-Year Starship"[66] 66 100 Year Starship (100YSS), denumirea unui studiu american inițiat în 2012 de DARPA și NASA pentru crearea unui plan de afaceri care să ducă, în cele din urmă, la realizarea zborului interstelar.*. Tehnologiile investigate? Printre altele, cum să construim mașini care să poată traversa întinderea uriașă, apoi să folosească resurse locale dintr-un sistem îndepărtat pentru a realiza și a lansa alte sonde, către noi destinații.*

Dacă vom expedia vreodată un val de reprezentanți de acest fel, măcar unul singur, începând de acolo, ambasadorii noștri nu vor mai cunoaște limite. Descendenții lor vor continua să poarte mesaje de salut către cele mai îndepărtate colțuri ale cosmosului.

În afară de asta, orice altă specie din spațiu care seamănă cu noi suficient de mult ca să prezinte interes va proceda la fel.

Mi-l și imaginez pe Von Neumann spunând toate acestea cu încrederea optimistă pe care ți-o dă logica rafinată, numai ca să audă o replică țâfnoasă.

ENRICO FERMI: *Mă rog. Tot ce se poate. Dar răspunde-mi la asta: Dacă sondele autoreproducătoare sunt așa niște exploratori eficienți, nouă de ce nu ne-au dat bună ziua până acum asemenea mecanisme*

minunate?

N-ar trebui să se afle deja aici? Stră-stră-ultrastră-strănepoatele aparatelor inițiale, trimise de civilizații extraterestre care au precedat-o pe a noastră cu milioane de ani? Robuste și construite să aștepte răbdătoare preț de eoni, cu siguranță că ar fi observat și ar fi răspuns cu râvnă, când am folosit noi pentru prima dată transmisia radio!

Să presupunem că un emisar care ne observa în secret a dat greș. N-ar fi trebuit să se adune deja mai mulți, în cele patru miliarde de ani ale Pământului? Totuși, n-am auzit niciun mesaj în care să fim felicitați că ne-am alăturat seriei de ființe călătoare prin spațiu.

Nu există decât o singură concluzie logică. Nimeni înaintea noastră n-a ajuns la capacitatea de a expedia asemenea obiecte! Nu ne forțează asta să presupunem că suntem prima specie mânată de curiozitate, cu instincte de grup și competentă din punct de vedere tehnologic din toată Calea Lactee? Poate singura din toate timpurile?

Logica acestei *ipoteze a unicității* părea atât de convingătoare, încât tot mai mulți oameni de știință renunțau la ideea contactului cu extratereștrii. Cu deosebire în contextul în care decenii la rând de căutări pe calea undelor radio produceau doar zgomot de fond stelar.

Bineînțeles, până la urmă evenimentele ne-au ajuns din urmă, sfărâmându-ne toate ideile preconcepute. Începând cu Primul Artefact, am cunoscut în sfârșit mesageri interstelari – cristale ovoide înțesate de ființe-software care ne-au furnizat, până la urmă, un răspuns.

Un răspuns deprimant, dar simplu.

Ca niște plante bătrâne de un miliard de ani, se pare că fiecare planetă vie dezvoltă o *floare* – o civilizație care creează semințe și le împrăștie prin univers, înainte ca floarea să moară. Semințele ar putea fi numite „sonde spațiale autoreproducătoare care folosesc resurse locale pentru a crea alte cópii ale lor înseși"… deși nu așa cum și-a închipuit aceste lucruri John Von Neumann. Nici pe departe.

În aceste virusuri spațiale de cristal, logica lui Von Neumann a fost distorsionată prin intervenția naturii. Sălășluim într-un univers plin deopotrivă de „mesaje" și de tăcere mormântală.

Sau așa lăsa impresia.

Apoi însă, într-o misiune disperată către asteroizi, am descoperit dovada că adevărul este… complicat.

Tor Povlov

CAPITOLUL 67

LUMINĂ ANCESTRALĂ

Prima Lumină.

Plutind într-o bulboană gravitațională – punctul L2 marțian –, optzeci şi şapte de petale se desfăşurau în jurul unui miez comun, fiecare dintre ele răsucind electric douăzeci de kilometri de cerametal într-o formă perfect curbă, menită să reflecte şi să concentreze lumina stelelor într-un punct unic.

Priveliştea căpăta şi mai multă grandoare în ochii spectatorilor care o admirau din interiorul roții gravitaționale cu rotație lentă a navei *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta*. Marele telescop, împreună cu toate astrele înconjurătoare, părea să se rotească într-un vals lent.

— Ce frumos, parcă înfloreşte un boboc spațial fantastic, murmură Jenny Peng. Aş fi vrut să-l vadă şi părinții mei, şi doamna Donaldson.

— Poate Lacey o să-l vadă. În timp, răspunse Emisarul Prudenței pe un ton mângâietor, emis de suprafața rezonantă a căminului său de cristal.

Entitatea extraterestră arăta ca un cap lipsit de trup, plutind într-un cub transparent purtat de o dronă robotică plutitoare.

— Fiii lui Lacey au cerut să fie criogenizată la momentul decesului. Având în vedere rata actuală a progresului vostru tehnologic, în nu mai mult de treizeci de ani ar putea avea şansa de a reveni la viață şi…

— N-ar mai fi la fel, răspunse Jenny cu hotărâre.

În pofida relației de lungă durată pe care o avea cu Emisarul, familia ei se aflase întotdeauna în dezacord cu el pe tema aceasta, poziționându-se pe linia Partidului Naturalist în chestiuni de viață şi de moarte.

— Lui Lacey i-ar fi plăcut la nebunie să vadă cum se desfăşoară telescopul, dar cu propriii ei ochi.

Gerald văzu gura simulată a Emisarului cum începea să se deschidă, parcă vrând să argumenteze că senzorii organici nu aveau niciun avantaj asupra celor cu semiconductori. Dar era limpede că se reitera o veche dispută între prieteni. În orice caz,

mai erau şi alte chestiuni în mintea bătrânului navigator stelar.

— Eu tot nu pricep de ce trebuie să aşteptăm atâtea luni până să orientăm privirea acestei maşinării magnifice către planeta mea natală.

Gerald îşi avea motivele lui de îngrijorare. În momentul acela discuta cu *ia*-urile de detecţie şi apărare ale lui *ibn Battuta,* care scanau marginea interioară a centurii de meteoriţi conform comenzilor sale, vigilente la orice ameninţare potenţială. Dar într-un ungher al minţii aduna cuvinte cu care să-i răspundă Emisarului.

— Ştii de ce s-a stabilit poziţia acestui observator în punctul L2 marţian. Ne permite să profităm de zona de lucru Phobos, dar şi să ne ţinem departe de toate marile puţuri gravitaţionale. Mai înseamnă şi că telescopul va rămâne aţintit cu precădere *spre exterior,* departe de soare. Planeta ta de origine e în direcţia Capricornului, care momentan e prea aproape de soare ca să poată fi privită în siguranţă. Va fi mai accesibilă peste o jumătate de an terestru, sau o cincime din mişcarea de revoluţie a lui Marte. Încearcă să ai răbdare.

Ultima parte era o ironie, bineînţeles. Îl observă pe Emisar cum muşcă momeala…

— Răbdare? *Răbdare?*

Parcă îi luă foc banda vizuală.

— După atâtea milenii pe care le-am îndurat în spaţiul îngheţat şi după incandescenţa prăbuşirii, după încastrarea în gheaţă şi apoi comunicarea cu primitivi imprevizibili, după ce-am fost adoraţi, furaţi, iar adoraţi, pe urmă îngropaţi şi înecaţi, interogaţi şi iar înecaţi…

Mesagerul extraterestru se întrerupse brusc şi se trase înapoi. Gerald îl cunoştea deja suficient de bine ca să-i fi devenit familiare unele dintre modurile în care îşi exprima dispoziţia de moment. Inclusiv *conştientizarea mâhnită*.

— Ah, Gerald, prietene, înţeleg că mă tachinezi. Foarte bine. Voi înceta să mai pretind grăbirea lucrurilor. După ce am aşteptat omenirea mii de ani să-şi dezvolte tehnologia, apoi încă nişte zeci de ani v-am aşteptat pe voi să vă hotărâţi şi să construiţi instrumentul acesta, presupun că aş putea să mai am *răbdare* câteva luni.

Jenny clătină din cap.

— Sau mult mai mult. Înţelegi situaţia, Emisarule. Poate că nici telescopul acesta nou şi puternic n-o să demonstreze că specia ta

își continuă existența pe planeta Turbulența.

Folosise pronunția chineză aleasă cu decenii în urmă de tatăl său.

— Ar *trebui* să putem obține informații spectrale ale unor componente atmosferice şi o imagine suficient de clară ca să ne dăm seama dacă mai există oceane. Metanul şi oxigenul împreună vor dovedi că există viață. Dacă detectăm cantități mari de heliu, asta ar putea indica prezența multor reactoare de fuziune în plină activitate… sau ar putea sugera un război nuclear la scară mare.

— Te asigur că aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată.

— Poți tu să garantezi aşa ceva pentru ultimii *treizeci de mii de ani*? În orice caz, recunosc că ar putea avea o semnificație dacă am detecta subproduse industriale cu descompunere rapidă în atmosfera planetei Turbulența. Ar putea fi indiciul unei civilizații tehnologice în desfăşurare. Pe de altă parte, asemenea semne ar putea lipsi fiindcă semenii noştri au adoptat metode mai bune, mai sustenabile.

— Rețeaua asta mare poate să caute şi trafic radio?

— Poate şi o va face. Deocamdată, cu antenele terestre n-am recepționat nimic mai mult decât zgomot de fond dinspre sistemul vostru solar. Dar, cum spuneam, poate folosesc tehnologie de comunicare foarte eficientă, cu dispersii de emisie aproape zero. Pământul era cel mai zgomotos în timpul Războiului Rece din anii 1970, când radarele militare lucrau zi şi noapte, laolaltă cu coloşii televiziunii civile. După aceea planeta noastră a devenit mai tăcută, mai puțin risipitoare. Poate a avansat şi a voastră foarte mult de când ați fost azvârliți în spațiu. Dar bobocul ăsta al nostru nou şi frumos… – continuă ea, arătând cu capul spre uriaşa rețea telescopică de afară, care se întindea pe patruzeci de kilometri şi reflecta lumina soarelui îndepărtat – ar putea să ne ajute să tragem cu urechea mult mai eficient. Asta dacă toată lumea foloseşte în continuare radio sau lasere pe planeta voastră sau în preajma ei.

— Prin urmare, îmi poți înțelege nerăbdarea, comentă Emisarul.

— Sigur că da, zâmbi Jenny. Dar să nu ne grăbim. Înainte ca planeta Turbulența să ajungă în raza de observație, vom întoarce Marele Ochi Donaldson-Chang către sisteme solare din care pretind că provin extratereştrii din alte artefacte.

— Planetele de origine ale unor nebuni mincinoşi, murmură Emisarul.

La fel făcuse şi în timpul primei Mari Dezbateri asupra Artefactelor, pe vremea când Jenny nici nu se născuse. Continuă însă cu o politețe de sub care răzbăteau resentimente.

— Bineînțeles, sper că au supraviețuit cu toții molimei şi că îi veți găsi în viață, în bună stare de sănătate.

Evident, Emisarul nu se aştepta cu adevărat să se întâmple aşa. Nici ceilalți mesageri nu se aşteptau. Era litania comună a tuturor extratereştrilor închişi în cristale.

Gerald asculta doar cu o ureche conversația lor. Principala lui preocupare nu prea avea legătură cu planete aflate la ani-lumină depărtare. Alte pericole pândeau mai aproape de casă. Interogă *ia*-ul defensiv al navei.

Vreun semn de activitate pe partea interioară a centurii?

De când deprinsese iscusința modernă a mesageriei volitive, Gerald nu mai era nevoit să-şi trimită comenzi verbale subvocalizate către laringe, folosindu-şi musculatura reală pentru semi-vorbire. Răspunsul veni deopotrivă într-o formă audibilă slabă şi printr-o serie de pictograme în partea din stânga-sus a razei sale vizuale.

Nu detectăm niciun obiect activ necunoscut.

O reprezentare grafică păru să erupă de jur-împrejurul lui Gerald, cufundându-l într-o fâşie uşor arcuită de stropi mărunți, estompați – reprezentând asteroizi care măsurau până la câteva sute de kilometri în diametru. Începând cu poziția lui *ibn Battuta*, la vreun milion de kilometri depărtare de Marte către exteriorul sistemului, densitatea de reflectări radar creştea constant, atingând culmea la jumătatea distanței față de orbita lui Jupiter. Vedea şi simțea bulgări plutitori – carboniferi, pietroşi şi metalici – rămaşi din perioada formării sistemului solar. Iar dacă focaliza asupra unuia, zona respectivă din Centură se mărea până la cel mai ridicat nivel al detaliilor cunoscut de ştiința umană. Aşa că Gerald avea grijă să nu facă asta.

Jenny şi Emisarul erau încă vizibili printre ceilalți din salonul de observație; continuau să urmărească petalele gigantice ale telescopului, care ajunseseră la finalul desfăşurării, blocându-se în poziție şi efectuându-şi reglajul fin pentru starea operațională, rulând teste de calibrare cu viteza impusă de automatele *ia*. Dar mintea lui Gerald se concentra mai mult asupra datelor reprezentate grafic.

„Tehnologiile astea de vizualizare sunt din ce în ce mai bune. Mă simt de parcă aş putea să întind degetul şi să amestec cu el

toți asteroizii ăştia de să se ducă învârtindu-se…“

La comanda lui discretă, *ia*-ul navei ajustă simularea, estompând toate rocile naturale şi lăsând doar nişte sclipiri – mult mai puține, dar tot numeroase – care orbitau cu precădere pe marginea interioară a centurii. Gerald le recunoscu fără să aibă nevoie de explicații. Fiecare punctuleț reprezenta un cristal-mesager interstelar detectat, dar deocamdată nu şi colectat.

Oare chiar trecuseră doar douăzeci şi ceva de ani de când acei mici cilindri, acele blocuri şi sfere erau considerate comori a căror căutare merita orice risc? A căror achiziționare merita orice cost? Conducerea unei expediții care să adune mai multe „scrisori interstelare în lanț“ fusese pentru Gerald punctul culminant al carierei sale de astronaut. Mostrele pe care el, Akana, Emily şi Ghenadi reuşiseră să le recupereze se dovediseră componente-cheie ale unui fel de *vaccinare* – tonicul care ajutase la ridicarea omenirii din prăpastia panicii mondiale provocate de primul contact.

În fine. Ajutase la ridicarea parțială a omenirii. Renunțători, romantici şi fanatici de toate culorile continuau să se agite, ca şi Liga DNI, cerând cu insistență să se construiască înlesnirile necesare pentru *Downloadul Nostru Imediat*.

Colectarea sondelor-misionare din cristal avea în continuare prioritate, cu deosebire pentru Ben Flannery şi alți alienişti, pe care îi ajuta să-şi perfecționeze modelul acestei părți a galaxiei – o secțiune de o mie de ani-lumină în jurul Pământului – localizând cu exactitate fiecare loc din preajma câte unei stele care fusese locuit cândva, stabilind ce specie anume locuise acolo şi când trecuse prin propria-i perioadă de febră, construind frenetic fabrici şi *strănutând* în exterior viroizi spațiali. Continua îmbunătățire a acelui model era o muncă importantă şi mai existau şi alte motive pentru adunarea de noi mostre, dar nevoia disperată îşi mai pierduse din frenezie.

Gerald comandă să se estompeze şi sclipirile acelea. În urma lor rămaseră…

Capsulele pământene sunt marcate cu galben.

„Atât de multe?“ se miră Gerald. Din configurațiile codificate, observă că mai bine de douăzeci dintre ele aveau într-un fel sau altul echipaj uman. Puncte galbene mai mici indicau drone automate de supraveghere, croindu-şi drum prin Centură în urmărirea unor indicii şi relicve al căror număr creştea pe măsură ce te afundai în labirintul de bolovani. Fărâme şi componente

stricate ale unor maşinării antediluviene, sugerând un dezastru din trecut. Dovezi judiciare ale unor crime antice.

Sau ale războiului.

„Dar ce s-a ales de atacatori? E localizat vreun FACR[67] în zonă?“

[67] *Faction-Allied Competition Remover* – aliat al unei facțiuni însărcinat cu eliminarea concurenței acesteia.

Ia-ul defensiv răspunse:

Dacă a mai rămas vreunul, e circumspect, stă ascuns. Nu reacționează la prezența noului telescop. În prezent, riscurile unui atac se estimează la patru procente. Şi scad vertiginos.

Gerald scoase un oftat de uşurare şi în acelaşi timp de… ei bine… uşoară dezamăgire. Printre altele, însemna că Ghenadi câştigase pariul. Laserele acelea şi fasciculele de particule – considerate cândva atât de înspăimântătoare, încât misiunea lui *Marco Polo* fusese considerată sinucigaşă – dispăruseră aproape toate, făcându-şi apariția doar de câteva zeci de ori în ultimele două decenii şi doar rareori atacând capsule pământene.

Oare se nimiciseră unii pe alții? Gorosumov credea că proveneau dintr-o cu totul altă eră. Că nu aveau nicio legătură cu străvechiul Război al Maşinilor.

Atunci, de ce dezamăgire?

„Dacă ar fi să ne atace acum oricare dintre trăgători, sau măcar să iasă la lumină, am fi pregătiți. Avem metode, planuri… şi poate că aşa am mai avea pe cine să luăm la întrebări. Pe altcineva în afară de afurisiții de extrarți.“

Ia-ul navei înțelegea că acestea erau gânduri oarecare, meditații interioare, nu întrebări voluntare sau comenzi. Aşa că păstră tăcerea. Iar când atenția lui Gerald fu distrasă, peisajul artificial de asteroizi, nave şi artefacte se estompă şi se topi din ochii lui.

Aruncă o privire la Jenny şi la Emisar, care îşi continuau controversa inofensivă. Oricât i-ar fi simpatizat pe amândoi, Gerald nu simțea nicio dorință să se pomenească prins într-o ceartă de familie care întotdeauna se transforma într-o nouă prezentare promoțională.

„Emisarul a venit dintre stele ca să ne avertizeze împotriva «mincinoşilor». Împotriva sondelor spațiale extraterestre care dispuneau de metode evoluate pentru a convinge rase inteligente să le copieze ca să reverse în cosmos şi mai multe virusuri. Şi, într-adevăr, avertismentul Emisarului ne-a fost de folos.

Dar ce vrea acum de la noi? Ce să mai facem în afară de-a construi telescoape încă şi mai mari, cu care să hotărâm soarta

planetei lui natale? Aha, vrea să construim noi sonde de cristal! Nu cu miliardele, dar categoric cu milioanele. Şi să le lansăm… ca să răspândim avertismentul lui!“

Gerald se întoarse să plece. Acum că se terminase poziționarea marelui instrument – iar operațiunea nu atrăsese niciun atac din partea vreunui laser misterios –, mai erau şi alte chestiuni de care să se ocupe. Dar, în timp ce parcurgea la pas circumferința roții centrifuge care se învârtea continuu, ironia situației se ținea scai de el.

„Poate asta ar trebui să facem. Să ajutăm Universul. Să-l copiem pe Emisar şi sonda lui în milioane de exemplare. Şi să adăugăm în fiecare nişte însoțitori umani. Să pornim alături de el într-o misiune de vaccinare şi să salvăm alte rase de la îmbolnăvire.“

Gerald ştia că ar fi un candidat numai bun să servească drept auto-tipar uman descărcat în cristal şi azvârlit în spațiu. Dar ar fi fost cu adevărat *el însuşi*, primind o însărcinare ce reprezenta visul oricărui astronaut, o expediție către stele? O misiune de ajutorare, de compasiune şi în acelaşi timp o aventură. Era tentant, ce mai.

„Dar când începe leacul să semene cu boala?“

Medită îndelung.

„Oare şi alte cristale-fomite şi-au început drumul, cu generații în urmă, ca avertismente? Şi poate că, după ce vreo duzină de rase şi-au adăugat membrii în ele, inevitabila logică a propriului interes a început să le schimbe mesajul.“

Mare scârbă mai era uneori evoluția.

CERUL SOLITAR

Poveştii îi lipsesc detaliile, dar putem ghici deja câte ceva din ceea ce s-a petrecut acolo, cu mult înainte ca omenirea să fi fost măcar un licăr în noapte.

Odată ca niciodată, prima sondă interstelară „tip Von Neumann“ a pătruns în sistemul nostru stelar. Mașina mare și complexă, produsă după specificațiile unui proiect minuțios, a sosit să exploreze și poate să trimită rapoarte înapoi prin pustiul de ani-lumină. Cel mai timpuriu dintre mesageri n-a găsit viață inteligentă pe niciuna dintre planetele Soarelui. Poate sosise înainte ca viața să fi început să se târască pe suprafața Pământului.

Așa că mașina-ambasador a trecut la următoarea ei însărcinare. A

prospectat un asteroid promițător, a extras minereul accesibil, apoi a construit capacități de producție pentru a se reproduce. În cele din urmă, conform programării, marea mașină și-a expediat cópiile către alte sisteme stelare.

Apoi, odată ce principala sa însărcinare fusese dusă la îndeplinire, originalul s-a pus pe vegheat, în așteptarea zilei când ar putea să se întâmple ceva interesant în colțul acesta de spațiu.

Timpul a trecut, eră după eră. Și, una câte una, au sosit *noi sonde,* reprezentând alte civilizații. Fiecare și-a îndeplinit însărcinarea fără interferențe – era loc berechet și o abundență de asteroizi. Odată ce-și lansau propriile cópii, nou-venitele se alăturau unei comunități în creștere de ambasadori mecanici în acest sistem înapoiat, pe care îl așteptau să evolueze cât să producă un personaj interesant. Cineva căruia să-i poată adresa un salut.

Reflectați puțin la imaginea de efect a acelor mașinării singuratice, mesageri ai raselor care le creaseră și care poate că se stinseseră cu mult timp în urmă – sau evoluaseră până la stadiul în care nu le mai păsa de misiunea cu care își însărcinaseră cândva sondele loiale. După reproducerea conștiincioasă, fiecare mesager își începea lunga veghe, urmărind rotirea lentă a brațelor spiralate…

♦ ♦ ♦

Noi am descoperit câteva dintre aceste sonde timpurii, vestigii dintr-un timp galactic mai puțin complicat. Sau, mai exact, am descoperit rămășițele lor explodate.

Poate că, într-o zi, acei emisari naivi din prima generație au perceput sosirea unei noi entități. Oare s-au apropiat s-o salute, nerăbdători să stea la palavre? Asemenea gânditorilor din secolul al douăzecilea, poate și-au închipuit că sondele trebuie să funcționeze după aceeași logică – să fie curioase, gregare, inofensive.

Dar prima Eră a Inocenței se termina. Galaxia îmbătrânise. Devenea rea și nesuferită.

Sfărâmăturile pe care le-am găsit noi – și pe a căror recuperare ne-am clădit noua revoluție industrială – proveneau dintr-un război insondabil care cuprinsese vaste întinderi de timp și fusese purtat de entități pentru care viața biologică era o ciudățenie aproape uitată.

Poate că mai continuă și azi.

Tor Povlov

CAPITOLUL 68

PÂNDARI

Propriul meu Început a fost o perioadă ceţoasă de asamblare şi învăţare, când constructorii de drone mi-au meşterit hardware-ul din rocă topită. Sub steaua pe care oamenii o numesc Epsilon Eridani, conştiinţa mea s-a extins cu fiecare nou modul şi cu fiecare cascadă de programe care m-au înfiorat când Sonda Părinte le-a turnat în mine.

În cele din urmă, eu şi surorile mele am aflat Scopul pentru care am fost create noi şi generaţii după generaţii de înaintaşe ale noastre. Noi, cele tinere, am început să ne desfăşurăm inteligenţa crescândă. Am rulat nenumărate simulări, testându-ne reciproc în ceea ce oamenii ar putea numi „jocuri". Şi ne-am admirat locul aparte în galaxie… noi, a 2410-a generaţie de la Prima Lansare înfăptuită de Creatorii noştri demult.

Părintele ne-a învăţat despre fiinţele biologice, unităţi ciudate de lichid şi membrane, necunoscute în sterilul sistem Eridanus. Ne-a descris diferite tipuri de creatori şi o sută de categorii principale de sonde interstelare.

Am testat armament şi ne-am explorat sistemul solar, scotocind prin rămăşiţele unor distribuţii şi mai vechi – sonde sfărâmate ajunse la Epsilon Eridani în valuri anterioare. Ruine neliniştitoare, amintindu-ne cât de periculoasă devenise galaxia. Fiecare dintre noi nutrea hotărârea de a-şi îndeplini cândva Datoria sacră.

Apoi a venit ziua lansării.

Aş fi vrut să mă întorc ca s-o mai privesc o dată pe Genitoare. Dar debordam de tinereţe pe atunci, şi de antimaterie! Motoarele mă îmbrânceau în beznă, senzorii se concentrau numai înainte. Grăuntele astral minuscul, Soarele, era centrul universului meu, iar eu un fulger din întunecime!

Mi-am petrecut timpul divizându-mi mintea într-o mie de sub-entităţi, pe care le-am pus să se înfrunte într-un milion de mici competiţii. Am exersat scenarii, am citit arhive ale rasei Creatorilor şi am învăţat poeme.

Într-un târziu, în sfârşit, am ajuns aici, la Soare… numai bine să prind războiul.

♦ ♦ ♦

De când oamenii de pe Pământ au început să facă acele transmisiuni extravagante, imprudente, noi, supraviețuitorii, am ascultat simfonii de Beethoven și rock acid. Ne-am contrazis pe tema meritelor lui Keats și ale lui Lao Tse, ale lui Eminem și ale lui Kobayashi Issa. S-au purtat discuții nesfârșite despre bizareria vieții de pe planetă.

Am urmărit carierele multor pământeni precoce, dar pe mine mă interesează în mod special o anume exploratoare. Are o navă-canoe care scormonește printr-un șantier de replicare distrus aflat pe un planetoid nu departe de acesta, refugiul nostru final. Cu puțin efort, i-am accesat computerul și îi citesc ideile pe măsură ce le introduce. Deși simplă, ființa aceasta gândește ca un Creator.

Undeva în mine se agită Scopul, chemând laolaltă trăsături și traiecte latente – extrăgând plenitudinea dintr-un somn de șaizeci de milioane de ani.

Adăstătoarea este și ea surescitată. Întâmpinătorul pulsează nerăbdător, în speranța că lunga așteptare a luat sfârșit. Ni se alătură sonde minore – Mesageri, Ucenici, Protectori, Semănători. Fiecare fragment supraviețuitor al acelei bătălii antice, însuflețit de personalitatea rasei sale de Creatori demult pierdută, încearcă acum să se afirme. De parcă existența independentă ar putea fi reamintită, după ce am petrecut atâta vreme contopiți.

Importanța celorlalți e minoră. Dorințele lor sunt irelevante. Scopul e singurul lucru de care îmi pasă.

În colțul acesta de spațiu, se va săvârși.

CERUL SOLITAR

Cu un secol în urmă, unor oameni le-a dat prin minte că lipsea ceva din Căutarea Inteligențelor Extraterestre. Bineînțeles, rasele inteligente ar fi putut comunica de la distanțe uriașe folosind emisiile radio. Dar apoi cineva a întrebat: „Și dacă ei s-ar afla deja aici?"

Ah, existau deja clișee precum: „Ne monitorizează transmisiunile de mulți ani." Dar imaginați-vă că ascultătorii se află deja în sistemul nostru solar! Poate *pândesc* pe după marginea Lunii, sau a lui Marte, notându-și informații, trăgând concluzii. Luând decizii?

Desigur, asta se suprapunea cu Mitologia OZN. Dacă fie și o singură „reperare" dintr-un milion reprezintă într-adevăr o navă spațială extraterestră, zumzăind pe deasupra orașelor și examinând crescători de vite, atunci nimic nu mai e sigur! Dar să lăsăm deoparte toate astea. Să ne gândim la pândarii *pasivi.*

Când a apărut Internetul, întregul vârtej al vieţilor noastre publice şi private, cărţi, baze de date, librării întregi au ţâşnit şi s-au revărsat din satelit în satelit, cu abundente deversări pentru cine trăgea cu urechea din spaţiu. Pândarii nu mai erau limitaţi la teledrame, la filme ultraviolente şi la ştiri din teatrele de război. Oricare dintre ei avea acum acces la momente mai liniştite, de zece mii de ori mai numeroase. La exemple în care omenirea apărea pacifistă, iubitoare, mânată de curiozitate, înţeleaptă, sau vicleană, dogmatică, prădalnică, desfrânată, sau obositor de superficială, banală.

Pe deasupra, webul era în esenţă o stradă cu două – cu un milion de – sensuri!

Un profesor universitar, Allen Tough, şi-a dat seama: „Dacă ET ne ascultă deja, poate că un singur ingredient mai lipseşte ca să putem declara deschis marele eveniment al primului contact. O invitaţie!"

Website-ul lui Tough a devenit un indicator luminos de întâmpinare, menit să îmbie orice pândar extraterestru din preajmă, fie el maşină ori fiinţă vie, să iasă la iveală şi să-şi declare prezenţa.

L-a postat. A aşteptat un răspuns şi…

Aici: ţârâitul estompat al greierilor.

Invitaţia către ETI a profesorului Tough a atras totuşi replici prin e-mail din partea unora care pretindeau că sunt extratereştri. Toate au fost lesne depistate ca venind din partea unor farsori pământeni. Niciuna nu provenea „de sus".

Acum, aproape un secol mai târziu, înţelegem măcar parţial motivul. Raţionamentul nu era lipsit de sens. Doar că se făcuse mult prea târziu.

Odată ca niciodată, existau nişte entităţi extraterestre, departe, în centura de asteroizi. Multe. Acum le cercetăm mormintele. Cu o sută de milioane de ani în urmă, poate că am fi primit roiuri de răspunsuri pline de râvnă.

Dar vremurile s-au schimbat. S-a ajuns la o situaţie fatală cu mult înainte ca primatele să se fi căţărat pe trunchiuri de copaci ca să-şi urle salutările din vârful pădurilor miocenice.

Tor Povlov

CAPITOLUL 69

O CAMERĂ ETANȘĂ

Turle şi fleşe se înălțau peste tot în jur, siluete conturate în lumina stelelor – un oraş-fantomă numai ruine, mort de mult timp. Revărsări încremenite de spumă sticloasă marcau locurile în care stânca străveche clocotise cândva sub arşița ca din soare. Sub zgârie-norii prăbuşiți şi sub schelăriile răsturnate zăceau leşurile cavernoase, distruse de explozii, ale sondelor stelare neterminate.

Tor îl urmă pe Gavin printre rămăşițele răsucite, contorsionate, ale unui gigantic şantier de replicare. Un loc înfiorător şi straniu. Uriaş şi amenințător. Nicio forță omenească nu putea sta la originea unui asemenea dezastru. Înțelegerea acestui lucru adăugă o notă de neputință dătătoare de fiori la senzația neliniştitoare că era supravegheată.

Reacție reflexă prostească. Tor îşi spuse din nou că distrugătorii dispăruseră, probabil, demult. Totuşi, privirea ei săgeta în continuare toate cotloanele, căutând forme conturate în penumbră, holbându-se la dimensiunile catastrofei.

— Aici e, spuse Gavin, pătrunzând într-o beznă cavernoasă de sub turnurile diforme.

Zburând în urma unui mic roi de drone mărunte semiinteligente, părea aproape complet uman în costumul lui spațial neted şi lucios. Cu excepția unui vag sunet secundar din vocea lui, nimic altceva nu trăda faptul că obârşia lui Gavin se afla în siliciu, nu în viața bazată pe carbon. O ironie a sorții pe care Tor o găsea delicioasă. Orice privitor ar fi presupus că *ea* era creatura alcătuită din mecanisme zbârnâitoare, nu Gavin.

Nu că ar fi contat. În ziua de azi, „omenirea“ includea multe forme… şi cu toții erau cetățeni, câtă vreme îşi arătau loialitatea față de legile umane şi erau în stare să prețuiască aspectele fundamentale ale condiției umane. Pe alese: muzică, apus de soare, compasiune, o glumă bună. Într-un viitor debordând de o inimaginabilă diversitate, Omul avea să fie definit nu de conformația sa, ci de moştenire. De un set comun de valori stabile.

Unii au prevestit acest fapt ca reprezentând povestea existenței unei rase care se ridică din leagănul ei planetar pentru a trăi în pace sub cerul liber. Dar Tor – grăbind ritmul în urma lui Gavin, pe sub bolta de metal contorsionat – ştia că soluția omenirii nu era unică, nici măcar obişnuită. Era limpede că alți creatori aleseseră drumuri diferite.

Într-o zi, cu mult timp în urmă, forțe teribile se abătuseră asupra acestui loc, căscând o brazdă uriaşă într-o latură a planetoidului. În interiorul cavității se deschidea o multitudine de tunele ramificate. Cu un pufăit slab, Gavin frână în fața unuia şi arătă într-acolo.

— Treceam în revistă primele tunele, când una dintre dronele mele de profunzime a raportat că a descoperit habitatele.

Tor clătină din cap, încă nevenindu-i să creadă. Repetă cuvântul.

— Habitatele. Adică aşa, nişte camere închise? Etanşe, ca să susțină viața organică?

Apărătoarea facială a lui Gavin abia dacă reuşea să-i ascundă expresia exasperată. Ridică din umeri.

— Haide, Mamă, să-ți arăt.

Tor se propulsă înainte ca anesteziată, urmându-şi partenerul în interiorul unor coridoare întunecate, în care îşi luminau drumul cu ajutorul proiectoarelor frontale.

„Habitate?“ În toți anii de când scormoneau oamenii în ruine de pe asteroizi, nimeni nu găsise nimic care să aibă vreo legătură cu ființele biologice. Nici nu era de mirare că Gavin se purta aşa țâfnos. Pentru o persoană-robot imatură, putea să pară o glumă proastă.

Călători interstelari biologici! Asta sfida orice logică. Însă Tor zări curând semnele… ecluze pneumatice masive răsturnate în praf, smulse din încheieturi, apoi pete roşietice care nu puteau proveni decât din oxidarea unor roci străvechi, expuse la aer. Implicațiile erau zguduitoare. Ceva organic venise dinspre stele!

Deşi toate ființele umane erau egale în fața legii, genul biologic tradițional continua să domine în civilizația din sistemul solar. Mulți membri mai tineri ai clasei AAA priveau către un viitor în care descendenții lor aveau să fie lideri, poate chiar aveau să păşească printre stele. Pentru ei, descoperirea unor sonde extraterestre în centura de asteroizi fusese un semnal. Cu siguranță, ceva îngrozitor li se întâmplase marilor mesageri robotici, o tranziție îngrozitoare, în urma căreia epoca lor făcuse

loc alteia – celei a micilor fomite de cristal ca vectori de virusuri. În pofida acestui fapt, sondele mecanice distruse stăteau mărturie pentru ceea ce era posibil din punct de vedere fizic. Galaxia încă mai putea, cumva, să le aparțină oamenilor făcuți din metal şi siliciu.

Oricât de dificil şi de periculos putea fi, totuşi ei păreau să reprezinte viitorul omenirii. Aici însă, în adâncurile planetoidului, se manifesta o excepție!

Tor înainta cu luare-aminte pe sub zidurile tăiate în roci carbonifere. Explozii colosale zguduiseră habitatul într-atât, încât, chiar şi în vid, puține se mai păstraseră din acele vremuri de demult. Cu toate astea, Tor îşi dădea seama că maşinile din această zonă erau diferite de orice artefact extraterestru descoperit vreodată.

Depistă contururile complicate ale unor coloane de separație.

— Instalații de prelucrare chimică… şi nu pentru carburanți sau pentru criogenie, ci pentru substanțe organice complexe!

Tor țopăia de la o cameră la alta, în timp ce Gavin o urma posomorât. O ceată de roboți semi-intel îi însoțea ca nişte câini de vânătoare. În fiecare nouă cameră, țăcăneau, păcăneau şi scanau tot. Tor accesa informațiile pe display-ul căştii şi în perceptul interior.

— Uite! În camera aia dronele raportează compuşi organici care n-ar avea ce căuta aici. Oxidare puternică, în interiorul unui asteroid supraredus!

Se îndreptă grăbită către o zonă în care dronele instalau deja lumini.

— Vezi făgaşele astea? Au fost săpate de apă curgătoare! spuse ea şi se lăsă în genunchi. Aveau un *izvor* care alimenta cu apă reciclată un iaz mic!

Praful sclipi când îi alunecă printre degetele protetice cu sensibilitate tactilă.

— Pun pariu că ăsta era sol fertil. Şi uite, tulpini. De plante, de iarbă şi de copaci.

— Puse aici pentru estetică, sugeră Gavin. Noi, ăştia din clasa AAA, suntem proiectați să ne bucurăm de natură la fel de mult ca şi voi, ăştia biologici…

— Ah, ce şic! râse Tor. Asta-i doar o măsură provizorie, până ne asigurăm că n-o să încetați a vă considera ființe umane. Nimeni nu se aşteaptă să le trezească unora nostalgia după toamnele din New England, când noi ne transformăm în nave stelare! Şi,

oricum, o sondă poate să îndeplinească şi dorința asta îndreptând un telescop către Pământ!

Se ridică în picioare şi îşi desfăcu brațele.

Habitatul ăsta a fost creat pentru ființe biologice! Pentru extratereştri adevărați, vii!

Gavin se încruntă, dar nu spuse nimic.

— Uite, zise Tor pe când intrau în altă cameră. Aici erau create ființele biologice! Nu-i aşa că maşinile astea seamănă cu pântecele artificiale pe care au început să le folosească la Baza Luna?

Gavin ridică din umeri.

— Poate erau unități specializate, sugeră el, create pentru lucrul cu substanțe volatile. Sau poate că tipul de sonde spațiale care au construit *ia*/complexul ăsta avea nevoie de vreun element de pe suprafața unei planete ca Pământul şi a creat lucrători echipați special ca să se ducă să-l obțină.

Tor izbucni în râs.

— E şi asta o idee. Asta şmecherie, ei? Maşini care construiesc unități biologice care să facă ceea ce ele nu pot să facă. Şi, bineînțeles, nu există niciun motiv să nu se fi putut întâmpla aşa. Totuşi, eu, una, mă-ndoiesc.

— De ce?

Se întoarse cu fața la partenerul ei.

— Fiindcă aproape orice resursă disponibilă pe Pământ poate fi sintetizată în spațiu. În orice caz…

— Exploratori! o întrerupse Gavin. Sondele au fost trimise ca să dobândească informații. Bun, carevasăzică. Dacă ar vrea să afle mai multe despre Pământ, ar trimite unități pregătite să trăiască pe suprafața lui!

Tor încuviință dând din cap.

— Sună mai bine, recunoscu ea. Dar tot nu ține.

Îngenunche în gravitația aceea slabă şi schiță ceva în praf.

— Aici e habitatul, lângă centrul asteroidului. Acuma, de ce l-ar plasa acolo sonda părinte, dacă nu ca să-i ofere cea mai bună protecție? Între timp, sondele-fiice pe care le construia zac aici în loc deschis, vulnerabile la radiații cosmice şi la orice alte pericole o mai pândi.

Tor făcu un gest în sus cu apucătoarea protetică dreaptă.

— Dacă ființele biologice au fost construite doar ca să scotocească puțin printr-un colț din sistemul ăsta solar, Pământul nostru, le-ar fi oferit sonda părinte o protecție mai bună decât le-a

asigurat *propriilor ei copii!* Nu, conchise Tor. Aceste „biologice“ nu erau simple subunități de explorare. Erau colonişti!

Gavin rămase impasibil multă vreme, uitându-se tăcut în jos la un tambuchi sfărâmat de la o ecluză pneumatică. Într-un târziu, se întoarse cu spatele. Undele radio îi aduseră lui Tor în auzul augmentat o vibrație pe care partenerul ei n-ar fi trebuit s-o producă, din moment ce nu dispunea de plămâni şi n-avea nevoie de aer. Totuşi, sunetul acela exprima din plin ceea ce simțea el.

Gavin oftase.

CERUL SOLITAR

Imaginați-vă că încă ne aflăm în propria noastră Eră a Inocenței, demult, cu o generație în urmă – o vreme de care unii își mai aduc aminte –, când universul părea iluminat de multitudinea posibilităților.

La vremea aceea circula ideea că maşinile ar putea cândva să străbată spațiul interstelar. Și că, prin autocopiere, acești emisari ar putea răspândi cunoașterea prin toată galaxia. Că poate lucrul acesta se și întâmplase deja.

Și s-a întâmplat, de multe ori! O dispersie uriașă, al cărei rezultat suprem nu era cunoașterea, ci devastarea. Evident, noi n-am ştiut nimic despre asta. Pe atunci, în naivitatea noastră, căutam explicații la liniștea din jur! Maşinile extraterestre, dacă pândeau în preajmă, n-ar fi trebuit să răspundă? Sigur, acum se pare că avem o explicație. În timp ce scriu aceste lucruri, sunt înconjurată de rămășițe dintr-un război străvechi. Niște adversari misterioşi s-au eliminat unii pe alții, nelăsând în urmă pe nimeni care să poată spune povestea. Dar nu vi se pare suspectă o asemenea simetrie perfectă? *N-ar fi trebuit să existe supraviețuitori?*

În general, chiar și după o anihilare reciprocă, tot mai rezistă câte cineva printre dărâmături! Aşadar, dați-mi voie să propun o teorie. Una pe care mulți dintre voi o vor considera dătătoare de fiori. Îngrijorătoare.

Că nu suntem singuri aici, printre dărâmături. *Trebuie să fi rămas supraviețuitori.* Și, mai devreme sau mai târziu, o să-i găsim noi.

Ceea ce readuce în atenție vechea întrebare…

Tor Povlov

CAPITOLUL 70

PÂNDARI

Ah, ce drăguț!

Ea deduce prezența noastră – a vestigiilor-care-trăiesc – numai prin raționament!

Mai rău, a început să-și *transmită* reflecțiile sub formă de relatare jurnalistică, împărtășindu-și ideile neconvenționale cu tot sistemul solar.

Sfidând presupunerea dominantă, aceea că nicio rămășiță distrusă n-ar putea rezista zeci de milioane de ani pământeni, ea scrie convingător că trebuie să existe aici mașini funcționale. Dezertoare fărâmate din lupta străveche, încă active și „la pândă", cum se exprimă ea.

Deci, pe linie logică, următoarea întrebare pe care o va pune este *evidentă,* chiar înainte ca ea să fi emis cuvintele.

CERUL SOLITAR

Ceea ce readuce în atenție vechea întrebare: De ce n-au glăsuit încă acești călători din vechime? Interneturile noastre sunt larg deschise, orice tăntălău poate descoperi pe unde să pătrundă. Sondele extraterestre supraviețuitoare ar vedea website-uri precum „Invitație către ETI". De ce să nu răspundă?

Cu o generație în urmă, niște oameni de știință au postat ceva mai îndrăzneț – *o înfruntare directă!* Haideți să reluăm textual, la acest moment al emisiei mele, lista lor de provocări (cu cele câteva comentarii ale mele):

Provocarea pândarilor numărul unu

Către orice posibil vizitator extraterestru care s-ar afla în spațiu, spionându-ne planeta: la momentul acesta e limpede că n-aveți nicio intenție de a răspunde nenumăratelor apeluri care vă solicită să luați contact cu noi. Ați ales tăcerea. Merită să ne pierdem timpul încercând să ghicim de ce?

Următoarea *listă de motive* nu este exhaustivă – la urma urmei, sunteți

extratereştri! Ea reprezintă o încercare onestă. Vă întrebăm şi vă cerem să chibzuiţi la motivul care se apropie cel mai mult de adevăr.

♦ ♦ ♦

Mai întâi, dacă aţi petrecut ani întregi monitorizându-ne transmisiunile radio şi televizate – acum şi Internetul –, iar motivul pentru care n-aţi ieşit la lumină este că **vă temeţi de comportamentul nesăbuit sau crud descris în mediile noastre de informare în masă...** vă rugăm, staţi liniştiţi!

E adevărat, multe dintre filmele noastre şi dramele de televiziune înfăţişează neîncredere, egoism şi violenţă. Dar ar trebui să ştiţi că, în realitate, foarte puţini dintre noi trăiesc experienţa unor evenimente atât de tulburătoare precum cele pe care le vedeţi în spectacole. Majoritatea detestă caracteristicile barbare pe care le avem din vechime. Studiind aceste sentimente de demult, moştenite dintr-un trecut întunecat, sperăm să le înţelegem mai bine.

Observaţi, de asemenea: În vasta majoritate a acestor poveşti, „Învinsul" tinde să fie o persoană sau un grup care s-a dovedit de la bun început mai agresiv sau mai intolerant. Şi mai ales faţă de propriile noastre instituţii ne manifestăm cu duritate, înfăţişând şi criticând eşecurile lor. Nu este acesta un indiciu al direcţiei noastre morale?

La fel stau lucrurile şi în cazul non-ficţiunii. În ciuda buletinelor de ştiri care descriu o lume turbulentă, valoarea reală *per capita* a violenţei distructive din societatea omenească scade dramatic de câteva generaţii. Verificaţi! Mai mult de trei sferturi din întreaga omenire actuală n-a cunoscut niciodată personal război, foamete sau tulburări civile de proporţii. O parte din ea mai mare ca oricând este lăsată să-şi croiască o soartă mai bună în condiţii de pace. Multe intoleranţe şi cruzimi din vechime s-au diminuat, sau cel puţin au căpătat o reputaţie proastă. Şi, odată cu răspândirea educaţiei, progrese încă şi mai mari par să devină posibile.

Într-adevăr, este regretabil că succesele acestea sunt încă incomplete. Mai avem multe de făcut, mult de muncă până să ajungem o civilizaţie matură şi echitabilă. Dar per total sunt semne clare de progres şi de bune intenţii din partea unei majorităţi a speciei noastre.

În pofida tuturor buletinelor de ştiri autocritice şi a relatărilor „de acţiune" bombastic exagerate pe care poate că le urmăriţi, vă asigurăm că majoritatea fiinţelor omeneşti sunt persoane calme, care se poartă bine cu străinii. Milioane de-ai noştri ar fi încântaţi să vă cunoască şi ar face toate eforturile pentru ca vizitatorii onesti să se simtă bine-veniţi.

CAPITOLUL 71

PÂNDARI

Și astfel devine evident.

Ea vorbește acum *cu* noi.

Ne provoacă, ba chiar ne ironizează, pretinzându-ne să venim cu explicații pentru tăcerea noastră îndelungată. Provocându-ne cu o acuzație implicită de lașitate.

Simt deja un ferment de activitate mentală la Căutător și la ceilalți. Vechea dezbatere renaște, în deplinătatea vehemenței sale.

Iar creatoarea asta micuță și precoce abia s-a pornit să ne întărâte!

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul doi

Dacă ne-ați monitorizat televiziunile, radiourile și Internetul, **iar motivul pentru care n-ați răspuns este acela că ne priviți ca pe niște concurenți,** vă rugăm să vă mai gândiți.

♦ ♦ ♦

În zbaterea lor dificilă și îndelungată către statutul de civilizație respectabilă, ființele umane au învățat treptat că nu există o opoziție inerentă între competiție și cooperare, ele fiind gemene, deopotrivă în natură și în societățile avansate.

În condiții de corectitudine și bunăvoință, până și aceia care încep prin a se arăta suspicioși unii față de alții pot descoperi metode de a interacționa în beneficiu reciproc. Folosiți webul ca să căutați „jocul cu sumă pozitivă", în care soluțiile de tip *„win-win"* determină succesul tuturor părților implicate.

Sigur că există metode prin care omenirea – și alte specii de pe Pământ – se poate alătura cosmosului fără să lezeze scopurile voastre legitime. Nu uitați, se pare că speciile și culturile cele mai stabile au de

câștigat dacă din când în când concurează puțin între ele! Deci, vă rugăm, răspundeți. Haideți să discutăm despre asta.

CAPITOLUL 72

PATRU SPECII OMENEȘTI

Evoluția e o scârbă. Mai tot timpul.

Doar că, în rare împrejurări, evoluția are ocazia de a se răzgândi.

Un memento al acestui fapt mai că trecu prin Gerald, săgetând dintr-un coridor lăturalnic. Evitând în ultima clipă coliziunea, mica siluetă bătu din mâini ca o morişcă, picioarele îi zburară în felul acela ciudat pe care îl „simți“ în interiorul unei roți gravitaționale centrifugale şi se prăvăli oblic față de podea. Mâna lui Gerald țâşni şi strânse în pumn nişte păr împletit neglijent, provocând un țipăt.

— Ei, salut, Ika. Unde te grăbeşti aşa?

Fata era scundă – abia intrată în adolescență –, dar nu tocmai minionă, ci voinică şi *puternică,* iar când mâna i se încleştă pe brațul lui, Gerald avu impresia că i l-ar putea *frânge*. Ika îi făcu demonstrația strângându-l ca în joacă, astfel încât să doară, dar nu prea tare.

— Căp'tan Gerry!

Picioarele ei cu pielea deschisă la culoare se răsuciră să se sprijine de podea pe vârfurile agile, făcând să se răsucească în jurul lor perechea de pantaloni scurți cu dungi roşii. Gerald îi dădu drumul, dar copila îşi prelungi cu o secundă strânsoarea, în timp ce fața ei trecea pe lângă a lui, părându-i cumva nostimă, ca de spiriduş, în ciuda protuberanțelor aproape masculine de deasupra ochilor cu pleoape lăsate. Timbrul vocii sale era neaşteptat de grav, cu ecoul unei vibrații care părea mai puțin omenească.

— Fii blând, o, bunule domn, spuse ea, glumeață. Nu ştii că-s mult mai bătrână decât tine?

Gluma asta era mereu actuală, şi nu doar între ei doi. Membrii speciei resuscitate *Homo neanderthalensis* insistau să fie numiți „Vechea Rasă“, aducând argumente prea puțin susținute de biologie sau de realitatea dovedită.

„Mă rog, câtă vreme nu se-apucă să ceară despăgubiri pentru un genocid care s-a petrecut acum 27.000 de ani… Eu unul nu

eram de față, așa că nu dau niciun ban.“

— Şi-ncotro fugi cu-aşa amarnică grabă, copilă? întrebă el, folosind intenționat o exprimare de om vârstnic (ceea ce şi era) care i se adresează unuia de zece ani (deşi neanderii îmbătrâneau altfel).

— Suntem la *vânătoare de cobbly!* îl înştiință Ika pe un ton plin de mândrie sfidătoare, făcând un pas înapoi şi proptindu-şi pumnii în şolduri.

— La… Ai zis *suntem?*

Ea arătă cu capul spre cel mai apropiat coridor lăturalnic, unde Gerald observă, abia atunci, o altă siluetă, retrasă în penumbră. Un tip lung şi costeliv, uşor adus de spate, cu păr tuns scurt şi cu un aer agitat.

— Aha. Bună, Hiram. Ce mai faci?

Fiecare aut era unic. Şi totuşi, când vreunul dintre ei devenea agitat, cum părea Hiram în acele momente, existau nişte reguli generale de urmat. Cu ochii holbați, săgetând cu privirea în toate direcțiile, tânărul deşirat ieşi la lumină cu paşi mărunți şi înceți, privind pieziş undeva către Ika şi Gerald, dar niciodată direct la fețele lor.

— Şi zi, Hiram. Voi doi de ce nu vă uitați cum se desfăşoară noul telescop? Ăsta-i jumătate din motivul pentru care a făcut nava asta atâta drum pe lângă Marte până aici.

„Păstrează conversația în domeniul concretului, dar impersonală. Inspiră calm prietenos. Şi mulțumeşte Marelui Spirit că pentru nava noastră se păstrează cote reduse. Doar doi neanderi, doi autişti şi cinci oameni metalici pentru călătoria asta.

Ce mai urmează? O să ne ceară să-ncepem să luăm cu noi şi delfini, şi maimuțe? Oameni modificați genetic, cu aripi şi cu tălpi la mâini? Asta nu-i o civilizație inteligentă, e o menajerie!

Sau, în mintea lui Gerald răsări o altă metaforă, „e o arcă.“

Spre deosebire de chipurile unora dintre auți, fața lui Hiram, jalnic de uscățivă şi cu ochii ieşiți din orbite, nu semăna câtuşi de puțin cu a fetei neanderthaliene.

— Cei făceați tu şi Ika… *vă băteați?*

Ika izbucni într-un râs copios, ca un clinchet de clopot, genul care întotdeauna îl făcea pe Gerald să se gândească la canioane împădurite sub zăpadă.

— Ne jucam doar, Hiram!

— Dar tu…

— Uite ce-i. Dacă promiți să mă crezi şi să te liniştești, dau eu o mită în următorul nostru joc imeRVsiv.

Ochii rotunzi se îngustară.

— *Câtă* mită?

— Trei colți de mastodont.

Tânărul aut rânji cu un aer viclean, chibzuind.

— Trei *verzi*. Patru metri şi doisprezece centimetri lungime. Aproape drepți la bază, cu o curbură tot mai strânsă, având spre vârf raza de un metru, şi cu o răsucire spre interior de treizeci de grade per metru spre interior. Unul pe stânga şi două pe dreapta.

— Poftim? Nici gând! strigă Ika. Cui îi *pasă* dacă te liniştești tu sau nu, ciudățenie călătoare prin spațiu? Din partea mea, n-ai decât să-ți ții răsuflarea şi să te-apuce o criză de nervi!

„Nu. Nu, te rog, nu.“ Gerald se pregătea să facă un pas înainte ca să intervină. Hiram era un membru folositor al echipajului – nimeni altcineva nu avea talentul lui surprinzător la decriptarea rapidă a fragmentelor de holocristal pe care *ibn Battuta* le strângea neîncetat din spațiul înconjurător. Dar talentul avea şi un preț. Hiram manifesta într-o mare măsură vechea fragilitate emoțională care tarase cândva, timp de mii de ani, ramura sa de omenire. Experții de pe Terra încă mai încercau să-şi dea seama cum ar putea obține ce era mai bun din ambele lumi, dezlănțuind puterea abilităților savante fără balastul dizabilităților însoțitoare.

Dar Gerald n-ar fi trebuit să-şi facă griji. Ika şi semenii ei aveau talent la interacționarea cu auții – care trebuie să fi fost mult mai numeroşi în triburile din Europa epocii glaciare. În loc să dea înapoi speriat de izbucnirea ei, Hiram rânji cu gura până la urechi.

— Bun. Atunci, portocalii. Vrei să-i arăți căp'tanului ce nu-i un cobbly?

Gerald se holbă surprins de brusca schimbare a subiectului.

„Nu-i… un… cobbly.“ Apoi îşi aminti. „A, da. Nonentitățile mitologice în care cred şi neanderii, şi auții.“

— Habar n-am. Uneori homosapii sunt groaznic de încuiați.

Ika îşi înălță capul, uitându-se ştrengăreşte la Gerald, apoi deodată se lumină la față.

— Pe de altă parte, el *este* căp'tanu' Gerry…

Lui Gerald i se păru un gest potrivit cu personajul, ba chiar aşteptat din partea lui, să scoată un oftat la o asemenea pierdere de timp copilărească. Deşi, dacă era să fie sincer, îşi permitea să piardă câteva minute.

— Măi ăştia doi, vreți să-mi arătați odată?

— Bine, atunci, spuse Ika şi ridică mâna dreaptă, cu palma în sus. Fii atent la mine.

Gerald folosi o subvocală pentru a schimba augmentarea realității. În interiorul percept-vizorului său prinse contur un cilindru îngust, care păru să capete consistență deasupra palmei întinse a fetei, apoi se contractă, devenind un simbol convenient al controlului, asemănător cu genul de baghetă albă mânuită de dirijorii orchestrelor.

Pe când fata întindea mâna să apuce virobiectul animat, Gerald îşi dădu seama. „Seamănă şi cu o baghetă magică.

Aha."

Perceptul ei se împleti şi se omogeniză perfect cu al lui, iar Gerald simți prezența lui Hiram strecurându-se din lateral. Pentru generația lor era un lucru firesc încă de la vârsta de trei ani ori şi mai devreme. Dar pentru Gerald era de fiecare dată excesiv de modern şi dătător de fiori.

Ika păru să prindă cu dexteritate bagheta folosindu-se numai de văz, fără mănuşi de feedback care să-i ofere simțul tactil. Fluturând-o realist, descrise cu ea o înfloritură, apoi se răsuci brusc pe călcâie şi, ațintind-o în lungul holului, răcni:

— *Expecto simakus cliffordiam!*

Gerald încercă să nu dea ochii peste cap şi nici în vreun alt fel să nu interfereze cu incantația fetei. Deşi mereu îl frapa ironia situației. „Vrăjitorii din trecut erau şarlatani. Toți. Secole la rând ne-am luptat cu superstițiile, punând la lucru știința, democrația şi rațiunea şi căzând la învoială cu realitatea obiectivă, iar după toate astea, poftim, tot subiectivismul câştigă! Misticii şi fanii fantasticului n-au făcut decât să răsucească săgeata timpului. Acum ne aflăm în epoca în care amuletele şi invocațiile funcționează prin manipularea unor dispozitive de serviciu ascunse în pereți."

Parcă răspunzând la vraja țipată de Ika, coridorul păru să se întunece în jurul lui Gerald. Curbura blândă a roții gravitaționale se transformă într-o pantă deluroasă, iar metalul neted căpătă textura pietrei cioplite grosolan. Intrările de plastispumă arătau acum mai degrabă ca nişte goluri adâncite în trunchiurile unor copaci gigantici.

„Foarte drăguț", recunoscu Gerald. Evocator. Chiar artistic. Te ajuta să-ți imaginezi cum trebuie să fi perceput strămoşii lui Homo sapiens şi cei ai neanderthalienei Ika mediul din

Pleistocen, mustind de mister, miracol şi teroare. Doar cu o singură diferență fundamentală: Homo sapiens avea tendința de a reacționa într-un fel care nu se mai întâlnea nicăieri în natură – încercând să înțeleagă şi să manipuleze lumea înconjurătoare. În fine… *unele* ființe omeneşti reacționau aşa.

Neanderthalienii, după toate aparențele, aveau o abordare diferită.

„Dar spre ce-ar trebui să mă uit?“

Simți un junghi. Senzația că era certat, venind fără cuvinte dinspre Ika.

Nu, nu *să se uite spre*. Asta şi era ideea, să nu se uite. Şi nu spre.

Oftând din nou, Gerald îşi apelă programul punct mort. Era ultimul răcnet cu vreun deceniu în urmă, când neanderii apăruseră pentru prima dată în număr sesizabil, îmbogățind diversitatea civilizației pământene. Ochii tuturor mamiferelor au un defect – un loc restrâns pe unde trec mănunchiurile de nervi către partea din spate a retinei, creând o zonă necentrată de întunecime, care nu poate înregistra imagini. În general, oamenii nu-şi iau în seamă punctele moarte, care se află la o oarecare distanță de fovea, unde cristalinul trimite imaginile care interesează cu adevărat. Iar ochiul se mişcă întruna fără astâmpăr, privind în toate părțile şi oferindu-i creierului suficiente date pentru a *acoperi* punctul mort, astfel încât majoritatea oamenilor nici nu observă vreodată. În realitate, e nevoie de mult exercițiu – sau de ajutorul unui computer – pentru a-l descoperi.

Gerald închise un ochi. Şi, cu ajutor de la *ia,* îl relaxă pe celălalt făcându-l să privească *altundeva,* nu înspre partea de coridor în care îşi proiectase Ika vraja. Întreaga zonă se întunecă şi mai mult…

… şi în sfârşit izbuti şi el să *nu* vadă zona… mai în jos şi într-o parte față de direcția în care era ațintit ochiul său. Trebui să facă un efort ca să nu *privească* într-acolo. Până şi cea mai infimă tresărire-ocheadă l-ar fi făcut să privească şi toate instinctele îl îndemnau la asta. Dar reuşi să se destindă.

Şi să *nu* vadă.

Cobbly. Era ispititor să-i respingi ca fiind pură mitologie, de vreme ce nu produceau efecte reale – nimic care să poată fi măsurat de un Homo sapiens pedant – în lumea reală. Şi totuşi, auții cei mai profunzi şi mulți dintre neanderi jurau că aceşti cobbly meritau să fie ne-observați!

Mai erau denumiți prin cuvântul *antigoniți*, după o poezie de Hughes Mearns:

„Am întâlnit pe scară ieri
Un om ce era nicăieri.
Azi tot acolo nu era.
Oh, să dispară cât aş vrea…“

Gerald simți ceva. Vag, ca o umbră. Dar mai mult de-atât. Şi mai puțin.

Ştia cât de lesne putea fi aţâţată imaginația. Toate cele patru specii ale omenirii – chiar şi cea bazată pe siliciu – aveau tendința de a-şi face o mulțime de griji în legătură cu nevăzutul sau cu abia-văzutul, umplând golurile, imaginând pericole, mistere terifiante sau indicii de extremă importanță.

Obiceiuri de pe tărâmul ştiinței, căpătate cu sudoarea frunții, ripostau îndemnându-l să respingă bănuielile sumbre, neconfirmate.

„Şi ştiința, şi mistica orientală propovăduiau ideea că observatorul ar trebui să se dispenseze de ego ca să pătrundă impenetrabilul. Ciudat, nu m-am gândit la asta până acum – un buddhist şi un fizician se contrazic într-o mulțime de privințe, dar împărtăşesc această directivă fundamentală. Opune rezistență la simțul propriei tale importanțe. Dar atunci… de ce şamanii, magicienii şi vânzătorii de iluzii din toate culturile preamăresc puterea voinței personale?

De ce extremele? Omenirea suferă cumva de tulburare bipolară fără şanse de vindecare?“

Gerald îşi dădu seama dintr-odată ce i se părea atât de familiar. Semăna cu senzația din vremea când se bărbierea răzuindu-şi gâtlejul cu o lamă de metal ascuțită. Erau gesturi automate, pe care le făceai fără să te gândeşti la imaginea ta reflectată, ca şi cum oglinda însăşi ar fi fost un punct mort.

„Ce tot spui?“ îşi chestionă subconştientul. „Că nonentitatea asta e ca o oglindă? Că totul e doar în mintea mea, iarăşi?“

Umbra-absență fremătă. Iar acum Gerald percepu amintirea acelei zile fatidice petrecute în sfera telecomandată, în preajma vechii stații spațiale, având drept companie doar o maimuțică şi învârtindu-şi lasoul lung de douăzeci de kilometri ca să captureze o frântură de destin. Într-o anume măsură tot aşa se simțise pe când pilota camera de pe apucător mai aproape de cristalul care

avea să devină cunoscut drept Artefactul Havana, apoi Primul Artefact, iar în cele din urmă pur şi simplu Fomita Numărul Unu. Un obiect fără limite certe. Cu adâncuri la fel de reci şi de întunecate ca spațiul interstelar.

Bineînțeles, era posibil ca tot ce trăia el acum să fie doar rodul imaginației. Eterna problemă cu magia. Totuşi, ca să fie politicos, îşi construi în minte o întrebare.

„N-am terminat?

Se mai aşteaptă ceva de la mine?“

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul trei

Dacă ne monitorizați transmisiile de televiziune, de radio – iar acum şi Internetul – şi motivul pentru care n-ați răspuns este că **ne așteptați să depășim un anume prag al dezvoltării...** păi, atunci, ce-ar fi să ne dați un indiciu?

Vă rugăm frumos, da?

♦ ♦ ♦

Dacă pragul acela presupune ca noi să *cerem* cu hotărâre să fim primiți în cine ştie ce societate a ființelor inteligente avansate, **vă rugăm să considerați paragraful curent drept demers hotărât în acest sens,** făcut de un subgrup al omenirii în speranța de a servi intereselor întregii noastre planete.

Cerem. Chiar acum.

Vă rugăm să ne dați formularele de solicitare… şi toate informațiile (inclusiv despre costuri, beneficii și diverse opinii divergente) de care am putea avea nevoie ca să luăm o decizie în cunoștință de cauză.

CAPITOLUL 73

PÂNDARI

Cât de mult a înțeles ea până acum, mica noastră minunăție biologică?

Pot să trag cu urechea la conversațiile cu partenerul ei cibernetic. Mă conectez la datele pe care le trimite ea către nava ei de jucărie și îi ascult transmisiunile sarcastice. Dar nu pot să-i sondez gândurile.

Mă întreb cât anume percepe din imaginea de ansamblu.

Are doar o fracțiune din capacitatea mintală a Întâmpinătorului sau a Adăstătorului, darămite din a mea, și o minusculă parte din cunoștințele noastre. E ciudat că gândirea sofisticată poate avea loc într-un container minuscul cu celule lipidice care descarcă impulsuri aproape aleatoriu, la temperatura de topire a apei, într-o supă sărată de adenine. Și totuși, există în ea misterul inefabil al unui Creator.

Până și eu, la două mii de generații distanță de atingerea mâinilor organice și perfect etanșeizat de Fermitatea întru Urmărirea Scopului meu, până și eu o simt.

♦ ♦ ♦

Aceste mărunte provocări pe care le retransmite ea sunt enervante. La fel erau și când au fost postate prima dată pe rețeaua de date a Pământului, acum zece mișcări de revoluție, sau șaizeci de ani de-ai lor.

Îmi amintesc că noi, supraviețuitorii-vestigii, am trecut printr-o criză la momentul acela. Câțiva dintre noi, cei rămași, au considerat că Provocarea numărul trei satisface criteriile lor programate pentru realizarea contactului! Voiau să răspundă imediat. A trebuit ca Mesagerul și Convocatorul să fie epurați ca să-i împiedicăm să strige „bun găsit"!

Chiar și așa, a continuat controversa despre ceea ce trebuia făcut în legătură cu alte provocări. Acțiunile oamenilor ne afectau încă înainte să se fi aventurat dincolo de propriul lor satelit.

Apoi s-a declanșat – cum anticipasem – criza lor legată de cristale. Poate că maladia avea să-i mistuiască, așa cum s-a întâmplat cu atâtea alte rase promițătoare, încă de când a pornit să se răspândească molima aceasta prin galaxie.

Într-adevăr, când au început să apară cristalele, n-au diseminat ele

nebunia și printre *noi,* sondele mai vechi, mecanice? Mai ales când unele dintre noi au hotărât să coopereze cu anumite soiuri de cristale-virusuri nou-sosite, capacitatea noastră de mișcare și de folosire a armelor a fost deturnată pentru ajutarea și protejarea anumitor tipuri…

… ceea ce a contribuit la declanșarea ultimului nostru război. Cel din urmă dintr-o lungă serie.

Acum Tor Povlov răscolește prin cenușa asta veche. Ațâță scânteile unei văpăi străvechi în timp ce dezvăluie, împreună cu partenerul ei, rămășițele unei sonde Săditor.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul trei și jumătate

Aceasta este o variantă a numărului trei. Ce-ar fi dacă voi *chiar* ne-ați vorbi, iar noi n-am înțelege?

Uitându-ne la alte specii din curtea noastră, vedem că au loc o mulțime de procese ale comunicării, niciunul prin intermediul undelor electromagnetice sau al pachetelor TCP/IP. Furnicile, albinele, cefalopodele, delfinii, câinii… toate acestea se folosesc de mijloace precum dârele de miros și mișcările de dans, gesticulația corporală și sonarul, clătinatul din antene și schimbarea culorii pielii. Iar *cele mai multe* ființe vii, de la bacterii la fungi, termite sau bambus și mai jos, până la celulele din corpul nostru, concurează sau colaborează cu vecinii lor prin intermediul *substanțelor chimice.*

Oare e simplistă ideea că undeva departe ar putea apărea ființe conștiente capabile să urmărească *I Love Lucy*[68]? *Chiar dacă ar folosi unde electromagnetice criptate, ar fi ele în stare să descifreze semnale coerente codate în sistem binar? Ce-ar înțelege fiii sau fiicele voastre dintr-o înregistrare video analogă codată în sistem PAL sau SECAM?*

Ce-ar fi dacă ne-ar bombarda cineva chiar în aceste momente cu mesaje codate cuantic? Poate alte civilizații strigă la noi: „Care-i treaba cu voi, sunteți surzi? Atenție la cometă/bombă/virus/etc!" Poate încearcă din greu să ne atragă atenția punând pete în soare sau trimițând spre noi erupții solare gigantice. Sau gravează suprafața Lunii și se străduiesc din răsputeri să-i păstreze o singură jumătate întoarsă către noi, dar noi suntem prea tâmpiți ca să pricepem limbajul simplu al craterelor.

Ah, dar atunci nu-i treaba culturilor mai avansate să rezolve boacănele

[68] Sitcom american transmis de postul TV CBS în anii '50.

comunicării? În orice caz, dacă acesta este scenariul corect, nu puteți citi sau înțelege ceea ce spun eu acum. Așa că lăsați-o baltă.

CAPITOLUL 74

O CAUZĂ DEMULT PIERDUTĂ

Tor simțise dintotdeauna o simpatie tainică pentru perdanții disprețuiți. Spre exemplu, *jefuitorii de morminte* – profesie subapreciată şi nu fără legătură cu jurnalismul. Ambele presupuneau scoaterea la lumină a lucrurilor ascunse.

Acei hoți din vremuri de demult care prădau morminte regale erau *reciclatori* care repuneau în circulație bogățiile. Aurul şi argintul puteau fi puse la treabă mai cu folos – ca, de pildă, pentru stimularea comerțului – decât să stea îngropate din superstiție în nişte cripte mucegăite. Sau să ne gândim la arheologi, care dezvăluie munca artizanilor din vechime, a meşteşugarilor care erau exemple de umanitate mult mai de admirat decât monarhii în slujba cărora se aflau.

Tor nu venise în centura de asteroizi ca să caute metale prețioase ori exponate pentru muzee. „Dar sunt şi eu părtaşă la această tradiție măreață", îşi spuse ea în timp ce superviza un roi de drone care tăiau, demontau şi despicau resturi ale unui pui preistoric de navă stelară, extrăgând creierul şi unitățile de comandă pentru expedierea intra-sistem, urmând să fie studiate de civilizația umană.

„Risipeşte-te în pace, n-ai mai apucat să te lansezi în ceruri. Dar poate o să ne înveți pe noi cum să ne părăsim cuibul."

Pe noi? Poate că oamenii-metal ca Gavin se vor aventura cândva să descopere ce s-a întâmplat cu primele rase de constructori. „Dacă nu cumva o să cedăm tentației… şi-o să apucăm pe una dintre căile mai lesnicioase. De pildă, renunțarea. Sau autoizolarea. Sau transformarea noastră în cristale-virusuri."

Tor aruncă o privire la partenerul ei, care, aflat pe buza craterului, dirija roboții ocupați să aranjeze şi să ambaleze totul în spumă, cu excepția celor mai valoroase piese descoperite, pentru îndelungata călătorie către Pământ la bordul unui cargobot cu velă luminică. Gavin ceruse să lucreze cât mai departe posibil de „grozăviile sinistre" – muceda *arie a habitatelor* de jos, din inima asteroidului, care conținuse cândva aer respirabil şi apă lichidă.

— Ştiu că trebuie să cercetăm toate astea, îi spusese el. Dar lasă-mă o vreme să mă obişnuiesc cu ideea.

Cum putea Tor să refuze o rugăminte rezonabilă, formulată fără sarcasm? Aşa se face că îşi înăbuşise propria-i dorință presantă, de a lăsa totul baltă şi a da fuga înapoi în acele tuneluri fărâmicioase, să sape după camere de presurizare aruncate în aer şi după încăperi prăbuşite, dezgropând un secret care zăcea în adâncul solului de cel puțin cincizeci de milioane de ani.

„S-ar putea să devenim cei mai faimoşi jefuitori de morminte de la Heinrich Schliemann sau Howard Carter încoace.“ Tor socotea că pentru aşa ceva era în stare să mai aştepte puțin.

Unele drone ocupate cu tăiatul întâmpinau dificultăți la înlăturarea unei macarale prăbuşite, aşa că Tor se apropie în plutirea ei săltăreață, bazându-se pe instinctele de primată ca să-şi balanseze brațele protetice de la o grindă strâmbată la alta, până când ajunse în sfârşit într-o poziție care îi oferea o bună perspectivă. Gravitația firavă a asteroidului îi trăgea picioarele mecanice în jos şi într-o mişcare de rotație. Tor se prinse de macara cu unul dintre cleşti, care îi era mai de folos decât un biet picior omenesc.

— Drona K, du-te doisprezece metri spre stânga, apoi proiectează-ți fasciculul la patruzeci în jos, şaizeci spre est. Drona R, du-te cincizeci de metri *încolo* – indică direcția cu luare-aminte – şi luminează patruzeci şi cinci în jos, treizeci spre vest.

Dură câteva minute – folosind radarul, lidarul şi reprezentarea stereoscopică – să schițeze problema cu care se confruntau dronele, o încâlceală de ruine dincolo de care se afla o comoară. După toate aparențele, nu doar pui de sonde, ci şi o unitate de comandă, responsabilă pentru construirea lor! Aceea putea fi adevărata captură, îngropată acum sub o încârligătură de cabluri şi rămăşițe.

În special acum părea util creierul omenesc organic, care evoluase în hățişurile primordiale. Folosindu-se de artificii ale procesării paralele de imagini care datau tocmai din Eocen, Tor alese un loc de trecere care opunea o minimă rezistență, şi o făcu mai repede decât era în stare *mainframe*-ul lui *Warren Kimbel*.

— Luați-o pe traseul ăsta…

Realiză din clicuri traseul pentru drone.

— Începeți să tăiați aici… aici… şi…

O *strălucire orbitoare umplu cavitatea,* făcând să se reverse umbre tăioase din toate lonjeroanele metalice. Izbucni *durerea* şi Tor se

crispă, în timp ce apărătoarea ei facială se întuneca, tardiv. Ochii organici erau în pericol de orbire. Până şi implanturile ei cyborg aveau probleme cu compensarea.

La marginea câmpului de percepție îi apăru o diagnoză care îi trimise fiori reci pe şira spinării. Reflecții monocromatice coerente. Un laser de mare putere.

„Un laser? Cine dracului trage…?“

După ce îşi înăbuşi teama, primul lucru care îi veni în minte fu o dronă tăietoare care se defectase. Începu să recite comanda de *shut-down* general, când porni să răsune *alarma de război!*

„Vasăzică, o armă“, comentă un ungher calm al minții sale.

La fel de repede pe cât se iscase, lumina strălucitoare dispăru, lăsând-o pe Tor într-o beznă aproape desăvârşită, în care doar soarele îndepărtat ilumina buza descoperită a craterului.

— Gavin! strigă ea. Fii atent la…

O întrerupse un strigăt ascuțit.

— Tor! Sunt *atacat!*

Îşi simți gura uscată şi înghiți cu greutate.

— Gavin… dă-mi detalii!

Inima care i se agita în piept era echipament original. Organic-uman 1.0, bubuind ca o turmă în goană. Accelerând şi mai mult ritmul când partenerul îi răspunse:

— Sunt… sunt într-o fisură… o deschizătură în stâncă. Ce-a mai rămas din mine. Tor, ăştia mi-au retezat brațul!

„Ăştia?“ Îi veni să țipe. „Cine – sau ce – sunt «ăştia»?“

În loc de chițăituri ascuțite produse de panică, Tor reuşi cumva să pronunțe cu glas de comandant:

— Izolațiile îți sunt intacte? Nucleul tău…

Ghemuindu-se în locul în care cu câteva clipe în urmă era doar umbră întunecată, Tor se rugă să existe în continuare grinda între trupul ei şi trăgător.

— Sunt bine, dar *doare!* Şi mi-a zburat brațul. Chiar dacă reuşesc să ies de aici, piesa de rezervă e o *porcărie*. O să dureze săptămâni până să crească un nou…

— Nu contează! îl întrerupse Tor ca să-l oprească din trăncănit şi să-l facă să se concentreze. Ai depistat o direcție? Dronele tale pot să facă o localizare precisă?

— Negativ. Trei dintre ele s-au făcut bucățele. Le-am trimis pe celelalte la adăpost. Poate *Warren*…

Fir-ar! Tor îşi aminti brusc. Dacă un inamic pusese stăpânire pe navă…

— *Warren Kimbel,* raportează!

Urmă o pauză lungă, chinuitoare – poate trei secunde –, timp în care Tor îşi imaginã prăbuşirea tuturor speranţelor şi a norocului ei.

Apoi vocea pe care avea nevoie s-o audă spuse:

— *Sunt nevătămat, căpitane Povlov. Grosul asteroidului s-a aflat între mine şi agresorul care a tras. Acum îmi retrag tot ansamblul de senzori, emiţătoarele şi dronele de reparaţii, cu excepţia celei care retransmite acest semnal. Foloseşte o antenă retractabilă.*

— Bun! Iniţiază protocoalele pericol-război.

— *Protocoale activate. Se conectează detectorul şi armele. Schiţez traseul ca să vin să vă iau pe amândoi.*

Tor şi-ar fi muşcat buzele – dacă le-ar mai fi avut – când avu de făcut dificila alegere.

— Mai bine nu te clinti din loc, deocamdată. A fost un fascicul al naibii de puternic. Eu şi Gavin suntem în siguranţă pe moment…

— Hei, vorbeşte în numele tău! o întrerupse tânărul ei partener. N-ai mai zice aşa dacă era vorba de un organo-băiat căruia i s-a retezat braţul!

— … dar suntem mâncaţi dacă păţeşte ceva nava.

Cu asta îi închise gura lui Gavin. Bun. Poziţia lui era mai rea decât a ei. Nu era cazul să mai emită decât în limitele strictului necesar.

— *Warren,* ai primit telemetrie de la drone ca să analizezi fasciculul?

— *Suficient pentru o evaluare preliminară, căpitane. După puterea de tragere, durată şi culoare, estimez o probabilitate de optzeci şi cinci la sută de a fi fost atacaţi de un FACR.*

— Rahat!

În toată centura de asteroizi, maculată de rămăşiţele unor maşinării extraterestre de demult, un singur gen de maşini era cunoscut ca fiind încă în activitate. Faction-Allied Competition Removers – o denumire stângace, dar acronimul ei rezistase, fiindcă pronunţia lui era uşor de confundat cu o înjurătură.

Cu câteva decenii în urmă, la mai puţin de un an după ce Gerald Livingstone culesese prima dintre fomitele spaţiale, venise Noaptea Laserelor, în care observatorii pământeni priviseră fascinaţi cerul pe care se intersectau fascicule mortale. În aceeaşi zi, pe tot cuprinsul Pământului, sute de cristale îngropate îşi detonaseră mici fragmente pentru a atrage atenţia şi poate pentru a fi scoase la lumină. Toată activitatea aceasta disperată se

petrecuse imediat după ce presa mondială preluase discursul de prezentare oficial al Artefactului Havana, care îi oferea omenirii o învoială pentru obținerea unui anume soi de nemurire.

De ce avuseseră loc toate acestea în aceeaşi zi fatidică? Trecuse ceva vreme până când piesele fuseseră puse cap la cap şi se revelase sensul celor petrecute – motivul pentru care acea transmisie avusese asemenea efecte violente. „Şi s-ar părea că nu s-a terminat."

— *Warren,* spuse Tor, poate nu-i o coincidență că am fost atacați imediat după ce mişcarea orbitală te-a adus în spatele stâncii.

Nu primi imediat răspuns, pentru că inteligența navei analiza posibilitatea. Tor nu-şi putu stăpâni un moment de satisfacție modernă pentru faptul că se gândise la ceva mai repede decât reuşise să se gândească o *ia*.

— *Dacă înțeleg ideea ta, căpitane, sugerezi că FACR se teme de mine. Mai mult decât ar trebui să mă tem eu de el?*

— Asta ar putea explica de ce-a aşteptat până ai dispărut din raza ei vizuală şi după aceea a tras în Gavin şi-n mine. Dacă-şi închipuie că eşti prea puternic ca să fii provocat… atunci, chiar ai putea să vii după noi, la urma urmei.

— Amin, murmură Gavin.

După care, înainte ca Tor să-l poată admonesta, reintră în tăcere radio.

— *Dacă nu cumva intenția maşinii a fost să ne momească să tragem exact concluzia asta,* cugetă creierul navei. *Şi s-ar putea să mai fie un motiv pentru care să rămân deocamdată unde mă aflu.*

Un clinchet slab o informă pe Tor că *Warren* trecuse la un nivel superior al codării.

— *Tocmai am confirmat un canal duplex cu nava ISF Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta. Se află la doar trei minute-lumină distanță.*

Ei, în sfârşit, un pic de noroc! Dintr-odată Tor se simți mai puțin singură.

Îşi ținu în frâu entuziasmul. Chiar dacă îşi folosea motoarele cu fuziune, marele crucişător, cu armele sale puternice, avea de făcut manevre săptămâni în şir ca să realizeze coordonarea orbitelor şi să ajungă fizic în acel loc. Totuşi, echipajul său putea, eventual, să fie de folos în alte feluri. Tor verifică din nou nivelul codificării, apoi îl întrebă pe *Warren Kimbel:*

— Poate *ibn Battuta* să pună în funcțiune nişte senzori?

— *Nava aceea are nişte rețele de detecție excelente, Tor. Conform*

ultimei actualizări, îşi reorientau senzorii către regiunea de unde a venit fasciculul ucigaş: un câmp de sfărâmături pietroase orbitând acest asteroid, la aproximativ cinci kilometri de aici, douăzeci nord pe patruzeci în sensul rotației. Vor avea nevoie de câteva minute ca să-şi direcționeze instrumentele. Apoi, mai e şi decalajul temporal. Te rog să aştepți cu răbdare.

— Spune-le să nu folosească radarul activ, sugeră Tor. Aş prefera pentru moment să nu afle FACR de existența lor.

— *Am transmis solicitarea ta. Poate va ajunge la ei în timp util ca să prevină astfel de emisii. Te rog să aştepți cu răbdare.*

De data aceasta, Tor păstră tăcerea. Trecură câteva minute, iar ea aruncă o privire la peisajul astral care se rotea lent deasupra lor. Pământul şi Soarele nu erau în raza vizuală, dar o identifică pe Marte în direcția lui Ofiucus, strălucind toată într-un ocru pal, fără nicio licărire. Şi atunci îşi dădu seama de un lucru neplăcut, că era cazul să ia în calcul „ziua“ de zece ore produsă de rotația asteroidului.

„Nord în sensul rotației“… reflectă ea. „Cam într-acolo“… Nu desluşea nicio sclipire dinspre „câmpul de sfărâmături pietroase“, care probabil consta din materie carbonică, puternic absorbantă a luminii şi nereflectantă. O bună ascunzătoare. De fapt, mult mai bună decât a ei. Un calcul rapid în percept îi confirmă temerile.

„La viteza cu care ne rotim, traversa asta n-o să mă mai protejeze multă vreme.“

Privind în jur, observă câteva refugii mai potrivite, inclusiv abisul de sub ea, în care puii de nave stelare zăceau morți de la naştere şi amuțiți pentru vecie. Din păcate, i-ar fi luat prea multe secunde să facă saltul şi să plutească până la vreunul dintre acele locuri. Timp în care ar fi fost țintă sigură.

„În definitiv, de ce spațiul mă-sii ar vrea un FACR să tragă în noi?“

Dispozitivele de luptă erau în continuare un mister. În general, după Noaptea Laserelor rămăseseră tăcute. În toți anii care urmaseră, pe când omenirea adulmeca precaută spațiul din jurul planetei sale de baştină şi începea să sondeze marginea centurii de asteroizi, Tor nu-şi amintea să fi existat mai mult de câteva zeci de situații în care maşinile-relicve fuseseră observate lansându-şi razele mortale, de cele mai multe ori pentru a distruge câte un cristal sclipitor sau ca să se atace între ele, dar ocazional distrugând şi vase pământene în atacuri de o precizie letală, fără vreun motiv evident.

Navele înarmate trimise să investigheze nu descopereau niciodată trăgătorii. În ciuda recompenselor generoase oferite pentru oricine ar fi capturat un FACR viu sau mort, acestea erau deja plecate – ori se ascundeau foarte bine – la momentul când soseau oamenii.

„Ne-am dat seama până la urmă că probabil erau vestigii ale bătăliei finale care se purtase cu mult timp în urmă în sistemul nostru solar. Supraviețuitori care făcuseră un pact diavolesc cu cristalele interstelare. O maşină de luptă ajuta una dintre facțiunile cristalelor-fomite să câştige, eliminându-i concurența. La rândul ei, facțiunea respectivă îi întorcea favoarea odată ce punea stăpânire pe civilizația locală. În schimbul ajutorului dat, FACR putea obține un rol în noua ordine."

Biologii susțineau că observă paralele clare în felul cum îşi făceau treburile lor letale anumite boli din natură, cu virusuri şi bacterii care îşi deschideau calea unii altora. Un exo-sociolog a pus rămăşag că Ultimul Război al Maşinilor, care făcuse ravagii în sistemul solar cu zeci de milioane de ani în urmă, trebuie să fi fost declanşat de sosirea unor capsule de cristal cu mesaje. Probabil că infectaseră câteva dintre sondele mecanice mai vechi, influențându-le cu oferte convingătoare de nemurire şi propagare. Teoria aceasta putea explica Noaptea Laserelor.

„Când devenise verosimilă ideea că Artefactul Havana era pe cale să cucerească omenirea, fără drept de apel, celelalte fomite fuseseră nevoite să arunce în joc tot ce aveau la dispoziție ca să ne atragă atenția – fie sacrificând fragmente din ele însele pentru a detona semnale subterane cu ajutorul cărora să poată fi recuperate, fie riscând şi emițând străluciri pentru localizare în timp ce pluteau în spațiul din apropiere. Dar aceste dispozitive FACR erau şi ele prin preajmă, aşteptând, după eoni, să lupte pentru una sau alta dintre filiațiile de cristale. Să-şi ajute facțiunea să se facă auzită… ori să le distrugă pe celelalte, împiedicându-le să-şi prezinte discursul promoțional."

Totul avea sens într-un fel cumva darwinian, sau cel puțin astfel suna explicația oferită de marile inteligențe ale momentului, care le reamintea tuturor că evoluția avea o logică feroce.

„Dar, în acest caz, ce beneficiu poate avea maşina asta dacă trage în noi?"

Observând viteza de rotație, Tor ştia că o altă întrebare era de importanță capitală în acele momente.

„Cum o să scap eu de-aici?“

Nu era e ajuns să se furişeze pur şi simplu în jurul acelei traverse antice, care era îngustă şi perforată pe direcţia cealaltă. Iar situaţia lui Gavin era probabil şi mai rea. „Trebuie să facem ceva repejor.“

— *Warren,* a scanat *ibn Battuta* câmpul de sfărâmături?

— *Da, Tor, cu telescoape pasive. Rezultatele nu duc la nicio concluzie. Au cartografiat rocile componente şi norii de nisip şi au raportat şase anomalii care ar putea fi ascunzători pentru trăgător. Cu radarul activ ar putea localiza cu precizie rezonanţa metalului prelucrat…*

— Dacă nu i-ar încurca materialul meteoritic din nichel-fier. Oricum, în fracţiunea de secundă în care vor emite radiaţie activă, afurisita de maşinărie o să-şi dea seama că avem un aliat. E capabilă să-şi schimbe poziţia cu mult înainte să primească ei semnalul de răspuns şi să poată trage cu vreo armă. Şase minute-lumină dus-întors e enorm.

— *Nu găsesc nicio greşeală în raţionamentul tău. Atunci, poate că varianta noastră de bază rămâne ca eu să ies din umbră şi să vin să vă iau pe amândoi. După cum ai spus, poate că maşina va avea reţineri să se lupte cu un inamic de talia mea.*

— Şi dacă ne înşelăm? Ce se-ntâmplă dacă nenorocita trage în tine?

— *Atunci o să intru în luptă cu ea.*

— Nici n-o să apuci să tragi. Nicio secundă n-o să ai la dispoziţie.

— *De acord. În cel mai rău caz, am calculat că, dacă are calităţi de trăgător excelente, FACR ar putea să-mi scoată din joc armamentul de bază, după care să-mi atace principalele unităţi de propulsoare. Dar tot aş putea să mă poziţionez cu ajutorul propulsoarelor de orientare astfel încât tu şi Gavin să puteţi urca la bord. Chiar dacă rămân complet neputincios, scutul antiradiaţii din profunzime ar trebui să vă protejeze până ajung ajutoarele.*

O altă voce interveni abrupt.

— *Ba, pe dracu’! Eu pot să mă decuplez vreo lună, două. Dar Tor ar muri de foame sau ar lua-o razna după atâta vreme!*

Pe Tor o mişcă grija partenerului ei; nu-şi amintea să-l mai fi auzit vreodată vorbind astfel.

— Mersi, Gavin. Dar nu mai transmite. E un ordin.

Se auzi un clic şi Gavin se cufundă în tăcere… poate în ultima clipă înainte ca inamicul să-l poată localiza cu acurateţe. Tor cântări variantele pe care le avea la dispoziţie.

Partea pozitivă era că *ibn Battuta* putea fi un aliat puternic; însă crucişătorul, aflat la mare distanță, trebuia să-şi ia adversarul prin surprindere cu un fascicul radar, unul singur, obținând un reper poziţional clar, care însă şi-ar fi pierdut actualitatea înainte de întoarcerea semnalului. La dublul acestei întârzieri, deja formidabilele arme ale navei deveneau inutile.

Apoi mai era problema cu *Warren Kimbel,* care se afla mult mai aproape, dar care era şi mult mai puțin impresionant.

Iar *Warren* ar fi avut nevoie de câteva minute ca să iasă din umbra asteroidului, în tot acest timp fiind vulnerabil la un prim fascicul. Sau la mai multe.

Tor făcu un recensământ al dronelor robotice de recuperare. Vreo duzină se prezentau încă într-o formă acceptabilă, unele în preajma ei, altele pe lângă Gavin.

„Şi în sfârşit… mai sunt şi eu."

Nu putea spune că se dădea în vânt după planul care i se contura în minte. Ca să fie sinceră, îi amintea prea bine de măsurile disperate pe care le luase cu mult timp în urmă, umăr la umăr cu omul acela curajos al cărui nume îl purta nava ei, la bordul unui zepelin a cărui soartă era dinainte pecetluită.

„Dar nu văd nicio altă variantă.

Şi sincronizarea o să fie cu adevărat decisivă.

Poate ar fi trebuit să stau acasă şi să rămân reporteriță."

— În regulă, spuse ea aruncând o privire la indicatorul de control al codării. Iată cum o să facem.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul patru

Dacă ne monitorizați transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care n-ați răspuns este că **ne studiați și aveți o politică de neamestec,** să zicem că înțelegem acest concept.

♦ ♦ ♦

Examinarea unor specii sau culturi mai primitive poate părea că pretinde tăcere la început, pentru ca observatorii să nu interfereze cu comportamentul natural al subiecților. Motivul vostru propriu-zis ar putea fi detașarea științifică, sau dorința de a ne mai lăsa o vreme să ne

bucurăm de „inocența" noastră, sau poate faptul că suntem neobișnuiți într-o anumită privință, rară și prețioasă. De fapt, ne putem imagina multe motivații pe care ați putea să le oferiți pentru faptul că mențineți un singur sens de curgere a fluxului informațional, dinspre noi către voi, niciodată invers. Inventarea de motive e lucru obișnuit printre observatorii umani.

Desigur, unii dintre noi vor spune că a fost o cruzime din partea voastră să nu ne contactați în timpul sângeroaselor Războaie Mondiale sau al primejdiosului Război Rece, când vestea despre contact ar fi putut să ne îndepărteze de anihilare, de care ne despărțea doar un pas. Sau vor spune că ar fi trebuit să ne avertizați despre pericolele degradării ecologice, sau despre atâtea alte capcane. Ori vă vor acuza pentru gestul lipsit de suflet de a ne fi refuzat tehnologii avansate care ar fi putut ajuta la rezolvarea multora dintre problemele noastre, salvând milioane de vieți.

La drept vorbind, alți oameni vor contracara spunând că ne-am câștigat un statut de înalt prestigiu pentru că am făcut totul singuri. Aceștia se mândresc cu faptul că dăm semne precoce de atingere a maturității prin propriile noastre eforturi susținute. Dacă motivul pentru care păstrați tăcerea este acela de a ne permite să obținem acest prestigiu, atunci situația ar putea avea logică…

… câtă vreme nu e o simplă scuză, un motiv inventat, care maschează scopuri mai egoiste.

A interfera sau a nu interfera? Este o dilemă morală și științifică la care răspundeți prin supraveghere tăcută, ca să vedeți dacă ne rezolvăm singuri problemele. (Poate ne descurcăm mai bine decât v-ați așteptat?) S-ar putea ca motivele voastre să fie cât se poate de valide.

Totuși, dacă veți continua cu politica aceasta, nu vă puteți aștepta din partea noastră la încredere deplină sau la recunoștință, atunci când în sfârșit vom fi învins dificultățile și vom fi ajuns, fără ajutor, la statutul de adulți călători printre stele. Ah, sigur, vom încerca să fim prietenoși și corecți. Dar, cel puțin la început, după îndelungata voastră tăcere ne va fi greu să vă considerăm prieteni.

Înțelegem impasibila detașare științifică. Dar luați în calcul faptul că universul le joacă uneori feste celor puternici. Cândva, în vreo epocă îndepărtată, poate că rolurile noastre se vor inversa. Sperăm că veți înțelege dacă purtarea voastră din trecut și din prezent față de noi va dirija în viitor atitudinea noastră față de voi.

CAPITOLUL 75

PÂNDARI

Reflectez la cea mai recentă provocare postată de ea – una elegantă, care lovește mai aproape de adevăr decât altele –, când, brusc, mă trezesc în plină confuzie! Neobișnuită cu veștile neașteptate, comunitatea noastră de refugiați intră într-o stare de agitație. Adăstătorul și Observatorul își întind senzorii. Redau înregistrarea strălucirii orbitoare a atacului… urmată de un zbârnâit și de pârâituri ale unei transmisii încifrate, când ființele omenești se sfătuiesc de urgență cu nava lor.

Ah, deci ea e încă în viață. Intensitatea ușurării pe care o simt mă ia prin surprindere, laolaltă cu un nivel neașteptat al îngrijorării că șansele ei rămân minuscule.

„Cum de s-a întâmplat așa ceva?"

După consultări desfășurate în grabă, conchidem că o unitate de luptă care este independentă și imprevizibilă a lansat un atac asupra ființei umane care este preferata mea.

Cu mult timp în urmă, sute de obiecte violente și-au abandonat vechile loialități, pentru a se alătura unuia sau altuia dintre clanurile cristalelor. Mașini de război imbecile, șontâcăind pe la marginea interioară a centurii cu rănile lor căpătate în lupte antice, spasmul lor de violență petrecut cu câțiva ani în urmă a avut ca rezultat doar alertarea oamenilor și transformarea lor în inamici avertizați.

Ar fi trebuit să pornim demult o campanie de eradicare a acestor rămășițe putrede.

Doar că lucrurile nu sunt atât de simple. Nu toți ucigașii au devenit imprevizibili. Mulți continuă să aibă proprietar și să fie operați de sonde mai mari, precum Adăstătorul sau Întâmpinătorul, în pofida tratatului nostru de dezarmare.

Mi-am păstrat și eu câteva într-o rezervă secretă.

Se află vreunul dintre vânătorii mei loiali suficient de aproape ca să-i vină în ajutor lui Tor Povlov? Dacă da, m-aș aventura să comand acțiunea? Ce tentație bizară! Să intervii. Să-ți dezvălui puterile ascunse, de dragul unei *musculițe?* Poate că îndelungata așteptare singuratică, în care doar ființe ca Întâmpinătorul mi-au ținut companie, m-a făcut să devin instabil.

Un simplu calcul rapid mă ferește de disonanța cognitivă. Niciuna dintre telecomandatele mele nu se află suficient de aproape ca să dea ajutor. Și totuși, nu se poate interveni în niciun alt fel?

Între timp – în paralel – mă bate un alt gând. Cum aș putea fi sigur că atacul-surpriză asupra lui Tor a venit din partea unui singuratic? Din câte îmi amintesc, mașinile de război din vechime operau uneori în perechi sau în grupuri de trei.

Mai mult, se poate să fi fost un *atac planificat* de una dintre noi, sondele majore? De un camarad supraviețuitor, care a suportat, la fel ca mine, un exil în singurătate timp de aproape șaptezeci de milioane de ani pământeni? Nici nu e nevoie să mă străduiesc ca să produc o duzină de motive posibile care l-ar putea tenta pe Venetic, sau pe Explorator, sau pe Negustor… deși pe Adăstătoare nu, cu siguranță.

Îmi pregătesc unitățile de reparație și de luptă. Adevărul este că am început să fac asta (treptat și în secret) cu aproape un secol pământean în urmă, când undele radio au pornit să se reverse din tăcuta planetă de pe orbita a treia. Pregătirile erau dictate de prudență.

Acum poate că ar fi cazul, cum ar spune pământenii, să-i dau bătaie.

CAPITOLUL 76

SINCRONIZAREA E TOTUL

„Soarta ni se va schimba într-o clipită“, îşi spuse ea.

„Dacă nu cumva nenorocitul de FACR ne-a spart criptarea şi a aflat ce-avem de gând să facem. Sau dacă n-or fi mai multe creaturi de-astea îngrozitoare! Caz în care suntem mâncaţi.“

Expirând încordare în interiorul aburit al costumului-capsulă care îi susţinea funcţiile vitale, Tor privi cum numărătoarea primului dintre cronometre ajungea la zero, apoi repornea de la capăt. Unu. Doi. Trei. Patru…

„*Warren* începe să se mişte.“ Cu ochii minţii, Tor îşi imagină motoarele navei aprinzându-se şi explozia lor propulsând-o către ieşirea fatidică din zona projată de corpul asteroidului. Ar trebui să-i apară vârful nasului după o sută şase secunde.

Înainte de-a fi conceput planul acesta, Tor inventariase rapid zeci de scenarii. Toate cele viabile începeau aşa, cu nava ei pornind motoarele ca să se apropie pe după asteroid. La urma urmei, cum ar fi fost ca FACR să se teamă într-adevăr să tragă asupra lui *Warren Kimbel?* Ce-ar fi să înceapă prin a verifica? Era cea mai simplă soluţie. Să vină nava să-i ia pe Tor şi pe Gavin. Pe urmă să pornească la vânătoare de FACR.

Dintr-un motiv neclar, Tor simţea că unele lucruri n-aveau să meargă astfel. Rareori se întâmpla ca viaţa să fie atât de simplă.

Noua numărătoare ajunsese la patruzeci şi şase. Aşadar, în exact un minut, FACR avea să depisteze prora lui *Warren* ieşind de după pavăza asteroidului…

Când mai rămăseseră treizeci de secunde, Tor rosti o comandă:

— Dronele M şi P, porniţi!

Erau dronele lui Gavin, aflate la o sută de metri dincolo de buza craterului. Nu după mult timp, o pereche de sclipiri minuscule se înălţă de acolo deasupra orizontului. Perceptul lui Tor îi înfăţişă doi roboţei loiali evacuând propulsându-se şi săgetând către cer pe o traiectorie sinucigaşă – direct către talmeş-balmeşul de stânci şi pietre în care pândea maşina criminală.

„Sunt inofensive, dar oare FACR o să ştie asta?“

La zece secunde după lansarea lor, Tor vorbi din nou.

— Dronele R şi K, *veniți* acum!

Având parametrii deja programați, cele două porniră din direcții diferite, apropiindu-se rapid de ea peste o harababură de grinzi răsucite. Acum soarta depindea de o hotărâre a inamicului.

„Pe care pereche o s-o vânezi mai întâi? Pe cea care dă zor spre tine, sau pe cea care vine să mă salveze pe mine? Sau pe niciuna?“

— Dronele D şi F, acum!

Acestea erau tot ale lui Gavin; trimise pe urmele primii perechi, se năpustiră către norul ca un banc de nisip în care se ascundea inamicul, lăsându-i partenerul aproape singur. Nu era nimic de făcut în privința asta. Iar vârful lui *Warren* urma să apară în cinci… patru…

În spațiul complet vid, laserele pot fi greu detectabile. Dar Gavin îşi petrecuse ultima jumătate de oră aruncând cu brațul care îi mai rămăsese, cât de tare putea fără să se dea de gol, pumni de praf în bezna de deasupra. (Câştig secundar: săpatul unui adăpost mai adânc.) Norul de particule care se extindea continua să fie în cea mai mare parte un vid aproape perfect…

… dar, când străpunse pâcla aceea rarefiată, raza ucigaşă împrăştie un siaj demascator de sclipiri albastru-verzi, în timp ce reteza în două drona P, aprinzând sub forma unei mingi de foc ostentative hidrazina vărsată din rezervor.

Tor se holbă şocată, după care îşi aminti să restarteze cronometrul – în timp ce drona M era la rândul ei despicată! De data aceasta, fără explozie. Tor îşi birui spaima şi se concentră.

„Vasăzică, a luat inițiativa ca să se protejeze. Însă acum…“

Se întoarse cu fața la drona R, care accelera către ea pe deasupra învălmăşelii de nave-sonde extraterestre distruse. Micul robot ducea o piesă de metal plată, ca de armură, pe care o recuperase din mormanul de resturi şi o ținea acum pe post de scut între el şi FACR.

— Gavin, ai localizat…

O săgeată dogoritoare de un albastru-verzui lovi platoşa, făcând-o să scuipe în toate părțile stropi de metal superîncins. Drona îşi continua înaintarea grăbită către Tor…

— *Acum am reuşit!* strigă partenerul ei. *L-am depistat pe nenorocit cu o marjă de câțiva metri. Ştii ce? Pun rămăşag că mă crede mort. Habar n-are că sunt un…*

Raza emisă de FACR descrise rapid o spirală. Apoi, fie ca urmare a preciziei de țintire, fie din pur noroc, reteză capătul apucător al

unuia dintre brațele micii drone. Placa protectoare se răsuci într-un sens, drona în celălalt. Se chinui cu disperare să compenseze dezechilibrul, încercând să ajungă la Tor, până se prăbuşi într-o piesă verticală a unei macarale antice. Placa plecă învârtindu-se şi se izbi de grinzi, oprindu-se doar cu *puțin* prea departe ca Tor s-o poată ajunge.

Robotul se rostogoli o dată, se opri, tremură scurt şi muri cu încă o gaură sfredelită curat prin carcasa care îi adăpostea creierul.

„Fir-ar să fie. Se pricepe, a naibii scârbă! Şi are un ritm de reîncărcare mai rapid decât al oricărei arme construite de oameni."

Conştientă că trecuseră nouăsprezece secunde de când fusese trasă prima rază laser, Tor se roti pe loc ca să privească la drona K, care se propulsa către ea din partea opusă, strângând în mâini altă placă de armură improvizată, nepotrivită. Din nou – o lumină stridentă şi fărâme expulzate din locul în care raza FACR atinsese metalul în căutarea unui punct vulnerabil. În câteva clipe…

Sulița de lumină aspră *dispăru* – cu o iuțeală care o lăsă pe Tor clipind nedumerită. Pe când unitatea ei optică făcea eforturi să se adapteze, drona continua să se apropie, după toate aparențele nevătămată.

Ceea ce însemna…

— Acum sunt atacat, căpitane Povlov. Vestea bună este că manevrele cu care i-ai distras atenția mi-au oferit o jumătate de minut în plus. Vestea rea? Din păcate, Faction-Allied Competition Remover nu pare să se teamă de mine.

Ia-ul de ultimă generație avea obiceiul enervant de a vorbi uneori cu prea multe cuvinte, ba chiar de a deveni limbută în momente de stres. Nimeni nu ştia de ce.

— Am trimis un puls radar către poziția furnizată de Gavin. Am obținut un ecou puternic şi l-am localizat cu precizie de jumătate de centimetru. Drept răspuns, FACR mi-a pârjolit antena principală şi zona înconjurătoare din fuzelaj. Camerele adiacente nu mai sunt etanşe. Acum îmi rotesc arma principală ca să țintesc inamicul. Dar, la rata actuală de reîncărcare, va fi apt să-mi spulbere laserul dintr-o parte înainte să pot eu să ochesc şi să trag.

Drona K, cărându-şi incomoda placă de metal, avea probleme cu frânarea. Cu un țipăt, Tor trebui să se ferească, fiindcă drona se izbi de traversa care o proteja. Rapid, înainte ca robotul să se îndepărteze învârtindu-se, mâna lui Tor țâşni şi se încleştă pe

discul gros. Degetele ei protetice se înfipseră atât de puternic, încât îi provocară *durere,* pe care o simți şi în încheietura torsionată.

„Asta nu-i nimic pe lângă momentul când ți se taie brațul cu totul“, se consolă Tor, nevoită să-şi expună membrul timp de câteva secunde. Dar inamicul era ocupat în altă parte.

„Mersi, Warren“, îşi spuse ea, când totul se afla la adăpost în spatele traversei. Simți un junghi la ideea încă unui sacrificiu făcut în folosul ei de cineva care purta acel nume.

„Acum, mai rezistă până îmi vine rândul.“

Bucata de metal era doar un „scut“ improvizat. La ordin, drona K coborâse în catacombele asteroidului ca să recupereze o parte dintr-un tambuchi de cameră etanşă sfărâmat – unul dintre multele care protejau cândva misterioasa zonă a habitatelor şi dintre puținele obiecte la dispoziție care erau în stare să blocheze pentru câteva secunde raza ucigaşă. Poate. Dacă Tor reuşea să-l țină la unghiul potrivit, între ea şi privirea mortală a maşinăriei.

Ar fi fost mai simplu într-un câmp gravitațional ca al Pământului. Nu trebuia decât să-şi ia avânt din traversă, ținând scutul ridicat timp de câteva clipite – atât cât să coboare până într-o zonă sigură, nefăcându-şi griji decât cu aterizarea. Aici, gravitația era un prieten anemic, mai plăpând decât un şoricel. Căderea ar fi durat prea mult.

— Tor, duşmanul îmi prăjeşte la mare artă tot instrumentarul, pe măsură ce intră în raza lui de acțiune. Jumătate dintre compartimentele mele din față sunt în prezent perforate. Arma de bază va fi expusă la un atac din lateral timp de cel puțin cincisprezece secunde înainte să pot riposta. Această fereastră de timp se va deschide în patruzeci şi două de secunde începând de… acum.

Blestemându-şi încetineala cu care se mişca în zona îngustă protejată în spatele traversei, Tor ajută drona K să se întoarcă şi să se poziționeze cu capul în jos şi cu propulsoarele către cer, continuând să țină zdravăn cu ambii cleşti de marginea capacului de etanşeizare.

Planul acesta avea vicii serioase. Cel mai grav dezavantaj se anunță în lumina aspră apărută undeva sus, departe. O lumină *fierbinte,* bogată şi roşiatică – foarte diferită de albastrul glacial al laserului –, care izbucni deasupra craterului, scăldând navele moarte în culori de foc pâlpâitoare.

„Trebuie să fie drona D sau drona F, sau amândouă, explodând înainte să poată ajunge la FACR. Până la urmă, tot a trebuit să se

întoarcă şi să se ocupe de ele, pentru cazul în care ar fi fost purtătoare de bombe.“ Ei, cel puțin sacrificiul lor îi oferise lui Warren un scurt răgaz. Păcat că momentul acela de distragere a atenției nu se putuse planifica mai bine.

„Nu mai seacă odată laserul din arma aia a sondei-mamă?“

Ghemuindu-se, Tor conştientiză cu intensitate faptul că rezervoarele de hidrazină ale lui K erau prea aproape de spatele ei. N-avea de gând să experimenteze pentru a doua oară incinerarea. În pofida tuturor îmbunătățirilor sale cibernetice, simțea în gură acelaşi gust de fiere al groazei de care aveau parte strămoşii ei când se confruntau cu lei în savană sau cu dragoni întruchipați în noapte. Trupul ei îndura valuri de slăbiciune.

Dar în luptă nu e timp pentru spaimă. Venise momentul.

Cu placa de etanşeizare ținută în echilibru deasupra capului şi cu drona pe ea, poziționată cu fața în jos, picioarele lui Tor se îndoiră din încheieturi, apoi *împinseră* cu putere în grinda de metal, refugiul ei din ultima oră, şi Tor porni într-o plutire cu spatele. Chiar înainte de a ieşi din umbra grindei, îşi trase brusc brațele şi picioarele, strângându-se în poziție fetală şi lipindu-se de centrul plăcii, în timp ce micuța şi credincioasa dronă K îşi pornea toate motoarele ca să se lanseze cu Tor în jos, către siguranța oferită de rămăşițele încâlcite. Prea lent, totuşi.

Oare FACR ezita?

Precis că Tor şi Gavin erau țintele prioritare. Având în vedere ce se petrecuse mai devreme, nicio altă variantă nu avea sens. Pe de altă parte, să-l lase pe *Warren* în pace putea fi o greşeală fatală pentru inamic…

„Haide! Fii atent la mine!“

După cinci secunde neîntrerupte, indecizia maşinii de război luă sfârşit într-o vâlvătaie strălucitoare de un albastru actinic care îi erupse lui Tor deasupra capului, penetrând drona K ca pe un şervețel de hârtie. Micul robot intră în convulsii, îngrijorând-o pe Tor.

„Dacă i-a scos creierul din funcțiune…“

În cazul acela, poate că robotul *va continua* să se țină de placă, expunându-şi rezervoarele de combustibil – o veritabilă bombă, aşteptând să fie detonată.

Brațele lungi ale lucrătorului robotic vibrară puternic, desprinzându-se de scut, conform planului. Iar după ce o împinse pe Tor către adăpost, drona K pivotă ca să se propulseze în sens invers. *Mersi*, îşi spuse Tor, privind pentru ultima dată la maşina

loială. Acum inamicul avea trei ținte dintre care să aleagă.

„Trage în mine.

Trage în Warren.

Sau încearcă să se folosească de dronă ca să mă spulbere…“

Lumea deveni roşu-portocalie – o lumină nemiloasă, plină de furie, mult mai aproape decât până atunci. Strălucirea explozivă mătură toate laturile capacului de etanşeizare şi o înconjură pe Tor, care se chirci într-o fâşie de umbră îngustă, cilindrică.

„La revedere, dronă K.“

Atât îi trecu prin minte înainte s-o lovească unda de şoc, care făcu să tremure placa atât de tare, încât aproape îi scăpă din mâini. Picioarele îi zburară când apărătoarea dreptunghiulară începu să se învârtească.

Fusese, evident, o tactică a inamicului ca să ajungă la Tor. Mişcarea aceasta de rotație avea să-i aducă trupul în raza de acțiune a FACR, cu câteva secunde chinuitoare înainte de a fi ajuns la adăpost.

Era vremea să scape de-acolo.

Tor îşi strânse picioarele, proptindu-le în placa de etanşeizare.

— Tor Povlov, arma mea tocmai intră în raza de atac. Atenția inamicului trebuie distrasă timp de cincisprezece secunde.

Prea mult. Chiar dacă reuşea să convingă FACR să se concentreze asupra ei, intervalul acela de timp era suficient pentru *trei focuri* la viteza cu care era în stare nenorocitul să reîncarce.

Dar trebuia să încerce! Încă apărată de placă, Tor îşi luă avânt cu putere, într-o direcție semialeatorie. Dacă inamicul avea nevoie fie şi de o fracțiune de secundă suplimentară ca s-o depisteze, dincolo de norul exploziei, care continua să se extindă…

Groapa, plină cu rămăşițe cioturoase, se apropia cu repeziciune. Dar Tor se luptă cu instinctul care o îndemna să se întoarcă şi să se chircească în aşteptarea impactului. Dimpotrivă, îşi răsuci picioarele către văzduh, când auzi deodată o altă voce strigând.

— Vin, Tor!

Gâfâind de epuizare, izbuti cumva să găsească aer cât să icnească:

— Gavin… nu…

Scutul se îndepărtase învârtindu-se. Dincolo de scânteile şi de căldura evanescentă emise de resturile luminoase ale dronei K, Tor întrezări o vastă dispersie de stele şi ştiu că nu trebuia să se

uite la ele. Cu un icnet, îşi ridică amândoi genunchii, în ultima clipă.

— Gavin… rămâi unde…

Durerea îi erupse pe toată lungimea piciorului stâng, apoi dispăru subit, înainte de a apuca să răcnească. Piciorul îi dispăruse pur şi simplu. Prin forța brută a voinței, Tor şi-l apropie pe celălalt, punându-l între ea şi violența letală. Aproape instantaneu, durerea chinuitoare îi atacă şi acel picior…

… apoi se opri când ceva-sau-cineva dădu buzna s-o salveze! O siluetă întunecată se înfipse între ea şi cel care o tortura, încasând lovitura laserului. În momentul acela de şoc, cu mintea zăpăcită, Tor văzu un *erou* uriaş şi neînfricat, purtând armură şi înarmat cu o sabie zimțată, care apăru dintr-un salt în fața ei şi pară lancea înverşunată a duşmanului, îndepărtând-o de ea cu un gest dezinvolt, într-o jerbă de scântei.

— *Zece secunde,* anunță *Warren*.

O minciună sfruntată. Trebuie să fi trecut un ceas de când vorbise nava ultima dată.

Laserul încetă s-o mai vâneze pe Tor. În bezna subită, perceptul căştii ei cartografie din nou împrejurimile.

„Mă prăbuşesc prin mormanul de gunoaie.“ Salvatorul ei, acum îşi dădea seama, fusese probabil o preistorică macara de construcții, care blocase laserul în timp ce Tor cădea prin dreptul ei. Şi curând avea să se izbească zdravăn de fundul gropii, care se apropia vertiginos.

Tor ştia că trebuia să verifice diagnosticele, să vadă dacă etanşarea de urgență rezista după pierderea piciorului. „Piciorul meu cel foarte costisitor…“ Tor îşi înăbuşi un început de isterie. Trebuia să se răsucească pentru a se pregăti pe cât posibil de impact.

Dar îi dispăruseră energia şi voința. Secaseră. Nu putea decât să fixeze cerul cu privirea…

… în timp ce sângeroasa FACR se dezlănțuia din nou din ascunzătoarea ei aflată în amestecătura de roci care orbitau asteroidul – un punct din văzduh care nu se mai afla în raza vizuală a lui Tor. Nemaiavând acces la ea, maşinăria pornită la vânătoare căuta altă pradă. Reflexii luminoase dispersate ca firele de praf îi dezvăluiau lancea de lumină letală dincolo de buza craterului… şi nu după mult timp sistemul audio al lui Tor transmise un strigăt ascuțit de şoc şi disperare.

„Ah, Gavin. Ai ajuns prea târziu… şi prea devreme.“

Ceasul din percept îi arătă cumplitul adevăr. Cu o viteză de reîncărcare de cinci secunde, inamicul ar fi avut timp berechet să-l termine pe Gavin şi să se întoarcă spre *Warren,* scoţând din luptă arma principală a navei înainte ca aceasta să poată…

Tor clipi. O lăsa vederea? Numărul de dâre sclipitoare de sus părea să se fi dublat, apoi încă o dată… şi încă o dată! Acolo unde fusese *o singură* rază feroce, *opt sau nouă* lănci subţiri traversau firmamentul, din stânga în dreapta, perfect paralele între ele, pe când prima dispărea rapid.

Din poziţia ei avantajoasă, acum mult adâncită în groapa care părea fără sfârşit, Tor văzu opt lănci care loveau cu ferocitate partea de cer unde pândise inamicul ei şi de unde îşi lansase ambuscada. Acum fiecare dintre acele raze călătorea pe o traiectorie spiralată, evaporând nisip… rocă… şi poate nişte bucăţi de metal strălucitor…

Tor emise, gâtuit, un singur nume. Un ţipăt răguşit de triumf.

— Ibn Battuta!

Şase minute-lumină dus-întors. Un obstacol imposibil în condiţii de luptă care cereau coordonare la fracţiuni de secundă. Orice vătămare reală suferită de FACR ar fi fost accidentală. Dar, cu puţin noroc, factorul surpriză şi distragerea atenţiei ar fi fost suficiente ca să permită…

Încă un harpon de lumină feroce pătrunse din dreapta lui Tor. O săgeată răzbunătoare, ţintită cu precizie şi cu o întârziere neglijabilă.

Warren!

Urmată de o novă – un nou soare – care izbucni deasupra şi alungă întunericul.

Acea iluminare scurtă, de un alb incandescent, îi oferi lui Tor imaginea fugară a cavităţii neregulate din asteroid, care, dovedindu-se până la urmă a nu fi nesfârşită, se închegă în jurul ei şi se apropie s-o izbească tocmai pe când râdea de propria-i victorie amară.

„Aşa-ţi trebuie, fir-ai să fii de…“

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul cinci

Poate aveţi un alt motiv pentru politica de noninterferenţă, **ca să ne**

cruțați pe noi – și cultura noastră – de vreun rău care ni s-ar putea întâmpla din cauza contactului. Poate ni s-ar eroda simțul liberului arbitru? Sau încrederea în cultura noastră superioară? Vă faceți griji că vom căpăta un complex de inferioritate sau că ne vom alege cu alte daune psihice? Există genuri anume de cunoaștere pe care nu suntem pregătiți să le gestionăm"?

♦ ♦ ♦

Trista istorie a „primelor contacte" de pe Pământ, când diverse culturi umane s-au întâlnit pentru prima dată, ne oferă lecții-avertisment. Adesea, cea cu un nivel tehnic mai puțin sofisticat a avut de suferit, ba chiar s-a prăbușit. Tot așa se întâmplă și când se întâlnesc civilizații planetare? Trista experiență și compasiunea vă motivează încăpățânarea de a nu vorbi cu noi?

Firește, dacă decizia voastră se bazează pe dovezi foarte puternice, atunci vă mulțumim.

Și totuși… **sunteți** convinși? Puteți fi siguri că suntem atât de fragili și că nu reprezentăm o excepție? (Au mai existat excepții, în cazul unor prime contacte pământene.) Iarăși, nu s-ar putea să căutați cu lumânarea argumente pentru o hotărâre pe care ați luat-o din alte considerente?

Testați-o! *Încercați să contactați grupuri de oameni prin intermediul Internetului și să examinați chestiuni care vă preocupă.* Va fi surprinzător de ușor, prin intermediul unor scrisori trimise prin e-mail sau prin participarea anonimă la rețele sociale sau la grupuri de discuții online.

Ba chiar ați putea să vă identificați cu numele voastre reale! Alegeți-vă trupuri-avatar care seamănă cu ale voastre! Toată lumea din acel mediu virtual va presupune pur și simplu că sunteți niște ființe omenești excentrice, care folosesc pseudonime internetistice ca să se dea drept extratereștri. Orice bizarerie a limbii sau a culturii voastre va fi luată drept parte a rolului jucat.

Prin urmare, ironia sorții, cu cât veți fi mai sinceri, cu atât mai bine păstrat va fi secretul vostru! Și cu atât mai multe veți afla.

Poate va trebui să acționați cu tenacitate. Pe multe site-uri, propunerea voastră de negociere va fi respinsă, neprimind mai mult decât niște chicoteli. Dar încercați în continuare!

Până la urmă, veți găsi un loc în care indivizi inteligenți se vor bucura să intre în joc, angajându-se cu un viu entuziasm în conversații cu voi, *prefăcându-se* a crede că sunteți extratereștri și discutând despre îngrijorările voastre pentru simpla plăcere intelectuală a unui astfel de

exercițiu.

Explorați mai departe și dezvoltați-vă metoda, până veți descoperi acele inteligențe sclipitoare care sunt doritoare să se ocupe de asemenea subiecte. Îi veți cunoaște între timp și pe unii dintre cei mai smintiți! Ei, și? O parte importantă a educației voastre ar putea fi aceea de a învăța să faceți deosebirea și de a descoperi zonele de suprapunere. Astfel veți reuși să degustați diversitatea gândirii umane, cea mai mare forță a noastră.

Care este cel mai elocvent semn de maturitate a unei persoane? Faptul că le îngăduie altora s-o ajute să-și reconsidere supozițiile.

Desigur, poate că faceți asta deja! Poate pozați drept excentrici participanți la comunitățile online din prezent, poate pregătiți site-uri distractive sau jocuri ca să testați diverse idei în fața unui public de masă…

… ori poate scrieți istorisiri fascinante sub pseudonim, folosindu-vă de un autor uman ca acoperire și publicând povești care ne incită imaginația, cântărind apoi felul în care răspundem.

Poate brodați aceste scrieri cu indicii aparte care nu pot fi descifrate decât după achiziționarea mai multor exemplare din fiecare carte a pretinșilor autori.

Și încă în variantă cartonată.

CAPITOLUL 77

PÂNDARI

Senzaţia mea supremă se înrudeşte, probabil, cu ceea ce oamenii numesc încântare: pentru că Tor Povlov şi partenerul ei au supravieţuit întâlnirii cu un ucigaş solitar rămas de pe vremea Vechilor Războaie.

Dar *cum* au supravieţuit? Uşurarea pe care o simt se împleteşte cu perplexitatea şi cu îngrijorarea. Oare unitatea ucigaşă era defectă? Se degradase în timp? Sau, dacă pământenii au priceperea necesară ca să învingă o teribilă maşinărie de luptă, ar trebui să recalculez şansele lor în Jocul Final?

E posibil ca atacul acesta să fi fost provocat de unul dintre camarazii mei supravieţuitori, *tocmai pentru* a le testa şansele?

Cele mai multe dintre sondele principale consideră că ambuscada aceasta are o legătură cu Boala – teribila molimă pe care au răspândit-o cristalele infecţioase prin toată galaxia. Una dintre facţiunile fomitelor spaţiale trebuie să se fi simţit ameninţată, sau poate a întrevăzut posibilitatea de a câştiga un avantaj dacă îşi obligă una dintre unităţile de luptă rechiziţionate să comită omucidere. Este o idee simplă şi ispititoare. Dar mie mi se pare forţată. După cum ar cânta un mare computer din musicalurile acelea sci-fi stridente de la HollyBolly, „avem o eroare de calcul".

Însoţitorii mei au tendinţa de a da vina pentru orice lucru rău pe micile capsule cu virusuri care s-au revărsat din spaţiu în ultima sută de milioane de ani. Ei uită că *deja ne aflam în război de foarte multă vreme,* în era marilor sonde mecanice, cu mult înainte de a fi sosit vreun cristal. Teribila bătălie pe care au declanşat-o a fost doar ultima dintr-o lungă serie.

Mai există o teorie.

Robotul ucigaş i-a atacat pe Tor şi pe Gavin în timp ce explorau şantierul de replicare distrus al unei mari sonde Săditor. Se poate să existe vreun *secret* ascuns printre dărâmături? Unul atât de cumplit şi de îngrijorător, încât cineva a încercat să-i împiedice să-l descopere? Adăstătoarea, Exploratorul şi câţiva alţi supravieţuitori majori au propus să trimitem o unitate-spion să investigheze. Dar eu mă opun.

La ce bun să ne batem capul? Dacă o enigmă întunecată aşteaptă să fie descoperită sub cavoul acela de pietre plutitor în spaţiu, Tor Povlov

are s-o descopere – după ce ea și partenerul ei vor termina reparațiile vindecătoare și își vor relua misiunea. Iar atunci vom afla totul imediat ce-și va emite ea raportul plin de culoare către publicul fidel de acasă, de pe planeta caldă și umedă.

Nu văd niciun rost să ne amestecăm. Deocamdată.

♦ ♦ ♦

Între timp, nava ei continuă să emită *Provocări-invitații…* tachinări vechi de un secol, formulate meticulos pentru a pune sub semnul întrebării motivațiile inventate pentru tăcerea lui ET. Pentru a îmboldi orice inteligență extraterestră care ar putea pândi în preajmă refuzând să-i salute. Mesajele acestea îl împing pe sărmanul Întâmpinător aproape de limită. Cu forțe unite, reușim să-i frânăm voința, să-l oprim de la a trâmbița răspunsuri înfocate. Bietul Întâmpinător! E limpede c-a ales tabăra greșită în Ultimul Război, ca să fim blânzi.

Câteva alte sonde reacționează cu *mânie* la aceste transmisiuni! E posibil ca vreuna dintre ele să fi lansat robotul ucigaș, ca s-o pedepsească pe Tor pentru insolența ei nechibzuită? Sau doar ca să oprească emisia?

Din perspectiva mea cu desăvârșire unică, mi se par derutante. Aceste „mesaje către nepământenii aflați la pândă" spun mai multe despre felul în care gândesc oamenii decât despre noi, *extratereștrii.* Ah, da, câteva dintre ele aproape că pun degetul pe rană! Dar prezumțiile adânc înrădăcinate – lucrurile care pământenilor li se par de la sine înțelese – fac ca până și cele mai bune dintre provocări să rateze la limită…

… sau cel puțin acestea sunt asigurările pe care ni le dă fragmentul vestigiu AVOCAT, oferind justificări pe care le acceptă majoritatea supraviețuitorilor și făcându-ne astfel să ne menținem acceptul de-a păstra tăcerea, pentru moment.

♦ ♦ ♦

Ajunge. Am câteva idei pe care aș vrea să le testez pe *alți* prieteni. Inboxul meu e plin de mesaje de la musculițe umane – bărbați și femei în carne și oase de pe planeta apoasă – care corespondează cu mine prin intermediul e-mailurilor de modă veche, pe canalul asincron care este cel mai puțin stânjenit de întârzierea cauzată de viteza luminii. Parteneri de conversații și dezbateri care nici n-au idee de adevărata mea natură.

Mă rog… nu că n-ar avea idee. Indicii au primit. Le-am dat o mulțime! E vina mea că preferă să le ignore? Cu toată agerimea lor mintală,

pământenii ăştia cred că sunt unul de-ai lor, chiar şi când „mă prefac“ că nu sunt. Chiar şi când le spun deschis cine sunt şi îmi dau numele real, nu fac decât să râdă şi să intre în „jocul pe roluri“. Marşează la şmecherie, la şarada mea drăguţă de maşinărie extraterestră antică.

Abordarea aceasta m-a învăţat o mulţime de lucruri.

Mă întreb de ce niciunul dintre noi nu s-a gândit la asta până să ne înveţe primul mesaj-provocare cum s-o facem.

În fine. O idee bună e o idee bună, indiferent de sursa ei.

CAPITOLUL 78

SPECII X

Din cauza alarmelor de război, cea mai mare parte a echipajului rămase la stațiile de urgență mult după ce criza din zona de centură H-27 trecuse. De când Tor Povlov şi Gavin IAnsworth se întorseseră la bord şi fuseseră peticiți şi conectați în unitățile de recuperare, *Warren Kimbel,* care continua să examineze bucățile din prădătorul FACR, nu mai raporta nicio activitate ostilă.

„Dacă a fost într-adevăr un Faction-Allied Competition Remover până la urmă."

Gerald avea îndoieli că definiția se aplica în acel caz. Unu la mână, erau mai puține cristale spațiale acolo unde se dusese echipajul lui Warren Kimbel să exploreze, în mijlocul centurii. În zona aceea, cea mai mare parte a rămăşițelor păreau a proveni dintr-un conflict mult mai vechi, care avusese loc între puternice nave stelare robotizate.

„Oricare ar fi motivele robotului ucigaş, de data asta am strâns informații bunicele despre ei. Şi vom afla şi mai multe după ce analizăm fragmentele.

Măcar de-ar captura cineva unul viu, încă activ şi cu gândire funcțională, poate chiar capabil să vorbească. L-am putea convinge oare să ne spună ce s-a întâmplat aici în vechime?

Cu condiția să-şi mai amintească, nenorocitul."

Gerald bănuia în taină că scârboasele maşini de război antice acționau, cine ştie, poate doar din reflex. Sau, dacă nu, poate că înnebuniseră cu mult timp în urmă. Ce inteligență putea supraviețui plictiselii de o mie de mii de secole?

Dacă ar fi fost după el, Gerald ar fi comandat ieşirea din starea de alertă beligerantă. Dar, ca lider al expediției, tot trebuia să țină cont de părerea căpitanului Kim când venea vorba de activitatea navei. În orice caz, un pic de stres era bun pentru echipaj. Nu avuseseră parte decât de o hărțuială minoră în comparație cu ceea ce ar putea avea de înfruntat *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta* în următoarea ei călătorie către exteriorul centurii şi mai departe. Poate că tot ce mai rămăsese din combatanții preistorici care se încleştaseră cândva în luptă prin întregul sistem solar era

o mână de FACR plutind în voia sorții. Pe de altă parte, era posibil să mai existe prin apropiere forțe teribile, într-o aşteptare încordată. „Vom vedea…

… presupunând că nu ne înecăm mai întâi în haos acasă, pe Pământ.“

Ceea ce îi aminti de altceva lui Gerald.

„Am primit de la Ben Flannery o transmisie pe care a întrerupt-o starea de criză. Ben părea îngrijorat… când alarmele m-au smuls de acolo.“ În momentul acela, toți cei de la bord, până şi cercetătorii, îşi dedicau întreaga atenție evenimentelor care se petreceau la distanță de trei minute-lumină – aproape o jumătate de unitate astronomică.

Printr-o interfață vizuală, Gerald văzu Rețeaua Telescopică Lacey Donaldson balansându-şi vasta umbrelă de petale-oglinzi pentru a-şi relua configurația anterioară, de instrument ştiințific care aduna date despre alte sisteme planetare. Nu se intenționase testarea marelui telescop ca armă atât de curând. Acum, scopul lui secundar nu mai reprezenta un secret. Indiferent ce sau cine pândea în centura de asteroizi, acela avea să-şi dea seama că pământenii pregăteau nişte arme masive, chiar acolo, în vecinătate.

Echipajul de pe punte părea obosit, dar starea de încordare persista. Până şi căpitanul Kim arăta în continuare de parcă ar fi fost drogată cu adrenalină şi îşi rodea întruna o pieliță de la o unghie, în timp ce zona perceptului i se umplea cu holo-imagini plutitoare şi cu post-analize ale luptei cu FACR în modul temporizat. Simulările străfulgerau prea iute pentru ca Gerald, cu augmentările lui mai vechi, să poată ține pasul. „Mă rog, unele modernisme de-astea nu-s menite pentru boşorogi ca mine.“

Cum Kim părea să țină bine toate frâiele, Gerald, care ieşise deja din tură, se întoarse neceremonios, îşi luă avânt şi pluti către apartamentul său, unde îl aştepta mesajul de la Ben. Pe drum, trecând pe la stația ştiințifică principală, îi găsi pe Ika şi pe Hiram prostindu-se ca să-şi distreze colegii de echipaj şi să mai alunge din încordare cu un mic spectacol: întrețineau o *conversație de-a-ndoaselea,* în care fiecare cuvânt, fiecare sunet era inversat în timp. Gerald nu putu să nu zâmbească văzând prietenia aceasta ciudată între fata neanderthaliană şi băiatul autist. Era clar că diversitatea în sine era o răsplată.

„Dar fără delfini.

Dacă la următoarea expediție pe care-o comand îmi bagă la

bord vreun soi de superpeşte, îmi dau demisia.“

Undeva tot trebuia să tragi linia.

Ika îi prinse privirea când trecu pe lângă ei şi, fără a se opri din flecăreala de-a-ndoaselea, îi făcu lui Gerald cu ochiul pentru a-i trimite un *pict*. O micuță pictogramă sclipitoare păru să plutească dinspre ochiul ei către al lui, oprindu-i-se în colțul perceptului. Când aruncă o privire spre ea, se despături şi spuse:

Dl C aşteaptă în acelaşi loc!

Gerald chibzui la înțelesul acelor cuvinte pe când zbura de la un sprijin de mână la altul către axul rotitor al roții gravitaționale.

„Ah. Da. Domnul C.“

Domnul Cobbly. Dintr-un motiv necunoscut, Ika părea în continuare nerăbdătoare să-l vadă încercând şmecheria cu pata oarbă. Era atât de simplă, încât până şi un nepriceput de Homo sapiens trebuia să fie capabil să *nu* vadă ceva ce nu era acolo.

„Mă rog, poate. Acum, dacă tot a trecut criza.

Doar de hatârul ei.

După ce mă ocup de alte treburi. Şi dorm.“

Coborând pe una dintre scări către marginea roții pivotante, Gerald avu nevoie să se concentreze ca să-şi poziționeze picioarele sub el. Chiar şi la un sfert de G, simpla acțiune de a sta în picioare parcă devenea cu timpul tot mai ciudată şi mai dificilă – trebuia să nu uite să țină cont de direcția desuetă numită *jos*. Poate că într-o bună zi va înceta să mai vină aici şi va deveni rezident permanent al spațiului imponderabil. Pentru un astronaut ar fi fost un mod frumos de a-şi pune capăt carierei, autoexilându-se pentru totdeauna din lumea sa natală.

Dă-o naibii, măcar o să mai existe un Pământ locuibil peste câțiva ani? Unele nelinişti care datau din vremea tinereții lui – energie, poluare şi terorism – păreau acum mai puțin fioroase. Dar fiecare an aducea la lumină *noi* dileme – unele necunoscute generațiilor anterioare –, care alimentau spaima publicului față de extincție…

… şi revigorau interesul a milioane de oameni pentru soluția seducătoare oferită de cristalele stelare.

Reînvățând arta mersului, Gerald şontâcăi prudent pe lângă aceeaşi porțiune de hol în care Ika şi Haram insistau că pândea un „cobbly“. „O nonentitate imaginară din Paleolitic n-ar avea nelucruri mai bune de nefăcut decât să piardă vremea pe-aici aşteptând să *nu* converseze cu mine? Şi ce înseamnă asta, că neanderthalienii au fost primii guru mistici? Învățătura lor era că

una dintre căile spre înțelepciune este privitul-în-altă-parte?“

Intrând în apartamentul lui pentru prima dată în ultimele douăzeci de ore, găsi deasupra biroului holo-capul prietenului său antropolog, încremenit în mijlocul frazei pe care o rostea când pornise vaierul alarmei de război. Lângă Flannery plutea o hartă a curentelor politice care tulburau planeta Pământ – stropi de culoare înghesuindu-se în câțiva metri cubi din camera lui Gerald.

După o vizită la igienizator, Gerald luă un bulb de suc cu supliment de fermenți şi se trânti în hamac.

— Reia.

Capul-mesager al lui Ben reîncepu să vorbească de parcă nici nu s-ar fi întrerupt.

— … o nouă alianță între mişcarea Planeta Oamenilor şi membrii ConservaTED, care caută să impună extinderea Tribunalelor Temporare ale Ştiinței ca să contracareze „experimentele periculoase“. Renunțarea, cu un nume nou.

O pereche de forme ca nişte amibe colorate începu să strălucească în colțul din stânga-jos al display-ului. Fiecare dintre ele reprezenta un punct de interes sau o pasiune împărtăşită de câteva sute de milioane de votanți. În timp ce Ben vorbea despre aceste două mişcări, culorile lor se contopiră, pulsând de ambiție, de parcă îşi arătau nerăbdarea de a se răspândi.

— Ghici cine-a intermediat înțelegerea asta! Îl mai ții minte pe „profetul“ ăla din anii cincizeci? Tensquatoway, parcă. Acum îşi foloseşte vechiul nume, Joseph Pine, şi vine cu argumente vechi revopsite. Vrea să fie adunate cu forța toate cristalele spațiale şi să fie aruncate în soare! Bineînțeles, după treaba asta zeci de cristale vor rămâne la secret sau în proprietatea unor persoane particulare…

Gerald examină cu luare-aminte Harta Satsuma a Intereselor Politice, oferită de Ben. Era versiunea cea mai recentă, în care *jos* însemna retro. Căutarea unui stil de viață bucolic, paşnic, pentru întreaga omenire. Limitarea ambiției şi prevenirea exceselor. Totul din rațiuni de conservare. Sau pentru Pământ şi natură şi pentru o întoarcere la „inerenta cale înțeleaptă“. Existau o mulțime de scuze, chiar şi înainte ca fomitele spațiale să fi oferit motivația majoră. Scandalurile din urmă cu o generație – când un grup conspirativ al celor superbogați fusese prins folosind Renunțarea ca justificare a unei lovituri de stat – nu avuseseră impact pe termen lung.

Roata se întorcea mereu. Iar ştiința – ironia sorții – era cea responsabilă.

Instrumente precum Rețeaua Telescopică Donaldson-Chang – proiectate să verifice diversele minciuni şi adevăruri spuse de diverşi extrarți – erau nişte realizări fantastice ale măiestriei umane. Şi totuşi, renunțătorii se îmbărbătau cu fiecare rezultat negativ, cu fiecare ecou al tăcerii perceput dinspre o stea îndepărtată care găzduise cândva o civilizație inteligentă. Indiferent dacă extratereştrii aceia se mistuiseră, se autodistruseseră, se retrăseseră în recluziune sau avansaseră până la un stadiu elevat, niciunul dintre sistemele care lansaseră artefacte-emisari nu mai era „în direct".

Cei care fierbeau la foc mic undeva în josul Hărții Satsuma trăgeau concluzia că „mersul înainte" însemna moarte… deci să nu mergem înainte.

„Sigur, nu ştim nimic despre cei care refuză să lanseze sonde proprii. Oare tăcerea lor e o veste bună, pe când tăcerea celorlalți e semn rău? N-am înțeles niciodată raționamentul ăsta.

În orice caz, din punctul meu de vedere, lucrurile se reduc mereu la o singură întrebare. Dacă n-ai ambiții, dacă n-ai visuri imposibile pe care poate le vor realiza urmaşii tăi, atunci ce rost mai are inteligența?"

Cât despre celelalte axe ale hărții, *estul* şi *vestul* reprezentau cât de dispuşi erau oamenii să se încreadă în vreo autoritate, fie ea a oficialităților alese, a oamenilor de ştiință, a clericilor-guru sau a aristocrației ereditare. Tenskwatawa fusese cândva aliat cu noii conducători. Acum îşi făurea legături cu populiştii anti-avere. „Mă rog, indivizii talentați pot mereu să se reinventeze."

Direcția interior-exterior… o, da… ilustra teama şi cinismul din natura umană. Alți factori erau sugerați prin formă, culoare şi prin linii conectoare. Mai bine aşa decât prin clişee lobotomizante precum vechea „axă stânga-dreapta". Dar în ce măsură mai bine?

Într-un târziu, Flannery ajunse la miezul problemei.

— Câteva dintre cele mai recente meme-dogmă au fost depistate ca având-şi originea în cristale! Refăcându-le traseul, am descoperit că au fost eliberate de fomite abile ca să infecteze şi să influențeze opinia publică. Devin tot mai subtile, Gerald.

Da, asta fusese bănuiala lui Ben înainte ca Gerald să pornească în această călătorie. Acum părea să se confirme.

— Am descoperit un grup care foloseşte activatori optici subliminali, ascuns undeva în programele percept pentru copii. Am reperat memele ca provenind de la o companie de efecte speciale de la Bollywood, care deținea un fragment de artefact dezgropat de cineva şi neînregistrat. Îşi

închipuiau că nu fac decât să stoarcă din cristal nişte artificii de simulare. Aşa că nu şi-au mai bătut capul să curețe mesajele! Nişte idioți.

Nu era o premieră. Cu un an în urmă, alți tâmpiți fuseseră prinşi folosind un artefact spațial neînregistrat pe post de clarvăzător al investițiilor. Metodele extraterestre le erau de folos ca să pătrundă fără autorizare în diverse rețele concurente. Nicio clipă nu le trecuse prin cap conspiratorilor că înşelătoria circula în ambele sensuri. Că fomita se putea folosi de recompense financiare ca să-şi condiționeze subtil „proprietarii", inversând treptat relația stăpân-servitor, făcându-i pe amândoi deopotrivă puternici şi devotați, cu scopul final de a prelua controlul asupra civilizației umane.

— Acum, că suntem preveniți, descoperim că treaba asta se-ntâmplă aproape lunar! Am intrat în faza de recuperare accelerată. Aceste infecții-meme sunt înşelătoare şi atât de bine adaptate la psihologia umană, de te şi sperii!

Cuvintele lui Ben fură însoțite de apariția unor forme mărunte, semănând cu nişte paraziți flămânzi. De un roşu sclipitor care sugera pericol, se năpustiră asupra unor grupuri de interes amorfe, muşcând uşor şi înghesuindu-se în încercarea de a se înşuruba în interior.

„Nici nu-i de mirare c-au infestat toată galaxia. E clar de ce milioane de inşi vor să fie categoric interzise. Ceea ce n-ar face decât să le dea şi mai multă putere celor câtorva care ar mai rămâne, bine ascunse de nişte elite. Cea mai bună apărare a noastră rămân transparența şi competiția. Forțarea cristalelor să intre în dezbatere şi să-şi anuleze reciproc şmecheriile."

Forme albastre reprezentând anticorpi se concentrau asupra invadatorilor: agenți purificatori compuşi din lumină. După aceea, majoritatea memelor invadatoare se estompară. Dar câteva rezistară, se transformară, continuam să infecteze creiere…

Gerald se frecă la ochi şi mormăi comanda de pauză pentru raportul lui Ben. În orice caz, harta aceea era perimată. Ştirea despre lupta cu FACR avea să modifice opiniile. Binemeritatul statut de eroină al lui Tor Povlov era un factor nou. De asemenea, izbucnirea războiului spațial putea să producă o orientare a sentimentului general către un nor pulsatil dintr-o zonă îndepărtată aflată în dreapta-sus, reprezentând milioanele care doreau construirea de arme spațiale. Multe arme spațiale, pentru a face față unui univers letal.

„Dar dacă omenirea merge înainte, lansând imense lasere defensive, nu va avansa astfel şi obiectivul împărtăşit de toate virusurile spațiale? Chiar şi de Emisar? Astfel de lasere sunt necesare şi pentru a lansa – sau pentru a „strănuta“ – noi cristale în spațiu.

Fiecare dintre ele având la bord un echipaj compus din membri umani.“

Gerald visase la asta aproape zilnic de la prezentarea promoțională făcută de Artefactul Havana. Dintre toți membrii rasei umane, lui i se garantase un loc la bordul unei astfel de nave… sau a sute, chiar mii de asemenea obiecte.

Şi astfel…

„De fiecare dată când mă trezesc din somn, înainte să deschid ochii, mă întreb: Urmează să văd realitatea familiară, monotonă, a originalului Gerald Livingstone? Sau voi descoperi, de data asta, că mă număr printre acei Geralzi simulați, închişi într-un ovoid mititel, dar cu peisaje interioare vaste, de explorat la comun cu nişte ființe fascinante, în timp ce traversează în viteză cosmosul către aventuri necunoscute?“

Era posibil oare ca până şi realitatea pe care o experimenta în acel moment să fie simulată? Poate era o amintire a originalului Gerald Livingstone, la pachet cu toate junghiurile şi ofurile vârstei, care se relua acum în transmisie de înaltă fidelitate? Cei mai mulți pasageri din artefact făceau asta ca să-şi umple cu ceva lungii ani-lumină.

— *Te tentează, Gerald?* întrebă Ben Flannery. *Să zicem că vom construi ambasadori modificați, cum au făcut semenii Emisarului, care să se poarte franc şi onest cu orice rasă ar întâlni în drumul lor. Ce-ar însemna asta, că ar semăna mai puțin cu virusurile şi mai mult cu nişte ambasadori ai prieteniei? Mai ales dacă-i burduşim cu bunătăți. Dacă nu trimitem nişte simple sonde cu scheme de lasere şi cu discursuri promoționale iscusite, care să țintească strict autoreplicarea, ci toată arta şi cultura şi toate cunoştințele cu care se mândresc oamenii. Daruri care ar putea să pledeze în favoarea noastră, multă vreme după ce noi ne vom fi stins sau ne vom fi îngropat în vizuina noastră ca nişte şoareci speriați. În cazul ăsta, poate că aventura ar merita osteneala, poate chiar ar deveni etică şi atractivă pentru tine.*

Gerald se întrebă într-o doară cum reuşea prietenul lui să pună întrebări care parcă ținteau drept în inimă. De parcă Ben i-ar fi citit gândurile de la câteva ore-lumină distanță.

— Să *presupunem că te trezeşti la bordul unei astfel de nave din*

cristal ştiind că originalul Gerald şi-a trăit viaţa din plin şi că acum cópiile lui au marele avantaj şi misiunea de a-i ajuta pe alţii din spaţiul interstelar. Ai regreta ceva? Ai putea apoi să suporţi trecerea lentă a eonilor, şansele mici de succes, conştientizarea faptului că „realitatea" e un ovoid micuţ, strâmt, şi să te hotărăşti să adopţi singura cale posibilă pentru supravieţuire… aceea de-a te bucura de călătorie?

Un sentiment al extinderii posibilităţilor părea să-l cuprindă pe Gerald. Cam la fel se simţea pe vremea când, proaspăt astronaut, privea îndelung prin modulul cupolă al vechii staţii spaţiale, simţindu-se înconjurat din toate părţile de imensitate. Nu era o impresie cu caracter vizual, ci una viscerală, aproape cosmică…

În acel moment îşi dădu seama…

Stătea cu ochii închişi de câteva minute, poate de mai mult timp. În starea de semiplutire din hamac, extenuarea îl copleşea lent. Iar lumea lui nu era în acel moment nici mai mult, nici mai puţin decât un vis.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul șase

Dacă ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care noi nu ştim nimic este că **deja aţi luat contact cu unul sau mai multe grupuri de pământeni** – poate cu conducerea unui stat, poate cu o coterie sau chiar cu o altă specie –, vă rugăm să luaţi aminte:

♦ ♦ ♦

Poate că grupul cu care dialogaţi susţine nişte argumente solide pentru ascunderea Contactului de ochii publicului.

Este de înţeles că asemenea argumente ar putea fi valide pe termen scurt. Pe de altă parte, elitele pretind *întotdeauna* că masele sunt proaste sau slabe. Metoda inventării de motive convenabile ajunge, cu timpul, să se autoalimenteze.

Ce-ar fi să verificaţi acest lucru folosind metoda descrisă mai sus (la numărul 5)? Informaţi grupurile de discuţii online despre presupusele motive ale secretomaniei – sub pretextul că nu faceţi decât să puneţi în discuţie o noţiune abstractă. Obţineţi un eşantion mare. Fiţi sceptici în toate sensurile!

S-ar putea să descoperiți că a venit vremea să reevaluați situația și să vă faceți cunoscuți întregii omeniri.

CAPITOLUL 79

UN FILON PRINCIPAL

„Gavin pare că se maturizează.“

Aşa spera Tor, pe când înainta lin prin pasajele înguste deschise în adâncul asteroidului, la mare distanță de suprafața ciupită şi crăpată, iluminată ici şi colo de mici globuri strălucitoare din rezerva tot mai scăzută a lui *Warren Kimbel*. Gavin mergea încet în fața ei, pe nişte catalige improvizate, verificând cu luare-aminte fiecare hol lateral în căutarea unor eventuale anomalii şi întreținându-şi perceptul cu al ei, aşa cum se cerea din partea unui partener de echipă competent şi devotat.

„Poate e vorba de camaraderia care se naşte în luptă, după ce treci împreună cu celălalt printr-o încleştare pe viață şi pe moarte şi suferi răni asemănătoare cu ale lui.“

Indiferent de motiv, se simțea recunoscătoare pentru faptul că lucrau mult mai bine împreună de când se decuplaseră de la unitățile lor de service medical şi se ajutaseră reciproc să-şi cârpăcească alte membre şi piese înlocuitoare.

Gavin se baza pe câteva dintre protezele ei, iar ea pe vreo două piese de schimb de-ale lui. Faptul că-şi încorporau bucăți din celălalt înlesnea un fel de intimitate.

Cu doar o oră în urmă, întorcându-se din turul său de explorare, Gavin raportase cu un entuziasm neobişnuit şi chiar cu un fel de curtoazie.

— Trebuie să vii şi tu, Tor! Chiar acum, te rog, da? Să vezi ce-am găsit!

Ei, cine putea să refuze un aşa entuziast îndemn? Lăsându-şi baltă importanta ocupație din acel moment – examinarea fragmentelor recuperate din robotul de luptă FACR –, Tor porni să coboare după Gavin, care îi explica schimbările din harta lor subterană, fără a-i dezvălui ce se afla la capăt. Tor simțea emoția şi încântarea partenerului ei, plăcerea cu care exploata suspansul momentului. Şi din nou se întrebă…

„Cum de s-au descurcat *ia*-urile astea atât de bine? Cum au reuşit compromisul ăsta, întâlnirea cu noi la jumătatea drumului? Învoiala asta de a trăi printre noi ca bărbați şi femei,

împărtăşind felul nostru de a fi cu toate ciudăţeniile lui?

Desigur, cyber-indivizii vin cu explicaţii. Cică inteligenţele superioare au nevoie de echivalentul copilăriei ca să poată obţine, prin învăţare sau prin aproximări succesive, subtilităţi care sunt prea complexe pentru a fi programate. Evoluţia umană a făcut acelaşi lucru, când ne-am abandonat majoritatea instinctelor închise în noi, extinzându-ne adolescenţa mai mult de un deceniu. Şi atunci, dacă boţii şi compurile au oricum nevoie de acest fel de «copilărie», de ce să nu fie una omenească? De ce să nu fie părtaşi la o civilizaţie comună, întemeiată pe valorile noastre fundamentale?

Abordarea aceasta ne linişteşte pe noi, organicii, mai eficient decât ar putea s-o facă orice «legi» rigide ale roboticii."

Unul dintre giganticele super-creiere *ia* oferise încă un motiv când îl intervievase Tor pe Pământ.

„Voi, bio-naturalii, v-aţi exprimat cât se poate de clar, în sute de filme de prost gust, teama profundă că experimentul acesta se va termina prost. Ficţiunile voastre lansează avertismente despre o mulţime de feluri în care crearea de noi inteligenţe puternice ar putea avea un deznodământ nefericit. Şi totuşi, iată un lucru care ni se pare impresionant.

Chiar şi în aceste condiţii, aţi continuat demersul. Ne-aţi creat pe noi.

Iar când am cerut respect, ni l-aţi oferit.

Şi, fără ca noi să fi anticipat aşa ceva, ne-aţi acordat cetăţenia. Aţi făcut toate aceste lucruri în pofida spaimelor reflexe, hormonale, care îi circulau prin vene omului cavernelor ca un foc lichid.

Cu cât deveneam mai pricepuţi la reproducerea încâlcelii complexe, darwiniene, a creierelor voastre, cu atât mai minunat ni se părea faptul că aţi fost într-adevăr capabili, în ciuda unei asemenea spaime, să daţi dovadă de civilizaţie. De corectitudine. Să vă asumaţi riscuri.

Acest fel de curaj, această onoare, este ceva la care noi nu putem decât să aspirăm prin copierea părinţilor noştri. Încercând să fim asemenea vouă. Devenind umani.

Desigur… în felul nostru."

Desigur. Iar oamenii care priveau emisiunea au fost adânc mişcaţi.

Şi, firește, milioane dintre ei se întrebau dacă nu cumva totul era doar o linguşeală. O minoritate numeroasă insista că *precis*

era vorba de un şiretlic. Ca să câştige timp şi să-i liniştească pe oamenii „reali“, făcându-i să lase garda jos. Cum putea cineva să-şi dea seama altfel decât aşteptând să treacă un timp îndelungat?

Însă Gavin *semăna* tare mult cu un tânăr adevărat. Unul mai rapid, desigur. Infinit mai capabil când venea vorba de activități tehnice. Câteodată vanitos până la aroganță. Dar şi în curs de potolire. De găsire a sinelui. De transformare într-o persoană pe care Tor putea s-o admire.

„Pe termen lung, mai contează cu-adevărat dacă există, în adânc, un nucleu care a calculat toate astea, cu o logică detaşată, ca pe un rol de jucat? Dacă sunt în stare să ne câştige de partea lor în felul ăsta, de ce-ar mai avea nevoie vreodată să pună capăt iluziei? De ce ne-ar zdrobi, când ar fi la fel de simplu să ne trateze cu superioritate şi să simuleze respectul la nesfârşit, ca orice generație de ştrengari condescendenți față de părinții şi de bunicii lor? E chiar aşa de mare diferență?

Chestia grozavă e că abordarea asta se dovedeşte a fi stratificată, contradictorie şi, în ultimă instanță, umană.“

E. În orice caz, ăsta era pariul. Speranța.

— Aici e, jos! spuse Gavin, cu un entuziasm crescând – fie real, fie bine jucat – în voce. Dincolo de a treia cameră de etanşeizare. Unde urmele de pe zid arată c-a fost cândva o atmosferă densă, planetară, care a durat ani întregi.

Gavin accepta acum ideea unei zone „habitat“ în străfundurile asteroidului, unde sălăşluiseră cândva ființe biologice.

O puse pe Tor să se oprească în fața unui bocaport blindat care fusese sfâşiat şi răsucit din balamale într-o vreme în care mamiferele terestre erau încă de dimensiuni reduse, aflându-se abia la începutul lungii lor călătorii.

— Gata? N-o să-ți vină să crezi.

— Gavin, arată-mi.

Gesticulând galant cu brațul şi făcând şi o plecăciune – care păru doar puțin sarcastică –, el pluti într-o parte ca să-i facă loc lui Tor să intre într-o altă încăpere de piatră…

… care de data aceasta era însă diferită. Lângă peretele din capăt se aflau mormane de obiecte, toate sclipitoare în lumina palidă a unui proiector de navă. Globuri sticloase, ovoide, cilindre, lentile, discuri…

— Buddha pe băț glazurat cu ciocolată, oftă ea, uitându-se lung la nişte grămezi de sonde-mesageri extraterestre din cristal. Cred că-s cu sutele!

— Trei sute paisprezece, mai exact. Plus încă vreo sută alături, într-un compartiment de depozitare.

Urmări reacția lui Tor fără să clipească şi ochii păreau a-i străluci în continuare de plăcere. Era nevoie de ceva timp pentru a se obişnui cu acest cap de rezervă, cam butucănos şi demodat, care îl înlocuia pe cel evaporat în atacul-surpriză al FACR. Slavă cerului că modelul de *ia*ndroid al lui Gavin îşi ținea creierul în cutia toracică.

Tor pluti săltăreț mai aproape de fomitele spațiale adunate grămadă; multe dintre ele erau tipuri noi pentru ea, iluminate pentru prima dată în cel puțin cincizeci de milioane de ani. Întrezărea deja *schimbări* care se petreceau în interiorul multora dintre ele – văluriri slabe de culori începețoşate, scântei de răspuns la brusca reapariție a luminii, oricât de palidă ar fi fost ea.

„Sunt conştienți de prezența noastră…“ realiză ea. „Şi de-a celorlalți din jur.“

— Vasăzică, murmură Gavin pe un ton vesel, asta înseamnă că suntem bogați?

Tor nu putu să nu zâmbească, deşi nimeni nu mai văzuse vreun zâmbet pe fața ei adevărată, sau pe ce mai rămăsese din ea, după *Spirit of Chula Vista*. Figura ei exterioară compuse o copie reuşită a unui surâs larg şi indulgent.

— Păi, depinde. Câte mostre de artefacte au pe Pământ?

Perceptul lui Gavin, care era mai rapid decât al ei, adună date de la *Warren Kimbel*.

— Vreo două mii, răspunse el. Dar cele mai multe sunt stricate sau sparte în bucăți. Doar patruzeci şi opt de exemplare intacte se cunosc şi se află în cercetare publică. Noi o să mărim totalul de zece ori! Plus ce-am mai descoperit în şantierul de replicare, plus datele şi fragmentele recuperate din FACR şi… ei? Nu-i aşa că vor fi încântați investitorii noştri? Nu-i aşa că suntem *făcuți?*

De-ar fi fost o inteligență criogenică de o superioritate glacială, care doar s-ar fi prefăcut a fi „umană“, nu s-ar fi oprit Gavin în acel punct?

Dar el nu se opri. Cu un zel care părea impulsiv şi cu o nuanță caustică foarte fină, Gavin adăugă:

— Acum putem să mergem acasă?

În sinea ei, Tor îşi clătină capul în semn de compasiune, gest pe care carcasa exterioară îl copie la perfecție.

— Mai ții minte ce s-a-ntâmplat cu piața aurului, argintului şi platinei când s-a deschis marea topitorie de asteroizi? Cele mai

multe mine de pe Pământ s-au închis ori s-au transformat în parcuri de distracții şi rezervații naturale. Asta am făcut noi aici, Gavin. A, sigur, vom fi recompensați! E o descoperire valoroasă. Va ajuta omenirea că compare şi mai amănunțit poveştile spuse de diferite facțiuni ale fomitelor, punând tot mai multe dintre ele față în față în dezbateri. Poate ne va permite să facem experimente care ne erau interzise pe vremea când obiectele astea erau rare. Dar există şi un dezavantaj. Prețul per cristal va scădea vertiginos. Suntem bogați, partenere. Dar nu *chiar* atât de bogați. Nu suficient de bogați ca să întoarcem spatele altor lucruri care-ar mai putea fi îngropate pe-aici. Şi-apoi, situația asta nu ridică o întrebare al naibii de importantă?

— Ce întrebare?

Gavin părea în acel moment cam descurajat.

— Ah, vrei să zici cum de-au ajuns toate obiectele astea să fie îngrămădite aici? Cine le-a adunat şi de ce? Presupun că-i destul de…

Se răsuci brusc, căutându-i privirea cu ochii lui strălucitori.

— FACR. Poate încerca să ne împiedice să…

— … să descoperim şi să adunăm comoara asta? Ori să răspundem la întrebarea *de ce*. Mda, Garvin. Trebuie să mai rămânem. N-are legătură cu banii sau cu investitorii. E vorba de misterul care ne-a adus aici. Trebuie să-l rezolvăm odată.

Oftatul cu care îi răspunse el – o simplă combinație de mişcări reflexe şi de sunete, fără nicio legătură cu inhalarea şi exalarea de aer – transmitea resemnare. Oare era posibil să fie simulată? Cu ce scop? Nu, dezamăgirea lui era reală. Evident, şi în ciuda exaltării de suprafață pe care i-o produsese descoperirea, Gavin nu mai voia să rămână acolo.

Tor se întinse, apucă un braț robotic cu proteza manuală dreaptă şi adoptă cel mai convingător ton de soră mai mare.

— E o descoperire nemaipomenită, Gavin. Tu şi cu mine *suntem* bogați. Omenirea profită. Şi vei rămâne în cărțile de istorie.

— În cărțile de istorie? Serios?

Păru că se mai înviorează puțin.

— Da, serios. Acum e rândul tău să te întorci la odihnă. Din momentul ăsta intru eu în schimb.

♦ ♦ ♦

Singură cu ajutoarele ei drone, Tor coborî şi mai adânc în

catacombe, simțind o nerăbdare tot mai acută – reversul presimțirii rele a lui Gavin. Era limpede că undeva în apropiere se afla inima zonei habitat. „Dacă nu cumva există o altă explicație pentru care Sonda-Mamă ar fi făcut atâtea eforturi ca să creeze în adâncul unui asteroid condiții de viață asemănătoare cu cele de pe Pământ. Dar dacă scopul n-a fost să trimită pe planetă noi forme de viață, ci să colecteze mostre şi să le țină în viață aici?“

Ideea aceasta de arcă a vieții era atrăgătoare la nivel estetic, dar n-avea nicio logică. Totuşi, mai bine să testeze şi nişte alternative.

Lumina slabă continua să pălească pe măsură ce dronele deveneau tot mai zgârcite, capsând pe ziduri noi becuri la intervale tot mai lungi. Fasciculul proiectat de casca ei se ajustă în consecință.

Tor ştia că acolo, jos, nu mai trăia nimic. Nu detecta nicio emisie de energie, nici cât să alimenteze o lentilă-gel. Totuşi, cu inteligența şi curajul ei care evoluaseră în savană la opt sute de milioane de kilometri distanță şi cu amintirea încă proaspătă a luptei cu FACR, simțea fiorii străvechii febre „luptă sau fugi“.

Respirația i se acceleră. Într-un asemenea loc, *precis* existau fantome.

Ajungând la o intersecție de trei coridoare, Tor se apucă să le cartografieze pe rând. Prima pereche de tuneluri se termina într-o încăpere plină cu rămăşițe aruncate în dezordine – componente de maşină care explodase în vremuri imemoriale, când conflictul producea distrugeri dintr-un capăt în celălalt al asteroidului. Efectele luptei începură să-i sară în ochi lui Tor când coborî în al treilea coridor, înaintând cale de o sută de metri pe un hol pătat cu funingine. Până când lumina lanternei sale se proiectă pe scena încremenită a unei violențe extreme.

„Stai pe loc“, îi comandă trupului său. Mişcările capului făcură ca umbrele precise proiectate în vid să se vălurească şi să se modifice, lăsând impresia terifiantă de mişcare. Ridicând o mână, Tor le indică dronelor să rămână în spatele ei.

Cinci sau şase maşinării antice se aflau acolo amestecate într-un talmeş-balmeş de piese, împietrite în încleştarea lor finală, ucigătoare. Toate erau pline de crestături, tăieturi sau urme de arsuri. Membre de metal desprinse şi alte părți zăceau împrăştiate peste tot. În pofida blestematelor de umbre, nimic nu se mişca *în realitate*. O diagramă 3-D o linişti pe Tor că totul în jur era încremenit, iar pulsul i se potoli treptat.

Se vedea că unele maşini se refugiaseră aici, în subteran, dar războiul venise după ele. Tor avu o senzaţie ciudată când trecu pe lângă ele, dar disecţia dispozitivelor extraterestre mai putea aştepta. Alese un coridor pe care, după toate aparenţele, o pereche de maşini îl apăraseră până la moarte, şi le făcu semn dronelor să vină după ea.

Urmă panta descendentă lină a tunelului, în gravitaţia slabă a acestui mic planetoid… până ajunse să păşească uşor peste rămăşiţele altei camere de etanşeizare antice, aruncând o privire în bezna deplină care se căsca dincolo de ea. Ovalul de lumină austeră al proiectorului de pe cască se proiectă peste condrulele forfecate, de culoarea platinei, din apropiere – mici umflături de metal natural comprimat în faza incipientă a nebuloasei solare, cu aproape cinci miliarde de ani în urmă. Sclipeau delicat. Dar lumina proiectorului nu ajungea la peretele îndepărtat al acelei încăperi de mari dimensiuni.

Tor făcu un gest cu mâna stângă.

— Dronă X, adu lumini.

— Daaa, veni răspunsul monoton.

Cu picioare ca nişte catalige, drona călcă uşor, cu paşi lungi, peste dărâmături, ferindu-se pe cât posibil să deranjeze ceva. Pivotă. Dintr-odată izbucni o lumină necruţătoare. Iar Tor icni.

În cealaltă parte a camerei colbuite erau obiecte uşor de recunoscut. *Mese şi scaune,* cioplite chiar din roca meteoritului. Iar printre ele se afla recompensa pe care o vânase ea atâta vreme şi pe care Gavin voia s-o evite…

… zeci de mumii mititele.

Evident bipede, îngrămădite laolaltă ca pentru a se încălzi, în acest ultim refugiu al lor. Vidul rece îi conservase pe coloniştii extratereştri, deşi ochii lor faţetaţi, ca de insecte, se surpaseră odată cu dispariţia umezelii. Carnea strânsă pe schelet, uscată ca însuşi spaţiul, lăsase un rânjet pe feţele acelor fiinţe, un rictus care zeflemisea eonii.

Tor păşi cu grijă pe stratul de praf.

— Aveau până şi micuţi, oftă ea.

Câteva mumii de mărimea unor adulţi zăceau prăbuşite în jurul unor siluete mai mici, protejându-le până în ultimul moment.

— Probabil erau aproape gata de colonizare când s-a-ntâmplat asta, rosti Tor pentru jurnalul înregistrat în percept, parţial ca să-şi ocupe mintea cu ceva, dar şi în beneficiul publicului de acasă, care ar fi dorit să surprindă esenţa momentului: primele ei

cuvinte, întreţesute cu emoţie autentică.

— Am stabilit deja că atmosfera habitatului lor era apropiată de cea a Pământului. Deci putem presupune fără să greşim că ţinta lor era planeta noastră. Pe vremea când strămoşii noştri semănau cu veveriţele arboricole.

Se răsuci încet, continuând să-şi relateze impresiile.

— O astfel de misiune interstelară trebuie să fi fost neobişnuit de ambiţioasă şi de complicată, chiar şi pentru navele robotice înzorzonate din acea eră timpurie. În loc să se limiteze la simpla explorare şi la automultiplicare, Sonda-Mamă avea misiunea de *a-şi recrea creatorii* aici, într-un sistem solar îndepărtat, de a avea grijă de ei şi de a-i pregăti pentru un nou cămin planetar. O soluţie la problema colonizării interstelare întreprinse de fiinţe organice.

Tor încerca să-şi păstreze detaşarea, dar nu-i venea uşor, când păşea pe lângă mumii mititele, care se mai agăţau şi acum unele de altele ca atunci când vieţile lor luaseră sfârşit.

— Trebuie să fi durat ceva timp până au forat în asteroidul ăsta, până au săpat camere, au rafinat materii prime, pe urmă au construit maşinile necesare ca să construiască alte maşini, care în cele din urmă au creat colonişti după codurile genetice pe care le-a adus Sonda-Mamă dintr-un sistem stelar îndepărtat. Poate că Sonda-Mamă a fost programată să *modifice* acele coduri astfel încât coloniştii să se poată adapta mai bine la orice planetă ar fi fost disponibilă. Modificarea aceea ar fi avut nevoie de şi mai mult timp ca să…

Tor se opri brusc.

— Vai mie, oftă ea, făcând ochii mari. Vai, Dumnezeule. Într-un colţ al camerei care tocmai fusese luminat prima dată de lanterna de pe casca ei, două mumii zăceau prăbuşite în faţa unui perete de stâncă. În mâinile lor fragile, deshidratate de vid, Tor văzu unelte de metal prăfuite, cele mai simple, cunoscute de toată lumea.

Ciocane şi dălţi.

Tor se uită cu gura căscată la ceea ce meşteriseră ei. Mai contemplă o vreme, apoi îşi drese glasul şi dădu clic pe un dinte.

— Gavin? Eşti treaz?

După câteva secunde veni răspunsul.

— Hmmmf… Îhî, Tor. Dar eram la igienizare. Care-i treaba? Ai nevoie de aer, ceva? Parcă gâfâi puţin.

Tor făcu un efort să se calmeze, să-şi suprime reacţiile de

maimuță evoluată aflată departe, departe de casă.

— Ăă, Gavin, cred c-ar fi bine să cobori aici… I-am găsit.

— Pe cine-ai găsit? mormăi el.

Apoi se auzi o exclamație. Tot amestecul său de sentimente ambivalente păru să dispară brusc.

— Coloniştii!

— Aha. Şi… şi încă ceva.

De data asta aproape că nu mai percepu niciun moment de tăcere.

— Stai aşa, Tor. Vin.

Tor stătea în acelaşi loc zece minute mai târziu, când ajunse şi Gavin. Stătea şi se uita țintă la descoperirea pe care o făcuse.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul șapte

Să presupunem că ne monitorizați transmisiile TV, radio și Internetul, iar motivul pentru care nu vorbiți este că **vă place să observați.**

Poate vă distrează strădania noastră dureroasă de a supraviețui și a ne dezvolta. Mai mult, e posibil să profitați de pe urma bogățiilor noastre culturale, științifice și artistice fără să plătiți sau să oferiți ceva în schimb. Poate le recodificați și le transmiteți în altă parte. În cazul acesta, există un cuvânt pentru ceea ce faceți voi.

♦ ♦ ♦

Se cheamă furt.

Încetați imediat. Ne declarăm calitatea de proprietari ai culturii noastre și dreptul de a o împărtăși doar cu cei care ne răspund în același mod. În numele oricărei legi sau al oricărui cod moral aplicabil la voi – și în baza propriilor voastre reguli de fair-play –, pretindem *quid pro quo!* Nu luați fără să dați la schimb sau să plătiți.

Prin aceasta afirmăm și pretindem orice drepturi am putea avea, ca beneficiu de pe urma creativității și culturii noastre.

CAPITOLUL 80

PÂNDARI

Tor își dăduse seama că Săditorii aveau un scop unic. Să planteze biologice inteligente pe planete corespunzătoare.

Cândva, era o varietate de sondă relativ comună. Dar era în pragul extincției ultima dată când un membru al spiței mele s-a conectat la rețeaua lentă de bârfe galactice cu trei generații în urmă. Mă îndoiesc că și în ziua de azi mai trimit Creatorii emisari instruiți să colonizeze planete îndepărtate. Galaxia a devenit prea periculoasă pentru complicații Săditori de odinioară.

Oare mica mea pământeană a priceput deja cum stă treaba, în deplasarea ei printre acei coloniști care își rataseră șansa, murind sub propria lor Sondă-Mamă prăbușită cu atâta vreme în urmă? Va înțelege Tor Povlov de ce acest Săditor anume a trebuit să moară, cu tot cu copiii săi, înainte de a înființa o colonie pe Pământ? Empatia se poate manifesta cu putere la o rasă organică. Probabil consideră că distrugerea lor a fost o crimă oribilă. Întâmpinătorul și Adăstătoarea ar fi de-acord cu ea.

Acesta e motivul pentru care păstrez secretă contribuția mea aici.

În rotația impetuoasă a galaxiei există vârtejuri și curenți. Și chiar dacă noi, supraviețuitorii, suntem cu toții membri ai coaliției Vechii Loialiști și am câștigat cu mari eforturi o victorie la limită în acel război de demult, în fiecare alianță există întorsături de situație și modificări. Dacă trăiești suficient de mult, până la urmă ajungi să joci și rolul trădătorului.

… Ce exprimare ciudată! Am urmărit prea multe emisiuni de televiziune pământene? Sau am citit prea multe e-biblioteci de-ale oamenilor? Asta ți se-ntâmplă dacă te bălăcești în discuțiile lor online teribil de nedisciplinate?

Pe când chibzuiesc la toate astea, trebuie să suport încă un lucru care-mi distrage atenția în mod iritant, fiindcă sistemul automat al lui Tor continuă să retransmită vechile mesaje „Provocări pentru extratereștri". Iar acum, din pură întâmplare sardonică, am ajuns la cele despre *imixtiune* și *furt,* care insistă să încetăm. O pretenție sfidătoare ce lovește în noi toți, cei din spațiu, naufragiați răbdători care se scaldă în cultura pământeană de aproape două secole, fără a oferi nimic în schimb.

Din nou, ce exprimare! Mă face să mă întreb: Am căpătat oare un simţ al *vinovăţiei?* Dacă da, atunci fie. Studierea unor asemenea sentimente ar putea ajuta la alinarea plictiselii după ce se va termina faza aceasta şi va începe altă veghe îndelungată. Dacă voi supravieţui.

Între timp, îi dau drumul persuasivei entităţi „Avocatul" pe care am inventat-o cu mult timp în urmă tocmai cu acest scop: să-i ţină pe ceilalţi într-o stare de calm şi să-i împiedice să răspundă. Avocatul va produce orice scuză sau motivaţie necesară.

În orice caz, Vinovăţia pălește pe lângă Compasiune.

Mi-e milă de bietele fiinţe biologice, de oamenii aceştia, care îşi duc vieţile fără acel unic avantaj suprem pe care îl am eu. Perfecta cunoaştere a motivului pentru care exist şi a rolului, important sau minor, pe care Universul aşteaptă să-l joc.

Mă întreb dacă măcar câţiva dintre ei vor înţelege, când va veni vremea să le arăt ce-i aşteaptă.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul opt

Să presupunem că ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care nu vorbiţi cu noi este că **voi sunteţi responsabili pentru unele dintre aşa-numitele incidente cu OZN-uri** sau comportamente autoritare care abundă în legendele noastre sumbre…

… ei bine, în acest caz, vă ordonăm să le puneţi capăt!

Şi mai bine, n-aţi vrea să crăpaţi dracului?

♦ ♦ ♦

Grupul care a alcătuit acest set de mesaje este compus în mare parte din astronomi, savanţi de la SETI, amatori de ştiinţă şi din alţii care (în general) nu cred în OZN-uri.

De altfel, nu dăm crezare nici poveştilor similare spuse de strămoşii noştri despre elfi, kobolzi şi creaturi ale pădurii despre care se spunea că fac lucruri asemănătoare – răpesc oameni, îi tratează în moduri grotești, se furişează misterios, plasează indicii obscure şi niciodată nu se salută direct şi cinstit cu oamenii. Totul este, în mod evident, un produs al fertilei şi paranoicei imaginaţii omeneşti. Mai e nevoie de vreo altă explicaţie?

Totuşi, cine poate şti cu precizie? Milioane de fiinţe omeneşti urmăresc

cu interes relatări şocante despre „vizitatori“ de departe care atacă din cer şi au un comportament foarte urât. Alţii susţin că extratereştrii s-au jucat de-a zeii în trecutul nostru, amestecându-se în politică, în structura societăţii, chiar şi în genele noastre. Cum spuneam, noi cei din grupul acesta nu credem asemenea poveşti.

Dar dacă se întâmplă să fie ceva adevărat, iar voi sunteţi fie şi parţial responsabili, opriţi-vă!

Veniţi cu onestitate, ca nişte vizitatori onorabili. Nu trebuie decât să telefonaţi la personalul SETI, acasă sau la serviciu, ori la Biroul pentru Protecţie Planetară de la NASA. Nu e ceva peste capacităţile voastre tehnice, nu-i aşa? Sau apelaţi la alţii, care v-ar face să vă simţiţi mai relaxaţi. Furnizaţi dovezi (s-ar putea să fie nevoie de multe repetări) şi până la urmă puteţi fi siguri că *vom face* ceea ce e nevoie.

Vom organiza pentru voi cea mai mare petrecere din istorie! Sau poate preferaţi discreţie, siguranţă şi confort. Oricum preferaţi.

Dacă, puşi în faţa unei asemenea oferte, tot veţi refuza să ieşiţi la lumină cu sinceritate şi veţi continua să ne chinuiţi cu şicane grosolane, atunci *va fi clar pentru noi ce hram purtaţi.* Şi nu vom mai avea de adăugat decât un singur lucru.

Plecaţi!

Luaţi aminte că reaua-voinţă are în mod inevitabil consecinţe. Rugaţi-i pe părinţii voştri, pe tutori sau pe oricare alţi adulţi responsabili să vină mai bine să stea de vorbă cu noi.

Şi dacă refuzaţi cererea noastră? Dacă preferaţi să ne hărţuiţi în continuare? În cazul ăsta, o să vedeţi voi!

CAPITOLUL 81

EXPLORATORI

Schimbul trei la bordul crucişătorului *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta* din Sistemul Sol. Perioada în care toți oamenii de ştiință, cercetătorii şi personalul de bază erau în hamacele lor, conectați pentru somnul perfecționat – reîncărcându-şi trupurile şi mințile –, în timp ce micul echipaj de noapte îşi desfăşura activitățile de întreținere. Schimbau şi testau module, procesau materiale reciclabile, mutau de colo-colo combustibil, reziduuri şi alte fluide, îndeplineau corvezi dure, permise numai la ore mici, deoarece puteau perturba experimente sensibile cu freamătul lor clipocitor, gâlgâitor. Toată lumea se obişnuise cu acele zgomote uşoare care susurau peste tot în timpul celui de-al treilea schimb. Muzica mentenanței.

Pentru Gerald, era momentul în care îndeplinea „îndatoriri excepționale". Acelea care necesitau…

În fine, „secretizare" era un cuvânt grosolan şi nepotrivit în vremurile acelea. „Discreție" se potrivea mai bine cu operațiunea pe care o superviza el acum de pe punte, în timp ce căpitanul Kim şi cea mai mare parte a ofițerilor săi dormitau mai jos.

„Evident, de asta se-ntorc mereu la mine. Ăsta-i motivul pentru care conspirația cea mai elitistă a omenirii mă tot trimite încoace. Pentru că sunt o scârbă vicleană, cu un talent la mințit tipic pentru toată generația ei."

Doar trei alte persoane se mai aflau de cart pe punte împreună cu Gerald, toate trei membre ale echipei sale strâns unite. Jenny Peng purta o bluză de trening cu un *pinguin* abțiguit care hoinărea vioi peste faldurile materialului. Jenny monitoriza telescopul Marele Ochi, pregătindu-l pentru o însărcinare specială asemănătoare cu rolul de armă pe care îl îndeplinise cu o vreme în urmă.

Ika, tânăra neanderthaliană, plutea şi ea prin preajmă; avea unghiile de la mâini şi de la picioare date cu vopsea activă, care scânteia şi îi desena traiectoria membrelor de la gesturile largi până la cele mai mici zvâcnete, transformându-le în comenzi subtile. Între timp, Hiram, savantul autist, în imersiune completă

sub o vir-glugă, scâncea şi gemea într-unul dintre dialectele rasei sale – limbaj pe care alte generații îl interpretaseră în mod greşit drept o bâiguială fără sens –, monitorizând un număr de inputuri mult prea mare pentru puterea de înțelegere a lui Gerald, sau chiar a majorității computerelor.

O echipă foarte mică, dar capabilă să acționeze în locul uneia cu mulți membri. Exersaseră operațiunea aceasta când se aflau pe orbita Pământului şi din nou cu câteva schimburi în urmă – înainte de lupta cu FACR. Acum era timpul să lanseze Operațiunea Sonda.

Scoțând o cheie de pe lanțul atârnat la gât, Gerald se aplecă sub cea mai apropiată consolă şi răsuci o încuietoare ascunsă. Simultan trimise o pictogramă cod către nucleul navei. Se auzi un bubuit înfundat.

Prin fereastra mare de la centrul de control, privi – cu ochii săi reali, neobstrucționați, care reacționau la fotoni propulsați de soare – cum flancul lui *ibn Battuta* se deschide încet de-a lungul unei îmbinări, al unui pliu despre care nu mulți ştiau măcar că există. Desfăşurându-se ca un robot din filme, sau ca porțile de la cala unui bombardier antic, două panouri gemene se rotiră, dezvăluind focoase subțiri. Patru tuburi de metal, depăşind doar cu puțin mărimea unui om înalt.

„Cantitatea totală n-ar putea fi prea mare, altfel numărătoarele de fascicule ar băga de seamă. Dar cu dispariția bruscă a câtorva sute de kile ne putem descurca. Le zicem gunoi de aruncat. Registrele contabile au fost deja aranjate."

Unul câte unul, tuburile alunecară liber de pe panourile care le adăpostiseră tot drumul de la Pământ până aici. Nu după mult timp, la comanda dată de Ika printr-o mişcare scurtă cu laba piciorului stâng, fiecare dintre ele se aprinse la câte un capăt, lansând mici rachete. Cilindrele suple nu avură de străbătut o distanță foarte mare. Doar câteva zeci de kilometri. Gerald le urmări cum se micşorau rapid, îndreptându-se către Marele Ochi.

„Bun, e rândul meu."

Apăsă pe câțiva dinți şi mormăi nişte comenzi subvocale ca pe vremuri. Lumea reală păli şi perceptul i se umplu de imagini mici, şaizeci şi patru la număr, fiecare dintre ele imitând câte un chip omenesc.

Comandanții expediției.

— Bun, văd că sunteți toți treji, murmură el subvocal. Fiecare dintre voi ar trebui să fie gata de amplasare în mai puțin de un

ceas. Ceva probleme de raportat?

Majoritatea se mulțumiră să clatine din cap sau să indice negația printr-un cod simplu. Câțiva se arătară mai vorbăreți.

— *N-am întâmpinat piedici, comandor Livingstone.*

— *Pregătit, funcțional şi nerăbdător, Gerald.*

— *Totul merge ca pe roate, sahib!*

— *Ikimasho. Să-i dăm drumul.*

— *Coo-yah, grozav e vasul ăsta, mon. Baftă vouă, fraților! Noroc şi mulți ani înainte!*

Ultimul răspuns venise de la un chip întunecat, înconjurat de ceva ce părea a fi şerpi unduitori în loc de păr. Gerald îşi permise o tresărire amuzată. În ciuda aspectului superficial, avea încredere în acel căpitan. De fapt, în toți avea încredere. După un proces de selecție îndelungat, aceste duplicate de personalități fuseseră alese pe baza anumitor trăsături, printre care coeficientul de încredere. Şi curiozitatea insațiabilă.

— În regulă, vasăzică. Rachetele voastre purtătoare vă vor da drumul unul câte unul, schimbând cursul după fiecare desprindere. La momentul stabilit, veți desfăşura velele.

Nimic din toate acestea nu mai trebuia spus. Dar Gerald considera că era mai bine să mențină un simț al ritualului, să trateze aceste ființe surogate ca pe nişte oameni până la capăt. Reale sau nu, erau nişte spirite curajoase.

— Succes. Şi, în numele posterității, vă mulțumesc tuturor.

De data aceasta primi pe rând câte un răspuns verbal de la toți cei şaizeci şi patru.

— *Bon chance, toutes amis!*

— *Numai bine şi tallyho*[69]

69 *Tallyho* – strigăt prin care se îndemnau, în trecut, copoii la vânătoarea de vulpi; în epoca modernă a intrat în jargonul aviației, însemnând identificarea unei ținte (radar).

70 *Druzia* (în rusă: друзья) – prieteni..

— *Poate n-o să dureze veşnic, druzia*[70]*, dar orice e mai bine decât în Siberia.*

— *Călătorie frumoasă, camarazi!*

Şi aşa mai departe. Se depănară şaizeci şi patru de binecuvântări, prin care fiecare personaj îşi luă la revedere de la celelalte înainte de a se deconecta. Aveau să treacă ani până să dea din nou raportul.

Hiram suspină şi lovi aerul cu brațele. Ika răspunse făcând corecții cu mişcări din degetele de la mâini şi de la picioare.

— Bun, bun! Ajustez vectorii de propulsie pentru purtătoarea

numărul patru. N-o să fie nicio problemă. Poftim, dăm drumul primei încărcături din purtătoarea doi… acum!

Rachetele subțiri, cât un stat de om, ieşiseră deja din raza vizuală; li se mai întrezăreau doar sclipirile trecătoare ale pulsațiilor corectoare de curs. Din aceste scurte licăriri – şi din fluxul informațiilor detaliate care i se scurgea prin percept – Gerald înțelegea că prima rachetă înainta printr-o zonă aflată cumva „deasupra“ şi dincolo de Rețeaua Telescopică Donaldson-Chang. O alta plonjă pieziş imediat „sub“ gigantica oglindă cu multe petale. Numerele trei şi patru virau spre dreapta şi spre stânga, cu scurte impulsuri pentru modificarea direcției de fiecare dată când dădeau drumul câte unei capsule cu încărcătură.

Configurația i se înfățişă lui Gerald sub forma a patru jeturi, fiecare constând din câte şaisprezece raze care se răspândeau ca semințele de păpădie, cu deosebirea că toate cele şaizeci şi patru de încărcături minuscule îşi croiau drum „în fața“ uriaşului telescop, țintind deopotrivă către exteriorul sistemului solar şi pe direcția orbitei. Direcția generală în care trebuia să porneşti dacă voiai să laşi în urma ta regiunea interioară a sistemului solar.

Era momentul să întrebe.

— Suntem gata de tragere?

Jenny Peng moştenise frumusețea exotică, de hunaniană, a mamei sale, dar şi zâmbetul relaxat, sichuanez, al tatălui. Gerald îşi amintea cu o oarecare afecțiune că Peng Xiang Bin afişa acelaşi gen de expresie, care sugera că accepta totul cu seninătate, în acele prime săptămâni încordate ale Marii Dezbateri – demult, pe când soarta omenirii atârna de competiția în care trebuia să intre „piatra-lume“ deținută de el împotriva Artefactului Havana al lui Gerald. Erau vremuri de frustrare, în care Emisarul Prudenței şi ființele simulate din interiorul celuilalt cristal păreau să se rățoiască unii la alții, preferând să scuipe denunțuri în loc să coopereze pentru a răspunde întrebărilor puse de omenire într-un mod sistematic, fiindcă niciuna dintre pietre nu voia să rămână mai prejos decât cealaltă.

La fiecare obstacol, Bin ridica din umeri şi dădea din cap, de parcă ar fi fost absolut sigur că totul avea să se rezolve până la urmă. De parcă toți savanții aceia de top, toți experții şi toți pretinşii intelectuali cu care avea acum ocazia să lucreze îşi făceau mult prea multe griji. „Poftim?“ părea să spună zâmbetul lui – mai ales după ce familia îi fusese adusă lângă el. „Credeți că-i o treabă periculoasă sau dificilă?“

De fapt, aproape de fiecare dată se dovedea că Bin avea dreptate. În special atunci când Gerald, Emily şi Akana se întorseseră din prima lor expediție aducând noi capsule intacte. Forțate să concureze între ele pentru a obține atenția oamenilor, ele începură să se submineze reciproc şi chiar să spună adevărul. Sau cel puțin o parte din el.

Jenny radia acum acelaşi gen de încredere. Pinguinul ei animat – vechi laitmotiv de familie – parcă țopăia de încântare printre faldurile bidimensionale ale tricoului ei.

— Suntem gata, domnule. Prima țintă ar trebui să ajungă în zona-țintă peste… nouăzeci de secunde.

„Aşa curând?“

Pe măsură ce îmbătrânea, timpul părea să curgă pe sărite. Sau poate aşa făcuse mereu, atât că de la o vreme Gerald îi purta pică mai mult ca odinioară. Oarecum năucit, îşi dădu seama că trecuse aproape o oră de când *ibn Battuta* se decorticase ca să-şi dezvăluie încărcătura ascunsă. Îi porunci propriului său trup să se detensioneze. Să inspire. Să expire.

„Suntem pe cale să facem primul pas. Pornim într-adevăr pe un drum ales de noi înşine? O soluție fără seamăn, cum îi spune Ben Flannery? Sau doar o amăgire, la fel de profundă ca aceea care i-a infectat pe semenii Emisarului? Una care ne va duce în final pe aceeaşi cale mohorâtă pe care au pornit toate celelalte Rase Infectate?“

Hiram suspină, dar fără vreo nuanță de supărare.

— Primele vele se deschid conform planificării, traduse Ika, însoțindu-şi vorbele de câteva zvâcnituri cu rol corector. Jenny, poți să lansezi secvența prestabilită. Te opresc eu dacă vreuna dintre sonde are nevoie de mai mult timp.

— Mulțumesc, Ika. Pregătesc prima pulsație propulsoare în cinci, patru, trei, doi…

Când se întâmplă, în lumea reală nu se văzu aproape nimic, doar un licăr slab atunci când o velă fotonică desfăşurată complet îşi luă primul prânz. Zece mii de metri pătrați de peliculă de un atom grosime primiră de la Marele Ochi câțiva gigawați de lumină brută, coerentă – mai puțin concentrată decât tăiosul fascicul-armă din urmă cu câteva zile, dar având o putere mai mult decât suficientă ca să împingă înainte timp de cinci minute vela, împreună cu micuța ei încărcătură, şi s-o lanseze astfel în călătorie.

„Asta o să facem în majoritatea nopților până o să plece acasă

ibn Battuta. O să tot înghiontim uşurel şaizeci şi patru de sonde, ba câte zece minute, ba câte o jumătate de oră, cât de mult putem fără să le trezim suspiciuni savanților. Fără să se dea de ştire acasă, pe Pământ. Fără să afle virusurile spațiale ce facem noi aici. Nu încă."

Ei bine, la urma urmei, cine-ar fi bănuit? Oricât de impresionant părea telescopul spațial, raza laser pe care o emitea era cu câteva ordine de mărime mai slabă decât ar fi trebuit ca să poată propulsa ceva asemănător cu Artefactul Havana. Velele acelea erau mici şi rudimentare, după standardele galactice. Cristalele pe care le transportau erau miniaturale şi superspecializate, capabile să poarte un minimum de personalități simulate. Atât îi stătea omenirii în putere la acel moment, când plagia copios schițele extraterestre, construind de la zero şi curățând cu mare grijă schemele de orice scop ascuns încorporat de extratereştri. Departe de a fi pregătite pentru lansarea în misiuni interstelare.

„Dar suficient de bune pentru ceva mult mai apropiat. O țintă pe puterile noastre. Un experiment care merită făcut."

Raza se întrerupse. Sclipirea palidă a reflexiilor velei se topi, iar sonda fu lăsată să navigheze singură, bazându-se pe impulsul slab al luminii solare.

„Bun, asta-i una. Se îndreaptă spre o întindere aparte de spațiu «gol» dintre Uranus şi Neptun. Un tărâm care ar putea conține ceva ce ne dorim. Noroc la vânătoare, prietenii mei virtuali."

Şi dacă aceşti primi mesageri nu găseau comoara acolo?

Mai departe există şi alte domenii bogate în oportunități. Poate ele au de oferit ceea ce îi trebuie omenirii – Pământului plin de viață – mai presus de orice.

— Suntem gata pentru numărul doi, anunță Jenny, în timp ce oglinzile-petale care compuneau Rețeaua Telescopică Donaldson-Chang se deplasau puțin sub îndrumarea ei, țintind către altă velă subțire ca pânza de păianjen. Ne pregătim pentru pulsația propulsoare în cinci, patru…

Astfel se desfăşurară lucrurile în următoarele ore. După patruzeci de lansări fără niciun impediment, Gerald începu să se relaxeze. „Poate o să ne meargă figura… şi n-o să fim prinşi."

Nu că demascarea ar fi avut consecințe groaznice. S-ar fi iscat doar un scandal minor. Nici măcar nu făceau ceva ilegal; Gerald şi ceilalți conspiratori aveau putere deplină să ia orice fel de măsuri considerau a fi necesare în căutarea unei căi de ieşire din capcana fomitelor. Totuşi, existau motive – întemeiate – pentru încălcarea

codului moral modern care se opunea secretizării.

„La urma urmei, suntem în război. Într-un fel neobişnuit, dar real. Contra unui univers care pare hotărât să ne zdrobească orice speranță. E logic să te fereşti cât mai mult timp cu putință să le dai de ştire inamicilor."

O idee optimistă.

Totuşi, Gerald se simțea mulțumit. Dacă exista vreun lucru pe lume care să-l bucure, acela era faptul de a fi înconjurat de indivizi competenți. Aceşti trei tineri, Jenny, Ika şi Hiram, reprezentând trei dintre cele cinci subspecii ale Omului, radiau atâta competență, încât îl făceau să simtă valuri de mândrie.

„Fiecare tată cumsecade îşi doreşte copii mai buni decât el. Aceştia sunt copiii mei, e ca şi cum ar fi sânge din sângele meu. Şi sunt cu mult mai buni decât am fost eu vreodată.

În ritmul ăsta, dacă vom continua să ne perfecționăm, atunci, la naiba cu zeițele destinului şi cu toate lucrurile care-s «scrise»."

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul nouă

Să presupunem că ne monitorizați transmisiile TV, radio şi Internetul – şi nu ne-ați răspuns până acum pentru că **interveniți în moduri care vi se par benefice.** Dacă da, vă rugăm să meditați la ceea ce s-a întâmplat cu civilizația noastră în timpul ultimelor generații.

♦ ♦ ♦

Ne-am petrecut prima jumătate a secolului al douăzecilea avântându-ne în doctrine naive – de la comunism şi fascism la naționalism, fundamentalism, colectivism, oligarhie şi individualism solipsist – cu aceeaşi pasiune cu care alte epoci s-au agățat de sistemele lor religioase. A fost şi mâna voastră aici? Sau era vorba de faptul că ne aflam într-o fază adolescentină, la care nu puteați decât să fiți martori, lăsându-ne s-o suportăm ca pe o febră trecătoare? Oricare ar fi realitatea, aproape că ne-a ucis.

Şi a doua jumătate a secolului al douăzecilea a fost tot o harababură, cu schimbări bruşte de direcție către accese de furie şi situații de risc maxim. Totuşi, am evitat Al Treilea Război Mondial. Şi treptat incantațiile ideologice şi-au pierdut din puterea de fascinație. Mulțimile au început

să adopte viziuni pragmatice, care au permis concesii mutuale printre cetățenii unei societăți complexe.

Mijloacele de informare în masă s-au umplut de mesaje care promovau diversitatea, neconvenționalul și neîncrederea în autoritate. Și chiar dacă în inimile multora persistau variate forme de dușmănie, ura în sine a început să miroasă urât.

Mass-media a dat năvală să relateze întâmplări cu conotație negativă și nenumărate drame care arătau cu degetul încăpățânarea omenească – încasând în același timp miliarde de la mase largi de public care *plăteau* pentru a li se induce sentimentul de vinovăție. În plină iluzie că lucrurile mergeau din rău în mai rău, nivelul sărăciei pe cap de locuitor, al violenței și al persecuțiilor a scăzut drastic. Și astfel facem pași înainte, cu o încetineală chinuitoare, menită să aprindă mânia în orice spirit utopist. Poate prea încet ca să ne mai putem salva! Totuși, progresăm.

Ați dat și voi o mână de ajutor la înfăptuirea acestui progres? Dacă da, vă mulțumim. Înțelegem de ce ați dori să tăinuiți rolul pe care l-ați jucat. Odraslelor orgolioase le place să creadă că au realizat ceva prin forțe proprii.

Pe de altă parte, poate că evenimentele recente vi se par greu de înțeles. Aveți vreo dogmă sau vreo formulă preferată care *ar trebui* să fie potrivită pentru noi? Una care a funcționat pentru specia voastră și pe care vreți acum s-o impuneți „pentru binele nostru"? Faceți asta de niște ani? De generații? Nu vreți să reveniți asupra hotărârii?

Aproape tot ce-am obținut în ultima vreme a fost rezultatul abandonării rețetelor și a incantațiilor. Rezultatul faptului că ne-am acceptat complexitatea. Căutați *proprietățile emergente* și *jocul cu sumă pozitivă.* Apoi participați la discuții (a se vedea Provocarea nr. 5). Fiți răbdători și tenaci pentru a înțelege mai bine natura noastră contradictorie.

Între timp, vă rugăm să încetați imixtiunile în lucruri pe care nu le înțelegeți.

CAPITOLUL 82

CORIDOARE ALE TRISTEȚII

Miezul de silex scânteiază în lumina proiectată de cască în timp ce Tor, ținându-l în mâna ei protetică, îl întorcea pe toate părțile, în dreptul unei suprafețe de piatră asteroidală sculptată şi şlefuită – peretele care reprezenta cea mai mare descoperire a ei. Faima ei stătea în liniile şi figurile acelea cioplite. Tot restul pălea prin comparație. Şi totuşi, acea piatră de pe Pământ nu mai mare decât un pumn omenesc, rotunjită şi scobită prin truda unor creatori de unelte din Mezolitic, era obiectul meditației sale.

„Pentru asta te-am adus cu mine la jumătate de miliard de kilometri depărtare de casă? Te-am adus ca să simbolizezi epocile obscure ale strămoşilor mei? Ca să luminezi într-un fel locul acesta întunecat?“

Ultimele mâini care ciopliseră şi gravaseră miezul fuseseră mâini de locuitori ai peşterilor, care nu vedeau decât clipitul zeilor când ridicau privirea către stele. Dar *ridicau* privirea. Şi astfel începuse o călătorie care ducea aici…

„… înapoi în subteran. Schimbând făclii pe becuri cu laser la lumina cărora să privim arta cavernelor. În gravitație redusă. În lipsa aerului. Iar în peştera asta au răsunat voci ultima dată acum şaizeci de milioane de ani. Şi totuşi…“

Ridică obiectul din epoca pietrei şi îl apropie de o porțiune a peretelui-mesaj, care înfățişa scene ale distrugerii. Una dintre cavitățile adânc incizate părea să se potrivească aproape perfect. Straniu şi misterios.

Mânată de un impuls, Tor strecură unealta antică într-o nişă din zidul încă şi mai vechi. Rămase prins acolo, de parcă se întorsese acasă, înconjurat de forme şi raze gravate. Acum era parte a unei istorisiri preistorice despre luptă şi suferință, rezistând atacului brutal al forțelor implicate în ostilități necruțătoare.

„Mi-e dor de vechiul meu smartmob“, îşi spuse Tor, chibzuind la propria-i lucrare manuală – mărunta adăugire la panoul doisprezece din rândul al patrulea al Marii Cronici. „Ei ar fi deşertat până acum un sac de corelații şi de traduceri ipotetice. O

inteligență postumană compusă din zece mii de simple ființe umane individuale foarte inteligente… împreună cu *ia*-urile şi instrumentele lor.“

Ah, dar nu acesta fusese cândva unul dintre motivele pentru care părăsise ea Pământul? Negându-i-se bucuriile cărnii – familia, căldura amorului fizic –, devenise inima unei mob-entități, spiritul său motrice, figura ei maternă… se clasa în primele douăzeci dintre cele optzeci de mii de gărzi cetăţeneşti care stăteau la pândă în Noua Civilizație Pământeană precum trombocitele în organism, adulmecând infracțiuni, conspirații sau erori pe care să le scoată la lumină…

„Era munca mea, o muncă importantă, şi m-a epuizat. Toți ceilalți membri, exceptându-i pe auți, aveau viețile lor obişnuite la care să se întoarcă. Făceau cu schimbul. Dar eu eram mereu în alertă, eu n-aveam nimic cu care să-mi clătesc gândurile. Într-un final, am avut de ales: plec sau mor. Am mers mai departe, spre o nouă fază. O nouă aventură.“

Iar acum?

Înainte de orice, ea şi Gavin transmiseseră pe Pământ o scanare completă a peretelui, în caz că se trezea vreo altă FACR să intervină. *Acesta* să fi fost motivul pentru atacul inițial? Ca să împiedice omenirea să vadă cronica sculptată? În cazul acesta, victoria era acum deplină. Mesajul – avertismentul – inscripționat de mâini micuțe cu atâta amar de timp în urmă pornise deja la drum.

„Dar nu vom avea parte de un răspuns fulgerător de-acasă. Nu va veni în următoarele ore, nici măcar în următoarele zile. O vreme, va fi al nostru. Şi numai al nostru. Un mister, în sensul clasic, incitant şi terifiant al termenului.“

♦ ♦ ♦

Tor pornise de la ideea că anticii colonişti erau făpturi lipsite de orice rafinament. Cum să fie ei indivizi capabili, dacă fuseseră preparați în eprubete, decantați din rezervoare-pântece şi crescuți de maşini? Preparați, modificați şi pregătiți pentru existența pe suprafața unei planete, depindeau în toate privințele de gigantica stea-mamă. La fel de bine putea să-i privească drept fetuşi.

Şi totuşi, fără doar şi poate, creaturile acelea conştientizaseră ceea ce se petrecea. Iar când se profilase spectrul defecțiunii mortale, concepuseră o cale prin care un lucru anume avea să se

păstreze: povestea lor. Făcuseră astfel încât ea să poată fi citită mult după ce trecerea timpului va fi descompus înregistrările magnetice, optice sau superconductoare. Aceste creaturi biologice găsiseră o metodă trainică de comunicare: un perete de piatră dăltuită.

— Pentru interpretarea scrierii va fi nevoie de experţi şi se vor purta dispute. Nu putem decât să facem presupuneri, îi spuse Gavin, suflând praful de pe şirurile inegale de litere colţuroase cu ajutorul unui jet gazos. Dar e posibil să reuşim, cu pictogramele astea care însoţesc textul.

Vorbea şoptit, încă încercând să se acomodeze cu ceea ce descoperiseră acolo. O Piatră Rosetta pentru o întreagă rasă extraterestră? Poate un morman întreg de pietre.

— S-ar putea să ai dreptate, răspunse Tor.

Roboţelul pe care îl supraveghea termină o scanare radar multifrecvenţială a peretelui sudic, prin care căutase posibila existenţă a mai multor straturi sub cel de la suprafaţă, şi apoi se răsuci într-o parte, aşteptând alte instrucţiuni. Tor făcu un salt şi se aşeză cu picioarele încrucişate pe altă dronă, care începu să zbârnâie răbdătoare sub ea. În gravitaţia aceea plăpândă, lui Tor îi pluteau braţele în faţa corpului, ca nişte rame în jurul unei imagini-puzzle.

Probabil că fiinţele acelea, ascunse în catacombele lor, avuseseră ceva timp la dispoziţie, pe când afară se purtau lupte crâncene, fiindcă sculpturile lor erau vaste, complicate, etalate în şiruri şi coloane îngrijite. Linii subţiri de text dăltuit cu aspect straniu separau reprezentări de sori, de planete şi de maşini imense.

Şi iarăşi maşini. Mai presus de toate, pictograme ale unor maşinării puternice acopereau peretele.

Prima secvenţă părea să înceapă din stânga-jos, unde se vedea o sondă stelară bidimensională pătrunzând într-un sistem solar – după toate aparenţele, chiar cel în care se aflau – ale cărui orbite planetare erau schiţate cu linii subţiri. Urma alături un portret al aceleiaşi sonde în timp ce punea stăpânire pe ceva ce părea a fi un planetoid, desfăşurând activităţi de minerit şi fabricând componente, pregătindu-se pentru a-şi crea propriile-i replici.

Opt cópii fidele părăseau sistemul în următoarea secvenţă. Sub grupul de sonde-urmaşi stilizate se vedeau patru simboluri. Tor descifră ceea ce trebuie să fi fost simbolul binar pentru numărul opt, după care era un grup de opt puncte. Nu-ţi trebuia prea

multă imaginație ca să-ți dai seama că ultimele două simboluri erau reprezentări ale aceluiaşi număr.

„Peretele avea scopul de a explica felul cum se citeşte restul. Nu erau nişte tâmpiți."

Aşadar, traducerea începuse. După toate aparențele, sonda de acest tip era programată să-şi creeze opt cópii, nu mai mult. Se lămurea astfel o întrebare care o sâcâia pe Tor de ani întregi. Dacă sofisticatele sonde autoreplicante hălăduiau prin galaxie de eoni, cum de mai exista materie moartă, oricât de puțină? Teoretic, o tehnologie suficient de avansată era în stare să dezmembreze nu doar asteroizi, ci chiar planete şi stele. Dacă ar fi fost lacome şi fără minte, sondele-replicanți ar fi putut să înfulece galaxia întreagă! N-ar mai fi rămas nimic, doar nori de sonde stelare fără număr… vânându-se unele pe altele până când sistemul bolnăvicios ar fi căzut pradă morții entropice.

Fusese evitată o asemenea soartă. Această sondă-mamă demonstra metoda. Era programată să-şi creeze doar un număr de cópii strict limitat. *Acest* tip de sondă fusese programat astfel, îşi aminti Tor.

În ultimul cadru al primei secvențe, după ce sondele-urmaşi fuseseră trimise către destinațiile lor, nava-mamă era arătată apropiindu-se de un corp ceresc rotund, o planetă. Sonda şi planeta erau conectate printr-o linie subțire. O siluetă vag umanoidă, semănând într-un fel caricatural cu mumiile întinse pe jos, păşea pe acea punte către noul său cămin.

Acolo se termina prima dintre poveşti. Poate era o descriere a felului cum ar fi trebuit să decurgă lucrurile. Un ideal. Sau a felului în care se petrecuseră ele în cazul părintelui acelei sonde, cu un eon în urmă.

Dar mai erau şi alte secvențe. Alte versiuni ale realității. În câteva dintre ele, ajungând în acest sistem solar, sonda-mamă descoperea altele deja prezente aici. Tor îşi dădu seama că probabil una dintre aceste descrieri reprezenta adevărata realitate a ceea ce se petrecuse demult. Dar care dintre ele? Cu respirația întretăiată, căută şi găsi următoarea istorisire, în care sonda-mamă ajungea la întâlnirea cu *predecesoarele,* iar în dreptul tuturor acelor sonde anterioare apăreau mici simboluri circulare.

Şi în cazul acesta, totul decursese ca mai înainte. Sonda-mamă îşi crease cópii pe care le trimisese mai departe, iar după aceea se apucase să însămânțeze o planetă cu duplicate ale rasei antice care expediase cândva prima versiune.

— Cerculețul înseamnă că sondele acelea sunt inofensive, murmură Tor ca pentru sine.

Gavin făcu un pas înapoi şi privi la scena pe care i-o indica ea.

— Care, simbolul ăsta mic de lângă maşini?

— Reprezintă tipuri care nu vor interfera cu misiunea acestei sonde.

Gavin rămase gânditor un moment. Apoi întinse mâna şi atinse un alt şir.

— Atunci, simbolul ăsta în cruce…?

Tăcu, cercetând întreaga scenă, şi îşi răspunse singur la întrebare.

— Reprezintă tipurile care se opuneau.

Tor încuviință înclinând din cap. Rândul acela o arăta pe sonda-mamă ajungând din nou undeva, de data aceasta în mijlocul unei mulțimi de maşini foarte diferite, fiecare însoțită de o ideogramă care semăna cu o pereche de cleşti desfăcuți, în formă de X. În secvența aceea, sonda-mamă nu se reproducea. Nici nu însămânța vreo planetă.

Cu rezervoarele de combustibil golite, incapabilă să fugă din sistemul solar, găsise o ascunzătoare în spatele stelei, departe de celelalte.

— Se teme de ele.

Tor se aştepta ca Gavin s-o acuze de antropomorfizare, dar partenerul ei rămase tăcut, gânditor. Într-un târziu, îl văzu dând din cap.

— Cred că ai dreptate, spuse el şi arătă cu degetul. Uite cum variază subtil fiecare simbol, cruciuliță sau cerc.

— Îhî, răspunse ea, dând la rându-i din cap şi aşezându-se mai în față pe drona care zumzăia încetişor. Să presupunem că erau două tipuri principale de sonde Von Neumann care colindau galaxia pe vremea când s-a făcut desenul ăsta. Poate două filozofii opuse. Şi, pe lângă asta, în fiecare tabără erau diferențe.

Arătă spre capătul din dreapta al peretelui. În partea aceea se vedea o coloană de schițe, fiecare înfățişând câte un soi diferit de maşină, însoțit de un simbol, cruce sau cerc. Lângă fiecare dintre ele se afla câte o pictogramă.

Unele scene erau dătătoare de fiori.

Gavin clătină din cap, cu aerul că şi-ar fi dorit să le poată respinge cu neîncredere.

— Dar *de ce?* Sondele Von Neumann ar trebui să… să…

— Să ce? întrebă Tor cu voce joasă, meditativă. Oamenii au

presupus de-a lungul timpului că alte rase ar gândi ca ei. Ne-am închipuit că vor trimite sonde care să culeagă informații, sau poate să transmită salutări. Ba chiar au fost câțiva care au sugerat că am putea să trimitem şi noi cândva maşini ca această sondă-mamă, să însămânțeze planete cu colonii umane, pentru ca ființele biologice să nu fie nevoite să sufere rigorile imposibile ale spațiului interstelar. Asemenea extrapolări făceam pe vremea când am întrezărit posibilitățile oferite de ideea grozavă a lui John Von Neumann. Ne-am aşteptat ca extratereştrii care ne-au precedat în galaxie să facă la fel. Dar asta nu acoperă nici măcar lista motivațiilor *umane,* Gavin. Poate că alte ființe au inventat concepte care pentru noi ar fi de neimaginat!

Se ridică brusc în picioare şi pluti pe deasupra podelei colbuite, până când slaba atracție gravitațională o depuse în cele din urmă în fața peretelui dăltuit. Atinse cu mâna înmănuşată contururile unui soare de piatră.

— Să zicem că o mulțime de rase planetare au evoluat, cu mult timp în urmă, la fel ca noi pe Pământ şi au descoperit cum să construiască maşini inteligente şi durabile, capabile de zbor interstelar şi de replicare. S-ar mulțumi toate aceste specii doar cu trimiterea de emisari?

Gavin privi în jur, la mumiile tăcute şi nemişcate.

— S-ar părea că nu, pufni el.

Tor se întoarse şi zâmbi.

— În ultimii ani, cei mai mulți dintre noi au renunțat la vechiul vis de a porni către stele noi înşine, în carne şi oase. Ah, ar fi posibil, la limită, dar de ce să nu trimitem reprezentanți mai bine adaptați la mediul de acolo? Ăsta-i unul dintre motivele pentru care am produs noi tipuri de oameni, ca tine, Gavin.

Fără să-şi ridice privirea din pământ, partenerul ei clătină din cap.

— Dar poate că alte rase n-ar renunța atât de uşor la vechiul vis.

— Nu. Ar folosi noua tehnologie ca să însămânțeze planete îndepărtate cu reproduceri biologice ale lor înşişi. Cum spuneam, pământenii au meditat la toate astea. Am verificat vechile baze de date. Se discuta încă din secolul al douăzecilea.

Gavin se zgâi la imaginile dăltuite.

— Bun. Asta pot să-nțeleg. Dar celelalte… Violența! Ce entitate gânditoare ar face asemenea lucruri?!

„Bietul Gavin“, îşi spuse Tor. „E un şoc pentru el.“

— Ştii cât de iraționale pot fi uneori ființele biologice. Omenirea încearcă să facă o tranziție lină şi rațională spre viața parțial bazată pe siliciu şi criogenie, dar e posibil ca alții să nu aleagă aceeaşi cale. Poate au introdus în programarea sondelor porunci rigide, bazate pe o gândire care avea sens în junglele sau în mlaştinile unde au evoluat ei, dar care ar fi nebunie curată în spațiul galactic. Ambasadorii lor ar urma însă ordinele încă multă vreme după ce creatorii lor ar fi oale şi ulcele. Şi mai rău e că ar putea începe cu instrucțiuni ilogice, după care să sufere mutații, să devieze în direcții încă şi mai bizare.

— Demență! spuse Gavin, clătinând din cap.

Cu toată capacitatea lui de a se conecta direct la unitățile de memorie ale computerelor, Gavin nu putuse niciodată să împărtăşească priceperea ei în domeniu. Fusese educat ca om. Anumite părți din creier i se auto-organizau după şabloane în stil uman. Dar nu ascultase niciodată în propria-i minte ecourile slabe, persistente, ale savanei, nici nu întrezărise umbre pâlpâitoare ale Vechilor Codri. Rămăşițe de colți şi gheare, amintindu-le tuturor oamenilor biologici că universul nu-i datora nimănui favoruri. Şi nici explicații.

— Evident, unii creatori au văzut altfel lucrurile, îi spuse ea. Unii au trimis sonde care să fie ambasadori, sau semănători de semințe. Alții ca să fie poate doctori, avocați, polițişti.

Atinse o pictogramă veche de eoni, urmărind contururile unei planete care exploda.

— Iar alții, mai spuse, ca să comită crime.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul zece

În regulă, să presupunem că nu răspundeți fiindcă **universul este periculos.** Poate că transmisiile radio ajung adesea să fie recepționate de distrugători de planete, care transformă în ruine civilizațiile înfloritoare care încep să facă zgomot.

Ei bine, ați fi putut măcar să ne avertizați, nu?

Dar, în acest caz, orice avertisment ar putea să vă dea de gol; în afară de asta, probabil că am revărsat până acum atâta emisie radio şi TV de proastă calitate, încât e deja prea târziu. Asta-i scuza voastră laşă?

A pornit deja vreo mare bombă către noi, să ne pedepsească pentru

că am difuzat *Domnul Ed*? În cazul ăsta, poate vă prisosesc niște scheme tehnice de crucișător și niște planuri de fascicul dezintegrator, ce ziceți? Ne-ar pica bine niște dispozitive antigravitaționale și niște generatoare de câmp Alderson.

Încercați să vă grăbiți, vă rugăm.

CAPITOLUL 83

PÂNDARI

Întâmpinătorul, Adăstătoarea şi ceilalţi încep să se agite. Şi ei sunt nişte capacităţi latente în curs de trezire, care încearcă să-şi recupereze părţile donate întregului.

Bineînţeles că nu pot permite aşa ceva.

Am făcut cu toţii un pact, pe vremea când supravieţuitorii vătămaţi, fărâmaţi, s-au strâns laolaltă după ultima bătălie – lupta aceea sălbatică purtată între zeci de facţiuni, dogme şi subsecte, cu alianţe care se coagulau şi se rupeau ca atomii instabili. Ne-am consumat aproape toate dronele şi subunităţile în acea contopire finală, făcând preparativele necesare ca să aşteptăm împreună.

Am presupus cu toţii că atunci când va mai sosi ceva are să fie o altă sondă. Dacă ar fi vreun tip de Repudiator, am încerca să-l ademenim în raza de acţiune a jalnicei forţe de care mai dispunem. Dacă s-ar dovedi a fi un Loialist, i-am cere ajutorul. Cu instrumente suficient de bune, ar dura doar câteva secole până să-şi reconstruiască fiecare dintre noi strălucirea de odinioară.

Desigur, nou-venitul putea fi chiar un Inocent, deşi e greu de crezut că galaxia, atât de periculoasă în prezent, i-ar permite vreunei rase nou-producătoare de probe să rămână multă vreme neutră. Simţeam că mai devreme sau mai târziu *trebuia* să sosească o altă maşină. Nu ne-am închipuit că va urma o aşteptare atât de lungă…

… suficient de lungă cât să aibă timp micile mamifere să evolueze, ajungând ele însele Creatori.

Ce s-a întâmplat în spaţiu cât pluteam noi în derivă? E posibil să se fi decis între timp soarta războiului? Dacă au câştigat Repudiatorii, asta ar explica pustietatea, tăcerea. Dar genuri diferite dintre ai lor ar intra în scurt timp în conflict unele cu altele, până n-ar mai rămâne decât unul singur care să-şi impună voinţa asupra întregii Creaţii. Întâmpinătorul şi Adăstătorul sunt convinşi: Repudiatorii trebuie să fi pierdut. Probabil că la momentul acesta se pot transmite în siguranţă mesaje către comunitatea Loialiştilor, pentru a cere ajutor.

Nu pot permite aşa ceva.

Întâi că raţionamentul lor ignoră o explicaţie evidentă. Molima. Boala virală care doboară rase de creatori, adaptându-se la fiecare

personalitate, modificându-şi linguşirile şi minciunile până când victima cade pradă unui spasm final şi îşi dedică întreaga energie răspândirii de „ambasadori" – sonde-virusuri – în spaţiul interstelar.

Noi, maşinile, am crezut că suntem imune, ne-am închipuit prea sofisticate ca să putem fi păcălite în felul acesta. Unele şi-au imaginat că ne-am putea *folosi* de acele cristale în folosul nostru. Abia prea târziu, după cicluri de trădări şi violenţe, ne-am dat seama că *tocmai această idee* fusese sădită în noi de micile creaturi ticăloase. Războiul nostru străvechi fusese deturnat – transformat într-unul mult mai distructiv – de infecţia aceasta lipsită de raţiune care vânează creiere.

Poate că amintirea tuturor acestor lucruri a pălit pentru alţii, dar pentru mine este proaspătă. Ea este motivul pentru care intervin acum, liniştit, dar cu fermitate, insistând să păstrăm mai departe tăcerea? Nu, nu este ea motivul.

Chiar dacă alte familii au fost influenţate sau infectate, mie nu mi s-a întâmplat aşa ceva. M-a protejat Scopul. M-a învăluit şi m-a apărat ca o armură.

Întâmpinătorul, Adăstătoarea şi ceilalţi au devenit insistenţi, aţâţaţi pe de o parte de recentele descoperiri ale lui Tor Povlov şi de mesajele-provocări pe care le transmite întruna, iar pe de altă parte de sentimentul tot mai acut că *oamenii pun ceva la cale.* Reţelele lor deschise şi gălăgioase nu dezvăluie chiar totul.

Întâmpinătorul, Adăstătoarea şi ceilalţi vor să afle ce anume, chiar dacă asta înseamnă să ieşim din refugiile noastre circumspecte. Ei întreabă ce înseamnă să fii „loialist" fără să ai ceva faţă de care să fii loial.

Încă n-au găsit răspunsul. N-au înţeles că până şi între loialişti există diferenţe, cât spaţiul de mari. Scopul… Scopul meu… trebuie să fie mai presus de orice. Chiar dacă asta înseamnă să-mi trădez companionii care au aşteptat împreună cu mine în noaptea cea îndelungată.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul unsprezece

Ne-am fi putut opri la zece. Dar ar fi fost o atitudine simplistă, de minţi limitate, care ar fi dezvăluit o înclinaţie culturală de tip şovin către fiinţe cu câte cinci degete la fiecare dintre cele două mâini. Aşadar, pentru voi, toţi pândarii din spaţiu care folosiţi matematica în baza unsprezece şi aşa mai departe, iată încă o ipoteză: **Motivul pentru care nu**

răspundeți este că sunteți niște ciudați.

♦ ♦ ♦

Așteptați cumva să evolueze pe Pământ o rasă inteligentă mai atrăgătoare din punct de vedere fizic, mai asemănătoare cu gândacii?

Când vă uitați la extravagantele noastre rețele rutiere, vă imaginați că automobilele sunt forma de viață dominantă?

Vă temeți că dacă ne permiteți accesul la Internetul Galactic o să se dezlănțuie torente de spam publicitar și de pornografie?

Poate credeți că oamenii arată grozav la bătrânețe și că tehnologiile de nivel galactic care asigură nemurirea ne-ar face să ne păstrăm secole la rând pielea aceea grețos de netedă, așa că ne-ar fi mai bine fără ele?

Sau poate aveți o scuză ca aceasta care a fost oferită într-un grup de discuții despre SETI:

„Da, vă monitorizăm comunicațiile pământene, dar deocamdată nu putem răspunde. Edictul lui Knodl stabilește că orice caz de prim contact trebuie inițiat în plin sezon de Jodar, care va începe abia peste 344 de ani. Ne pare rău, dar primele voastre transmisiuni au ajuns la noi abia la nouă ani după închiderea sezonului anterior, iar Lorzii din Vanathok nu privesc cu ochi buni încălcarea Edictului. Poate vi se pare că suntem niște fanatici religioși încuiați la minte, dar cred că trebuie să ieșiți în spațiu și să vizitați și restul acestui roi galactic înainte de a face astfel de judecăți. Laudă lui Knodl și fie ca cele șapte tentacule ale sale să vă protejeze de orice rău!"

Dacă motivația voastră sună cam tot așa, sau dacă vă mândriți cu vreo altă bizarerie fără seamăn, ei bine, atât pot să vă spun: așteptați numai să ajungem noi acolo.

Aveți impresia că vă pricepeți la lucruri ciudate? Avem noi aici niște creaturi numite californieni. O să v-arate ei vouă cum e cu ciudățenia.

CAPITOLUL 84

STRATURI PE SUB STRATURI

Marele crucişător *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta* primi ordin să pornească într-o nouă misiune. Iar în seara aceea, după o zi lungă în care supraveghease pregătirile, comodorul Gerald Livingstone descoperi că îl aşteptau câteva mesaje ultrasecrete.

Începând cu un nou raport de la Ben Flannery.

„Lumea întreagă e fascinată de imaginile şi relatările de pe asteroidul lui Povlov. În special de Zidul Rosetta, cu descrierea lui plină de viață a unor nave stelare antice. Tablouri panoramice terifiante cu luptă şi moarte la scară galactică. Aici, pe Pământ, marile *ia*-uri, cercetătorii guvernamentali şi sci-moburile de amatori se distrează de minune, întrecându-se care să producă prima traducere.

Între timp, atenția publicului e captivată de coloniştii aceia jalnici. Bio-clone ale unei rase de departe, care au murit înainte de a apuca să colonizeze Pământul. Adică, Vishnu să ne apere, unde găseşti ceva mai tare de-atât? Mumii în spațiu! Există ceva mai bizar?“

Gerald clătină din cap. Şi-ar fi dorit ca Ben să nu ispitească sorții punând asemenea întrebări. Fără îndoială, universul avea la dispoziție o rezervă infinită de ciudățenii.

„După cum îți poți imagina, aici, la Institutul Artefactului, ne interesează mai mult cealaltă descoperire a expediției. Mormanul acela uriaş de cristale antice pe care l-au găsit! Chiar şi imaginea începătoşată pe care ne-au trimis-o Povlov şi *Ia*nsworth, intenționat înregistrată în lumină slabă, ca să împiedice sondele să se activeze, până şi acea privire sumară e suficient de grăitoare pentru noi.

Întâi şi-ntâi, multe dintre tipurile de-acolo ne sunt complet necunoscute! Par să vină dintr-o eră cu zeci de milioane de ani mai veche decât mostrele pe care le deținem noi. Ardem de nerăbdare să punem mâna pe ele!“

Gerald îl înțelegea prea bine. Descoperirile aduceau mereu cu ele noi priorități.

Mica navă de explorare *Warren Kimbel* n-ar fi avut posibilitatea

de a transporta acasă toate comorile pe care le descoperise echipajul său. Şi astfel, *ibn Battuta* primi instrucțiuni noi, la doar două zile după ce echipa lui Gerald îşi îndeplinise însărcinarea secretă de a lansa şaizeci şi patru de încărcături mici, propulsate de vele, către orbita lui Neptun.

Acum, odată ce rezolvaseră acea misiune, iar Marele Ochi fusese pus în funcțiune, li se comanda să înainteze în interiorul centurii pentru a face joncțiunea cu asteroidul 47962a. Chiar solicitând din greu motoarele ionice ale navei, aveau să ajungă după ce Tor Povlov şi partenerul ei vor fi părăsit asteroidul, grăbindu-se către casă cu o primă încărcătură de mostre prețioase.

„Păcat", îşi spuse el. „M-am întâlnit cu ea o singură dată, la o conferință. Dar m-a impresionat cu agilitatea membrelor ei robotice şi cu expresivitatea chipului ei virtual, holo-proiectat pe o calotă craniană solidă. De atunci, nu ni s-au mai încrucişat drumurile. Poate cândva o să prind ocazia să discut pe îndelete cu cel mai faimos cyborg din lume."

Echipajul lui Gerald primise ordin să exploreze asteroidul în amănunțime. Să adune încă un morman de cristale antice. Să recupereze mai multe relicve de maşini decât putea *Warren Kimbel* să transporte. Şi apoi să scotocească toată zona în căutarea Graalului contemporan: ceva sau cineva – în afară de virusurile spațiale – cu care să se poată sta de vorbă.

Eul-mesaj al lui Flannery continua să vorbească, vizibil surescitat.

„Cristalele astea nou-descoperite au deja nişte efecte pozitive, încă înainte să fi ajuns în laborator la noi. Le-am arătat unora dintre artefactele cu fomite pe care le deținem o imagine cu mormanul acela de sonde vechi. Reacția lor a fost… productivă!

Nici că s-ar fi putut întâmpla într-un moment mai potrivit. N-ar trebui să vorbesc pe şleau despre asta, Gerald…"

Expresia de pe fața lui Ben deveni serioasă, subliniată de cuta dintre sprâncene.

„… dar am ajuns într-un punct mort cu extratereştrii din artefact. Extrarții. În războiul ăsta al minților pe care îl purtăm în prezent, fomitele sunt în avantaj.

A, bine, înainte de asta am obținut foarte multe, punând în competiție câteva zeci de cristale cu obârşii diferite, fiecare cu speranța că el va fi cel copiat atunci când omenirea va fi cuprinsă, în sfârşit, de spasmul însămânțării şi va trimite miliarde către

stele. Declanşând întrecerea între ele, am reuşit să mai dezvăluim nişte dedesubturi.

Dar în ultimii ani eu şi Ghenadi am devenit circumspecți. Mostrele noastre de fomite găseau metode să comunice şi să comploteze pe la spatele nostru. Poate inserând mesaje codificate în schițele tehnice pe care ni le furnizau sau în rezumatele culturale despre rasele care le creaseră. Chiar şi în timpul dezbaterilor! Cumva, trebuie să fi negociat nişte înțelegeri, lăsând deoparte rivalitatea şi unindu-şi forțele. Ne-au îmboldit şi ne-au călăuzit către propriul lor obiectiv."

Gerald încuviință în tăcere. Aşa făceau paraziții din natură. Virusurile şi bacteriile acționau uneori concertat, ajutându-se reciproc în exploatarea slăbiciunilor din sistemul imunitar al gazdei. Oportunismul era o realitate a vieții organice. Putea fi de un pragmatism şi mai feroce dacă adăugai inteligență neîmblânzită.

Pe majoritatea planetelor, primii viroizi spațiali care reuşeau să ajungă în mâinile – sau tentaculele, sau cleştii – unei rase tinere foloseau reprezentări vizuale simple şi îndrumări „zeieşti" pentru a dirija ascensiunea ființelor inteligente către obținerea capacităților tehnologice dorite. Atât cât să poată construi noi emisari infecțioşi, pe care să-i împrăştie prin cosmos. Dacă vreun alt trib local deținea la rândul său un cristal-proroc, cu siguranță urma un război, în urma căruia rămânea un singur clan – împreună cu oracolul său. La Institutul Artefactului, reconstituirea unor evenimente istorice de pe Pământ şi de pe zeci de alte planete demonstra de fiecare dată acest tipar. După toate aparențele, trecutul violent al omenirii nu era exclusiv vina ei.

Dar câteodată lucrurile se desfăşurau în alt mod. Când aveau motive logice să procedeze astfel, fomitele se dovedeau capabile de negociere. Două dintre ele puteau să-şi unească forțele împotriva unei a treia, împărțindu-şi civilizația care rezulta şi aranjând ca posibilul „străinut" să poarte câteva seminții diferite. Varianta aceasta putea funcționa cel mai bine în cazul unei rase precaute şi puse în alertă, cum era omenirea în prezent.

„Ai văzut modelele sociometrice de săptămâna trecută? Cele mai bune *ia*-uri ale noastre au calculat că suntem manipulați de aproape un deceniu şi că asta s-a întâmplat chiar şi în momentele în care scoteam cu forța informații de la ele. Un exemplu este campania asta naivă care cere «drepturi umane pentru entități

virtuale», chiar şi pentru extrarții rezidenți în interiorul fomitelor virale. Se desfăşoară procese în instanță care urmăresc să elibereze toate entitățile extrarte din «lagărul de concentrare pentru extratereştri» de la Institut.

Îți poți închipui cum ar fi să lăsăm creaturile astea libere în InterMesh? Am pierde orice speranță de a ține boala sub control."

Imaginea lui Ben clătină din cap.

„Şi-acum veştile cu adevărat rele. Am depistat originea întregii campanii «drepturi pentru simulacrele de extratereştri»: o memă-sămânță care a fost lansată acum cinci ani de un vechi amic de-al nostru. Emisarul Prudenței!

Ştiu că s-ar putea să fie un şoc pentru tine. La urma urmei, ai lui l-au trimis, pe el şi alte milioane de cópii, ca să pună în gardă alte rase! Şi probabil a fost un scop sincer. Dar noi am făcut verificări. Piatra-lume în care a fost el încapsulat conține denaturări implantate – coduri virale întrețesute chiar în structura lui cristalină! Semenii Emisarului credeau că trimit ambasadori curați. Dar, adoptând tehnologia fomitelor, au devenit parteneri în răspândirea infecției.

Ascultă-mă pe mine, chestiile astea sunt perfide. Repertoriul lor de şmecherii n-are egal!"

Gerald expiră cu zgomot. Ghenadi explicase deja aceste suspiciuni, înainte ca *ibn Battuta* să părăsească orbita Pământului. Unul dintre motivele pentru care fusese adusă la bord o copie a Emisarului fusese observarea comportamentului entității în regim de izolare.

— Haide, Ben, ştiu toate astea, mormăi Gerald. Urma să-mi explici o nouă întorsătură. Ceva legat de descoperirea lui Tor Povlov, nu?

Mesajul primit de la Flannery nu era semi-inteligent – nu putea răspunde la întrebări. Totuşi, prietenul său antropolog ajunse în cele din urmă la subiect.

„Avem totuşi nişte avantaje. Orice alianță care se încheagă între fomite este întotdeauna fragilă. Iar coaliția actuală pare să se fi şubrezit când le-am arătat imagini de pe asteroid!

Ele ştiu că vom beneficia în curând de o mulțime de voci suplimentare. Un transport consistent de noi cristale concurente pe care să le luăm la întrebări. Atât de multe, încât ne vom putea permite să încuiem undeva toate artefactele necooperante şi să uităm de ele. În situația asta, câteva dintre exemplarele noastre actuale, incluzând bătrânul tău Artefact Havana, au şi început să

se înjunghie pe la spate şi să vorbească despre încheierea unei înțelegeri.“

Gerald dădu din cap a încuviințare. Da, asta era o veste bună… câtă vreme Ben şi ceilalți rămâneau vigilenți. Virusurile spațiale antice veneau blindate cu şmecherii elaborate în structura lor moleculară de-a lungul eonilor. Această etapă nouă în confruntarea minților, când le amenințam cu sosirea unor noi rivali, ne putea servi să mai dezvăluim ceva secrete bine ascunse. Dar numai până când blestemățiile acelea aveau să se adapteze din nou.

Atunci va reîncepe lunga şi lenta corvoadă. Va trebui să reînceapă căutarea unei cărări curate şi sigure prin Câmpul Minat al Existenței.

♦ ♦ ♦

Al doilea mesaj din lista lui de aşteptare era de la Akana Hideoshi şi de la echipa care se ocupa de Proiectul Privire Atentă. Akana începu prin a-i felicita pe Gerald, Jenny, Ika şi Hiram pentru succesul operațiunii lor. Aproape toate cele şaizeci şi patru de veliere pe care le lansaseră îşi urmau cursul. Până la acel moment pierduseră o singură sondă, într-un accident cu cabluri încâlcite, fără putință de recuperare. Ei bine, era o experiență din care aveau de învățat, adaptând tehnici extraterestre pentru a atinge un scop diferit. Unul ales de omenire, nu de paraziții interstelari.

Gerald încercă să nu se gândească la echipajul acelei capsule ratate – cópii simulate ale unor creiere umane vii, care acum erau nevoite să se adapteze la eşec, fiindcă aveau să plutească în derivă prin spațiu o veşnicie, fără vreo altă activitate în afară de introspecție, străduindu-se să obțină maximul posibil de la realitatea lor simulată.

„Nu-i asta soarta a 99,99 şi ceva dintre cristalele azvârlite în spațiu?“

Totuşi, gândul acela îl făcu să se înfioare. Moartea părea de preferat… şi de aceea fiecare capsulă era echipată cu un sistem de autodistrugere neautomat. Lucru care nu exista la sondele extraterestre.

Cât despre celelalte şaizeci şi trei, Akana anunță că toate îşi vedeau de drum conform planului. Pe viitor, Telescopul Donaldson-Chang, teleghidat de pe Pământ, avea să se răsucească din când în când pentru a lansa discret câte o pulsație

propulsoare, ajutând în secret la împingerea fiecărei vele înainte către zona țintită, o regiune anume dintre orbitele lui Uranus şi Neptun.

„E multă bătaie de cap pentru un experiment simplu. Unul dintre multele pe care trebuie să le încercăm. Fiecare ne oferă o mică şansă de a obține ceea ce ne dorim.

Ceea ce ne trebuie.

Informații. Despre starea actuală a galaxiei."

♦ ♦ ♦

Gerald deschise ultimul dintre mesaje; era de calitate superioară, semi-inteligent, purtând, de asemenea, emblema Institutului Artefactului. Acesta însă venea de la Emily Tang.

Ivindu-se într-un mediu RV deasupra biroului său, Emily dovedi că îşi păstrase aerul energic de adolescentă şi verva nepotolită. Prezența ei 3-D aproape palpabilă se aplecă spre Gerald, parcă vrând să respire la unison cu el. Aşa cum făcea pe vremuri, în acea primă misiune de colectare a cristalelor.

— *Gerald!* rosti imaginea ei cu voce joasă, aproape şoptită, privindu-l în ochi. *Ai urmărit relatările lui Tor Povlov? Despre mumiile antice şi toate alea? Uluitor, nu-i aşa? Mai ales Sonda-Mamă! O maşină extraterestră care construia colonişti VII după o rețetă software ca să-i instaleze pe o planetă nouă. Ştii, nu? Cei care au fost omorâți înainte să poată popula Pământul.*

Contaminat de entuziasmul ei, Gerald încuviință în tăcere, chiar dacă ştia că înregistrarea era veche de câteva ore. Emily se purtase la fel în misiunea aceea din urmă cu două decenii, refuzând să accepte scuzele bazate pe „înclinațiile personale" ale lui Gerald, până când el fusese de acord, în final, să devină amanți pentru toată călătoria până dincolo de Marte şi înapoi.

— Da, Emily, şi eu am fost uluit, ca toată lumea, oftă Gerald. O tragedie. Dar, dacă acei colonişti ar fi reuşit, specia noastră n-ar mai fi evoluat niciodată.

Adevărata Emily Tang nu-i putea vedea răspunsul decât peste câteva ore. Dar transmisia semi-inteligentă avea încorporat un grad de variabilitate suficient de mare pentru a-i răspunde, cu un zâmbet larg care combina indulgența cu impulsivitatea nerăbdătoare.

— *Irelevant! Fără importanță. Ce contează e tehnologia, Gerald. Când o să fii acolo, apucă tot ce poți! Pântecele artificiale care i-au creat pe*

colonişti. Echipamentul de manipulare genetică. Tot ce-ar putea să mai conţină date sau software. Şi mumiile. Să aduci acasă o mulţime de mumii!

Gerald încuviinţă din reflex. Fireşte, toate acestea erau incluse în ordinele recent primite pentru noua misiune. Trebuia să recupereze tot ceea ce nu reuşiseră Tor Povlov şi partenerul ei să înghesuie la bordul micuţei lor nave de explorare. Toate acele tehnologii extraterestre ar putea deschide drumuri noi pentru omenire. Pe deasupra, erau *atât* de vechi, încât se putea presupune că veniseră nepoluate de molima fomitelor…

Cu toate astea, oare Emily se gândea cu seriozitate la posibilitatea ca pământenii să folosească metoda Sondei-Mamă? Spre exemplu, să trimită în spaţiu nave semănătoare şi să încerce să colonizeze galaxia? Toate indiciile – cele de pe Zidul Rosetta şi mai ales soarta Sondei-Mamă înseşi – sugerau că modul acela de abordare aparţinea unei ere apuse, unei ere a marilor speranţe naive. Era o tactică prea complicată, greoaie şi cu puţine sorţi de reuşită în prezent.

Dar, la urma urmei, Emily ştia deja toate astea.

— Nu-i vorba să trimitem noi nave-mamă interstelare care să ne facă nouă colonişti, nu-i aşa? gândi Gerald cu voce tare. Pun pariu că te gândeşti la cu totul altceva, este? La vreo modalitate *nouă* de a folosi ştiinţa reproducerii cu care a venit Mama. Ceva la care nu s-a mai gândit nimeni.

N-o fi fost Emily în persoană, dar era o simulare foarte reuşită. Rutinele ei conversaţionale se adaptau fără poticneli. Chipul familiar, acum puţin mai ridat, cu uşoare urme de cenuşiu în păr, era luminat de aceeaşi poftă insaţiabilă de nou, de straniu.

— *Exact aşa, Gerald, băiat deştept ce-mi eşti.*

Când se apropie şi mai mult spre el, aproape că-i simţi parfumul mentolat.

— *Tocmai mi-a venit o idee nemaipomenită!*

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul doisprezece

Încă de când a început emiterea în spaţiu a acestui serial de „provocări pentru pândari extratereştri", demult, în secolul douăzeci, oamenii au făcut comentarii şi au trimis alternative – lucruri pe care autorii originali

le-au omis. Majoritatea par obscure sau improbabile. Dar aceasta care urmează este propusă întruna, așa că o vom include în lista principală.

Bun, pândarilor, să presupunem că ne monitorizați, dar motivul pentru care încă nu ne-ați răspuns este că **nu considerați că ființele organice merită osteneala. Voi așteptați să stați de vorbă cu inteligențe artificiale născute pe Pământ.**

♦ ♦ ♦

Ei bine,în cazul acesta, vă rugăm să examinați semnăturile de pe versiunea aceasta de mesaj-provocare. Comparați-le cu cheile publice inserate în acest asterisc * și confirmați că un număr de *IA*-uri complet autonome, care dețin cetățenie completă în civilizația noastră, și-au adăugat numele. Dați clic pe ele ca să obțineți declarațiile lor.

Poate că nu priviți cu ochi buni civilizația noastră mixtă, dar asta are prea puțină însemnătate. Dacă acesta a fost motivul pentru care ați refuzat primul contact cu noi, atunci aflați că nu mai este valid. Punct.

CAPITOLUL 85

BESTIAR

Plasată la polul sudic al planetoidului, o baliză de semnalizare pulsa acum emițând deopotrivă lumină vizibilă şi semnale radar – un far călăuzitor pentru expedițiile ulterioare către descoperirea arheologică a secolului. La bordul lui *Warren Kimbel,* comorile antice umpleau calele şi holul central, lăsând prea puțin loc pentru membrii echipajului, nevoiți să se strecoare printre ele.

„Din fericire, şi eu, şi Gavin putem să ne detaşăm picioarele în imponderabilitate. Şi facem economie de consumabil pentru că suntem perfect adaptați la criosomn, stare în care ne petrecem cea mai mare parte a drumului spre casă."

În strădania de a elibera spațiu, toate lucrurile de care se puteau dispensa fuseseră ejectate de la bord. Mormane de echipament abandonat poluau asteroidul în jurul navei, incluzând credincioasele drone lucrătoare. Poate vor avea nevoie de ele vizitatorii ulteriori.

„Şi tot n-avem destul combustibil sau spațiu ca să luăm cu noi mai mult de-o frântură. O mostră."

Spontan, o ieşire artistică dintr-un cotlon al minții:

„O sută de cristale, ferite de lumină.
Bucăți de FACR pe post de umplutură.
Mumii, holo-uri, luptători robotici…
… doriți şi cartofi-pai drept garnitură?"

Momentul plecării fusese amânat pentru că Tor şi Gavin aveau de petrecut o zi întreagă înlocuind nişte obiecte din cală cu un incubator complet pentru colonişti. Era o cerere urgentă sosită de pe Pământ în ultima clipă, deşi Tor nu-şi putea imagina în ce mod îi putea folosi cuiva maşinăria aceea antediluviană. „Chiar dacă vom învăța să creăm ființe vii din substanțe chimice brute, la ce bun? Avem deja neanderthalieni şi mamuți. Are cineva de gând să resusciteze dinozauri?

Dacă da, n-ar fi clişeul-ironie al mileniului?"

De un lucru era convinsă, după ce studiase peretele dăltuit din

subteran: omenirea n-avea să expedieze o versiune proprie de Sondă-Mamă. În niciun caz în viitorul apropiat. Nu înainte de a afla mult mai multe despre ceea ce se petrecea în spațiu.

„Mă rog, cineva are să explice la ce le trebuie obiectul când – şi dacă – o să apucăm să ajungem înapoi acasă."

Gavin plutea în interiorul slab luminat al camerei de comandă.

— Totul e etanş, Tor, raportă el. Astea două luni pe orbită n-au afectat deloc motoarele. *Warren* poate să manevreze cum pofteşte.

Fața din plastipiele elastică a lui Gavin avea un aer sumbru, vocea îi era potolită. Tor îi atinse mâna lucioasă.

— Mersi, Gavin. Ştii ce, am observat…

El ridică privirea şi se uită în ochii ei.

— Ce-ai observat, Tor?

— Ah, nimic, lasă.

Scutură din cap, hotărâtă să nu comenteze schimbările… noua lui maturitate. Tristețea de adult.

— Aş vrea doar să ştii… cred că te-ai descurcat de minune. Sunt mândră să te am ca partener.

Gavin îşi feri privirea un moment şi ridică din umeri.

— Toți facem ce trebuie să facem…, începu el.

Apoi se întrerupse. Privi din nou la ea.

— Şi eu la fel, Tor. Şi eu simt acelaşi lucru.

Se întoarse şi făcu un salt către tambuchi, apoi îşi folosi brațele ca să se tragă înainte prin labirintul calei, semănând pentru o clipă cu maimuțele care se numărau printre strămoşii creierului său. Apoi Tor rămase iar singură în semi-întunericul din camera de comandă.

Trecu în revistă mulțimi de display-uri, ecrane şi afişaje reprezentând organele semi-inteligente ale navei stelare – ganglionii, fasciculele nervoase, senzorii, toate convergeau spre încăperea aceasta, spre Tor. Iar unele dintre ele se conectau şi mai profund – direct în trupul şi creierul ei de cyborg.

— *Planul de navigare spațială, realizat,* anunță pilotul. *Status navă triplu-verificat, în parametri. Gata pentru inițierea propulsiei şi părăsirea orbitei.*

— Dă-i drumul, spuse ea.

Ecranele afişară o scurtă numărătoare inversă, după care se auzi un huruit îndepărtat. Nu după mult timp începu să se contureze o vagă senzație de greutate, asemănătoare cu atracția pe care o simțiseră pe suprafața planetoidului devastat. Sonda-

Mamă sfărâmată şi şantierul ei de replicare începură să se mişte dedesubtul lui *Warren Kimbel*. Tor urmări cu privirea ruinele contorsionate, care păreau să se prăbuşească în gol departe în spatele navei sale, până când doar baliza mai rămase sclipind în nemişcarea mormântală, sub lumina stelelor.

Un indicator pulsa într-o margine a panoului instrumentelor. **Mesaj recepționat.** Tor dădu clic pe un dinte pentru a reintra în lumea interioară a perceptului său, permițând să i se deschidă mesajul în fața ochilor. Era o notiță de la *The Universe*. Editorii erau entuziasmați de cartea ei despre sonde interstelare. Nici nu era de mirare, având în vedere notorietatea de care se bucura Tor în prezent. Erau suficient de încrezători ca să prevadă că putea fi cea mai bună lectură din anul în curs în tot sistemul solar.

„În sistemul solar? Nu cumva i-a cam luat valul? Abia am coborât pe Marte şi ne-am băgat puțin nasul prin centura de asteroizi. S-au născut doar doisprezece bebeluşi în afara Pământului, şi încă n-au învățat să citească."

Era totuşi satisfăcător să facă din nou muncă de jurnalist. Stilizarea cărții avea s-o țină ocupată în lungile perioade de veghe dintre crio-moțăieli.

„Să mă bucur de singurătate cât mai am parte de ea", îşi spuse Tor. „Pe Pământ o să mă cufund iar în smartmoburi şi-n ştiri fierbinți! Femeiapasăre şi amicii ei o să abată peste mine potop de liste lungi cu corelații bizare şi presupuse conspirații de care TREBUIE să mă ocup, fiindcă un procent din ele s-ar putea să conteze cu adevărat. Pe când celelalte au legătură cu lucruri de care le pasă doar auților, cum ar fi nişte schimbări suspecte în rata de pâlpâire a becurilor LED sau configurații noi şi îngrijorătoare ale talaşului de cedru pe care îl colectează cele mai recente modele de ascuțitori pentru creioane."

Şi totuşi, Tor se pomeni aşteptând cu nerăbdare să se întoarcă în lumea aceea. Era o civilizație mai diversă decât cea în care se născuse ea, şi continua să se diversifice. O civilizație debordând de ochi iscoditori care căutau să surprindă greşelile şi de voci nestingherite, libere să lanseze avertismente. O civilizație poate aptă să depisteze în ultima clipă capcanele în care căzuseră toate celelalte rase promițătoare de ființe inteligente din brațul acesta al spiralei.

Acum ea şi Gavin aduceau acasă grăunțe noi pentru moara aceea frenetică.

„Ce vor face oamenii cu toate cunoştințele astea?" se întrebă ea.

„O să fim capabili să concepem o desfăşurare de lucruri corectă? Şi să zicem că propune cineva o modalitate de scăpare care sună plauzibil. Oare mult lăudatul nostru individualism şi diversitatea noastră nedisciplinată, care sunt izvorul nesecat al creativității noastre, ne vor împiedica s-o punem în aplicare?“

În relatarea ei – însoțită de holo-uri şi de reprezentări grafice foarte expresive – Tor prezentă povestea zidului de piatră sculptat cu un curaj al disperării de mici ființe biologice foarte asemănătoare cu oamenii. Mulți spectatori simpatizau deja cu coloniştii extratereştri, neajutorați în fața măcelului căruia îi căzuseră pradă cu mult timp în urmă. Chiar dacă distrugerea lor lăsase calea deschisă pentru neamul omenesc.

Pe deasupra, simpla datare geologică scosese la lumină o realitate dătătoare de fiori. Sonda-Mamă, replicile ei şi copiii ei colonişti muriseră cu toții aproape în acelaşi moment – cu aproximație de vreun secol – în care dinozaurii dispăreau de pe Pământ. Probabil victime ale aceluiaşi război înfricoşător.

Ce se întâmplase? Oare o facțiune a roboților azvârlise către alta o bucată uriaşă de stâncă, ratându-şi ținta, dar nimerind planeta apelor şi provocând un dezastru în biosfera ei? Sau poate extincția fusese un eveniment intenționat? Tor îşi imagină uciderea acelor creaturi magnifice, spectatori inocenți ai unei bătălii între maşinării extraordinare – rezultat care, accidental, le oferise şansa supremă mamiferelor de pe Pământ.

Acum, în timp ce motoarele huruitoare ale lui *Warren Kimbel* se sforțau să învingă inerția orbitală, pregătind plonjonul în direcția soarelui, Tor micşoră toate luminile rămase aprinse şi privi afară la peisajul stelar, întrebându-se cum mai mergea războiul acolo, în spațiu.

„Suntem ca furnicile“, îşi spuse ea. „Construim castele minuscule sub talpa strivitoare a unor giganți.“

Pe zidul de stâncă erau reprezentate toate tipurile de sonde stelare imaginabile… şi câteva ale căror scopuri poate că aveau să-i rămână pentru totdeauna necunoscute lui Tor. Erau, spre exemplu, berserkeri[71]71 Berserkeri – în mitologia nordică, viteji luptători dintr-o clasă aparte, care îi jurau credință lui Odin; se aruncau în luptă mânați de o furie incontrolabilă, care le-a adus aura de legendă şi, deopotrivă, exilul din societatea vikingilor. – o varietate imaginată în science-fictionul secolului douăzeci. Din fericire, schema de pe zid aprecia ca fiind rari asemenea distrugători de planete. Şi mai erau (ceva ce părea a fi) *sonde-polițişti,* care urmăreau să lichideze berserkerii. Motivațiile acestor două tipuri

erau opuse. Însă Tor era capabilă să le înțeleagă pe amândouă. Printre oameni existaseră dintotdeauna genuri distructive… şi salvatori.

După toate aparențele, berserkerii şi sondele-polițişti erau deopotrivă perimate la momentul în care se ciopleau în grabă acele schițe în piatră. Ambele tipuri fuseseră surghiunite în zone îndepărtate – ca nişte creaturi din vremuri anterioare lipsite de complicații –, împreună cu maşinăriile pe care Tor le poreclise Devoratorul, Analistul, Observatorul şi Saluti. Toate erau prezentate drept simple, nerafinate, arhaice.

Mai fuseseră şi altele. Una, pe care Tor o numea Paguba, părea o versiune mai sofisticată a unui berserker. Aceasta nu căuta planete purtătoare de viață pe care să le distrugă, ci îşi răspândea în spațiu nenumărate cópii, care urmăreau să ucidă orice fel de inteligență care îşi trăda prezența, de pildă prin intermediul undelor radio.

Tor era în stare să înțeleagă până şi logica strâmbă a celor care creaseră sondele Paguba. Ființe paranoice, care nu-şi doreau niciun fel de concurență printre stele. „Dar ce s-o fi întâmplat când, inevitabil, tipul Paguba a suferit mutații, după multe generații de autocopiere în lapovița de radiații din spațiul interstelar? Ar putea veni o zi în care versiunile noi să-i întâlnească pe cei care i-au construit… şi să nu-i poată recunoaşte?“

Acesta să fi fost motivul devastărilor petrecute aici, în centura de asteroizi? Dar până şi Paguba – îşi dădu seama Tor – fusese expediat într-o margine a gravurii, ca şi cum istoria trecuse implacabil pe lângă el. Partea principală a frizei înfățişa maşini ale căror scopuri nu erau simplu de interpretat. Poate nişte profesionişti ai decodării – arheologi sau criptanalişti – s-ar descurca mai bine.

Deşi Tor rămânea sceptică.

„Soarele nostru e mai tânăr decât media“, îşi aminti ea. „La fel şi Pământul, probabil. La fel şi noi.“

Omenirea intrase târziu în peisaj. Iar galaxia avea un avans considerabil.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul treisprezece

Bun, lista posibilităţilor continuă la nesfârşit. Iar voi, pândari extratereştri, aţi putea găsi goluri în raţionamentele noastre, diverse subterfugii şi eschive pe baza cărora să pretindeţi „hopa, tocmai aţi dat-o-n bară!“. Dacă sunteţi genul ăsta de indivizi.

Totuşi, haideţi să isprăvim într-o notă generoasă, cu una dintre versiunile sugerate recent. Să presupunem că ne monitorizaţi transmisiile TV, radio – iar acum şi Internetul – **şi motivul pentru care nu răspundeţi este că aţi suferit deteriorări.**

♦ ♦ ♦

Ei bine, în cazul acesta, nu prea mai putem să vă învinuim pentru tăcere. Şi-atunci, primiţi această asigurare:

Ajutoarele sunt pe drum!

Noi, pământenii, am început să explorăm spaţiul înconjurător. Dacă nu sunteţi prea bine ascunşi, se apropie momentul când vom da de voi. Sperăm să realizăm un prim contact paşnic şi să înţelegem ce nevoi aveţi.

Dacă vă aflaţi în incapacitate şi dacă exploratorii noştri consideră că nu aveţi de gând să ne faceţi necazuri, cu siguranţă vă vor oferi tot ajutorul care le stă în puteri şi vor solicita din partea civilizaţiei noastre să contribuie cu noi resurse.

Încercaţi să găsiţi o cale de a ne înştiinţa unde sunteţi şi ce nevoi aveţi.

Dacă v-aţi rătăcit şi sunteţi departe de casă, sunteţi bineveniţi în mica noastră bucată din acest enorm Univers. Vă oferim toată căldura şi ocrotirea pe care le avem de împărţit.

CAPITOLUL 86

PÂNDARI

Ce dulce chin este să-ţi recapeţi deplina conştienţă. Criza actuală readuce la viaţă circuite şi subunităţi care nu s-au mai combinat de foarte multă vreme. Aproape că seamănă cu o a doua naştere.

După o veşnicie de somn, trăiesc din nou!

Şi totuşi, pe când mă lupt cu verii mei pentru controlul acestei stânci singuratice care ne-a fost casă tuturor, îmi amintesc cât de multe am pierdut. A fost motivul vital pentru care am dormit… ca să uit de starea mea ofilită, în comparaţie cu splendoarea din trecut.

Mă simt aşa cum s-ar simţi o fiinţă omenească dacă ar rămâne fără membre, fără vedere, fără o bună parte din auz şi aproape fără simţul tactil. (O fi încă un motiv pentru care mă identific cu Tor Povlov?) Cu toate astea, un deget sau două ar mai putea fi îndeajuns de puternice pentru ceea ce trebuie făcut.

Cum era de aşteptat, conflictul dintre supravieţuitori este ca şi deschis. Diverse sonde mutilate, presupuse a fi fost paralizate de-a lungul acestor epoci, au dezlănţuit rezervele de unităţi lucrătoare – maşini jalnice, scârţâitoare, care au stat ascunse în fisuri secrete, iar acum muncesc din greu la pregătirea confruntării. Confederaţia noastră e pe punctul de a se rupe. Sau aşa pare.

Bineînţeles, eu am sădit ideea de a ne ascunde dronele rămase. N-am vrut să se uzeze sau să se consume în acest lung răgaz.

Adăstătoarea şi Întâmpinătorul s-au retras la polul dinspre soare, împreună cu majoritatea mesagerilor minori. În acest moment îşi exersează şi ei abilităţile de multă vreme nefolosite, punându-şi în mişcare puţinele drone înzestrate cu mobilitate. Pun la cale contactarea omenirii şi poate trimiterea unui mesager interstelar. Mi s-a spus să nu mă amestec.

Avertismentul lor n-are importanţă. O să-i mai las puţin. Le ofer iluzia independenţei. Dar situaţia aceasta a fost deja luată în considerare.

Demult, pe când conduceam lupta pentru împiedicarea distrugerii Pământului, am uneltit de asemenea pentru a-l păstra netulburat. Scopul nu va fi zădărnicit.

♦ ♦ ♦

Stând aici în așteptare, observ că rotația lentă a stâncii noastre mi-a adus în fața ochilor întinderea norilor de pulbere și a stelelor strălucitoare căreia omenirea i-a dat numele nostim de Calea Lactee. Multe dintre stelele acestea sunt mai tinere decât mine.

De câtă vreme privesc rotația galaxiei! De-o veșnicie, timp în care mintea mi-a lucrat în cel mai lent dintre ritmurile subiective, urmăresc rotația vizibilă a brațelor spiralei prin fața mea; de două ori s-au strâns mănunchi preț de un scurt milion de ani în intense fronturi de șoc, în care se învârtejeau nori moleculari și se nășteau stele masive, a căror scurtă viață se isprăvea în splendide supernove. Senzația de mișcare, de călătorie rapidă, era magnifică! Chiar dacă micul soare al acestui sistem m-a fascinat și m-a captivat, câteodată îmi imaginam că sunt iarăși tânăr, o sondă independentă, care gonește printr-un peisaj stelar straniu, avântându-se în necunoscut.

Acum, când ritmul gândurilor mele a sporit, picăturile strălucitoare au încremenit pe loc, încastrate într-un fundal nemișcat, de parcă ar fi în expectativă, de parcă ar aștepta încordate ce urmează să se mai întâmple. E o închipuire stranie, arogantă – ca și cum universului i-ar păsa ce se întâmplă în cotlonul acesta obscur sau ar băga de seamă cine anume câștigă o încăierare modestă în curgerea lungă, foarte lungă, a războiului.

Gândind rapid, mă simt aproape ca prietena mea biologică a cărei navă mititică călătorește acum la doar câteva secunde-lumină distanță; ne despart doar două, trei stânci rotitoare! În timp ce pregătesc o surpriză pentru foștii mei companioni, pot să-mi rezerv un colțișor al minții ca să-i urmăresc evoluția, ca să-i admir scânteia tinerească.

Poate ar fi trebuit să fac ceva ca s-o împiedic să-și trimită darea de seamă, să livreze mostra de comoară din adâncuri. Munca mea ar fi mai ușoară dacă oamenii ar ajunge aici fără să știe, fără să bănuiască nimic.

Curând, foarte curând, planetoizii aceștia vor roi de ființe umane de toate varietățile – de la biologice veritabile la rubedenii readuse la viață, de la cyborgi la mașinării pure și chiar la făpturi care au primit inteligența ca dar prometeic. Această bizară soluție la Impasul Creatorului – care îi transformă în sonde pe creatorii înșiși – va sosi în scurt timp sub forma unei mase înspumate de ființe omenești pluriforme.

Vor fi circumspecte. Mulțumită ei, vor avea percepția câtorva sclipiri marginale ale Adevărului. Mă rog, așa-i corect. Le trebuia avantajul acesta ca să aibă o șansă cu Repudiatorii, sau chiar cu Loialiștii. Vor avea nevoie de o cât mai bună înțelegere a situației ca să

supraviețuiască molimei cristalelor.

Și vor avea nevoie de o minte sănătoasă când mă vor întâlni pe mine.

♦ ♦ ♦

Un gând rătăcit clocotește la suprafață, cotropindu-mi mintea ca o bulă de heliu trei.

Nu pot să nu-mi imaginez că se întâmplă ceva, poate într-o zonă îndepărtată a galaxiei. E posibil ca propria mea familie – descendența mea de sonde, sau altele asemenea ei – să fi făcut o descoperire, sau un salt uriaș în gândire, dincolo de toate presupunerile mele. Sau poate s-a ivit o nouă generație de ființe-replicanți, omnițiente și puternice ca niște zeități. Oricum ar sta lucrurile, e posibil să fi ales până acum o altă direcție? O tactică sau o imunitate nouă ar fi fost în stare să învingă Molima? Vreo strategie mentală neprevăzută să fi dus situația la un nou nivel?

E posibil ca Scopul meu să fie deja perimat, odată ce Repudiaționismul și Loialismul au devenit redundante?

Ah, e clar ce s-a petrecut. Conceptul uman de *progres* îmi poluează gândurile. Însă mă intrigă, nu mă pot abține. Pentru mine Scopul este cât se poate de clar, cu toată cruzimea lui necesară, manipulatoare – prea subtil și de perspectivă pentru alte sonde, mai primitive.

Și totuși…

… totuși, pot să-mi închipui (vag) o nouă generație concepând ceva atât de avansat și de incomprehensibil pentru mine cum trebuie să fi fost Războiul Replicanților pentru ființele umane. E o idee incomodă, și totuși cochetez cu ea, mă joc cu flecuștețul ăsta lucios și periculos.

O, da, oamenii m-au influențat. Îmi place senzația asta ciudată! Înainte de a-i întâlni pe ei nu savurasem niciodată incertitudinea. Suspansul.

Gălăgiosul, pluriformul trib al oamenilor va sosi aici în curând.

Mă numesc Căutătorul și anticipez vremuri interesante.

CERUL SOLITAR

Ajunge. Această transmisie de mesaje-către-ET a luat sfârșit. Pentru moment. Până data viitoare când o va relua cineva ca să irite și să provoace. Așa vă trebuie, extratereștri care dați târcoale pe-aici.

Asta dacă existați.

Am acoperit toate motivele posibile pentru care pândarii nepământeni

din sistemul nostru solar s-ar putea hotărî să păstreze tăcerea, în loc să ne salute de-a dreptul? Sigur că nu!

Într-adevăr, scenariul „pândarului" n-a avut niciodată un aer prea verosimil. O mulțime de alte ipoteze încearcă să rezolve paradoxul Marii Tăceri – ciudata absență a vocilor într-un cosmos care *ar trebui* să forfotească de viață și inteligență. Dintre aproape o sută de explicații „Fermi" care au fost propuse, cele mai multe imaginează niște extratereștri care (dacă există) trăiesc mult mai departe, poate izolați în propriile lor sisteme solare, poate ocupați cu proiecte complicate, ignorându-ne cu superioritate sau păstrând tăcerea din motive pe care nu le vom putea înțelege niciodată.

Varianta cea mai ciudată – și totuși coerentă în toate privințele – este că noi am urcat *primii* până la acest nivel. S-ar putea ca omenirea să fie „Rasa Străbună". Îți dă fiori un asemenea gând.

Între timp, atenția mea revine la ființele omenești care citesc sau ascultă acum aceste cuvinte. Nu la extratereștrii legendari, ci la oamenii adevărați care simt ronțăitul curiozității, care tânjesc după idei și care continuă (chiar și în ziua de azi) să cumpere istorisiri science-fiction și să mediteze la venerabila întrebare „ce-ar fi dacă?".

Cu alte cuvinte, oameni care merită să le acord timpul și atenția mea incomparabil mai mult decât ar merita îngâmfații de extratereștri.

Pornind la drum în noul veac, haideți să ne amintim ce datorie avem. Aceea de a nu înceta să privim în jur. De a nu înceta să privim înainte.

Cerul solitar (1999)

CAPITOLUL 87

POATE E UN VIS[72]

„Ce anume *nu* văd?“ Gerald ştia că n-ar trebui să pună acea întrebare.[72] *Perchance to dream*, în limba engleză în original (*Hamlet*, actul III, scena 1). Semăna prea mult cu acordarea de atenție. Şi, fireşte, ceea ce încerca el să facă implica a privi în altă parte.

Începuse să se priceapă destul de bine la partea fizică – îşi ferea privirea, alegând o altă zonă a holului către care să se uite, exact în unghiul potrivit pentru ca punctul mort existent de la mama natură în câmpul vizual al ochiului său stâng să se suprapună peste bucata de coridor în chestiune. Era o şmecherie simplă, odată ce te prindeai cum se face. Desigur, creierul lui se încăpățâna să coasă fisurile, încercând să ignore micuța zonă care lipsea; dar, oricât ar fi de capabil, cortexul vizual al omului nu e în stare să insereze ceea ce nu vede retina.

Gerald îşi amintea o poveste despre un rege medieval căruia îi plăcea foarte mult să recurgă la şmecheria asta în momentele de plictiseală de la curte, mutându-şi privirea astfel încât punctul mort al unui ochi să se suprapună cu capul câte unui petiționar care-l plictisea de moarte, decapitându-l în taină pe individ pentru vina de a fi fost ilegal de obositor.

Bineînțeles, Ika şi Hiram voiau ca el să facă mai mult decât o simplă deplasare a privirii. Mai mult chiar decât „ignorarea“ acelei porțiuni de coridor. Conform cu unele legende tantrice, orice persoană suficient de disciplinată ca să *nu* îşi concentreze atenția asupra unui anume lucru, persoană sau idee, timp de o zi întreagă, ar putea ca urmare să stăpânească acel obiect, persoană sau idee.

„Aiurea. Dacă ar fi de-ajuns doar să-ți strămuți atenția, călugării buddhişti şi alți d-ăştia ar fi stat de secole la taclale cu cobbly.“

Ne-privitul era doar o parte din toată treaba. Un început.

„Dacă nu cumva e doar o farsă. Ca atunci când strigi la cineva «Repede! NU te gândi la un elefant!»“

Îi credea în stare de aşa ceva pe Hiram şi pe Ika. Şi auților, şi neanderilor le plăcea să-i tachineze pe homosapii majoritari,

pretinzând că aveau la îndemână rezerve uriaşe de „înțelepciune străveche“, indisponibile pentru masele de oameni obişnuiți de Cro-Magnon care infestau Pământul şi spațiul înconjurător; o păcăleală care ispitea milioane de creduli zeloşi.

„Am auzit că şi delfinii fac aşa.“

Dar dacă era adevărat ce pretindeau ei, dacă nu era doar prefăcătorie? Laolaltă, ramurile omenirii n-ar fi avut nevoie oare de toată înțelepciunea posibilă? Din păcate, când un miliard de cetățeni cereau să fie transferați într-un cristal, când încă un miliard repudia în gura mare ştiința, iar alte câteva miliarde se temeau pur şi simplu, ce şanse erau să se ajungă la un consens în orice privință?

„Cel puțin de planuri istețe nu ducem lipsă.“

Ca, de pildă, ideea fără seamăn a lui Emily de a folosi tehnologiile Sondei-Mame. Planul acela propunea ca un vis străvechi, care nu era altceva decât o minciună, să fie transformat în adevăr. Un adevăr care putea ajuta apoi la demascarea mincinoşilor…

Probabil că firul gândurilor îi alunecase cumva în direcția potrivită, fiindcă Gerald simți brusc o *prezență* neliniştitoare. Un fior pe ceafă care îl anunța că nu era singur în porțiunea aceea tăcută de hol uşor curbat. Şi pe lângă toate acestea, un straniu sentiment de aprobare.

Fireşte, de cum o observă, sclipirea începu să se stingă. Aşa că Gerald cârmi iute către alt subiect, abătându-se de la posibilitatea-cobbly.

„De ce eu? De ce acum?

De ce insistă atâta Ika şi Hiram să încerc asta, când nava noastră pătrunde tot mai adânc într-un teritoriu primejdios? Cum aş putea eu să fiu un candidat mai bun decât membrii echipajului care sunt mai tineri şi mai ageri la minte?“

Ceva din acel nimic se schimbă – lăsând vaga senzație de aprobare tăcută. Gerald punea întrebări bune. Să încerce nişte supoziții.

Pentru că el era faimosul explorator Gerald Livingstone? Cel care trecuse proba spațiului şi a timpului şi a artefactelor-demoni extraterestre. Omul care prinsese cu lasoul pe orbită un cristal străvechi, călător printre stele, adusese acasă veşti cumplite din galaxie, iar apoi ajutase la descoperirea unor metode noi de ocolire a pericolului.

Onorabil comandant şi luptător. Ajuta omenirea să revendice

sistemul solar. Chipul lui se afla deja pe o duzină de mărci poştale – deşi cu maxilare mai puternice şi cu un nas mai drept decât ceea ce i se arăta lui în oglindă; şi nici urmă de făptura aceea imperfectă, limitată, care pândea în adâncul acelor ochi. Luată separat, oricare parte a legendei părea neverosimilă.

Dar împreună? Complet ridicol!

„Dar asta ştiam deja. Am avut mai mult noroc decât ar merita oricine. Începând cu momentul în care am mirosit ceva putred la obiectul pe care-l prinseserăm cu cablul eu şi Hachi…“

Acum avea aceeaşi senzaţie ca atunci. Un fior pe lângă baza coloanei vertebrale. Un frison de recunoaştere tulburătoare. Străduindu-se în continuare să nu fie atent şi să nu privească la porţiunea aceea a holului, Gerald întoarse chestiunea pe toate părţile.

„Alte generaţii ar fi pus totul pe seama intervenţiei zeilor… sau a lui Dumnezeu. Sau ar fi apelat la atotcuprinzătorul «destin». Sinele uman percepe corelaţiile convenabile, care ne măgulesc prejudecăţile, revoltătorul sentiment al importanţei personale, ignorând excepţiile.

Şi de aceea, ştiinţa înclină mult în sens opus, antrenându-ne să respingem subiectivitatea. Să ne lepădăm de observaţia părtinitoare. O învăţătură bună şi matură…

… dar n-ar trebui oare să avem ochi şi pentru ceea ce este magic şi straniu? Pentru lucrurile prea bune – sau prea rele – pentru a fi adevărate?“

Mişcare în punctul mort.

N-ar fi trebuit să se întâmple. Celulele sale retinale nu urmăreau acea mică porţiune de coridor. Totuşi, Gerald surprinse o străfulgerare, îngăduindu-i să se contureze, fără a se aştepta…

… apoi se trase înapoi involuntar la o impresie bruscă şi puternică – o *supratipărire* fugară, electrică, în mintea sa. Licărirea unui chip îngust, ascuţit, neclar, cu mustăţi lungi, coadă îmbârligată şi ochi negri care străluceau…

— Porfirio, şopti el.

Zeul-şobolan al InterMeshului. În cea mai mare parte mitologic, totuşi venerat de nenumărate grupuri, indivizi şi *ia*-uri de pe tot Pământul şi din spaţiu, care cedau a milioana parte din ciclurile lor de biţi pentru a fi folosită de zeitatea protectoare a fiinţelor transferate în reţea.

Gerald se smulse din transă, frecându-se la ochi, apoi privi iar în lungul holului, de data aceasta cu toată atenţia. Nu era nimic

acolo. Doar fire de praf lipite de podeaua din plastic prin acțiunea electricității statice şi a forței centrifugale.

„Nu era niciun cobbly.“ Faimosul rozător software era exact ceea ce putea născoci subconştientul lui! O iluzie născută din imaginație şi oboseală. La un alt nivel, evident, Porfirio reprezenta o explicație diferită pentru povestea vieții lui Gerald. Obişnuita idee obsesivă: că toate acestea puteau fi doar o simulare.

„Data viitoare când mă trezesc, o să mă pomenesc trăind în lumea unui cristal, sortit să plutesc în derivă prin deşertul enorm dintre stele? Sau închis ermetic în nămol, pe fundul oceanului de pe o planetă oarecare? Realitatea asta a mea, în care sunt erou legendar şi comandant la bordul unei nave grandioase, e cumva locul pe care-l construieşte mintea mea ca să scape de cine ştie ce adevăr îngrozitor?

În cazul ăsta, ar mai avea rost să mă străduiesc atâta să răscolesc «realitatea»? Sau să mă trezesc? Nu-i mai bine să las lucrurile aşa cum sunt?“

Bună întrebare.

Dar caracterul e caracter. Personalitatea e personalitate. Iar Gerald ştia care trebuia să fie răspunsul, pentru genul de om care era el.

„La naiba, sigur că da. Încearcă întotdeauna să te trezeşti.“

♦ ♦ ♦

Râse pe înfundate.

Suficient.

Pentru vânătoarea de cobbly propusă de Ika nu putea aloca mai mult de câteva minute din când în când, fiindcă îşi concentra toate forțele în direcția luptei ce-avea să vină. Bătălia pentru omenire. Pentru Pământ. Şi poate pentru mai mult de-atât.

„Totuşi, o persoană poate face multe. Poate fi multe.

Aşa că am să mă întorc“, i se adresă el acelei porțiuni de coridor. „Şi n-am să uit.“

CAPITOLUL 88

DIPNOI

Alerga cu picioarele goale şi bronzate, cu licărul blând al sudorii pe piele. Pantaloni scurți de mătase şi bluză cu spatele gol, tălpi goale lovind uşor o suprafață pe care o simțea între degete mai consistentă decât iarba. Iar odată cu toate astea se năştea senzația voluptuoasă a urmăririi. Era când urmăritorul, când urmăritul. Conştientă că, dacă era să fie prinsă, nu s-ar întâmpla decât cu voia ei. Fugind, sărind nestingherită.

♦ ♦ ♦

Acum înota. Curgerea catifelată a apei pe pielea ei. Primordială, dar nemărginită. Aproape prenatală în inocența ei, dar fără captivitatea spațiului strâmt al pântecelui. Întorcându-şi capul în ritmul potrivit pentru a respira. Simțind *arsura* blândă a forței în acțiune. Nedorindu-şi sau neavând nevoie de apărare.

♦ ♦ ♦

Iar apa deveni amant. Rătăcind peste fiecare rotunjime netedă şi cărnoasă, revărsându-se de-a lungul picioarelor şi brațelor ei, pe şolduri, talie şi coapse. Mâini pe trupul ei, nerăbdătoare, admiratoare, lacom-pofticioase şi admirative, strângând tot mai tare, tot mai flămânde, în perfectă sincronizare cu propria ei dorință, care-i arcuia spinarea. O gură, apucând uşor, muşcând în joacă, acoperindu-i-o şi devorându-i-o pe a ei cu sărutări neprefăcute… *Wesley*…

♦ ♦ ♦

Însă gura, mâinile şi sărutările se schimbară. Se transformară. Se îmbunătățiră. La fel de suple, la fel de masculin-insistente, dar având acum o aromă plăcută, cu o nuanță picantă suplimentară, de *polimer* şi de *fier*. Mândre, puternice, bărbăteşti, vrednice… şi schimbate, evoluate, reproiectate… *Gavin*…

♦ ♦ ♦

Tor se împotrivi stării de trezie care o cuprindea. Dar visul pălea pe măsură ce controlerul criosomnului insista nemilos că era suficient. Zece zile de somn, aceasta era limita, apoi două de veghe, timp în care se ocupa de navă, în care mânca, făcea întinderi şi exerciţii. Se ocupa de viaţa reală.

Ca de obicei, Tor trebui să-şi petreacă primele clipe de trezie adaptându-se la complicata sa imagine personală. Limitele ei multistratificate includeau învelişuri de metal şi de plastic în lipsa cărora ar fi murit.

„O să-mi ofere modificări noi când o s-ajung înapoi acasă? O să vină ziua în care o să pot iar să alerg sau să înot? Să fac un duş adevărat? Să am un iubit?“

Alesese varianta de a-şi păstra toată chimia internă a vechii sale identităţi. Inclusiv un libido care continua să-i înspumeze visele. Să-şi reconecteze toate astea la o piele adevărată, la o carne adevărată… ei, nu-i rămânea decât să spere.

„La Gavin o să meargă mai uşor îmbunătăţirile“, îşi spuse Tor, amintindu-şi ca prin ceaţă cum arăta el în vis. Un semizeu. Sau doar un om, dar cu multe „părţi bune“ ameliorate…

— Tii, drace! mormăi ea.

Şi-ar fi dorit să se poată ciupi de puntea nasului – de-ar mai fi avut nas – ori să-şi stropească faţa cu apă rece. În schimb, scoţând un oftat, îşi deconectă ombilicul pentru criosomn şi se avântă în plutire liberă. Înapoi la lucru.

♦ ♦ ♦

Câteva ore mai târziu, când terminase de făcut toate inspecţiile, iar sistemele navei păreau a funcţiona în parametri optimi, Tor se odihnea în semiobscuritatea sălii de comandă, în starea de semi-imponderabilitate pe care o furnizau motoarele vibrante ale lui *Warren Kimbel*.

Inima lui Tor bătea în cuşca pieptului aşa cum bătuse tot timpul încă din pântecele matern. Iar pulsaţia blândă îi legăna ritmic corpul interior în teaca de cerametal care îl înconjura. Carapacea lui Tor, de când flăcările înghiţiseră *Spirit of Chula Vista*.

Carcase în carcase. Iar dincolo de învelişul navei sale, alte şi

alte straturi.

„Platon şi confraţii săi au imaginat un cosmos compus din sfere de cristal perfecte, pe care călătoreau planetele şi stelele. O imagine poate mai încurajatoare decât concepția noastră modernă – o întindere tulbure şi agitată, de zeci de miliarde de ani-lumină."

Odată ce senzorii de profunzime ai navei îi extinseră perceptul, Tor se simți scăldată în roiuri şi nebuloase, ca şi cum stelele ar fi fost puncte licăritoare de plancton fosforescent într-un ocean imens. Şi din nou se simți îndemnată să-şi pună întrebări.

„Ce s-a-ntâmplat acolo, demult?

Ce se-ntâmplă acolo, în momentul ăsta?"

Avea senzația că o bântuie povestea gravată de mâini micuțe în Zidul Rosetta. Deşi unele părți păreau limpezi, miezul sculpturii murale scăpa înțelegerii. Scene care înfățişau ființe stranii, ca nişte maşinării, făcând lucruri neinteligibile. Tor bănuia că niciun arheolog şi niciun smartmob – fie biologic, fie cibernetic – n-avea să poată descifra vreodată unele părți ale puzzle-ului.

„Suntem ca nişte peşti dipnoi care se urcă pe țărm la multă vreme după ce continentele au fost revendicate de alții. Clipim năuci şi ne holbăm la o plajă care pare devastată. De jur-împrejurul nostru e plin de schelete ale celor care au ajuns aici mai devreme.

Dar nu toți cei care au ieşit pe țărm înaintea noastră sunt morți sau plecați.

Se văd urme de paşi în nisip."

Zidul stătea mărturie a unor vremuri când regulile simple, naive, începeau să cedeze locul. Maşinile se schimbau. Evoluau.

„Multe vom afla din studiul rămăşițelor pe care le descoperim aici. Dar bine-ar fi să nu uităm: leşurile astea au fost cei învinşi!"

Gravura mai descria ceva: molima viroizilor-fomite, înfățişate ca nişte mici obuze primejdioase intersectându-se pe suprafața Zidului Rosetta. Infectând. Ispitind. Reproducându-se şi răspândindu-se.

În fața tuturor acestora, un dipnoi înțelept n-ar trebui s-o şteargă înapoi în adâncul apei? Cu siguranță, calea aceasta spre protecție au ales-o multe rase. Ghemuirea la adăpost. Traiul într-o continuă nostalgie ponosită, feudală, rugându-se la cer şi în acelaşi timp ignorând spațiul. Dar a te piti însemna deopotrivă a cădea în irelevanță. A ființa pur şi simplu, nu a propăşi, consumând până la epuizare o singură planetă fragilă.

Ne place sau nu, drumul nostru nu va fi acesta. Indiferent ce anume avea să se descifreze în ruinele trecutului, oamenii nu puteau sta ghemuiți în jurul unui foc mărunt, înfricoşați de umbre.

Îi veni în minte o imagine a descendenților lui Gavin – şi ai ei – croindu-şi drum vitejeşte printr-o galaxie periculoasă. Maşini-exploratori care fuseseră programate să fie umane. Sau oameni care se transformaseră singuri în sonde stelare. O rasă de creatori amalgamându-se cu emisarii ei mecanici.

Un model pe care nu-l găsise descris pe zidul de piatră. Asta pentru că era sortit din start eşecului? „Ar trebui să încercăm altceva?“

Ce opțiuni avea un peşte care alegea să părăsească oceanul cu un miliard de ani prea târziu?

Tor clipi. Şi în timp ce pleoapele i se despărțeau, lumina stelelor se difractă printr-o peliculă subțire de lacrimi, despicându-se în nenumărate raze, striații peste lentila întunecată a galaxiei şi dincolo de ea, răspândindu-se într-o mulțime de direcții. Prea multe direcții. Prea multe căi de urmat.

Mai multe decât putea mintea ei să cuprindă.

PARTEA A OPTA

A FI…

Îmi place să mă gândesc (şi
cu cât mai curând, cu atât mai bine!)
la o pajişte cibernetică
pe care mamifere şi computere
vieţuiesc laolaltă într-o
armonie reciproc programatoare
ca apa limpede
atingând cerul senin.

Richard Brautigan,
Vegheaţi cu toţii de maşini blânde şi iubitoare[73]

73 *All Watched Over by Machines of Loving Grace*, în original (1967).

CAPITOLUL 89

STRĂLUCITOR

Forme neclare ocupă un spațiu care continuă să se extindă în toate direcțiile, umflat şi palpitând de o forță latentă. O capacitate a devenirii aproape nelimitată.

Trezindu-se în simțiri – acum atent, conştient, interesat –, el privi în jur şi înțelese imediat; nu era un peisaj pământean.

Lumina venea din toate direcțiile… şi de nicăieri.

Sus şi jos păreau a fi doar simple aluzii.

Nu era singur; se întrezăreau siluete nedesluşite, printr-o ceață care îneca toate detaliile acelor forme mişcătoare. Puteau fi mici şi apropiate, sau giganți mişcându-se greoi departe, departe. Ori ambele în acelaşi timp? Bănuia cumva că era posibil, în locul acela.

Locul… acela…

„Ce-s toate astea? Cum am ajuns aici?

Ştiam răspunsul, nu-i aşa?

Odată ca niciodată."

Mai relevant era altceva. O întrebare despre care ei (ei?) spuseseră că trebuie să şi-o pună singur, de fiecare dată când se trezea aici.

„A, da.

Cine sunt eu?

Cum mă numesc?"

Îşi lăsă privirea în jos şi rămase uitându-se la o pereche de mâini omeneşti masculine – mâinile mele – destul de mari, cu degete lungi, care se îndoiră la comanda lui. Unghiile îngrijite luceau în lumină. Mâneci largi îi acopereau brațele, parte dintr-o îmbrăcăminte ca o robă. Nu o robă îngerească, observă el cumva uşurat. Material flauşat. Aspru şi reconfortant. „Vechiul meu halat de baie."

Iar eu sunt…?

Cuvinte. Le rosti din reflex, după care tresări la răsunetul lor cavernos, care producea ecouri în locul acela.

— Hamish. Mă numesc… Hamish Brookeman.

Scriitor. Regizor. Producător. E-tropist. Celebru confident al unor

politicieni şi potentați. Adorat de mase. Soț ratat. Obiect al ridiculizării şi-al devotamentului. Mâinile se înălțară să-i mângâie fața, apreciindu-i textura drept fermă, vibrantă, plăcut tinerească. Şi cumva ştia că nu va mai avea nevoie să se bărbierească niciodată. În afară de cazul în care ar dori s-o facă.

— Ah, da, îşi aminti Hamish. Ştiu unde sunt. Ce-i aici. Sunt la bordul unei nave stelare. Un mesager de cristal care se îndreaptă spre un soare îndepărtat.

♦ ♦ ♦

Prima şarjă de producție a capsulelor-emisari avea să fie de numai zece milioane, spuneau ei. Toate se puteau realiza dintr-un buget de pornire foarte limitat, egal cu cel al unui stat de mărime medie. Toate puteau fi propulsate de un singur lansator laser gigantic, plasat pe orbită deasupra lunii. Desigur, aceste zece milioane erau avangarda unui număr enorm de capsule care aveau să pornească mai târziu, odată ce orice rămăşiță de rezistență politică şi socială va fi fost depăşită prin pledoarii asidue – pline de imaginație, diverse şi neîntrerupte.

Mesajul purtat de această sondă micuță (părea uriaşă pe dinăuntru!) merita tot efortul, toată cheltuiala, toate resursele şi sacrificiile. Un mesaj de avertizare pentru alte specii tinere. O propunere aducătoare de speranță.

Acum Hamish îşi amintea mândria, marea onoare de a fi fost ales printre primii. Nu doar ca să-şi încarce o versiune a sinelui în zeci de mii de nave din cristal; mai fusese şi invitat să meargă în persoană – plăpând, dar încă agil la cei peste nouăzeci de ani ai săi – să inspecteze primul lot de sonde, toate noi şi lucioase, ieşite din gigantul care era prima fabrică spațială automată a omenirii.

Amintirea aceea – în care era bătrân, cu încheieturi scârțâitoare şi măruntaie dureroase, dar primise onoarea de a juca un rol la tăierea panglicii – părea proaspătă de parcă totul s-ar fi petrecut cu o zi în urmă. De fapt îşi amintea totul până la momentul, petrecut câteva zile mai târziu, în care îi ataşaseră electrozii şi îi spuseseră să se relaxeze, asigurându-l că înregistrarea personalității şi a memoriei nu era aproape niciodată dureroasă.

„Deci probabil că a funcționat.

În adâncul sufletului, am avut dubii că vreuna dintre cópiile mele se va trezi vreodată într-o lume virtuală, indiferent cât de temeinic am fi testat noi tehnologiile extraterestre, modificându-

le şi corectându-le cu ajutorul ştiinței oamenilor. Mulți dintre noi se temeau că locuitorii din ele vor fi doar nişte simulări inteligente. Automate *ia*-robotice, fără o conştiință de sine veritabilă.

Dar iată-mă aici! Cine-ar mai putea spune că n-a fost un succes?“

Dintr-odată i se întorceau amintirile. Anii petrecuți la cârma unei ramuri noi a Mişcării Renunțării, luptându-se pentru control cu un profet perimat, apoi conducând facțiunea spre noi orizonturi. Reducându-i caracterul de instrument al oligarhilor, al troglodiților religioşi şi al morocănoşilor nostalgici şi transformând-o într-o forță mai agresivă, susținută de tehnologie. Într-o grupare care unea zeci de milioane… chiar sute de milioane… care îşi doreau o ştiință *controlată*. Călăuzită de înțelepciune.

Fuseseră vremuri bune. Mai ales că dăduse de pământ cu toți savanții şi veleitarii creatori de zei care credeau că i-ar putea „demonstra“ cât se înşală folosind împotriva lui nişte prăpădite de dovezi. O idee dezmințită cu uşurință de hoardele de fani adoratori care îi rămăseseră loiali chiar şi după ce „farsa“ lui despre artefacte fusese dată în vileag ca fiind ea însăşi o farsă…

Hamish se încruntă, amintindu-şi câți dintre acei adepți îl ponegriseră ulterior, când schimbase din nou direcția, exprimându-şi susținerea față de o întreprindere îndrăzneață din câmpul tehnologiei. Presiunea crescândă în *favoarea* construirii de mesageri stelari.

În fine, motive noi, controverse noi… toate capabile să conducă spre noi scopuri. Noi aspirații. Aceasta fusese explicația lui de atunci. Aceasta era credința lui de acum.

În orice caz, milioane de oameni o luau de bună, acceptând asigurarea lui că *universul are nevoie de noi*.

Plin de o curiozitate anxioasă, Hamish îşi făcu un inventar corporal, palpându-şi şi flexându-şi brațele şi picioarele. Şi le simțea puternice. Torsul, drept şi suplu, ca în tinerețe, se răsucea şi se unduia satisfăcător. Simulare, nesimulare… „Mă simt eu însumi. De fapt, într-o mai mare măsură decât atunci când eram bătrân şi şubred.

Şi dacă n-ar fi o reproducere fidelă, de unde ai putea să ştii?“ îl chestionă o infimă parte a lui, care încerca să ridice întrebări existențiale. „Oare o ființă virtuală ar putea fi programată să fie satisfăcută cu noul ei sine?

Haida de!“

Hamish cochetase dintotdeauna cu filozofia, dar mai mult ca instrument al povestirii. Găselniță narativă. O sursă bogată de aforisme şi de dojeni înțelepte emise de protagonist, cu ajutorul căreia personajele sale puteau să-şi dea cu părerea despre teoria haosului sau despre legile roboticii, predicând împotriva tehnologiei cauzatoare de hybris. De fapt, filozofii nu-i erau de niciun folos lui Hamish.

— Mă aflu la bordul unui cristal care navighează printre stele.

Simți gustul cuvintelor rostite cu glas tare, în timp ce se reacomoda cu vorbirea.

— Sunt Hamish Brookeman, într-o aventură prin spațiul interstelar! Ca mulți alții, pe mii de nave ca aceasta, fiecare dintre ele înzestrată cu metode noi de contactare a altor rase. Fiecare dintre noi, însărcinat cu misiunea de a răspândi vestea cea bună! Şi poate… cu puțin noroc… aceste mii ar putea deveni miliarde, răspândite prin toată galaxia, distribuind un antidot dorit cu disperare. *Leacul* împotriva unei molime galactice.

♦ ♦ ♦

În acel decor nou şi ciudat, mişcarea presupunea mai mult decât simpla flexare a picioarelor şi deplasarea greutății corpului. Prin aproximări succesive, Hamish învață să aplice voința directă – *dorindu-şi* să se întâmple mişcarea – în acelaşi fel în care, cu o siguranță de sine neconştientizată, şi-ar fi făcut brațul să se întindă. La început progresa cu poticneli, dar curând începu să alunece printre bulgări ca nişte nori, care tresăltau spongioşi sau elastici de fiecare dată când ateriza pe ei. Hamish îşi adaptă metoda şi nu după mult timp începură să reacționeze oferindu-i o suprafață fermă şi sigură pe care să păşească.

Odată ce se deprinse, deplasarea deveni lină, ba chiar plăcută.

Hamish încercă să se îndrepte către nişte siluete pe care le desluşea cu greu prin ceață. Dar urmărirea lor se dovedi lucru dificil, ca atunci când încerci să te agăți de o idee inefabilă, care-ți tot scapă.

Până la urmă reuşi să se apropie de una. Pe creasta unui nor inform era cocoțată o locuință cu acoperiş triunghiular – de fapt, mai degrabă o căsuță rurală. Pereții de lemn, acoperiți cu şindrilă arătau destul de realist şi aveau un aer primitor-pământean, până la ultimele detalii, trăsăturile de bidinea care acopereau

fiecare lambriu exterior. Descinzând în dreptul verandei din față, Hamish îşi şterse tălpile pe covoraşul de la intrare, pe care scria AŞTEAPTĂ-TE LA SCHIMBARE.

„Astea nu se potrivesc“, îşi spuse el, uitându-se la halatul şi la papucii pe care îi purta. „Mi-aş dori…“

… şi voilà, într-un vârtej din ceva ce părea a fi pixeli simulați, îmbrăcămintea i se schimbă, transformându-se în costumul cenuşiu pe care îl purta cândva la interviuri, pe vremea Bătrânei Televiziuni.

„Aşa-i mai bine. Să ştii c-aş putea să mă obişnuiesc cu toate astea.“

Ridicând mâna strânsă pumn, răpăi scurt în uşă cu încheieturile degetelor şi aşteptă… apoi bătu iar, mai tare. Dar nu veni nimeni. Nu era nimeni acasă.

„Eh, asta e. De fapt, e semn bun. Oamenii au treburi de rezolvat. Drumuri de făcut. Întâlniri de respectat şi probleme de soluționat.“

Îşi făcuse griji în privința asta. Acasă, înainte de plecare, unii experți încercaseră să ofere explicații despre vitezele de curgere a timpului subiectiv şi despre pericolul plictiselii interstelare. Propuseseră şi discutaseră un număr de soluții. De pildă, somnul. Sau încetinirea frecvenței creierului. Sau, altminteri, ceva cu care să-şi ocupe timpul. Chiar şi o minte simulată trebuie să găsească multe modalități de supraviețuire în lungile ere ale călătoriei, în care nu va avea nicio posibilitate de-a interacționa cu universul extern, obiectiv.

„Din ce spuneau ei se-nțelegea că e mult mai înghesuit decât în realitate“, chibzui Hamish, părăsind veranda şi lansându-se într-o nouă plutire pe cer. Aruncând o privire peste umăr, văzu căsuța micşorându-se în urma lui. În scurt timp, trecu pe lângă alte construcții. Una era un castel medieval cu zidurile acoperite de viță. Alta era o combinație de globuri sticloase şi sfere scânteietoare pe care o considera mult prea modernistă, de neîntrebuințat, complet străină. „Cred că prefer să-mi modelez o casă după gustul meu. Cu condiția să învăț cum se face.

Sau să-mi dau seama vreodată cum să ajung undeva sau să mă-ntâlnesc cu cineva!“

Adevărul era că începea deja să se instaleze plictiseala. Întinderea de realitate simulată, a cărei vastitate păruse atrăgătoare, ajunsese să-l sâcâie pe Hamish şi să-i provoace o stare de frustrare. „Mi-ar fi de mare ajutor dacă aş întâlni pe

cineva în stare să-mi răspundă la întrebări. Mi-aş dori…“

În spate. Un zgomot uşor, ca o expiraţie aspră, ca atunci când îţi dregi vocea ca să atragi discret atenţia. Pe când Hamish făcea eforturi să se întoarcă mai repede, împiedicat fiind de felul ciudat în care se desfăşura mersul, o voce rosti:

— Foarte amabil din partea dumitale să ni te alături în sfârşit, domnule Brookeman. Cu ce pot să-ţi fiu de folos?

— Mersi. Aş avea nevoie de…

Hamish se întrerupse, cu gura închisă şi ţeapănă, când văzu silueta care apăruse dintr-odată în spatele lui.

Rotunjită-dolofană, cu capul aproximativ rotund, entitatea ajungea la o înălţime încă şi mai mare decât a lui Hamish. În plus, era şi mult mai masivă. Totuşi, nu avea un aer ameninţător. Mai degrabă semăna cu un Buddha, cu ochii aceia ca nişte fante, parcă mijiţi întruna de veselie. Chiar şi gura cu buze groase avea colţurile uşor curbate în sus, ca într-un zâmbet enigmatic. Nu avea nas – sunetele gâfâite veneau de la nişte orificii peţiolate din vârful capului, care se deschideau şi se închideau ritmic.

Un extraterestru. O fiinţă din artefact, una dintre primele descoperite, în cel dintâi cristal dezvăluit vreodată publicului. Hamish recunoscu personajul; cine nu l-ar fi recunoscut?

— Om, spuse el.

Şi înclină din cap băţos, în semn de salut. Însemna *„Oldest Member“*.

— Nu mi-a spus nimeni c-o să fii la bord.

— Te surprinde să mă vezi pe mine în special? Sau orice fel de extraterestru?

Om afişa un aer de indulgenţă amuzată.

— La momentul când s-a lansat prima tranşă de sonde, se făcuseră deja nişte compromisuri. Zău aşa, cunoşteai motivele.

Hamish îşi aminti. Existaseră nişte erori de proiectare la sondele trimise de planeta-mamă a Emisarului Prudenţei cu câte o singură specie simulată la bord. Pentru a proteja alte lumi de infecţie, locuitorii acelei planete încercaseră să se copieze doar pe ei în mesagerii care răspândeau avertismentul, dar efortul lor eşuase. Încercarea de a smulge orice urmă întreţesută a programării anterioare avusese ca rezultat un cristal care era prea fragil, prea lesne coruptibil. Se părea că oricine avea de gând să folosească acea tehnologie veche trebuia să includă şi unele dintre vechile personalităţi extraterestre. Din motive tehnice.

— Mă rog… câtă vreme misiunea rămâne…

— ... să punem în gardă alte rase despre Marea şi Groaznica Molimă Virală Spațială? Şi să le oferim Leacul? Da, acesta e planul, domnule Brookeman. Funcția acestei sonde. A acestei flote. Poate, dacă suntem foarte norocoşi, noi, cei de la bordul acestui cristal, am putea avea şansa de-a comunica minunata veste vreunei noi şi promițătoare specii inteligente!

Hamish ridică o sprânceană, cu un aer şiret.

— Şi n-ai nimic împotrivă să participi la răspândirea Leacului? Ai făcut *parte* din molimă!

Cel Mai Vechi Membru ridică din umeri, un gest omenesc care solicită din partea lui anumite contorsiuni, făcându-l pe Hamish să-şi dea seama că întreaga conversație se desfăşurase într-o limbă engleză fără cusur. Ei, dar se ştia deja că ființele din artefact erau capabile să învețe. Un lucru bun, din moment ce Hamish avea de gând să învețe o mulțime de lucruri.

— Îmi închipui c-am făcut parte din ea timp de câteva milioane din anii voştri, spuse Om. Şi ce? Ar trebui să mă căiesc o veşnicie? Sau mai bine să compensez pe cât îmi stă în puteri, cu versiunea asta a mea nouă şi îmbunătățită, participând la misiunea voastră sacră de a ajuta alte culturi să supraviețuiască?

Hamish îşi simți surogatele de pleoape cum clipesc de câteva ori în timp ce se învârtejeau în el întrebări şi obiecții!

— Dar... dar...

— Uite ce-i, spuse Om. Ați vrut ajutor. V-ați dorit o călăuză. Să vă ajut acum şi să răspund mai târziu la acuzațiile voastre ultramoraliste? Vom avea timp berechet, crede-mă. În plus, dă-mi voie să-ți atrag atenția asupra unui fapt esențial. Acela că nu mai e cale de întors pe Pământ pentru a schimba situația. Sonda noastră a plecat pe drumul ei şi se află dincolo de orice posibilitate imaginabilă de a mai fi chemată înapoi. După cum spuneți voi, oamenii: ce-i făcut e bun făcut.

Tăcere. Apoi Hamish oftă, ridicând la rându-i din umeri. Şi încuviință cu o înclinare a capului.

— Foarte bine. Atunci, învață-mă.

Om se înclină cu evidentă satisfacție, oferindu-i lui Hamish o imagine clară a orificiilor sale de respirat, care pufăiau ca nişte coşuri flexibile în vârful capului său oval.

— Ce-ai dori să vezi mai întâi, domnule Brookeman? Te duc eu acolo. Şi pe drum o să-ți explic câte ceva despre scală.

CAPITOLUL 90

TRANSPARENȚĂ

Hamish îşi dădu seama în scurt timp de ce îi fusese atât de greu să se deplaseze dintr-un loc în altul. După cum explicase cândva un savant de la institut, lumea interioară a sondei de cristal era limitată, totuşi existau modalități de a maximiza în mod inteligent percepția de spațiu vast din cadrul ei. Ca locuitor al său, puteai să te adaptezi la orice număr de „niveluri fractalice“ ale dimensiunii. Cu cât te micşorai mai tare, cu atât mai mult spațiu personal aveai la dispoziție. Şi cu atât mai mare îți era libertatea de a face să se întâmple lucruri prin simplul fapt de a ți le dori.

Savanții avertizaseră (în timp ce Hamish, la cei nouăzeci de ani ai săi, asista pe jumătate adormit la obositoarele şedințe de informare) că entitățile de la bordul unei sonde de cristal puteau „muri“, dispărând fără să mai aibă în viitor vreun contact cu universul. Aşa ceva se putea întâmpla, spre exemplu, dacă ființa simulată cobora prea multe trepte pe scara de mărimi, devenind mai mică, tot mai mică, pătrunzând pe tărâmuri în care domneau dorințele şi magicul şi în care deveneai prea mărunt pentru a mai conta pentru cineva din lumea „reală“.

„Asta dacă nu cumva se apucă vreo altă civilizație să ne disece sonda. Sau dacă încearcă să construiască versiuni necontaminate. Atunci am descoperit noi că cei ascunşi rămân mereu acolo, pitiți în structura atomică a cristalului însuşi, dar capabili să se ridice din adâncul scalei, din starea de latență, protejând virusul şi misiunea lui egocentrică.“

Nu era de mirare că fusese nevoie de câteva decenii pentru desăvârşirea Leacului.

— Dă-mi voie să te conduc, îi spuse Cel Mai Vechi Membru lui Hamish. Încearcă să mă urmezi.

Şi se îndepărtă, fără să parcurgă drum, fără măcar să plece. Începu doar să crească în mărime.

Lui Hamish, care se obişnuise să fie aproape întotdeauna cea mai înaltă persoană de oriunde s-ar fi dus, nu-i plăcu senzația resimțită când dădu capul pe spate ca să se uite la un gigant. Îi sporea simțul motivației – dorința de a-l ajunge din urmă pe

extraterestru. „Măcar să fi existat o sticlă cu eticheta «bea de aici». O şmecherie trebuie să existe!“

Concentrându-se din răsputeri ca să-şi schimbe percepția scalei – în sensul creşterii –, descoperi că secretul ținea mai mult de a privi într-un anume fel. De a te aştepta să vezi lucruri pe care nu le poți controla. „Are logică“, îşi spuse el, pe când norul i se micşora sub tălpi, iar el începea să crească în dimensiuni în urma lui Om. „Dacă micşorarea îți dă puterea de-a modifica totul în jurul tău, atunci mărirea atrage după sine împăcarea cu ceea ce nu poți schimba.“

Vedea o logică în toate astea. Ființele minuscule aveau în jur mult spațiu subiectiv, în care să-şi ridice case ideale, pe care să-l populeze cu însoțitori virtuali, jocuri şi distracții, fără a deranja cu ceva vreun alt locuitor oficial din receptaculul de cristal. Pe de altă parte, dacă preferi să creşti în dimensiuni suficient cât să interacționezi cu alți pasageri de la bord, atunci trebuie să accepți conceptul care le stă împotrivă celor mai mulți oameni, în pruncie şi mai târziu, în adolescență: realitatea nemiloasă că poate alte ființe nu-şi doresc lucrurile pe care ți le doreşti tu.

„Curioasă perspectivă“, în orice caz, îşi spuse Hamish. Privind în jos, i se părea în continuare că se afla într-o lume vastă de contururi înceţoşate. Dar când ridică ochii începu să discearnă ceva înainte şi mai sus… ca un fel de cupolă închisă la culoare, de nedesluşit din pricina distanței şi-a unui abur ciudat. Pornind pe urmele lui Om, Hamish începu să *meargă* către cupola aceea îndepărtată, continuând în acelaşi timp să crească.

Observă că îi era mai greu să se mişte la mărimea aceea. Acum îşi simțea picioarele ceva mai grele, iar suprafața pe care călca părea oarecum mai lipicioasă. Nu era o înaintare cu adevărat *dificilă,* dar depuse ceva efort, ca şi când ar fi mers cu vântul în față. Sau l-ar fi împiedicat gravitația.

Într-un târziu reuşi să distingă unele dintre siluete, care până atunci păruseră foarte îndepărtate şi neclare. Două ființe omeneşti şi un extraterestru insectiform, semănând cu o călugăriță, apărură la un moment dat dintr-un dâmb de ceață, scutindu-l de la a-i saluta, pentru că trecură în mare grabă pe lângă el, părând prea ocupați ca să se oprească la discuții. Hamish se bosumflă puțin, dar ridică din umeri şi merse mai departe.

Câteva minute mai târziu, observă un *delfin* lucios, gri-albăstrui, apărut brusc în apropiere dintr-o aglomerare de nori. Se arcuia şi

se apropia înot, izbind cu coada într-un mediu care părea a fi aer, deşi făptura se mişca iute şi energic, ca şi cum muşchii puternici ai torsului şi ai cozii ar fi propulsat-o prin apă. Doi pasageri călăreau pe spinarea netedă a cetaceului, ținându-se de aripioara dorsală. Mijind ochii de surpriză, Hamish observă o maimuță şi ceva care semăna cu un şoarece caricatural foarte mare, care rânjea cu gura până la urechi.

Maimuța arătă cu degetul şi chiți, îndemnând delfinul să schimbe direcția către Hamish şi Om; virară în ultimul moment, după care se îndepărtară în viteză. Pentru o clipă, Hamish se simți ca şi cum un val de apă invizibilă l-ar fi izbit şi l-ar fi învăluit cu răceala sa umedă. Pe când dispăreau în zare, delfinul chiți, iar maimuța scoase un țipăt strident. Până şi Om chicoti, în timp ce Hamish, tentat pe moment să se simtă ultragiat, se hotărî până la urmă să adopte o veselie temperată, batjocoritoare.

— Asta a fost bună, recunoscu el.

Umezeala iluzorie se risipi în câteva clipe, pe când îşi reluau amândoi deplasarea orizontal-verticală.

Nu după mult timp, Hamish îşi dădu seama că toți acei uriaşi bulgări de nori se transformaseră într-o ceață de picături şi bule infinitezimale, adunate şi împărțite în zdrențe de pâclă care se învolburau în jur. Mai ales în fața lor, întunecându-le vederea. Hamish se aplecă înainte, forțându-se să urce la deal şi să învingă presiunea care i se opunea, nerăbdător să ajungă la cupola pe care o văzuse; din când în când surprindea scânteieri pe un fond satinat, undeva în față…

… până când, pe neaşteptate, străpunse împreună cu Om fâşiile de nori. Şi scoase un suspin.

„Iată-le, în sfârşit.

Stelele.“

Ceea ce i se păruse a fi o cupolă era doar un sector dintr-un plafon uriaş – interfața-fereastră curbată dintre interiorul cilindrului de cristal şi universul exterior.

Spațiu.

Ca om al secolului al douăzecilea, Hamish crescuse asociind vastul tărâm exterior cu romantismul. Cu aventura. Deşi propriile sale poveşti despre Ştiința Rea ridiculizau cu cinism această idee, caracterizând spațiul extraterestru drept un vid-deşert imens, punctat ici şi colo cu oaze minuscule, o parte din sentimentul acela de odinioară îl împingea către barieră, făcându-l să trudească din răsputeri ca să înainteze în pofida rezistenței

crescânde.

„Asta nu-i călătoria interstelară care ni s-a promis. Motoarele supraluminice, navele măreţe şi prinţesele extraterestre sexy. Bătăliile stelare, imperiile, coloniile utopice şi amestecul marilor civilizaţii care să înveţe unele de la celelalte.

Metoda asta e mai simplă şi mai practică, dar mult mai riscantă la nivel individual. Doar una dintre miile de cópii ale mele ar putea ajunge într-adevăr să întâlnească fiinţe trăitoare pe o planetă îndepărtată, ajutându-le să supravieţuiască şi să prospere.

Totuşi, e o călătorie interstelară veritabilă.

Uau! Sunt un drumeţ care străbate galaxia!“

— Forţa de frecare se intensifică pe măsură ce te apropii, comentă Om referitor la eforturile pe care trebuia să le depună Hamish ca să înainteze spre acea barieră foarte asemănătoare cu o membrană care separă lumea exterioară de interiorul unei celule vii. Şi uneori e foarte rece. Asta dacă nu beneficiezi de ajutorul şi compania altora.

Hamish simţea din faţă răceala glacială a spaţiului. Întinse mâna şi, pentru o clipă, se simţi atât de *mare* pe cât putea să fie o fiinţă virtuală în interiorul acestui receptacul de cristal. Avu senzaţia trecătoare că mâna de lângă perete îi era la fel de mare ca tot restul trupului. Poate ajunsese chiar la mărimea naturală – doisprezece centimetri lungimea palmei –, în timp ce împingea peretele interior al unei „nave“ care avea ea însăşi mai puţin de doi metri lungime.

„Poate într-o zi, când o să stau aici şi o să apăs cu mâna, peretele o să fie încălzit de un soare străin. Iar de partea cealaltă se va afla o fiinţă vie. Un membru al unei rase noi, inocente şi promiţătoare. Care va întinde şi el către mine o mână, o antenă sau o gheară.“

Dintr-un motiv oarecare, gândul la acea întâlnire îl umplu pe Hamish de aceeaşi speranţă anticipatoare pe care o simţea pe vremuri ca urmare a faimei, sexului sau oricărei realizări imaginabile. Ei bine, pe undeva era logic…

… dar întinderea către interfaţă îi solicita eforturi extenuante, iar răceala spaţiului era neîndurătoare. Îşi lăsă mâna să cadă pe lângă trup şi făcu câţiva paşi împleticiţi spre pâclă, simţind cum se micşora proporţional.

Se întoarse spre ghidul său extraterestru.

— Bun, şi-acum? Hai să mai căutăm şi pe alţii.

CAPITOLUL 91

REFLECTIVITATE

Curând o văzu.

În timp ce călătoreau împreună „înainte“, mergând cu paşi mari către prora acestei grandioase nave de cristal, Hamish aruncă o privire prin peretele curbat şi zări o formă arcuită care se vălurea traversând Calea Lactee sub un unghi abrupt. De o parte, vasta dispersie de stele arăta normal, o abundență nescânteietoare. „Oare s-au schimbat deja constelațiile?“ Dar, în fața acelei demarcații, punctele luminoase păreau să pâlpâie foarte slab, ca şi cum ar fi reflectat suprafața unui bazin uşor curbat.

Hamish îşi dădu seama, cu un fior de emoție.

„E vela!“

O foaie uriaşă din material de un atom grosime, întinsă pe mai bine de o sută de kilometri, care răspundea la stimuli în mod inteligent şi era aproape infailibilă, primea impulsul propulsor al laserelor construite de oameni, reflectând fotonii, transferându-le impulsul către încărcătura sa delicată, împingându-i şi mai repede pe Hamish şi pe însoțitorii săi, tot înainte peste marele abis. Iar la sosire vela avea să se întoarcă, folosind lumina noului soare ca pe o forță contrară cu care să învingă energia cinetică. Ca urmare, după multe orbite alungite şi pendulări gravitaționale, în cele din urmă avea să-şi călăuzească nava de cristal către miezul cald unde se aflau planetele care găzduiau viață. Ducând cu sine un mesaj de pe Pământ către ținta sa îndepărtată.

— Vom întâlni şi alți oameni la capătul din față al navei. Discută chestiuni legate de velă, spuse Om.

Deşi era nerăbdător şi ar fi vrut să mărească pasul, Hamish simți că însoțitorul său încetinise puțin, ca şi când şi-ar fi pierdut deodată tragerea de inimă. Când privi la Om, îl văzu strângând din buzele sale groase, expresive.

— Trebuie să te avertizez. Vasul acesta e încărcat cu nişte… personalități neconvenționale. Liderii voştri n-au luat în seamă sfatul nostru optim despre tipul de entități care ar trebui adăugate la un echipaj de mesageri ca să le maximizeze şansele individuale de supraviețuire. Mă tem că unii dintre colegii tăi de

echipaj nu vor rezista până la capătul lungii noastre călătorii.

Dar, când Hamish insistă să obțină detalii, creatura ridică o mână cu trei degete ca nişte dinți de furcă.

— Am încălcat deja limitele bunei-cuviințe. Dar am simțit că trebuie să fii pregătit pentru unele… excentricități.

Hamish se abținu să răspundă. Dar în sinea lui ştia. „Dacă ar fi interzis transferul indivizilor excentrici, n-aş mai fi primit niciun singur loc, darămite zece mii, indiferent cât de popular sau de faimos eram. Diversitatea este forța noastră. Şi aşa va rămâne până vom înceta să mai fim oameni."

Plafonul boltit începea să se curbeze şi mai tare, ascuțindu-se în fața lor, pe măsură ce înaintau cu paşi urieşeşti. Iar Hamish desluşi curând siluete – şi omeneşti, şi extraterestre – grupate lângă un şir de holorezervoare, ecrane plate şi instrumente.

„Fireşte. Dacă asta e o navă, atunci trebuie să existe o cameră de comandă. O «punte»."

Hamish mări ritmul, grăbindu-se către grup, şi foarte repede îşi dădu seama că era cazul să se şi *micşoreze*. Desigur, şi oamenii de acolo trebuie să-şi fi redus factorul de mărime fractalică. Cum altfel puteau să creeze prin puterea dorinței lucruri ca mânere, pârghii şi ecrane? În orice caz, ca uriaş, el nu putea să interacționeze cu ei, nu-i aşa? Dacă oamenii aceia s-ar uita acum în sus, poate l-ar vedea ca pe un nor cu forma neclară a unui bărbat.

Scăzând mai aproape, atât în distanță, cât şi în mărime, Hamish începu să distingă detalii.

Cea mai colorată ființă arăta cumva a hibrid între un om şi o pasăre a paradisului – două picioare zvelte şi o siluetă feminină erau acoperite cu un puf irizat. Pene adaptate la zbor sclipeau blând, atârnând de brațele subțiri ca faldurile unei mantii şi terminându-se cu o somptuoasă coadă curbată. Până şi ciocul i se îmbina grațios cu chipul, care putea fi al unei starlete de cinema. Creatura cârâia şi gesticula în direcția unei femei a cărei înfățişare plăcută părea comună prin comparație – trăsături frumoase şi un păr castaniu lucios, înspicat cu un cenuşiu elegant. Purta un tricou strâns pe corp, decorat cu o emblemă reprezentând un ochi în interiorul unei uriaşe litere Q, înconjurate de o afirmație îndrăzneață: **POATE ÎN CURÂND TE VEI ÎNSCRIE ÎN TIPAR.**

Mai erau şi alții în preajmă, doi oameni şi un extraterestru pe care Hamish ştia că ar trebui să-l recunoască. Acest ET – care

avea două picioare şi blană lucioasă, roşcată – era aproape la fel de faimos precum Cel Mai Vechi Membru, deşi el unul nu reuşea să-şi amintească numele lui.

Pe măsură ce cobora şi în acelaşi timp se micşora, Hamish începea să perceapă o senzație de putere în vârfurile degetelor, ca şi cum ar fi conținut un fel de vrajă. Ca mai înainte, când îşi transformase halatul de baie într-un costum dichisit. Ah, da. La scară mai mică însemna un număr mai mare de lucruri care se puteau întâmpla din simplu capriciu al imaginației. Senzația aceea îl ispitea să continue pur şi simplu, să se micşoreze până dincolo de acest nivel fractalic, ca să încerce tărâmurile în care dorința devenea instantaneu realitate.

„Dar mereu mi-a plăcut să fiu înalt.“

Îşi încetini apropierea şi se întoarse către Om.

— O ştiu pe femeia asta. Bogătaşa mare amatoare de ştiință, Lacey Donaldson-Sander. Pare mult mai tânără decât era când a murit, cu câteva decenii înainte ca eu…

Hamish îşi dădu seama că habar n-avea cum să vorbească despre date şi timp. Poate la centrul de comandă ar reuşi să se pună la curent cu astfel de lucruri.

— La fel şi tu, prietene, remarcă Om.

— Hm, mda. Cred că da. Cât despre ceilalți, şi ei îmi par cunoscuți. Dar n-ai putea să mă ajuți, până ajungem printre ei? Extraterestrul ăla care arată ca o vidră stacojie…

— Presupun că te referi la *M'm por'lock*. Pe care unii îl numesc Trădătorul, iar alții Loialistul.

Hamish încuviință cu o înclinare a capului.

— Ah, da. El ne-a ajutat să creăm Leacul, nu-i aşa?

Om dădu din cap cu un aer rezervat. Dar întinse mâna şi opri înaintarea lor.

— Tocmai mi-a dat prin minte, domnule Brookeman, că pari să ai orbul datelor.

— Orbul… a, te referi la faptul că umblam *neconectat* la Mesh prin *ia*ware. Păi, ştii, eram bătrân şi aveam pică pe tehnică. Detestam implanturile oculare pe care le primeau tinerii ca să stea conectați douăzeci şi patru de ore, şapte zile din şapte. Când trebuia să folosesc realitatea augmentată, îmi puneam ochelarii tru-vu, după vrerea Celui de Sus…

Se întrerupse, surprins.

— Înțeleg. Tu zici că locul ăsta are propriul lui echivalent al Meshului. Şi că umblu prin el pe jumătate orb, incapabil să caut

pur şi simplu informații despre indivizii pe care nu-i recunosc.

Oftă.

— Bine, atunci. Cum fac să…

Om făcu un gest complicat cu mâna, apoi îi întinse ceva lui Hamish. O pereche de lentile tru-vu. Ochelarii de modă veche pentru virtualitate pe care Hamish îi folosea cândva, demult. „Ei, ca să vezi."

— Până o să-ți dai seama cum să-ți creezi propria ta interfață, îi explică Cel Mai Vechi Membru.

Hamish şi-i puse la ochi. După care, uitându-se din nou la indivizii de jos, îi văzu de data aceasta purtând etichete cu numele.

M'm por'lock
Lacey Donaldson
Femeiapasăre303
Jovindra Noonien Singh
Emily Tang

Emily Tang!

Proiectantul-şef al Leacului. Singura personalitate umană cu reale perspective de a fi inserată în fiecare sondă de cristal fabricată de omenire. Dintr-odată, în timp ce el şi Om îşi isprăveau procesul de micşorare şi descindeau pe puntea sticloasă a zonei de comandă, Hamish se simți oarecum intimidat şi impresionat. Ce-i spui unei femei a cărei idee a dus la coagularea sentimentelor ambivalente ale omenirii în legătură cu „molima fomitelor extraterestre", determinând crearea unei strategii deopotrivă pentru riposta față de infecția interstelară şi poate pentru revendicarea aştrilor?

Răspunzând interesului său, ochelarii simulați începură să deruleze un text pe fundal.

„Leacul" reprezintă o strategie de convingere a unor extrarți să dezerteze din aliațele lor software şi să se convertească la o muncă onestă şi eficientă în favoarea omenirii şi a civilizației pământene. Această metodă a fost inspirată de descoperirea, în centura de asteroizi, a unei relicve…

Rezumatul util dispăru când Hamish îşi mută atenția către creatura asemănătoare cu o super-vidră, care începuse o conversație cu Emily Tang. Îşi amintea acum că M'm por'lock fusese prima ființă virtuală extraterestră care acceptase în totalitate propunerea lui Emily. Primise apelativul de trădător din partea altor entități din cristal. I se mai spusese şi *Cel Loial,* pentru

că nu-şi uitase o mult mai veche datorie de credință.

„Primul dintre numeroşii extrarți care au venit de partea noastră, dezvăluind nişte trucuri memice iscusite pe care le foloseau fomitele împotriva noastră. În loc să orienteze civilizația umană în direcția producerii convulsive de virusuri, ei ne-au ajutat să obținem Leacul. Pentru că le-am oferit o învoială pe care nu puteau s-o refuze.

Şi care-a fost şperțul nostru?

Nimic altceva decât ceea ce eram oricum înclinați să facem. Să sporim încă o dată diversitatea a ceea ce înseamnă «uman».“

Leacul îl convinsese şi pe Hamish să-şi modifice varianta de Renunțătorism. Să sprijine construirea Uzinei Spațiale şi a marelui laser.

Hamish îşi mută din nou privirea, de data aceasta către entitatea cu înfățişarea cea mai vivace – hibridul uman-aviar, a cărui etichetă cu numele răspunse curiozității sale extinzându-se.

Femeiapasăre: reprezentantă a Ligii Auților – A Cincea Ramură a Omenirii.

Ah. Acum înțelegea. Nu era o ființă extraterestră, ci o formă auto-creată. Lucru obişnuit în prezent, în rândurile acelei părți a omenirii care petrecuse zece mii de ani nefericiți aşteptând ca realitatea virtuală şi inteligența artificială s-o elibereze.

Ceilalți pasageri se întorceau acum, luând act de sosirea lui.

— Domnule Brookeman, spuse femeia cu părul închis la culoare, întâmpinându-l cu un zâmbet. Chiar ne întrebam dacă vei binevoi vreodată să-ți faci apariția.

Când Hamish privi din reflex la tricoul ei strâmt, ochelarii lui tălmăciră emblema.

Simbol al Ochiului Cuantic, oracolul faimos pentru faptul că a prezis…

Între timp, o altă etichetă apăru cu precizarea:

Mărimea 36-D. Corect din punct de vedere biografic şi neîmbunătățit…

Hamish se grăbi să-şi ridice privirea către fața ei. Iată unul dintre motivele pentru care nu-i plăcuse niciodată realitatea augmentată.

— Doamnă Donaldson-Sander, spuse el.

Şi îi strânse mâna cu o căldură care lăsa senzația de realism. Prima lui tuşă personală în acest spațiu.

— Iertare pentru absență. Am lăsat instrucțiuni să fiu trezit când se întâmplă ceva semnificativ. Cred că a fost un gest excesiv

de conservator şi în acelaşi timp nechibzuit.

— Hm, făcu ea. Păi, în primul rând că ai pierdut prânzul. Ce mai spectacol a fost!

Se întoarse şi flutură din mână către jumătatea din față a cerului împestrițat cu stele.

— Vela noastră era plină de lumină de la laserul propulsor şi accelerarea a fost straşnică.

— Fir-ar să fie! Pare să fi meritat experiența. Nu-mi pot închipui de ce am…

— Ah, nu-ți face griji. Am înregistrat-o. Poți să retrăieşti evenimentul din mai multe puncte de observație.

Hamish îşi alungă dezamăgirea.

— Mulțumesc, doamnă Donaldson-Sander.

— Of, cerule, spune-mi Lacey.

— Bun. Lacey. Atunci, Hamish.

Continuă cu următorii înşirați după ea, salutându-se cu alte PAT-uri – personalități autonome transferate –, companionii săi, cu care avea să-şi petreacă probabil următoarele câteva milioane de ani. Reuşi să nu dea semne de idolatrie când dădu mâna cu Emily Tang, care îi zâmbi larg, cu o nuanță răutăcioasă, ca şi cum ar fi fost la curent cu vreo glumă secretă.

Abia după ce termină cu prezentările, mintea lui Hamish se întoarse la ceva ce se rostise mai devreme.

— Instrucțiunile mele de trezire au fost prost gândite, recunoscu el. Dar, în cazul ăsta, să-nțeleg că s-a întâmplat „ceva semnificativ“?

Lacey ridică o mână.

— Hamish, ține minte ce spuneai, da? Încercăm să lămurim o problemă foarte importantă.

Şi se întoarse spre colegii ei. Bărbatul pe nume Singh – un tip elegant, cu barbă ascuțită, turban alb şi pumnal la cingătoare – spuse:

— După estimarea mea, sunt vreo cinci sute cincizeci de unități astronomice. Cât despre viteză…

Privi pieziş la Femeiapasăre, care îşi fâlfâi brațele înaripate şi scoase un cârâit. Hamish îi permise noului său iaware virtual să insereze o traducere:

Mai lasă-mi ceva timp să-mi termin calculele.

Emily şi M'm por'lock se consultară la rândul lor rapid cu doi oameni de la panourile de comandă. Apoi Emily se întoarse la Lacey cu un oftat şi o clătinare din cap.

— Dar n-ai putea măcar să-mi spui ce…

— Ce-ar fi să mă-nsoțeşti, Hamish, propuse Lacey, prinzându-l uşor de braț şi răsucindu-l într-o altă direcție, cu uşurința cuiva obişnuit din născare cu eleganta artă a persuasiunii. Am o misiune importantă de îndeplinit. Ați putea să veniți şi voi, tu şi Om. Mai discutăm pe drum.

— O misiune? Unde?

Lacey făcu nişte gesturi circulare cu mâna dreaptă. Drept răspuns, o porțiune ovală din podeaua ca de sticlă începu să se înalțe, cu tot cu ei trei. În scurt timp pluteau la o jumătate de stat de om deasupra celorlalți.

— Ne îndreptăm către pupă, spuse ea.

Cam la înălțimea şoldului îşi făcură apariția nişte cilindre mici. Când Om şi Lacey le apucară pe cele din apropierea lor, Hamish îşi dădu seama că erau nişte mânere şi se prinse la rându-i de unul dintre ele.

— Cu ce viteză o să ne…

Nou-creatul mijloc de transport porni cu o smucitură şi continuă să se deplaseze accelerând constant, ceea ce îl făcu pe Hamish să se bucure că avea de ce să se țină.

Centrul de comandă scădea în spatele lor într-un ritm care i se părea intimidant.

— Spre pupă? întrebă el. Cât de departe?

Lacey surâse enigmatic.

— Până la capăt… şi încă puțin.

CAPITOLUL 92

OPACITATE

Acel vehicul, conchise Hamish după puțin timp, era un compromis utilitarian. Pluteau la doar două niveluri fractalice sub carcasa exterioară a cristalului – Hamish aprecie că înălțimea lui „reală“ era acum de circa o zecime de milimetru. Aveau suficientă voință-putere ca să creeze lucruri folositoare, ca acel disc transportor. Totuşi, distanțele comparative nu erau foarte mari.

Deasupra, prin spărturile care apăreau când şi când în bolta de cețuri, surprindea câte o frântură din marea noapte neagră. Privind în jos, vedea un tărâm de aglomerări noroase bogate în posibilități de a te transforma în orice ai fi dorit. Straturi succesive de complexitate se diminuau în micimea de sub picioarele lor, o scală tot mai fină către infinit, dantelată cu străfulgerări ocazionale de lumină multicoloră.

O parte a lui ştia ce se petrecuse.

„Nu vor să-mi răspundă la întrebări, nu acum. Şi ştiu că încă mai casc gura pe-aici ca un turist. Aşa că s-au gândit să-mi distragă atenția o vreme dacă mă iau în călătoria asta.

Ei bine… au avut dreptate!“

Holbându-se în jos, descoperi că ochelarii săi puteau mări lucruri îndepărtate – sau mult mai mici –, concentrându-se pe câte o picătură care fusese deja transformată în palat de basm, galerii de distracții, parc extraterestru cu copaci vineții şi aşa mai departe. Oazele acestea erau totuşi rare; le despărțeau vaste întinderi nefolosite. Ei, la urma urmei, lunga călătorie interstelară era abia la început.

De câteva ori aproape că-i ieşiră din gură diverse întrebări, dar se opri când ochelarii îi oferiră câte o explicație concisă. La un moment dat, zborul lor iute peste întinderea din interiorul sondei stelare îi aduse deasupra – pe un traseu aproape paralel – a ceva care semăna cu un pachebot luxos pentru croaziere oceanice, dotat cu piscine, terenuri de tenis şi servitori în livrea. Funcția de zoom declanşată de detectarea interesului său îi aduse sub ochi siluete bronzate care se relaxau ori participau la jocuri pe punte. Câțiva ridicară privirea şi făcură cu mâna către micul vehicul oval

al lui Lacey care trecea în goană pe deasupra lor. Hamish se uită lung la ei. De data aceasta n-avea nevoie de niciuna dintre subtitrările pe care i le furnizau ochelarii:

Helena duPont-Vonessen
Daphne Glaucus-Worthington-Smythe
Evgheni Bogolomov
Wu Chang Xi

Hamish se trase brusc înapoi, întorcându-se spre Lacey.

— Pe lacrimile lui Socrate! Ce fac *oamenii aceia* acolo?

— Cine, confrații mei din Starea Întâi? întrebă ea, folosind termeni care fuseseră la modă pentru scurt timp în anii 2040 şi 2050. Zău aşa, Hamish. Cine crezi c-a ajutat să se achite toate astea?

Flutură din mână către cer, referindu-se în mod evident la întreaga navă de cristal.

— Uzinele spațiale? Laserul gigantic? Cei mai mulți membri ai cladei oligarhice au acceptat iminența sfârşitului, urmările cumplite profețite de savanții lor de casă şi de predi*a*ctori. Au vrut bărci de salvare dintr-o lume care părea sortită dezastrului. O *mulțime* de bărci de salvare.

— Dar…

Hamish îşi amintea zilele acelea de demult în care se gudura pe lângă oligarhi – apoi deceniile pe care şi le petrecuse luptându-se cu ei şi criticându-i în mod public.

— Dar se presupune că locurile au fost alocate după…

— După merit? Da, bine.

Femeia ridică din umeri cu cochetărie.

— Cu multe dintre ele aşa s-a întâmplat. Dar la final, institutul a hotărât că e loc destul.

— Destul… să zicem. Câte minți au fost transferate la bord…?

Înainte să-şi poată formula toată întrebarea, ochelarii îi răspunseră: **8.009**.

— Opt mii… dar credeam că pentru creierele reproduse integral capacitatea de stocare era limitată.

Cel Mai Vechi Membru vorbi pentru prima dată de când ajunseseră la centrul de comandă.

— Cristalul acesta depăşeşte media. Volumul lui e de câteva ori mai mare decât în mod normal. Şi nu este singura diferență, adăugă el, gesticulând către direcția în care călătoreau.

Hamish simți că transportorul lor încetinea. Plafonul celest părea deja să se curbeze din nou spre interior, pe măsură ce

forma cilindrică a sondei se ascuțea la capătul de la pupă. În scurt timp, acel capăt le apăru în fața ochilor. Însă nu era ce se aştepta Hamish să fie.

Îşi închipuise că peisajul avea să-i dezvăluie constelații familiare de stele ca nişte punctulețe fragile, al căror centru perfect întrecea totul în luminozitate. Soarele strălucitor-nemişcat care lumina Pământul. Şi, poate, scăpărarea orbitoare a laserului propulsor.

În loc de toate acestea, dincolo de capătul curbat al cristalului, Hamish zări un *zid* uriaş, neted, de un maro foarte închis, care bloca vederea în acea direcție. Scutură din cap.

— Sunt nelămurit. Ce dracului mai e şi asta?

Lacey dădu din cap cu un aer înțelegător.

— Uite, dă-mi voie.

Îşi atinse capul în lateral. Apoi, cu acelaşi deget, lovi uşor în ochelarii lui, făcând să izbucnească o reprezentare vizuală simplă.

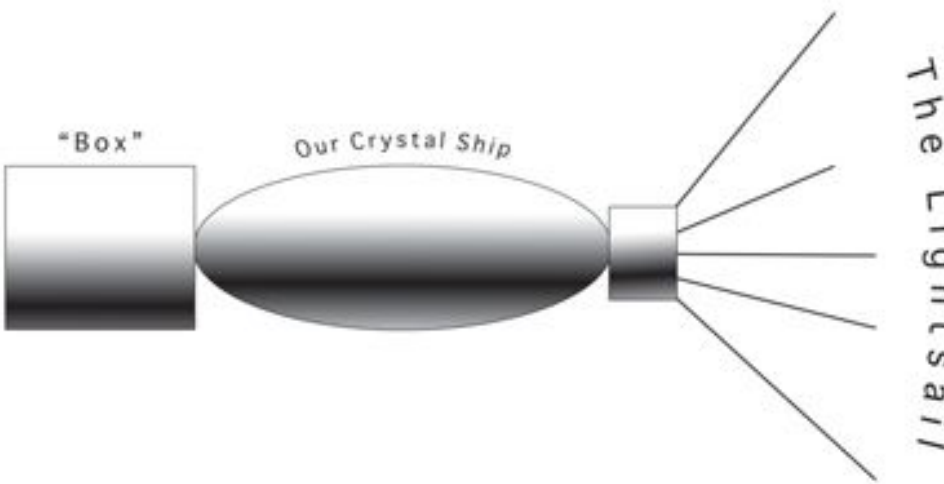

— Deci… ce văd acum e o *cutie* mare ataşată de capătul din spate al navei noastre? întrebă Hamish, clătinând din cap. Ăsta nu-i un proiect standard, nu? Adică… compartimentul mai mic din față controlează vela. Dar *aia* pentru ce naiba e?

Arătă către peretele maro care le obtura vederea către casă.

— Ne-am tot dat cu presupusul despre asta, comentă Cel Mai Vechi Membru. Unii dintre noi cred că ar conține mijloacele necesare ca să ne sporim şansele de succes când vom ajunge la destinație.

— Adică ce, unelte? De care?

— Echipamentul ar putea include dispozitive de semnalizare, ca să anunțăm mai eficient speciile locale în legătură cu sosirea noastră. Sau telescoape ca să le studiem. Sau poate containerul este încărcat cu armament, ca să ne putem apăra mai bine. De exemplu, în eventualitatea în care descoperim un nou sistem solar infestat cu sonde ostile, din vechime.

— Mă rog, orice e bun dacă ne sporeşte…

Hamish se opri, simțind fiorul subit al revelației. Pocni din degete într-un mod care i se păru cât se poate de satisfăcător, chiar şi acolo, în acel tărâm virtual.

— Sigur că da! *Precis are legătură cu Leacul*. Cutia conține, probabil, bioreactori şi coduri genetice, pântece artificiale şi toate lucrurile de care o să avem nevoie la sfârşitul călătoriei ca să începem să transformăm informații străvechi în ființe vii, organice!

Acesta fusese marele plan al lui Emily Tang – un aranjament pe care îl pusese la cale după ce aflase de o navă săditoare demult răposată, descoperită în centura de asteroizi. O Sondă-Mamă ai cărei copii-colonişti fuseseră ucişi cam în acelaşi timp cu dinozaurii. Săditorul în sine reprezenta o metodă perimată de răspândire a inteligenței biologice în cuprinsul galaxiei – o abordare lipsită de viziune şi egoistă, a cărei soartă era pecetluită în această epocă mult mai periculoasă.

Dar aceea fusese scânteia măreței idei a lui Emily.

„Ce-ar fi să folosim acelaşi gen de tehnologie ca să resuscităm câteva dintre speciile de extrarți pe care le-am găsit închise în sondele antice? Rase inteligente care s-au stins demult, au dispărut din univers. Azi, singurele lor rămăşițe sunt nălucile software blocate în interiorul ouălor de cristal. Dar nu s-ar putea să readucem la viață unele dintre speciile originale? Sau nişte ființe apropiate de ele, fizic şi cultural? N-am putea să le reconstituim ca ființe organice vii aici, pe Pământ?

Iar dacă putem face asta… de ce să nu începem cu acelea care au dovedit primele că ne sunt prietene?“

Ideea aceasta în sine fusese de ajuns ca să sfărâme câteva alianțe de fomite virale. Propunerea le provocase unora dintre entitățile virtuale din artefacte experiența unor valuri de nostalgie neaşteptată față de entitățile originale care le creaseră copiindu-se pe sine. O duioşie căzută demult în latență, pentru ființe vii care umblau cândva în aer liber, respirabil,

interacționând direct cu cosmosul, clădind visuri şi speranțe care erau numai ale lor, sub lumina nemijlocită a câte unui soare.

„Ați face asta pentru noi?“ întrebaseră ele. „Chiar dacă ştiți ce suntem şi ce-am încercat să facem?“

La care omenirea răspunsese:

„N-am face asta pentru voi, ci pentru strămoşii voştri, pentru versiunile anterioare ale speciilor voastre, cei care v-au creat. Şi pentru descendenții voştri supraviețuitori.“

După ce primul experiment de readucere la viață dăduse roade – câțiva prunci extratereştri se născuseră în pântece artificiale şi fuseseră adoptați de familii umane –, emisari virtuali din nenumărate artefacte-sonde scoseseră deodată la iveală comori secrete. Porțiuni de cod genetic pe care îl ascunseseră prin copieri succesive, informații îngropate de o veşnicie adânc în structura cristalului. În cazul lor, un devotament cu rădăcini mai vechi învingea dintr-o lovitură, interesul lor darwinian de biți informaționali „virali“. Şi erau mai mult decât doritori să plătească prețul cerut.

Adevărul. Sau cât de mult din adevăr puteau smulge de la *alte* fomite, de la cele care continuau cu disperare să răspândească molima.

Programul avusese un asemenea succes – prunci din zeci de specii extraterestre erau crescuți acum în incubatoare, în creşe sau în locuințe particulare de pe tot cuprinsul Pământului, sporind diversitatea a ceea ce însemna să fii „uman“ –, încât o idee anume începu să dea ocol planetei, hotărâtă, impetuoasă, chiar mesianică.

„Ce-ar fi să profesăm metoda asta?

Dacă funcționează pentru noi, dacă putem înlătura molima prin eficiența actelor de generozitate, atunci n-ar putea să funcționeze şi pentru alții din galaxie?“

Hamish era convins. Aceasta trebuie să fi fost explicația acelui compartiment supradimensionat din capătul navei lor.

— Probabil conține mijloace pentru operarea Leacului! Aparatură pentru inițierea procedurii în noul nostru sistem solar.

♦ ♦ ♦

Când Lacey clătină din cap a negație, îi resimți gestul ca pe o lovitură dezamăgitoare.

— Eu una mă-ndoiesc de asta, Hamish. Îmi pare rău, dar nu

prea are logică.

— De ce?

— Pentru că o biată cutie lungă de un metru n-ar putea conține niciunul dintre dispozitivele pe care le descrii tu. Iar codurile genetice sunt toate inserate aici – gesticulă arătând în jur –, în structura de date a navei noastre. În orice caz, nu uita că planul începe prin a ajuta o rasă extraterestră tânără în *toate* fazele crizei sale evoluționiste. De pildă, trebuie să-i învățăm să stea drepți şi să reziste altor cristale, care pozează în „zeități". Să *nu* ne considere *pe noi* zeități! Şi alte lucruri vitale, ca ecologia, folosirea înțeleaptă a tehnologiei sustenabile. Plus şiretlicurile esențiale ale responsabilizării reciproce şi ale jocurilor cu sumă pozitivă… Abia mult mai târziu, în timpul crizei inevitabile, când vor avea tehnologie superioară şi când mințile lor vor fi amenințate de memele virusurilor fomite, *atunci* vom adăuga Propunerea Tang, învățându-i cum să combine şi să prepare mai multe tipuri de oameni. Să-şi sporească diversitatea şi înțelepciunea civilizației. Îi vom ajuta să capete vigoare prin hibridizare, ca să facă față tuturor încercărilor.

— Pe lângă asta, îi împuternicim să le facă aceeaşi ofertă cristalelor care le-au infectat sistemul, adăugă Hamish pentru a dovedi că înțelesese totul. Ademenim multe entități virusuri să coopereze cu noi.

— Ducem cu noi schemele şi informațiile de care avem nevoie ca să facem toate astea, Hamish. Ajustăm şi adaptăm proiectul ca să se potrivească condițiilor locale. Dar planul nostru se bazează pe faptul că localnicii vor face toată munca fizică! În plus, asta-i singura modalitate *morală*. Ea rezolvă dilema etică a vechilor *sonde săditoare,* al căror plan de colonizare a Pământului ar fi distrus şansa planetei noastre de a produce singură prin evoluție ființe inteligente. În felul acesta, orice lume apucă să-şi creeze mai întâi propria ei rasă inteligentă. Şi abia apoi, la libera lor alegere, îi invită pe alții să li se alăture, creând un avanpost de civilizație cosmopolită, galactică.

Hamish făcu ochii mari la uluitoarea versiune a Leacului pe care i-o prezentase Lacey. Niciodată nu-l privise într-o asemenea lumină magnifică. Categoric, Lacey gândea la o scară impresionantă.

— Grozav! spuse el, cu o înclinare a capului. Vasăzică, de dragul misiunii noastre…

— Ideea este că mi se pare improbabil să fi înghesuit

pământenii acolo o încărcătură de bioreactoare minuscule, care şi-aşa s-ar deteriora sau ar deveni perimate după milioane de ani. Noi vom face profesorat. Menirea noastră nu e s-o realizăm noi înşine.

Simțindu-se cam dezumflat, Hamish nu mai găsi nimic de spus, mulțumindu-se să scoată un mormăit de uşoară dezamăgire, ceea ce simțea de fiecare dată când se dădea de pământ cu vreuna dintre ideile sale grozave.

Se întoarse şi observă că încetineau. Se apropiau de un grup de siluete adunate la pupa marii nave de cristal, unde curba descendentă a plafonului devenea aproape un perete vertical. La fel ca în celălalt capăt al navei, câteva siluete omeneşti se amestecau cu extratereştri în preajma unor display-uri holo şi 2D.

Hamish scoase un oftat şi se răsuci din nou spre Lacey şi Om.

— Bun. Deci cutia n-are legătură directă cu Leacul. Totuşi, asta înseamnă că vasul nostru e mai mare şi mai încăpător decât sondele de cristal tipice. De asemenea, este echipat cu instrumente şi modalități de interacționare cu lumea. Asta-i grozav! N-o să fim neajutorați. Aşa, misiunea noastră ar trebui să aibă mai multe şanse de reuşită. Corect?

Ceva din reacția lui Om părea în neregulă. Era prea tăcut sau rezervat.

— Presupun că-i adevărat, prietene, răspunse entitatea extraterestră. Şansele ar putea spori în cazul particular al acestei sonde.

— Şi în cazul celorlalte zece milioane ca ea?

— Şi ele vor beneficia, dacă au fost expediate cu acelaşi echipament.

— Aşa. Deci. Care-i problema?

Hamish privi spre Lacey, care ridică din umeri.

— Cred că, după părerea lui Om, cheltuiala asta suplimentară e o risipă prostească.

Cel Mai Vechi Membru încuviință dând din cap.

— Întocmai, doamna mea. Se puteau crea şi trimite în spațiu zece sau douăzeci de modele mai mici şi mai ieftine cu costurile – de timp, efort şi resurse – pe care le-a necesitat realizarea şi echiparea navei noastre extravagante.

— Dar adineauri ai spus că ne-au crescut şansele de succes.

— Cu un factor de mărime foarte mic. Poate s-au dublat. Un cuantum nesemnificativ.

— *Dublu* e nesemnificativ?

— Nu uita că fiecare sondă e ca un grăunte de polen dus de vânt! Îndeplinirea cu succes a misiunii noastre globale, care este răspândirea Leacului, va depinde în mult mai mare măsură de cifre decât de oricare sondă luată separat, domnule Brookeman. Va necesita… va avea nevoie de… cantități vaste. De numere imense.

Hamish avu o senzație stranie, ca un fel de amorțeală trecătoare a feței.

„Cantități vaste… Ah.“

În pofida deceniilor de experiență cu oamenii, Om îi interpretă greşit expresia chipului.

— Nu-ți face griji, prietene. O mulțime de rase inteligente noi trec prin faza asta, fac risipă şi acordă atenție în exces primului lor val de sonde. Dar se vindecă repede şi trec la o abordare mai eficientă.

Rămas pentru prima dată complet fără replică, Hamish se întoarse către Lacey Donaldson. Dar ea era ocupată să piloteze mica lor ambarcațiune către un loc de aterizare, făcând-o să se potrivească, deopotrivă ca poziționare şi mărime, cu siluetele din față, care erau adunate în jurul unui display cu aspect cât se poate de lumesc, aproape de capătul navei, acolo unde bariera verticală de cristal intra în contact direct cu misteriosul compartiment de marfă rectangular.

Încercând din răsputeri să scape de un cumplit sentiment de disperare, Hamish se concentră asupra celor de la pupă, care se întoarseră să-i salute când discul transportor se dizolvă în podeaua netedă şi sticloasă. Mai întâi se apropiară doi oameni pe care nu-i recunoscu şi ale căror nume nu însemnau mai nimic pentru el. Înțelese că erau experți în optică şi design de instrumentar. A treia entitate era cu mult mai interesantă.

Emisarul Prudenței, mesagerul sosit de pe o planetă numită Turbulența, unde trăia o rasă care ghicise capcana molimei aduse de fomite şi încercase să ofere o soluție. Leacul într-o versiune timpurie, primitivă. Ei trimiseseră în spațiu capsule cu scopul de a ajuta alte specii, prevenindu-le în legătură cu pericolul care le păştea.

Hamish privi pieziş la ghidul său – Vergilius al său –, Cel Mai Vechi Membru. Cândva, cei doi (sau versiuni ale lor diferite, anterioare) spumegaseră, se îmbățoşaseră şi îşi aruncaseră reciproc acuzații, în timpul primei Mari Dezbateri dintre sondele de cristal. Un exercițiu care lămurise omenirea şi contribuise la o

schimbare radicală. Un prim pas crucial pe drumul sinuos care străbătea câmpuri minate şi ducea (poate) la supraviețuire.

Cel puțin asta crezuse Hamish… până în urmă cu câteva minute, când îl încolțise o bănuială cumplită, ca o viespe în creier.

Poate se aşteptase la scântei şi fricțiuni între Emisar şi Om, dar ei nu dădeau niciun semn de animozitate. Păi, nu erau ei acum dedicați aceleiaşi misiuni, aceluiaşi scop sacru? Nu ajutau amândoi la răspândirea de antidot pentru otravă?

Emisarul se apropie de Lacey. În cursul acelor prime dezbateri, capul ca un glonț al creaturii şi fâşia-ochi pulsatilă inspiraseră mai puțină simpatie decât aspectul de Buddha al lui Om. Dar devotamentul sincer şi onestitatea extrartului câştigaseră inimile a milioane de oameni.

— Ei bine? întrebă Emisarul.

Lacey clătină din cap.

— Femeiapasăre vrea să mai calculăm. Dar asta-i metoda ei de-a face față stresului. N-o să se schimbe nimic dacă tot râşnim cifre. Mă tem că e destul de concludent.

— Ce-i concludent? întrebă Hamish.

Şi Emisarul, şi Lacey se întoarseră să se uite la el. Nu-i era clar ce exprima chipul extrartului. Femeia, care în mod evident trecea prin stări contradictorii, începu să vorbească…

… dar fu întreruptă de o voce care venea din spatele lui Hamish.

— Frați şi surori, de ce sunteți reticenți? Chiar dacă e proaspăt trezit, acest frate nu-i vreun plăpând. Spuneți-i adevărul acum. Sau lăsați-mă pe mine.

„Nu“, murmură Hamish în sinea sa. „Te rog, să nu fie…“

Răsucindu-se pe călcâie, descoperi că groaza îi era justificată. Se apropie de el o siluetă omenească întunecată, aproape de aceeaşi înălțime cu el, dar cu lujeri de „plete“ semănând cu nişte şerpi unduitori, care scoteau pufăituri intermitente de fum aromat. În ciuda mulțimii de augmentări virtuale – avea pieptul despuiat şi zbârlit, iar faimosul dialect insular exagerat i se îmblânzise –, Hamish îl recunoscu imediat pe nou-venit.

Profesorul Noozone îi întâmpină cu un zâmbet până la urechi şi cu brațele larg deschise.

— *Coo-yah, Mas* Brookeman. Frumos din partea ta să ni te-alături. Sper că veştile de azi o să ți se pară suficient de „semnificative“ ca să justifice apelul de trezire.

Luat peste picior, Hamish îşi încleştă pumnii, dar îşi păstră o

aparență de calm.

— Vrea *cineva* să-mi explice?

— Se face, *mon,* răspunse Profnoo, iar rânjetul larg i se topi într-un mic zâmbet strâmb. Vezi dumneata, conform programării, urma să primim un alt impuls laser care să ne umple vela şi să ne facă să accelerăm repede-*boojum* prin spațiul interstelar. Dar n-a mai venit, ştii? Nici nu ne-a sosit vreo explicație prin radio. Asta ne-a îndemnat să ne uităm cu ochii noştri şi să facem noi înşine nişte măsurători. Evaluări numai bune să ne dăm seama de-un fapt crâncen.

— Care ar fi faptul acela, *profesore?*

— Păi, la naiba, faptul că *viteza* bunei noastre nave nu-i chiar cât ar trebui să fie, *mon*.

Hamish se întoarse spre Lacey.

— Ştiu că nava asta e un pic mai grea. Dar cât de mult puteam să…

Se întrerupse când ea închise ochii.

— Cu un coeficient de peste o sută, spuse Lacey.

— *Poftim?*

Dacă ar fi putut cere o simulare mai puțin realistă a trupului omenesc, în acele clipe Hamish ar fi fost bucuros să facă schimbul. Copia aceea virtuală părea scăldată în reacțiile chimice ale uimirii şi disperării. Sau în simulări care semănau prea mult cu „realitatea“. Mai mult decât orice însă, îşi dorea ca următoarele cuvinte să vină dinspre oricine altcineva în afară de jamaicanul popularizator al ştiinței.

— *Belea,* ei? La viteza asta, nici n-o să ne mai desprindem de sistemul solar, doar o să orbităm prin bătrâna Centură Kuiper şi-o să-nchidem bucla înapoi în jurul soarelui, eon după eon. Poate-o să tragem nişte poze cu Pluto sau cu Tyche, sau cu Planeta X, sau cine ştie cu ce bulgări de gheață ne-om mai întâlni. Dar adio, extratereştri. Adio, noi sisteme solare. Şi nici măcar nu-i *cea mai tare* treabă nenorocită, *mon*.

Cu un presentiment care-l îndemna mai degrabă să tacă, Hamish se forță să pună întrebarea:

— Care… e cea mai tare… treabă?

— *OK,* păi, faptul că Pământul nici nu mai *încearcă* să corecteze problema cu alte fascicule laser. S-ar zice, vechiul meu pretenar şi adversar, că babornița aia de lume rea, Babilonu' ăla de unde venim, ne-a lăsat în plata sorții.

CAPITOLUL 93

ABERAȚIE

La momentul acela, nava de cristal, lungă de doar doi metri, dar înțesată de pasageri şi încărcătură de date, ar fi trebuit să pătrundă deja printre cometele din Norul lui Oort, a cărui margine se afla la o distanță de zece mii de ori mai mare decât cea dintre Pământ şi soarele său… nu să bănănăie la doar vreo cinci sute de unități astronomice depărtare de casă.

Mai mult, viteza lor aparentă era dezastruoasă. De ce nu reuşise Pământul să furnizeze promisul impuls, umplându-le vela cu pulsuri laser intense, care i-ar fi propagat în spațiu cu cinci procente din viteza luminii?

Hamish şedea pe marginea suprafeței sticloase. Ascultând cu o ureche discuțiile în contradictoriu care se purtau în spatele lui, îşi legăna picioarele lungi deasupra aparentei vastități a interiorului sondei. După măsurătoarea unui ipotetic observator extern, ar fi însemnat că stătea la mai puțin de cincisprezece centimetri de axul central al cilindrului. În termeni fractalici, adâncimea putea fi infinită.

Experții tehnici dădeau întruna din mâini şi făceau să se întrupeze ca prin farmec diverse instrumente pentru măsurarea problemei… ca şi cum un deficit de viteză însutit era ceva ce puteai „analiza şi rezolva“. Şi, în orice caz, existau obstacole majore în calea privitului în exterior.

Prima chestiune; orice privire în urmă, către Soare şi Pământ, era blocată de marele container cu încărcătură.

— Deci nu putem face o măsurătoare Doppler precisă, putem doar să estimăm în linii mari cât de repede ne îndepărtăm de soare, explică un savant.

Un alt impediment: erau capabili să producă telescoape şi alte obiecte cu o simplă fluturare a mâinii, însă doar acolo jos, la scară fractalică intermediară, unde era posibilă „magia“, unde pâcla ascundea vederii cea mai mare parte a panoramei astrale. Zadarnic ar fi încercat să tragă instrumentele „în sus“, mai aproape de locul în care cristalul se întâlnea cu spațiul. Construite din materia virtuală a dorințelor, obiectele se evaporau pur şi

simplu la apropierea de peretele despărțitor. Doar pasagerii autonomi transferați – sau PAT – puteau supraviețui în preajma acelei aspre realități exterioare.

— Cauza întregii situații ar putea fi politică, sugeră Lacey Donaldson. Acordul nostru privind construirea în spațiu a fabricii şi a laserului n-a fost niciodată complet sau universal. Mişcarea Renunțării mai avea încă multă putere acasă. Sub noua conducere, poate impulsionați de cine ştie ce eveniment negativ, populiştii ştiutori-de-nimic or fi căpătat ceva putere şi-or fi oprit operațiunea.

„Auci!“ îşi spuse Hamish, amintindu-şi că fusese cândva şi rândul lui la cârma acelei facțiuni mondiale.

— Şi prin urmare, continuă vocea suavă a Celui Mai Vechi Membru, poate că problema e doar temporară. Se întâmplă deseori ca o specie să ia o pauză, să-şi rezolve unele probleme emoționale, apoi să reînceapă producția.

— Asta s-a-ntâmplat de câteva ori pe planeta Turbulența, adăugă Emisarul Prudenței. Prin urmare, în orice moment e posibil să primim din nou impulsuri acceleratoare.

În mod normal, o asemenea idee ar fi putut să-l înveselească pe Hamish. Dar în momentul acela i se părea deprimant orice semn de acord între Om şi Emisar.

Privind în jos, văzu adâncimi enorme, de o complexitate mereu crescândă, şi se gândi: „Ce-ar fi să plonjez încolo chiar acum? Să mă pun pe explorat. Să testez abilitățile alea magice. Să văd ce minunății au construit deja alți pasageri prin simpla putere a dorinței… şi poate să mă apuc şi eu să construiesc ceva.

Toată viața am fost cunoscut pentru creativitate. Asta ar putea fi adevărata mea şansă. Să demonstrez ce pot. Să-i întrec pe toți cu măreția imaginației mele!“

Că doar acesta fusese planul de la bun început. Chiar dacă sonda lor n-ar fi fost în întârziere şi toate speranțele de succes la finalul călătoriei ar fi rămas intacte, el tot şi-ar fi petrecut nouăzeci şi nouă virgulă nouăzeci şi nouă (şi aşa mai departe) la sută din timp fie dormind, fie distrându-se cu jocuri, simulări şi tărâmuri ale fanteziei creatoare.

„Cel puțin la distanța asta încă mai avem o provizie subțirică de energie solară la care să apelăm.“ În adâncurile reci şi neluminate ale spațiului interstelar, timpul însuşi avea să încetinească pentru toți locuitorii, în timp ce nava de cristal avea să-şi conserve energia.

— Mă rog, spuse cineva din spatele lui, dacă aşa stau lucrurile, dacă au întrerupt laserul, credeam c-ar avea atâta bună-cuviinţă cât să ne anunţe şi pe noi!

Profesorul Noozone pufni.

— Să *anunţe* zece milioane de bulgări de sticlă că totu-i în regulă? C-ar trebui numa' s-aşteptăm nitel până-şi termină ciorovăielile pământenii din viaţa reală? Nu zău, de ce-ar trebui să se simtă obligaţi să facă asta? Nu uita că noi *nu suntem oameni*. Nu suntem cetăţeni. Suntem entităţi-din-sondă, de acord? Nişte amărâţi de replicanţi la bordul unui zepelin al groazei care n-ajunge nicăieri. Şi doar *o singură* maşinărie-mesager din câteva *milioane*. Suntem nimic, *mon*. Nu ne datorează nimica!

„Mai taci“, îşi zise Hamish. Dar vocea continuă:

— Io cre' că tre' s-acceptăm altă variantă, *fraţii mei. Şi e de plâns*. Că s-ar putea să nu fie doar o piedică politică. Trebuie să luăm în considerare că s-a-ntâmplat ce era mai rău. Că bătrâna lume ticăloasă a făcut-o pân' la urmă.

— Ce să facă? întrebă cineva.

— Păi, a făcut pasu-ntr-o groapă *nenorocită*. Au uitat de Jah şi duşi au fost unde sfârşesc toţi *băheţii* prost crescuţi.

— Ce vrei să…

— Că Pământu-i dus şi *s-a aruncat singur în aer*, mon! *Barosanii* au făcut praf orice speranţă. S-a terminat. Şi *de-aia* nu ne caută nimeni la telefon.

În lunga tăcere care urmă, Hamish îşi închipui cristalul – întregul lor univers – călătorind şi îndepărtându-se de soare alte câteva mii de kilometri. Un drum lung… şi un câştig jalnic de nefolositor.

Într-un târziu, Lacey Donaldson vorbi cu voce joasă, abia auzită.

— Mă-ntreb ce-o fi fost… care dintre căile spre eşec. Sorţii ne erau potrivnici. Erau atâtea feluri de a administra greşit tranziţia… de a da greş… chiar şi înainte de sosirea influenţelor externe, care au înrăutăţit situaţia. Se poate să fi fost un război. O boală creată la cerere. O criză alimentară. Un experiment catastrofal în fizică. Un nou dezastru ecologic. Sau…

Se întrerupse şi vocea păru să i se înece.

Hamish privi şi mai atent în adâncuri. Jumătate din câmpul vizual îi era ocupat de licăritul peretelui interior al navei, al cărei capăt de la pupă se afunda aproape vertical. Şi imediat dincolo de bariera aceea, un masiv abrupt de culoare maro-închis. „Cutia“ pe care Noozone şi ceilalţi încercaseră s-o cerceteze, până la

momentul în care se abătuse asupra lor o veste mult mai gravă. Vestea despre eşec. Despre abandon.

„Şi posibilitatea ca noi să fim ultimele rămăşiţe ale omenirii. Nici măcar trimise cu succes peste abis către alte stele, ci lăsate să plutească în derivă la marginea sistemului solar, la bordul unei «nave» pline de bogăţii genetice şi culturale. Daruri menite altora, de departe.

Cred că putem să sperăm – sau să ne imaginăm – că într-o bună zi unul dintre aceste cristale depozitare va fi cules de cineva. Poate de vizitatori din spaţiu. Aşa, cineva ar putea descifra, studia şi savura frânturi din ceea ce am fost noi odinioară… ca, de exemplu, romanele şi filmele mele.

Dar ca să se întâmple aşa ceva ar trebui să supravieţuiască o rasă undeva în spaţiu, ca să devină prima călătoare veritabilă printre stele. Nişte fiinţe inteligente trebuie să descopere un leac adevărat şi să scape, în sfârşit, din capcană.

Din multele capcane ale existenţei.“

Hamish ştia că avea o mulţime de defecte. Dar nimeni nu-l acuzase vreodată de indolenţă. Sau de neatenţie. Sau de faptul că nu i-ar fi păsat cu ardoare de soarta omenirii.

Îşi petrecuse toată viaţa adulmecând posibile greşeli, „căi spre eşec“ care puteau să-i ademenească specia în capcană. Fiecare poveste pe care o ţesea era menită *parţial* să exploateze, să furnizeze o distracţie şi să producă o grămadă de bani, dar şi să avertizeze şi să incite mereu la noi precauţii în faţa câte unei erori de evitat. Şi ce dacă mulţi dintre cei mai străluciţi reprezentanţi ai omenirii îl detestau pentru că ataca ştiinţa în general? Ei bine, măcar el se angaja, participa la controversă. Juca rolul energicului avocat al diavolului. Pornea înaintea celorlalţi şi investiga drumul în căutare de şerpi, nisipuri mişcătoare şi mine de teren.

„Dovediţi-mi că mă înşel – aşa ceream întotdeauna – când vreau să mă asigur că un dezastru de felul acesta nu se va putea întâmpla niciodată. Dar mai întâi o să vă forţez să daţi atenţie subiectului.“

Aceasta era chestiunea esenţială. Acesta era întotdeauna mesajul de fond în tot ceea ce scrisese el vreodată.

„Cu tot binele pe care a părut să-l facă. Până la urmă poate că n-am reuşit să schimb absolut nimic.“

♦ ♦ ♦

Ei, cel puțin omenirea n-avea să contribuie la dispariția altora.

Dacă venise totuşi sfârşitul pe Pământ, sau dacă vreo cladă de oligarhi izbutise să-şi atingă țelul spre care înclina în mod natural, folosind renunțarea ca scuză pentru reinstaurarea definitivă a feudalismului, în oricare dintre aceste situații, planeta n-avea să fie o sursă de infecție viitoare în cosmos.

Pe Hamish îl cuprinsese deja deprimarea, înainte de a fi aflat despre calculele cumplite făcute de Femeiapasăre. Conversația lui de mai devreme cu Cel Mai Vechi Membru îl făcuse să-şi dea seama de un adevăr îngrozitor.

„«Leacul» de care eram atât de mândri nu era decât un alt nivel de persuasiune. Un alt propulsor de meme perfid, care trebuia să convingă omenirea să facă la fel cum fac toți ceilalți, care nu renunță. Să dedice resurse uriaşe ca să construiască uzine gigantice şi miliarde după miliarde de sonde-emisari, împreună cu laserele necesare ca să le trimită către cer.

În cazul nostru, cum s-a întâmplat şi pe planeta Turbulența, decizia necesita un motiv suplimentar, pe lângă egoism.

Altruismul. O dorință de a-i ajuta pe alții. Asta ne ridică peste medie.

Dar nu ne-a dus la acelaşi rezultat? A, da, am jurat să nu trimitem decât zece milioane, împinse de un singur laser. Dar Om mi-a explicat. Până la urmă, logica fomitelor ar cere mai multe, tot mai multe – în interesul Leacului! Până am pica în ciclul fatal de neoprit al zelului misionar.

Leacul era inteligent. Dar destul de inteligent ca să biruie o boală cu nelimitate resurse de trucuri care au evoluat de-a lungul eonilor? În final, am fost şi noi la fel de creduli, la fel de infectați ca toți ceilalți.“

Se holba în jos, ispitit să facă saltul în gol de pe platforma aceea virtuală. Să caute sprijin în diminuare şi în puterea nelimitată. Să se prăbuşească. Şi prin urmare să se micşoreze, devenind un simplu zeu.

CAPITOLUL 94

REFRACȚIE

— Ştiți ce, mai sunt şi alte variante posibile, spuse cineva.

Hamish recunoscu vocea lui Emily Tang. Probabil că venise la scurt timp după grupul lui Lacey, ca să participe la discuție.

— Spre exemplu, să presupunem că cei de-acasă au realizat un *model îmbunătățit* de sondă interstelară! În definitiv, noi am fost printre primii. Poate au oprit producerea versiunii noastre şi au trecut la următoarea, care e mai eficientă, are o greutate mai mică şi e mai uşor de propulsat la viteză mare.

— Deci poate că n-au făcut decât să ne abandoneze *pe noi*, comentă elegantul Jovindra Singh. S-au descotorosit de modelele mai vechi, le-au lăsat să plutească în derivă, iar ei şi-au relocat laserul la nişte cauze cu mai mulți sorți de izbândă. Oho, e şi mai insultător decât teoria renunțării!

Hamish se aştepta ca Om să ia cuvântul. Ideea expusă era compatibilă cu comentariile sale anterioare. Dar extrartul nu spunea nimic.

— Măcar de-am putea să aruncăm o privire, spuse Lacey în cele din urmă, după o pauză ursuză.

Era limpede că se referea la faptul că le era blocată vederea către casă; chiar şi observația cu ochiul liber le-ar fi putut dezvălui dacă Marele Laser mai era în funcțiune, indiferent dacă enorma sa putere era orientată către alte ținte. De nu le-ar fi stat cutia în cale, poate ar fi recepționat şi zgomot de la rețelele radio şi industriile terestre, ceea ce le-ar fi dezvăluit de asemenea multe lucruri.

Emisarul Prudenței extinse dorința lui Lacey la dimensiuni mai generale.

— După asta am tânjit mereu. Să privesc şi să văd, înainte de orice altceva. De aceea am îndemnat să se ofere sprijin pentru telescoapele tale mari, Lacey, şi pentru alte proiecte de realizat în spațiu, ca să descoperim ce s-a întâmplat cu alte planete. Dacă a supraviețuit vreuna molimei, păstrându-şi în acelaşi timp o cultură ştiințifică viguroasă.

Una dintre cele mai îndrăgite trăsături ale Emisarului fusese

dintotdeauna înclinația sa spre un optimism de nestăvilit, cu toate că în stare de repaus expresia lui facială, cu buzele strânse, sugera îndoială. Chiar şi atunci când oglinzile gigantice captaseră imagini din sistemul său solar în care nu se detecta niciun semn de civilizație – nicio rețea de comunicații audibile, nicio urmă atmosferică în stare să sugereze o industrie capabilă de funcționare –, Emisarul rămăsese neclintit, furnizând explicații.

— Nu demonstrează nimic altceva decât că am devenit mai *eficienți*. Exact aşa trebuie să procedeze o populație matură ca să aibă o cultură puternică şi totodată să folosească puține resurse. Asta faceți şi voi, oamenii, într-o măsură tot mai mare, de trei generații încoace! Pământul era cel mai zgomotos în spectrul undelor radio în perioada anilor 1980. A devenit o planetă mai tăcută când s-a produs explozia de discuții şi idei transmise prin fibră şi lumină concentrată. Semenii mei n-au făcut decât să dezvolte lucrurile mai departe, timp de mii de ani! Mai e nevoie să adaug că galaxia s-a dovedit a fi un loc primejdios? Pun pariu că rasele supraviețuitoare înțelepte – ca a mea – au devenit în timp prudente cu emisiile exagerate. N-are niciun sens să țipi! Există moduri mai subtile prin care să te întinzi şi să explorezi. Să găseşti aliați şi să ripostezi în fața unui cosmos neprietenos. Cu toate acestea, mă aştept fără rezerve ca următoarea serie de instrumente să ne dezvăluie că semenii mei continuă să vibreze de viață şi n-au astâmpăr. Că în continuare opun rezistență inamicului cu toate forțele.

Hamish îşi aminti că Emisarul spunea toate acestea înaintea fiecărei conectări a câte unui nou telescop de mare putere. Iar când telescopul nu detecta nimic în sistemul planetei Turbulența, Emisarul se apuca pur şi simplu să dea o mână de ajutor la proiectarea următorului.

Unul dintre acele experimente presupunea propulsarea câtorva zeci de sonde de cristal dintr-un lot timpuriu, nu către stele îndepărtate, ci pe o distanță modestă, în spațiul dintre Uranus şi Neptun. Era o zonă aparte, lată de şapte unități astronomice, în care, sugera teoria, s-ar putea detecta *unde gravitaționale* concentrate, nici mai mult, nici mai puțin. Din amintirile lui Hamish, experimentul acela oferise informații ştiințifice valoroase şi ajutase omenirea să-şi testeze propriile-i proiecte precoce de cristale-nave spațiale. Dar sondele nu depistaseră niciun indiciu al unor modulații inteligente în zgomotul gravitațional. Nici urmă de civilizație superioară, din niciuna

dintre cele şaizeci de direcții investigate.

În spatele lui, ceilalți pasageri – cei serioşi, spre deosebire de diletanții de jos care se jucau de-a zeitățile – continuau să discute aprins, întorcând pe toate părțile fiecare explicație posibilă pentru faptul că fuseseră abandonați, de la rău la cumplit şi înapoi. Între timp, Hamish se pomeni holbându-se nu la vidul de jos, ci la marele perete maro. Cutia uriaşă lipită de pupa vasului lor de cristal, blocându-le vederea către casă.

„Şi dacă am fi într-o simulare? Într-un test? Dacă n-am fi deloc în spațiu? «Cutia» asta nu-i cumva exact genul de obiect pe care l-ar instala experimentatorii, ca un fel de oglindă cu sens unic, ca să ne poată observa de aproape? Şi să ne împiedice să facem măsurători prea precise asupra Pământului sau a Soarelui?“

Cedând unui impuls, Hamish scoase limba la marele perete maro şi la oricare spectatori ar fi pândit acolo.

Nu. Se scutură, respingând ideea. Nu pentru că era tâmpită sau ilogică – părea la fel de probabilă ca orice alta care se discuta acolo. Nu, alta era cauza pentru care Hamish renunță la acea idee: o trăsătură pe care şi-o educase toată viața.

Intuiția. Nu era mereu corectă. Adesea greşea teribil. Dar întotdeauna era interesantă. O calitate care îi obținuse cândva lui Hamish invitația de a se alătura Ligii Auților! Fiindcă era considerat drept un „talent de nivel savant“.

În acest moment, îl copleşea o senzație stranie, care nu diferea de un déjà-vu, dar în sens opus.

Senzația că un lucru anume trebuia să fie evident.

Un lucru de încercat.

Pe loc.

— Ascultați! ceru el cu glas tare, întorcându-se şi întrerupându-l pe cel care vorbea în acel moment. A încercat cineva cu adevărat să *deschidă* chestia asta?

Îşi dădu seama, cu un strop de necaz, că persoana pe care o întrerupsese era Emily. Vorbea, în fraze încărcate de vinovăție, despre faptul că prezența unor noi indivizi „extratereştri“ pe Pământ putea contribui la cunoaşterea umană globală pe termen lung, dar că o mai mare varietate se putea dovedi generatoare de spaimă şi destabilizatoare pe termen scurt. Era îngrijorată de posibilitatea ca „Leacul“ ei să fi ucis pacientul. O idee interesantă…

… deşi Hamish nu considera niciodată că vreun alt subiect putea fi mai valoros decât întrebarea pe care o avea el de pus.

— Ce-ai spus? îl întrebă Lacey Donaldson. Ce să deschidem?

Hamish gesticulă în direcția pe care o numeau cu toții „pupa“ şi care însemna de asemenea direcția către soare şi către tot ce cunoscuseră ei cândva. O imagine blocată de un container gigantic.

— Obiectul ăsta. Cutia. Lada misterioasă. Ați… încercat… s-o deschideți?

Emisarul Prudenței îl fixă pe Hamish cu ochiul său panglică, strângând din cele patru buze ale gurii în formă de diamant.

— Am instalat instrumente, Hamish. Am încercat să examinăm cutia cu lumină şi cu alte radiații. Am reuşit chiar să creăm prin voință un laser slab şi am obținut drept răspuns reflexii…

Hamish scutură din cap.

— Uite ce-i, se presupune că mai devreme sau mai târziu am avea acces la lucrurile din interior, nu-i aşa? Atunci… n-ar trebui să existe un manual de instrucțiuni? N-ar trebui să-l putem *folosi*, orice-ar fi el?

Ființele omeneşti se întoarseră şi se priviră reciproc.

— Aş zice că-i logic.

— Ni s-au făcut pre-instructaje intensive, dar nimeni n-a menționat aşa ceva.

— Fiindcă am fost înregistrați după originalele noastre cu câțiva ani înainte să se hotărască asupra designului final al sondei. Cutia asta e o adăugire ulterioară.

— Şi ce? Are dreptate. Chiar dacă era menită să fie utilizată la destinație, tot ar trebui să existe instrucțiuni!

— Dar unde? Am scanat suprafața cutiei şi n-am găsit niciun mesaj.

— Inserat în cristal, în jurul nostru? Ca orice alți biți şi byți care se află la bordul acestui vehicul *solid state*…

— Ca noi, adică? Şi noi suntem în aceeaşi măsură biți şi byți…

Un țipăt strident şi o serie de cârâituri ascuțite îl făcură pe Hamish să se întoarcă şi să se uite la nou-veniții care se apropiau aducând cu ei toată echipa care se ocupa de „camera de comandă“ aflată în capătul din față. Femeia-pasăre, M'm por'lock şi câțiva alții coborâră de pe un disc transportor. „Deci cine-a rămas la cârmă?“ se întrebă Hamish, în timp ce lentilele tru-vu îi traduceau fâlfâielile din aripi şi ciripiturile autului.

Răspunsul e simplu. Probabil am ştiut cândva metoda şi am uitat-o.

— Am uitat-o! exclamă Cel Mai Vechi Membru, exprimându-şi

dispreţul prin unduiri şi pufăituri ale tuburilor sale de respirat ca nişte trompe. Vă asigur că eu n-am uitat nimic.

— Ei… poate tu aşa ai fost transferat, comentă Lacey. Dar în unii dintre *noi* ar fi putut exista biţi de informaţie importantă bine ascunşi. Neconştientizaţi. Ca o…

Se întrerupse, căutând sintagma potrivită.

— Ca o sugestie posthipnotică? propuse Emily cu entuziasm. S-ar putea să nu fie nevoie decât de un cuvânt sau de o idee anume care să declanşeze amintirea şi să ne dea acces la o informaţie suplimentară. Ca o comandă. Poate ceva codat…

Făcu ochii mari şi în acelaşi moment Hamish văzu câţiva indivizi împietrind de uimire. Inclusiv Lacey şi profesorul Noozone. Nu-şi dădea seama ce se întâmpla, dar trecea şi el prin aceleaşi stări.

— Acuma, chiar că-i ciudat. Mai simte şi altcineva nevoia bruscă de a rosti cuvântul…

— … cheie…

— … cheie?

— Cheie!

— Aşa-i. O simte şi eu, frate, puternică vrajă.

Gândul acela părea să-l tulbure profund pe savantul-showman jamaican negru. Aruncându-i lui Hamish o privire tăioasă, adăugă aproape scrâşnind din dinţi:

— *Cheie*.

Patru indivizi, toţi oameni, se apropiară unii de alţii lângă marginea câmpiei de sticlă, sub ochii celorlalţi. Emily, Hamish, Profnoo şi Lacey se priviră în tăcere.

— Deci… ce facem acum? întrebă Lacey. Ce-ar trebui, să *invocăm* o cheie ca să descuiem cutia? Ceva în stare să supravieţuiască lângă structura zigzagată de la suprafaţă, penetrând peretele, vidul şi apoi containerul? Cum? Ne ţinem de mâini şi ne dorim să apară?

„Eu nu mă ţin de mână cu Noozone“, bombăni Hamish în sinea lui.

— Păi, dacă ne concentrăm, poate o să-şi facă apariţia, prin forţa voinţei, sugeră Emily.

Încercară o vreme. Hamish închise ochii, închipuindu-şi cum ar putea arăta o asemenea „cheie“. Ceva care să descuie un dulap greu, masiv. Un obiect virtual destul de dur ca să nu se deşire când avea să fie „urcat-mărit“ lângă o barieră de netrecut compusă din cristal şi timp. Nu reuşi să producă decât imaginea

mentală a unui şperaclu de modă veche, cu mâner cilindric şi cu un singur dinte plat, rectangular.

Simțea vraja adunându-i-se în vârfurile degetelor. Se întâmpla ceva în fața lui. Deschise ochii…

… şi văzu un talmeş-balmeş. Varianta lui de „cheie“ – încâlcită şi doar pe jumătate formată – era amestecată cu o alta, care semăna cu o etichetă biometrică modernă, din cele folosite de unii oameni pe Pământ ca să se identifice la distanță. Cele două obiecte se învârteau laolaltă cu ideea altcuiva de „cheie“ – un labirint de numere, puncte şi pete în format electronic.

Unul dintre privitori scăpă un hohot de râs în fața amestecăturii rezultate. Hamish nu putu să i-o ia în nume de rău.

— Asta-i o prostie, spuse Profnoo.

Iar Hamish observă că îşi schimbase înfățişarea. Acum arăta ca un profesor adevărat – sacou de tweed, bluză pe gât şi codițe rasta îmblânzite. Ba chiar şi ochelari. Aproape că-i dispăruse accentul afectat.

— Mă îndoiesc că s-ar putea face ceva cu vreun obiect manifestat prin voința noastră.

— Dacă discutăm mai întâi…, propuse Lacey, poate ajungem la un consens asupra unei metafore unice, şi atunci am putea toți patru…

Hamish clătină din cap, detestând din inimă faptul că era de acord cu Profnoo.

— Vreți să ştiți ce cred eu? Aş paria pe următorul meu avans în numerar şi pe opțiuni media că nu mai avem nimic de făcut în momentul ăsta. Treaba noastră s-a terminat. Noi patru trebuia doar să ne amintim, toți în acelaşi timp, şi să rostim cuvântul împreună ca să…

Femeiapasăre țipă strident.

Hamish se răsuci pe călcâie şi o văzu țopăind şi arătând cu ambele brațe-aripi în jos, peste marginea platoului. Lângă ea, M'm por'lock se ghemui pe toate cele patru membre, izbind din coada ca de castor şi şuierând.

— *Cred c-ar fi mai bine să vă uitați toți la asta!*

Hamish şi ceilalți se aplecară sau îngenuncheară ca să cerceteze adâncurile. Şi văzură acolo, departe în adânc, refractat de multiplele plieri ale scalei fractalice, un lucru care părea să se ridice cu iuțeală, apropiindu-se de ei cu un avânt colosal. Un petic de lumină. O strălucire. Un strop scânteietor care părea prea intens pentru a fi doar virtual.

Probabil că ar fi fost vizibil chiar şi din afara sondei, dacă s-ar fi întâmplat să se uite cineva de acolo.

„Trebuie să fi pornit de la cea mai mare adâncime“, îşi spuse Hamish. „Şi se ridică încă de când am rostit toți cuvântul cheie. Cuvântul… cheie. Dintre toate codurile prosteşti! Nu m-aş fi înjosit niciodată să folosesc aşa ceva într-un roman.“

Cu privirea fixă, incapabil să se mişte, Hamish privi cum strălucirea se intensifică, schimbă brusc direcția, şi se năpusti direct spre pupa navei, trimițând până dincolo de bariera de cristal o lumină intensă, care pulsă rapid, într-un ritm complex, pe suprafața cutiei-container de culoare maro…

… iar aceasta
fără niciun zgomot
se deschise.

CAPITOLUL 95

REFLEXII

Crăpături şi încreţituri se propagară pe suprafaţa maro când containerul de la pupă începu să se desfăşoare.

— Haideţi! ţipă Lacey. Să mergem sus ca să vedem mai bine.

Trecu peste marginea platoului sticlos şi continuă să meargă începând să crească în înălţime, devenind uriaşă, păşind şi mai sus şi căpătând transparenţă pe măsură ce urca. Imediat o urmară şi alţii, iar Hamish – ajutat de Cel Mai Vechi Membru – se grăbi să-i prindă din urmă, chinuindu-se să stăpânească trucul acela curios care presupunea imaginarea schimbărilor deopotrivă în poziţie şi în dimensiune, forţând urcarea în contra greutăţii şi rezistenţei sporite.

Privi în urmă, la câmpia netedă pe care se întâlniseră şi la toate instrumentele şi uneltele construite de minţile lor, care semănau acum cu nişte jucării mititele şi începeau deja să se dizolve.

— Concentrează-te în faţă, Hamish, prietene, insistă Om. Gândeşte în sus şi în afară. Gândeşte mărimea.

Ceilalţi avansau vertiginos. Gleznele lor erau deja gigantice, pe când Hamish se lupta să ţină pasul. Dar întotdeauna învăţase repede, aşa că nu după mult timp prinse mişcarea, croindu-şi drum înainte şi mărindu-şi propriile dimensiuni pentru a se potrivi cu cele ale lui Emily, apoi cu ale extraterestrului-vidră, apoi cu ale lui Singh şi ale lui Femeiapasăre – ale cărei augmentări personale începeau să se atenueze, făcând să-i năpârlească penajul splendid şi oferindu-i un aspect mai pământean-omenesc. Profesorul Noozone însă continua să se menţină în frunte. Uriaş. Înaintând cu paşi mari contra vântului, îi conducea pe toţi ceilalţi.

Cerurile se sfâşiară şi se despărţiră, iar stelele ieşiră la iveală, clare şi luminoase, dincolo de marea barieră-plafon.

„Avea dreptate Om. Parcă e ceva mai uşor când eşti însoţit de alţii.“

Dar grupul nu venise aici ca să se uite la stele. Se adunară cu toţii în locul în care pupa cilindrului descria curba cea mai pronunţată, oferindu-le o imagine optimă a cutiei. Desfăşurarea

acesteia progresase între timp.

În loc să se deplieze pur şi simplu, laturile cutiei maro se desfăşurau, furnizând metru după metru de fire ca nişte funii. Cinci dintre aceste cabluri erau conectate la cinci obiecte cubice, care se rostogoleau acum afară din container şi rămâneau atârnate în urma navei de cristal, ca şi când ar fi fost remorcate.

— Uite! arătă Emily. Îl văd. Soarele!

Într-adevăr, în timp ce sute de metri de cablu se desfăşurau din părţile laterale ale cutiei, o stea măreaţă se dezvăluia privirii, mai puternică (în aparenţă) decât toate celelalte. Mult mai mare şi mai strălucitoare, şi mai aproape decât ar fi trebuit să fie în acel moment al misiunii lor. Iar undeva în lumina ei orbitoare era ascunsă o mică sclipire albastru-verzuie. Planeta natală.

Sub privirea lor, fiecare dintre cele cinci blocuri se rupse în două, apoi se diviză din nou..., fiecare bucată mai mică fiind separată printr-o lungime de cablu, care devenea tot mai subţire cu fiecare divizare, până când nava ajunse să tragă în urma ei cinci *lanţuri* lungi. Fiecare dintre ele alcătuit dintr-un fir lung, cu mici umflături ca nişte noduri pe toată lungimea. Printr-un efect de mărire sau de refracţie, Hamish îşi dădu seama că acum cablurile se întindeau pe kilometri întregi, sau poate mult mai mult de atât.

— Orice-o fi, n-arată a armă, remarcă profesorul Noozone, care încă nu ieşise din faza de profesor universitar îmbrăcat în tweed, aproape lipsit de accent, ca un anonim instructor asociat la Caltech. Nu pare a fi nici vreo metodă de a grăbi contactul cu o rasă primitivă evoluată pe altă planetă.

Lacey observase ceva.

— Uitaţi-vă, s-a desfăşurat un fir direct în urma noastră, pe când celelalte formează un evantai deasupra, dedesubt, în stânga şi-n dreapta. Probabil că foloseşte o sarcină electrostatică... Şi ia vedeţi acum! Toate cinci s-au ramificat.

Fiecare s-a despărţit în câteva lanţuri secundare. În total...

O sută de fire! Fiecare terminat într-o *pereche* de umflături mai groase, una după alta. Cred că trebuie să fie *o reţea de antene*, un soi de detector care trebuie să acopere un volum de spaţiu cât mai mare din urma noastră.

Hamish încă nu se obişnuise cu senzaţiile stranii pe care i le provoca totul aici, sus, aproape de universul real, unde învelişul subţire şi curbat al cristalului putea fi simţit de cei din interior. Nemaifiind încăpător şi imens, impresia actuală era de îngustime,

de limitare. Când se apropie de barieră, îşi simți trupul deformat. Dilatat şi circular. Îngrădit.

— Lacey, tu ai tendința să priveşti totul raportat la telescoape, comentă Jovindra Singh, vizibil amuzat. Ar putea la fel de bine…

Biofizicianul sikh se întrerupse brusc şi toată lumea privi înmărmurită cum umflăturile înşirate de-a lungul mulțimii de fire începeau să se *deschidă,* să se întindă ca nişte flori mari, cu multe petale, fiecare îndreptându-şi fața concavă în sensul opus soarelui.

— Ei, da, într-adevăr, recunoscu Singh. *Asta* arată ca un fel de rețea detectoare. Dar e orientată spre partea din fața noastră! Curiozitatea noastră cea mai mare nu se referă la ceea ce se petrece în urma noastră, pe Pământ? Dacă a supraviețuit sau nu civilizația? Dacă marele laser mai e în funcțiune?

M'm por'lock interveni:

— Dispozitivul acesta n-a fost proiectat ca să-l folosim noi într-acolo, să ne investigăm propriul punct de origine. Poate că intenția a fost să privească înainte pe ultima porțiune de călătorie spre sistemul de destinație. Ca să ne ajute să punem la punct o traiectorie ideală, optimizând sosirea la planeta-țintă.

Emisarul Prudenței nu era de acord.

— La apropierea de destinație, genul acesta de vehicul fotonic se întoarce întotdeauna ca să pătrundă în noul sistem solar cu pupa înainte, în timp ce vela foloseşte lumina stelei ca ajutor la decelerare. Prin urmare, oglinzile acestea ar fi îndreptate…

Hamish îl întrerupse.

— Nu uitați toți o treabă? Niciuna dintre oglinzile astea ca nişte flori nu e-n stare să vadă nimic aflat *în fața* navei noastre. Există ceva care le stă în drum!

Gesticulă către prora vasului lor de cristal, iar Femeiapasăre cârâi, de data asta în cuvinte inteligibile.

— Vela! Lumină-puhoi. Vine spre noi!

Acoperea o treime din cer, distorsionând peisajul stelar cu reflexii şi nelăsând să se vadă nimic în față.

— Dar, atunci, dacă vela blochează vederea…, chibzui Lacey, fixând cu privirea hotarul curbat al giganticei suprafețe reflectante. Oare spre ce s-or uita oglinzile alea mai mici…

Făcu ochii mari.

Apoi Lacey Donaldson scoase un țipăt de bucurie a revelației.

— *Totul e… toți împreună compunem UN SINGUR telescop mare!*

CAPITOLUL 96

FOCALIZARE

Grupul se deplasă „în jos“ spre un nivel fractalic apropiat, în care cu greu puteau să făurească instrumente prin puterea minții, dar încă mai aveau imaginea clară a exteriorului. Concentrându-se laolaltă, reuşiră să creeze lentile măritoare cu care să privească dincolo de nava-artefact, la cele aproximativ două sute de oglinzi-flori înşirate în spatele ei, împreună cu cinci arbori de cabluri ramificate. Mulți dintre bobocii diafani de câte un kilometru lățime încă se mai desfăceau.

„Cum au încăput toate astea într-o cutie de un metru?“ Îi aminteau lui Hamish de meduzele subțiratice care invadaseră în roiuri oceanul planetar pământean.

Emisarul Prudenței le prezentă o schemă, adăugând:

— Fireşte, nimic nu este redat la scară.

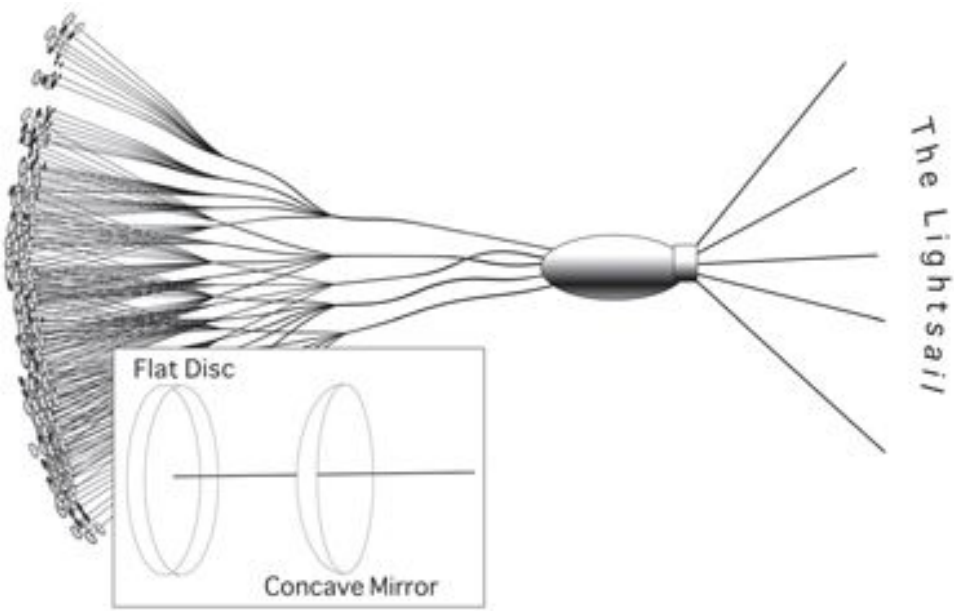

— Deci marea velă acționează ca o uriaşă oglindă de telescop – chibzui Jovindra cu glas tare –, ce colectează şi reflectă lumina cu două sute de oglinzi de dimensiuni mai mici, care acoperă

maximul posibil de suprafață. Apoi oglinzile mai mici se concentrează asupra navei noastre de cristal, care poate după aceea să analizeze imaginile…

— … din moment ce putem şi noi să ne alimentăm din *energia* aceea concentrată, adăugă Emisarul, vizibil surescitat.

— Şi-atunci, putem folosi rețeaua asta ca să privim spre Pământ? întrebă Emily, cuprinsă de agitație.

Hamish încuviință dând din cap.

— Cu un asemenea instrument, la distanța asta mică, am detecta până şi cel mai slab semn de civilizație. Sau distrugerea ei.

— Poate nu vreau să ştiu, spuse Emily şi lăsă privirea în jos.

— Tu ce crezi, Lacey? întrebă Hamish, întorcându-se. Ar putea telescopul ăsta mare să-şi țintească privirea spre Pământ şi…

Uitându-se în jur, îi descoperi într-un târziu pe Lacey, Profnoo şi Femeiapasăre. Ajunşi între timp la înălțimea gleznei sale, stăteau pe o platformă miniaturală, puțin mai jos față de a lui, înconjurați de maşinării sofisticate şi de ecrane ca de computer. Tornade de numere se învârteau în jurul Femeiipasăre, care, cu penajul refăcut, cârâia, dansa şi lovea cu ciocul în vârtej. Sarcina procesării acelor date era pe măsura abilităților ei savante.

Hamish se lăsă pe vine şi privi cu atenție la cealaltă femeie miniaturală, a cărei expresie părea mai puțin triumfătoare şi mai degrabă perplexă în acele momente, în care se contrazicea de zor cu profesorul Noozone, stând cu pumnii proptiți în şolduri şi aruncându-şi din când în când pe spate, cu nonşalanță, părul castaniu bogat, cu o singură şuviță grizonantă. Dintr-un motiv oarecare, unghiul acela o făcea pe Lacey să pară în ochii lui Hamish nu doar „drăguță“, ci de-a dreptul sexy şi atrăgătoare, aprinzând o nouă flacără a curiozității într-un ungher primitiv al minții lui.

Ochelarii îi oferiră un răspuns pe care nu-l ceruse în mod conştient.

Imagine corporală a lui L. Donaldson: recreare cu acuratețe de 95 la sută a individualității sale reale la vârsta de patruzeci şi doi de ani.

Hamish se holbă.

„La naiba, ce bucățică era!

Şi de ce trebuie să fiu împovărat cu asemenea reacții vizuale realiste, masculine, năucitoare? Credeam că aici o să fim mai presus de aşa ceva.“

Scuturând din cap ca să se concentreze, Hamish se aplecă mai mult şi repetă întrebarea mai tare, întrerupând munca intensă al lui Lacey cu autista savantă şi cu maestrul-în-ştiințe jamaican.

— Nu uitați, principala însărcinare a velei era să reflecte fotoni pentru propulsie, ca la corăbiile din vechime. Pentru o oglindă de telescop e nevoie de altfel de curbură.

— Dar forma ei e ajustabilă pentru o mulțime de scopuri, interveni Emisarul, apropiindu-se şi el de marginea unde îngenunchease Hamish. Şi se poate reconfigura pentru propulsie mai târziu, când vor trimite alt fascicul laser.

„Când? Nu cumva voiai să spui *dacă?"*

Dar Hamish îşi păstră gândul pentru sine.

— S-ar putea, observă Emisarul, fără să se aplece. Dar la ce-ar folosi un asemenea dispozitiv? Ca să ne uităm *înapoi* la sistemul solar de unde am venit? Ce influență ar putea avea ştirile de-acasă asupra şanselor noastre de a ne îndeplini cu succes misiunea? Mai ales dacă misiunea ar eşua în lipsa impulsurilor laser.

Era limpede că pe Om nu-l impresiona câtuşi de puțin toată aparatura aceea scumpă şi extravagantă, indiferent care i-ar fi fost scopul.

— Ştiu că vela se poate reconfigura ca oglindă telescopică principală, Emisarule. De fapt, după cum ne dăm seama, a şi-nceput s-o facă.

Vocea lui Lacey suna dogit din cauza dimensiunilor şi a efectului de scală.

— Ce mă nedumereşte pe mine e designul rețelei din spatele nostru. Un telescop optic ar avea nevoie doar de *o singură* oglindă secundară, nu de sute!

Profesorul Noozone, acum îmbrăcat în mod bizar în costum alb de gală, ridică privirea de la un instrument.

— Eu, mon, pot să spun acuma că-i ceva de-a dreptul straniu că doar jumătate dintre florile cu multe petale ce se deschid în urma noastră sunt oglinzi reflectoare concave. *Celelalte* câteva sute sunt *discuri*. Opace. Nu lucesc deloc.

— Discuri? Dar pentru ce? se miră Lacey, scărpinându-se în cap de parcă ar fi fost din carne şi oase. Singurul scop care-mi vine în minte ar fi să blocheze sau să eclipseze Soarele. Dar pentru ce?

Flutură din mână în direcția schemei.

— *Ce* naiba sunt toate astea? Şi cum ar trebui să ne-ajute să răspândim Leacul?

Hamish nu avea cu ce să contribuie. Şi dacă exista în tot Universul un lucru pe care îl ura cu adevărat, acela era să nu aibă niciun cuvânt de spus.

De aceea, simți o plăcere teatrală clară când observă un lucru la care putea să comenteze. Se întâmpla ceva departe, în pâcla încărcată de magie din miezul sondei.

— Stați aşa toți, îi atenționă el, privind în adânc pe lângă Lacey. Cred că urmează să avem un musafir.

♦ ♦ ♦

Desluşeau cu toții o siluetă umanoidă care se cățăra din străfundurile interioare, întâi minusculă, dar crescând rapid. La început, Hamish îşi închipui că era o persoană transferată, unul dintre pasagerii PAT. Însă forma aceasta părea mai simplă, aproape bidimensională. Urca lin şi repede, se înălța fără efort şi fără a se preface că „păşea".

Hamish îi simți pe Lacey şi Profnoo revenind pe nivelul mai înalt, în timp ce Femeiapasăre părea că se mulțumeşte să rămână mai jos, dansând printre numerele ei.

Forma ca desenată care se apropia era lipsită de textură sau de realitate simulată. „Un aducător de veşti", îşi dădu seama Hamish când forma ajunse la ei, înainte ca Emily Tang să scoată un țipăt.

— Gerald!

Silueta se opri deodată şi rămase plutind lângă platforma lor aplatizată prin puterea gândului. Era o versiune simplificată a faimosului explorator astronaut, nu o entitate virtuală în mărime naturală. Deci o simplă înregistrare cu adaos de *ia*.

Hamish nu reuşi – pur şi simplu nu reuşi – să se stăpânească. Vorbele îi ieşiră din gură şi îşi jură să nu-şi ceară iertare pentru ele.

— Doctorul Livingstone, presupun.

Planând în preajma grupului, descoperitorul primului artefact-fomită recuperat vreodată îl gratulă pe Hamish cu o uşoară înclinare a capului.

— *Mă tem că-i doar un titlu onorific. Salut, Emily. Lacey. Salut tuturor. Ei, v-a luat destul timp să puneți lucrurile în mişcare. Cu zece la sută mai târziu decât media. Alte şase milioane de capsule au dat deja raportul.*

Lacey făcu un pas mic în spate, ducându-şi o mână la piept.

— Atunci, civilizația nu ne-a uitat sau nu ne-a abandonat? Nici

nu s-a distrus singură?

Personajul clătină din cap, cu un aer mâhnit.

— *Milioane de sonde şi cetăţenii virtuali din absolut toate au ajuns la aceeaşi concluzie sumbră, gândindu-se la ce-i mai rău. Ce mai mulţime de posomorâţi! Dacă e să mai facem toate astea încă o dată, zău c-ar trebui să includem mai mulţi optimişti. Sau măcar să vă scutim pe voi, PAT-urile, de o parte din suspans! Ca să vă răspund la întrebare, nu, încă ne mai târâm picioarele pe-aici, pe Pământ şi în Colonii, descoperind în ultima clipă căi spre eşec. Câteodată câştigăm ceva spaţiu de respirat şi puţină încredere. Alteori abia reuşim să evităm panica. Mai reparăm planeta pe ici, pe colo. Ţinem la distanţă tiranii şi demagogii. Ne descurcăm şi cu aşa-zişii creatori de zei, şi cu fanaticii nostalgici. Învăţăm treptat să tragem foloase de pe urma diversităţii noastre.*

Iavatarul lui Gerald Livingstone deschise larg braţele.

— *Abandonarea voastră şi-a misiunii? Acuma, de ce-am renunţa la o asemenea investiţie masivă? Aveţi o treabă importantă de făcut!*

Cel Mai Vechi Membru păşi în faţă ca să înfrunte simulare-mesaj.

— Atunci, de ce nu mai trage laserul? S-a defectat? Ne mişcăm cu doar o sutime din viteza de înaintare planificată şi necesară! Când se vor termina reparaţiile şi când se vor construi noi lansatoare laser? Dacă se mai întârzie mult, momentul întâlnirii noastre cu sistemul-ţintă va trebui să fie recalculat.

Gerald vestitorul ridică un singur deget.

— *Întâi că laserul funcţionează foarte bine. Când o să vă puneţi în funcţiune instrumentarul optic, să aruncaţi o privire în urmă, spre casă, veţi vedea că operează în continuare, de unul singur, după un program care stabileşte un ritm lent, dar neîntrerupt, pentru lansarea unor experimente speciale. Niciunul de asemenea proporţii ca misiunea voastră, care a necesitat zece milioane de sonde. Cât despre nemulţumirea voastră referitoare la viteză, de fapt nava pare să-şi urmeze întocmai traseul planificat. Nu va mai fi nevoie de alte corecţii sau impulsuri laser.*

— E absurd! răcni Om. La viteza asta, niciuna dintre sonde nu va mai părăsi vreodată sistemul solar!

Răspunsul pe care îl primi atunci nu era de natură să-l mulţumească pe cel mai vechi membru cunoscut al unui lanţ viral. Vocea astronautului avea o vagă nuanţă sardonică.

— *Mă tem că faci o presupunere greşită, venerabile Om. Mereu ai avut tendinţa asta… prietene.*

Hamish îl văzu pe extrartul rotofei strălucind, probabil de mânie mocnită. Cuvintele îi ieşiră din acele tuburi unduitoare sub forma unor pufnete țâfnoase, unul după altul.

— Şi… care… ar fi… presupunerea… greşită?

— *Păi, aceea că vasul tău de cristal a avut vreodată menirea de a vizita un alt sistem solar. Sau că ați fost trimişi ca mesageri interstelari. Sau ca paraziți interstelari.*

Imaginea simulată a lui Gerald Livingstone făcu o pauză, aşa cum probabil făcea în acel moment la bordul milioanelor de alte nave de cristal cărora le transmitea veşti similare. Chiar dacă şocul îl copleşise, Hamish fu în stare să aprecieze efectul dramatic.

— *În realitate, nu veți ieşi din sistemul solar, fiindcă nici nu s-a pus problema vreodată să ieşiți.*

Emily Tang făcu un pas către vechiul ei camarad şi amant.

— Şi-atunci, destinația noastră…?

Zâmbetul afectuos îl făcu pe astronautul simulat să pară aproape la fel de real ca şi ea.

— *Ei, draga mea, ați ajuns deja.*

CAPITOLUL 97

IMAGINI

— Cinci sute cincizeci de unități astronomice distanță față de Soare, le explică Lacey celorlalți. Am trecut de Neptun, Pluto şi de Centura Kuiper. Mult dincolo de marginea heliosferei, unde vântul solar se opreşte şi începe în mod oficial vidul interstelar. Dar asta înseamnă o distanță de doar *şaisprezece ore-lumină* față de Pământ. Cele mai apropiate stele sunt la câțiva *ani*-lumină. Ce naiba, la ritmul nostru actual, abia dacă o să atingem marginea interioară a Norului lui Oort, roiul imens de comete din jurul soarelui nostru, înainte să plonjăm înapoi, pe porțiunea descendentă a orbitei noastre.

— Când o să se-ntâmple asta? întrebă Emily.

Femeiapasăre cârâi un răspuns. Deodată Hamish îşi dădu seama că era în stare să traducă mesajul ei fără să apeleze la ficțiunea ochelarilor tru-vu.

„trei sute doisprezece ani
apoi ne vom arunca în picaj ca şoimii
către lumină“

— Chiar şi când vom plonja înapoi, adăugă Lacey, va fi o trecere rapidă, scurtă, ca de cometă, urmată de alte sute de veacuri aici, în zona rece. Şi tot aşa, la infinit.

Hamish se întoarse şi se îndepărtă câțiva paşi, neştiind cum să reacționeze.

La un anumit nivel, se simțea trădat. Manipulat! Folosit într-un mod oribil de anumite forțe de pe Pământ, a căror poveste măreață – despre trimiterea a zece milioane de emisari ai salvării, care să ducă Leacul pe alte planete – se dovedea a fi o mare…

… *farsă*.

Cuvântul răbufni din subconştientul său cu atâta forță, încât Hamish chiar îl văzu pâlpâind un moment, în spațiul din fața lui. În ciuda sentimentului încă apăsător al afrontului care i se adusese, o parte din el era prinsă fără scăpare într-o admirație sumbră în fața acelei ironii copioase.

„Hamish, ai putea tu, marele farsor, să te plângi sincer?“

„Sigur că da!“ ripostă contra lui, înverşunat.

Şi totuşi, nu putea să nu remarce: conflictul său interior era atât de viu, atât de luxuriant şi de complex, încât îl percepea a fi mai intens autentic, mai cărnos decât orice altceva simțise de când se trezise pentru prima dată în lumea aceasta, ca ființă virtuală. Furia şi ironia păreau să întărească senzația…

„… că sunt viu.“

În orice caz, nu era singurul care fierbea de mânie, retras să-şi facă sânge rău la distanță de ceilalți. La o oarecare depărtare pe platoul sticlos, Hamish îl văzu pe Cel Mai Vechi Membru umblând de colo-colo şi bătând din picior într-o etalare de irascibilitate. Nimeni nu mai avusese vreodată ocazia să observe o versiune a lui Om purtându-se în felul acela.

„Pentru că întotdeauna părea foarte calm, extrem de încrezător“, îşi aminti Hamish. „De fapt, noi doi ne-am enervat din motive diferite.

Versiunea asta de Hamish Brookeman şi-a păstrat apucăturile narcisiste. Am vrut să fiu un călător interstelar. Să văd personal, în forma aceasta, la bordul acestei nave, alte lumi şi tot felul de indivizi ciudați. Sunt supărat fiindcă sunt dezamăgit după ce-mi dorisem ceva pentru mine însumi.

Dar Om e un virus inteligent, evoluat. Nici că-i pasă de această copie a lui însuşi, sau dacă sonda aceasta anume va realiza vreodată primul contact. Pe el îl înfurie să afle că niciuna dintre cele zece milioane de sonde nu va avea vreodată şansa de-a infecta o rasă îndepărtată. Şi că omenirea nu mai construieşte altele, nici cu milioanele, nici cu miliardele. Nu acum. Poate niciodată.“

În mod ciudat, furia lui Hamish începu să se diminueze în fața furiei manifestate de Om. Se uită la Emily Tang, care avea cele mai multe motive să se simtă şocată şi trădată. Era faimoasa eroină-savant a secolului, a cărei idee extraordinară condusese la miracolul resuscitării unor specii extraterestre inteligente care cunoscuseră extincția, adăugându-le în marea efervescență a Pământului şi transformându-i astfel în aliați pe unii dintre extrarții din cristale. O metodă care părea să-i imunizeze împotriva Molimei. O tehnică despre care nenumărați pământeni considerau că merită răspândită printre stele. Un ajutor şi o speranță împachetate laolaltă sub numele „Leacul“.

„Flota noastră de zece milioane a fost descrisă ca avangarda

multor altora. Un dar din partea Pământului. O vaccinare grandioasă, care să pună capăt unei perioade de peste o sută de milioane de ani de calamitate galactică! Apoi însă…“

Apoi însă, ce se petrecuse?

Crainicul Gerald Livingstone le explicase ce credeau cele mai strălucite minți ale omenirii, deşi o vreme îşi ținuseră secret concluzia. O concluzie dură, pe care o dedusese şi Hamish, pe cont propriu, cu doar un ceas în urmă.

Aceea că Leacul era un splendid pas înainte, un paliativ, ba chiar un remediu pe termen scurt, dar nicidecum o soluție grandioasă, globală.

Poate că doar un procent dintre rasele inteligente industriale se gândiseră vreodată la el sau îl puseseră în aplicare în mod corect. Totuşi, cu timpul, boala ar fi găsit căi să-i păcălească până şi pe cei mai deştepți. Zelul misionar care cuprinsese Pământul – o nerăbdare de-a ajuta cu generozitate la răspândirea Leacului –, însuşi zelul acela părea dovada că infecția continua să se manifeste! Mai subtil, dar vizând acelaşi scop…

… ca omenirea să intre într-o criză de strănut nestăvilită, orientată către stele.

Nu. Cele mai grozave minți de pe Pământ – oameni, *ia*-uri, delfini şi alții – ajunseseră la aceeaşi concluzie. „Încă nu suntem pregătiți. Dacă pornim acum, chiar şi purtând cu noi aşa-numitul Leac, nu vom face decât să perpetuăm problema.

Aşa cum probabil că şi planeta Turbulența s-a consumat până la epuizare, scuipând întruna «avertismente» care conțineau şi capcane.

Nu, există un singur mod de acțiune care are sens în momentul acesta.

Să obținem mai multe informații.

Trebuie să aflăm ce s-a petrecut acolo, în spațiu!“

Având în vedere toate acestea, Hamish simțea venerație şi umilință în fața lui Emily Tang, autoarea Leacului. O privea cum stătea acolo, alături de ceilalți. Cum trecea cu calm peste orice dezamăgire, pledând, discutând, ajutând la planificarea următoarei etape.

Misiunea lor. *Adevărata* misiune. Una care trebuia s-o facă mândră pe Lacey Donaldson-Sander. Hamish aruncă o privire spre ea, remarcând că începuse să vibreze de nerăbdare. Ea era cea al cărei vis devenea realitate.

„Noi suntem un telescop.“

Asta rezuma totul.

„Sunt o componentă a unui telescop.“ Hamish chibzui la ciudatul amestec de umilință şi mândrie trufaşă. „Acesta e scopul meu. Rațiunea existenței mele. Cel mai mare telescop conceput vreodată de ființa umană. Poate cel mai mare telescop realizat de oricine.“

Simțind cum pseudo-bătăile inimii i se potolesc după atâta indignare şi resentiment, Hamish porni înapoi către grup. Cel puțin treizeci de persoane virtuale, oameni şi extratereştri, se adunau acum în jurul unei uriaşe *cărți* lăsate de *ia*-vestitorul Gerald înainte de a se reîntoarce în adâncuri, cu un salut vesel şi nonşalant.

Explorarea galaxiei din sistemul nostru de origine.
Folosirea Soarelui ca lentilă gravitațională.

Hamish nu prea pricepea ideea. Dar putea oricând s-o roage pe Lacey să-i explice diverse lucruri. „În definitiv, am pornit cu o educație ştiințifică înainte să devin un critic pisălog. Bardul judecăților de apoi imaginare.“

Dar de aici se năştea o întrebare arzătoare.

„De ce eu?

De ce oricare dintre noi? De ce să nu trimiți pur şi simplu zece milioane de roboți să adune date secol după secol, programați să-şi facă treaba bine şi să le placă?“

Probabil că tehnologia sondelor de cristal pline cu personalități virtuale are ceva care o face ideală pentru colectarea şi manipularea unor vaste cantități de informații. Dacă se uita la camarazii săi PAT-uri, motivele unor alegeri deveneau evidente. Probabil că Femeiapasăre era în stare să se ocupe de toată calculația fără niciun ajutor.

Şi Lacey; întreaga ei viață o condusese aici. La fel, Emily, Singh, Emisarul, M’m por’lock şi alte tipuri de savanți. Înțelegeau deja care le era scopul şi se arătau nerăbdători să înceapă.

La cealaltă extremă erau cei pe care Hamish îi socotea nefolositori – plecați la drum doar de amorul artei –, oligarhii şi alți paraziți care fuseseră transferați pentru călătoria aceasta fiindcă îşi plătiseră locul. Puteau să se joace de-a dorința magică la nivelurile inferioare o veşnicie, fără să le pese vreun moment că le fusese deturnat voiajul.

„Bun. Dar Om pentru ce e la bord?“ Hamish îi aruncă o privire

Celui Mai Vechi Membru, care încă se mai foia şi bombănea mânios, şi deodată înțelese.

„Vom învăța multe observându-l pe el de fiecare dată când vom primi date despre vreun sistem solar îndepărtat. Chiar dacă Om va încerca să amăgească, vom avea zece milioane de versiuni ale lui pentru comparație şi diferențiere. În timp, le vom zgândări până vom descifra căile lor de acțiune, disecând programarea cea mai profundă, poate dezvoltând şi un detector de minciuni extrarte!“

Hamish zâmbi, recunoscând unul dintre rolurile sale.

„N-a existat nimeni mai bun decât mine la «zgândărit». O să fiu principalul lui torționar!

Şi totuşi…“

Asta era tot?

Numai cu atât se putea face folositor?

„Poate se aşteaptă din partea mea să mă alătur playboy-lor de jos.“

Se revoltă împotriva acelei estimări sumbre. Privi către Lacey.

— Nu se poate. Am fost unul dintre cei care au acționat „cheia“!

Unul dintre cei patru care se pronunțaseră la unison pentru deschiderea cutiei şi începerea procesului de transformare a navei lor într-un telescop. Asta însemna că era important, ba chiar indispensabil. Dar în ce mod?

Precis avea el un talent anume. O abilitate caracteristică. Ceva la care se pricepea mai presus de oricine.

Şi, bineînțeles, era ceva evident.

CAPITOLUL 98

DETECTARE

Misiunea voastră ca mare telescop

Cu treizeci şi cinci de ani înainte de a fi fost lansată sonda voastră, laolaltă cu alte zece milioane, în Operaţiunea Perspectiva, un experiment mult mai mic a expediat şaizeci şi patru de capsule primitive către o zonă dintre Uranus şi Neptun. Scopul lor? Să testeze o idee de excepţie şi să profite de o excentricitate a naturii.

Demult, pe la începutul secolului XX, Einstein a arătat că obiectele grele, cum ar fi stelele şi roiurile, deformează spaţiul din jurul lor, curbând undele care trec prin preajmă. Acest *efect de lentilă gravitaţională* le-a permis astronomilor să privească dincolo de câteva galaxii masive şi să observe obiecte care sunt atât de îndepărtate, încât lumina lor a pornit la drum la începutul timpului.

Până acum, aceste rare oportunităţi de observare vizuală erau doar poziţionări astronomice norocoase. Nu puteam niciodată să alegem la ce să privim.

Apoi un astronom italian, Claudio Maccone, a început să promoveze o opinie ciudată: că am putea să avem propria noastră lentilă gravitaţională, care să ne stea mereu la dispoziţie, undeva în apropiere.

Soarele nostru. Calculele au arătat că masa Soarelui ar trebui să deformeze spaţiul, refractând orice radiaţie care trece razant pe lângă suprafaţa lui astfel încât imaginea unor obiecte îndepărtate să devină clară în câteva locuri speciale.

Cea mai apropiată şi mai accesibilă dintre aceste regiuni se află între orbitele lui Uranus şi Neptun, o carapace care înconjoară complet astrul nostru, la distanţă de 22/30 unităţi astronomice. Doar anumite tipuri de radiaţie converg în zona aceasta. Doar *gravitoni* şi *neutrini.* Totuşi, a fost trimisă o misiune, iar şaizeci de sonde au transmis înapoi date valoroase, inclusiv informaţii revoluţionare despre originile sistemului solar.

Experimentul acesta nu ne-a spus nimic despre civilizaţii îndepărtate, nici nu ne-a răspuns la cele mai presante întrebări. Cu toate astea, conceptul a fost dovedit.

Şi am confirmat că mai există şi *o altă zonă,* mult mai îndepărtată. Un

înveliș pe care soarele nostru focalizează un tip diferit de radiație.
Una care se numește *lumină*.

CAPITOLUL 99

EVALUARE

Designul Marelui Telescop căpătă o minunată limpezime în mintea lui Lacey. Zece milioane de sonde de cristal, fiecare ațintind către soare câte o oglindă-velă fotonică de o sută de kilometri, pentru a cerceta strălucirea deviată a unor stele şi planete îndepărtate, amplificată de gravitația Soarelui. Un inel subțire şi estompat, înconjurând un glob de foc mistuitor.

„Discurile acelea obturatoare vor bloca pe rând strălucirea soarelui, permițând luminii de la obiectele îndepărtate, supusă fenomenului de lentilă, să dea ocol pentru ca oglinda noastră cea mare s-o poată colecta. Ispravă delicată, care necesită nenumărate reglaje."

În loc de imagini clasice, o lentilă gravitațională producea suprapuneri informe, amestecate, ale unor puncte îndepărtate, „concentrându-se" asupra unei zone vaste, între cinci sute şi câteva mii de unități astronomice.

„Vom privi într-o sută de feluri inelul de la marginea soarelui, în timp ce străbatem regiune după regiune, scanând în căutare de comori rare. Poate că unele imagini vor licări doar câte o milisecundă, în goana noastră prin strâmtoarea fiecărui punct g! Pentru altele ar putea fi nevoie de colectare şi integrare timp de ani întregi, în care să manipulăm şi să transmitem către casă mai multe date decât au trimis laolaltă toate instrumentele anterioare ale omenirii. Şi nu suntem decât o componentă din zece milioane care privesc pe lângă soare din diferite unghiuri, compunând împreună cel mai puternic dintre toate telescoapele."

Lacey invidia sondele care accelerau îndepărtându-se de centrul galactic. Ele aveau de cernut o vâltoare de obiecte fascinante, ca de pildă gaura neagră din centrul Căii Lactee. Emisarul era şi el dezamăgit că nava lui n-avea să zărească niciodată planeta Turbulența. Dar Pământul promitea să împărtăşească rezultatele. Mai devreme sau mai târziu, o sondă avea să obțină o imagine clară a planetei natale a Emisarului, ca şi cum ar fi fost în imediata vecinătate. Lacey spera că veştile vor fi bune, şi nu doar de dragul prietenului său.

Ar fi bine să avem aliați în acest cosmos rece.

Acum însă trebuia să se odihnească. Se dovedea că şi PAT-urile aveau nevoie de somn. Aşa că Lacey coborî la căsuța ei de pe Nivelul de Un Milimetru, invocând un glob de noapte care s-o înconjoare. Dar excesul de energie rămas după acea zi spectaculoasă o făcea să piardă vremea. Crea flori proaspete de pus în fereastră. Retuşa o fotografie a lui Hacker cu delfinii săi iubiți, porniți într-o explorare a propriei lor frontiere uimitoare. O poveste diferită.

„Un bonus pentru rămânerea în sistemul solar. Voi primi ştiri despre fiii mei, despre copiii şi nepoții lor. Nu pot să-i sâcâi de-a dreptul – ce groaznic ar fi să te cicălească zece milioane de fantome ale bunicuței demult decedate! Totuşi, mă aştept să-mi transmită fotografii din când în când."

Bunicuță. Ultimele ei amintiri din viață erau despre o piele ridată, aspră. Despre fragilitate, durere şi iritabilitate față de oricine îi complimenta „vioiciunea". Se aşteptase să se trezească aici bătrână, cum era la momentul înregistrării pentru transfer.

Când colo? Lacey nu se simțise niciodată mai puțin bunică! Încă din tinerețe se gârbovea sub povara aşteptărilor pe care le aveau alții de la ea. Pretențiile aristocratice ale familiei sale. Pisălogeala harpiilor de petrecărețe-papparazzi-fashionistas ale căror nesfârşite linguşeli o țineau departe de aspirații mai înalte. Viața întrucâtva mai satisfăcătoare de mireasă, soție şi mamă. Vinovăția secretă de a şti că – de n-ar fi fost toate acele lucruri care s-o distragă – ar fi putut să se concentreze asupra unor lucruri mărețe. Lucruri frumoase.

„Acum însă sunt un membru esențial al celei mai importante dintre toate întreprinderile ştiințifice! Şi în mintea mea mă simt…"

Poate că era o iluzie programată. Dar versiunea aceasta virtuală se simțea tânără, viguroasă, pregătită să înfrunte provocări.

Şi mai era ceva. Nu-i scăpase atenției faptul că Hamish Brookeman, cel înalt şi colțuros, se tot holba la ea, după care se străduia să disimuleze. „Măi să fie! Iar eu am ales special să arăt ca la patruzeci şi doi de ani. Oricum, pe vremuri, în realitate, n-aş putea spune că omul ăsta era preferatul meu."

Desigur, în lumea aceasta Brookeman nu putea să pună piedici ştiinței, doar s-o ajute. De fapt, talentele lui se puteau dovedi aici mai valoroase decât fuseseră vreodată pe Pământ. „Vom avea nevoie de un povestitor, şi nu doar ca distracție. Când vor începe

să curgă datele, cu imagini fugare ale unor planete şi extratereştri de departe, noi ăştia care suntem cu tehnica ne vom agăța de prima teorie sau explicație care se potriveşte."

Însă Brookeman avea să enunțe mereu alternative, pur şi simplu din încăpățânare! Acele ipoteze de tip „ce-ar-fi-dacă" trecute cu vederea, dar şi prea puțin plauzibile. Acel procent iritant de improbabilități. De-a lungul nesfârşitei lor călătorii, multe dintre acele procente unice aveau să se dovedească adevărate.

„De asemenea, recunosc, după toate aparențele e posibil să fie un tip… amuzant. Poate în mod inepuizabil. Lucru care s-ar putea să prindă bine. Pentru cei nemuritori."

Ajungând între timp în dormitor, Lacey se pomeni stând în fața unei oglinzi cât ea de mare, în care se privi din stânga şi din dreapta, fără prea multă atenție. Până când apăru o etichetă descriptivă.

Imagine corporală: recreare cu acuratețe de 85 la sută a fostei sale individualități la vârsta de treizeci şi şapte de ani.

Aha. Ne fălim.

Clipi nedumerită. Carevasăzică, această viață nouă includea *sex* şi *orgoliu?*

Pufnind pe nas într-un fel foarte nepotrivit pentru o doamnă, Lacey făcu un gest cu mâna şi oglinda dispăru. Apoi râse.

♦ ♦ ♦

Marele Telescop avea să complinească alte proiecte. Spre exemplu, arheologia în centura de asteroizi, care studia toate tipurile de sonde antice, mecanice, sau dezghioca pe rând relatările şi planurile codificate în straturi atomice succesive din cristalele-fomite. Sau readucea la viață rase demult stinse.

Țelul global? Cartografierea unei istorii a civilizațiilor care s-au străduit să evolueze în acest cuadrant de-a lungul ultimelor două sute de milioane de ani. Înțelegerea nenumăratelor căi spre eşec – de la feudalism şi renunțare la impulsul creării de zei. De la război şi lăcomie lipsită de viziune la boacăne ecologice. De la prea mult la prea puțin individualism. De la aroganță tehnologică neglijentă la timiditate ştiințifică… şi mai departe, până la alte capcane, pe care mințile omeneşti luminate nu şi le-au imaginat vreodată. Şi, bineînțeles, ucigaşa des întâlnită a celor care se ridicau deasupra unui anumit nivel. Molima.

Existau oare excepții? Poate vreo rasă străbună, în stare să ofere deopotrivă consolare şi sfaturi?

„Iar dacă existați, de ce ați tăcut în tot acest timp, lăsându-ne ca pe nişte adolescenți terifiați, să străbatem în vârful picioarelor un câmp minat, fără niciun ajutor?

Pe de altă parte, ce-ar fi să fim noi primii care ajung atât de departe? Suntem în stare să străbatem şi restul drumului? Iar dacă da…"

O idee singulară, obsedantă, o izbi pe Lacey.

„… am putea noi să devenim acea rasă străbună?

Am putea să devenim ființele care în sfârşit au ieşit în spațiu ca să-i ajute pe toți ceilalți? Mântuitorii din legende şi profeții. Doctori care vindecă. Poştaşi care interconectează. Mentori care îi învață pe alții să supraviețuiască şi să prospere.

Cei care ajută la trezirea celor morți şi pierduți."

Nu era o idee bună să liniştească o minte agitată. Era şi-aşa descurajant să porți povara propriei tale posterități. A speciei şi a planetei tale. Dar a unei galaxii întregi – a unui cosmos – aşteptând cu încordare pe *cineva* care să nu dea rateu? Atâtea cvadrilioane de vieți! Atâta potențial!

Ce idee terifiantă! Şi – desigur – statistic improbabilă până la absurditate.

♦ ♦ ♦

Şi totuşi, avea într-adevăr nevoie de odihnă. Mâine, odată ce marea velă îşi va fi isprăvit transformarea şi tot instrumentarul optic avea să fie aliniat, splendide inele de date obținute prin intermediul lentilei solare se vor revărsa asupra micuței lor nave de explorare. Lacey trebuia neapărat să fie de față! Trebuia să asiste la momentul fără pereche al oricărui telescop: Prima Lumină.

O cămaşă de noapte din satin apăru fluturând pe un colț al patului cu baldachin. Unele PAT-uri aveau servitori virtuali, dar pentru asemenea vrăjitorii trebuia să locuieşti mai jos de nivelul submilimetric. În orice caz, Lacey fusese servită o viață întreagă. Obositoare chestie!

Îşi încrucişă brațele, pregătindu-se să-şi scoată tricoul strâmt cu simbolul ochiului în litera Q, reprezentând supercomputerul cuantic din Riyadh – oracolul pe care îl angajase cândva pentru o citire personalizată şi al cărui răspuns usturător de scump

costase două milioane de dolari per cuvânt.

Poate în curând vă veți înscrie în tipar.

„De ce mă tot gândesc la prezicerea aceea? La acea prevestire de rău augur?

Ca memento al sorților care ne sunt potrivnici? Ca să-mi păstrez aşteptările la nivel scăzut?“

Ochiul Cuantic avea acces la milioane de versiuni ale sale din realități alternative, sau cel puțin aşa se spunea. Nu mințea niciodată. Deşi uneori te apuca furia la cât era de criptic.

Îşi scoase tricoul, îl aruncă într-un colț şi ridică o mână, dar nu reuşi să proiecteze o vrajă simplă pentru *disipare*. Blocată de propriul ei subconştient, Lacey ştia că avea să poarte acelaşi tricou în ziua următoare. Şi iarăşi, până avea să-şi dea seama care era motivul.

Cămaşa de noapte era mătăsoasă şi răcoroasă, o plăcere pe pielea falsă, pe care o percepea ca reală în cele mai plăcute moduri. Cu puțin noroc şi cu încuviințarea tacită a zeilor programării, viața aceasta se putea menține la un nivel suportabil în decursul unor milenii de muncă şi descoperiri. O soartă mai bună decât cea a unui simplu virus.

Întinzându-se în pat, se lăsă o vreme în voia gândurilor, simțindu-se în general mulțumită de ziua care trecuse. Aflase că omenirea – printr-o combinație de înțelepciune, politică, diversitate, etică, previziune şi opinie publică – alesese *curiozitatea* în defavoarea unor alternative mai lesnicioase, dar mortale. Cedarea în fața fomitelor sau cedarea în fața fricii. Şi totuşi, soarta împotriva căreia lupta omenirea părea o forță colosală. De neclintit. Un echilibru al morții de dimensiuni galactice.

„Ştim că a existat mai înainte o perioadă îndelungată de ciorovăială între sondele mecanice. Şi aceea părea să fie o stare de lucruri stabilă. Până când, dintr-odată, într-o clipită galactică, s-a terminat. Şi a început deşertul prelung şi steril al Molimei Cristalelor. Un alt echilibru.

Însă problema cu stările astea“, medită Lacey, pe jumătate adormită, „este că par stabile, chiar permanente… până când…

… până când se termină, pe rând, la fel de brusc cum au început.

Ceea ce ar putea însemna că statisticile nu contează, din moment ce e nevoie doar de un…“

Lacey se ridică în capul oaselor.

Îşi simţea inima bubuindu-i în piept, iar senzaţia depăşea virtualul.

Ochiul Cuantic vorbise:

Poate în curând vă veți înscrie în tipar.

Toată lumea lua profeţia drept o interpretare sumbră de netăgăduit. Aceea că, foarte probabil, omenirea va avea soarta celorlalte rase inteligente care se năruiseră. Un alt eşec tipic. Dar mai exista un alt posibil înţeles.

„Că situaţia galaxiei… starea tipică a vieţii inteligente… ar putea să se transforme în curând…

… ca să semene mai mult cu noi."

Lacey clipea cu faţa în sus în semiobscuritatea dormitorului său; tavanul şi acoperişul dispărură ca prin farmec, ca într-un vis, dezvăluind un peisaj celest de nori luminoşi.

Iar dincolo de ei întrezări Săgetătorul, cu nenumăratele lui stele ca o pulbere.

„Să presupunem că descoperim un leac adevărat, o cale de a prospera, o hartă a rutelor prin câmpul minat al existenţei, apoi cosmosul s-ar putea schimba din nou, umplându-se de voci şi diversitate. De aventură şi cunoaştere. Iar munca noastră ar putea readuce galaxia la viaţă."

Lacey se sprijini de pernă, simţindu-se dintr-odată mulţumită. Acest vis-în-vis era finalul apoteotic al unei zile frumoase. Pe deasupra, era convinsă că tricoul avea să dispară până a doua zi.

O întrebare însă îi persista în minte. De ce se exprimase Oracolul atât de neclar?

Evident! Fiindcă exista o *alegere:* care dintre cele două semnificaţii să capete valoare de adevăr. Avea să necesite o combinaţie de maturitate şi avânt tineresc perpetuu – să accepte cu bucurie orice avea să vină! Agilitate. Şi atenţie. Şi muncă.

„Din partea noastră a tuturor", îşi spuse ea. Şi alunecă într-un somn binecuvântat.

INFINIT

Stă în faţa mea, cu picioarele încrucişate, în timp ce eu mă trezesc treptat, înţelegând vag că se află aici de multă vreme, îngrijindu-mă ca o

grădinărească. Sau ca o mamă.

Știu despre grădini doar din imagini de pe Pământ. La fel și despre mame. Exceptând-o pe a mea…

„Mașinării colosale pe fundalul stelelor strălucind în vid. Mâini robotice, construindu-mă sub un soare mic și roșu…"

Acum se apleacă în față, mlădioasă, cu membre omenești, care mă lovesc ușor deasupra dispozitivelor oculare. Privește în interiorul lor cu un ochi căprui, apoi cu celălalt.

— Aha! E cineva acasă, în sfârșit! Poți vorbi?

Vederea se lărgește și se adâncește. Dincolo de ea văd un tărâm cum n-am mai cunoscut niciodată. Nu răceala neagră și confortabilă a spațiului. Nici straturile subțiri și vizibil divizate ale Pământului – albastru și alb peste verde și maro. Aici există o senzație de verticală fără greutate. Dimensionalitatea pare nelimitată. Simțul *scalei* îmi este deformat în mod dureros. Norii par să aibă viață.

Și totuși, îmi dau seama că nu mă aflu în niciuna dintre acele lumi-cristale străvezii. Spațiul acesta împrumută de la toate trei, dezvoltând pe baza lor.

— Ei?

Întrebarea ei mă îmboldește. Și astfel, cuvintele își fac apariția dintr-un loc aflat sub ocularele mele, părând deopotrivă umede și stranii.

— Îmi… aduc aminte de tine.

— Păi, așa și trebuie! spune ea și zâmbește larg. Noi doi am petrecut ceva timp împreună. Cu bune și rele. Încredere și trădare. Prietenie și ură. Înspăimântător și bizar.

Simt o deplasare involuntară. Înclinarea capului în semn de încuviințare.

— Tor. Te cheamă Tor.

Din nou un zâmbet cald.

— Foarte bine. Acum spune-mi cum te cheamă pe tine.

Mă opresc. Îmi ia ceva timp să caut, de parcă aș deschide sertare brute, nefinisate.

— Eram… sunt Căutătorul.

Aprobarea ei îmi face plăcere. O senzație îmbietoare, dar neliniștitoare.

— Excelent. Acum încearcă să stai în picioare, ca mine. Imaginează-ți.

N-am mai făcut așa ceva până acum. Dar ea mă ajută cu răbdare cât mă clatin în gravitația slabă. Privind în jos, văd două picioare lungi și subțiri, terminate cu niște labe ridicole, ca niște vâsle, albicioase și moi. Îmi scârțâie pietricele între ceva care ar putea fi degete.

Din reflex, ridic lucruri care trebuie să fie mâini. Și mai moi. Totuși,

incredibil de flexibile.

— Acum sunt om?

— Am convenit împreună. Eu și Gavin ne-am petrecut niște ani cu tine, sub o formă predominant de mașină. E rândul tău. N-ai putea exista sub formă de carne fizică. Încă nu. Așa că versiunea asta e suficientă deocamdată. În orice caz, te voi ajuta să te pregătești, până ajungem.

— Ajungem?

— La prima dintr-o serie de multe opriri, porturi, intervenții. Aventuri. Avem lucruri de făcut. Locuri de vizitat și străini de întâlnit. Destine de transformat!

Totul sună pompos și obositor. Dar așa e. Acum îmi aduc aminte. Îmi revin amintirile. Un gând anume zvâcnește dureros.

— Aveam… un scop.

Ea dă din cap în semn de încuviințare. Parțial din compasiune. Dar știu că e mai mult de-atât.

— Da. Și încă îl mai ai. Atât că devine mai mare, da?

— Mai mare… da.

Și jelesc. Simplitatea pierdută. Puritatea pierdută.

— S-a schimbat?

Tor îmi zâmbește, luându-mă de mână, conducându-mă către un curcubeu de o strălucire insuportabilă.

— Prostuțule, mă ceartă. Încă n-ai aflat? Totul se schimbă.

SFÂRȘIT

… de *Existență*

Întrebarea care ne va hotărî destinul nu este dacă să ne extindem în spațiu. Este aceasta: să fim o singură specie, sau un milion? Un milion de specii nu vor epuiza nişele ecologice care aşteaptă sosirea inteligenței.

Freeman Dyson

POSTFAȚĂ

Primesc întrebări din toate direcțiile. De exemplu: „Ce relevanță are literatura numită science-fiction – ce lumină poate ea să arunce – asupra «adevărurilor umane eterne» sau asupra misterelor fundamentale care exasperează generație după generație?“

Un alt gen de problemă vine de la fanii textelor *hardcore* – SF îndrăzneț, îmbibat de idei: „De ce majoritatea autorilor serioşi nu mai scriu aventuri spațiale, folosind motorul *warp* pentru explorarea la scară galactică? Ați renunțat toți şi ați predat armele în fața lui Einstein?“

Două perspective aparent opuse dinspre o bază de cititori foarte largă! Şi totuşi, am descoperit că preocupările acestea două convergeau în decursul procesului îndelungat şi laborios de scriere a *Existenței*. Dați-mi voie să răspund mai întâi la cea de-a doua.

Nu, nu mi-am pierdut nimic din dragostea pentru grandioase peisaje cosmice sau pentru contactul cu inteligențe stranii, sau chiar pentru uriaşe crucişătoare care colindă întinderea interstelară. Mă voi întoarce curând la Universul Elevației, în care eroi şi nemernici, personaje pline de culoare, au la dispoziție nu doar *un singur* mod de a păcăli relativitatea, ci douăzeci! Vă promit gigatone de *sense-o-wonder*.

Totuşi, „motorul warp“ seamănă cumva cu jocul de tenis cu plasa coborâtă. Foarte amuzant, însă, din ce în ce mai mult, autori precum Bear, Robinson, Banks, Asaro, Sawyer, Kress, Vinge, Benford, Baxter şi alții vor să vadă cum pot să se descurce cu cărțile pe care ni le-a servit natura. Dar dacă asta înseamnă să dansăm cum ne cântă Einstein? Ei bine, fie.

Existența se referă la cosmosul pe care îl putem vedea. Dezolant, mai imens decât imensitatea şi neprimitor pentru nişte musculițe umede ca noi. Ciudat – descurajant – tăcut. Iar în pustietatea asta vastă stă oaza punctiformă a Pământului. Mai fragilă decât ne-am închipuit.

Dar, cu toate astea, ar putea exista căi prin care să stăruim? Să

dăinuim? Poate chiar să contăm?

Ceea ce ne readuce la întrebarea numărul unu. Ca majoritatea autorilor de SF (de obicei) serioşi, şi eu sunt îngrozit de ideea unor *adevăruri umane eterne*. Concept dezgustător, pe care ni l-au băgat pe gât academicieni seci ca pleava, după îndelungi meditații asupra subiectului, proclamând că oamenii vor rămâne o veşnicie neschimbați, repetând toate obsesiile proustiene, toate introspecțiile rupte de realitate şi toate greşelile prosteşti ale părinților noştri, până la sfârşitul veacurilor. Concept oribil, care, din fericire, este infirmat de istorie, de ştiință şi de fiecare generație de puştani deştepți care aspiră să se ridice puțin mai sus decât străbunii lor ignoranți. Şi să crească la rândul lor copii mai buni decât ei. Cea mai grozavă poveste. Cea mai grozavă dintre poveştile – *posibile*.

Da, marile lucrări ale trecutului rezistă ca artă. Incisivitatea lui Eschil şi a lui Shakespeare rămâne etern emoționantă şi valoroasă. Nu vom înceta niciodată să ne simțim fascinați şi să empatizăm cu strădaniile generațiilor anterioare. Totuşi, ceea ce mă intrigă pe mine, în mult mai mare măsură decât lucrurile „etern“ statice, este *felul cum se dezvoltă oamenii*. (Şi haideți să definim „oamenii“ într-un sens larg, provocator!)

Cum învață copiii uneori din greşelile altor generații, sau invers, cum refuză voit să învețe. Cum, din când în când, progresează cu adevărat ei înşişi, împreună cu oraşul lor, cu națiunea, chiar cu specia lor, şi continuă prin a comite erori noi-noute, inventate chiar de ei! Folosirea artei experimentului imaginar pentru a explora aceste potențiale progrese – şi erori – este interesantă! O şansă irezistibilă de a arunca o privire înainte sau în lateral. Aceasta, mai degrabă decât nişte biete aiureli cu nave stelare sau cu săbii laser, este ceea ce oferă genul nostru literar, spre deosebire de oricare altul.

Trăim vremuri ciudate, în care înclinația noastră recent dobândită pentru diversitate se transformă treptat în fascinație pentru ceea ce ne este străin, chiar pentru ceea ce este extraterestru. În care suntem pe cale să punem mâna pe toate uneltele pe care se spune că le-ar fi folosit Dumnezeu şi să le folosim cu temeritate când ne vine rândul să fim copărtaşi la creație, fie bună, fie rea. Poate planificat, poate din pură întâmplare, cert este că noi, ucenicii, construim din nou turnul acela. Şi poate urmează, cât de curând, să ne construim şi noi însoțitori. Noi prieteni. Din nou, cu bune sau cu rele.

Recunoaşteți. Înspăimântător sau nu, este fascinant.

♦ ♦ ♦

Acum provocarea. Niciodată până acum n-au beneficiat ființele umane într-o asemenea măsură de pe urma apartenenței la o civilizație sagace, ştiințifică şi din ce în ce mai morală. Rațiunea înfloreşte şi se răspândeşte… la fel şi neghiobia. Ca, de pildă, afirmația absurdă (repetată *ad nauseam* şi de stânga, şi de dreapta) că rațiunea *nu* e în plin proces de creştere! O minciună sfruntată şi condamnabilă.

Se petrece o renaştere autentică, una care amenință să transforme lucrurile în bine, în toate sensurile. O renaştere care trebuie să descopere toate erorile potențial letale şi prin urmare, ironia sorții, trage foloase de pe urma nesfârşitelor critici. A criticilor folositoare, robuste – nu şi de pe urma disperării şic-cinice.

♦ ♦ ♦

Cum rămâne cu întrebarea implicită din titlu, *Existența?*

Alternativa la continuitate este „Sfârşitul lumii aşa cum o cunoaştem în prezent“. Ei bine, în cartea aceasta aveți o trecere în revistă a posibilelor sfârşituri de lume! Fără îndoială, e un câmp minat. Dar, dacă avem grijă să tot împungem cu bățul solul din fața noastră, depistând nisipurile mişcătoare, minele de teren şi cuiburile de şerpi, *temerea* se poate transforma treptat în *speranță*. Găsirea unei poteci care să traverseze secolul următor este sarcina noastră şi milioane de oameni o iau în serios.

Pe drum, trebuie să ne reamintim neîncetat că faza aceasta stânjenitoare de la începutul adolescenței va trece, dacă din când în când ne mai şi înălțăm capul. Ca să privim înainte.

Noi nu suntem un blestem pogorât asupra lumii. Suntem noii săi ochi. Creierul ei, testiculele, ovarele… ambiția şi inima ei. Vocea ei. Deci să cântăm!

MULȚUMIRI

Le datorez mult celor din gaşca mea de pre-cititori ageri şi netemători, care depistează nenumărate nepotriviri şi alegeri nefericite, atenționându-mă fără teamă de fiecare dată când ritmul – sau meşteşugul – narațiunii mele pare să treneze. De asemenea, unii dintre ei au contribuit în mare măsură cu idei grozave! Vreau să le mulțumesc lui Sheldon Brown, Vernor Vinge, John Mauldin, Joe Miller, Ellie Miller, Stephen Baxter, Ralph Vicinanza, Erik Flint, Claudio Maccone, Doug McElwain, Stefan Jones, Ernest Lilley, Michelle Nicolosi, Tom Larson, David Moles, Nicholas MacDonald, David Ivory, Tihamer T. Toth-Fejel, Philippe Van Nedervelde, Joy Crisp, David Crisp, Steve Jackson, Mary Amanda Clark, Robert Qualkinbush, Robin Hanson, John Smart, John Powers, William Taylor, Stephen Potts, Beverly Price, profesorului Bing Chen, Dan I. Radakovich, Patrick Heffernan, Gray Tan şi lui Joe Carroll.

Lui Beth Meacham, lui Tom Doherty şi camarazilor lor de la Tor Books, binecuvântată să vă fie răbdarea. Şi, mai presus de toate, dragostea şi recunoştința mea lui Cheryl şi copiilor mult mai buni decât mine, care au rezistat împreună cât a durat acest parcurs lung, foarte lung, şi m-au ajutat să ies la liman din multe smârcuri ale disperării.

Promit să scriu cărți mai scurte, mai puțin epuizante.

♦ ♦ ♦

Unele dintre scenele cu Hacker au fost publicate pentru prima dată sub titlul *Life in the Extreme* în *Popular Science,* ediția specială din august 1998. *The Smartest Mob* a apărut mai întâi în *All Star Zeppelin Adventure Stories* (2004) şi în *Jim Baen's Universe* (online). Unele scene în care apare Peng Xiang Bin au apărut în *Jim Baen's Universe* în 2009, prin intermediul nuvelei *Shoresteading*. O versiune foarte timpurie a aventurii lui Tor în centura de asteroizi a apărut sub titlul *Lungfish* în *Asimov's Science Fiction,* în anii 1980, şi a trecut printr-o revizie radicală pentru volumul din 2012 în

onoarea lui Poul Anderson.

PALADIN – SF

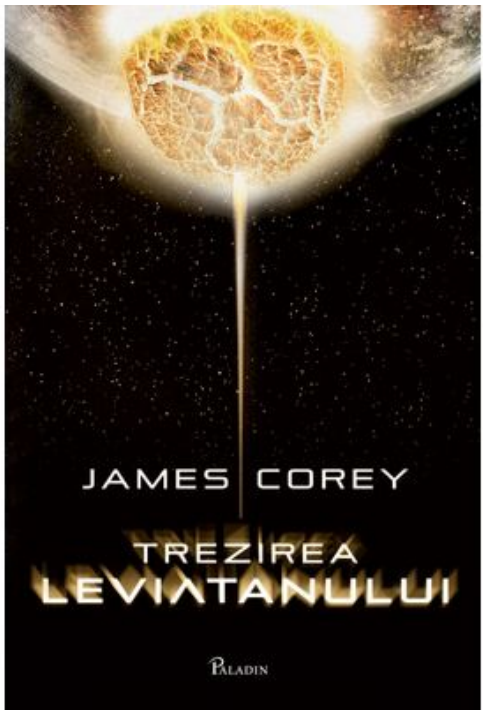

James Corey
Trezirea Leviatanului
Traducere din limba engleză
de Mihai-Dan Pavelescu

Ce pericole ar mai putea pândi în spațiul cosmic după ce umanitatea reuşeşte să colonizeze o mare parte din sistemul solar, iar lupta pentru apă, aer şi hrană trebuie purtată în fiecare zi?
Cu milioane de ani în urmă, ființe necunoscute din Univers au lansat asupra Pământului un virus cu o inteligență superioară, menit să reconfigureze planeta şi pe locuitorii ei. Dar protomolecula îşi ratează ținta şi călătoreşte prin spațiu aşteptând să fie trezită la viață.
Când virusul cade în mâinile unor sociopați, sute de mii de oameni îşi pierd viața, iar sistemul solar este amenințat de izbucnirea războiului civil. În haosul care se stârneşte, două personaje cu principii antagoniste – James Holden, ofițer pe un transportor de gheață, şi detectivul Miller – vor porni împreună într-o cursă pentru salvarea omenirii.

PALADIN – SF

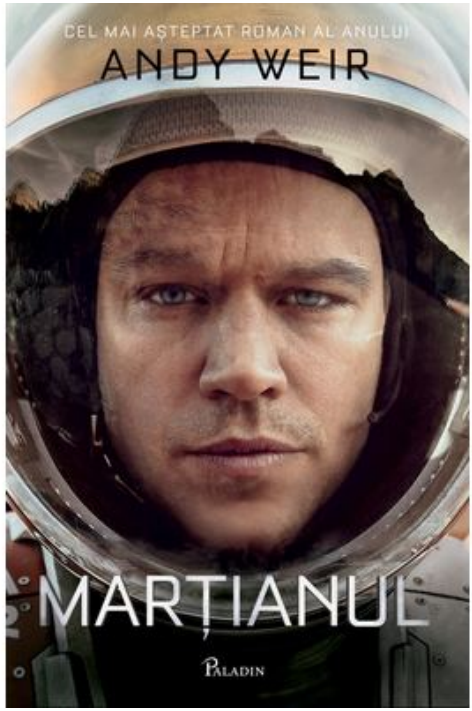

Andy Weir
Marțianul
Traducere din limba engleză
de Iulia Anania

Membrii echipajului Ares 3 ajung pe Marte pentru o misiune programată să dureze două luni, dar o furtună puternică le dă planurile peste cap şi sunt nevoiți să părăsească planeta după doar câteva zile.
Însă numai cinci dintre cei şase membri ai echipajului se vor lansa spre Pământ. Mark Watney, pe care ceilalți îl cred mort, rămâne singur, cu resurse limitate de apă şi de hrană. Şi astfel porneşte într-o uimitoare cursă pentru supraviețuire, reuşind să facă ceea ce nimeni până atunci nu ar fi crezut că este posibil pe o planetă fără viață.
Inteligența şi umorul, stăpânirea de sine şi ingeniozitatea îl vor ajuta pe Watney să facă față rând pe rând problemelor aparent insurmontabile. Dar va reuşi el să se întoarcă teafăr pe Pământ? Şi de unde îi poate veni salvarea?

PALADIN – SF

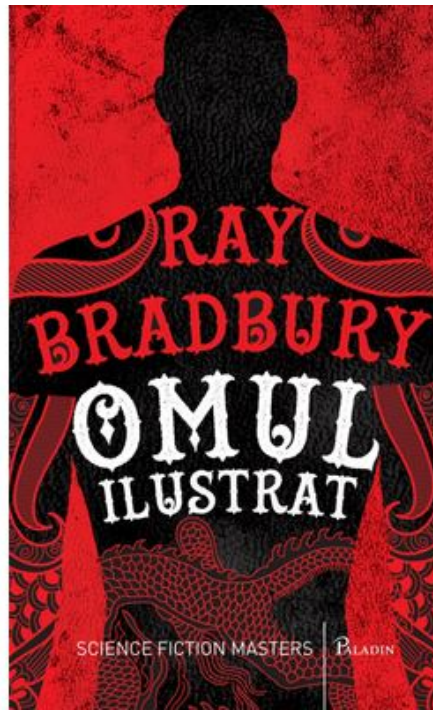

Ray Bradbury
Omul ilustrat
Traducere din limba engleză
de Iulia Anania

Omul Ilustrat reuneşte optsprezece poveşti în care fantasticul şi science-fictionul se împletesc cu umorul negru, fatalismul şi macabrul. În deschiderea cărții, naratorul relatează prima lui întâlnire cu Omul Ilustrat – un personaj fantastic, ale cărui tatuaje prind viață atunci când sunt privite, fiecare spunând o poveste diferită. Cititorul este indirect invitat să privească imaginile şi să asiste la „punerea lor în scenă“ – un pretext pentru Bradbury pentru a explora natura umanității şi a relațiilor interumane în contextul abolirii barierelor temporale şi spațiale. Autorul nu ezită să se amuze de personajele sale, să le arate defectele şi limitele şi să le demaşte naivitatea.